Centro de Educacion Abierta

EDUCAȚIE DESCHISĂ

ISSN 3008-3516 ISSN-L 3008-3516

NR. 2
DECEMBRIE
2023

Revista profesorului inovativ

Lucrările fac parte din Simpozionul Internațional „Educație deschisă - Inovații în abordarea și integrarea copiilor cu CES”

NR. 2/DECEMBRIE 2023
BUCURESTI

REVISTA „EDUCAȚIE DESCHISĂ”/DECEMBRIE 2023

ISSN 3008-3516 ISSN-L 3008-3516

Colectivul de redacție

Editor:

Prof. Ana-Maria Sasu

Coordonatori:

Prof. Ana-Maria Sasu

Prof. Cecilia Stan-Tomescu

Prof. Mihaela Manciulea

Prof. Livia Topor

Prof. Nicoleta Nagy

Prof. Ionela Văduva

Adresa redacției

Aleea Barajul Bicaz, nr. 5
Sector 3, București

AUTORII ÎȘI ASUMĂ ÎNTREAGA RESPONSABILITATE PENTRU CONȚINUTUL MATERIALELOR PUBLICATE!

CUPRINS

CAPITOLUL I:

REFERATE, LUCRĂRI ȘTIINȚIFICE, ESEURI, STUDII DE SPECIALITATE.

CAPITOLUL II:

PIP-URI, PLANIFICĂRI ADAPTATE, PROGRAME DE ACTIVITĂȚI DE RECUPERARE

CAPITOLUL III:

RESURSE EDUCAȚIONALE DESCHISE FOLOSITE ÎN ACTIVITĂȚILE DE PREDARE SAU EVALUARE, RESURSE ADAPTATE COPIILOR CU CES

AUTORII ȘI ASUMĂ ÎNTREAGA RESPONSABILITATE PENTRU CONȚINUTUL MATERIALELOR PUBLICATE!

PROFESORI COLABORATORI

Capitolul 1

1. Iacobeanu Iuliana – Rodica, Şcoala Gimnazială „Mihail Sadoveanu”, Bacău 12
2. Mușat Simona-Marilena, Liceul Teoretic ”Traian Lalescu” Orsova, Mehedinți 15
3. Vida Daniela Elena, Școala Gimnazială „Regina Maria”, Arad 17
4. Ianc Elena-Viorica, Grădinița cu Program Prelungit „Prichindelul isteț” Turda 19
5. Flitan Alina Diana, Școala Gimnazială Nr. 1 Rovinari 22
6. Stetcu Adelina Petronela, Școala Gimnazială „Petre Sava Băleanu” Văliug ……..… 24
7. Caragea Carmen, Școala Gimnazială Plosca, Teleorman, România 26
8. Braghiș Elena, Liceul Teoretic „George Călinescu”, Chișinău, R. Moldova 29
9. Gherman Ionela Rodica, Colegiul Tehnic Viceamiral „Ioan Bălănescu” Giurgiu 32
10. Pârlog Florica, Școala Gimnazială„Mihai Veliciu” Șepreuș 34
11. Adina Udrescu, Colegiul Tehnic De Transporturi Auto Baia Sprie ……..…….…. 36
12. Șerban Andreea Maria, Grădinița Cu P.P. Cozia, Jud. Vâlcea ……..…. 38
13. Florina-Vasilica Mocanu, Școala Gimnazială, Comuna Timișești ……..… 41
14. Efrimov Mirela Claudia, Școala Gimnazială „Virgil Mazilescu”, Corabia 43
15. Curea Gina Georgeta, Liceul Tehnologic „Nicolae Bălcescu” Alexandria 47
16. Ilicea Mirela Giulia, Liceul Tehnologic „Nicolae Bălcescu” Alexandria …… 48
17. Roșu Maria, Școala Gimnazială „Sfântul Vasile” Ploiești 49
18. Cristian Coculeana, Școala Gimnazială „Vasile Alecsandri” Vaslui 51
19. Neda Speranța Iulia Antoanela, Școala Gimnazială Numărul 47, București 53
20. Stan-Tomescu Cecilia, Profesor LCCR în Insulele Canare, Spania 55
21. Lourdes Hernández Sánchez, Colegio Carmen Sallés de Santa Fe, Granada, Spania 57
22. Pirvu Monica, Grădinița Nr 1 Liceul Teoretic „Radu Popescu’’ Popești Leordeni 63
23. Nagy Nicoleta, Şcoala Gimnazială „Liviu Rebreanu”, Bucureşti 66
24. Florică Oana-Andreea, Grădinița Cu Program Prelungit Numărul 24 Iași 68
25. Mitroi Maria Manuela, Centrul Judetean De Resurse Si Asistenta Educationala Dolj …… 70
26. Lupuțan Daiana Liviana, Grădinița cu P.P. Hida 72
27. Vițalariu Lăcrămioara, Liceul Teoretic„Dr. Mihai Ciucă” Săveni/ Botoșani 74
28. Boțoacă Raluca, Școala Gimnazială Filiași/ Grădinița Cu P.P Nr.3 76
29. Lăzăruţiu Adriana, Centrul Şcolar Pentru Educaţie Incluzivă „Paul Popescu Neveanu” Timişoara 78
30. Onișa Daniela Silvia, Școala Gimnazială Vadu Izei, Maramureș 81
31. Răgușitu Cornelia Elena, Grădinița P.P.nr.3 Petrosani 83
32. Puică Marian Cosmin, Palatul Copiilor Craiova - Structura Segarcea ……..…. 85
33. Maier Ana- Maria, Șc. Gimnazială „ Ax. Sever” Aiud, jud. Alba 87
34. Cursaru Elena-Crina, Centrul Școlar De Educație Incluzivă, Com. Filipeștii De Târg, Județul Prahova 90

35. Tecsi Ana-Maria, Liceul Teoretic Ana Ipătescu, Gherla, Județul Cluj 93
36. Banu Elena Cristina, Grădiniţa Cu Program Normal Gura Bărbuleţului 95
37. Badea Elena, Şcoala Riu Alb De Jos 95
38. Andrașcu Marinela, Colegiul Național „Mihai Eminescu” Suceava 829
39. Pîrja Ana Maria, Liceul Tehnologic „Mihai Busuioc” Pașcani 97
40. Cernat Gabriela, Grădinița nr. 1, Bragadiru, Județul Ilfov 99
41. Crîngașu Mihaela – Carmen, Grădinița Numărul 3 Bragadiru, Ilfov 102
42. Vlăsceanu Florica, Grădinița Nr.3 Bragadiru Ilfov 103
43. Badea Monica Valentina, Grădinița Nr. 3 Bragadiru, Ilfov 107
44. Costache Ana-Maria, Grădinița Nr.3, Bragadiru, Ilfov 109
45. Roșeți Oana Raluca, Grădinița Nr. 3, Bragadiru 111
46. Vechiu Alexandra, Gradinita Nr. 3, Bragadiru, Jud. Ilfov 113
47. Iancu Daniela Maria, Grădinița Numărul 3, Bragadiru, Ilfov 115
48. Mărgineanu Diana Alexandra, Grădinița Numărul 3, Bragadiru, Ilfov 115
49. Alexandru Camelia Nicoleta, Scoala Gimnazială „George Coșbuc” 23 August 117
50. Ducu Elena- Carmen, Colegiul Național „Nicolae Titulescu”, Pucioasa 119
51. Bădilă Vera Dorina, Colegiul Național „Nicolae Titulescu”, Pucioasa 119
52. Csatári Erika, Școala Gimnazială Specială pt Deficienți De Auz „Kozmutza Flóra” 121
53. Purcărea Cristiana-Mihaela, Școala Gimnazială „Ștefan Cel Mare”, Alexandria 125
54. Ciocâlteu Roxana, Şcoala Gimnazială Nr. 27 „Anatol Ghermanschi” Braşov 127
55. Ostate Claudia, Școala Gimnazială „Mircea Eliade”, Satu Mare 129
56. Cosma Lavinia Georgiana, Liceul Tehnologic Special Pentru Copii Cu Deficiențe Auditive Buzău 131
57. Tcaciuc Carmen Dana, Centrul Şcolar De Educaţie Incluzivă Suceava 133
58. Preda Alina-Mariana, C.S.E.I. Balș,jud. Olt 135
59. Bursuc Denisa- Cosmina, Liceul Teoretic Sebiș, G.P.P. Sebiș 137
60. Bolocan Marius, Liceul Tehnologic „Nicolae Titulescu” Însurăței, Brăila 139
61. Rotaru Andreea, Grădinița Cu Program Prelungit Nr.25, Iași 141
62. Văcăreanu Simona Călina, Grădinița Cu Program Prelungit Nr.25, Iași 141
63. Butunoi Daniela Georgiana, Școala Gimnazială Nr. 1 Ivești, Vaslui 143
64. Luca Oana Ancuța, Școala Gimnazială Cristești 146
65. Mif Delia Emilia, Grădinița cu Program Prelungit Nr.2-Aiud 148
66. Ciubotariu Beatrice Liliana, Școala Gimnazială Specială „C-Tin Păunescu” Tecuci 150
67. Bedőházi Emese-Aranka, Grădinița Cu Program Prelungit „Hófehérke”, Sfântu Gheorghe 152
68. Vrajmaș Tatiana, Grădinița De Copii Nr. 5 „Regina Maria”, Ialoveni, R. Moldova 154
69. Banciu Melania, Colegiul Național „Mihai Viteazul” Sf. Gheorghe 159
70. Ola-Prundar Gabriela, Colegiul Național „Mihai Viteazul” Sf. Gheorghe 159
71. Enache Veronica, C.S.E.I.Brăila 161
72. Buth Ileana Cristina, Școala Gimnazială “Sf. Dumitru” Măcești De Sus 166
73. Clicinschi Camelia, Șc. Gimn. „Iancu Munteanu” Tătărășeni, Botoșani 168
74. Căsăneanu Gabriela, Liceul Cu Program Sportiv Bacău 170
75. Zidaru Ana, Palatul Copiilor Craiova-Structura Segarcea 172

76. Giurgiu Raluca Cristina, Grădinița cu P.P „Pinochio”, Zalău 174
77. Marc Aurica, Școala Gimnazială Câmpeni 178
78. Gligor Dana, Școala Gimnazială Câmpeni 178
79. Neagu Lili Elena, Grădinița Nr. 187, București 180
80. Ispas Steluța, Grădinița Nr. 187, București 180
81. Luță Cristina, Liceul Mătăsari, Gorj 182
82. Căpraru Elena Mihaela, Grădinița nr. 187, București 184
83. Rugă Nadia- Loredana, Școala Gimnazială Nr.1 Bragadiru, Ilfov 186
84. Doboș Laura Gabriela, Școala Gimnazială „Iuliu Haţieganu” Panticeu 188
85. Serghiac Nona, Liceul Teoretic “Alexandru Ioan Cuza”, Iași 190
86. Burduhos Victoria, Centrul Școlar Pentru Educație Incluzivă Miron Ionescu, Cluj-Napoca 192
87. Botezatu Ana Maria, Liceul „Ștefan Procopiu” Vaslui 194
88. Tudor Daniela, Școala Gimnazială Nr. 129, Sector 4, București 196
89. Sevastian Luminița-Aurelia, Școala Gimnazială ,,Axente Sever”Aiud 199
90. Cornea Maria, Școala Gimnazială „Mihai Eminescu”, Râmnicu Vâlcea 201
91. Dumitru Mihaela Florentina, Școala Profesională Specială Balș 204
92. Balogh Csilla Katalin, Cjrae/ Școala Gimnazială „Axente Sever”, Aiud 206
93. Mihalache Petronela, Liceul Teoretic Special Iris Timișoara 208
94. Bota Ionica, Şcoala Gimnazială Nr. 129, Bucureşti 210
95. Antoneag Lavinia- Florina, Școala Gimnazială Nr. 1 Bragadiru, Ilfov 212
96. Filipoiu Mădălina-Ramona, GPN Nr.1, Vălenii De Munte 214
97. Badalache Ionela, Liceul De Arte „Hariclea Darclee”, Brăila 217
98. Apopuțoaie Mihaela, Liceul Ștefan Procopiu 219
99. Călin Iuliana, Școala Gimnazială „Sfântul Nicolae”, Com. Vânători, Galați 221
100. Somodi Matild, Școala Gimnazială ,,Szentiváni Mihály” Gălești 223
101. Bălan Lidia Ramona, Școala Gimnazială „Sfinții Martiri Brâncoveni” 225
102. Stan Mariana, Școala Gimnazială „Sfinții Martiri Brâncoveni” 225
103. Pîrlog Rodica, Liceul Teoretic ,,Constantin Angelescu”, Ianca, Brăila 227
104. Pop Rodica-Eleonora, Școala Gimnazială Nr. 1 Tileagd, Bihor 230
105. Bratu Simona, Școala Gimnazială “Sfântul Vasile”, Ploiești 232
106. Stănică Florica, Școala Gimnazială Acad. „Marin Voiculescu” Giurgiu 235
107. Enescu Nicoleta, G.P.N. Nr 4, Ploiești 238
108. Strîmbeanu Daniel, Școala Gimnazială ”Mihail Drumeș”, Balș, Olt 240
109. Orban Erika-Gabriella, Școala Gimnazială „Bem Jozsef” Secuieni, Harghita 243
110. Laura Magdalena Borcea, Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă „Maria Montessori”, Constanța 245
111. Liliana Elena Iordache, Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă „Maria Montessori”, Constanța 245
112. Burueană Ioana-Alexandra, Colegiul Național „Matei Basarab”, București 247
113. Dodea Andrea, Grădinița Cu Program Prelungit „Poienița” 249
114. Stanciu Mariana-Alina, Grădinița cu Program Normal Numărul 8, Ploiești 251
115. Godeanu Clarisa, Gradinita cu P.P. ,,Ion Creangă”, Craiova 254

116. Gîtan Maria, Grădinița cu P.P. „Ion Creangă” Craiova 257
117. Grigore Gabriela Valerica, Școala Gimnazială Grebănu 259
118. Jimborean Cristina-Ioana-Adriana, Grădinița Cu Program Prelungit „Poienița” 261
119. Enache Ionuț, Școala Profesională Specială Balș 263
120. Ivan Adela-Alina, Grădinița P. P. Nr. 16 Tecuci 265
121. Dascălu Mihaela, Grădinița P. P. Nr. 16 Tecuci 265
122. Guțeș Cătălina, Liceul Tehnologic „Anghel Saligny”, Bacău 267
123. Deteșan Maria-Mihaela, Școala Gimnazială „Teodor Murășanu” Turda 269
124. Simon Maria-Magdolna, Școala Gimnazială Augustin Maior, Reghin 271
125. Bratu Angela-Emilia, Liceul Tehnologic Bâlteni Gorj 273
126. Ifrim Marcela, Grădinița Cu Program Prelungit Nr. 37, Brăila 275
127. Mihaela Stoenescu, Școala Gimnazilaă „Maria Rosetti” 277
128. Dumitru Andrada Roxana, Grădinița Nr. 62, Sector 4, București 278
129. Bogdan Adriana, Grădinița Nr. 62, Sector 4, București 278
130. Török Enikő Andrea, Școala Gimnazială „Rákóczi Ferenc” Satu Mare 280
131. Oprea Monica-Mihaela, Școala Gimnazială „Teodor Murășanu” 282
132. Puț Veronica Mihaela, G.P.P „Micul Prinț”, Baia Mare 284
133. Costin Silvia Săndica, Liceul Tehnologic “Costache Conachi”, Comuna Pechea, Galați 286
134. Merlă Veronica, Școala Gimnazială „Henri Mathias Berthelot”, Ploiești 288
135. Iordache Gina Simona, Școala Gimnazială Grebănu 290
136. Irimia Crisalinda Nona, Liceul Tehnologic „Anghel Saligny”, Bacău 292
137. Burtea Alina, G.P.P. Nr. 1 Târgu Jiu 294
138. Bosînceanu Gabriela, Școala Gimnazială Râșca 296
139. Toth Angela, Școala Primară Bădeni Comuna Moldovenești 298
140. Radu Ramona Beatrice, Grădinița Târgșoru Nou 300
141. Szép Kinga, Grădinița Kis Herceg, Structura Angyalkert 302
142. Erdős Alpár, Liceul Tehnologic „Kós Károly” 304
143. Creangă Gabriela Adelina, Școala Gimnazială „Leonardo Da Vinci” 306
144. Paloș Daniela FăinișI Iulia, Școala Gimnazială „Constantin Negreanu”, Drobeta Turnu Severin 308
145. Popescu Cristina, Școala Gimnazială „Adrian V. Rădulescu” Murfatlar 313
146. Aftanase-Alexandroaia Ana, Grădinița Nr.187, București 316
147. Pița Mihaela, Grădinița Nr.187, București 316
148. Dimulescu Dana Teodora, Școala Gimnazială Maria Rosetti 318
149. Lăzărică Daniel, Școala Gimnazială Constantin Popovici, Bacău 320
150. Cocan Cătălina, Școala Gimnazială „Alexandru Vaida-Voevod” 322
151. Șerb Niculina-Daniela, Centrul Școlar Pentru Educație Incluzivă „Miron Ionescu” 322
152. Ramona Sinescu, Școala Gimnazială „Gheorghe Țițeica” Dolj 365
153. Petrule Daniel, Școala Gimnazială Sânpetru 323
154. Alexa Ozana-Maria, Colegiul Național Pedagogic „Ștefan Cel Mare”, Bacău 325
155. Popescu Cristiana, Colegiul Național De Informatică Tudor Vianu 327
156. Șchiop Monica Mariana, Școala Gimnaziala „Martin Șuboni” Jebel 329
157. Câmpanu Daniela, Școala Gimnazială Nr 22, Galați 330

158. Ratzek Adriana Valentina, Grădinița P.P.Nr.3 Petroșani 331
159. Balan Alina, Instituția Publică Liceul Teoretic „Ion Creangă”, Cimișlia, Republica Moldova 333
160. Sîrbu Raluca-Nicoleta, Grădinița Cu Program Prelungit Nr. 24, Iași 335
161. Balan Diana, Liceul Teoretic Măgdăcești 337
162. Elena Salater, Liceul teoretic „Ion Barbu” 339
163. Buzăianu Mihaela, Școala Gimnazială Grebanu 341
164. Chiriac Mihaela, Grădinița nr.3 Vaslui 343
165. Drăgan Maria Liana, Școala Gimnazială „Teodor Murășanu”, Turda 346
166. Caloian Florentina, Școala Gimnazială „Liviu Rebreanu” București 349
167. Filip Cecilia, Gradinița Nr. 3 Bragadiru 351
168. Filip Aurelia Mihaela, Gradinița Nr. 3 Bragadiru 355
169. Petre Ioana, Gradinita Nr.3 Bragadiru 357
170. Irimie Nicoleta, Școala Gimnazială „Axente Sever” Aiud 359
171. Nedelcu Mihaela, Școala Gimnazială, Nr. 3, Moreni, Dâmbovița 362
172. Anescu Ioana, Școala Gimnazială Speciala nr 9, București 367
173. Unguru Florina, Liceul Mătăsari, CJRAE Gorj 370
174. Strîmbeanu Margareta, Colegiul Tehnic „Iuliu Maniu”, București 372
175. Ghidarcea Daniela, Liceul Tehnologic “Grigore Moisil” Deva 375
176. Omeag Cornelia, Liceul Tehnologic Cisnădie, Structură Grăd. Cu P.P. Nr. 6 378
177. Teodorovici Cristina CSEI Suceava 380
178. Chiriac Mihaela, Grădinița nr.3 Vaslui 384

Capitolul 2

1. Stan Liliana, Școala Gimnazială „Alexandru Vlahuță”, Focșani 387
2. Pușcaș Oana Cezara, Școala Gimnazială „Grigore Silași”, Beclean 393
3. Vulpe Mariana Daniela, Școala Gimnazilă Nr.1, Matca-Galați 399
4. Nacev Liliana, Liceul Teoretic Special „Iris”, Timișoara 405
5. Boiciuc Zanfirica, Școala Gimnazială Miron Costin, Suceava 410
6. Chiș Mariana, Grădinița Cu Program Prelungit Voinicelul Satu Mare 419
7. Cenușă Elena-Ionela, Școala Gimnazială Mitropolit Iacob Putneanul, Putna 422
8. Cîrstea Mirabela, Școala Gimnazială Galesu-Brăduleț, jud. Argeș 427
9. Scutaru Gabriela, Școala Gimnazială Măicănești 435
10. Perniu Elena, Școala Gimnazială „Nicolae Balcescu" Pitești 438
11. Bălăbăneanu Alina,Grădinița Nr. 283 Bucuresti 440
12. Tudor Ramona, Grădinița Nr. 283 Bucuresti 440
13. Oros Raluca-Emilia, Liceul Tehnilogic „Ioachim Pop” Ileanda 443
14. Trașcă Daniela Nicoleta, Școala Gimnazială „Petre Țuțea”, Argeș 448
15. Corodescu Aura Mirela, Școala Gimnazială Nr. 1 Limanu, Jud. Constanța 451
16. Stroe Monica, GPN „Căsuța Poveștilor”- Școala Nr. 6, Constanța 456
17. Aciubotăriței Daniela, Liceul Teoretic „Dr. Mihai Ciucă” Săveni 467

18. Ananie Mirela, Școala Gimnazială Vadu Izei 468
19. Precup Roxana Andreea, Grădinița Cu Pp. Degețica Cluj-Napoca 471
20. Popa Edvica, Școala Gimnazială „Gala Galaction" Mangalia 474
21. Măntăluță Alina- Cristina, Școala Gimnazială Nr.1 Dângeni 476
22. Palaghia Cătălina - Cjrae Iași 480
23. Albu Mona-Lisa, Școala Gimnazială Nr. 1, Rm. Sărat, jud. Buzău 484
24. Gugu Ileana, Școala Gimnazială Specială Târgoviște 486
25. Florescu Ramona, Școala Gimnazială "Dimitrie A. Sturdza" Iași 491
26. Serediuc Paraschiva, Centrul Școlar De Educație Incluzivă Suceava 493
27. Porojan Nicoleta Loredana, Şcoala Gimnazială "Buică Ionescu", Glodeni 498
28. Florea Cristiana, Grădinița Numărul 1 Bragadiru 501
29. Ciobotaru Elena Luana, Grădinița Numărul 1 Bragadiru 501
30. Teleagă Loredana, Liceul cu program sportiv Bacău 503
31. Ion Simina, Şcoala Gimnazială „Prof. Paul Bănică" Târgovişte 513
32. Fedmașu Ionela, Grădinița Cu Program Prelungit Nr.37 Brăila 517
33. Pașca Florica, Școala Generală Nr 1 Rieni, Bihor 520
34. Boitan Rodica, Grdinița Cu Program Normal Dulgheru 526
35. Lazarciuc Marta Valeria, Școala Gimnazială „George Coșbuc" Sighetu Marmației 531
36. Oniga Claudia, Școala Gimnazială „George Coșbuc" Sighetu Marmației 531
37. Mihai Corina Florentina, Gradința Cu P.P. Prichindeii Giurgiu 542
38. Anton Florina, G.P.P. Bobocei din Micro III, Buzău 545
39. Iliesi Julieta, GPN „Dumbrava Minunată" Dumbrăveni – Suceava 547
40. Novacovici Snejana, Liceul Tehnologic „Clisura Dunării" Caraș-Severin 553
41. Beldiman Cristina, Liceul „Andrei Muresanu" Brasov 555

42. Dorina Paicu, Școala Gimnazială Poiana Stampei, Jud. Suceava 557
43. Bucuri Dorina, Grădinița Cu Program Prelungit Numărul 9 Brașov 561
44. Purcăreață Adriana Paula, CȘEI Maria Montessori Constanța 564
45. Moroșanu Florina, Școala Gimnazială Nr. 24 „Ion Jalea" Constanța 569
46. Tiron Elena Loredana, Liceul Ștefan Procopiu Vaslui 574
47. Bălașa Elena-Florentina, Școala Gimnazială „Negru Vodă", Pitești, Argeș 579
48. Florian Mihaela Valeria, Şcoala Gimnazială Racşa, Satu Mare 584
49. Cazan Elena-Leliana, Centrul Școlar Pentru Educație Incluzivă Tg-Jiu 587
50. Stan Daniela, Școala Gimnazială „Eroilor" Lipănești 591
51. Anghel Florina-Nicoleta, Școala Gimnazială „Eroilor" Lipănești 591
52. Tufenescu Andreea Maria, Grădinița Cu Program Prelungit Cozia 595
53. Trăneci Daniela, Școala Gimnazială Udrești, Dănicei, Vâlcea 599
54. Pricopi Liliana, Școala Gimnazială „Ioan Cernat" Havârna 601
55. Seute Maria-Adriana, Școala Gimnazială Nr.1-Boghiș, Sălaj 606
56. Szabó Emőke, Școala Gimnazială Nr.1-Boghiș, Sălaj 606
57. Isac Anca Ioana, Grădinița Cu Program Prelungit "Poienița", Cluj-Napoca 611
58. Matara Maria, Colegiul Național „Mihai Eminescu", Buzău 616
59. Dimofte Gherghina-Gina, Școala Gimnazială „Sfântul Nicolae", Vânători, Galați 619
60. Moraru Mihaela – Anișoara, Școala Gimnaziala „Ștefan Cel Mare" Vaslui 623

61. Cozma Lorena, G.P.P. Nr. 13, Satu Mare 628
62. Semeniuc Maria-Cristina, Școala Gimnazială Racovița, Sibiu 633
63. Holici Angelica, Școala Gimnazială Vadu Izei, Maramureș 640
64. Stoicovici Adina-Elena, Liceul Teoretic Recaș 643
65. Regep Nida Nermin, Centrul Școlar Pentru Educație Incluzivă „Maria Montessori", Constanța 648
66. Cotuțiu Mariana Teodora, Colegiul Tehnic „Traian Vuia" Oradea 650
67. Sonkodi-Cozma Dana-Maria, Școala Gimnazială „Ștefan Pascu" Apahida 655
68. Filip Denisa, Școala Gimnazială „Porolissum" Zalău 657
69. Marinescu Gabriela Mariana, Şcoala Gimnazială Sânpetru 663
70. Mureșan Chira- Gabriel, Centrul Școlar Pentru Educație Incluzivă „Miron Ionescu" Cluj-Napoca 668
71. Bogatu Iuliana, Școala Gimnazială Sânpetru, Brașov 673
72. Perdutu Violeta, Centrul Școlar Pentru Incluziune Școlară „Elena Doamna" Focșani, Vrancea 675
73. Niță Steluța, Școala Gimnazială Puiești, Buzău 679
74. Geangu-Roncea Elena-Lavinia, Școala Primară Nr. 4 - Structură A Liceului Tehnologic Agromontan „Romeo Constantinescu" , Vălenii De Munte 686
75. Mihăiță Corina, Liceul Tehnologic Tiu Dumitrescu Mihăilești, Giurgiu 689
76. Pop Lăcrămioara-Bianca, Școala Gimnazială „Teodor Murășanu" Turda 693
77. Ion Verginia Emilia, Centrul Județean De Resurse Și Asistență Educațională Mehedinți 698
78. Chihaia Ioana, Liceul „Andrei Mureșanu", Brașov 700
79. Croitoru Natalia-Eva, Școala Gimnazială Nr. 1 Letca, Jud. Sălaj 705
80. Hupcea Oana Claudia, Școala Gimnazială „Prof. Panaite C. Mazilu", Broșteni/Vrancea 714
81. Curelaru Mihaela, Liceul Tehnologic „ Petru Rareş" Bârlad 716
82. Furdui Anca Maria, Liceul Tehnologic „ Petru Rareş" Barlad 719
83. Marinescu Eugenia, Liceul Teoretic "Ioan Petrus", Otopeni, Ilfov 721
84. Dinu Adriana, Școala Profesională Traian, Ialomița 831

Capitolul 3

1. Jula Mădălina-Ioana, Colegiul Național „Onisifor Ghibu" Oradea 731
2. Mândreanu Dana, Școala Gimnazială nr 30, Brașov 733
3. Soare Angelica Larisa, Liceul Tehnologic Dacia Pitești 734
4. Nicula Augustina-Maria, Școala Gimnazială Nr. 49, București 735
5. Topor Livia, Școala Gimnazială „Liviu Rebreanu", București 737
6. Toderici Alina, Profesor LCCR în Elche, Spania 739
7. Marfici Oresia – Aurora, Centrul Școlar De Educație Incluzivă Sighetu Marmației 741
8. Boghian Roxana-Maria, Școala Gimnazială Nr.1 Limanu 743
9. Velișca Ileana, Școala Gimnazială „Rakoczi Ferenc" Satu Mare 745

10. Ene Irina Antoaneta, Școala Gimnazială „Liviu Rebreanu” București 747
11. Văduva Ionela, Școala Nr 56, București ……..…….. 748
12. Zăbrăuțanu Alina, Școala Gimnazială „Alexandru Ioan Cuza”, Bacău 828
13. Pleșa Stela, Școala Gimnazială Racovița 750
14. Stoichiță Oana, Grădinița Nr.208, București 755
15. Botiță Mihaela – Epaminonda, Liceul Tehnologic Special Pentru Copii Cu Deficiențe Auditive, Buzău 756
16. Codreanu Vanda Tereza, Colegiul Național Mihai Eminescu, București 758
17. Weiss Paula Elena, Grădinița cu Program Prelungit Rază de Soare, Cluj-Napoca ……. 761
18. Cimpu Mihaela, Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Brașov 763
19. Zaharia Nicoleta, Școala Gimnazială Sat Slon, Cerașu 774
20. Sandu Adriana Mariana, Grădinița Cu Program Prelungit Nr.6, Brăila 828
21. Grosu Gena, Grădinița Cu Program Prelungit Nr.6, Brăila 828
22. Aparaschivei Ovidiu, Liceul Tehnologic Silvic ”Doctor Nicolae Rucăreanu” 776
23. Petrean Camelia Maria, Școala Gimnazială ,,Rakoczi Ferenc” Satu Mare 778
24. Neag Patricia Cornelia, Liceul Teoretic Special Iris- Timișoara 779
25. Bartus Éva-Tünde, Școala Gimnazială Nr.1 Vârșolț 781
26. Chirica Geanina Florentina, Școala Gimnazială Nr. 1, Unțeni, Botoșani 783
27. Fabian Agnes Helga, Grădinița Cu P.P „Poienița”, Cluj-Napoca 784
28. Paraschiv Camelia, Liceul Tehnologic „Dimitrie Leonida” Petroșani 786
29. Mihai Monica-Gabriela, Liceul Tehnologic „Tiu Dumitrescu”, Mihăilești, Giurgiu …… 788
30. Morman Anca-Monica, Liceul Teoretic Recaș 789
31. Cuțuhan Mihaela, Colegiul ”Alexandru Cel Bun”, Gura Humorului 791
32. Loliceru Lucica, LCCR Spania 825
33. Gujbă Felicia Anca, Școala Gimnazială Mașloc 793
34. Văsii Ioana Ruxandra, Şcoala Gimnazială „Mihai Eminescu” Ploieşti 794
35. Drăguș Oana Veronica, Liceul De Turism Şi Alimentație „Dumitru Moțoc” Galați 795
36. Dimitriu Maria Mădălina, Colegiul Național de Artă „George Apostu“ Bacău 797
37. Stanciu Iuliana, Liceul Tehnologic Iernut 799
38. Avram Anișoara – Loredana, C.Ș.E.I Paul Popescu – Neveanu, Timișoara 800
39. Gheorghe Roxana, Școala Gimnazială Nr. 308, București 803
40. Mihalca Gela, Liceul Teoretic „A.Saligny” Cernavoda ……..…… 804
41. Menaef-Rădulescu Elena, Colegiul Național „Mihai Eminescu” Constanța …… 804
42. Niculae Alina-Florina, Colegiul Național „Avram Iancu”, Bihor 828
43. Florescu Irena Mihaela, Liceul Tehnologic „Anghel Saligny” Bacău 813
44. Corbean Adela Ana, Școala Gimnazială „Toma Cocișiu” Blaj-Alba 814
45. Pescaru Emilia Dana, Școala Gimnazială „Liviu Rebreanu” București 822
46. Manciulea Mihaela, Școala Gimnazială „Liviu Rebreanu” București 823

TEHNICI DE TERAPIE PENTRU COPII CU C.E.S

IACOBEANU IULIANA - RODICA
ŞCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAIL SADOVEANU”, BACĂU

Un copil excesiv de emoțional (sau unul care se luptă cu o expresie emoțională inadecvată sau o dereglare emoțională) poate suferi de una sau mai multe dintre o varietate de probleme, inclusiv ADHD, boli mintale, anxietate sau chiar o tulburare a spectrului autist.
Oricare ar fi problema cu care se confruntă, terapia pentru copii îi poate ajuta să facă față acesteia.

Terapia cognitivă este o alegere bună pentru copiii emoționali, deoarece implică reducerea anxietății și învățarea de idei noi și modalități noi de a canaliza sentimentele și energia copilului. De asemenea, îl va ajuta să identifice gândurile lor interioare și să încerce să le înlocuiască pe cele negative cu altele mai pozitive și mai utile.

Analiza comportamentului aplicat poate ajuta copilul să învețe cum să răspundă la situații în moduri mai bune și mai eficiente și îi va învăța despre recompense și pedepse pentru comportamentul lor. Terapia prin joc este o alegere bună pentru copiii mai mici cu probleme emoționale, deoarece aceștia le pot interpreta prin jucării sau păpuși (KidsMentalHealth, 2009).
Tipul de terapie și tehnicile care vor funcționa cel mai bine pentru copil pot depinde, de asemenea, în ce etapă de dezvoltare se află; Teoria revoluționară a lui Erik Erikson cu privire la cele opt etape ale dezvoltării psihosociale este o teorie recunoscută și acceptată în mod obișnuit și poate ajuta la diferențierea între probleme normale, adecvate vârstei și simptome mai supărătoare. Tehnicile exacte pe care le poate folosi terapia pentru copii vor depinde de tipul de terapie administrată. Câteva dintre cele mai frecvente tehnici susținute de dovezi, precum și tipul de terapie în care pot fi găsite în mod obișnuit, sunt descrise mai jos.

Jocul Cuvântului Feeling

Există multe tehnici de terapie prin joc care s-au dovedit a fi eficiente, distractive și antrenante pentru copii. Feeling Word Game este o astfel de tehnică. Începe cu terapeutul care îi cere copilului să enumere sentimentele pe care le experimentează copiii de vârsta lor. Educatorul va scrie fiecare cuvânt pe un card sau o bucată de hârtie sau va desena o față reprezentativă pentru emoție dacă copilul este prea mic pentru a fi citit. Odată ce copilul rămâne fără cuvinte de simțit de sugerat, educatorul va alinia cărțile de simțire în fața copilului. Apoi, educatorul va scoate un container de jetoane mici, precum jetoane de poker, și va explica că acestea sunt „sentimente”. El sau ea va spune o poveste personală (reală sau fictivă) care demonstrează atât emoții pozitive, cât și negative pe care o persoană le poate simți. Educatorul va pune apoi jetoanele pe cărțile de sentiment care corespund emoțiilor menționate în poveste.

În etapa următoare, educatorul va spune copilului o poveste similară despre un copil de vârsta lor. Povestea nu va fi amenințătoare, dar va include potențialul mai multor emoții pozitive și negative. Educatorul va înmâna recipientul copilului și îl va instrui să pună jetoanele pe cărțile de simțire care reprezintă cum s-ar simți dacă ar fi copilul din poveste.

În cele din urmă, educatorul va încuraja copilul să spună o poveste proprie, de preferință despre propria viață. Pentru fiecare poveste pe care o spune copilul, el sau ea va continua să identifice sentimentele pe care le-a adus fiecare ocazie.

Educatorul va continua poveștile până când copilul va aduce la iveală problemele majore cu care se confruntă. Aceasta este o modalitate excelentă de a încuraja un copil să se deschidă în activitate și să meargă mingea, precum și să identifice problema (problemele) de prezentare.

Jocul Nebun

Jocul nebun, dezvoltat de Patricia Davidson și descris de Hall, Kaduson și Schaefer (2002), poate fi folosit pentru a le arăta copiilor că este în regulă să simtă furie și să îi încurajeze să o exprime într-un mod sănătos. De asemenea, poate fi ajustat pentru a funcționa și pentru alte emoții, cum ar fi tristețea sau anxietatea.

În primul rând, terapeutul va lua un set de blocuri (carton, lemn sau plastic) și le va împărți uniform între ele și copil. Apoi, terapeutul va explica regulile: fiecare persoană va plasa un bloc deasupra blocului celeilalte persoane în timpul rândului său. Vor alterna ture și, la fiecare tura, vor împărtăși ceva care este nedrept sau ceva care îi înfurie.

Terapeutul poate începe cu lucruri stupide sau ușoare, cum ar fi „Mă înnebunește când vreau să joc afară, dar plouă" sau „Nu este corect că nu pot mânca bomboane pentru fiecare masă!" În cele din urmă, vor progresa către lucruri care sunt mai specifice problemelor copilului.

Odată ce toate blocurile sunt stivuite, terapeutul va instrui copilul să se gândească la un lucru care îi face să fie mai furios, să facă o față care să reflecte modul în care se simte (o „față nebună") și să doboare toate blocurile.

Această tehnică îi permite copilului să-și discute furia, un exercițiu care poate fi necunoscut dacă copilul nu este obișnuit să simtă că este acceptabil să exprime astfel de emoții. De asemenea, îi va oferi copilului posibilitatea de a acționa acea furie într-un mod sigur și sănătos.

Jocul cu încetinitorul

Această tehnică poate fi aplicată pentru a ajuta copilul să învețe despre autocontrol.
Începe cu terapeutul care explică ce este autocontrolul și descrie cum este uneori dificil să ne menținem autocontrolul dacă ne mișcăm foarte repede.
Ei îi cer copilului să ilustreze cum arată această mișcare rapidă. Aceasta este o ocazie excelentă pentru copil să se miște și să arde un exces de energie! Apoi, introduc o grămadă de cărți care au o acțiune pe care copilul o poate acționa, cum ar fi să joace fotbal, să urci pe un perete de stâncă sau să scrii o scrisoare. Copilul va alege câte o carte pe rând și va interpreta orice este pe ea, dar cu o răsucire - trebuie să o facă în mișcare lentă! Aceștia se vor angaja în această activitate cu mișcare lentă timp de un minut complet, iar un cronometru poate fi folosit pentru cronometrare. Dacă există mai mulți copii, aceștia se pot transforma pe rând și își sincronizează reciproc.

Acest joc este o modalitate distractivă pentru copii de a învăța despre conceptul de autocontrol și o oportunitate pentru ei de a-l construi prin joc (Hall, Kaduson și Schaefer, 2002).

Suflă Bule

În această tehnică de terapie a jocului, terapeutul va folosi bule pentru a explica copilului un concept important. Terapeutul începe suflând bule cu copilul. În timp ce se distrează, îi vor explica copilului că pot face bulele mai mari respirând adânc și suflând încet în cerc. Acestea sunt „Respirații cu bule" și au puterea de a alunga și grijile și anxietatea. Copilul poate practica apoi respirațiile cu bule și face bule cât mai mari prin respirații adânci și lente.

Această tehnică este o modalitate excelentă de a introduce respirația atentă, precum și un mecanism bun pentru a face față emoțiilor intense, cum ar fi furia sau anxietatea (Kilpatrick, n.d.)
Tehnica „A doua poveste"

Această tehnică de terapie narativă poate ajuta copilul să deschidă și să împărtășească detalii despre trauma lor terapeutului (precum și părinților și / sau altor adulți de încredere, dacă este necesar).

În timpul sesiunii de terapie, terapeutul îl va încuraja cu blândețe pe copil să meargă prin evenimentul traumatic, oferind detalii despre ceea ce li s-a întâmplat. Când evenimentul a fost pe deplin detaliat și este bine înțeles de terapeut, ei îl vor încuraja pe copil să spună „a doua poveste".

A doua poveste este aceeași poveste despre evenimentul traumatic, dar se concentrează pe reacția copilului la eveniment în loc de detaliile a ceea ce s-a întâmplat. S-ar putea să fie dificil pentru

copil să descrie efectele traumei, dar concentrându-se asupra lor și a rolului lor în poveste îi poate oferi copilului un sentiment de libertate și independență pe care este posibil să nu-l fi avut înainte. Terapeutul îi va încuraja să se gândească la eveniment și la răspunsul lor în termeni de puncte forte - cât de curajoși au fost să vorbească despre el, cât de duri sunt pentru a putea supraviețui evenimentului și modurile în care au crescut de la eveniment.

Această tehnică este o modalitate excelentă de a-l determina pe copil să se concentreze asupra punctelor sale forte, mai degrabă decât să se gândească la detaliile traumei pe care a suferit-o (Kilpatrick, nd).

Bibliografie

Leslie S. Greenberg, Norka T. Malberg, Michael A. Tompkins, “ Lucrând cu emoţia în terapia psihodinamica, terapia cognitiv-comportamentală şi terapia centrată pe emoţie”, Editura TREI, 2020

Robert D. Friedberg, Jolene Hillwig Garcia, Jessica M. McClure ,,Tehnici de terapie cognitiva pentru copii si adolescenţi”, Editura, ASCR, 2013

TECHNIQUES OF TEACHING LITERATURE FOR S.E.N CHILDREN

PROF. MUȘAT SIMONA-MARILENA

LICEUL TEORETIC ”TRAIAN LALESCU” ORSOVA,MEHEDINȚI

With its three geners-prose,poetry and drama-literature represents an important aspect foreign languages teaching. If the text books for junior forms are mainly directed towards the aquisions of the spoken English, senior form once contain a choice of literaly fragments, where the selection of writers tries, without always succeding, to cover the range of the British and American literature. The benefits of using literary texts in the language class are great, since such texts can be the bases for imaginative, interactive and discussing activities. For instance, we may stress the value of drama and roleplay activities in developing not only students oral language skills,but also their imaginative sensibilities, so they will be receptive to a literary text and be able to make a personal response to it. Comunication in the classroom can be sustained by such literary pieces that raise thems and issues that are of real interest of all players in the language learning game.

We should also emphasize the fact that reading and understanding literature is a skill in itself (like reading,writting,speaking and listening). Studying literature may help students acquire a native like competence in English, learn how the English linguistic system is used for communcation, see how idiomatic expressions are used, speak clearly, precisely and concisely, and become more proficient in English, as well as become creative, critical and analytic learners.

-The literature teacher s mission involves, besides keeping students informed, imparting developing notions of taste, assessing validity, recognizing beauty. He also needs a strategy that equates enjoyment with personal reaction, critical and analytical ability, rather than the subject matter. In a very complex class, such as the literature one is, students can be helped to: improve their cultural awareness; get information; form artistic tastes and refine their thinking and feeling; stimulate their activity ; improve their study skills in order to become independent learners; enhance theirself knowladge; improve their language skills.

All of these are also useful and necessary outside the English class and support the main goals of eudcation in general. Here are some methodological guidelines:

1. The study of literature shoul be stimulating, challenging and enjoyable. This could be achieved by:

a. Varying the types of activities in terms of what they actiuvate (the students creativity, their memory, personal experience, previous knowledge, attitudes, values, etc.), the classroom management, etc.

b. Giving students the feeling of succes.

c. Creating opportunities for students to establish conncetions/associations between the Anglo-Saxon world and their own.

2. Literature lessons should aim the teaching students how to think, not what to think (how to interpret a literary text and not what standard/accepeted interpretation is).

3. A balance should be reached between the following stream attitudes:

a. The traditional focus on information and on the student s memory.

b. The modern focus on the student s response (opinons) and the student s creativity.

4. Literary texts should be presented against the larger background, in the context of the culture and civilization on their time.

5. There should be a continuum betwen the language component and the culture and civilization component. The literature class is the meeting point of the English language and its behavior and achievement culture on the one hand, and Romanian language and its behavior and achievement culture, on the other.

6. Students should be encouraged to personalize literary texts.

Rolul profesorului în clasa obişnuită, unde există elevi cu dificultăţi de învăţare

Profesor învățământ primar ,Vida Daniela Elena
Școala Gimnazială „Regina Maria,Arad

Există o preocupare enormă în lume pentru a rezolva problemele de învăţare ale copiilor, fie că sunt simple dificultăţi, fie că sunt dizabilităţi sau dificultăţi specifice. Ca forme de şcolarizare, copiii cu dificultăţi de învăţare se găsesc fie în şcolile obişnuite fie în structuri (clase, unităţi sau şcoli) speciale. Legislaţia din România precizează nevoia de a integra fiecare copil în şcoala cea mai potrivită pentru el şi pe cât posibil în comunitatea din care face parte. De aici e nevoie să găsim împreună căile de acţiune şi colaborările pentru a stabili sprijinul

Susţinătorii integrării şcolare au demonstrate inconvenientele clasei specializate în principal datorită segregării elevilor şi excluderii lor din mediul original. Ca reproşuri la acest tip de servicii, se exprima faptul că ca învăţământul specializat stigmatizează, etichetează elevii şi contribuie la dezvoltarea slabă a respectului de sine precum şi a unui sentiment de inferioritate. Practic, creşterea într-un "mediu paralel" vieţii obişnuite, oricât ar fi de bun acesta, construieşte persoane care trăiesc într-o lume "paralelă". Unii copii pot face faţă în clasa obişnuită dacă învăţătorii / profesorii fac apel la metode alese cu grijă.

Alegerea şi organizarea materialului didactic în funcţie de nevoile de învăţare specifice fiecărui elev, la începutul procesului şi pe parcursul activităţilor didactice poate fi sprijinită în acest caz de un consilier pedagog sau un professor consilier. Activitatea în clasele obişnuite se organizează pornind de la o pedagogie mai flexibilă, deschisă, incluzivă care antrenează resursele tuturor actorilor actului didactic pentru a sprijini învăţarea copiilor. Folosirea unor strategii de învăţare adecvate şi a individualizării actului didactic sunt primele cerinţe ale acestui model. Activitatea didactică obişnuită, de rutină, nu este suficientă când un elev are dificultăţi de învăţare. Se simte nevoia unui sprijin care e firesc să vină în primul rând de la profesorul clasei.

Pentru acei elevi care au dificultăţi de învăţare primele măsuri sunt:

- Adecvarea strategiilor şi metodelor didactice folosite cu toată clasa,
- Adaptarea curriculară.

Dacă nu se simt îmbunătăţiri, profesorul trebuie să se sfătuiască cu colegii lui de catedră şi cu metodistul. Sfaturile colegilor sunt mereu extreme de utile. Să nu uităm această resursă importantă: opinia şi experienţa colegilor.

În sistemele educative din lume se vorbeşte de echipa de profesori care reuşeşte să acţioneze cel mai eficient în dificultăţile de învăţare ale copiilor. S-ar putea însă ca acest pas să nu fie de ajuns. Profesorul poate apoi face apel la colegii lui specializaţi în problematica dificultăţilor de învăţare: logoped, consilier şcolar şi atunci când problemele sunt de ordinul unor dizabilităţi deja recunoscute, cadrul didactic de sprijin. În toate aceste demersuri, deciziile şi acţiunile se realizează în parteneriat cu părinţii.

Familia constituie un sprijin şi este în fapt cea mai îndreptăţită să fie alături de copil şi să decidă ce este mai bine. Dacă însă nici aşa nu se văd rezultatele ? Apelăm la existenţa claselor speciale, sau a şcolilor speciale unde programele sunt adresate către cerinţele speciale ale fiecărui elev, cu accentul pe dezvoltarea competenţelor şi nu pe conţinuturi, unde numărul elevilor la clasă permite o abordare personalizată şi activităţile remediale acoperă o bună parte a curriculum-ului şcolar. Cel mai important lucru de reţinut este că fiecare copil trebuie să fie cuprins într-un program educaţional cât mai apropiat nevoilor lui. Că nu e firesc ca un copil să fie despărţit de familie pentru a fie educat – pe cât posibil e bine ca el să înveţe la şcoala cea mai apropiată de domiciliu său.

Este firesc ca oamenii şcolii şi comunitatea locală să se preocupe ca fiecare copil să primească sprijin fără a-l face să sufere, fără a-i neglija nevoile lui fireşti şi fără a-l eticheta.

Căile de urmat sau condiţii necesare

 Prima condiţie este o percepţie, perspectivă sau viziune a profesorului referitor la rolul şcolii şi la valoarea activităţii didactice, în care elevul să fie acceptat şi să I se faciliteze participarea.

Profesorul să dorească să se perfecţioneze şi să se schimbe pe sine. E bine să cunoaştem şi să respectăm principiile şcolii pentru toţi, şcoală care valorizează fiecare elev şi se bazează pe comunităţile locale.

 A doua este lucrul în echipa de profesori, cu alţi specialişti implicaţi (logopedul, consilierul şcolar, cadrul didactic de sprijin şi medicul) cu parteneriatul familiei şi al comunităţii locale. Nu este simplu să lucrăm cu părinţii dar, este necesar şi extrem de eficient (vorbim azi de informarea, consilierea şi educaţia părinţilor).

 A treia soluţie este aceea de a accepta alternativele educative: să alegem mereu ce este mai bine pentru elev şi pentru dezvoltarea lui. Ca metodă, ca formă de şcolarizare şi ca servicii de sprijin.

 A patra condiţie este aceea de a accepta şi noi, ca profesori, sprijinul şi ideea că trebuie să ne dezvoltăm practicile de predare - învăţare. Nu suntem singuri şi nu vom deveni specialişti în dizabilităţi. Vom rămâne profesorii clasei, apelând la colaborare cu specialiştii.

 A cincea idee necesară se leagă de atitudinile faţă de copiii care sunt diferiţi. E nevoie să gândim pozitiv şi valorizant la adresa fiecărui copil.

FACTORII DE RISC ÎN DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR EMOȚIONALE ȘI SOCIALE

Autor: Ianc Elena-Viorica

Grădinița cu Program Prelungit „Prichindelul isteț" Turda

Cu toții ne-am dori o viață plăcută, liniștită, cu succese și împliniri. Într-o lume dominantă de căutarea succesului profesional și personal, în care banii și eficiența au devenit cuvinte cheie, oamenii caută să își găsească echilibrul mental și emoțional. Uneori mirajul soluțiilor facile este atât de mare încât tentația de a accepta „rețete" ale fericirii apare pur și simplu ca răspuns la o căutare din ce in ce mai acută a unor răspunsuri la problemele cu care ne confruntăm. Deși ideea ne displace profund, în realitate starea de bine nu este și nici nu poate fi continuă. Viața presupune nu numai evenimente pozitive, ci și situații negative cu încărcătură emoțională puternică (moartea unei persoane dragi, divorț-despărțire, situații de pierdere, boli grave etc.), care ne vor pune la încercare abilitățile de adaptare.

Ar fi însă o greșeală să credem că doar aceste evenimente majore de viață sunt cele care ne pun la încercare.Tracasările cotidiene, problemele zilnice (aparent minore dar dese), schimbările continue necesită și ele acomodare, și pe termen lung pot aveaefecte similare evenimentelor majore de viață.

Până de curând, simțul comun asocia succesul adaptării la aceste cerințe ale mediului cu nivelul de dezvoltare al abilităților intelectuale (funcții cognitive: memorie, atenție, raționament, decizie, etc.), separând tranșant raționalitatea de emoții. Cu cât o persoană avea un nivel mai ridicat de inteligență, cu atât șansele sale de adaptare și reușită în viață păreau să fie mai mari, ignorând aproape total trăirile emoționale ale persoanei și efectele acestora asupra sa și a celorlalți. În mod interesant, cercetările din domeniul psihologiei au arătat că un nivel ridicat de abilități intelectuale(IQ) poate contribui semnificativ la rezultate bune în diferite domenii cum ar fi cel școlar, dar nu este suficient pentru o bună adptare și nici nu asigură succesul în viață. Studii efectuate mai ales în Statele Unite au relevat faptul că un număr mult mai mare decât cel așteptat de elevi/studenți deosebit de inteligenți (IQ mult peste medie) au eșuat din punct de vedere profesional și personal în viața adultă, comparativ cu cei cu nivele medii de IQ.

În mod firesc s-a pus întrebarea: „ Ce factori sunt în joc, de exemplu, atunci când o persoană cu un IQ mare se zbate din greu, în vreme ce o alta, cu un IQ modest, se descurcă surprinzător de bine?"

Cu toate că abilitățile intelectuale sunt foarte importante, emoțiile sunt o sursă de informații esențiale pentru supraviețuire. Ceea ce numim noi emoție este de fapt combinația mai multor modificări survenite la nivel subiectiv, cognitiv(de gândire), biologic și comportamental. Emoțiile modulează comportamentele noastre direcționate spre noi înșine(intrapersonal), cât și comportamentele noastre direcționate spre ceilalți(interpersonal).

După cum știm, emoțiile pot fi pozitive(când ceea ce ni se întâmplă este în concordanță cu scopurile noastre: bucurie, mulțumire) și negative (când ceea ce ni se întâmplă este în contradicție cu scopurile noastre: tristețe, furie, teamă, dezgust, etc.). Dar această categorizare a emoțiilor oricât ar fi de comodă și de la îndemână, nu surprinde aspectul cel mai important, și anume funcționalitatea lor. Emoțiile, fie pozitive sau negative, pot facilita sau periclita

adaptarea individului la evenimentul activator. Astfel, atât emoțiile pozitive cât și cele negative pot fi funcționale-facilitând adaptarea individului sau disfuncționale-împiedicând adaptarea individului la situație.

În vederea identificării factorilor care contribuie la procesul adaptării și atingerea succesului în viață, începând cu anii 90 s-a accentuat foarte mult investigarea rolului jucat de trăirile afective. S-a observat că utilizarea eficientă a informațiilor cu încărcătură emoțională are un rol deosebit în procesul adaptării și în atingerea confortului emoțional personal. Aceste abilități au fost denumite Inteligență Emoțională. Astfel, persoanele care au abilități emoționale bine dezvoltate au mai multe șanse să fie mulțumite în viață, să fie eficiente în mai multe domenii (profesional, personal), să își gestioneze stilul de gândire care stă la baza propriei productivități, să reușească să comunice eficient cu ceilalți, să stabilească și să mențină relații adecvate. În schimb, persoanele care trăiesc deseori sentimente de frustrare, nu își pot controla viața emoțională și se frământă, se îngrijorează, se deprimă, etc., nu reușesc să comunice eficient, să recunoască și să interpreteze corect emoțiile proprii și ale celorlalți, și ajung să își saboteze propria adaptare.

Copiii de aceeași vârstă pot fi diferiți din punctul de vedere al nivelului de dezvoltare a competențelor emoționale și sociale. Aceste competențe sunt influențate de factori intrapersonali și interpersonali. Dezvoltarea optimă a competențelor emoționale și sociale este rezultatul unor aspecte cu o puternică componentă genetică, specifică fiecărui copil, precum și a influențelor din mediu, provenite din familie și mai târziu din mediul educațional. Interacțiunea optimă a acestor factori poate reprezenta o sursă de protecție, care asigură adaptarea eficientă a copilului la cerințele mediului. Din acest motiv, conștientizarea rolului acestora este esențială pentru prevenția problemelor de sănătate mentală și menținerea unei funcționări normale. Pe de altă parte, interacțiunea inadecvată a acestor factori poate contribui la dezvoltarea deficitară a competențelor emoționale și sociale, care în timp pot deveni sursa unor tulburări mentale și emoționale.

Manifestarea unuia sau mai multor factori de risc nu înseamnă neapărat că respectivul copil va dezvolta o tulburare psihică. Deși conflictele din familie reprezintă un factor de risc pentru dezvoltarea adecvată a competențelor emoționale și sociale ale copiilor, nu toți copiii care provin din familii dezorganizate vor dezvolta probleme. De asemenea, unii copii care se nasc cu anumite predispoziții genetice pot achiziționa în timp competențe compensatorii din celelalte două surse(familie, educație) prin care să contracareze deficitele genetice (de ex. Copiii care au o reactivitate fiziologică înnăscută mai mare, pot compensa aceste neajunsuri prin abilități învățate de reglare emoțională). Nu există un factor de risc specific care să predispună în mai mare măsură decât altul la probleme de sănătate mentală la această vârstă, însă riscul crește în funcție de numărul factorilor de risc la care sunt expuși copiii.

Familia- Cunoștințele precare ale părinților despre modul în care se dezvoltă copiii și convingerile despre ceea ce aceștia ar trebui să știe până la o anumită vârstă, s-au dovedit un important factor de risc. Atitudinile părinților față de copiii lor variază de la toleranță excesivă până la atitudini extrem de dure față de comportamentele ,,inadecvate" ale copiilor. Sursa acestor atitudini este reprezentată de așteptările părinților, care pot fi nepotrivite în raport cu vârsta, respectiv cu abilitățile copilului. De exemplu, dacă un copil nu spune ,,te rog"și ,,mulțumesc" la vârsta de 3 ani și este pedepsit din această cauză, atunci este vorba despre o așteptare nerealistă vizavi de abilitățile sale. Acest lucru se datorează faptului că majoritatea copiilor de această vârstă nu folosesc din proprie inițiativă aceste formule de politețe, ci trebuie atenționați să le utilizeze în momentele potrivite. Pe de altă parte, dacă un copil de 6 ani nu folosește aceste formule fără a i se atrage atenția, iar părinții scuză comportamentul (,,este prea mic"), intervine o problemă de subestimare a abilităților sale. În ambele cazuri, atitudinea

părintelui și cunoașterea insuficientă a reperelor în dezvoltarea copiilor pot constitui surse de erori în educația copiilor.

Bibiografie:

(1998). Conflicte și comunicarea. Fundația Soros, Ed.,ARC București

Abric, J-C.(2002). Psihologia comunicării, teorii și metode. Editura Collegium, Polirom, Iași

Catrinel A. Ștefan , Eva K., Dezvoltarea competențelor emoționale și sociale la preșcolari

INTEGRAREA COPIILOR CU CES ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL DE MASĂ

FLITAN ALINA DIANA

SCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 ROVINARI

Deși mediatizat și discutat la un nivel destul de ridicat, integrarea copiilor cu CES în învățământul de masă rămâne un subiect delicat și cu multe semne de întrebare. Știm cu toții că integrarea lor în pregătește pentru o viață cât mai normală, dar întrebarea se pune: ,,Sunt ei pregătiți, oare, să ducă o viață așa cum o numim noi, normală?,, ; ,,Sunt pregătiți copiii din jur să accepte, cu adevărat, un copil cu CES?.. Iată că, deși o prezentăm frumos în media, că facem noi, adulții planuri și emitem teorii, realitatea este cu totul alta și se separă cu mult de teorie,

Ca profesor, la clasă, bineînțeles că am avut de-a face cu această problemă, voită sau nevoită. Căci pe noi, cadrele didactice nu ne întreabă nimeni dacă suntem sau nu pregătiți să facem față unei astfel de provocări, căci, da, este o provocare pentru care nu ne-a pregătit nimeni pe băncile facultății de Litere. Și menționez, facultatea de Litere, în cazul meu, ca să se înțeleagă că nu am studiat nici psihologia, nici medicina, nici un alt domeniu legat de afecțiuni sau comportamente, ci am studiat gramatica și literatura limbii române.

Integrarea acestor copii speciali în învătământul de masa nu este o procedură tocmai ușoară. De multe ori ne lovim de tot felul de bariere sociale cum ar fi neglijența, marginalizarea, etichetarea, sau pur si simplu refuzul de a li se acorda dreptul de a învața alături de copii tipici.

Chiar dacă depășim barierele sociale, integrarea acestor copii se face treptat deoarece, pâna ajung la nivelul de a putea fi integrati într-o școala de masa, acestia trec prin ani de terapie si pregatire specifică. Procesul de integrare depinde foarte mult si de diagnostic. In ultima perioada am interacționat cu diverse cazuri, dintre acestea enumăr cele mai des întâlnite: sindrom Asperger sindrom Down, autism atipic, TSA și ADHD.

Ideal ar fi ca fiecare gradiniță și școala ce au ca specific integrarea copiilor cu nevoi speciale printre copii tipici, să existe o echipă formată din psihoterapeut, profesor și familie.

Psihoterapeutul este o persoana cu studii de specialitate în domeniu și o vastă experiență în lucrul cu acesti copii. Pentru integrarea lor este nevoie de implicarea totală a familiei, dar si a profesorului. Spun ,,ideal,, pentru că, în România, s-a creat un obicei de a lansa atribuțiuni persoanelor care nu au fost pregătite initial pentru atare sarcini, ceea ce denotă un superficialism al sistemului. De asemenea, să nu excludem faptul că sunt familii care nu acceptă faptul că au copii care au nevoie de o atenție si un tratament special, doar pentru a nu li se pune o etichetă din partea celorlalți.

Rolul psihologului este unul foarte important deoarece acesta oferă asistență permanentă, intervine doar dacă este cazul (dacă copilul nu se descurcă la lectii, nu întelege sarcinile respective, devine agresiv față de grup sau față de profesor, sau orice fel de comportament neadecvat).

Cadrul didactic trebuie să observe și să noteze orice progres sau regres, orice modificare care apare atât pe partea cognitive, cât si pe cea emoțională. Tot el este cel care trebuie să adopte o programă specifică afecțiunii și capacității copilului de a face față actului instructive-educativ. Se impune, în aceste condiții, lucrul diferențiat, la clasă, adaptarea lecțiilor și sarcinilor, precum si gestionarea timpului care trebuie împărțit între elevul cu cerințe educaționale specific și elevii tipici,

Odată integrati, familiile copiilor cu CES trebuie să continue terapia (în anumite cazuri familia întrerupe terapia sau renunță pentru o perioadă nedeterminată de timp la terapia individuală, crezând ca nu mai este nevoie, odată ce copilul a fost integrat în sistemul de masă).

Terapia individuală trebuie să meargă în paralel cu sistemul educational pentru a se mentine sau îmbunătăți evoluția copilului. De asemenea, familia trebuie să fie implicată și disponibilă și să facă fața tuturor situațiilor apărute pe parcursul desfășurării programului școlar. Multi elevi cu cerințe educative speciale au nevoie ca unul dintre părinți să le stea alături, la orele de curs sau să fie prezenți în timpul pauzelor.

Fiecare copil diagnosticat cu CES are un dosar cu programe specifice, personalizat vârstei si dezvoltării sale mentale de care se ocupă un psiholog coordonator. Acesta ține legătura în permanența cu familia si cu cadrul didactic pentru a ști progresul sau regresul acestuia. In functie de datele colectate de către psiholog legate de evolutia acestuia, coordonatorul adaugă sau scoate din programe.

Susțin cu tărie idea că școala este un mediu important de socializare. Formele de integrare a copiilor cu C.E.S. ar trebui să fie următoarele: clase diferenţiate, integrate în structurile şcolii obişnuite, grupuri de câte doi-trei copii deficienţi incluşi în clasele obişnuite, integrarea individuală a acestor copii în aceleaşi clase obişnuite. Integrarea şcolară exprimă atitudinea favorabilă a elevului faţă de şcoala pe care o urmează; condiţia psihică în care acţiunile instructive-educative devin accesibile copilului; consolidarea unei motivaţii puternice care susţine efortul copilului în munca de învăţare; situaţie în care copilul sau tânărul poate fi considerat un colaborator la acţiunile desfăşurate pentru educaţia sa.

Strategii şi intervenţii utile din partea cadrului didactic: crearea unui climat afectiv-pozitiv; stimularea încrederii în sine şi a motivaţiei pentru învăţare; încurajarea sprijinului şi cooperării din partea colegilor, formarea unei atitudini pozitive a colegilor; încurajarea eforturilor; sprijin, încurajare şi apreciere pozitivă în realizarea sarcinilor şcolare, fără a crea dependenţă; folosirea frecventă a sistemului de recompense, laude, încurajări, întărirea pozitivă, astfel încât să fie încurajat şi evidenţiat cel mai mic progres; sarcini împărţite în etape mai mici, realizabile; folosirea învăţării afective; adaptarea metodelor şi mijloacelor de învăţare, evaluare,etc.

Pentru prevenirea declinului social ulterior nu este suficient ca aceşti copii să fie menţinuţi în sistemul educaţional tradiţional pentru că există pericolul dificultăţilor de adaptare la standardele ridicate şi deci pericolul de eşec sau abandon şcolar. Pe lângă acceptarea copilului în şcoala de masă, trebuie asigurat un mediu educaţional corespunzător, suport şi experienţe pozitive copilului cu dificultăţi de învăţare.

INTEGRAREA COPIILOR CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE ÎN ȘCOALA DE MASĂ

AUTORI: STETCU ADELINA PETRONELA
PEGULESCU DELIA VALERIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ "PETRE SAVA BĂLEANU" VĂLIUG

Includerea copiilor cu cerințe educaționale speciale în mediul grădiniței este un aspect esențial al educației moderne. Cu toții avem dreptul la educație, indiferent de nevoile noastre speciale, iar grădinița reprezintă prima treaptă importantă în parcursul educațional al fiecărui copil. Pentru a ne asigura că toți copiii au o șansă echitabilă de a se dezvolta și a învăța, este crucial să dezvoltăm și să implementăm metode și activități de includere.

Etape esențiale în realizarea incluziunii copiilor cu CES:

1. Evaluarea individuală și planificarea personalizată. Primul pas în asigurarea includerii copiilor cu cerințe educaționale speciale este evaluarea individuală a nevoilor lor. Fiecare copil este unic, iar cerințele lor educaționale pot varia semnificativ. Prin evaluarea individuală, educatorii și specialiștii pot identifica nevoile specifice ale fiecărui copil și pot crea un plan personalizat pentru a le satisface.

2. Colaborarea între specialiști. Colaborarea între educatori, terapeuți, asistenți sociali și părinți este esențială. Comunicarea deschisă și cooperarea între toți cei implicați în educația copiilor cu cerințe educaționale speciale asigură o abordare integrată și coerentă a nevoilor lor. Prin lucrul în echipă, se pot dezvolta strategii eficiente pentru a sprijini fiecare copil.

3. Adaptarea planurilor de învățare. Planurile de învățare trebuie să fie flexibile și adaptate la nevoile individuale ale copiilor. Acest lucru implică furnizarea de materiale și activități de învățare care iau în considerare diferențele individuale și ritmul de dezvoltare al fiecărui copil. De exemplu, se pot utiliza materiale tactile sau tehnologice pentru a ajuta copiii cu deficiențe de vedere sau auz.

4. Activități de joc și socializare. Jocurile și activitățile sociale joacă un rol crucial în dezvoltarea abilităților sociale și a relațiilor interpersonale ale copiilor. În cadrul grădiniței, activitățile de grup și jocurile pot fi adaptate pentru a include copiii cu cerințe speciale, promovând astfel integrarea și prieteniile între toți copiii.

5. Suport individualizat. Pentru copiii cu cerințe educaționale speciale, este important să se ofere suport individualizat în timpul activităților de învățare. Acest suport poate fi asigurat de asistenții educaționali, terapeuți sau educatori de sprijin, și poate include tehnicile de învățare care se potrivesc cel mai bine nevoilor copilului.

6. Educație pentru toți. Un aspect fundamental al includerii este promovarea unei culturi a respectului și a acceptării diversității în rândul copiilor. Educația în grădiniță poate fi o ocazie minunată pentru a învăța copiii despre valorile incluziunii, empatie și toleranță.

Includerea copiilor cu cerințe educaționale speciale în mediul grădiniței este o inițiativă importantă pentru promovarea drepturilor copilului și dezvoltarea lor armonioasă. Cu o abordare individualizată, colaborare între specialiști și activități adaptate, putem spune că fiecare copil primește șansa de a-și atinge potențialul maxim într-un mediu prietenos.

Integrarea copiilor cu cerințe educaționale speciale (CES) în sistemul de învățământ românesc, începând cu grădinița, este un proces deosebit de important și necesar pentru a asigura drepturile și oportunitățile egale pentru toți copiii. Cu toate acestea, sistemul de învățământ românesc se confruntă cu mai multe probleme în acest proces de integrare:

Lipsa resurselor: una dintre cele mai mari probleme este lipsa resurselor financiare și umane pentru a asigura sprijin adecvat pentru copiii cu CES. Acest lucru include lipsa profesorilor de sprijin și a materialelor didactice adaptate. ***Formare insuficientă:*** cadrele didactice din grădinițe și școli nu primesc întotdeauna pregătire adecvată pentru a lucra cu copiii cu CES.

Clase supradimensionate: uneori, numărul mare de elevi într-o clasă face dificilă acordarea atenției individuale copiilor cu CES. Acest lucru poate duce la subevaluarea nevoilor lor și la o integrare deficitară. ***Lipsa adaptării mediului:*** multe grădinițe și școli nu au facilități adaptate pentru copiii cu dizabilități. Accesibilitatea fizică și utilizarea tehnicilor de învățare personalizate sunt adesea insuficiente. ***Stigmatizarea:*** în ciuda eforturilor de a promova incluziunea, copiii cu CES încă se pot confrunta cu stigmatizare și excluziune din partea colegilor sau a personalului școlar. În concluzie, integrarea copiilor cu cerințe educaționale speciale în grădiniță și în sistemul de învățământ de masă reprezintă o provocare semnificativă, dar esențială. Pentru a face progrese în această direcție, este nevoie de investiții mai mari în resurse, pregătire adecvată a cadrelor didactice, adaptarea mediului școlar și promovarea unei culturi a incluziunii. Numai atunci ne vom putea asigura că toți copiii au oportunitatea de a-și dezvolta potențialul într-un mediu educațional adecvat.

ABORDĂRI INOVATIVE ÎN LUCRUL CU ELEVII CU C.E.S.

PROF. CARAGEA CARMEN
ȘCOALA GIMNAZIALĂ, PLOSCA, TELEORMAN, ROMÂNIA

Şcoala incluzivă se referă în sens restrâns la integrarea tuturor copiilor, indiferent de capacităţile şi competenţele de adaptare şi deci de învăţare, într-o formă de şcoală. În sens larg, ea înseamnă preocuparea pentru ca fiecare copil să fie sprijinit şi să se lucreze în beneficiul învăţării tuturor. Fiecare copil este înţeles ca un participant activ la învăţare şi predare şi pentru că fiecare aduce cu sine în procesul complex al învăţării şi dezvoltării o experienţă, un stil de învăţare, un model social, o interacţiune specifică, un ritm personal, un mod de abordare, un context cultural căruia îi aparţine.

Şcoala incluzivă ridică învăţarea la rang de principiu general şi presupune înainte de orice acceptarea faptului ca orice copil poate invata. Fiecare participant învaţă şi se dezvoltă pri faptul că interacţionează cu ceilalţi. Sursele învăţării, pentru fiecare, vin din relaţiile interumane şi din experienţa permanentă cu obiectele, cu semenii şi cu sine. Şcoala nu este un teritoriu al cunoştinţelor academice, ci şi unul al experienţelor practice si al relaţiilor interumane.

Predarea este un act de cooperare, reflectie şi descoperire, la care participă atât profesorul (care poate coopera cu colegii săi) cât şi elevii unei clase. O resursă importantă pentru profesor în predare este cooperarea elevilor. Pregătirea predării şi de multe ori realizarea ei se completează cu cooperarea între profesori şi chiar cooperarea cu unii părinţi.

Școala pentru diversitate pune în centrul atenției sale persoana umană ca ființă originală, unică și irepetabilă, accentuând ideea că în fiecare societate există persoane diferite, grupuri diferite, motivații, rațiuni și puncte de vedere diferite. (M.L. Melero,1998). Pregătirea corespunzătoare a profesorilor și a altor categorii de specialiști este o condiție fundamentală pentru valorificarea diversității culturale în câmpul relațiilor sociale și comunitare. Abordarea problematicii conținuturilor educației în condițiile integrării copiilor cu CES în învățământul de masă trebuie să se finalizeze cu realizarea unui curriculum diferențiat sau adaptat. Acest curriculum trebuie să fie flexibil astfel încât fiecare elev să avanseze într-un ritm propriu în funcție de capacitățile sale de învățare.

Un curriculum integrat trebuie să pună accent pe următoarele domenii:

1) Dezvoltarea trăsăturilor de personalitate din domeniul afectiv, motivațional, caracterial și al socializării: imaginea de sine; motivația internă și externă; scopurile, interesele, pasiunile; activitățile individuale și în grup; gradul de toleranță și înțelegere față de cei din jur și față de valorile acestora; echilibrul afectiv; jocul, activitățile de timp liber; responsabilități individuale, școlare, sociale; atitudine față de muncă etc.

2) Dezvoltarea deprinderilor de muncă individuală: deprinderile de studiu și stilul personal de învățare; învățare socială; activitățile extrașcolare de învățare; comunicarea verbală și non verbală, orală și scrisă, cititul; operațiile aritmetice de bază;

3) Dezvoltarea conduitei morale, religioase și a simțului estetic: sistemul de valori morale; atitudinea față de valorile religioase;atitudine față de diferite evenimente și fenomene sociale; gradul de implicare în diferite activități cu conotație etică sau estetică etc.

4) Dezvoltarea armonioasă a conduitelor psihomotrice: deprinderi psihomotrice de bază (locomoția, gesturile, mimica); jocurile dinamice și exercițiile fizice; rezistența la efort fizic etc.

În proiectarea curriculumului trebuie să se țină seama de tipul și gradul deficienței elevului. În practica instructiv-educativă am întâlnit numeroase cazuri de elevi deficienți care au fost integrați în clase de elevi fără deficiențe și au avut evoluții spectaculoase la unele discipline. În cadrul activităților, au fost aplicate cu precădere metodele activ-participative care stimulează interesul pentru cunoaștere, facilitează interacțiunea cu realitatea înconjurătoare. Lucrul în perechi sau în grupe mici de elevi au facilitat comunicarea între ei, colaborarea sau sprijinul reciproc în realizarea sarcinilor sau temelor avute. Au fost toleranți unii cu alții, au luat decizii prin consultarea între ei, și-au exprimat opinii realizând o participare activă și înțelegere a realității înconjurătoare.

În cadrul lecțiilor se pot utiliza o serie de metode sau tehnici de lucru adaptate vârstei elevilor și nivelului lor de performanță. Prezint câteva metode aplicate în cadrul lecțiilor, care au dus la obținerea unui progres școlar al copiilor cu deficiențe.

1) **Predicțiile în perechi** au fost folosite în cadrul orelor de Limba și literatura română, Educație Civică sau Consiliere. Această activitate presupune o listă de cuvinte dintr-o povestire sau un text. Fiecare pereche trebuie să alcătuiască o scurtă compunere pe baza unei predicții în jurul listei de cuvinte. Elevii sunt încurajați să emită idei și să-și valorifice experiența personală pe care o au.

2) **Știu -Vreau să știu- Am învățat** este o metodă des întâlnită mai ales în cadrul orelor de Limba română. Se alege o temă/ un subiect, se spune ce știu deja elevii despre tema respectivă, apoi se formulează întrebări la care se așteaptă găsirea răspunsului în timpul lecției, iar la sfârșit se verifică ce au aflat nou după desfășurarea lecției.

3) **Brainstormingul** este o metodă aplicată individual sau în perechi în care elevii scriu pe hârtie toate lucrurile despre un subiect dat. De exemplu am cerut elevilor să scrie ce le vine în minte la auzul cuvântului copilărie în cadrul lecției de Limba și literatura română „La scăldat” după Ion Creangă. Inclusiv elevii cu CES au reușit să scrie numeroase cuvinte.

4) **Ciorchinele** este o metodă grafică de organizare şi integrare a informaţiei în cursul învăţării. Poate fi folosit la începutul lecţiei numindu-se ,,ciorchinele iniţial” sau după lectura textului, numindu-se ,,ciorchine revăzut”. Este o metodă de brainstorming neliniară care stimulează găsirea conexiunilor dintre idei, presupunând următoarele etape:

• se scrie un cuvânt sau temă care urmează a fi cercetat în mijlocul tablei;
• se notează toate ideile care vin în minte în legătură cu tema respectivă în jurul acestuia, trăgându-se linii între acestea şi cuvântul iniţial;
• pe măsură ce se scriu cuvinte se trag linii între toate ideile care par a fi conectate;
• activitatea se opreşte când se epuizează toate ideile; încurajează elevii să gândească liber şi deschis;

Este o tehnică de căutare a căilor de acces spre propriile cunoştinţe pentru a înţelege un anumit conţinut.

5) **Gândiţi – lucraţi în perechi, comunicaţi** presupune o activitate de învăţare prin colaborare parcurgând următorii paşi:

• fiecare elev dintr-o pereche scrie despre un anumit subiect;
• cei doi parteneri îşi citesc reciproc răspunsurile şi convin asupra unuia comun;
• profesorul pune două – trei perechi să rezume conţinutul discuţiilor şi concluziile la care au ajuns partenerii de comun acord.

Este o modalitate simplă şi rapidă de învăţare prin colaborare pe grupe. La o întrebare pregatită anticipat de învăţător elevii pot găsi mai multe răspunsuri posibile.

6) Metoda R.A.I. „Răspunde-Aruncă- Interoghează” este o metodă de fixare şi sistematizare a cunoştinţelor, dar şi de verificare. Are la bază stimularea şi dezvoltarea capacităţilor copiilor de a comunica (prin întrebări şi răspunsuri) ceea ce au învăţat. Urmăreşte realizarea feed-back-ului printr-un joc de aruncare a unei mingi uşoare. Copilul care aruncă mingea trebuie să formuleze o întrebare din cunoştintele însuşite, copilului care o prinde. Cel care prinde mingea răspunde la întrebare, apoi o aruncă mai departe altui coleg, punând o nouă întrebare. Copilul care nu ştie răspunsul iese din joc, la fel ca şi cel care este descoperit că nu cunoaşte răspunsul la propria întrebare.

Copiilor le plac aceste metode activ-participative și chiar dacă uneori copiii cu CES nu le înțeleg pe deplin ei solicită să participe în număr cât mai mare la realizarea lecției.

Lista metodelor și tehnicilor este foarte vastă și poate fi folosită și îmbogățită în funcție de imaginația și creativitaea dascălului și în funcție de nivelul clasei la care predă.

Progresul școlar se obține treptat prin muncă și efort uriaș depus atât de cadrul didactic cât și de elev. Capacitatea de învățare a elevilor cu CES, ambianța și sprijinul familiei și a societății în general, influențează foarte mult obținerea unui progres școlar real.

Este important să învăţăm să lucrăm cu aceşti copii, deoarece au multe talente ascunse, mult potenţial şi multe de oferit.

Bibliografie

1. Alois, Gherguț, 2016, Educția incluzivă și pedagogia diversității, Editura Polirom.
2. Alios, Gherguț, 2001, Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale, Editura Polirom.
3. Oprea Crenguta, 2006, Strategii didactice interactive – repere teoretice și practice, Editura Didactică și Pedagogică.

Preocupările cadrelor didactice cu privire la educația incluzivă pentru copiii cu nevoi educaționale speciale

PROF. BRAGHIȘ ELENA

LICEUL TEORETIC „GEORGE CĂLINESCU”, CHIȘINĂU, REPUBLICA MOLDOVA

Incluziunea nu este TOLERANȚĂ, este ACCEPTARE incontestabilă.

Fiind un cadru didactic te confrunți cu o mulțime de obstacole ce se întind de peste un deceniu. Experiența profesorului este mereu de a fi conștient de provocările cu care le confruntăm în procesul de predare-învățare. În domeniul acesta, interacționăm cu copii din diferite pături ale societății și cu un simț acut al înțelegerii cerințelor lor. Există câteva fapte interesante despre educația incluzivă aduse în prim-plan de cercetare - 10% din populația lumii trăiește cu un handicap și 80% din acea populație se găsește în țările în curs de dezvoltare.

Când vorbim de educație incluzivă în școli, un strigăt de ajutor mult mai mare ajunge la societate. Scopul principal al educației incluzive este de a aduce acești copii alături de noi și de a-i ajuta să trăiască și să se adapteze la o viață normală. Dar nevoile lor sunt diferite de cele ale celorlalți copii.

Educația incluzivă este esențială în primii ani de școală și în formarea a unui copil, dar nu este mai puțin importantă în gimnaziu, când elevii învață abilități sociale și academice importante în pregătirea pentru continuarea studiilor, angajare și viață zi de zi.

Profesorii se străduiesc să mențină atmosfera optimă în clasă, iar una dintre cele mai bune modalități de a face acest lucru este implementarea educației incluzive. Este dificil să explici unui profesor că el trebuie să înțeleagă că prioritate mai întâi sunt nevoile copiilor și apoi să le transmită elevilor conceptele de învățare. Predarea și învățarea merg pe o platformă psihologică mai degrabă. Profesorii care înțeleg acest lucru au mare succes în profesia lor.

Dacă vorbim despre copiii cu nevoi speciale, atunci consider că ei trebuie să facă parte chiar dacă nu sunt capabili să facă față acesteia. Toți elevii sunt diferiți și, prin urmare, au nevoi individuale diferite. Este important să alegeți tipul potrivit de educație incluzivă pentru elevi în funcție de cerințele lor individuale. A ajuta elevii să-și dezvolte abilitățile de care au nevoie pentru a se susține este o muncă importantă pentru orice profesor de incluziv. Toate acestea oferă o oportunitate excelentă de ai încuraja.

Metodele tradiționale de a trata elevii cu dizabilități sau dificultăți de învățare pot avea un impact dăunător asupra valorii de sine a elevilor. Separarea lor în grupuri mici și predarea lor departe

de sala de clasă principală împinge ideea că sunt diferiți și ar trebui tratați diferit. Profesorii vor avea, de asemenea, stiluri și ritmuri de predare diferite, utilizând diverse resurse educaționale ce vor facilita și asigura că toți elevii au acces egal la conținutul lecției.

Astfel, curriculum cât și conținuturile lecțiilor să fie totuși adaptate pentru a se potrivi nevoilor tuturor elevilor. Oportunitățile de învățare diferențiate permit satisfacerea nevoilor educaționale ale fiecărui elev și optimizează mediile acestora și îi permit să își atingă potențialul maxim.

De nenumărate ori întâlnesc un grup de profesori, care sunt mai sensibili și au un mod apt de a trata acești copii fără să se epuizeze sau să devină iritați. Răbdarea și grija joacă un rol dominant.. Cadrul didactic trebuie să aibă și o capacitate de ascultare necesară, fiincă uneori acești copii vor să vorbească mult mai ales dacă sunt hiperactivi sau dislexici. Mai bine acordam timpul necesar și apoi să continuăm activitatea pentru ai oferi posibilitatea de a se simți important. De asemenea, să nu uităm că ei au o dorință constantă de a fi simțiți apreciați și lăudați de toată lumea. Succesele lor sunt mici, devin ca un darde la ei și respectiv sunt lăudați în mod corespunzător, lasând un impact pozitiv asupra copilului, ajutându-l să capete aripi în ciclul vieții sale.

Să nu uităm că părinții copilului joacă un rol foarte semnificativ. Ei ar trebui să furnizeze instituției toate informațiile relevante despre copil. Este pertinent că aceștia sunt în contact permanent cu școala pentru a oferi cele mai bune educații pentru necesitățile lor.

Deși acum există abateri în care consiliile au stabilit reguli în care, copilul nu ar trebui să fie penalizat pentru ortografie dacă este dislexic sau examinările orale sunt permise dacă copilul nu poate scrie, dar totuși eu sunt de părere că acești copii suferă în denumirea evaluării. Ar trebui creat un sistem de evaluare separat în care acestea să fie testate pentru conceptele învățate și nu pentru numărul de răspunsuri scrise.

Toate acestea oferă profesorilor șansa de a colabora cu colegii lor, de a promova mai multe stiluri de învățare și de a adopta noi abilități. Crearea unui mediu incluziv în și în afara sălii de clasă favorizează creșterea și îmbunătățirea. Profesorii învață noi abordări și metode pentru a crea cel mai pozitiv și eficient cadru pentru toți elevii.

Participând în diverse formări și seminare totuși un mare rol îl are Guvernul care au capacitatea va înființa mai multe comitete în viitor, de asemenea, pentru a sugera recomandări și îmbunătățiri cu privire la modul de a ajuta mai bine acești copii. Dar aceste sugestii durează mult timp pentru a fi implementate.

Să nu uităm că este nevoie de consiliere mai profundă unde să se discute nevoia de ai accepta existența fără îndoială și să-i punem un umăr ca să ducă o viață normală. Este important să ne schimbăm percepția față de ei pentru a-i ajuta să-și schimbe lumea pe care o au în jur.

Să nu uităm că, singura dizabilitate din viață este o atitudine proastă.

Scott Hamilton.

INTEGRAREA ÎN MEDIUL ȘCOLAR A COPIILOR CU CES

PROFESOR GHERMAN IONELA RODICA

COLEGIUL TEHNIC VICEAMIRAL IOAN BĂLĂNESCU GIURGIU

Formele de integrare a copiilor cu C.E.S. în învățământul de masă pot fi făcute după următoarea formă:

- clase diferenţiate (integrate în structurile formelor învățământului de masă);
- integrarea şcolară în funcție de condiția sa psihică și fizică pe care copilul o are, iar acţiunile instructive-educative devin accesibile copilului; consolidarea unei motivaţii puternice care susţine efortul copilului în munca de invăţare; situaţie în care copilul poate fi considerat un colaborator la acţiunile desfăşurate pentru educaţia sa.

În instituțiile de învățământ, copilul cu tulburări de comportament este introdus de obicei în grupul de elevi slabi sau indisciplinaţi, el încălcând adesea regulamentul şcolar. Din asemenea motive, copilul cu tulburări de comportament se simte respins de către mediul şcolar.

Ca urmare, acest tip de elev intră în relaţii cu alte persoane marginalizate, intră în grupuri subculturale unde își găsește refugiul din calea celor care nu-l acceptă și-l etichetează. Datorită comportamentului lor discordant în raport cu normele şi valorile comunităţii sociale, persoanele cu tulburări de comportament sunt, de regulă, respinse de către societate.

Elevii cu C.E.S. au nevoie de un curriculum planificat diferenţiat, de programe de terapie lingvistică, de tratament logopedic specializat, de programe specifice de predare-învăţare şi evaluare specializate, adaptate abilităţilor lor de citire, scriere, calcul, de programe terapeutice pentru tulburări motorii.

De asemenea au nevoie de a beneficia de consiliere şcolară şi vocaţională personală şi a familiei.

Stilurile de predare trebuie să fie cât mai apropiate de stilul de învăţare pentru ca un volum mai mare de informaţii să fie acumulat în aceeaşi perioadă de timp.

Acest lucru este posibil dacă este cunoscut stilul de învăţare al copilului, dacă este facută o evaluare eficientă care ne permite să ştim cum învaţă copilul, dar şi ce si cum este necesar să fie învăţat.

Unii elevi au nevoie de o terapie a tulburărilor de vorbire şi de limbaj şi de psihoterapie individuală şi de grup pentru sprijinirea integrării pe plan social ,dar și școlar, iar asemenea copii au nevoie de ajutor suplimentar din partea profesorilor şi colegilor, fiind nevoie să primească în activitatea şcolară conţinuturi şi sarcini simplificate adaptate cerințelor sale individuale.

Elevii cu tulburări vizuale, tulburări de auz, cu dizabilităţi fizice, necesită programe şi modalităţi de predare adaptate cerinţelor lor educative, programe de terapie, rampe de acces pentru deplasare, asistenţă medicală specializată, asistenţă psihoterapeutică în marea majoritate a timpului.

Elevii ce prezintă tulburări emoţionale trebuie să fie din timp identificaţi astfel încât

consultarea psihologului, a medicului neuropsihiatru şi terapia să fie facute cât mai precoce, cu implicarea tuturor factorilor educaţionali (familie și cadre didactice).

Consilierul şcolar este şi el de un real ajutor, el oferind consilierea elevului şi a familiei, iar din experienţa personală, putem afirma că profesorul poate folosi în procesul de predare-învăţare, evaluare diverse strategii şi intervenţii utile, dar și diferențiate prin metode adaptate cerințelor individuale prin limbaj, atitudine,sarcini, climat, activități, mijloace de transmitere a mesajelor.

Școala trebuie să dispună de strategii funcţionale pentru a aborda măsuri practice care să faciliteze îndepărtarea barierelor cu care se confruntă elevii în calea participării lor la educaţie și se dezvoltaă un mediu pozitiv în care elevii vor putea discuta cu lejeritate despre problemele lor,iar printr-o abordare incluzivă, toți elevii vor putea astfel să se simtă importanți pe tot parcursul vieții .

Bibliografie :

1. Enachescu C. Tratat de psihopatologie, Ed Tehnica, 2000;

2. Nicola I. Pedagogie, Editura Didactica si Pedagogica, Bucuresti, 1994;

3.Albu A., Albu C. Asistenţa psihopedagogică şi medicală a copilului deficient fizic, Iasi, Poliron, 2000;

4. Ionescu S. Adaptarea socioprofesională a deficienţilor mintal, Bucuresti, Ed Academiei, 1975.

MODEL DE ACTIVITATE COGNITIVĂ APLICAT ELEVILOR CU CES

PÂRLOG FLORICA, PROFESOR ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR

ȘCOALA GIMNAZIALĂ„MIHAI VELICIU" ȘEPREUȘ

Voi prezenta o activitate realizată în cadrul terapiei cognitive. Activitatea a fost realizată de mine la o clasă cu elevi cu deficiență mintală severă și tulburări din spectrul autist. Activitatea se numește « Anotimpurile » și a avut ca scop consolidarea cunoștințelor despre caracteristicile celor patru anotimpuri, sesizarea transformărilor din natură și dezvoltarea limbajului oral.

Din punct de vedere a strategiei metodologice am folosit metode și procedee ca: explicația, conversația euristică, observația, problematizarea, munca independentă și lucrul practic, ca și mijloace și materiale didactice am a utilizat un laptop, cântecel despre anotimpuri, cretă, tablă, planșele suport, jetoanele sub forma unor petale de flori, planșa nr. 2,creioane, fișa de lucru individuală, ghiveci, plantă, pământ. Am realizat activitatea atât frontal cât și individual.

Am început activitatea cu ascultarea unui cântecel « Anotimpurile » prin care elevii au dedus titlul activității, apoi am construit patru flori reprezentând fiecare anotimp cu elementele specifice. Elevii au extras dintr-un coșuleț jetoane sub formă de petale de flori și apoi le-au lipit în funcție de anotimpul pe care îl reprezintă. În acest timp s-au purtat și conversații asupra jetoanelor. Apoi elevii au completat la tablă o planșă în care erau propoziții despre cele patru anotimpuri. A urmat o fișă individual în care elevii au unit 16 imagini cu anotimpul potrivit. S-au realizat aprecieri individuale, iar ca recompensă elevii au plantat împreună cu profesorul o floare într-un ghiveci.

Consideram că nu există „reţete" pentru integrarea copiilor cu CES în învăţământul de masă. Cei care manifestă deschidere pentru integrarea acestora vor găsi şi strategiile potrivite. Fiecare copil are dreptul la educaţie şi merită să i se acorde o şansă. Învăţând împreună, copiii învaţă să trăiască împreună, să se accepte şi să se ajute la nevoie.

Pornind de la principiul dreptului egal la educație pentru toți copiii, metodele activ-participative permit elevului satisfacerea interesului pentru cunoaștere, facilitează contactul cu realitatea înconjurătoare, sporind gradul de socializare a elevilor ,stimulează si dezvolta învățarea prin cooperare.

În concluzie indiferent de activitatea realizată aceasta trebuie să aibă în vedere abordarea actului educațional de pe poziția capacității elevului deficient sau aflat în dificultate de a înțelege și valorifica conținutul învățării.

Bibliografie

1. Vrasmaș Ecaterina Adina, Introducere în Educația cerințelor speciale, Universitatea din București, Editura Credis, 2004 ;
2. Emil Verza, Florin Emil Verza (coordonatori), Tratat de psihopedagogie specială, Editura Universității din București, 2011.

ELEMENTE NATURALE ÎN DEZVOLTAREA SENZORIALITĂȚII ELEVILOR CU TSA

PROF. ADINA UDRESCU
COLEGIUL TEHNIC DE TRANSPORTURI AUTO BAIA SPRIE

Una dintre caracteristicile Tulburării de Spectru Autist este tulburarea senzorială care afectează simțurile: olfactiv, gustativ, vizual, auditiv, tactil, proprioceptiv. Pentru a dezvolta și crește toleranța la diferite texturi, scopul activităților a fost de a introduce pe rând elemente naturale în activitatea didactică cu elevii cu TSA.

În realizarea activităților am optat pentru utilizarea materialelor naturale, de culori, mărimi și texturi diferite care fac parte în general din alimentație: linte, fasole, semințe de dovleac, semințe de porumb, coji de arahide, funze.

Pentru a familiariza elevii cu texturile naturale, am ales să introducem în mod progresiv elementele. Mai întâi, am pornit de la realizarea unor pahare pe un suport dat, utilizând șnur din bumbac. În procesul de realizare al paharelor s-a folosit lipiciul. Unii copii cu TSA care au dificultăți senzoriale tactile, prezintă reacții adverse la utilizarea lipiciului, din cauza texturii sale. Astfel, s-a probat treptat dacă elevii prezintă sensibilitate la textura lipiciului, iar prin folosirea acestuia s-a produs o obișnuire succesivă cu stimulul aversiv.

A doua etapă a activităților a avut scopul de-a familiariza elevii cu texturi naturale, optând astfel pentru utilizarea semințelor. Pe lângă obiectivul de desenzibilizare la texturi, s-a mai adăugat și obiectivul de a dezvolta motricitatea fină prin apucarea semințelor și lipirea pe un șablon dat.

Elevii au manifestat un grad de interes crescut pentru aceste tipuri de activități, fiind motivați să participe datorită caracterului practic. Activitățile s-au dovedit a fi utile, deoarece au fost îmbinate elementele naturale și totodată s-a urmărit atingerea mai multor obiective: de desensibilizare, de dezvoltare a motricității și de învățare a tipurilor de elemente naturale utilizate și a funcției lor.

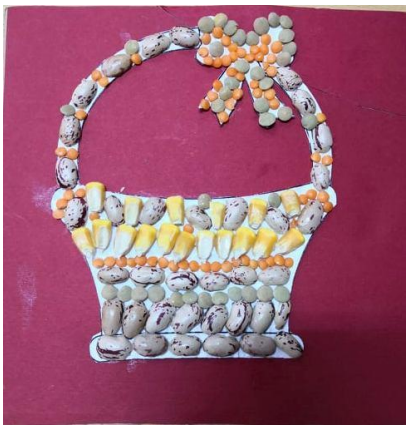
Evaluarea a constat în observarea progresului în ceea ce privește independența în realizarea activităților, dar și analiza comportamentului şi a atitudinii copiilor faţă de creaţiile lor.

EGALITATEA DE ȘANSE ÎN EDUCAȚIE

ȘERBAN ANDREEA MARIA

GRĂDINIȚA CU P.P. COZIA, JUD. VÂLCEA

Egalitatea şanselor semnifică, în fapt, oferirea de opţiuni multiple pentru capacităţi şi aptitudini diferite, o educaţie pentru toţi şi pentru fiecare, o educaţie deschisă pentru toate persoanele, indiferent de vârstă şi condiţii socio-economice, dar şi o educaţie pentru fiecare, în funcţie de nevoile sale specifice – evitându-se omogenizarea şi încurajându-se diversitatea – care să creeze premisele egalităţii şanselor de acces în viaţa socială. Această opţiune a fost susţinută de politicile de egalizare a şanselor care au avut ca obiective combaterea excluziunii şi selecţiei exacerbate, formarea competenţelor de bază pentru toţi indivizii, educaţia de tip „a doua şansă" pentru cei care au părăsit sistemul educativ, integrarea educaţiei formale cu educaţia non-formală şi educaţia informală, astfel încât să se extindă situaţiile de învăţare.

Egalitatea de șanse reprezintă conceptul conform căruia toate ființele umane sunt libere să-și dezvolte capacitățile personale și să aleagă fără limitări impuse de roluri stricte. Egalitatea de șanse are la baza asigurarea participării depline a fiecărei persoane la viața economică și socială, fără deosebire de origine etnică, sex, religie, vârstă, dizabilități etc.

Şcoala este leagănul copilăriei în care toate speranţele pot deveni realitate dacă cei care iau parte la activităţile de învăţare, pofesori şi elevi, conştientizează diversitatea şi complexitatea naturii umane şi valorifică fiecare talent sau latură creativă dăruită de Dumnezeu.

Şcoala românească se confruntă în ultimul timp cu diferite probleme, printre care se numără şi şcolarizarea copiilor defavorizaţi sau celor cu cerinţe educative special. Egalitatea șanselor de instruire este teoretic garantată în aproape toate țările lumii, dar realizarea practică a acestui principiu generos continuă să rămână una din cauzele de importanță majoră ale reformelor. Conceptul de „egalitate" înseamnă astăzi ceva mai mult decât drepturile egale pe care democrații secolului trecut le revendicau cu entuziasm pentru toți cetățenii; ea înseamnă o egalitate reală a șanselor individuale de promovare socială, iar educația este instrumentul cel mai important în dezvoltare. În categoria copiilor defavorizaţi îi putem include pe cei proveniţi din familii monoparentale sau orfani de ambii părinţi, copiii ai căror părinţi sunt şomeri, au grave probleme de sănătate sau un comportament imoral, copiii care locuiesc în zone izolate sau îndepărtate şi a căror şcolarizare depinde de existenţa unui mijloc de transport şi copiii de etnie rromă care se integrează cu greutate în colectivul clasei de elevi.

Cea mai bună soluţie pentru un sistem educativ care să răspundă nevoilor tuturor elevilor se dovedeşte a fi educaţia incluzivă, caracterizată prin următoarele principii: dreptul fiecărui elev la educaţie pe baza egalităţii şanselor; nici un elev nu poate fi exclus din educaţie sau supus discriminării pe motive de rasă, religie, culoare, etnie, sex, limbaj, dizabilităţi; şcoala se

adaptează la nevoile elevilor; diferenţele individuale între elevi constituie o sursă de bogăţie şi diversitate, şi nu o problemă. Şcoala incluzivă are la bază un curriculum adaptat în raport cu nevoile copiilor.

Adaptarea curriculumului se poate realiza prin selectarea unor conţinuturi din curriculumul general adresat copiilor normali, care pot fi însuşite de copiii cu cerinţe speciale; introducerea elevilor cu cerinţe educative speciale într-o varietate de activităţi individuale, terapeutice, destinate recuperării acestora; folosirea unor metode şi procedee didactice, a unor mijloace de învăţământ intuitive, de natură să sprijine înţelegerea conţinuturilor predate la clasă. Conceptul de cerinţe educative speciale presupune necesitatea unei abordări diferenţiate şi specializate a educaţiei copiilor în funcţie de deficienţele pe care le prezintă. Tipurile de deficienţe întâlnite la elevii cu cerinţe speciale sunt: deficienţe mintale, deficienţe de auz sau vedere, deficienţe fizice, psihomotorii, tulburări de limbaj, tulburări de comunicare şi relaţionare, tulburări de atenţie şi hiperactivitate – ADHD. Tot aici se înscriu şi cazurile copiilor care eşuează la şcoală din diferite motive – copii instituţionalizaţi, copii care provin din comunităţi etnice defavorizate etc. Aceştia au dreptul fundamental la educaţie, posedând caracteristici, interese, aptitudini şi necesităţi de învăţare proprii. De aceea proiectarea sistemelor educaţionale şi implementarea programelor şcolare trebuie să ţină seama de marea diversitate a caracteristicilor şi trebuinţelor elevilor incluşi în procesul instructiv-educativ, care trebuie să asigure şanse egale pentru copiii defavorizaţi prin implicarea tuturor cadrelor didactice, părinţilor şi a instituţiilor locale abilitate. Din perspectiva reglementărilor adoptate de statul român, copiii cu cerinţe educative speciale pot fi integraţi fie în unităţi şcolare de educaţie specială, fie în grupe şi clase speciale din unităţi preşcolare şi şcolare obişnuite, fie în mod individual în unităţi de învaţământ obişnuite. Aceste şcoli trebuie să se adapteze unei pedagogii centrate asupra copilului, capabilă de a veni în întâmpinarea trebuinţelor fiecărui copil în parte. Cadrele didactice trebuie să adopte mijloace de combatere a atitudinilor discriminatorii, construind o societate bazată pe spiritul de toleranţă şi oferind şanse egale la educaţie pentru elevii defavorizaţi. Societatea contemporană pune tot mai mult accentul pe diversitate.

Educaţia pentru diversitate este un răspuns la pluralismul de toate felurile cu care ne confruntăm. Valorificarea diversităţii permite toleranţa; recunoaşte, apreciază şi facilitează procese implicate în explorarea şi descoperirea noului, conduce la întărirea relaţiilor în cadrul comunităţii şi măreşte posibilităţile tinerilor de a se realiza într-o societate pluralistă, din ce în ce mai complexă. Instituţiile de învăţământ trebuie să ia măsuri potrivite pentru eliminarea oricărei forme de discriminare prezente în interiorul lor. Profesorii au nevoie să îşi conştientizeze propriile prejudecăţi, să fie corect formaţi, să ia în considerare condiţiile sociale şi nevoile elevilor. Copiii trebuie pregătiţi să înveţe să trăiască şi să interactioneze pozitiv în această lume diversă. Multiculturalitatea este un fenomen care ne îmbogăţeşte cu diversitate. Şcoala trebuie să formeze deprinderea preţuirii valorilor pluriculturale, ideea ca nu există valori superioare sau valori inferioare. Există valori specific care trebuie preţuite prin aportul lor la nuanţarea şi îmbogăţirea celorlalte culture cu care vin în contact.

Şcoala românească trebuie să construiască diverse strategii pentro o tratare pluralistă a diversităţii culturale, cum ar fi: aprecierea patrimoniului cultural pe care îl aduc cu ei elevii şi utilizarea acestuia pentru a ajuta profesorii şi directorii să înveţe culturile elevilor; utilizarea conflictelor etnice pentru producerea unor schimburi culturale şi sociale pozitive; crearea unui mediu de cooperare între elevi, profesori şi familiile elevilor; facilitarea succesului tuturor prin asigurarea accesului egal şi eficient la instituţia şcolară; înlăturarea prejudecăţilor legate de rasă, clasă socială sau etnie; eliminarea unor practici care dezavantajează persoane şi grupuri de elevi.

Egalitatea şanselor de instruire este teoretic garantată în aproape toate ţările lumii, dar realizarea practică a acestui principiu generos continuă să rămână una din cauzele de importanţă majoră ale reformelor. Conceptul de „egalitate“ înseamnă astăzi ceva mai mult decât drepturile egale pe care democraţii secolului trecut le revendicau cu entuziasm pentru toţi cetăţenii; ea înseamnă o egalitate reală a şanselor individuale de promovare socială, iar educaţia este instrumentul cel mai important în dezvoltarea la maximum a acestor şanse. Specia umană se conformează şi ea acelui principiu director al evoluţiei speciilor – variabilitatea; indiferent de numărul indivizilor, educaţia lor trebuie să fie diferenţiată şi specializată, în funcţie de „echipamentul natural-genetic” al fiecăruia, de aptitudinile şi interesele fiecărei persoane, corelate cu nevoile de cadre competente ale societăţii.

Bibliografie:

Creţu D., Nicu A. – *„Pedagogie pentru definitivat şi gradul didactic II*”, Editura Universităţii „Lucian Blaga” Sibiu, 2009.

Mara D. – *„Strategii didactice în educaţia incluzivă*”, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2004.

Verza E., Păun E. – *„Educaţia integrată a copiilor cu handicap*”, UNICEF şi RENINCO, Bucureşti, 2008.

DISLEXIA – DEFINIȚIE ȘI BARIERE ÎN PROCESUL DE ÎNVĂȚARE

FLORINA-VASILICA MOCANU
ȘCOALA GIMNAZIALĂ, COMUNA TIMIȘEȘTI

Există o serie de descrieri care sunt utilizate în prezent pentru a descrie dislexia. Multe dintre acestea au fost transformate în definiții formale.

Cu toate acestea, majoritatea definițiilor includ următoarele aspecte:

- cauzele neurologice și genetice ale dislexiei;
- dificultățile caracteristice asociate cu dislexia, cum ar fi dificultăți de procesare fonologică, vizuală și auditivă;
- caracteristicile asociate dislexiei – dificultăți legate de memorie, managementul timpului, viteza de procesare, organizare și secvențiere și planificare;
- nevoia de predare specializată și abordări specifice;
- suprapunerea cu alte afecțiuni precum dispraxia, discalculia și ADHD.

Se pot avea în vedere anumite caracteristici de bază ale dislexiei, care sunt importante pentru identificare și evaluare, inclusiv dificultăți de citire, scriere și ortografie. De exemplu, destul de des, citirea (decodarea) slabă, în contrast cu o bună înțelegere a textului, poate fi un indicator al dislexiei.

Bariere în calea învățării

Poate fi util să privim dificultățile asociate cu dislexia ca bariere în calea învățării. Aceasta înseamnă că barierele, oricare ar fi ele fie – cognitive, educaționale sau de mediu – trebuie luate în considerare atât pentru evaluare, cât şi pentru intervenţie. Când se identifică barierele în calea învățării, este important să se analizeze nevoile holistice ale elevilor. Acestea pot fi: cognitive (abilități de învățare), de mediu (experiență de învățare) și referitoare la progresul în realizările de bază (dobândirea alfabetizării).

Acest lucru evidențiază o serie de factori-cheie legați de elev, de sarcina și experiența de învățare, în special necesitatea de a ne îndrepta concentrarea nu numai asupra elevului și a ceea ce el sau ea poate sau nu poate face, ci și la sarcina care este prezentată, așteptările având în vedere elevul și pregătirea acestuia pentru sarcină. Primul pas îl reprezintă identificarea acelor factori – cognitivi, educaționali, de mediu și sociali/emoționali – care pot constitui bariere pentru elev în dobândirea competențelor de alfabetizare și a altor abilități. Este important să obținem o înțelegere a tipului de dificultăți experimentate de copiii dislexici și pentru a identifica modul în care aceste dificultăți pot fi recunoscute și tratate. Unele dintre cele mai comune dificultăți sunt prezentate în continuare.

Înțelegerea sarcinii

Este important să apreciem că elevul cu dislexie poate de fapt să nu înțeleagă sarcina. Sarcinile trebuie să fie clare și explicite. În caz contrar, elevii cu dislexie s-ar putea să nu-şi poată folosi pe deplin abilităţile şi vor oferi un răspuns incorect. Prin urmare, înțelegerea sarcinii poate să fie o barieră cu care se confruntă elevul dislexic. El poate avea abilitățile cognitive necesare pentru a înțelege sarcina, dar, dacă nu este prezentată clar, aceasta poate deveni provocatoare și-l poate copleși.

Modul de transmitere a informației

Accesarea curriculum-ului poate fi dependentă de utilizarea materialelor scrise și aceasta este de obicei cea mai dificilă barieră cu care se confruntă elevii cu dislexie. Dar este, de asemenea,

important de luat în considerare că materialele pot fi accesate folosind alte mijloace. În prezent, există o mare diversitate de mijloace multimedia ce pot fi folosite în școli. Totodată, prezentarea, conținutul și aspectul fișelor de lucru pot face diferența asupra rezultatului învățării. Este important, de exemplu, să se acorde o atenție deosebită utilizării elementelor vizuale, spațierea pe pagină, stilul și dimensiunea fontului, precum și asigurarea clarității conținutului și a faptului că sarcinile stabilite sunt realizabile..

Abordări curriculare

Multe dintre barierele provocate de dislexie pot fi depășite prin abordări speciale, cum ar fi diferențierea, precum și prin utilizarea unor resurse adaptate copiilor cu CES. Învățarea diferențiată face parte din acest proces al progresului elevilor dislexici, la fel ca sesiunile interactive de întrebări și răspunsuri și construirea încrederii și stimei de sine a elevilor. Diferenţierea reprezintă în esență o modalitate de predare adaptată. Dacă curriculum-ul este eficient diferențiat pentru a ține seama de sarcină, de cel care învață și de resursele utilizate, atunci este foarte probabil ca nevoile elevilor dislexici să fie satisfăcute. Diferenţierea se referă la sprijinirea elevului și ghidarea lui de unde este acum acolo unde ar trebui să fie. Cu alte cuvinte, este vorba de a face accesibile toate materialele curriculare. Prin urmare, diferențierea trebuie să ia în considerare elevul, sarcina, rezultatul, dar și resursele.

Stimă de sine

Stima de sine este un aspect important de luat în considerare pentru elevii cu dislexie. Stima de sine pozitivă este crucială pentru învățare, deoarece aceasta le poate oferi elevilor încredere și motivație, permițându-le să utilizeze diferite abordări ale învățării și le oferă o mai mare motivație pentru invățare. Un elev dislexic cu o stimă de sine scăzută va avea foarte probabil o abordare prudentă a învățării și o încredere excesivă în structura oferită de profesor. Este puțin probabil ca astfel de elevi să încerce să-și asume „riscuri” în abordarea învățării, deoarece nu vor avea încrederea necesară în capacitatea lor de învățare. Cu toate acestea, este important ca elevii dislexici să își asume responsabilitatea pentru propria învățare și, în timp, să-și dezvolte propriile strategii și metode, iar în cele din urmă să dobândească abilități de a-și evalua propriile competențe pentru realizarea sarcinilor de lucru.

Este responsabilitatea sistemului de învățământ, a școlii și a fiecărui profesor de a se asigura că acești copii au acces la învățarea diferențiată. Acesta poate părea acum un obiectiv ambițios și poate chiar idealist și poate reprezenta o schimbare de percepție a modului în care școlile tratează momentan copiii care se confruntă cu dificultăți.

JOCUL DIDACTIC ÎN INTEGRAREA ELEVILOR CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE (C.E.S.)

Prof.înv.primar Efrimov Mirela Claudia
Școala Gimnazială „Virgil Mazilescu”, Corabia, Olt, România

Ce înseamnă „C.E.S”?

„C.E.S” este acronimul pentru „cerințe educaționale speciale„ expresie care încadrează copiii, începând cu primul lor an în sistemul de educație (de la grupa mică de grădiniță), într-o categorie aparte, aceea a copiilor care au nevoie de sprijin diferit față de restul colegilor pentru a învăța.

„C.E.S” este o expresie - umbrelă, care acoperă întreaga varietate de situații în care un copil întâmpină dificultăți de învățare, de la dizabilitate fizică sau cognitivă la tulburări de personalitate și comportament.

În multe cazuri este evidentă nevoia de adaptare a mediului educațional – este evident că un copil nevăzător va avea nevoie de sprijin pentru a putea citi, spre exemplu prin facilitarea accesului acestuia la materiale educaționale audio sau tipărite special în Braille, însă în foarte multe cazuri nevoia este discretă, iar educatorii și părinții o detectează mai târziu, adesea abia pe parcursul școlii primare. Semnele sunt însă prezente și recomandăm evaluarea în acest sens pentru fiecare copil care manifestă oricare dintre problemele de mai jos:

⇨ Copilul amestecă în exprimare cuvintele și frazarea este adesea greu de înțeles pentru persoanele care nu sunt în mediul lor apropiat (părinții îl înțeleg, dar alte persoane nu, sau îl înțeleg cu dificultate);

⇨ Părinții sesizează adesea că „gândește prea repede pentru ce vrea să spună” sau că gândește prea încet;

⇨ Copilul uită ce are de făcut sau nu poate urma mai multe instrucțiuni în serie, dacă au fost date toate odată, și le execută parțial (de exemplu: „du-te la baie și spală-te pe dinți și adu-mi pe urmă puțin suc în cana mea roz”);

⇨ Copilul se enervează adesea când „nu-i iese” ceva sau se ferește să încerce lucruri noi pentru că se teme că nu va reuși;

⇨ Cunoaște informații, dar nu face legături între ele, sau face legături puține, numai între anumite informații (exemplu: deși știe că apa îngheață când e frig afară, nu poate trage concluzia că afară este frig dacă vede țurțuri);

⇨ Copilul nu poate povesti ceva ce i s-a întâmplat sau nu poate localiza o amintire în timp (de exemplu, spune: „ieri am fost la bunica”, deși a fost acum o lună);

⇨ Copilul folosește stereotipii în exprimare, repetă aceleași fraze sau inițiază dialoguri stereotipe în situații obișnuite de viață, ca și cum ar repeta un scenariu (exemplu: de fiecare dată când vede un obiect, spune același lucru despre acel obiect);

⇨ Copilul fie apasă, fie nu pune suficientă presiune pe creion când colorează cu precizie sau când începe să scrie semne pregrafice, ține creionul prea de sus sau prea de jos sau în pumn;

⇨ Copilul este în general neîndemânatic (scapă lucruri din mână sau le apucă cu greutate, după mai multe încercări) sau este neatent, deconectat, nu se mișcă adecvat în mediu (se lovește de obiecte când trece pe lângă ele, nu este conștient că pe stradă trec mașini)

⇨ Copilul face greu sau nu face legătura dintre litere și sunete, astfel încât nu poate trece la alcătuirea de silabe și are dificultăți în a învăta să citească, încurcă între ele literele care seamănă (exemple: m și n sau b, d și p), ghicește cuvintele, nu le citește, se descurcă mai bine cu cuvintele scurte, a cărei formă o deprinde (nu citește cuvântul punând cap la cap literele care îl compun, ci îl recunoaște după forma integrală și lungime);

⇨ Are dificultăți în a asocia un semn cu o operațiune matematică (primele dificultăți apar la semnele: >, <, =, +, -);

Integrarea copiilor cu nevoi speciale urmăreşte includerea lor în învăţământul de masă şi se referă la capacitatea colectivelor şcolare de a primi noi membri care au nevoie de sprijin pentru adaptare, integrare, socializare.

Incluziunea implică modificări structurale şi funcţionale de ambele părţi: atât pentru cel care urmează a fi integrat dar şi pentru cei care primesc/includ in interiorul lor elemente noi.

• Declaraţia de la Salamanca - şcoala obişnuită cu o orientare incluzivă reprezintă mijlocul cel mai eficient de combatere a atitudinilor de discriminare, un mijloc care creează comunităţi primitoare, construiesc o societate incluzivă şi oferă educaţie pentru toţi; mai mult, ele asigură o educaţie eficientă şi până la urmă, chiar şi rentabilitatea întregului sistem de învăţământ (Voicu, N,, Baba, L., 2010)

• Educaţia incluzivă se referă la ridicarea tuturor barierelor în învăţare şi la asigurarea participării tuturor celor vulnerabili la excludere şi marginalizare (UNESCO, 2000).

În proiectarea activităţilor educative, metodele active de grup stimulează şi dezvoltă foarte mult învăţarea prin cooperare, facilitează comunicarea, colaborarea şi relaţionarea între elevi, luarea deciziei, autonomie personală formarea opinniilor şi înţelegerea corectă a realităţii.

Aplicarea metodelor activ - participative duce la o învăţare mai activă şi cu rezultate evidente, pregătind copiii de a fi capabili să ia decizii în rezolvarea unor situaţii neobişnuite.

Dintre metodele activ-participative care se utilizează cu succes în predarea – învăţarea şi evaluarea noţiunilor şcolare la diferite discipline, mai ales în clasele în care există elevi cu C.E.S. poate fi amintit jocul didactic.

Jocul didactic este o metodă care constă în plasarea elevilor într-o activitate ludică cu caracter de instruire. Învăţarea care implică jocul devine plăcută şi atrăgătoare, se face într-o atmosferă de bună dispoziţie şi destindere. Indiferent de tipul său, jocul didactic trebuie să îndeplinească anumite cerinţe:

- ⇨ Să aibă precizate obiectivele pedagogice;
- ⇨ Să fie raţional integrat în sistemul muncii educative;
- ⇨ Să dozeze gradul de dificultate implicat (în funcţie de particularităţile de vârstă şi intelectuale ale copiilor);
- ⇨ Să fie dozate din punct de vedere calitativ.

Folosirea jocului didactic ca activitate de completare cu întreaga clasă aduce variaţie în procesul de instruire a copiilor cu C.E.S, făcându-i mai activi.

Școlarul mic trebuie să simtă că este acceptat așa cum este, că se dorește întâlnirea cu el, că vine la școală să desfășoare o activitate ce-i solicită efort în cooperare cu ceilalți copii, cu învățătorul, într-o atmosferă de bucurie și nu numai să reproducă, în competiții cu ceilalți ceea ce a învățat.

Prin joc, copiii cu C.E.S pot ajunge la descoperiri de adevăruri, îşi pot antrena capacitatea lor de a acţiona creativ, pentru că strategiile jocului sunt în fond strategii euristice, în care se manifestă isteţimea, spontaneitatea, inventivitatea, răbdarea, îndrăzneala.

Jocul, ca modalitate de evaluare, are un rol în ceea ce-i priveste pe copii cu C.E.S. Prin joc evaluarea este mai eficientă şi totodată antrenantă. De exemplu, când copilul cu C.E.S învaţă alfabetul, jocurile de evaluare pot ajuta atât la fixare, cât şi la etalarea cunoştinţelor dobândite până la un moment dat. Exemple de jocuri de evaluare : „Trenul literelor“, „Trenul silabelor“, „Jocul silabelor duble“ etc.

La matematică jocul are un rol bine definit. Jucându-se cu cifrele, copilul cu C.E.S reacţionează şi participă vioi la cerinţele spuse.

Jocul în procesul de evaluare este o activitate prin care sunt colectate, asamblate şi interpretate informaţii despre starea, funcţionarea sau evoluţia viitoare a copilului cu C.E.S.

Acordarea calificativelor la sfârşitul unui joc, fie el în echipe sau individual, reprezintă clasarea elevului cu C.E.S pe o anumită „scară“. Calificativele acordate fac din elevul cu C.E.S un analizator, realizând singur treapta pe care o ocupă în „scară“ .

Jocul ca modalitate de evaluare nu urmăreşte în principal evidenţierea deficienţei şi a blocajelor copilului. O asemenea abordare exclude definitiv teza caracterului irecuperabil al copilului cu C.E.S. Elementele de joc încorporate în procesul de evaluare pot motiva şi stimula puternic acest proces în toate formele ei.

Elevul cu C.E.S îşi formează anumite deprinderi de comportament, se formează pentru viaţă. Colectivul de elevi se sudează, prind contur unele sentimente pozitive: respect, ajutorare, sacrificiu, dăruire, împlinire.

Astfel, elevii cu deficienţe, învaţă să accepte părerile colegilor, să contribuie personal la succesul grupului, să se bucure de reuşita grupei, să depăşească dificultăţile întâlnite, să-şi asume responsabilitatea, să se integreze colectivului de elevi din care face parte.

BIBLIOGRAFIE:

1. Antonovici, Şt.; Nicu,G. (2003), *Jocuri interdisciplinare, material auxiliar pentru educatoare*, Aramis Print, Bucureşti;

2. Ungureanu, Dorel, *Educaţia integrată şi Şcoala inclusivă*, Editura de Vest, Timişoara, 2000.

3. Verza, Emil, Psihopedagogia integrării şi normalizării, în Revista de educaţie specială, nr. 1/ 1992.

NEVOILE COPIILOR CU CERINȚE SPECIALE

CUREA GINA GEORGETA
LICEUL TEHNOLOGIC ”NICOLAE BĂLCESCU” ALEXANDRIA

Un copil este o comoară.

Un copil are nevoie de înțelegere, sprijin, respect, iubire și îngrijire.

Un copil oferă zâmbete, transmite bucurie, emană iubire și simte nevoia de afecțiune.

Un copil aduce bucurie prin prezența sa, ne învață importanța fiecărei clipe, ne oferă sinceritate, afecțiune și încredere.

Educația unui copil este o călătorie grea, lungă, plină de efort, dar cu rezultate minunate. Este datoria adulților să le ofere sprijin, să le călăuzească pașii spre cunoaștere, spre descoperirea noilor drumuri care vor conduce, în final, la formarea unui viitor adult, respectat și apreciat în societate.

Societatea modernă are ca scop integrarea, în structurile sale, a tuturor categoriilor de persoane și să susțină drepturile egale pentru toți, prin aplicarea principiului fundamental al nondiscriminării.

Putem spune că, în acest sens, s-au adoptat politici sociale și educaționale în vederea participării tuturor copiilor la dezvoltarea comunității. Toți copiii au dreptul la educație, este un drept fundamental, stipulat în legile societății zilelor noastre.

Sistemul de învățământ din prezent susține integrarea și incluziunea școlară.

În acest sens, pentru copiii cu cerințe educționale speciale, în școli există resurse umane și materiale pentru a răspunde nevoilor de formare ale acestora. Copiii cu cerințe educaționale speciale pot fi incluși în școlile de masă, curriculumul este adaptat, se manifestă deschidere pentru abordarea și integrarea acestora.

Relația familie-școală este foarte importantă în vederea îndeplinirii cerinței de integrare și incluziune școlară.

Împreună trebuie să creeze un climat afectiv-pozitiv, să-i stimuleze încrederea în sine, să-i motiveze pentru învățare, să-i sprijine, oferindu-le timpul și sprijinul necesare în această călătorie către dezvoltarea personalității copiilor cu cerințe educative speciale, prin acordarea încrederii că fiecare pas făcut împreună este un pas înainte, spre reușită.

Aceste strategii de incluziune au un impact benefic deoarece se urmărește cultivarea relațiilor bazate pe prietenie, încredere și sprijin reciproc. Obiectivele propuse pot prinde contur și se pot materializa dacă se colaborează în vederea realizării unui pas către integrarea copiilor cu cerințe speciale în cadrul comunității, respectiv al societății în ansamblu.

Louis Pasteur scria: ”*Când mă apropii de un copil, el trezește în mine două sentimente: tandrețe pentru ceea ce este și respect pentru ceea ce poate deveni*”.

Rolul nostru, de adulți, de dascăli este foarte important pentru toți copiii. Ei sunt unici, sunt prezentul care va plămădi viitorul cu sprijinul nostru, sunt rodul nostru care se va vedea în timp. Iar noi avem datoria de a fi alături de orice copil.

”*Sunt două moșteniri pe care sperăm să le oferim copiilor noștri: radacinile și aripile*”. – Hodding Carter

INTEGRAREA COPIILOR CU CERINȚE SPECIALE ÎN MEDIUL EDUCAȚIONAL

ILICEA MIRELA GIULIA
LICEUL TEHNOLOGIC „NICOLAE BĂLCESCU" ALEXANDRIA

Poeții, scriitorii, filozofii au folosit cuvinte profunde, pline de emoție, pentru a descrie perioada numită „*copilărie*". „*Copiii sunt mâinile cu ajutorul cărora atingem cerurile*" (Henry Ward Beecher).

Noi, adulții, avem datoria de a le arăta drumul spre cunoaștere, de a-i sprijini învățându-i primii pași. Ușile către direcții noi, necunoscute, pot fi deschise, iar ei pot explora. Să nu le fie teamă de necunoscut, să le acordăm susținere pe aceste căi spre cunoaștere sau autocunoaștere.

Timpul acordat copiilor este cel mai bun lucru pe care putem să-l facem. Este la îndemâna noastră să-i sprijinim, să le stăm alături zi de zi!

Joseph Joubert afirmă că ei, copiii, „*au nevoie mai mult de modele decât de critică*".

Adulții sunt modele pentru copii. Este bine să „*rămâi copil atâta timp poți să fii copil*" (Stephen Sondheim).

Există copii care au mare nevoie de noi. Sunt copii care au nevoie de modele, de sprijin și îndrumare. Sunt acei copii care au nevoie de o anumită abordare, care necesită timp și răbdare în integrarea lor.

Sunt copii cu cerințe educaționale speciale. Ei au nevoie acces la educație. Școala trebuie să ofere șanse egale la educație fiecărui copil, iar comunitatea să accepte nevoile acestor copii, indiferent de posibilitățile lor de învățare, de dificultățile lor, de la dizabilitate fizică sau cognitivă la tulburări de comportament sau personalitate.

Intervenția timpurie și colaborarea cu instituțiile statului sunt importante pentru a ajuta copilul să progreseze.

Cerințele educative speciale sunt legate de nevoile speciale ale fiecărui copil, deoarece fiecare copil este unic. El are nevoie de integrare.

„Declarația de la Salamanca" din 1994 preciza că: „*Școlile trebuie primească toți copiii (...) copiii cu dizabilități sau talentați, copiii străzii și copiii care muncesc*".

Copiii cu cerințe educaționale speciale sunt copii cu deficiențe, dar și copiii cu manifestări stabile de inadaptare la cerințele educației din școală. Ei pot fi interiorizați, refuză comunicarea, reacționează violent, indiferent de vârstă. Acești copii își pierd stima de sine, încrederea și devin nesiguri în tot ceea ce fac.

Rolul dascălului este foarte important deoarece scopul principal al efortului său este să crească motivația pentru învățare, să-i stârnească interesul, să-l îndemne către spiritul de competitivitate și să-i dezvolte, în același timp, aptitudini de comunicare verbală.

Dacă avem răbdare, încredere în metodele noastre, vom găsi și resursele de a manifesta deschidere pentru integrarea copiilor cu cerințe educative speciale. În final, vom reuși să găsim strategiile potrivite în abordarea și, până la urmă, integrarea lor în mediul educațional. Fiind în aceeași clasă, ei vor învăța împreună cu ceilalți copii, vor fi capabili să se accepte și să se ajute zi de zi.

„*Școala trebuie adaptată la copii și nu copiii adaptați școlilor*" (Alexander Sutherland).

INTELIGENȚĂ ȘI INSTRUIRE DIFERENȚIATĂ

ROȘU MARIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „SFÂNTUL VASILE" PLOIEȘTI

„Inteligența de succes este setul integrat de abilități necesar pentru a obține reușita în viață, indiferent de cum o definește un individ, în cadrul contextului său cultural. Oamenii sunt inteligenți prin virtutea punctelor lor tari și prin valorificarea acestora pe cât este posibil, recunoscând totodată slăbiciunile lor și căutând căi să le corecteze sau să le compenseze."(Robert j. Stemberg& Elena L. Grigorenko, *teaching for successuful intelligence to increase student learning and achievement,* Illinois, 2000, pag.6)

Mai mult ca oricând, societatea contemporană e marcată de o explozie informaţională de intensitate şi amploare fără precedent. Această realitate evidentă trebuie să declanşeze în conştiinţa cadrelor didactice o întrebare fundamentală: cum putem să îi pregătim cel mai bine pe elevi pentru o viaţă democratică şi productivă proprie secolului XXI? Cu toţii ştim că o bună cunoaştere a copiilor dinpunct de vedere psihopedagogic care să reflecte trebuinţele, aspiraţiile lor este primul pas şi constituiebaza unei educaţii eficiente. Contrar unei vechi etichete puse educatorilor despre care se afirmă, în general, că „linia lor de conduită este aceea de a-i frâna pe cei care se arată prea inteligenţi, de a-i stimula pe cei care nusunt destul de dezvoltaţi pentru realizarea unei norme unice"(Emile Planchard), slujitorii şcolii moderne caută mereu alternative didactice, care să permită o mai mare motivare din partea copiilor pentru actul de învăţare, receptat mai degrabă ca o nouă descoperire proprie, de care să se simtă mândri atât ei, cât şi părinţii. Astfel, diferite activităţi bazate pe metodele de gândire critică, s-au dovedit a fi interesante, înlăturând rutina. Conform tradiţiei, în activitatea didactică folosim des expresii ca „este un elev foarte talentat la pictură" etc. şi suntem tentaţi să-i considerăm „ inteligenţi" pe cei care obţin rezultate superioare la disciplinele de învăţământ cu caracter ştiinţific, iar pe ceilalţi să-i considerăm „talentaţi". Howard Gardner, autorul „ Teoriei inteligenţei multiple", comentând cele două concepte, subliniază că ele se referă la aceleaşi structuri intelectuale. Contrazicând afirmaţia că raţiunea, logica şi cunoaşterea nu sunt sinonime, H.Gardner propune o nouă viziune asupra inteligenţei, concepţie care trebuie integrată la curriculum-ul şcolar. Teoria lui Gardner justifică ceea ce se poate constata, de altfel, în activitatea cotidiană a fiecăruia, anume că nu învăţăm în acelaşi mod, că avem stiluri diferite şi atitudini de învăţare diferite şi, ca urmare, avem nevoie de un tratament diferit, individualizat, pe tot parcursul procesului de instruire şi formare. Pe baza studiilor efectuate, Gardner distinge opt tipuri de inteligenţă: lingvistică, logico-matematică, spaţială, muzicală, naturalistă, kinestezică, interpersonală, intrapersonală. Pe parcursul vieţii omul se confruntă cu variate situaţii de învăţare, iar el va alege pe cea care se potriveşte cel mai bine pentru a realiza o învăţare eficientă. Performanţele sale în învăţare vor fi astfel, în mod evident, amplificate. Limitarea şanselor la experienţe de învăţare variate pot duce la reducerea inteligenţei, ştiut fiind că acele zone ale creierului uman care nu sunt folosite se dezactivează, ducând în mod evident la reducerea potenţialului de învăţare. Este deci important ce persoanele implicate în orice

fel de învăţare să poată şi să vrea să devină participanţi activi în procesul de instruire, făcând uz de situaţii de învăţare care le asigură succesul deplin al activităţii.

În contextul actual, iată o posibilitate de aplicare a teoriei inteligențelor multiple, în cadrul unei ore de educație antreprenorială- ECONOMIA ȚĂRII MELE (cerc, clasa a IV-a, extracurricular).

La tema ,,Care este ideea mea genială?", am organizat colectivul de elevi în 6 grupe a câte 4 membri. Cerința pentru grupuri a fost găsirea unei idei pentru o afacere profitabilă, dar utilă pentru comunitate și promovarea unui produs sau serviciu prin intermediul unei reclame. Punându-și la lucru inteligențele diverse, copiii au venit cu niște idei interesante și cu reclame originale. Am reușit să activez astfel cel puțin șase din cele opt inteligențe propuse de Gardner: inteligența lingvistică (discuții, dezbateri, compunere și prezentare de texte), inteligența logico-matematică (formulare de întrebări, scheme, calcule pentru profit, stabilire de prețuri, citire de grafice), inteligența vizual-spațială (desene pentru reclame, reprezentări grafice), inteligența corporal-chinestezică (prezentarea produselor, mișcări potrivite reclamelor, exerciții de energizare pentru demonstrarea nevoii de comunicare în grup), inteligența interpersonală (stabilirea liderului, comunicare în grup în scopul realizării unui scop comun), inteligența intrapersonală (stabilirea sarcinilor în funcție de abilitățile fiecăruia- autocunoaștere).

În urma prezentărilor, am stabilit împreună care sunt abilitățile cerute pe piața actuală a muncii (abilități lingvistice și de comunicare, abilități matematice, tehnologice, artistice, de lucru în echipă), iar elevii au înțeles că fiecare își poate găsi locul în această lume și poate dobândi succesul.

Am concluzionat că la baza succesului (pe care ei l-au definit divers: reușită, realizare, faimă, câștig, concretizarea unei idei etc.) stau mai mulți factori: autocunoașterea (ce știu? , ce pot?, ce vreau?, ce trebuie să învăț?), un plan de acțiune, muncă și perseverență, dăruire, noroc.

Inteligențele multiple privite din perspectiva lui Gardner, dar și inteligența emoțională sau cea socială definite de Daniel Goleman pot fi descoperite, apoi activate de cadrul didactic prin diverse activități în cadrul tuturor orelor de curs sau extracurriculare, dacă are disponibilitate și dăruire pentru atingerea unui țel: păstrarea valorilor prin intermediul școlii și formarea competențelor necesare elevilor pentru a putea să facă față cu brio lumii reale pe care o vor înfrunta în curând, ca adulți.

Bibliografie:

Bocoş, Muşata, (2002), *Instruirea interactivă – Repere pentru reflecţie şi acţiune* Presa Universitară Clujeană
Gliga, L., (2001), *Învăţarea activă; Instruirea diferenţiată* , M.E.C., Bucuresti
Revista *„ Învăţământul primar",* Nr. 4/2003, Ed. Miniped, Bucureşti
Stanciu, M., (1999), *Reforma conţinuturilor învăţământului preuniversitar,* Ed. Polirom, Iaşi

INOVAȚII ÎN ABORDAREA ȘI INTEGRAREA COPIILOR CU CES

PROF. CRISTIAN COCULEANA
PROF. GRIGORAȘ ANDA ELENA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „VASILE ALECSANDRI" VASLUI

Educația este un domeniu în continuă evoluție, iar inovațiile pentru abordarea și integrarea copiilor cu nevoi educaționale speciale (CES) sunt un element cheie în modelarea viitorului societății noastre. Termeni precum inovație, abordări, integrare și copii cu nevoi educaționale speciale sunt deosebit de relevanți în climatul actual de diversitate și schimbare constantă în sistemul educațional.

Într-o lume caracterizată de diversitate, inovarea în abordările educaționale este esențială pentru a răspunde nevoilor diverse ale elevilor. Această inovație urmărește nu numai introducerea tehnologiei avansate în procesul de învățare, ci și adaptarea metodelor și strategiilor la nevoile individuale ale copiilor cu nevoi speciale. Abordările inovatoare deschid noi oportunități de a îmbunătăți procesul de învățare și de a îmbunătăți rezultatele învățării. Statisticile privind numărul de copii cu nevoi educaționale speciale în școli oferă o perspectivă clară asupra realității actuale. Aceste numere sunt mai mult decât numere; ele reflectă nevoile și provocările cu care se confruntă copiii în fiecare zi în căutarea unei educații adecvate. Recunoașterea provocărilor precum resursele limitate, părtinirea și diferențele mari dintre școli este un prim pas important în găsirea de soluții eficiente.

În situația actuală, este nevoie urgentă de schimbare a paradigmei educaționale. Educația nu mai trebuie văzută ca un proces rigid, unic, ci mai degrabă ca un mediu flexibil care poate găzdui diversitatea elevilor. O abordare nouă, care să pună accent pe incluziune și egalitate, este esențială pentru a asigura că fiecare copil, indiferent de nevoile sale speciale, are acces la o educație de calitate.

Astfel, inovațiile în abordarea și integrarea copiilor cu CES devin o punte către un viitor educațional mai echitabil și sustenabil. Încurajarea diversității și adaptarea continuă a sistemului educațional la schimbările societale reprezintă cheile pentru a oferi fiecărui copil șansa de a-și dezvolta în mod optim potențialul. În explorarea inovațiilor în abordarea și integrarea copiilor cu cerințe educaționale speciale (CES), este imperativ să ne concentrăm asupra tehnologiilor moderne și instrumentelor adaptate pentru învățare. Utilizarea tehnologiei în procesul de predare poate să ofere soluții personalizate, adresând nevoile individuale ale copiilor cu CES. Aceste instrumente nu numai că facilitează accesul la informații, ci și promovează participarea activă la procesul de învățare.

În același timp, strategiile personalizate de învățare devin o parte importantă a eforturilor noastre. Lucrând la un plan de învățare care este adaptat nevoilor fiecărui copil, îl puteți ajuta să-și atingă

potențialul maxim. Este importantă implicarea cadrelor didactice în identificarea și implementarea acestor strategii, oferindu-le sprijinul și îndrumarea de care au nevoie pentru a crea medii educaționale eficiente și incluzive.

În mod similar, implicarea părinților și a comunităților în procesul educațional joacă și ea un rol fundamental în succesul inovației propuse. O comunitate informată și implicată este un element de sprijin esențial pentru copiii cu nevoi educaționale speciale. Educarea părinților cu privire la nevoile specifice ale copiilor lor și promovarea unei colaborări mai strânse între școli și comunitate va contribui la asigurarea faptului că copiii cu nevoi educaționale speciale sunt sprijiniți pe tot parcursul procesului de educație.

Cercetările privind inovațiile în acomodarea și integrarea copiilor cu nevoi educaționale speciale (CES) arată complexitatea viitorului educației. Inovația este cheia unui sistem de educație adaptativ și incluziv, care poate răspunde nevoilor diverse ale elevilor.

În contextul educației copiilor cu nevoi educaționale speciale, statisticile relevante evidențiază provocările. Resursele limitate, prejudecățile și diferențele dintre școli împiedică accesul egal la educație.

Când vine vorba de inovație, cea mai recentă tehnologie și instrumente adaptate oferă soluții personalizate. Strategiile de învățare individualizate și implicarea părinților sunt elemente esențiale ale unui proces educațional eficient și incluziv.

Bibliografie:

1. https://www.scribd.com/
2. https://www.rcis.ro/
3. https://acad.ro/academia_romana/
4. https://www.wikipedia.org/

CU AUTISMUL LA ȘCOALĂ

NEDA SPERANȚA IULIA ANTOANELA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NUMĂRUL 47, BUCUREȘTI

La nivel mondial, în anul 2015, au fost diagnosticate cu autism 24.8 milioane de persoane[1]. Anual, numărul celor diagnosticați crește, autismul devenind una dintre cele mai îngrijorătoare boli care afectează copiii de vârstă preșcolară și școlară.

În România, 1 din 51 de copii este diagnosticat cu tulburări din spectrul autist (TSA), iar în Statele Unite ale Americii numărul este și mai îngrijorător – 1 la 44 de copii sunt diagnosticați cu această boală.

Fiindcă nu există tratament medicamentos care să trateze autismul, singura intervenție care se poate face pentru recuperarea parțială sau totală a copiilor cu autism este terapia comportamentală. Terapia implică proiectarea, implementarea și evaluarea programelor de schimbare a comportamentului validate experimental pentru efectele lor asupra comportamentului social. Prin terapie copilul învață să își modifice gândurile și comportamentele în scopul evitării emoțiilor negative și își dezvoltă abilități de interacțiune socială.

În afară de terapia comportamentală fără de care nu putem vorbi de recuperare, un copil cu autism are nevoie de incluziune școlară care să îi ofere acestuia exemple de socializare alături de copii tipici, de modalități de predare și evaluare din școala de masă, dar și de lipsa excluziunii sociale.

În situația în care tot mai mulți copii de nivel preșcolar sau școlar primesc un diagnostic și au nevoi educaționale speciale, noi, ca specialiști, ne putem problema cum gestionăm cel mai bine situația integrării acestor copii în școlile de masă.

Dacă ar fi să pun întrebarea „Copiii cu autism trebuie incluși în școala de masă?” răspunsul ar fi categoric da. Fiindcă incluziunea copiilor cu autism printre copiii tipici și urmând o programă adecvată nevoilor lor îi ajută să construiască relații sănătoase și deci, le asigură o integrare socială bună, pentru atunci când devin adulți.

Incluziunea școlară poate fi definită drept multitudinea de metode care asigură accesul tuturor elevilor la învățământul general. Toată lumea implicată, profesional vorbind, se asigură că atât elevii cu nevoi educaționale speciale, cât și cei tipici, se simt bineveniți și apreciați, dar și că toți primesc sprijinul necesar pentru a se dezvolta armonios prin atingerea obiectivelor propuse. Atunci când educația este cu adevărat incluzivă, aceasta poate fi benefică pentru toți elevii, nu doar pentru elevii cu autism.

Să predai unor elevi cu nevoi speciale este în mod sigur solicitant, din multe puncte de vedere și este evident că nu funcționează aceleași strategii și practici ca predarea la copiii tipici. Toți elevii au dreptul să primească de la învățământ cele mai bune și eficiente metode, iar elevii cu autism sunt incluși.

Modul de abordare al incluziunii școlare se poate observa foarte ușor, la nivel de instituție școlară, în funcție de felul abordării situației copiilor cu CES.

Este recomandat ca un profesor care are la clasă un copil cu autism să aibă pregătire în domeniul analizei comportamentale fiindcă acesta știe să folosească corect întărirea pozitivă și este atent la tehnicile de diminuare a stimulilor. Acest lucru îl ajută pe profesor să îi învețe pe elevi să participe cât mai activ posibil la ore și deci să facă progrese.

Dar ce pot face profesorii care nu au pregătire specială și care totuși au elevi cu autism și fac tot posibilul să îi integreze corect pe aceștia?

Profesorul care își dorește să fie cel mai bun pedagog pentru elevii săi trebuie să fie deschis la o colaborare bună cu profesorul de sprijin al copilului cu autism și să fie deschis la sugestiile acestuia. Profesorul de sprijin este cel care întocmește o curriculă potrivită și cel care poate da sfaturi despre abordări diferențiate în funcție de particularitățile copilului cu nevoi educaționale speciale.

Orice profesor dornic să își sprijine elevii cu autism poate apela la metoda împuternicirii și valorizării copilului. Să îi lauzi orice reușită, oricât de mică, este important pentru copilul cu tulburări din spectrul autist.

De asemenea, profesorul unui copil cu autism poate încuraja colaborarea între copiii cu cerințe educaționale speciale și cei tipici, fiindcă, să nu uităm, și copiii fără CES au multe lucruri valoroase de învățat de la cei atipici.

Incluziunea școlară are un sens educațional, fiindcă pentru a putea educa toți copiii împreună, școlile incluzive trebuie să dezvolte metode diferite de predare, care să abordeze individualitățile fiecărui copil în parte.

Incluziunea școlară are o motivare socială prin educarea tuturor copiilor împreună, fiindcă doar în acest fel școlile pot schimba atitudinea față de discriminare, punând bazele unei societăți care încurajează egalitatea reală dintre oameni.

Incluziunea școlară are o motivare economică deoarece este mai puțin costisitor să utilizezi școli unde să fie educați toți copiii, împreună.

Iată că avem datoria morală și profesională de a face tot ce ne stă în putere pentru a face posibilă integrarea elevilor cu autism în școlile de masă. Aceștia vor deveni mai târziu adulți care își vor aduce contribuția în societate.

[1]GBD 2015 Disease and Injury Incidence and Prevalence Collaborators (2016) „Global, regional, and national incidence, prevalence, and years lived with disability for 310 diseases and injuries, 1990–2015: a systematic analysis for the Global Burden of Disease Study 2015”.

ABORDAREA COPIILOR CU CES ÎN SPANIA

STAN-TOMESCU CECILIA
PROFESOR LCCR ÎN INSULELE CANARE, SPANIA

În Spania, sistemul educațional se concentrează pe includerea și oferirea unor soluții personalizate pentru elevii cu Cerințe Educaționale Speciale (CES). Aici sunt câteva aspecte despre modul în care se abordează CES în Spania:

Ce se consideră „nevoi educaționale speciale”:

- Superdotarea
- Handicap intelectual
- Tulburări grave de comportament

Legislație și Cadru Legal:

- Legea pentru Educația Copiilor cu Nevoi Speciale: Spania are o legislație specifică care protejează drepturile și oferă sprijin pentru copiii cu nevoi educaționale speciale.
- Ley Orgánica de Educación (LOE): Acest act legislativ stabilește cadrul general al sistemului educațional spaniol și include dispoziții pentru educația copiilor cu nevoi speciale.

Evaluare și Identificare:

- Evaluarea individualizată: Profesioniștii din educație evaluează nevoile specifice ale fiecărui copil pentru a elabora un plan individualizat.
- Grupuri multidisciplinare: Profesioniștii din domenii diverse, cum ar fi psihologii, pedagogii și asistenții sociali, colaborează pentru a oferi o evaluare comprehensivă.

Planuri Educaționale Individualizate (PEI):

- Elaborarea PEI: Se creează planuri adaptate pentru fiecare copil, care includ strategii și resurse pentru a răspunde nevoilor lor specifice.
- Implementarea PEI: Profesorii și personalul școlar lucrează împreună pentru a pune în aplicare planurile, adaptând metodele de predare în funcție de cerințele individuale.
- Politici de incluziune: Se încurajează și se promovează integrarea copiilor cu CES în școlile obișnuite pentru a facilita interacțiunea și integrarea socială.
- Crearea de clase speciale pentru copiii cu necesități speciale, un aspect foarte polemic, care, de cele mai multe ori, duce la o educație lipsită de echitate.

Implicarea Părinților și Comunității:

- Parteneriat cu părinții: Se încurajează implicarea părinților în procesul educațional și li se oferă sprijin pentru a înțelege și susține nevoile copiilor lor.

Spania pune un accent deosebit pe asigurarea unei educații de calitate și a unei incluziuni sociale adecvate pentru copiii cu CES. Abordarea lor se concentrează pe personalizare, colaborare între profesioniști și implicarea tuturor părților interesate pentru a asigura succesul educațional al acestor copii.

Din păcate, acest sistem ideal funcționează doar teoretic, practic, fiecare copil este un univers și, cu cât este mai deosebit, cu atât mai mult necesită o atenție deosebită, fapt care, în loc să ducă la integrarea sa, duce exact la excludere, atât în cazul supradotaților cât și pentru celelalte CES.

Ca părinte, profesor și ca fost elev, mi-am putut confirma de-a lungul anilor că singura abordare adecvată pentru orice copil este cea în care este inclus în grupul său de referință și ajutat alături de colegii săi. Sănătatea psihică și motivația intrinsecă ajută mai mult decât orice adaptare curriculară. Forțele noastre naturale sunt mai presus de orice plan ticluit de om și, de cele mai multe ori, acești copii, când sunt încurajați într-un context globalizat, au rezultate mai bune decât atunci când „se încearcă marea cu degetul”.

PROPUESTA DE INTEGRACIÓN DE NIÑOS/AS CON N.E.E.

LOURDES HERNÁNDEZ SÁNCHEZ
COLEGIO CARMEN SALLÉS DE SANTA FE, GRANADA, SPANIA

Permitidme comenzar el artículo con esta imagen, que no debemos olvidar, y me vuelvo a presentar para los nuevos lectores y así poder acceder a un artículo lo más cercano posible. Mi nombre es Lourdes, soy licenciada en Pedagogía y diplomada en Educación Infantil y Audición y Lenguaje. Trabajo en un Colegio de Granada (España) como orientadora y maestra de Audición y Lenguaje.

En el sistema educativo español, establecido por la **Ley Orgánica de Educación (LOMLOE)**, la educación inclusiva se convierte en un principio fundamental. El objetivo es atender a la diversidad de las necesidades de todo el alumnado. Por ello, se deben eliminar las barreras que limitan el acceso, presencia, participación y aprendizaje de aquellos que se encuentren en situación de vulnerabilidad socioeducativa y cultural.

Así, la educación inclusiva no se refiere únicamente al acceso a la educación. Se trata del compromiso del sistema educativo de facilitar a todo el alumnado el aprendizaje, con los mismos derechos y en igualdad de oportunidades.

La **LOMLOE** menciona que deben asegurarse los «ajustes razonables» en función de las necesidades individuales y prestar el apoyo necesario para fomentar el máximo desarrollo educativo y social de todos y todas, en igualdad de condiciones con los demás.

En el centro donde trabajo nos encontramos con muchos tipos de dificultades que conllevan varios tipos de actuación para incluir al alumnado y asegurar la igualdad de oportunidades.

A continuación, paso a nombrar varias adaptaciones para cada tipo de dificultad que nos puede resultar de utilidad para nuestra práctica diaria:

- **<u>TDAH</u> (Trastorno Déficit de Atención e Hiperactividad):**

  - Asignar un lugar tranquilo en el aula para trabajar.
  - Establecer asientos preferenciales cercanos al maestro y/o alejados de áreas ruidosas.
  - Colocar en un lugar visible un horario de las rutinas diarias y las reglas.
  - Cuando sea posible, avisar los cambios con antelación.
  - Proporcionar carpetas de materiales para mantener organizado el escritorio.
  - Facilitar notas escritas o un resumen de la lección para facilitar la toma de apuntes.
  - Dar instrucciones por escrito y en voz alta, y hacer que el estudiante las repita.
  - Mantener las instrucciones sencillas, claras y concretas.
  - Usar imágenes y gráficas para crear un interés visual.
  - Permitir que el estudiante demuestre lo que sabe de diferentes maneras, como reportes orales, pósters y presentaciones en vídeo.
  - Hacer cuestionarios cortos a menudo, en lugar de un examen largo al final de cada unidad otorgando más tiempo para realizarlo.
  - Reconocer el trabajo realizado en lugar de eliminar puntos por haberlo entregado tarde o incompleto.
  - Utilizar un plan de comportamiento con un sistema de recompensas.
  - Hablar de los problemas de conducta individualmente con el estudiante.
  - Revisa a menudo el nivel de frustración del estudiante.

- **<u>DISLEXIA</u>:**

  - Muestra horarios visuales y también léalos en voz alta.
  - Entrega tiras escritas con letras y números para que el estudiante vea cómo se escriben.
  - Da más tiempo para leer y escribir.
  - Enseña conceptos y vocabulario nuevo con antelación.
  - Usa apoyo visual o auditivo para facilitar que el estudiante entienda el material impreso al leerlo.
  - Da instrucciones paso a paso y lea en voz alta las indicaciones escritas.
  - Simplifica las instrucciones usando palabras clave para las ideas más importantes.
  - Asegúrate de que el estudiante ha entendido las indicaciones y puede repetirlas.
  - Provee de listas de revisión y preguntas que orienten y ayuden con la comprensión lectora.
  - Califica al alumno basándose en el conocimiento que tiene del material examinado, y no en cosas como la ortografía y la fluidez con que lee.
  - Da más tiempo para terminar los exámenes.

- **DIFICULTADES EN EL PROCESO AUDITIVO:**

  - Permitir que el estudiante se siente cerca del maestro y alejado de distracciones sonoras, como puertas y ventanas.
  - Asegurarse de que el estudiante entiende la tarea que ha sido asignada.
  - Proporcionar más tiempo en los exámenes.
  - Dar instrucciones paso a paso y pedir al estudiante que las repita.
  - Acordar con el estudiante una señal no verbal para indicar que se ha dicho algo importante.
  - Repetir en voz alta las instrucciones, los deberes y los horarios, y explíquelos si fuera necesario.
  - Utilizar herramientas visuales, imágenes y gestos para realzar y apoyar las lecciones habladas.
  - Dar instrucciones escritas para hacer la tarea.
  - Proveer al estudiante información sobre conceptos nuevos antes de enseñárselos a toda la clase (para que se familiarice con ellos con antelación).
  - Hablar con claridad y lentamente al presentar la información.
  - Proporcionar al estudiante un resumen de la lección.

- **VELOCIDAD DE PROCESAMIENTO LENTO:**

  - Revisar ocasionalmente para asegurarse de que el estudiante entiende la lección.
  - Proporcionar más tiempo al estudiante para que responda preguntas en clase.
  - Usar gráficos y otros apoyos visuales, y explicar en voz alta lo que significan.
  - Encontrar maneras de fomentar el interés del estudiante en tareas largas.
  - Entregar un resumen o notas de la lección a los estudiantes que no escriben suficientemente rápido o no pueden realizar varias cosas al mismo tiempo.
  - Usar diversos medios de presentación para reforzar conceptos nuevos.
  - Animar al estudiante a que envíe preguntas o inquietudes por email si le es difícil hacerlo durante la clase.
  - Permitir tiempo extendido para los exámenes.
  - Dividir las tareas grandes en partes más pequeñas y agregar más fechas de entrega.

- **SÍNDROME DE ASPEGER:**

  - Estructuración del aula, uso de apoyos visuales como agendas o marcadores, anticipación o disminución de sorpresas o cambios.
  - En la organización y explicación de órdenes: resumir los puntos principales con antelación, repetir, dividir la información en secciones, intentar ser explícito.
  - Potenciar sus temas de interés. Incorporarlos en el currículo académico, utilizando su fijación por ese tema en diferentes áreas y asignaturas.
  - Ajustar la evaluación a sus posibilidades. Usar preguntas cerradas o evaluaciones orales.

- Evitar críticas y castigos. Es mejor usar un refuerzo positivo, enfatizando sus logros y habilidades.
- Potenciar y enseñar habilidades sociales como objetivo transversal en todas las áreas del currículo facilitando la comprensión y resolución de situaciones y/o conflictos.
- Ayudarlo a reconocer sus sentimientos y darles un nombre.
- Prestar atención a indicadores emocionales, para prevenir posibles alteraciones en su estado de ánimo.
- Ajustar el contacto visual. No insistir demasiado.
- Identificar los ruidos extraños que puedan molestar al alumno e intentar minimizarlos.

- **TRASTORNO ESPECTRO AUTISTA (TEA):**

- El profesor ha de planificar con anticipación la jornada escolar de cada día utilizando agendas.
- Establecer rutinas estables y funcionales, con uso frecuente de ayudas visuales
- Realizar actividades sencillas y estructuradas.
- Realizar adaptaciones en las pruebas escritas: preguntas cerradas, tests de respuestas múltiples o de verdadero-falso, exámenes orales, apoyos visuales, utilización de un ordenador con procesador de textos, proporcionar más tiempo para realizar las pruebas de evaluación.
- Facilitar la interacción social con sus iguales y con las personas adultas del centro que favorezcan la participación y la generalización de estas conductas.
- Controlar el comportamiento de sus compañeros hacia estos alumnos ya que por su comportamiento y estilo de comunicación singulares pueden propiciar las bromas de sus compañeros, ser objeto de burlas o acoso escolar.

- **ALTAS CAPACIDADES:**

- El contenido del currículo debe ser más complejo, con mayor nivel de abstracción, con un ritmo más rápido y menos repetitivo, más centrado en las ideas que en los hechos, con materiales más avanzados.
- Potenciar el trabajo autónomo, las habilidades para aprender a pensar, la experimentación, la resolución creativa de problemas, el dominio progresivo de los métodos de investigación
- Eliminar aquellos contenidos que el alumno/a ya domina.
- Dejarles pensar por su cuenta y proteger el poder creativo que tienen.
- Potenciar el desarrollo de las habilidades metacognitivas: capacidad de análisis, de razonamiento, metalectura, metamemoria.
- Se deben variar los métodos y criterios de evaluación.
- Dar relevancia a la educación emocional para que el alumno logre un concepto positivo de sí mismo, desarrolle determinados valores y mejore las habilidades sociales.

- **ALUMNADO EXTRANJERO (COMPENSATORIA):**

  - Se debe de vocalizar despacio frente al alumnado repitiendo las veces que sea necesario.
  - Evitar la sobrecorrección: podemos crear ansiedad y frustración.
  - No nos anticipemos a su voluntad o a lo que quiere decirnos, darle tiempo para expresarse mejor.
  - Aprovechar cualquier circunstancia para enseñarles palabras nuevas de forma natural.
  - Escribir en la pizarra con letras claras las palabras menos frecuentes, difíciles de escribir o que tengan una ortografía arbitraria.
  - Emplear frases sencillas, facilitando la comprensión de los mensajes ilustrándolos con dibujos o fotografías.
  - Realizar preguntas cerradas que permitan una respuesta sencilla.
  - Es conveniente que tengan siempre un diccionario bilingüe a mano.

- **TRASTORNO ESPECÍFICO DEL LENGUAJE (TEL):**

  - Ubicar al alumno/a en un lugar donde mantenga contacto ocular continuo con el profesor y le permita contemplar toda el aula.
  - Colocar en un lugar visible un horario de las rutinas diarias y las reglas.
  - Cuando sea posible, avisar los cambios con antelación.
  - Combina el lenguaje oral con gestos y señales visuales.
  - Proporciona instrucciones por escrito de manera clara y precisa. Utiliza viñetas o numeración para organizar las tareas y asegúrate de que el alumno entienda lo que se le pide.
  - Ofrece más tiempo para completar la prueba.
  - Fomenta la empatía y el respeto.
  - Anima a los alumnos/as con TEL a expresar sus sentimientos y emociones, y escucha atentamente para comprender sus necesidades y preocupaciones.
  - Reconoce y celebra los logros de los alumnos/as con TEL, incluso los pequeños avances. Esto les ayudará a construir confianza en sí mismos y a mantener una actitud positiva hacia el aprendizaje.
  - Establece canales de comunicación efectivos con las familias, mantén una comunicación regular para compartir información sobre el progreso del alumno, actividades en el aula y cualquier preocupación relevante.
  - Proporciona a las familias información sobre estrategias y recursos específicos que pueden ser útiles para apoyar el aprendizaje y desarrollo del lenguaje en casa.
  - Involucra a las familias en la planificación educativa de su hijo.

A modo de resumen propongo esta frase:

Junto al derecho de recibir una formación integral, ser respetado, reconocido y recibir orientación educativa y profesional, el alumnado tiene el derecho básico de recibir una educación inclusiva y de calidad.

Referencias:

https://educarenaccion.com/2021/04/21/la-educacion-inclusiva-en-la-lomloe/

https://educagob.educacionyfp.gob.es/lomloe/ley.html

https://reflexionantalsnuvols.blogspot.com/2020/05/fitxa-davaluacio-com-elaboraries-una.html

Lourdes Hernández Sánchez

Orientadora y maestra de Audición y Lenguaje

COPII CU CERINȚE EDUCATIVE SPECIALE ÎN GRĂDINIȚĂ

PIRVU MONICA

GRĂDINIȚA NR 1 LICEUL TEORETIC „RADU POPESCU”

POPEȘTI LEORDENI

Educația incluzivă în grădiniță. Servicii integrate și incluzive în educația timpurie

Din categoria copiilor cu CES (cerinţe educative speciale) fac parte atât copiii cu deficienţe propriu zise, cât şi copiii fără deficienţe, dar care prezintă manifestări stabile de inadaptare la exigenţele şcolii. Din această categorie fac parte:

- copiii cu deficienţe senzoriale şi fizice (tulburări vizuale, tulburări de auz, dizabilităţi mintale, paralizia cerebrală);

- copiii cu deficienţe mintale, comportamentale (tulburări de conduită, hiperactivitate cu deficit de atenţie-ADHD, tulburări de opoziţie şi rezistenţă);

- copiii cu tulburări afective, emoţionale (anxietatea, depresia, mutism selectiv, atacul de panică, tulburări de stres posttraumatic, tulburări de alimentaţie: anorexia nervoasă, bulimia nervoasă, supra-alimentarea);

- copiii cu handicap asociat;

- copiii cu dificultăţi de cunoaştere şi învăţare (dificultăţi de învăţare, sindromul Down, dislexia, discalculia, dispraxia);

- copiii cu deficienţe de comunicare şi interacţiune (tulburări din spectrul autistic, sindromul Asperger, întârzieri în dezvoltarea limbajului). Copiii cu CES pot prin joc să-şi exprime propriile capacităţi. Astfel copilul capătă prin joc informaţii .despre lumea în care trăieşte, intră în contact cu oamenii şi cu obiectele din mediul înconjurător şi învaţă să se orienteze în spaţiu şi timp. Datorită faptului că se desfăşoară mai ales în grup, jocul asigură socializarea. Jocurile sociale sunt necesare pentru persoanele cu handicap, întrucât le oferă şansa de a juca cu alţi copii, orice joc având nevoie de minim două persoane pentru a se desfăşura. Jocurile trebuie însă să fie adaptate în funcţie de deficienţa copilului.

Copiii cu tulburări de comportament trebuie să fie permanent sub observaţie, iar la cei cu ADHD jocurile trebuie să fie cât mai variate. Şcoala şi grădiniţa sunt de asemenea un mediu important de socializare.

Formele de integrare a copiilor cu CES pot fi următoarele: clase diferenţiate, integrate în structurile şcolii obişnuite, grupuri de câte doi-trei copii deficienţi incluşi în clasele obişnuite, integrarea individuală a acestor copii în aceleaşi clase obişnuite.

Integrarea şcolară exprimă:

-atitudinea favorabilă a elevului faţă de şcoala pe care o urmează;
-condiţia psihică în care acţiunile instructive-educative devin accesibile copilului;
-consolidarea unei motivaţii puternice care susţine efortul copilului în munca de învăţare;
-situaţie în care copilul sau tânărul poate fi considerat un colaborator la acţiunile desfăşurate pentru educaţia sa;

-corespondenţa totală între solicitările formulate de şcoală şi posibilităţile copilului de a le rezolva;
-existenţa unor randamente la învăţătură şi în plan comportamental considerate normale prin raportarea la posibilităţile copilului sau la cerinţele şcolare.

Elevii cu CES au nevoie de un curriculum planificat diferenţiat, de programe de terapie lingvistică, de tratament logopedic specializat, de programe specifice de predare-învăţare şi evaluare specializate, adaptate abilităţilor lor de citire, scriere, calcul, de programe terapeutice pentru tulburări motorii. De asemenea vor beneficia de consiliere şcolară şi vocaţională personală şi a familiei.

Stilul de predare trebuie să fie cât mai apropiat de stilul de învăţare pentru ca un volum mai mare de informaţii să fie acumulat în aceeaşi perioadă de timp. Acest lucru este posibil dacă este cunoscut stilul de învăţare al copilului, dacă este făcută o evaluare eficientă care ne permite să ştim cum învaţă copilul, dar şi ce si cum este necesar să fie învăţat.
Elevii cu tulburări vizuale, tulburări de auz, cu dizabilităţi fizice, necesită programe şi modalităţi de predare adaptate cerinţelor lor educative, programe de terapie, rampe de acces pentru deplasare, asistenţă medicală specializată, asistenţă psihoterapeutică.
Elevii ce prezintă tulburări emoţionale trebuie să fie din timp identificaţi astfel încât consultarea psihologului, a medicului neuropsihiatru şi terapia să fie făcute cât mai precoce, cu implicarea tuturor factorilor educaţionali (familie, cadre didactice). Consilierul şcolar este şi el de un real ajutor, el oferind consilierea elevului şi a familiei. Abordarea incluzivă susţine că şcolile/gradinitele au responsabilitatea de a-i ajuta pe copii să depăşească barierele din calea învăţării şi că cei mai buni profesori/educatori sunt aceia care au abilităţile necesare pentru a-i ajuta pe elevi să reuşească acest lucru.

Pentru aceasta şcoala/grădinița trebuie să dispună de strategii funcţionale pentru a aborda măsuri practice care să faciliteze îndepărtarea barierelor cu care se confruntă elevii în calea participării lor la educaţie. Se pot stabili de asemenea relaţii de colaborare cu autorităţile locale, părinţii şi reprezentanţii comunităţii.

Începerea grădiniţei este o mare tranziţie pentru cei mai mulţi copii, deoarece este startul pentru noi experienţe într-un mediu nou. Este posibil, ca unii copii să devină anxioşi pentru că se activează teama de necunoscut: grădiniţa. Aici întâlnesc copii diferiţi faţă de ei: înălţime, greutate, păr, piele, îmbrăcăminte, limbă, gen, etnie, dizabilitate, situaţie materială, familie, istorie personală etc. În funcţie de dimensiunea legislativă, administrativă, didactică, socială, psihologică, aceste aspecte pot avea dublu impact: sau surse de dezvoltare, sau surse de stres, dacă nu sunt bine gestionate.

Toţi copiii au dreptul la educaţie!

O grădiniţă incluzivă:

• răspunde nevoilor, drepturile şi responsabilităţilor copiilor şi angajaţilor;

• este prietenoasă, deschisă, adecvat decorată;

• presupune înţelegerea şi acceptarea diferenţelor dintre copii;

• este bazată pe democraţie şi solidaritate umană, pe lucrul în echipă;

• este echitabilă;

• oferă răspunsuri adecvate situaţiilor educaţionale variate;

• manifestă flexibilitate şi adaptare la schimbare;

• învăţă acceptarea şi integrarea tuturor copiilor;

• respectă aptitudinile, interesele, abilităţile, dizabilităţile, caracteristicile fiecăruia.

Obiectivele incluziunii în educaţia preşcolară presupun dezvoltarea şi aplicarea unor strategii educaţionale care să promoveze conştientizarea şi formarea la copii a unor comportamente în direcţia toleranţei şi nondiscriminării, acceptării copiilor cu CES.

EDUCAREA ELEVILOR CU CES

NAGY NICOLETA
ŞCOALA GIMNAZIALĂ „LIVIU REBREANU”, BUCUREŞTI

Din categoria copiilor cu CES fac parte atât copiii cu deficiențe propriu-zise, la care cerințele speciale sunt multiple, inclusiv educative, cât și copiii fără deficiențe, dar care prezintă manifestări stabile de inadaptare la exigențele școlii.

Pentru managementul elevilor cu CES cheia succesului constă în emoţii, care sunt reacţii complexe descrise în general prin intermediul a trei componente majore : o stare mentală specifică, o schimbare fiziologică şi impulsul de a acţiona.

Este important ca adultul implicat în educaţia elevului cu CES să identifice căi fără violenţă şi fără intimidare pentru rezolvarea problemelor specifice cu care acesta se confruntă în învăţare. Lipsa de atenţie sancţionată nepotrivit și pedepsele nu fac decât să sporească incapacitatea de concentrare.

Mediul de învăţare trebuie să fie unul deschis, creativ, democratic, flexibil, motivant, cooperativ, în concordanţă cu nevoile specifice de învăţare ale elevilor .

Implicarea elevului în ceea ce învaţă este esenţială pentru a putea să ne gândim la strategii eficiente de control al comportamentului şi de concentrare a atenţiei sale asupra conţinutului, deoarece un copil plictisit va fi permanent în căutarea a ceva ce îi poate satisface nevoia de activitate sau de cunoaştere.

Motivaţia şcolară îl determină pe elev să vină la şcoală şi să înveţe. Pentru obţinerea succesului mai trebuie şi ca elevul să aibă motivaţia care să-l determine să utilizeze competenţele dobândite, iar în procesul de învăţare-predare este nevoie de practicarea unui învăţământ diferenţiat, adaptat nevoilor individuale de cunoaştere, adaptat specificului motivaţional individual.

În cadrul predării, atunci când întâmpinăm dificultăţi specifice unui anume nivel trebuie să ne asigurăm de însuşirea cunoştinţelor treptelor anterioare. Învăţarea în corelaţie cu celelalte procese şi activităţi psihice în mod esenţial, înseamnă însuşirea de noi cunoştinţe, priceperi şi formarea de noi capacităţi intelectuale. Pe ea se bazează întreaga dezvoltare a personalităţii.

Atenţia este o condiţie esențială a actului de învăţare, care îi sporeşte eficienţa.Lipsa atenţiei duce la omisiuni în receptarea stimulilor, la erori în reacţiile de răspuns, la confuzie în descifrarea sensurilor, care toate “sabotează” desfăşurarea învăţării. Cultivarea intereselor elevilor este una dintre sarcinile principale ale şcolii, ele influenţând perspectiv şi multilateral viaţa psihică.

Jocul este foarte important pentru motivarea copiilor cu CES, deoarece permite angajarea imaginaţiei elevului în ceea ce învaţă, cu scopul de a transforma informaţia abstractă în cunoaştere personală, depăşind cu uşurinţă blocajele care stau în calea învăţării: atitudine defensivă, comportament recalcitrant, lipsa de interes, stările negative sau plictiseala.

Pasiunea pentru învăţare poate fi declanşată prin ceea ce putem numi a fi momentele de descoperire, clipele în care informaţiile îşi dezvăluie sensul, iar mintea e cuprinsă de bucuria de a găsi şi deţine cheia problemelor ce păreau a fi de nerezolvat.

Pentru a stimula motivaţia intrinsecă pentru învăţare a elevilor cu CES e important ca în acest proces să fie menţinut permanent un climat pozitiv şi să evităm încărcarea curriculum-ului; să identificăm sarcinile de învăţare foarte provocatoare şi incitante, dar nu foarte dificile; să construim permanent atitudini pozitive legate de învăţare şi de şcoală, prin scoaterea în evidenţă a ceea ce e interesant şi fascinant în fiecare temă.

În ceea ce privesc activitățile didactice destinate elevilor cu C.E.S se pot folosi metode precum povestirea, expunerea, explicația, descrierea, folosindu-se un limbaj adecvat, prezentarea trebuie să fie clară, concisă, ideile să fie sistematizate, să se recurgă la procedee si materiale intuitive, elevii trebuiesc antrenați prin întrebări de control pentru a verifica nivelul înțelegerii și pentru a interveni cu noi explicații

Metoda demonstrației îi ajută pe elevii cu C.E.S să înțeleagă elementele de bază a unui fenomen sau proces. O bună metodă care poarte fi folosită cu o maximă eficiență este învățarea prin cooperare. Astfel elevii se pot ajuta reciproc, încurajându-se și împărtășindu-și ideile, se învață unii pe alții, realizează că au nevoie unii de alții pentru a duce o sarcină a grupului la bun sfârșit.

Un punct important al intervenţiei cadrului didactic îl reprezintă colaborarea cu părinţii şi consilierea acestora, implicarea lor directă în lucrul efectiv cu copiii, nu doar în calitate de observatori, ci şi de participanţi activi. Profesorul poate folosi în procesul instructiv-educativ recompense, laude, încurajări, astfel încât să fie apreciat și cel mai mic progres al elevului cu C.E.S. Elevii trebuie sprijiniți, încurajați printr-un ton calm, o stare binevoitoare a profesorului, o atitudine deschisă.

Învăţătorul pus în ipostaza de a avea în colectivitatea sa un copil cu cerinţe educative speciale acţionează în urma unei reflecţii îndelungate. De aceea este bine să ştim ce e de făcut în cazul în care avem în clasă un astfel de copil. Este nevoie de toleranţă din partea colegilor, ei trebuie să înţeleagă că aceşti copii deosebiţi merită atenţia noastră.

În concluzie, elevii cu C.E.S au nevoie de ajutor în vederea adaptării, integrării și devenirii lor ca și ceilalți elevi cu succese și insuccese, cu realizări, cu eşecuri și cu rezultate încurajatoare.

EGALITATE DE ȘANSE ÎN ȘCOALĂ ȘI GRĂDINIȚĂ

FLORICĂ OANA-ANDREEA,

GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NUMĂRUL 24 IAȘI

„Bucuriile sunt daruri ale destinului, care își dovedesc valoarea în prezent. Suferințele, în schimb, sunt izvoare ale cunoașterii, a căror importanță va ieși la iveală în viitor.” – Rudolf Steiner

În România instituțiile școlare oferă ajutor tuturor copiilor din școlile de masă. Cadrele didactice sunt pregătite, formate și preocupate de o formare calitativă în folosul activității de la clasă.

Întegrarea și incluziunea nu sunt unul și același lucru, iar rolul școlii și al societății românești este acela de a pregăti, a inova și a adapta instituțiile la nevoia copilului. În acest sens se vorbeste despre incluziune. Cu cât cei implicați în procesul educațional sunt mai dornici de reușite, cu atât întegrarea se va realiza mai ușor.

Conform Ordinului MECTS 5574/ 2011, articolul 6, „Pentru integrarea eficientă a persoanelor cu CES este necesară crearea unor servicii de sprijin specializate în asistenţa psihopedagogică de care să beneficieze copiii/elevii/tinerii integraţi, precum şi a unor servicii de consultanţă pentru cadrele didactice din şcoala incluzivă, ceilalţi elevi, familie şi comunitate.” Din acest fapt derivă nevoia copilului care trebuie să fie baza de temelie de unde se pleacă și atingându-i potențialul maxim prin strategii inovative și reale.

Copilul cu CES (cerințe educaționale speciale) are nevoie de condiţii de învăţare care să stimuleze şi să sprijine dezvoltarea sa ulterioară. Putem vorbi aici despre un curriculum adaptat şi individualizat. Adaptarea curriculumului la clasă, respectiv grupă, pentru actul de predare, învăţare, evaluare diferenţiată se poate obține prin:

- adaptarea conţinuturilor atât din punct de vedere cantitativ cât şi calitativ, la nivelul de învăţare al copilului;
- adaptarea și regândire proceselor didactice (metode, materiale, timp, formă de organizare) ;
- pregărirea și organizarea mediului de învăţare fizic, psihologic şi social oferind sentimentul de siguranță;
- adaptarea întregului proces de evaluare (metode moderne, unu la unu, încurajări, aprecieri, probe practice, recompense).

Lucrând într-o grădiniță de stat dintr-un oraș mare, am avut ocazia să interactionez și să-mi valorific tactul pedagogic de-a lungul anilor cu foarte mulți preșcolari cu diferite personalități. Ce poți face pentru a atrage interesul copiilor mai puțin sociabili sau mult prea sensibili? Desigur, aici putem vorbi despre nevoia fiecărui copil, despre problematica pe care o prezintă, precum și despre implicarea celorlalti factori în procesul educațional. Deoarece în unele cazuri nu exista un diagnostic clar ce m-ar putea ajuta să adaptez totul la nevoia celui mic, am ales să folosesc constant materiale cât mai diverse. Am scos zilnic copiii afară (asa cum ne recomanda si Curriculum pentru Educație Timpurie 2019) și i-am implicat în a-și procura propriile materiale naturale pe care le vom folosi în activitățile viitoare. Astfel aveam zilnic pietre (pe care le pictam), frunze (pe care le decupam), iarbă,

(pe care o presam), crengi (din care faceam machete), bucăți de lemn (pe care le pictam și le foloseam la centru Construcții) etc.

În clasă a existat și există întotdeauna un loc/zonă de liniște. Acea zonă păstrează în jurul ei cele mai frumoase și colorate lucrări ale copiilor. Prin urmare, atunci când un copil simțea nevoia de liniște și relaxare după un puseu, ochii acestuia erau acaparați de culorile si materialele din jurul zonei, astfel încât atenția îi era mereu distrasă și direcționată spre acele materiale realizate și de el.

Copiii speciali simțeau întotdeauna nevoia de afirmare și de încurajare. Acest prilej de a-i implica și responsabiliza încă de la grupa mică mi-a oferit oportunitatea de a-i observa și dirija în diferite medii Outdoor.

Fără ajutor constant și implicări masive din partea adulților responsabili de educarea copiilor, situațiile cotidiene ar genera un set de cerințe care adesea plasează copilul într-o situație particulară sau de dificultate în raport cu ceilalți din jur. Această stare nu-i permite o valorificare în condiții normale a potențialului intelectual și aptitudinal de care acesta dispune și induce un sentiment de inferioritate ce accentuează condiția sa de persoană cu cerințe speciale.

Asistența psihologică se va efectua, în toate cazurile, în baza unui plan individualizat de intervenție, la elaborarea căruia se va ține cont de particularitățile de dezvoltare (cerințele speciale ale copilului, vârstă, starea fi zică/emoțională, ritmul, viteza înțelegerii, perceperii, gradul de rezistență) și obiectivele. O componentă importantă a consilierii psihologice o constituie activitățile adresate cadrelor didactice, altor specialiști care lucrează cu copiii, precum și părinților acestora.

Un elev cu dificultăţi de învăţare cauzate de dificultăţi şi blocaje emoţionale va trebui abordat în mod diferit comparativ cu un elev cu dificultăţi de învăţare generate de tulburări de comportament sau de dificultăţi în sfera concentrării atenţiei. Fiecare învăţător ar trebui să studieze cu atenţie elevii, sau cel puţin sa facă o analiză sumară a situaţiei acestora, pentru a putea să-şi canalizeze eforturile în mod corespunzător, profesionist, etic şi empatic. Așa cum eu am ales abordarea materialelor ca un prețios și eficient ajutor, cu siguranță altă idee va avea rezultate în cazul altor copii.

IMPORTANȚA EXERCIȚIILOR LOGOPEDICE

PROFESOR LOGOPED MITROI MARIA MANUELA

CENTRUL JUDETEAN DE RESURSE SI ASISTENTA EDUCATIONALA DOLJ

În literatura de specialitate se întâlnesc mai multe tipuri de clasificări, mai multe criterii după care se diferenţiază tulburările de vorbire. Este importantă cunoaşterea diferitelor categorii de tulburări, în primul rând pentru stabilirea unui diagnostic diferenţial, care să permită logopedului/ terapeutului crearea unui plan de intervenţie personalizat, în funcţie de diagnostic, gradul de afectare şi de vârsta logopatului.

Cele mai multe clasificări au la bază criteriile lui M.Guţu (1975): „criteriul anatomo-fiziologic, criteriul structurii lingvistice afectate, criteriul periodizării, în funcţie de apariţia tulburărilor de limbaj şi criteriul psihologic". Toate acestea se cuprind într-una din cele 5 categorii de bază: tulburări de pronunţie, de ritm şi de fluenţă, tulburări de voce, tulburări ale limbajului scris şi tulburări polimorfe de limbaj.

„Totodată, criteriile de clasificare enumerate se îmbină cu clasificarea lingvistică, clasificarea etiologică, clasificarea morfologică şi clasificarea tulburărilor de limbaj pe bază de simptomatologie." (Guțu, M,1975)

În corectarea unui anumit sunet deficitar sunt implicate mai multe elemente ale aparatului fonoarticulator, dar și dozarea corectă a respirației, precum și educarea auzului fonematic și educarea personalității și gimnastica și miogimnastica corpului și a organelor care participă la realizarea pronunției.

În corectarea tulburărilor de vorbire se aplică mai multe metode și procedee cu caracter sau de ordin general și metode și procedee specific logopedice.

Unele exerciții au scopul de a relaxa organismul și musculatura aparatului fonoarticulator, iar altele sunt de încordare și se folosesc în timpul pronunțării sunetelor surde.

Exercițiile fizice trebuie asociate cu cele de respirație, ele urmăresc fortificarea trunchiului, a gâtului și a membrelor.

În pronunțarea sunetelor un rol important îl ocupă motricitatea lingvală, deoarece „ la fiecare sunet limba se dilată, se contractă, ia forme diferite și ocupă alte poziții în cavitatea bucală."(Maria Anca)

Pentru cei care au traumatisme maxilo-faciale și pentru cei care au o mușcătură deschisă sunt indicate exercițiile pentru dezvoltarea motricității mandibulare.

Exercițiile de respirație se pot face fără a fi însoțite de vorbire sau concomitent cu ea.pot fi efectuate din diferite poziții ale corpului. Este ideal ca exercițiile de respirație să se realizeze la început, cu ajutorul cântecelor și al recitării de poezii ritmice. Astfel, se pot emite vocale cântate, interjecții, exclamații, onomatopee etc.

Auzul fonematic se referă la capacitatea de a identifica, discrimina și diferența sunetele limbii. Tulburările auzului fonematic conduc la incapacitatea diferențierii corecte a unor sunete sau chiar la imposibilitatea perceperii silabelor și cuvintelor , ca unități specifice limbajului.

Procesul de înlăturare a negativismului față de vorbire trebuie să înceapă odată cu corectarea tulburării de limbaj, indiferent de vârsta logopatului.

Tulburările comportamentale se referă la devieri comportamentale, atitudini negativiste, o slabă integrare în colectivitate, absenteism, slabe rezultate la învățătură , introvertism etc.

În acest proces un rol foarte important revine părinților și profesorilor, educatorilor.

Educarea personalității urmărește „ redarea încrederii în propriile posibilități, crearea convingerii că tulburarea nu presupune un deficit intelectual, crearea convingerii că dificultatea de limbaj este o tulburare pasageră, care poate fi corectată, crearea încrederii în logoped, înlăturarea negativismului și redarea optimismului.” (Ioan Moldovan)

Bibliografie:

1. Avramescu Monica Delicia, (2008) *Defectologie și Logopedie*, Editura Fundației România de Mâine, București
2. Maria Anca, (2002*) Logopedie*, Presa universitară Clujeană, Cluj-Napoca
3. Guțu Matei, (1974*) Logopedia*, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj- Napoca
4. Moldovan Ioan, (2006) *Corectarea tulburărilor limbajului oral*, Presa universitară Clujeană,, Cluj-Napoca

INTEGRAREA COPIILOR CU CES

LUPUȚAN DAIANA LIVIANA

GRĂDINIȚA CU P.P. HIDA

Motto:

„Copiii sunt ca fluturii care zboară în văzduh. Unii se înalţă mai sus ca alţii, însă fiecare zboară cât de bine poate.De ce să-i compari între ei? Fiecare este diferit. Fiecare este special. Când un copil îţi dă un cadou, chiar dacă e o piatră, apreciază.Poate fi singurul lucru pe care acel copil îl are şi a ales să ţi-l dea ţie.”

Multe persoane se întreabă ce înseamnă CES?Cerinţele educaţionale speciale sunt acele cerinţe care derivă din nevoile speciale ale unor persoane, generate de existenţa unor disfuncţii la nivel intelectual, senzorial, fizic, psiho-afectiv, socio-economic, cultural (MECTS - Ordinul 5574/ 2011).

Astfel, putem considera că se încadrează în categoria CES: copiii cu dificultăţi motorii, sindrom Down, dificultăţi de vorbire, tulburări de comportament, autism, deficit de atenţie şi hiperactivitate (ADHD), dar şi cei care trec, pur şi simplu, printr-o perioadă mai grea (abandon familial, abuzuri, tulburări psiho-emoționale care dizabilitează formarea normală a personalității copilului.

Conform Ordinului MECTS 5574/ 2011, articolul 6:„Pentru integrarea eficientă a persoanelor cu CES este necesară crearea unor servicii de sprijin specializate în asistenţa psihopedagogică de care să beneficieze copiii/elevii/tinerii integraţi, precum şi a unor servicii de consultanţă pentru cadrele didactice din şcoala incluzivă, ceilalţi elevi, familie şi comunitate.”
Școala incluzivă trebuie să răspundă nevoilor comunității și să asigure o participare egală a tuturor elevilor.Incluziunea presupune că fiecare individ contează și cu toții avem nevoie de mai multă răbdare și toleranță față de cei care sunt diferiți.

Într-o astfel de unitate de învățământ se asigură o educație pentru toți copiii si se caută mijlocul cel mai eficient de combatere a atitudinilor de discriminare.Copiii din aceste unități de învățământ beneficiază de toate drepturile si serviciile sociale și educaționale conform principiului „resursa urmează copilul”.

Integrarea școlară este proces de adaptare a copilului la cerințele școlii pe care o urmează, de stabilire a unor raporturi afective pozitive cu membrii grupului școlar , de desfășurare cu succes a activităţilor școlare.

Conceptul de CES presupune o abordare care consideră că fiecare copil este unic, poate învăţa dacă este identificat tipul de învăţare specific particularităţilor individuale ale sale.

Curriculum-ul școlar trebuie considerat un instrument necesar care trebuie să fie flexibil, adaptabil la cerințele elevilor.

Copilul cu CES are nevoie de condiţii de învăţare care să stimuleze şi să sprijine dezvoltarea sa, un curriculum adaptat şi individualizat.

Adaptarea curriculumului la clasă pentru predarea, învăţarea, evaluarea diferenţiată se poate realiza prin:

-adaptarea conţinuturilor cantitativ şi calitativ, la potenţialul de învăţare al elevului;
-adaptarea proceselor didactice (metode utilizate, material didactic, timp de lucru alocat)

-nivelul de sprijin acordat elevului;

-adaptarea mediului de învăţare fizic, psihologic şi social;

-adaptarea procesului de evaluare (diverse proiecte şi produse scrise, orale, vizuale ale muncii elevilor).
Deseori este nevoie de programe individualizate de intervenţie pentru integrarea şcolară şi socială a copiilor cu CES.

Se poate vorbi de:

-integrare totală - atunci când elevii cu CES petrec tot timpul în școala obișnuită, (programelor terapeutice se desfășoară in spații speciale, destinate acestui scop);
-integrare parțială - atunci când elevii cu CES petrec doar o parte din timp în școala obisnuită;
-integrare ocazională – participare ocazională, în comun, la diferite activităţi (excursii, serbări, intreceri sportive, spectacole, etc).

Toate cadrele didactice care au în colectivitatea elevilor copii cu CES, vor avea în vedere acţiuni ce presupun colaborarea cu parinții și consilierea acestora, implicarea directă în lucrul efectiv cu copiii. Părinţii şi copii vor fi consiliaţi să fie realişti în aşteptări, vor fi ghidaţi să evite izolarea şi să comunice cu alţi părinţi şi copii aflaţi în situaţii similare. Se va promova o abordare pozitivă a educării şi disciplinării copiilor; copiii vor fi implicaţi, atât cât se poate, în luarea deciziilor, în alegerea activităţilor la care vor participa. Este de dorit ca părinţii, cadrele didactice şi şcoala să facă un front comun pentru a ajuta la integrarea copiilor cu CES.
O astfel de abordare poate genera egalitatea de șanse, participarea și integrarea școlară și socială.

Bibliografie:
Gherguţ, Alois, 2006, Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale, Editura Polirom, Iaşi.
Verza, E., & Paun, E. (1998). Educatia integrată a copiilor cu handicap. Unicef.
Popescu, G., & Pleșa, O. (coord). (1998). Handicap, readaptare, integrare. București: Pro Humanitate.
Vrăjmaș, T. (2001). Învăţământul integrat şi/sau incluziv pentru copiii cu cerinţe educative speciale. București: Aramis.

EDUCAȚIA ELEVILOR CU NEVOI SPECIALE

VIȚALARIU LĂCRĂMIOARA
LICEUL TEORETIC„DR. MIHAI CIUCĂ" SĂVENI/ BOTOȘANI

Educația specială are în vedere un anumit tip de educație adaptată și destinată copiilor care nu reușesc să atingă în cadrul învățământului nivele educative și sociale corespunzătoare vârstei. Vom asigura condiții de viață corespunzatoare pentru persoanele cu cerințe speciale, aceleași drepturi, responsabilități și posibilități de acces la serviciile comunitare ca și celorlalți membri ai societății. În activitățile educative școlare sau extrașcolare vom aborda noi modalități de proiectare, ținând cont de posibilitățile reale ale elevilor, astfel încât să poată veni în întâmpinarea cerințelor pe care elevii respectivi le resimt în raport cu actul educațional. Cerințele educative speciale solicită abordarea actului educațional de pe poziția capacității elevului deficient sau aflat în dificultate de a înțelege și valorifica conținutul învățării, și nu de pe poziția profesorului sau educatorului care desfășoară activitatea instructiv-educativă. Acest proces presupune, pe lângă continuitate, sistematizare, coerență, rigoare și accesibilizare a conținuturilor, un anumit grad de înțelegere, conștientizare, participare, interiorizare și evoluție în planul cunoașterii din partea elevilor.

Sintagma cerințe educaționale speciale este utilizată mai ales în domeniul psihopedagogiei speciale, unde semnifică necesitatea unor abordări diferențiate și specializate ale educației copiilor cu dizabilități/deficiențe mintale, intelectuale, ale celor cu afecțiuni neuropsihice, neurofiziologice, senzoriale, fizice, somatice. Fiecare elev este o individualitate și, la un moment dat, într-un domeniu sau altul al învățării, reclamă anumite cerințe educaționale specifice pentru a putea înțelege și valorifica la maximum potențialul său în domeniul respectiv. Oferim sprijin persoanelor cu cerințe speciale pentru a permite acestora un mod de viață similar sau apropiat cu al celorlalți membri ai societății prin programe și acțiuni bazate pe incluziune și integrare.

Integrarea presupune egalitatea de participare socială și egalitatea de șanse în realizarea accesului la educație. Integrarea persoanelor cu CES presupune acceptarea tuturor diferențelor, respectul diversității, solidaritate și luptă împotriva excluderii și marginalizării.

Accesul la integrare este valabil pentru toate persoanele, inclusiv pentru cele cu un handicap, indiferent de handicapul și gravitatea acestuia. În acest sens nu ar trebui să existe nicio restricție.

Trebuie să le acordăm necondiționat tuturor copiilor șansa de a participa activ prin integrarea școlară pregătindu-i pentru integrarea la viața socială.

Vom educa și ajuta toți copiii să înțeleagă și să accepte diferențele dintre ei, vom asigura programe de sprijin individualizate, vom ține cont de problemele și opiniile părinților, încurajându-i să se implice în viața școlii, vom lupta pentru combaterea atitudinilor de discriminare.

Copiii cu CES (cerinţe educative speciale) au nevoie de sprijinul nostru, al tuturor, pentru a avea acces la educaţie. Şcolile trebuie să ofere şanse egale la educaţie fiecărui copil, indiferent de posibilităţile sale de învăţare, participare şi dezvoltare. Comunitatea trebuie și ea pregătită să accepte nevoile acestor copii.

În activitatea la clasă, cu elevi cu deficienţe, acceptăm diversitatea ca valoare. Pentru a valoriza cu adevărat potenţialul fiecărui copil cu cerinţe educative speciale, trebuie să reformulăm toate componentele educaţiei: obiective/scopuri; curriculum; resurse materiale, organizatorice; evaluare; relaţiile între partenerii educaţiei; resursele umane. Implicarea cadrelor didactice este condiţia majoră în realizarea intregrării copiilor cu cerinţe educative speciale în viaţa şcolară şi socială.

Există copii cu nevoi speciale care la fel ca toți copiii, au ambiții și visuri pentru viitorul lor. Au nevoie de o educație de calitate pentru a-și dezvolta abilitățile și a-și atinge potențialul. De cele mai multe ori, se confruntă cu bariere persistente în calea educației, care provin din discriminare, stigmatizare și eșecul obișnuit al factorilor de decizie de a accepta dizabilitatea în serviciile școlare.

Educația incluzivă înseamnă oportunități reale de învățare pentru grupurile care au fost excluse în mod tradițional - nu numai pentru copiii cu dizabilități, ci și pentru vorbitorii de limbi

minoritare. Sistemele incluzive apreciază contribuțiile unice pe care elevii din toate mediile le aduc în clasă și permit grupurilor diverse să se dezvolte unul lângă altul, în beneficiul tuturor. Practica incluzivă poate fi definită drept atitudinile și metodele care asigură accesul tuturor elevilor la învățământul general. Toată lumea se străduiește să se asigure că toți elevii se simt bineveniți și apreciați și că primesc sprijinul potrivit pentru a-și dezvolta competențele și a-și atinge obiectivele. Atunci când educația este cu adevărat incluzivă, aceasta poate fi benefică pentru toți elevii, nu doar pentru elevii cu dizabilități.

Pentru a integra cu ușurință copii cu nevoi speciale, vom oferi cât mai multe oportunități pentru ca elevii să demonstreze ceea ce știu și pot face; planificăm din timp orice schimbare și vorbim cu elevii despre asta; selectăm anumite schimbări care sunt adecvate pentru fiecare elev în parte și implicăm elevul în alegerea strategiei, nu înainte de a ne asigura că elevul este familiarizat cu strategia care urmează să fie utilizată. Vom ține cont de punctele forte ale elevului în materie de învățare atunci când planificăm activitățile. Revizuim și perfecționăm în mod regulat strategiile și metodele folosite. Astfel că, indiferent de cultură, etnie, religie sau deficiențe, școala ar trebui să devină locul în care toți elevii se simt în siguranță, se simt respectați și ascultați. Procesul de integrare a copiilor cu cerințe speciale presupune din partea profesorilor nu doar interes, cunoștințe și competențe ci și o capacitatea de a lucra în echipă. O echipă constituită atât în cadrul școlii, dar și o echipă la nivel interinstituțional, în funcție de nevoile copilului. Pentru fiecare copil aflat în sistemul de protecție este necesară elaborarea și aplicarea unui proiect personalizat de îngrijire, educare, recuperare, (re)integrare familială și socială.

Proiectul personalizat de integrare în scoală și comunitate este un dosar care include date despre copil, evaluarea inițială a situației acestuia, planul de intervenție și rapoarte care reflectă evoluția situației pe parcursul implementării planului.

Programul de intervenţie personalizat şi planul serviciilor personalizat sunt două tehnici diferite. Planul serviciilor fixează obiectivele generale şi stabileşte prioritățile pentru a răspunde necesităţilor globale ale individului, iar programul de intervenţie precizează modalităţile de intervenţie, prin care se ating scopurile vizate.

De asemenea trebuie să existe o bună colaborare între părinți, diriginte, celelalte cadre didactice de la clasă, consilierul școlar și profesorul de sprijin. Cooperarea dintre familie și școală duce la schimbări pozitive în comportamentul elevului. Întâlniri individuale cu dirigintele, cu profesorul de sprijin, consilierul școlar, celelalte cadre didactice; consultări cu părinții elevului pentru stabilirea unui plan comun de acțiune; activități comune cu invitați de specialitate - psihologi, profesori de sprijin, consilieri școlari; lectorate despre integrarea copiilor, toleranță, tipuri de temperament; implicarea în proiecte care să elimine/diminueze acțiunile de bullying; toate aceste acțiuni duc la integrarea copilului atât în viața școlară cât și cea socială.

Idei de activități pentru integrarea copiilor cu CES:

- îndepărtarea stimulilor perturbatori din mediul de învățare; așezarea optimă a copilului în clasă; materialele didactice care să fie la îndemâna lui; responsabilizarea prin sarcini realizabile; repetarea de cuvinte, scurte propoziții; implicarea în grupul de lucru; instrucţiuni accesibile; alocarea de timp suficient pentru sarcinile de învățare; organizarea unor momente frecvente de consolidare și exersare; tehnici pentru dezvoltarea abilităților sociale și de cultivarea stimei de sine prin participarea elevului la discuții unde își poate exprima opinia în fața celorlalți colegi; activități pe baza soft-urilor destinate elevilor cu dizabilități; descoperirea unor noi tehnici de învăţare pentru a veni în ajutorul copiilor care întâmpină dificultăți; curriculum-ul adaptat nevoilor speciale ale copilului; activitatea instructiv-educativă adaptată la ritmul de lucru al copilului/elevului; implicarea copilului în activitățile școlare și extrașcolare: lucrul în echipă, serbările școlare, concursurile; colaborarea cu părinții elevului informându-i asupra situației sale școlare/progresului înregistrat; plan de intervenție comun cu profesorii de la clasă; predarea în echipă cu profesorul de sprijin/consilierul școlar; simpozioane/conferințe/cursuri de formare vizând integrarea copiilor cu CES; activități comune părinți-profesori-elevi.

CE FACEM CÂND COPILUL ESTE DIAGNOSTICAT CU TSA?

BOȚOACĂ RALUCA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ FILIAȘI/ GRĂDINIȚA CU P.P NR.3

Dacă copilul are deja 6-7-8-9 ani când e diagnosticat asta înseamnă că fie părintele e complet aerian și paralel cu lumea înconjurătoare, fie este plecat în străinătate și își vede copilul de 2 ori pe an și atunci consideră că are timp să se dezvolte, fie asociază lipsa vorbirii ca o întârziere considerând ca are timp să se dezvolte, fie că este prea răsfățat, fie este lăsat prea mult pe canalele virtuale și astfel un copil perfect normal la naștere poate dobândi diagnosticul de autism virtual etc… fie că cel mic e în zona de autism înalt funcțional și în comunitate (inclusiv părinții) nimeni nu s-a prins că problema e foarte serioasă. Iar atunci când vorbim de autism înalt funcțional, problemele sunt de cu totul altă natură deși esența lor e aceași. Copiii diagnosticați până la vârsta de 2 ani au mari șanse de recuperare totală.

Atunci când copilul este diagnosticat cu TSA în primul rând nu trebuie să- l privim ca pe un copil bolnav deoarece este un copil sănătos din punct de vedere fizic, problema lui fiind ritmul sau viteza cu care învață, el nu accelerează învățarea. Așa că în fiecare zi care trece ... el pierde startul.

În al doilea rând medicul psihiatru are un rol important în viața noastră, de părinți ai unui copil cu TSA, până în momentul în care va pune diagnosticul.

Deși ne învinovățim pentru diagnosticul pus copilului , nu e vina noastră, ca părinți. Nimic din ceea ce s-a făcut sau nu s-a făcut în timpul sarcinii nu a condus la diagnosticarea copilului cu TSA. Și nu, nu s-ar fi putut face nimic să prevedem asta. Autismul este considerat un accident genetic la concepție, fără cauze cunoscute, în care sunt implicate mutatii în combinații care includ pana acum peste 500 de gene și cromozomi. Nu există test preventiv sau vreo analiza care să indice faptul că copilul va fi diagnosticat cu autism. Cele mai avansate studii de diagnosticare sunt legate de undeva la 3-4 luni de la naștere. Acceptarea poate să fie grea, dar cu cât acceptăm că nu este vina noastră cu atât mai repede putem să ajutăm copilul mai bine sim ai efficient. Unii părinți au nevoie și ei de consult therapeutic pentru a putea accepta diagnosticul și astfel să intervină cât mai repede pentru a- și ajuta copilul.

Copiii cu TSA au unele obsesii cum ar fi: mersul pe vârfuri, aranjatul lucrurilor, datul din mânuțe, tantrumuri, învârtitul roților, autostimulari, lipsa limbajului, etc ... . Toate comportamentele lui problemă sunt consecințe ale unor factori care decurg din lipsa de abilități, pe care nu a reușit să le învețe la vremea lor. Pentru că asta e problema copiilor cu autism: nu știu să învețe singuri.

Copilul cel mic cu cât este mai devreme diagnosticat și mai repede cu atât șansele lui, ca interventia să se înscrie în zona de maximă eficientă ... e mai mare.

Neuroplasticitatea creierului este maximă până în jurul vărstei de 7-8-9 ani. Iar copilul are nevoie de o fereastra de interventie ABA intensă (chiar si atunci când învață cu viteza unei rachete), în condiții ideale.

Odată diagnosticat copilul urmează informatizarea despre terapie, unde să se facă, cu cine, ce ne dorim, cât ne implicăm… . Aceata informatizare poate dura până la câteva luni pentru că părinții își doresc ca copiii lor să primească și să aibă parte de cea mai bună terapie. Părinții își pun diverse întrebări legate de terapie: Ce terapie aleg? Câte ore pe zi? Cum? De ce?. Începerea căutării de informații și pe grupurile de Facebook, înscrierea pe diverse grupuri pe canalele de socializare, acestea fiind utile și pentru primirea sfaturilor, sprijinului moral, dar și financiar acolo unde este posibil.

Intervențiile în ceea ce priveste copilul cu TSA sunt scumpe. Un copil are nevoie de nenumerate ore pe săptămână, între 25- 40 ca să fie eficient. Aceste terapii se pot face și la STAT. Pentru copiii mici, între 1 si 6 ani cea mai eficientă este intervenția ABA. E singura care are studii (sute de studii) cu copii recuperați și integrați în învățământul de masă. Ca să i se poată mări eficiența părintele, trebuie să înteleagă mecanismele și să poată fi implicat în echipa care se formează în jurul celui mic, întrucât eficiența recuperării să poată să aibă o șansă de recuperare a copilului, dacă părintele nu este implicat non stop și nu devine și el co- terapeut, șansele de recuperare ale acelui copil pot deveni nule.

Fiecare copil este unic iar terapia este realizată în funcție de gradul diagnosticului.

Interventia ABA nu există decât în echipă. Formată din minim două segmente. Coordonator/analist comportamental și terapeuți. Terapeuți care pot fi chiar părinții în anumite cazuri. Nu poate exista însă echipa profesionistă în lipsa unui analist comportamental care să coordoneze echipa. Iar analistul comportamental nu e doar un psiholog. E un psiholog sau similar care a mai facut ceva ani de școala după ce a terminat facultatea.

Nu în ultimul rând trenuie să ne gândim ce putem face pentru a avea parte de terapie pentru copilul cu TSA, pentru a- l ajuta să se descurce în viață. Ca părinte trebuie să fii managerul tuturor intervențiilor copilului și să alegi înțelept, jongland cu timpul și resursele pe care le ai. Statul ajută destul de mult în România, trebuie doar să ne documentăm și să alergăm să primim ceea ce ni se cuvine. Prima data trebuie să obținem un certificat de handicap grav care oferă posibilitatea de a obține între 1000 și 4000 lei, dar cum acești bani sunt dați de primărie unii părinți pot beneficia de o sumă mai mare sau mai mica în funcție de câți bani sunt alocații în fiecare localitate, pot exista și localități unde părinții nu pot beneficia de acest ajutor întrucât primăria nu are fonduri pentru așa ceva. Se mai pot deconta 2 ore pe zi câteva intervenții sau terapii stabilite prin lege dacă respectivul specialist are contract cu Casa de Asigurari sau lucrează pentru o organizatie care are. Se mai pot strânge oricâți bani cu ajutorul formularului 230, dar într- adevăr toate acestea necesită implicare, pentru toate trebuie să fim organizați și informați. Mai trebuie luată în calcul și resursa de timp și caracteristica calitate care ar trbui să ne călăuzească în ceea ce îl priveste pe copil.

LEGĂTURA DINTRE FAMILIE ŞI EDUCAŢIA SPECIALĂ

PROFESOR LĂZĂRUŢIU ADRIANA
CENTRUL ŞCOLAR PENTRU EDUCAŢIE INCLUZIVĂ
„PAUL POPESCU NEVEANU" TIMIŞOARA

În cadrul sistemului de învăţământ sunt reunite instituţiile specializate implicate în procesul de educaţie, cercetare si cultură, responsabile de realizarea în mod organizat, planificat si metodic a dezideratelor educative.

Privit din această perspectivă, sistemul de învăţământ are un caracter deschis, incluzând pe lângă instituţiile şcolare cu caracter formal si instituţiile specializate în instruire nonformală, cum ar fi centrele de pregătire profesională, cluburile, taberele şcolare, programele de radio/televiziune, internetul pe de o parte şi pe de altă parte, diferiţi agenţi sociali cu care şcoala stabileşte relaţii de tip contractual (şcolile profesionale, biserica, asociaţii, cluburi) sau consensuale (familia, comunitatea locală). Şcoala şi familia urmăresc acelaşi scop educativ :formarea copiilor.

Pentru realizarea acestui scop unic este necesară unitatea de acţiune, concordanţa dintre mijloacele specifice de influenţare folosite de aceste două instituţii sociale.

Şcoala este interesată să colaboreze cu familia, să-şi facă din ea un aliat, pentru ca acţiunea sa educativă să fie mai profundă şi de durata. Colaborarea şcolii cu familia este necesară şi în vederea unei informări reciproce cu privire la dezvoltarea copilului.
Spre a ajuta eficient pe copii, părinţii trebuie să ţină legătura cu şcoala,pentru a se informa despre rezultatele muncii lor la şcoală. Accelerarea transformarilor sociale, modificarea statutului copilului, dispersia familiei, încercarea de a restitui prestigiul educatiei familiale, progresele sociologiei si psihologiei, precum şi alte cauze au dus la înţelegerea faptului că orice sistem de educaţie ramâne neputincios dacă se izbeste de indiferenţa sau de opoziţia părinţilor.

Copilul cu C.E.S. are nevoie de o atenţie sporită deoarece el are nevoi suplimentare şi diferite faţă de ceilalţi copii din sistemul de învăţământ. De aceea părinţii trebuie să manifeste un interes crescut pentru toate informaţiile legate de statutul şi drepturile pe care le au elevii cu C.E.S.pentru a putea să intensifice şi să extindă modalităţile care contribuie la recuperarea şi dezvoltarea acestora.

Aşadar, copilul cu C.E.S. are nevoie de o familie înţelegătoare, cu un nivel de cultură cel puţin mediu pentru a putea înţelege corect stautul special al acestuia, de un mediu familial echilibrat şi armonios care să-i asigure confort psihic şi un climat afectiv.pozitiv .

Din păcate, natura familiei poate contribui la adâncirea nevoilor speciale, sau mai grav poate transforma un copil normal în copil cu cerinţe educative speciale, în sensul că prin neinplicarea în traseul educaţional al copilului îl încurajează pe acesta să se îndepărteze de scoală. Acest lucru se poate întâmpla mai ales în cazul familiilor monoparentale sau dezorganizate

Sentimentul de siguranţă - singurul care permite copilului să se emancipeze si să-şi dobândească personalitatea - depinde de urmatoarele condiţii:

-protecţia împotriva factorilor de risc;
-satisfacerea trebuinţelor elementare;
- stabilitatea cadrului de dezvoltare;
-sentimetul de apartenenţă la viaţa de grup,
-ca membru al familiei,să fie iubit; să dăruiască dragoste, să fie condus şi îndrumat;
-ca fiinţă umană, să i se accepte caracteristicile individuale, să aibă posibilitatea de acţiune si experienţe personale;

Copilul cu cerinţe educaţionale speciale se adaptează uneori mai greu la relatiile interpersonale, de aceea părintii trebuie să joace rolul de mediator între copil si persoanele din jurul său .Astfel, părinţii pot reacţiona prin supraprotecţie, acceptare, negare sau respingere. Aceste reacţii au determinat gruparea părinţilor in urmatoarele categorii:

- **Părinţi echilibraţi**,- işi organizează viata în aşa fel încât să acorde atenţie copilului cu nevoi speciale.

Caracteristica acestei familii constă în realismul cu care membrii ei privesc situaţia. Copilul are drepturi si obligaţii egale,are relaţii de reciprocitate si de egalitate cu ceilalţi membrii ai familiei, se simte "ca toata lumea".

- **Părinţi** indiferenţi- nu ţin seama de posibilităţile reale ale copilului cu nevoi speciale ,reacţionează prin hipoprotecţie, prin nepăsare, lipsă de interes.
- **Părinţi exageraţi**-manifestă supraprotecţie, sunt o sursă de dependenţă. Acest comportament impiedică copilul să-şi dezvolte propriul control, independenţa, iniţiativa si respectul de sine.
- **Părinţi autoritari (rigizi**)- controlează copiii intr-o manieră dictatorială. Ei stabilesc reguli care trebuie respectate fară întrebări.
- **Părinţi inconsecvenţi** - instabili, nesiguri si incapabili de a opta ferm pentru o anumit
- ă atitudine,uneori copilul fiind "pasat" la diferiti membri ai familiei, fiind supus unor metode educative diferite, adesea contradictorii.

În ceea ce priveşte relaţia şcoală-familie se impun deschideri oferite parintilor privind aspectele şcolare, psihopedagogice, pe lânga aspectele medicale, juridice etc.

Se cunosc urmatoarele forme mai importante de organizare (instituţionalizată) a educaţiei parinţilor si a colaborării şcoală-familie: asociaţii ale părinţilor (si profesorilor) care au o largă libertate de iniţiativă; şcoli ale parinţilor si şcoli ale mamelor; consilii de administraţie şcolară formate (exclusiv sau în majoritate) din părinţi, cu rol informaţional, consultativ si decizional; comitete de părinţi pe clase şi şcoli, fără rol decizional, care sprijină şcoala în rezolvarea unor probleme.

Recunoaşterea complexităţii problemelor personale ale elevilor poate creşte sensibilizarea cadrelor didactice faţă de nevoile părinţilor. Sunt însă şi părinţi ale căror dificultăţi nu pot fi atenuate prin intervenţia cadrelor. Aceşti părinţi trebuie orientaţi către specialişti calificaţi (consilieri, psihologi, psihopedagogi, asistenţi sociali, medici etc.).

În ceea ce priveşte relaţia dintre familie şi părinţii elevilor cu cerinţe educative special, cele mai frecvente forme de organizare a acestei relaţii sunt :

- şedinţele cu părinţii
- discuţii individuale între cadrele didactice şi părinţi
- discuţii individuale între specialiştii psihopedagogi şi părinţi
- organizarea unor întâlniri cu părinţii pe diverse teme
- implicarea părinţilor în manifestări culturale ale şcolii şi activităţi recreative
- voluntariat
- asociaţiile de părinţi

Obstacolele relaţiei şcoală-familie pot fi de ordin comportamental (întâlnite, atât între părinţi, cât şi la profesori si administratori şcolari) sau de ordin material (relaţia şcoală-familie cere un surplus de efort material si de timp). Dificultăţile pot rezulta din ideile divergente privind: responsabilitatea statului si a familiei privind educaţia copiilor; libertatea de alegere a şcolii de către părinţi sau unicitatea învăţământului; impactul mediului familial asupra rezultatelor şcolare ale copilului; randamentul pedagogic si datoria parentală; participarea părinţilor la gestionarea şi procesul decizional din instituţia şcolară. Se consideră, în general, că problema este de atitudine; este dificil de pretins, atât la părinţi, cât si la profesori, ca relaţia de colaborare şcoală-familie nu este doar un "drept de opţiune" .

Schimbul de informaţii privind copilul trebuie să aibă loc în ambele sensuri ale relaţiei profesor-părinte. Frecvenţa si consistenţa acestui schimb de informaţii se dovedeşte de cele mai multe ori un test dificil de trecut pentru fiecare participant.

Reproşurile care li se fac părinţilor privind colaborarea cu şcoala sunt: apatia; lipsa de responsabilitate; timiditatea; participare redusă; preocupari excesive pentru randamentul şcolar; rolul parental rău definit; contacte limitate cu şcoala; conservatorism. Informarea si formarea părinţilor în ceea ce priveşte şcolaritatea copilului presupune, ca fiecare părinte să cunoască: obligaţiile legale privind educaţia copilului; drepturile de care dispune pentru educaţia copilului; importanţa atitudinii lui pentru reuşita şcolară a copilului; metodele de colaborare cu şcoala.

În acest scop este necesar un dialog între profesori si părinţi; profesorii trebuie să primească o pregătire în materie de relaţie cu părinţii iar competenţa lor în această materie trebuie considerată ca o aptitudine profesională; părinţii trebuie să fie pregătiţi pentru a juca rolul lor educativ în cooperare cu profesorii; şcolile trebuie să asigure părinţilor asistenţa necesară.

Aşadar, factorii familiali care pot contribui la recuperarea şi dezvoltarea elevului cu C.E.S. sunt:
-un nivel de cultură suficient de ridicat, care să le permită să înţeleagă specificul nevoilor copiilpr lor;
-climat stabil şi armonios, plin de afecţiune şi înţelegere;
-interesul pentru viitorul copiilor lor;
-disponibilitatea pentru cooperări numeroase şi de calitate cu şcoala şi instituţiile responsabile de cazul copilului cu C.E.S.

Bibliografie

ALLPORT, G.W. -,1991 "Structura şi dezvoltarea personalităţii", EDP, Bucureşti
CUCOŞ, C.,-2006 , Pedagogie, Editura Polirom, Iaşi
CREŢU, T. – 1994„Psihologia vârstelor”, Ed. Universităţii, Bucureşti,
GHERGUŢ, A.-2005, Sinteze de psihopedagogie Specială, Editura Polirom, Iaşi
GHERGUŢ , A- 2006, Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale, Editura Polirom, Iaşi
GOLU, M - 1993"Dinamica personalităţii", Bucureşti, Ed. Geneze,
MITROFAN, N., MITROFAN I. – “Familia de la A... la Z”, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1991

DIFICULTĂȚI DE ÎNVĂȚARE A COPIILOR CU ADHD

PROFESOR ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR ONIȘA DANIELA SILVIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ VADU IZEI, MARAMUREȘ

Investit cu nobila sarcină de educare, învățătorul trebuie să cunoască specificul fiecărui stadiu de dezvoltare a copilului, disponibilitățile intelectuale, precum și particularitățile temperamentale și caracteriale. Învățătorul se preocupă de socializarea școlarului prin integrarea lui în mediul școlar, dar îi oferă prilejul să cunoască și mediul înconjurător. În acest timp observă cum se comportă copiii nu numai în școală, dar și în afara școlii.

Copiii cu ADHD își fac tot mai simțită prezența în învățământul de masă. Zburdălnicia și voioșia este comuna tuturor elevilor dar cei ce suferă de acest sindrom depășesc cu mult pragul: își însușesc obiecte ale colegilor, se manifestă brutal în fața refuzului acestora, încearcă să atragă atenția celor din jur prin violență, deranjează orele prin neastâmpărul lor, manifestă dezinteres pentru activitatea școlară.

Acești elevi au, deseori, dificultăţi asociate de citit, scris, ortografie, matematică, limbaj. Ei se descurcă mai greu la testele aplicate la sfarsitul unității de învățare , la testele individuale. Incidenţa acestor probleme de învăţare specifice este citată de regulă ca fiind între 35 şi 50% din cazuri, ceea ce înseamnă că se manifestă la aproape jumătate din copiii cu ADHD.

ADHD mai prevesteşte şi alte neajunsuri şcolare din cauza faptului că intelectul lor e afectat de neatenţie, o memorie slabă şi un control slab al impulsurilor. Când la acestea se adaugă şi dificultăţi de învăţare specifice, copilul se confruntă cu probleme de două ori mai mari.(Dr.Christopher,Green;Dr.KitChee,2009).

Aceştia au performanţe scăzute la citit, scris sau calcul matematic, motiv pentru care le sunt afectate rezultatele şcolare. Unii dintre ei au tulburări de învăţare, mai ales la scris şi citit, în timp ce la alte materii se descurcă bine, iar din punct de vedere al inteligenţei sunt normal dezvoltaţi. Deseori sunt neîndemânatici şi au dificultăţi de coordonare, ceea ce duce la un scris dezordonat şi neciteţ. Încă din perioada preşcolară se pot observa întârzieri în dezvoltare, mai ales în achiziţia limbajului, în desen sau în coordonarea mişcărilor. (Dopfner, M;Schurmann,S.;Lehmkuhl,G.,2004)

Mulţi copii cu ADHD au probleme cu ***memoria de lucru*** – abilitatea de a ţine minte informaţia pentru a o putea folosi. Unii au probleme cum trebuie să-şi amintească, mai ales cum să găsească informaţia stocată. Desigur, copiii se luptă şi cu atenţia, o premisă a memoriei. Ambele sunt esenţiale pentru învăţare şi pentru reuşita şcolară. Ţinând informaţia online, memoria de lucru îi permite elevului să urmeze instrucţiuni, să-şi amintească o întrebare în timp ce ridică mâna pentru a răspunde şi să reţină informaţia nouă care îi trebuie.

Cu cât este mai puternică memoria de lucru, cu atât este mai lung timpul de reţinere şi utilizare a materialului nou - şi cu atât mai mare este şansa copilului de a-şi aminti informaţia nouă în ora sau ziua următoare, sau poate, peste mai mult timp. Copilul cu ADHD are o viteză mică de procesare a informaţiei: citeşte, scrie şi răspunde lent. Îi ia de două ori mai mult să-şi facă tema, lucrarea în clasă sau testele şi nu are, de regulă timp să-şi verifice răspunsurile. Are dificultăţi în a-şi aminti lucruri stocate în memorie: formule algebrice, cuvinte într-o limbă străină, evenimente istorice sau reguli gramaticale. Ei sunt dezavantajaţi de problemele de atenţie, memorie şi control executiv - funcţie a creierului care determină probleme în stabilirea priorităţilor, planificării, în stabilirea judicioasă a timpului, anticiparea consecinţelor, învăţarea din greşeli şi adaptarea la normele sociale.

Neatenţia care îi caracterizează pe aceşti copii, îi afectează negativ atunci când se

confruntă cu sarcini şi situaţii care presupun efort susţinut, de ex. citirea - pentru redare, scrierea unui eseu, rezolvarea problemelor de matematică lungi sau studiul pentru testare.

Copilul cu ADHD are probleme cu ***deprinderile de studiu*** – tehnicile care fac învăţarea mai eficientă şi mai plăcută, astfel:

- Nu are deprinderi bune de a lua notiţe, nu extrage informaţia importantă din lectură sau manual.
- Nu are un sistem eficient de notiţe sau pentru notiţe organizate.
- Are dificultăţi la pregătirea pentru teste, de ex.: nu ştie ce subiecte să studieze sau cum să le studieze.
- Este pasiv şi când studiază nu utilizează strategii de învăţare sau reţinere a informaţiei.
- Nu planifică şi nu are obiective când studiază sau îşi face temele.
- Nu monitorizează modul în care studiază, ex.: nu verifică dacă strategia folosită este bună sau dacă trebuie să-şi schimbe abordarea.

Un alt aspect deosebit de important – la care întâmpină, de asemenea dificultăţi, este ***tema de casă***. Astfel, face tema incomplet sau deloc, uită la şcoală cele necesare, amână momentul începerii temelor, lucrează în grabă şi neglijent., ia pauze dese, se mişcă încontinuu, vrea să stea cineva lângă el, ascunde faptul că are temă sau spune că a făcut-o la şcoală, uită conţinutul temei şi termenele pentru cele pe termen lung sau ale proiectelor, uită acasă tema făcută.

<u>Sfaturi pentru ameliorarea acestor dificultăţi</u>

- Copilul va scrie toate temele într-un caiet separat

- Temele de casă vor fi rezolvate mereu în acelaşi loc
- Sursele de distragere a atenţiei, în timpul realizării temelor, vor fi eliminate
- Temele se vor face la aceaşi oră a zilei
- Se stabileşte împreună cu copilul timpul maxim acordat rezolvării fiecărei teme în parte
- Se alcătuieşte împreună cu copilul un plan de recompensare cu puncte pentru timpul acordat temelor de casă.

În aproximativ 25% din cazuri, se accentuează tulburările de înţelegere a informaţiilor. Primele degenerări constă în întârzieri în privinţa cititului şi scrisului, a exprimării orale în general, precum şi la matematică. Cercetările de specialitate relevă faptul că multe dintre aceste afecţiuni se menţin, în proporţie de 50%, şi la vârsta adultă, manifestându-se împreună sau separat.

BIBLIOGRAFIE

1. Dopfner, M; Schurmann,S.; Lehmkuhl,G., „Copilul hiperactiv şi încăpăţânat”, 2004, Ed. ASCR, Cluj-Napoca;
2. „Manual de bune practici pentru părinţi cu copii diagnosticaţi cu Tulburare de deficit de atenţie şi hiperactivitate”;
3. Fundaţia de Abilitare ”Speranţa”, Centrul de Resurse şi Asistenţă Educaţională ”Speranţa”, „Dificultăţi de învăţare la copiii de vârstă şcolară”, 2006, Timişoara;
4. Green;Dr. Kit Chee, „Să înţelegem ADHD”, Dr.Christopher, 2009, Ed. Aramis, Bucureşti;
5. Colette Sauve, House of Guides, „Copilul hiperactiv”, 2006, Bucureşti.

INTEGRAREA COPIILOR CU CERINTE EDUCATIVE SPECIALE IN SCOLILE DE MASA

PROF.RĂGUȘITU CORNELIA ELENA
GRĂDINIȚA P.P.NR.3 PETROSANI

Cerintele educative speciale desemneaza acele cerinte ori nevoi speciale fata de educatie care sunt suplimentare dar si complementare obiectivelor generale ale educatei pentru copil.

Fara abordarea adecvata a acestor cerinte speciale nu se poate vorbi de egalizarea sanselor de acces, participarea si integrarea scolara si sociala.

Fiecare copil prezinta particularitati individuale si de relatie cu mediul, trasaturi care necesita o evaluare si o abordare personalizata. Copii cu deficiente au si ei aceleasi trebuinte in crestere si dezvoltare. Acesti copii au in aceleasi timp si anumite necesitati, particulare, specifice, individualizate. Ei sunt diferiti din punct de vedere al temperamentului, motivatiilor, capacitatii chiar daca prezinta acelasi tip de deficienta.

Conceptul de cerinte educative speciale aspira la depasirea traditionala a separarii copiilor pe diferite categorii de deficiente, printr-o abordare noncategoriala a tuturor copiilor.

Educatia sau scoala inclusiva implica cu necesitate pregatirea de ansamblu a scolii si societatii, pentru a primi si satisface participarea persoanelor cu handicap la medii scolare si sociale obisnuite, ca elemente componente naturale ale diversitatii umane, cu diferentele ei specifice.

Educatia sau scoala inclusiva implica ideea de schimbare, a scolii si societatii in ansamblu, cu scopul de a raspunde dezideratului societatii viitorului - "o societetate pentru toti" comprehensiva si integratoare prin insasi natura ei, care sa raspunda mai bine prin co-educatie-nevoilor, potentialului si aspiratiilor tuturor copiilor, inclusiv ale ceror deosebiti de dotati sau talentati, ale celor care nu fac fata in prezent in scoala obisnuita, ale celor cuprinsi in scolile speciale separate.

Integrarea scolara este un proces de includere in scolile de masa/clase obisnuite la activitatile educative formale si nonformale, a copiilor considerati ca avand cerinte educative speciale.

Integrarea scolara reprezinta o particularizare a procesului de integrare sociala a acestei categorii de copii, proces care are o importanta fundamentala in facilitatea integrarii ulterioare in viata comunitara prin formarea unor conduite si atitudini, a unor aptitudini si capacitati favorabile acestui proces. Integrarea copiilor cu CES permite, sub indrumarea atenta a cadrelor didactice, perceperea si intelegerea corecta de catre elevii normali a problematicii si potentialului de relationare si participarea lor la serviciile oferite in cadrul comunitatii.

Educatia speciala se refera la adoptarea, completarea si flexibilitatea educatiei pentru anumisi copii in vederea egalizarii sanselor de participare la educatie in medii de invatare obisnuite.

Conditiile de care are nevoie copilul cu CES sunt:

Conditii de stimulare si sprijin a dezvoltarii din cele mai timpurii perioade;
Flexibilitate didactica;
Adaptarea curriculumului la posibilitatile individuale;
Individualizarea educatiei;
Protectie sociala;
Programe individualizate de interventie;
Integrare scolara si sociala.

Centrele educative speciale se axeaza pe particularitatile individuale de dezvoltare, de invatare, de relatie cu mediul si necesita o evaluare si o abordare personalizata a necesitatilor copilului.

Cerintele educative speciale sunt interpretate ca unitate in dezvoltarea copilului, stilul unic de adoptare, de invatare, de integrare, in nivelul individual de dezvoltare fizica si psihica cu caracteristici biologice, fizice, psihice si sociale.

Educatia integrata se refera la integrarea in structurile invatamantului general cu CES pentru a oferi un climat favorabil dezvoltarii armonioase si cat mai echilibrate acestor categorii de copii.

Educatia integrata a copiilor cu CES urmareste dezvoltarea capacitatilor fizice si psihice a acestora care sa-i apropie cat mai mult de copii normali, a implementarii unor programe cu caracter corectiv-recuperator; stimularea potentialului restant, ce permite dezvoltarea compensatorie a unor functii menite sa le suplineasca pe cele deficitare; crearea climatului afectiv in vederea formarii motivatiei pentru activitate, in general si pentru invatare, in special asigurarea unui progres continuu in achizitia comunicarii; formarea unor abilitati de socializare si relationare cu cei din jur; formarea de deprinderi cu caracter profesional si de exercitare a unor activitati cotidiene; dezvoltarea comportamentelor adaptative si a insusirilor pozitive ale personalitatii, care sa faciliteze normalizarea deplina. Fiecare copil cu CES trebuie sa beneficieze de un program adecvat si adaptat de recuperare, care sa dezvolte maximal potentialul fizic si psihic pe care il are. Integrarea urmareste valorificarea la maximum a disponibilitatilor subiectului deficient si antrenarea in mod compensatoriu a palierelor psiho-fizice care nu sunt afectate in asa fel incat sa preia activitatea functiilor deficitare si sa permita insusirea de abilitati care sa inlesneasca integrarea eficienta in comunitatea normala. Prin integrare, se realizeaza si o pregatire psihologica a copilului, care sa contribuie la crearea unor stari efectiv emotionale corespunzatoare, in care confortul psihic este mentinut de satisfactiile in raport cu activitatile desfasurate. Raportul relatiei socializare, integrare, incluziune, are in vedere implicatiile practice si teoretice ce privesc evolutia sistemului de organizare a educatiei speciale si a pregatirii copiilor pentru integrarea si incluziunea in activitatile profesionale si in colectivitatile sociale.

Bibliografie

VERZA, E. , PAUN, E. "Educatia integrata a copiilor cu handicap", Unicef, 1998

POPESCU, E. , PLESA, O.(coord) "Handicap, retardare, integrare", Bucuresti, Pro Humanita, 1998

VRASMAS, T. " Invatamant si/sau inclusiv", Ed. Aramis, 2001

INTEGRAREA COPIILOR CU CES

PUICĂ MARIAN COSMIN
PALATUL COPIILOR CRAIOVA - STRUCTURA SEGARCEA

"*Dacă omul n-a primit decât o educaţie defectuoasă sau rea, el devine cel mai îngrozitor animal pe care l-a produs pământul. De aceea legiuitorul trebuie să facă din educaţia copiilor prima şi cea mai serioasă din preocupările sale.*"

-Platon

În contextul unei societăți complexe, cu cerinte de înalt nivel, în concordanță cu expansiunea extraordinară a tehnicilor de vârf, e de la sine înteles că educația reprezintă factorul fundamental al dezvoltării armonioase a civilizației actuale și viitoare.

Statistic, aproximativ 10% din populaţia globului este reprezentată de persoane cu dizabilităţi, ca rezultat al impactului mintal, fizic sau senzorial şi, potrivit Organizaţiei Mondiale a Sănătăţii (OMS), numărul acestora este în continuă creştere.

Circa 5,1%, sau 93 milioane dintre persoanele cu dizabilităţi sunt copii. Persoane cu CES sunt şi mai multe.

În atare situatie, s-a trecut la cercetarea dizabilităţilor, cercetare care este definită ca fiind „examinarea barierelor structurale, de mediu şi atitudinale în calea participării şi cetăţeniei depline experimentate de persoanele cu dizabilităţi şi a rezistenţei acestora şi suporterilor lor în faţa discriminării instituţionale" (Swin J. , French S0).

Cerințele educative speciale reprezinta un concept apărut relativ recent și definește cerinţele specifice ale educaţiei copilului, provenite sau nu dintr-o deficienţă.

Aceste cerinte se impun prin particularităţile individuale de dezvoltare, învăţare, relaţionare cu mediul, din experienţele anterioare ale copilului, din problemele sociale.

Copiii care întâmpină greutăţi la învăţătură, cei cu tulburări de conduită şcolară sau care au dificultăţi de adaptare, au cerinţe educative speciale.

UNESCO şi ţările membre ale Uniunii Europene, acordă în ultimii ani noţiunii de CES o semnificaţie mai largă decât cea legată de necesităţile speciale de educaţie ale copiilor cu deficienţe, ori cu tulburări de învăţare - în formula „educaţia cerinţelor speciale" (ECS)

Ambele formule terminologice CES şi ECS circulă în prezent paralel.

„*Şcolile trebuie să primească toţi copiii, fără nici o deosebire privind condiţiile lor fizice, sociale, emoţionale, lingvistice sau de altă natură. Acestea se referă şi la copiii cu dizabilităţi sau talentaţi, copiii străzii şi copiii care muncesc, copii din populaţii îndepărtate sau nomade, copii aparţinând minorităţilor lingvistice şi etnice…*"

Declaraţia de la Salamanca - Spania, 1994

La nivelul politicilor educaţionale, aplicarea programelor de educaţie integrată în școli, trebuie considerată o oportunitate de egalizare a șanselor de acces la educaţie pentru toţi copiii, nu doar o directivă impusă pe cale ierarhică în sistemul de învăţământ.

Anumite observaţii efectuate în procesul de monitorizare a aplicării educaţiei integrate în școlile din România, au dovedit că, în foarte puţine cazuri, acest proces este înteles ca o măsură care vine în sprijinul copiilor cu cerinţe speciale.

În cele mai multe situatii, din cauza lipsei de pregătire psihopedagogică specifică educaţiei integrate, un număr mare de cadre didactice au perceput greșit procesul de integrare școlară și au avut o atitudine de respingere faţă de elevii deficienţi sau cu elevii care au o serie de dificultăţi de învăţare.

În altă ordine de idei, în cazurile în care cerințele educaționale sunt severe și elevul nu poate urma curricula, chiar și cu sprijinul departamentului de integrare, se alege o unitate pentru educație și formare specială (SMEAE) autonomă.

Aceasta poate să fie o unitate școlară SMEAE autonomă, o clasă autonomă sau o divizie a unității școlare care funcționează în spitale, centre de reabilitare sau alte instituții (instituții de îngrijire a minorilor, instituții pentru bolnavi cronici sau Unități educaționale din Centre de sănătate mintală și reabilitare) în care locuiesc elevi cu CES.

Dacă elevul are probleme de sănătate grave pe perioadă scurtă sau lungă de timp, care nu permit frecventarea școlii, educația specială este efectuată la domiciliu, sau prin intermediul tele-educație, sau on line.

Cadrele didactice şi toţi cei implicaţi în procesul educațional al elevilor cu CES, ar trebui „să dovedească un nivel ridicat de implicare profesională şi personală, speranţă şi optimism", astfel încât să nu limiteze aspirațiile elevilor lor. De asemenea, ar trebuie să conștientizeze că „Toți copiii, indiferent de nevoile educaționale speciale, trebuie primiți adecvat în școală, resursele trebuie alocate în mod echitabil în conformitate cu nevoile educaționale ale elevilor, stabilite conform unui plan individualizat privit ca un proces continuu și ciclic de evaluare, intervenție și revizuirea rezultatelor; … resursele disponibile trebuie utilizate pentru a maximiza rezultatele elevilor şi a face învățarea relevantă." (Attfield & Williams, 2003)

Fiecare elev este o individualitate – pentru a-i oferi sprijinul și dezvoltarea adecvată nevoilor lui, trebuie să se facă o abordare individuală.

Înțelegerea necesităților generale ale anumitor categorii de elevi cu cerințe educaționale speciale și a strategiilor care s-au dovedit eficiente, este importantă pentru a adopta principiile și cadrul de lucru potrivit în echipa multidisciplinară, dar în practică este nevoie de o abordare individualizată, în funcție de elev și de personalitatea lui..

În contextul educațional românesc, învățământul special și cel de masă în care sunt integrați, sau mai bine zis incluși elevii cu cerințe educaționale speciale, are nevoie de suport pentru a funcționa eficient. Experienţa şcolară a oricărui elev, dar mai ales a unui elev cu CES, poate fi influenţată pozitiv sau negativ de atitudinea şi comportamentele celor care alcătuiesc comunitatea şcolară. O pregătire adecvată, continuă, a personalului din şcoli care să asigure cunoştinţele, competenţele necesare şi atitudinea adecvată pentru a răspunde nevoilor elevilor cu CES, este piatra de temelie a unor relative performanțe integratoare.

Un ambient prietenos, tolerant și primitor, creat de familie şi şcoală, împreună cu o terapie şi educaţie personalizată, îi creează copilului cu CES o bază solidă de dezvoltare, putându-se preveni, în acest mod, tulburările emoţionale şi de comportament, pentru că "*Nu există niciun alt efort mai radical și cu potențial mai mare de a salva lumea decât transformarea modului în care ne creștem copiii.*" (Marianne Williamson).

BIBLIOGRAFIE

- https://www.scribd.com/document/45152954/Integrarea-Copiilor-Cu-CES
- didactic.ro

METODE MODERNE DE PREDARE LA ELEVII CU CES

PROF. ÎNV. PRIMAR MAIER ANA- MARIA

ȘC. GIMNAZIALĂ „ AX. SEVER" AIUD, JUD. ALBA

Metodele de predare- invatare sunt acele căi prin care elevii ajung la dobândirea de cunoștințe, deprinderi ,la capacitățiintelectuale și la valorificarea aptiudinilor specifice sub coordonarea dascălilor.

Metodele didactice se selectează în raport cu scopul și obiectivele activității, conținutul lecției, particularitățile elevilor, tipul și gradul tulburărilor, tipul de percepție al elevilor.

În ceea ce privește elevii cu deficiențe mintale este recomandată utilizarea *povestirii,* metodă care însoțită de suport ilustrativ, captează mai ușoratenâia și facilitează implicarea afectiv- emoțională a elevilor.

Demonstrația ajută elevii să înțeleagă sensul elementelor de bază ale unui fenomen sau proces cu scopul de a asigura acestora o bază perceptivă concret senzorială. În cazul elevilor cu dizabilități, această metodă constituie o practică obișnuită la toate disciplinele de învățământ precum și la cele de terapie educțională, care se desfășoară sub coordonarea educatorului.

În activitățile de consolidare a cunoștințelor și de antrenare a deprinderilor este folosit cu succes *exercițiul* .

Pentru copiii cu deficiențe de intelect, tulburări asociate (autism, sindrom Down) sau pentru cei cu tulburări senzoriale poate fi folosită cu succes *metoda intuiției și procedeul înlănțuirii și modelării* datorită compatibilutății existente între specificul acestora și particularitățile de învșțare ale acestor categorii de subiecți. totodată ele sunt potrivite în situațiile de prezentare, antrenare și consolidare a noilor cunoștințe și deprinderi din diverse discipline pe care elevii trebuie sa și le însușească.

În cazul celor cu tulburări de limbaj, în activitățile de învățare a citit- scrisului se utilizează cu precădere *metoda fonetică analitico- sintetică*, deoarece aceasta respectă principiul trecerii de la ușor la greu și pune accent pe analiza și sinteza fonetică, grafică a conținutului vrbal după algoritmul- propoziție- cuvânt- silabă- sunet- literă.

Copiiilor cu deficiențe de auz din școlile de masă li se recomandă folosirea analizei și sintezei cuvântului cu ajutorul imaginilor, *metoda imaginii labiovizuale*, caz în care cuvintele și propozițiile trebuie cunoscute sub aspect semantic și articular, să aibă o componentă articulară simplă pentru ca sunetul nou să fie ușor de sesizat.

Dintre metodele avtiv- participative amintim *braistorming- ul și braitorming –ul în perechi* ,care dă șansă fiecărui elev să performeze, să se ajute unii pe alții , realizând că au nevoie unii de alții pentru a- și duce la bun sfârșit sarcinile.

O metodă îndrăgită de elevi este *Turul galeriei*, unde lucrează în grupuri de 3- 4, la o anumită sarcină, care are ca rezultat un produs prezentat pe o coală de hârtie sau o altă formă ce poate fi expusă în clasă.fiecare grup examinează produsele celorlalte grupe, notează impresii, comentarii se aduc modificări în urma discuțiilor , apoi își reexaminează propriile produse prin compararea cu celelalte. Astfel, prin feedbackul oferit de colegi are loc învățarea și consolidarea cunoștințelor propuse, se valorizează produsul activității în grup și se descoperă soluții alternative la aceeași problemă sau tip de sarcină. Această metodă oferă șansa de a participa la rezolvarea sarcinii propuse de către toți membri grupului, chiar și a celor cu dizabilități.

Jocul didactic şi dramatizarea pot fi aplicate atât în ce privește conținutul unor discipline cât și în formarea și dezvoltarea comunicării la elevii cu deficiențe mintale și senzoriale, implicarea lor cât mai directă în situații și circumstanțe de viață simulate , trezește motivația și facilitează participarea activă, emoțională a elevilor, constituind și un mijloc de socializare și interrelaționare cu cei din jur. ***Jocul*** *este* o modalitate de relaţie între EU (subiect) şi lumea obiectelor şi a relațiilor fiind rezultatul coexistenţei subiect-lume, fiind generat de interstimularea afectivă, constituie o formă de organizare a cogniţiei, precum şi a cunoaşterii.Jocul promovează învăţarea şi ajunge să fie o formă de relaţie obiectuală cu motivaţia lucidă. Pentru copii orice activitate este joc.Tocmai prin joc el ghiceşte şi anticipează conduitele superioare. La copil jocul este munca, este binele, este datoria, este idealul vieţii. .Jocul este singura atmosferă în care fiinţa sa psihologică poate să respire şi în consecinţă poate să acţioneze.” Chateau preciza că: ,,prin intermediul jocului copilul dobândeşte mai întâi acea autonomie, acea personalitate şi chiar acele scheme practice pe care le va manifesta activitatea lui de adult”.Pe ,,schemele” exercitate în joc se bazează atât structurile, cât şi funcţiile personalităţii.După prezentarea succintă a funcţiilor jocului (care sunt însăşi funcţiile de reglare ale sistemului psihic) se impune precizarea ,,functionalităţii” acţiunii ludice în contextul dezvoltării multidimensionale ale personalităţii copilului.

Joc cu materiale din natură Dezvoltăm imaginația și creativitatea

Ed. pt. sănătate

Jocuri muzicale

Marele avantaj al acestor metode constă în valențele lor formative și în posibilitatea evaluării continue și obiective a elevilor cu și fără C.E.S. Ele au implicații directe sau indirecte asupra componentei afectiv- motivaționale care influențează fundamental conduita elevului în cadrul activităților din clasă, dau libertate elevilor să facă speculații,apare diversitatea de opinii, este încurajată libera exprimare , reprezintă o formă democratică de abordare a procesului educațional.

Bibliografie:

Alois Gherguț, Sinteze de psihopedagogia specia, ghid pentru concursuri și examene de obținere a gradelor didactice, Ed. Polirom 2005

INTERVENȚIA TIMPURIE – IMPORTANTĂ ÎN EVOLUȚIA COPILULUI CU SINDROM DOWN

CURSARU ELENA-CRINA
CENTRUL ȘCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ,
COM. FILIPEȘTII DE TÂRG, JUDEȚUL PRAHOVA

Sindromul Down cunoscut și sub denumirea de „Trisomia 21”, este cel mai frecvent sindrom malformativ cauzat de o anomalie cromozomială, vizibil de timpuriu, caracterizat prin întârziere mintală și în creștere. Pentru a-și dezvolta la nivel optim capacitățile proprii este necesar ca recuperarea să se înceapă cât mai de timpuriu. Intervenția timpurie va lărgi limitele posibilelor achiziții, astfel încât, la vârsta adultă să dobândească o autonomie personală evidentă, să poată deveni persoane active, care să participe la viața cotidiană, să ia decizii în condiții de egalitate cu ceilalți.

Sindromul Down reprezintă o aberație cromozomială ce nu mai poate fi înlăturată sau tratată, de aceea, intervenția timpurie va fi importantă pentru asigurarea unor condiții normale de viață și educație. Chiar dacă rezultatul obținut este unul minor, cu siguranță rezultatele, în ansamblul lor, vor dovedi importanța intervenției timpurii. De o importanță majoră este și implicarea familiei, deoarece părinții își cunosc cel mai bine copilul, au cele mai bune momente de a lucra, de se juca cu el. Deoarece copiii cu sindrom Down sunt imprevizibili, uneori încăpățânați, este necesară o atenție deosebită în funcție de particularitățile reale și necesitățile copilului lor.

Un program complet trebuie să vizeze modelarea compensatorie a întregii personalități, domeniile de stimulare să nu fie separate între ele ci se va lucra concomitent pe patru domenii: comunicarea, autonomia personală, socializarea, terapia ocupațională.

Printr-un program de terapie intensă și de lungă durată se vor face progrese importante în ceea ce privește mișcarea, autoservirea și psihomotricitatea, fără a atinge însă nivelul obișnuit pentru copilul normal de aceeași vârstă.

Pentru dezvoltarea achizițiilor în sfera vocabularului activ, a înțelegerii și operării cu cuvinte, pentru antrenarea capacităților de folosire a propozițiilor, trebuie instituit un program logopedic, ideală ar fi vârsta de patru ani și jumătate. Rezultate bune și o bună cooperare a copiilor cu sindrom Down, se obțin dacă activitățile organizate se vor baza pe joc.

Evaluarea și aprecierea nivelului atins de copil se poate face cu ajutorul „Diagramei de evaluare progresivă a dezvoltării sociale”, varianta elaborată de H.C. Gunzburg pentru investigarea copiilor cu sindrom Down.

Conținutul itemilor cuprinși în cele 12 arii ale diagramei:

Autoservirea

- **Deprinderile la masă**- se va urmări capacitatea copilului de mânca singur, de a folosi tacâmurile, de a turna singur în pahar, de a servi pe alții.
- **Mobilitatea** – se va urmări capacitatea copilului de a urca și coborî singur scările, cu ambele picioare pe o treaptă, fără sprijin și apoi cu câte un picior pe fiecare treaptă fără sprijin.
- **Deprinderi sfincteriene**, spălat – însușirea gradată a controlului sfincterian, a deprinderilor de igienă personală, de la spălat pe mâini, față până la a face ritualul nesupravegheat.
- **Îmbrăcarea** – cuprinde abilitățile de îmbrăcare , dezbrăcare, încheiat și descheiat nasturi, catarame, fermoare, legat șireturi.

Comunicarea

- **Limbajul-** se va porni de la capacitatea de a înțelege mesaje, apoi folosirea unor cuvinte, propoziții, povestire după imagini gradual, pronunție suficient de clară, executarea unei sarcini formulată verbal.
- **Diferențieri –** capacitatea de a diferenția pe baza imaginilor copiii după sex; de a numi culorile: roșu, galben, albastru, verde; de a diferenția între mare -mic, scurt-lung, gros-subțire.
- **Numere -** capacitatea de a diferenția între un obiect, două, mai multe, de a număra de la 1 la 10, 20, 30; capacitatea de scriere a cifrelor în ordine crescătoare; adunări, scăderi cu obiecte concrete până la 5.
- **Comunicarea creion -hârtie-** trasarea de linii, desenarea de cercuri, desen schematic om, casă, scrierea numelui cu litere de tipar.
- **Socializarea-** jocuri desfășurate cu alți copii pornind de la a se juca singur alături de ceilalți. La jocuri împreună cu ceilalți, îi poate distra pe alți copii, reușește să reproducă povești.
- **Activități casnice-** copilul înțelege comenzi verbale simple și le execută, execută treburi casnice simple până la activități mai complexe fără supraveghere, poate face cumpărături, cunoaște banii.
- **Abilitare manuală-** deșurubare, înșirare de obiecte mici, tăierea hârtiei cu foarfecele, modelare cu plastilină.
- **Control motric general-** lovirea mingii cu piciorul, sărituri cu ambele picioare, stă în vârful picioarelor, poate sări coarda.

După evaluarea copilului se va alcătui un program complex de terapie, care va viza dezvoltarea acestuia în toate aspectele fundamentale: dezvoltare fizică; dezvoltare senzorial-perceptivă și psihomotorie; dezvoltare intelectuală; dezvoltare personală și socială.

Activitățile concrete desfășurate vor include exerciții de: terapie cognitivă, terapie ocupațională, formarea autonomiei personale și sociale, ludoterapie.

Pentru exemplificare se va începe cu activități de stimulare senzorială vizuală, în domeniile: culori (roșu, galben, verde, albastru); dimensiuni (mare, mic); poziții spațiale (în față, în spate, sus, jos).

Pentru formarea capacității de diferențiere a culorilor se va începe cu activități constând în:

- jocuri de construcție într-o singură culoare, apoi după ce culoarea este reținută vor fi adăugate pe rând și celelalte culori;
- exerciții pregătitoare pornind de la cartonașe pe care sunt desenate un soare(galben), un nor(albastru), un brad(verde), un măr(roșu) și se va cere copilului să numească și alte obiecte care au aceleași culori;
- exerciții de colorare- „ Ochii semaforului”;
- jocul steguleților- copilul primește patru fișe fiecare având colorat un steguleț cu una dintre cele patru culori exersate și o cerință.

Exemple de exerciții pentru dezvoltarea motricității fine și coordonarea acesteia:
- exerciții pentru degete: cu ajutorul uni clește pentru rufe copilul execută mișcări de închidere și deschidere cu fiecare deget; exerciții de prehensiune a unei mingi moi, cu fiecare deget, apoi cu toate degetele;
- exerciții de desen: dactilopictură, exerciții creion-hârtie, se va porni de la primele elemente grafice, punctul, linia verticală, linia orizontală, copilul va trasa peste liniile punctate la început apoi va uni două puncte pentru ca la final să traseze singur liniile.

În loc de concluzii: Rezultatele obținute în practică au arătat o evoluție și o echilibrare a nivelului dezvoltării în cele patru sectoare vizate, dar sunt prezente și inegalități în interiorul fiecărui sector, este necesar ca activitatea terapeutică să fie continuată și în familie. Șansa unei intervenții timpurii este mult mai eficientă în perspectiva pregătirii copilului pentru debutul școlar și pentru integrarea s-a în colectivitatea de elevi.

Bibliografie:

1. Constantin Păunescu, Doru Vlad Popovici- Terapia educațională integrată, Ed. Pro-Humanitate,1997

2. Gheorghe Radu, Doru-Vlad Popovici, Lia Șerban – Introducere în psihopedagogia școlarilor cu handicap, Ed. Pro-Humanitate, 1999

EDUCAȚIA COPIILOR CU CES

TECSI ANA-MARIA

LICEUL TEORETIC ANA IPĂTESCU, GHERLA, JUDEȚUL CLUJ

Accesul copiilor cu cerințe educaționale speciale în școala de masă, alături și împreună cu elevii "normali" reprezintă o permanentă provocare pentru toate categoriile de cadre didactice, manageri de școală, părinți,etc. Din această perspectivă orice dezbatere pe teme privind integrarea școlară a elevilor cu cerințe speciale și dezvoltarea de practici incluzive în școlile noastre trebuie apreciată.

A recunoaște drepturile egale pentru toți oamenii, inclusiv copii, fără nicio discriminare, înseamnă că nevoile fiecărui individ au importanța în mod egal. De aceea trebuie ca aceste nevoi să stea la baza planurilor făcute de societate și prin urmare egalizare a șanselor să se refere la procesul prin care diversele sisteme ale societății și mediului, cum ar fi informațiile, activitățile, serviciile, documentarea, să fie puse la dispoziția tuturor, și în particular, la dispoziția persoanelor cu dizabilități. prin egalizarea șanselor trebuie să înțelegem un drept al persoanelor și al copiilor cu dizabilități de a rămâne în comunitate și de a primi sprijinul necesar în cadrul structurilor obișnuite de educație, sănătate, servicii sociale și de încadrare în muncă.

Educația incluzivă înseamnă a oferi sprijin educațional pentru a răspunde nevoilor fiecărui elev în parte. Incluziunea este strâns legată de recunoaștere a diversității, iar în sala de clasă profesorul ar trebui să accepte, în primul rând, diversitatea. Trebuie să accepte că fiecare elev are propriile sale capacități intelectuale, propriul său stil de a învăța, că fiecare are nevoile sale în privința simulării informațiilor. De aceea, unul dintre aspectele importante ale învățământului actual este acela de a se adapta la nevoile copiilor, fie că aceștia sunt copii cu CES sau doar copii cu un ritm de învățare mai lent. Educația integrată se referă în mod deosebit la integrarea copiilor cu CES în structurile învățământului de masă, iar aceste structuri pot oferi un climat favorabil dezvoltării armonioase a acestor copii, dar și o echilibrare a personalității acestora.

Integrarea școlară a copiilor cu cerințe speciale în învățământul de masă presupune: a educat copii cu cerințe speciale în școli obișnuite, alături de copii normali, a acorda sprijinul necesar personalului didactic și managerilor școlii în procesul de proiectare și aplicare a programelor de integrare; a permite accesul efectiv al copiilor cu cerințe speciale la programul și resursele școlii obișnuite(bibliotecă, terenuri de sport, etc); a educa și a ajutat toți copiii pentru înțelegerea și acceptarea diferențelor dintre ei, a încuraja relațiile de prietenie și comunicarea între toți copiii din clasă; a asigura programe de sprijin individualizate pentru copiii cu CES; a accepta schimbări în organizarea și dezvoltarea activităților instructiv-educative din școală; a ține cont de problemele și opiniile părinților, încurajându-i să se implice în viața școlii.

Educația elevilor cu CES în context inclusiv reprezintă un proces complex care presupune participarea, implicarea și colaborarea interinstituțională a mai multor factori: elevul și familia sa, școala de masă în cadrul căreia este educa elevul, etc. Transformarea școlilor speciale în centre de resurse constituie un exemplu de bune practici în mai multe școli din Europa și presupune atingerea unor obiective: oferirea de cursuri de formare continuă pentru cadrele didactice; elaborarea și diseminarea de material și metode moderne de lucru; acordarea de sprijin școlilor inclusive, dar și părinților copiilor cu dizabilități; oferirea de sprijin individualizat elevilor; sprijinire, a accesului tinerilor cu dizabilități pe piața muncii.

Copiii cu CES prezintă situații de risc pentru dezvoltarea lor ulterioară, iar educația incluzivă vine în sprijinul acestora prin găsirea unor modalități de cunoaștere, prevenire și sprijinire la timp a unei dezvoltări care să dea acestora o șansă la adaptare și integrare socială. Cele trei categorii de risc sunt:

1. *Riscuri stabilite*- determinate de zestrea cu care vin copiii pe lume (copii cu deficiențe senzoriale, deficiențe organice neurologice, deficiențe mentale severe);
2. *Riscuri biologice*- determinate de existența unor probleme fizice la naștere ce pot fi remediate- prematurii;
3. *Riscuri determinate de mediul de dezvoltare* - existența unui mediu de creștere, dezvoltare și educație nefavorabilă pentru dezvoltarea armonioasă a personalității copilului (mediu sărac, grupuri sociale marginalizate pe criterii etnice sau religioase, abuz, violență, etc).

În cadrul școlarizării copiilor cu CES există anumite etape ce trebuie urmate, iar prima dintre ele este acceptarea ideii că există și astfel de copii, cărora trebuie să li se recunoască dreptul la educație și a căror integrare să se facă în școlile obișnuite. Copiii educați în cadrul școlii incluzive pe măsură ce vor crește vor deveni adulți și vor fi mai bine pregătiți să interacționeze cu diverși indivizi și să facă față unor situații diverse apărute în lumea reală. Pentru o mai bună integrare a acestor copii, în cadrul învățământului obișnuit profesorii trebuie să colaboreze cu diferiți specialiști în domeniul educației, cum ar fi psihologi, consilieri,etc., doar împreună reușind să obțină cele mai bune rezultate. pentru integrarea corespunzătoare în colectivul clasei, cadrul didactic trebuie să își asume rolul de moderator, să exprime aceleași așteptări ca și pentru ceilalți elevi din clasă, să evite compătimirea, mila sau alte conduite inadecvate care devalorizează elevul cu dizabilități, dar mai ales să-i încurajeze și să-i stimuleze la nevoie, sădindu-le încrederea în forțele proprii, în propria reușită în acțiunile întreprinse.

Copilul diferit se adaptează greu la relațiile interpersonale, de aceea părinții trebuie să joace rolul de tampon, de mediator între copil și persoanele străine. Familia este cea care poate influența copilul pe mai multe căi, iar disfuncției familiale se situează între cei doi poli: hiperprotecție sau neglijare. În familiile echilibrate comunicarea între membrii acesteia decurge fără perturbări. Prin informare, părinții au descoperit cum să găsească și să aplice soluții eficiente în rezolvarea problemelor ridicate de copii. Angajarea și responsabilizarea familiei în educația copiilor este fundamentală pentru reușita acestora. La orice copil, în mod particular la copiii cu dizabilități gradul de interes și de colaborare a părinților cu școala este cel mai adesea direct proporțional cu rezultatele obținute de copii.

Prin această implicare activă a familiei se creează, de fapt, o comunitate incluzivă ce-i va ajuta pe copiii cu CES să se integreze mai repede și cu mai mult succes în societate, după terminarea studiilor. Integrarea copiilor în școli obișnuite este o necesitate actuală, dar și de viitor întrucât includerea lor în societate, la început în forma școlară, asigură o bună adaptare la condițiile mediului de mai târziu, învățându-i să răspundă solicitărilor tot mai diverse, să cunoască realitatea dintr-o perspectivă mai largă. În concluzie se poate spune că incluziunea este o realitate care nu implică doar pe copiii cu CES și care se referă la faptul că fiecare copil este unic.

Bibliografie:

1. Dogaru- Ulieru, V. Drăghicescu, L. (2011). Educație și dezvoltare profesională. Craiova: Scrisul Românesc Fundația- Editura.
2. Gherguț,A.(2001). Psihologia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii de educație integrată. Iași: Editura Polirom.
3. Copiii cu cerințe educaționale speciale: Aspecte teoretico-practice din integrarea în societate
4. Vrasmas, T. (2001) . Învățământul integrat și/sau incluziv. București: Editura Aramis.

MODALITĂŢI DE PROMOVARE A PRINCIPIILOR ŞCOLII INCLUZIVE

PROFESOR BANU ELENA CRISTINA

GRĂDINIŢA CU PROGRAM NORMAL GURA BĂRBULEŢULUI

PROFESOR BADEA ELENA

ŞCOALA RIU ALB DE JOS

Menirea noastră de dascăli este aceea de a descoperi în fiecare copil energia care să-l ajute să crească şi să devină om fericit, competent, curajos şi demn. Respectându-l, iubindu-l, înţelegându-l, ajutându-l, învăţându-l să se descopere şi, nu în ultimul rând, respectându-i drepturile, demersul nostru va fi unul eficient. Înţelegând că fiecare copil are un caracter unic şi un comportament puternic influenţat de etapa de dezvoltare pe care o parcurge, de mediul familial în care creşte, putem aborda copilul ca pe „o mică comoară care însă are nevoie de şlefuire".

„Sol lucet omnibus - Soarele străluceşte pentru toţi" este un dicton prin care se înţelege că oamenii se nasc egali în faţa vieţii, că bunurile pământului sunt hărăzite tuturor, că drepturile natural, drepturile cetăţeneşti, legile sunt făurite spre a fi deopotrivă pentru toată lumea, aidoma razelor soarelui. Un suflet tânăr ca cel al unui copil este ca o pasăre care doreşte să îşi ia zborul. Zborul spiritului nu poate fi îngrădit sau restricţionat, el doreşte să fie liber să poată să atingă imensitatea albastrului de o claritate orbitoare.Îndată ce un copil este dezavantajat, marginalizat, zborul este compromise, nu mai poate să atingă înălţimi nemărginite, este reprimat, iar aripile îi vor fi frânte, la fel şi spiritul.

Întâlnim peste tot în jurul nostru copii care sunt percepuţi diferit, aceştia sunt copii cu cerinţe educative speciale. În realitatea zilnică din grădiniţă un bun cadru didactic trebuie să ştie să cultive atitudini pozitive faţă de membrii colectivului prin capacităţi de relaţionare a copilului cu CES şi să-i facă să înţeleagă că ei sunt copii ca ceilalţi. O viaţă „integrată" începe de timpuriu, în grupuri de joacă şi în grădiniţe, ca apoi să fie urmată de educaţia în şcoli şi colegii normale, destinate majorităţii. Beneficiile incluziunii sunt reciproce: fiecare persoană cu CES evoluează conform particularităţilor sale, iar majoritatea îşi învinge teama de separare şi de respingere, depăşeşte obstacolele din calea accesului şi participării la viaţa comunitară, îşi dezvoltă toleranţă şi creativitatea în relaţionarea interpersonal.

Grădiniţele incluzive sunt deschise, prietenoase şi pun un accent deosebit pe:

- Flexibilizarea curriculumului;
- Calitatea predării şi învăţării;
- Evaluarea permanentă;
- Parteneriatul educaţional.

Succesul grădiniţei incluzive depinde de identificarea, evaluarea în echipă şi stimularea copiilor cu cerinţe educaţionale speciale de la o vârstă cât mai fragedă.

Integrarea presupune conştientizarea de către toţi cei implicaţi în procesul de educaţie a unei varietăţi de situaţii: unii părinţi nu au suficiente cunoştinţe de dezvoltare a copilului şi nu recunosc că au copii diferiţi de ceilalţi; ascund problemele copilului şi nu prezintă certificatele, temându-se că

nu va fi primit în grădiniţă, că nu va fi acceptat; nu toate grădiniţele dispun de specialişti care să realizeze o evaluare psihologică completă la venirea copilului în grădiniţă, dar şi o evaluare continuă a acestuia; prejudecăţile părinţilor copiilor cu dezvoltare normală influenţează atitudinea copiilor faţă de colegii lor; educatorii nu dispun de o formare iniţială solidă, adesea se autoinstruiesc în legătură cu cerinţele speciale ale copilului, dar manifestă nesiguranţă şi reţinere în activitatea cu acesta; nu toţi educatorii accept în mod voluntary înscrierea unui copil cu nevoi speciale în grupă, ceea ce poate influenţa atitudinea faţă de copil şi părinţii săi; nu întotdeauna educatorul beneficiază de sprijinul necesar din partea directorului, a colegilor cu experienţă sau a specialiştilor; includerea unui copil cu cerinţe speciale în colectivul grupei nu determină reducerea numărului de copii din grupă; copilul cu cerinţe special necesită mai multă atenţie, iar unii educatori au sentimental că acest timp se pierde şi e un dezavantaj pentru ceilalţi copii; unii părinţi consider copilul cu cerinţe special un model care oferă exemple negative pentru copiii lor. Cu toate acestea, mulţi educatori au înţeles cât de important este intervenţia educativă pentru copilul cu cerinţe educaţionale speciale şi nu privesc acest lucru ca pe o povară, ci ca pe o provocare.

O grădiniţă incluzivă presupune o asumare explicit a incluziunii, iar în cadrul procesului educaţional se va urmări ca în cadrul ADE, ADP şi ALA să fie incluse în mod constant şi adecvat nivelului de vârstă al copiilor, structurii grupei, elemente ce promovează deschiderea şi respectul pentru diversitate.

Pentru integrarea copiilor cu CES în grădiniţă putem enumera câteva strategii şi intervenţii utile:

-educatoarea să fie dispusă să ofere ajutor oricărui copil din grupă şi să stimuleze preşcolarii în susţinerea lor reciprocă în activităţile de învăţare; să ajute la crearea unui climat afectiv-pozitiv;

-stimularea încrederii în sine şi a motivaţei pentru învăţare;

-încurajarea sprijinului şi cooperării din partea colegilor, formarea unei atitudini positive a acestora;

-folosirea frecventă a sistemului de recompense, laude, încurajări, întărirea pozitivă, astfel încât să fie încurajat şi evidenţiat şi cel mai mic progres al preşcolarului cu cerinţe educative speciale;

-crearea unui climat afectiv, confortabil;

-sarcini împărţite în etape mai mici, realizabile;

-adaptarea metodelor şi mijloacelor de învăţare şi evaluare.

Conduita şi atitudinea de ansamblu a cadrului didactic trebuie să demonstreze celorlalţi copii că acestuia i se acordă aceeaşi valoare ca şi celorlalţi, respectându-şi principiul democratic al valorilor egale. Trebuie evitată compătimirea evident, mila sau alte conduit inadecvate care pot semnifica devalorizarea. Ori de câte ori este posibil, trebuie exprimate aceleiaşi aşteptări şi stabilite limite similare în învăţare, ca şi pentru ceilalţi copii.

Dacă nu ai intrat niciodată în contact cu un copil cu CES, dacă nu ai lucrat, ori nu te-ai jucat cu el, dacă nu ai încercat să-i înţelegi dorinţele lui, încearcă să faci toate aceste lucruri cât mai repede, deoarece câştigul ar fi pentru tine, apoi pentru el.

Îmi place să cred că toţi cei care lucrăm cu copii, ori cu părinţii facem tot ce ştim noi mai bine şi îl tratăm pe cel de lângă noi, aşa cum ne-ar plăcea nouă să ne trateze cineva.

Dăruieşte şi vei primi! Gândeşte-te că într-o mână deschisă intră mai mult decât poţi strânge într-un pumn.

Bibliografie:

- Revista învăţământului preşcolar nr. 3-4/2005;
- Ungureanu, Dorel-Educaţia integrată şi şcoala incluzivă, Editura de Vest, Timişoara, 2000.

EDUCATIA ELEVILOR CU NEVOI SPECIALE

Pîrja Ana Maria

Liceul Tehnologic „Mihai Busuioc" Pașcani

Educația elevilor cu nevoi educative speciale are în vedere faptul că acest tip de educație este adaptată și destinată copiilor care nu reușesc să atingă în cadrul învățământului obișnuit nivelele educative și sociale specifice vârstei.

CES sau Cerințe/nevoi educative speciale este o sintagmă ce se referă la nevoile de care are nevoie elevul în plan educativ. CES se refera la cerințele în plan educativ ale unor categorii de elevi care au disfuncții sau deficiențe de natură intelectuală, senzorială, psihomotrice, fiziologică sau ca urmare a unor conditii psihoafective, socioeconomice sau de alta natura; aceste cerinte plaseaza persoana/elevul intr-o stare de dificultate in raport cu ceilatii din jur, stare care nu-i permite o existenta sau o valorificare in conditii normale a potentialului intelectual si aptitudinal de care acesta dispune si induce un sentiment de inferioritate ce accentueaza conditia sa de persoana cu cerinte speciale. Astfel activitățile educative școlare sau extrașcolare aduc noi modalități de proiectare și desfășurare a lecțiilor. Noile activități educative școlare și extrașcolare trebuiesc îmbunătățite cu noi metode de proiectare și trebuie să fie în conformitate cu problemele reale ale elevilor astfel încât aceștia să simtă că sunt ajutați și că problemele lor sunt înțelese. Acest proces trebuie sa fie sistematizat, coerent, riguros și trebuie să avem o accesibilizare a conținuturilor, un anumit grad de înțelegere, conștientizare, participare, interiorizare și evoluție în planul cunoașterii din partea elevilor.

Copii cu CES au nevoie de o abordare a actului educațional de pe poziția capacității elevului deficient sau aflat in dificultate de a intelege si valorifica continutul invatarii, si nu de pe pozitia profesorului sau educatorului care desfasoara activitatea instructiv-educativa in conditiile unei clase omogene sau pseudo-omogene de elevi.

Este evident faptul că noi ca și profesori trebuie sa înțelegem că fiecare elev în parte este deosebit, în sensul că fiecare elev este o individualitate și, la un moment dat, într-un domeniu sau altul al învățării, reclamă anumite cerințe educaționale specifice pentru a putea întelege și valorifica la maximum potențialul său în domeniul respectiv. Un elev poate întâmpina dificultăți de învățare la matematică sau fizică, unde sunt necesare, în special, anumite categorii de operații ale gândirii la care elevul respectiv este deficitar; în schimb, la disciplinele din celelalte arii curriculare poate obține rezultate bune, chiar peste media clasei.

Ca și societate încercăm să asigurăm conditii de viață, corespunzătoare pentru persoanele cu cerințe speciale, acceptarea acestora în cadrul societății sau comunității din care fac parte, fiindu-le asigurate aceleași drepturi, responsabilități și posibilități de acces la serviciile comunitare ca și celorlalți membrii ai societății, în scopul dezvoltării și valorificării optime a potențialului de care aceste persoane dispun. Altfel spus, normalizarea se referă la sprijinul oferit persoanelor cu cerințe speciale de către componentele sistemului social pentru a permite acestora un mod de viață similar sau apropiat cu al celorlalți membrii ai societății; consecințele practice ale normalizării sunt programele și acțiunile bazate pe incliziune și integrare.

Transpunerea în practică a normalizării se desfășoară pe patru niveluri funcționale: normalizarea fizică, normalizarea funcțională, normalizarea socială, normalizarea societală

În ceea ce privește educația integrată știm că aceasta presupune ca relatiile dintre indivizi să se bazeze pe o recunoaștere a integrității lor, a valorilor și drepturilor comune pe care le posedă. Educația integrată se desfășoară în alte condiții decât cele existente în școlile speciale. În schimb, educația integrată încearcă să înlăture percepția asupra școlilor speciale ca unități școlare segregaționiste.

Educația integrată își propune să educe copii cu cerințe speciale în școlile obișnuite alături de ceilalți copii normali și asigură servicii de specialitate, (recuperare, terapie educațională, consiliere școlară, asistență medicală și socială). Profesorii sunt ajutați să proiecteze și să aplice programele de integrare, elevii sunt încurajați să comunice și să lege prietenii cu cei din jur pentru ai ajuta să îi înțeleagă și să îi accepte așa cum sunt.

Trebuie să conștientizăm faptul că acești copii cu cerințe speciale au aceleași drepturi fundamentale ca și ceilalți cetățeni de aceeași vârstă, fără discriminare pe motive de sex, limba vorbită, religie, stare financiară, etc.

Integrarea socială este condiționată de integrarea școlară deoarece acești elevi cu cerințe speciale trebuie să participe activ la viața socială după absolvire.

În școala noastră copii sunt integrați în clase și elevii sunt încurajați să îi accepte șă să le vină în ajutor atunci când au nevoie. Profesorii au programe adaptate și în funcție de cerințele elevului acesta are ți un profesor care îl ajută și îl îndrumă.

Strategii individuale. Această categorie privește mai mult posibilitățile pe care individul, luat ca entitate, le utilizează să se integreze. Orice sistem educațional trebuie sa aibă în vedere să înzestreze individul cu o gamă de strategii individuale pe care acesta să le poată folosi în împrejurările diferite ale vieții sale. Toate abilitățile, începând cu abilitățile intelectuale și terminând cu abilitățile sociale comportamentale, fac parte din strategiile individuale. Dar nu trebuie neglijat faptul că strategiile individuale sunt rezultatul unor strategii colective de integrare la care individul este supus în permanență. Ceea ce este important, este că aceste strategii individuale nu constituie mecanismele de eludare, ci forme de creativitate cu care individul este inarmat.

Strategii colective. Această strategie începe de la microgrupul familial, microgrupul de stradă, strategiile socioprofesionale, deci școlare și culturale. Fiecare dintre aceste subcategorii cunosc o mare varietate de indicatori care să le definească și fără doar și poate ca o psihologie a integrării ar trebui să stabilească întâi acești indicatori individuali și colectivi care să permită un antrenament, o dezvoltare, o educare a lor în cadrul personalității umane.

Strategii totale. Societatea ca atare cunoaște și ea o gama variată de strategii prin care facilitează integrarea individului în societate și a valorilor în conștiința individului. Gândirea social-culturală, modelul personalitatății, sistemul de circulație a valorilor, instituțiile sociale etc. sunt tot atatea strategii care deservesc procesul de integrare.

Educatia speciala este concept fundamental utilizat în cadrul procesului instructiv educativ a copiilor cu deficiențe și care se desprinde tot mai mult de conținutul învățământuluii special.

Ca și societate trebuie să reușim să integrăm acești copii și să le dăm o șansă la o viață cât de cât normală deoarece societatea noastră este în conutinuă schimbare. Copii cu cerințe specaile apar din ce în ce mai mult și unii chiar reușesc să ducă o viață normală dacă sunt ajutați să își atingă potențialul.

IMPORTANȚA INTEGRĂRII COPIILOR CU CES ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL DE MASĂ

CERNAT GABRIELA

GRĂDINIȚA NR. 1, BRAGADIRU, JUDEȚUL ILFOV

În plan internaţional, tendinţele în promovarea incluziunii sunt susţinute de o serie de iniţiative şi tratate, printre care: Convenţia ONU cu privire la Drepturile Copilului (1989), care a fost semnată de 193 de ţări, Regulile Standard privind Egalizarea Şanselor pentru copiii cu dizabilităţi ONU (1993), Declaraţia de la Salamanca UNESCO (1994), Convenţia ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilităţi. Aceste documente recunosc dreptul tuturor copiilor la educaţie.

Cerinţele educaţionale speciale sunt acele cerinţe care derivă din nevoile speciale ale unor persoane, generate de existenţa unor disfuncţii la nivel intelectual, senzorial, fizic, psiho-afectiv, socio-economic, cultural (MECT-Ordinul 5574/ 2011). Conform Ordinului MECTS 5574/ 2011, articolul 6: „Pentru integrarea eficientă a persoanelor cu CES este necesară crearea unor servicii de sprijin specializate în asistenţa psihopedagogică de care să beneficieze copiii/elevii/tinerii integraţi, precum şi a unor servicii de consultanţă pentru cadrele didactice din şcoala incluzivă, ceilalţi elevi, familie şi comunitate.”

În unele ţări ale lumii deja s-au obţinut schimbări majore în domeniul educaţiei integrate, fiecare ţară fiind la un anumit nivel de dezvoltare a învăţământului incluziv. Organizaţia pentru Cooperare şi Dezvoltare Economică (OECD), în parteneriat cu Centrul de Cercetări în domeniul Educaţiei, au realizat un Raport „Integrarea elevilor cu cerinţe educative speciale în şcolile generale”, privind rezultatele integrării în cele 21 ţări membre, axându-se pe diverse domenii.

Noţiunea de cerinţe educative speciale desemnează necesităţile educaţionale complementare obiectivelor generale ale educaţiei şcolare, necesităţi care solicită o şcolarizare adaptată particularităţilor individuale şi/sau caracteristice unei deficienţe (ori tulburări de învăţare), precum şi o intervenţie specifică prin reabilitare/ recuperare corespunzătoare. Sistemul de învăţământ special are drept scop educarea, recuperarea şi integrarea socio profesională a elevilor cu cerinţe speciale.

Evoluţia copilului cu C.E.S. depinde, în primul rând, de asistenţa psihopedagogică specifică, pedagogia curativă realizându-se fie de către un consilier şcolar, profesor itinerant, psihopedagog, alţi profesionişti sau echipe de intervenţie multidisciplinară. Dincolo de particularităţile fiecărei boli în parte, se desprinde aparte şi un set general de măsuri şi tehnici ce pot fi aplicate pentru a comunica eficient, în general, cu un copil cu C.E.S. Ascultarea activă, adică angajarea în acea relaţie de parteneriat cu copilul, ajută la observarea sistematică a comportamentului, chiar şi anticiparea faptelor care ar urma să se producă. Psihopedagogul poate

manipula aceste conduite şi evenimente, în scopul unei conduite cât mai dezirabile, pentru a diminua consecinţele negative.

Folosirea metodelor de interacțiune în cadrul școlii în sprijinul gradului de eficiență a asimilării reprezintă o resursă cu adevărat importantă. Copiii cu CES au nevoie de activităţi de predare-învăţare diferenţiată, individualizată, iar pentru cei care au probleme asemănătoare e bine ca ei să înveţe împreună, pentru că aşa pot beneficia de sprijinul unor cadre specializate.

Cerinţele educative speciale (CES) reprezintă necesităţi educaţionale suplimentare, în raport cu obiectivele generale ale educaţiei, particularizate în funcţie de dizabilităţile constatate la astfel de copii (deficienţe mentale, fizice, senzoriale, tulburări socio-afective sau de comportament, autism, dificultăţi de învăţare).

Concret, la clasă, profesorul trebuie să acorde o importanţă sporită acestor copii şi să particularizeze conţinutul programei şcolare, astfel încât sarcinile de lucru trasate elevilor să fie corect formulate, accesibile, iar potenţialul fiecărui elev să fie valorificat la maxim. Integrarea şcolară reprezintă procesul de educare a copiilor cu sau fără cerinţe speciale în acelaşi spaţiu şi în aceleaşi condiţii, având drept scop final participarea deplină a tuturor copiilor la activităţile şcolare şi extraşcolare. Pentru o integrare eficientă este necesară acceptarea conştientă de către membrii grupului a fiecărei persoane, aceasta fiind favorizată de o organizare şcolară care pune în act o metodologie bazată pe curriculum flexibil. Elaborarea de materiale adaptate şi flexibilizate trebuie să se realizeze în colaborare de către profesorul de sprijin şi cadrul didactic din şcoala integratoare.

Unul din cele mai recente documente ale Comisiei Europene - Suport pentru copiii cu cerințe educaționale speciale (2013), recunoaște existența unui consens politic general privind importanța educației incluzive și a asigurării drepturilor copiilor cu cerințe educaționale speciale la educație în medii comune. Conform documentului, tendința generală de incluziune a copiilor cu cerințe speciale în școlile generale este în creștere, chiar dacă încă mulți copii sunt instituționalizați în școli speciale.

În România, copiii cu dizabilităţi au acces la diverse forme de educaţie şi pot fi înscrişi, în funcţie de forma de dizabilitate, în învăţământul special sau de masă. Copiii cu deficienţe medii, tulburări de limbaj, dificultăţi de învăţare, tulburări socioafective sau de comportament sunt integraţi în şcolile de masă, unde pot beneficia de servicii educaţionale de sprijin. Învăţământul special este organizat în dependenţă de tipul de deficienţă; mentală, de auz, de văz, motorie şi alte deficienţe asociate. Identificarea tipului de deficienţă şi gradul acesteia este în competenţa Comisiei de Protecţie a Copilului, instituţie aflată în subordinea consiliilor judeţene.

În sistemul educaţional românesc, integrarea copiilor cu CES în şcolile de masă poate fi realizată sub mai multe forme: clase compacte, grupe de 3-4 copii integrate în şcolile de masă. Cea mai frecventă formă de integrare este integrarea individuală în clasele obişnuite în şcolile de masă, cele mai apropiate domiciliului acestora. Importanța identificării (cât mai timpurii) a cerințelor educaționale speciale este dată de necesitatea imperioasă de intervenție (la fel de timpurie), pentru ca difi cultățile/defi cienţele să fi e diminuate sau chiar compensate funcțional și social. În cazul în care o dificultate se dovedește a fi tranzitorie, copilul va fi ulterior capabil să învețe și să progreseze în mod normal, tipic, iar dacă o dificultate este mai puțin receptivă la asistența acordată

de școală, la o vârstă fragedă pot fi considerate și acordate alte forme de suport suplimentar necesar pentru a asigura progresul copilului. Identificarea timpurie a problemelor în dezvoltarea copilului trebuie să se bazeze pe toți indicatorii disponibili, inclusiv de evaluare formativă și sumativă, dar și pe informațiile obținute de la părinți.

Practicile școlare pot să facă o discriminare pozitivă, prin metode de predare care să țină seama de abilitățile și necesitățile individuale ale elevilor. În acest sens, școlile urmează să își reconsidere politicile și practicile instituționale în funcție de orice modifi cări în incidența elevilor cu cerințe educaționale. Cadrele didactice care au în colectivitate copii cu CES, vor avea în vedere acţiuni ce presupun colaborarea cu parinții și consilierea acestora, implicarea directă în lucrul efectiv cu copiii. Părinţii şi copii vor fi consiliaţi să fie realişti în aşteptări, vor fi ghidaţi să evite izolarea şi să comunice cu alţi părinţi şi copii aflaţi în situaţii similare. Se va promova o abordare pozitivă a educării şi disciplinării copiilor; copiii vor fi implicaţi, atât cât se poate, în luarea deciziilor, în alegerea activităţilor la care vor participa.

Factorii sociali atrag atenţia asupra rolului contextului social în care se face educaţia, respectiv asupra valorii şi importanţei pe care statul şi diferite alte instituţii o acordă învăţământului în ceea ce priveşte integrarea, succesul profesional şi social al elevilor.

În concluzie, este de dorit ca părinții, cadrele didactice, școala și întreaga comunitate să facă front comun pentru a ajuta la integrarea copiilor cu CES în învățământul de masă. O astfel de abordare poate genera egalitatea de șanse, participarea și integrarea școlară și implict cea socială.

Bibliografie:

1. Asociaţia RENINCO. Educaţia integrată a copiilor cu handicap. UNICEF România, Bucureşti, 1998.

2. Gherguţ A. Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale. Strategii de educaţie integrată, Iaşi, 2001.

3. Dezvoltarea practicilor incluzive în şcoli: Ghid managerial. - UNICEF România, Bucureşti, 1999.

4. Tomșa, G. *Psihopedagogie preșcolară și școlară*. București: Editura C.N.I. Coresi S.A. (2005);

5. Vrasmaş E., Vrasmaş T., Nicolae S., Oprea V. Ghid pentru cadre didactice de sprijin, Bucureşti, 2005.

EDUCAȚIE DESCHISĂ – INOVAȚII ÎN ABORDAREA ȘI INTEGRAREA COPIILOR CU CES

CRÎNGAȘU MIHAELA – CARMEN

GRĂDINIȚA NUMĂRUL 3 BRAGADIRU, ILFOV

Integrarea educativă vizează reabilitarea şi formarea persoanelor cu nevoi speciale aflate în dificultate psiho-motorie, cu dizabilităţi senzoriale, intelectuale, de limbaj, psiho-comportamentale, printr-o serie de măsuri de natură juridică, politică, socială şi pedagogică. Principiul de bază al acestei tendinţe este acela de a adapta şcoala şi educaţia la diversitatea tipurilor şi a posibilităţilor de învăţare, la interesele şi abilităţile de care aceştia dispun. Această nouă orientare în realitatea educaţională presupune adoptarea unor reforme atât la nivel social cât şi la nivelul sistemului de învăţământ.

Problematica integrării copiilor cu CES în învăţământul de masă aduce în discuţie conceptul de egalitate a şanselor. Prin egalitatea şanselor se înţelege acel proces prin care diversele sisteme ale societăţii şi mediului sunt puse la dispoziţia tuturor, în particular a persoanelor cu handicap. Școala incluzivă trebuie să recunoască şi să reacţioneze la diversele cerinţe ale elevului prin: programe de învăţământ adecvate, organizare eficientă, strategii didactice concrete, folosirea optimă a resurselor, parteneriate cu celelalte instituţii ale comunităţii. Școala este un mediu important de socializare. Integrarea şcolară exprimă: atitudinea favorabilă a elevului faţă de şcoala pe care o urmează; condiţia psihică în care acţiunile instructiv-educative devin accesibile copilului; consolidarea unei motivaţii puternice care susţine efortul copilului în munca de învăţare; situaţie în care copilul sau tânărul poate fi considerat un colaborator la acţiunile desfăşurate pentru educaţia sa; corespondenţă totală între solicitările formulate de şcoală si posibilităţile copilului de a le rezolva; existenta unor randamente la învăţătură şi în plan comportamental considerate normale prin raportarea la posibilităţile copilului sau la cerinţele şcolare. Asistentul social joacă din nou, un rol important, prin alegerea instituţiei de învăţământ, putând astfel modela evoluţia ulterioara a copilului .

Fiecare cadru didactic pus in ipostaza de a avea in colectivitatea sa un copil cu CES actioneaza in urma unei reflectii indelungate. Un lucru important pentru cadrele care lucreaza cu acesti copii il reprezinta colaborarea cu parintii si consilierea acestora, implicarea lor directa in lucrul efectiv cu copii, nu in calitate de observator ci si de participanti activi. Parintii copiilor cu CES trebuie sa inteleaga ca au multe idei ru a relationa cu copii lor in mod pozitiv si ca pot sa-i aprecieze mai mult. Ei sunt modele pentru copii lor si prin ei invata sa traiasca in armonie cu lumea. Sarcina parintilor si a cadrelor didactice este sa-i ajute pe copii sa invete despre sentimentele lor si sa le arate relatia dintre sentimentele si comportamentul lor. Copiilor cu cerințe sociale educative ar trebui să li se aloce la școala un alt profesor asistent , pe lânga cel de clasă și asistentul daca avem cazuri mai grave, pentru o mai bună întelegere a noțiunilor predate, dar și pentru a ține pasul cu cei din clasă. Să existe anumite ateliere de lucru, nu sa fie prezenți 6/7 ore în bancă, explorand o gamă mai larga de informații.

Integrarea copiilor cu CES conferă instituţiei şcolare rolul de componentă fundamentală a sistemului social, aptă să răspundă concret imperativelor de moment ale evoluţiei din societatea contemporană şi să rezolve o serie de probleme referitoare la nevoile de acceptare/valorizare socială a fiecărui individ şi la capacitatea acestuia de a se adapta şi integra într-o societate aflată în continuă transformare.

Bibliografie:

1. https://cjraetl.ro/educatia-incluziva-si-copiii-cu-ces-proiect-105934/

INCLUZIUNEA COPIILOR CU CES

VLĂSCEANU FLORICA
GRĂDINIȚA NR.3 BRAGADIRU ILFOV

Fiecare copil prezintă particularități individuale și de relație cu mediul, trăsături care necesită o evaluare și o abordare personalizată. Copii cu deficiențe au și ei aceleași trebuințe în creștere și dezvoltare. Acești copii au în același timp și anumite necesități, particulare, specifice, individualizate.

Ei sunt diferiți din punct de vedere al temperamentului, motivațiilor, capacității chiar dacă prezintă același tip de deficiență.

Conceptul de cerințe educative speciale aspiră la depășirea tradițională a separării copiilor pe diferite categorii de deficiențe, printr-o abordare noncategorială a tuturor copiilor.

Educația sau școala inclusivă implică cu necesitate pregatirea de ansamblu a școlii și societății, pentru a primi și satisface participarea persoanelor cu handicap la medii școlare și sociale obișnuite, ca elemente componente naturale ale diversității umane, cu diferențele ei specifice.

Educația sau școala inclusivă implică ideea de schimbare, a școlii și societății în ansamblu, cu scopul de a răspunde dezideratului societății viitorului - „o societetate pentru toți" comprehensivă și integratoare prin însăși natura ei, care să răspundă mai bine prin co-educație-nevoilor, potențialului și aspirațiilor tuturor copiilor, inclusiv ale ceror deosebiți de dotați sau talentați, ale celor care nu fac față în prezent în școala obisnuită, ale celor cuprinși în școlile speciale separate.

Integrarea școlară este un proces de includere în școlile obișnuite la activitățile educative formale si nonformale, a copiilor considerați ca având cerințe educative speciale.

Integrarea școlară reprezintă o particularizare a procesului de integrare socială a acestei categorii de copii, proces care are o importanță fundamentală în facilitatea integrării ulterioare în viața comunitară prin formarea unor conduite și atitudini, a unor aptitudini și capacități favorabile acestui proces. Integrarea copiilor cu CES permite, sub îndrumarea atentă a cadrelor didactice, perceperea și înțelegerea corectă de către elevii normali a problematicii și potențialului de relaționare și participarea lor la serviciile oferite în cadrul comunității.

Noțiunea de integrare presupune existența unor relații între membrii unui grup, relații bazate pe recunoașterea integrității lor, a valorilor și drepturilor comune pe care le au. Integrarea (relația stabilită între individ și societate) atinge mai multe niveluri, de la simplu la complex, și anume: integrarea fizică- se referă la reducerea distanțelor dintre copii cu CES și ceilalți copii- și are ca principal scop eliminarea sau estomparea dependenței persoanei cu dizabilități de ceilalți; integrarea funcțională- presupune existența posibilității ca elevul/copilul cu CES să participe în comun la procesul educațional; integrarea socială- necesită constiutuirea relațiilor cu ceilalti membrii ai comunității; integrarea personală- este legată de dezvoltarea unor relații cu persoanele importante, semnificative; integrarea societală- apare atunci când copilul integrat în grupul de elevi dobândește sentimentul de apartenență și participare deplină la comunitate, cu asumarea de roluri. Integrarea societală

presupune acceptarea deplină a copilului cu cerinţe speciale de către ceilalți membrii ai comunității școlare, presupune existența sentimentului de încredere în sine și în ceilalți. Toate aceste niveluri ale integării sunt într-o relație de interdependență, se constituie ca un continuum ce presupune creșterea progresivă a sferelor de cuprindere, de la fizică la cea societală, ultima inculzându-le pe toate.

Integrarea socială se refera la ansamblul relațiilor sociale stabilite între persoanele cu CES și ceilalți membrii ai comunității (vecini, colegi, oameni de pe stadă). Aceste relații sunt influențate atât de atitudinile de respect și stimă, cât și de ansamblul manierelor de interacțiune dintre oamenii normali și cei cu CES. În școală, integrarea socială presupune includerea copiilor cu CES în toate activitățile din viața școlară, fără discriminare. De asemenea, copii cu CES sunt incluși și în activitățile extrașcolare. Acest nivel superior impune un grad mult mai mare de integrare socială a pesoanelor aflate în dificultate și, concomitent, o conștientizare profundă a faptului că societatea aparține tuturor cetățenilor ei și nu sunt admise discriminarile, nu sunt justificate. În plan practic, o persoană cu cerințe speciale poate dezvolta relații spontane, dar și regulate, cu un număr mare de indivizi, în funcție de preferințele și interesele sale, fiind la rândul ei acceptată și valorizată ca membru al anturajului respectiv. Integrarea socială se bazează pe faptul că persoana în dificultate se poate folosi în mod neîngrădit de toate facilitățile create și stipulate oficial, iar fenomenul de incluziune ține deja de cutuma socială, fără a mai fi nevoie de apel la anumite dispoziții din partea unei autorități. Integrarea copiilor cu cerinţe speciale se poate realiza dacă există colaborarea permanentă între: elevi, profesori, părinţi, consilieri, organizaţii nonguvernamentale şi alţi parteneri viabili care se pot implica. În viziunea şcolii/educaţiei incluzive, cooperarea constituie un element fundamental, determinant pentru realizarea succesului, succesul privit ca autonomie şi independenţă necesară inserţiei sociale post-şcolare sau/şi post-instituţionale.

Educația specială se referă la adoptarea, completarea și flexibilitatea educației pentru anumiți copii în vederea egalizării șanselor de participare la educație în medii de învățare obișnuite.

Condițiile de care are nevoie copilul cu CES sunt:

- Condiții de stimulare și sprijin a dezvoltării din cele mai timpurii perioade;
- Flexibilitate didactică;
- Adaptarea curriculumului la posibilitățile individuale;
- Individualizarea educației;
- Protecție socială;
- Programe individualizate de intervenție;
- Integrare școlară și socială.

Centrele educative speciale se axează pe particularitățile individuale de dezvoltare, de învățare, de relație cu mediul și necesită o evaluare și o abordare personalizată a necesităților copilului.

Cerințele educative speciale sunt interpretate ca unitate în dezvoltarea copilului, stilul unic de adoptare, de învățare, de integrare, în nivelul individual de dezvoltare fizică și psihică cu caracteristici biologice, fizice, psihice și sociale.

Educația integrată se refera la integrarea în structurile învățământului general cu CES pentru a oferi un climat favorabil dezvoltării armonioase și cît mai echilibrate acestor categorii de copii.

Educația integrată a copiilor cu CES urmarește dezvoltarea capacităților fizice și psihice a acestora care să-i apropie cât mai mult de copii normali, a implementării unor programe cu caracter corectiv-recuperator; stimularea potențialului restant, ce permite dezvoltarea compensatorie a unor funcții menite să le suplinească pe cele deficitare; crearea climatului afectiv în vederea formării motivației pentru activitate, în general și pentru învățare, în special asigurarea unui progres continuu în achiziția comunicării; formarea unor abilități de socializare și relaționare cu cei din jur; formarea de deprinderi cu caracter profesional și de exercitare a unor activități cotidiene; dezvoltarea comportamentelor adaptative și a însușirilor pozitive ale personalitatii, care să faciliteze normalizarea deplină. Fiecare copil cu CES trebuie să beneficieze de un program adecvat și adaptat de recuperare, care să dezvolte maximal potențialul fizic și psihic pe care îl are. Integrarea urmărește valorificarea la maximum a disponibilităților subiectului deficient și antrenarea în mod compensatoriu a palierelor psiho-fizice care nu sunt afectate în așa fel încat să preia activitatea funcțiilor deficitare și să permita însușirea de abilități care să înlesnească integrarea eficientă în comunitatea normală. Prin integrare, se realizează și o pregătire psihologică a copilului, care să contribuie la crearea unor stări efectiv emoționale corespunzatoare, în care confortul psihic este menținut de satisfacțiile în raport cu activitățile desfășurate. Raportul relației socializare, integrare, incluziune, are în vedere implicațiile practice și teoretice ce privesc evoluția sistemului de organizare a educației speciale și a pregătirii copiilor pentru integrarea și incluziunea în activitățile profesionale și în colectivitățile sociale.

Exista diferite forme de integrare a copiilor cu CES și anume:

· Forme de integrare totală, parțială-elevii cu CES petrec doar o parte din timpul sau în școală obișnuită sau la anumite discipline, școlare unde pot face față;

· Forme de integrare totală- elevii cu CES petrec tot timpul în școala obișnuita cu exceptia programelor terapeutice care se pot desfașura în spații speciale, destinate acestui scop;

· Și forme de integrare ocazională – participare în comun la diferite excursii, serbări, întreceri sportive, spectacole, etc.

Fiecare cadru didactic pus în ipostaza de a avea în colectivitatea sa un copil cu CES acționeaza în urma unei reflecții îndelungate. Un lucru important pentru cadrele care lucrează cu acești copii îl reprezintă colaborarea cu parinții și consilierea acestora, implicarea lor directă în lucrul efectiv cu copii, nu în calitate de observator ci și de participanți activi. Parinții copiilor cu CES trebuie să înteleagă că au multe idei de a relaîiona cu copii lor în mod pozitiv și ca pot să-i aprecieze mai mult. Ei sunt modele pentru copii lor și prin ei învată să trăiască în armonie cu lumea. Sarcina părinților și a cadrelor didactice este să-i ajute pe copii să învete despre sentimentele lor și să le arate relația dintre sentimentele și comportamentul lor.

Relația dintre părinti, cadre didactice și copii cu CES trebuie privită pozitiv, iar pentru acest lucru este nevoie de respectarea următorelor reguli:

Parinții și copii trebuie sa fie realiști în așteptări. Copilul trebuie implicat în luarea deciziilor și trebuie alese situațiile la care poate să participe. Trebuie oferite copilului o

alegere de 2 optiuni, pe care cei mai mari le accepta. Problemele trebuie discutate până când se ajunge la o concluzie acceptabilă, chiar dacă nu se ia o hotarâre;

Trebuie să existe un parteneriat cât mai strâns între părinții copiilor cu CES și cadrele didactice bine pregătite și informate în legatură cu felul în care pot interveni pentru consilierea acestora. Trebuie redusă izolarea părinților punându-i în legatură cu alți părinți aflați în situații similare, promovând o abordare pozitivă a creșterii și disciplinării copiilor;

Trebuie susținut că nu există un singur model de părinte și numai prin unirea forțelor părintilor, cadrelor didactice și a școlii se poate face o mai bună integrare a copiilor cu CES.
Copii sunt o categorie socială care, în ciuda aparențelor nu au timp să aștepte.
Educația specială este o forma de educație adoptată și destinată tuturor copiilor cu CES care nu reușesc singuri să atingă, în cadrul învățământului obișnuit-temporar sau pe toată durata școlarității, un nivel de educație corespunzator vârstei și cerințelor societății pentru un om activ, autonom și independent.
Principiile care stau la baza educației al oricărui copil:

1. Garantarea dreptului la educație al oricărui copil:

· Copii au dreptul să învețe împreună, indiferent de dificultăți și de diferențe
· Fiecare este unic și are un anume potențial de învățare și dezvoltare
· Școala și comunitatea asigura șanse egale de acces la educație pentru toți –copiii.

2. Asigurarea de servicii specializate centrate pe nevoile copiilor cu CES:

Corelarea tipurilor de educație și a formelor de școlarizare în funcție de scopul educației, obiectivele generale și specifice precum și de finalitățile educației

· Asigurarea conexiunilor educaționale activității complexe

Finalitățile educației speciale sunt acelea de a crea condiții unei bune integrări sociale și profesionale a persoanei cu nevoi speciale.
Un obiectiv important al școlii inclusive îl reprezintă sprijinul acordat pentru menținerea în familie a copiilor cu CES. De aceea, se pune problema respectării principiului normalizării ce se refera la condițiile de mediu și viață, la eliminarea separării copiilor cu CES și la acceptarea lor alături de ceilalti copii.
Principiul normalizării presupune luarea în seamă nu doar a modului în care persoana cu deficiențe se adapteză la cerințele vieții sociale, dar în același timp, la felul în care comunitatea întelege să se conformeze nevoilor și posibilităților persoanei în dificultate.
Normalizarea implică includerea într-un mediu școlar și de viață cotidiană nediscriminatoriu și asigurarea unei multitudini de servicii care să reducă pe cât posibil starea de handicap, chiar daca deficiențele sau afecțiunile propriu-zise nu pot fi înca depășite.

Bibliografie

1. Verza, E. , Păun, E. „Educația integrata a copiilor cu handicap”, Unicef, 1998
2. Popescu, E. , Plesa, O.(coord) „Handicap, retardare, integrare”, București, Pro Humanita, 1998
3. Vramas, T. „ Învățământ și⁄sau inclusiv”, Ed. Aramis, 2001
4. Ghergut. Alois. (2006). Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale- Strategii diferențiate și incluzive în educație. Editura Polirom. Iași

MODALITĂȚI DE SPRIJIN A COPIILOR CU CES

BADEA MONICA VALENTINA
GRĂDINIȚA NR. 3 BRAGADIRU, ILFOV

Un rol important în modificarea atitudinii faţă de problema educaţiei copiilor cu CES l-au avut rezultatele unor cercetări care demonstrau cu certitudine, că acei copii care au fost educaţi în instituţii speciale nu fac progrese mai mari, comparativ cu cei rămaşi în medii educaţionale obişnuite. Datorită acestui fapt, în secolul XX, modelul educaţiei segregate, destinat tuturor categoriilor de copii cu probleme în dezvoltare, a fost supus unor critici severe şi cercetat din punct de vedere al acţiunii asupra copiilor.

1. Modelul cooperării şcolii speciale cu şcoala obişnuită. Şcoala obişnuită coordonează procesul integrării şi stabileşte un parteneriat activ între cadrele didactice din cele două şcoli care experimentează şi susţine un nou mod de desfăşurare a procesului educaţional. Cadrele didactice, în parteneriat, pregătesc împreună conţinutul lecţiilor, adaptând materialele şi mijloacele de învăţare potrivit necesităţilor individuale ale elevilor. Acest model are avantajul că permite valorificarea resurselor şi experienţelor deja existente în cele două tipuri de şcoli, fără a necesita cheltuieli suplimentare, însă constituie o formă restrânsă de integrare, deoarece copilul cu CES îşi va continua activitatea extraşcolară în şcolile speciale de care aparţine.

2. Modelul bazat pe organizarea unei clase speciale în cadrul şcolii generale presupune integrarea copiilor cu CES în şcoli obişnuite, facilizându-li-se sprijinul cadrelor didactice şi specialiştilor din şcoală. Acest model este însă criticat de unii specialişti, care nu consideră o integrare reală constituirea unei clase speciale într-o şcoală obişnuită, iar practica a demonstrat dificultatea program de integrare după acest model.

3. Modelul bazat pe amenajarea în şcoala obişnuită a unei camere de instruire şi resurse pentru copiii deficienţi, integraţi individual în clase obişnuite din şcoala respectivă – în acest caz profesorii de sprijin se ocupă cu elevii deficienţi, atât în spaţiul special amenajat din şcoală, cât şi în orele de clasă, atunci când condiţiile cer acest lucru.

4. Modelul integrant favorizează integrarea într-o şcoală obişnuită a unui număr mic de copii cu CES (1–3 elevi), domiciliaţi la mică distanţă de şcoală (se evită astfel dezavantajul deplasărilor pe distanţe mari a copilului), sprijinul de un profesor itinerant (specializat în munca la domiciliul copilului cu un anumit tip de deficienţă), care pot participa la activităţile şcolii respective.

5. Modelul comun este relativ asemănător cu cel precedent, cu deosebirea că în acest caz profesorul itinerant este responsabil de toţi copiii cu deficienţe dintr-un anumit areal şi oferă servicii de sprijinire copilului şi familiei acestuia. Un criteriu fundamental de diferenţiere a formelor de integrare se referă la durata prezenţei copilului cu CES în şcoala obişnuită.

Astfel putem întâlni:

• forme de integrare totală – elevii cu CES petrec tot timpul în şcoala obişnuită, cu excepţia eventualelor programe terapeutice care se pot desfăşura în spaţii special destinate acestui scop;

• forme de integrare parţială – elevii cu CES petrec doar o parte din timpul său în şcoala obişnuită sau la anumite discipline şcolare unde pot face faţă;

• integrare ocazională – participarea în comun la diferite excursii, serbări, întreceri sportive, spectacole etc.

În concluzie, modelele menţionate nu sunt perfecte, pentru a răspunde în totalitate problemelor şi nevoilor copiilor cu CES pentru a fi integraţi în învăţământul general. Dezvoltarea şi aplicarea lor ţine de contextul geografic, demografic, socio-cultural, economic, politic, managerial etc. al sistemului de învăţământ. Aşadar, conceptul integrării copiilor cu CES este destul de vast şi conţine diverse semnificaţii în funcţie de modalităţile de aplicare a integrării.

Deci, integrarea şcolară a copiilor cu CES presupune indispensabil individualizarea şi diferenţierea procesului de învăţământ, condiţii care pot fi realizate prin elaborarea programelor educative individualizate.

BIBLIOGRAFIE:

1. Gersamia, I., Imedadze, N. (2015). Difficulties in social adaptation of a child to kindergarten: research of factors. Forum Pedagogiczne
2. Racu, A., (2016). Strategii tradiționale și moderne în psihopedagogia școlii incluzive, Chișinău, Rep. Moldova, Ed. Tipografia Centrală;

COPIII CU CES ÎN GRĂDINIȚĂ

COSTACHE ANA-MARIA

GRĂDINIȚA NR.3, BRAGADIRU, ILFOV

Termenul de CES a fost lansat în UK în 1978 şi adoptat în 1990 de UNESCO pentru a desemna „necesităţile complementare obiectivelor generale ale educaţiei şcolare”, concretizate într-o „şcolarizare adaptată particularităţilor individuale, caracteristice unei deficient, precum şi printr-o intervenţie specifică, prin reabilitare sau recuperare corespunzătoare”. (Mara, 2009, p.79)

Copilul cu CES este cel care manifestă:

- ✓ deficienţe de intelect;
- ✓ supradotare;
- ✓ tulburări de spectru autist;
- ✓ tulburări emoţionale sau comportamentale: anxietate, ADHD etc.;
- ✓ deficienţe senzoriale sau fizice: de auz, de vedere, locomotorii;
- ✓ dificultăţi de învățare: dislexie, disgrafie, discalculie;

Pentru părinţii unui copil cu cerinţe educative speciale, pasul acceptării unui diagnostic poate fi greu de făcut şi întârzie demararea unei terapii corespunzătoare, atât de necesare. Etapele prin care trece, de obicei, familia, variază de la stare de şoc, negare, neîncredere, (auto) învinuire până la acceptare, resemnare şi lupta pentru viitorul mai bun al copilului.

Uneori, dificultăţile prin care trece copilul scot la iveală alte calităţi nebănuite (capacitate de memorare extraordinară, procesarea rapidă a informaţiei, talent în diverse arii de dezvoltare sau chiar, geniu). Cooperarea dintre familie şi specialiştii în domeniu are ca efect integrarea cu succes a copilului în grădiniţă/ şcoală, creându-i acestuia sentimentul apartenenţei, crescând încrederea în forţele proprii şi ajutându-l să devină adult independent, cu şanse reale la o viaţă fericită.

Curriculum-ul școlar trebuie considerat un instrument necesar, suficient de flexibil, adaptat şi individualizat, încât să asigure condiţii de învăţare fiecărui copil. Adaptarea

curriculumului la clasă pentru predarea, învăţarea şi evaluarea diferenţiată se poate realiza prin:

- adaptarea mediului de învăţare din punct de vedere fizic, psihologic şi social);
- adaptarea conţinuturilor (cantitativ şi calitativ), la capacitatea de învăţare a copilului;
- adaptarea proceselor didactice (metode utilizate, material didactic, timp de lucru alocat), nivelul de sprijin acordat elevului;
- adaptarea procesului de evaluare.

Pentru o educaţie incluzivă de succes, părinţii trebuie să participe direct la viaţa grădinitei şi pot influenţa anumite decizii care privesc procesul educaţional. Dedicarea unei perioade de timp extinse pentru sprijinirea copilului în timpul activităţilor la clasă este o condiţie esenţială reuşitei integrării. Neimplicarea sau indiferenţa părinţilor în ceea ce priveşte problemele educaţionale ale copilului, prin plasarea responsabilităţii în sarcina şcolii, vine în opoziţie cu ideea de incluziune. Sprijinul redus din partea autorităţilor abilitate, posibilităţile materiale reduse sau percepţia celor din jur pot îngreuna integrarea socială şi şcolară a copilului cu dizabilităţi. Învăţământul de masă trebuie să includă copiii cu CES, dar integrarea reală presupune, printre altele, adaptarea numărului de copii la clasă, implicarea personalului specializat, motivaţia cadrelor didactice, susţinere reală şi cooperare facilitată prin legi, asigurarea condiţiilor necesare etc.

Educarea celorlalți copii în spiritul acceptării ca egal a colegului lor, includerea în jocurile lor şi descoperirea calităţilor acestuia contribuie, pe termen lung, la formarea unei mentalităţi pozitive.

Bibliografie

• Mara, D., Strategii didactice în educaţia incluzivă, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2009.

• Vrăşmaş, T., Incluziunea şcolară a copiiilor cu cerinţe educaţionale speciale. Aspiraţii şi realităţi. UNICEF.

CUM SĂ ABORDEZI PERSOANELE CU CES

ROȘEȚI OANA RALUCA
GRĂDINIȚA NR. 3, BRAGADIRU

Voi prezenta cateva indrumari necesare celor care interactioneaza cu persoane cu CES:

Interactiunea:

Cea mai mare greșeală pe care adulții o fac atunci când întâlnesc o persoana cu nevoi special este este aceea ca nu reușesc să interacționeze cu ea. De obicei, încearcă să-i pună intrebari (ei urăsc întrebările, se vor inchide si nu vor comunica), apoi adultul renunță și începe să vorbească cu parintele. Daca o persoană ii adreseaza unui copil cu nevoi speciale întrebări de la distanta, va obtine acelasi raspuns. Regulile de conversație politicoasă se aplică tuturor: in primul rând, prezentați-vă și explicați de ce doriti sa comunicati cu el.

În funcție de nevoile speciale ale copiilor , poate fi necesar să-l luați de mâna, să puneți o mână pe umărul lui sau chiar să vă atingeți reciproc fețele pentru a face o introducere adecvată. Apoi explicati-i activitatea pe care urmeaza sa o faceti impreuna. Explicați-i diferitele etape ale activității pe care urmeaza sa o desfasurati, inclusiv începutul și sfârșitul - în timp ce faceți cât mai mult contact vizual posibil.

Observarea:

Unii copii cu nevoi speciale percep aportul senzorial în moduri diferite și pot fi incapabili să verbalizeze disconfortul creat. Amintiți-vă că orice comportament inseamna de fapt comunicare!!! Tine cont de aceste lucruri și gândiți-te la ceea ce vă comunică comportamentul copiilor. Dacă nu sunteți sigur ca reusiti sa decodati comportamentul, adresați-vă părinților sau altor adulți pentru sfaturi.

Flexibilitatea:

Unii adulți spun că nu vor schimba modul în care fac lucrurile pentru a găzdui o astfel de persoană într-un grup. Aceasta face ca scopul sa nu poata fi atins. Tocmai a folosi o varietate de metode pentru a ajuta o altă persoană să înțeleagă și să capete noi abilități reprezinta cheia succesului. De exemplu, dacă un copil refuză o activitate, aduceți părintele în aceea activitate timp de câteva minute pentru ai reduce anxietatea, apoi usor, cu blandete il

scoateti din activitate. Dacă un copil nu are abilitățile motorii adecvate pentru o activitate, atunci, ajutați copilul să treacă prin mișcări și să atribuie un prieten pentru a ajuta copilul să practice pe margine timp de câteva minute.

Consecventa:

Dacă un set de reguli este prezentat grupului, aplicați aceste reguli în mod consecvent tuturor. În cadrul unui curs de arte frumoase, in prima zi, instructorul le-a explicat elevilor și părinților că, dacă un copil avea vreo problemă de comportament, el îi va cere părintelui să stea cu copilul. De-a lungul lecției, unul din copiii inscrisi a avut dificultăți în înțelegerea direcțiilor rapide. Parintele a așteptat ca instructorul să-l cheme asa cum a spus la inceputul cursului. Dar nu a facut-o, mai mult i-a spus direct copilului ca daca nu se linisteste va trebui sa paraseasca sala daca nu se va linisti. Aceasta a fost o experienta trista atat pentru copil cat si pentru parinte!

Un plan de rezervă:

În lumea nevoilor speciale, există întotdeauna un Plan B și, de obicei, un Plan C. Asigurați-vă că există spațiu pentru a vă liniști și a vă mișca liber dacă lucrurile merg prost. Gândiți-vă la ceea ce poate face fiecare participant si activitatea va avea succes.

Fii pozitiv!

O atitudine pozitivă este cea mai importantă calitate pentru oricine lucrează cu copii cu nevoi speciale. Unii oameni fără experiență sau cu cunoștințe putine despre o dizabilitatea reusesc uneori, cu multa daruire si empatie, sa schimbe un comportamnet.

De aceea este foarte important ca cei aflati in astfel de situatii sa fie expusi cator mai multe situarii de invatare, unde exista sanse mari sa se produca schimbari in bine.

Mult succes!

INCLUDEREA COPIILOR CU NEVOI EDUCAȚIONALE SPECIALE: MAI MULT DECÂT O PROVOCARE PEDAGOGICĂ

VECHIU ALEXANDRA

GRADINITA NR. 3, BRAGADIRU, JUD. ILFOV

Integrarea persoanelor cu dizabilități înseamnă o apreciere pozitivă a diferențelor. Prin urmare, are o semnificație pozitivă nu numai pentru copiii cu nevoi educaționale speciale și familiile acestora, ci și pentru abordarea socială a tuturor tipurilor de diferențe, fie că sunt rasiale, religioase, politice sau de orice fel. Implică recunoașterea faptului că toate ființele umane, din cauza condiției lor, au drepturi egale.

Când vorbim de integrare și în prezent, mai degrabă de incluziune, ne referim la identificarea, evaluarea și dezvoltarea unor programe speciale destinate copiilor și persoanelor ale căror dificultăți sau dezavantaje de învățare necesită un ajutor suplimentar pentru a-și atinge deplina dezvoltare educațională.

Astfel de dificultăți pot fi legate de disfuncții fizice sau senzoriale, cum ar fi probleme severe de vedere sau auz. De asemenea, ca băieți și fete cu nevoi educaționale speciale sunt incluși cei care prezintă tulburări severe în domeniul limbajului și cei care prezintă tulburări severe de învățare, fie ele generale sau specifice. Dificultățile emoționale sau comportamentale, care datorită gravității lor îngreunează adaptarea copilului la sistemul școlar, au fost incluse și printre elevii care necesită asistență de specialitate.

Indiferent de tipul de dizabilitate care afectează acești copii, aceștia prezintă de obicei dificultăți de învățare în contextul școlar normal. Aceste dificultăți pot afecta citirea, scrierea, limbajul, matematica și/sau aria dezvoltării socio-emoționale, cu excepția cazului în care se aplică măsuri speciale pentru a facilita integrarea și o mai bună dezvoltare a fiecărui copil cu nevoi educaționale speciale. Deși aceste dificultăți în obținerea competențelor academice de bază determină că necesită ajutor suplimentar în diferite domenii, nu poate justifica segregarea lor de sistemul școlar.

În educația incluzivă, băieții și fetele cu și fără nevoi educaționale speciale rămân împreună de cele mai multe ori în aceleași săli, desfășurând activități comune. Ceea ce se urmărește în această abordare se bazează pe conceptul că mediul educațional este cât mai puțin restrictiv. Această abordare promovează adaptarea curriculară a elevului, pe baza propriului ritm de învățare, fără ca aceasta să implice, în vreun fel, excluderea acestuia din grupul său.

Integrarea apare ca o referință care poate apărea la patru niveluri, care sunt globalizate și interdependente. Aceste niveluri sunt: un nivel fizic, un nivel funcțional, un nivel social și un nivel comunitar.

a) Integrarea fizică: Acest nivel se caracterizează prin participarea și comunicarea persoanelor cu nevoi educaționale speciale în mediul lor. Scopul este să existe o integrare și o

mișcare pentru persoana, băiatul sau fata cu dizabilități, să împartă spații comune, precum terasele, sala de mese, biblioteca sau terenurile de sport.

b) Integrarea funcțională: este acea integrare care are loc atunci când băiatul sau fata cu dizabilități are posibilitatea de a dezvolta sau de a participa la același tip de activități ca și colegii săi sau, cel puțin, există o îngrijorare din partea profesorului. deoarece se integrează pentru a participa la activități similare. În acest tip de integrare se pot distinge trei niveluri:

- Primul nivel de integrare funcţională constă în coutilizarea resurselor de către elevii cu cerinţe educaţionale speciale şi elevii obişnuiţi, în centrele de învăţământ obişnuit. Cu toate acestea, această utilizare are loc în momente diferite pentru fiecare persoană.

- Al doilea nivel de integrare funcțională constă în utilizarea simultană a serviciilor educaționale de către toți elevii, indiferent dacă au sau nu nevoi educaționale speciale.

- Al treilea nivel de integrare funcțională este cooperarea. Acest nivel de integrare apare atunci când relația stabilită între elevii cu și fără nevoi educaționale speciale se caracterizează printr-o interacțiune activă între ambele grupuri, în timpul utilizării resurselor educaționale.

c) Integrarea socială: Este ceea ce se realizează atunci când băiatul sau fata care are o dizabilitate fizică sau psihică devine o parte reală a grupului. Elevul este capabil să creeze legături afective și instrumentale și, prin urmare, este capabil să mențină interacțiuni semnificative cu colegii săi.

d) Integrarea în comunitate: Acest nivel este considerat ultima etapă de integrare, întrucât persoanei cu dizabilități i se acordă aceleași condiții, aceleași drepturi și obligații similare cu cele ale oricărui cetățean. Pentru a produce acest proces, este necesar să se efectueze o planificare amplă și necesită o muncă de conștientizare, astfel încât toți actorii din comunitate să accepte diferențele dintre oameni ca pe ceva normal și să aibă o atitudine deschisă și pozitivă față de procesul de integrare.

Unul dintre cele mai mari obstacole în calea includerii elevilor cu nevoi educaționale a fost rezistența cadrelor didactice, care, nu fără motiv, susțin că nu au pregătirea sau resursele necesare pentru a face față unui învățământ mai specializat. O altă plângere recurentă a profesorilor cu privire la o atitudine segregaționistă față de elevii cu nevoi educaționale speciale este necunoașterea strategiilor educaționale care să promoveze integrarea.

Educația incluzivă implică o schimbare de la o abordare competitivă la o abordare cooperativă, în timp ce, în același timp, implică o planificare bazată pe nevoile elevilor, mai degrabă decât pe cerințele curriculumului.

BIBLIOGRAFIE:

1. Weihs T.J., *Copilul cu nevoi speciale*, Ed Triade, Cluj Napoca, 1998

2. Verza F., *Introducere în psihopedagogia specială şi asistenţa socială*, Ed Fundatiei Humanitas, 2002

3. Vornicescu T., *Situația copiilor cu CES incluși în învățământul de masă*, 2018, disponibil la https://issuu.com/pedag/docs/strategii_de_integrare_a_copiilor_c

COPIII CU CERINȚE EDUCATIVE SPECIALE ÎN SERVICIILE DE EDUCAȚIE TIMPURIE

IANCU DANIELA MARIA

MĂRGINEANU DIANA ALEXANDRA

GRĂDINIȚA NUMĂRUL 3, BRAGADIRU, ILFOV

Învățământul preșcolar, ca prima treaptă a învățământului preuniversitar, constituie prima formă de educație organizată și sistematică, ce are drept scop principal pregătirea copiilor în vederea integrării optime la cerințele vieții școlare, având implicații majore și în capacitatea copilului de a se plia în funcție de normele și rigorile societății din care face parte.

În această perioadă, parteneriatul dintre grădiniță, ca instituție specializată în educarea copiilor, și familie, ca aparținători ai copilului, este unul foarte important deoarece achizițiile dobândite de copil în cadrul familiei, continuate și îmbunătățite de grădiniță, conduc spre viitorul succes școlar al copilului.

În ceea ce privește copiii cu CES, atât grădinița, cât și școala, sunt instituții ale comunității care au obligația de a oferi șansa egală la educație oricărui copil, indiferent de origine sau particularități sociale, psihologice, culturale sau biologice. Contrar ideii generale, care tinde să plaseze sub cupola nevoilor speciale doar copiii care au dificultăți psihice sau fizice, acestea sunt mult mai diverse și pot afecta un număr mult mai mare de preșcolari decât s-ar putea crede la o primă vedere. În cadrul cerințelor educaționale speciale sunt incluse persoanele cu dizabilități, fie că acestea sunt vizibile sau nu (cum ar fi nevăzătorii sau cei afectați de ambliopie/ surzi/ ale dizabilități multiple/asociate). Persoanele cu dificultăți și tulburări de învățare au, de asemenea, nevoie de ajutor și sprijin în integrarea socială și în crearea unui ritm în ceea ce privește viața academică, de aceea, o bună calitate încă din perioada educației timpurii, constituie un mare avantaj în ceea ce privește atingerea propriului potențial al individului. O altă categorie importantă în cadrul cerințelor educaționale speciale o reprezintă preșcolarii ce provin din medii socio-culturale defavorizate. Altfel spus, orice copil poate prezenta cerințe educaționale speciale într-o perioadă sau alta a școlarizării sale, interesul instituției din care acesta face parte fiind permanent acela de a suplini/preveni/sprijini lipsurile pe care acesta l-ar putea resimți și care afectează, fără doar și poate, implicarea și participarea activă la activitățile instructiv-educative desfășurate.

Un principiu pe care orice educator trebuie să îl aibă înainte de a proiecta activitatea pe care dorește să o desfășoare, este raportarea la actul educațional de pe poziția capacității copilului cu CES de a înțelege conținutul învățării, nu de pe poziția adultului, vizând în permanență flexibilizarea educației într-o viziune incluzivă a categoriilor vulnerabile mai sus menționate.

O problemă pe care educatorii sunt nevoiți să o confrunte, este absența sau indiferența părinților în ceea ce privește problemele educaționale ale copilului, reprezentând o mare piedică în alcătuirea unui plan de intervenție pentru recuperarea copilului, dar și în ideea generală de incluziune. În aceste situații, cadrul didactic are un rol important, de a prezenta punctual comportamentele observate, însoțite de argumente științifice, păstrând o atitudine binevoitoare. Consilierul școlar

poate media astfel de situații, punctul său de vedere și participarea la diferite activități pentru a observa reacțiile și comportamentul pe care copilul îl manifestă.

Parteneriatul în favoarea copilului cu CES scoate în evidență un proces complex la care pot lua parte mulți membri din grupul social apropiat sau extins al copilului. Având un scop comun, în cadrul unui astfel de parteneriat toți membrii au de câștigat, după cum urmează:

Copiii cu CES incluși în grădinița de masă:

• dobândesc încredere și au atitudine pozitivă față de viață, prezintă stimă și prețuire de sine;

• obțin performanțe mai bune.

Copiii majoritari din școlile incluzive:

• devin sensibili şi empatici faţă de nevoile celorlalți;

• învață să accepte diferențele, mult mai bine, faţă de persoane cu dizabilități;

Cadrele didactice şi alţi specialiști:

• înţeleg diferenţele individuale şi le privesc ca provocări, nu ca pe impedimente;

• învaţă strategii de promovare a dezvoltării şi susținerii stilurilor de învățare ale tuturor copiilor;

• descoperă noi tehnici de învăţare, pentru a veni în ajutorul copiilor care întâmpină dificultăţi reale în învăţare;

Familia:

• descoperă că şi altcineva le poate asigura copiilor lor un mediu securizant şi stimulativ;

• învaţă să accepte potenţialul şi nevoile propriului copil;

• stabilesc prietenii şi relaţii de întrajutorare cu ceilalţi părinţi;

• acceptă că sunt în situaţii similare cu ceilalţi părinţi;

• conştientizează că sunt o parte importantă a comunităţii educaţionale.

Comunitatea:

• membrii comunităţii dezvoltă o nouă înţelegere şi apreciere a diversităţii, sunt mai conştienţi de faptul că toţi oamenii au nevoi unice, care trebuie respectate;

• copiii devin membrii participanţi ai comunităţii şi contribuie la buna dezvoltare a acesteia;

BIBLIOGRAFIE

Alios Gherguț,Luciana Frumos, *Educația Incluzivă*, Polirom, Iași, 2019

Valerica Anghelache(coord.), Metodica activităților instructiv-educative din grădiniță, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2022

DIVERSITATE ȘI CONEXIUNI ÎNȚELEPTE

ALEXANDRU CAMELIA NICOLETA
SCOALA GIMNAZIALĂ „GEORGE COȘBUC" 23 AUGUST

Eficiența sistemului incluziv de învățământ reprezintă o educație deschisă pentru toate categoriile de persoane, ținând seama de nevoile speciale ale fiecăruia, indiferent că este vorba despre condiția fizică, socială, economică sau de gradul de handicap pe care îl figurează, tulburări de comportament, limbaj sau relaționare cu restul colectivului. Prin urmare, este necesară întocmirea unui plan de învățământ personalizat pe necesitatea fiecărui individ. În cadrul acestui tip de sistem se realizează integrarea copiilor cu CES.

Problematica integrării ridică și o problemă destul de acută în învățământul zilelor noastre, anume bullying-ul. Pentru a evita un atare compartament provenit din partea colectivului în care urmează a fi integrat un nou elev, este necesară a se realiza o acțiune omisă de cele mai multe ori. Există tendința de învățare și instruire a cadrelor didactice despre cum este corect a opera cu un astfel de caz și cum se poate realiza o integrare mult mai ușoară. Însă facilitate procesului își are fundamentele și în instruirea colectivului de elevi. Vârstă fragedă poate determina vulnerabilitate, dar și maleabilitate în înțelegerea unei problematici. Prin urmare o inovație în abordarea copiilor cu CES, ar consta în realizarea unor ore de cursuri în care copii să fie învățați despre necesitățile unui copil cu CES, cum anume este corect să abordăm o discuție, ce subiecte putem atinge, dar și pe care este benefic să le evite.

O altă modalitate de evitare a situației în care un elev cu CES nu s-ar putea integra, ar fi realizarea unei acțiuni în oglindă cu cea menționată anterior. Anume, realizarea unor ședințe speciale, în care pot fi invitați un număr minimal de viitor colegi de clasă, cu care copilul să poată interacționa, pentru ca momentul întâlnirii cu tot colectivul, să fie mult mai ușor de trecut și de perceput.

Totodată, evaluarea copiilor la început de an este impetuos necesară a se realiza. De cele mai multe ori, în cazul copiilor aflați într-o astfel de situație, familia nu cunoaște problema, pentru că nu este informată în acest sens ori nu a fost depistată, așadar nu conștientizează că au un copil cu nevoi speciale, refuzând adevărul. Aceasta este una dintre problemele cel mai des întâlnită în rândul cadrelor didactice. Așadar, o altă abordare inovatoare ar consta în evaluarea de către un specialist, la început de an, a copiilor prin diverse teme, activități, discuții, pentru a putea depista la timp eventualele probleme. Realitatea zilelor noastre ne aduce în fața situației în care cadrul didactic nu este informat că există un astfel de copil în colectivitate, prin urmare planul de învățământ nu este adaptat conform nevoilor, rezultatul nefiind unul favorabil.

Realizarea de activități care includ atât copilul cu nevoi speciale, cât și restul colectivului, poate reprezenta o altă metodă inovatoare în abordarea și integrarea copiilor cu CES, întrucât acesta din urmă nu va mai simți o discrepanță între activitățile realizate de colegii săi și cele realizate de el. Activitățile se pot personaliza în funcție de specialitatea fiecărui cadru didactic, dar și în funcție de nevoile pe care clasa ,respective elevii cu nevoi educaționale speciale le au. Materializarea acestora este recomandat a fi echilibrată.

Utilizarea tehnologiei asistive în cadrul activităților, pentru a le oferi oportunități mai bune de învățare și dezvoltare, reprezintă o etapă superioară în abordarea si integrarea copiilor cu CES. Exemple de tehnologii asistive care au fost utilizate cu succes în cadrul sistemului incluziv de învățământ:

- *Aplicații de comunicare augmentativă:*
  - *Proloquo2Go*:această aplicație pentru dispozitive mobile, precum iPad, oferă simboluri vizuale și opțiuni de comunicare pentru copiii cu tulburări de limbaj. Utilizatorii pot selecta imagini sau simboluri pentru a forma propoziții și pentru a comunica eficient.
  - *TouchChat*:este o altă aplicație care oferă o platformă de comunicare augmentativă. Aceasta poate fi personalizată pentru a se potrivi nevoilor individuale ale utilizatorilor, inclusiv adaptarea vocabularului și a simbolurilor în funcție de nivelul lor de înțelegere și exprimare.
- *Dispozitive hardware adaptate pentru deficiențe motorii:*
  - *Mouse-uri adaptate*:există mouse-uri special adaptate, precum cele cu joystick sau cele controlate prin suflare, care sunt concepute pentru a facilita utilizarea computerelor pentru elevii cu deficiențe motorii.
  - *Tastaturi cu caractere mari*:tastaturile cu caractere mari sau tastaturile tactile speciale sunt adaptate pentru a răspunde nevoilor elevilor cu deficiențe de vedere sau cu alte deficiențe motorii care pot avea dificultăți în utilizarea tastaturilor standard.
- *Software de recunoaștere vocală:*
  - *Dragon NaturallySpeaking:* Acest software permite utilizatorilor să dicteze text și să controleze computerul prin intermediul comenzilor vocale. Este util pentru elevii cu dificultăți de scriere sau pentru cei care au nevoie de asistență în utilizarea computerului.
- *Tablete tactile cu funcții de accesibilitate:*
  - *iPad cu VoiceOver*: Funcția VoiceOver integrată pe dispozitivele iPad oferă un ecran cititor de ecran pentru persoanele cu deficiențe de vedere. Utilizatorii pot naviga pe ecran și accesa aplicații folosind gesturi tactile și comenzi vocale.
- *Software pentru citit și scris cu suport vocal:*
  - *Read&Write Gold*:acest software oferă suport vocal pentru citirea textului și funcții de scriere predictivă, fiind util pentru elevii cu dislexie sau alte dificultăți de citire și scriere.

Este important să se evalueze în mod regulat și să se adapteze aceste tehnologii în funcție de schimbările, nevoile și abilitățile elevilor cu CES.

Concluzionând, este important de menționat ipoteza în care fiecare copil este unic, caracteristică importantă de conștientizat pentru orice bun pedagog. Aceasta din urmă determină așadar înțelegerea noțiunii că fiecare copil se dezvoltă, înțelege, analizează și sintetizează prin propria sa modalitate. Învățământul global se bazează pe educație, empatie, susținere și înțelegerea nevoilor fiecăruia.

„Diversitatea umană face ca toleranța să fie mai mult decât o virtute; o face o cerință pentru supraviețuire.” – Rene Dubos

EDUCAȚIA COPIILOR CU C.E.S., O PRIORITATE PENTRU ȘCOALĂ

DUCU ELENA- CARMEN
BĂDILĂ VERA DORINA
COLEGIUL NAȚIONAL „NICOLAE TITULESCU”

La noi în țară, elevii cu cerinţe educative speciale învățau până de curând în şcoli speciale, cu cadre didactice pregătite special pentru a lucra cu astfel de copii. În ultimii ani, s-a ajuns la concluzia că, aceşti elevi sunt excluşi din viaţa socială şi s-a luat hotărârea să îi integreze în învăţământul de masă.

Instituţia publică de formare şi socializare umană, școala, trebuie să răspundă cerinţelor elevilor din toate categoriile, atât celor care au un ritm de învăţare şi un potenţial intelectual şi aptitudinal peste medie, dar şi celor care manifestă deficienţe de învăţare. Aceste categorii pot fi considerate cu cerinţe educative speciale şi necesită un program individualizat de învăţare.În calitate de profesor, am fost pusă în situaţia de a avea la clasă, cel puţin un elev cu cerinţe educative speciale şi, în astfel de situaţii, am încercat să găsesc cele mai bune metode de predare-învăţare pentru a-i determina pe toţi participanţii la actul educaţional să îl accepte și totodată să se implice conştient în activităţile derulate.Trebuie ţinut cont de faptul că elevii integraţi au nevoie de sprijinul nostru, al cadrelor didactice dar şi de sprijinul colegilor de clasă. Ei nu trebuie marginalizaţi în niciun fel, nu trebuie „uitaţi” în clasă pornind de la ideea că nu vor putea ajunge niciodată ca şi ceilalţi elevi.Obiectivul principal al şcolilor de masă în care învaţă elevii cu C.E.S. este asigurarea integrării în mediul şcolar. Trebuie avut în vedere transformarea elevului într-o persoană capabilă să-şi creeze propriile procese şi strategii de raţionament utile pentru rezolvarea problemelor reale şi apropiate.Adaptarea curriculum-ului la nivelul clasei este una dintre soluţiile propuse de către factorii abilitaţi. Curriculum-ului şcolar actual vizează un grad mare de flexibilitate, astfel încât permite fiecărui copil să avanseze în ritmul său şi să fie tratat în funcţie de capacităţile sale de învăţare. Formularea obiectivelor, stabilirea conţinuturilor instruirii, modalităţile de transmitere a informaţiilor în clasă şi evaluarea elevilor trebuie să se facă diferenţiat.În urma analizei amănunţite a evaluărilor iniţiale, am proiectat conţinuturile individualizat şi diferenţiat, astfel încât să poată fi înţelese de către elevi. Am avut în vedere faptul că învăţarea trebuie văzută ca un proces la care elevii participă în mod activ, conştient, asumându-și roluri şi responsabilităţi. Planificarea învăţării presupune adaptarea educaţiei la nevoile individuale din perspectiva diferenţelor existente între elevi. Diferenţierea curriculumului, atât pentru copiii cu dizabilităţi, cât şi pentru cei cu potenţial de învăţare ridicat se întemeiază pe următoarele premize: sistemul de învăţământ se poate adapta unor abilităţi şi trebuinţe diferite, aceleaşi scopuri educaţionale pot fi atinse prin mai multe tipuri de programe adaptate, realizarea scopurilor educaţionale este facilitată de selecţia şi organizarea obiectivelor educaţionale conform diferenţelor individuale, diferitele trebuinţe educaţionale pot fi întâmpinate prin oportunităţi educaţionale variate.Elevii participanți la procesul de educaţie trebuie să beneficieze de o diferenţiere educaţională pentru că ei au abilităţi diferite, interese diferite, experienţe anterioare de învăţare diferite, provin din medii sociale diferite și nu în ultimul rând au diferite comportamente afective(timiditate) dar și potenţial individual de învăţare. Aceştia învaţă în ritmuri diferite, au stiluri de învăţare diferite.Adaptarea curriculum-ului realizat de cadrul didactic la clasă pentru predarea, învăţarea, evaluarea diferenţiată se poate realiza prin adaptarea conţinuturilor, având în vedere atât aspectul cantitativ, cât şi aspectul calitativ, planurile şi programele şcolare fiind adaptate la potenţialul de învăţare al elevului prin extindere, selectarea obiectivelor şi derularea unor programe de recuperare şi remediere şcolară.Profesorul trebuie să adapteze procesele didactice având în vederea mărimea și gradul de dificultate al sarcinii, metodele de predare, materialul didactic, timpul de lucru alocat activității. Trebuie avută în vedere în mod special adaptarea mediului de învăţare fizic, psihologic şi social și nu în ultimul rând adaptarea procesului de evaluare, având ca finalitate dezvoltarea unor capacitaţi individuale ce se pot exprima prin diverse proiecte şi produse (scrise, orale, vizuale, kinestezice).Evaluarea trebuie să vizeze

identificarea progresului realizat de elev, luând ca punct de plecare rezultatele evaluării iniţiale. Modalitatea de evaluare poate fi adaptată în funcţie de potenţialul individual. O altă problemă este tratarea individualizată a şcolarilor facilitând adaptarea acestora la cerinţele şi obiectivele procesului instructiv-educativ. Foarte importantă este tratarea diferenţiată a copilului. Sarcinile care se dau copilului să fie în concordanţă cu însuşirile de personalitate, care se află în permanentă devenire şi transformare, astfel asigurându-se o amplificare a efortului psihic şi fizic al copilului.Cadrul didactic trebuie să pună un accent important pe abordarea pozitivă a comportamentului copiilor, ameliorarea practicilor educaţionale, cum ar fi: evitarea discriminărilor, a favorizării sau etichetării copiilor, evitarea reacţiilor impulsive neadecvate, a ameninţării şi intimidării copiilor, exprimarea încrederii în posibilităţile fiecărui copil de a reuşi. În activităţile didactice destinate elevilor cu CES se pot folosi o serie de metodele expozitive: povestirea, expunerea, explicaţia, descrierea. În acest sens trebuie respectate anumite cerinţe: să se folosească un limbaj adecvat, corespunzător nivelului comunicării verbale, prezentarea să fie clară, precisă, concisă, ideile să fie sistematizate, să se recurgă la procedee şi materiale intuitive, să se antreneze elevii prin întrebări de control pentru a verifica nivelul înţelegerii conţinuturilor de către aceştia şi pentru a interveni cu noi explicaţii atunci când se impune acest lucru.Metodele de simulare cum sunt jocul didactic și dramatizarea pot fi aplicate cu succes atât în ceea ce privește conținutul unor discipline, cât și în formarea și dezvoltarea comunicării la elevii cu deficienţe mintale şi senzoriale. Implicarea lor cât mai directă în situaţii de viaţă simulate. Acestea trezesc motivaţia şi implică participarea activă, emoţională a elevilor, constituind şi un mijloc de socializare şi interrelaţionare cu cei din jur. Metoda demonstraţiei îi ajută pe elevii cu dizabilităţi să înţeleagă elementele de bază ale unui fenomen sau proces. Alături de demonstraţie, exerciţiul este o metodă cu o largă aplicabilitate în educaţia specială, mai ales în activităţile de consolidare a cunoştinţelor şi de formare a deprinderilor. Integrarea copiilor cu CES se poate realiza nu numai prin activităţi educative şcolare, ci şi prin activităţi extracurriculare.Rolul activităţilor extracurriculare constă în faptul că prin ele se poate realiza mai uşor socializarea copiilor cu CES. Aceste activităţi dezvoltă la elevi priceperi, deprinderi şi abilităţi cognitive şi comportamentale, mult mai solide, pentru că, desfăşurându-se în afara cadrului tradiţional al sălii de clasă, ele permit contactul direct cu realitatea socială.O importanță deosebită o reprezintă concursurile cu tematică diferită (sportive, artistice, pe discipline de studiu etc.) care dezvoltă la elevii cu CES, spiritul de competiţie, de echipă, încrederea în forţele proprii, îi mobilizează la cooperare. În cadrul școlii, educaţia integrată va permite copiilor cu CES să trăiască alături de ceilalţi copii, să desfăşoare activităţi comune, dobândind abilităţi în vederea adaptării, integrării şi devenirii lor ca şi ceilalţi.

Bibliografie:

Gherguţ, A. - Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale.Strategii diferenţiate şi incluzive în educaţie, Editura Polirom, Iaşi, 2006

Popovici, D. - Învăţământul integrat sau incluziv, Editura Corint, Bucureşti, 1998

Gherguț., A. - Educația incluzivă și pedagogia diversității, Editura Polirom, Iași, 2016

EFECTUL UTILIZĂRII UNUI PROGRAM DE PSIHOMOTRICITATE ŞI INTEGRARE SENZORIALĂ PRIN JOCURI TRADIŢIONALE DIN FOLCLOR ASUPRA DEZVOLTĂRII PERSONALITĂŢII LA ELEVII DIN CLASELE PRIMARE

CSATÁRI ERIKA

ŞCOALA GIMNAZIALĂ SPECIALĂ

PENTRU DEFICIENȚI DE AUZ ”KOZMUTZA FLÓRA”

În perioada preşcolară şi a şcolarului mic se formează competenţele de bază, fiind într+adevăr vârsta unor achiziţii permanente, şi de o importanţă deosebită, atât în ceea ce priveşte intervenţia, cât şi din punctul de vedere al prevenţiei. „Aceasta este perioada cea mai indicată pentru dezvoltarea și optimizarea competențelor emoționale și sociale esențiale pentru funcționarea și adaptarea în viața adultă” (Ștefan și Kallay, 2010, p. 12).

Psihomotricitatea este considerată în literatura de specialitate o funcţie complexă, o aptitudine care integrează atât aspecte ale activităţii motorii, cât şi manifestări ale funcţiilor perceptive. Preda (1999) în abordarea sa despre psihomotricitate spunea că aceasta este „o funcţie complexă, care integrează şi conjugă elementele motorii şi psihice, care determină reglarea comportamentului individual, incluzând participarea diferitelor procese şi funcţii psihice, asigurându-se execuţia adecvată a actelor de răspuns la diferite reacţii stimul.”

Psihomotricitatea denumeşte orice acţiune motorie, atitudine sau model comportamental influenţat de procesele psihice, cele două laturi ale sale neputând fi separate. Se referă deci la o caracteristică a comportamentului motor reieşită din particularităţile individuale ale organizării şi coordonării mişcărilor musculare.

Cele două elemente componente ale psihomotricităţii sunt *organizarea şi coordonarea motorie generală*, precum *organizarea conduitelor şi structurilor perceptiv-motrice.*

Pe parcursul dezvoltării sale, fiinţa umană are nevoie de mişcare pentru a se adapta cerinţelor din mediul proxim şi pentru a se dezvolta armonios. Cele mai eficiente programe de prevenţie care pot preveni apariţia unor dificultăţi de învăţare. Rolul cadrului didactic este în aceste

situaţii să asigure un mediu cât mai organizat, structurat care să fie optim dezvoltării şi stimulării acestor copii.

A) Terapia de integrare senzorială –*Ayres*

„Integrarea senzorială reprezintă organizarea eficientă a percepţiilor. Organele de simţ ne informează despre starea fizică a organismului şi despre mediul înconjurător. Percepţiile ajung în creier precum râurile în lac. În fiecare clipă creierul este inundat de o sumedenie de informaţii unitare nu doar de la ochi şi urechi, ci din toate părţile corpului ." (Szvatkó A.2016, 5.o)

Terapia de bază *Doman-Delacato*

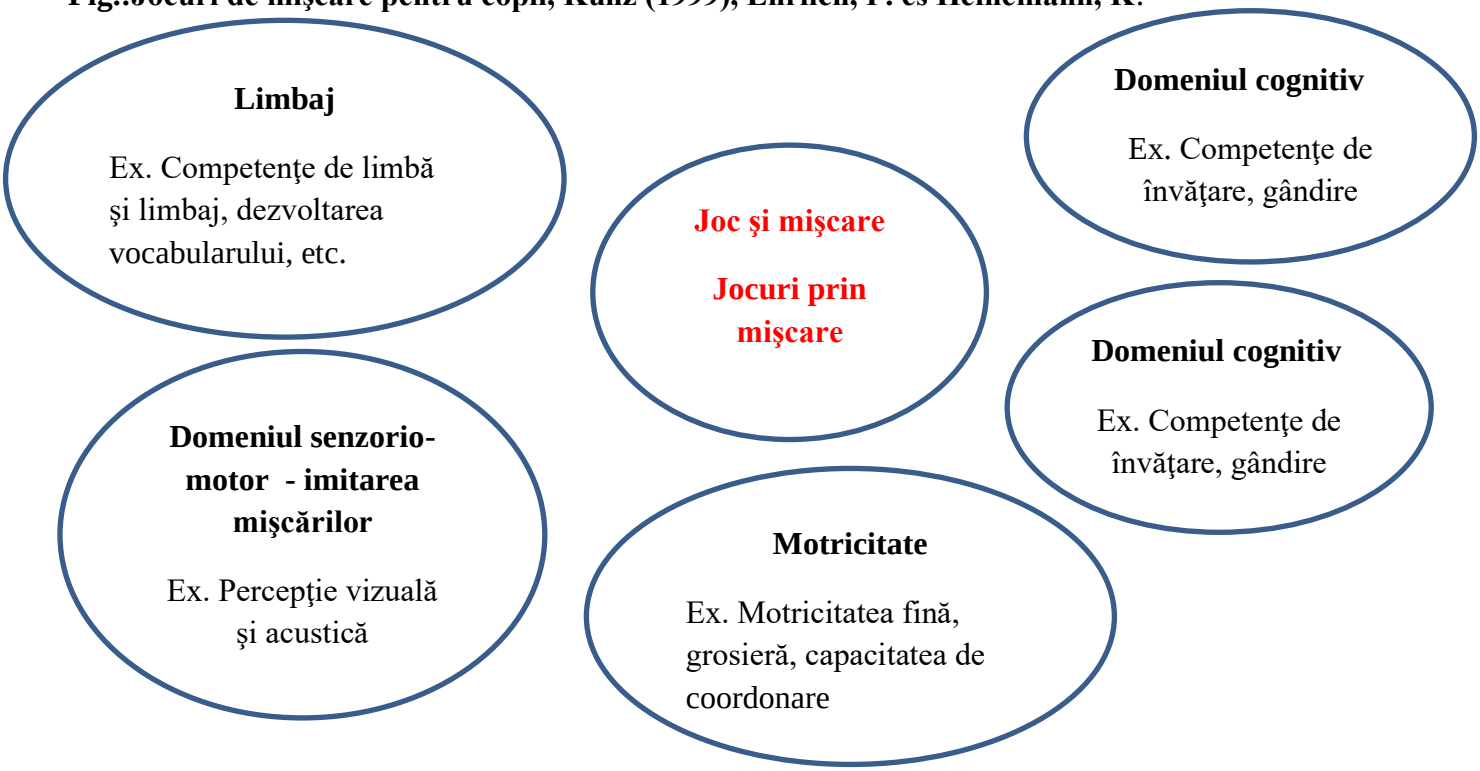
Delacato considera (Bartók É., 2007) că perturbările din dezvoltarea motrică pot avea repercursiuni asupra întregii dezvoltări a copilului, producând diferite întârzieri în dezvoltarea sa. Autorii acestui program pun accent foarte mare pe experienţele motrice specifice fiecărei etape de dezvoltarea şi a efectelor sale asupra dezvoltării globale a individului. Plasticitatea sistemului nervos de la vârsta şcolară mică, precum şi noile experienţe fac posibilă crearea unor noi conexiuni şi dezvoltarea unor noi abilităţi care să facilteze dezvoltarea individului.

Programul de prevenţie a dislexiei *Meixner*(Meixer I.,2000) Deşi programul are ca scop învăţarea citirii, acest lucru se realizează în două etape. În prima etapă este vorba de pregătirea pentru citire, fiind evidenţiat rolul aspectelor psihomotrice, a lateralităţii, a orientării în spaţiu, a formării schemei corporale, a dezvoltării aparatului fonoarticulator, a orientării în timp şi a serialităţii. Această perioadă se întinde pe o durată mai lungă de timp.

Toate programele de prevenţie includ componenta psihomotrică în programul de intervenţie, pe lângă dezvoltarea verbală şi comportamentală. Fiind vorba de o vârstă a copilăriei modalitatea de abordare este una sub formă de joc, aceasta fiind activitatea specifică la această vârstă.

Programele de intervenţie psihomotrică ţintesc aşa cum s-a putut observa mai multe domenii, reprezentând un proces de intervenţie complex, ce ţinteşte nu doar dezvoltarea psihomotrică, ci mai multe funcţii psihice, relaţiile interpersonale, adaptarea la cerinţele şcolare, reglarea emoţiilor, dezvoltarea limbajului, care toate au efect asupra dezvoltării individului prin reuşitele sau barierele pe care le întâmpină în procesul de dezvoltare.

Fig.:Jocuri de mişcare pentru copii, Kunz (1999), Ehrlich, P. és Heinemann, K.

În cadrul cercetării propuse s-a folosit metoda experimentului, a observaţiei sistematice şi a testelor.

Prin metoda testelor s-a realizat evaluarea inițială şi finală pentru a oferi o imagine asupra nivelului iniţial al elevilor, selecţia eşantioanelor de elevi, precum şi ulterioor pentru a evidenţia modificările survenite în urma aplicării programului de intervenţie, măsurând diferenţele constatate. Metoda experiementului va fi folosită pentru a evidenţia eficienţa programului de intervenţie, comparativ cu lipsa acestui program de intervenţie la un eşantion similar.

În cercetarea de faţă s-a propus formarea a două grupuri: grup de control şi grup experiemental folosind activităţi de psihomotricitate şi integrare senzorială prin jocuri tradiţionale de mişcare. S-a propus realizarea unei evaluări pre- şi post intervenţie pentru cele două grupuri şi o evaluare după cele 8 luni de intervenţie.

Programul de intervenţie pe care l-am implementat a urmărit organizarea unor activităţi de învăţare a unor jocuri tradiţionale şi mişcări de dans sub formă de joc, ceea ce ar asigura o atmosferă plăcută, motivantă, prin care elevul va experimenta senzaţia de reuşită. Evaluarea iniţială va oferi şi o imagine de ansamblu cu privire la nivelul de dezvoltare al competenţelor din

domeniul psihomotor, cel motric şi de comunicare, astfel încât jocurile şi mişcările vor fi astfel concepute încât să asigure dezvoltarea elevilor, prin stimularea zonei de proximă dezvoltare.

În urma programului de intervenție s-au constatat modificări asupra anumitor comportamente ale elevilor, precum dezvoltarea capacității exprimării prin muzicalitate, prin diferite jocur, dezvoltarea ritmicității muyicale și a vorbirii, dezvoltatrea creativității în activitățile de învățare în grup,dezvoltarea competențelor sociale

Se scontează respingerea ipotezei nule, rezultatele fiind semnificative din punct de vedere statistic și având o semnificație practică. Diferențele se presupune că se vor datora participării la programul de intervenţie asociate cu jocurile tradiţionale.

Rezultatele din cercetarea de față vin ca o completare la studiile deja existente cu privire la implementarea programelor de psihomotricitate, prin integrarea unor componente inovative (integrare senzorială şi toate asociate cu jocuri populare,) (Opre, Buzgar și Dumulescu, 2013) subliniind astfel şi rolul important al elementeleor tradiţionale din folclor în procesul de dezvoltare armonioasă al elevilor. Eficiența acestor programe va fi din nou întărită de aceste rezultate, însă de această dată datele recunosc eficiența programelor pentru copii de vârstă școlară mică şi printr-o formă inovativă.

BIBLIOGRAFIE

Ancuță, Florica (1999).*Folclorul copiilor*, Pitești

Comișel, Emilia (1982). *Folclorul copiilor,* București, Editura Muzicală

CUCeR, A. (2011). *Comunicarea—modalitate de integrare a copilului cu tulburări de limbaj în mediul şcolar. Psihologie, revista ştiinţifico-practică*, (2), 12-20.

Cuzneţov, L., & Şpac, S. (2015). *Dezvoltarea personalității micului şcolar în contextul explorării optime a mass-media în educaţie.* Revista Didactica Pro…, revistă de teorie şi practică educaţională, 92(4), 7-16.

Delgado, L., Montes, R., & Prieto, J. A. (2016). *Prevalence of psychomotor retardation and its relation to the sensory profi le in preschool children. Journal of Human Growth and Development*, 26(3), 323-330.

Szvatkó Anna, (2016).*Billenések.Tanulmányok a dinamikus szenzoros terápia köréből,* Budapest

COPIL CA TINE SUNT ȘI EU!

PURCĂREA CRISTIANA-MIHAELA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE”
ALEXANDRIA, TELEORMAN

Unul dintre cele mai importante obiective pe care le am, ca profesor, este acela de a introduce copiii cu CES în povestea pe care o concep pentru toți copiii unei clase, în învățământul de masă.

Alături de specialiști în psihoeducația specială, scopul nostru este de a-i pregăti pe acești copii speciali pentru o viață cât mai normală, să aibe o dependență cît mai redusă de familie și să fie autonomi. Nu este tocmai ușor. Procedurile sunt greoaie și, de multe ori, ne lovim de tot felul de bariere sociale cum ar fi etichetarea, marginalizarea, neglijența. Uneori, refuzul de a fi primiți în rândul copiilor tipici, încălcându-li-se dreptul de a învăța alături de ei.

În școala noastră s-au depășit aceste bariere, școala noastră având deja ani buni de colaborări fructuoase cu familiile acestor copii speciali, cu consilierii psihologici, copiii având rezultate finale bune la concursul național de evaluare. Dar, chiar dacă am depășit aceste bariere sociale, integrarea elevilor cu CES se face treptat deoarece, până ajung la nivelul de a putea fi integrați în școala de masă, aceștia trec prin ani de terapie și pregătire specifică. Diagnosticul este important, în ultimul timp am interacționat cu diverse cazuri cum ar fi ADHD, TSA, sindrom DOWN, sindrom Asperger etc.

Fiindcă predau la ciclul gimnazial, elevii speciali sunt deja evoluați în procesul de recuperare sau ameliorare a stărilor specifice problemelor, în funcție de diagnostic. Noi, profesorii, participăm periodic la cursuri de educație specială din dorința de a cunoaște cât mai multe lucruri despre problemele lor, de a învăța să îi integrăm în poveștile noastre și, nu în ultimul rând, de a-i integra pe elevii cu CES și mai bine în rândul elevilor tipici. Colaborăm și cu profesorii lor de sprijin, cu familiile lor, în unele cazuri, un membru al familiei participă alături de copil la cursuri, zilnic, având nevoie de însoțitor pe tot parcursul zilei. Nu numai că nu ne deranjează, am constatat că ne umanizează chiar și pe noi prezența acestora, ne face să fim mai buni, mai empatici, mai iubitori și mai deschiși.

Relația noastră cu psihologii este necesară, observăm, notăm orice progres sau regres, orice modificare care apare atât pe partea cognitivă, cât și pe cea emoțională. Uneori, el poate deveni agresiv față de grup sau față de profesor, poate nu înțelege sarcinile lecției și devine mai agitat, poate nu se descurcă la teme și își schimbă dispoziția brusc.Pentru aceste lucruri, terapia trebuie continuată, chiar dacă s-au integrat în sistemul de masă. Unul dintre elevii mei nu suporta anumite animale, cum ar fi dinozaurul. Doar dacă auzea cuvântul, sau doar dacă vedea imaginea, brusc își schimba dispoziția, devenea agitat și țipa. Precizez că era un copil foarte liniștit și cooperant, iar la desen excela, realizând temele conform cerințelor lecției de desen, conform explicațiilor, iar executarea desenului era mai rapidă decât a celorlalți elevi ai clasei și corect însușită. Un alt elev reacționa la momentul predării temelor noi. Reacțiile lui erau de completare a celor spuse, ca și cum l-ar fi ascultat cineva și ar fi trebuit să răspundă. O făcea într-o manieră simplă, cu ton ușor săltat și mi se adresa la persoana a doua, cu respect, rupând cumva bariera dintre noi. Nu doar că nu mă deranja, îl integram în poveste și continuam pentru toți copiii explicațiile. Elevii ceilalți se mai amuzau, fapt care îl deranja pe băiat, dar, am decis să

introducem câte o ghicitoare, o cimilitură astfel încât să râdem toți, inclusiv el. Totul revenea rapid la normal și lecțiile decurgeau cu specificul impus de materia mea. Un alt elev, în clasa a V-a, nu suporta culorile. Își crea senzație de vomă și stare de rău, doar dacă le vedea. Am reușit să-l scot din această zonă de inconfort când mi-a venit ideea de a picta toți cu degetele. Când i-a văzut pe toți fericiți, a intrat în jocul nostru, la final avea desen și nici o stare de rău, de vomă. Am depășit cu umor și voie bună momentul critic, copilul fiind fericit și la următoarele ore.

Referitor la integrarea copiilor speciali în rândul elevilor tipici pot spune că mai mult avem de lucru cu cei din urmă, în fiecare oră spunându-le cât contează să fim empatici, să fim prieteni, să fim protectori, să fim o familie. La clase, abordez teme sensibile precum „Copil ca tine sunt și eu!, „România tuturor copiilor", „Democrație și toleranță", „Diferiți, dar egali!", „Șanse egale pentru fiecare", „Copiii-curcubeu" etc. Desenele copiilor sunt pline de substanță și de conținut, ele nu sunt doar frumoase ca aspect, transmit emoții puternice, îi sensibilizează pe ei, creatorii, dar și pe cei care privesc lucrările lor. Mesaje frumoase, pline de empatie, iubire, toleranță și integrare, dar și simboluri diverse, expresiv lucrate de micii creatori, au ajuns la inimile tuturor. Expozițiile școlare au rolul de a-i aduce împreună pe elevi-părinți-profesori, de a-i sensibiliza și de a-i ajuta pe toți să înțeleagă rostul integrării copiilor în învățământul de masă. Pentru elevii speciali, cu atât mai mult, rolul educației plastice este de a-i determina să se exprime liber, plastic, artistic, să-și exprime sentimentele, trăirile. Întotdeauna discutăm în timp ce creăm, dar și după ce am terminat o temă, despre culori, despre elementele de limbaj plastic folosite mai des și pun întrebarea „de ce?" fiind foarte importante explicațiile alegerilor lor. Colaborez cu familia, dar și cu profesorul de sprijin și știm cum și unde să acționăm, când e cazul de o intervenție. În desenele copiilor speciali căutăm să privim dincolo de aparențe. Cu tact pedagogic, cu metode potrivite, cu dragoste și empatie sporite.

În cei 25 de ani de carieră didactică am întâlnit tot felul de cazuri speciale și am abordat diferit fiecare copil, în funcție de caz/diagnostic, mi-am pliat cunoștințele și metodele didactice pe fiecare caz în parte, ca educația oferită să fie la fel ca pentru orice copil din clasă. Au fost primii ani fără experiență, dar și fără resurse educaționale specifice pentru acesti copii diferiți, dar minunați, dar tot ne-am descurcat. Societatea a evoluat și ea, resursele s-au îmbunătățit, mentalitățile oamenilor s-au mai schimbat, eu am căpătat experiență didactică, dar, cel mai mult am învățat de la acești copii și de la familiile acestora arta de a iubi necondiționat, de a nu pune etichete, de a nu compara în sens discriminator, ci în sensul varietății de idei, de creativitate înțeleasă altfel, într-un mod inedit și inovator.

În sensul cel mai edificator voi atașa fotografii cu teme care arată că ne pasă, că suntem la fel, că putem iubi și empatiza, că putem fi oameni pe care societatea îi vrea. Să fim mai buni! Să construim caractere! Să putem privi dincolo de aparențe!

STRATEGII DIDACTICE COOPERATIVE ÎN ASISTENŢA COPIILOR CU CES

CIOCÂLTEU ROXANA
ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR. 27
„ANATOL GHERMANSCHI" BRAŞOV

Strategiile didactice sunt demersuri operaţionale flexibile (ce se pot modifica, reforma, schimba), coordonate şi racordate la obiective şi situaţii prin care se creează condiţiile predării şi generării învăţării, ale schimbărilor de atitudini şi de conduite în contexte didactice diverse. Ea presupune un complex de intenţii, de resurse, de modalităţi de activare a acestora, de combinare şi suscitare a unor dispozitive „productive" de cunoaştere, de mobiluri, de credinţe, de valori.

În asistenţa copiilor cu CES se dovedesc a fi eficiente strategii cooperative, strategiile tutorial, strategiile de asistenţă poli/multisenzoriale.

Strategiile cooperative sunt valoroase datorită faptului că facilitează nu numai învăţarea, ci şi comunicarea, socializarea, cunoaşterea reciprocă dintre elevi, conduc la acceptarea reciprocă şi la integrarea, din toate punctele de vedere, a elevilor cu CES în colectivul clasei. Toţi elevii învaţă datorită acestor strategii să asculte activ, să fie toleranţi, să ia decizii şi să-şi asume responsabilităţi în cadrul grupului.

S-a demonstrate superioritatea strategiilor cooperative faţă de cele competitive şi individuale în dezvoltarea în dezvoltarea proceselor cognitive a abilităţilor de comunicare în îmbunătăţirea motivaţiei, a stimei de sine, în dezvoltarea personalităţii. Astfel învăţarea prin cooperare este abordată ca strategie didactică ce încurajează elevii să lucreze în microgrupuri pentru un scop comun în comparaţie cu învăţarea prin competenţe.

Utilizând strategiile cooperative se ajunge la rezultate pozitive pentru copii: creşterea motivaţiei pentru activitatea de învăţare; consolidarea stimei de sine; dezvoltarea competenţelor sociale; modificarea pozitivă a relaţiilor dintre copii; formarea unei atitudini pozitive faţă de personalul didactic, disciplinele de studiu şi conţinutul acestora; capacităţi sporite de a percepe o situaţie, un eveniment şi din perspectiva celuilalt.

Profesorul nu este doar un furniyor de informaţii ca în abordarea tradiţională, ci un coparticipant alături de elev la activităţile desfăşurate. Procesul educaţional (predare – învăţare - evaluare), în cazul strategiilor de luare în echipa, capătă valenţe formative şi formatoare, încurajând procesul individual şi colectiv, personal şi social.

Copiii cu C.E.S. au nevoie de un curriculum planificat diferenţiat, de programe de terapie lingvistică, de tratament logopedic specializat, de programe specifice de predare-învăţare şi evaluare specializate, adaptate abilităţilor lor de citire, scriere, calcul, de programe terapeutice pentru tulburări motorii. De asemenea vor beneficia de consiliere şcolară şi vocaţională personală şi a familiei.

Stilul de predare trebuie să fie cât mai apropiat de stilul de învăţare pentru ca un volum mai mare de informaţii să fie acumulat în aceeaşi perioadă de timp. Acest lucru este posibil dacă este cunoscut stilul de învăţare al copilului, dacă este făcută o evaluare eficientă care ne permite să ştim cum învaţă copilul, dar şi ce si cum este necesar să fie învăţat.

Cadrul didactic trebuie să trebuie să aiba strategii şi intervenii utile în procesul de predare – învăţare – evaluare; acestea sunt: crearea unui climat afectiv-pozitiv; stimularea încrederii în sine şi a motivaţiei pentru învăţare; încurajarea sprijinului şi cooperării din partea colegilor, formarea unei atitudini pozitive a colegilor; încurajarea independenţei, creşterea autonomiei personale; încurajarea eforturilor; sprijin, încurajare şi apreciere pozitivă în realizarea sarcinilor şcolare, fără a crea dependenţă; folosirea frecventă a sistemului de recompense, laude, încurajări, întărirea pozitivă, astfel încât să fie încurajat şi evidenţiat cel mai mic progres; crearea unui climat afectiv, confortabil; centrarea învăţării pe activitatea practică; sarcini împărţite în etape mai mici, realizabile; folosirea învăţării afective; adaptarea metodelor şi mijloacelor de învăţare, evaluare,etc.

BIBLIOGRAFIE:

1. Oprea C. L. “Strategii didactice interactive”, Bucureşti: Editura Didactică şi Pedagogică, 2006.
2. Verza F “Introducerea în psihopedagogia specială şi asistenţa socială”, Ed Fundatiei Humanitas, 2002
3. Weihs T J “Copilul cu nevoi speciale”, Ed Triade, Cluj Napoca, 1998

MODALITĂȚI ȘI STRATEGII DE STIMULARE A MOTIVAȚIEI ÎNVĂȚĂRII LA ELEVUL CU CES

OSTATE CLAUDIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIRCEA ELIADE”, SATU MARE

Respectarea particularităţilor individuale este în consens cu cerinţele unui învăţământ modern şi democratic. Fiecare copil este o individualitate irepetabilă care pretinde un tratament individualizat. Educaţia nu are menirea de a uniformiza oamenii, “de a-i ralia la o paradigmă unică”.

Diferenţierea instruirii începe cu programele şcolare, sarcini subordonate unui obiectiv pedagogic care indică precis criteriile de reuşită sau nivelul performanţelor de atins. Toţi elevii trebuie să atingă sau să depaşească acest standard al performanţelor şcolare. Astfel, grupului cu ritmul cel mai lent, trebuie să-i formulăm sarcini de învăţare la nivelul performanţelor acceptabile. Celorlalte grupuri li se va cere un nivel crescut de performanţă. Trebuie să se urmarească deci găsirea mijloacelor potrivite pentru ca toţi elevii să-şi formeze capacităţile cerute de programele şcolare.

De la Piaget la Gardner, teoreticienii mecanismelor învăţării au subliniat faptul că motivaţia este fundamentul pe care se construieşte succesul educaţional , este factorul stimulator al activităţii de învăţare, favorizând obţinerea unor rezultate calitative în activitatea subiectului.

De ce un elev învaţă, iar altul nu? De ce unii elevi se angajează în realizarea sarcinilor şcolare şi persevereză până la atingerea scopului, în timp ce alţii se descurajează la primul obstacol şi abandonează activitatea propusă de profesor în favoarea alteia, pe care o preferă? Răspunsurile la aceste întrebări trebuie căutate în domeniul motivaţiei. Aspectul motivaţional se referă la gradul de angajare şi implicare a elevului în actul învăţării, deci la relaţia elev-sarcină .

În spaţiul şcolar, fiecare cadru didactic trebuie (Popenici, 2009, p. 93):

- ✓ să utilizeze strategii didactice diferite pentru situaţii de învăţare diferite; nu există o strategie didactică cu aplicabilitate universală, indiferent de context;
- ✓ să fie conştient de ce alege o anumită strategie didactică, în ce constă eficacitatea acesteia, care sunt rezultatele învăţării pe care dorim să le atingem şi cum pot fi acestea probate, verificate;
- ✓ să adapteze strategiile didactice utilizate la caracteristicile beneficiarilor activităţilor de învăţare – nivelul de cunoştinţe, deprinderi cât şi la atitudinile şi gradul de motivaţie al acestora.

E nevoie de deprinderea unor competenţe în vederea creşterii nivelului motivaţiei în diferite situaţii de învăţare prin:

- crearea unui climat pozitiv pentru învăţare;
- clarificarea obiectivelor învăţării;
- organizarea resurselor de învăţare;
- realizarea unui echilibru între componenta intelectuală şi emoţională a învăţării.

Pentru cunoştinţe declarative (ansamblu de informaţii teoretice şi abstracte ce trebuie învăţate pe de rost),este bine să:

- începeţi predarea printr-o anecdotă, o istorioară insolită legată de teoria ce urmează a fi predată sau printr-o problemă de soluţionat;
- chestionaţi elevii asupra cunoştinţelor lor anterioare în legătură cu fenomenul ori teoria ce urmează a fi explicate;
- prezentaţi planul cursului sub formă de întrebări (acest mod de a prezenta materia îi obligă pe elevi să-şi focalizeze atenţia asupra aspectelor importante şi să caute să afle răspunsurile la întrebările puse);
- organizaţi cunoştinţele sub formă de scheme, care permit evidenţierea legăturilor dintre concepte;
- daţi exemple care să îi intereseze pe elevi;
- utilizaţi analogiile (astfel îi determinăm pe elevi să stabilească legături între un domeniu pe care îl cunosc bine şi altul nou).

Pentru elevii cu stimă de sine scăzută (percepţiile elevului cu privire la competenţa sa în a îndeplini o activitate şi în gradul de control pe care crede că îl exercită asupra acelei activități). Rolland Viau recomandă următoarele strategii de intervenţie:

- profesorul trebuie să-i înveţe pe elevi să gândească pozitiv atunci când se află în faţa unei activităţi dificile („este greu, dar sunt capabil să reusesc');
- profesorul trebuie să-i obişnuiască pe elevi să-şi stabilească în mod realist standardele de reuşită, să se raporteze la reuşitele lor anterioare şi să nu se compare în permanentă cu ceilalţi colegi;
- profesorul trebuie să-i lase pe elevi să-şi definească ei înşişi obiectivele învăţării; aceste obiective este bine să fie precise, pe termen scurt şi să ţină seamă de capacităţile elevilor;

Atât pentru cei care se află la catedră, pentru părinţi sau pentru experţii din domeniul ştiinţelor educaţiei, motivaţia este cheia succesului în predare şi învăţare.

Motivaţia este crucială pentru învăţarea eficientă şi reprezintă o condiţie absolută în permanentizarea învăţării pentru întreaga viaţă, fiind direct corelată cu emoţiile, imaginaţia şi tipul de înţelegere. Ea determină implicarea într-un anumit tip de activitate sau comportament, în funcţie de tipul de asociere care se realizează între acestea: putem spune că, de fapt, sistemul emoţional este la baza mecanismelor motivaţionale, fiind un element indispensabil succesului şcolar şi, implicit, social.

Bibliografie

Cucoş Constantin , *Pedagogie*, Editura Polirom, Iaşi, (2000);

Gherguț Alois, *Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale – strategii de educaţie integrată*, Editura Polirom, Iaşi,(2001);

Negruț Ion, *Un model de diferenţiere şi motivare a instruirii – premise teoretice*, în Revista de pedagogie Nr.3, Bucureşti, (1985);

Popenici Ștefan, *Motivaţia pentru învăţare: de ce ar trebui să le pese copiilor de ea şi ce putem face pentru asta*, Editura Didactica Publishing House, Bucureşti, (2009);

Viau, R *La motivation en contexte scolaire*. (2e édition). Bruxelles : Éditions de Deboeck(1998).

CAN HEARING-IMPAIRED CHILDREN STUDY ENGLISH?

COSMA LAVINIA GEORGIANA
LICEUL TEHNOLOGIC SPECIAL PENTRU COPII CU DEFICIENȚE AUDITIVE BUZĂU

English is increasingly seen as an essential tool for education and profession, alongside formal logic and computer abilities. It is currently spoken by 1,8 billion people worldwide, according to the British Council; it is used as a lingua franca in many additional nations and is recognized as an official language in 53. It is a language used in commerce, engineering, politics, art, and leisure. Every person who wishes to succeed in both their personal and professional lives should be aware of the realities listed above. People who are deaf or hard of hearing are inherently a part of this reality; to be educated and competitive in the job market, they must acquire the required information and skills.

People who are deaf or hard of hearing are not simply learners with particular requirements; they also have a unique history and are unique from a linguistic, cultural, and social perspective. They must use foreign languages in order to benefit from modern technological advancements and globalization just like their hearing peers, but they cannot participate in the same foreign language education because inadequate approaches, methods, and materials have been developed, and teachers who have been specially trained to teach hearing learners are ill equipped.

There are approximately 23.564 deaf people living in Romania (21.733 adults and 1.831 children). On March 27th, 2020, the Romanian Sign Language (RSL) law was promulgated: `The law defines the community of people who use RSL as a linguistic and cultural minority, with the right to use, preserve, develop and maintain deaf culture, to enhance and inherit one's own native language`.

In the most important cities we find schools for hearing-impaired students, four of them being in Bucharest, in Cluj, Iași, Craiova, Focșani, Timișoara, Buzău, Galaţi, Sibiu, Vaslui, Bivolărie, we find schools founded at the beginning of the century, with a tradition in specialized education for those who cannot hear.

Deaf schools were pressed over time by the impossibility of educating a large number of students, being forced to find solutions in order not to disband under an unjust bureaucracy, many of them became centers of inclusive education and began to also `receive` other categories of `special` students.

However, there is a separate category of special students, those who cannot hear. For them, as few as they are, it is necessary to focus our attention and mobilize all our support

resources for modern and effective training. Their schools are not just special schools, and they are not segregated from society, they are not children who will become helpless adults. They are beautiful people, who share the same values, for whom gestural communication is the language, who learn differently, who don't just need an interpreter next to them in the bank or just a teacher to adapt the texts from the textbook.

History tells us that schools for the hearing impaired in Romania went through difficult years, people fought for their rights, for their language, for recognition as a minority. Although we are often `blind` to their inabilities, it is perhaps the best time to write a beautiful page in the education of deaf children. It is perhaps the best time to hear their voice and restore their confidence that we are slowly building an education law that will (continue) to treat them with dignity.

In order to detect potential problems while teaching English to deaf pupils, this research will evaluate their features from a pedagogical point of view. English is today the language of the entire world, and learning it gives its users a variety of chances, from following academic topics to conducting business overseas. Learning English may be done in so many different ways and with so many different tools. Because of the extensive use of the internet, cellphones, and apps, learning English has gotten comparatively simpler. Few studies, however, particularly address how to teach English to deaf students, and pre- and in-service English teacher preparation programs are still in their infancy with respect to this topic.

From the moment we are born until the day we die, we are in the process of learning. Most of the knowledge and abilities we will need for this process may be learned through our senses. A lifelong education is not, on the whole, a challenging endeavor for those without any limitations. Nevertheless, it might be more difficult for persons with impairments to learn new things, communicate with others, and lead normal lives. Deaf students are among those who, in comparison to their peers, have difficulty learning about their environment because they lack contextual learning. If people do not have any hearing issues, they can listen to other people, which will help them become better people. A person may find it challenging to express oneself and communicate with others if they are completely deaf or have limited hearing. Due to their difficulties in communicating, deaf people may struggle to build their social coping mechanisms. In other words, deafness is a form of impairment that impacts a person's life by impairing his or her capacity to communicate, interact with others, and develop socially.

As a result, deaf students are unable to fully take advantage of the chance to study and benefit from acquiring a lingua franca.

STRĂINĂTATEA ŞI SINGURĂTATEA COPIILOR

TCACIUC CARMEN DANA
CENTRUL ŞCOLAR DE EDUCAŢIE INCLUZIVĂ SUCEAVA

În România de astăzi, pe lângă copiii abandonaţi în orfelinate sau "uitaţi" pe străzi, se mai poate delimita o categorie de copii abandonaţi – cei lăsaţi la rude (de obicei bunici) sau la o familie de prieteni apropiaţi- pentru ca părinţii să poată pleca la muncă în străinătate.

Studiile de specialitate arată că un factor important în dezvoltarea multilaterală a personalităţii copilului, până la vârsta tinereţii este părintele. Lipsa sprijinului şi îndemnului părintesc, lipsa acelui ideal după care copiii îşi construiesc propria personalitate şi propriul tipar de viaţă sunt goluri care le afectează viaţa zi de zi ,prin aceasta şi nivelul lor de pregatire.

Grup ţintă: - 10 copii ai căror părinţi sunt plecaţi în străinătate
Perioada:- 1 an şcolar,2023-2024
Scopul programului: Formarea unor deprinderi de a identifica problemele, situaţii din clasă, şcoală, familie, care degajă stări emoţionale negative pentru unii copii şi înregistrarea acestora de către copii în „*lista pentru discuţii*" –baza activităţilor ulterioare.

Atât şcoala, cât si familia trebuie să devină pentru copil, un loc în care se simte respectat, iubit şi apreciat.Inventarierea stărilor emoţionale pozitive şi negative pe care le trăiesc copiii, asigură condiţii favorabile pentru implementarea acestui program, având ca lider cadrul didactic.

Obiective specifice:

- ✓ O1-recunoaşterea şi denumirea emoţiilor proprii şi ale celorlalţi;
- ✓ O2-înţelegerea propriilor emoţii şi ale celorlalţi;
- ✓ O3-dezvoltarea unui vocabular adecvat pentru exprimarea emoţională;
- ✓ O4-analiza propriei conduite emoţionale;
- ✓ O5-dezvoltarea capacităţii de exprimare emoţională;
- ✓ O6-dezvoltarea capacităţii empatice;
- ✓ O7-dezvoltarea capacităţii de rezolvare a conflictelor;
- ✓ O8-dezvoltarea capacităţii de cooperare;

Exemple de activităţi

Nr. crt.	Tema- Obiective specifice	Obiective operationale	Activităţi de învăţare	Evaluare
1.	Intercunoaştere -dezvoltarea abilităţilor de interrelaţionare	-să identifice caracteristicile personale; -să comunice colegilor informaţii despre propria-i persoană; -să lucreze şi să se implice în activităţi care necesită cooperare.	-Tabelul " Bine aţi venit " -Exerciţiul de prezentare « De aceeaşi parte a drumului »- joc de intercunoaştere - « Nu vreau să mă laud » -un joc de autocunoaştere -« Completează chipul »-joc de creativitate	-desene din imaginaţie; -scrisorile către părinti;

2.	Stima de sine -dezvoltarea stimei de sine;	-să-şi identifice punctelor tari şi a punctelor slabe; -să-şi împărtăşească istoria personală; -să-şi recunoască propriile calitaţi in faţa grupului pentru a-şi dezvolta stima de sine;	- exerciţii de spargere a gheţii; -,,autodefinirea printr-o metaforă ,, - tehnici biografice ,,Calităţile şi defectele mele,,	-desene cu cele două casete, -evaluare prin metafore, -planşe cu tehnici biografice
3.	Conştiinţă emoţională -dezvoltarea conştientizării emoţionale;	-să- şi identifice propriile emoţii şi sentimente; -să- şi exprime şi să-şi asume propriile emoţii şi sentimente; -să-şi dezvolte un vocabular adecvat pentru exprimarea emoţională; -să-şi dezvolte capacitatea de lucru în echipă	-realizarea unui poster pe care sunt lipite mai multe cuvinte ce denumesc emoţii . -exprimarea nonverbală în faţa celorlalţi -identificarea sentimentelor de fericire , tristeţe, supărare,frică. -găsirea cât mai multor sinonime pentru sentimentul respectiv;	-scrieri libere despre emoţiile fiecăruia.
4.	Cooperare - dezvoltarea capacităţii de cooperare	-să-şi identifice rolul în echipă; -să-şi exerseze abilităţile de lucru în echipă identificând avantajele acesteia;	-prezentarea unui studiu de caz; - propuneri de soluţii pentru rezolvarea cazului. -realizarea unui ciorchine cu soluţiile găsite;	- un ciorchine cu soluţii pentru rezolvarea unui conflict.
5.	Atitudine pozitivă - dezvoltarea unei atitudini pozitive faţă de viaţă	--să identifice situaţii din viaţă corespunzătoare unor stări emotionale pozitive şi negative; -să-şi analizeze propriile atitudini faţă de situaţiile în care au trăit astfel de stări emoţionale;	-prezentarea unei fapte bune \ unui comportament pozitiv care s-a produs recent şi discutarea acestuia; - incurajarea comportamentelor dezirabile, prin aplauze - mimarea unei situaţii folosind limbajul non-verbal şi mimica;	-panou-,,Colţul faptelor bune,, .
6.	Evaluare	-să urmărească obţinerea de informaţii legate de impactul pe care l-au avut aceste întâlniri de grup la nivelul vieţii personale a fiecărui elev;	-"Ce au însemnat pentru tine şedinţele de grup?", " Care sunt câştigurile tale personale?"	-chestionare de evaluare

Bibliografie:

1. Butnaru, Dan, Hurdulea,Anca, *Consiliere şi orientare şcolară*, Ed.Spiru Haret, Iaşi, 1999
2. Mănoiu, F., Epureanu,V., *Asistenţa socială în România*, Editura All, Bucureşti,1997

DEZVOLTAREA INTELIGENȚEI LA COPIII CU DIFICULTĂȚI COGNITIVE

PREDA ALINA-MARIANA

C.S.E.I. BALȘ,JUD .OLT

La baza abordării pragmatice a educaţiei stă adevărul că sistemele şi practicile educative trebuie să ducă la activizarea autenticului potenţial psihic al fiecarui copil. Activităţile psihopedagogice şi didactice formative proiectate şi desfăşurate cu elevii care au dificultăţi de învăţare pot fi eficiente dacă se bazează pe teoriile şi metodologiile dezvoltării cognitive validate ştiintific.

Modelul educaţional promovat de pedagogie interactivă vizează construirea cunoştintelor personale ale elevilor nu numai prin achiziţia informaţiilor deja prelucrate, prezentate prin transmitere frontală, ci şi prin stabilirea de *relaţii interpersonale* în cadrul învăţării prin cooperare, prin asumarea unor responsabilităţi şi încurajarea reflecţiei personale. Instruirea interactivă eficientă face posibilă organizarea unor activităţi în care se întrepătrund caracteristicile programelor educaţionale cu reprezentările, cunoştinţele empirice, dorinţele şi preocupările elevilor. În actuala paradigmă a design-ului educational, activitatea de predare-învăţare este axată pe achiziţia unor *competenţe* tot mai complexe şi variate: psihomotorii, cognitive, afectiv- motivaţionale, şi nu doar pe asimilarea unor informaţii. Noua viziune asupra instruirii impune reconsiderarea tuturor polilor triunghiului pedagogic - *elev, cunoştinţe, profesor* - în care primordial este raportul elev-cunoştinţe şi elev- competenţe. Profesorul are rolul de a **organiza situaţii de învăţare**, concepute ca modalităţi pentru instaurarea de interacţiuni şi relaţii dinamice între elev şi obiectul sau conţinutul învăţării. Cunoştinţele devin **suport** şi **pretext** pentru construirea de noi achiziţii, realizarea de conexiuni, transferuri şi aplicaţii practice. Reperele de care va ţine cont profesorul în realizarea planificării activităţilor sunt, pe de o parte, rezultatele anterioare ale elevilor, iar pe de altă parte, rezultatele în curs de achiziţie. Rolul proiectării diverselor activităţi, care depăşesc nivelul actual de dezvoltare este de a stimula prestaţii (cunoştinţe, abilităţi) ce nu pot fi obţinute în mod independent, ci doar prin mediere. Aceasta nu înseamnă că un copil este capabil să înveţe orice, ci sugerează faptul că doar acele activităţi care se înscriu în limitele „zona proximei dezvoltări”, promovează în mod autentic învăţarea. Exersarea

unor abilităţi care depăşesc cu mult nivelul actual de dezvoltare al copilului sau introducerea unor concepte prea dificile sau prea complexe, din punctul de vedere al nivelului de dezvoltare al acestuia nu ameliorează învăţarea. Pentru a fi eficientă în sens formativ, învăţarea trebuie proiectată astfel încât să acţioneze în „zona proximei dezvoltări", adică să-1 solicite pe copil peste capacităţile lui de învăţare spontană. În această perspectivă, învăţarea are un caracter intensiv, stimulativ şi urmăreşte nu atât acumularea de material informativ cât, mai ales, antrenarea capacităţilor operaţionale ale copilului, susţinerea şi accelerarea dezvoltării sale intelectuale, cu alte cuvinte, transformarea continuă a zonei proximei dezvoltări în zonă a dezvoltării actuale. Asimilarea caracteristicilor din *„zona proximei dezvoltări" se* face prin comunicare verbală. Vîgotski arată că, dacă se ia în consideraţie doar nivelul actual al dezvoltării atunci învăţarea şcolară nu va putea conduce la o nouă dezvoltare (la un nivel mai înalt al acesteia). Dar „zona proximei dezvoltări" conduce la rezultate pozitive, este satisfăcătoare doar acea învăţare care creează de fapt zona proximei dezvoltări, ceea ce este posibil numai în interrelaţia nemijlocită a copilului cu cei din jur (L. S. Vîgotski, 1971, p. 318).

Zona proximei dezvoltări prezintă diferenţe semnificative la copilul cu dizabilităţi cognitive: în timp ce copilul cu intelect normal se caracterizează printr-o ,zonă proximă a dezvoltării" largă, dinamică şi eficientă sub aspectul realizării noilor achiziţii cognitive, la copilul cu dizabilităţi cognitive şi cu motivaţie şcolară scăzută „zona proximei dezvoltări" este limitată, lipsită de dinamism operaţional şi puţin eficientă sub aspectul achiziţiilor prevazute în curriculum. Copiii cu *disfuncţii cognitive* sau cu întârziere temporară în dezvoltarea inteligenţei, din punct de vedere a performanţelor intelectuale se caracterizează prin faptul că se situează mai aproape de nivelul celor cu inteligenţă liminară (cu care, adesea, se confundă), fiind rămaşi în urmă faţă de parametrii obişnuiţi ai dezvoltării la vârsta respectivă. Ca o consecinţă, în activităţile de învăţare independentă ei manifestă o eficienţă scăzută. Dar dacă analizăm caracteristicile zonei proximei dezvoltări, aceşti copii se situează, mai aproape de posibilităţile copiilor cu intelect normal, beneficiind de potenţialul oferit de „coeficientul de educabilitate".

Bibliografie:

Audy, P. *La prévention des échecs et des abandons scolaires par l'actualisation du potentiel intellectuel (API*). Revue québécoise de psychologie, vol. 14, nr. 1 : 12-25. 1993

Bruner, J. *Procesul educaţiei intelectuale*,Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1970 Bruner, J. *Pentru o teorie a instruirii*. E.D.P. Bucureşti, 1970

STRATEGII DE INTEGRARE A COPIILOR CU C.E.S.

BURSUC DENISA- COSMINA

LICEUL TEORETIC SEBIȘ-GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT SEBIȘ

Cerinţele educative speciale desemnează acele cerinţe ori nevoi speciale faţă de educaţie care sunt suplimentare dar şi complementare obiectivelor generale ale educaţiei pentru copil. Fiecare copil prezintă particularităţi individuale şi de relaţie cu mediul, trăsături care necesită o evaluare şi o abordare personalizată. Educaţia necesită o schimbare pentru a răspunde dezideratului „o societate pentru toţi". Perceperea socială a acestor copii nu este mereu constantă, variind de la societate la societate, furnizând semnificaţii diferite, în funcţie de cultura şi de valorile promovate.

Din categoria copiilor cu C.E.S fac parte atât copiii cu deficienţe propriu zise, cât şi copiii fără deficienţe, dar care prezintă manifestări stabile de inadaptare la exigenţele şcolii. Din această categorie fac parte: copii cu deficienţe senzoriale şi fizice; copii cu deficienţe mintale, comportamentale; copii cu tulburări afective, emoţionale; copii cu handicap asociat; copii cu dificultăţi de cunoaştere şi învăţare; copii cu deficienţe de comunicare şi interacţiune.

Cum putem ajuta elevul cu dificultăţi de învăţare ?

În primul rând, învăţătorul trebuie să posede cunoştinţe care îl fac capabil să recunoască tulburarea de învăţare a copilului . Care sunt acele simptome, modele de comportament, care sugerează prezenţa tulburării de învăţare ?

- În fazele ameliorate şi acute ale tulburărilor de învăţare apare o divergenţă între performanţele şcolare şi nivelul intelectual al copilului.
- Performanţă scăzută, care apare în clasele primare, iar în cazul afecţiunilor mai puţin grave apare mai târziu. Astfel de disfuncţii sunt: dislexia, disgrafia, discalculia.
- Un model comportamental tipic îl reprezintă tulburări ale atenţiei, hiperactivitate şi neurotizare secundară. În contextul colectivului., copilul nu acordă atenţie nici profesorului, nici colegilor, dispune de o necesitate motrică crescută, nu poate sta locului, eşecul sistematic datorat deficienţei intelectuale, respectiv faptului că elevul nu este capabil de performanţele colectivului, implică dezvoltarea unor simptome comportamentale neurotice secundare: ticuri, comportament inhibat, sau chiar opusul acestuia, comportament extravagant menit să compenseze deficienţele intelectuale.
- Sindromul cognitiv specific, care poate afecta una sau mai multe aptitudini.

Strategii pedagogice privind recuperarea, corecţia şi dezvoltarea funcţiilor cognitive şi ale aptitudinilor parţiale deficitare:

Intervenţia recuperatorie trebuie întotdeauna să respecte personalitatea şi nivelul de deficienţă al copilului. Criteriul de alegere a programului de dezvoltare, a etapelor programului intră în resortul unei persoane competente: psiholog, psihopedagog, profesor consilier. Ceea ce

revine învăţătorului va fi aplicarea programului stabilit împreună cu psihologul, sub forma unor activităţi suplimentare (aditive la programa şcolară) în sălile de clasă.

Consider că nu există „reţete" pentru integrarea copiilor cu CES în învăţământul de masă. Cei care manifestă deschidere pentru integrarea acestora vor găsi şi strategiile potrivite. Fiecare copil are dreptul la educaţie şi merită să i se acorde o şansă. Învăţând împreună, copiii învaţă să trăiască împreună, să se accepte şi să se ajute la nevoie.

Pornind de la principiul dreptului egal la educație pentru toți copiii, metodele activ-participative permit elevului satisfacerea interesului pentru cunoaștere, facilitează contactul cu realitatea înconjurătoare, sporind gradul de socializare a elevilor ,stimulează si dezvolta învățarea prin cooperare. Metodele care favorizează înțelegerea conceptelor si ideilor, valorifica experiența proprie a elevilor sunt: discuția, dezbaterea, jocul de rol. Metodele care stimulează gândirea si creativitatea îi determină pe elevi să caute și să dezvolte soluții pentru diferite probleme, sa compare si sa analizeze situații date sunt: studiul de caz, rezolvarea de probleme, exercițiul. Metodele prin care elevii sunt învățați sa lucreze productiv unii cu alții si sa-si dezvolte abilități de colaborare sunt: mozaicul, proiectul in grupuri mici.

În condițiile unei educații incluzive, metodele active de învățare prin cooperare au o mare eficienta si de aceea sugeram recurgerea la câteva posibile strategii de învățare care pot fi aplicate cu succes.

1. Predicțiile în perechi. Elevii vor fi grupați în perechi, având fiecare o foaie de hârtie și un creion. Profesorul le oferă o listă cu câteva cuvinte dintr-o povestire. În urma discuțiilor elevii vor trebui să alcătuiască o compunere sau un scenariu pe baza unor predicții în jurul unei liste oferite.
2. Știu/ vreau să știu/ am învățat. Elevii scriu pe o coloana ceea ce știu despre o temă, pe altă coloană ceea ce vor să știe și pe alta ce au învățat. La sfârșitul lecției se verifică ce cunoștințe noi au dobândit elevii.
3. Brainstormingul. Individual sau in perechi, elevii prezintă sau scriu pe hârtie toate lucrurile pe care le știu despre un anumit subiect.
4. Interviul în etape. Profesorul adresează o întrebare elevilor grupați câte trei-patru. Fiecare elev găsește o soluție și o formulează în scris. Apoi elevii se confruntă reciproc în legătură cu răspunsul, după care perechile se alătură altor perechi formând grupuri în care fiecare elev prezintă soluția partenerului.
5. Turul galeriei. Grupuri de 3-4 elevi lucrează la o problema care are drept rezultat un produs (schema,desen,compunere). După expunerea produselor, fiecare grup examinează produsele celorlalte grupe, discută, apoi fac recomandări.

Bibliografie:

1. Vrasmaș Ecaterina Adina, Introducere în Educația cerințelor speciale, Universitatea din București, Editura Credis, 2004;
2. Emil Verza, Florin Emil Verza (coordonatori), Tratat de psihopedagogie specială, Editura Universității din București, 2011

STRATEGII DE INTEGRARE A COPIILOR CU C.E.S.

PROFESOR ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR BOLOCAN MARIUS
LICEUL TEHNOLOGIC „NICOLAE TITULESCU" ÎNSURĂȚEI, BRĂILA
PROFESOR ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR BORCAN LENUȚA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „AL. I. CUZA" BRĂILA

Declarația de la Salamanca din 1994 adoptă viziunea asupra educației incluzive „ școlile trebuie să includă în procesul de învățământ toți copiii, indiferent de condițiile fizice, intelectuale, sociale, emoționale, lingvistice sau de altă natură ale acestora." Școala are rolul să includă în egală măsură toți copiii, indiferent de dizabilități, indiferent de zonele sau grupurile dezavantajate din care fac parte.
Pentru cei mai mulți educatori din învățământul de masă, copiii cu „cerințe educative speciale" devin o provocare didactică, de la integrare, până la formarea unor priceperi si deprinderi de muncă intelectuală ale acestor copii.

Fiecare copil necesită o evaluare și o abordare personalizată, iar educația necesită o schimbare care să răspundă dezideratului „o societate pentru toți". Societatea nu are o percepție constantă a acestor copii și variază de la o societate la alta, având semnificații diferite, în funcție de cultură și de valorile promovate.

Misiunea învățătorului de a ajuta elevul cu deficiențe de învățare nu este deloc ușoară. În primul rând învățătorul trebuie să posede cunoștințe care să-l facă capabil să recunoască tulburarea de învățare a copilului. Acesta este, de fapt, și primul pas în remedierea elevului. Personal, consider că instruirea diferențiată necesită eforturi și energii suplimentare pentru învățător; elevii cu dificultăți de învățare au nevoie de activități recuperatorii, ei trebuie să primească sprijin suplimentar de instruire, curriculum-ului școlar trebuie adaptat la cerințele acestor copii. Abordarea diferențiată necesită o colaborare strânsă și cu psihologul școlar. Învățătorului îi revin responsabilitățile abordării diferențiate, iar colaborarea lui cu psihologul școlar mărește eficacitatea intervenției educaționale.

În intervenția recuperatorie trebuie să ții seamă de personalitatea si de nivelul de deficiență al copilului. Psihologul, psihopedagogul sunt persoane competente care stabilesc etapele programului de dezvoltare. Învățătorul aplică programul stabilit cu psihologul sub forma unor activități suplimentare, aditive la curriculum școlar, în sala de curs.

În opinia mea, nu există „rețete” pentru a integra copiii cu C.E.S. în învățământul de masă. Dacă învățătorul manifestă deschidere pentru a integra și acești copii, va găsi strategiile potrivite. Copiii învață să trăiască împreună, să se accepte, să se ajute, doar dacă învață împreună.

Metodele care favorizează înțelegerea ideilor și a conceptelor și care valorifică experiența proprie a elevilor sunt: jocul de rol, discuții, dezbateri. Există și metode care stimulează gândirea și creativitatea: exercițiul, studiul de caz, rezolvarea de probleme. Elevii sunt învățați să-și dezvolte abilități de colaborare apelând la următoarele metode: mozaicul, proiectul în grupuri mici.

Referindu-ne la educația incluzivă, recurgem la metodele active de învățare prin cooperare, care pot fi aplicate cu succes:

- predicțiile în perechi: elevii sunt grupați în perechi. Învățătorul le oferă o listă cu câteva cuvinte dintr-o poveste. În urma discuțiilor, elevii vor trebui să alcătuiască un scenario pe baza unor predicții în jurul listei oferite.

- Știu/Vreau să știu/ Am învățat: elevii scriu ceea ce știu despre o temă, pe altă coloană ceea ce vor să știe, iar pe ultima ce au învățat. La sfârșit se verifică ce cunoștințe noi au dobândit.

- braistomingul: elevii prezintă, individual sau în perechi, ceea ce știu despre un anumit subiect.

-interviul în etape: elevii sunt împărțiți în perechi. Învățătorul adresează o întrebare. Fiecare elev formuluzează în scris răspunsul. Apoi elevii se confruntă în legătură cu soluția, după care perechile se alătură altor perechi, formând grupuri în care fiecare elev prezintă soluția partenerului.

Aceste momente active ale predării constituie o învățare prin cooperare, ascultarea și acceptarea opiniilor.

Strategiile tradiționale își propun cultivarea relațiilor de prietenie, însă strategiile inclusive au un impact profund. Ele îi învață pe copii acceptarea, înlătură etichetele și conduc la realizarea obiectivelor de interes comun.

Bibliografie

Vrășmaș, Ecaterina Adina, *Introducere în Educația cerințelor speciale*, Universitatea din București, Editura Credis, 2004

INTEGRAREA COPIILOR CU CES ÎN GRĂDINIȚĂ

ROTARU ANDREEA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELNGIT NR.25, IAȘI
VĂCĂREANU SIMONA CĂLINA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.25, IAȘI

Cerințele educaționale speciale desemnează necesități educaționale suplimentare, complementare obiectivelor generale ale educației, adaptate particularităților individuale și celor caracteristice unei anumite deficiențe sau tulburări/dificultăți de învățare, precum și o asistență complexă (medicală, psihologică, educațională etc.). Integrarea școlară desemnează un proces de adaptare a copilului la cerințele școlii pe care o urmează, de stabilire a unor raporturi afective pozitive cu membrii grupului școlar și de desfășurare cu succes a activităților școlare.

Primul pas în integrarea cu succes a copiilor cu CES în grădiniță este identificarea cerințelor lor speciale și individualizarea planului de învățare pentru fiecare copil. Acest plan ar trebui să includă o varietate de strategii care să răspundă nevoilor specifice ale fiecărui copil, cum ar fi programe de învățare individuală, suport acordat în timpul activităților - prin profesori de sprijin, dar și asistență suplimentară din partea profesorilor sau a specialiștilor în educație specială. Din păcate, cu toate că legea prevede existența unor profesori de sprijin pentru copiii cu CES, care să îi ajute în procesul intructiv-educativ, putem remarca faptul că aceștia lipsesc în majoritatea instituțiilor de învățământ. Nici psihopedagogii/logopezii școlari nu sunt suficienți pentru numărul de copii și problemele cu care aceștia se confruntă în ultimii ani.

Un alt aspect important în integrarea copiilor cu CES este asigurarea sprijinului și resurselor adecvate din partea autorităților școlare și a părinților/copiilor. Aceasta ar trebui să includă asistența de specialitate, cum ar fi psihologi sau specialiști în educație specială, precum și un program de formare pentru cadrele didactice, care să-i ajute să înțeleagă și să gestioneze diferitele nevoi ale copiilor cu CES.

Educația integrată a copiilor cu CES urmărește:

- ✓ dezvoltarea capacităților fizice și psihice a acestora care să-i apropie cât mai mult de ceilalți copii, a implementării unor programe cu caracter corectiv-recuperator;
- ✓ stimularea potențialului restant, ce permite dezvoltarea compensatorie a unor funcții menite să le suplinească pe cele deficitare;
- ✓ crearea climatului afectiv în vederea formării motivației pentru activitate, în general și pentru învățare, în special, asigurarea unui progres continuu în achiziția comunicării;
- ✓ formarea unor abilități de socializare și relaționare cu cei din jur;
- ✓ formarea de deprinderi cu caracter profesional și de exercitare a unor activități cotidiene;
- ✓ dezvoltarea comportamentelor adaptative și a însușirilor pozitive ale personalității, care să faciliteze normalizarea deplină.

În general, integrarea copiilor cu CES depinde de o abordare îngrijită și concentrată pe nevoile individuale ale fiecărui copil. Prin identificarea și satisfacerea nevoilor specifice ale fiecărui copil și prin dezvoltarea unui mediu incluziv, copiii cu CES pot fi incluși în mediul grădiniței și pot beneficia de o educație de calitate.

Pentru o educaţie incluzivă de succes, părinţii trebuie să participe direct la viaţa grădinitei şi pot influenţa anumite decizii care privesc procesul educaţional. Dedicarea unei perioade de timp extinse pentru sprijinirea copilului în timpul activităţilor este o condiţie esenţială reuşitei integrării. Neimplicarea sau indiferenţa părinţilor în ceea ce priveşte problemele educaţionale ale copilului, prin plasarea responsabilităţii în sarcina educatorului, vine în opoziţie cu ideea de incluziune. Sprijinul redus din partea autorităţilor abilitate, posibilităţile materiale reduse sau percepţia celor din jur pot îngreuna integrarea socială şi şcolară a copilului cu dizabilităţi. Învăţământul de masă trebuie să includă copiii cu CES, dar integrarea reală presupune, printre altele, adaptarea numărului de copii la clasă, implicarea personalului specializat, motivaţia cadrelor didactice, susţinere reală şi cooperare facilitată prin legi, asigurarea condiţiilor necesare etc.

Tipurile de jocuri și activități care ajută cel mai mult în integrarea copiilor cu CES în grădiniță sunt cele în cadrul cărora sunt utilizate mijloace audio-vizuale, activitățile din cadrul domeniului psihomotric dar și jocurile de stimulare senzorială si activitățile de dezvoltare personală.

Pentru copiii cu CES, în special, jocul are un rol esențial în dezvoltarea abilităților cognitive, sociale și emoționale. Prin joacă, copiii cu cerințe educaționale speciale au posibilitatea de a-și găsi și manifesta talentul și au ocazia de a fi incluși cu adevărat în comunitate și mediul educațional. Deși este o activitate atât de importantă, copiii cu CES pot fi privați de ea, pentru că reacțiile lor pot fi diferite față de restul copiilor. Adesea copiii cu CES trebuie să învețe să se joace înainte să poată beneficia de învățarea prin joc. Este adecvat ca jocurile copiilor cu CES să aibă legătură cu lumea reală, ce îi înconjoară. Utilizarea obiectelor tangibile, folosirea unui limbaj simplu și explicațiile precum „acest lucru se întâmplă așa și în acest loc” în timpul jocului este necesară pentru înțelegerea cât mai rapidă și completă a procesului de către copiii cu CES. Totodată, copiii cu CES tind să rămână în perioada de explorare a jocului mai mult timp, însă vor trece și la stagiul de dezvoltare, chiar dacă într-un ritm mai lent. Este esențial ca abilitățile de joc care se dezvoltă la copii să fie adecvate vârstei și să fie adaptate în funcție de nivelul acestora. De asemenea, este important de știut că doar printr-un singur joc se pot urmări mai multe obiective. Un copil tipic se joacă corespunzător, are o imaginație bogată, înțelege limbajul și regulile jocului. Majoritatea copiilor cu nevoi speciale prezintă întârzieri în dezvoltarea abilităților sociale și de joc, preferând jocurile solitare, stereotipice și lipsite de imaginație. Sunt repetitive, lipsite de scop și stimulatorii pentru receptarea de stimuli senzoriali.

Dincolo de porţile grădiniţei, rămâne însă cadrul didactic; omul care încercă să se descurce cu ceea ce ştie să facă şi cu ceea ce are. Acesta nu uită cât este de importantă abordarea pozitivă a specificului copiilor și exprimarea încrederii în posibilităţile fiecăruia de a reuşi, indiferent de condiţiile din jur. Încurajarea, oferirea posibilităţii de reuşită şi integrarea în grupuri mici în timpul activităţilor contribuie la creşterea încrederii în forţele proprii, dar şi în ceilalţi. Copilul cu CES descoperă astfel că lumea poate fi bună şi ofertantă pentru el. Educarea celorlalţi copii în spiritul acceptării ca egal a colegului lor, includerea în jocurile lor şi descoperirea calităţilor acestuia contribuie, pe termen lung, la formarea unei mentalităţi pozitive.

LECTURA – MIJLOC DE INTEGRAREA AL COPIILOR CU CES

BUTUNOI DANIELA GEORGIANA,

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 IVEȘTI, VASLUI

Educarea interesului pentru lectură se realizează mai întâi în cadrul familiei. Acest fapt nu impune existenţa unui anumit nivel de instruire din partea părinţilor, dar cere tuturor conştiinţa clară asupra importanţei lecturii în dezvoltarea deplină a copilului şi preocuparea permanentă şi constantă de a-i trezi interesul pentru această activitate. Stimularea interesului pentru lectură începe din grădiniţă şi se continuă la ciclul primar. Dascălul este dator să îndrume paşii cu ajutorul unor metode inovative, creative şi interactive. Pentru micii şcolari este foarte important modul în care păşesc în lumea lecturii, astfel încât să fie vrăjiţi de carte, de imaginile colorate în care sunt prezentate personajele, de aventurile acestora într-o lume fantastică, imaginară, făcând astfel cunoştinţă cu universul minunat al cunoaşterii.

Scopul lecturii în perioada şcolarităţii este acela de a forma progresiv un tânăr cu o cultură comunicaţională şi literară de bază, capabil să înţeleagă lumea din jurul său, să comunice şi să interacţioneze cu semenii, exprimându-şi gânduri, stări, sentimente, opinii, să fie sensibil la frumosul din natură şi la cel creat de om şi, în viitor, să poată continua procesul de învăţare în orice fază a existenţei sale. Lectura este un instrument care dezvoltă posibilitatea de comunicare între oameni, este un act intelectual esenţial, care trebuie îndrumat și supravegheat de către școală și familie. Ea duce la realizarea a două laturi ale instruirii: cultivarea înclinaţiei de a analiza faptele de limbă şi de a reflecta asupra lor, şi exersarea, repetarea, antrenarea componentei efective de învăţare a limbii (până la transformarea în deprindere). Datoria noastră, a cadrelor didactice este să aducem în centrul atenţiei lectura, folosind ca sursă, nelipsitele cărţi, cu multiplele lor exemple. Prin lectură, elevii își îmbogăţesc cunoștinţele despre lume, despre realitate, astfel aceasta contribuie esenţial la educarea copiilor în dimensiunile etice și estetice și are drept scop formarea și consolidarea deprinderilor de muncă intelectuală, dezvoltarea gândirii, a imaginaţiei, a capacităţii de exprimare corectă și expresivă.

Importanța lecturii, fie că e efectuată în orele de lectură sau în afara orelor, costă în faptul că ea contribuie la îmbogățirea și dezvoltarea cunoștințelor elevilor, la formarea gustului pentru citire independentă, la dezvoltarea vocabularului elevilor, la formarea unei atitudini pozitive. Povestirile au valenţe terapeutice asupra tuturor copiilor, favorizând dezvoltarea limbajului, sprijinind înţelegerea gândurilor şi sentimentelor oamenilor. Copiii cu cerinţe educaţionale speciale sunt captaţi de lumea poveştilor prin frumuseţea scenelor care se derulează în faţa lor. Cuvintele şi imaginile artistice devin „prieteni” ce îi poartă pe aripile cunoaşterii binelui, dar şi al răului. Prin poveşti, limba maternă îşi învăluie ascultătorii, copiii devenind

„aliaţi” în cunoaşterea bogăţiei formelor gramaticale care oferă expresivitate vorbirii.

Nu de puține ori pentru copiii cu CES, poveștile clasice pot fi greu de înțeles datorită regionalismelor, exprimărilor arhaice ori mesajul moral nu este desprins doar prin simpla lecturare. Dar dacă le transpunem în mici spectacole de teatru, dramatizări, jocuri de rol, spectacole interactive, carnaval, poveştile au o valoare informativă, educativă şi formativă foarte mare. Elevii pot fi îndrumați să creeze personaje prin desen sau alte mijloace plastice, pot confecționa păpuși care să reprezinte personajele preferate, asumându-și roluri de artiști. Aceste păpuși pot fi atașate de degete ori pot fi prinse de un băț, iar elevii pot fi inițiați în mânuirea lor, ca o formă plăcută de manifestare a trăirilor şi stărilor unor personaje. Acest teatru de păpuși pe băț ori pe deget este un mijloc eficient de stimulare a trăirilor emoţionale pozitive, pe fondul cărora sporeşte semnificativ motivaţia intrinsecă a copiilor, privind exprimarea clară, corectă, comunicarea verbală, nonverbală şi paraverbală, fiind în acelaşi timp o formă de activitate extracurriculară de destindere şi recreere a tuturor celor implicaţi. Pe lângă poveștile clasice, profesorul poate inventa povești care surprind teme din realitatea copiilor sau poate apela la povestea terapeutică. De asemenea, acțiunile diverse întreprinse în biblioteca școlii reprezintă o cale de atragere a elevilor către lumea cărților. Învățătorul poate realiza inițial scurte vizite în spațiul bibliotecii, elevii pot fi lăsați să atingă, să răsfoiască, să miroasă cărțile care le atrag atenția, ori le pot fi prezentate unele cărți care să le suscite atenția doar prin simpla vizualizare a acestora. De exemplu, manuscrisele unor scriitori au stârnit curiozitatea tuturor elevilor prezenți, cărțile autobiografice sau cu imagini și fotografii care prezintă fapte din sfera de interes al școlarilor constituie variante de stimulare a dragostei față de cărți și lectură.

Un îndemn la lectură îl constituie şi aniversările anuale ale marilor scriitori naționali, precum ziua marelui poet Mihai Eminescu, ori Ziua Internațională a Cărții sau Ziua Internațională a Cititului Împreună când pot fi desfășurate numeroase activităţi extraşcolare precum șezătorile literare, lectură în mijlocul naturii, vizite la librării sau biblioteci, schimb de cărți între elevi, prezentarea cărții preferate, inventarea unei povești împreună.

În cadrul activității mele am văzut că lectura „Prinţ şi cerşetor” este o corvoadă pentru un elev cu unele elemente de autism, si aflând că este pasionat de desenele animate ce au ca personaj principal pe Fulger McQueen, i-am recomandat să citească din Colecţia Disney Clasic cărţile sub titlul „Maşini” unde va avea ocazia să întâlnească toate personajele lui îndrăgite. Rezultatul a fost cel aşteptat: I. a citit şi recitit din proprie iniţiativă, cu regularitate paginile recomandate. Surioara, mai mică decât el, a ascultat cu mult interes lectura celor două volume din colecţia mai sus amintită. Ba au realizat şi o colecţie de desene pe această temă, fapt îmbucurător pentru părinţi; copiii lor au uitat pentru o bună perioadă de timp de televizor. Pornind de la metoda „Dragonul lecturii”, am schimbat puţin forma de evaluare a lecturii şi am numit-o „Pomul înţelepciunii”. Elevii au avut la dispoziţie două săptămâni pentru a citi cartea „Dumbrava minunată” din care au notat pe bileţele sub formă de frunze ce le-a plăcut mai mult din ceea ce au citit, trăsăturile fizice şi morale ale personajului preferat, descrierea unui colt din natură, ideile principale, transcrieri caligrafice ale unor fragmente etc. Din dorinţa tuturor de a participa la completarea „pomului înţelepciunii”, am reuşit să realizăm o frumoasă lucrare de

grup, cu idei care de care mai frumoase sau , de ce nu? , mai,,trăsnite". Inainte de a prinde frunzuliţa în copac, elevii au prezentat cele surprinse pe bileţel şi au argumentat alegerea făcută pe baza textului citit. E lesne de înţeles că toţi elevii au participat la evaluarea acestei lecturi, chiar şi D.N.. care se este afectat de o formă de paralizie încă de la naştere. El îşi scrie la calculator temele, sub supravegherea atentă a mamei.

Am mai observant că și jocurile de rol sau dramatizarea au un rol important în dezvoltarea abilităților de comunicare ale copiilor cu deficiență mintală. Prin intermediul tehnicilor teatrale, copiii descoperă prin joc, prin simularea unor situații și învață prin experimentare practică. Am observant cum copiii cu dificultăți de învățare și-au dezvoltat atenția, memoria, coordonarea și chiar personalitatea. Copiii au mai multă încredere în forțele lor, capătă independență și siguranță.

Am constatat că și în rândul elevilor cu tulburări de comportament sau cu ADHD implicați în echipa de activități extracurriculare de lectură și dramatizare, au o evoluție pozitivă din punct de vedere al comportamentului. Aici s-au putut exprima liber, așa cum nu au putut -o face în cadrul orelor de curs, energia și-au canalizat-o în mod pozitiv în jocul de rol și socializează frumos cu restul copiilor.

Foarte important de reținut este că numai atunci când cadrul didactic şi părinţii comunică permanent, activităţile copilului sunt adaptate nivelului său de înțelegere, elevului i se respectă timpul de lucru şi cel de destindere, este încurajat şi ajutat raţional acolo unde nu poate, chemarea cărţii vine din interior şi aduce bucuria de a citi şi de a cunoaşte.

Fiecare copil ne bucură în felul lui, într-un mod original. Trebuie doar să vrem să vedem toate aceste bucurii!

Bibliografie:

- Didactica, Revistă de comunicări ştiinţifice, nr. 11, ian 2010;
- Peneș, M., Molan, V., Îndrumător pentru folosirea manualului de Limba Română, clasa a II-a, editura Aramis, București, 1998;
- Guguș, C., "Ora de limba română. Ghid metodologic al profesorului de limba română", Editura Europolis, Constanța, 2004.
- Manolescu, N. –„ Lectura pe înţelesul tuturo"r, Editura Aula, Braşov, 2004
- Vasile Molan, ,,Didactica disciplinei Limba şi literature română în învăţământul primar", 2010, Ed. Miniped, Bucureşti;
- E. Mîndru, L. Borbeli, D. Filip, M. Gall, A. Niculae, M. Nemţoc, D. Todoruţ, F. Topoliceanu, ,,Strategii didactice interactive", 2010, Ed. Didactica Publishing House, Bucureşti;
- Revista ,,Învăţământul primar" nr. 1-4, 2012, Ed. Miniped, Bucureşti

SUGESTII ȘI STRATEGII ÎN INTEGRAREA COPIILOR CU CES

LUCA OANA ANCUȚA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ CRISTEȘTI

Tulburarea de spectru autist este o tulburare de neuro-dezvoltare complexă având în mare parte cauze genetice. Autismul nu este o boală și nu se vindecă ea doar se recuperează prin terapii și prin integrarea copiilor afectați în învățământul de masă. Copilul afectat întâmpină probleme în comunicare, în interacțiunea socială și are un comportament restrictiv.

Factorii care pot contribui la o incluziune eficientă a copiilor cu CES în învățământul de masă depind în mare măsură de flexibilitatea cadrului didactic și deschiderea acestuia spre schimbare și învățare continuă precum și de nivelul de autoeficacitate a acestuia.

Cadrele didactice trebuie să fie pregătite în ceea ce privește utilizarea unor tehnici comportamentale și trebuie să cunoască planul de intervenție a copilului. Tot de cadrul didactic ține și acceptarea sa în grupul de elevi, grupul trebuie să fie instruit și pregătit pentru incluziune.

Curriculum trebuie adaptat și individualizat ținându-se cont de nevoile, abilitățile și interesele copiilor. Conținuturile învățării, strategiile de predare -învățare – evaluare , finalitățile educaționale și timpul alocat se vor adapta potențialului și nevoilor individuale.

Pentru o integrare cât mai eficientă este necesară existența unei echipe multi/transdisciplinare care să planifice, să monitorizeze și să evalueze procesul de incluziune, colaborarea strânsă între membrii echipei și cu părinții copilului.

Copilul trebuie de asemenea inclus în programe terapeutice individualizate suplimentare, desfășurate sub coordonarea unor specialiști acreditați și care urmăresc progresul acestuia.

Se recomandă ca înainte de integrarea copilului cu CES în învățământul de masă acesta să beneficieze de o evaluare complexă a abilităților și să viziteze școala/grădinița împreună cu părinții și însoțitorul înainte de începerea anului școlar.

Pentru copiii cu CES și nu numai, strategiile didactice trebuie să pună accent în primul rând pe:

-motivarea copiilor pentru învățare

-construcția progresivă a competențelor

-flexibilitatea abordărilor și parcursul diferențiat

-consecvență, coerență și abordări inter si transdisciplinare, în funcție de particularitățile elevilor cu CES.

Adaptarea metodelor de predare în funcție de timpul pe care elevul este pregătit să îl petreacă la școală -nevoia de pauză, stilul de învățare, interesele copilului și dificultățile acestuia.

Cardul didactic trebuie să creeze un mediu predictibil și să introducă treptat lucruri/ informații noi, să folosească un limbaj simplu și clar exagerând mimica, intonația și gesturile.

Atunci când cadrul didactic dorește să transmită ceva copilului cu CES trebuie să se asigure că acesta este atent, să folosească suport vizual și să ofere modele de răspuns. Să recompenseze fiecare răspuns independent și intervalul de timp în care nu apar comportamente problematice și să folosească motivația naturală a copilului prin alegerea unor activități care au legătură cu interesele lui.

Exemple de metode active de învățare:

Predicțiile în perechi, aici elevii vor fi grupați în perechi, având fiecare o foaie de hârtie și un creion. Cadrul didactic le oferă o listă cu câteva cuvinte dintr-o povestire. În urma discuțiilor, elevii va trebui să alcătuiască o compunere sau un scenariu pe baza unor predicții în jurul liste oferite.

Știu/ vreau să știu/ am învățat. Elevii scriu pe o coloana ceea ce știu despre o temă, pe altă coloană ceea ce vor să știe și pe alta ce au învățat. La sfârșitul lecției se verifică ce cunoștințe noi au dobândit.

Brainstormingul. Individual sau in perechi, elevii prezintă sau scriu pe hârtie toate lucrurile pe care le știu despre o anumită temă.

Interviul în etape. Profesorul adresează o întrebare elevilor grupați câte trei-patru. Fiecare elev găsește o soluție și o formulează în scris. Apoi elevii se confruntă reciproc în legătură cu răspunsul, după care perechile se alătură altor perechi formând grupuri în care fiecare elev prezintă soluția partenerului.

Bibliografie:

1. Simona Cristina Sălăgean , Învață-mă să învăț, Editura Universității Adventus, Cluj Napoca, 2020

2. Emil Verza, Florin Emil Verza (coordonatori), Tratat de psihopedagogie specială, Editura Universității din București, 2011.

METODE DE INTEGRARE A COPIILOR CU CES ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE

MIF DELIA EMILIA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.2-AIUD

Ideile unei educaţii de calitate, pentru toţi copii, se pot mai bine realiza în toate treptele învăţământului, începând cu cel preprimar, până la cel universitar, prin introducerea, alături de modelul clasic, tradiţional şi orientările moderne, ale educaţiilor contemporane.

Intrarea la grădiniță reprezintă una dintre cele mai importante etape ale dezvoltării copiilor, o tranziție firească, îmbucurătoare, către o nouă lume – cea a cunoașterii, a învățării și a devenirii. Totuși, acest prim contact cu o instituție educațională presupune o schimbare majoră în viața copilului atât din punct de vedere al programului și relațiilor interumane, dar mai ales din punct de vedere emoțional. Astfel, cea mai mare parte a preșcolarilor întâmpină dificultăți de adaptare în această perioadă tranzitorie, în special pe fondul comunicării și relaționării cu ceilalți

Intrarea la grădiniță este o perioadă plină de provocări pentru orice copil, iar majoritate dintre ei necesită puțin ajutor pentru a se integra cu succes în acest nou univers al descoperirii. Totuși, primii și cei mai importanți pași trebuie făcuți anterior acestui moment și se concretizează sub forma unor procese premergătoare care vizează atât deprinderea unor comportamente și obiceiuri importante, dar și pregătirea pshihoemoțională a copilului pentru integrarea cu succes în colectivitate.

Integrarea pune accent pe nevoile copiilor speciali, recuperarea subiecţilor, beneficii pentru copilul cu nevoi speciale, experienţă specializată şi suportul formal, intervenţie specială, în timp ce incluziunea serveşte drepturilor tuturor copiilor, schimbarea în domeniul şcolilor, beneficii pentru toţi copiii, suport informal şi expertiza cadrelor specializate, predare- instruire, pentru toţi.

Activitatea didactică pe care am desfăşurat-o la grupă în anii care au presupus procesul de includere şi integrare, au avut un parcurs şi o evoluţie corespunzătoare nivelului de cunoştinţe şi de practică educaţională corespunzător fiecărei etape.

În toate grupele de copii am inclus, sperând că, prin procedeele aplicate i-am şi integrat, copii cu cerinţe educaţionale speciale. Fără să beneficiem, în prima perioadă, de sprijin specializat în unitate, am cuprins totuşi, an de an, din spirit umanitar, obligaţie profesională şi, pană la urmă din solidaritate cu părinţii şi copiii cu aceste probleme, copii cu diferite tipuri de dizabilităţi fizice sau intelectuale, ori chiar din ambele categorii. De asemenea, am avut la grupă, copii din categorii sociale defavorizate (foarte săraci), copii din familii ce sunt tolerate selectiv (minoritari-rromi sau din culte şi secte altele decât cea majoritară), copii aflaţi în plasament familial. Dintre copiii CES s-au numărat cei cu deficienţe fizice, cu sindrom hiperkinetic, autism, copii cu deficienţă majoră de vorbire şi întârziere intelectuală. La alte grupe din grădiniţă au fost incluşi, sau încă se lucrează cu copii ce prezintă unele deficienţe similare cu ale celor din grupa mea, ori cu manifestări diferite.

În etapa de început am lucrat, aş putea spune, cu copiii CES fără să particip la cursuri în specialitate şi adesea aveam temeri cu privire la modul corect sau greşit de abordare a cazurilor din grupă. Ulterior, pe parcursul anilor, prin studiu individual, cursuri de iniţiere şi pătrunderea progresivă a specialiştilor în sprijinul educativ, psihologic sau de consiliere, ne-au determinat să credem că suntem pe drumul corect, dar nu şi final al includerii copiilor din toate categoriile în grupele/clasele cu componenţă predominant normală.

În primii ani din această experienţă, am avut un subiect, copil cu comportament autist, fiind înscris alături de fratele mai mic, normal din punct de vedere fizic şi intelectual, timp de doi sau trei ani. Am încercat să-i deprindem acomodarea în colective de copii mai numeroase decât cel din centrul de recuperare. Copiii din grupă au fost îngăduitori, la sugestia mea, prin respectarea spaţiului personal de lucru, evitarea zgomotelor, acest lucru perturbând starea lui de confort emoţional. În cazul acestui subiect, progresul educativ a constat în recunoaşterea şi reproducerea diferitelor structuri verbale, de comunicarea cu educatoarea şi cu un grup restrâns de copii, acoperirea

suprafeţelor cu culoare, respectând spaţiile. Nu am reuşit să depăşim mari bariere, dar nici aşteptările noastre nu au fost mai complexe. Sprijinul acordat l-a ajutat să meargă la şcoală, evident acolo a beneficiat de program de lucru personalizat şi de învăţător de sprijin, acest caz l-am preluat evident în momentul în care nu beneficiam de specialist în unitate.

În alt ciclu de lucru, am inclus în grupă şi un subiect cu sindrom ADHD, de la grupa mijlocie, până la grupa mare, copilul fiind monitorizat de Direcţia pentru Protecţia Copilului, aflat în plasament familial. Trebuie să recunosc faptul că nu am fost pregătită să lucrez cu astfel de cazuri, a trebuit să mă documentez, să improvizez, să mă adaptez situaţiei, deoarece subiectul a început prin a refuza să se aşeze la masă, pe scăunel, protestând prin ţipete care deranjau întreaga grupă de copii. Mi-a trebuit multă răbdare, consecvenţă, obţinerea toleranţei din partea copiilor din grupă şi a părinţilor lor deopotrivă, fiincă acel copil nu numai că deranja, dar şi agresa copiii fără să conştientizeze că efectul era neplăcut pentru alţii, totul fiind, din punctul lui de vedere o joacă, un amuzament, o modalitate de a fi permanent centrul atenţiei (adesea se exprima astfel:„Mă vedeți, am strâns de gât pe....?” ,sau „Uite ce desen frumos are pe tricou X, îl vreau eu!”, urmat de agresiunea fizică asupra copilului vizat).

Aceste manifestări au durat pe întreaga perioadă a parcurgerii etapei de grădiniță, în forme mai puţin violente pe măsură ce copilul a mai crescut. Nivelul de inteligenţă al acestui subiect era peste media de vârstă, dar nu-şi putea menţine atenţia concentrată la lucru mai mult de câteva momente. El nu accepta cu uşurinţă sarcini care presupuneau stabilitate, concentrare, răbdare, finalitate, de cele mai multe ori cerând sprijinul colegilor, cărora (în parte) le-a devenit simpatic prin spontaneitatea şi lipsa de rea intenţie, chiar când făcea o faptă cu repercursiuni neplăcute pentru ei. În acest caz am făcut echipă cu psihologul, asistentul maternal şi medicul specialist ce monitorizau copilul.

Un alt caz, aş putea spune mai simplu, dar deosebit, l-a constituit un copil cu dizabilitate fizică din naştere, lipsa aproape totală, oricum nefuncţională a degetelor de la mâna dreaptă. În această situaţie am avut ocazia să constat funcţia compensatorie a mâinii stângi, copilul fiind deosebit de abil în folosirea acesteia. El desfăşura toate mişcările ce trebuiau executate de mâna dreaptă cu stânga, dar sarcinile de lucru efectuate prezentau şi calitate. M-a impresionat comportamentul de negare, ascundere, reţinere, când era vorba de a-şi recunoaşte handicapul, mai degrabă ar fi depus efort dublu decât să fie sprijinit atunci când eu consideram că ar putea să nu realizeze sau să întâmpine mari dificultăţi în efectuarea unei sarcini. Nu a acceptat decât foarte rar sprijin şi atunci mascat. Un comportament deosebit, sau manifestare a acestui copil mi s-a părut şi faptul că de la prima oră (venea primul la grădiniţă, bunica spunea că se trezeşte de la ora cinci dimineaţa), spre deosebire de ceilalţi copii care se îndreptau spre jucării el alegea cartea de colorat, caietele de scriere a grafismelor, ba chiar mi-a cerut să-i încep modele de scriere şi pentru acasă, când lucra singur. Din lucrările sale artistico-plastice (la desen şi pictură), am selectat lucrări pe care le-am trimis la concursurile de la nivel local, județean şi naţional, întrucât erau printre cele mai bune.

Am avut şi alte cazuri (nu pot să cuprind în acest material toți subiecții), însă pot spune că, în urmă cu câţiva ani, când am început să cuprindem astfel de copii, odată cu desfiinţarea sau reducerea amplorii centrelor speciale, mi-am manifestat temerea că nu voi putea răspunde corect, profesionist la astfel de situaţii. Educaţia incluzivă, educaţia integratoare, educaţia pentru toţi reprezintă o nevoie a epocii noastre. Depinde de fiecare dintre noi, de responsabilităţile pe care ni le asumăm, de modul de implicare personală, a tuturor dascălilor, familiilor, persoanelor cu responsabilităţi sociale şi nu numai, ca aceasta să devină o realitate din care fiecare să înveţe să se dezvolte.

Bibliografie:

RENINCO,UNICEF, *Educaţia integrată a copiilor cu handicap, Bucureşti, 1998;*
Ecaterina Vrăjmaş, *Introducerea în educaţia cerinţelor speciale ,Editura Cedis, Bucureşti, 2004;*
Traian Vrăjmaş, *Învăţământul integratşi/sau incluziv, Editura Aramis, Bucureşti, 2001;*
Elisabeta Voiculescu, *Pedagogie preşcolară, Editura Aramis, Bucureşti, 200*3;

METODE DE LUCRU PENTRU ELEVII CU CES

CIUBOTARIU BEATRICE LILIANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ SPECIALĂ „C-TIN PĂUNESCU" TECUCI

Educația joacă rolul cel mai important în cadrul societății. Este baza pentru susținerea culturii, instruirea individuală,integrarea socială și pentru evoluția umanității.

Într-o societate modernă, deschisă, un învăţământ de calitate este acela în care toţi copii, indiferent de mediul de provenienţă şi de nivelul dezvoltării intelectuale, religie, sunt sprijiniţi şi încurajaţi în dezvoltarea lor. Copiii trebuie consideraţi la fel de importanți, fiecăruia să-i fie valorificate calitățile. Pornind de la premisa afirmată de N. Iorga " Fiecare copil pe care îl instruim este un om dăruit societăţii", putem afirma că fiecare copil este unic și capabil să realizeze ceva bun. Fiecare copil este înţeles ca un participant activ la învăţare şi predare , pentru că fiecare aduce cu sine în procesul complex al învăţării şi dezvoltării o experienţă, un stil de învăţare, un model social, o interacţiune specifică, un ritm personal, un mod de abordare. Şcoala incluzivă, școală flexibilă, transparentă care pune accent pe învățarea diferențiată, presupune înainte de orice, acceptarea faptului că toți copii pot învăța. Fiecare participant învaţă şi se dezvoltă prin faptul că interacţionează cu ceilalţi.

Diferenţierea presupune un proces de predare diversificat, care ţine cont de nevoile, posibilitățile elevilor şi de ritmul în care ei învaţă. Bunul mers al procesului de învăţământ şi rezultatele obţinute depind de metodele și tehnicile de lucru utilizate.

Metodele sunt instrumente importante aflate la dispoziţia profesorului, de a căror cunoştinţe şi utilizare depinde eficienţa muncii educative. Cunoscând particularitățile psiho-individuale ale fiecărui copil,ritmul propriu de asimilare a cunoștințelor, gradul deficienței, profesorul poate alege metodele care consideră că se pliază cel mai bine și dau randament în actul educațional.

Metodele interactive de grup sunt modalităţi moderne de stimulare a învăţării şi dezvoltării personale care pot fi aplicate încă de la vârstele timpurii și sunt instrumente didactice care favorizează inter-schimbul de idei, experienţe, și cunoştinţe.

Interactivitatea presupune o învăţare prin comunicare, prin colaborare, lucrul în echipă, produce o confruntare de idei, opinii şi argumente, creează situaţii de învăţare centrate pe disponibilitatea şi dorinţa de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă şi activă, pe influenţa reciprocă din interiorul microgrupurilor şi interacţiunea socială a membrilor unui grup. Interactivitatea presupune şi o atitudine pozitivă faţă de relaţiile

umane, faţă de importanţa muncii în echipă, o atitudine de susţinere a ideilor apărute prin colaborarea cu ceilalţi.

Lecțiile cu caracter ludic sunt foarte îndrăgite și au o eficiență sporită.

*Jocul de rol este cea mai folosită şi eficientă tehnică utilizată în învăţământul școlar și preșcolar. Prin jocul de rol, copiii se transpun în diferite ipostaze ale vieţii sociale reale, cu scopul de a exersa multiple comportamente şi de a dobândi abilităţi diverse, de a acţiona conform unei anumite poziţii sau funcţii sociale, de a rezolva pozitiv situaţii problemă,de a-și adecva comportamentul în situaţii similare.

*Jocul propriu zis , cu reguli sau fără, ca modalitate de relație între individ și lumea obiectelor, constituie formula primară a acțiunii umane, o formă de organizare a cogniției, o formă de organizare a cunoașterii. Cântecul, jocurile muzicale, jocurile cu text și cântec, audițiile muzicale, modelajul, desenul, pictura, sculptura sau alte activități din sfera terapiilor ocupaționale contribuie la sporirea atenției, la dezvoltarea memoriei, gândirii, imaginației a tuturor proceselor psihice implicate în învățarea de tip școlar. Prin teoria „inteligențelor multiple” ale lui H. Gardner se recunoaște faptul că oamenii învață în moduri diferite și obțin progrese școlare tot în moduri diferite. Copiilor le plac aceste metode activ-participative și chiar dacă uneori copiii cu CES nu le înțeleg pe deplin ei solicită să participe în număr cât mai mare la realizarea lecției.

Cu succes am aplicat la clasă jocul de rol (Ridichea uriașă, Capra cu trei iezi...), prin care copii intrau în pielea personajului îndrăgit,improvizând pe moment replici și mișcări haioase stârnind bună dispoziție.Fiecare copil primind un rol cât de mic se simte important, încearcă să iasă din carapacea sa și să învingă teama și nesiguranța,deci evoluează, se adaptează, trebuie încurajat tot timpul să continuie.

Folosirea metodelor activ-participative în procesul de predare-învăţare-evaluare la elevii cu CES ,face ca elevii să se implice personal, să înveţe cu drag chiar în timpul orelor de curs, să fie mai activi şi să participe la provocările oferite de acestea, individual sau pe grupe, dezvoltându-le spiritul de competiţie, dând frâu liber creativităţii şi comunicării cu ceilalţi colegi.

Bibliografie

1. Gherguţ Alois, (2006), Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale, Editura Polirom, Iași.;

2. Verza Emil , Verza Florin Emil (coordonatori), Tratat de psihopedagogie specială, Editura Universității din București, 2011.

3. Vrăşmaş Ecaterina Adina, Introducere în Educația cerințelor speciale, Universitatea din București, Editura Credis, 2004

LUSTRUIREA REUȘITĂ A DOUĂ PIETRE PREȚIOASE

BEDŐHÁZI EMESE-ARANKA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „HÓFEHÉRKE”, SFÂNTU GHEORGHE

Pot spune cu siguranță că fiecare preșcolar este o piatră prețioasă de care am grijă, educ și șlefuiesc cu bucurie și dragoste în fiecare zi, deoarece fiecare dintre ei are propriile abilități și calități de a străluci puternic. În calitate de educatoare, cred că integrarea copiilor cu nevoi educaționale speciale într-o comunitate de grădiniță depinde în mare măsură de bunăvoința și empatia profesorului. Sarcina profesiei mele didactice este de a educa copiii cu multă dragoste și devotament, în timp ce în cazul unui copil cu nevoi educaționale speciale este să mă ocup de dezvoltarea personalității și talentelor sale în timpul activității educaționale, ținând cont de conținutul planului individual de dezvoltare. Pentru mine și acești copii sunt pietre prețioase, deoarece și ei pot străluci, făcând referire la cuvintele lui Wes Fesler: *fiecare diamant are capacitatea de a străluci dacă există cineva care îi recunoaște părțile bune și îi inhibă defectele.*

Timp de mulți ani am susținut că copiii mici preșcolari sunt toți la fel, deși în adâncul sufletului meu știam și am experimentat că fiecare dintre ei este diferit cu propria lor ființă inocentă, miraculoasă și sinceră. Culoarea ochilor și a părului lor sunt diferite, zâmbesc diferit, își exprimă altfel dragostea și tristețea, nevoia lor de dragoste este diferită și strălucesc diferit când începi să le lustruiești. Mărturisesc că copiii sunt ca florile într-o grădină sau într-un câmp de flori colorate, toate sunt frumoase, dar fiecare are un parfum unic, strălucește într-o culoare diferită, sunt împodobită cu petale diferite, ne iubim pe fiecare dintr-un motiv diferit, fiecare evocă o amintire diferită în noi, iar fiecare are un mesaj personal pentru noi. Așa este și în cazul copiilor cu nevoi educaționale speciale, care au o nevoie mai mare de dragoste, necesită mai multă atenție și grijă în fiecare zi și mult mai mult efort și o atitudine pozitivă din partea profesorului. Consider că nu există profesor care să nu fi avut copii cu nevoi educaționale speciale pe parcursul carierei. Același lucru mi s-a întâmplat și mie, că pentru prima dată în 27 de ani, în cariera mea mi s-a oferit ocazia să recunosc părțile bune ale celor ***”două pietre prețioase”***, pe care am încercat să le lustruiesc până la strălucire. Un băiețel diagnosticat cu tulburare din spectrul autist s-a alăturat grupului meu și poate de necrezut, un alt băiețel cu trei ani mai târziu. Doi băieți cu ochi înstelați,

drăguți, erau aproape ca niște gemeni și totuși diferiți, pentru că străluceau altfel decât ceilalți, dar erau ai mei. De-a lungul carierei mele, mi s-au dat trei-trei ani să-i hrănesc și să-i învăț, iar inima mea este plină de recunoștință că am reușit să le șlefuiesc în pietre strălucitoare împreună cu ceilalți. Nu a fost lin, începutul a fost greu la ambele grupe, în ciuda faptului că preșcolarii le-au acceptat într-un timp foarte scurt, au înțeles că sunt diferiți, dar va fi sarcina noastră să-i ajutăm. Adevărata provocare pentru mine a fost să îi fac pe părinți să accepte și să înțeleagă că da, și acești copii au loc aici alături de copiii lor. *De ce l-am acceptat în grupă? Nu văd purtându-se ciudat? Ce se va întâmpla cu ceilalți copii? Acest băiețel nu are loc în acest grup!* Multe astfel de întrebări similare din partea ambelor generații de părinți. Ce întrebări și declarații imprudent de la părinți care au avut copii sănătoși. I-am răspuns zâmbind: da, văd și experimentez în fiecare zi că sunt într-adevăr diferiți, dar ca educatoare îi iubesc, îi tratez pe toți în mod egal, cu aceeași dragoste și le ofer tuturor aceeași educație. Fii foarte recunoscător și gândește-te cât de norocos ești pentru că nu este copilul tău, sugerându-le în tăcere fiecărui părinte. Am abordat-o ca pe o provocare, o misiune importantă pentru mine, Atotputernicul mi-a trimis acești copii, și este sarcina mea să-i ajut. Era important să citesc cărți și studii profesionale, să folosesc cunoștințele dobândite în formarea continuă și metode individuale bine dovedite, dar propria mea atitudine de educatoare era mai importantă decât orice altceva. Cooperarea cu psihologul, planul de dezvoltare individuală, metodele și tehnicile individuale m-au ajutat să le ofer maxim, pentru că am conștientizat cât de important și fundamental este ca copiii cu nevoi educaționale specifice să fie tratați individual, cu mare atenție și intervenție specială. Zilnic am observat și am luat notițe: cum ajung dimineața la grădiniță, care este prima lor activitate, cum se relaționează cu colegii de grup, care este starea lor de spirit, cum se implică în activități, și ce influențează comportamentul lor să se schimbe. Ambii băieți au învățat să se integreze, să se joace împreună și să participe la activități commune și au învățat să vorbească până la sfârșitul anilor preșcolari. Aceasta a fost cea mai mare recunoaștere pentru mine. Am trăit împreună momente de neuitat, am creat amintiri de durată în viața noastră de grădiniță. Am crezut și am avut încredere că dragostea, acceptarea și educația mea vor ajuta la dezvoltarea adaptabilității, voinței, independenței, vieții emoționale, a abilităților de vorbire și a cooperării. Privind înapoi la acești ani, simt un sentiment de nedescris, simt un sentiment de realizare și satisfacție că am reușit să fac ceva mărunt cu acești copii. Lustruite foarte încet și cu grijă, au început să strălucească cu latura lor lucioasă. L-am iubit de parcă ar fi proprii mei copii.

"Copilul e o ființă miraculoasă și ăsta trebuie să fie gândul educatorului în fiecare zi." (Maria Montessori)

PRACTICI DE SUCCES ȘI PERSPECTIVE ÎN INCLUZIUNE

VRAJMAȘ TATIANA

GRĂDINIȚA DE COPII NR. 5 „ REGINA MARIA”, IALOVENI , REPUBLICA MOLDOVA

Schimbările socio-educaționale din Republica Moldova necesită noi abordări atât în organizarea proc**e**sului educațional, cât și în dezvoltarea și îmbunătățirea procesului de management al sistemului de învățământ. Instituțiile de educație timpurie trebuie să fie pregătite pentru a reacționa prompt și eficient la schimbările din societate , pentru a face față provocărilor din domeniul educațional. Problema educației copiilor cu cerințe educaționale speciale, inclusiv a celor cu dizabilități, constituie o prioritate pentru orice stat și societate, care promovează consecvent valorile general umane, prin promovarea politicilor educaționale adecvate, stabilirea clară a mecanismelor și instrumentelor de realizare eficientă a acestora. Acest deziderat trebuie să se regăsească pe toată verticala sistemului educațional, de la nivel central, până la nivel de instituție de învățământ, inclusiv instituție de educație timpurie.

Începând cu anul 2013 ne-am încadrat într-un proces colectiv de cercetare, subiect al căruia a devenit educația incluzivă. Cadrul internațional şi național de politici privind dreptul la educație şi educația incluzivă a fost obiectul discuțiilor, analizei în toate ședințele din cadrul comisiilor, consiliilor, ședințelor cu personalul grădiniței, dar şi cu părinții copiilor. Schimbarea în percepțiile şi convingerile noastre a atins nivelul de consens în cadrul grădiniței, privind importanta educației incluzive şi asigurarea drepturilor copiilor cu CES la educație în medii comune.

Managementul educației incluzive reprezintă, în viziunea noastră o nouă etapă în dezvoltarea conceptului de management educațional. Această concluzie are ca argument esența politicilor educaționale, internaționale și naționale, prin care educația astăzi este deja incluzivă. În acest context, Grădinița de copii nr. 5 din or.Ialoveni a identificat drept o problemă managerială prioritară, confirmarea statutului de instituție incluzivă prin dezvoltarea managementului instituției incluzive, reflectat în toate procesele instituționale**.** Astfel, în Grădinița „Regina Maria” să nu se mai abordeze, în calitate de aspect managerial separat, „managementul educației incluzive”, optând ferm pentru un „management al instituției incluzive”. Am analizat această problemă prin prisma funcțiilor manageriale:

- de analiză
- de planificare
- de organizare
- de monitorizare/evaluare

Analiza situației copiilor cu dizabilități din raionul Ialoveni a demonstrat necesitatea creării structurilor și serviciilor de educație incluzivă în instituțiile de educație timpurie. În or. Ialoveni, astfel de structuri și servicii au fost dezvoltate în premieră în Grădinița nr. 5. Drept rezultat, fluxul copiilor cu dizabilități a fost orientat spre această grădiniță, ponderea lor în numărul total de copii fiind mai mare decât în celelalte două grădinițe din or. Ialoveni.

O altă situație ține de evidența copiilor cu dizabilități. În evidența cu referire la copiii cu dizabilități cu vârste de până la 7 ani se atestă anumite divergențe pe domeniile social, sănătate, educațional. Analiza necesităților copiilor cu CES a confirmat importanța instituirii noilor funcții didactice în instituție, precum cea de psiholog, cadru didactic de sprijin, logoped, kinetoterapeut. Analiza a developat situația cadrelor didactice din grădiniță care, la acel moment, nu aveau competențe suficiente pentru a asigura incluziunea educațională de calitate a copiilor cu CES.

Planificarea instituțională tradițională nu putea să asigure dezvoltarea educației incluzive la nivel de instituție. Astfel, predomina riscul de erori în incluziunea tuturor copiilor în proces educațional de calitate, indiferent de orice condiționare, inclusiv pe criterii de sănătate. A fost necesar să abordăm aspectele planificării, pornind de la asigurarea drepturilor tuturor copiilor la educație de calitate, în medii comune. Iminentă a devenit necesitatea actualizării planului de dezvoltare instituțională, revizuirii structurii planului anual de activitate, unor modificări/completări în planificarea activității entităților structurale ale instituției (consiliu pedagogic, consiliu de administrație, alte consilii) conform Regulamentului IET. Planificarea, din perspectivă incluzivă, a activității cadrelor didactice, planificarea asistenței individualizate a copiilor cu cerințe educaționale speciale, în funcție de necesitățile acestora a fost o provocare pentru specialiștii din grădiniță care deja a fost depășită. Planificarea procesului educațional a fost orientată spre a găsi răspunsul la mai mute întrebări, printre care:

- Cum vom putea afirma că grădinița noastră este instituție incluzivă?
- Ce aspecte ar trebui să se regăsească în managementul instituției incluzive?
- Ce schimbări sunt necesare în infrastructură?
- Cum am putea dezvolta în instituție o cultură incluzivă?

Organizarea, ca funcție managerială, este în primul rând, capacitatea/instruirea/formarea continuă a personalului, pentru a face față noilor provocări. Se impune depășirea stereotipurilor în abordarea noțiunilor de bază, inclusiv în perceperea paradigmei ”a învăța copilul”, în utilizarea terminologiei adecvate, non-discriminatorie, în dezvoltarea și promovarea practicilor incluzive eficiente, în asigurarea unui mediu incluziv în grădiniță, împărtășit de toți actanții: personalul didactic și non-didactic, copiii, părinții tuturor copiilor.

Educația adulților reprezintă o dimensiune specială a învățării pe parcursul întregii vieți (lifelong learning) și a devenit o prioritate a instituției noastre, care tinde spre formarea unor cadre didactice ce corespund cerințelor actuale orientate spre schimbare, spre o educație modernă. Pentru realizarea acestor competențe în domeniul ET, a fost nevoie de o pregătire profesională corespunzătoare tendințelor moderne ale politicilor educaționale. Din aceste considerente tot personalul instituției , participă în programe obligatorii de formare continuă ce întrunesc peste 150 de ore. Acest program include seminare, ateliere, autoinstruire, vizite de studii (Ungheni, Orhei, Florești, Marea Britanie).

O altă etapă parcursă a fost adaptarea/crearea, dotarea spațiilor educaționale(săli de grupă și de sport). Au fost dotate atât grupele cât și spațiile speciale cu materiale didactice,

jocuri educaționale, tehnică de calcul, echipament de reabilitare și sport, literatură de specialitate.

Un segment aparte în contextul funcției de organizare îl constituie dezvoltarea unui parteneriat constructiv cu administrația publică locală, familiile copiilor, societatea civilă. Este cunoscut faptul că implicarea părinţilor și comunităţilor în viaţa grădiniței are multiple efecte pozitive, anume parteneriatele grădinița-părinți-comunitate asigură armonizarea ofertei educaţionale cu necesităţile beneficiarilor direcţi și indirecţi ai educaţiei, extinde învăţarea pe parcursul întregii vieţi, formează și dezvoltă competenţele sociale și civice. Implicarea părinţilor și a comunităţilor este absolut necesară pentru a asigura calitatea educaţiei, calitate ce nu poate fi asigurată în lipsa unei incluziuni autentice. Anume părinţii și comunităţile, prin participarea lor directă în actul educational al grădiniței, trebuie să orienteze instituţia spre crearea unor medii educaţionale incluzive, să asigure existenţa condiţiilor de bază în care să poată participa și învăţa toţi copiii.

Pentru o mai eficientă susţinere a grădiniței incluzive familiile satisfac un minimum de cerinţe:

-participă activ la toate activităţile şi se implică în promovarea practicilor de integrare şcolară a copiilor cu cerinţe speciale la toate nivelurile vieţii sociale (Campania Mondială :,Clarifică cuvintele", ,,Mânuțe curate= multă sănătate")

-sunt modele de acţiune şi comportament în acceptarea şi susţinerea integrării persoanelor cu cerinţe speciale din comunităţiile lor (Proiectele:,,Da! toleranței",,,SAVE", flashmob-uri:Ziua Inimii, Autismului,Toleranței, Salutului)

-sunt parteneri sinceri de dialog si acceptă fără rezerve colaborarea cu echipa de specialişti care se ocupă de educarea şi recuperarea copiilor lor, urmăresc împreună progresul înregistrat de copil în diverse situaţii de viaţă.

- colaborează cu alţi părinţi în grupurile de suport ale părinţilor şi împărtăşesc şi altora experienţele personale cu propriii copii la activităţile desfăşurate în mijlocul familiei.

Consolidarea capacităţilor familiilor copiilor cu dizabilităţi este crucială în procesul asigurării unei educaţii de calitate pentru toţi copiii.Instituția noastră colaborează strâns cu APL, ONG-urile cu experienţă în domeniu (AO Lumos Moldova, CCF Moldova, Parteneriate pentru Fiecare Copil, Femeia şi Copilul – Protecţie şi Sprijin) , organizând activităţi de informare pentru părinţi, axate pe diverse tematici relaţionate cu educaţia copilului şi cu incluziunea copiilor cu CES. În acest sens, au fost organizate ședinţe cu părinţii, discuţii individuale, în cadrul cărora părinţii au fost informaţi despre oferta educaţională a instituției (misiune, politici, curriculum etc.), progresul copiilor (din punct de vedere academic și în ceea ce privește dezvoltarea personală).

Unul din cele mai importante aspecte a incluziunei este organizarea asistenței individualizate a copilului cu CES, care îi asigură progres în dezvoltare. Doar în ultimii 3 ani, numărul de copii cu CES a variat de la 26 la 48. Impactul asistenței individualizate se caracterizează prin progresul în dezvoltarea copiilor. La finele anului 2022, din cei 48 copii

cu CES, 19 au depășit CES. Se dovedește destul de reușită incluziunea ulterioară a copiilor în învățământul primar.

Astăzi declarăm cu fermitate, că Grădinița de copii nr. 5 ,,Regina Maria" din or. Ialoveni este o grădiniță incluzivă, care se caracterizează prin calitatea celor trei indicatori de bază al Indexului incluziunii:

- Dezvoltăm în continuare politici instituționale incluzive.
- Promovăm cele mi bune practici incluzive.
- Este de necontestat cultura incluzivă în toate procesele aferente activității grădiniței.

Rezultatele incluziunii au contribuit la producerea unei schimbări de viziuni, atitudini şi capacităţi în rândul reprezentanţilor personalului grădiniței, ai APL, al factorilor de decizie și al specialiștilor cu responsabilităţi şi atribuţii în domeniul educaţiei incluzive. A fost consolidat mecanismul de identificare, evaluare și referire a copiilor de vârstă preșcolară cu probleme de dezvoltare către SAP; Au fost dezvoltate competenţele personalului din instituţiile privind lucrul cu copii cu CES; privind utilizarea metodelor de evaluare iniţială. A fost revizuit planul managerial din perspectiva asigurării incluziunii educaţionale a copiilor cu CES. A fost stabilit mecanismul, viabil și eficient, de colaborare intersectorială privind incluziunea educaţională a copiilor de vârstă preșcolară la nivel de comunitate.

În concluzie, dorim să exprimăm dorința noastră de a continua parteneriatele:cu instuțiile de stat, privind toate aspectele educației incluzive, ca parteneri constructivi, cu comunitatea ca parteneri loiali,cu părinții, care sunt primii educatori al copiilor săi, ca parteneri egali. Sperăm și ne așteptăm în același timp, să găsim în toate părțile interesate (stakeholderi) și în reprezentanții instuțiilor guvernamentale, bunele intenții și angajarea personală, atât de necesare pentru a ne asigura că toți copiii din Republica Moldova au acces egal la o educație incluzivă de calitate.

Referințe bibliografice:

1. Codul Educației al Republicii Moldova nr. 152 din 17.07.2014. Monitorul Oficial nr. 319-324 / 634, cap.VI, 24.10.2014.

2.Booth T., Ainscow M. Indexul Incluziunii, 2013,nr.pagini 199.

3. Balan V., Bulat G., Bortă L., Eftodi A. Educației incluzivă. Unitate de curs. Vol.I Chișinău, 2016,nr.pagini168.

4.Bulat G., Rusu N. Suportul educațional. Asistența copiilor cu cerințe educaționale speciale. Ghid metodologic. Chișinău, 2015,nr.pagini 120.

5.Gofrey C. Parteneriat școală-familie-comunitate. Ghid pentru cadrele didactice. București: Editura Didactică și Pedagogică, R. A., 2007,nr.pagini 93.

6.Guțu V., Darii L. Managementul schimbării/inovațiilor în învățământ. În: Managementul educațional. Ghid metodologic. Chișinău. CEP USM, 2013,nr.pagini 134.

7.Vrînceanu M., Pelivan V. Incluziunea socio-educațională a copiilor cu dizabilități în instituția preșcolară,Chișinău, 2013, nr.pagini 300.

8.Cadrul de referință al educației timpurii din Republica, Chișinău,2018, nr.pagini 76.

9. Curriculum pentru Educație timpurie.Chișinău,2019,nr.pagini 128.

10.Standarde de învăţare şi dezvoltare a copilului de la naştere până la 7 ani.Chișinău 2018,nr.pagini 92.

11. Vrasmaș E., Vrasmaș T., Educația incluzivă în grădiniță. Dimensiuni, provocări și soluții. București,2012,nr.pagini 128.

INOVAȚII ÎN ABORDAREA ȘI INTEGRAREA COPIILOR CU CES

BANCIU MELANIA
OLA-PRUNDAR GABRIELA
COLEGIUL NAȚIONAL „MIHAI VITEAZUL" SF. GHEORGHE

Inovațiile în abordarea și integrarea copiilor cu cerințe educaționale speciale (CES) reprezintă o parte esențială a dezvoltării societății noastre. În ultimele decenii, am asistat la o schimbare semnificativă în felul în care societatea și sistemul de învățământ abordează și integrează copiii cu CES. Aceste inovații au condus la o mai mare incluziune și la dezvoltarea potențialului fiecărui copil, indiferent de diferențele lor.

Un aspect crucial al acestei evoluții este schimbarea perspectivelor asupra copiilor cu CES. În trecut, acești copii erau adesea marginalizați și izolați în școli speciale, ceea ce ducea la discriminare și la limitarea șanselor lor de a se dezvolta în mod optim. Astăzi, există o abordare mai deschisă și mai pozitivă, care promovează incluziunea lor în școli obișnuite și în comunitate. Copiii cu C.E.S. au nevoie de un curriculum planificat diferențiat, de programe de terapie lingvistică, de tratament logopedic specializat, de programe specifice de predare-învățare și evaluare specializate, adaptate abilităților lor de citire, scriere, calcul, de programe terapeutice pentru tulburări motorii.

Stilul de predare pentru un copil cu CES trebuie să fie cât mai apropiat de stilul de învățare pentru ca un volum mai mare de informații să fie acumulat în aceeași perioadă de timp. Acest lucru este posibil doar dacă este cunoscut stilul de învățare al copilului, dacă este făcută o evaluare eficientă care ne permite să știm cum învață copilul, dar și ce si cum este necesar să fie învățat. Copiii cu tulburări vizuale, tulburări de auz, cu dizabilități fizice, necesită programe și modalități de predare adaptate cerințelor lor educative, programe de terapie, rampe de acces pentru deplasare, asistență medicală specializată, asistență psihoterapeutică.

Iată câteva dintre inovațiile cheie în abordarea și integrarea copiilor cu CES:

1. **Evaluarea individualizată:** Una dintre inovații constă în evaluarea individualizată a nevoilor și capacităților fiecărui copil cu CES. Această abordare permite identificarea resurselor și a sprijinului necesar pentru a-i ajuta să atingă potențialul lor maxim.

2. **Planuri de învățare personalizate:** O altă inovație importantă constă în crearea de planuri de învățare personalizate pentru copiii cu CES. Aceste planuri iau în considerare nevoile specifice ale fiecărui copil și oferă resurse și metode de învățare adecvate pentru ei.

3. **Instruire specializată pentru profesori:** În prezent, profesorii sunt pregătiți să lucreze cu copiii cu CES și să ofere sprijinul necesar în procesul de învățare. Acest lucru implică pregătirea lor pentru a face față diferitelor nevoi ale copiilor cu CES.

4. **Tehnologie asistivă:** Tehnologia joacă un rol crucial în abordarea și integrarea copiilor cu CES. Dispozitivele și software-ul asistiv permit copiilor cu deficiențe să participe la învățare și la viața de zi cu zi într-un mod mai eficient.

5. **Cooperare interdisciplinară:** Colaborarea dintre profesori, terapeuți, părinți și alte părți interesate este esențială pentru succesul integrării copiilor cu CES. Comunicarea deschisă și coordonarea eforturilor contribuie la abordarea cuprinzătoare a nevoilor fiecărui copil.

6. **Promovarea conștientizării și a incluziunii sociale:** Inovația se manifestă și prin eforturile de a promova o mai mare conștientizare și înțelegere a persoanelor cu CES în societate. Aceasta ajută la crearea unui mediu mai prietenos și incluziv pentru toți copiii.

În concluzie, inovațiile în abordarea și integrarea copiilor cu cerințe educaționale speciale reprezintă o schimbare semnificativă în direcția unei societăți mai incluzive și mai echitabile. Aceste inovații au la bază o perspectivă mai pozitivă și mai deschisă față de diversitatea umană și promovează dreptul fiecărui copil de a avea acces la educație și oportunități pentru dezvoltarea lor maximă. Cu toate acestea, trebuie să continuăm să căutăm noi modalități de a îmbunătăți abordarea și integrarea copiilor cu CES pentru a asigura un viitor mai bun pentru acești copii și pentru societatea în ansamblu.

SCHIMBĂRI ÎN ORGANIZAREA ȘCOLII PENTRU

EDUCAȚIA INCLUZIVĂ

ENACHE VERONICA

C.S.E.I.BRĂILA

Școala incluzivă este școala pentru toți, școala în care au acces toți copiii unei comunități, unde beneficiază de o educație diferențiată și /sau individualizată care să răspundă cât mai bine nevoilor educaționale ale tuturor copiilor. Astfel, s-a încurajat promovarea ideii de societate incluzivă, deschisă și flexibilă la diversitatea umană. Direcțiile prioritare de acțiune din cadrul politicilor sociale sunt:

- măsuri legislative;
- schimbare de atitudine;
- servicii care să promoveze o existență independentă;
- sprijin pentru familie;
- persoanelor cu dizabilități trebuie să li se asigure accesul la serviciile publice și să li se ofere toate șansele în vederea incluziunii lor sociale;
- accesul la un loc de muncă- factor-cheie al incluziunii și integrării sociale;
- trebuie să creeze programe de informare a opiniei publice pentru a sensibiliza membrii comunității asupra diversității umane;
- școala reprezintă principala instituție de socializare a persoanei unde experimentăm diversitatea.

Cu alte cuvinte, școala trebuie să se adapteze copiilor , și nu copiii, școlii. Fiecare copil e unic, astfel că și educația e unică pentru fiecare elev în parte, ținând cont de stilul, ritmul, nivelul de învățare și dezvoltare, particularitățile individuale, experiența sa anterioară. Schimbările în organizarea școlii pentru educația incluzivă sunt următoarele:

- *difențierea și adaptarea curriculumului școlar*- pentru elevii cu cerințe educative speciale, curriculumulul este individualizat și conținuturile sunt adaptate în concordanță cu programa școlară ;
- *metodele de învățământ sunt interactive ,iar strategiile incluzive*;
- *parteneriatul în predare* este realizat de două sau mai multe cadre didactice pentru integrarea în grupul școlar a copiilor cu cerințe educative speciale și valorizarea lor;
- *atât profesorii, cât și colegii îi acceptă pe elevii cu cerințe speciale și evită etichetarea;*
- *managementul clasei* care facilitează forme moderne și flexibile de instruire pe grupe de elevi ;
- *formarea cadrelor didactice* în domeniul educației incluzive și a lucrului cu copiii cu CES;
- *cooperarea cu familiile copiilor cu CES și implicarea* lor în procesul educațional al copiilor integrați;

- pentru a putea susține și aplica programele de integrare școlară a elevilor cu CES se asigură resurse logistice, materiale și financiare necesare școlii.

Școala incluzivă este o școală deschisă pentru toți elevii, unde nimeni nu e exclus , accentul fiind pus pe drepturile copilului, pe schimbarea mediului școlar, mediul clasei și unde fiecare copil este valorizat, acceptat, toți copiii au beneficii, parteneriat între cadrele didactice și specialiștii care intervin în activitățile recuperatorii și compensatorii pentru elevii cu dificultăți de învățare. Deoarece nu toți elevii de aceeași vârstă au aceleași aptitudini de învățare, nu au același ritm de învățare, nu au același grad de înțelegere și capacitate de învățare a cunoștințelor, nu au aceleași interese și cerințe educația incluzivă apelează la diferențierea instruirii. Această diferențiere se realizează prin adoptarea de metode și procedee didactice diferite. Pentru stimularea comunicării și interacțiunii între elevi se impune necesitatea îmbinării activităților pe grupe de elevi cu activitatea independentă. Experiența personală a elevului este crucială, întrucât noțiunile noi ca să fie asimilate trebuie să se lege de structurile existente în creier, pentru ca elevul să poată face conexiuni. Într-o școală de tip incluziv, învățământul este diferențiat, flexibil unde factorii- timp, metode și discipline se combină, astfel că materia este constantă, dar timpul de studiu este diferit, programele de studiu și timpul sunt diferite. Fiecare elev are posibilitatea de a- și valorifica la maximum potențialul intelectual și aptitudinal, conform cu posibilitățile, interesele și cerințele sale educaționale. Pornind de la cerințele individuale impuse de diferențele existente între elevi, în scopul adaptării educației se apelează la planificarea individualizată a învățării. Astfel că a apărut necesitatea eleborării programelor educaționale individualizate cu respectarea particularităților de vârstă și individuale ale elevilor cu cerințe educative speciale. Planul de intervenție personalizat este un document scris, un instrument care ghidează activitatea de învățare a unui elev, conceput de o echipă mixtă, formată din părinți și cadre didactice. Acest instrument cuprinde informații despre copil, diagnosticul prescriptiv, obiectivele pe termen surt, pe termen lung, un prognostic inițial, perioada de intervenție, perioada de revizuire, metode de lucru și mijloacele folosite, etapele de intervenție, metodele de evaluare, înregistrarea progreselor, observări periodice, formele de sprijin alese cu specialiști, familia, școala. Programul educațional individualizat/personalizat oferă oportunități de implicare și participare a părinților și familiei la educația copilului.

Desigur, în cadrul procesului de management în școală intervin schimbări la nivelul conținuturilor educaționale pe care școala trebuie să le pună la dispoziția elevilor, la nivelul stilului de predare - evaluare și cooperare între profesori pentru asigurarea unui învățământ de calitate și nu în ultimul rând pe atitudinea celorlalți (copii normali, profesori, părinții copiilor normali) față de elevii cu CES.

Noi, cadrele didactice de sprijin, lucrăm cu elevi cu dificultăți de invățare.

Dificultățile de învățare specifice reprezintă o tulburare a unuia sau mai multor procese psihice de bază implicate în înțelegerea sau folosirea limbii vorbite sau scrise .

Aceste disfuncții neurologice afectează capacitatea individului de a înțelege, de a- și aminti sau de a comunica informații. Unii cercetători în domeniu consideră că numărul persoanelor afectate de astfel de dizabilități este din ce în ce mai mare și experții sunt de acord cu faptul că sunt din ce în ce mai mulți copii care nu se descurcă la școală atât de bine precum ar putea deoarece nu au fost indentificate cauzele. În ultima vreme dizabilitățile legate de învățare

au devenit obiectul unor cercetări ample.Termenul de dizabilitate de învățare nu se referă la o singură afecțiune, ci la o gamă largă de deficiențe care pot afecta domeniul de performanță. Tulburările de învățare au câteva însușiri comune în majoritatea definițiilor, și anume: disfuncții ale sistemului nervos central, diferențe în ceea ce privește nivelul de dezvoltare al funcțiilor și proceselor psihice, dificultăți în realizarea unor sarcini școlare, discrepanța dintre achiziții și potențial, excluderea altor cauze. Cele mai frecvente tulburări pe care le regăsim la elevii cu dificultăți de învățare sunt:

1. deficiențe de atenție, elevii nu se pot concentra asupra lecției decît pe perioade scurte de timp, sunt distrași și au capacitate de concentrare redusă;

2. deficiențe de motricitate generală și fină cu dificultăți de coordonare spațială a motricității fine;

3. dificultăți în prelucrarea informațiilor perceptive auditive și vizuale. Mulți elevi recunosc cu greu sunetele limbii, însă pot recunoaște literele și cuvintele scrise;

4. prezența deficiențelor de limbaj și tulburări ale limbajului oral;

5. lipsa unui stil propriu de învățare, lipsa unor strategii cognitive de învățare;

6. dificultăți de citire;

7. dificultăți de scriere;

8. dificultăți de calcul în realizarea activităților matematice;

9. dificultăți de comportament social, dificultăți în stabilirea relațiilor sociale.

Deosebirea la elevii cu dificultăți de învățare constă în caracterul unic al deficienței. Este adevărat că acești elevi pot fi grupați după caracteristici comune, bazate pe cerințe educative speciale și la fel de adevărat este faptul că fiecare elev nu se încadrează perfect într-o categorie. De exemplu, elevii care au o deficiență mintală nu au cu toții aceleași aptitudini intelectuale, deficienții de auz nu au aceeași incapacitate, la fel deficienții de vedere, cei handicapați psihic, iar elevii surzi nu au toți aceleași aptitudini și cerințe educative speciale. Deși au aptitudini în unele domenii, acești elevi nu evoluează în altele. Ei au un randament inegal și nu pot fi integrați de multe ori în clase obișnuite. Expresia dificultăți de învățare se referă la un grup foarte eterogen de elevi. Studii recente arată că acestea se pot împărți în trei categorii, în funcție de dificultățile de percepție vizual- spațială, de limbaj și de atenție.

Funcționarea normală a creierului poate fi afectată de numeroase lucruri, iar problemele de natură neurologică se pot complica semnificativ din cauza problemelor legate de mediu, precum și din cauza unor factori, cum ar fi temperamentul sau tehnica de învățare. Cei mai mulți copii care prezintă aceste tulburări au o inteligență medie sau peste medie și ceea ce se remarcă de obicei la ei este faptul că au abilități(uneori excepționale) în anumite domenii.

Astfel, un copil în vârstă de șase ani știe tot ce se poate despre dinozauri, dar nu cunoaște alfabetul; un alt elev care a învățat să citească cu 3 ani înaintea colegilor redactează lucrări din care nu se înțelege nimic; un altul citește un paragraf fără a face nicio greșeală, iar peste cinci

minute să nu- și amintească ce a citit. În consecință, astfel de elevi sunt acuzați de faptul că sunt neatenți, necooperanți sau lipsiți de motivație.

Această discrepanță între ceea ce pare că ar trebui să fie un copil în stare să facă și ce poate el să facă într-adevăr reprezintă marca acestui tip de deficiență. Lucrul pe care îl au în comun acești copii este un neașteptat eșec atunci când este vorba despre învățare. În cea mai mare parte a timpului acești elevi funcționează într-un mod care corespunde cu ceea ce este de așteptat în ceea ce privește abilitățile lor intelectuale, posibilitățile educaționale și mediul familial, dar în cazul anumitor sarcini pe care le primește creierul lor par să se blocheze. Rezultatul este acela că se remarcă o inconsecvență în ceea ce privește performanțele școlare. Ei sunt la același nivel cu restul clasei sau chiar mai avansați decât colegii lor la unele discipline, dar sunt cu mult în urma colegilor lor la altele. Numeroși elevi care prezintă aceste dificultăți au de luptat și cu manifestări care sporesc dificultățile pe care le întâmpină la școală. Una dintre acestea, foarte cunoscută este hiperactivitatea, o stare de agitație extremă.

Dintre manifestările problematice întâlnite frecvent la elevii cu dificultăți de învățare, amintim: atenția este doar pe o perioadă scurtă de timp: i se distrage atenția foarte ușor, își pierde rapid interesul în ceea ce privește noile proiecte, poate trece de la o activitate la alta și mod frecvent treaba neterminată; rămâne atent doar câteva minute.

Ponderea cea mai mare a elevilor integrați în învățământul de masă o constituie elevii cu dificultăți de învățare. La vârsta preșcolară tulburările de învățare întâlnite frecvent sunt cele legate de întârzierile în dezvoltarea motorie și a limbajului, slaba dezvoltare cognitivă. La vârsta preșcolară tulburările de învățare pot fi confundate ușor cu cele de dezvoltare. Necompensate suficient, tulburările de dezvoltare din perioada preșcolarității, pot duce în planul școlarității la tulburări de învățare. În clasele mici, elevii întâmpină dificultăți la citire, scriere, aritmetică. Nu se pot concentra îndeajuns la ore, au probleme în ceea ce privește deprinderile motorii, nu pot ține corect creionul în mână.

Întâmpină dificultăți în a urmări instrucțiunile care i se dau: Elevul poate solicita să se repete anumite lucruri, chiar dacă este vorba despre sarcini simple(„Unde trebuia să pun asta ? „Îmi mai spuneți o dată cum trebuia să fac asta?). Din cauză că nu se înțeleg instrucțiunile, se comit greșeli.

În plan social prezintă imaturitate: Copilul se comportă ca și când ar fi mai mic în comparație cu vârsta lui cronologică și poate prefera să se joace cu copii mai mici; prezintă insensibilitate la limbajul nonverbal.

Când trebuie să dialogheze are probleme: Își găsește cuvintele cu dificultate și se bâlbâie la nesfârșit.

Este inflexibil: Este încăpățânat, în sensul că vrea să facă lucrurile doar așa cum știe el, chiar dacă este imposibil; refuză sfaturile sau ajutorul care i se oferă.

În ceea ce privește planificarea și organizarea nu dispune de abilități corespunzătoare: Elevul nu pare să aibă o reprezentare a timpului și se întâmplă deseori să întârzie sau să fie nepregătit; Atunci când i se încredințează mai multe sarcini(sau o sarcină complexă ce necesită mai multe etape), nu are nicio idee de unde să înceapă sau cum să fragmenteze sarcina în etape pe care le poate termina.

Este absent: Deseori pierde teme, obiecte de îmbrăcăminte sau alte lucruri personale; uită treburile casnice sau sarcinile pe care le are și uită de întâlnirile sau de obligațiile de ordin social pe care le are.

Este neîndemânatic: Copilul pare să se miște ciudat și să nu dispună de coordonare; deseori răstornă lucruri, varsă câte ceva, bâjbâie, scapă obiecte din mână; e posibil să aibă un scris neinteligibil și nu are abilități sportive.

Nu-și poate controla impulsurile: pune mâna pe orice(sau pe oricine) îi captează atenția, face observații fără a se gândi înainte să le rostească, întrerupe sau schimbă subiectul într-un mod inadecvat; nu are răbdare sa-i vină rândul să vorbească.

Manifestări cum sunt cele amintite pot să apară din cauza acelorași disfuncții neurologice care cauzează probleme legate de învățare. Cei care nu înțeleg despre ce e vorba(părinți, cadre didactice) sunt convinși de faptul că acești copii nu depun eforturi pentru a coopera sau pentru a fi atenți, însă nu este așa.

Numeroși copii cu dificultăți de învățare sunt fericiți și de adaptează bine, alții dezvoltă probleme emoționale. Aceștia din urmă devin frustrați din cauză că vor să facă lucruri pe care nu le pot face, încât renunță să mai învețe și pun la punct strategii pentru a nu mai învăța. Se îndoiesc de faptul că sunt inteligenți, devin colerici, izbucnesc, alții sunt anxioși și deprimați, tind să se izoleze pe plan social și au un nivel redus al respectului de sine. Studiile arată că adolescenții cu dificultăți de învățare abandonează mai ușor școala, există riscul să apeleze la droguri și chiar să comită infracțiuni, existând și posibilitatea de a se ajunge la suicid.

Pentru a progresa în plan intelectual, elevii nu trebuie să fie pregătiți doar să învețe, ci trebuie să dispună de oportunități adecvate de învățare. În cazul în care sistemul educațional nu asigură aceste oportunități, este posibil ca elevii să nu- și dezvolte niciodată întregul spectru de abilități, devenind efectiv „incapabili”, chiar dacă nu au probleme de natură neurologică.

Cert este că mulți elevi cu rezultate slabe în plan școlar sunt victimele incapacității școlilor în care învață de a se adapta diferențelor existente în plan individual și cultural. Copiii cu dificultăți de învățare nu se pot adapta rigidității care există în clasă. Pentru a progresa, aceștia trebuie să fie încurajați să lucreze conform stilului personal. Cadrul didactic trebuie să fie flexibil în ceea ce privește sarcinile date și testarea, să utilizeze materiale și metode adecvate. Clasa potrivită, curriculumul adaptat, planul de intervenție personalizat și cadrul didactic potrivit sunt elemente vitale pentru dezvoltarea acestor copii și evitarea eșecului.

FORME DE INTEGRARE A COPIILOR CU CES

BUTH ILEANA CRISTINA
ŞCOALA GIMNAZIALĂ "SF. DUMITRU" MĂCEŞU DE SUS

Întâlnim peste tot în jurul nostru oameni cu deficienţe. Ei sunt percepuţi diferit. Mulţi oameni au reticenţe faţă de persoanele cu deficienţe, deoarece au o concepţie greşită despre ele. Trebuie însă să înţelegem că sunt nişte oameni la fel ca ceilalţi, fiind produsul unic al eredităţii lor şi al mediului.

Copiii cu C.E.S. pot prin joc să-şi exprime propriile capacităţi. Astfel copilul capătă prin joc informaţii despre lumea în care trăieşte, intră în contact cu oamenii şi cu obiectele din mediul înconjurător şi învaţă să se orienteze în spaţiu şi timp. Datorită faptului că se desfăşoară mai ales în grup, jocul asigură socializarea. Jocurile sociale sunt necesare pentru persoanele cu handicap, întrucât le oferă şansa de a juca cu alţi copii, orice joc având nevoie de minim două persoane pentru a se desfăşura. Jocurile trebuie însă să fie adaptate în funcţie de deficienţa copilului.

Copiii cu tulburări de comportament trebuie să fie permanent sub observaţie, iar la cei cu ADHD jocurile trebuie să fie cât mai variate.

Şcoala este de asemenea un mediu important de socializare. Formele de integrare a copiilor cu C.E.S. pot fi următoarele: clase diferenţiate, integrate în structurile şcolii obişnuite, grupuri de câte doi-trei copii deficienţi incluşi în clasele obişnuite, integrarea individuală a acestor copii în aceleaşi clase obişnuite.

În şcoală, copilul cu tulburări de comportament aparţine de obicei grupului de elevi slabi sau indisciplinaţi, el încălcând deseori regulamentul şcolar. Din asemenea motive, copilul cu tulburări de comportament se simte respins de către mediul şcolar (educatori, colegi). Ca urmare, acest tip de şcolar intră în relaţii cu alte persoane marginalizate, intră în grupuri subculturale şi trăieşte în cadrul acestora tot ceea ce nu-i oferă societatea.

Datorită comportamentului lor discordant în raport cu normele şi valorile comunităţii sociale, persoanele cu tulburări de comportament sunt, de regulă, respinse de către societate. Aceste persoane sunt puse în situaţia de a renunţa la ajutorul societăţii cu instituţiile sale, trăind în familii problemă, care nu se preocupă de bunăstarea copilului.

Copiii cu C.E.S. au nevoie de un curriculum planificat diferenţiat, de programe de terapie lingvistică, de tratament logopedic specializat, de programe specifice de predare-învăţare şi evaluare specializate, adaptate abilităţilor lor de citire, scriere, calcul, de programe terapeutice pentru tulburări motorii. De asemenea vor beneficia de consiliere şcolară şi vocaţională personală şi a familiei.

Stilul de predare trebuie să fie cât mai apropiat de stilul de învăţare pentru ca un volum mai mare de informaţii să fie acumulat în aceeaşi perioadă de timp. Acest lucru este posibil dacă este cunoscut stilul de învăţare al copilului, dacă este făcută o evaluare eficientă care ne permite să ştim cum învaţă copilul, dar şi ce si cum este necesar să fie învăţat.

Unii elevi au nevoie de o terapie a tulburărilor de vorbire şi de limbaj şi de psihoterapie individuală şi de grup pentru sprijinirea integrării pe plan social.

De asemenea copiii au nevoie de ajutor suplimentar din partea profesorilor şi colegilor, fiind nevoie să primească în activitatea şcolară conţinuturi şi sarcini simplificate.

Copiii cu tulburări vizuale, tulburări de auz, cu dizabilităţi fizice, necesită programe şi modalităţi de predare adaptate cerinţelor lor educative, programe de terapie, rampe de acces pentru deplasare, asistenţă medicală specializată, asistenţă psihoterapeutică.

Copiii ce prezintă tulburări emoţionale trebuie să fie din timp identificaţi astfel încât consultarea psihologului, a medicului neuropsihiatru şi terapia să fie făcute cât mai precoce, cu implicarea tuturor factorilor educaţionali (familie, cadre didactice). Consilierul şcolar este şi el de un real ajutor, el oferind consilierea elevului şi a familiei.

Strategii şi intervenţii utile din partea cadrului didactic:

- Crearea unui climat afectiv-pozitiv;
- Stimularea încrederii în sine şi a motivaţiei pentru învăţare;
- Încurajarea sprijinului şi cooperării din partea colegilor, formarea unei atitudini pozitive a colegilor;
- Încurajarea independenţei, creşterea autonomiei personale;
- Încurajarea eforturilor;
- Sprijin, încurajare şi apreciere pozitivă în realizarea sarcinilor şcolare, fără a crea dependenţă;
- Folosirea frecventă a sistemului de recompense, laude, încurajări, întărirea pozitivă, astfel încât să fie încurajat şi evidenţiat cel mai mic progres;
- Crearea unui climat afectiv, confortabil;
- Centrarea învăţării pe activitatea practică;
- Adaptarea metodelor şi mijloacelor de învăţare, evaluare,etc.

Abordarea incluzivă susţine că şcolile au responsabilitatea de a-i ajuta pe elevi să depăşească barierele din calea învăţării şi că cei mai buni profesori sunt aceia care au abilităţile necesare pentru a-i ajuta pe elevi să reuşească acest lucru.

Bibliografie:

- Weihs T.J., Copilul cu nevoi speciale, Ed Triade, Cluj Napoca, 1998
- Verza F., Introducere în psihopedagogia specială şi asistenţa socială, Ed Fundatiei Humanitas, 2002

INTEGRAREA ȘCOLARĂ A COPIILOR CU CES

CLICINSCHI CAMELIA,

ȘC. GIMN. „IANCU MUNTEANU" TĂTĂRĂȘENI, BOTOȘANI

Integrarea şcolară exprimă atitudinea favorabilă a elevului faţă de şcoala pe care o urmează. Reprezintă condiţia psihică în care acţiunile instructiv-educative devin accesibile copilului.Se realizează consolidarea unei motivaţii puternice, care susţine efortul copilului în munca de învăţare, situaţie în care copilul poate fi considerat un colaborator la acţiunile desfăşurate pentru educaţia sas, între solicitările formulate de şcoală şi posibilităţile acestuia de a le rezolva. Integrarea școlară reprezintă și existenţa unor randamente la învăţătură şi în plan comportamental considerate normale prin raportarea la posibilităţile copilului sau la cerinţele şcolare. Acești copii cu C.E.S, pot prin activitățile ludice să-şi exprime propriile capacităţi, să dobândească informaţii despre lumea în care trăieşte, să intre în contact cu oamenii şi cu obiectele din mediul înconjurător, învățând să se orienteze în spaţiu şi în timp. Datorită faptului că , de regulă, se desfăşoară mai ales în grup, jocul asigură socializarea. Jocurile sociale sunt necesare pentru persoanele cu handicap, deoarece le oferă șansa de a juca cu alţi copii, orice joc având nevoie de minim două persoane pentru a se desfăşura. Jocurile trebuie însă să fie adaptate în funcţie de deficienţa copilului.

Formele de integrare a copiilor cu C.E.S. pot fi următoarele: clase diferenţiate, integrate în structurile şcolii obişnuite, grupuri de câte doi-trei copii deficienţi incluşi în clasele obişnuite, integrarea individuală a acestor copii în aceleaşi clase obişnuite.

Copiii cu C.E.S. au nevoie de un curriculum planificat diferenţiat, de programe de terapie lingvistică, de tratament logopedic specializat, de programe specifice de predare-învăţare şi evaluare specializate, adaptate abilităţilor lor de citire, scriere, calcul, de programe terapeutice pentru tulburări motorii. De asemenea vor beneficia de consiliere şcolară şi vocaţională personală şi a familiei.

Stilul de predare trebuie să fie cât mai apropiat de stilul de învăţare pentru ca un volum mai mare de informaţii să fie acumulat în aceeaşi perioadă de timp. Acest lucru este posibil dacă este cunoscut stilul de învăţare al copilului, dacă este făcută o evaluare eficientă care ne permite să ştim cum învaţă copilul, dar şi ce si cum este necesar să fie învăţat. Unii elevi au nevoie de o terapie a tulburărilor de vorbire şi de limbaj şi de psihoterapie individuală şi de grup pentru sprijinirea integrării pe plan social. De asemenea copiii au nevoie de ajutor suplimentar din partea profesorilor şi colegilor, fiind nevoie să primească în activitatea şcolară conţinuturi şi sarcini simplificate.

Recunoscând faptul că orice proces de readaptare a unei persoane cu cerinţe educative speciale ar trebui să ţină cont de măsurile care favorizează autonomia sa personală şi asigură independenţa sa economică şi integrarea sa socială, cea mai completă posibil, trebuie incluse şi dezvoltate programe de readaptare, măsuri individuale şi colective care să favorizeze independenţa personală, care să-i permită să ducă o viaţă cât mai normală şi completă posibil, ceea ce include dreptul de a fi diferit. O readaptare totală presupune un ansamblu de măsuri fundamentale şi complementare, dispoziţii, servicii de facilitare care ar putea garanta accesibilitatea la confortul fizic şi psihologic. Adaptarea mobilierului exterior şi urbanismul, accesul în clădiri, la amenajări şi instalaţii sportive, transportul şi comunicaţiile, activităţile

culturale, timpul liber şi vacanţele trebuie să constituie tot atâţia factori care contribuie la realizarea obiectivelor readaptării.

Este important să se determine participarea, în măsura posibilului, a persoanelor cu cerinţe educative speciale şi a organizaţiilor care-i reprezintă la toate nivelele de elaborare a acestor politici. Legislaţia trebuie să ţină cont de drepturile persoanelor cu deficienţe şi să favorizeze, pe cât posibil, participarea lor la viaţa civilă. În cazul în care persoanele cu cerinţe educative speciale nu sunt în măsură să-şi exercite în mod deplin drepturile lor de cetăţeni, trebuie să fie ajutate să participe cât mai mult posibil la viaţa civilă, asigurându-le ajutorul adecvat şi luând măsurile necesare. Profesioniştii trebuie să informeze asupra tuturor aspectelor vieţii, iar persoanele cu deficienţe trebuie să aibă posibilitatea de a-şi procura informaţia ele însele. Dacă natura, gravitatea deficienţei sau vârsta persoanei nu permit reconversia sa personală, chiar în atelier protejat, la domiciliu sau în centre de ajutor pentru muncă, ocupaţiile cu caracter social sau cultural trebuie să fie prevăzute. Măsuri potrivite trebuie avute în vedere pentru a asigura persoanelor cu cerinţe educative speciale şi în special persoanelor cu deficienţe mentale condiţii de viaţă care să le asigure dezvoltarea normală a vieţii lor psihice.

Copilul cu deficienţe se adaptează greu la relaţiile interpersonale, de aceea părinţii trebuie să joace rolul de mediator între copil şi persoanele străine. Uneori părinţii pot dramatiza excesiv reacţiile inadecvate venite din partea unei persoane străine, identificând o falsă rea intenţie într-un gest oricât de neutru. Pe de altă parte, unii părinţi refuză să ţină cont de dificultăţile sociale determinate de deficienţă. În acest fel, ei îi împiedică pe copii să înţeleagă şi să accepte toate aspectele legate de propria deficienţă. Datorită acestui rol suplimentar de mediator, reacţiile părinţilor în faţa unui copil cu deficienţă capătă o importanţă majoră. Părinţii reacţionează prin supraprotecţie, acceptare, negare sau respingere.

Copiii cu cerinţe educative speciale pot fi integraţi în mediul şcolar/preşcolar în mai multe feluri: prin integrarea individuală a acestora în clasele obişnuite, grupuri de doi-trei copii cu deficienţe incluşi în clasele obişnuite, clase diferenţiate, incluse în structura şcolii/grădiniţei obişnuite. Integrarea acestor copii în colectivul unei clase obişnuite exprimă atitudinea favorabilă a acestora faţă de unitatea de învăţământ şi faţă de cadrul didactic, ajută la consolidarea unei motivaţii puternice, care susţine efortul copilului în activitatea de învăţare, duce la realizarea unor progrese la învăţătură şi în plan comportamental.

Şcoala va reuşi să răspundă cerinţelor speciale de educaţie ale copiilor aflaţi în dificultate şi nevoilor de educaţie ale familiilor acestora doar prin eforturile ei interne şi cu sprijinul tuturor.

Bibliografie

1. Popescu, G., Plesa, O. (coord.), „Handicap, readaptare, integrare”, Bucuresti, Pro Humanitate, 1998;
2. Verza, E.,Paun,E., „Educatia integrata a copiilor cu handicap”, Unicef, 1998;

ROLUL EXPERIMENTULUI DE LABORATOR (CHIMIE, FIZICĂ, BIOLOGIE) ÎN EDUCAȚIA ELEVULUI CU CES

ING. LABORANT CĂSĂNEANU GABRIELA
LICEUL CU PROGRAM SPORTIV BACĂU

Utilizarea experimentului de laborator ca metodă interactivă de predare– învăţare în activitatea didactică contribuie la îmbunătăţirea calităţii procesului instructiv- educativ, având un caracter activ – participativ şi o reală valoare activ – formativă asupra personalităţii elevului cu CES.

EXPERIMENTUL este o metodă de explorare directă a realităţii, folosit pe scară largă în predarea chimiei, biologiei, fizicii, a ştiinţelor tehnice, constând într-o observare provocată şi dirijată de anume ipoteze, ce urmează a fi verificate experimental.

Experimentul este metoda didactică prin care elevii cu cerințe speciale sunt puşi în situaţia de a provoca intenţionat un proces sau fenomen chimic, fizic, sau de a modifica condiţiile normale de desfăşurare a acestora, în scopul studierii lor.

Metoda experimentală presupune cooperare şi activitate comună din partea elevilor, cât și a colegilor cu nevoi speciale, pentru rezolvarea unor sarcini comune de instruire ce implică activităţi de reconstituire şi modificare a unor procese şi fenomene.

Chimia, fizica și biologia, fiind ştiinţe experimentale care se bazează pe procesul teoretic şi îşi găsesc aplicabilitatea în practică în încercările de laborator, au la bază experimentul atât ca metodă de investigaţie ştiinţifică, cât şi ca metodă de învăţare si evaluare.

Profesorul, laborantul şi elevii se pregătesc pentru realizarea unui experiment (profesorul și laborantul înainte de oră, iar elevii înainte de efectuarea studiului experimental). Pentru a asigura buna desfăşurare a activităţii, profesorul stabileşte obiectivul activităţii experimentale, punctele de sprijin oferite elevilor, laborantul proiectează şi realizează experimentul şi verifică funcţionarea aparaturii. Pregătirea elevilor va viza reactualizarea cunoştinţelor teoretice şi metodologice şi obţinerea unei reprezentări corecte asupra sarcinii.

Un instrument util în derularea experimentelor, instrument care determină un mod de lucru ordonat şi sistematizat, este ***fişa de activitate experimentală***. Aceasta poate fi structurată în mai multe moduri, în funcţie de:

- obiectivele experimentelor,
- stilul de predare al profesorului,
- particularităţile clasei și a elevului cu CES care realizează experimentul, dar indiferent de structurare, de obicei conţine:
- problema de studiat/rezolvat;
- ipoteza de lucru;
- sarcina experimentală ce revine elevilor.

Experimentul demonstrativ, constă în efectuarea de către profesor și laborant, sau pe grupe de elevi în faţa clasei, a unor experienţe, în scopul verificării unor adevăruri, concepte, fenomene, legităţi deja însuşite.

Experimentul demonstrativ poate juca mai multe roluri în demersul didactic. Dintre aceste roluri cele mai importante sunt:

- sensibilizarea elevilor pentru conţinutul ştiinţific studiat;
- stimularea gândirii critice şi creative;
- dezvoltarea abilităţii de observator a elevilor;
- contribuţie la înţelegerea unor fenomene sau concepte prin exemplificare, adică prin punerea în evidenţă a fenomenului, sau punerea în evidenţă a proprietăţilor unui sistem;
- stabilirea legăturii între noţiunile teoretică şi lumea reală.

Amplasat în diferite momente ale lecţiei, experimentul demonstrativ poate juca simultan mai multe roluri. Acest rol al experimentului demonstrativ se manifestă în secvenţa didactică şi poate fi organizat fie pentru a pune elevii în faţa unei situaţii problemă, fie pentru a pune în evidenţă legătura între noţiunile studiate şi viaţa de zi cu zi.

Sensibilizarea elevilor prin evocări ce presupun prelucrări ulterioare trebuie să se încheie prin identificarea aşteptărilor şi justificarea lor :

- Ce vreau şi de ce?
- Ce trebuie să ştiu şi de ce trebuie să ştiu?
- Ce vreau să aflu despre……şi de ce vreau să aflu?

Identificare aşteptărilor este proiectată de profesor (sub forma obiectivelor operaţionale pentru operaţiile ulterioare ale elevilor), conştientizată şi asumată de elevi. În funcţie de obiectivele stabilite de profesor, acesta facilitează investigaţia elevilor şi acelaşi experiment demonstrativ poate avea o funcţie sau alta.

Participarea la activitatea experimentală organizată pe grupe contribuie la formarea unei atitudini manifestată prin colaborare, dialog şi empatie, elimină starea de delăsare, de auto înfrângere şi previne eşecul şcolar. Activitatea organizată pe grupe dezvoltă la elevi spiritul de echipă, le cultivă demnitatea umană, respectul reciproc şi respectul faţă de sine.

Bucuria succesului obţinut prin realizarea unei sarcini de lucru determină creşterea încrederii în forţele proprii şi oferă elevilor criterii corecte de autoevaluare, necesare în competiţia cu ceilalţi. Experimentul aprinde imaginaţia, stârneşte mirarea dar creează şi situaţii credibile care permit stabilirea de conexiuni între fenomene şi dezvoltă capacitate de sinteză. Adaptarea elevului la situaţii date sau nou create se va face mai rapid.

Învăţarea prin metoda experimentului ştiinţific presupune centrarea activităţii pe elev determinând noi relaţii profesor - elev, favorizează dispariţia barierelor de comunicare şi a sentimentului de “frică” faţă de profesor. Urmărind atent şi permanent elevii profesorul poate să descopere şi să cultive înclinaţiile acestora spre activitatea practică,care poate fi hotărâtoare în alegerea viitoarei profesii.

În concluzie, experimentul constituie o metodă de bază în procesul de predare – învăţare la chimie. Chimia nu poate fi predată cu o tablă şi creta, uneori explicaţiile teoretice ale profesorului sunt inutile, nu pot fi înţelese de către elevi. În timpul experimentelor, indiferent de tipul lor, se formează capacitatea de observare a elevilor, judecăţile de valoare.

”Ce ascult, uit! Ce văd, îmi amintesc! Ce practic, ştiu să fac!”
(Confucius)

ABORDAREA ȘI INTEGRAREA COPIILOR CU CES

ZIDARU ANA

PALATUL COPIILOR CRAIOVA-STRUCTURA SEGARCEA

Inovațiile în abordarea și integrarea copiilor cu Cerințe Educaționale Speciale (CES) reprezintă o prioritate în dezvoltarea sistemului educațional modern. O schimbare semnificativă în această direcție constă în adoptarea tehnologiilor asistive, care facilitează accesul la educație pentru copiii cu nevoi speciale. Utilizarea tabletelor, a aplicațiilor și a altor dispozitive interactive în sălile de clasă contribuie la personalizarea procesului de învățare și la adaptarea acestuia la nevoile individuale ale fiecărui copil.

O altă inovație importantă este implicarea părinților în procesul educațional. Comunicarea eficientă între cadrele didactice și părinți, prin intermediul platformelor online sau a aplicațiilor dedicate, permite o coordonare mai bună a eforturilor pentru a susține copiii cu CES. Astfel, se creează un parteneriat solid între școală și familie, având în vedere specificitățile fiecărui copil.

De asemenea, adaptarea curriculumului școlar pentru a include metode de predare variate și flexibile reprezintă o altă inovație esențială. Resursele educaționale digitale oferă posibilități multiple de a aborda diferite stiluri de învățare și de a dezvolta abilități specifice fiecărui copil cu CES.

În concluzie, inovațiile în abordarea și integrarea copiilor cu CES în sistemul educațional sunt cruciale pentru asigurarea unei educații incluzive și echitabile. Implementarea acestor schimbări aduce beneficii semnificative, contribuind la dezvoltarea armonioasă a fiecărui copil, indiferent de nevoile sale speciale.

Ceea ce îi deosebeşte pe toţi elevii cu dificultăţi de învăţare este caracterul unic al deficienţei. Dacă este adevărat că aceşti elevi pot fi grupaţi după caracteristici comune, bazate pe cerinţele educative speciale, este la fel de adevărat că fiecare elev nu se încadrează perfect într-o anumită categorie. De exemplu, elevii care au o deficienţă mintală nu au cu toţii aceleaşi aptitudini intelectuale, deficienţii auditiv nu au toţi aceeaşi incapacitate, la fel ca şi deficienţii de vedere, cei handicapaţi psihic, iar elevii surzi nu au toţi aceleaşi aptitudini şi cerinţe educative speciale, în afară de asta, diferenţele ce se remarcă de obicei la majoritatea elevilor cu CES sunt atât de mari, încât profesorii nu pot stabili criterii ferme pentru fiecare categorie de dificultăţi „clasice".

Primul lucru pe care noi, profesorii trebuie să îl facem în fiecare clasă, este să identificăm acei copii cu cerințe educaționale speciale. Există două criterii principale pentru depistarea dificultăţilor de învăţare. Primul este criteriul excluziunii. Cu ajutorul lui se determină dacă un elev are o anumită dificultate de învăţare sau dacă dificultăţile sunt asociate altor afecţiuni (de exemplu, deficienţă mintală, fizică, vizuală, auditivă sau afectivă, o înţelegere greoaie sau un handicap cultural). Va trebui deci să studiem continuu toate aspectele dezvoltării elevului, inclusiv acuitatea vizuală şi auditivă, precum şi diverşi factori afectivi. Unul dintre inconvenientele acestui demers este acela că dificultăţile de învăţare nu au întotdeauna cauze bine determinate. De exemplu, unii elevi cu dificultăţi de învăţare prezintă deseori simptomeie unui comportament ce indică tulburări afective (agitaţie, impulsivitate etc.). Or, aceleaşi simptome descriu în egală măsură o dificultate de învăţare. O

caracteristică comună a elevilor cu dificultăţi de învăţare este prăpastia ce există între aptitudini şi realizările lor. De exemplu, un elev poate avea aptitudini superioare la nivelul limbajului vorbit, dar să prezinte grave deficienţe în limbajul scris.

Personal, de-a lungul anilor am avut în clase copii cu diferite cerințe educationale speciale: ADHD, deficiențe majore de auz. Primul lucru pe care am încercat întotdeauna să îl fac a fost să incerc să integrez acești copii în colectivul clasei. Pentru a integra un copil cu CES trebuie să avem în vedere urmatoarele:

- Prevenirea discriminării în rândul cadrelor didactice și a copiilor;
- Oferirea de servicii educaționale de calitate, adaptate și individualizate;
- Accesibilizarea curriculumului naţional în raport cu nevoile speciale ale elevului ;
- Responsabilizarea cadrelor didactice din unitatea de învățământ privind educația copiilor cu cerințe speciale;
- Sprijinirea elevului pentru a participa la activități educative formale și nonformale;
- Cooperarea și comunicarea permanentă cu familia elevului.
- Crearea unui mediu educațional incluziv care să garanteze o bună integrare a elevului și atingerea finalităților educaționale propuse;

Mai jos sunt prezentate câteva idei de activități, apoi strategii de învățare:

- Exprimarea de mesaje orale în diverse situații de comunicare;
- Redactarea unor mesaje scrise simple, funcționale;
- Formularea unor enunțuri proprii pe baza unui suport vizual;
- Identificarea semnificației unor simboluri din mediul familiar;
- Scrierea literelor de tipar și de mână;

Strategii de învățare

- Învățarea diferențiată sau individualizarea unor secvențe de învățare;
- Adaptarea curriculumului la nivelul clasei;
- Învățarea prin cooperare;
- Folosirea metodelor active-participative;
- Pentru a le face mai ușoară învățarea, am utilizat foarte des, în cazul lor:
- Mijloace IT (calculator, videoproiector);
- Planșe tematice;
- Pliante, cărți, benzi desenate;

În ceea ce privește evaluarea**,** am adaptat procesul de evaluare, având ca finalitate dezvoltarea unor capacitaţi individuale ce se pot exprima prin diverse proiecte şi produse (scrise, orale, vizuale, kinestezice).

Bibliografie:

1. Albu A., Albu C. “Asistenţa psihopedagogică şi medicală a copilului deficient fizic”, Iasi, Poliron, 2000
2. Ionescu S “Adaptarea socioprofesională a deficienţilor mintal”, Bucuresti, Ed Academiei, 1975
3. Popescu G, Plesa O “Handicap, readaptare, integrare”, Bucuresti, Pro Humanitate, 1998
4. Verza E, Paun E “Educaţia integrată a copiilor cu handicap”, Unicef, 1998
5. Weihs T J “Copilul cu nevoi speciale”, Ed Triade, Cluj Napoca, 1998

ELEMENTE LUDICE ÎN ACTIVITĂȚILE DE DEZVOLTARE A LIMBAJULUI LA PREȘCOLARI - PREVENȚIE ȘI ÎNLĂTURARE A TULBURĂRILOR DE VORBIRE

Prof.Raluca Cristina Giurgiu,

Grădinița cu P.P „Pinochio”, Zalău

Apărută în cadrul comunităţii umane din nevoia de comunicare, de transmitere a gândurilor, sentimentelor, ideilor şi experienţei de viaţă, limba este învelişul material al gândirii. Se află în strânsă interdependenţă cu dezvoltarea gândirii: stimulează dezvoltarea gândirii şi arată nivelul şi calităţile acesteia.

În procesul instructiv-educativ din grădiniţă, dezvoltarea capacităţilor de comunicare ocupă un loc principal, limbajul fiind una din condiţiile esenţiale ale formării personalităţii copilului. Limbajul se dezvoltă şi progresează în permanenţă la copil.

Învăţământul preşcolar acordă o atenţie deosebită dezvoltării capacităţii de comunicare verbală, căci exprimarea verbală este condiţia de bază în formarea, fixarea, diferenţierea noţiunilor şi în transmiterea informaţiei.

Limbajului se dezvoltă în toate activităţile din grădiniţă, dar în principal în cadrul activităţilor de dezvoltare a limbajului. Activităţile de dezvoltare a limbajului fac posibilă cultivarea limbajului oral, accentul punându-se pe comunicare, pe dialogul liber, pe formarea deprinderii de exprimare ordonată a gândirii şi de însuşire a structurii gramaticale.

Procesul de influenţare asupra dezvoltării limbajului copiilor începe la grupa mică ţinându-se seama de caracterul concret al limbajului, dificultăţile de pronunţie, vocabularul redus şi alte particularităţi psihice cum sunt: gândirea concretă, atenţia instabilă, memoria individuală. Vorbirea copiilor cu vârste cuprinse între 3-6 ani se caracterizează printr-o serie de trăsături specifice, cu nuanţe chiar de la o etapă la alta, trăsături ce ţin de particularităţile aparatului fonomotor, ale analizatorului verbomotor, auditiv, ca şi de particularităţile gândirii.

În cei trei ani de grădiniță, prin toate activitățile de dezvoltare a limbajului: jocuri didactice, memorizări, povestiri, lecturi după imagini, convorbiri, are loc o dezvoltare și perfecționare a

limbajului sub aspect fonetic, lexical, gramatical și semantic. Educatoarea le dezvoltă copiilor vorbirea necesară în procesul de comunicare și de cunoastere a vieții înconjurătoare, și în același timp le perfectionează exprimarea, corectează pronunția, îmbogățește vocabularul și-i ajută să-și însușească în mod practic structura gramaticală a limbii române.

Obiectivul principal al activităţii instructiv-educative din grădiniţa de copii este formarea personalităţii individuale a copilului, ţinându-se seama de ritmul său propriu, de nevoile sale afective şi de activitatea sa fundamentală: jocul.

Particularităţile de dezvoltare ale preşcolarilor fac ca prin joc ei să înveţe fără a se simţi constrânşi, obligaţi, nefiind conştienţi că fac acest lucru.

Lucrarea de faţă îsi propune să prezinte importanţa utilizării elementelor ludice în cadrul activităţilor de dezvoltare a limbajului, deoarece acestea imprimă un caracter mai viu şi mai atrăgător, aduc varietate şi o stare de bună dispoziţie, de veselie, de destindere, prevenind apariţia oboselii.

Această idee este concretizată în partea practică a lucrării, unde arăt că jocurile didactice, memorizările, povestirile, lecturile după imagini, desfăşurate la grupa pe care o conduc (copii cu vârste cuprinse între 3-4 ani) contribuie atât la dezvoltarea auzului fonematic, îmbogăţirea vocabularului, activizarea şi exersarea lui, cât şi la însuşirea unei exprimări clare, corecte din punct de vedere gramatical, la cultivarea independenţei în vorbire şi stimularea creativităţii în exprimarea orală.

De asemenea, prin utilizarea elementelor ludice se urmărește prevenirea și înlăturarea tulburărilor de vorbire. Astfel de activități ludice contribuiesc, într-o mare măsură, la înlăturarea tulburărilor de vorbire.

Dezvoltarea vocabularului atrage după sine cretesterea posibilităților de formulare propozițională și de asimilare treptată a structurii gramaticale a limbii. În faza inițială propozițiile sunt reduse la forma cea mai simplă, fiind lipsite de cuvintele de legătură.

În schimb limbajul copiilor este extrem de colorat și de bogat în elemente melodice asociate cu mimică și gesturi.

Copiii reușesc să pronunțe cu abilitate vocalele, diftongii și consoanele p, b, m, n, t, d, h și l.

Celelalte consoane, cu o structură articulatorie mai complexă, deși sunt prezente, sunt de cele mai multe ori omise, înlocuite sau pronunțate în mod deformat.

Particularități de pronunție la preșcolari

În perioada antepreșcolară are loc o intensă dezvoltare a limbajului sub toate aspectele. S-a stabilit că până la vârsta de trei ani copiii reușesc să-și însușească aproximativ 900 de cuvinte, majoritatea o formează substantivele, apoi verbele și adjectivele, iar în cle din urmă cuvintele de legătură.

Anumite greșeli de pronunțare nu constituie încă defecte de vorbire, ci reprezintă simple particularități care reflectă nivelul de organizare a capacităților lingvistice ale copiilor în această etapă. În cadrul particularităților se pot surprinde numeroase transformări, până la înlăturarea lor definitivă.

Dintre acestea cele mai frecvente sunt:

➢ Omiterea din cuprinsul unui cuvânt a unor sunete sau silabe, chiar dacă acestea pot fi pronunțate în mod izolat. Copiii rețin mai bine dintr-un cuvânt primele silabe sau pe cele accentuate.

➢ Omiterea din cuprinsul unui cuvânt a unor sunete care nu pot fi pronunțate nici izolat(,,oșu" în loc de ,,roșu"). Odată cu vârsta, sunetele care încă nu au apărut încep să fie înlocuite în timpul vorbirii cu alte sunete (,,ioșu" în loc ,,roșu")

➢ Omiterea unei consoane dintr-un grup de două consoane consecutive (,,foi" în

,,flori"

➢ Înlocuirea consoanelor ,,f-v" cu ,,t-d" și mai târziu cu ,,p-b" (,,tetița" sau ,,petița" în loc de ,,fetița")

➢ Înlocuirea consoanelor ,,c-g" cu ,,t-d" (,,tamion" în loc de ,,camion")

➢ Înlocuirea consoanei ,,r" cu ,,l, i ,v" (,,loșu", ,,ioșu", ,,voșu" în loc de ,,roșu")

➢ Înlocuirea consoanelor s-z, s-j, cu ,,ț" cu t-d (dz)

Deformările de sunete tipic infantile, care tind să dispară odată cu trecerea vârstei sunt:

➢ Sigmatismul interdental sau pronunțarea consoanelor s, z, ț, ș, j cu vârful limbii strecurat printre dinți.

➢ Sigmatismul dental, cu un caracter strident determinat de sprijinirea puternică a limbii de dinții incisivi inferiori sau superiori în timpul consoanelor s, z, ț, ș, j.

➢ Sigmatismul palatal, care se caracterizează prin presiunea puternică a limbii pe vălul palatin în timpul pronunțării consoanelor s-j.

➢ Rotacismul monovibrant sau formarea consoanei r numai printr-o singură vibrație a vârfului limbii, în loc de două-trei vibrații consecutive necesare pronunțării acestui sunet în limba română.

➢ Rotacismul polivibrant sau formarea consoanei „r” printr-un număr mai mare de vibrații decât este necesar.

Toate aceste particularități de pronunțare se atenuează treptat până la vârst de 3-4 ani; dacă totușise mențin timp prea îndelungat constituie defecte de vorbire.

Caracteristicile pentru vârsta preșcolară este faptul că, deși pentru anumite particularități de vârstă, legate de pronunțarea sunetelor dispar, se ivesc alte dificultăți, odată cu dezvoltarea posibilităților de formulare propozițională.

Adoptarea unor măsuri cu caracter terapeutic în faza de debut a tulburărilor de vorbire constituie un factor de importanță covârșitoare, cu cât deprinderea greșită de pronunțare este înrădăcinată mai adânc, cu atât eficacitatea exercițiilor terapeutice este mai redusă.

Teama și jena față de vorbire provoacă de timpuriu sentimente adânci de neîncredere a copiilor în propriile posibilități de exprimare. Deși la vârsta preșcolară mediul din grădiniță are o influență hotărâtoare, nu poate fi neglijat nici mediul familial, dată fiind influența sa de lungă durată și continuă asupra copilului. La stabilirea unor măsuri profilactice sau terapeutice este necesar să existe o colaborare între cele două ambiante

STUDIU-VALENȚELE ACTIVITĂȚII DIFERENȚIATE ÎN CICLUL PRIMAR

MARC AURICA
GLIGOR DANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ CÂMPENI

Personalitatea este întotdeauna unică și originală. Fiecare individ pornește de la o zestre ereditară unică ți stabilește un drum anume marcat de diverse experiențe, desfășoară variate activități, angrenându-se în fel de relații și toate având anumite efecte asupra dezvoltării și construirii personalității.

E necesar ca dascălul să cunoască în detaliu individualitatea elevilor săi, căci în școală se urmărește nu doar dezvoltarea intelectuală, ci și educarea afectivității și a sensibilității copilului.

Elevii sunt diferiți prin modul în care învață, prin stilul preferat de învățare și prin nivelul de dezvoltare. Astfel, sarcinile de învățare menite să conducă la progres trebuie croite pentru fiecare dintre dimensiunile menționate. Reușita în învățare are multe fețe, chiar în interiorul aceluiași grup de vârstă, iar modul cel mai echitabil de definire a reușitei într-un sistem de învățământ incluziv este prin raportarea la progresul înregistrat de fiecare elev.

În orice clasă există cel puțin două categorii de elevi: elevi capabili de performanță și elevi cu dificultăți în învățare. Dascălul va trebui să găsească căi, mijloace, metode, modalități de lucru adecvate pentru a face față provocărilor timpului, cât și pentru a obține randament maxim în funcție de posibilitățile individuale ale fiecărui școlar, ceea ce înseamnă o educație diferențiată. Lipsa ei poate avea ca rezultat insuccesul, eșecul școlar.

A diferenția în activitatea didactică reprezintă, în primul rând, acceptarea că ritmul de învățare al elevilor e diferit. Instruirea diferențiată presupune crearea situațiilor favorabile fiecărui elev, descoperirea și stimularea intereselor, aptitudinilor și posibilităților de formare și afirmare ale fiecăruia. Diferențierea vizează tehnologia didactică, diferențierea sarcinilor de muncă independentă în clasă sau acasă, stimularea inițiativelor și intereselor personale ale elevilor.

În timpul activitatii diferentiate trebuie folosite in permanenta metode si procedee care antreneaza in cel mai inalt grad capacitatile intelectuale, care trezesc si mentin interesul fata de invatatura, curiozitatea fata de fenomenele studiate, stimuleaza atitudinea creatoare, solicita un efort propriu, asigură o învățare activă și formativă. Diferențierea activității în cadrul lectiei, presupune îmbinarea și alternarea echilibrată a activității frontale cu activitatea individuală și pe grupe, se realizează în toate momentele lecției, în darea temei pentru acasă, precum și in intreaga activitate extrașcolară organizată cu elevii. Tratarea diferenţiată înseamnă adaptarea învăţământului la particularităţile individuale psihofizice ale copilului, influenţarea instructiv-educativă a copilului potrivit particularităţilor sale, înlesnind prin aceasta descoperirea şi cultivarea aptitudinilor, înclinaţiilor, intereselor lui, pregătirea la nivelul posibilităţilor de care dispune, crearea unui cadru favorabil formării personalităţii.

De-a lungul carierei mele didactice mi-am organizat lecțiile astfel încât să-mi răspund la câteva întrebări de bază: “Cum fac, ca școlarii cu un intelect dezvoltat să nu-și piardă vremea așteptându-i pe ceilalți? Cum să-i încurajez pe cei mai înceți pentru a nu renunța și a se strădui să-i ajungă pe ceilalți?”, având astfel în vedere nu numai elevii cu probleme la învățătură, ci întreg colectivul, pentru a asigura un nivel maxim după posibilitățile fiecăruia. Toate acestea se pot realiza doar printr-o muncă diferențiată atent pregătită. Tratarea diferențiată a elevilor o realizez prin activități individuale și activități pe grupe. Elevii lucrează individual pentru fixarea și consolidarea cunoștințelor, pentru aplicarea lor în practică, pentru formarea de priceperi și deprinderi, pentru exersarea unor operații mintale, rezolvarea exercițiilor și problemelor, efectuând măsurători, desene, schițe, compuneri etc. Sarcinile diferențiate și individualizate am grijă să respecte particularitățile psihice ale fiecărui elev, ținând seama de ritmul de muncă, de aptitudinile și capacitatatea lui de rezistență fizică și intelectuală, de nivelul pregătirii lui anterioare. Învățământul individualizat urmărește progresul necontenit și

sistematic al elevului prin propria lui activitate și eliminarea greșelilor ivite pe parcursul instruirii și educării lui.

Alături de activitatea diferențiată individuală ,activitatea pe grupe reprezintă o formă de organizare eficientă în procesul de învățare, intensifică performanțele elevilor și crește gradul de activizare a lor. Am creat atât grupe omogene, cât și grupe eterogene. Însă pentru a nu-i suprasolicita pe cei buni sau a nu-i eticheta pe cei"slabi"e bjne să se alterneze modul de constituire a grupelor de elevi. Elevii pot comunica și colabora pe parcursul realizării sarcinilor cerute, primesc îndrumări, eu trecând de la o grupă la alta.

La nivelul clasei, activitatea diferențiată a îmbrăcat și alte forme: activități cu teme comune pentru toți elevii, activități cu teme diferențiate pe grupe de nivel, în funcție de obiectivele urmărite, activități cu teme diferite pentru fiecare elev. Am folosit fișe de recuperare (reînvățare),fișe de dezvoltare și fișe de exercițiu. Au fost fișe multiple cu sarcini de lucru diverse, concepute gradat. Fiecare elev are liberatatea de a parcurge sarcinile de lucru de la simplu la complex, lucrând individual. Când elevul termină fișa de lucru, o predă învățătorului și poate trece la nivelul următor. O asemenea variantă de activizare a elevilor necesită o pregătire complexă, riguroasă din partea învățătorului, dar oferă șansa fiecărui elev să lucreze în ritm propriu și să solicite sprijin când are nevoie.

Sarcinile date în activitățile diferențiate au fost gradate prin conținut și mod de realizare. Pentru cei cu un nivel scăzut și un ritm lent de activitate am creat cerințe de recunoaștere, de reproducere după model, pentru a-i ajuta să realizeze obiectivele programei la nivel limitat. Pentru elevii cu nivel mediu am formulat sarcini care angajează intelectual mai plenar, sarcini complexe cu algoritmi simpli. Iar pentru elevii dotați intelectual au fost sarcini care i-au pus să interpreteze,să descopere noi relații,să construiască noi sisteme,să creeze probleme,le-a fost stimulată creativitatea.

O variantă interesantă de diferențiere este predarea în perechi, o modalitate de-a grupa elevi cu performanțe școlare diferite. Elevii au o altă logică în a explica sau a prezenta noile informații decât cea a profesorului. Este facilitată înțelegerea, iar beneficiile sunt pentru ambii elevi. Activitatea în perechi are beneficii și în formarea caracterului: colaborarea, empatia și întrajutorarea pot fi dobândite în asemenea activități

Munca diferențiată nu înseamnă nicidecum scăderea exigenței sau o reducere a volumului de cunoștințe pentru unii elevi. Limita minimă în stabilirea sarcinilor pentru munca diferențiată o constituie prevederile programei școlare.

Tehnicile de diferențiere a instruirii vizează o gradare a sarcinilor școlare, potrivit posibilităților individuale și a ritmului propriu de dezvoltare a fiecărui individ, astfel încât, randamentul să fie asigurat pentru toți. Este generat un climat de încredere în posibilitățile individului încât să combată complexul de inferioritate pe care îl trăiesc mulți dintre cei ce nu pot atinge performanțele ridicate și să combată atitudinea de uniformizare a condițiilor de învățare și dezvoltare pentru indivizii capabili de performanță.

Instruirea diferențiată ar trebui să treacă dincolo de paginile literaturii de specialitate, să devină o obișnuință în activitatea didactică, fiind necesară atât pentru elevii cu performanțe înalte, cât și pentru elevii care au nevoie de sprijin mai mult, pentru ca fiecare să poată progresa. Uneori o încurajare sau un feedback specific pot fi factori care produc efecte benefice în învățare.

Fiecare copil este unic în felul lui, este o minune irepetabilă și ar fi păcat ca prin acțiunea noastră să uniformizăm acele individualități .Prin urmare tratarea diferențiată trebuie să capete o accepție mai generoasă, ea devenind o calitate a managementului educațional, o abilitate a învățătorului în dezvoltarea personalității fiecărui copil.

Bibliografie:

Radu, Ioan-Învățământul diferențiat. Concepții și strategii,E.D.P.București,1978.

Țircovnicu, V-Învățământul frontal, învățământul individual, învățământul pe grupe,E.D.P.,București,1981

Oprea, C.-L.,- Strategii didactice interactive, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucuresti, 2006 2.

Radu, I., - Învăţământul diferenţiat, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucuresti, 1998.

INCLUZIUNEA COPIILOR CU CES

NEAGU LILI ELENA, GRĂDINIȚA NR. 187, BUCUREȘTI
ISPAS STELUȚA, GRĂDINIȚA NR. 187, BUCUREȘTI

Când se vorbește de *integrare,* se evoca un individ care este în afara grupului şi pentru care se va face un "efort" pentru a-l primi în grup. Integrarea copiilor cu nevoi speciale urmăreşte includerea lor în învăţământul de masă.

Educația incluzivă presupune un proces permanent de îmbunătățire a instituţiei şcolare, având ca scop exploatarea resurselor existente, mai ales a resurselor umane, pentru a susţine participarea la procesul de învățământ a tuturor copiilor din cadrul unei comunităţi.

Prima cerinţă pe care o adresează educaţia incluzivă este descreşterea până la eliminare a excluderii în educaţie, cel puţin la nivelul pregătirii şcolare elementare. Aceasta propune prin asigurarea accesului, participării şi succesului învăţării în educaţia de bază de calitate, pentru toţi copiii. Şcoala de tip incluziv este şcoala de bază accesibilă, de calitate şi care îşi îndeplineşte menirea de a se adresa tuturor copiilor, a-i transforma în elevi şi a-i deprinde şi abilita cu elementele esenţiale necesare integrării lor sociale.

Educaţia incluzivă presupune un proces permanent de îmbunătăţire a instituţiei şcolare, având ca scop exploatarea resurselor existente, mai ales a resurselor umane, pentru a susţine participarea la procesul de învăţământ a tuturor elevilor din cadrul unei comunităţi. Acesta înseamnă că şi o şcoală specială poate fi incluzivă sau poate dezvolta practici incluzive în abordarea copiilor. Şcolile deschise, prietenoase, în care se urmăreşte flexibilizarea curriculumului, calitatea predării-învăţării, evaluarea permanentă şi parteneriatul educaţional sunt *şcoli incluzive*.

Principiile cheie ale incluziunii au în vedere concepte fundamentale sunt cele care dau valoare diversității și demnitate ființei umane cu dreptul de a fi respectat. Implinirea nevoilor individuale înțelese ca cerințe individuale prin planificare și prin responsabilitate colectivă reprezintă alte principii ce facilitează incluziunea. Dezvoltarea profesională a celor implicați în educație și a relațiilor și culturii profesionale prin acordarea de șanse egale tuturor copiilor din sistemul educațional duc la creșterea eficientizării educației cu rezultate pozitive și perspective noi și valoroase.

Factorii care facilitează incluziunea la nivelul şcolii se concentrează pe trei dimensiuni: *cultura, strategia* (politica educaţională) şi *practica*.

Cultura se referă la măsura în care filosofia educaţiei incluzive este împărtăşită de toate cadrele didactice din şcoală şi în care ea poate fi observată de toţi membrii comunităţii şcolare şi de toţi cei care intră în şcoală. De fapt, crearea culturii şcolii trebuie să devină un proces la fel de important ca acela de predare a cunoştinţelor şi de dezvoltare a deprinderilor. O astfel de filosofie va putea sta apoi la baza elaborării unor strategii şi a luării unor decizii curente privind practica. Această dimensiune se referă deci, atât la realitatea unei şcoli cât şi la imaginea transmisă despre aceasta.

Strategia se referă la plasarea abordării incluzive în nucleul dezvoltării şcolare, astfel încât aceasta să se reflecte în toate strategiile şi să nu fie privită ca o nouă strategie, distinctă de toate celelalte, care se adaugă la cele existente. Conceptul de educaţie incluzivă trebuie să se reflecte în toate documentele de planificare şcolară. Practica se referă la asigurarea reflectării în activitatea la clasă atât a culturii cât şi a politicilor incluzive ale şcolii.

Activităţile de predare-învăţare trebuie să încurajeze participarea tuturor elevilor la clasă.

Pornind de la aceste definiţii, putem enumera indicatorii de incluziune relativi la fiecare dimensiune şi care fac posibilă implementarea incluziunii în şcoală.

„Dezvoltarea unor culturi incluzive" determină o şcoală primitoare pentru toată lumea, o şcoală care caută în mod activ să-şi dezvolte relaţiile în comunitatea locală. Diversitatea elevilor este privită ca o resursă de valoare. Profesorul îşi cunoaşte şi îşi valorizează toţi elevii în mod egal. Părinţii şi cadrele didactice sunt valorizaţi în mod egal. Elevii ştiu ce să facă atunci când au o problemă şi se ajută reciproc. Cadrele didactice se sprijină reciproc în rezolvarea problemelor şi se implică în luarea deciziilor. Oamenii se adresează unii altora în moduri care confirmă valoarea lor individuală. Un sistem ideal incluziv ar avea următoarele caracteristici. Politicile incluzive în şcoală ar conduce la o şcoală care încearcă să includă toţi elevii din comunitate şi în care există un program eficient de integrare pentru toţi elevii noi. Elevii au dreptul să studieze orice materie şi să participe la toate activităţile. Şcoala dispune de o politică eficientă de reducere a absenteismului elevilor şi de reducere a exmatriculărilor din motive disciplinare, a încercărilor de intimidare şi de abuz asupra elevilor şi între elevi. Strategia de elaborare a curriculumului ţine seama de diversitatea elevilor în ceea ce priveşte diferenţele culturale, lingvistice, de sex, realizările şi deficienţele acestora. Şcoala realizează adaptări ale clădirii care să o facă accesibilă tuturor. Sistemul de evaluare practicat de şcoală apreciază adecvat rezultatele tuturor elevilor.

Formarea continuă a cadrelor didactice are în vedere diversitatea elevilor, politicile şi serviciile de sprijin sunt coordonate global, iar politicile pentru copiii cu cerinţe educative speciale vizează stimularea participării în activităţile obişnuite în clasă. Politicile care privesc rezolvarea dificultăţilor comportamentale sunt legate de politicile de sprijin al activităţii de învăţare. Distribuirea resurselor şcolii se face în mod echitabil şi şcoala dispune de o strategie prin care părinţii sunt încurajaţi să devină parteneri în procesul de învăţare al copiilor lor.

Serviciile de sprijin de la nivelul şcolii (cum ar fi cele asigurate de psihologi, logopezi, consilieri şcolari, profesori de sprijin, medici etc.) asigură creşterea gradului de participare a elevilor. De asemenea, este încurajată implicarea şi participarea la managementul şcolii a tuturor cadrelor didactice.

Vrasmaş, T., (2001) „*Învăţământul integrat şi/sau incluziv*", Megapress holdings S.A., S.C. Aramis Prinț S.R.L.

INTEGRAREA COPIILOR CU CES

LUȚĂ CRISTINA

LICEUL MĂTĂSARI, GORJ

Predispoziţia biologică nu este o sentinţă, iar mediul social este o şansă. Sentinţa produsă de societate este mai periculoasă pentru un copil în dezvoltare decât predispoziţia biologică. Pornind de aici, trebuie să înţelegem faptul că trăim într-o lume a diversităţii umane, că şcoala nu se poate eschiva de la rolul de promotor al progresului uman şi că doar ea poate facilita schimbarea, întrevăzută ca posibilă, a mentalităţii şi atitudinii faţă de cerinţele educative ale tuturor copiilor. Şcoala va reuşi să răspundă cerinţelor speciale de educaţie ale copiilor aflaţi în dificultate şi nevoilor de educaţie ale familiilor acestora doar prin eforturile ei interne şi cu sprijinul tuturor.

Cerintele educative speciale *constituie un concept apărut recent care defineşte cerinţele specifice faţă de educaţie ale copilului derivate sau nu dintr-o deficienţă. Cerinţele educative speciale reies din particularităţile individuale de dezvoltare, învăţare, relaţionare cu mediul, din experienţele anterioare ale copilului, din problemele sociale.*

Copiii care întâmpină greutăţi la învăţătură, cei cu tulburări de conduită şcolară sau care au dificultăţi de adaptare au ***cerinţe educative speciale.***

Identificarea ***cerintelor educative speciale*** *se face urmărind diferite aspecte ale problematicii handicapului.*

Sub aspect medical, deficienţa este un termen care semnifică absenţa, pierderea sau alterarea unei structuri, ori a unei funcţii (anatomice, fiziologice sau psihologice). Deficienţa poate fi rezultatul unei maladii, a unui accident, dar şi a unor condiţii negative din mediul de dezvoltare a copilului, cu deosebire carenţe afective. Deficienţa afectează capacitatea de muncă, dereglând procesul de adaptare şi integrare în mediul şcolar, la locul de muncă sau în comunitatea din care face parte persoana în cauză.

Sub aspect funcţional, incapacitatea (disfunctie/dizabilitate) reprezintă o diminuare totală sau parţială a posibilitatilor fizice, mintale, senzoriale, consecinţă a unei deficienţe, care împiedică efectuarea normală a unor activităţi. Este perturbarea capacităţii de îndeplinire normală a unei activităţi sau a unui comportament.

Sub aspect social, handicapul este un dezavantaj social, rezultat dintr-o deficienţă sau incapacitate, care limitează sau împiedică îndeplinirea unui rol într-un context social. Starea de handicap se poate manifesta şi în absenţa unei deficienţe reale, atunci când este provocată de unele capacităţi sau dereglări, mai mult sau mai puţin temporare, mai ales in prezenţa unor condiţii defavorabile de mediu social (familii dezorganizate şi lipsite de potenţial educogen, instituţii de educaţie si ocrotire cu caracter închis care izolează copiii, situaţie materială precară care obstrucţionează motivaţia pentru şcoala a copiilor).

Copiii cu dizabilitaţi intelectuale, senzoriale (auditive şi vizuale) sau motorii au fost până de curând şcolarizaţi doar prin unităţi speciale de învăţământ. Prezenţa lor din ce în ce mai mare în şcolile obişnuite *deschise tuturor copiilor* este o tendinţă tot mai observabilă, mai evidentă a *diversificării populaţiei şcolare în toată lumea.* Dreptul şi accesul efectiv la educaţie şi pentru aceşti copii se realizează însă în modalităţi diferite, adesea foarte complexe, în care *esenţiale sunt ideile de* ***nondiscriminare şi de egalizare a şanselor,*** *de acceptare în şcoală a tuturor copiilor, de*

abordare şi de valorizare educaţională adecvată pentru fiecare, de ***aceeaşi calitate a educaţiei la toţi elevii.***

Integrarea constă în a-l lăsa pe elevul cu dificultăţi de învăţare sau cu nevoi speciale (CES) să evolueze şi să progreseze în clasa de vârstă obişnuită, cu sprijin corespunzător, în cazul în care aptitudinile sale îi permit acest lucru în interesul dezvoltării sale personale. Trebuie cu prioritate ca orice integrare să fie în profitul elevilor respectivi şi nu doar din punct de vedere al unei stimulări sociale. În principiu, trebuie să existe o reală participare a elevilor cu dificultăţi şi a elevilor CES la activităţile de clasă şi cel puţin o participare minimă garantată la activităţile cognitive. O integrare reală presupune o pedagogie de incluziune în toate activitaţile în măsura posibilului în funcţie de aptitudinile acestor elevi. O parte prea mare de învăţământ individual constituie iarăşi o excludere care singularizează şi stigmatizează elevii în chestiune. Acesta este motivul pentru care este de dorit în măsura posibilului ca profesorii să îi ajute pe elevi în clasa în care aceştia sunt integraţi.

Educaţia integrată implică şi asumarea unor noi roluri în cadrul sistemului educaţional. Situaţiile, contextele şi manierele noi de lucru în activitatea şcolară se referă atât la cadrele didactice din învăţământul obişnuit cât şi la cele din şcolile speciale.

Pentru ca personalul didactic din şcolile obişnuite să facă faţă provocării legate de integrarea copiilor cu cerinţe educative speciale (CES), una din condiţiile de bază este suportul/sprijinul în activitatea la clasă.

Se caută tot mai multe modalităţi de sprijin în clasa obişnuită a copiilor cu CES. Profesorii de educaţie specială, de pildă, lucrează mai ales alături de profesorul(profesorii) clasei obişnuite, în aceste clase, acordând sprijin nu numai copiilor integraţi ci şi altor copii care întâmpină dificultăţi.

Decizia asupra integrării unui copil cu cerinţe educative speciale în învăţământul de masă se ia pentru fiecare caz în parte în urma unei expertize complexe asupra copilului, a consultării factorilor direct implicaţi în acest proces şi a evaluării situaţiilor e risc.Integrarea nu poate fi un proces impus de anumite interese personale (ale părinţilor, ale reprezentanţilor unei instituţii etc), de sentimente sau atitudini umanitare sau de politici educaţionale şi sociale cu caracter propagandistic;educaţia integrată este un act responsabil, asumat de personalul şcolii, de comunitate, de familie şi nu trebuie perceput ca un proces de „subminare" a şcolilor obişnuite, ci ca un proces de normalizare a vieţii persoanelor aflate în dificultate (ajunse în această stare ca urmare a unor evenimente independente de voinţa lor) şi ca o măsură de conştientizare a rolului de istituţie publică al şcolii, în care toţi au dreptul să aibă acces în calitate de cetăţeni cu drepturi egale ai comunităţii.Pentru a avea succes şi pentru a atinge scopul şi obiectivele în raport cu cerinţele vieţii sociale, şcoala trebuie să ofere o paletă cît mai largă de servicii educaţionale care să devină atractive şi să satisfacă cerinţele elevilor;în această ofertă se înscrie şi educaţia integrată sub toate formele şi modalităţile sale de realizare.

Bibliografie:

- **VERZA, E., PAUN, E.;** „*Educatia integrata a copiilor cu handicap"*, Unicef**,** 1998
- **DIACONU, MIHAI;** „*Educaţia şi dezvoltarea copilului"*, Bucureşti, Editura ASE, 2007

IMPORTANȚA INCLUZIUNII COPIILOR CU CES ÎN GRĂDINIȚĂ

Căpraru Elena Mihaela
Grădinița nr. 187, București

„Trăim cu toții sub același cer, dar nu avem același orizont."
Konrad Adenauer

„Vârsta timpurie aduce cu sine contraste specifice între posibilitățile, premisele de dezvoltare și vulnerabilitățile, dificultățile și blocajele care pot interveni în evoluția copilului. Dezvoltarea copilului contemporan se află mereu în proximitatea sau în interiorul unor relații cauzale circulare de tipul complexitate – vulnerabilitate. Evoluția structurilor psihice, cognitive, socio-emoționale, comportamentale este accelerată de mediul supra-saturat de stimuli." (Prof. Univ. Dr. Vasile Chiș, 2014)

Grădinița reprezintă prima instituție care desfășoară activități instituționale pe măsura copilului, a aspirațiilor sale, a motivațiilor și a posibilităților sale. Ea este mediul de viață propice dezvoltării copilului tocmai trecut prin perioada antepreșcolarității. Contribuie la formare profesională, morală și comportamentală a copilului, aici și acum se pun bazele gândirii științifice și morale, se însușesc premisele limbajului scris, se diversifică și se îmbogățesc imaginile copilului, achiziții fundamentale și necesare pentru împlinirea sa ca om și personalitate. Problema instruirii diferențiate a preșcolarilor este de mare necesitate și se înscrie printre temele abordate cu prioritate în programele de pregătire ale cadrelor didactice de la toate nivelurile de învățământ.

Din multitudinea factorilor care conduc la necesitatea realizării unei activități didactice diferențiate, s-au impus, în primul rând, deosebirile fundamentale dintre copiii de aceeași vârstă, supuși unui proces comun de instruire, și înțelegerea nevoii de a nu uniformiza ci de a oferi condiții de afirmare celor dotați cu înzestrări personale deosebite, ori cu ritmuri mai alerte, sau mai lente în acumulări. De aceea trebuie să avem permanent în vedere că nu ne aflăm în fața unor copii, la modul general, ci în fața unor individualități care de multe ori nu lasă să transpară nimic din complexitatea personalității lor.

Pentru educator, întâlnirea cu noua generație reprezintă de fiecare dată o nouă provocare, un nou început, multe emoții și foarte multe necunoscute.

La intrarea în colectivitate, copilul cu dificultăți de învățare este nesigur**,** neprecis și necunoscător. Există unele imperfecțiuni ce pot fi observate cu ușurință, dar pe măsură ce el se integrează treptat, prin provocările și solicitările grădiniței/școlii, sprijinit atât de cadrul didactic cât și de specialiști, devine conștient de el însuși, de ceilalți, co-evoluează alături de alți copii și începe să se afirme ca personalitate. Pe măsură ce copilul parcurge etapele școlarității, cu tot ce presupune acest lucru, se pot observa cu ușurință numeroasele câștiguri achiziționate la nivelul dezvoltării fizice, la nivel intelectual, dar și la nivelul asimilării deprinderilor necesare demersului educațional.

Copiii cu dificultăți de învățare care fac parte dintr-un grup pot avea parte de următoarele beneficii:

• dezvoltarea cognitivă, motorie, de limbaj, socială şi emoțională este consolidată prin intermediul interacţiunilor semnificative cu cei de aceeaşi vârstă (se află între semeni şi

formează relaţii importante pentru el); copiii învaţă „socializarea” prin comunicare şi interacţiunea cu ceilalţi colegi de grupă, îşi dezvoltă deprinderi mai bune de comunicare; se cunosc, iar bunele relaţii, starea de bine dintre ei reprezintă o condiţie facilitatoare pentru învăţare şi dezvoltare; leagă prietenii prin aceste contacte, învaţă prin intermediul modelelor servite de ei; află despre interesele şi preferinţele pentru anumite activităţi (de ex., unii copii desenează, pictează, alţii încep să cânte la un instrument, alţii sunt „povestitori”, altora le place să creeze colaje, să vizioneze desene animate, să inventeze poezii, iar alţii sunt „campioni” la practicarea unui sport sau le place să observe natura etc...); le dă mai multă încredere în sine, exprimă mai multă mândrie pentru achiziţiile lor, se afirmă mai mult; sunt mai inteligenţi emoţional; reacţionează pozitiv la schimbări; construiesc o interdependenţă şi-şi dezvoltă capacitatea de a depăşi obstacolele; îi ajută să acumuleze noi cunoştinţe şi abilităţi; demonstrează o capacitate mai bună de rezolvare a problemelor, învaţă să-şi accepte propriile forţe şi nevoi; învaţă respectul de sine, făcând parte dintr-un mediu pozitiv normal; se află în familie alături de fraţi şi surori într-un mediu afectiv şi înţelegător; au o atitudine pozitivă faţă de viaţă; obţin performanţe mai bune etc.

Pentru copiii majoritari, care răspund cu bunăvoință și acceptare la prezența copiilor cu cerințe educaționale speciale, sunt deasemenea și ei beneficiarii unor câștiguri cum ar fi:

• îi sensibilează faţă de nevoile celorlalţi; învaţă să accepte diferenţele mult mai bine faţă de persoane cu dizabilităţi; extind diversitatea prieteniilor; învaţă să coopereze; îşi consolidează creativitatea, explorarea resurselor proprii, empatia; îşi dezvoltă răbdarea şi sentimentele de compasiune; îi acceptă pe ceilalţi ca persoane, nu ca simple etichete acordate acestora; sunt mai inteligenţi emoţional; reacţionează pozitiv la schimbări; rezolvă mai uşor conflicte; învaţă să-i ajute pe ceilalţi; nu au prejudecăţi şi stereotipuri; obţin rezultate academice mai bune etc.

Promovarea incluziunii și predarea din perspectivă incluzivă necesită o viziune largă și competențe specifice pe care trebuie să le posede toate cadrele didactice.

Educația incluzivă și sistemele de învățământ, în general, au evoluat pană în punctul în care toate cadrele didactice trebuie să știe că diversitatea este prezentă in grupurile de copii la toate nivelurile de educație și că abordarea diferitelor cerințe ale copiilor este ceea ce marchează fundamental noile tendințe în educație.

În acest cadru general, pedagogii trebuie să fie pregătiți pentru inovarea continuă in domeniul tehnologiilor educaționale, astfel încât să răspundă necesităților diferite și în continuă schimbare ale celor care învață. Aspectul-cheie al inovării, care trebuie să guverneze predarea și procesul educațional în general, este flexibilitatea: o abordare flexibilă și sensibilă la cerințele speciale ale fiecărui copil/tânăr constituie standardul de bază pe care se edifică sistemul de formare a cadrelor didactice.

BIBLIOGRAFIE:

Dorel Ungureanu, „*Copiii cu dificultăţi de învăţare”,* Editura Didactică și Pedagogică, București, 1998.

Tinca Creţu, *„Psihologia vârstelor”*, Editura Credis, București, 2001.

Vasile Chiș, *„Piramida cunoașterii” – Repere metodice în aplicarea curriculumului preșcolar”,* Editura Diamant, Pitești, 2014.

DISLEXIA ȘI IMPLICAȚII ASUPRA ÎNVĂȚĂRII

RUGĂ NADIA- LOREDANA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 BRAGADIRU, ILFOV

Dislexia reprezintă o dizabilitate caracterizată prin scăderea capacității de învățare cauzată de dificultatea de identificare a sunetelor și a modului de codare a acestora sub formă scrisă. Cunoscută și ca dizabilitate de citire, reprezintă o disfuncție neurologică care împiedică dezvoltarea capacității de a scrie și a citi.

Dificultatea de citire și de scriere se manifestă încă din perioada copilăriei fără afectarea funcției cognitive, un copil dislexic prezentând nivel de comprehensiune normal.

Principalii indicatori de dislexie în perioada de școlar:

- apar atât tulburări ale limbajului vorbit, cât şi tulburări ale limbajului scris
- dificultăți de pronunție
- îmbogățirea cu greutate a vocabularului
- dificultăți în memorarea alfabetului, a cântecelor, poeziilor
- dificultăți de exprimare
- nu reușește să proceseze la timp un limbaj mai rapid
- învață cu greutate să scrie și să citească
- confundă literele, cel mai frecvent b cu d, p cu q
- dificultăți în pronunțarea cuvintelor lungi
- ,,mănâncă litere”

Diagnosticul dislexiei la copil este unul interdisciplinar și presupune evaluare de către medicul specialist psiholog, de către logoped sau psihopedagog, evaluare în cadrul căreia vor fi incluse date care țin de antecedentele patologice ale copilului , dar și de relațiile familiale și sociale ale acestuia. De asemenea, este necesară o asociere a vigilenței părinților, anturajului, medicului de familie, la care trebuie să se apeleze pentru consulturi repetate și a profesorilor. Din acest motiv este esențială realizarea unei informări de bază. Un diagnostic cert de dislexo-disgrafie poate fi pus doar după ce copilul a parcurs o perioadă minimă de însușire a scris-cititului, adică cel puțin la sfârșitul clasei I.

Fiecare dislexic este diferit, cu simptome diferite și trebuie susținut să se dezvolte într-un mod personalizat.

Depistate însă la timp, dificultățile de învățare pot fi transformate în atuuri. Dacă nu sunt buni la matematică sau la limba română, copiii cu astfel de probleme pot excela în domenii precum arta sau sportul.

Tratamentul dislexiei este de lungă durată și presupune utilizarea de tehnici educaționale speciale aplicate cât mai timpuriu, cu scopul diminuării deficitului de formare școlară si socială a copilului. Implicarea familiei reprezintă un pas important în tratamentul acestei dizabilități fiind necesară o bună colaborare între părinți-profesori și personalul medical de specialitate.

Strategii pentru învățătorii/profesorii copiilor cu tulburări de scris-citit:

• Evaluarea prin mijloace alternative (postere, proiecte artistice, exprimare non-verbală a mesajului etc.)

• Realizarea proiectelor de grup cu sarcini distincte în funcție de abilitățile fiecărui elev, bine țintite pentru consolidarea sentimentului de apartenență, integrare și apreciere a elevului dislexic

. • Flexibilitate în modul de a lua „notițe" pentru studiul individual acasă (ar trebui, de exemplu, ca elevului dislexic să i se permită înregistrarea audio a informațiilor de învățat)

• Focalizarea pe imaginea auditivă, memoria auditivă și pe examinare orală, atunci când există deficiențe mai mari în aria memoriei vizuale

• Acordarea de timp suplimentar elevilor cu tulburări de scris-citit pentru rezolvarea sarcinilor școlare, oferirea de răspunsuri orale sau rezolvarea de teste

• Regândirea și proiectarea modurilor de evaluare la clasă în funcție de potențialul elevilor cu tulburări de scris–citit

• Abordarea unor condiții speciale de evaluare (de exemplu, testarea într-o sală liniștită, fără factori de distragere a atenției)

• Distanțarea, în timp, a învățării simbolurilor asemănătoare pentru a opri interferența negativă

• Oferirea de materiale tipărite acasă copiilor cu tulburări de scris-citit, materiale care să conțină informații esențiale despre un anumit proiect sau temă cerute, în așa fel încât, copilul, chiar dacă nu și-ar lua notițe, să-și poată face temele și proiectele. Trebuie găsite și dezvoltate capacitățile forte ale copilului, ca să se simtă valoros în ciuda greutăților școlare. Creșterea stimei de sine a copilului poate fi asigurată prin aprecierea acelor rezultate mici sau mari pe care le are la învățare și prin diverse activități: sport, muzică, arte, hobbyuri, muncă voluntară, etc.

TEHNICI ART – TERAPEUTICE APLICATE ELEVILOR CU CERINŢE EDUCAŢIONALE SPECIALE

DOBOŞ LAURA GABRIELA
ŞCOALA GIMNAZIALĂ „IULIU HAŢIEGANU" PANTICEU

Sintagma „art-terapia" a apărut în 1942 prin intermediul artistului britanic Adrian Hill, care a descoperit puterea vindecătoare a artei în lupta cu tuberculoza – în anul 1938, începând din acea vreme erau cunoscute beneficiile art-terapiei atât la nivelul psihic, cât şi la nivelul fizic. Astfel a constituit tratament benefic pentru diferite leziuni cerebrale, schizofrenie, precum şi în cazul cancerului mamar sau în cazul celor abuzaţi sexuali (Bitonte şi De Santo, 2014).

Şedinţa de art-terapie a avut două etape importante, iar tehnicile utilizate au fost povestea terapeutică şi pictura.

Prima etapă a şedinţei s-a realizat frontal cu întreaga clasă de elevi. Menţionez faptul că sunt profesor pentru învăţământul primar într-o şcoală de masă în mediul rural. Aplicarea şedinţei de art – terapie a avut loc în anul şcolar 2022 – 2023, iar elevii mei erau în clasa a IV – a. Cazurile identificate în rândul elevilor au fost următoarele:

- elev diagnosticat cu: deficit de atenţie, tulburări de scris, citit şi calcul matematic, tulburări emoţionale, anxietate socială, anxietate de performanţă – dosar la CJRAE, astfel fiind încadrat ca elev cu cerințe educaţionale speciale (CES);
- elev epileptic şi probleme cardiace;
- elevi care au dificultăți de învăţare (scriere, citire, calcul matematic, precum şi dificultăți de înţelegere a sarcinii care trebuie să o îndeplinească) provenind din familii dezorganizate sau din familii a căror nivel de studiu este foarte mic sau inexistent;
- elevi care prezintă tulburări emoţionale sau anxietate;
- elevi care manifestă o stimă de sine scăzută.

Debutul şedinţei de art – terapie s-a realizat prin lecturarea poveştii terapeutice „Fii tu însuţi" (Burns, 2011), iar obiectivele urmărite au fost:

- identificarea emoţiilor a personajelor din povestea terapeutică;
- asocierea propriilor emoţii cu a personajelor întâlnite în poveste;
- consolidarea respectului de sine şi a încrederii în forţele proprii.

Am ales ca tehnică povestea terapeutică deoarece consider că aceasta are un dublu rol şi anume acela de a ne educa în a face faţă situaţiilor pe care le întâlnim în viaţa cotidiană, precum şi învăţarea de a ne raporta la provocările întâlnite.

În cadrul şedinţei am citit eu întreaga poveste, deoarece elevii se concentrau mult pe pronunţia corectă a cuvintelor sau pe intonaţia impusă de semnele de punctuaţie, astfel încât unii nu reţineau în totalitate conţinutul lecturii.

Menţionez faptul că înainte de a începe să le citesc le-am spus că povestea noastră nu are titlu, urmând ca ei să stabilească un titlu potrivit poveștii noastre.

Elevii au identificat atât personajele (girafa, leoaica, maimuța, puiul de leu, puiul de maimuță, precum şi Zâna), cât şi emoţiile pe care le-a trăit personajul principal...în cazul nostru girafa. Emoţiile identificate au fost fericire (+ albastre), tristeţe (- roșii), furie (cerculeţe galbene). Aşa cum se poate observa în figura nr. 1 majoritatea elevilor au ales bucuria. La finalul acestei etape o parte dintre elevi au optat pentru titlul „Gemma, girafa curajoasă", iar ceilalţi elevi au considerat că pentru poveste un titlu potrivit este „Fii tu însuţi".

Figura nr. 1 Identificarea emoţiilor

În ceea ce priveşte învăţătura desprinsă din poveste a constată în faptul că este necesar „să te accepți așa cum ești”.

În a doua etapă din cadrul şedinţei art–terapie am folosit ca tehnică pictura, iar obiectivele urmărite au constat în:

- identificarea propriilor emoţii, folosind un cod de culori propriu;
- asocierea propriei persoane cu un animal;
- enumerarea trăsăturilor morale.

În această etapă elevii au pictat animalul preferat. De asemenea, au avut libertatea de a alege culorile în realizarea picturii. După finalizarea lucrării, am discutat individual cu fiecare elev pentru a spune trăsăturile animalului ales, precum şi alegerea culorilor în transmiterea emoţiilor.

Eleva A (figura nr. 2) a ales cățelul motivând faptul că este protectiv, iar în privinţa culorilor utilizate eleva a realizat următorul cod de culori: verdele provoacă frică, albastrul sugerează mânia, albul indică tristeţe şi galbenul arată bucuria.

În interpretarea desenului din punct de vedere psihologic am folosit cartea scrisă de Benoit şi Pettinati (2014). Astfel după cum putem observa culorile predominante sunt verdele şi albastrul, dar se remarcă un spaţiu generos alb, precum şi utilizarea albului în realizarea norilor şi pictarea căţelului, iar caracteristicile acestora sunt:

- albul (absenţa culorii) exprimă tăcerea, visul, reflecţia, interiorizarea;
- albastrul (cerul) reprezintă o culoare a sensibilităţii, a emoţiei, a liniştii; folosit în exces, trimite la căutarea mamei;
- verdele (iarbă, frunză) are o legătură cu stima de sine, cu nevoia de a fi recunoscut şi respectat; indică o dorinţă de comunicare.

Figura nr. 2 Lucrare realizată de A

În cazul elevei A pe lângă şedinţa de art–terapie am utilizat şi alte strategii în timpul orelor de curs:

- munca pe grupe – merge foarte bine din punctul meu de vedere. Am încercat varianta de a o aşeza izolat de ceilalţi colegi, dar aproape de mine lângă catedră – nu a mers această variantă;
- munca atât în clasă, cât şi acasă diferenţiată;
- oferirea comentariilor referitoare la comportamentele pozitive şi de asemenea, folosirea recompenselor prin bulinuţe roşii, aplauze, aprecieri verbale.

Art-terapia realizată atât prin intermediul basmului cu mesaj terapeutic, cât şi prin intermediul picturii şi-a dovedit eficienţa astfel:

- diminuarea anxietăţii şi creşterea stimei de sine;
- reducerea blocajelor emoţionale.

„Fiecare copil este diferit; acest lucru este exact ceea ce îl face să fie special. Există câteva lucruri esenţiale, comune tuturor copiilor; toţi au nevoie de dragoste, de securitate, hrană bună şi exerciţiu. Fiecare copil are nevoie să se simtă protejat şi acceptat; are nevoie de ceilalţi să-l placă...” E. Schulman Kolumbus.

Bibliogafia

1. Benoit, J.A, Pettinati, G. (2010). *Desenează ceva! Interpretări psihologice ale desenelor copiilor*. Bucureşti, Editura Aramis Print.
2. Bitonte, R.A., De Santo, M. (2014). *Art therapy: an underutilized, yet effective tool*; *Mental Illness volume 6: 5354*, disponibil online la adresa: https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/mi.2014.5354/full/pdf?title=art-therapy-an-underutilized-yet-effective-tool
3. Burns, G.W. (2011). 101 poveşti vindecătoare pentru copii şi adolescenţi: folosirea metaforelor în terapie. Bucureşti: Editura Trei – tradus de Cristian Fuşal.

OPORTUNITĂȚI ȘI DIFICULTĂȚI ÎN INTEGRAREA COPIILOR CU CES, RESURSE ȘI IDEI PRACTICE

Profesor Nona Serghiac

Liceul Teoretic "Alexandru Ioan Cuza" – Iași

"Educația nu înseamnă pregătire pentru viață: educația este viața însăși" - John Dewey.

Toți copiii trebuie să beneficieze de accesul la educație, având ca obiectiv să pregătească oamenii ca element activ al vieții sociale. Cuvântul "educație" derivă din substantivul "education" și înseamnă creștere, hrănire, cultivare.

Platon definea educația ca fiind „arta de a forma bunele deprinderi sau de a dezvolta aptitudinile native pentru virtute ale acelora care dispun de ele". Natura înzestrează copilul numai cu "semințele științei, ale moralității și religiozității". Ele devin un bun al fiecărui om numai prin educatie "omul nu poate deveni om decât dacă este educat". Punând accent pe oameni, urmărind dezvoltarea unor calități umane și explorarea orizonturilor, orientate spre pregătirea pentru viață cu întrebări asupra existenței, educația stimulează idealul ființei umane exprimat prin "a fi și a deveni".

Nu există o rețetă a fericirii pentru integrarea copiilor cu CES, însă fiecare copil merită să i se acorde o șansă, să fie acceptat și ajutat. Într-o societate în continuă transformare, integrarea copiilor cu CES nu este o sarcină tocmai ușoară, dar dreptul de a fi educați în același fel este apreciat, pentru că este un drept universal de care trebuie să se bucure orice copil cu cerințe speciale.

Învățământul de viitor vizează egalitatea șanselor pentru toți elevii indiferent de ciclul de învățământ. Fiind în dificultate psiho-motorie, cu dizabilități senzoriale, intelectuale,de limbaj, psiho-comportamentală, acești copii speciali au nevoie de reabilitate psihică și emoțională, integrarea lor in învățământul de masă constituind unul din importantele obiective pe care le avem ca profesori, scopul fiind unul delicat, încercând să-I pregătim pentru o viață cât mai normală. Scopul cadrelor didactice este acela de a-I pregăti pe acești copii să fie autonomi și independenți.

La tot pasul avem obstacole sociale cum ar fi etichetarea, marginalizarea, neglijarea sau refuzul de a li se acorda dreptul de a învăța alături de alți copii. Integrarea copiilor cu CES se face treptat, acest process depinzând foarte mult și de diagnostic-sindromul Down, autism atipic, TSA,si ADHD.

Psihoterapeutul, educatorul, învățătorul și familia au un rol foarte important în abordarea acestor copii speciali, oferindu-le acestora asistență permanentă ,observând și notând orice progres pe partea cognitivă și partea emoțională. Terapia individuală este foarte importantă în evoluția copilului-un psiholog se va ocupa în frecvent pentru a evidenția progresul sau regresul copilului

care trebuie ajutat și înțeles. Acestor copii trebuie să le oferim un climat favorabil pentru dezvoltarea capacităților fizice și psihice prin implementarea de programe cu caracter recuperator care să suplinească funcțiile insuficiente sau chiar absente.

Orice copil are nevoie de un climat afectiv necesar și adecvat în vederea formării unei motivații pentru învățare și pentru activitate. Orice copil are dreptul la educație ăi dreptul de a fi integrat în învățământul de masă.

În funcție de necesitățile și dificultățile cu care se confruntă copilul, trebuie un program special personalizat, în urma că ruia el se va integra mult mai repede.Avem nevoie de o echipă de colaborare, de o conlucrare a profesorului de sprijin, professor specialist, logoped, consilier școlar, pț rinti,rolul principal avându-l învățătorul clasei. Trebuie să li se asigure acestor copii speciali egalitatea de șanse la educaț ie,colaborarea cu părinții reprezentând un factor primordial pentru ca familia este cea care se poate implica activ, neavând doar calitatea de a fi observator, ci sprijinitor în actul educațional. Părinții trebuie încurajați, ajutând la reducerea stresului și a frustărilor care apar involuntar.

Școala incluziva este o școala deschisă tuturor, anulând prejudecțile ăi barierele existente. Elevul trebuie să se simtă apreciat. În funcție de posibilitățile fiecăruia, părintii pot juca rolul de profesori acasă, supraveghind în același timp studiul suplimentar al copilului. Alături de copiii,,normali,,,copiii cu cerințe speciale trebuie să fie valorificați și merită toată atenția ,integrarea lor conferind instituției școlare rolul de componentă fundamentală a sistemului social. După modelul diversității, școala favorizează existența unui schimb intercultural al valorilor.

Școala incluziva permite o echilibrare a personalității copiilor cu cerințe speciale. Cum putem ajuta acesti copii cu dificultăți de învățare care nu pot atinge performanțele colectivului? Prin rabdare, prin eforturi și stategii pedagogice din partea noastră, prin activități recuperatoare și o atitudine specifică, conform nevoilor individuale.

Bibliografie:

Intoducere în educația cerințelor speciale, Editura Credis, București,2004

DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR SOCIALE LA ELEVII CU DIZABILITĂȚI INTELECTUALE

BURDUHOS VICTORIA

CENTRUL ȘCOLAR PENTRU EDUCAȚIE INCLUZIVĂ

MIRON IONESCU, CLUJ-NAPOCA

Conform unei publicaţii şcolare oficiale, „primul interes al unui profesor este acela de a ajuta copilul să câştige încredere în propria abilitate, în a face ceva bine” („Development Schools and Classes”, 1926, p. 14). Copiii cu dizabilităţi intelectuale prezintă dificultăţi în menţinearea relațiilor, atât a relaţiei elev-elev, dar şi în cea a relaţiei profesor-elev în contextul şcolar. Studiile actuale arată, cum copiii cu dizabilităţi deţin competenţe sociale mai puţine, ce intervin asupra comportamentului şi sunt prea puţin acceptaţi sau chiar respinşi ca membri ai unui colectiv.

Cele două criterii cruciale specificate în Cursul de Educaţie a Copiilor cu Dizabilităţi pentru clasificarea elevilor cu tulburări grave sunt:

- incapacitate de a construi şi de a menţine o relaţie interpersonală satisfăcătoare cu ceilalţi colegi şi cu profesorul
- comportamente şi atitudini emoţionale neadecvate în circumstanţe normale.

Comportamentele sociale sunt esenţiale pentru formarea relaţiilor de prieteniei şi a acceptului în cadrul colectivului, dar au prea puţin de-a face cu succesul şcolar şi acceptul dat de profesor.

În continuare voi prezenta exemple de activităţi pentru dezvoltarea abilităţilor sociale:

Activitatea 1 - Jocul cu jetoanele

Obiective:

Să identifice emoţiile în funcţie de indicii non-verbali; / Să asocieze o etichetă verbal expresiei emoţionale; /Să identifice contextele în care se manifestă anumite emoţii şi posibilele cauze ale acestora;

Metode şi procedee: explicaţia, conversaţia, problematizarea

Materiale: imagini cu persoane care exprimă diferite trăiri emoţionale (bucurie, furie, tristeţe, frică), eşarfă.

Forme de organizare – frontală şi individuală

Realizarea activităţii: Fiecare copil alege pe rând o imagine, după care trebuie să identifice emoţia persoanei din imagine. Copiii sunt rugaţi să-şi amintească o situaţie în care s-au simţit la fel ca şi persoana din imagine. (Tu când te-ai simţit la fel?).Copiii trebuie să găsească posibile explicaţii pentru modul în care se simte persoana respectivă.(„Ce crezi că s-a întâmplat? ”„ De ce e bucuros/furios/trist/îi este frică?”)

Activitatea permite copiilor să achiziţioneze etichetele verbale ale emoţiilor şi să recunoască manifestările emoţionale pe baza indicilor non-verbali, ceea ce facilitează transmiterea adecvată a mesajelor cu conţinut emoţional. Ajută copiii să dobândeasc ă strategii adecvate de reglare emoţională şi ulterior de relaţionare optimă cu ceilalţi.

Activitatea 2 – Ne jucăm împreună

Obiective:

Să-şi dezvolte abilităţile de cooperare; /Să exerseze abilităţi de cerere şi de oferire a unui joc şi de aşteptare a rândului; /Să rezolve prin negociere problemele care pot să apară în grup.

Metode şi procedee: explicaţia, conversaţia, problematizarea
Materiale: reviste, lipici, carton
Forme de organizare – frontală, individuală şi de grup
Realizarea activităţii: Elevii vor fi împărţiţi pe grupe, fiecare grupă primind diverse reviste, lipici şi carton, având sarcina de a alege împreună imaginile, în functie de tema aleasă, pe care le vor decupa şi le vor lipi pe carton, realizând câte un poster. În timpul jocului vor fi încurajaţi să împartă, să-şi aştepte rândul, să ofere sau să ceară ajutor.

Prin această activitate copiii exersează comportamentele care facilitează stabilirea şi menţinerea relaţiilor de prietenie şi învaţă să dobândească capacitatea de a se implica în jocurile celorlalţi.

Activitatea 3 - Învăţăm să ascultăm!
Obiective:
Să asculte ceea ce spun ceilalţi copii; /Să înveţe să-i asculte pe ceilalţi fără să-i întrerupă; /Să-şi aştepte rândul într-o conversaţie
Metode şi procedee: explicaţia, conversaţia, problematizarea
Forme de organizare – frontală şi individuală
Realizarea activităţii: Aşezaţi copiii în cerc. Rugaţi 2 copii să vină în faţă. Mai întâi încurajaţi copiii mai sociabili să povestească. Astfel cei mai timizi vor putea urma exemplul colegilor. Fiecare copil va trebui să povestească pe scurt despre o activitate, o jucărie sau orice altă preferinţă (“ Care este animalul tău preferat? ”, “ Cu ce îţi place să te joci?”) .Încurajaţi fiecare copil să povestească despre preferinţele sale. Apoi cereţi copilului care l-a ascultat să descrie ceea ce a spus celălalt. Schimbaţi rolurile: cel care a vorbit va asculta, iar cel care a ascultat va fi cel care va vorbi. Asiguraţi-vă de faptul că toţi copiii au participat la această activitate.

Activitatea ajută la exersarea comportamentelor care facilitează stabilirea şi menţinerea relaţiilor de prietenie şi dobândească capacitatea de a iniţia interacţiuni.

Activitatea 4 – Teatrul de păpuşi
Obiective:
Să asculte ceea ce spun ceilalţi copii**; /**Să înveţe să-i asculte pe ceilalţi fără să-i întrerupă; /Să-şi aştepte rândul într-o conversaţie
Metode şi procedee: explicaţia, conversaţia
Materiale: păpuşi, ursuleţi, iepuraşi de pluş
Forme de organizare – frontală şi individuală
Realizarea activităţii: Elevilor li se comunică faptul că, se vor juca de-a „Teatrul de păpuşi”, în care fiecare personaj va trebui să povestească celuilalt ceva (ex. despre jucăria preferată). Vor fi împărţiţi în perechi, îşi vor alege jucării de pluş, fiind rugaţi să iniţieze un dialog. Mai întâi vor fi încurajaţi elevii cei mai sociabili să povestească, astfel cei mai timizi vor urma exemplul colegilor.

Elevii reuşesc să se cunoască mai bine şi învaţă faptul că o relaţie presupune reciprocitate. Pentru a crea competențe este nevoie de a lăsa elevii să se exteriorizeze pentru a descoperi care sunt preocupările și nevoile lor. Abia după ce am identificat nivelul admisibil de învățare al elevilor, putem accesa diferite mijloace eficiente de educație. Societatea este principalul factor care poate să creeze condițiile optime de incluziune ale tuturor copiilor, indiferent de dificultățile de învățare sau dizabilitate.

ASPECTE DIDACTICE DE INTEGRARE A ELEVILOR CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE ÎN CADRUL ORELOR DE CHIMIE

BOTEZATU ANA MARIA
LICEUL „ȘTEFAN PROCOPIU" VASLUI

Codul educației reglementează expres educația incluzivă și stabilește că învățământul pentru copiii cu CES este parte integrantă a sistemului de învățământ și are drept scop educarea, reabilitarea și/sau recuperarea și incluziunea educaţională, socială și profesională a persoanelor cu dificultăţi de învăţare, de comunicare și interacţiune, senzoriale și fizice, emoţionale și comportamentale, sociale. Complexitatea atribuţiilor pe care le exercită zilnic cadrul didactic impune o foarte bună cunoaștere de către acesta a informațiilor care ţin strict de specialitatea sa, dar și a unor conținuturi trans-disciplinare pentru a realiza obiectivele unei educaţii de calitate. În această ordine de idei, este necesar ca sistemul de formare inițială a cadrelor didactice să cuprindă programe ce abordează în complexitate problematica educaţiei incluzive, să conducă spre dobândirea de astfel de cunoștințe și abilități care să asigure că toate cadrele didactice sunt familiarizate cu metodologiile centrate pe copil, sunt capabile să predea în medii diferite şi să realizeze în mod adecvat predarea diferenţiată, să valorifice punctele forte ale copiilor și să răspundă necesităţilor lor. Educația incluzivă și sistemele de învățământ, în general, au evoluat până în punctul în care toate cadrele didactice trebuie să știe că diversitatea este prezentă în grupurile de copii la toate nivelurile de educație și că abordarea diferitelor cerințe ale copiilor este ceea ce marchează fundamental noile tendințe în educație.

Învăţarea şcolară, poate fi analizată din perspectiva a două aspecte, diferite, dar complementare, ale învăţării şcolare: cel procesual şi cel motivaţional. Aspectul procesual se referă la etapele care compun o secvenţă de învăţare, în timp ce aspectul motivaţional se referă la gradul de implicare a elevului în actul învăţării şi în rezolvarea sarcinilor de lucru. Cele două aspecte alcătuiesc o unitate indisolubilă şi se desfăşoară fie în mod alternant, fie convergent. De ce un elev învaţă, iar altul nu? De ce unii elevi se angajează în realizarea sarcinilor şcolare şi perseverează până la atingerea scopului, în timp ce alţii se descurajează la primul obstacol şi abandonează activitatea propusă de profesor în favoarea alteia, pe care o preferă? Răspunsurile la aceste întrebări trebuie căutate în domeniul motivaţiei. Aspectul motivaţional se referă la gradul de angajare şi implicare a elevului în actul învăţării, deci la relaţia elev-sarcină. Învăţarea este o parte cheie a procesului de dezvoltare şi rezultatele ei sunt afectate de calitatea îngrijirii pe care o primeşte copilul. Toți au necesități determinate de creştere, învăţare, dezvoltare, identitate, afirmare. Acestea sunt unice, determinate de zestrea ereditară, de mediul social apropiat, experienţele timpurii (rutine şi evenimente) şi contextul socio-cultural de dezvoltare. Fiecare copil are anumite necesități dar acestea sunt pentru adultul care îl creşte și îngrijește anumite cerințe.

Adaptarea copilului cu CES la condiţiile școlii, la exigențele și rolurile noi, este susținută de un șir de strategii coerente şi adecvate particularităților de vârstă și individuale de dezvoltare a copilului:

1. Interacţiunea pozitivă a copilului cu persoana cheie (la sosire copilul să fie salutat, primit, însoţit pe parcursul activităţilor de una şi aceeaşi persoană – educatorul, învățătorul la clasă, dirigintele, altă persoană);

2. Asigurarea stării emoționale echilibrate (aprecieri pozitive, stimulare și sprijin în procesul de educație, oferirea de ”bonusuri”, etc.);

3. Respectarea consecutivităţii, ritmului activităţilor zilnice de rutină, regimul individual al copilului etc.;

4. Acceptarea comportamentelor specifice ale copilului (permiteţi-i copilului, la etapa inițială de școlarizare, reintegrare, să facă ceea ce îi place foarte mult, oferiți-i sarcini care le poate realiza, încurajați independenţa copilului etc.);

5. Amenajarea spațiului de activitate – stimulativ, sigur, protector, prietenos, adecvat necesităților copilului;

6. Utilizarea materialelor didactice care ar facilita/ușura activitatea de cunoaștere/învățare/evaluare a copilului;

Toți elevii pot învăța, dacă profesorii, părinții cei care le oferă suport sunt apți să organizeze activități relevante pentru formarea unui stil personal de învățare. Elevii încadrați în activități de învățare interactive,devin mai independenți,mai încrezuți,scade riscul de abandon școlar. Aplicarea tehnologiilor didactice din perspectiva incluziunii, permite îmbinarea muncii individuale cu munca în echipă, îmbină armonios învățarea individuală cu învățarea socială. Profesorul prin implicarea elevilor cu CES în activități didactice trebuie să modeleze astfel tipul de personalitate necesar societății (creativă, capacitate de comunicare,cooperare, abilități de relaționare și lucru în echipă, responsabilitate și implicare. Astfel elevul cu CES după absolvirea gimnaziului este pregătit pentru a fi integrat în societate, să îmbrățișeze o profesie care să-i asigure existența. Un proces de învățare eficient este acela în care elevul cu C.E.S. dobândește autonomie personală, reușește să comunice, să-și formeze interese cât mai diverse, să-și însușească deprinderi manuale și să-și formeze comportamente adecvate situațiilor sociale, ceea ce permite integrarea socială.

În consecință, cadrele didactice din instituțiile de învățământ care școlarizează elevi cu cerințe educative speciale trebuie să-și îmbunătățească capacitatea de a adapta metodele de predare în funcție de particularitățile individuale ale elevilor, să găsească și să utilizeze strategii interactive, incluzive. Alegerea strategiilor ține de personalitatea cadrului didactic, de stilurile de învățare ale elevilor la care se aplică, precum și de specificul disciplinei studiate.

Astfel, elevii și nevoile de învățare ale acestora sunt situate în centrul atenției.

Bibliografie:

1. Alois Gherguţ, Sinteze de psihopedagogie specială, Editura Polirom, Iași, 2005.
2. Cristina Neamţu, Alois Gherguţ, Psihopedagogie specială, Editura Polirom, Iaşi, 2000.
3. Gherguț, Alois „Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale”,Ed. Polirom, Iași, 2006.
4. Boncu Șt. „Perspective psihosociale în educație”, Ed. Polirom, Iași, 2009.

STIMULAREA COGNITIVA A COPILULUI CU CES

TUDOR DANIELA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 129, SECTOR 4, BUCUREȘTI

Procesul construirii personalității începe imediat după naștere și continuă toată viața. Uneori acest proces îndelungat, complex poate fi perturbat, deviat de o serie de factori, înregistrând stagnări și retardări, decurgând cu perioade de inegalitate, de dezvoltare dizarmonică și chiar haotică. Ne referim la situațiile complexe impuse de o serie de o serie de deficiențe: intelectuale, senzoriale, motrice asociate care pot surveni chiar de la naștere sau într-un anumit moment al existenței conducând la dificultăți de învățare și adaptare, probabilitatea de structurare a unor personalități imature, dizarmonice crescând cu gradul deficienței.

Educația cognitivă a copilului cu CES este necesară și specifică,. universul acestuia trebuie descompus în termeni de experiență interindividuală printr-un proces de directionări care să ducă la achiziții de comportamente de învățare satisfăcătoare.

Ca să înceapă să înțeleagă sensul lucrurilor din jurul său, un copil cu deficiențe severe trebuie să perceapă informații relevante din mediu, iar apoi să le folosească în situații curente de viață. Mulți dintre copiii cu dizabilități întâmpină dificultăți, fie la receptarea informatiilor, fie la recunoașterea și folosirea lor ulterioară. Antrenamentul de gândire consumă un timp îndelungat la acești copii, dar este esențial pentru dezvoltarea unei autonomii ulterioare reale.

Activitățile educațional - terapeutice vor ține cont de achizițiile elevilor și vor avea menirea de a pune copilul să le exerseze în contexte diferite inițial cât mai familiare în cadrul unor teme ca de exemplu" Eu și familia mea" „ La cumpărături cu colegii mei" etc. Considerăm foarte important faptul de a organiza activitățile din cadrul temelor cu legatură între ele în sensul că după o activitate cum ar fi „Ne pregătim pentru teatru „ să urmeze o alta precum „ Ne pregătim pentru circ" astfel încât elevul să aibă prilejul să folosească o serie de informații din prima temă (ca de exemplu ne cumpărăm bilete, ne pregătim mașina etc), dar totodată să poată face și diferențieri între ceea ce vizionăm la teatru și ceea ce vizionăm la circ. Este foarte important ca operațiile ,

acțiunile, activitățile desfășurate să fie bine exersate înainte de a trece la operații, acțiuni, activități noi astfel încât să se obțină modificări durabile în plan cognitiv. La un anumit interval este indicat să se desfășare „activități integratoare ”în sensul că elevul să reia toate activitățile desfășurate anterior, la un alt nivel ca de exemplu: în cadrul unei teme precum „ La cumpărături” elevii vor trebui să știe să folosească formule de adresare, să descrie anumite produse, să știe să le facă sreclamă, să știe să citească o listă de mărfuri, să completeze chitanțe, să completeze bilețele cu prețuri, să calculeze banii, să exerseze diverse gesturi, etc. În felul acesta avem certitudinea că achizițiile școlare ale elevilor își găsesc expresia în comportamente adecvate.care să le permită adaptarea. În cadrul unei activități de obicei este indicat să se vizeze obiective operaționale desprinse din competențe.

Este necesar ca elevii să– și folosească concomitent toate simțurile, să se urmarească stimularea perceptivă, integrarea perceptivă, formarea raționamentului perceptiv verigi importante pentru trecerea spre cognitiv și logic. Este bine ca activitățile să fie alese de așa natură încât să antreneze din punct de vedere afectiv copiii.

În continuare vom arăta cum se poate raporta învățătorul educator si profesorul educator la diversele discipline din program pentru a–și eficientiza munca și a stimula adecvat elevii. Sugestiile sunt orientative și lasă loc fiecărui cadru didactic să-și organizeze cât mai creativ munca.

Matematică. Conținutul învățării să vizeze fapte și situatii care au semnificație în viața cotidiană. De exemplu : să compare cantitățile folosind măsuri și greutăți, să știe să folosească banii și să-și organizeze timpul . În activitățile cotidiene, practice de viață să învețe să compare, să clasifice, să adune, să scadă, să înmulțească, să împartă. Să achiziționeze deprinderi aritmetice prin manipularea cantităților și numerelor în mod gradual, dezvoltând înțelegerea unor relații și algoritmi de calcul elementar. Învățătorul să selecteze procedeele și alte metode de învățare care să structureze perceptivitatea vizuală și capacitățile tactil - kinestezice. Activitătile să fie adaptate nivelului individual și de vârstă al elevului (clasei de elevi) sub raportul înțelegerii limbajului.

Geometrie. Activitatile educatorului trebuie sa se axeze pe perceptia mediului inconjurator pentru dezvoltarea capacitatilor de diferentiere si orientare spatiala (de exemplu, recunoasterea figurilor si formelor geometrice) si sa urmareasca la elevul cu C.E.S formarea abilitatilor in detectarea relatiilor spatiale, a distantelor. De asemenea trebuie sa intareasca prin activitatile de cunoastere formarea si dezvoltarea unor abilitati practice de masurare si de calculare a lungimilor si suprafetelor de diverse forme geometrice (in clasa, curtea scolii, gradina etc).

Explorarea mediului Este extrem de utilă pentru copiii cu dizabilități severe cunoașterea plantelor, a mediului în care se dezvoltă ele, a ciclului lor de viață, a modului lor de îngrijire. Nu trebuie uitat că mulți dintre copii pot învăța relativ ușor să lucreze în domeniul horticulturii.

Varietatea plantelor și animalelor, explorarea lor, îi ajută pe copii să conștientizeze diferențele dintre aspectele lumii înconjurătoare, să recunoască similarități, să poată grupa sau clasifica.

Învățătorul trebuie să aibă în vedere că un obiectiv important în activitățile de cunoaștere este să dezvolte la elevul cu C.E.S relații emoționale adecvate cu privire la plante și animale să-l învețe să respecte orice înseamnă viață. Se va insista și pe rolul acestora în viața lor. Astfel că elevii vor fi antrenați în îngrijirea plantelor din clasă și curtea școlii în organizarea „ colțului viu".

Se va urmări cunoașterea părților corpului și a funcțiilor principalelor organe și în special a regulilor de igienă corporală pentru prevenirea îmbolnăvirilor.

Cunoștințele și înțelegerea obiectelor si a materiei începe de la explorarea acestora cu ajutorul simțurilor. Copilul va putea astfel să sorteze și să clasifice materialele sau obiectele, să recunoască asemănările și deosebirile dintre ele, să le numeasca, să descrie proprietățile lor caracteristice.

Copiii trrebuie să fie puși în situația de a experimenta schimbările pe care materialele le pot suferi: de formă, volum, stare (ex. înghețarea apei, topirea ciocolatei, dizolvarea zahărului în apă etc.). Trebuie să înțeleagă diferențele dintre schimbările reversibile și ireversibile ale materiei.

Educatie civica Învățătorul trebuie să organizeze vizitarea unor instituții publice (Poșta, Primărie, C.E.C etc) și să puna elevii în situații specifice în care aceștia să exerseze comportamente sociale adecvate (cum sunt : întocmirea unei cereri, completarea unei scrisori recomandate).

BIBLIOGRAFIE

1. Ghergut, A. – **Sinteze de psihopedagogie speciala**, Editura Polirom, Iasi, 2005.

2. Ghergut, A. – **Psihopedagogia persoanelor cu cerinte speciale * Strategii diferentiate si in-cluzive in educatie**, Editura Polirom, Iasi, 2006.

INTEGRAREA COPIILOR CU TULBURĂRI DE LIMBAJ

PROFESOR ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR SEVASTIAN LUMINIȚA-AURELIA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „AXENTE SEVER”AIUD

Tulburările de limbaj afectează toate dimensiunile actului lingvistic oral sau scris dar și modalitățile nonverbale de comunicare. În unele cazuri se pot observa dificultăți atât în ceea ce privește limbajul expresiv-modul în care vorbețte copilul-cât și cel receptiv-înțelegerea limbajului.Datorită complexității structurii limbajului și rolului esențial în procesul de comunicare apărută poate avea ecou în structurarea și dezvoltarea personalității, în afectarea randamentului școlar și a relațiilor interpersonale.

Aceste tulburări pot determina accentuarea tulburărilor psihice (nervozitate permanentă) și de comportament (ușoară agresivitate), ca urmare a deficitului funcțiilor de cunoaștere și de exprimare.

Pentru a trezi interesul copilului, activitățile incluse în terapia generală precum și activitățile propriu-zise de terapie-compensare-recuperare trebuie să aibă un caracter ludic, fiind susținute de o diversitate de materiale didactice accesibile potențialului psihofizic al fiecărui copil.

Anumite tipuri de exerciții, jocuri sau activități pot fi folosite la mai multe discipline. Același exercițiu poate să urmărească, simultan, mai multe finalități care țin de domenii diferite: cognitiv, de socializare, autonomie personală, ludoterapie, dar și altele.

Stimularea cognitivă se constituie din acțiuni și programe compensatorii care facilitează înțelegerea lucrurilor, fenomenelor, persoanelor și situațiilor de viață în dimensiunea lor instrumental-integratoare.

Pentru stimularea cognitivă pot fi folosite exerciții-joc de stimulare polisenzorială:

-vizuale-*Recunoaşte obiectul!*

-auditive-*Vocea şoptită*

-olfactive-*Cum miroase?*

-gustative-*Ce gust are?*

-tactil-kinestezice-*Trăistuța fermecată*

Exerciții de stimulare perceptivă, prin asociere de mai mulți analizatori:

- stereognozice-selectare și grupare de obiecte, clasificare după criterii, selectare tactilă;

-olfactiv-gustative-degustare de fructe, legume etc;

-vizual-auditive-vizionări de filme dublate de explicații verbalizate

Integrarea unei persoane în cadrul unei comunități solicită din partea acesteia un set de abilități și competențe care permit adaptarea și acceptarea sa în contextul de relații și interacțiuni existente între membrii comunității respective. Socializarea presupune formarea și dezvoltarea deprinderilor și abilităților necesare pentru adaptarea socială și pregătirea copilului pentru viața în comunitatea de care aparține.

În acest scop pot fi folosite exerciții-aplicative individualizate- *nume, adresă, familie;*

-exerciții de numire a lucrurilor care ne reprezintă- *jucării, camera mea, rechizite;*

-exerciții-joc de asociere între obiecte de mobilier și spațiul corespunzător- *Așează fiecare obiect la locul potrivit!*

-exerciții-joc de identificare a colegilor;

-exerciții de numire a ființelor, lucrurilor din apropiere;

-exerciții de precizare a utilității lucrurilor;
-joc de rol privind raporturile dintre oameni.

Autonomia personală se exprimă prin modul particular în care acționează și își desfășoară existența cotidiană, prin autoreglaj conștient, libertate de acțiune și capacitate de decizie proprie. Pentru formarea autonomiei personale pot fi folosite:
-exerciții de comunicare gestuală-*Bravo!*
-exerciții simple și combinate de mișcare, urmărire a unui traseu-*Cursa cu obstacole*
-exerciții de urmărire cu degetul a unor trasee formate din linii orizontale, berticale, oblice-*Labirintul*
-joc de construcție-*puzzle, cuburi*

Jocul reprezintă un fenomen cu o influență semnificativă în procesul dezvoltării copiilor. Schemele exercitate în joc sunt scheme pe care se bazează structurile și funcțiile personalității. Pentru ludoterapie pot fi folosite: a) jocuri pentru dezvoltarea sensibilității:
-vizuale-*Încercuieşte intrusul!*
-auditive-*Cine te-a strigat?*
-olfactive-*Cum miroase?*
-gustative-*Salata de fructe*
-tactil-kinestezic-*Recunoaşte obiectul cu ochii închişi!*
b) jocuri de comparație
c) jocuri de tipul „rezolvare de probleme”
e) jocuri de memorie vizuală
f) jocuri de atenție

Pentru rezolvarea unor situații practice de viață prin folosirea experienței personale se pot organiza excursii, drumeții, serbări, jocuri de socializare, jocuri-competiții, jocuri de imitare.

Formele de terapie au fost fundamentate pe nevoia abordării diferențiate și individualizate a recuperării și compensării diferitelor tipuri de deficiențe, tulburări sau dificultăși de învățare, dar și valorificarea condițiilor și oportunităților oferite de intervenția timpurie.

BIBLIOGRAFIE: Gherguț, A (2011), *Evaluare şi intervenție psihoeducațională-Terapii educaționale, recuperatorii și compensatorii*, Editura Polirom, Iași

EDUCAȚIE PRIN JOACĂ

CORNEA MARIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAI EMINESCU”
RÂMNICU VÂLCEA, JUDEȚUL VÂLCEA

Motto:
„Dacă este diferit nu înseamnă că este defect.
Găsește-i „șurubul” și fă-l să se învârtească eficient!” Cornea Maria

I. ARGUMENT:

Educația dobândită în școala are valențe multiple pentru tânărul absolvent, adult în devenire. Ea ne poate ajuta, de asemenea, să vedem cum gândesc și simt alții.

Prin joc și joacă ne învățăm și educăm copiii și pe noi înșine.

Jocul este un mijloc de exprimare, comunicare, imaginație și creativitate pentru noi toți, copii, profesori, părinți, bunici.

Întâlnirile dintre elevi în clase, pe terenul de sport și în alte situații nonformale, permit relaționarea si împărtășirea unor informații și sentimente care ar putea ajuta copiii din mediile diferite ale societății să aspire către proiecte care vor ajuta la împlinirea lor ca viitori adulți.

În cadrul proiectul educațional național ***„Educație prin joacă”*** dorim să promovăm educația prin tolerare și incluziune prin intermediul jocului, care să ajute copilul să devină sănătos și dezvoltat armonios, integrat între tinerii de vârsta lui, un viitor absolvent capabil să ia decizii care să-l avantajeze în etapele următoare ale dezvoltării sale.

Acest proces are loc ca un flux deschis și direct cu dus-întors de comunicare între profesor și copil, permițând totodată interacțiunea directă între părțile implicate.

Implicarea profesorului în procesul educațional , dedicația și empatia sunt esențiale!

II.DOMENIUL: Educație incluzivă

III. SCOPUL PROIECTULUI:

Proiectul educațional național ***„Educație prin joacă”*** își propune oferirea unui cadru organizat de dezvoltare personală, inter-disciplinară a cadrelor didactice și a elevilor din instituțiile partenere, în vederea promovării activităților de incluziune prin intermediul desfășurării activităților din domeniile mai sus amintite ca metodă de învățare interactivă.

IV. OBIECTIVELE PROIECTULUI:

1. Crearea unui cadru de educație formală și non-formală care să aibă ca rezultat interesul pentru integrarea copiilor cu C.E.S. în activități care să stimuleze creativitatea, imaginația, , talentul și dorința elevilor de a dobândi cunoștințe și deprinderi noi;
2. Stimularea cadrelor didactice de la Instituția Parteneră în a-și lărgi și diversifica metodele pedagogice, aplicând metode de implicare a copiilor cu C.E.S. în activitățile școlare;

3. Stimularea dorinței elevilor de a participa la activități extrașcolare și de incluziune a copiilor speciali.

V. RESURSELE PROIECTULUI:

Umane: copii, profesori, părinți, colaboratori.

Materiale şi informaţionale: materiale sportive, mingi, gantere, copete, jaloane, corzi, scărițe pentru sărituri, planşe, markere colorate, hârtie A4, A5, A1, post-it color, laptop, camera video, etc.

Financiare: auto-finanţare

VI. PERIOADA: Anul școlar: 2023-2024

VII. GRUP ȚINTĂ:

- Elevi cu cerințe educaționale speciale;
- Elevii unităților școlare partenere;
- Cadre didactice;
- Comunitatea părinților.

VIII. BENEFICIARII DIRECŢI:

- Elevii;
- Cadre didactice;
- Părinții.

IX. MIJLOACE:

- povestirea, conversaţia, expunerea, problematizarea, demonstraţia, , exerciţiul, competiția etc.

X. EVALUAREA PROIECTULUI:

- Întocmirea unui album foto în care să se prezinte momente din activităţile realizate în vederea atingerii obiectivelor propuse;
- Feedbackul de la finalul fiecărei activități.

XI. DESCRIEREA ACTIVITĂŢII:

Proiectul se desfășoară sub forma unor activități care să vizeze incluziunea elevilor cu C.E.S. în procesul educațional.

Fiecare participant(școală) își poate alege activitatea, domeniul, ramura sportivă, etc, în care trebuie să includă participarea a cel puțin unui copil cu cerințe educaționale speciale;

Activitățile evaluate pot fi programe desfășurate sub forma jocului în cadrul orelor de consiliere și dezvoltare personală, educație civică, religie, activități sportive, etc, care vor fi finalizate cu premierea tuturor elevilor participanți și cadrelor didactice coordonatoare.

Participanții la întâlniri:

- Elevii participanți la activitățile proiectului;
- Profesorii coordonatori ai elevilor înscriși în proiect;
- Părinții elevilor;
- Colaboratori.

Gazda evenimentului: Școlile participante la proiect.

XII. ETAPELE PROIECTULUI:

1. Organizarea grupului țintă și contactarea colaboratorilor

- Invitarea colaboratorilor
- Semnarea acordului de către parteneri.

2. Desfăşurarea proiectului

3. Evaluarea proiectului

XIII. CALENDARUL ACTIVITĂŢILOR:

Activitățile se vor desfășura la libera alegere a participanților la proiect, în lunile decembrie- mai ale anului școlar în curs.

Evaluarea și premierea participanților se vor desfășura în luna iunie a anului în curs.

XIV. ACTIVITĂŢI ȘI MODALITĂŢI DE REALIZARE:

1. Lansarea proiectului *„Educație prin joacă”* Prezentarea proiectului în cadrul întâlnirilor cu profesorii, colaboratorii, părinţii.etc.

2. Ziua activităților

- activități educative desfășurate în școli , care să marcheze un eveniment important, având ca scop incluziunea copiilor cu CES;
- evenimente cultural- artistice,religioase și sportive desfășurate și cu ocazia Zilei Naționale a României, Crăciunului și Sărbătorilor Pascale și Ziua Copilului.

Evenimentele se vor desfășura în sălile de clasă și pe terenurile de sport ale școlilor participante la proiect.

3.Mediatizarea evenimentului

- pe diferite canale de socializare, expunere de fotografii și diplome în școli sau pe site-urile școlilor
- poze, videoclipuri, colaje de fotografie.

4.Evaluarea proiectului

Impresii culese de la elevii participanți la proiect pe parcursul derulării proiectului, de la părinți, cadre didactice, etc.

Fotografii, albume foto, colaje, etc.

ADAPTAREA CURRICULUMULUI ÎN VEDEREA INTEGRĂRII COPIILOR CU CES ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL DE MASĂ

DUMITRU MIHAELA FLORENTINA
ȘCOALA PROFESIONALĂ SPECIALĂ BALȘ

Elevii cu CES integrați în învățământul de masă pot avea o varietate mare de tulburări din sfera cognitivă, emoțională, senzorială, motorie, relațională etc. dar elementul comun care caracterizează toate aceste situații constă în existența unor efecte negative asupra rezultatelor școlare, datorate manifestării acestor probleme în mediul școlar. Așadar, se impune cu necesitate organizarea unor intervenții educaționale corespunzătoare și specifice, adaptate particularităților copiilor, în vederea sprijinirii recuperării și dezvoltării acestora.

Procesul de adaptare curriculară a programelor școlare reprezintă o problemă actuală având în vedere dificultățile întâmpinate de profesorii din învățământul de masă care predau la clasele în care se află integrați elevi cu cerințe educative speciale (CES).

Cadrele didactice din învățământul de masă sunt cele mai în măsură să realizeze o selecție corectă a competențelor specifice din programele școlare cunoscând modul în care informațiile și deprinderile esențiale din domeniul lor de activitate sunt interconectate, unele fiind baza formării de noi competențe specifice. Adaptarea acestora în funcție de particularitățile de dezvoltare ale elevilor cu CES facilitează progresul acestora și atingerea potențialului propriu de învățare. educaţia integrată va permite copiilor cu CES să trăiască alături de ceilalţi copii, să desfăşoare activităţi comune, dobândind abilităţi în vederea adaptării, integrării şi devenirii lor ca şi ceilalţi.

Adaptarea curriculum-ului la nivelul clasei reprezintă una dintre soluţiile propuse de către factorii abilitaţi. O calitate esenţială a curriculum-ului şcolar actual este aceea că vizează un grad mare de flexibilitate, astfel încât să permită fiecărui copil să avanseze în ritmul său şi să fie tratat în funcţie de capacităţile sale de învăţare. Pentru aceasta este nevoie ca formularea obiectivelor, stabilirea conţinuturilor instruirii, modalităţile de transmitere a informaţiilor în clasă şi evaluarea elevilor să se facă diferenţiat.

În urma analizei amănunţite a evaluărilor iniţiale, se proiectează conţinuturile individualizat şi diferenţiat, astfel încât să poată fi înţelese de către elevi, am avut în vedere faptul că învăţarea trebuie văzută ca un proces la care elevii participă în mod activ, îşi asumă roluri şi responsabilităţi.

Planificarea individualizată a învăţării presupune adaptarea educaţiei la nevoile individuale din perspectiva diferenţelor dintre elevi.

Diferenţierea curriculumului, atât pentru copiii cu dizabilităţi, cât şi pentru cei cu potenţial de învăţare ridicat se întemeiază pe aceleaşi premize:

- sistemul de învăţământ se poate adapta unor abilităţi şi trebuinţe diferite;
- aceleaşi scopuri educaţionale pot fi atinse prin mai multe tipuri de programe adaptate;
- realizarea scopurilor educaţionale este facilitată de selecţia şi organizarea obiectivelor educaţionale conform diferenţelor individuale;
- diferitele trebuinţe educaţionale pot fi întâmpinate prin oportunităţi educaţionale variate.

Diferenţierea curriculară necesită astfel selecţionarea sarcinilor de învăţare după criteriul maturităţii intelectuale, ritmul de lucru şi nu după criteriul vârstei cronologice.

Este nevoie de o adaptare a procesului instructiv educativ la posibilităţile intelectuale, la interesele cognitive, la ritmul şi stilul de învăţare al elevului.

Toţi elevii care participă la procesul de educaţie trebuie să beneficieze de o diferenţiere educaţională pentru că: au abilităţi diferite, au interese diferite, au experienţe anterioare de învăţare diferite, provin din medii sociale diferite, au diferite comportamente afective(timiditate, emotivitate) au potenţial individual de învăţare, învaţă în ritmuri diferite, au stiluri de învăţare diferite.

Adaptarea curriculum-ului realizat de cadrul didactic la clasă pentru predarea, învăţarea, evaluarea diferenţiată se poate realiza prin:

- adaptarea conţinuturilor, având în vedere atât aspectul cantitativ, cât şi aspectul calitativ, planurile şi programele şcolare fiind adaptate la potenţialul de învăţare al elevului prin extindere, selectarea obiectivelor şi derularea unor programe de recuperare şi remediere şcolară;
- adaptarea proceselor didactice având în vederea mărimea şi gradul de dificultate al sarcinii, metodele de predare (metode de învăţare prin cooperare, metode active-participative, materialul didactic(intuitiv), timpul de lucru alocat, nivelul de sprijin;
- adaptarea mediului de învăţare fizic, psihologic şi social;
- adaptarea procesului de evaluare, având ca finalitate dezvoltarea unor capacitaţi individuale ce se pot exprima prin diverse proiecte şi produse - scrise, orale, vizuale.

Cadrul didactic trebuie să pună un accent pe abordarea pozitivă a comportamentului copiilor, ameliorarea practicilor educaţionale, cum ar fi: evitarea discriminărilor, a favorizării sau etichetării copiilor, evitarea reacţiilor impulsive neadecvate, a ameninţării şi intimidării copiilor, exprimarea încrederii în posibilităţile fiecărui copil de a reuşi.

Modalitatea de evaluare poate fi adaptată în funcţie de potenţialul individual. Evaluarea trebuie să vizeze identificarea progresului realizat de elev, luând ca punct de plecare rezultatele evaluării iniţiale.

În activităţile didactice destinate elevilor cu CES se pot folosi metode didactice, dar trebuie respectate anumite cerinţe: să se folosească un limbaj adecvat, corespunzător nivelului comunicării verbale, prezentarea să fie clară, precisă, concisă, ideile să fie sistematizate, să se recurgă la procedee şi materiale intuitive, să se antreneze elevii prin întrebări de control pentru a verifica nivelul înţelegerii conţinuturilor de către aceştia şi pentru a interveni cu noi explicaţii atunci când se impune acest lucru.

Bibliografie:

Gherguţ, A. (2006), Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale. Strategii diferenţiate şi incluzive în educaţie, Editura Polirom, Iaşi
Popovici, D. (1998) – Învăţământul integrat sau incluziv, Editura Corint, Bucureşti

ROLUL TERAPIEI ASISTATE DE CAI ÎN DEZVOLTAREA COGNITIVĂ A COPIILOR CU CES

BALOGH CSILLA KATALIN

CJRAE/ ȘCOALA GIMNAZIALĂ „AXENTE SEVER”, AIUD

Terapia asistată de cai, înseamnă folosirea calului în activităţi orientate pentru a atinge o mare diversitate de obiective terapeutice: cognitive, fizice (consolidarea echilibrului, creşterea forţei musculare, normalizarea tonusului muscular, creşterea mobilităţii articulare, reducerea schemelor de mişcare greşite, îmbunătăţirea funcţiilor vitale, îmbunătăţirea digestiei şi a apetitului, stimularea senzorială, emoţională, socială, educaţională şi comportamentală), respectând indicaţiile şi recomandările medicului.

Terapia cu ajutorul unui cal implică aşezarea copilului pe cal şi răspunsul acestuia la cele trei mişcări de legănare ale calului. Ajută în tratamentul neurologic şi neuromuscular. Pentru multe persoane cu dizabilităţi fizice călăria oferă o libertate pe care astfel nu ar fi cunoscut-o.

Pasul pe care-l face calul este echivalentul pasului pe care-l face omul. Există copii cu probleme care nu au simţit niciodată pământul sub picioare, nu au putut niciodată să deţină controlul unei mişcări , al unei deplasări. Urcându-se pe cal sentimentul de teamă dispare, iar copilul începe să vadă lucrurile şi viaţa puţin diferit.

Este o metodă de tratament recunoscută pe plan mondial, care s-a dovedit utilă copiilor cu probleme de limbaj sau cu afecţiuni psihice şi mentale. În străinătate, metoda este folosită chiar pentru evaluarea performanţelor celor mici, din punct de vedere fizic, cognitiv şi comportamental, s-a constatat că în timpul călăriei, mişcările calului „mută” pelvisul uman în aceeaşi direcţie ca şi atunci când omul merge, astfel că muşchii şi nervii se coordonează în mod normal. Este o formă de terapie care exploatează caracteristicile corporale ale cailor şi mersul lor specific, permiţând o relaxare musculară cu precădere în zona şoldurilor şi a coloanei vertebrale inferioare, favorizând astfel echilibrul şi siguranţa. Ritmul paşilor cailor fiind mai aproape de ritmul cardiac al mamei, produce a stare de relaxare mai accentuată .

Analizând elementele principale în terapia asistată de cal, se pot face următoarele observaţii;

- calul are o tendinţă naturală de a trezi la viaţă senzaţii arhaice apropiate de cele ale copilului care a trăit cu mama sa primele luni de viaţă(Margareth Mahler);
- când persoana este aşezată pe cal, tonusul său este mobilizat de pasul animalului: funcţia tonică este primul nostru mod de comunicare, denumit de J.De Ajuriaguerra ”dialog tonic”(permite sugarilor să adreseze mamei mesaje);
- relaţia, comunicarea şi gestiunea emoţiilor sunt elemente esenţiale ale apropierii dintre cal şi fiinţa umană, caii utilizează comunicarea emoțională directă, apropierea faţă de cal necesită autenticitate , deoarece calului nu-i poţi ascunde emoţiile.

Experienţa a demonstrat că simplul fapt de a călări produce o stare de linişte. Nu în ultimul rând, pentru a reţine atenţia anumitor copii hiperactivi se utilizează trapul, deoarece o anumită doză de mişcare îi poate face să-şi menţină atenţia concentrată mai mult timp.

Călăria pentru persoanele cu dizabilităţi este recunoscută ca fiind una dintre cele mai progresiste forme de terapie, în special în rândul copiilor cu dizabilităţi.

Copiii cărora li se adresează acest tip de terapie în cele mai multe cazuri se tem de viaţă, de cei din jur, de aerul liber, pur şi simplu nu ştiu cum este să mergi cu propriile picioare pe pământ, ce structură are solul, cum e sa simți iarba sau nisipul sub tălpi şi nu au curajul să accepte provocările vieții. Călăria terapeutică le poate oferi aceste informații.

Efectele pozitive ale terapiei asistate de cai:

- Fortificarea sistemului muscular. Datorită mişcărilor calului, care se propagă asupra călăreţului, muşchii (sistemul muscular) se fortifică prin implicarea lor în călărie.
- Îmbunătăţirea echilibrului, respiraţia este mai profundă.
- Reducerea spasticităţii, îmbunătăţirea coordonării.
- Reflexe mai rapide.
- Îmbunătăţirea planificării motrice.
- Integrarea senzorială: stimulează simţul tactil atât prin atingere cât şi prin stimulii din mediu.
- Prin călărit toate părţile corpului vor fi mişcate, dar copilul nu trebuie să-şi ducă greutate corpului.
- Stimulează SNC şi are ca efect formarea stereotipiilor, creşte atenţia, simetria mai bună, orientarea în spaţiu.

Şedinţele de hipoterapie ascund un întreg complex de calcule şi studii aplicate ce dau rezultate uimitoare, dar care, pentru a fi puse în practică, cer timp, ore lungi de cercetare, zi le de trudă, o dăruire totală și multă, multă dragoste.

Bibliografie:

1. Bozori Gabriella (2005). Lovasterápia–A gyógypedagógiai lovaglás eredményességének vizsgálata (Felmérések, vizsgálatok, megfigyelések),Budapest
2. Fischer, K.W. (1980). A theory of cognitive development: The control and construction of hierarchies of skills. Psychological Review, 87, 477-531.
3. FrederiqueWauters-Krings(2014).(Psiho)Motricitate.Editura Asociației de științe cognitive din România.Cluj-Napoca
4. Györgypál Zoltánné (2006). Terapie Asistată de Cai, Hippoterapie.Unicornis Egészségforrás Alapitvány

FORMAREA AUTONOMIEI PERSONALE LA ELEVII CU C.E.S

MIHALACHE PETRONELA
LICEUL TEORETIC SPECIAL IRIS TIMIȘOARA

AUTONOMIA PERSONALĂ

Înseamnă dezvoltarea personală, pregătirea copilului pentru o viaţă independentă, adică independenţă în viaţa de zi cu zi, control asupra propriei persoane adaptate la viaţa cotidiană.

Dezvoltarea deprinderilor de autonomie personală sunt importante pentru desfăşurarea acţiunilor zilnice, acţiuni care apar în cadrul unei activităţi şi care se referă la abilitatea de a se spăla, îmbrăca, mânca, de a se deplasa singur, munca în bucătărie, de a face cumpărături, autoservirea, pieptănatul, igiena locuinţei, precum şi diferite activităţi de muncă. O persoană este autonomă atunci când poate să desfășoare fără ajutor toate aceste activităţi de viaţă cotidiană.

Astfel de activităţi trebuie cuprinse în programul de formare a autonomiei personale pentru ca elevul cu dizabilitate să poată depăşi condiţia pentru a putea avea o viaţă independent.

Cuvântul *deprindere* înseamnă a dobândi cunoştinţe prin învăţătură sau cu timpul prin practică organizată. Aceste deprinderi de autonomie personală pot forma elevii din ciclul primar şi cel gimnazial prin diferite programe educaţionale.

Formarea deprinderilor, presupune o dezvoltare cognitivă a tuturor operaţiilor gândirii de tip analiză, sinteză şi comparaţie.

La elevii cu dizabilitate vizuală autonomia personală este un obiectiv major care ar trebuii să fie cuprins în toate programele educaţionale nu doar într-un program de intervenţie al unui grup. Acest concept de *autonomie personală* este condiţia necesară pentru formarea unei personalităţi echilibrate, armonioase în vederea integrării sociale.

Persoanele care nu se pot integra social sunt cuprinşi în programul de *asistat social* sau *dependenţă instituţională,* de aceea este nevoie de a elabora programe viabile pentru a diminua numărul acelora care se situează în această categorie. Pentru aceasta este bines ă se pună accentul pe activităţile practice de muncă, activităţi de manualitate pentru ca elevul cu dizabilitate vizuală să-şi dezvolte întregul potenţial, respectând totodată şi principiul didactic al „*Integrării teoriei cu practica".*

Clasificarea deprinderilor de autonomie personală

Conceceptul de autonomie personală cuprinde mai multe abordări teoretice. S-au identificat mai multe categorii de deprinderi care sunt importante pentru elevii cu dizabilitate vizuală.

Deprinderi de învăţare – repezintă capacitatea de a învăţa, de a asimila informaţii, de a realiza conexiuni în baza unor experienţe noi. La vârste mici nivelul de dezvoltare cognitiv şi emoţional este mai slab dezvoltat adică nu a atins nivelul maxim de dezvoltare, dar cu toate acestea copii prezintă interes, curiozitate, dorinţa de a descoperii şi realiza lucruri noi.

Odată formate deprinderile de învăţare apare asumarea conştientă a responsabilităţilor, implicarea activă a proceselor cognitive dar şi motivaţionale.

Deprinderi de informare – capacitatea de a asimila informaţii, de a găsi soluţii, de a identifica informaţiile teoretice şi organiza situaţii practice. Deprinderea de informare este un act de conştientizare a faptului că există soluţii prin diferite surse. Copilul are nevoie de această deprindere de a căuta independent informaţii şi soluţii atunci când este pus într-o dificultate.

Deprinderi de gândire – înseamnă antrenarea activă a proceselor gândirii, în acţiunile de învăţare raportate la nevoile personale formându-şi temeinic deprinderile cu specific autonom astfel în cât acestea să nu fie însuşite mecanic. O gândire bună înseamnă să stabilească conexiuni logice între acţiunile întreprinse, o monitorizare asupra lucrurilor, şi interes pentru ceea ce doreşte să facă.

Deprinderi de comunicare – această deprindere este importantă pentru progresul elevului. Comunicarea poate fi orală sau scrisă este bine să fie coerentă şi ancorată într-un anumit context tematic. Dacă nu ar exista comunicare, copilul ar fi un simplu executant al unor rutine şi în care nu se implică conştient. În cadrul programului de intervenţie comunicarea reglează eficienţa activităţilor de învăţare în vederea formării autonomiei personale.

Deprinderi de muncă – presupune sarcini, responsabilităţi, respecterea unui interval de lucru, asumarea conştientă, focalizarea pe sarcină şi realizarea unui produs finit de calitate.

Deprinderi de cooperare – presupune interacţiune şi colaborare cu cei din jur, menţinerea unor relaţii optime de comunicare. Absenţa unei comunicări constituie o dificultate în integrarea socio profesională.

Deprinder de adaptare – presupune capacitatea şi flexibilitatea elevului de adaptare în situaţii necunoscute şi acceptarea schimbării în contexte sociale variate.

În intervalul de vârstă 6-12 ani cele mai importante deprinderi sunt cele de *comunicare, autocunoaştere, sociale şi practice.* Obiectivul principal în programele de intervenţie este autocunoaşterea care are un rol important în dezvoltarea personalităţii. Toate deprinderile au un rol important în învăţare, în integrarea socială dar şi în dezvoltarea armonioasă a personalităţii.

În concluzie putem spune că deprinderile de viaţă autonomă reprezintă capacitatea, abilitatea elevului de a folosi şi integra cunoştinţele teoretice în activităţi practice de zi cu zi şi tot odată adaptarea la situaţii dificile.

Bibliografie:

1. C.R.A.E. Speranţa (2006). *Dificultăţi de învăţare la copii de vârstă şcolară, ghid pentru părinţi şi educatori*. Timişoara: Editura MacPixel.
2. Jinga, I., Negreţ, I., (1994). *Învăţarea eficientă.* Bucureşti: Editura Edits.

NEVOIA DE A FI ACCEPTAT

BOTA IONICA
ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR. 129, BUCUREŞTI

Ca fiinţă socială, omul este dependent de ceilalţi oameni. Această dependenţă se naşte din nevoia omului de a comunica, a coopera, de a primi si oferi ajutor.

Oamenii sunt diferiţi, cu defecte si calităţi mai mult sau mai puţin evidente. Problema apare la persoanele care suferă de anumite deficienţe. Aceşti oameni sunt acceptaţi mai puţin sau respinşi în funcţie de societate, de educaţie, de cultură si de valorile promovate de aceasta. În cadrul societăţii moderne deficienţa este o nenorocire, un dezastru, o tragedie personală. Mulţi privesc cu reticenţă persoanele cu dizabilităţi, având o concepţie greşită despre ele. Cei care călătoresc în Occident pentru prima dată sunt uimiţi de numărul mare de persoane cu handicap care se găsesc pe stradă. Ai crede că sunt mai mulţi în acea zonă, dar adevărul este altul: în ţările civilizate persoanele cu handicap trăiesc în mijlocul societăţii şi nu sunt aruncate într-un colţ întunecat.

Dacă s-ar porni de la ideea că fiecare om are o latură bună şi s-ar valorifica acea parte, orice om cu deficienţe minore sau dimpotrivă majore, ar ocupa locul binemeritat în societate. Dar şi persoanele cu deficienţe, la rândul lor, au două păreri în ceea ce priveşte situaţia în care se află: unii o consideră o tragedie, alţii o simplă piatră de încercare, un mic obstacol. În ajutorul lor si a părerii pe care şi-o formează despre ei inşişi vin în primul rând în membrii familiei din care provin, felul în care îi privesc aceştia.

În cazul elevilor marginalizaţi, lipsiţi de resurse financiare şi perspective de integrare socială ca viitori adulţi, copiii cu carenţe in educaţia familială şi dezvoltarea socio-cognitivă, educaţia prin joc poate fi mai eficientă decât varianta formală a sistemului şcolar obişnuit.

„Eu sunt copilul. Tu ţii în mâinile tale destinul meu. Tu determini în cea mai mare măsură, dacă voi reuşi sau voi eşua în viaţă! Dă-mi, te rog, acele lucruri care să mă îndrepte spre fericire. Educă-mă, te rog, ca să pot fi o binecuvântare pentru lume.” (Din Child`s Appeal Mamie)

Personal, ştiu ce înseamnă să ai un copil cu probleme sau să fi pe cale să-l pierzi… şi ştiu ce este durerea, ştiu ce inseamnă să nu ai somn, ştiu ce inseamnă dispreţul unor mame care nu înţeleg că te bucuri de cel mai mic progres al copilului său reproşuri uneori jignitoare…

Disperarea, tristeţea, dezorientarea, traumele medicale pe care le suferă copilul, incertitudinea referitoare la viitorul lui sau chiar la cum va evolua boala, la suferinţa copilului, la modul cum este privit de către ceilalţi sunt foarte greu de suportat.

Copilul cu dizabilităţi trebuie considerat ca făcând parte din societate. Nu putem să-l ascundem, nu are nevoie de mila noastră, ci de sprijinul nostru, permiţându-i să trăiasca alături de ceilalţi copii, ca parte integrantă a comunităţii.

„ÎNVĂŢÂND ÎMPREUNĂ, COPIII ÎNVAŢĂ SĂ TRĂIASCĂ ÎMPREUNĂ.”

Exerciţii de recuperare kinetoterapie, la baza de tratament Pucioasa, Dâmboviţa, aprilie 2007 (4 ani)

Simpozionul Naţional „Geografia între teorie si practică” Facultatea de Geografie, Bucureşti, mai 2019 (16 ani)

MUTISMUL SELECTIV- INOVAȚII ÎN ABORDAREA ȘI INTEGRAREA COPIILOR CU CES

ANTONEAG LAVINIA- FLORINA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 BRAGADIRU, ILFOV

Ce este mutismul selectiv?

Mutismul selectiv- copil/ adolescent care poate vorbi normal în anumite situații, de obicei acasă, în familie, dar refuză comunicarea verbală cu persoane nefamiliare și în medii resimțite nesigure afectiv sau ostile. În școli, e considerat mutism selectiv acel copil care nu vorbește timp de 1-2 semestre; mutismul poate fi efectul unei trauma psihice anterioare.

Caracteristici principale:

- Are un blocaj în comunicare generat de o teamă generalizată și anxietate socială.
- Înțelege limbajul și poate vorbi, dar nu depășește "pragul de frică" , își asumă o "identitate non-verbală" (preferă să se exprime și să comunice predominant nonverbal: miscări ale capului, arătat cu degetul, rămânând impasibil până când cineva ghicește ce dorește).
- Poate prezenta asociat și tulburări de limbaj.
- Performanța școlară îi este afectată, dar progresul școlar e posibil la acele activități ce nu necesită vorbire.
- Prezintă probleme de relaționare.
- Manifestă o sensibilitate excesivă la reacțiile celorlalți.
- Este extrem de emotiv și timid.

Bariere în calea învățării

1. Activitate școlară/ învățare cognitivă

- Capacitatea de efort intelectual scăzută(tendința de renunțare).
- Transmit feedback numai în activitățile preponderant practice.
- Dificultate de lucru în grupe în cadrul activităților școlare.

2. Aspecte psiho- sociale

- Stări de nesiguranță în propriile forțe.
- Dificultăți mari de comunicare cu persoanele nefamiliare, comunicând eventual non- verbal.
- Expresie facială fadă, fără a zâmbi.
- Poziție comportamentală neobișnuită.
- Întoarcerea capului, evitarea contactului vizual.
- Retragerea într-un colț, jocul solitar.
- Participarea la unele activități sociale, însă fără a vorbi.
- Manifestă dificultate de a inița relaționare.
- Acuză dureri fizice: durere de cap, de burtă; greață; vomă; dureri de articulații.
- Manifestă stări de teamă sau agitație.

Strategii și intervenții utile în predare

1. Identificarea stării lui emoționale și a factorilor de stres
2. Crearea unui climat afectiv- pozitiv și securizant

- Apropierea fizică atât cât este necesar pentru a le menține securitatea și intimitatea.
- Adoptarea unei atitudini de încredere și bunăvoință.
- Sensibilitate în acordare de sprijin (ton cald, prietenos).

3. Încurajarea oricărei tentative de comunicare, indiferent de natura ei

- Verbalizarea de către profesor a mesajului transmis de elev gestual.
- Includerea lui în toate activitățile , chiar și în cele care solicită limbaj oral.
- Perseverența în adresarea verbală(profesorul nu va recurge în niciun caz la gesturi pentru a comunica).

4. Stimularea implicării în activitățile școlare

- Planificare organizată și structurată a activității (evitarea abordărilor tematice fără finalitate clară).
- Predare și prin modalități alternative de comunicare (ex: comunicare prin semne și imagini), dar nu exclusiv prin acestea.
- Încredințarea unor sarcini accesibile în pași mici și valorizarea lor în fața clasei (lăudarea pentru orice succes cât de mic).
- Fragmentarea temelor în sarcini mici de atins pentru orice elev.
- Teme variate cu ritmuri de rezolvare adecvate fiecărui elev.
- Teme scrise limitate ca dimensiuni, număr și complexitate.
- Introducerea unui element practic în temă.

5. Crearea unui program de terapie în parteneriat cu părinții, diriginții și profesorii.

ȘCOALA CONTEMPORANĂ, O ȘCOALĂ PENTRU FIECARE, O ȘCOALĂ PENTRU TOȚI

FILIPOIU MĂDĂLINA-RAMONA

GPN NR.1, VĂLENII DE MUNTE

Copiii sunt diferiți prin particularitățile de vârstă și particularitățile individuale. Așa se face că, deși au aceeași vârstă, unii sunt mai lenți, alții mai rapizi, unii sunt mai sensibili, alții mai rezistenți, unii mai năzdrăvani, alții mai liniștiți, unii iubesc jocurile de mișcare sau, dimpotrivă, cele statice și solitare, au înălțimi și greutăți diferite etc.

Diferențele sunt date de particularitățile de vârstă, de trăsăturile fizice, de temperament, de prezența sau absența unor reacții emoționale, de ritmul și de stilul de învățare, de aptitudini și talente, dar și de comportamentele pe care le manifestă fiecare. Unii copii au deficiențe- anumite caracteristici înnăscute pe care le vor avea toată viața și pot avea și deprivări- datorate mediului în care trăiesc.

Profesorii au menirea să observe și să elimine diferențele dintre copii, adaptându-și continuu stilul de predare-învățare-evaluare, valorizând ceea ce este bun în fiecare copil în parte. De aceea este esențial să se țină seama de cerințele și nevoile fiecărui copil, deoarece toți copiii trebuie să beneficieze de educație, de o șansă pentru o viață mai bună.

Educația integrată a copiilor cu cerințe educaționale speciale a câștigat teren în cursul ultimului deceniu, până când a devenit metoda sigură pentru a răspunde nevoilor educative a tuturor copiilor. Toți copiii au dreptul de a fi educați împreună cu ceilalți, oricare ar fi dizabilitatea/handicapul sau dificultățile de învățare. Toți copiii au aceeași valoare și același statut.

Educația incluzivă este legată și condiționată de o societate incluzivă, empatică, și de politici educaționale coerente, care să vină în sprijinul tuturor deopotrivă: copii, profesori, părinți. Incluziunea, ca acces și valorizare, este un proces, nu o stare, și este diferită de integrare.

Diferența dintre integrare și incluziune este dată de modul de abordare a educației copiilor în societate. Educația integrată se referă la copiii cu dificultăți de dezvoltare și adaptare și la soluțiile speciale pentru aceștia. Ea pune în centrul atenției problema specială a copilului.

Educația incluzivă se referă la toți copiii, pentru a le satisface nevoile educative și de dezvoltare, pornind de la ideea că fiecare este unic și are nevoi speciale. Ea pune în centru copilul, ca univers complex și, totodată, ca partener în educație.

Educația integrată a apărut ca o reacție la marginalizare și excludere, educația incluzivă este un pas înainte pe calea schimbării societății, prin grija către toți membrii acesteia și valorizarea diferențelor dintre oameni și eliminarea oricărei forme de discriminare.

În 1992 UNESCO a utilizat conceptul de CES, ca un reper pentru ca educația specială să fie orientată spre copil și comunitate. Tot UNESCO a stabilit următoarele categorii de cerințe educaționale speciale:

-dificultăți/dizabilități de învățare;

-întârziere/deficiență mentală/dificultăți severe de învățare;

-tulburări de limbaj;

-deficiențe fizice/motorii;

-deficiențe vizuale;

-deficiențe auditive;

-tulburări emoționale(afective) și de comportament.

Atât la nivel internațional, cât și la nivel național, există o dezbatere continuă asupra avantajelor și dezavantajelor includerii copiilor cu CES în învățământul de masă alături de covârstnicii lor. Argumentele se bazează pe nevoia de curriculum școlar adaptat pentru fiecare copil cu cerințe educaționale speciale în parte, resurse și atitudini pozitive din partea personalului din școli, dar și pe nevoia de formare a unor deprinderi pentru profesori și părinți, în așa fel încât acești copii să fie incluși în adevăratul sens al cuvântului.

Educația incluzivă ca acces și valorizare are în vedere atât noțiunea de acces educațional, cât și recunoașterea importanței acoperirii adecvate a nevoilor individuale ale copiilor. Pentru a înțelege educația incluzivă, cuvântul de ordine este flexibilitate, parteneriatul eficient copil-părinte-profesor este esențial. Toți copiii, indiferent de starea lor, aparțin societății.

O problemă reală și gravă în integrarea copiilor cu dificultăți de învățare- identificați ca atare de către comisiile școlare de evaluare internă- este lipsa unui certificat de expertiză și orientare școlară din variate motive, de cele mai multe ori, din refuzul aparținătorilor de a face demersurile necesare în acest sens, fie din ignoranță, fie din teama de etichetare. Deși reglementările în domeniu oferă posibilitatea acestei categorii de copii să beneficieze de sprijin de specialitate, în practica școlară acest lucru se întâmplă rar, în condițiile în care profesorii de la clasă nu au fost instruiți adecvat și suficient, efectivele de copii sunt numeroase, numărul profesorilor de sprijin este adesea insuficient chiar și pentru copiii cu certificat. Astfel, acești copii nu sunt cuprinși la nivelul statisticilor și nici nu sunt monitorizați. Ca profesori, este important să reținem un aspect deosebit de important-orice copil poate manifesta cerințe

educaționale speciale într-o perioadă sau alta a școlarității sale, pe diverse perioade de timp și la diferite nivele și intensități de solicitare a unui sprijin.

La noi în țară, conceptul de educație incluzivă se regăsește și în Legea învățământului preuniversitar, nr.198/2023, capitolul V(Educația incluzivă de calitate pentru toți beneficiarii primari ai educației), Secțiunea 1, ART.67-(1) și reliefează dreptul la educație al fiecărui copil, cu accent pe nevoile și pe particularitățile individuale proprii. În Secțiunea a 2-a, ART.68-(1) este definită educația specială ca fiind „forma de educație flexibilă acordată copiilor cu CES, care, din cauza unor dizabilități mintale, psihice, intelectuale și/sau senzoriale, precum și din cauza unor dizabilități fizice, motorii și neuromotorii, tulburări emoționale, de neurodezvoltare, inadaptare socială sau a oricărei alte boli, tulburări sau a unei afecțiuni cronice, genetice, au nevoie de resurse și de sprijin specializat.” De copii și de felul în care aceștia învață să-și construiască societatea și să descopere soluțiile necesare problemelor ce se ivesc permanent depinde lumea de mâine.

În mod firesc, educația trebuie să se adreseze tuturor copiilor. Lumea noastră, societatea contemporană, trebuie să-și propună valorizarea tuturor oamenilor și să ofere șanse la dezvoltare și educație tuturor. Faptul că suntem atât de diferiți este o șansă a dezvoltării și nu o limită.

BIBLIOGRAFIE:

1. Ainscow M., Hopkins D., West M.- Improving the Quality of Education for All, Progress and Chalenge, Fulton, London, 1996.

2. Ainscow M., Booth T.- From them to us, International voices in inclusive education, London, Routledge, 1997.

3. Daniels H.- Educația specială din perspectiva drepturilor omului. Conferința națională „ Integrarea școlară și socială a copiilor cu cerințe educative speciale’’, București, 1997.

4. Daunt P. E., Musu I., Vrăjmaș T. – Integrarea în comunitate a copiilor cu cerințe educative speciale, 1996.

5. Legea învățământului preuniversitar Nr. 198/2023

ADHD ȘI ELEMENTE DE MANAGEMENT EFICIENT AL CLASEI

BADALACHE IONELA

LICEUL DE ARTE „HARICLEA DARCLEE", BRĂILA

Conform DSM-V (2016), ADHD (deficit de atenție și hiperactivitate) este o tulburare de neurodezvoltare, caracterizată printr-un tipar comportamental, prezent în mai multe domenii (personal, social, la școală sau la serviciu), care poate duce la afectarea performanței în mediul social, educațional sau profesional. În DSM-5 (*Manualul de diagnostic și statistică al tulburărilor mintale*), simptomele sunt împărțite în două mari categorii: lipsa atenției, plus hiperactivitate și impulsivitate, care include și comportamente precum: eșecul de a acorda o atenție deosebită detaliilor, dificultăți de organizare a sarcinilor și activităților, vorbirea excesivă, agitația sau incapacitatea de a rămâne așezat mai mult timp într-o situație adecvată.

Pentru a pune diagnosticul la copii, aceștia trebuie să aibă cel puțin șase simptome, din oricare (sau ambele) grupe de criterii de lipsă de atenție și/sau criteriile de hiperactivitate și impulsivitate, înainte de a împlini vârsta de 7 ani.

Abrevierea ADHD se utilizează în general, pentru toate tipurile acestui sindrom:

- ✓ Tipul predominant neatent (care nu manifestă hiperactivitatea);
- ✓ Tipul predominant hiperactiv sau impulsiv (în care se încadrează cei care nu manifestă pregnant lipsa atenției);
- ✓ Tipul combinat (cel mai comun tip al acestui sindrom, care manifestă toate simptomele care definesc ADHD: lipsa atenției și a puterii de concentrare, hiperactivitatea și impulsivitatea).

Orice cadru didactic se poate confrunta la un moment dat, pe parcursul activității profesionale, cu probleme specifice hiperactivității ca manifestări ale ADHD. În aceste cazuri, principala problemă a demersului educativ o reprezintă identificarea unor strategii didactice eficiente pentru incluziunea școlară a elevilor cu această tulburare. Pentru aceasta, este foarte importantă înțelegerea caracteristicilor copilului, a disfuncțiilor și factorilor care le afectează activitatea la clasă.

Cercetările din domeniu[1] au arătat că cei care adoptă strategii diddactice eficiente pentru elevii cu ADHD au în comun utilizarea unei abordări bazate pe trei principii:

- ✓ Identificarea nevoilor specifice de învățare ale elevului. Se identifică motivele pentru care elevul nu este atent, ce îl distrage, ce îi facilitează menținerea atenției, când , cum și de ce devine impulsiv și hiperactiv.
- ✓ Selectarea unor practici educaționale asociate cu strategii comportamentale, cu elemente specifice de management al clasei și intervenții suportive pentru elevul/elevii cu ADHD.
- ✓ Cadrul didactic utilizează aceste practici pentru elaborarea și implementarea unui program educațional individualizat și îl integrează în activitățile cotidiene la clasă, punând accent pe caracterul incluziv.

[1] S.Popenici, C. Fartușnic, N.Târnoveanu, *Managementul clasei pentru elevii cu ADHD*, DPH, 2008

Una dintre cele mai mari probleme cu care se confruntă cadrele didactice, care au la clasă elevi cu ADHD, este dificultatea cu care acești elevi respect regulile și duc la îndeplinire sarcinile de lucru.

Un al obstacol însă, deloc neglijabil, în integrarea copiilor cu ADHD, îl reprezintă neimplicarea părinților elevului/elevilor cu hiperactivitate si mai ales impulsivitate, neacceptarea și chiar ignorarea problemelor comportamentale ce decurg din această tulburare. Acest fapt duce la un eșec al demersurilor cadrului didactic. Tergiversarea părinților în a apela la ajutorul specialiștilor, pentru dignosticarea și tratarea acestei tulburări de neurodezvoltare a copilului are repercusiuni grave asupra activităților cotidiene ale acestuia, dar afectează negativ și interacțiunea cu cei din jur.

Părinții mai puțin informați sau din contră , „ atotștiutori" care nu colaborează constructiv cu cadrul didactic, pentru integrarea în colectivul clasei a elevului cu ADHD, se consideră adeseori doar victime ale atitudinii denigratoare ale celor din jur și pun comportamentul impulsiv (dus până la agresivitate extremă) al copilului, pe seama incapacității celor din jur de a-l accepta așa cum este.

De asemenea, consider că și lipsa personalului calificat din majoritatea școlilor (psihologi specializați în tratarea tulburărilor comportamentale ale copiilor) îngreunează foarte mult demersurile cadrelor didactice pentru integrarea acestor copii dar și pentru asigurarea unui climat educațional optim pentru restul colectivului de elevi.

Un rol deosebit de important în rezolvarea problemelor privind integrarea copiilor cu ADHD îl au politicile de promovare a unei educații incluzive. Programele educaționale pentru copiii ce suferă de acestă tulburare trebuie să asigure o învățare structurată și aplicarea unor strategii pentru managementul comportamentelor indezirabile și, atunci când situația o impune, asigurarea accesului la diverse tipuri de terapii.

Creșterea exponențială a cazurilor depistate în ultimii ani este cel mai important argument ca toate aceste eforturi să fie realizate iar parteneriatul cu părinții și asociațiile care activează în acest domeniu este o strategie deosebit de importantă în acest sens.

Bibliografie:

DSM-5- *Manual de Diagnostic si Clasificare Statistica a Tulburarilor Mintale.* Ed. 5 - American Psychiatric Association | Editura Callisto

Ș. Popenici, C. Fartușnic, N. Târnoveanu (2008) *Managementul clasei pentru elevii cu ADHD,* DPH, București

INTEGRAREA ELEVILOR CU CES IN CADRUL ORELOR DE LIMBĂ FRANCEZĂ

APOPUȚOAIE MIHAELA

LICEUL ȘTEFAN PROCOPIU

În contextul actual al sistemului educațional, accentul pe incluziunea școlară a devenit din ce în ce mai pronunțat. Integrarea elevilor cu CES în cadrul orelor de limba franceză reprezintă o provocare și o oportunitate pentru profesori și colegi de clasă deopotrivă. Această provocare vizează strategiile și practicile eficiente pentru a asigura o integrare reușită a elevilor cu CES în cadrul orelor de limba franceză, contribuind astfel la un mediu școlar mai inclusiv și echitabil.

Limba franceză, ca limbă străină, oferă elevilor oportunitatea de a se conecta cu o cultură globală și de a dezvolta abilități lingvistice esențiale. Integrarea elevilor cu CES în aceste ore nu numai că le oferă acces la aceste beneficii, dar contribuie și la dezvoltarea unui mediu școlar inclusiv, în care se pune accent pe diversitate, oferind fiecărui elev șansa de a se conecta la cultura si civilizația franceză.

Limba franceză este o limbă străină, ceea ce presupune o serie de abilități cognitive specifice, cum ar fi:

- ✓ abilități de ascultare și înțelegere
- ✓ abilități de citire și înțelegere
- ✓ abilități de scriere și exprimare
- ✓ abilități de comunicare orală

Elevii cu CES pot avea dificultăți în dezvoltarea acestor abilități, în funcție de tipul și severitatea dizabilității. De exemplu, elevii cu dizabilități intelectuale pot avea dificultăți în înțelegerea conceptelor abstracte, în timp ce elevii cu dizabilități de învățare pot avea dificultăți în memorarea și utilizarea vocabularului.

Pentru a asigura o integrare eficientă a elevilor cu CES în cadrul orelor de limba franceză, cadrele didactice trebuie să țină cont de particularitățile fiecărui elev. Acest lucru presupune:

- ✓ o evaluare corectă a nevoilor educaționale ale elevului
- ✓ adaptarea conținutului și metodelor de predare la nevoile elevului
- ✓ acordarea de sprijin individualizat elevului

Evaluarea nevoilor educaționale ale elevului cu CES este un proces complex, care trebuie realizat de o echipă multidisciplinară, formată din profesori, psihologi și specialiști în educație specială. Pe baza rezultatelor evaluării, cadrul didactic poate adapta conținutul și metodele de predare pentru a răspunde nevoilor elevului.

STRATEGII DE INTEGRARE

1. Adaptarea Materialelor Didactice:

Profesorii pot adapta materialele didactice pentru a se potrivi nevoilor specifice ale elevilor cu CES. Aceasta poate include utilizarea resurselor vizuale sau auditive, prezentarea informațiilor într-un mod structurat și accesibil.

2. Colaborarea cu Profesioniștii în Educația Specială:

O colaborare strânsă între profesorii de limba franceză și specialiștii în educația specială poate facilita o înțelegere mai bună a nevoilor elevilor și elaborarea unor strategii personalizate de învățare, adaptate fiecarui elev.

3. Suport Individualizat:

Elevii cu CES pot beneficia de suport individualizat, cum ar fi timp suplimentar pentru a finaliza activitățile, instruire suplimentară sau alte modificări care să le permită să participe pe deplin la orele de limba franceză.

4. Promovarea Interacțiunii Sociale:

Stimularea interacțiunii sociale între elevi, inclusiv cei cu CES, poate contribui la crearea unei atmosfere de învățare mai inclusivă. Activitățile de grup și împărtășirea experiențelor pot consolida relațiile și sprijini dezvoltarea abilităților sociale. Elevii pot patricipa la diferite jocuri alături de ceilalți colegi, realizând sarcini simple.

Evaluarea progresului

Evaluarea elevilor cu CES ar trebui să țină cont de nevoile individuale ale fiecărui elev. Utilizarea unor metode alternative de evaluare, precum proiecte creative sau portofolii, poate oferi o imagine mai completă a progresului lor. Profesorul trebuie să monitorizeze cu atenție progresul fiecărui elev și să adapteze cu atenție instrumentele de evaluare la specificul elevului.

Integrarea elevilor cu CES în cadrul orelor de limba franceză necesită o abordare dedicată și personalizată. Prin adoptarea unor strategii inclusivă, profesorii pot contribui la crearea unui mediu educațional în care toți elevii se simt acceptați și sprijiniți în dezvoltarea lor academică și socială. Această abordare nu doar îmbogățește experiența de învățare a elevilor, ci contribuie și la formarea unei societăți mai incluzive și echitabile.

ȘCOALA INCLUZIVĂ

Prof.dr. CĂLIN IULIANA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „SFÂNTUL NICOLAE”, COM. VÂNĂTORI, GALAȚI

Mediul în care trăim ne influențează sub toate aspectele, ne influențează modul în care gândim și acționăm, precum și așteptările pe care le avem cu privire la anumite grupuri.

Școala, este mediul educațional ce are determinare asigurarea egalității de șanse, oferind tuturor accesul la educație. Astfel, se încearcă în permanență eliminarea discriminării și adoptarea principiului de asumare a răspunderii unei educații de calitate tuturor beneficiarilor fără a ține seama de religie situație materială, situație socială, de gen, dizabilități etc.

Problematica integrării elevilor care au cerințe educaționale speciale reprezintă o preocupare de actualitate a școlii românești.

În acest sens, putem delimita două perioade pe care învățământul românesc le-a traversat: o perioadă în care elevii cu cerințe educaționale speciale erau direcționați spre centre, școli speciale ce realizau un traseu educațional de grup în funcție de dizabilitate și o perioadă a contemporaneității, acum, când școala devine locul unde elevii cu cerințe educaționale speciale sunt integrați în învățământul de masă. Se naște întrebarea: Va fi bine? Va fi mai puțin bine? Vom încerca să răspundem acestor întrebări analizând contextul actual al școlii.

Această nouă direcție de integrare în școlile de masă a elevilor cu CES, impune și o modificare structurală și funcțională a ceea ce înseamnă „lumea școlii”. Se impune prezența altor specialiști printre angajații școlii, a consilierului școlar, a profesorilor de sprijin, a personaului însoțitor etc., ceea ce nu se regăsește încă în toate școlile românești.

De asemenea, resursa umană, cadrele didactice au nevoie de formare profesională în acest sens. De cele mai multe ori există o oarecare reticență în a accepta în colectiivele de elevi, din școlile de masă, copii/elevi cu CES. Această reținere vine din faptul că intervin dificultăți în abordarea unui poces educațional armonios, fragmentând desfășurarea activității didactice.

În proiectarea didactică cadrul didactic trebuie să țină seama de recomandările din certificatul de orientare școlară, să întocmească planul individualizat de învățare precum și materiale didactice adaptate, accesibilizate nivelului impus, ceea ce necesită un timp

suplimentar în pregătirea pentru activitatea de la clasă, atenție sporită, implicare suplimentară, lucru diferențiat.

Acest aspect este relativ ușor de gestionat dacă într-o clasă este integrat un singur copil cu CES, dar dacă numărul acestora crește și nevoile de învățare sunt diferite, misiunea cadrului didactic devine din ce în ce mai dificilă, uneori imposibil de îndeplinit.

Consider că maniera integrării copiilor/elevilor cu CES nu trebuie să afecteze buna desfășurare a activității didactice și pentru ceilalți elevi din clasă, pentru că astfel se poate vorbi de o altă formă a discriminării, cea a elevilor fără nevoi speciale.

Școala incluzivă:

- are în vedere faptul că toți copiii/elevii au dreptul la educație, niciun copil nu trebuie să fie discriminat prin excluderea din școală;
-construiește relații bazate pe încredere și respect;
-creează un mediu afectiv pozitiv în care elevii au încredere în profesorii lor ;
-se ocupă de progres, fiecare elev după propriile capacități;
-urmărește reducerea barierelor în învățare, aprecierea tuturor în mod egal.

E de preferat ca, în clasele în care sunt integrați elevi cu CES, cadrul didactic să fie dublat de încă un cadru didactic cu competențe psihologice, de spijin, de orientare astfel încât să se obțină progres vizibil în învățare.

Realitatea școlii românești se lovește, și de această dată, de slaba finanțare a sistemului educațional, care de cele mai multe ori nu reușește să acopere nevoile acestuia.

Lipsa de motivare financiară a cadrelor didactice ce lucrează cu astfel de elevi este o altă problemă ce ar fi necesar a fi rezolvată. În prezent, doar o parte dintre elevii cu CES beneficiază de profesor de sprijin sau de însoțitori remunerați.

Incluziunea este un deziderat al societății contemporane democratice, dar în școala românească întâmpină încă multe dificultăți în realizarea ei.

Bibliografie

Prenton, K., „Planificarea în contextul ameliorării școlare. Dezvoltarea unei școli incluzive”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2007.

INOVAȚII ÎN ABORDAREA ȘI INTEGRAREA COPIILOR CU CES

SOMODI MATILD

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „SZENTIVÁNI MIHÁLY” GĂLEȘTI

Mai mult decât oricare altă societate veche, lumea greacă a fost preocupată de educația membrilor comunităţii ei. Această educaţie era, înainte de toate, una practică, ce privea individul şi cetatea. În atingerea țelului, principalele mijloace de educație sunt gimnastica şi muzica. Prima cultivă corpul omului, a doua, înţeleasă în sens larg ca totalitate a artelor patronate de muze, cultivă sufletul şi spiritul omului. .Educația intelectuală ținea, la Atena, până la 14 ani; copiii învăţau scrisul şi cititul, noțiuni de aritmetică, muzica şi poezia. Mult mai târziu – şi numai băieţii cu mijloace materiale – învățau oratoria şi filosofia, „ştiinţa ştiinţelor”, pe lângă profesori celebri. Cultivarea trupului prin gimnastică se făcea după 14 ani, de regulă, în cadrul unor gimnazii, dotate cu terenuri de sport şi bazine de înot şi împodobite cu statui, fântâni şi porticuri. Școala reprezintă instituția care contribuie decisiv la educația tinerei generații, prin transmiterea de valori culturale, morale, civice și sociale.În formarea sa, copilul nu este doar un simplu beneficiar de transmitere de informație și dezvoltare cognitivă, ci accentul cade pe structurarea completă a personalității sale.Cu toți ne dorim ca elevii/copiii noștri sa devine persoane de încredere, de succes, caracterizați de un set de valori, persoane încrezătoare în forțele proprii, cu o gândire independentă, ușor adaptabile, cu integritate morală. De aceea scopul nostru e cultivarea dorinței de a învăța pe tot parcursul vieții și deschiderea spre noi provocări ale unei societăți aflate în continuă schimbare. Totodată punem accent pe dezvoltarea comunicării eficiente, lucrul în echipă, creativitatea și asumarea unor riscuri rezonabile, și nu între ultimii, dezvoltarea spiritului civic. Detaliind profilul elevului pentru integrarea ușoară a elevilor cu CES,vom dezvolta competențe:comunicare în limba maternă, limbi străine,competențe matematice, digitale,sociale și civice, de a înăvăța, spiritul de inițiativă și antreprenoriat, sensibilizarea și exprimarea culturală.Conceptul de cerințe educative special aspire la depășirea tradițională a separării copiilor pe diferite categorii de deficiențe.Școlile noastre trebuie să aibă un accent efficient în combatrerea discriminării, metode eficienteîn combaterea atitudinilor de

discriminare , să asigure o educație eficientă pentru toți, să creeze comunități primitoare, chiar și rentabilitatea sistemului de învățământ.

Aspiraţia noastră este ca toţi copii şi tinerii să înveţe cu succes, să devină indivizi încrezători, cetăţeni responsabili şi să-şi aducă în mod eficace contribuţia în cadrul societăţii şi pe piaţa muncii. Asigurând structura, sprijinirea şi îndrumarea procesului de învăţare al tinerilor, curriculumul ar trebui să le dea acestora posibilitatea de a-şi dezvolta aceste patru capacităţi. Curriculumul ar trebui să completeze contribuţiile importante ale familiei şi comunităţii. Profesorul are rolul de a-i ghida pe elevi pe drumul formării unor competențe generale și specifice atât de necesare în vederea realizării succesului școlar, incluziunii sociale și reușitei profesionale. Competențe reprezintă elementul de bază urmărit în proiectare, subordonând și corelând toate celelalte componente ale unui proiect didactic.Proiectarea didactică e un act personalizat, o reîmprospătare permanentă a viziunii şi a relaţiei cu toți elevii. Trebuie avut în vedere faptul că proiectarea este o anticipare, o estimare care trebuie privită cu flexibilitate şi cu posibilitatea permanentă de ajustare a activităţilor.Competențele specifce sunt rezultatele așteptate ale învățarii, marchează progresia în formarea atitudinilor, abilităților și achizițiilor de cunoștințe, aflându-se în centrul proiectării didactice și pentru elevii cu cerințe educaționale specifice.Competenţele specifice sunt tinta principala când proiectăm o unitate de învăţare și nu e deloc indicat să selectăm prea multe. În proiectare, fiecărei competențe i se asociază resurse adecvate (materiale, procedurale sau de timp), conținuturi, activități de învățare iar ultimul demers îl reprezintă stabilirea modului de evaluare.

“Viziune fără acţiune – nu se realizează nimic. Acţiune fără viziune – pierdere de timp. Viziune însoţită de acţiune – poate schimba lumea.” (Nelson Mandela)

Bibliografie

Alois,Gherguț,Psihologia persoanelor cu cerințe speciale-strategii diferențiate și inclusive, Editura Polirom, București, 2006

Dezvoltarea practicilor în școli, Ghid managerial, UNICEF,1999.

Integrarea școlară a copilului cu dificultate/cu nevoi speciale-Ghid pentru directorul de școală, Colecția CRIPS-Resurse de formare, 2002.

INOVAȚII IN ABORDAREA ȘI INTEGRAREA COPIILOR CU CES

BĂLAN LIDIA RAMONA

STAN MARIANA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „SFINȚII MARTIRI BRÂNCOVENI”

„... în livadă ne place să avem copaci care rodesc mai devreme sau mai târziu [...] toate aceste roade sunt bune, nici unul nu este de aruncat. De ce să nu acceptăm în şcoli, minţi mai agere sau mai încete? De ce nu i-am ajuta? Pierdem timp dar câştigăm satisfacţie şi respect... ” (Jan Amos Comenius)

Cerinţele educative speciale desemnează acele cerinţe ori nevoi speciale faţă de educaţie care sunt suplimentare dar şi complementare obiectivelor generale ale educaţiei pentru copil.

Indiferent de vârsta pe care o au, copiii au sentimentul demnităţii personale; copiii cu CES sunt interiorizaţi, refuzând comunicarea cu oricine, uneori reacţionând violent la frustrare. În timp, personalitatea copilului se dezorganizează şi apar stări psihice negative: nesiguranţa, ezitarea, pierderea respectului şi încrederii.

Alternativă a învăţământului special, educaţia integrată permite acordarea serviciilor de sprijin pentru copii cu posibilităţi reale de recuperare şi reintegrare, care altădată ar fi fost orientaţi către şcoala specială.Pentru a realiza integrarea copiilor cu CES, este indicat să acţionăm asupra diferitelor niveluri de dezvoltare a personalităţii lor, şi anume: la nivel biologic, la nivel psihic, la nivel social.

Cum putem ajuta elevul cu dificultăţi de învăţare ?

Considerăm că nu există „reţete” pentru integrarea copiilor cu CES în învăţământul de masă. Cei care manifestă deschidere pentru integrarea acestora vor găsi şi strategiile potrivite.

Pornind de la principiul dreptului egal la educație pentru toți copiii, **metodele activ-participative** permit elevului satisfacerea interesului pentru cunoaștere, facilitează contactul cu realitatea înconjurătoare, sporind gradul de socializare a elevilor ,stimulează si dezvolta învățarea prin cooperare. Metodele care favorizează înțelegerea conceptelor si ideilor, valorifica experiența proprie a elevilor sunt: **discuția, dezbaterea, jocul de rol.** Metodele care stimulează gândirea si creativitatea îi determină pe elevi să caute și să dezvolte soluții pentru diferite probleme, sa compare si sa analizeze situații date sunt: **studiul de caz, rezolvarea de probleme, exercițiul.** Metodele prin care elevii sunt învățați sa lucreze productiv unii cu alții si sa-si dezvolte abilități de colaborare sunt: **mozaicul, proiectul in grupuri mici.**

În condițiile unei educații incluzive, **metodele active de învățare prin cooperare** au o mare eficienta. Amintim câteva:

1. **Predicțiile în perechi**. Elevii vor fi grupați în perechi, având fiecare o foaie de hârtie și un creion. Profesorul le oferă o listă cu câteva cuvinte dintr-o povestire. În urma discuțiilor elevii trebuie să alcătuiască o compunere/un scenariu pe baza unor predicții pe baza unei liste oferite.

2. **Știu/ vreau să știu/ am învățat**. Elevii scriu pe o coloană ceea ce știu despre o temă, pe altă coloană ceea ce vor să știe și pe alta ce au învățat. La sfârșitul lecției se verifică ce cunoștințe noi au dobândit elevii.

3. **Brainstormingul**. Individual sau in perechi, elevii prezintă sau scriu pe hârtie toate lucrurile pe care le știu despre un anumit subiect.

4. **Interviul în etape.** Profesorul adresează o întrebare elevilor grupați câte trei-patru. Fiecare elev găsește o soluție și o formulează în scris. Apoi elevii se confruntă reciproc în legătură cu răspunsul, după care perechile se alătură altor perechi formând grupuri în care fiecare elev prezintă soluția partenerului.

5. **Turul galeriei.** Grupuri de 3-4 elevi lucrează la o problemă care are drept rezultat un produs. După expunerea produselor, fiecare grup examinează produsele celorlalte grupe, discută, apoi fac recomandări.

Învățarea prin cooperare, ascultarea și acceptarea opiniilor, luarea împreună a deciziilor constituie momente active ale predării și învățării.

Dacă strategiile tradiționale își propun cultivarea relațiilor de prietenie si înțelegere între copii, strategiile incluzive îi învață pe copii să se accepte așa cum sunt, indiferent de etichetele puse și să colaboreze în vederea realizării obiectivelor de interes comun.

Credem cu tărie că fiecare copil este esențial să frecventeze o grădiniță/scoală specifică nevoilor lui, unde acestea să fie intelese, unde curricula si materialele de lucru să fie adaptate nevoilor acestora. Ar fi recomandabil să se intervină cât mai rapid si să se integreze copilul in colectivitate de la o vârstă cât mai mică, avantajele fiind capitale in progresul fiecărui copil, indeosebi al copilului cu nevoi speciale.

EDUCAŢIE DESCHISĂ-INOVAŢII ÎN ABORDAREA ŞI INTEGRAREA COPIILOR CU CES

PÎRLOG RODICA

LICEUL TEORETIC „CONSTANTIN ANGELESCU”, IANCA, BRĂILA

Întâlnim peste tot în jurul nostru oameni cu deficienţe. Ei sunt percepuţi diferit, perceperea lor socială nefiind întotdeauna constantă, ea variază de la societate la societate, furnizând semnificaţii diferite, în funcţie de cultura şi de valorile promovate. Mulţi oameni au reticenţe faţă de persoanele cu deficienţe, deoarece au o concepţie greşită despre ele. Trebuie însă să înţelegem că sunt nişte oameni la fel ca ceilaţi, fiind produsul unic al eredităţii lor şi al mediului.

În România sunt utilizate multe concepte referitoare la persoanele care fac obiectul educației speciale: deficiență, incapacitate, handicap, dizabilitate, cerințe educative speciale.

Cerințele educative speciale (CES) desemnează necesități educaționale suplimentare, complementare obiectivelor generale ale educației, adaptate particularităților individuale și celor caracteristice unei anumite deficiențe sau tulburări/dificultăți de învățare, precum și o asistență complexă (medicală, educațională etc.).

Integrarea școlară desemnează un proces de adaptare a copilului la cerințele școlii pe care o urmează, de stabilire a unor raporturi afective positive cu membrii grupului școlar (clasă) și de desfășurare cu succes a prestațiilor școlare. Asimilarea de către copil a statutului de elev este rezultatul unor modificări interne în echilibrul dintre anumite dominante de personalitate cu consecințe în planul acțiunii sale.

Integrarea școlară a copiilor cu CES este o problemă stringentă care în ultimii ani a început să-și găsească rezolvarea și în țara noastră. O școală obișnuită cu o orientare incluzivă reprezintă mijlocul cel mai eficient de combatere a atitudinilor de discriminare, un mijloc care creează comunități primitoare și construiesc o societate incluzivă care oferă educație pentru toți copiii. Mai mult, asigură o educație eficientă pentru majoritatea copiilor și îmbunătățesc eficiența, chiar și rentabilitatea sistemului de învățământ. Să nu uităm că și confortul psihologic oferit de mediu este determinant într-o evoluție a formării și dezvoltării personalității umane. Uităm adesea că ne naștem cu drepturi egale și că doar șansele nu sunt egale? Nu putem face abstracție de faptul că în țara noastră avem și copii instituționalizați. Important este să dorim să ne schimbăm atitudinea vis-à-vis de aceștia. Rolul nostru al tuturor este de a participa efectiv la schimbarea mentalității societății, oferind informații și practici ancorate în realitate. Trebuie să găsim diverse modalități de integrare socială a copiilor cu CES, pentru a diminua factorii care duc la o instabilitate emoțională, la un limbaj insuficient dezvoltat, la un comportament dificil.

Progresele înregistrate de psihologia şi pedagogia diferenţiată, perfecţionarea tehnicilor de cunoaştere a dezvoltării psihice a copiilor au permis să se distingă categorii mai nuanţate de copii în raport cu capacitatea lor de răspundere la exigenţele şcolare. În rândul acestora, alături de elevii

cu CES integraţi individual, există şi elevi cu dificultăţi de învăţare, cu ritm lent de acumulare de achiziţii dar cu intelect normal. Confundaţi adesea cu elevii din prima categorie sunt nestimulaţi sau categorizaţi ca atare. Alternativă a învăţământului special, educaţia integrată permite acordarea serviciilor de sprijin pentru copiii cu posibilităţi reale de recuperare şi reintegrare, care altădată ar fi fost orientaţi către şcoala specială. Pentru a realiza integrarea copiilor cu CES, trebuie să acţionăm asupra diferitelor nivele de dezvoltare a personalităţii lor, şi anume: la nivel biologic, la nivel psihic, la nivel social.

Scopurile principale ale relaţiei dintre şcoală, familie şi comunitate, în vederea integrării copiilor cu nevoi speciale sunt:

- informarea şi sensibilizarea comunităţii locale cu privire la posibilitatea recuperării educaţiei chiar şi pentru copiii ce au abandonat şcoala;
- sporirea conştientizării din partea comunităţii şcolare a necesităţii implicării în transformarea şcolii într-o şcoală integrativă;
- schimbarea mentalităţii şi atitudinii opiniei publice faţă de copiii cu nevoi speciale;
- dezvoltarea unei reţele de cooperare în domeniul educaţiei, implicată în procesul de integrare (ex.: poliţia, serviciile sociale, spitale, etc.);
- implicarea părinţilor copiilor din clasă în vederea reacţionării mai rapide la probleme şi acordarea sprijinului suplimentar copiilor cu nevoi speciale;
- implicarea comunităţii în sprijinul acordat copiilor cu nevoi speciale;
- elaborarea programelor şcolare de informare şi pregătire a comunităţii locale pentru educaţia incluzivă, prin aceasta înţelegând adaptarea şcolii la cerinţele speciale ale fiecărui copil, indiferent de problemele acestuia, şi nu a copilului la cerinţele şcolii, găsirea unor strategii didactice adecvate, a unor metode şi tehnici de lucru specifice: planificare, instruire, evaluare.

Integrarea şcolară a copiilor cu cerinţe speciale în învatamântul de masă presupune:

- ✓ a educa copiii cu cerinţe speciale în şcoli obişnuite, alături de copiii normali;
- ✓ a asigura servicii de specialitate (recuperare, terapie educaţională, consiliere şcolară, asistenţă medicală şi socială etc.) în şcoala respectivă;
- ✓ a acorda sprijinul necesar personalului didactic şi managerilor şcolii în procesul de proiectare şi aplicare a programelor de integrare;
- ✓ a permite accesul efectiv al copiilor cu cerinţe speciale la programul şi resursele şcolii obişnuite (biblioteca, terenuri de sport etc);
- ✓ a încuraja relaţiile de prietenie şi comunicarea între toţi copiii din clasă/şcoală;
- ✓ a educa şi ajuta toţi copiii pentru înţelegerea şi acceptarea diferenţelor dintre ei;
- ✓ a ţine cont de problemele şi opiniile părinţilor, încurajându-i să se implice în viaţa şcolii;
- ✓ a asigura programe de sprijin individualizate pentru copiii cu cerinţe speciale;
- ✓ a accepta schimbări în organizarea şi dezvoltarea activităţilor instructiv-educative din şcoală.

Toți copiii sunt educabili și au dreptul la o formă de educație pe măsură. Guvernul și autoritățile locale sunt obligate să asigure condițiile necesare pentru educația tuturor copiilor. Reformele în educație iau în considerare și copiii cu dizabilități și/sau aflați în situații de risc.

Școlile obișnuite dezvoltă o serie de servicii de sprijin pentru copiii cu diferite cerințe educative speciale:

- Pentru copiii cu tulburări de limbaj și cu dificultăți de învățare există ,,centre logopedice interșcolare" care au specialist care desfășoară terapii specifice pentru corectarea tulburărilor de limbaj și pentru depășirea dificultăților de învățare. În aceste cabinete au acces toți copiii care frecventează învățământul obișnuit și care au fost depistați de către profesorii logopezi care funcționează aici ca având o tulburare de limbaj.
- Pentru copiii cu tulburări de comportament și dificultăți de adaptare există ,,centrele de asistență psihopedagogică" care dispun de consilieri psihopedagogi care oferă servicii atât copiilor aflați în situație de risc și criză cât și familiilor acestora. Pentru copiii cu deficiențe diagnosticați în comisiile pentru protecția copilului există serviciile profesorului de sprijin/intinerant.

Copiii cu deficiențe integrați în învățământul de masă au dreptul la terapii specifice de recuperare realizate de specialiști în domeniu, în funcție de dizabilitatea lor și, în plus, profesorul de sprijin realizează un plan de intervenție personalizat și adaptarea curriculară necesară, în urma consultării cu cadrul didactic de la clasă.

Pentru integrarea cu succes a copiilor cu CES în învățământul de masă, în grupele obișnuite de copii sunt necesare:

- ✓ Existența unor centre de resurse, informare și comunicare;
- ✓ Formarea inițială și continuă a cadrelor didactice în problematica CES;
- ✓ Adaptarea și flexibilitatea curriculum-lui (pre)școlar;
- ✓ Evaluarea progresului școlar al copiilor cu CES integrați în grădinițele obișnuite;
- ✓ Implicarea, încurajarea participării părinților, schimbul de informații, consilierea părinților în măsura solicitărilor și a necesităților, mobilizarea resurselor umane disponibile și competente.

Prezența în colectivul grupei a unor astfel de copii, solicită efort crescut din partea dascălului sub toate aspectele: pregătirea pentru lecții, pentru activități extrașcolare; atitudinea față de toți copiii grupei. Educatoarea trebuie să ofere copilului cu CES tratarea individuală de care are nevoie în toate etapele unei activități, pentru ca acesta să recupereze neajunsurile, să valorifice în mod compensatoriu potențialul sănătos, dar să nu neglijeze pe ceilalți copii din grupă. Intervenția educațională trebuie însoțită de atitudinea pozitivă a cadrelor didactice și a familiei față de copiii cu cerințe educative speciale.

Bibliografie:

- Alois, Gherguț, 2006, *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale – strategii diferențiate și inclusive în educație,* Editura Polirom, București;
- ***_Dezvoltarea practicilor inclusive în școli_, 1999Ghid managerial, UNICEF;
- ***_Integrarea școlară a copilului cu dificultate/cu nevoi speciale_ 2002,– Ghid pentru directorul de școală, Colecția CRIPS – Resurse pentru formare.

EDUCAȚIA COPIILOR CU CES – O ADEVĂRATĂ PROVOCARE

POP RODICA-ELEONORA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 TILEAGD, BIHOR

”*Eu sunt copilul. Tu ții în mâinile tău destinul meu. Tu determini în cea mai mare măsură dacă voi reuși sau voi eșua în viață. Dă-mi, te rog, acele lucruri care să mă îndrepte spre fericire. Educă-mă, te rog, ca să pot fi o binecuvântare pentru lume.*”

(*Child s Appeal, Mamie Gene Cole*)

Copiii cu cerințe educaționale speciale sunt acei copii care, din cauza unor dizabilități sau unor particularități sau dificultăți de învățare, au nevoie de o adaptare a procesului de predare. Integrarea școlară presupune un proces delicat, de adaptare a elevilor la cerințele școlii pe care o frecventează, de stabilire a unor raporturi afective cu toți membrii grupului școlar, de desfășurare cu succes a activităților școlare, cu dorința și scopul ca acești copii, în viitor, să reușească să se integreze în societate pentru a putea avea o viață cât mai independentă.

Pornind de la premisa că fiecare copil este unic și poate învăța în ritmul lui, cu condiția ca să fie identificată corect dizabilitatea sau dificultatea de învățare cu care se confruntă, școala inclusivă trebuie să răspundă nevoilor comunității și să asigure o participare egală a tuturor elevilor. Într-o unitate de învățământ care promovează egalitatea de șanse, răbdarea și toleranța față de cei care sunt diferiți, toți elevii beneficiază de toate drepturile și serviciile conform principiului ”resursa urmează copilul”.

Conform Ordinului MECTS 5574/2011, articolul 6, ”*pentru integrarea eficientă a persoanelor cu CES este necesară crearea unor servicii de sprijin specializate în asistența psihopedagogică de care să beneficieze copiii/elevii/tinerii integrați, precum și a unor servicii de consultanță pentru cadrele didactice din școala incluzivă, ceilalți elevi, familie și comunitate*”. Promovarea abordării pozitive a educării pe toate planurile a acestor copii, implicarea lor în activitățile școlare și extrașcolare, implicarea lor în luarea deciziilor, în alegerea subiectelor, temelor la care vor participa, adaptarea mediului de învățare fizic și psihologic, generează egalitatea de șanse, participarea și integrarea școlară și socială.

Educația deschisă nu se referă la schimbări majore și nici la noi reforme. Acțiunea educației deschise presupune lucrul cu elementele din programele strategice actuale, fiind necesară reorientarea priorităților în construirea proiectelor specifice. Printr-un sistem de educație deschis se dorește îndeplinirea simultană a următoarelor condiții: înlăturarea barierelor din calea accesului la educație, punând mereu accentul pe calitate și echitate, îmbunătățirea permanentă prin analiză și evaluare, conectarea la tehnologie prin competențele digitate, folosirea preponderentă a resurselor educaționale deschise, folosindu-le eficient și transparent în activitățile cu toți elevii.

Prin crearea bibliotecii școlare virtuale, manualelor digitale și deschise, licențelor deschise pentru educație, prin stimularea creatorilor de resurse educațional-deschise prin mecanisme asociate utilizării fondurilor comunitare, se dorește îmbunătățirea calității educației, creșterea interesului comunității față de educație, creșterea echității prin acces la resurse, stimularea inovației.

Educația deschisă le oferă tuturor elevilor posibilitatea de a studia împreună în lumea reală și le lărgește orizontul pentru a învăța și de la alte persoane decât profesorii lor. În centrul educației deschise se află o mentalitate și o cultură în care toți elevii, indiferent de dizabilitățile sau dificultățile

cu care se confruntă, sunt acceptați și valorizați. O doză de creativitate și ambiție împreună cu o planificare riguroasă și colaborare duce la rezultate extraordinare pe toate planurile, demonstrând odată cu trecerea timpului că învățarea nu trebuie să fie o corvoadă și că, indiferent de problemele de sănătate, se pot obține rezultate bune, iar mai târziu integrarea cu mai multă ușurință în societate.

Crearea unui spațiu educațional incluziv în școală, în care fiecare elev să se simtă încurajat, motivat, sprijinit și în siguranță, ameliorarea rezultatelor școlare a tuturor elevilor, predându-se în mod diferențiat materia și ținând cont de capacitățile și particularitățile de vârstă ale copiilor, reducerea situațiilor de absenteism, creșterea șanselor elevilor de continuare a studiilor, în special a elevilor cu risc de excluziune, vor duce la beneficii măsurabile și multiplicabile în sistemul educațional.

Cu ajutorul educației deschise, școala oferă o paletă tot mai largă de servicii educaționale care să atragă copiii și să le satisfacă cerințele. În școală trebuie să existe comunicare, înțelegere, un spațiu dominat de acceptare și diversitate, știindu-se faptul că din categoria copiilor cu cerințe educaționale speciale fac parte nu numai copiii cu deficiențe, dar și acei copii care prezintă manifestări repetate de inadaptare la cerințele programei școlare.

Fiecare copil are nevoie să fie valorizat, să beneficieze de practici educaționale deschise și flexibile. Prin susținerea cadrelor didactice și a specialiștilor pentru însușirea metodelor și instrumentelor eficiente în procesul de predare-învățare-evaluare, instrumente care să permită adaptarea predării în funcție de nevoile tuturor copiilor, prin folosirea resurselor deschise adaptate, se va facilita integrarea copiilor cu cerințe educaționale speciale în învățământul de masă.

Așadar putem concluziona că școala pentru diversitate pune în centrul atenției sale persoana umană ca ființă originală, unică și irepetabilă, accentuând ideea că în fiecare societate există persoane diferite, grupuri diferite, motivații, rațiuni și puncte de vedere diferite. (*M.L. Melero, 1998*).

Bibliografie:

- Anexă la ORDINUL nr. 5.574 din 7 octombrie 2011 pentru aprobarea Metodologiei privind organizarea serviciilor de sprijin educațional pentru copiii, elevii și tinerii cu cerințe educaționale speciale integrați în învățământul de masă
- Melero, M.L. (1998). Ideologie, diversitate și cultura, o școală pentru noua civilizație, *Primul Congres Internațional pe tema integrării,* Buenos Aires

ASIGURAREA ȘANSELOR EGALE LA EDUCAȚIE FUNDAMENT AL INSTRUIRII DIFERENȚIATE

SIMONA BRATU

ȘCOALA GIMNAZIALĂ "SFÂNTUL VASILE", PLOIEȘTI

În ultimele decenii ale secolului XX printre prioritățile politicilor educaționale promovate în plan internațional s-a aflat și asigurarea accesului la educație pentru toți copiii și respectarea principiului șanselor egale de educație. Dezvoltarea unei societăți depinde nu numai de indicatorii economici și de calitatea vieții, ci și de cei care vizează educația și calitatea școlii, în condițiile în care lumea de astăzi este o lume a competiției și a concurenței, dar și a solidarității și cooperării. O educație de calitate răspunde cerințelor clienților direcți-elevii și ale celor indirecți-părinții, comunitatea, societatea în ansamblul ei. În confruntarea cu numeroasele provocări pe care i le rezervă viitorul, educația reprezintă un instrument indispensabil pentru a atinge idealurile păcii, libertății și dreptății sociale.

În ultima parte a secolului XX, principiul egalității șanselor s-a constituit ca o prioritate a politicilor educaționale promovate pe plan internațional, inclusiv în România. În cadrul procesului de reformă a sistemului educațional național s-au dezvoltat noi concepții și practici educaționale, prin care școala se apropie și răspunde mai bine nevoilor pe care comunitatea socială concretă le are. O școală modernă trebuie să fie flexibilă și tolerantă față de diferențele fizice, socio-culturale, lingvistice, psihologice existente între elevi. Rolul școlii este acela de a oferi tuturor posibilitatea de a învăța în funcție de capacitățile și ritmul propriu. Prin urmare, în teoria pedagogică au apărut teorii cu privire la nuanțarea acțiunii de educație pentru a răspunde adecvat particularităților copiilor, îndeosebi la categoria celor care prezintă abateri de la starea de normalitate. Astfel, s-au promovat acțiuni complexe de asistentă a copiilor, atât medicală, socială dar și psihopedagogică, pentru a le asigura o dezvoltare optimă. Ca participant activ la procesul de predare-învățare, fiecare elev aduce cu sine o experiență personală, un ritm propriu de învățare, de abordare a problemelor de viață, de aceea, educația pentru toți presupune, printre altele, asigurarea posibilităților de participare la educație a tuturor copiilor, indiferent de cât de diferiți sunt ei, precum și identificarea acelor dimensiuni ale procesului didactic care să sprijine învățarea pentru toate categoriile de elevi.. În statele membre ale Uniunii Europene s-au adoptat strategii naționale și s-a conturat câte un cadru legislativ specific care, în acord cu Drepturile Omului, să asigure persoanelor cu dizabilități o integrare socio-profesională corespunzătoare. Se știe că la nivel mondial, peste două treimi din cele peste șase sute de milioane din

lumea întreagă, care au un anumit tip de dizabilitate, trăiesc în țări cu o economie slab dezvoltată; aceste persoane sunt discreditate, abuzate și doar o mică parte din ele beneficiază de educație sau reabilitare. Și în România se se caută soluții pentru rezolvarea unor probleme sociale de integrare a diverselor categorii de populație cu nevoi speciale. Acestor obiective le corespunde, în termeni de politici educaționale, promovarea învățământului incluziv, provocare ce necesită schimbarea mentalităților și atitudinilor referitoare la elevii diferiți, renunțarea la etichetare și oferirea de șanse egale de educație. Noile politici și programe educaționale propun integrarea acestor copii, atunci când este posibil, în sistemul obișnuit de învățământ. Astfel, incluziunea în educație implică, printre altele: valorizarea tuturor elevilor și a întregului personal didactic, participarea acestori elevi la activitățile școlare, reducerea barierelor în calea învățării și participării tuturor elevilor, perceperea diferențelor dintre elevi și acceptarea celor cu probleme de către colectivele de elevi, îmbunătățirea școlilor, atât pentru elevi cât și pentru dascăli etc.

O școală incluzivă are un etos primitor, semn al unui mediu în care elevii sunt apreciați, în care ei au o părere bună despre ei înșiși, în care se pot dezvolta; incluziunea în educație este doar un aspect al incluziunii în societate. Un astfel de exemplu îl reprezintă școlile vocaționale care sunt mult mai deschise în a accepta diversitatea; aici întâlnim elevi rromi, elevi cu dificultăți de învățare, elevi cu deficiențe senzoriale, vizuale, auditive, care reușesc să-și compeseze deficitele prin talent și să se integreze cu mai puține dificultăți de adaptare. Este ceea ce au în comun învățământul special și cel vocațional, bazele unei școli incluzive. Integrarea școlară reprezintă o particularizare a procesului de integrare socială a acestei categorii de copii, proces care are o importanță fundamentală în facilitatea integrării ulterioare în viața comunitară prin formarea unor conduite și atitudini, a unor aptitudini și capacități favorabile acestui proces. Integrarea copiilor cu cerințe educative speciale permite, sub îndrumarea atentă a cadrelor didactice, perceperea și înțelegerea corectă de către elevii normali a problematicii și potențialului de relaționare și participarea lor la serviciile oferite în cadrul comunității. Fiecare cadru didactic pus în ipostaza de a avea în colectivitatea sa un copil cu cerințe educative speciale acționează în urma unei reflecții îndelungate. Un lucru important pentru cadrele care lucrează cu acești copii îl reprezintă colaborarea cu părinții și consilierea acestora, implicarea lor directă în lucrul efectiv cu copii, nu în calitate de observator ci și de participanți activi. Părinții copiilor cu cerințe educative speciale trebuie să înțeleagă că au multe idei în a relaționa cu copiii lor în mod pozitiv și că pot să-i aprecieze mai mult. Ei sunt modele pentru copii lor și prin ei învață să trăiască în armonie cu lumea. Sarcina părinților și a cadrelor didactice este să-i ajute pe copii să învețe despre sentimentele lor și să le arate relația dintre sentimentele și comportamentul lor. Un fenomen des întâlnit în școala românească este cel al etichetării, mai ales a celei negative, ca evidențiere a dezavantajului, pe care copiii o înregistrează. Această atitudine pe care o are, de regulă, autoritatea reprezentată de un cadru didactic, părinte sau chiar un coleg, duce la trăirea unor complexe de inferioritate

cu efecte de marginalizare, timiditate negativism, neîncredere din partea elevilor cu probleme. Odată ce unui copil i s-a atașat o etichetă îi va fi foarte greu să se debaraseze de ea, ajungând să o accepte și să creadă că îl caracterizează. De multe ori, noi, profesorii, îi împărțim pe elevi în mai multe categorii: buni, răi, cu probeme de sănătate iar tendința este de a ne raporta diferit la aceștia; utilizarea etichetării în aprecierea elevilor noștrii, duce la stigmatizare, plafonare la limita exprimată de eticheta care i s-a aplicat. Se poate ajunge, astfel, la un alt fenomen și anume neputința învățată. Elevul este convins că nu poate rezolva o problemă sau situație dată și nici măcar nu încearcă. Este, de regulă, cazul elevilor nu prea silitori care dobândesc în școală idea că sunt nuli la diferitele discipline școlare. Astfel el ajunge, în timp, la concluzia că nu are nicio aptitudine și nu întreprinde nimic în niciun domeniu, chiar dacă multe activități îi sunt accesibile. Cunoașterea personalității elevilor constituie premisă diferențierii și individualizării demersurilor didactice, ca adaptare a activității la particularității elevului sau clasei de elevi. A-l ajuta pe elev să se autocunoască și, prin aceasta, să-și ia în stăpânire propria existență reprezintă un obiectiv pe termen lung al educației, prin care aceasta se convertește în autoeducație.

Bibliografie:

Dogaru-Ulieru,V., Draghicescu,L.,(2011), "Educație și dezvoltare profesională", Târgoviște, Editura "Scrisul Românesc";

Verza, E. , Păun, E.,(1998), „Educația integrată a copiilor cu handicap", Unicef;

Vrasmas, T., (2001), „Învățământ și⁄sau incluziv", București, Editura Aramis.

INOVAȚII ÎN ABORDAREA ȘI INTEGRAREA COPIILOR CU CES

STĂNICĂ FLORICA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ ACAD. „MARIN VOICULESCU" GIURGIU

Școala pentru diversitate pune în centrul atenției sale persoana umană ca ființă originală, unică și irepetabilă, accentuând ideea că în fiecare societate există persoane diferite, grupuri diferite, motivații, rațiuni și puncte de vedere diferite. (M.L. Melero,1998)

Pregătirea corespunzătoare a profesorilor și a altor categorii de specialiști este o condiție fundamentală pentru valorificarea diversității culturale în câmpul relațiilor sociale și comunitare.

Abordarea problematicii conținuturilor educației în condițiile integrării copiilor cu CES în învățământul de masă trebuie să se finalizeze cu realizarea unui curriculum diferențiat sau adaptat.

Acest curriculum trebuie să fie flexibil astfel încât fiecare elev să avanseze într-un ritm propriu în funcție de capacitățile sale de învățare.

Fiecare copil este unic și își are propria sa valoare, indiferent de problemele pe care le prezintă în procesul de învățare școlară. Recunoașterea drepturilor egale pentru toți oamenii, în general și pentru toți copiii, în special, fără discriminare, subliniază faptul că nevoile fiecăruia sunt la fel de importante.

În Declarația Mondială asupra „Educației pentru toți", la articolul 3, se afirmă: „Nevoile școlare ale persoanelor deficiente/ cu handicap cer o atenție specială. Trebuie întreprinse măsuri pentru asigurarea accesului la educație fiecărei categorii de persoane deficiente, ca parte integrantă a sistemului de învățământ".

Educația specială este o formă adaptată de pregătire școlară și asistență complexă (medicală, educațională, socială, culturală) destinată persoanelor care nu reușesc să atingă temporar sau pe toată durata școlarizării nivelurile instructive-educative corespunzătoare vârstei, cerute de învățământul obișnuit.

În România sunt utilizate multe concepte referitoare la persoanele care fac obiectul educației speciale: deficiență, incapacitate, handicap, dizabilitate, cerințe educative speciale.

Cerințele educative speciale (CES) desemnează necesități educaționale suplimentare, complementare obiectivelor generale ale educației, adaptate particularităților individuale și celor caracteristice unei anumite deficiențe sau tulburări/dificultăți de învățare, precum și o asistență complexă (medicală, educațională etc.).

Integrarea școlară desemnează un proces de adaptare a copilului la cerințele școlii pe care o urmează, de stabilire a unor raporturi afective positive cu membrii grupului școlar (clasă) și de desfășurare cu succes a prestațiilor școlare. Asimilarea de către copil a statutului de elev este rezultatul unor modificări interne în echilibrul dintre anumite dominante de personalitate cu consecințe în planul acțiunii sale.

Integrarea școlară a copiilor cu CES este o problemă stringentă care în ultimii ani a început să-și găsească rezolvarea și în țara noastră. O școală obișnuită cu o orientare incluzivă reprezintă mijlocul cel mai eficient de combatere a atitudinilor de discriminare, un mijloc care creează comunități primitoare și construiesc o societate incluzivă care oferă educație pentru toți copiii. Mai mult, asigură o educație eficientă pentru majoritatea copiilor și îmbunătățesc eficiența, chiar și

rentabilitatea sistemului de învățământ. Să nu uităm că și confortul psihologic oferit de mediu este determinant într-o evoluție a formării și dezvoltării personalității umane. Uităm adesea că ne naștem cu drepturi egale și că doar șansele nu sunt egale? Nu putem face abstracție de faptul că în țara noastră avem și copii instituționalizați. Important este să dorim să ne schimbăm atitudinea vis-à-vis de aceștia. Rolul nostru al tuturor este de a participa efectiv la schimbarea mentalității societății, oferind informații și practici ancorate în realitate. Trebuie să găsim diverse modalități de integrare socială a copiilor cu CES, pentru a diminua factorii care duc la o instabilitate emoțională, la un limbaj insuficient dezvoltat, la un comportament dificil.

Progresele înregistrate de psihologia şi pedagogia diferenţiată, perfecţionarea tehnicilor de cunoaştere a dezvoltării psihice a copiilor au permis să se distingă categorii mai nuanţate de copii în raport cu capacitatea lor de răspundere la exigenţele şcolare. În rândul acestora, alături de elevii cu CES integraţi individual, există şi elevi cu dificultăţi de învăţare, cu ritm lent de acumulare de achiziţii dar cu intelect normal. Confundaţi adesea cu elevii din prima categorie sunt nestimulaţi sau categorizaţi ca atare. Alternativă a învăţământului special, educaţia integrată permite acordarea serviciilor de sprijin pentru copiii cu posibilităţi reale de recuperare şi reintegrare, care altădată ar fi fost orientaţi către şcoala specială. Pentru a realiza integrarea copiilor cu CES, trebuie să acţionăm asupra diferitelor nivele de dezvoltare a personalităţii lor, şi anume: la nivel biologic, la nivel psihic, la nivel social.

Scopurile principale ale relaţiei dintre şcoală, familie şi comunitate, în vederea integrării copiilor cu nevoi speciale sunt:

- informarea şi sensibilizarea comunităţii locale cu privire la posibilitatea recuperării educaţiei chiar şi pentru copiii ce au abandonat şcoala;
- sporirea conştientizării din partea comunităţii şcolare a necesităţii implicării în transformarea şcolii într-o şcoală integrativă;
- schimbarea mentalităţii şi atitudinii opiniei publice faţă de copiii cu nevoi speciale;
- dezvoltarea unei reţele de cooperare în domeniul educaţiei, implicată în procesul de integrare (ex.: poliţia, serviciile sociale, spitale, etc.);
- implicarea părinţilor copiilor din clasă în vederea reacţionării mai rapide la probleme şi acordarea sprijinului suplimentar copiilor cu nevoi speciale;
- implicarea comunităţii în sprijinul acordat copiilor cu nevoi speciale;
- elaborarea programelor şcolare de informare şi pregătire a comunităţii locale pentru educaţia incluzivă, prin aceasta înţelegând adaptarea şcolii la cerinţele speciale ale fiecărui copil, indiferent de problemele acestuia, şi nu a copilului la cerinţele şcolii, găsirea unor strategii didactice adecvate, a unor metode şi tehnici de lucru specifice: planificare, instruire, evaluare.

Integrarea şcolară a copiilor cu cerinţe speciale în învatamântul de masă presupune:

- ✓ a educa copiii cu cerinţe speciale în şcoli obişnuite, alături de copiii normali;
- ✓ a asigura servicii de specialitate (recuperare, terapie educaţională, consiliere şcolară, asistenţă medicală şi socială etc.) în şcoala respectivă;
- ✓ a acorda sprijinul necesar personalului didactic şi managerilor şcolii în procesul de proiectare şi aplicare a programelor de integrare;
- ✓ a permite accesul efectiv al copiilor cu cerinţe speciale la programul şi resursele şcolii obişnuite (biblioteca, terenuri de sport etc);
- ✓ a încuraja relaţiile de prietenie şi comunicarea între toţi copiii din clasă/şcoală;
- ✓ a educa şi ajuta toţi copiii pentru înţelegerea şi acceptarea diferenţelor dintre ei;
- ✓ a ţine cont de problemele şi opiniile părinţilor, încurajându-i să se implice în viaţa şcolii;

- ✓ a asigura programe de sprijin individualizate pentru copiii cu cerinţe speciale;
- ✓ a accepta schimbări în organizarea şi dezvoltarea activităţilor instructiv-educative din şcoală.

Toți copiii sunt educabili și au dreptul la o formă de educație pe măsură. Guvernul și autoritățile locale sunt obligate să asigure condițiile necesare pentru educația tuturor copiilor. Reformele în educație iau în considerare și copiii cu dizabilități și/sau aflați în situații de risc.

Școlile obișnuite dezvoltă o serie de servicii de sprijin pentru copiii cu diferite cerințe educative speciale:

- ➢ Pentru copiii cu tulburări de limbaj și cu dificultăți de învățare există ,,centre logopedice interșcolare" care au specialist care desfășoară terapii specifice pentru corectarea tulburărilor de limbaj și pentru depășirea dificultăților de învățare. În aceste cabinete au acces toți copiii care frecventează învățământul obișnuit și care au fost depistați de către profesorii logopezi care funcționează aici ca având o tulburare de limbaj.
- ➢ Pentru copiii cu tulburări de comportament și dificultăți de adaptare există ,,centrele de asistență psihopedagogică" care dispun de consilieri psihopedagogi care oferă servicii atât copiilor aflați în situație de risc și criză cât și familiilor acestora. Pentru copiii cu deficiențe diagnosticați în comisiile pentru protecția copilului există serviciile profesorului de sprijin/intinerant.

Copiii cu deficiențe integrați în învățământul de masă au dreptul la terapii specifice de recuperare realizate de specialiști în domeniu, în funcție de dizabilitatea lor și, în plus, profesorul de sprijin realizează un plan de intervenție personalizat și adaptarea curriculară necesară, în urma consultării cu cadrul didactic de la clasă.

Pentru integrarea cu succes a copiilor cu CES în învățământul de masă, în grupele obișnuite de copii sunt necesare:

- ✓ Existența unor centre de resurse, informare și comunicare;
- ✓ Formarea inițială și continuă a cadrelor didactice în problematica CES;
- ✓ Adaptarea și flexibilitatea curriculum-lui (pre)școlar;
- ✓ Evaluarea progresului școlar al copiilor cu CES integrați în grădinițele obișnuite;
- ✓ Implicarea, încurajarea participării părinților, schimbul de informații, consilierea părinților în măsura solicitărilor și a necesităților, mobilizarea resurselor umane disponibile și competente.

Prezența în colectivul grupei a unor astfel de copii, solicită efort crescut din partea dascălului sub toate aspectele: pregătirea pentru lecții, pentru activități extrașcolare; atitudinea față de toți copiii grupei. Învățătorul/profesorul trebuie să ofere copilului cu CES tratarea individuală de care are nevoie în toate etapele unei activități, pentru ca acesta să recupereze neajunsurile, să valorifice în mod compensatoriu potențialul sănătos, dar să nu neglijeze pe ceilalți copii din clasă. Intervenția educațională trebuie însoțită de atitudinea pozitivă a cadrelor didactice și a familiei față de copiii cu cerințe educative speciale.

Bibliografie:

- Alois, Gherguț, *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale – strategii diferențiate și inclusive în educație,* Editura Polirom, București, 2006
- ***_Dezvoltarea practicilor inclusive în școli_, Ghid managerial, UNICEF, 1999
- ***_Integrarea școlară a copilului cu dificultate/cu nevoi speciale_ – Ghid pentru directorul de școală, Colecția CRIPS – Resurse pentru formare, 2002

ABORDAREA ȘI INTEGRAREA COPIILOR CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE

ENESCU NICOLETA
G.P.N. nr 4, PLOIEȘTI

Prin educație deschisă avem ca principal obiectiv adaptarea şcolii la cerinţele și la particularitățile speciale de învăţare ale copiilor, care manifestă anumite deficiențe, precum și o intervenție specifică prin reabilitare și prin o recuperare corespunzătoare.

Grădinița are o tendință inclusivă și se centrează pe cuprinderea tuturor copiilor, cu sau fără cerințe educative speciale, în limita potențialului de învățare, valorizând forțele copilului. Abordarea copilului cu cerințe educative speciale necesită adaptarea procesului instructiv-educativ, compensator și recuperatoriu, la potențialul de dezvoltare al fiecărui copil.

Conținutul activităților pe care îl desfășoară preșcolarii necesită o adaptare, în funcție de specificului fiecărui tip de deficiență. Procesul de cunoaştere se sprijină pe percepţie, preşcolarii având nevoie de un suport intuitiv în înţelegerea şi în asimilarea noilor cunoştinţe şi informaţii. Tot ceea ce transmitem celor mici trebuie să fie accesibil şi adaptat tratării individuale, diferențiat, să fie realizat prin respectarea particularităţilor psihice (determinate de tipul şi gradul deficienţei). Grădinița trebuie să asigure mediului de învăţare din punct de vedere fizic, psihologic şi social, procesele didactice (metodele utilizate, material didactic, timp de lucru alocat), nivelul de sprijin acordat preșcolarului fiind necesar să fie și acesta adaptat.

În grădiniță trebuie să facem loc activităților educativ-recuperatorii. Aici trebuie să ţinem seama de relaţia existentă între învăţare şi nivelul de dezvoltare al preșcolarului, cu respectarea particularităţilor individuale şi a personalităţii acestuia, în vederea valorificarea potenţialului intelectual şi aptitudinal al acestuia. Activitățile educative necesită să fie planificate astfel încât să asigure o succesiune după o logică strictă a informaţiei, o programare a proceselor şi operaţiilor cognitive a copilului cu cerinţe speciale.

Cunoaștem foarte bine faptul că fiecare copil este diferit. Acesta este interesat de un anumit lucru sau de un anumit aspect din cadrul programei școlare, are anumite abilități, motivații, nevoi de învățare. Cadrul didactic trebuie să cunoască preșcolarul cât mai bine și să planifice activități care să aibă legături directe între însuşirea cunoştinţelor teoretice şi aplicarea lor în condiţii practice variate, acest lucru având un mare avantaj în procesul educativ-compensator, mai ales pentru copiii cu deficienţe mintale şi senzoriale.

În cadrul planificării activităților din grădiniță trebuie întocmite planuri de intervenție personalizate, pentru preșcolarii cu cerințe speciale. Evaluarea formativă se poate realizat prin teste de evaluare raportate la curriculumul adaptat (fișe de lucru și teste de evaluare diferențiate), sarcinile preșcolarilor fiind în raport cu obiectivele stabilite (atingerea standardului minimal acceptabil al performanței școlare). Astfel, ei ar putea să obțină mai multă încredere în ei, să manifeste o dorință mai mare de a participa la lecții și să relaționeze cu colegii mult mai mult.

Toți copiii au dreptul la o dezvoltare personală, socială şi intelectuală şi trebuie să aibă asigurate ocaziile de a-şi desăvârşi potenţialul propriu de dezvoltare, iar cei care au nevoi sau cerinţe speciale de învăţare, dizabilităţi, trebuie să aibă acces la o educaţie adecvată şi de calitate (în funcţie de particularităţi, caracteristici care se referă la modul, stilul, ritmul şi specificul învăţării sale). Acestea pot fi asigurate în cadrul activităților pe care le desfășurăm în grădiniță, dar consider că pot da un randament mai mare dacă ar putea fi implicate unele resurse, membrii familiei și am avea și sprijinul unor persoane calificate în acest domeniu (consilieri, psihologi, specialiști) care să asigure servicii de specialitate, recuperatorii, terapii educaționale, consiliere școlară sau asistență socială și medicală, deoarece o serie de copii au particularităţi ce necesită un sprijin suplimentar sauimplică activităţi specifice pentru realizarea sarcinilor de învăţare.

Am întâlnit situații în care dificultăţile prin care trece copilul scot la iveală alte calităţi ale acestora (capacitate de memorare extraordinară, procesarea rapidă a informaţiei, talent în diverse arii de dezvoltare). Copiii aceștia manifestau un interes aparte pentru anumite activități. O bună colaborare dintre cadru didactic, familie şi îndrumarea acestora către specialiştii în domeniu are ca

efect integrarea cu succes a copilului în grădiniţă, crescând încrederea în forţele proprii şi ajutându-l să devină adult independent, cu şanse reale la o viaţă normalăşi fericită.

Procesul de integrare constituie o acțiune complexă care îmbină elementele personalității, abilități și competențe necesare adaptării și integrării sociale și elementele sistemului social, antrenamentul deprinderilor copilului în situații diverse de viață. Preșcolarul cu cerințe educaționale speciale trebuie să beneficieze de programe educaționale care să asigure în primul rând terapia și recuperarea, facilitând astfel adaptarea și integrarea sa în societate.

În activitățile pe care le desfășurăm cu preșcolarii trebuie să încercăm să ținem cont de câteva elemente care asigură atingerea unor scopuri în activități. În cazul în care copiii prezintă tulburări de conduită, este indicat să încercăm o comunicarea nonverbală cu aceștia, ascultarea activă, să direcționăm folosirea politeții și a respectului față de colegi, corectitudinea, fermitatea în rezolvarea problemelor, autocontrolul în cazul stărilor impulsive, apropierea fizică de copii, dacă se poate să îi implicam în luarea deciziilor, să le apreciem eforturile și realizările, să evitam confruntările și atitudinile de autoritate exagerate.

O mare importanță în vederea integrării copiilor cu cerințe educaționale speciale o are sprijinul pe care personalul didactic trebuie să îl aibă din partea managerilor unitaților de învățământ, pe tot parcursul procesului de învățare, în cel de proiectare şi de aplicare al programelor şcolare. Cadrele didactice, conducerea unității trebuie să inițieze acțiuni care să încurajeze formarea unor relaţii de prietenie, să faciliteze comunicarea între copiii din grupă și din unitate, cu familiile acestora, în vederea înţelegerii şi acceptarii diferenţelor dintre ei, de a ţine cont de problemele şi opiniile părinţilor, încurajându-i să se implice în viaţa şcolară și de a accepta schimbări în organizarea activităţilor instructiv-educative.

Cadrele didactice trebuie sa adopte atitudini prin care să dea dovadă de mult tact, să încerce să asigure un confort psihic, afectiv, un climat cald, de acceptare, de normalitate, la nivelul colectivului și să dezvolte motivaţii pentru activităţi şi pentru îndeplinirea scopurilor pe care acestea le presupun. Colectivul de preșcolari are un rol important în asigurarea integrarii colegilor cu cerințe speciale. La aceasta vârstă aceștia manifestă sensibilitate, acceptare, receptivitate, compasiune față de trăirile celorlalți și față de comportamentul lor. În grădiniță preșcolarii manifestă comportamente specifice, iar prin intermediul jocului, al activităților comune, liber alese sau al celor de dezvoltare personală(prin care pot lucra în echipă sau colaborând), aceștia pot descoperi pasiuni comune, pot manifesta anumite simpatii, relaționează mai cu ușurință, leagă ușor prietenii și se acceptă așa cum sunt.

Pentru o integrare mai ușoară, consinder că părinţii trebuie să participe la activitățile din grădiniță. Eu am propus acestora să îi însoțească pe parcursul activităților, scopul principal fiind acela de a dori binele copilului în primul rând. Prezența acestora, fie și pentru o anumită perioadă de timp, îl ajută pe copil. Sprijinirea preșcolarului pe timpul activităţilor din grădiniță este foarte utilă în vederea reuşitei integrării. Însă uneori ne lovim și de neimplicarea sau de indiferenţa altor părinţi în ceea ce priveşte problemele educaţionale ale copilului. Aceștia găsesc diferite explicații despre comportamentul preșcolarilor, refuzând să urmeze comunicarea cu instituțiile de specialitate, preferând să lase întreaga responsabilitate în sarcina noastră, a cadrelor didactice și a restului persoanelor implicate în procesul de învățământ. Alți părinți se simt depăşiţi de situaţie și își pierd directia sau încearcă să controleze comportamentul urât al copilului şi îi forţează să respecte regulile. Deasemenea, nu în toate unitățile beneficiem de sprijinul unor persoane abilitate să ne îndrume în vederea gestionării unor situații mai dificile, în care noi trebuie să acționăm. Am întâlnit și alte probleme legate de posibilităţile materiale reduse ale părinților, care nu pot urma anumite terapii în vederea îndrumării specializate, acest lucru îngreunând integrarea socială şi pe cea şcolară a copilului. O altă dificultate pe care am întâlnit-o în activitatea cu preșcolarii la grupa, a fost cea legată de numărului de copii (acesta ar trebui adaptat), de asigurarea unor condiții de lucru, spațiul de care dispune unitatea sau de o susţinere legală, prin care să fie rezolvate anumite situații care pot să apară.

Dacă am beneficia de cât mai multe informații, prin care să punem în practică metode diverse și dacă găsim cât mai multă deschidere și înțelegere din partea părinților, în vederea soluționării situațiilor cu care ne confruntăm, reușita integrarii în învățământul de masă ar fi mai ușoară și ar favoriza pregatirea preșcolarilor pentru etapa urmatoare, cea școlară.

STRATEGII EFICIENTE PENTRU ELEVII CU DIFICULTĂȚI DE ÎNVĂȚARE

STRÎMBEANU DANIEL
ȘCOALA GIMNAZIALĂ ”MIHAIL DRUMEȘ”, BALȘ, OLT

Abordarea elevilor cu dificultăți de înțelegere reprezintă o provocare importantă în sistemul educațional, necesitând o atenție deosebită și implementarea unor strategii adaptate pentru a asigura succesul lor în procesul de învățare. Adoptarea unui cadru de lucru care să țină cont de diversitatea abilităților și stilurilor de învățare ale acestor elevi este esențială.

Pentru a atinge acest obiectiv, introducerea unor strategii inovatoare reprezintă o direcție benefică. Aceste strategii pot implica utilizarea tehnologiilor educaționale, crearea de materiale didactice personalizate și dezvoltarea unor metode de predare adaptate nevoilor individuale ale elevilor. De asemenea, implicarea părinților și a resurselor comunitare poate contribui la susținerea acestor elevi în cadrul procesului educațional.

Prin implementarea unor astfel de practici inovatoare, se poate realiza o creștere semnificativă a eficienței activităților interactive de instruire. Elevii vor beneficia nu doar de o adaptare la ritmul și stilul lor de învățare, ci și de o creștere a încrederii în propriile capacități, ceea ce va conduce la o participare mai activă și la un succes mai mare în procesul educațional. Astfel, abordarea personalizată și inovatoare devine cheia în asigurarea unei educații incluzive și echitabile pentru toți elevii.

Câteva adaptări care pot contribui la creșterea succesului acestor activități:

Furnizarea unei copii a notițelor lecției:O inovație importantă este furnizarea elevilor a unei copii a notițelor lecției. Această practică vine în ajutorul celor care întâmpină dificultăți în luarea notițelor în timpul orei. Elevii au astfel posibilitatea de a se concentra mai bine asupra informațiilor prezentate, știind că pot reveni ulterior pentru a le parcurge în detaliu.

Furnizarea unui organizator grafic: Utilizarea unui organizator grafic, precum o schemă, un grafic sau o hartă tip păianjen, poate oferi elevilor o structură vizuală care îi ajută să conecteze informațiile cheie și să observe legăturile dintre concepte. Această strategie se dovedește eficientă în facilitarea înțelegerii și reținerii informațiilor.

Utilizarea instrucțiunilor pas-cu-pas: Informațiile noi sau complicate pot fi prezentate secvențial, în pași mici. Această abordare pas-cu-pas ajută elevii cu cunoștințe inițiale limitate, oferindu-le instruire explicită și detaliată. Prin prezentarea etapizată, elevii pot asimila mai ușor informațiile și pot construi temelia pentru cunoștințe mai avansate.

Combinarea Simultană a Informațiilor Verbale și Vizuale: Folosirea simultană a informațiilor verbale și vizuale este o inovație eficientă. Prezentarea informației verbale poate fi însoțită de elemente vizuale, fie pe un ecran, fie pe o fișă, pentru a sprijini diversele modalități de receptare ale elevilor.

Scrierea punctelor sau cuvintelor cheie pe tablă/whiteboard: Înaintea unei prezentări, profesorul poate evidenția cuvinte cheie sau puncte importante pe tablă sau whiteboard. Această practică ajută la concentrarea elevilor asupra elementelor esențiale și la anticiparea informațiilor de bază ale lecției.

Utilizarea unui echilibru între prezentări și activități: Echilibrul între prezentările orale și activitățile participative reprezintă un alt aspect inovator. Profesorii ar trebui să adopte strategii care combină prezentările susținute de informații vizuale cu activitățile interactive, adaptate la nevoile elevilor și la diversele stiluri de învățare.

Accentuarea recapitulării zilnice: Recapitularea zilnică a cunoștințelor deja dobândite este o inovație esențială. Aceasta oferă elevilor oportunitatea de a consolida informațiile și de a realiza conexiuni între noile cunoștințe și cele deja existente.

Moduri de recepție și exprimare pentru îmbunătățirea performanțelor: Adaptările care implică moduri de recepție și exprimare pot aduce un plus semnificativ în performanțele elevilor cu dificultăți de înțelegere.

Schimbarea modului de răspuns: Pentru elevii cu dificultăți de funcționare motorie fină, schimbarea modului de răspuns poate fi benefică. Sublinierea, selectarea din răspunsuri multiple sau sortarea sunt opțiuni care pot fi adaptate pentru a se potrivi nevoilor specifice ale elevilor.

Furnizarea unui scheme cu rezumatul lecției: O schemă cu rezumatul lecției poate fi un instrument util pentru elevi. Aceasta oferă un cadru structural, ajutându-i să urmărească lecția și să-și noteze propriile idei, fără a se simți copleșiți de volumul de informații.

Încurajarea utilizării organizatorilor grafici: Organizatorii grafici reprezintă o metodă eficientă de organizare vizuală a materialului. Elevii pot folosi astfel de instrumente pentru a evidenția și clasifica informațiile, facilitând înțelegerea și retentarea acestora.

Plasarea elevilor aproape de profesor: Pentru elevii cu deficit de atenție, plasarea lor aproape de profesor, tablă/whiteboard sau zona de lucru poate minimiza factorii perturbatori și îi poate ajuta să se concentreze mai bine pe activitate.

Utilizarea unor indicii care să semnalizeze aspecte importante: Asteriscurile sau marcatorii pot fi folosite pentru a evidenția întrebări sau activități importante în evaluare. Aceste indicii ajută elevii să-și gestioneze eficient timpul în timpul testelor sau evaluărilor**.**

Realizarea ierarhizată a fișelor de lucru: Profesorii pot să organizeze fișele de lucru cu probleme aranjate de la nivelul de dificultate simplu la complicat. Această abordare permite elevilor să experimenteze succesul rapid, stimulându-i să lucreze cu plăcere și eficiență.

Utilizarea unor facilitatori ai procesului de instruire: Elevilor li se pot oferi facilitatori, cum ar fi benzi cu litere și numere, pentru a-i sprijini în scrierea corectă. Riglele cu numere, calculatoarele și alte tehnologii asistative pot facilita procesul de învățare, adaptându-se nevoilor individuale ale elevilor.

Afișarea lucrărilor spre exemplificare: Exemplele cu lucrări finalizate pot fi afișate pentru a oferi elevilor un model clar al așteptărilor. Acest lucru îi ajută să-și planifice răspunsurile în consecință și să-și dezvolte abilitățile într-un context practic**.**

Utilizarea învățării mediate de colegi: formarea de perechi de elevi cu niveluri diferite de abilități pentru a-și revizui notițele, a studia pentru teste sau a realiza activități specifice poate îmbunătăți colaborarea și înțelegerea reciprocă.

Utilizarea timpilor flexibili de lucru: Elevilor care lucrează mai lent li se poate acorda timp suplimentar pentru a finaliza testele scrise, asigurându-se că aceștia au oportunitatea de a demonstra cunoștințele și abilitățile fără presiunea timpului.

Asigurarea practicii adiționale: Elevilor li se poate oferi timp suplimentar pentru practică atunci când este necesar pentru a stăpâni competențele și conținutul. Alocarea de resurse pentru practică adițională poate contribui la dezvoltarea fluenței în învățare.

Utilizarea substitute sau ajustări pentru teme: Elevilor li se poate permite să finalizeze proiecte în loc de prezentări orale sau invers. Flexibilitatea în a permite diverse moduri de exprimare poate stimula creativitatea și participarea activă a elevilor.

Adaptările inovatoare menționate mai sus sunt esențiale în crearea unui mediu de învățare inclusiv și eficient pentru elevii cu dificultăți de înțelegere. Implementarea acestor strategii contribuie la diversificarea și personalizarea procesului de instruire, asigurând că fiecare elev poate beneficia de o experiență de învățare de succes. Prin abordarea inovatoare a predării și prin integrarea adaptărilor, se deschide calea către un sistem educațional mai incluziv și echitabil, unde fiecare elev poate atinge potențialul maxim într-un mod adaptat nevoilor și stilurilor lor individuale de învățare.

Bibliografie

https://online.magicsens.eu/wp-content/uploads/2020/11/CES-Ghid-pentru-profesori-BT.pdf

EDUCAȚIA INTEGRATĂ A COPIILOR CU CES

ORBAN ERIKA-GABRIELLA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „BEM JOZSEF" SECUIENI, HARGHITA

Educația integrată se referă la integrarea copiilor sau tinerilor cu nevoi speciale, cu dizabilități sau cerințe educaționale speciale în instituțiile educaționale obișnuite, frecventate de copii sau tineri fără dizabilități. Accentul nu este pus doar pe prezența comună, ci și pe activitatea comună, jocul comun, învățarea comună și comunicarea reciprocă. Pentru părțile implicate, atât cea care primește, cât și cea care se integrează, acest proces necesită adaptare și implică atât dăruire, cât și primire. Educația integrată contribuie la dezvoltarea acceptării diferențelor în rândul copiilor sănătoși și al părinților lor, întărind sentimentul de toleranță și promovând dezvoltarea empatiei și a spiritului de ajutor reciproc. Unul dintre avantajele majore ale grădiniței și școlii obișnuite este stimularea auto-servirii copiilor, încurajarea învățării independente și obișnuirea cu aceasta. Prin urmare, este un principiu important, în cazul fiecărui copil cu dizabilități, să oferim doar ajutorul necesar, astfel încât să nu simtă că primesc ajutor din milă din partea colegilor sau a educatorului. Pe parcursul educației integrate, copilul cu dizabilități se pregătește pentru adaptarea în viața socială, deoarece comunitatea clasei este o reflecție a stratificării sociale. Integrarea reprezintă astfel un instrument natural pentru viitoarea integrare socială. În acest caz, copilul pleacă în fiecare dimineață din propria sa comunitate, din familia sa, și se întoarce în cuibul sigur care îi oferă siguranță, ceea ce influențează pozitiv procesul de adaptare școlară. Astfel, rolul părinților este crucial în procesul de integrare. Aceștia trebuie să fie luați în considerare în ceea ce privește nivelul de adaptare, observarea continuă a succeselor și eșecurilor, fiind cei care pot asigura dezvoltarea echilibrată a copilului, controlând dificultățile întâlnite în procesul de învățare.

Unul dintre dezavantajele majore ale educației integrate este că copilul cu dizabilități nu beneficiază de atenția unui specialist pe tot parcursul procesului educațional instituționalizat. Este și un dezavantaj dacă educatorul nu are cunoștințe adecvate despre educația copiilor cu nevoi speciale și nu manifestă disponibilitate pentru auto-dezvoltare, lăsând impresia că neglijează copilul cu dizabilități. Copilul poate experimenta frustrare și descurajare dacă colegii săi nu îl acceptă cu toleranță sau îl batjocoresc din cauza dizabilității sale. În educația normală, nu se acordă suficient timp diferențierii pentru acești copii, care pot avea nevoie de mai mult timp pentru dezvoltare decât colegii lor, ceea ce poate reprezenta un dezavantaj semnificativ pentru progresul lor.

Apariția educației și învățământului segregat a reprezentat un pas semnificativ, deoarece în trecut, persoanele cu dizabilități erau fie excluse din instituțiile obișnuite, fie prezența lor era pur formală, fără a beneficia de ajutorul de care aveau nevoie. Un avantaj este că în educația segregată, se așteaptă ca grupul de copii plasați în aceeași clasă sau instituție să formeze o masă omogenă, iar specialiștii specializați să se ocupe de ei, împărțindu-i în funcție de vârstă. Instituțiile segregate s-au specializat treptat în funcție de diferitele tipuri de dizabilități sau dificultăți de învățare. Majoritatea funcționează conform propriului curriculum, folosind materiale didactice specializate sau, uneori, manuale diferite. Dezavantajul este că izolarea nu pregătește pentru integrarea socială viitoare, iar la sfârșitul ciclului educațional, tânărul trebuie să învețe să se adapteze la așteptările sociale, deoarece, în timp ce în educația integrată copilul face deja parte din societate, relațiile sale cu colegii se întăresc, în cazul educației segregate, tânărul trăiește izolat de societate. În cele mai multe cazuri, deoarece este posibil să beneficieze de educație segregată și specializată doar în marile orașe, părinții se despart temporar de copiii lor pe perioada educației, pierzând un sprijin parental foarte important.

Prin urmare, obiectivul nu ar trebui să fie separarea, ci consolidarea relațiilor copilului cu colegii săi într-o școală în care diversitatea să fie naturală și binevenită. Fără îndoială, integrarea copilului cu dizabilități reprezintă o provocare atât pentru școală, cât și pentru educator. Unul dintre elementele cele mai importante este diferențierea individuală. Educatorul caută și recunoaște caracteristicile specifice și unice ale fiecărui copil, considerând normal faptul că majoritatea copiilor pot avea, într-un moment sau altul, dificultăți de învățare pe termen lung sau scurt, tratând dificultățile de învățare ca pe o componentă naturală a procesului de învățare, fără a căuta neapărat cauza în copil. Ajutorul individualizat trebuie oferit fiecărui copil, iar fiecare copil trebuie să fie provocat în funcție de capacitățile sale.

Astfel, arsenalul pedagogic trebuie să fie bogat și trebuie să includă: o prezentare maxim de interesantă și variată a programului de învățare, stimularea activității copiilor în diferite moduri, luând în considerare stilul și ritmul individual de învățare, impunerea sarcinilor adaptate la așteptările individuale sau chiar la tipul de activități selectate independent de copii. Programul pedagogic trebuie să acopere, de asemenea, dezvoltarea abilităților sociale ale copiilor cu nevoi speciale, precum și promovarea învățării comune cu colegii lor (munca în perechi, munca în grup).

SFATURI PENTRU UN PĂRINTE DE SUCCES
PROIECT SOCIO-EDUCATIV PENTRU PĂRINȚI CU COPII DIAGNOSTICAȚI CU TSA

LAURA MAGDALENA BORCEA
LILIANA ELENA IORDACHE
Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă "Maria Montessori", Constanța

Educaţia, definită în termeni foarte generali, este un proces al cărui scop esenţial este de a înlesni o anumită modificare de comportament. Părinţii sunt primii profesori ai copilului, ei începând educarea copilului din familie. Împreună cu părinţii, şcoala îşi are rolul ei bine stabilit, intervenind în dezvoltarea primară a copilului. În acest context, consilierea părinţilor în scopul îmbunătăţirii relaţiilor cu proprii copii, după principii ştiinţifice de psihopedagogie, devine o necesitate.

Părinţilor le revine rolul esenţial în creşterea copiilor, fiind datori să le asigure nu numai existenţa materială, ci şi un climat familial afectiv şi moral. Sunt situaţii în care familia consideră că este suficient să se ocupe doar de satisfacerea nevoilor primare (hrană, îmbrăcăminte, locuinţă, cheltuieli zilnice etc.), subestimând importanţa unei comunicări afective, aspect ce se reflectă negativ în dezvoltarea sentimentului de apartenenţă al copilului.

Prin intermediul acestui program ne propunem să consolidăm legăturile afective dintre membrii familiei (părinte-copil, părinte-părinte, copil-copil), dintre aceştia şi şcoală, aplicând sistematic metode fundamentate ştiinţific.

Acest proiect îşi propune să ajute părinţii copiilor diagnosticati cu tulburari din spectrul autist să învete să interacţioneze cu aceşti copii. Datorită problemelor cu care aceştia se confruntă, acţiunile desfaşurate în cadrul proiectului vor urmării:

a. *sprijinul emoţional* (a se da părinţilor ocazia de exprimare a emoţiilor fără critică sau condamnare);

b. sprijinul informaţional (a li se da părinţilor ocazia de a înţelege propria situaţie şi cea a educaţiei copilului lor);

c. sprijinul instrumental (ajutor în rezolvarea problemelor care ţin de educaţia copilului.)

Obiectivele principale urmărite :

- Dezvoltarea unei atitudini pozitive şi a unor percepţii sociale faţă de problematica creşterii, dezvoltării şi educării copiilor diagnosticati cu autism, precum şi eliminarea discriminărilor de orice natură.
- Formarea şi întărirea legăturilor dintre familie-copil-şcoală şi stabilirea responsabilităţilor ce revin fiecarei componente a triadei.
- Dezvoltarea deprinderilor educative ale părinţilor;
- Identificarea rolurilor parentale şi responsabilizarea părinţilor;

- Identificarea şi derularea unor activităţi de sprijinire a parteneriatului educaţional între şcoală şi familie, familie - şcolar, profesor – şcolar, părinte - profesor şi părinte- părinte.

Exemple de activitați:

Activitatea nr .1 - *"Tample Gardin" - cineforum*

In cadrul acestei activităţi parinţii copiilor diagnosticați cu tulburări din spectrul autist sunt invitați să vizioneze filmul *"Tample Gardin"*. In urma vizionarii filmului au loc discuții libere, părinții își vor exprima trăirile și sentimentele care i-au stăpânit în timpul vizionarii și vor constientiza ca autismul este un sindrom care nu se vindecă, dar copilul autist poate fi educat și îndrumat pentru dobândirea "autonomiei".

Modalităţi de evaluare: exprimarea sentimentelor trăite prin simboluri și desene grafice.

Activitatea nr. 2 - *" Preterapia la un copil autist"*

Activitatea îşi propune informarea părinţilor cu privire la modalitatea de a interacţiona direct cu copilul, pentru că nu vom avea câstig în interacţiunea şi lucrul cu acest copil dacă nu am reuşit în preterapie să avem control asupra copilului.

Temele abordate : *Interacţiunea cu un copil autism , Stabilirea relaţiei copil autist-terapeut, Obţinerea controlului asupra copilului, Cum obţinem contactul vizual, Cum învăţăm copilul că există consecinţe plăcute şi mai puţin plăcute* .

Modalităţi de evaluare: Chestionar – Cum ați obtinut „controlul"?

Activitatea nr. 3 - *" Comunicarea totală si eficientă"*

Activitatea îşi propune informarea părinţilor cu privire la modalitatea de a comunica direct cu copilul.

Temele abordate: *Avantajele comunicării totale, Atitudini de bază în comunicarea totală, Combaterea negativismului, Instrumente de comunicare şi vizualizare, Principiile vizualizării Reguli pentru o comunicare eficientă*

Modalităţi de evaluare: Exprimarea noţiunii de „comunicare eficientă„ printr-un cuvânt sau simbol.

Activitatea nr. 4 - *" Instrumente de comunicare vizuală"*

Activitatea îşi propune informarea părinţilor cu privire la programul cu pictograme utilizat în lucrul cu copiii cu autism, obiectivele programului, ideile greșite despre program și exerciții practice cu instrumente de comunicare vizuală.

Temele abordate: Brelocul, Ceasul cu pictograme, Dulapul sau raftul cu pictograme, Agenda cu pictograme, C.V.-ul copilului cu autism sau CARTEA VIEŢII, Cercul social, Timpul rămas până la un eveniment.

Modalităţi de evaluare: Elaborarea unui instrument vizual de către parinţi.(Ex: Cartea vietii)

Activitatea nr. 5 - *" « Autonomia personală – Independența socială »"*

Activitatea va consta în exerciții practice prin care părinții să conștientizeze faptul că „Autonomia totală la copilul autist nu este posibilă", ei fiind ghidați cum să le ofere copiilor lor suportul vizual necesar pentru o viață "Independentă și autonomă".

Temele abordate: Exerciții practice pentru dezvoltarea deprinderilor de viata independenta.

Modalităţi de evaluare: Chestionar – Ce înseamnă „autonomie" la copilul autist.

ABORDAREA METODELOR ACTIV-PARTICIPATIVE PENTRU CREȘTEREA INTERESULUI ELEVILOR CU CES PENTRU LIMBA ROMÂNĂ

BURUEANĂ IOANA-ALEXANDRA

COLEGIUL NAȚIONAL „MATEI BASARAB", BUCUREȘTI

Un obiectiv foarte important pe care școala îl are este integrarea copiilor cu CES în învățământul de masă. Interesul școlii este să-i pregătească pentru o viață cât mai normală, să fie autonomi și cu o dependență cât mai mică față de familie.

Am avut posibilitatea, în ultimii ani, să cunosc câteva cazuri de copii cu nevoi speciale cărora le-am fost profesoară în învățământul liceal. Cazurile pe care le-am avut la clasă erau de elevi diagnosticați cu dislexie, elevi cu deficit de atenție-ADHD, elevi cu tulburări din spectrul autist, dar și elevi cu sindrom Asperger. Consider că este foarte important să reușim să adaptăm stilul de predare-învățare-evaluare la nevoile acestor copii. Profesorul trebuie să ofere în activitatea școlară conținuturi și sarcini simplificate acestor copii, astfel încât ei să poată să acumuleze cât mai multe cunoștințe și deprinderi într-un ritm propriu de învățare. Consider că rolul profesorului de limba și literatura română este să solicite gândirea tuturor elevilor săi, incluzând elevii cu nevoi educaționale speciale, să-i ajute să învețe acționând, aplicând noțiunile studiate în contexte noi, să dezvolte simțul estetic al acestora. Pentru ca orele de română să fie mai antrenante, iar copii cu CES să se simtă integrați, am încercat să îmbin metodele tradiționale de predare-învățare cu cele moderne, menținând interesul și participarea activă a tuturor elevilor la lecție. Așadar, mijloacele de învățământ (scheme, liste, tabele, planșe, hărți conceptuale, mijloace audio-vizuale, retroproiectorul) au un rol foarte important în procesul didactic, contribuind la activarea atenției elevilor și la sporirea capacității lor de înțelegere. Îmbinarea metodelor tradiţionale de predare-învăţare cu cele moderne (brainstorming, metoda cadranelor, teoria inteligenţelor multiple, jocuri didactice, metoda ciorchinelui, lectura explicativă, metoda cubului), aplicate pe grupe de elevi, constituite în scopul învăţării prin cooperare, va conduce la stimularea interesului tuturor elevilor pentru studiul limbii române, eficientizarea procesului instructiv-educativ, prin dezvoltarea gândirii critice, a gândirii creatoare şi a gândirii prin analogie.

Cred că rolul profesorului este să creeze un climat afectiv pozitiv, să stimuleze încrederea în sine și motivația pentru învățare a elevilor cu CES, dar în același timp să încurajeze cooperarea din partea colegilor.

La disciplina limba și literatura română, de exemplu, în vederea dezvoltării vocabularului la elevi, am utilizat, cu precădere unele strategii activ-participative care să le îmbogăţească exprimarea, să le stimuleze interesul pentru cunoaştere și să favorizeze cooperarea. **Metoda ciorchinelui** se poate folosi mai ales în etapa de reactualizare a structurilor învăţate anterior sau în etapa de evocare (conform proiectărilor care au la bază tehnici ale gândirii critice), elevii fiind puşi în situaţia de a stabili conexiuni între elementele studiate, de a realiza câmpuri semantice, de a stabili familii de cuvinte. Prin această metodă se încurajează participarea întregii clase, elevii cu CES sunt integrați în dinamica orei, având posibilitatea să se exprime într-un ritm propriu. Metoda prezintă caracter stimulativ prin participarea tuturor elevilor la realizarea „ciorchinelui".

Metoda inteligenţelor multiple permite elevilor să se poată exprima prin acea dominantă intelectuală pe care o posedă. Această metodă se poate aplica cu succes la o lecţie de evaluare sumativă a registrelor stilistice. Astfel, elevii cu CES pot participa activ la procesul didactic, iar cunoştinţele dobândite pot fi raportate autonom, reflexiv, critic şi creativ.

Din experiența pe care am avut-o cu elevii cu CES, aceștia au răspuns foarte bine acestui tip de abordare a lecției, s-au integrat perfect în grupa din care făceau parte.

Hărțile mentale sistematizează informația astfel încât elevul să acumuleze cunoștințe folosindu-și memoria vizuală. Elevii cu CES răspund foarte bine acestui mod de abordare a lecției, fie într-o oră de literatură, fie într-o oră de limbă și comunicare.

Metoda cadranelor este o modalitate de sintetizare şi explicare a unui conţinut informaţional solicitând participarea şi implicarea elevilor în înţelegerea acestuia. Metoda poate fi descrisă astfel: se trasează pe tablă două axe perpendiculare, în aşa fel încât să apară patru cadrane. De exemplu, la o lecție despre vocabular, profesorul oferă elevilor un enunţ care conţine o eroare semantică. Elevii sunt solicitaţi să noteze în primul cadran respectivul enunţ, în cadranul al doilea tipul greşelii de exprimare, în cadranul al treilea să explice în ce constă greşeala prezentă în enunţul dat, iar în cadranul al patrulea să găsească alte enunţuri ce prezintă acelaşi tip de greşeală. Metoda este foarte antrenantă şi dezvoltă interesul elevilor pentru corectarea acestor tipuri de exprimări greşite. Activitatea se poate desfăşura atât frontal, cât şi pe grupe sau individual.

În cadrul orelor de limba şi literaturara română, deseori am folosit **metoda fişelor de lucru**. Metoda presupune împărţirea clasei în patru grupe (elevii se aşază în cerc). Fiecare grupă primeşte câte o fişă cu mai multe tipuri de exerciţii. Elevii rezolvă exerciţiile propuse într-un timp dat. Apoi, se alege câte un reprezentant pentru fiecare grupă care prezintă soluţiile exerciţiilor pe care le-a rezolvat. Acestă metodă este utilă, mai ales pentru elevii cu CES care au nevoie de un timp mai îndelungat pentru rezolvarea exercițiilor propuse. Această metodă a fişelor de lucru, îmbinată cu munca în grupe de elevi este benefică elevilor cu CES atât pentru verificarea unor cunoştinţe şi exersarea unor deprinderi, cât mai ales pentru menţinerea permanentă a atenţiei asupra problemelor studiate.

Brainstormingul, individual sau în perechi, favorizează înțelegerea rapidă a unor subiecte. Elevii scriu pe tablă toate lucrurile pe care le știu despre un anumit subiect.

Metoda cubului este o metodă modernă şi distractivă în lecţia de verificare a cunoştinţelor privind fenomenele lingvistice ce contribuie la apariţia unor inovaţii lexicale.

Consider că profesorul trebuie să le dezvolte elevilor, mai ales copiilor cu CES, dorinţa, emoţia de a studia limba română. Învăţarea şi evaluarea trebuie să fie deci, activităţi motivante, nestresante, să ajungă a deveni o bucurie. Este demonstrat ştiinţific că elevii reţin mai mult timp ceea ce aud, văd şi fac în acelaşi timp, iar acest lucru presupune utilizarea unor metode de predare-învăţare interactivă.

BIBLIOGRAFIE

1. Neacşu, Ioan, ***Metode şi tehnici de învăţare eficientă***, Ed. Militară, București, 1990.
2. Parfene, C., ***Metodica studierii limbii şi literaturii române în şcoală. Ghid teoretico-aplicativ***, Polirom, Iași, 1999.
3. Popenici, Ștefan, ***Pedagogie alternativă***,, Polirom, Iași, 2001.

CARACTERISTICILE DE DEZVOLTARE ȘI ÎNVĂȚARE LA COPIII CU DEFICIENȚĂ DE VEDERE

DODEA ANDREA

GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „POIENIȚA”

Dezvoltarea la om înseamnă formarea treptată a individului ca personalitate, proces complex bazat pe creştere, mai ales în plan bio-morfologic, maturizare, în plan psiho-funcţional şi pe socializare, în planul adaptării la condiţiile mediului comunitar. Tulburările procesului dezvoltării sunt inerente oricărei deficienţe sau incapacităţi cu caracter complex, generatoare de inadaptări stabile, adică unei stări de handicap. Așadar, dereglarea funcţionalităţii normale a parametrilor fundamentali a dezvoltării psihice duce la tulburări ale procesului dezvoltării cu consecinţe asupra procesului adaptativ.

Psihopedagogia deficienţilor vizuali, ca disciplină ştiinţifică, studiază problemele cunoaşterii psihologice şi îndrumării din punct de vedere educativ a nevăzătorilor şi slabvăzătorilor, precum şi procesul de recuperare socială a acestora. Dezvoltarea psihică şi fizică la deficienţii de vedere din perspectiva mecanismelor compensatorii

În cazul deficienţei vizuale, ca şi a altor tipuri de deficiență, se manifestă anumite tipuri de mecanisme compensatorii, menite să suplinească, într-un fel sau altul, capacitatea funcţională pierdută sau diminuată. O mare importanţă o au, la deficienţii vizuali, modalităţile senzoriale care suplinesc vederea sau trăsăturile de caracter care susţin realizarea unei autonomii personale. Nevăzătorul poate obţine pe cale tactil- kinestezică sau auditivă o mare bogăţie de informaţii pe care cei cu vedere normală le obţin numai pe cale vizuală. Pentru a fi înţeleasă ca un fenomen integral, compensaţia trebuie privită înainte de toate ca un mod de adaptare. În condiţiile apariţiei unei deficienţe vizuale, problema adaptării, sau a readaptării, capătă o importanţă sporită, fiind mobilizate disponibilităţi care altfel ar fi rămas neutilizate. Relaţiile organismului cu mediul înconjurător trebuie refăcute în condiţiile în care o funcţie senzorială esenţială este total sau parţial lezată. Se stabilesc noi corelaţii între analizatorii intacţi, ale căror “informaţii” sunt confirmate de practică. În lipsa surselor vizuale, importanţa lor creşte. Ei devin capabili de diferenţieri din ce în ce mai fine în limitele sensibilităţii lor. În cazul unei ambliopii reeducabile are loc un proces invers, de dezinhibare a zonelor vizuale şi de restabilire a relaţiilor lor intersenzoriale.

În primul rând modul de compensare este condiţionat de deficienţa primară, adică de natura, gradul, gravitatea şi cauzele deficienţei vizuale, de eventualele deficienţe asociate. Altfel compensează un copil atins de cecitate totală şi altfel un ambliop. Într-un fel compensează un miop şi într-alt fel un hipermetrop. Îngustarea câmpului vizual este altfel compensată decât pierderea câmpului profunzimii. În felul cum se manifestă compensaţia contează şi vârsta la care a apărut deficienţa vizuală, adică instalarea timpurie a mecanismelor compensatorii sau formarea lor târzie, în interferenţă cu deprinderile deja existente şi în condiţiile unor stări afective negative. Existenţa frecventă a unor consecinţe secundare negative ale deficienţei complică situaţia, căci şi ele trebuie compensate, ele handicapându-l pe copil tot atât de mult cât şi

deficitul primar. Consecinţele negative pot apărea pe planul dezvoltării fizice, intelectuale, psihomotorii şi afectiv – atitudinale, solicitând forme specifice de compensare. Procesele psihice pot sprijini dar pot şi contracara bunul mers al compensaţiei. Trăsăturile tipologice şi particularităţile individuale: fire activă sau pasivă, tip extravert sau introvert, instalare rapidă sau lentă a reflexelor etc, îşi au, şi ele, un rol condiţionat în procesul compensaţiei.

La nevăzători, tendinţa de amplificare a reacţiilor de orientare şi de apărare faţă de stimuli auditivi este o compensare spontană. La unii ambliopi, ochiul apropiat de obiect sau obiectul apropiat de ochi, în care caz se elimină şi convergenţa, constituie o formă de compensare spontană, adesea nocivă. Se pot distinge, pe de o parte compensarea spontană, care se poate manifesta în afara acţiunii educaţionale iar pe de altă parte compensarea dirijată, ale cărei mecanisme sunt stimulate şi dezvoltate în mod deliberat, ca parte a unui sistem de educaţie. Compensaţia se poate învăţa. Uneori compensarea dirijată constă într-un proces de autoeducaţie, pe care copilul îl desfăşoară la îndemnul şi sub îndrumarea educatorului. Uneori compensarea spontană se realizează nu numai prin mecanismele naturale de adaptare dar şi cu ajutorul unor instrumente, aparate sau alte instrumente ajutătoare, de natură tehnică (A. Rozorea, I. Muşu, 1997). O simplă lupă folosită de elevul ambliop poate ajuta compensaţia prin mijloacele restante ale analizatorului vizual. Cea mai importantă distincţie pentru orientarea proceselor compensatorii se referă la direcţia recuperatorie pe care o permite gradul deficienţei vizuale. În cazul cecităţii totale sau aproape totale se realizează înainte de toate o compensaţie intersistemică , în sensul că funcţia vizuală deficitară este înlocuită prin aportul eficient al celorlalte modalităţi senzoriale.

Pentru a suplini vederea sunt folosite la maximum şi interpretate relevant informaţiile oferite de celelalte simţuri. Importanţa lor biologică creşte pe măsură ce scade vederea. Simţul tactil este primordial pentru instruirea şi în general pentru educarea nevăzătorilor. Cititscrisul în Braille dar şi folosirea cubaritmului la aritmetică, a hărţii în relief la geografie şi a multor alte forme de material didactic se bazează pe percepţie tactilă. Dar nu este vorba de o percepţie exclusiv tactilă, ci de regulă tactil - kinestezică. Senzaţiile kinestezice şi cele tactile au la bază analizatori diferiţi dar ele se îmbină în activitatea cognitivă căci copilul cunoaşte prin palparea cu mana în mişcare. Datorită unui pipăit activ el poate percepe forma, volumul, mărimea, substanţa, duritatea, asperitate şi numeroase alte calităţi ale obiectelor. La nivelul micro-spaţiului, palparea deţine o echivalenţă informaţională de grad înalt cu văzul. O caracteristică a compensării prin acest contact dinamic este faptul că se realizează prin senzaţii succesive din care se construieşte mintal imaginea globală. Nevăzătorii, chiar dacă nu au reprezentări vizuale, percep spaţiul şi au noţiunea de spaţiu. O dovadă este însuşi faptul că ei se orientează în spaţiu, recunosc obiectele pe baza însuşirilor lor spaţiale, percep şi înţeleg relaţiile spaţiale, pot învăţa obiecte ca geometria sau geografia. Dificultăţile produse de deficienţa vizuală fac uneori ca elevii nevăzători să aibă şi unele reprezentări spaţiale greşite despre mărimi, distanţele sau formele unor obiecte mai greu de cuprins prin palpare. Se înţelege că astfel de reprezentări nu pot servi procesul compensării.

În concluzie, copiii cu deficiență de vedere se dezvoltă și învață prin primordial lege a compensației.

BIBLIOGRAFIE: ,,Integrarea şcolară a copilului cu handicap fizic”, Verza, E.

EDUCAȚIE INCLUZIVĂ ȘI DREPTURI EGALITARE

STANCIU MARIANA-ALINA

GRĂDINIȚA CU PROGRAM NORMAL NUMĂRUL 8, PLOIEȘTI

Educația incluzivă și drepturile egale în educație sunt aspecte fundamentale pentru o societate echitabilă și progresivă. Educația incluzivă se referă la un sistem educațional care acceptă și susține diversitatea de abilități, nevoi și caracteristici ale elevilor. Aceasta implică crearea unui mediu în care toți elevii, indiferent de diferențele lor, se simt acceptați, respectați și sprijiniți în dezvoltarea lor.

Drepturile egale în educație se referă la garantarea accesului la educație de calitate pentru toți, fără discriminare sau excludere pe baza originii sociale, a etniei, a sexului, a religiei, a abilităților sau a altor caracteristici. Aceasta înseamnă asigurarea că fiecare individ are șanse egale de a beneficia de oportunitățile educaționale și că nu există obstacole care să împiedice accesul la educație sau să limiteze progresul în cadrul sistemului educațional.

În primul rând, implementarea educației incluzive și a drepturilor egale în educație necesită angajamentul ferm al instituțiilor educaționale, al comunității și al societății în ansamblu. Aceasta poate implica adaptarea curriculumului, formarea profesorilor pentru a lucra cu o diversitate mai mare de elevi, asigurarea accesului la resurse și tehnologii adecvate, precum și promovarea unei culturi a respectului și a acceptării în școli și în comunitate.

De exemplu, o societate care investește în educație incluzivă și drepturi egale în educație nu numai că oferă șanse echitabile pentru fiecare individ, dar și se îmbogățește din diversitatea și perspectivele multiple aduse de către fiecare membru al său.

În al doilea rând, educația incluzivă se concentrează pe crearea unui mediu educațional care să fie accesibil și să răspundă nevoilor diferite ale tuturor elevilor, indiferent de abilități, origine, sex, identitate de gen, orientare sexuală sau alte caracteristici. Aceasta implică: accesibilitatea fizică și tehnologică**(** asigurarea accesului la clădiri și facilități educaționale pentru persoanele cu dizabilități sau nevoi speciale, precum și furnizarea de tehnologii și instrumente adecvate pentru a sprijini învățarea); diversitatea în curriculum**(** adaptarea și diversificarea curriculumului pentru a reflecta diversitatea culturală, lingvistică și experiențială a elevilor. Aceasta poate include abordarea subiectelor care reflectă o gamă largă de perspective și experiențe sociale); formarea continuă a cadrelor didactice(o pregătire a profesorilor pentru a lucra cu o varietate de elevi, inclusiv înțelegerea nevoilor specifice ale acestora și dezvoltarea strategiilor adecvate pentru a răspunde la aceste nevoi); sprijin individualizat(furnizarea de sprijin individual pentru elevi, fie că este vorba de susținere educațională, consiliere sau alte resurse necesare pentru a le permite să-și atingă potențialul maxim), promovarea unui mediu incluziv(dezvoltarea unei culturi școlare care să sărbătorească diversitatea și să promoveze respectul, înțelegerea și acceptarea diferențelor între elevi).

De asemenea, în ceea ce privește drepturile egale în educație, acestea implică eliminarea barierelor care pot împiedica anumiți elevi să aibă acces la oportunități educaționale sau să beneficieze de acestea în mod egal. Acest lucru poate însemna: accesul universal la

educație(garantarea că toți copiii au acces la educație de calitate, inclusiv cei din medii defavorizate sau marginalizate), absența discriminării(combaterea discriminării pe bază de rasă, etnie, religie, gen, orientare sexuală sau orice altă caracteristică în cadrul sistemului educațional), oportunități egale(asigurarea că toți elevii au șanse egale de a accesa resursele și oportunitățile educaționale, indiferent de originea lor sau de alte factori de identitate), suport pentru diversitate(crearea unui mediu care să sărbătorească și să sprijine diversitatea, recunoscând și valorizând contribuțiile aduse de fiecare elev în cadrul comunității educaționale).

În al treilea rând, implementarea acestor concepte necesită o abordare holistică, implicând colaborarea între factorii de decizie, profesori, părinți și comunitate pentru a crea un sistem educațional care să ofere un sprijin solid și egal pentru toți elevii.

Educația incluzivă reprezintă un angajament profund pentru a crea un mediu educațional care să fie accesibil și să răspundă nevoilor diversificate ale tuturor elevilor, indiferent de diferențele lor. Iată câteva aspecte-cheie: accesibilitatea fizică și tehnologică**(e**ducația incluzivă se concentrează pe asigurarea că spațiile educaționale sunt accesibile pentru toți elevii, inclusiv cei cu dizabilități fizice. De asemenea, implică furnizarea de tehnologii și instrumente adecvate pentru a sprijini învățarea, cum ar fi dispozitive de asistență sau software specializat), diversitatea și adaptarea curriculumului(curriculumul ar trebui să fie adaptabil pentru a răspunde la nevoile diferite ale elevilor. Aceasta poate implica modificări în metodologiile de predare sau în conținutul lecțiilor pentru a se potrivi mai bine diversității de învățare a elevilor), **s**prijinul individualizat(educația incluzivă recunoaște că fiecare elev are nevoi și ritmuri diferite de învățare. Astfel, oferă sprijin individualizat pentru a asigura că fiecare elev își poate atinge potențialul maxim), formarea cadrelor didactice**(** profesorii joacă un rol crucial în implementarea educației incluzive. Prin urmare, pregătirea și formarea lor continuă pentru a lucra cu o gamă largă de elevi și pentru a înțelege nevoile acestora sunt aspecte esențiale), parteneriatul cu comunitatea și părinții**(** implicarea comunității și a părinților în procesul educațional este importantă în educația incluzivă. Comunitatea poate oferi sprijin suplimentar, iar părinții pot contribui la înțelegerea nevoilor specifice ale copiilor lor), cultură a respectului **ș**i a acceptării**(** educația incluzivă promovează o cultură în care diversitatea este sărbătorită și respectată. Încurajează toleranța, empatia și înțelegerea reciprocă între elevi, creând astfel un mediu propice învățării).

Implementarea educației incluzive necesită o abordare holistică și colaborarea între diferiți actori în domeniul educației și în comunitate pentru a asigura că fiecare elev primește sprijinul și resursele necesare pentru a reuși în sistemul educațional. Este un efort continuu și evolutiv, care se adaptează în permanență pentru a răspunde nevoilor și schimbărilor în societate.

De exemplu, educația incluzivă reprezintă un angajament profund pentru a crea un mediu educațional care să fie accesibil și să răspundă nevoilor diversificate ale tuturor elevilor, indiferent de diferențele lor, iar accesibilitatea fizică și tehnologică, inseamnă că educația incluzivă se concentrează pe asigurarea că spațiile educaționale sunt accesibile pentru toți elevii, inclusiv cei cu dizabilități fizice. De asemenea, implică furnizarea de tehnologii și instrumente adecvate pentru a sprijini învățarea, cum ar fi dispozitive de asistență sau software specializat și diversitatea și adaptarea curriculumului, curriculumul ar trebui să fie adaptabil pentru a răspunde la nevoile diferite ale elevilor. Aceasta poate implica modificări în

metodologiile de predare sau în conținutul lecțiilor pentru a se potrivi mai bine diversității de învățare a elevilor.

Implementarea educației incluzive necesită o abordare holistică și colaborarea între diferiți actori în domeniul educației și în comunitate pentru a asigura că fiecare elev primește sprijinul și resursele necesare pentru a reuși în sistemul educațional. Este un efort continuu și evolutiv, care se adaptează în permanență pentru a răspunde nevoilor și schimbărilor în societate.

Educația incluzivă și drepturile egale în educație reprezintă piloni fundamentali pentru o societate echitabilă și pentru dezvoltarea personală și socială a fiecărui individ.

În concluzie, educația incluzivă nu se referă doar la integrarea elevilor cu nevoi speciale sau dizabilități în sistemul educațional, ci la crearea unui mediu care să răspundă nevoilor diverse ale tuturor elevilor. Aceasta implică adaptarea curriculumului, formarea continuă a cadrelor didactice, furnizarea de sprijin individualizat și promovarea unei culturi a respectului și a acceptării în școli și în comunitate.

Drepturile egale în educație implică garantarea accesului la educație de calitate pentru toți, fără discriminare sau excludere pe bază de rasă, etnie, sex, religie, abilități sau alte caracteristici. Este esențial să se asigure că toți elevii au oportunități egale de a accesa resursele și oportunitățile educaționale și că nu există obstacole care să împiedice progresul în cadrul sistemului educațional.

Implementarea acestor concepte necesită un angajament ferm și colaborarea între factorii de decizie, profesori, părinți și comunitate pentru a crea un mediu educațional care să ofere sprijin egal și solid pentru toți elevii. O societate care investește în educație incluzivă și drepturi egale în educație nu numai că oferă șanse echitabile pentru fiecare individ, dar și se îmbogățește din diversitatea și perspectivele multiple aduse de către fiecare membru al său. Este un drum continuu spre construirea unei societăți mai juste și mai incluzive, în care fiecare individ să aibă posibilitatea de a-și atinge potențialul maxim.

INTEGRAREA COPIILOR CU CERINTE EDUCATIVE SPECIALE IN GRADINITE

GODEANU CLARISA
G.P.P. „ION CREANGĂ”, CRAIOVA

„Fiecare copil are dreptul fundamental la educație și fiecărui copil trebuie să i se ofere șansa de a ajunge și de a se putea menține la un nivel acceptabil de învățare”

(Declaratia de la Salamanca – drepturile copiilor cu cerinte educative speciale)

Educaţia copiilor cu cerinţe educaţionale speciale este o sarcină care trebuie împărţită între părinţii acestora şi profesionişti. O atitudine pozitivă din partea părinţilor favorizează integrarea şcolară şi socială. Părinţii au nevoie de sprijin pentru a-şi putea asuma rolul de părinţi ai unor copii cu cerinţe speciale. Şcolile si implicit gradinitele “trebuie să includă în procesul de învăţământ toţi copiii, indiferent de condiţiile fizice, intelectuale, sociale, emoţionale, lingvistice sau de altă natură ale acestora”.

Pot fi copiii cu cerinte educative speciale integrati in gradinita?

In calitate de educator,am fost pusa deseori in situatia de a avea la clasa prescolari cu cerinte educative speciale si, in astfel de situatii, am incercat sa gasesc cele mai bune metode de predare-invatare pentru a-i determina pe toti participantii la actul educational sa se implice constient in activitatile derulate.

Copiii cu cerinte educative speciale nu doar ca pot fi integrati, **ci pot fi integrati cu succes** in gradinita si ulterior in scoala, ajutandu-i sa devina **adulti independenti si fericiti**.

Ce este integrarea?

- A educa copiii cu CES in gradinite obisnuite, alaturi de copii tipici;
- A crea planuri individualizate de intervenție în funcție de stadiul de dezvoltare al fiecărui copil părin implicarea unei echipe multidisciplinare formată din educator, psiholog, logoped, consilier școlar
- A permite accesul copiilor cu CES la programul si resursele gradinitei;
- A tine cont de problemele parintilor;
- A asigura programe de sprijin personalizate fiecarui copil cu CES;
- A acorda ajutor cadrelor didactice in procesul de aplicare si implementare a programelor de integrare.

Ce nu este integrarea?

- A ignora problemele si ingrijorarile parintilor;
- A ignora nevoie individuale ale copilului;
- A incerca integrarea copiiilor cu CES in gradinite obisnuite fara pregatirea si ajutorul necesar;

- A izola copiii cu CES in gradinitile obisnuite sau pozitionarea claselor speciale in extremitatea cladirii gradinitei sau separate de cladirea principala a gradinitei, departe de copiii tipici.

Care este varsta optima pentru integrarea unui copil cu cerinte educative speciale in gradinita?

Decizia asupra integrării unui copil cu cerinţe educative speciale în învăţământul de masă se ia, pentru fiecare caz în parte, în urma unei expertize complexe asupra copilului, a consultării factorilor direct implicaţi în acest proces şi a evaluării situaţiilor de risc.

În calitate de educator, am fost pusa in situatia de a avea la clasa prescolari cu cerinte educative speciale si, in astfel de situatii, am incercat sa gasesc cele mai bune metode de predare-invatare pentru a descoperi abilitățile fiecărui prescolar. Am tinut cont de faptul ca prescolarii integrati au nevoie de sprijinul nostru, al cadrelor didactice si de sprijinul colegilor de clasa. Ei nu trebuie exclusi in niciun fel, nu trebuie "uitati" in clasa, pornind de la ideea ca nu sunt la nivelul celorlați copii pe anumite arii curriculare.

Ce metode aplicam pentru a integra copiii cu cerinte educative speciale, armonios, in gradinita?

Din punctul meu de vedre mai exista doua etape/comportamente/sentimente cheie, si anume, **increderea si dragostea.** Fara sa acordam incredere si iubire copiilor cu CES, nu vom reusi sa ii ajutam. Abordarea pozitiva a comportamentului copiilor și exprimarea increderii in posibilitatile fiecarui copil de a reusi sunt de asemenei factori decisive în reușita integrării copiilor cu CES.
In activitatea educativa a copiilor cu cerinte educative speciale se poate folosi cu maxima eficienta **invatarea prin cooperare** .

Activitatile bazate pe invatarea prin cooperare permit evaluarea frecventa a performantei fiecarui copil care trebuie sa ofere raspuns in nume personal sau in numele grupului, copiii se ajuta unii pe ceilalți, incurajandu-se si impartasindu-si ideile, explica celorlalti, discuta ceea ce stiu, invata unii de la altii, realizeaza ca au nevoie unii de altii pentru a duce la bun sfarsit o sarcina a grupului.

Integrarea copiilor cu CES se poate realiza atât prin activitati educaționale cât ci si prin activitati extracurriculare. Activitati extracurriculare de tipul vizitelor la muzee, excursiilor si adrumetiilor, evenimente culturale și sportive permit dezvoltarea relatiilor interpesonale si o mai buna relationare a copiilor cu societatea.

Educatia integrata va permite copiilor cu CES sa traiasca alaturi de celalti copii, sa desfasoare activitati comune, dobandind abilitati in vederea adaptarii, integrarii si devenirii lor ca si ceilalti.
Aceste activitati sporesc interesul copiilor de cunoastere a frumusetilor naturale si de patrimoniu, formarea si dezvoltarea unor sentimente de pretuire a mediului natural in vederea adoptarii unui comportament ecologic adecvat.

Rolul familiei in integrarea copiiilor cu cerinte educative special în gradinita.

În condiţiile educatiei incluzive, **părinţii trebuie sa participe direct la viaţa gradinitei** şi pot influenţa anumite decizii care privesc procesul educaţional.
Absenţa sau indiferenţa părinţilor în ceea ce priveşte problemele educaţionale ale copilului vine în opoziţie cu ideea de integrare sau incluziune. Parintii trebuie să fie modele de acţiune şi comportament în acceptarea şi susţinerea integrării persoanelor cu cerinţe speciale din comunităţiile lor.

Prin comunicarea bilaterală, părinţii creează un parteneriat strâns în sprijinul copiilor, se formează comunitatea şi cultura şcolii, cadru în care aceştia se simt ca și "membri ai unei familii".

Bibliografie

1. Emil Verza, Florin Emil Verza (coordonatori), Tratat de psihopedagogie specială, Editura Universității din București, 2011.
2. Vrasmaș Ecaterina Adina, Introducere în Educația cerințelor speciale, Universitatea din București, Editura Credis, 2004 ;

STRATEGII DE INTEGRARE A COPIILOR CU C.E.S.

GÎTAN MARIA

GRĂDINIŢA CU P.P. „ION CREANGĂ" CRAIOVA

Din categoria copiilor cu C.E.S fac parte atât copiii cu deficienţe propriu zise, cât şi copiii fără deficienţe, dar care prezintă manifestări stabile de inadaptare la exigenţele şcolii. Din această categorie fac parte: copii cu deficienţe senzoriale şi fizice; copii cu deficienţe mintale, comportamentale; copii cu tulburări afective, emoţionale; copii cu handicap asociat; copii cu dificultăţi de cunoaştere şi învăţare; copii cu deficienţe de comunicare şi interacţiune. Indiferent de vârsta pe care o au, copiii au sentimentul demnităţii personale; copiii cu CES sunt interiorizaţi, refuzând comunicarea cu oricine; uneori reacţionând violent la frustrare. În timp, personalitatea copilului se dezorganizează şi apar stări psihice negative: nesiguranţa, ezitarea, pierderea respectului şi încrederii.

Cum putem ajuta elevul cu dificultăţi de învăţare ?

În primul rând, învăţătorul trebuie să posede cunoştinţe care îl fac capabil să recunoască tulburarea de învăţare a copilului . Care sunt acele simptome, modele de comportament, care sugerează prezenţa tulburării de învăţare ?

- În fazele ameliorate şi acute ale tulburărilor de învăţare apare o divergenţă între performanţele şcolare şi nivelul intelectual al copilului.
- Performanţă scăzută, care apare în clasele primare, iar în cazul afecţiunilor mai puţin grave apare mai târziu. Astfel de disfuncţii sunt: dislexia, disgrafia, discalculia.
- Un model comportamental tipic îl reprezintă tulburări ale atenţiei, hiperactivitate şi neurotizare secundară. În contextul colectivului., copilul nu acordă atenţie nici profesorului, nici colegilor, dispune de o necesitate motrică crescută, nu poate sta locului, eşecul sistematic datorat deficienţei intelectuale, respectiv faptului că elevul nu este capabil de performanţele colectivului, implică dezvoltarea unor simptome comportamentale neurotice secundare: ticuri, comportament inhibat, sau chiar opusul acestuia, comportament extravagant menit să compenseze deficienţele intelectuale.
- Sindromul cognitiv specific, care poate afecta una sau mai multe aptitudini.

Studiind cu atenţie semnele prezentate ale tulburărilor de învăţare, învăţătorul va fi treptat în stare să recunoască aceste deficienţe, conform criteriilor enumerate. Prin recunoaşterea tulburării de învăţare la elevi, învăţătorul a făcut primul pas în remedierea elevului. Din moment ce învăţătorul devine competent în stabilirea cauzelor dificultăţilor de învăţare, el va fi capabil să abordeze în mod diferenţiat învăţarea/ educarea acestui elev. Aceasta necesită eforturi şi energii suplimentare din partea învăţătorului, deoarece elevii cu dificultăţi de învăţare au nevoie de activităţi recuperatoare şi de o atitudine specifică, conform nevoilor individuale. Abordarea diferenţiată necesită o colaborare strânsă între pedagog şi psihologul şcolar. Pe de o parte, învăţătorului îi revin responsabilităţile abordării diferenţiate, pe de altă parte colaborarea lui cu psihologul şcolar măreşte eficacitatea intervenţiei educaţionale.

Strategii pedagogice privind recuperarea, corecţia şi dezvoltarea funcţiilor cognitive şi ale aptitudinilor parţiale deficitare

Intervenţia recuperatorie trebuie întotdeauna să respecte personalitatea şi nivelul de deficienţă al copilului. Criteriul de alegere a programului de dezvoltare, a etapelor programului intră în resortul unei persoane competente: psiholog, psihopedagog, profesor consilier. Ceea ce revine învăţătorului va fi aplicarea programului stabilit împreună cu psihologul, sub forma unor activităţi suplimentare (aditive la programa şcolară) în sălile de clasă. Consideram că nu există „reţete" pentru integrarea copiilor cu CES în învăţământul de masă. Cei care manifestă deschidere pentru integrarea acestora vor găsi şi strategiile potrivite. Fiecare copil are dreptul la educaţie şi merită să i se acorde o şansă. Învăţând împreună, copiii învaţă să trăiască împreună, să se accepte şi să se ajute la nevoie.

Integrarea copiilor cu CES conferă instituţiei şcolare rolul de componentă fundamentală a sistemului social, aptă să răspundă concret imperativelor de moment ale evoluţiei din societatea contemporană şi să rezolve o serie de probleme referitoare la nevoile de acceptare/ valorizare socială a fiecărui individ şi la capacitatea acestuia de a se adapta şi integra într-o societate aflată în continuă transformare.

În condițiile unei educații incluzive, metodele active de învățare prin cooperare au o mare eficienta si de aceea sugeram recurgerea la câteva posibile strategii de învățare care pot fi aplicate cu succes.

1. Predicțiile în perechi. Elevii vor fi grupați în perechi, având fiecare o foaie de hârtie și un creion. Profesorul le oferă o listă cu câteva cuvinte dintr-o povestire. În urma discuțiilor elevii vor trebui să alcătuiască o compunere sau un scenariu pe baza unor predicții în jurul unei liste oferite.
2. Știu/ vreau să știu/ am învățat. Elevii scriu pe o coloana ceea ce știu despre o temă, pe altă coloană ceea ce vor să știe și pe alta ce au învățat. La sfârșitul lecției se verifică ce cunoștințe noi au dobândit elevii.
3. Brainstormingul. Individual sau in perechi, elevii prezintă sau scriu pe hârtie toate lucrurile pe care le știu despre un anumit subiect.
4. Interviul în etape. Profesorul adresează o întrebare elevilor grupați câte trei-patru. Fiecare elev găsește o soluție și o formulează în scris. Apoi elevii se confruntă reciproc în legătură cu răspunsul, după care perechile se alătură altor perechi formând grupuri în care fiecare elev prezintă soluția partenerului.
5. Turul galeriei. Grupuri de 3-4 elevi lucrează la o problema care are drept rezultat un produs (schema,desen,compunere). După expunerea produselor, fiecare grup examinează produsele celorlalte grupe, discută, apoi fac recomandări.

Învățarea prin cooperare, ascultarea și acceptarea opiniilor, luarea împreună a deciziilor constituie momente active ale predării și învățării. Dacă strategiile tradiționale își propun cultivarea relațiilor de prietenie si înțelegere între copii, strategiile incluzive au un impact mai profund. Ele îi învață pe copii sa se accepte așa cum sunt, indiferent de etichetele pe care societatea le pune și să colaboreze în vederea realizării obiectivelor de interes comun.

Bibliografie

1. Vrasmaș Ecaterina Adina, Introducere în Educația cerințelor speciale, Universitatea din București, Editura Credis, 2004; 2. Emil Verza, Florin Emil Verza (coordonatori), Tratat de psihopedagogie specială, Editura Universității din București, 2011.

EDUCAȚIE DESCHISĂ – INOVAȚII ÎN ABORDAREA ȘI INTEGRAREA COPIILOR CU CES LA GRĂDINIȚĂ

GRIGORE GABRIELA VALERICA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ GREBĂNU

Educația deschisă reprezintă o paradigmă modernă în sistemul de învățământ, în care accentul se pune pe adaptabilitate, incluziune și inovație. În cadrul acestei abordări, integrarea copiilor cu cerințe educaționale speciale (CES) la grădiniță devine un aspect crucial pentru crearea unui mediu educațional echitabil și stimulant pentru toți copiii. În acest referat, vom explora principiile și practicile educației deschise, concentrându-ne asupra inovațiilor în abordarea și integrarea copiilor cu CES la grădiniță.

Educația deschisă se bazează pe o serie de principii fundamentale menite să transforme sistemul educațional într-un spațiu adaptabil și incluziv. Unul dintre aceste principii este adaptabilitatea la nevoile individuale ale copiilor. În contextul grădiniței, aceasta înseamnă recunoașterea diversității nivelului de dezvoltare și a stilurilor de învățare ale fiecărui copil. Programul educațional trebuie să fie flexibil, oferind posibilități pentru adaptarea conținutului și a metodelor de predare în funcție de ritmul și capacitatea fiecărui mic elev.

Incluziunea reprezintă un alt principiu-cheie al educației deschise. În acest context, incluziunea se referă la integrarea tuturor copiilor într-un mediu comun de învățare, indiferent de abilitățile lor individuale. În grădiniță, acest lucru se traduce prin crearea unei atmosfere prietenoase, în care copiii sunt încurajați să se ajute reciproc, să înțeleagă și să accepte diferențele. Prin această abordare, se promovează respectul reciproc și se dezvoltă abilitățile sociale ale copiilor.

Principiul diversității este, de asemenea, central în educația deschisă. Diversitatea este considerată nu doar ca o realitate demografică, ci și ca o resursă valoroasă. În grădiniță, se pune accent pe valorificarea diversității culturale, lingvistice și de abilități pentru a crea un mediu în care fiecare copil să se simtă reprezentat și apreciat. Această abordare contribuie la formarea unei atitudini pozitive față de diversitate încă de la vârste fragede.

Abordarea copiilor cu cerințe educaționale speciale (CES) în cadrul educației deschise impune implementarea unor strategii inovatoare. Tehnologia joacă un rol esențial în acest sens, furnizând instrumente adaptate nevoilor specifice ale copiilor cu CES. Aplicațiile și software-ul specializate pot fi personalizate pentru a se potrivi abilităților și ritmului de învățare al fiecărui copil. De exemplu, jocurile educative interactive pot fi adaptate pentru a dezvolta abilități specifice, facilitând astfel implicarea și progresul copiilor cu CES.

Inovația în abordarea copiilor cu CES include, de asemenea, colaborarea strânsă între cadrele didactice, specialiștii în educație specială și părinți. Comunicarea deschisă și cooperarea între aceste părți implicate sunt esențiale pentru identificarea nevoilor individuale ale copiilor și implementarea unor strategii personalizate. Prin această colaborare, se creează un sistem de suport eficient și integrat pentru copiii cu CES.

Integrarea copiilor cu CES la grădiniță necesită atenție la nivelul de pregătire și conștientizare a personalului didactic. Cadrele didactice trebuie să fie instruite pentru a identifica și a răspunde adecvat nevoilor diverse ale copiilor cu CES. Aceasta implică cunoașterea tehnicilor de adaptare a activităților și materialelor didactice pentru a se potrivi abilităților și stilurilor de învățare individuale.

Adaptarea curriculumului este esențială în procesul de integrare. Prin ajustarea activităților și obiectivelor, se asigură că fiecare copil poate participa și contribui la procesul de învățare într-un mod semnificativ. Integrarea socială este, de asemenea, o componentă crucială, iar promovarea interacțiunii pozitive între toți copiii contribuie la crearea unei atmosfere de acceptare și sprijin reciproc.

Educația deschisă, bazată pe principiile adaptabilității, incluziunii și diversității, reprezintă o paradigmă care transformă modul în care învățăm și dezvoltăm copiii, în special în cadrul grădiniței. În acest context, integrarea copiilor cu cerințe educaționale speciale (CES) devine o prioritate și o oportunitate de a crea un mediu educațional echitabil și stimulant pentru toți.

Prin aplicarea principiilor adaptabilității, grădinița devine un loc în care programul educațional se modelează în funcție de nevoile individuale ale fiecărui copil. Aceasta nu doar facilitează progresul academic, ci și promovează încrederea în sine și motivația pentru învățare. Fiecare copil, indiferent de abilitățile sale, este privit cu un ochi atent și sprijinit în parcursul său unic de dezvoltare.

Incluziunea înseamnă mai mult decât simpla prezență fizică într-o clasă; înseamnă crearea unei comunități în care fiecare copil se simte parte integrantă. Integrarea copiilor cu CES necesită un efort colaborativ între cadrele didactice, specialiștii în educație specială și părinți. Comunicarea deschisă și transparentă facilitează schimbul de informații și susținerea necesară pentru fiecare copil. Împreună, aceste părți implicate contribuie la construirea unui sistem de suport eficient, care se adaptează la nevoile individuale și oferă resurse adecvate.

În final, integrarea copiilor cu CES la grădiniță în cadrul educației deschise nu este doar un obiectiv, ci și un proces continuu de adaptare și îmbunătățire. Această abordare nu numai că promovează o învățare eficientă și susține dezvoltarea individuală a fiecărui copil, ci contribuie și la crearea unei societăți mai incluzive și mai pregătite să facă față diversității. Educația deschisă reprezintă astfel un pilon crucial în formarea viitoarelor generații, transformând învățarea într-un proces care să răspundă nevoilor și potențialului fiecărui copil.

PRINCIPIILE DE BAZĂ ALE PROCESULUI INSTRUCTIV-EDUCATIVLA COPII CU NEVOI SPECIALE

JIMBOREAN CRISTINA-IOANA-ADRIANA

GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „POIENIȚA”

Educația specială are în vedere un anumit tip de educație adaptată și destinată copiilor cu nevoi speciale. Una dintre principalele schimbări care caracterizează procesul educativ al persoanei cu nevoie speciale, este tendința actuală de a înlocui intervenția realizată în cadrul instituțional prin cea realizată prin intermediul familiei și prin mijloace deschise și semi-deschise.

Sintagma cerințe educaționale speciale este utilizată mai ales în domeniul psihopedagogiei speciale, unde semnifică necesitatea unor abordări diferențiate și specializate ale educației copiilor cu dizabilități/deficiențe mintale, intelectuale, ale celor cu afecțiuni neuropsihice, neurofiziologice, senzoriale, fizice, somatice.

Principiile didactice sunt un set de norme generale care dau un caracter funcțional procesului de învățământ, asigurându-i premisele necesare îndeplinirii obiectivelor și sarcinilor pe care le urmărește în desfășurarea sa.

În cadrul procesului instructiv-educativ al copiilor cu cerințe educative speciale se aplică în mare parte principiile didacticii generale, acestea fiind adaptate specificului și particularităților elevilor cu diferite deficiențe. Așadar principiile de bază ale procesului instructiv-educativ al copiilor cu nevoi speciale sunt:

- *Principiul unității/ corelației dintre sensorial și rațional, dintre concret și abstract în predare-învățare*. Acest principiu susține că orice proces de cunoaștere se bazează pe percepție, elevii având nevoie de suport intuitiv pentru a înțelege și a asimila noi cunoștințe.

- *Principiul accesibilității și tratării individuale, diferențiate* – acest principiu se realizează prin respectarea particularităților psihice, ale elevului, determinate de tipul și gradul deficienței. Principiul acesta are la bază stabilirea unor legături logice între cunoscut și necunoscut, între simplu și complex, între particular și general și între concret și abstract.

- *Principiul respectării particularităților de vârstă și individuale*- potrivit acestui principiu, în activitatea educativ-recuperatorie trebuie să ținem cont de relația existentă dintre învățare și nivelul de dezvoltare al copilului, respectând particularitățile individuale, a naturii interioare și a personalității elevului valorificând potențialul intelectual și aptitudinal al acestuia.

- *Principiul sistematizării, structurării și continuității*- acest principiu are în vedere necesitatea de a asigura succesiunea activităților educative având o logică strictă a informației, de a selecta și a corela cunoștințe după esențializarea acestora, de a le sistematiza și integra în sisteme evolutive corespunzătoare, de a programa procesele și operațiile cognitive în vederea dezvoltării ritmice și intensive a capacității de cunoaștere din partea elevului cu nevoi și cerințe speciale.

- *Principiul integrării teoriei cu practica*- acest principiu susține necesitatea de a stabili o legătură directă între însușirea cunoștințelor teoretice și aplicarea acestora în diverse condiții practice. În procesul educativ-compensator, cerințele acestui principiu prezintă un avantaj, mai ales pentru copiii cu deficiențe mintale și senzoriale.

- *Principiul participării conștiente și active a elevilor la activitățile educative- compensatorii și recuperatorii*- conform acestui principiu, elevul trebuie antrenat să devină, dintr-un simplu obiect al învățării, subiect al propriei formări și al propriului proces de dezvoltare, ca rezultat al activității sale pe plan fizic și intelectual. Acest principiu funcționează urmărind interiorizarea acțiunilor externe, fapt ce presupune asimilarea activă a noilor informații, adică reorganizarea permanentă a vechilor structuri cognitive prin integrarea noilor informații. O limită al acestui principiu poate să apară în cazul copiilor cu deficiențe mintale, având în vedere caracterul hipoactiv sau hiperactiv al acestora, activismul lor este neproductiv, iar procesul de interiorizare se desfășoară anevoios din cauza participării sumare, defectoase a componentei verbale, care nu reușește să asigure nivelul necesar de generalizare. Drept consecință, efectul acestor tulburări afectează semnificativ procesul de acomodare al copilului la situația de învățare.

- *Principiul însuşirii temeinice a cunoştinţelor, priceperilor şi deprinderilor*- potrivit acestui principiu, în activitățile instructiv-educative, însușirea cunoștințelor are la bază ordonarea și încadrarea lor în sisteme flexibile unde pot fi ușor actualizate și valorificate în rezolvarea sarcinilor școlare. Aplicarea acestui principiu presupune capacitatea de a utiliza cunoșințele în situații obișnuite de viață, stimularea înțelegerii noilor cunoștințe și evitarea memorării mecanice a acestora, fixarea informației în contexte variate de viață, solicitarea elevilor de a se exprima, pe cât posibil, cu ajutorul propriilor cuvinte.

Principiile prezentate anterior reprezintă o adaptare a principiilor didacticii generale.

BIBLIOGRAFIE:

1. Ionescu Miron, Radu I., Didactica modernă, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1995;
2. Conf. univ. dr. Andrea Hathazi- Fundamntele psihopedagogiei special- suport de curs;
3. Nicola Ioan, Tratat de pedagogie școlară, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1996
4. A. Bunescu, Principii de organizare și desfășurare a procesului de învățământ, în „Didactica” București, Editura Didactică și Pedagogică, 1989

INTEGRAREA ELEVILOR CU CES ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

ENACHE IONUȚ

ȘCOALA PROFESIONALĂ SPECIALĂ BALȘ

Cerințele educative speciale reprezintă acele cerințe speciale față de educație, cerințe suplimentare și complementare competențelor generale ale educației, în raport cu elevul. Dacă aceste cerințe speciale nu sunt abordate adecvat, atunci nu se mai poate vorbi despre egalitatea de șanse, în vederea participării și integrării școlare și sociale a elevului.

Fiecare elev este unic, din această cauză acesta prezintă particularități individuale și de relație cu mediul, trăsături care necesită o evaluare și o abordare personalizată. Asemenea elevilor din învățământul de masă, sunt și elevii cu deficiențe, care au aceleași trebuințe în vederea creșterii și dezvoltării.

Elevii cu CES se diferențiază de elevii din învățământul de masă din punct de vedere al temperamentului, motivațiilor și capacităților. Acest concept al cerințelor educative speciale, implică pregătirea de ansamblu a școlii, dar și a societății, pentru a primii și satisface participarea persoanelor cu handicap la medii școlare și sociale obișnuite. Școala este cea care oferă persoanelor cu deficiențe posibilitatea pentru o integrare mai ușoară în cadrul societății, dar și pregătirea acestora pentru desfășurarea activităților în cadrul acesteia.

Educația se desfășoară în cadrul instituțiilor școlare, școala având misiunea de a implica ideea de schimbare dar și misiunea de a răspunde potențialului și aspirațiilor elevilor.

Integrarea școlară este un proces de includere a elevilor în clase și grupe obișnuite la activitățile educative formale și nonformale, a elevilor care sunt considerați ca având anumite deficiențe, fiind încadrați în categoria elevilor cu cerințe educaționale speciale. Integrarea elevilor cu cerințe educaționale speciale reprezintă o particularitate socială a acestor categorii de elevi, proces educativ care are o importanță foarte mare în integrarea ulterioară a acestora în cadrul societății. Această integrare nu se poate face decât prin atenta supraveghere a profesorului, căruia îi revine misiune de a-i face pe elevii normali să înțeleagă problematica și potențialul de relaționare al acestora cu elevii cu cerințe speciale, dar și că serviciile de care beneficiază ei, dar și ceilalți, îi pregătesc pentru societate.

Referitor la educația specială, aceasta se referă în primul rând la adaptarea, completarea și flexibilitatea educației pentru anumiți copii în vederea egalizării șanselor de participare la educație în medii de învățare obișnuite, medii normale care se găsesc în învățământul de masă.

În vederea integrării elevilor cu CES este nevoie de respectarea mai multor condiții, precum: condiții de stimulare și sprijin a dezvoltării din cele mai timpurii perioade, flexibilitate didactică, adaptarea curriculumului la posibilitățile individuale, individualizarea educației, protecție socială, programe individualizate de intervenție, dar și integrare școlară și socială. În sprijinul integrării vin centrele speciale care se axează pe particularitățile individuale de dezvoltare. Aceste centre sunt considerate ca fiind o unitate în dezvoltarea copilului, stilul unic prin care se face adoptarea de învățare a celui cu deficiențe.

Educația integrată a elevilor cu CES urmărește dezvoltarea capacităților fizice și psihice a acestora care să-i apropie cât mai mult de copii normali. Profesorii sunt cei care au responsabilitatea includerii, acomodării și prelucrării elevilor cu cerințe speciale.

INTEGRAREA COPIILOR CU CES ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE

IVAN ADELA-ALINA
DASCĂLU MIHAELA
GRĂDINIȚA P. P. NR. 16 TECUCI

Educația incluzivă reprezintă un pilon esențial al societății moderne, iar copiii cu cerințe educaționale speciale (CES) au nevoie de abordări inovatoare pentru a-și atinge potențialul maxim.

Din categoria copiilor cu CES fac parte atât copiii cu deficienţe propriu-zise, cât şi copiii fără deficienţe, dar care prezintă manifestări stabile de inadaptare la exigenţele grădiniței. Din această categorie fac parte copii cu:

- deficienţe senzoriale şi fizice;
- deficienţe mintale, comportamentale;
- tulburări afective, emoţionale;
- deficienţe de comunicare şi interacţiune;
- dificultăţi de cunoaştere şi învăţare.

Indiferent de vârsta pe care o au, copiii au sentimentul demnităţii personale; sunt interiorizaţi, refuzând comunicarea cu oricine; uneori reacţionând violent la frustrare. În timp, personalitatea copilului se dezorganizează şi apar stări psihice negative: nesiguranţa, ezitarea, pierderea respectului şi încrederii.

În continuare, vom prezenta câteva strategii specifice care pot facilita integrarea copiilor cu CES în mediul educațional timpuriu:

- **Evaluare precoce și personalizată** care va servi drept bază pentru planificarea intervențiilor adecvate și pentru dezvoltarea unui plan individualizat și adaptat;
- **Colaborare strânsă cu părinții,** stabilind o comunicare deschisă și regulată, oferind informații valoroase cu privire la nevoile acestuia, precum și sprijin în implementarea strategiilor acasă. Colaborarea între grădiniță și familie este esențială pentru succesul integrării;
- **Mediul fizic** este adaptat nevoilor copiilor cu CES. Acesta poate include facilități fizice accesibile, echipamente specializate și materiale didactice adaptate;
- **Planificare individualizată** care să țină cont de nevoile unice ale fiecărui copil. Planurile trebuie să fie flexibile și ajustate în funcție de progresul fiecărui copil;
- **Instruire adaptată** pentru a se potrivi stilurilor și ritmului de învățare al fiecărui copil, folosind metode variate și resurse diverse pentru a facilita înțelegerea și implicarea activă a copiilor;
- **Sensibilizare și educare** prin organizarea de sesiuni pentru ceilalți copii din grup și pentru părinții acestora. O înțelegere mai profundă a colegilor cu CES poate promova acceptarea și sprijinul reciproc;
- **Program flexibil** care să permită adaptarea activităților în funcție de ritmul și nevoile copiilor cu CES;

- **Sprijin în clasă** prin intermediul asistenților educaționali specializați în nevoile copiilor cu CES. Acești profesioniști pot oferi sprijin direct și pot lucra împreună cu educatori pentru a implementa strategii eficiente;
- **Promovarea interacțiunii sociale** în care copiii cu CES să se simtă acceptați și să poată interacționa cu ceilalți copii. Activitățile de joc și proiectele de grup pot fi utilizate pentru a încuraja relațiile sociale pozitive;
- **Formare adecvată pentru educatori** care ar trebui să acopere atât aspecte teoretice, cât și strategii practice de predare și gestionare a comportamentului;
- **Tehnologie asistivă** integrată în procesul de învățare. Aplicațiile și dispozitivele specializate pot oferi suport în dezvoltarea abilităților cognitive, comunicare și interacțiune socială;
- **Monitorizare și evaluare continuă** urmărind progresul fiecărui copil și ajustate planurile și strategiile în funcție de nevoile individuale și evoluția acestora. O abordare flexibilă și adaptabilă este esențială pentru a asigura succesul pe termen lung;
- **Activități incluzive** care să promoveze participarea activă a tuturor copiilor. Fie că este vorba despre proiecte artistice, jocuri sau alte activități, accentul trebuie să fie pus pe integrarea și colaborarea între toți copiii.

Prin implementarea acestor strategii, educația timpurie poate deveni un mediu incluziv, care să sprijine dezvoltarea integrală a fiecărui copil, indiferent de nevoile sale specifice.

În ansamblu, integrarea copiilor cu CES necesită empatie, flexibilitate și o înțelegere profundă a nevoilor individuale ale fiecărui copil, reprezentând un pas esențial către o societate mai incluzivă.

În continuare, vom enumera doar o parte din activitățile desfășurate, privind integrarea copiilor cu CES în educația timpurie: jocuri interactive, muzică și mișcare, activități artistico-plastice/practice, povești interactive, jocuri de rol, învățarea prin experiență, puzzle-uri, activități de grup, etc. Adaptarea acestor activități la nevoile individuale ale copiilor cu CES le dezvoltă abilitățile sociale, de comunicare, cognitive, motorii, lucrul în echipă, fiind esențiale pentru o dezvoltare pozitivă și o integrare reușită în comunitate. Aceste activități trebuie să fie implementate și să continue să evolueze pentru a se asigura că fiecare copil are șansa de a-și realiza potențialul.

În concluzie, integrarea copiilor cu CES în educația timpurie necesită o abordare cuprinzătoare, adaptabilă și colaborativă. Prin implicarea părinților, prin utilizarea tehnologiei, personalizarea programelor educaționale, formarea continuă a cadrelor didactice și implicarea comunității, putem crea un mediu educațional care să sprijine dezvoltarea și integrarea armonioasă a tuturor copiilor, promovând astfel diversitatea, respectul și colaborarea între copii și cadrele didactice.

ADAPTAREA CURRICUMULUI LA MATERIILE TEHNICE

PROF. GUȚEȘ CĂTĂLINA , LICEUL TEHNOLOGIC „ ANGHEL SALIGNY„ BACĂU

În vederea parcurgerii cât mai ușoară a modulelor tehnice , a elevilor cu cerințe speciale curriculum se adaptează în funcție de nevoile lor .

În antetul curriculumului sunt trecute numele profesorului care propune acel curriculum , a elevului , numărul certificatului justificativ, diagnosticul , clasa , modulul și perioada de implementare a acestuia.

În curriculum, se pot folosi metode tradiţionale , metode moderne, activ-participative, pentru predare-învăţare-evaluare precum și de selectare a informaţiilor prezentate în documentele specifice modului pentru orelor de laborator tehnologic sau instruire practică.

Strategiile didactice, care cuprind activitățile de învățare, mijloacele şi instrumentele de lucru pentru fiecare secvență didactică, sunt centrate pe elev şi sunt adaptate competenţelor generale şi specifice. Activitățile de învățare se desfăşoară individual sau prin integrarea elevului în grupe, asigurând astfel sincronizarea informaţiilor cu explicaţiile şi a aplicațiilor practice precum și menținerea unei colaborări permanente cu elevul .

Din programa școlară a învătământului tehnologic nu se vor reduce lecțiile , termenii științifici ,ce se va încerca o explicare mai amănunțită a termenilor pentru a se realiza o înlanțuire logică a etapelor de lucru.

Se vor folosi diverse materiale didactice ilustrate , scheme și exemple practice pentru o înțelegere mai ușoară a lecțiilor. Elevii cu CES vor fi implicați activ în rezolvarea diferitelor sarcini de lucru în cadrul unor grupuri sau la lucrul în perechi solicitandu-se mereu părerea . Pentru finalizarea diferitelor sarcini se va stabili un orar individualizat, adaptând timpul la ritmul lor de învăţare.

Elevul cu CES va fi sprijinit atât de colegul de bancă cât și de întregul colectiv . Profesorul de la clasă trebuie să urmărească și să ajute în mod sistematic activitatea lui individuală. Părinții trebuiesc implicati mereu în activitățile și viața școlară a elevului cu cerințe speciale.

Elevul poate să lucreze în ritm propriu , să utilizeze diverse echipamente sau scule pentru a se obișnui cu ele și pentru a le înțelege întrebuințare , efectuând sarcini de lucru separate .

Elevul cu CES poate să efectueze diferite teste cu o dificultate mai redusă , poate răspunde oral la întrebările profesorului ori de câte ori este solicitat. Deasemenea ,elevul poate cere informații

suplimentare în cazul când acesta consideră ca nu a înțeles ceva , astfel el este cuprins și în activități frontale **.**

Se încearcă cât mai mult prin strategiile abordate și cu o bună colaborare cu profesorul psihologic al școlii ,integrarea cât mai bună în colectivul clasei precum și adaptarea în procesul de învățare **.**

Pentru atingerea obiectivelor cadru se face o selecție a informațiilor necesare desfășurării activităților. Obiectivele de referința se respectă întocmai **.**

În cadrul orelor se va urmarii:

- dezvoltarea unui mediu deschis care să determine manifestarea liberă a elevului în diverse contexte școlare;
- respectarea individualităţii fiecărui elev implicat în activităţile de învăţare a unor noţiuni generale tehnice , astfel crește respectul faţă de sine şi faţă de ceilalţi;
- disponibilitatea de a lucra în echipă şi de a colabora cu colegii;,
- utilizarea termenilor tehnici în diverse situaţii de comunicare;
- susţinere pentru a putea înţelege noţiunile tehnice şi sarcinilor de lucru.

Ca și activități de învățare se va utiliza un limbaj adecvat nivelului de înţelegere a elevului. fişe de lucru diferențiate **,** termeni necunoscuți cât mai puțini **,** parcurgerea unei secvenţe din lecţie cu întrebări ajutătoare și în rezolvarea unei sarcini de lucru cu sprijin direct.

Modalitățile de evaluare folosite pot fi **:** observare sistematică, fişe de lucru, realizare de schiţe şi scheme, testul , evalurea prcatică.

ROLUL CADRULUI DIDACTIC ÎN IMPLEMENTAREA PROGRAMULUI DE INTERVENȚIE PERSONALIZAT

DETEȘAN MARIA-MIHAELA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „TEODOR MURĂȘANU" TURDA

Idealul educaţional al învăţământului din ţara noastră presupune câteva cerinţe fundamentale: dezvoltarea liberă, integrală şi armonioasă a individualităţii umane în vederea formării unei personalităţi creative şi autonome. Idealul educaţional al şcolii româneşti vizează şi asigurarea unei corespondenţe cât mai bune a caracteristicilor personalităţii subiectului uman cu activitatea prestată în contextul solicitărilor societăţii. Este de dorit ca societatea să ofere cadrul potrivit pentru desăvârşirea personalităţii umane, iar acesta să se implice în mod creator în dezvoltarea acelei societăţi şi să contribuie activ la asigurarea procesului cultural, economic, ştiinţific şi tehnic general al societăţii.

Prin procesul de înlăturare a dificultăţilor de învăţare se urmăreşte optimizarea adaptării şcolare a elevilor, asigurarea libertăţii lor de exprimare şi de adaptare în contexte educaţionale, formale şi ulterior, în diverse alte contexte.

Întrebarea pe care un învăţător o pune în momentul în care întâlneşte în clasă copii cu dificultăţi de învăţare şi care doreşte să amelioreze această dificultate este: *Cum să organizez o clasă de elevi astfel încât să obţin rezultatele dorite?*

Cadrul didactic trebuie să acorde o atenţie deosebită aspectelor de ordin organizatoric:

- examinarea posibilităţilor de grupare, a motivelor grupării şi a criteriilor de alcătuire a grupelor;
- aranjarea fixă a băncilor în clasă, confecţionarea de mobilier fix-reduce posibilitatea de grupare a copiilor şi oportunităţilor de cooperare între elevi;
- libertatea de mişcare în clasă- prin care elevii sunt încurajaţi să lucreze cu alţi elevi şi împreună cu ceilalţi.

Soluţionarea sau ameliorarea acestor dificultăţi se poate realiza şi prin implementarea unor programe şi strategii educaţionale adaptate particularităţilor elevilor. Numărul programelor educaţionale adaptate elevilor cu dificultăţi de învăţare sunt nejustificat de mici faţă de numărul din ce în ce mai mare a acestor elevi.

Diferenţierea, individualizarea instruirii în clasă este o alternativă educativă, care presupune cunoaşterea particularităţilor psihoindividuale ale elevilor din clasă şi respectarea lor în proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţilor educaţionale:

- a lăsa copilul să lucreze în ritmul şi cu viteza sa;
- a-l încuraja să ia decizii privind alegerea materiilor/ domeniilor de învăţare;
- a-l sprijini să-şi construiască eficient stilul personal de lucru;
- a-l motiva pentru învăţarea independentă şi cu metode de lucru personalizate;
- a-l stimula şi pentru activităţi de grup, spre contacte sociale noi, spre activităţi nonşcolare.

Planul de interventie personalizat (P.I.P.) este un instrument de planificare si coordonare extrem de util, ce vizeaza interventii de natura sa asigure invatarea si dezvoltarea, ca raspuns la cerintele multiple si complexe ale copilului. El reprezinta un document de lucru elaborat pentru a sprijini copilul in invatare, identificand pe de-o parte dificultatile de invatare existente si avansand pe de alta parte modalitatile concrete de interventie in vederea depasirii acestora si atingerii unor scopuri de invatare si dezvoltare.

Faza preactivă

- identificarea dificultăţilor de învăţare transversale;
- identificarea dificultăţilor de învăţare
- circumscrise disciplinelor de studiu;
- crearea şi organizarea situaţiilor de învăţare.

Faza interactivă

- punerea/plasarea elevului în situaţia de învăţare;
- instaurarea şi promovarea interacţiunilor sociale şi a cooperării, în contexte formale, neformale şi informale;
- monitorizarea procesului de depăşire a dificultăţilor de învăţare;
- girarea şi reglarea demersurilor cognitive şi metacognitive de depăşire a dificultăţilor de învăţare realizate de elev.

Faza postactivă

- evaluarea eficienţei demersurilor elevului;
- verificarea calităţii asimilării noilor achiziţii şi a calităţii transferului acestora;
- întărirea achiziţiilor corecte ale elevului;
- reglarea procesului instructiv-educativ.

BIBLIOGRAFIE

1. Bocoş, M., (2007*), Teoria şi practica cercetării pedagogice*, Editura Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj-Napoca.
2. Ionescu, M., Radu, I.,(1995), *Didactica modernă*, Editura Dacia,Cluj-Napoca.
3. Vrăşmaş, E.A., (2007), *Dificultăţile de învăţare în şcoală*, EdituraV& Iintegral, Bucureşti.
4. Legea numărul 272 din 21. VI. 2004 privind protecţia şi promovarea dreptului copilului.
5. CURRICULUM NAŢIONAL pentru învăţământul special şi de masă.

INTEGRAREA COPIILOR CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE

SIMON MARIA-MAGDOLNA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ AUGUSTIN MAIOR, REGHIN

Siguranța copiilor cu cerințe educaționale speciale (CES) în cadrul sistemului de învățământ este o preocupare deosebită pentru societatea contemporană. În ultimele decenii, abordările în acest domeniu au evoluat semnificativ, cu accent pe inovații menite să asigure o integrare corespunzătoare și sigură a acestor copii în sistemul de învățământ.

Fiind mamă a unui copil cu retard psihic, viața mea a fost una plină de provocări, dar și de descoperiri și bucurii unice. Încă de la începutul acestei călătorii, am învățat că dragostea și răbdarea sunt cheile esențiale pentru a ghida pașii într-o lume care poate părea uneori mai complexă. Primii ani au fost marcați de descoperiri medicale și evaluări constante, iar cu fiecare nou diagnostic am înțeles că drumul nostru va fi diferit, dar nu mai puțin valoros. Am învățat să privesc dincolo de etichetele medicale și să văd frumusețea unică a ființei copilului meu.

Una dintre cele mai importante lecții pe care le-am învățat a fost să îmbrățișez progresul, indiferent cât de mic ar fi. Fiecare mică realizare a fost o victorie și o confirmare a potențialului nemărginit al copilului meu. Cu răbdare și încurajare, am înțeles că fiecare pas pe care îl face este o reușită care merită să fie sărbătorită. Ședințele de terapie au devenit o parte integrantă a vieții noastre. Am întâlnit părinți cu povești similare și am descoperit că schimbul de experiențe ne-a făcut să ne simțim mai puternici și mai conectați.

Socializarea a fost o altă dimensiune a călătoriei noastre. Am înțeles că integrarea în comunitate necesită eforturi suplimentare, dar fiecare legătură formată a adus bucurie și înțelegere. Copilul meu a învățat să se bucure de prietenii săi și să împărtășească momente de bucurie, iar aceasta a fost o realizare care a încălzit inima oricărui părinte.

Cu timpul, am devenit un apărător puternic al drepturilor copilului meu și al altor copii cu nevoi speciale. Am învățat să lupt pentru drepturile copiilor cu cerințe educaționale speciale și să promovez înțelegerea și empatia în societate. Viața noastră nu este întotdeauna ușoară, dar fiecare zi este o șansă de a crește și a învăța împreună.

În calitate de diriginte, dar și de profesor, fiecare zi petrecută în sală de clasă este o oportunitate de a construi un mediu sigur și incluziv pentru fiecare elev. În special, atunci când în rândurile mele se află un copil cu cerințe educaționale speciale (CES), această responsabilitate devine și mai importantă. Experiența m-a învățat că abordarea empatică, flexibilitatea și comunicarea deschisă sunt cheile unei relații de succes cu acești elevi speciali.

La începutul fiecărui an școlar, încerc să înțeleg cât mai bine nevoile individuale ale fiecărui elev, iar în cazul unui copil cu CES, acest pas devine esențial. Discut cu părinții și specialiștii în educație specială pentru a obține informații despre strategiile eficiente și preferințele copilului. În acest fel, pot să adaptez materialul didactic și să pregătesc mediul de învățare pentru a asigura un proces cât mai eficient și confortabil. În timpul orelor, prioritatea mea este să creez un climat de învățare care să încurajeze participarea activă a fiecărui elev, inclusiv a celui cu CES. Pentru acești copii creez o rutină stabilă și clară, oferind așteptări clare pentru fiecare parte a lecției. Acest lucru ajută la reducerea anxietății și oferă un mediu predictibil. Folosesc metode diverse de predare, integrate într-un cadru flexibil, pentru a permite adaptarea în funcție de nevoile individuale ale tuturor elevilor. Folosesc materiale didactice adaptate și resurse tehnologice pentru a face învățarea mai accesibilă și interesantă. Solicit feedback frecvent și pozitiv, ceea ce recunoaște realizările elevului și încurajează progresul, construind astfel încrederea în propriile capacități.

Comunicarea cu părinții și cu profesorul de sprijin este constantă. Prin ședințe regulate de consiliere și schimb de informații, împreună dezvoltăm strategii pentru a sprijini progresul elevului cu CES. Încurajez și colegii săi să se implice în acest proces, promovând o atitudine deschisă și colaborativă în rândul întregii echipe educative. În pauze și în afara orelor, încurajez interacțiunea socială între toți elevii. A facilita prietenii și colaborarea între colegi contribuie la crearea unei atmosfere de sprijin și înțelegere reciprocă. Elevii devin astfel mai receptivi și mai implicați în procesul educațional.

În concluzie, consider că este fundamental ca profesorul să creez un mediu în care fiecare elev să se simtă valorizat și acceptat. Prin abordarea individualizată și colaborarea strânsă cu părinții și specialiștii, pot contribui la dezvoltarea armonioasă a fiecărui elev, inclusiv a celui cu cerințe educaționale speciale. Astfel, fiecare zi petrecută în sală de clasă devine o șansă de a construi un viitor mai luminos și mai inclusiv pentru toți elevii mei.

METODE ŞI STRATEGII DE INTEGRARE A COPIILOR CU C.E.S. ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL DE MASĂ

BRATU ANGELA-EMILIA
LICEUL TEHNOLOGIC BÂLTENI, GORJ

Integrarea elevilor cu C.E.S. în şcoala de masă reprezintă un aspect important la nivel european, aspect de care se ocupă și țara noastră. La nivel național, specialiștii care activează în domeniul psihopedagogiei speciale se preocupă de îmbunătățirea și respectarea drepturilor elevilor cu C.E.S..

Accesul elevilor cu C.E.S în școala de masă, alături și împreună cu elevii „normali" reprezintă o permanentă provocare pentru toate categoriile de cadre didactice, manageri de școală, părinți și decidenții de la nivel local sau național. Integrarea şcolară a elevilor cu C.E.S. este un proces de includere în şcolile de masă sau clase obişnuite, la activităţile, a tuturor copiilor consideraţi ca având cerinţe educative speciale.

Integrarea elevilor cu C.E.S. în învăţământul de masă se poate face în mai multe moduri:

- integrare parțială (elevii cu C.E.S. petrec doar o parte din timp în școala obișnuită sau la anumite discipline școlare unde pot face față);

- integrare totală (elevii cu C.E.S. petrec tot timpul în școala obișnuită cu excepția programelor terapeutice care se pot desfășura în spații speciale, destinate acestui scop;
- integrare ocazională (participare în comun la diferite excursii, serbări, întreceri sportive, spectacole etc.);
- integrarea individuală a acestora în clasele obişnuite;
- integrarea grupului de doi-trei copii cu deficienţe în clasele obişnuite;
- integrarea pe clase diferenţiate, incluse în structura şcolii obişnuite.

Relația dintre părinți, cadre didactice și elevii cu C.E.S. are nevoie de respectarea unor reguli, iar fiecare cadru didactic, pus in ipostaza de a avea în colectivitatea sa un copil cu C.E.S., acționează în urma unui plan elaborat de strategii şi intervenţii utile precum :

1. Adaptarea curriculum-ului la nivelul clasei

Diferenţierea curriculară necesită selecţionarea sarcinilor de învăţare după criteriul maturităţii intelectuale, ritmul de lucru. Este nevoie de o adaptare a procesului instructiv educativ la posibilităţile intelectuale, la interesele cognitive, la ritmul şi stilul de învăţare al elevului.

2.Tratarea individualizată

Facilitează adaptarea acestora la cerinţele şi obiectivele procesului instructiv-educativ şi presupune corelarea între cerinţele programei şi posibilităţile copiilor.

3.Tratarea diferenţiată

Diferenţierea se poate face atât prin curriculum, prin extinderea şi profunzimea cunoştinţelor propuse spre învăţare, cât şi prin formele de organizare a activităţii şi a metodelor didactice utilizate. Copiii aflaţi în diferite faze ale insuccesului şcolar pot fi cuprinşi în activităţi frontale, dar trebuie trataţi şi individual, cu sarcini de lucru care să ţină seama de dificultăţile lor.

4. Metodele expozitive

Utilizarea metodelor expozitive (povestirea, expunerea, explicaţia, descrierea) necesită respectate anumite cerinţe: să se folosească un limbaj adecvat, corespunzător nivelului comunicării verbale, prezentarea să fie clară, precisă, concisă, ideile să fie sistematizate, să se recurgă la procedee şi materiale intuitive, să se antreneze elevii prin întrebări de control pentru a verifica nivelul înţelegerii conţinuturilor de către aceştia şi pentru a interveni cu noi explicaţii atunci când se impune acest lucru.

5. Metodele de simulare

Metodele de stimulare (jocul didactic, dramatizarea) pot fi aplicate cu succes atât în ceea ce priveşte conţinutul unor discipline, cât şi în formarea şi dezvoltarea comunicării la elevii cu deficienţe mintale şi senzoriale. Implicarea lor cât mai directă în situaţii de viaţă simulate, trezesc motivaţia şi implică participarea activă, emoţională a elevilor, constituind şi un mijloc de socializare cu cei din jur.

6. Metoda demonstraţiei

Metoda ajută elevii cu C.E.S să înţeleagă elementele de bază ale unui fenomen sau proces. Alături de metoda demonstraţiei, exerciţiul constituie o metodă cu o largă aplicabilitate în educaţia specială, mai ales în activităţile de consolidare a cunoştinţelor şi de formare a deprinderilor.

7. Învăţarea prin cooperare.

Lecţiile bazate pe învăţarea prin cooperare permit evaluarea frecventă a performanţei fiecărui elev care trebuie să ofere un răspuns în nume personal sau în numele grupului, elevii se ajută unii pe alţii, încurajându-se şi împărtăşindu-şi ideile, explică celorlalţi, discută ceea ce ştiu, învaţă unii de la alţii, realizează că au nevoie unii de alţii pentru a duce la bun sfârşit o sarcină a grupului.

8. Activităţile extracurriculare

Rolul terapeutic al activităţilor extracurriculare constă în faptul că prin ele se poate realiza mai uşor socializarea copiilor cu C.E.S. În funcţie de specificul lor, aceste activităţi dezvoltă la elevi priceperi, deprinderi şi abilităţi cognitive şi comportamentale, mult mai solide, pentru că, desfăşurându-se în afara cadrului tradiţional al sălii de clasă, ele permit contactul direct cu realitatea socială.

Bibliografia

Gherguț, A., *Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale. Strategii diferenţiate şi incluzive în educaţie*, Editura Polirom, Iaşi, 2006.
Verza, E., *Tratat de psihopedagogie specială*, Editura Universității, București, 2011.
Vrasmas,T., *Integrarea in comunitate a copiilor cu cerinte educative speciale*, Editura. Alternative, Bucureşti,1996.

MODALITĂȚI DE INTEGRARE A COPIILOR CU C.E.S.

IFRIM MARCELA

GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 37, BRĂILA

Politica educaţională a Ministerul Educaţiei a inclus învăţământul special ca parte integrantă a învăţământului românesc, dând astfel posibilitatea de a fi instruiţi, educaţi - altfel spus, învăţaţi - toti copiii ţării, indiferent de nivelul posibilităţilor lor de întelegere, de adaptare sau de integrare. Scopul educaţiei speciale este instruirea şi educarea, recuperarea şi integrarea şcolară, socială si profesională a copiilor/elevilor cu deficienţe şi/sau tulburări ori dificultăţi de învăţare Sunt două valori foarte importante în integrarea copiilor cu CES si anume, încrederea și dragostea. Trebuie să le acordăm încredere și iubire, pentru a reusi să îi ajutăm. Abordarea pozitiva a comportamentului copiilor și exprimarea încrederii în posibilitatile fiecarui copil de a reuși, sunt de asemeni factori decisivi în reușita integrării copiilor cu CES. În activitatea educativă a copiilor cu cerințe educative speciale, metoda cea mai eficientă este bazată pe învățarea prin cooperare. Lectiile bazate pe învățarea prin cooperare permit evaluarea frecventă a performanței fiecărui copil care trebuie să ofere raspuns în nume personal sau în numele grupului, copiii se ajută unii pe ceilalți, se încurajează și își împărtășesc ideile, le explică celorlalți, discută despre ceea ce știu și au învățat, învață unii de la alții, realizează că au nevoie unii de alții pentru a finaliza o sarcină de grup. Integrarea copiilor cu CES se poate realiza atât prin activitati educaționale cât și prin activitati extracurriculare cum ar fi: vizite la muzee, excursii și drumeții, evenimente culturale și sportive ce permit dezvoltarea relațiilor interpersonale și o mai bună relaționare a copiilor cu societatea. Astfel de activitati au scopul de a spori interesul copiilor de cunoaștere a patrimoniului cultural, formarea și dezvoltarea unor sentimente de prețuire a naturii, în vederea adoptarii unui comportament ecologic adecvat. Pentru realizarea educației incluzive eficiente, este important implicarea părinţilor în mod direct la viaţa gradinitei şi pot influenţa anumite decizii care privesc procesul educaţional. Absenţa sau indiferenţa părinţilor în ceea ce priveşte problemele educaţionale ale copilului vine în opoziţie cu ideea de integrare sau incluziune. Părinții trebuie să fie modele de acţiune şi comportament în acceptarea şi susţinerea integrării copiilor cu cerinţe special, să creeaze un parteneriat eficient, bazat pe comunicare bilaterală cu instituția de învățământ, pentru a veni în sprijinul copiilor.

La copiii cu CES se întâlnesc frecvent următoarele caracteristici: evaluări negative a schemei corporale și a imaginii de sine, sentimente de inferioritate, neîncredere în forțele proprii, atitudini pasive, de evitare și izolare, interiorizarea emoțiilor, nervozitate exagerată, impulsivitate și agresivitate, anxietate și depresie, sentimente negative. Toate acestea afectează procesul de adaptare și integrare în mediul educațional și în comunitate.

Încurajarea autocunoașterii și dezvoltării personale duce la modificarea modului de structurare a atitudinii copilului cu CES față de sine și la stimularea dreptului lui de a se afirma și a lucra pentru ameliorarea imaginii sale. Consider că o bună cunoaștere a propriilor forțe de către copiii cu CES determină formarea unei imagini de sine obiective și clare, oferă posibilitatea

realizării unui echilibru emoțional, facilitează dezvoltarea unor atitudini favorabile despre sine, favorizează exersarea unor abilități de autoprezentare și înlesnește reușita adaptării la mediu. Integrarea constă în considerarea defectelor ca făcând parte din identitatea proprie la fel de mult ca și calitățile, întrucât aceste deficiențe intră în componența emoțiilor, deciziilor, acțiunilor și relațiilor interumane a copilului cu CES. În opinia mea, un rol important în integrarea lor, îl are anturajul apropiat și cadrele didactice ce trebuie să ajute copilul cu CES să învețe să se accepte și să se iubească așa cum sunt, pentru a se considera o ființă independentă, egală cu ceilalți, demnă de dragoste, înzestrată cu un anumit număr de calități care îi sunt proprii și dintre care unele constituie un adevărat talent și liberă să-și dezvolte capacitățile și să-și realizeze țelul în viață. De cele mai multe ori, modul în care ceilalți tratează copilul cu CES și imaginea formată despre acesta, îl determină, în timp, pe cel din urmă să se comporte în conformitate cu acea imagine, fie că este reală sau nu. Pentru ca un copil cu CES să-și modifice imaginea de sine defavorabilă are nevoie de oportunități pentru a-și cunoaște potențialul său real și ocazii prin care să încerce să realizeze diferite lucruri. Membrii familiei în care există un copil cu cerințe educative speciale se pot afla într-un mare impas, iar modul în care reacționează este foarte diferit de la o persoană la alta. Aceștia pot trece prin stări precum șocul, neîncrederea în diagnostic, negarea, frica, autoînvinuirea, învinuirea destinului și a celorlalți, depresia, ca într-un final să ajungă la stări precum acceptarea, resemnarea și lupta. Familia care se află în această situație, de a avea un copil cu CES, are nevoie de informare și consiliere pentru a putea depăși aceste momente și pentru a fi de un real suport în procesul de integrare socială și profesională a copilului cu deficiențe.

Optimizarea comunicării prin realizarea acesteia într-un mod asertiv prezintă, pe termen lung, următoarele consecințe: dezvoltarea încrederii în sine, îmbunătățirea abilităților de luare a deciziilor personale, îmbunătățirea relațiilor sociale, ce duce la o bună integrare socială. Putem concluziona, că pentru a putea crea o lume mai bună, fără discriminare, în care toți oamenii să fie și să se simtă egali, este necesar ca fiecare dintre noi să fie dornic de a primi cu brațele deschise orice persoană, indiferent de cât de diferită este, iar pentru ca acest lucru să fie posibil este necesar să existe comunicare și o dorință de a acumula cât mai multe metode pentru a integra persoanele cu CES. Unul dintre drepturile fundamentale ale copilului, este acela de a fi susținut în valorificarea maximală a propriilor capacități. Drept urmare, copilul cu CES are dreptul de a fi tratat ca o persoană completă, de a fi el însuși și de a fi integrat în mediul social, are dreptul de a primi sprijinul necesar pentru a depăși dificultățile cu care se confruntă și care reprezintă obstacole în procesul adaptării sociale.

Bibliografie:

1. Anca Maria, „Metode și tehnici de evaluare a copiilor cu CES” Editura Presa Universitară Clujeană, 2007

2. Cocorada E., Năstasă L., “Fundamentele psihopedagogiei speciale. Introducere în logopedie”, Editura Psihomedia, Sibiu, 2007

3. Gherguț Alois, „Educația incluzivă și pedagogia diversității”, Editura Polirom, 2016

IMPLICAREA ELEVILOR CU C.E.S. ÎN ACTIVITĂȚI EXTRAȘCOLARE

MIHAELA STOENESCU

ȘCOALA GIMNAZILAĂ „MARIA ROSETTI”

Activitățile incluzive trebuie să devină o normalitate în școala contemporană. Elevii cu CES nu trebuie izolați, ignorați, lăsați la o parte. Este foarte adevărat că participarea lor la activități de orice fel înseamnă o activitate suplimentară a cadrului didactic. Dar tocmai această activitate suplimentară este cea care dă încredere elevului cu CES, îl face să se integreze mai ușor în grup, îi crește încrederea și stima de sine, poate arata colegilor că are anumite cunoștințe/abilități pe care activitatea de rutină, din sala de clasă nu le evidențiază.

Planificarea eficientă unei activități outdoor va avea în vedre interesele/pasiunile/abilitățile pe care le are elevul cu CES. Acest lucru este esențial pentru că acest tip de activitate va întări încrederea în sine, o mai bună integrare în grup. Pe de altă parte colegii vor putea vedea un alt tip de comportament care poate fi apreciat.

Înainte de planificarea activității cadrul didactic/dirigintele trebuie să afle care sunt sferele de interes ale elevului cu CES. Împărțirea clasei în grupuri de elevi care să aibă sarcini precise trebuie să aibă în vedere ca acesta să fie în grup cu acei colegi cu care se înțelege, care îl susțin și care îi cunosc bine reacțiile.

Concret, este vorba de o vizită la Muzeul Tehnic Profesor Inginer Dimitrie Leonida. Muzeul este ales din mai multe considerente printre care, are exponate în aer liber, pasiunea pentru tehnică a elevului, memoria bună pe care o are.

După împărțirea pe grupe de elevii i se cere să facă o scurtă descriere a unuia dintre dispozitivele unicat pe care muzeul le deține dar și să prezinte elemente biografice despre inventator. Aceste sarcini vor fi aduse și la cunoștința părinților pentru a putea fi pregătite anterior vizitei.

Vizita va începe cu exponatele în aer liber pentru a permite acestui elev să prezinte primul informațiile pe care le are. Astfel el este mai odinit și nu trebuie să aștepte ca ceilalți colegi să prezinte ceea ce au pregătit. Fiind interesat de tehnică și având și o memorie bună va putea prezenta diferite informații căutate anterior, având o relativă lejeritate în expunere. Pentru toate acestea colegii îl vor aplauda ceea ce va duce la creșterea stimei de sine. Pe de altă parte ceilalți îl vor putea percepe ca un elev obișnui, cu preocupări normale. Pe tot parcursul vizitei colegii din echipă vor sta alături de el pentru a observa dacă ceva este în neregulă pentru a interveni/anunța cadrul didactic.

STRIGĂT DE AJUTOR!

DUMITRU ANDRADA ROXANA
BOGDAN ADRIANA
GRĂDINIȚA NR. 62, SECTOR 4, BUCUREȘTI

Copilul cu ADHD se pricepe foarte bine la mișcare! Ceea ce trebuie să învețe este să mărească timpul de „ședere activă”, adică să rămână pe loc și să se implice în sarcinile enunțate de noi, cadrele didactice. „Treaba” ni s-a părut cu atât mai dificilă cu cât în această grupă de învățământ de masă sunt 2 astfel de copii...și încă vreo 2 cu TSA, 4 cu întârziere în limbaj și unul cu handicap fizic mediu.

Astăzi ne luăm puțin răgaz și ne întrebăm cum să predăm ca să câștigăm puțin mai multă implicare, mai ales din partea celor doi copii cu ADHD, care aleargă prin toată clasa, pe sub mese, pe după tablă, râd zgomotos, se tachinează, iar restul copiilor așteaptă în cerc minute în șir pentru începerea activității... Pregătim un coș cu jetoane ce conțin legume și fructe de toamnă. Ne propunem să realizăm un joc- exercițiu de dezvoltare și de corectare a limbajului copiilor: "Ce am în coș?" Începem printr-o formulă magică mult îndrăgită de copii:

„What is in my basket?
Come and see!
What's in my basket?
1,2,3. "

(Happy Hearts, Editura Express Publishing)

Îl invit pe A.B. (ADHD) în fața grupului de copii și îi distribui rolul de profesor. Repetăm împreună formula magică: „What is in my basket? ..." Numim un copil. Copilul denumește imaginea de pe jeton: „gutuie”, apoi fiecare copil din grup repetă clar și cât poate el de corect cuvântul „gutuie” . După ce au repetat toți copiii din cerc, punem jetonul de o parte. A.B. numește un alt copil și îi cere să denumească imaginea de pe următorul jeton: „cartof”. Apoi, fiecare copil în parte repetă cuvântul.
Se repetă jocul de 5-6 ori, totul decurge excelent! Dintr-o dată, unul dintre colegi repetă cuvântul greșit (spune că a glumit) și, astfel, se rupe vraja! A. B. începe să se agite și să râdă zgomotos. Oprim jocul, îi mulțumesc pentru colaborare și îl invit în cerc alături de ceilalți copii, apoi numesc un alt copil profesor. A. B. începe să plângă (din nou zgomotos), că dorește să rămână profesor tot el, că îi pare rău că a deranjat jocul și că ar fi frumos dacă ar putea să mai conducă (“Aha, deci responsabilizarea îi temperează comportamentul!") Sunt de acord! Ne recăpătăm toți interesul și ducem jocul la bun sfârșit. Îl felicit pentru reușită. Copiii îl aplaudă. Îl aplaudăm și noi, dar mai ales, îi aplaudăm pe ei, pe aceia care au mereu răbdare și le spunem: "Dacă voi nu ați fi atât de răbdători, nu am putea să ducem la bun sfârșit toate activitățile!"

Jocul de dezvoltare a limbajului este urmat de momentul de mișcare- "Ștafeta legumelor". Educatoarea le desenează copiilor pe mână o vânătă sau un morcov și îi împarte astfel în două echipe. Trasează linia de start. La auzul clinchetului clopoțelului, primul copil de la fiecare șir se apleacă, ia coșul cu legume, aleargă până la steluța trasată pe parchet, lasă coșul și se întoarce tot alergând

la sfârșit de șir. Jocul se repetă în același fel până ce toți copiii au executat traseul. C. D. (al doilea copil cu ADHD și alte tulburări asociate) nu dorește să participe. Este caracterizat de un opoziționism pronunțat, se exprimă foarte greu (folosește doar cuvinte, nu propoziții, deși are 5 ani și 2 luni).

Repetăm strategia folosită la primul caz. Ne gândim să îl responsabilizăm și pe el, îi dăm clopoțelul să dea startul! Copiii sunt pregătiți să execute traseul, iar el se așază în fața șirurilor și dă startul sunând din clopoțel. Cu greu, dar a acceptat! Pe măsură ce suna din clopoțel, devenea din ce în ce mai entuziasmat! "Acum este rândul tău să execuți jocul! Te rog să mergi în șir!" A acceptat și a executat corect. A fost foarte fericit! Copiii l-au aclamat: „Bravo, D.C. !!!" L-am aclamat și noi, educatoarele! Și i-am felicitat pe copii, că au dat dovadă de spirit de echipă și au fost toleranți!

În concluzie, integrarea și incluziunea copiilor cu CES este foarte dificilă, dar nu ne rămâne decât să fim deschise să învățăm pentru că, numai astfel, ne vom ușura misiunea! Ce am învățat nou?

- să felicităm în permanență copiii tipici, care au mereu răbdare, care, de multe ori, își rezolvă sarcinile singuri și așteaptă până terminăm "consilierea" celor atipici. În felul acesta îi valorizăm și, cu cât îi valorizăm mai mult, cu atât sunt un sprijin pentru noi și pentru colegii lor;
- să responsabilizăm copiii cu ADHD pentru a le mări timpul de concentrare și pentru a reduce opoziționismul;
- să dăm impresia copiilor cu ADHD că dețin controlul, că îi lăsăm să facă ce "vor" , apoi să îi direcționăm din mers spre realizarea sarcinilor, ca toți ceilalți;
- că acești copii cu ADHD NU POT STA, oricât și-ar dori... Dar direcționându-i și punându-le limite permanent (aceasta consumă multă energie), își temperează în funcție de posibilități comportamentul;
- nu este vina lor, dar nici a noastră, cadrele didactice din învățământul de masă, pentru care fiecare zi la serviciu este o luptă! O luptă ce continuă și acasă pentru că rămâi conectat la neputință!
- suntem singure! Singure, 5 ore pe zi, 5 zile pe săptămână, cu cei 20 de copii, dintre care: 2 cu ADHD ...și încă vreo 2 cu TSA, 4 cu întârziere în limbaj și unul cu handicap fizic mediu! Prea mult pentru un singur om! Triada consilier- itinerant - logoped este scrisă pe hârtie, dar prezentă în teren maxim 30 minute pe săptămână! Iar uneori, lipsește cu desăvârșire! Copiii sunt viitorul! Este nevoie de mult mai mult pentru a le veni în ajutor! Este nevoie de o echipă care să fie mereu prezentă și să răspundă nevoilor fiecăruia,... într-un învățământ românesc "*centrat pe elev*"!

Bibliografie:

1. Dooley, Jenny, Evans, Virginia (2011), Happy Hearts, Editura Express Publishing, București.

INTEGRAREA COPIILOR CU CES PRIN JOCURI

TÖRÖK ENIKŐ ANDREA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „RÁKÓCZI FERENC" SATU MARE

„Este sarcina copilului să se supună adultului în orice și necondiționat, iar adultului trebuie să arate calea corectă și, dacă există obstacole în calea drumului, să folosească metode încurajatoare și direcționale adecvate. "(Ranschburg Jenő 2009)

Copilul este cea mai valoroasă resursă naturală a umanității, motiv pentru care a face față copiilor este o mare provocare. Visul majorității părinților și educatorilor este ca copii pe care îi educă să devină oameni de succes. Pentru a promova dezvoltarea elevilor, trebuie să cunoaștem caracteristicile vârstei și nevoile de dezvoltare a copiilor. Majoritatea copiilor sunt energici, curioși despre ceea ce se întâmplă în lume, deschiși la învățare.

Există diferențe de opinie și probleme în timpul „educării oamenilor".„În procesul social de formare a omului, copilul adună căi pentru viața adultă, învață cerințele și regulile comportamentului uman și se implică în mod indelebil în tiparele de comportament oferite de părinții, familia și mediul personal ." (Bagdy 2004)

Eficiența muncii pedagogice este îngreunată dacă educația din familie este necorespunzătoare și chiar duce la nenumărate conflicte în situații de predare. Un copil cu probleme nu numai că poate confunda educatorul și colegii săi, dar îi poate împiedica să obțină cunoștințe adecvate.

În timpul diferitelor activități, educatorul poate afla despre obiceiurile comportamentale ale copilului, virtuțile, greșelile, reacțiile și răspunsurile la diferite situații de viață.

„În ghicirea cauzelor unui comportament confuz, defectuos și incapacitat, deseori pierdem din vedere cel mai important lucru: copilul are un istoric al unui anumit comportament, nu unul sau câteva motive. " (Bagdy 2004)

„Tulburările de comportament, plângerile nervoase, tensiunile, anxietatea, labilitatea de performanță, deconcentrarea, dezechilibrul emoțional sunt cele determinate de întregul istoric al dezvoltării unei persoane, la fel ca rezultatele pozitive sau succesele educaționale". (Bagdy 2004)

Fiecare copil are propria poveste de viață unică, fiecare familie are probleme diferite, care pot duce la comportamente inexplicabile, neobișnuite

În timp ce, în trecut, bățul făcea parte din viața de zi cu zi a părinților, astăzi, dacă un copil nu este în măsură să stea într-un loc și să se concentreze pe sarcină, acesta nu mai este considerat fără educație, deoarece poate rezulta din faptul că este hiperactiv.

În aproape fiecare clasă, există elevi care pot efectua în funcție de abilitățile lor numai dacă educatorul folosește proceduri instructive speciale în timpul activităților.

Uneori, expertiza și experiența nu sunt suficiente, dar trebuie căutate oportunități în care „pregătirea nu se limitează la cunoștințele academice ale unuia sau a două subiecte, dar valorile sale plăcute o fac potrivită pentru o înțelegere din ce în ce mai profundă a existenței umane".

(Pinczésné 2007)

Metoda pedagogiei dramatice este una dintre pedagogiile de reformă, care se bazează pe personalitate și creativitate, dezvoltând personalitatea prin momente ale jocului, inclusiv în situațiile de grup. Pedagogia dramatică dezlănțuie energiile creatoare și oferă discipolului experiențe în care învață bucuria descoperirii și decizia corectă. Această metodă include practici de comunicare și interacțiune nonverbală și verbală, diverse jocuri senzoriale și improvizații pentru a ne cunoaște pe noi înșine și pe ceilalți. Cu ajutorul pedagogiei dramatice este relativ ușor să-i ajutăm să fie deschiși precum să le trezim emoțiile care permit dezvoltarea rapidă a abilităților de cooperare, de toleranță și a creativității. Fiecare copil merită o altă șansă înainte de a rămâne în urmă, deoarece astfel ar renunța pentru totdeauna la oportunitățile și obiectivele sale.

Prin utilizarea pedagogiei dramatice, prin îndrumarea creativă, îi putem determina și pe elevi cu CES să se simtă importanți în procesul de dobândire a cunoștințelor.

Când un copil face ceea ce iubește, își dezvoltă un obicei de a se bucura de ceea ce face.

Jocuri din gama pedagogiei dramatice pentru copii cu cerințe speciale:

CADOU DE ZIUA TA DE NAȘTERE

Cel care conduce jocul spune o propoziție, pe care următorul jucător trebuie să repete, și să dezvolte cu un cadou nou prezentând și cu mișcări. Fiecare jucător trebuie să-și repete mișcările.

De exemplu: De ziua ta îți dau un câine. De ziua ta îți dau un câine și o pereche de cercei.

AM PLECAT LA PIAȚĂ

Participanții stau în cerc. Jucătorii trebuie să continue următorul enunț cu un cuvânt dintr-o anumită tematică (De exemplu: legume, fructe, haine, animale, flori.):

„Am plecat la piață și am cumpărat...” Fiecare jucător trebuie să continuă cu un cuvânt nou.

AVOCATUL IA CUVÂNTUL

Copii stau în perechi. Fiecare este avocatul aceluia care stă lângă el. Dacă profesorul întreabă pe cineva, să formeze un enunț cu un cuvânt dat, sau să răspunde la o anumită întrebare, ori să citească, respectivul nu are voie să răspunde, ci numai avocatul lui.

COWBOY

Jucătorii formează un cerc. La mijloc stă conducătorul jocului, care denumește o anumită tematică. Persoana țintită când aude tematica cerută, trebuie să steie înghemuit, iar vecinii lui trebuie să spună două cuvinte diferte din tematica cerută. Cel care spune mai repede cuvântul cerut, se joacă mai departe. Care era mai lent, pierde șansa de a continua jocul și iese din joc. Ultimul rămas în joc câștigă.

Bibliografie:

Bagdy Emőke: Tulburări de socializare și de personalitate familială, Editura Națională de manuale, Budapesta, 2004.

Pinczésné dr Palásthy Ildikó: Colecția de texte pentru pedagogia dramatică, Editura Colegiului de formare a profesorilor reformat„ Kölcsey Ferenc”, Debrecen, 2007.

Ranschburg Jenő: Copii neliniștiți - Hiperactivitate și agresivitate la adolescență, Editura Saxum, Budapesta, 2009.

Török Kajtár Enikő: 404 de jocuri de pedagogie dramatică, Editura Hoppá, Târgu Mureș, 2005.

LUDOTERAPIA

OPREA MONICA-MIHAELA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „TEODOR MURĂȘANU”

Ludoterapia este o metodă de tratare/ ameliorare a dizabilităților mintale cu ajutorul jocului. Ea se mai numește și terapie prin joc. În epoca modernă ludoterapia este considerată a fi principalul mijloc terapuetic folosit în tratarea problemelor emoționale la copii. Jocul este fundamental în viața copiilor dar este un instrument de comunicare adecvat pentru orice vârstă. Jocul și joaca sunt de obicei considerate ca făcând parte din contextul social sau individual în care trăiește copilul. Dacă până acum avea rolul de a întreține, amuza și de a contribui la dezvoltarea copilului, specialiștii susțin că acesta este un instrument terapeutic valoros. Jocul este folosit pentru a crea un canal de comunicare cu copiii. Prin intermediul jocului copiii exprimă sentimente, trăiri și emoții pe care de multe ori nu le pot verbaliza. De asemenea, acesta este folosit și ca metodă de diagnosticare a celor mai frecvente boli mintale la copii.

Există mai multe afecțiuni și probleme în care terapia prin joc sau ludoterapia poate fi folosită în depășirea, ameliorarea efectelor acestora. Printre aceste afecțiuni se numără și hiperactivitatea, deficitul de atenție- ADHD. Deficitul de atenție și hiperactivitate (ADHD) devine vizibil la unii copii de la vârste fragede. Copilului care suferă de această tulburare îi este foarte greu să-și controleze comportamentul, să-și mențină atenția și concentrarea la ceea ce se întâmplă în jurul lui. Jocurile potrivite pentru acești copii sunt cele distractive, ușor de înteles, care se pot juca din nou și din nou, astfel încât copilul să poată învăța și îmbunătăți abilitățile personale. Prea multe reguli sau strategii complicate, probabil vor frustra sau demotiva un copil cu ADHD. Ludoterapia ca metodă presupune implicarea totală a cadrului didactic în jocul cu elevul diagnosticat cu ADHD. Copilul își dezvăluie problemele prin intermediul jocului și găsește soluții tot prin joc.

Ludoterapia este o metoda non-directivă, aceasta presupune conducerea jocului de către elev, rolul învățătorului fiind acela de conducere a activităților în anumite direcții prin intermediul unor intrebări, prin reacțiile personajului jucat și prin anumite afirmații.

În funcție de criteriile biologice, psihologice și pedagogice s-a făcut o clasificare a jocurilor. Putem vorbi astfel de:

- ✓ jocul explorator - manipulativ care este provocat de curiozitatea și acțiunea senzorio - motorie a copilului cu obiectele. Explorarea prin manipulare a obiectelor constituie o activitate elementară de cunoaștere și o primă experiență de organizare a stimulilor externi, care se reflectă pe plan psihic la nivelul organizării mentale. Prin educație copilul învață să diferențieze obiectele după unele însușiri (mărime, formă, culoare) și totodată să facă distincția dintre eu și obiectele lumii înconjurătoare. Acest lucru se face în urma organizării stimulilor. Prima faza în organizarea stimulilor o constituie recepția și recunoașterea dimensiunilor stimulatorii ale obiectelor.
- ✓ jocul reprezentativ care va apărea de îndată ce obiectele cu care se joacă copiii, încep să țină locul a ceea ce nu sunt. Activității i se adaugă încă o componentă și anume imaginația.
- ✓ joc-învățare este cel cu reguli. Primele forme ale categoriei 'reguli' sunt constituite de legile de asemănare, deosebire, asamblare, succesiune, situare în spațiu etc.

Jocul este o formă de psihoterapie care se realizează prin metode și procedee educaționale, valorificând valențele terapeutice oferite de conținutul programelor școlare elaborate pentru acești copii, în scopul elaborării deficientului mental.

Ludoterapia implică jocuri de stimulare a diverselor funcţii şi procese psihice şi are valenţe multiple în sfera dezvoltării structurilor psihice ale copilului cu deficienţă asociată (Ludoterapie, Programă școlară, clasele I a X-a, 2008). Psihoterapeuții specializați în ludoterapie au profitat de joc pentru a crea un canal de comunicare cu copiii.. Specialistul lucrează de obicei cu copiii prin intermediul jocului în vederea explorării și rezolvării problemelor emoționale cu care se confruntă. Inițial, specialistul invită copilul la joacă, aparent, fără o direcție anume. Consultația are loc într-o încăpere specială numită camera de joacă. El are voie să se joace cum dorește atâta timp cât nu se rănește sau nu îi rănește pe ceilalți. Pe măsură ce tratamentul progresează, specialistul începe să dea indicații specifice și să îl încurajeze pe copil să se joace cu anumite jucării. De asemenea, îl va implica și în activități specifice care să țintească domeniile de conflict ale copilului, pentru a depista problema.

Terapia prin joc are meritul de a asigura un spațiu - atât locativ, cât și emoțional - sigur si confortabil pentru copii. Jocul este o activitate familiară copiilor și îi face să se simtă relaxați în timpul unei astfel de ședințe.

Ca și beneficii ale ludoterapiei putem evidenția:

- reducerea anxietatății;
- asigurarea unui spațiu sigur și familiar pentru exprimarea sentimentelor;
- facilitarea exprimării sentimentelor și emoțiilor în moduri originale și creative;
- sprijină explorarea și practicarea anumitor tactici sociale;
- contribuie la dezvoltarea concentrării;
- încurajează și consolidează încrederea în sine și un simț al competenței;
- dezvoltă încrederea în ceilalți;
- încurajează creativitatea și joaca;
- crește gradul de înțelegere și conștientizare a unor probleme.

Acest tip de terapie se poate organiza atât sub formă individuală cât și sub formă colectivă. Atunci când se alege varianta individuală, în camera de joacă sunt prezenți doar terapeutul și copilul. Totuși, mulți specialiști recomandă integrarea copilului într-un grup care este supus ludoterapiei. Copilul are mai mult de beneficiat în acest fel. Își dezvoltă abilități sociale și are ocazia să își facă prieteni. În plus, copilul are șansa de a lucra în echipă, de a-și dezvolta comunicarea și capacitatea de a-i asculta pe ceilalți. El are șansa de a interacționa și colabora cu alți copii în vederea îndeplinirii anumitor sarcini. Se poate simți confortabil și în siguranță dacă vede că sunt de față și alți copii. Tehnicile colective presupun implicarea copiilor în spectacole, sporturi, competiții.

Bibliografie:

1. ”Terapia educațională complexă și integrată”; Ludoterapie, programă școlară, Clasele I – a X-a, București, Aprobat prin ordin al ministrului nr. 5234/ 01.09.2008;
2. ”Ghid practic de Ludoterapie”, Asociația ”Prietenii copiilor”, Chișinău;
3. ”Terapia educațională complexă și integrată”- Ghid pentru învățătorii și profesorii educatori din școlile speciale; Editura Tehnopress, Iași, 2005.

DIFERIȚI DAR EGALI

PUȚ VERONICA MIHAELA

G.P.P „MICUL PRINȚ”, BAIA MARE

Educaţia incluzivă în grădiniţă presupune integrarea şi includerea tuturor copiilor indiferent de capacităţile şi competenţele de adaptare şi de învăţare în mediul educaţional. În acest sens, fiecare copil trebuie să fie sprijinit. Oricare copil este înţeles ca un participant activ la învăţare şi predare, pentru că aduce cu sine o experienţă, un stil de învăţare, un model social, o interacţiune specifică, un ritm personal, un mod de abordare nou.

Prin incluziune se înţelege:

- educarea copiilor cu cerinţe speciale în grădiniţe obişnuite, alături de copiii normali;
- permiterea accesului efectiv al copiilor cu cerinţe speciale la programul şi resursele grădiniței;
- încurajarea relaţiillor de prietenie şi comunicarea între toţi copiii din grupă;
- educarea şi ajutarea tuturor copiilor pentru înţelegerea şi acceptarea diferenţelor dintre ei;
- necesitatea implicării părinților în viața școlii;
- asigurarea programelor de sprijin individualizate pentru copiii cu cerinţe speciale.

De la cea mai fragedă vârstă, conştiinţa copiilor trebuie formată şi dezvoltată, învăţându-i că primirea celor *„diferiţi”* alături de ei înşişi trebuie făcută nu doar din obligaţie sau milă, ci pentru că fiecare individ are dreptul de a participa la acţiuni comune care să conducă la dezvoltarea lui ulterioară şi la dezvoltarea comunităţii în care trăieşte.

Toţi copiii trebuie să înţeleagă că o persoană instruită are o şansă în plus pentru o viaţă mai bună, mai sănătoasă, când se va afla în situaţia de a lua propriile decizii şi de a-şi decide singuri drumul în viaţă.

Acceptarea necondiţionată a diversităţii într-un grup şi stimularea toleranţei este o adevărată provocare pentru educatori. Ei trebuie să încurajeze cooperarea, lucrul în perechi sau formarea de grupuri eterogene, cunoaşterea şi discutarea diverselor obiceiuri, tradiţii, valori. Desigur că rezultatele nu se văd imediat, ci în urma multor activităţi educative, având la bază obiective clar precizate şi accesibile copiilor preşcolari.

Incluziunea preşcolară vizează implementarea unor strategii coerente de dezvoltare a conştiinţei şi formare a comportamentelor copiilor în sprijinul toleranţei şi nediscriminării, al acceptării şi oferirii de şanse egale pentru toţi. Aceasta presupune pregătirea celorlalţi copii în vederea acceptării copiilor cu cerinţe speciale şi de alte etnii în mod firesc, pentru a nu face diferenţe în manifestarea comportamentală sau verbală. Evaluarea iniţială oferă educatoarelor, posibilitatea de a analiza nivelul de cunoştinţe al copiilor, precum şi modul de socializare al lor, în vederea elaborării unei optime strategii de intervenţie.

Unii copii ştiu din familie că nu au voie să se joace cu copii de altă etnie spunând despre ei că nu ştiu să vorbească frumos, că le iau jucăriile, că nu au hăinuţele curate. Discutând cu părinţii individual, am reuşit să-i determin să înţeleagă faptul că trebuie să trimită copiii cu hăinuțe curate la grădiniţă, să se comporte civilizat şi să se respecte unii pe alţii. Totuși, prin activităţi educative folosind diferite strategii, punând accent pe metodele şi tehnicile interactive, am reuşit să-i învăţ pe copii ce înseamnă toleranţa.

La apariţia unor incidente în grupă, am folosit brainstormingul. Această metodă îi determină pe copii să elaboreze soluţii personale pentru problemele identificate în diverse situaţii. Atunci când în grupă s-a petrecut un incident prin care s-a încercat îndepărtarea unui copil dintr-un grup sau o altă situaţie neplăcută, le-am amintit copiilor regulile discutate despre drepturile fiecăruia, despre modul

în care trebuie să ne comportăm unii cu alţii. Fiind în grupuri de 4-5 copii, le-am cerut să se gândească şi să găsească soluţii la incidentul produs. Notându-le toate ideile în lista de opinii le-am citit pe rând, le-am analizat împreună, căutând soluţia cea mai bună pentru toţi. Cei care greşeau îşi schimbau opiniile, acestea devenind pozitive.

Poveştile reprezintă un izvor de rezolvare a situaţiilor conflictuale şi de abordare a lor din perspectiva „câştig-câştig". În acest sens am ales poveşti cunoscute de copii, cu personaje pozitive şi negative aflate într-un conflict permanent. Lucrând tot pe grupuri, copiii trebuiau să identifice conflictul personajelor negative. Ajutaţi de întrebările: „Cine este fericit/nefericit la sfârşitul poveştii? De ce? Au fost încălcate drepturile vreunui personaj? De către cine?", le-am cerut copiilor să recreeze povestea din punctul de vedere al personajului negativ care este pedepsit de obicei de către autor. I-am încurajat să explice atitudinea şi comportamentul personajelor negative (de exemplu, toate animalele râdeau de vocea groasă a lupului, bunicuţa sforăia tare şi de aceea s-a hotărât lupul să-i pedepsească).

Copiii trebuie să găsească întotdeauna soluţii de rezolvare paşnică a tuturor situaţiilor conflictuale, astfel încât toate personajele să fie mulţumite. În acelaşi timp, copiii constată că oricine are dreptul la o a doua şansă şi are dreptul să se apere. Astfel liderul grupului comunică rezumatul discuţiilor şi soluţia paşnică adoptată de grup. De exemplu: „Lupul citeşte iezilor o poveste cât timp mama lor este plecată după mâncare. O ajută pe Scufiţa Roşie să culeagă flori şi ciupercuţe pentru bunica."

În grădiniţă copiii trebuie să-si însuşească lucruri diferite. Unii copii par să-şi însuşească rapid, alţii mai lent. La unele activităţi unii copii pot fi mai buni decat alţii, deseori necunoscând motivul acestei situaţii. Explicaţiile pot fi diferite. De exemplu: „Ei sunt mai inteligenţi", „El o ia pe urmele tatălui său", „Ea nu este atentă"... Aceste trei explicaţii pot conţine un pic de adevăr, dar există şi altele, pe care trebuie să le luăm în considerare:

- „Părinţii îi ajută: citesc împreună, se joacă, rezolvă probleme, ghicitori, sunt luaţi în braţe, le cântă..."
- „Familia este săracă şi ei nu au destulă mâncare"...
- „Ea nu aude la fel de bine ca ceilalţi copii când se află în celălalt capăt al sălii de grupă"...

Puteţi distinge diferenţa? E simplu: acestea de la urmă sugerează acţiuni care pot fi întreprinse pentru a depăşi dificultăţile copilului. De exemplu, încurajand părinţii să-i stimuleze dezvoltarea copilului prin jocuri, lecturi, excursii, plimbări, etc. Sau dacă suspectaţi că o fetiţă ar putea avea o problemă cu auzul, găsiţi-i un loc în faţă. Sau dacă un copil are deficienţe de vedere, acordaţi-i braţul şi sprijiniţi-l să coboare/urce scările, să ocolească obstacolele. Acest mod de abordare a problemelor este mai util pentru copii, familii şi cadrele didactice: ne spune ce trebuie făcut pentru a ajuta copiii să depăşească barierele în învăţare.

Multe din efectele nedorite ale dizabilităţilor pot fi limitate când copiii au posibilitatea:

- să interacţioneze cu semenii şi adulţii din comunitatea lor;
- să se expună unui şir variat de medii care ar minimaliza impactul deficienţei lor precum clădirile fără scări;
- să fie instruiţi de către părinţi şi educatori/profesori care îi ajută să-şi dezvolte noi deprinderi.

Prin urmare, e important să li se asigure tuturor copiilor accesul la educaţie. Psihopedagogia modernă, centrată pe copil, se bazează pe convingerea că familia este primul educator şi are cel mai mare potenţial de modelare. Rolul nostru este foarte important în a sprijini familiile să aibă încredere în resursele proprii, să facă faţă greutăţilor cu care se confruntă.

BIBLIOGRAFIE:

1. Cucoș, C. (2002). Pedagogie. Iaşi: Editura Polirom. M.E.C.,Unicef,
2. Ghid managerial-dezvoltarea practicilor incluzive în şcoli.(1999).Bucureşti,
3. Gherghus, A.(2001). Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale. Strategii de educaţie integrată. Iaşi: Editura Polirom,
4. Ungureanu, D.(2000). Educaţia integrată şi şcoala incluzivă. Timişoara: Editura de Vest.

INOVAȚII ÎN ABORDAREA ȘI INTEGRAREA COPIILOR CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE

COSTIN SILVIA SĂNDICA

LICEUL TEHNOLOGIC "COSTACHE CONACHI"

COMUNA PECHEA, GALAȚI

Educația deschisă reprezintă un cadru conceptual care pune accentul pe accesibilitate, echitate și diversitate în procesul educațional. În cadrul acestei paradigme, este esențial să examinăm inovațiile în abordarea și integrarea copiilor cu Cerințe Educaționale Speciale (CES), asigurându-ne că fiecare elev, indiferent de diferențele sale, are acces la o educație de calitate și se simte incluzat în comunitatea școlară.

O inovație semnificativă constă în modul în care evaluăm și identificăm copiii cu CES. Integrarea tehnologiilor asistive în procesul de evaluare permite o înțelegere mai profundă a nevoilor individuale ale elevilor. Prin utilizarea acestor tehnologii, putem depăși limitele evaluărilor tradiționale și să identificăm modalități eficiente de sprijin pentru fiecare copil.

Abordarea centrată pe elev reprezintă un alt pilon al educației deschise. Prin dezvoltarea Planurilor Individualizate de Învățare, putem personaliza experiența de învățare pentru a se potrivi stilurilor și ritmului de învățare specifici fiecărui copil cu CES. Integrarea intereselor și pasiunilor elevilor în curriculum nu doar că îmbunătățește participarea și angajamentul, dar și promovează un mediu educațional care recunoaște și valorizează diversitatea.

Formarea continuă pentru cadrele didactice este esențială în implementarea cu succes a unei educații deschise. Dezvoltarea competențelor în domeniul educației incluzive și promovarea colaborării interdisciplinare contribuie la crearea unor medii de învățare care răspund cu flexibilitate și empatie la nevoile complexe ale elevilor cu CES.

Integrarea tehnologiilor avansate în procesul de învățare aduce o dimensiune suplimentară. Platforme educaționale online, realitatea virtuală și augmentată pot transforma experiența de învățare, oferind resurse adaptabile și interactive. Aceste tehnologii nu doar că facilitează accesul, dar și contribuie la creșterea nivelului de participare și înțelegere a conținutului.

În contextul educației deschise și al inovațiilor în abordarea și integrarea copiilor cu Cerințe Educaționale Speciale (CES), este important să ne concentrăm pe aspecte specifice care vizează îmbunătățirea calității educației pentru acești elevi.

Iată câteva detalii suplimentare:

1. **Dispozitive și Software Specializate:** Utilizarea dispozitivelor și software-urilor specializate pentru a evalua nevoile individuale ale elevilor cu CES într-un mod detaliat și sensibil.
2. **Adaptarea Evaluărilor:** Dezvoltarea unor strategii de evaluare flexibile care să permită ajustarea la abilitățile și nevoile specifice ale fiecărui elev.
3. **Planuri Individualizate de Învățare (PII):** Crearea PII care să țină cont de obiectivele academice, dar și de dezvoltarea socială și emoțională a fiecărui copil.
4. **Incorporarea Feedback-ului Elevilor:** Aprecierea și integrarea feedback-ului direct al elevilor pentru a ajusta și îmbunătăți constant procesul de învățare.
5. **Sisteme de Monitorizare a Progresului:** Implementarea unor sisteme eficiente de monitorizare a progresului elevilor pentru a ajusta strategiile de predare și pentru a identifica rapid problemele ce pot apărea.
6. **Evaluări Periodice de Impact:** Realizarea de evaluări periodice pentru a măsura impactul inovațiilor și pentru a aduce îmbunătățiri continue.

Aceste detalii ilustrează angajamentul față de o abordare holistică și personalizată în educația copiilor cu CES, asigurându-se că fiecare elev beneficiază de oportunități echitabile de învățare și dezvoltare. Prin implementarea acestor practici, educația devine mai inclusivă și mai adaptată la diversitatea nevoilor și capacităților elevilor cu CES.

În concluzie, educația deschisă și inovațiile în abordarea și integrarea copiilor cu CES reprezintă o schimbare necesară și benefică în peisajul educațional. Astfel de inovații nu doar că răspund nevoilor imediate ale copiilor cu CES, dar promovează și o cultură a învățări care celebrează diversitatea și încurajează fiecare individ să atingă potențialul său maxim. Prin aceste practici inovatoare, construim un viitor educațional în care nicio diferență nu este considerată un obstacol, ci un prilej de a învăța și crește împreună.

EDUCAȚIA PENTRU COPIII CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE, ÎNTRE TEORIE ȘI PRACTICĂ

MERLĂ VERONICA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „HENRI MATHIAS BERTHELOT", PLOIEȘTI

Copiii cu cerințe educaționale speciale (CES) au pus în faţa învăţământului probleme dintre cele mai diverse, de la forme de organizare a activităţii, metodologia didactică, strategiile de evaluare, strategiile de predare/învăţare, modalităţi de diferenţiere a activităţii şi/sau a conţinuturilor învăţării, până la complexa problemă a segregării sau/şi a integrării acestor copii în învăţământul de masă. Integrarea școlară reprezintă procesul de adaptare a copilului la cerințele școlii pe care o urmează, de stabilire a unor raporturi afective pozitive cu membrii grupului școlar, de desfășurare cu succes a activităţilor școlare.

Copilul cu CES are nevoie de condiţii de învăţare care să stimuleze şi să sprijine dezvoltarea sa, un curriculum adaptat şi individualizat. Adaptarea curriculumului la clasă pentru predarea, învăţarea, evaluarea diferenţiată se poate realiza prin:

- adaptarea conţinuturilor cantitativ şi calitativ, la potenţialul de învăţare al elevului;
- adaptarea proceselor didactice (metode utilizate, material didactic, timp de lucru alocat) și a nivelului de sprijin acordat elevului;
- adaptarea mediului de învăţare fizic, psihologic şi social;
- adaptarea procesului de evaluare (diverse proiecte şi lucrări scrise, orale).

Cadrele didactice care au în colectivitate copii cu CES vor avea în vedere acţiuni ce presupun colaborarea cu părinții și consilierea acestora, implicarea directă în lucrul efectiv cu copiii. Părinţii şi copiii vor fi consiliaţi să fie realişti în aşteptări, vor fi ghidaţi să evite izolarea şi să comunice cu alţi părinţi şi copii aflaţi în situaţii similare. Se va promova o abordare pozitivă a educării şi disciplinării copiilor; copiii vor fi implicaţi, atât cât se poate, în luarea deciziilor, în alegerea activităţilor la care vor participa. Este de dorit ca părinţii, cadrele didactice şi şcoala să facă un front comun pentru a ajuta la integrarea copiilor cu CES.

Învățarea prin cooperare, ascultarea și acceptarea opiniilor, luarea împreună a deciziilor constituie momente active ale predării și învățării. Dacă strategiile tradiționale își propun cultivarea relațiilor de prietenie si înțelegere între copii, strategiile incluzive au un impact mai profund. Ele îi învață pe copii să se accepte așa cum sunt, indiferent de etichetele pe care societatea le pune și să colaboreze în vederea realizării obiectivelor de interes comun. Astfel, metodele de lucru care au dus la obținerea unui progres școlar al copiilor cu nevoi speciale au fost**:**

1. **Predicțiile în perechi:** au fost folosite în cadrul orelor de,istorie. Această activitate presupune o listă de cuvinte dintr-un document. Fiecare pereche trebuie să alcătuiască un scurt eseu pe baza unei predicții în jurul listei de cuvinte. Elevii sunt încurajați să emită idei și să-și valorifice experiența personală pe care o au.

2. ***Știu -Vreau să știu - Am învățat***: este o metodă des întâlnită, mai ales în cadrul orelor de istorie. Se alege o temă/ un subiect, se discută despre ceea ce elevii știu deja despre tema respectivă, apoi se formulează întrebări la care se așteaptă găsirea răspunsului în timpul lecției, iar la sfârșit, se verifică ce au aflat nou după desfășurarea lecției.
3. **Brainstormingul**: este o metodă aplicată individual sau în perechi, în care elevii scriu pe hârtie toate lucrurile despre un subiect dat. De exemplu, se cere elevilor să scrie ce le vine în minte la auzul cuvântului „monarh" în cadrul lecției de istorie „Absolutismul, de la Atlantic la Munții Ural ", la clasa a VI-a. Inclusiv elevii cu CES au reușit să scrie numeroase cuvinte.
4. **Ciorchinele:** este o metodă vizuală de organizare şi integrare a informaţiei în cursul învăţării. Poate fi folosit la începutul lecţiei (ciorchine iniţial) sau după lectura textului (ciorchine revăzut). Este o metodă de brainstorming neliniară care stimulează găsirea conexiunilor dintre idei, presupunând următoarele etape:

- se scrie un cuvânt sau o temă care urmează a fi cercetată în mijlocul tablei;
- se notează toate ideile care vin în minte în legătură cu tema sau cuvântul respectiv;
- pe măsură ce se scriu cuvinte, se trasează linii între toate ideile care par a fi conectate;
- activitatea se opreşte când se epuizează ideile.

Este o tehnică de căutare a căilor de acces spre propriile cunoştinţe pentru a înţelege un anumit conţinut.

5. **Metoda R.A.I.:** ***Răspunde-Aruncă- Interoghează***: este nu doar o metodă de fixare şi sistematizare a cunoştinţelor, ci şi de verificare. Are la bază stimularea şi dezvoltarea capacităţilor copiilor de a comunica (prin întrebări şi răspunsuri) ceea ce au învăţat. Urmăreşte realizarea feed-back-ului printr-un joc de aruncare a unei mingi uşoare. Copilul care aruncă mingea trebuie să formuleze o întrebare, din cunoştintele însuşite, copilului care o prinde. Cel care prinde mingea răspunde la întrebare, apoi o aruncă mai departe altui coleg, formulând o nouă întrebare. Atât copilul care nu ştie răspunsul la întrebarea adresată, cât şi cel care este descoperit că nu cunoaşte răspunsul la propria întrebare ies din joc. Elevii sunt încântaţi de această metodă, fiind un joc de constatare reciprocă a rezultatelor obţinute, modalitate care se constituie în acelaşi timp şi ca o strategie de învăţare ce îmbină cooperarea cu competiţia. Este o metodă de a realiza un feed-back rapid, într-un mod plăcut, energizant şi mai puţin stresant decât metodele clasice de evaluare. Se desfăşoară în scopuri constatativ – ameliorative şi nu în vederea sancţionării prin notă sau calificativ.

Este important să învăţăm să lucrăm cu elevii cu CES, deoarece ei au multe talente ascunse, mult potenţial şi multe de oferit.

Bibliografie:

- Blândul, V., *Introducere în problematica psihopedagogiei speciale*, Ed. Univ. din Oradea, 2005;
- Gheruţ, A., *Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale. Strategii de educaţie integrată*, Ed. Polirom. Iaşi, 2001;
- Oprea, C., *Strategii didactice interactive – repere teoretice și practice*, Ed. Didactică și Pedagogică, 2006.

ABORDAREA ȘI INTEGRAREA COPIILOR CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE LA CLASELE I – IV

IORDACHE GINA SIMONA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ GREBĂNU

Copiii cu cerințe educaționale speciale (CES) reprezintă o categorie diversă, inclusiv elevi cu dizabilități fizice, dificultăți de învățare, tulburări de spectru autist sau alte nevoi speciale. Integrarea acestora în școlile primare este un proces complex, dar extrem de important pentru dezvoltarea lor armonioasă.

Integrarea copiilor cu CES în mediul școlar oferă oportunități semnificative pentru dezvoltarea abilităților sociale. Prin interacțiunea regulată cu colegii, aceștia învață să comunice, să împărtășească și să colaboreze. Elevii care nu au nevoi speciale beneficiază, de asemenea, de această experiență, dezvoltând empatie și înțelegere față de diversitatea umană.

Pentru copiii cu CES, școala reprezintă un context important pentru construirea relațiilor interpersonale. Dezvoltarea unor prietenii sănătoase poate oferi sprijin emoțional și social esențial. Profesorii și părinții joacă un rol esențial în facilitarea acestui proces, promovând interacțiunea pozitivă și intervenind atunci când apar situații de conflict.

Interacțiunea cu colegii care au CES poate deschide ochii tuturor elevilor asupra diversității și a modurilor diferite de a aborda viața. Acest lucru contribuie la dezvoltarea empatiei și la înțelegerea faptului că fiecare persoană are un set unic de nevoi și calități. Elevii învață să aprecieze diversitatea și să accepte diferențele, pregătindu-i pentru o societate mai incluzivă.

Activitățile și proiectele care implică colaborarea și comunicarea sunt esențiale pentru stimularea abilităților sociale ale copiilor cu CES. Prin implicarea activă în astfel de activități, aceștia pot învăța să lucreze în echipă, să-și exprime ideile și să dezvolte abilități de rezolvare a problemelor. Profesorii pot organiza exerciții specifice pentru a sprijini această dezvoltare, asigurându-se că fiecare copil are șansa de a contribui și de a se simți valorizat.

Deoarece mulți copii cu CES pot întâmpina dificultăți în gestionarea emoțiilor, mediul școlar ar trebui să ofere un suport adecvat pentru dezvoltarea lor emoțională. Profesorii și consilierii școlari pot implementa programe specifice sau tehnici de gestionare a stresului și a

anxietății. Totodată, crearea unui mediu în care copiii se simt în siguranță și acceptați contribuie la consolidarea rezilienței lor emoționale.

Părinții joacă un rol esențial în sprijinirea dezvoltării sociale și emoționale a copiilor cu CES. Colaborarea strânsă între școală și familie facilitează transferul învățării din mediul școlar în cel casnic. De asemenea, implicarea comunității poate aduce resurse suplimentare și susținere, contribuind la construirea unui sistem de sprijin holistic.

Prin abordarea integrală a dezvoltării sociale și emoționale, școlile pot asigura un mediu în care toți elevii, indiferent de nevoile lor, pot înflori și se pot pregăti pentru o participare activă și sănătoasă în societate.

Exemple de Activități pentru Dezvoltarea Socială:

- Proiecte de Grup:

Organizarea unor proiecte care să implice colaborarea în grupuri mici, în care copiii cu CES să lucreze alături de colegi.

Exemplu: Realizarea unui proiect comun în care fiecare membru al grupului contribuie cu idei și abilități unice.

- Jocuri și Activități Recreative:

Organizarea de jocuri și activități recreative care să încurajeze interacțiunea și comunicarea între toți elevii.

Exemplu: Jocuri de echipă în curtea școlii sau activități sportive adaptate pentru a include toate abilitățile.

- Programe de Mentorat:

Implementarea unui program de mentorat în care elevii mai în vârstă pot să sprijine și să îndrume colegii cu CES.

Exemplu: Elevii mai mari pot oferi suport în materii școlare sau pot fi mentori în activități extracurriculare.

În concluzie, abordarea și integrarea copiilor cu CES la clasele primare presupun un efort coordonat și o abordare personalizată. O astfel de integrare nu numai că oferă șansa la o educație de calitate pentru copiii cu CES, dar contribuie și la creșterea înțelegerii și a respectului între toți elevii. Prin continuarea eforturilor pentru a face școlile mai incluzive, construim un viitor în care diversitatea este văzută ca o bogăție și nu ca o dificultate.

INTEGRAREA COPIILOR CU CES ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL DE MASĂ

IRIMIA CRISALINDA NONA
LICEUL TEHNOLOGIC „ANGHEL SALIGNY", BACĂU

Integrarea, în sensul cel mai larg este definită de UNESCO ca un ansamblu de măsuri care se aplică diverselor categorii de populaţie. Termenul este relativ şi se poate aplica tuturor copiilor şi indivizilor, tuturor aspectelor vieţii umane. Integrarea este considerată scopul însuşi al educaţiei speciale, referirea vizând mai degrabă etapa post-şcolară a vieţii unui individ.

Procesul devenirii şcolare, afirmă Păun E. (1999), presupune atât asimilarea unor competenţe intelectuale, cât şi a unora sociale, care se referă la descoperirea şi valorizarea culturii şcolii.Formele şi accepţiile integrării au în vedere atât şcolaritatea, cât şi profesionalizarea sau adaptarea la viaţa socială, în general.

Fiecare copil cu CES trebuie sa beneficieze de un program adecvat şi adaptat de recuperare, care sa dezvolte maximal potenţialul fizic şi psihic pe care îl are. Când deficienţa copilului este gravă (profund) sau când acelaşi copil prezintă deficiente asociate, aceste dificultati ale integrării sporesc, dar marea majoritate a copiilor cu CES prezintă forme uşoare sau lejere, ceea ce le permite o adaptare, relativ buna, la comunitatea copiilor normali, mai cu seama atunci când se îndeplinesc condiţiile enumerate mai sus.

Încadrarea copilului în rolul de şcolar implică o nouă formă de adaptare socială care reflectă măsura în care el reuşeşte să răspundă cerinţelor indispensabile unei integrări socio-profesionale viitoare. Ideal vorbind este important ca fiecare şcolar să se acomodeze rapid şi uşor noilor cerinţe, să se comformeze acestora fără perturbări biopsihosociale. De multe ori apar dificultăţi care constau în imposibilitatea copilului de a-şi asuma în societate rolul său normal si de a satisface exigenţele mediului ambiant. Aceste dificultăţi includ situaţiile în care are loc o neconcordanţă mai mult sau mai puţin accentuată între cerinţele instructiv educative, pe de o parte, şi posibilităţile somatofiziologige si psihosociale ale copilului, pe de altă parte. Apare astfel o situaţie creată în urma dereglării specifice sistemului infirmaţional sau celui structural al persoanei. Oricare ar fi gravitatea sau forma de manifestare al dificultăţilor de integrare, cei care sunt sub imperiul acestora se acomodează dificil rolului şi statutului de elev. Acest lucru poate constitui un factor inhibator în calea desfăşurării în condiţii normale a activităţii şcolare.

Integrarea şcolară se poate aborda din cel puţin două sensuri: în cel larg- adaptarea oricărui copil la cerinţele şcolii, iar în cel restrâns, vizează problematica şcolarizării unor copii cu CES, în contextul aplicării filosofiei normalizării, cuprinderea acestora în instituţii şcolare obişnuite sau în structuri şcolare cât mai apropiate de şcolile obişnuite. Această semnificaţie este corespunzătoare şi noţiunilor de educaţie integrată sau de învăţământ integrat.

Integrarea şcolară este un proces de includere în şcolile de masă / clase obişnuite , la activităţile educative formale şi nonformale , a copiilor consideraţi ca având cerinţe educative speciale . Considerând şcoala ca principala instanţă de socializare a copilului (familia fiind considerată prima instanţă de socializare) , integrarea şcolară reprezintă o particularizare a procesului de integrare socială a acestei categorii de copii, proces care are o importanţă fundamentală în facilitarea integrării ulterioare în viaţa şcolară prin formarea unor conduite şi atitudini, a unor aptitudini şi capacităţi favorabile acestui proces

. În plus , integrarea şcolară a copiilor cu CES permite , sub îndrumarea atentă a cadrelor didactice perceperea şi înţelegerea corectă de care elevii normali a problematicii şi potenţialului de relaţionare şi participare la viaţa comunitară a semenilor lor care din motive independente de voinţa lor au nevoie de o abordare diferenţiată a procesului de instruire şi educaţie din şcoală şi de anumite facilităţi pentru accesul şi participarea lor la serviciile oferite în cadrul comunităţii.

Desigur că problemele legate de procesul integrării nu se rezumă numai la copiii cu CES sau la cei cu tulburări de învăţare ci cazurile care conduc la abandon şcolar sau la segregare sunt mult mai diverse sub aspect taxonomic. Vorbind de idealul „Scolii pentru toţi" , ne referim la cuprinderea tuturor copiilor dezavantajaţi indiferent dacă etiologia acestui dezavantaj este de natura somatică, psihologică sau socială. Trebuie create acele structuri şi servicii care să poată face faţă cu succes celor mai particulare situaţii , învăţământul special fiind destinat doare acelora care au cu adevărat nevoie de el (copii cu handicap sever şi profund) .

Fiecare cadru didactic pus ipostaza de a avea în colectivitatea sa un copil cu CES acţionează în urma unei reflecţii îndelungate. Un lucru important pentru cadrele care lucrează cu aceşti copii îl reprezintă colaborarea cu părinţii şi consilierea acestora , implicarea lor directă în lucrul efectiv cu copiii nu în calitate de observator ci şi de participanţi activi. Părinţii copiilor cu CES trebuie să înţeleagă ca au multe idei în a relaţiona cu copii lor în mod pozitiv şi că pot să-i aprecieze mai mult. Ei sunt modele pentru copii lor şi prin ei învaţă să trăiască în armonie cu lumea . Sarcina părinţilor şi a cadrelor didactice este să-i ajute pe copii să înveţe despre sentimentele lor şi să le arate relaţia dintre sentimentele şi comportamentul lor . Raporturile ce se stabilesc cu fiecare elev în parte sunt foarte importante .

Elevul trebuie să simtă că este apreciat ca individ. Astfel elevii vor participa la procesul de învăţământ după posibilităţile fiecăruia , cadrele didactice trebuind să-şi adapteze metodele pedagogice în consecinţă.

O şcoală adaptată varietăţii de cereri educative a copilului cu CES oferă stimulare şi sprijin în dezvoltare din perioade timpurii, protecţie specială, programe individualizate de intervenţie, adaptarea curriculară la posibilităţile individuale, o flexibilitate didactică, o educaţie individualizată, ceea ce duce la realizarea procesului de integrare.

Prin integrarea sociala -mediul de viaţă, socializarea în familie, jocul, integrarea şcolară, lărgirea paletei de servicii capabile să se adapteze varietăţii de cereri educative exprimate de aceşti copii, se va obţine o cât mai bună inserţie socio-profesională a viitorului adult.

Bibliografie:

1.Albu, A., Albu, C., ,,Asistenta psihopedagogica si medicala a copilului deficient fizic", laşi, Polirom, 2000;
2.lonescu, S., ,,Adaptarea socioprofesionala a deficienţilor mintal", Bucureşti, Editura Academiei P.S.R., 1975;
3.Miftode, V. (cord.), ,,Dimensiuni ale asistentei sociale: forme si strategii de protecţie a grupurilor defavorizate", Botoşani, Eidos, 1995;
4.Popescu, G., Plesa, 0. (coord.), ,,Handicap, readaptare, integrare", Bucureşti, Pro Humanitate, 1998;
5.Verza, E., Paun, E., ,,Educatia integrata a copiilor cu handicap", Unicef, 1998.
6.Vrasmas., T. , Învăţământ si / sau incluziv" , Ed. Aramis ,2001

EVOLUȚIA COPIILOR CU CES DUPĂ INTEGRAREA ACESTORA IN MEDIUL EDUCAȚIONAL AL GRĂDINIȚEI

BURTEA ALINA

G.P.P. nr. 1 TÂRGU JIU

Integrarea copiilor cu CES în grădiniță reprezintă un domeniu de aplicare a nevoilor care depășesc procesul de predare – învățare – evaluare din sistemul educațional.

În realitatea ni s-a demonstrat că evaluarea copiilor cu deficienţe în dezvoltare de la cea mai fragedă vârstă reprezintă o problemă majoră. Pentru majoritatea copiilor, identificarea dizabilităţi şi direcţionarea către serviciile competente se face abia după intrarea în sistemul educațional al grădiniței.

În trecut, copiii cu cerințe educaționale speciale erau respinși de către societate, însă, pe măsură ce s-a pus accentul pe înțelegerea naturii individuale și sociale ale fiecărui copil a apărut un nou domeniu educațional și anume educația specială contribuind la tratarea corespunzătoare a problemelor apărute în dezvoltarea lor. „Pas cu pas, această evoluție a instituțiilor și școlilor specializate a fost orientată, cu precădere după ani 70, spre dezvoltarea serviciilor de educație specială în mediile nesegregate și au fost inițiate modele de integrare și incluziune educațională”.[1]

Procesual, integrarea, înseamnă transferul unei persoane dintr-un mediu mai mult sau mai puțin segregat într-un mediu comun, obișnuit. Educațional, integrarea copiilor presupune modul în care aceștia se implică în mediul care le oferă un program educațional, având la bază principiul normalizării, respectând o viață normală și firească pentru toți copiii, indiferent de nivelurile și caracteristicile lor de dezvoltare.

Integrarea educativă presupune formarea persoanelor cu nevoi speciale aflate în dificultate psiho-motorie, cu dizabilităţi ,intelectuale, senzoriale, de, psiho-comportamentale, de limbaj, folosind o serie de măsuri de natură socială şi pedagogică.

Principiile care stau la baza procesului integrării, dar și al incluziunii educaționale sunt: principiul de egalitate a drepturilor, principiul de egalizare a șanselor, principiul de intervenție timpurie, principiul individualizării serviciilor, principiul parteneriatului și cooperării factorilor educaționali cu cei de sprijin și anume de ordin medical, social, Psiho - pedagogic etc. în vederea integrării optime a copiilor cu CES, principiul adaptării mediului educațional.

[1] Ion Albulescu, Horațiu Catalano*, „Sinteze de pedagogia învățământului preșcolar”*, București, DPH, 2019.

Noua orientare în realitatea educaţională presupune adoptarea unor reforme atât la nivel social cât şi la nivelul sistemului de învăţământ. În sens mai larg, integrarea educativă înseamnă schimbarea mentalităţilor în ceea ce priveşte rolul social al grădiniței, schimbarea mentalităţilor în plan individual, al cadrelor didactice, al părinţilor, etc. Reformele cele mai accentuate sunt cele la nivelul modului de desfăşurare a activităţii didactice.[2]

Nu demult, copiii care nu se ridicau la nivelul standardelor de învățare prestabilite erau segregați, dificultatea de învăţare era considerată consecinţă a unei boli care nu putea fi tratată decât într-un loc specializat, astfel s-au creat şcoli şi instituţii speciale.

Azi, însă, școlile obișnuite se implică prin lărgirea obiectivelor lor pentru a putea cuprinde o mai mare diversitate de elevi, permițând înglobarea, în sistemul general de învățământ, a unui număr cât mai mare de copii cu CES. Reușita integrării se realizează numai prin funcţionarea unor parteneriate autentice la nivelul asociaţiilor și instituțiilor nonguvernamentale al elevilor, părinților, cadrelor didactice şi al comunităţii locale.

Din propria experiență, pot spune ca integrarea copiilor cu CES este posibilă. De exemplu: lucrez la grupă cu un copil care prezintă certificat cu însoțitor și a prezentat probleme majore de integrare în primul an de grădiniță (grupa mică), chiar și în al 2-lea an de grădiniță (grupa mijlocie), iar acum in ultimul an de grădiniță a reușit să rămână în grupă, chiar și în perioada după-amiezii, la somn, fără mama sa, participă la activități, interacționează cu copiii din grupă, prezentând în continuare dificultăți de exprimare, dar cert este ca a făcut progrese majore.

Orice copil este valoros și important pentru educație și poate învăța sub influența factorilor educaționali adecvați și adaptați, cu programe care să asigure participarea și accesul tuturor. De aceea orice cadru didactic trebuie să găsească „rețeta” perfectă în actul educațional pentru a venii în sprijinul acestor copii speciali.

Bibliografie

1. Ion Albulescu, Horațiu Catalano*, „Sinteze de pedagogia învățământului preşcolar”*, București, DPH, 2019.
2. https://mecc.gov.md/sites/default/files/educatie_incluziva_final.pdf

[2] https://mecc.gov.md/sites/default/files/educatie_incluziva_final.pdf

DIFICULTĂȚILE DE ÎNVĂȚARE LA COPII

BOSÎNCEANU GABRIELA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ RÂȘCA

Școala trebuie să fie un loc de susținere și implicare pentru toți copiii. Aceștia sunt diverși în ceea ce privește mediile lor variate și prin urmare, diferențele sunt inevitabile în clasele dintr-o școală de masă. Divergența apare atunci când copiii au dificultăți de învățare. De-a lungul multor ani, elevii cu probleme de învățare au primit fel și fel de etichete, inclusiv „leneși", „ lenți", „proști", „grei de cap" , „ elevi cu performanțe slabe", „subnormali din punct de vedere educațional", „aflați în situații de risc", sau „cu dizabiliăți de învățare".

Sintagma "dizabilități de învățare" ("learning disabilities") a apărut pentru prima dată la începutul anilor '60 ai secolului trecut și este strâns legată de politicile educaționale (Fletcher 2012), ulterior ea fiind înlocuită cu "dificultăți de învățare" (D.I), denumire care se utilizează și în prezent. De atunci, definițiile sunt în principal descriptive și se abțin de la a oferi modele cauzale ale dificultăților de învățare. Se presupune în mod obișnuit că ele apar în contextul abilităților cognitive scăzute fiind indicate de un scor IQ mic sau se manifestă ca forme specifice cu un nivel scăzut neașteptat al performanțelor în domenii distincte în ciuda inteligenței generale normale.
Clasificarea statistică internațională a bolilor și a problemelor de sănătate conexe (ICD) publicată de Organizația Mondială a Sănătății (2010), numește formele specifice de DI *tulburări de învățare* și includ citirea de bază, ortografia și probleme aritmetice. Tulburările de învățare sunt numite de obicei dizabilități de învățare, în timp ce funcționarea intelectuală sub medie este denumită retard mintal sau dizabilitate de dezvoltare.

Din această perspectivă, dificultățile de învățare sunt văzute ca incapacitatea de a progresa în dezvoltarea academică sau de a atinge obiectivele educaționale, Astfel, în majoritatea țărilor termenul de dificultate de învățare se aplică elevilor care nu pot face progrese adecvate în cadrul curriculum-ului școlar, în special în domenii de competențe de bază care acoperă structura limbii, pronunția, ortografia și calculul aritmetic. Problemele lor pot fi asociate cu o anumită disciplină școlară sau pot fi evidente la toate disciplinele din programă. Din mai multe motive, acești elevi nu găsesc ușoară învățarea.

În România există aproximativ 250.000 de copii cu dificultăți de învățare, atrage atenția Federația Sindicatelor Libere din Învățământ (FSLI), iar între 3% și 5% sunt cazuri grave. Potrivit sursei citate, în România nu există statistici exacte privind elevii care prezintă DI, lucru ce face dificilă intervenția în cazul acestor copii, care au nevoie de condiții speciale de învățare și evaluare, precum și de pregătirea adecvată a cadrelor didactice. FSLI a contribuit, în perioada 2016 — 2017, la elaborarea Normelor Metodologice de aplicare a Legii nr. 6/2016, care permit punerea în practică a legii și schimbarea statutului copiilor cu tulburări specifice de învățare în școala românească. Este pentru prima dată când dislexia, disgrafia, discalculia și disortografia au fost recunoscute printr-o lege în România.

Dificultățile de învățare pot fi considerate drept motivul din spatele ineficienței și, prin urmare, elevul poate avea nevoie de sprijin pentru a învăța. Este ușor de identificat problemele fizice, dar e nevoie de experiență și expertiză în identificarea acestor probleme. Creierul funcționează diferit. Învățarea are loc în moduri diferite. Profesorul trebuie să fie capabil să determine dacă un copil prezintă un stil de învățare alternativ sau dacă copilul are o dificultate de învățare. Învățătorii petrec în medie 4 ore cu copilul și, prin urmare, este foarte important ca ei să fie instruiți corespunzător pentru a identifica copiii cu dificultăți de învățare. Chiar dacă nu au pregătire de specialitate, observarea corectă, evaluarea imparțială, răbdarea și comunicarea deschisă cu copilul și părinții pot fi primul pas spre ajutorarea copilului.

Un alt punct important este școala însăși, dacă școala are un sistem formal de identificare a copiilor cu dificultăți de învățare și de a le oferi instruire de remediere. Multe școli încă nu cunosc gravitatea problemei și urmează metode superficiale de evaluare a copilului. Acest lucru poate afecta șansele ca copilul să aibă o viață și o carieră normale. Rolul școlii și al profesorilor este esențial nu numai în identificarea copiilor cu dificultăți de învățare, ci și în transformarea copilului într-o parte a societății. Este locul în care copilul învață să facă parte dintr-o familie mai mare și să-și dezvolte personalitatea. Profesorul are puterea de a transforma lacrimile în zâmbete, de a transforma eșecurile în succese, de a transforma DIZABILITATEA în ABILITATE.

CURRICULUM DIFERENȚIAT, CURRICULUM PERSONALIZAT- UN ROL IMPORTANT ÎN EDUCAȚIA COPIILOR CU CERINȚE SPECIALE

TOTH ANGELA
ȘCOALA PRIMARĂ BĂDENI COMUNA MOLDOVENEȘTI

Educaţia se adaptează diversităţii indivizilor şi grupurilor, talentelor individuale şi evită marginalizarea ori excluderea socială. În cazul în care nu realizează această adaptare, ea nu poate fi considerată benefică şi eficientă, capabilă să stimuleze dezvoltarea durabilă a fiinţei umane în context social. Dacă sunt bine organizate, sistemele educaţionale nu pot să ducă la excludere ori la eşec social. Educaţia ţine seama, deci, atât de disponibilităţile aptitudinale individuale, specificitatea persoanei, cât şi de cerinţele mediului ori de tradiţiile culturale ale grupurilor care compun societatea, în scopul unei integrări sociale optime a fiecăruia.

Curriculum personalizat sau individualizat se referă la adaptarea programului de studiu (curriculumului formal) la nivelul şi nevoile distincte ale unor elevi aflați în anumite situații speciale, precum pregătirea pentru olimpiade sau corigențe, dar și la elevii cu cerințe educative speciale.

În ceea ce privește educația copiilor cu cerințe educative speciale, activitatea de instruire trebuie proiectată şi realizată în mod diferenţiat, ţinând cont de potenţialul individual al fiecărui elev. Astfel, elevul este pus în situaţia să îşi asume responsabilitatea pentru propria învăţare şi dobândirea cunoştinţelor şi competenţelor necesare în ritm propriu, cadrul didactic devenind un organizator şi facilitator al activităţii de învăţare. De altfel, în şcoala modernă, cerinţele formării individului impun formarea şi dezvoltarea capacităţilor acestuia de a învăţa să înveţe, adică să se instruiască în mod independent cu scopul pregătirii pentru activitatea de învăţarea permanentă.

Evaluarea curriculară a copilului cu dificultăţi de învăţare stabileşte nivelul achiziţiilor şcolare la care a ajuns elevul şi permite trecerea la următoarea etapă, respectiv adaptarea curriculară.

Făcând o analiză a particularităţilor specifice în materie de învăţare a copiilor cu dificultăţi de învăţare, se ajunge la concluzia că una dintre calităţile esenţiale ale unui curriculum adaptat trebuie să fie flexibilitatea sa ridicată, astfel încât să permită fiecărui copil să avanseze în ritmul său şi să fie tratat în funcţie de capacităţile sale de învăţare. Pentru aceasta, este nevoie ca formularea obiectivelor, stabilirea conţinuturilor instruirii şi

modalităţile de transmitere a informaţiilor în clasă să se facă diferenţiat. În aceste condiţii, designul lecţiei va suferi modificări substanţiale faţă de ceea ce se întâmplă într-o clasă obişnuită şi în acelaşi timp, pentru o mai mare eficienţă în munca cu elevii, clasele ar trebui să aibă un număr redus de elevi, pentru a permite educatorului o comunicare optimă cu toţi elevii clasei.

Un curriculum adaptat trebuie să pună accent, în principal pe următoarele domenii:

- dezvoltarea trăsăturilor de personalitate din domeniul afectiv, motivaţional, caracterial, al socializării;
- imaginea de sine;
- scopurile, interesele, pasiunile;
- motivaţia internă şi externă;
- concordanţa dintre potenţialul personal – realizări – valoarea produselor realizate;
- respectul, sprijinul, controlul agresivităţii;
- atitudinea faţă de muncă;

Principalele strategii care ar putea fi folosite pentru proiectarea unui curriculum adaptat se referă la:

- selectarea unor conţinuturi din curriculumul general adresat copiilor normali, care pot fi înţelese şi însuşite de copiii cu dificultăţi de învăţare şi renunţarea la alte conţinuturi cu un grad ridicat de complexitate;
- accesibilitatea întregului conţinut printr-un proces de simplificare, astfel încât să fie înţeles şi însuşit de elevii cu cerinţe speciale;
- diversificarea componentelor curriculumului general prin introducerea elevilor cu dificultăţi de învăţare într-o varietate de activităţi individuale, compensatorii, destinate recuperării acestora şi asigurarea participării lor în mod eficient la activităţile desfăşurate în clasă.

Tipul de curriculum pentru care s-a optat în activitatea de sprijinire a elevilor care întâmpină dificultăţi de învăţare este cel obişnuit parţial adaptat. În acest sens s-a încercat o accesibilizare a materiei la unele discipline – limba română şi matematică – şi introducerea unor activităţi de compensare care să se realizeze prin programe de intervenţie personalizate.

Idealul educaţional al învăţământului din ţara noastră presupune câteva cerinţe fundamentale: dezvoltarea liberă, integrală şi armonioasă a individualităţii umane în vederea formării unei personalităţi creative şi autonome.De asemenea vizează şi asigurarea unei corespondenţe cât mai bune a caracteristicilor personalităţii subiectului uman cu activitatea prestată în contextul solicitărilor societăţii.

BIBLIOGRAFIE

1. Vrăşmaş, E.A., (2007), *Dificultăţile de învăţare în şcoală*, EdituraV& Iintegral,Bucureşti.
2. CURRICULUM NAŢIONAL pentru învăţământul special şi de masă

ROLUL INTERVENŢIEI EDUCATORULUI ÎN ÎNLATURAREA COMPORTAMENTELOR INDEZIRABILE ALE PREŞCOLARILOR CU HIPERACTIVITATE

RADU RAMONA BEATRICE
GRĂDINIȚA TÂRGȘORU NOU

Un copil sare si ţopaie lovindu-se de pereţi, este neatent și impulsiv, transformând sala de grupă sau propria casă într-o arenă.Un altul se rătăceşte adeseori pe holurile grădiniței pentru că încurcă stânga cu dreapta, altul nu poate arunca sau prinde o minge și se împiedică la tot pasul, fiindu-i greu să navigheze prin spaţiul înconjurător. Toţi aceşti copii suferă de ADHD. Hiperactivitatea cu deficit de atenţie la copil (ADHD) este cel mai recent termen introdus pentru a defini o tulburare specifică de dezvoltare, atâta copiilor, cât și a adulţilor, caracterizată prin deficite în susţinerea atenţiei, controlul impulsului şi reglarea nivelului de activitate a cerinţelor situaţionale. Astăzi, când vorbim despre ADHD, ne referim la o diferențiere ușoară, dar importantă, în funcționalitatea normală a creierului, care îl determină pe un copil inteligent să aibă insuccese în plan preșcolar și să se poarte urât, în ciuda educației excelente primite uneori acasă.

Această tulburare a cunoscut în ultimii ani etichetări diferite și variate, printre care: reacţia hiperchinetică a copilăriei, hiperactivitatea sau sindromul hiperactivităţii copilului, disfuncţia cerebrală minimală şi hiperactivitatea cu deficit de atenţie.

Am avut o motivaţie solidă în abordarea acestei teme deosebit de actuale și controversate în acest moment: numărul preșcolarilor cu hiperactivitate patologică (nu fiziologică) sau cu ADHD este în creştere, iar noi, profesorii, nu deţinem suficiente strategii terapeutice și psihopedagogice pentru a lucra cu aceşti copii.

Interesul major investit în tulburările de tip hiperkinetic și ADHD din ultima vreme ne-ar putea face să credem că ne aflam în mijlocul unei adevarate epidemii. Dar hiperactivitatea și ADHD nu sunt astăzi mai frecvent decât erau în trecut, ci doar am ajuns să recunoaștem mai ușor aceste probleme reale pe care în trecut nu le remarcam sau nu le diagnosticam.

De asemenea, din cazurile întâlnite de profesori şi din discuţiile purtate cu aceștia reiese că extrem de importante sunt comorbiditaţile (tulburările asociate), care pot apărea pe parcurs,

cele mai uşor observabile fiind tulburările de conduită, tulburările opozante, agresivitatea şi comportamentul antisocial, anxietatea.

Tocmai de aceea mi-am propus ca prin investigare și cercetare să identific și să evaluez simptomele hiperactivității și ale ADHD-ului la preșcolari. Consider că „ a cunoaşte'' este primul pas în prevenire, iar copilul „agitat şi neatent care deranjează activitățile'' nu este neapărat prost crescut, ci poate avea o tulburare neurobiologică, precum hiperactivitate sau ADHD, cu mari implicaţii psihoeducaţionale.

ADHD-ul este cauzat de o mică deviere de la funcționarea normală a creierului, germenii bolii sunt prezenți din momentul nașterii. Dificultățile apărute depind de severitatea problemei copilului și de cât de bine pot fi stăpânite comportamentele și educația acestuia. Nu putem schimba această dispoziție înnăscută, dar putem modifica cu siguranță mediul de acasă și din grădiniță pentru a-i ajuta pe copii să se poarte mai bine și să-și atingă potențialul maxim.

Deoarece simptomele ADHD apar înainte de vârsta de 7 ani, este importantă stabilirea unui diagnostic precoce pentru a iniția strategii de intervenție menite să prevină accentuarea acestora și evoluția spre agresivitate, tulburare opțional - sfidătoare și de conduită. În implementarea acestei recuperări/reabilitări, o importanță deosebită o are și construirea suportului familial și educațional, care să antreneze copilul într-un program didactico-terapeutic cu reguli clare și măsuri (metode și strategii) ce urmăresc dezvoltarea atenției și a capacității de concentrare, reducerea comportamentului agresiv, creșterea încrederii în sine, a adaptabilității sociale și abilităților de relaționare.

Copilul cu ADHD trebuie ajutat de către părinți și de cadrul didactic să-și mărească posibilitățile de concentrare a atenției și să-și gestioneze comportamentele indezirabile. Un prim pas necesar realizării acestui obiectiv este acceptarea condiției deosebite a copiilor care suferă de această tulburare și acordarea de sprijin constant materializat în recompense, laude și aprecieri verbale în public.

ÎNTREȚINEREA RELAȚIILOR DE PRIETENIE PRIN METODE INOVATIVE

SZÉP KINGA

GRĂDINIȚA KIS HERCEG, STRUCTURA ANGYALKERT

Introducere

La grădinița Angyalkert, considerăm de o importanță vitală integrarea copiilor cu nevoi speciale în cadrul activităților noastre educative. Recunoaștem și valorizăm diversitatea fiecărui copil, iar angajamentul nostru este de a oferi oportunități egale pentru toți într-un mediu incluziv și stimulativ. Una dintre strategiile noastre cheie este utilizarea poveștilor. Poveștile nu doar că stimulează imaginația, dar oferă și o fereastră spre diverse experiențe de viață, ajutându-i pe copii să înțeleagă și să empatizeze cu realități diferite de ale lor. Ele sunt, de asemenea, un instrument excelent pentru dezvoltarea limbajului și a abilităților de comunicare, esențiale în integrarea copiilor cu nevoi speciale.

Implementăm, de asemenea, metode pedagogice inovatoare care încurajează învățarea activă și participativă. Aceste metode sunt adaptate pentru a răspunde diverselor stiluri de învățare și pentru a se asigura că fiecare copil este implicat și motivat. Prin activități practice, experimentale și interdisciplinare, copiii cu nevoi speciale pot găsi căi de expresie și învățare care le corespund cel mai bine. Jocurile situaționale sunt, de asemenea, un element cheie în programul nostru. Prin joc, copiii învață despre cooperare, rezolvare de probleme și dezvoltare socială. Aceste jocuri oferă un cadru sigur pentru explorare și experimentare, unde copiii cu nevoi speciale pot interacționa cu colegii lor într-un mod structurat și ghidat.

Pedagogia Kett este o altă metodă pe care o valorizăm în Angyalkert. Această abordare pune accent pe învățarea prin mișcare și activități fizice, oferind copiilor posibilitatea de a-și exprima emoțiile și de a-și dezvolta motricitatea într-un mod plăcut și sănătos.

La grădinița Angyalkert, ne dedicăm creării unui mediu educațional unde fiecare copil, indiferent de nevoile sale speciale, poate prospera și se poate dezvolta într-un mod holist. Prin povești, metode pedagogice inovatoare, jocuri situaționale și pedagogia Kett, ne străduim să oferim fiecărui copil șansa de a-și atinge potențialul maxim.

Un exemplu de joc de situație prin basm

"Odată, într-o pădure rotundă, trăia un arici. Era considerat morocănos, dar nimeni nu-i întreba dacă suferea. Inima lui ariciului dorea să fie mângâiat, dar trecutul cu cei care încercaseră și se răniseră de țepii lui îl ținea departe de ceilalți. Trăia singuratic, trecându-și zilele în solitudine.

Într-o zi, o fetiță veselă se apropie de el. Văzând-o, ariciul se ghemui, dar fetița, plină de bunătate, se aplecă lângă el dorind să-l mângâie. Inima ariciului bătea puternic, dorind apropierea, dar frica și nesiguranța îl făceau să refuze. În cele din urmă, fetița, dezamăgită de refuzul lui, plecă.

Ariciul regretă imediat, dorindu-și să o strige înapoi, dar nu putu. Zilele treceau și el spera ca fetița să se întoarcă. Și ea se întoarse, de data aceasta mai atentă, mai blândă. Ariciul, învăluit în emoție, încercă să accepte mângâierea ei, dar se sperie și o răni accidental.

Fetița, rănită și dezamăgită, plecă plângând. Dar, realizând greșeala ei de a nu înțelege suferința ariciului, se întoarse. Într-un gest de dragoste și acceptare, îl îmbrățișă cu toată inima, ignorând țepii. Și atunci se întâmplă minunea: țepii ariciului nu mai erau ascuțiți. Deveniseră moi și catifelați, iar ariciul, copleșit de fericire, realiză că visul său de a fi iubit fusese în sfârșit împlinit.

De atunci, ariciul și fetița deveniseră prieteni, iar animalele din pădure se minunară de schimbarea lui. Ariciul, odată morocănos, devenise un simbol al prieteniei și al puterii dragostei."

Prin această poveste, copiii au avut oportunitatea de a experimenta puterea iubirii, prieteniei și acceptării, interpretând rolurile din poveste, care capătă un sens personal. Această abordare ajută copiii să se identifice ușor cu personajele și să simtă profund mesajul transmis de poveste. De asemenea, prin joc, copiii învață să înțeleagă și să aprecieze diversitatea, promovând integrarea membrilor grupului cu nevoi speciale într-un mod natural și pozitiv. După joc, discutăm lecțiile învățate și cum acestea pot fi aplicate în cadrul grupului nostru, în special în relația cu copiii cu nevoi speciale.

Integrarea copiilor cu nevoi speciale este esențială pentru dezvoltarea empatiei și a înțelegerii la copiii din grup. Activitățile interactive și jocurile de rol permit tuturor membrilor grupului să experimenteze diferite perspective, să învețe să colaboreze și să se sprijine reciproc, indiferent de diferențele individuale. Prin aceste activități, copiii cu nevoi speciale se simt incluși și valorizați, ceea ce contribuie la creșterea încrederii și la dezvoltarea abilităților sociale ale tuturor copiilor.

Micul grup a reacționat întotdeauna foarte pozitiv la aceste povești. Observăm că, după jocuri, copiii abordează mult mai conștient și sensibil temele legate de diversitate și incluziune. Astfel de activități sunt fundamentale în formarea unor indivizi toleranți, înțelegători și gata să accepte și să valorizeze diferențele într-un mod constructiv și respectuos.

MAVERICK - „MESAJ SUB PIELE”

ERDŐS ALPÁR

ECONOMIST MD., LICEUL TEHNOLOGIC „KÓS KÁROLY”

Introducere

Comunicarea umană, în esența sa cea mai pură, își trage seva dintr-o secvență fundamentală ce se desfășoară într-o ordine naturală și intuitivă: noi ascultăm înainte de a vorbi, vorbim înainte de a citi, și citim înainte de a scrie. Această progresie subliniază importanța ascultării ca fundament pe care se clădesc toate celelalte abilități de comunicare. Ascultarea transcende rolul său perceput ca un proces pasiv, transformându-se într-un act activ, implicând o înțelegere profundă și interpretarea mesajelor primite. Aceasta nu este doar un skill esențial în dezvoltarea personală și academică, ci și un catalizator pentru empatie și relații interumane eficiente.

Ascultarea activă

În contextul educației liceale, cu un accent deosebit pe integrarea elevilor cu nevoi speciale, dezvoltarea și perfecționarea abilităților de ascultare capătă o importanță covârșitoare. Acest proces nu facilitează doar o comunicare și înțelegere mai bună între elevi și cadrele didactice, dar și susține un proces de învățare holistic și adaptabil. Elevii se confruntă cu o gamă largă de provocări unice în cadrul procesului educațional. Crearea unui mediu care pune accent pe dezvoltarea abilităților de ascultare poate avea un impact pozitiv asupra modului în care acești elevi percep și procesează informația, contribuind astfel la succesul lor educațional și personal.

Pe lângă provocările mai evidente, elevii pot întâlni și alte dificultăți cognitive sau senzoriale. O concentrare intensivă pe ascultare și comunicare eficientă poate atenua aceste provocări. Prin îmbunătățirea modului în care acești elevi primesc și procesează informația, le facilităm dezvoltarea nu doar ca studenți, dar și ca indivizi, capabili să contribuie în mod pozitiv la societate. Un cadru educațional care prioritizează ascultarea și înțelegerea nevoilor individuale ale fiecărui elev, ajustând metodele de predare în consecință, se transformă într-un spațiu nu doar de învățare, ci și de creștere și dezvoltare personală. Astfel, prin recunoașterea și valorificarea ascultării ca instrument cheie de învățare, putem deschide noi orizonturi pentru toți elevii, oferindu-le oportunitatea de a-și atinge potențialul maxim. Aceasta implică nu doar depășirea barierelor educaționale, ci și dezvoltarea unor abilități de viață esențiale care le vor servi pe tot parcursul

dezvoltării lor personale și profesionale. Educația nu se limitează la transmiterea de cunoștințe, ci implică și modelarea indivizilor, pregătindu-i pentru provocările și oportunitățile pe care le vor întâlni în viață. În acest proces, abilitățile de ascultare joacă un rol central, facilitând nu doar acumularea de cunoștințe, ci și dezvoltarea de relații interpersonale, empatie și înțelegere. Prin ascultare activă și reflectivă, cadrele didactice pot crea un mediu educațional dinamic și receptiv, în care fiecare elev este văzut, auzit și încurajat să își exprime potențialul unic.

În concluzie, integrarea tehnicilor de ascultare efectivă în procesul educațional nu este doar o metodă de îmbunătățire a performanței academice, ci reprezintă un pas esențial în formarea unor indivizi echilibrați, conștienți și pregătiți pentru complexitățile lumii în care trăim. Este o recunoaștere a faptului că fiecare student are o voce unică și o perspectivă valoroasă, care merită să fie auzită și apreciată. Prin ascultare, învățăm să valorizăm diversitatea, să cultivăm empatia și să construim o comunitate educațională bazată pe respect și înțelegere reciprocă.

Rolul Profilării Personalității

Profilarea personalității în educație implică înțelegerea dispozițiilor individuale și stilurilor de învățare ale elevilor. Aceasta permite educatorilor să își adapteze strategiile de predare pentru a se potrivi cu nevoile diverse ale elevilor lor, în special ale celor cu nevoi educaționale speciale. Recunoscând dacă un elev este mai reflectiv sau activ, senzorial sau intuitiv, vizual sau auditiv, profesorii pot adapta metodele lor pentru a asigura că fiecare elev primește informații într-un mod care rezonă cu stilul lor de procesare înnăscut.

Înțelegerea Percepției în Învățare

Percepția joacă un rol crucial în modul în care elevii interpretează și înțeleg informațiile. Aceasta implică nu doar modul în care văd și aud, ci și cum dau sens acelor intrări senzoriale. În contextul elevilor cu nevoi speciale, înțelegerea proceselor lor perceptive unice este esențială. De exemplu, un elev cu dislexie poate percepe textul scris diferit, necesitând metode alternative de predare, cum ar fi instrucțiunile orale sau ajutoarele vizuale.

Înțelegerea percepției în învățare implică recunoașterea și adaptarea la modurile unice prin care elevii interpretează și procesează informațiile. Această înțelegere este deosebit de crucială atunci când lucrăm cu elevi cu nevoi speciale. Percepția nu este doar despre procesarea senzorială a informațiilor (ce vedem și auzim); aceasta cuprinde și modul în care elevii se angajează emoțional și cognitiv cu acele informații. Recunoașterea și utilizarea 'ușilor deschise' ale percepției – gândire și logică, emoție și îngrijire, și diverse forme de acțiune – pot spori semnificativ eficacitatea comunicării.

STRATEGII DE INTEGRARE A COPIILOR CU C.E.S.

CREANGĂ GABRIELA ADELINA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „LEONARDO DA VINCI”

Fiecare copil este diferit şi special şi are propriile nevoi, fie că este sau nu un copil cu dizabilităţi. Toţi copiii au dreptul la educaţie în funcţie de nevoile lor.

Educaţia incluzivă are ca principiu fundamental un învăţământ pentru toţi, care constituie o realitate ce câştigă adepţi şi se concretizează în experienţe şi bune practici de integrare/incluziune şi este o educaţie de calitate accesibilă şi care îşi îndeplineşte menirea de a se adresa tuturor copiilor fără discriminare. În acest sens, integrarea educativă vizează formarea persoanelor cu nevoi speciale, aflate în dificultate psihomotorie, de intelect, de limbaj, psihocomportamentală, senzorială printr-o serie de măsuri de natură juridică, politică, socială și pedagogică.

În jurul nostru întâlnim oameni cu deficienţe. Ei sunt percepuţi diferit, perceperea lor socială variază de la societate la societate furnizând semnificaţii diferite în funcţie de cultură şi de valorile promovate. Cadrul didactic trebuie să cunoască deficienţele copiilor pe care îi va primi în clasă în scopul înţelegerii acestora şi pentru a-şi putea modela activităţile în funcţie de necesităţile lor. Clasa în care va fi integrat copilul cu cerinţe speciale va trebui să primească informaţii într-o manieră corectă şi pozitivă despre acesta. Este foarte importantă sensibilizarea copiilor şi pregătirea lor pentru a primi în rândul lor un coleg cu dizabilităţi. Sensibilizarea se face prin: crearea şi aplicarea unor jocuri care permit stimularea unor deficienţe (motrică, vizuală, auditivă), ceea ce determină copiii să înţeleagă mai bine situaţia celor ce au dizabilităţi prin povestiri, texte literare, prin discuţii, vizitarea unor persoane cu deficienţe.

Copiii cu C.E.S. pot prin joc să-şi exprime propriile capacităţi căpătând informaţii despre lumea în care trăiesc, intră în contact cu oamenii şi cu obiectele din mediul înconjurător învăţând să se orienteze în timp şi în spaţiu. Datorită fptului că se desfăşoară în grup, jocul asigură socializarea. Jocurile sociale sunt necesare pentru persoanele cu handicap, întruncât le oferă şansa de a se juca cu alţi copii, acestea trebuind să fie adaptate în funcţie de deficienţa copilului.

Copiii cu C.E.S. au nevoie de curriculum planificat, diferenţiat, de programe de terapie lingvistică,nde tratament logopedic specializat, de programe speciale de predare, învăţare şi evaluare, specializate, conform abilităţilor lor de citire, scriere, calcul de programe terapeutice pentru tulburări motorii.

Stilul de predare trebuie să fie cât mai aproape de cel de învăţare pentru ca un volum mai mare de informaţii să fie acumulat în aceeaşi perioadă de timp. Acest lucru este posibil dacă este cunoscut

stilul de învăţare al copilului, dacă este făcută o evaluare eficientă care să ne indice cum învaţă copilul dar şi ce este necesar să fie învăţat. De asemenea, copii au nevoie de ajutor suplimentar din partea profesorilor şi colegilor fiind nevoie să primească în activitatea şcolară conţinuturi şi sarcini simplificate. Cadrul didactic creează un climat afectiv pozitiv, stimulează încrederea în sine şi motivaţia de învăţare, încurajează sprijinul şi cooperarea din partea colegilor, încurajează creşterea autonomiei personale, foloseşte frecvent sistemul de recompense, laude, încurajări, astfel încât de fiecare dată să fie evidenţiat cel mai mic progres.

Relaţia şcolii cu părinţii copiilor cu cerinţe educative speciale este necesară şi benefică, fiind necesară cunoașterea specificului dizabilităţii copilului precum şi a contextului de dezvoltare al acestuia. Părinţii informează şcoala despre factorii de influenţă negativă care ar trebui evitaţi (de ex.: fobii, neplăceri, atitudini care determină inhibarea sau izolarea). Angajarea şi responsabilizarea familiei în educaţia copiilor este fundamentală pentru reuşita participării la programul instructiv-educativ al şcolii. La orice copil, în special la cei cu dizabilităţi, gradul de interes şi de colaborare al părinţilor cu şcoala se reflectă direct proporţional cu cel pe care îl manifestă elevii. De aceea, familia este primul educator şi are cel mai mare potenţial de modelare pentru copii.

Şcoala are rolul de a sprijini familiile să aibă încredere în resursele proprii, să facă faţă greutăţilor cu care aceştia se confruntă. Educaţia părinţilor şi consilierea acestora au un rol important în integrarea copiilor cu C.E.S. Abordarea incluzivă susţine că şcolile au responsabilitatea de a-i ajuta pe elevi să depăşească barierele în calea învăţării, şi că cei mai buni profesori sunt aceia care au abilităţile necesare pentru a-i ajuta pe elevi să reuşească acest lucru.

Într-o abordare incluzivă toţi copiii trebuie consideraţi la fel de importanţi, fiecăruia să-i fie valorificate calităţile, pornind de la premisa că fiecare elev este capabil să realizeze ceva bun. Copii cu cerinţe educative nu sunt speciali în sine, ei având nevoie doar de o abordare personalizată în ceea ce priveşte demersurile pe care le întreprindem în educaţia lor. Educaţia incluzivă reprezintă un mod de educaţie adaptat şi individualizat în funcţie de nevoile tuturor copiilor în cadrul grupurilor şi claselor echivalente ca vârstă în care se regăsesc copii cu nevoi, capacităţi şi nivele de competenţă foarte diferite.

Şcoala va reuşi să răspundă cerinţelor speciale de educaţie ale copiilor aflaţi în dificultate şi nevoilor de educaţie ale familiilor acestora doar prin eforturile ei interne şi cu sprijinul tuturor participanților la procesul educațional.

Bibliografie

1. Verza F. - „Introducerea în psihopedagogia special şi asistenţa socială”, Ed. Fundaţiei
2. Arcan P. Ciumageanu - „Copilul deficient mintal”, Ed. Facla
3. Ecaterina Vrăşmaş – „Introducere în educaţia cerinţelor speciale”, Ed. Credis, Bucureşti, 2004

STRATEGII ȘI FORME DE INTEGRARE A COPIILOR CU CERINȚE EDUCATIVE SPECIALE

PALOȘ DANIELA FĂINIȘI IULIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „CONSTANTIN NEGREANU”
DROBETA TURNU SEVERIN

Omul este o fiinţă dependentă în activitatea pe care o desfăşoară cu ceilalţi. Are nevoia permanentă de a comunica şi coopera.

Întâlnim peste tot în jurul nostru oameni cu deficienţe. Ei sunt percepuţi diferit, perceperea lor socială nefiind întotdeauna constantă, ea variază de la societate la societate, furnizând semnificaţii diferite, în funcţie de cultura şi de valorile promovate. Mulţi oameni au reticenţe faţă de persoanele cu deficienţe, deoarece au o concepţie greşită despre ele. Trebuie însă să înţelegem că sunt nişte oameni la fel ca ceilalţi, fiind produsul unic al eredităţii lor şi al mediului.

Unul dintre cele mai importante obiective pe care le avem ca specialiști sau în calitate de părinți este acela de a introduce copiii cu CES în învățământul de masă. Scopul nostru este să îi pregătim pentru o viață cât mai normală, să fie autonomi și cu o dependență cât mai redusă față de familie.

Persoanele deficiente, la rândul lor au două păreri în ceea ce priveşte impedimentul lor: unele îl consideră un dezastru, iar altele un simplu inconvenient. Din categoria copiilor cu C.E.S (cerinţe educative speciale) fac parte atât copiii cu deficienţe propriu zise, cât şi copiii fără deficienţe, dar care prezintă manifestări stabile de inadaptare la exigenţele şcolii. Din această categorie fac parte:

- copiii cu deficienţe senzoriale şi fizice (tulburări vizuale, tulburări de auz, dizabilităţi mintale, paralizia cerebrală);
- copiii cu deficienţe mintale, comportamentale (tulburări de conduită, hiperactivitate cu deficit de atenţie-ADHD, tulburări de opoziţie şi rezistenţă);
- copiii cu tulburări afective, emoţionale (anxietatea, depresia, mutism selectiv, atacul de panică, tulburări de stres posttraumatic, tulburări de alimentaţie: anorexia nervoasă, bulimia nervoasă, supra-alimentarea);
- copiii cu handicap asociat;
- copiii cu dificultăţi de cunoaştere şi învăţare (dificultăţi de învăţare, sindromul Down, dislexia, discalculia, dispraxia);
- copiii cu deficienţe de comunicare şi interacţiune (tulburări din spectrul autistic, sindromul Asperger, întârzieri în dezvoltarea limbajului).

Integrarea acestor copii speciali în învățământul de masă nu este o procedură tocmai ușoară. De multe ori ne lovim de tot felul de bariere sociale cum ar fi neglijența, marginalizarea, etichetarea, sau pur și simplu refuzul de a li se acorda dreptul de a învăța alături de copiii tipici.

Chiar dacă depășim barierele sociale, integrarea acestor copii se face treptat deoarece, până ajung la nivelul de a putea fi integrați într-o școală de masă, aceștia trec prin ani de terapie și pregătire specifică. Procesul de integrare depinde foarte mult și de diagnostic. Ideal ar fi ca fiecare grădiniță și scoală ce au că specific integrarea copiilor cu nevoi speciale printre copiii tipici, să existe o triadă formată din psihoterapeut, educator/învățător și bineînțeles familie.

Psihoterapeutul este o persoana cu studii de specialitate în domeniu și o vasta experiență în lucrul cu acești copii. Pentru integrarea lor este nevoie de implicarea totală a familiei dar și a învățătorului/profesorului. Rolul psihologului este unul foarte important deoarece acesta oferă asistență permanentă, intervine doar dacă este cazul (dacă copilul nu se descurcă la lecții, nu

înțelege sarcinile respective, devine agresiv față de grup sau față de învățător/profesor, sau orice fel de comportament neadecvat). Cadrul didactic trebuie să observe și să noteze orice progres sau regres, orice modificare care apare atât pe partea cognitivă cât și pe cea emoțională.

Odată integrați, familiile acestor copii trebuie să continue terapia (în anumite cazuri familia întrerupe terapia sau renunță pentru o perioada nedeterminată de timp la terapia individuală, crezând că nu mai este nevoie odată ce copilul a fost integrat în sistemul de masă). Terapia individuală trebuie să meargă în paralel cu sistemul educațional pentru a se menține sau îmbunătăți evoluția copilului.

Fiecare copil diagnosticat cu CES are un dosar cu programe specifice, personalizat vârstei și dezvoltării sale mentale de care se ocupa un psiholog coordonator. Acesta tine legătura în permanență cu familia și cu cadrul didactic pentru a ști progresul sau regresul acestuia. În funcție de datele colectate de către psiholog legată de evoluția acestuia, coordonatorul adaugă sau scoate din programe.

Cred cu tărie că fiecare copil trebuie să frecventeze o grădiniță/scoală specifică nevoilor lui, unde acestea să fie înțelese, unde curicula și materialele de lucru să fie adaptate nevoilor acestora. Recomandarea este să interveniți cât mai rapid și să integrați copilul în colectivitate de la o vârstă cât mai mică. Avantajele înscrierii cât mai precoce în sistemul de învățământ, fiind unele capitale în progresul fiecarui copil, îndeosebi al copilului cu nevoi speciale.

Copiii cu C.E.S. pot prin joc să-şi exprime propriile capacităţi. Astfel copilul capătă prin joc informaţii despre lumea în care trăieşte, intră în contact cu oamenii şi cu obiectele din mediul înconjurător şi învaţă să se orienteze în spaţiu şi timp.

Datorită faptului că se desfăşoară mai ales în grup, jocul asigură socializarea. Jocurile sociale sunt necesare pentru persoanele cu handicap, întrucât le oferă şansa de a juca cu alţi copii, orice joc având nevoie de minim două persoane pentru a se desfăşura. Jocurile trebuie însă să fie adaptate în funcţie de deficienţa copilului.

Copiii cu tulburări de comportament trebuie să fie permanent sub observaţie, iar la cei cu ADHD jocurile trebuie să fie cât mai variate. Şcoala este de asemenea un mediu important de socializare.

Formele de integrare a copiilor cu C.E.S. pot fi următoarele: clase diferenţiate, integrate în structurile şcolii obişnuite, grupuri de câte doi-trei copii deficienţi incluşi în clasele obişnuite, integrarea individuală a acestor copii în aceleaşi clase obişnuite.

Integrarea şcolară exprimă atitudinea favorabilă a elevului faţă de şcoala pe care o urmează; condiţia psihică în care acţiunile instructive-educative devin accesibile copilului; consolidarea unei motivaţii puternice care susţine efortul copilului în munca de învăţare; situaţie în care copilul sau tânărul poate fi considerat un colaborator la acţiunile desfăşurate pentru educaţia să; corespondenţa totală între solicitările formulate de şcoală şi posibilităţile copilului de a le rezolva; existenţa unor randamente la învăţătură şi în plan comportamental considerate normale prin raportarea la posibilităţile copilului sau la cerinţele şcolare.

În şcoală, copilul cu tulburări de comportament aparţine de obicei grupului de elevi slabi sau indisciplinaţi, el încălcând deseori regulamentul şcolar. Din asemenea motive, copilul cu tulburări de comportament se simte respins de către mediul şcolar (educatori, colegi). Că urmare, acest tip de şcolar întră în relaţii cu alte persoane marginalizate, întră în grupuri subculturale şi trăieşte în cadrul acestora tot ceea ce nu-i oferă societatea.

Datorită comportamentului lor discordant în raport cu normele şi valorile comunităţii sociale, persoanele cu tulburări de comportament sunt, de regulă, respinse de către societate.

Aceste persoane sunt puse în situaţia de a renunţa la ajutorul societăţii cu instituţiile sale, trăind în familii problemă, care nu se preocupă de bunăstarea copilului.

Copiii cu C.E.S. au nevoie de un curriculum planificat diferenţiat, de programe de terapie lingvistică, de tratament logopedic specializat, de programe specifice de predare-învăţare şi evaluare specializate, adaptate abilităţilor lor de citire, scriere, calcul, de programe terapeutice pentru tulburări motorii. De asemenea vor beneficia de consiliere şcolară şi vocaţională personală şi a familiei.

Stilul de predare trebuie să fie cât mai apropiat de stilul de învăţare pentru că un volum mai mare de informaţii să fie acumulat în aceeaşi perioadă de timp. Acest lucru este posibil dacă este cunoscut stilul de învăţare al copilului, dacă este făcută o evaluare eficientă care ne permite să ştim cum învaţă copilul, dar şi ce și cum este necesar să fie învăţat.

Unii elevi au nevoie de o terapie a tulburărilor de vorbire şi de limbaj şi de psihoterapie individuală şi de grup pentru sprijinirea integrării pe plan social. De asemenea copiii au nevoie de ajutor suplimentar din partea profesorilor şi colegilor, fiind nevoie să primească în activitatea şcolară conţinuturi şi sarcini simplificate. Copiii cu tulburări vizuale, tulburări de auz, cu dizabilităţi fizice, necesită programe şi modalităţi de predare adaptate cerinţelor lor educative, programe de terapie, rampe de acces pentru deplasare, asistenţă medicală specializată, asistenţă psihoterapeutică.

Copiii ce prezintă tulburări emoţionale trebuie să fie din timp identificaţi astfel încât consultarea psihologului, a medicului neuropsihiatru şi terapia să fie făcute cât mai precoce, cu implicarea tuturor factorilor educaţionali (familie, cadre didactice). Consilierul şcolar este şi el de un real ajutor, el oferind consilierea elevului şi a familiei.

Strategii şi intervenţii utile din partea cadrului didactic:

- Crearea unui climat afectiv-pozitiv;
- Stimularea încrederii în sine şi a motivaţiei pentru învăţare;
- Încurajarea sprijinului şi cooperării din partea colegilor, formarea unei atitudini pozitive a colegilor;
- Încurajarea independenţei, creşterea autonomiei personale;
- Încurajarea eforturilor;
- Sprijin, încurajare şi apreciere pozitivă în realizarea sarcinilor şcolare, fără a crea dependenţă;
- Folosirea frecventă a sistemului de recompense, laude, încurajări, întărirea pozitivă, astfel încât să fie încurajat şi evidenţiat cel mai mic progres;
- Crearea unui climat afectiv, confortabil;
- Centrarea învăţării pe activitatea practică;
- Sarcini împărţite în etape mai mici, realizabile;
- Folosirea învăţării afective;
- Adaptarea metodelor şi mijloacelor de învăţare, evaluare,etc.

Abordarea incluzivă susţine că şcolile au responsabilitatea de a-i ajuta pe elevi să depăşească barierele din calea învăţării şi că cei mai buni profesori sunt aceia care au abilităţile necesare pentru a-i ajuta pe elevi să reuşească acest lucru. Pentru aceasta şcoala trebuie să dispună de strategii funcţionale pentru a aborda măsuri practice care să faciliteze îndepărtarea barierelor cu care se confruntă elevii în calea participării lor la educaţie. Putem stabili de asemenea relaţii de colaborare cu autorităţile locale, părinţii şi reprezentanţii comunităţii.

Poate fi dezvoltat un mediu afectiv pozitiv în care copiii să poată discuta cu lejeritate despre dificultăţile pe care le pot întâlni şi să aibă curaj să ceară ajutor. Într-o abordare incluzivă toţi

copiii trebuie consideraţi la fel de importanţi, fiecăruia să îi fie valorificate calităţile, pornind de la premisa că fiecare elev este capabil să realizeze ceva bun.

Adesea, când explorăm universul fiinţei umane, ne confruntăm cu o mare diversitate. Copiii care ne trec pragul claselor ne pun în situaţia de a căuta mereu noi soluţii la problemele ridicate. De cele mai multe ori găsim soluţiile cele mai bune pentru copii. Însă, uneori suntem puşi în dificultate de complexitatea problemelor. Una dintre aceste probleme o reprezintă copiii cu cerinţe educative speciale. Aceşti copii nu sunt speciali în sine. Ei au nevoie doar de o abordare personalizată în ceea ce priveşte demersurile pe care le întreprindem în educaţia lor.

Educaţia incluzivă (după definiţia dată de UNESCO) este un mod de educaţie adaptat la şi individualizat în funcţie de nevoile tuturor copiilor în cadrul grupurilor şi claselor echivalente că vârstă, în care se regăsesc copii cu nevoi, capacităţi şi nivele de competenţă foarte diferite. Prin educaţia incluzivă este oferit suport - în cadrul şcolilor de masă şi al claselor normale - copiilor cu dificultăţi de învăţare, indiferent de originea lor socială sau de tulburările pe care le prezintă, acceptaţi alături de colegii lor "normali". Datorită unui nivel mai redus al cerinţelor, de cinci ori mai mulţi copii cu nivel socio-economic redus faţă de cei cu nivel socio-economic crescut sunt înscrişi în şcolile ajutătoare speciale, în loc de şcolile generale. Astfel se creează un cerc vicios : performanţe şcolare slabe - loc de muncă cu salarizare scăzută - perspective sociale slabe - nivel de viaţă scăzut - tensiuni în viaţa personală. Și totul se repetă în generaţia următoare. Tuturor acestor copii le-ar asigura posibilităţi mai bune şcoala generală unde un sistem educaţional mai atent, le-ar putea schimba soarta în bine. Dar pentru că aceşti copii dezavantajaţi să aibă loc în şcolile generale, trebuie să se producă schimbări majore atât la nivelul atitudinii corpului profesoral, cât şi al sistemului educaţional, respectiv a metodelor de stimulare a dezvoltării şi al psihodiagnozei.

Pentru prevenirea declinului social ulterior nu este suficient că aceşti copii să fie menţinuţi în sistemul educaţional tradiţional pentru că există pericolul dificultăţilor de adaptare la standardele ridicate şi deci pericolul de eşec sau abandon şcolar. Pe lângă acceptarea copilului în şcoala de masă, trebuie asigurat un mediu educaţional corespunzător, suport şi experienţe pozitive copilului cu dificultăţi de învăţare. O caracteristică specială a acestor copii "în pericol de excludere" o constituie faptul că posibilităţile lor nu sunt în concordanţă cu nivelul obişnuit al aşteptărilor faţă de copii. Ei nu se adaptează cu uşurinţă şi nu pot obţine succese în cadrul sistemului educaţional tradiţional. (Nu reuşesc la examenele de capacitate sau bacalaureat, nu reuşesc să obţină diplome). În spatele acestor probleme, stă desigur şi nivelul lor ineficient de funcţionare a proceselor cognitive, agravat de faptul că nici în cadrul familiei şi nici în şcoală, ei nu beneficiază de o stimulare cognitivă corespunzătoare. Deficitul cognitiv apărut în urma educaţiei necorespunzătoare este totuşi reversibil şi poate fi compensat chiar şi în cazul unor tulburări organice, cu condiţia că potenţialul copilului să fie activat în mod corespunzător. Toate aceste corecturi se pot realiza în cadrul şcolii de masă şi al familiei, cu ajutorul programelor de dezvoltare cognitivă.

Recunoscând faptul că orice proces de readaptare a unei persoane cu cerinţe educative speciale ar trebui să ţină cont de măsurile care favorizează autonomia sa personală şi asigură independenţa sa economică şi integrarea sa socială, cea mai completă posibil, trebuie incluse şi dezvoltate programe de readaptare, măsuri individuale şi colective care să favorizeze independenţa personală, care să-i permită să ducă o viaţă cât mai normală şi completă posibil, ceea ce include dreptul de a fi diferit. O readaptare totală presupune un ansamblu de măsuri fundamentale şi complementare, dispoziţii, servicii de facilitare care ar putea garanta accesibilitatea la confortul fizic şi psihologic. Adaptarea mobilierului exterior şi urbanismul, accesul în clădiri, la amenajări şi instalaţii sportive, transportul şi comunicaţiile, activităţile culturale, timpul liber şi vacanţele trebuie să constituie tot atâţia factori care contribuie la realizarea obiectivelor readaptării.

Copilul cu deficienţe se adaptează greu la relaţiile interpersonale, de aceea părinţîi trebuie să joace rolul de mediator între copil şi persoanele străine. Uneori părinţîi pot dramatiza excesiv reacţiile inadecvate venite din partea unei persoane străine, identificând o falsă rea intenţie într-un gest oricât de neutru. Pe de altă parte, unii părinţi refuză să ţînă cont de dificultăţile sociale determinate de deficienţă. În acest fel, ei îi împiedică pe copii să înţeleagă şi să accepte toate aspectele legate de propria deficienţă. Datorită acestui rol suplimentar de mediator, reacţiile părinţilor în faţa unui copil cu deficienţă capătă o importanţă majoră. Părinţîi reacţionează prin supraprotecţie, acceptare, negare sau respingere.

Copiii, majoritatea timpului lor liber şi nu numai, și-l petrec jucându-se. Jocul reprezintă pentru copii o modalitate de a-şi exprima propriile capacităţi. Prin joc, copilul capătă informaţîi despre lumea în care trăieşte, intră în contact cu oamenii şi cu obiectele din mediul înconjurător şi învaţă să se orienteze în spaţiu şi timp. În timpul jocului, copilul vine în contact cu alţi copii sau cu adultul, astfel că jocul are un caracter social.

Jocurile sociale sunt esenţiale pentru copiii cu deficienţe, întrucât le oferă şansa de a se juca cu alţi copii. În aceste jocuri sunt necesare minim două persoane care se joacă şi comentează situaţiile de joc (loto, domino, table, cuburi, cărţi de joc etc.).

În perioada de preşcolar se desfăşoară mai ales în grup, asigurându-se astfel socializarea. Din acest motiv, copiii cu deficienţe trebuie să fie înscrişi la grădiniţă, alături de copiii sănătoşi. Copiii sunt curioşi, dar practici, astfel că ei vor accepta uşor un copil cu deficienţă fizică, care se deplasează în scaun cu rotile sau în cârje. Ei sunt suficient de simpli şi deschişi pentru a accepta uşor un coleg cu probleme de sănătate. Perioada de preşcolar este cea mai indicată pentru începerea socializării copiilor cu deficienţe. La această vârstă, socializarea se realizează uşor prin intermediul jucăriilor şi al echipamentelor de joc. Totuşi, trebuie să fim atenţi la unele probleme deosebite.

Unii copii cu deficienţe au avut experienţa neplăcută a spitalizării şi a separării de părinţi. De aceea, pot apărea reacţîi intense, mai ales în primele zile de grădiniţă. În alte cazuri, copilul are probleme legate de utilizarea toaletei şi de deplasare. În aceste situaţîi, este de preferat să se solicite prezenţa mamei până la acomodarea copilului în colectivitate şi acomodarea personalului cu problemele copilului. Jocurile trebuie să fie adaptate în funcţie de deficienţa copilului. Copiii cu tulburări de comportament trebuie să fie permanent sub observaţie.

Copiii cu cerinţe educative speciale pot fi integraţi în mediul şcolar/preşcolar în mai multe feluri: prin integrarea individuală a acestora în clasele obişnuite, grupuri de doi-trei copii cu deficienţe incluşi în clasele obişnuite, clase diferenţiate, incluse în structura şcolii/grădiniţei obişnuite. Integrarea acestor copii în colectivul unei clase obişnuite exprimă atitudinea favorabilă a acestora faţă de unitatea de învăţământ şi faţă de cadrul didactic, ajută la consolidarea unei motivaţîi puternice, care susţine efortul copilului în activitatea de învăţare, duce la realizarea unor progrese la învăţătură şi în plan comportamental.

Şcoala vă reuşi să răspundă cerinţelor speciale de educaţie ale copiilor aflaţi în dificultate şi nevoilor de educaţie ale familiilor acestora doar prin eforturile ei interne şi cu sprijinul tuturor.

Surse bibliografice

1. Weihs T.J., *Copilul cu nevoi speciale*, Ed Triade, Cluj Napoca, 1998

2. Verza F., *Introducere în psihopedagogia specială şi asistenţa socială*, Ed Fundației Humanitas, 2002

3. Vornicescu T., *Situația copiilor cu CES incluși în învățământul* de masă, 2018, disponibil la *https://issuu.com/pedag/docs/strategii_de_integrare_a_copiilor_c*

DIZABILITATE-IMPLICAŢII ASUPRA ÎNVĂŢĂRII

POPESCU CRISTINA

ŞCOALA GIMNAZIALĂ „ADRIAN V. RĂDULESCU" MURFATLAR

Se poate afirma că, odată început procesul de integrare/incluziune va continua până când finalitatea urmărită va fi atinsă, iar aceasta depende în mod necesar de eforturile unite ale tuturor factorilor interesaţi.

În literatura psihopedagogică recentă se întâlnesc frecvent o serie de alţi termeni care se referă la problemática persoanelor cu cerinţe speciale: deficienţă, incapacítate, hándicap, dizabilitate.

Dizabilitate – termen de bază utiliat în legislaţia şi practica românească curentă alături de cel de hándicap. În prezent, ambii termeni sunt acoperiţi prin definiţii în texte din sfera legislaţiei şi au circulaţie în tóate ariile relevante: protecţia copilului, educaţie şi sănătate. În literatura de specialitate, în diverse rapoarte şi studii, termenul dizabilitate a început să fie utilizat şi promovat ca substitut, de regulă, pentru termenul hándicap, care tinde să fie înlocuit şi în terminología internaţională. Dizabilitatea face parte din experienţa umană, fiind o dimensiune a umanităţii; ea este una dintre cele mai puternice provocări în ceea ce priveşte acceptarea diversităţii, deoarece limítele sale sunt foarte fluide, în categoría persoanelor cu dizabilităţi putând intra oricine, în orice moment, ca urmare a unor împrejurări nefericite, boli sau accidente.

Pricipalele categorii de deficienţe întânite la persoane cu cerinţe speciale

1. Dedicienţe mintale
2. Deficienţe senzoriale
3. Deficienţe fizice şi/sau neuromotoare şi tulburări psihomotoare
4. Tulburări de limbaj
5. Tulburări de comunicare şi relaţionare - autismul
6. Tulburări de atenţie şi hiperactivitate

ADHD (abreviereaîn limba engleză a „attention déficit hyperactyviti disorder" care înseamnă Deficit de atenţie/Tulburare hiperkinetică, afecţiune de tip neurobiologic.

Simptome principale:

i. Deficitul de atenţie, caracterizat prin:

- Lipsa de concentrare a atenţiei care determină existenţa unor greşeli frecvente în orice activitate;

- Instabilitate în rezolvarea unei sarcini, lipsa de răbdare în finalizarea ei şi chiar abandonul activităţii;
- Nu se poate realiza calitatea de ascultător;
- Lipsa sistematizării muncii individuale;
- Lipsa de adaptare la o situaţie impusă de anumite reguli/norme;
- Evitarea sarcinilor care cer un efort intelectual susţinut;
- Distragerea atenţiei în orice activitate de către stimuli externi;
- Instabilitate evidentă în tot ceea ce face;
- Performanţe şcolare scăzute.

ii. Hiperactivitate:

Copilul diagnosticat cu ADHD se evidenţiază prin următoarele aspecte ale comportamentului:

- Este neastâpărat tot timpul;
- Se mişcă permanent pe scaun, se foieşte, se deplasează de la locul său, deranjându-i pe ceilalţi;
- Vorbesşte mai tot timpul şi nu ascultă ce i se spune;
- Deseori se caţără sau aleargă atunci când aceste manifestări nu sunt permise;
- Pare a fi permanent pe „picior de plecare”;
- Chiar şi în jocuri nu reuşeşte să se încadreze în reguli sau să stea liniştit;
- Dinamica sa comportamentală este asemănătoare cu a unui robot propulsat de un motor, în permanenţă.

iii. Impulsivitatea:

Manifestări caracteristice ale elevului cu ADHD:

- Îşi întrerupe în mod brutal şi nejustificat interlocutorul;
- Se repede cu răspunsuri înainte ca întrebările să fie complet formulate;
- Are dificultate în a-şi aştepta rândul;
- Uneori întrerupe brusc acrivitatea sau jocul altor copii, pentru a-şi impune prezenţa;
- Se angajează adesea în acţiuni periculoase, fără a evalua consecinţele, fiind posibil să fie accidentat;
- Creează mereu conflicte, loveşte fără motiv colegii.

În diagnosticarea sindromului ADHD, specialiştii asu în vedere o evaluare comportamentală, educaţională şi medicală, urmărindu-se trei mari domenii de intervenţie: personal, familial, social. Sindromul ADHD se manifestă sub trei forme/tipuri:â

- Tipul predominant neatent;
- Tipul predominant hiperactiv/impulsiv;
- Tipul combinat.

Conform specialiştilor, trebuie avută în vedere o abordare educaţională care implică şi menţine activ interesul şi curiozitatea copilului.

Educaţia imaginativă menţine accentul pus pe învăţare şi conţinut, dar are în vedere dezvoltarea curiozităţii prin intermediul metodelor didactice şi abordarea conţinuturilor.

Exemple de instrumente cognitive: poveştile, metafora, opoziţia binară bine/rău, adevăr/minciună, curajos/laş

Bibliografie:

- Balan B., Boncu Ş., Butnaru S., Ceobanu C., Cozma T., Creţu C., Cucoş C.(coordonator), Dafinoiu I., Diac G., Frumos F., Gavrilovici O., Gherguţ A., Iacob L. Labăr V. A., Massari G. A., Moise C., Momanu M., Popa N. L., Sălăvăstru D., Seghedin E., Stan L., 2008, *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice* - Ediţia a II- a, Polirom , Iaşi;
- Raicu M., Grigore A., Ionică N-S., Ipate-Toma C., 2014, *Studii de caz la clasele primare (recuperare, cazuri speciale, cazuri cu cerinţe educative speciale),* Ars Libri, Costeşti, judeţul Argeş.

JOCUL, MODALITATE DE INTEGRARE A COPIILOR CU CES

AFTANASE-ALEXANDROAIA ANA

PIȚA MIHAELA

GRĂDINIȚA NR.187, BUCUREȘTI

Conceptul de CES corespunde unei abordări care postulează ideea că fiecare copil este unic si admite faptul că orice copil poate învăța, învățare determinată de particularitățile individuale ale acestuia, invatare utilizand un curriculum-ul școlar flexibil, adaptabil la nevoile si cerințele copiilor.

În gradinita de copii integrarea copiilor cu CES presupune colaborarea eficientă a tuturor factorilor implicați în acest proces: copii, cadre didactice, specialiști. Pentru a realiza integrarea copiilor cu nevoi speciale trebuie să acţionăm asupra diferitelor nivele de dezvoltare a personalităţii lor, şi anume: la nivel biologic, la nivel psihic, la nivel social.
Pentru ca integrarea copiilor cu cerinţe speciale în învatamântul de masă sa se realizeze , este nevoie sa fie urmărite o serie de cerinte

- copiii cu cerinţe speciale sa participe la activitati alături de copiii normali, cadrul didactic dispunand de flexibilitate didactică;;
- sa le fie asigurate servicii de specialitate (terapie educaţională, consiliere şcolară, asistenţă medicală, etc.);
- sa beneficieze de activitati proiectate si realizate prin programe de integrare, adaptarea curriculum-ului la posibilitatile individuale;
- sa aiba acces la toate materialele existente in grupa, beneficiind de integrare școlara, ca si colegii din grupa
- sa fie încurajate relaţiile de prietenie şi comunicarea între toţi copiii din grupă;
- sa fie ajutati toţi copiii in înţelegerea şi acceptarea diferenţelor dintre ei;
- sa ţine cont de problemele şi opiniile părinţilor, încurajându-i să se implice în activitatile de la grupa.

Pornind de la aceste cerinte, putem vorbi de egalitatea, de participarea și integrarea școlară și socială a copiilor cu nevoi speciale. Aceasta integrare presupune strategii şi intervenţii utile din partea cadrului didactic, interventii care sa accesibilizeze interactiunea copiilor din grupa cu copilul cu nevoi speciale. Astfel cadrul didactic trebuie sa urmareasca crearea unui climat afectiv-pozitiv, stimularea încrederii în sine şi a motivaţiei pentru învăţare a tuturor copiilor, incurajarea cooperării si a unei atitudini pozitive a colegilor fata de copilul cu nevoi speciale, incurajarea independenţei, creşterea autonomiei personale si incurajarea eforturilor în realizarea sarcinilor, folosirea frecventă a sistemului de recompense, laude, încurajări, întărirea pozitivă, astfel încât să fie încurajat şi evidenţiat cel mai mic progress al copilului cu nevoi speciale.

Jocul modalitate de integrare a copiilor cu CES

Jocul ocupă locul preferat în activitatea de zi cu zi a copilului, el devine o forma de activitate prin care acesta încearcă să-și însușească experiența de viață a adulților. Prin joc copilul se implică activ în mod direct în viața socială, își manifestă dorința de a interactiona si socializa cu colegii, acest fapt ducand implicit la integrarea tuturor, la interactiuni constructive care vor contribui la dezvoltarea socializarii, comunicarii și relationarii

intre copiii si copilul cu nevoi speciale. Urmarind jocul copilului cu CES aflam informații despre starea și evoluția acestuia privind gradul de integrare, socializare, despre progresele inregistrate de acesta atat pe plan lingvistic, cognitiv si psiho-motric. Ei nu trebuie excluși de la jocurile caracteristice copiilor sănătoși ceea ce le oferă șansa spre integrare, șansa de a descoperi lumea, de a o înțelege, încurajând toate tipurile de inteligență, conturând dezvoltarea personalității. In desfasurarea jocurilor cadrul didactic trebuie sa aiba in vedere crearea unui climat afectiv, confortabil, centrarea învăţării pe activitatea practică (care sa usureze integrarea copilului cu nevoi speciale), sarcini usoare, realizabile cu ajutorul colegilor din grupa; folosirea învăţării afective in relatia cu colegii care vor fi empatici, adaptarea metodelor şi mijloacelor de învăţare la cerintele grupei de copii.

Din multitudinea de jocuri specific prescolarilor, ma voi opri doar ca cele care consider ca au un aport valoros asupra dezvoltarii si integrarii copiilor cu nevoi speciale , si anume jocul de constructii, jocul de rol si jocul de miscare.

Jocurile de construcție le oferă copiilor cu cerințe educaționale speciale șansa de a interacționa cu alți copii, de a invata prin imitare si de a socializa intr-un mod liber. Astfel socializarea, creativitatea si dezvoltarea motrica sunt abilitati ce sunt dezvoltate si observabile pe tot parcursul jocului. Materialul folosit este divers rozete, jetoane, loto, domino, cuburi, cărți de joc, puzzle, acesta oferind copiilor cu nevoi speciale oportunitatea sa invete lucruri noi in ritmul propriu, fara a se simti constrans, interactionad liber cu colegi de grupa.

Jocul de rol este cel prin care copilul transpune impresiile despre realitatea înconjurătoare pe plan imaginar, jocul reflectând situatii observate transpuse de copil in joc. Prin aceste jocuri copiii își lărgesc orizontul, își dezvoltă gândirea și creativitatea, isi formeaza anumite abilitati practice specifice unor activitati cotidiene. Copiii creează jocuri ca: De-a familia, De-a vanzatorul, De-a bucatareasa, etc.

Jocul de mișcare este cel care satisface nevoia copilului de mișcare, miscarea reprezentand factorul primordial în dezvoltarea armonioasa a copilului. Organizarea și desfășurarea jocurilor de mișcare trebuie să corespundă particularităților fizice și psihice ale copiilor; să țină seama de mediul în care se desfășoară; să impună respectarea regulilor de joc de către toți copiii, sa tina seama de nevoia de invatare specifica copilului cu nevoi speciale.

Aceste jocuri de miscare urmaresc călirea organismului, întărirea sănătății, creșterea capacității intelectuale, crearea unei bune dispoziții. (Lupul si oile, Șoarecele și pisica, Rațele și vânătorul etc.)

Indiferent de modul de organizare, jocul îi ajută pe copii să-și angajeze întregul potențial psihic, să-și cultive inițiativa, inventivitatea, flexibilitatea gândirii, spiritul de cooperare și de echipă. Jocul este o modalitate la indemana cadrului didactic care isi doreste sa integreze cu usurinta in grupa copiii cu nevoi speciale, este un mijloc care da posibilitatea acestora sa se simta acceptati.

Bibliografie:

Verza, E., & Paun, E. (1998). Educatia integrată a copiilor cu handicap. Unicef.

A. Roșan, (coord.), ***Psihopedagogie specială. Modele de evaluare și intervenție***, Ed. Polirom, Iași 2015

Barbu, H., Popescu E., Șerban, F., Activități de joc recreativ și recreativ- distractiv, EDP, București, 1993.

INTEGRAREA ESTE POSIBILĂ - ELEV CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE, INTEGRAT CU SUCCES ÎN ȘCOALA DE MASĂ

DIMULESCU DANA TEODORA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ MARIA ROSETTI

Vreau să profit de această oportunitate și să vă împrtășesc experiența mea cu un elev cu cerințe educaționale speciale, despre care la momentul începerii clasei pregătitoare nu se cunoștea nimic. Voi folosi un nume fictiv în istorisirea mea, din motive ușor de înțeles.

A venit septembrie, a început școala, generație nouă-clasa pregătitoare, bucurie. Intrăm în clasă și, astfel, începem să ne cunoaștem- fiecare cu fiecare. Erau 33 de copii frumoși, dornici de a afla noi și noi informații despre…. orice. Printre ei, și Mircea, un băiețel aparent normal.

Timpul începe să treacă, ne cunoaștem, însă, din nefericire, încep și manifestările nepotrivite ale lui Mircea. Unele erau destul de violente, fizic, față de colegii săi; altele deranjau orele de curs, nu avea stare pe scaun mai mult de zece minute, nu reușea să se concentreze la ce are de făcut. La început nu erau atât de dese, și am crezut că pot fi rezolvate prin simple discuții cu părinții săi. Însă, pe masură ce trecea timpul, situația se înrăutățea, astfel gândul îndrepându-mi-se către alte probleme, de altă natură, nu doar de comportament necizelat. Astfel, am început prin a colabora mai strâns cu consilierul școlar, chemându-l la clasă pentru a realiza diverse activități cu toți copiii clasei pentru a mă ajuta să mă lămuresc și să înțeleg comporamentul lui Mircea; dacă are cauza în clasă, dacă este vreun coleg/vreo colegă care îl face să se poarte în acel fel, atât de violent pentru un copil de 6-7 ani. Realitatea era că acele manifestări nu aveau legătură cu nici un coleg. În același timp m-am gândit că este bine să înștiințez și să colaborez cu părinții mai îndeaproape pentru a găsi o soluție pentru Mircea, copilul lor.

Din păcate, la început, m-am lovit de un zid. Nu doreau să accepte sub nici o formă că el ar putea avea vreo problemă. Au mai urmat,evident astfel de comportamente. Împreună cu consilierul școlii am mai făcut o serie de activități; unele le-am realizat eu cu toată clasa, altele împreună. Scopul acestor activități era să îl implicăm pe Mircea mai mult, astfel încât să îi consume din energie și să îl țină ocupat. La Muzică &Mișcare, de exemplu, îl rugam pe el să așeze materialele de care aveam nevoie la oră; la Comunicare în Limba Română, de exemplu, îl rugam pe el să potrivească la tablă literele în cuvinte, astfel fiindu-ne tuturor de ajutor.

Din păcate, mă loveam, în continuare, de refuzuri de colaborare din partea părinților. Le-am propus, în acord cu directorul școlii, întâlniri cu consilierul școlii, discuții cu acesta. Am realizat o serie de ședințe cu toți părinții clasei în care să căutăm, cu toții, împreună, soluții pentru Mircea; la unele dintre acestea au fost prezenți și directorul, și consilierul. Părinții copilului păreau că nu înțeleg că noi toți suntem acolo să le oferim suportul, astfel încât Mircea să se integreze, copiii dânșilor să nu mai aibă de suferit, iar orele să se poată desfășura normal. Am avut foarte mult de lucrat la convingere, și foarte mult timp a trecut – tot anul de clasă pregătitoare și aproape un semestru din clasa 1- până când am observat primul semn din partea părinților că, totuși este cazul să facă ceva.

Odată început acest drum, lui Mircea i s-a pus un diagnostic, a primit tratament, iar comportamentul a început să se schimbe ușor – ușor, iar viața noastră școlară a început să intre în paramentri normali. Vorbim, deja, de începutul clasei a doua. Și uite așa, Mircea se putea bucura de colegi, școală, învățare, joacă.

Mă simt foarte bine știind că am putut contribui la rezolvarea unui astfel de caz, realizând, încă o dată, că orice copil, cu probleme ca cele descrise mai sus, poate beneficia de educație școlară similară cu ceilalți copii, normali, din punct de vedere medical. Numai răbdarea, perseverența și colaborarea cu cadre specializate a făcut să obținem un rezultat pozitiv în cazul lui Mircea.

INNOVATION ET DÉVELOPPEMENT DANS LE TRAVAIL AVEC LES ÉLÈVES À BESOINS ÉDUCATIFS PARTICULIERS

LĂZĂRICĂ DANIEL
ȘCOALA GIMNAZIALĂ CONSTANTIN POPOVICI, BACĂU

L'éducation inclusive est un mouvement mondial fondé sur les droits humains fondamentaux. Selon les principes des droits de l'homme, chaque enfant, quel que soit son appartenance ou son niveau de développement des capacités, a droit à une éducation de bonne qualité, conduisant dans la plus grande mesure au développement de ses capacités cognitives et à son intégration sociale.

Les enfants à besoins éducatifs particuliers et leurs pairs développent des compétences communicatives, deviennent plus créatifs et acceptent la diversité. Les enseignants adoptent diverses méthodes d'enseignement et d'apprentissage qui profitent à tous les élèves, et pas seulement à ceux qui ont un BEP. La socialisation entre les élèves et le développement d'amitiés entre collègues sont très importants dans le développement du processus d'apprentissage, en raison de l'échange permanent d'informations La collaboration école-famille est une clé de la réussite dans l'éducation, et la coopération entre les élèves, la solidarité et l'entraide sont des notions sous-jacentes à l'éducation en général et à l'éducation spécialisée en particulier.

Le concept d'« éducation pour tous » conduit à l'élimination des discriminations, des inégalités et des manipulations dont témoigne la société contemporaine. Il s'agit d'un appel à la solidarité et, surtout, à l'union et à la concentration des forces afin d'obtenir des résultats tangibles et concrets en termes d'école de l'avenir dans laquelle il n'y a plus de différenciation ni de discrimination. L'école inclusive fait principalement référence à l'inclusion/intégration d'enfants ayant des déficiences physiques ou mentales, des enfants à besoins éducatifs particuliers (BEP) en utilisant un terme de la littérature.

Le développement des compétences en lecture au niveau de tous les élèves est actuellement un objectif essentiel qui doit être atteint dans les activités pédagogiques spécifiques à chaque matière, mais surtout dans les cours de langues étrangères. Soutenus et stimulés en permanence par l'enseignant, les élèves peuvent ensuite mettre en œuvre ces compétences, les transformer en compétences. Plus difficile à réaliser pour les élèves à besoins éducatifs particuliers, ce développement des compétences en lecture doit bénéficier, plus que jamais, d'un soutien motivationnel adéquat, que tout enseignant peut créer à l'aide de méthodes d'apprentissage interactives. Le développement de compétences en lecture capitalisant sur le potentiel maximal dont disposent les élèves à besoins éducatifs particuliers est d'autant plus défini comme un objectif

rigoureux de leur éducation, objectif réalisable dans une large mesure en utilisant une méthodologie d'enseignement appropriée.

La méthodologie didactique est la composante du processus éducatif qui reflète de la manière la plus évidente la créativité de l'enseignant, étant également l'élément à partir duquel nous pouvons parler d'innovation.

En utilisant des méthodes « *actives* », « *interactives* » ou « *proactives* » basées sur les théories constructivistes et cognitives de l'apprentissage, il devient une expérience active, subjective et complexe qui subordonne des stratégies spécifiques qui donnent de l'efficacité et du feed-back, l'élève ayant la possibilité d'améliorer les stratégies utilisées, de les suivre en permanence, d'apprendre « à apprendre », autant que la dot génétique le permet.

Pour les élèves à besoins éducatifs particuliers, ces méthodes sont d'autant plus efficaces qu'elles disposent d'un soutien psychopédagogique qui fait appel à leur structure motivationnelle et affective, le tout ayant comme élément central le développement des compétences en lecture. Sous le titre *Mes meilleurs souvenirs de l'école jusqu'à ce moment*, les élèves de cinquième et sixième ont eu 3 semaines pour emprunter à la bibliothèque de l'école les manuels qu'ils ont étudiés de la première à la VIe à la terminale, choisir un texte préféré, le lire devant la classe et dire en quelques mots pourquoi ils l'ont choisi et argumenter leur choix. Les élèves doivent également dessiner un dessin pour exprimer leurs sentiments véhiculés par le texte. Stimulés par l'esprit de compétition, les élèves à besoins éducatifs particuliers ont également présenté leurs textiles préférés.

Tous les élèves devaient remplir le journal métacognitif pour améliorer leurs compétences en communication et leur compréhension d'un texte écrit dans une langue étrangère. En s'impliquant dans l'activité, les élèves à besoins éducatifs particuliers, ainsi que d'autres, étaient déterminés à lire et relire ce qu'ils écrivaient, à présenter brièvement leurs idées, leurs arguments et leur dessin.

Afin de développer de nouvelles compétences linguistiques chez les élèves, il faut appliquer des méthodes et des stratégies modernes qui respectent les particularités de chaque élève. Pour cela, nous devons croire que chaque enfant peut apprendre et réussir, que la diversité est utile à tous et que les élèves exposés à différents risques peuvent les surmonter grâce à l'attention et à l'implication des enseignants et de la communauté en général.

Bibliographie et Sitographie

Dumitru, I., *Dezvoltarea gândirii critice şi învăţarea eficientă*, Editura de Vest, Timişoara, 2001.
Gherghuţ, A., (2006), „*Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe educative speciale*", Editura Polirom, Iaşi
https://ash91.ac-versailles.fr/besoins-educatifs-particuliers/

CERINȚELE EDUCATIVE SPECIALE ȘI PERMISUL AUTO

COCAN CĂTĂLINA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ALEXANDRU VAIDA-VOEVOD”

ȘERB NICULINA-DANIELA

CENTRUL ȘCOLAR PENTRU EDUCAȚIE INCLUZIVĂ „MIRON IONESCU”

Unde se termină paginile cărților, începe viața. Și viața nu e lucru simplu, pentru că iese din zona de protecție a textului scris. Viața, în irepetabilul ei, ne pune în fața unor alegeri care nu pot fi învățate de dinainte, astfel încât să avem certitudinea unei abordări în întregime corecte... Am citit, am reflectat, am învățat despre diverse modalități de lucru cu elevii cu cerințe educative speciale. A fost, poate, un parcurs asemănător celui necesar pentru a promova examenul de permis auto. Citim, înțelem, reținem.

În abordarea elevilor cu cerințe educative speciale, unele cursuri se finalizează cu o dovadă scrisă, sub formă de diplomă sau de adeverință. Cărțile citite se finalizează cu fișe de lectură, pe care le putem consulta atunci când simțim nevoia unei reîmprospătări a cunoștințelor. În cazul obținerii permisului auto, munca de pregătire intelectuală se finalizează cu participarea la examen și obținerea permisului auto. Diploma, adeverința și fișa de lectură, cu referire la elevii cu CES, sunt un alt fel de permis auto. După promovarea examenului auto, suntem puși în situația de a intra în intersecții unde mașinile care așteaptă (cu intenția angajării corecte în traversare), sunt aranjate într-o formă unică, irepetabilă. După promovarea unei modalități de lucru cu elevii cu CES, suntem puși în situația de a adapta toate aceste cunoștințe la situația particulară, din sala de clasă.

Elevii cu cerințe educaționale speciale nu pot fi înghesuiți în categorii clar delimitate, unde gradul de precizie a abordării didactice s-ar putea apropia de 100%... Fiecare dintre elevii cu care noi lucrăm are o moștenire genetică, un mediu de proveniență, un dosar medical, date personale unice, toate irepetabile... Și, totuși, suntem chemați să lucrăm cu aceste diferențe, așa cum avem de gândit și de abordat corect fiecare intersecție, în viața de șofer...

Este o misiune dificilă și care, totuși, se încadrează în zona posibilului.

Așadar, cum putem aborda elevii cu cerințe educative speciale, pe fiecare în parte?

1. Printr-o abordare caldă. De la om către om, mai mult decât de la maestru către învățăcel.

2. Prin crearea unor amintiri împreună, pe care să le rememorăm, din când în când.

3. Prin a vedea partea plină a paharului, adică detaliile care merită ținute în zona de memorabilitate a vieții (personale sau profesionale).

4. Prin înțelegerea globală a copilului, ca parte dintr-o familie / un mediu mai larg, știut fiind că un copil (cu orice fel de cerințe educative speciale) este crescut de un sat întreg...

5. Prin hrănirea bucuriei de a fi parte din creșterea unui om mic către cea mai bună variantă a sa, ca adult.

ECHIPA INTERDISCIPLINARĂ: CĂLĂUZA DETERMINANTĂ ÎN INTEGRAREA COPIILOR CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE

PETRULE DANIEL
ȘCOALA GIMNAZIALĂ SÂNPETRU

Educația inclusivă reprezintă un angajament de a asigura accesul la învățare pentru toți elevii, indiferent de diferențele lor. Pentru copiii cu Cerințe Educaționale Speciale (CES), această misiune devine o provocare complexă și captivantă. Un element esențial în procesul de integrare a acestor copii în sistemul educațional mainstream este echipa interdisciplinară. Aceasta reprezintă coloana vertebrală a sprijinului, aducând împreună specialiști din diverse domenii pentru a crea un mediu educațional care să răspundă nevoilor individuale ale fiecărui copil.

Integrarea școlară a persoanelor cu cerințe educative speciale se realizează în unitățile de învățământ. Integrarea este un proces complex care presupune a educa acei copii cu cerințe speciale în şcoli obișnuite alături de ceilalți copii normali, a asigura servicii de specialitate recuperare, terapie educaţionala, consiliere școlară, asistenta medicală și socială în școala respectivă, a acorda sprijin personalului didactic, a educa și ajuta toți copiii pentru înțelegerea și acceptarea diferențelor dintre ei, a asigura programe de sprijin individualizate pentru copiii cu CES. Pentru integrarea eficientă a persoanelor cu cerințe speciale este necesară crearea unor servicii de sprijin specializate în asistență de care să beneficieze copiii integrați precum și a unor servicii de consultanţă pentru cadrele didactice din școală incluzivă, ceilalți elevi, familie și comunitate. Serviciile specializate necesare pentru realizarea integrării copiilor cu CES, sunt asigurate de profesorul itinerant și cel de sprijin, în colaborare cu toți factorii implicați. În procesul de incluziune educaţionala este important modul de implicare al profesorilor prin capacitatea acestora de a individualiza predarea și a elabora programe educative eficiente prin cooperarea cu echipele interdisciplinare care asigură serviciile de educație incluzivă, informarea și pregătirea elevilor și părinților acestora pentru a sprijini și interacționa corespunzător cu elevul cu dizabilități care urmează să fie inclus în clasa respectivă. Pornind de la acești factori putem face o legătură între scopul școlarizării, ce se concretizează în progres individual, educația care este privită ca un proces social și psihologia școlară.

Perspectiva psihosocială în domeniul învățării în școala se justifica prin faptul că educația poate să fie văzută ca un proces de interacțiune. (Ștefan Boncu, 2009). Acest proces se realizează între profesori, profesor - părinți, profesor - echipe de specialiști și de el depinde bună funcţionare și integrare optimă a copiilor cu cerințe educative speciale în clase cu elevi normali.

Echipa de specialiști - interdisciplinară - este alcătuită din educatori, profesori de sprijin, consilieri școlari, asistenți sociali specializați în activități cu diferite categorii de copii cu cerințe

speciale. Părintele decide dacă dorește evaluarea copilului de către un psiholog și ceilalți componenți ai echipei de intervenție. După ce aceștia finalizează evaluarea individuală, se oferă un raport de evaluare părintelui, raport ce conține concluziile, componentele și sprijinul de care va avea nevoie copilul în momentul în care se dorește elaborarea unui program de intervenție. Acest program se elaborează în cadrul unei ședințe la care participă echipa interdisciplinară și părinții, unde se discută despre nevoile de educație a copilului, serviciile și terapiile suplimentare de intervenție, frecvenţa în mediul școlar de masă, testele standardizate folosite pentru absolvire. Aceste echipe care se ocupa de activitățile de recuperare, compensare sau corectare în intervenție la dificultățile de învățare sau diferite sunt structurate în funcție de necesitățile copiilor implicați.

Planul de intervenție este un text bine completat de care se servesc toți cei care decid să-și orienteze intervențiile asupra copilului. Planul de intervenție personalizat corespunde nevoii de abordare cât mai individualizată a problemelor de învățare și identifică problema care trebuie cunoscută și tratată individualizat. Elaborarea planului de integrare personalizat îi revine profesorului de sprijin/itinerant în colaborare cu psihologul școlar, logopedul, dar la care predau toate cadrele didactice care predau la clasa elevului respectiv.

Comunicarea între componenții echipei este foarte importantă. Scopul fundamental al echipei este respectarea interesului al copilului prin toate deciziile luate și activităţile derulate. Când vorbim despre incluziunea unui copil ce CES, vorbim despre o intervenție în creșterea și dezvoltarea acestui, în vederea integrării lui sociale la nivel de incluziune școlară.

Echipa interdisciplinară reprezintă un element cheie în eforturile de integrare a copiilor cu CES în sistemul educațional mainstream. Colaborarea între specialiști, părinți și cadre didactice este esențială pentru a crea un mediu în care toți copiii să-și atingă potențialul maxim. Prin această abordare integrată, educația devine cu adevărat un proces de îmbogățire reciprocă, în care fiecare copil este susținut în călătoria sa unică de învățare.

"Școală trebuie adaptată la copii și nu copiii adaptați școlilor". Alexander Sutherland

Bibliografie:

Alois Ghergut_Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și incluzive în educaţie, Editura Polirom, Iași, 2006. Vrăşmaş E., 2004, Introducere în educația cerințelor speciale, Credis, București.

ROLUL PROFESORULUI DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ÎN INTEGRAREA ELEVILOR CU CES

ALEXA OZANA-MARIA

COLEGIUL NAȚIONAL PEDAGOGIC „ȘTEFAN CEL MARE”, BACĂU

În contextul actual, societatea se confruntă cu provocarea da a oferi o educație de calitate tuturor copiilor, incluzându-i pe cei cu cerințe educaționale speciale. Sistemul educațional devine din ce in ce mai deschis și noi reglementări au fost adoptate pentru o completa prevederile lipsă pentru fiecare tip de cerință educațională dar, după părerea mea, suntem abia la început de drum și este nevoie de multe schimbări pentru a ne îndrepta în direcția dorită. În țara noastră cadrele didactice se confruntă cu o serie de neajunsuri atunci când trebuie să lucreze cu astfel de elevi. O problemă importantă ține de lipsa de pregătire cu privire la CES, profesorii au nevoie de cunoștințe, dar și de sprijinul autorităților și al părinților. Astfel, pentru atingerea obiectivelor este nevoie să se creeze legături strânse între toți cei implicați în acest demers instructiv-educativ: cadre didactice, consilieri școlari, profesori de sprijin, manageri de școli, părinți. Cadrele didactice din școlile normale se confruntă cu un soi de presiune pe care o exercită cei din jur:

1.presiunea părinților care au copii cu CES și care consideră școala normală o șansă pentru copiii lor de a se integra în societate; profesorii percep această integrare ca pe o presiune deoarece în colectivele de elevi sunt din ce în ce mai mulți elevi cu CES ,cu nevoi diferite,cărora trebuie să le acorde o atenție deosebită și mult mai mult timp.
2.presiunea părinților care nu au copii cu CES și care nu înțeleg necesitatea integrării acestora în colectivele de elevi fără dificultăți de invățare; părinții consideră că elevii cu CES reprezintă factori perturbatori care deranjează activitățile la clasă și că profesorii acordă o mai mare atenție acestor elevi în detrimentul celorlalți.
3.presiunea părinților care au copii cu dificultăți de invățare, dar care refuză să accepte această situație și nu sunt de acord cu evalurea copiilor, astfel încât aceștia nu sunt identificați cu CES și nu pot beneficia de ajutorul specific copiilor aflați într-o astfel de situație.
4.presiunea autorităților (minister, inspectorate școlare, directori de școală) care pun accentul pe creșterea educației în școli pentru toate categoriile de elevi, dar evaluarea performanțelor profesionale a profesorilor este realizată după rezultatele pe care aceștia le obțin cu elevii la examenele naționale, concursuri și olimpiade școlare.

În ciuda tuturor dificultăților, profesorii se străduiesc din răsputeri pentru a face față acestor provocări specifice meseriei de dascăl și caută în permanență să-și îmbunătățească metodele de lucru. Reușita activităților depinde de modul in care profesorul le concepe, astfel încât acestea să aibă caracter diferențiat, adaptat la particularitățile elevilor cu CES. Elevii cu CES au o deosebită nevoie de a dezvolta relații afective cu cei cu care intră în contact, iar progresul școlar al unor astfel de elevi depinde de relația pe care cadrul didactic o stabilește cu ei. Din această perspectivă mă consider o norocoasă deoarece sunt profesor de limba și literatura română, iar materia pe care o predau îmi oferă

posibilitatea de a-l ajuta pe elev să-și dezvolte capacitatea de exprimare a propriilor sentimente, atitudini, opinii și, nu în ultimul rând, a propriei viziuni despre viață.

Metodele folosite la clasă sunt diferite, adaptate nevoilor copilului. Examinările orale sunt preferate celor scrise, sarcinile de lucru sunt mai puține și mai facile, timpul de rezolvare este mai îndelungat pentru rezolvarea cerințelor, uneori un coleg de clasă este numit coleg de sprijin pentru a-l ajuta pe elevul cu CES. Nu de puține ori, folosesc la clasă metode moderne care au demonstrat că sunt eficace și permit o mai bună integrare a elevilor cu CES: jocul didactic, realizarea de hărți conceptuale, folosirea instrumentelor digitale (prezentări video, manuale digitale etc.).

Există studii de specialitate care au dovedit științific că hărțile mentale ajută elevul dislexic să proceseze mult mai ușor informațiile deoarece acestea folosesc imagini, culori, forme, simboluri. Hărțile mentale folosite la orele de curs sunt utile tuturor elevilor, dar în mod deosebit elevilor cu CES deoarece contribuie la sistematizarea informațiilor și înțelegerea lor, îmbunătățesc concentrarea, stimulează creativitatea. La orele de limba și literatura română , această metodă poate fi folosită atât pentru orele de gramatică, cât și pentru cele de literatură (caracterizarea de personaj, părțile de vorbire, vocabularul etc.).

Instruirea programată este realizată cu ajutorul calculatorului prin folosirea de softuri educaționale care trebuie să fie compatibile cu nevoile copiilor cu cerințe educaționale speciale. Utilizarea tehnologiei,cum ar fi tabletele sau aplicațiile mobile, poate oferi o modalitate interactivă și captivantă de a învăța limba română. Există aplicații speciale care susțin nevoile de învățare ale copiilor cu CES, oferind exerciții de vocabular, gramatică și pronunție înt-un mod accesibil,plăcut, interactiv. Există o colecție de carte în format electronic adaptată pentru elevii cu deficiențe de vedere sau dislexie.

Jocul educațional poate fi o modalitate distractivă de a spori învățarea limbii române pentru elevii cu CES și nu numai. Există jocuri de societate care sunt special concepute pentru a ajuta la învățarea limbii române, iar elevii , pe lângă faptul că își însușesc noțiuni noi, își pot manifesta spontaneitatea , creativitatea, îndrăzneala, își pot cultiva răbdarea.

Vizitele la bibliotecă și desfășurarea orelor de limbă și literatură română într-un mediu diferit poate fi o modalitate interesantă ce poate spori interesul elevilor cu CES pentru acest obiect.

Școlile de vară pentru persoanele cu cerințe educaționale speciale ar putea contribui la dezvoltarea individuală și cognitivă a acestora; participarea la astfel de activități le-ar putea îmbunătăți abilitățile de exprimare orală, dar le-ar putea oferi și șansa de a deveni independenți .

În concluzie, este foarte important ca profesorii să consulte și să colaboreze cu specialiștii și părinții elevilor cu cerințe educaționale speciale pentru a putea identifica resursele, strategiile cele mai potrivite pentru fiecare elev în parte. Fiecare este unic, de aceea este nevoie de adaptare în permanență a metodelor de lucru,asfel încât actul educațional să fie eficient și incluziv.

Bibliografie:

1.Ungureanu Dorel, Educația integrată și Școala inclusivă, Editura de Vest, Timișoara, 2000
2.CES Ghid pentru profesori, MagicSens, București, 2019

COPII CU CERINȚE EDUCATIVE SPECIALE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL DE MASĂ

POPESCU CRISTIANA
COLEGIUL NAȚIONAL DE INFORMATICĂ TUDOR VIANU

Fiecare copil prezintă particularități individuale si de relație cu mediu, trăsături care necesită o evaluare și o abordare personalizată. Copiii cu deficiențe au și ei trebuințe în creștere și dezvoltare, dar și anumite necesități particulare, specifice, individualizate. Copilul cu dificultăți trebuie considerat ca o personalitate, fiind parte din societate. Nu putem să-l ascundem, nu are nevoie de milă sau compatinirea noastră, ci de sprijinul și suportul nostru, permitandu-i să trăiască alături de ceilalți copii, ca parte integrantă a comunității."Scolile trebuie sa primească toți copiii, fără nici o deosebire privind condițiile lor fizice, sociale, emoționale, lingvistice sau de altă natura. Acestea se referă și la copiii cu dizabilități sau talentați, copiii străzii și copiii care muncesc, copii din populații îndepărtate sau nomade, copii aparținând minorităților lingvistice și etnice... "Declarația de la Salamanca 1994.

Copiii au dreptul să învețe împreună, indiferent de dificultăti și de diferențe.

În mediul educational, cerințele educaționale speciale sunt asociate cu dificultăți de învățare, care constituie un grup de tulburări ce se exprimă prin dificultăți semnificative în achiziționarea și utilizarea receptării și înțelegerii limbajului, a vorbirii, raționamentului, altor abilități cognitive, precum și a unor abilități sociale. Integrarea elevilor cu CES în învățământul de masă este o necesitate și în același timp o obligație morală a societății. Integrarea elevilor cu CES în învățământul de masă favorizează formarea, educarea unei societăți mai tolerante, în care toți copiii au drepturi egale și acces la orice formă de educație, este un proces care necesită timp, angajament, resurse umane și materiale, dar beneficiile pentru toți elevii și pentru societate în ansamblu sunt cu adevărat semnificative. Integrarea copiilor cu dizabilități în clasele școlilor de masă a atras după sine o nouă provocare pentru cadrele didactice din acele unități de învățământ care nu au cursuri de psihopedagogie specială care sunt obligatorii pentru profesorii care predau în școlile speciale. Pentru acești copii, cadrele didactice trebuie să adapteze conținutul procesului instructi/educativ la tipul de dizabilitate pe care aceștia o au, la posibilitățile lor intelectuale, la interesele cognitive și stilurile lor de învățare. Astfel, copiii cu dizabilități pot parcurge materia respectivă în ritm propriu, beneficiind de explicații suplimentare.

Integrarea școlara este un proces de adaptare a copilului, a elevului, la cerințele scolii pe care o urmează, de stabilire a unor raporturi afective pozitive cu membrii grupului școlar de desfășurare cu succes a activităților școlare. Elevul cu CES are nevoie de condiții de învățare care să stimuleze și să sprijine dezvoltarea sa, un curriculum adaptat și individualizat. Cea mai importantă constatare a procesului de școlarizare a copiilor cu CES în învățământul de masă este aceea că, mai mult decât în cazul elevilor obișnuiți, aceștia au nevoie de o întreagă echipă de cadre didactice și personal de sprijin, care să asigure un complex de servicii educationale și non/educationale.

Unitățile de învățământ de masa trebuie să conștientizeze și să pună în aplicare această lecție dacă își doresc să creeze cu adevărat un mediu incluziv, în care elevii cu CES să poată să-și atingă potențialul maxim. Cadrele didactice din aceste școli sunt puțin pregătite pentru

această misiune deosebit de complexă, atât din lipsa de experiență și cunoaștere a cerințelor educative speciale, cât și din lipsa de practică în participarea la o astfel de muncă de echipă. Profesorii de sprijin au rar ocazia să interacționeze și cu ceilalți copii, astfel încât predarea în echipă să stimuleze învățarea în echipa și dezvoltarea sentimentului de apartenență la un grup a copiilor cu CES. Copiii cu dificultăți de învățare au nevoie de cele mai multe ori de alte metode și mijloace decât cele folosite în mod obisnuit de cadrul didactic al clasei respective, au nevoie de profesori care înțeleg modul de învățare,și se pot adapta ritmului acestora și îi pot orienta să-și depășească dificultățile fără a-i desconsidera. Cadrele didactice care au în colectivitatea elevilor copii cu CES vor avea în vedere acțiuni ce presupun colaborarea cu părinții și consilierea acestora, implicarea directa în lucru efectiv cu copiii. Părinții și copiii vor fi consiliați să fie realiști în așteptări, vor fi ghidați să evite izolarea și să comunice cu alți părinți și copii aflați în situații similare. Elevii vor fi implicați atât cât se poate, în luarea deciziilor, în alegerea activităților la care vor participa. Rezultate bune au fost obținute în momentul în care toți factorii implicati - parintii, cadrele didactice și școala- au facut front comun pentru a ajuta la integrarea copiilor cu CES. În munca cu copiii cu CES se pot folosi diferite metode de integrare printre care metodele ecplozive (explicația descrierea) care să utilizeze un limbaj adaptat nivelului de înțelegere a copiilor, prezentările verbale să fie însoțite de materiale intuitive care să fixeze cele spuse. Metoda demonstrației permite înțelegerea directă a ceea ce urmează a se învața. Prin exersarea timp îndelungat, cunoștințele sunt însușite, deprinderile sunt consolidate și perfecționate. Prin implicarea directa în activități elevii au posibilitatea de a trai anumite emoții dar și a socializa cu ceilalți colegi din clasa. Se folosește lucrul frontal dar și individual cu copiii cu dizabilități, dar lucrul în echipe unde aceștia au putut coopera și colabora cu colegii lor a dat rezultate foarte bune.

Integrarea este un process complex și de durată ce presupune asigurarea participării copiilor cu CES la viața profesională și social, împreună cu ceilalți copii, favorizându-le autocunoașterea, intercunoașterea și familiarizarea reciprocă.

Bibliografie

Andrei Cotrus-suport de persoanelor cu CES
Alois Ghergut - Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale, Strategii diferențiate și incluzive în educatie", Editura Polirom, Iași, 2006.
Ionescu, M. Radu, l. Didactica moderna, Ediția a ll-a revizuita, Cluj-Napoca: editura Dacia, 2001.

INTEGRAREA ȘCOLARĂ A COPIILOR CU DEFICIENȚE MINTALE

ȘCHIOP MONICA MARIANA

ȘCOALA GIMNAZIALA „MARTIN ȘUBONI" JEBEL

De-a lungul istoriei, școala și gândirea pedagogică au abordat în diferite feluri problematica educației unor copii care învață mai greu. Dezvoltarea modernă a educației și învățământului înregistrează eforturi semnificative pentru a reuși integrarea copiilor cu deficiențe în școala de masă. Cercetările indică faptul că adeseori dificultățile de învățare la acești copii se datorează, mai degrabă inabilității lor de a-și dezvolta strategii de mediere a învățării, decât unor deficiențe inerente. Tendința modernă în educație a copiilor cu deficiențe mintale vizează transferul rezultatelor, preponderant constatative ale cercetării, în principii și strategii de predare- învățare, cu aplicabilitate în clasă.

În ceea ce privește folosirea metodologiei generale în predare-învățare, în cazul copiilor cu deficiențe mintale, se recomandă:

- evidențierea concretului și a semnificației conținutului în ceea ce se învață;
- promovarea în clasă a unei atmosfere de succes pe care să se bazeze sarcinile de învățare;
- asigurarea achiziționării materialului nou prin repetare cât mai variată;
- organizarea, secvențierea și accesibilizarea cât mai riguroasă a instruirii de la ușor la greu,de la simplu la complex, de la cunoscut la necunoscut, de la concret la abstract.

Repere metodologice legate de conținutul de bază al predării - învățării

a.Limbajul verbal reprezintă o componentă vitală pentru învățarea și integrarea școlară a elevilor cu deficiență mintală. Pentru a facilita dezvoltarea limbajului și a comunicării verbale la acești elevi, cadrele didactice au în vedere câteva cerințe metodologice:

- se lucrează cu elevii la nivel corespunzător de dezvoltare a vorbirii și limbajului;

- i se permite elevului să arate (limbaj gestual) ceea ce vrea să comunice, dacă nu-și poate exprima verbal ideile;

- i se permite elevului să spună ce are de spus, fără a-l condiționa strict sau a cere foarte insistent;
- elevului i se dă întodeauna sentimentul că profesorul este interesat de ceea ce el dorește să spună;
- se ține o evidență atentă a progreselor elevilor, progrese care trebuie evidențiate și apreciate pozitiv.

b. Citirea și scrierea

Atingerea nivelului de maturitate necesară însușirii cititului- scrisului este extrem de importantă la elevii cu deficiențe mintale.Etapa pergrafică și prelexică ocupă o pondere semnificativă în planul de învățământ pentru acești elevi.

Pentru copiii cu deficiențe mintale, pot fi urmate câteva sugestii metodologice care ușurează progresul specific al cititului- scrisului:

- reducere stresului înainte de începerea activității;
- începerea lecturii ca și a scrierii cu ceea ce se cunoaște;
- selectarea textelor adecvate ca accesibilitate;
- antrenarea copiilor în sarcini care consolidează deprinderile de citire;
- inspirarea încrederii și a nevoii de cooperare;
- evitarea situațiilor în care elevul cu deficiențe mintale trebuie să se lupte prea mult cu un cuvânt lung sau dificil atât la scris cît și la citit.

Școala va reuși să răspundă cerințelor speciale de educație ale copiilor aflați în dificultate și nevoilor de educație ale familiilor acestora doar prin eforturile ei interne și cu sprijinul tuturor.

Bibliografie:

- Casantra Abrudan, Psihopedagogie specială, Ed.Imprimeriei de Vest , Oradea,2003
- Emil Verza,Psihopedagogie specială- Manual pentru clasa a XIII-a,școlii normale, E.D.P.București, 1995
- Verza F. „Introducere în psihopedagogia specială și asistența socială”, Ed. Fundației Humanitas,2002

COPIII CU C.E.S. ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

RATZEK ADRIANA VALENTINA
GRĂDINIȚA P.P.NR.3 PETROȘANI

Omul este o fiinţă dependentă în activitatea pe care o desfăşoară de ceilalţi. Are nevoia permanentă de a comunica şi coopera.Întâlnim peste tot în jurul nostru oameni cu deficienţe. Ei sunt percepuţi diferit, perceperea lor socială nefiind întotdeauna constantă, ea variază de la societate lasocietate, furnizând semnificaţii diferite, în funcţie de cultura şi de valorile promovate.Mulţi oameni au reticenţe faţă de persoanele cu deficienţe, deoarece au o concepţiegreşită despre ele. Trebuie însă să înţelegem că sunt nişte oameni la fel ca ceilaţi, fiind produsul unic al eredităţii lor şi al mediului.

Persoanele deficiente, la rândul lor au două păreri în ceea ce priveşte impedimentul lor:unele îl consideră un dezastru, iar alteleun simplu inconvenientDin categoria copiilor cu C.E.S (cerinţe educative speciale) fac parte atât copiiicu deficienţe propriu zise, cât şi copiii fără deficienţe, dar care prezintă manifestăristabile de inadaptare la exigenţele şcolii.

Copiii cu C.E.S. pot prin joc să-şi exprime propriile capacităţi. Astfel copilulcapătă prin joc informaţii despre lumea în care trăieşte, intră în contact cu oamenii şi cuobiectele din mediul înconjurator şi învaţă să se orienteze în spaţiu şi timp.

Datorită faptului că se desfăşoară mai ales în grup, jocul asigură socializarea.Jocurile sociale sunt necesare pentru persoanele cu handicap, întrucât le oferă şansa de a juca cu alţi copii, orice joc având nevoie de minim două persoane pentru a se desfăşura.Jocurile trebuie însă să fie adaptate în funcţie de deficienţa copilului.

Copiii cu tulburări de comportament trebuie să fie permanent sub observaţie, iar la cei cu ADHD jocurile trebuie să fie cât mai variate. Şcoala este de asemenea un mediu important de socializare.

Formele de integrare a copiilor cu C.E.S. pot fi următoarele:
-clase diferenţiate, integrate în structurile şcolii obişnuite,
-grupuri de câte doi-trei copii deficienţi incluşi în clasele obişnuite,
-integrarea individuală a acestor copii în aceleaşi clase obişnuite.

Integrarea şcolară exprimă atitudinea favorabilă a elevului faţă de şcoala pe care o urmează; condiţia psihică în care acţiunile instructive-educative devin accesibilecopilului; consolidarea unei motivaţii puternice care susţine efortul copilului în munca de invăţare; situaţie în care copilul sau tânarul poate fi considerat un colaborator la acţiunile desfăşurate pentru educaţia sa; corespondenţa totală între solicitările formulate de şcoalăşi posibilităţile copilului de a le rezolva; existenţa unor randamente la învăţatură şi în plan comportamental considerate normale prin raportarea la posibilităţile copilului sau la cerinţele şcolare.

Elevii cu C.E.S. au nevoie de un curriculum planificat diferenţiat, de programe de terapie lingvistică, de tratament logopedic specializat, de programe specificede predare-învăţare şi evaluare specializate, adaptate abilităţilor lor de citire, scriere,calcul, de programe terapeutice pentru tulburări motorii. De asemenea vor beneficia deconsiliere şcolară şi vocaţională personală şi a familiei.Stilul de predare trebuie să fie cât mai apropiat de stilul de învăţare pentru caun volum mai mare de informaţii să fie acumulat în aceeaşi perioadă de timp. Acest lucrueste posibil dacă este cunoscut stilul de învăţare al copilului, dacă este facută

o evaluareeficientă care ne permite să ştim cum învaţă copilul, dar şi ce si cum este necesar să fieînvăţat.Unii elevi au nevoie de o terapie a tulburărilor de vorbire şi de limbaj şi de psihoterapie individuală şi de grup pentru sprijinirea integrării pe plan social.

De asemenea copiii au nevoie de ajutor suplimentar din partea profesorilor şicolegilor, fiind nevoie să primească în activitatea şcolară conţinuturi şi sarcinisimplificate.Elevii cu tulburări vizuale, tulburări de auz, cu dizabilităţi fizice, necesită programe şi modalităţi de predare adaptate cerinţelor lor educative, programe de terapie,rampe de acces pentru deplasare, asistenţă medicală specializată, asistenţă psihoterapeutică.Elevii ce prezintă tulburări emoţionale trebuie să fie din timp identificaţiastfel încât consultarea psihologului, a medicului neuropsihiatru şi terapia să fie facutecât mai precoce, cu implicarea tuturor factorilor educaţionali (familie, cadre didactice).Consilierul şcolar este şi el de un real ajutor, el oferind consilierea elevului şi a familiei.Din experienţa personală putem afirma că profesorul poate folosi în procesulde predare-învăţare, evaluare diverse strategii şi intervenţii utile:

*Crearea unui climat afectiv-pozitiv; stimularea încrederii în sine şi a motivaţiei pentru învăţare; încurajarea sprijinului şi cooperării din partea colegilor, formarea unei atitudini pozitive a colegilor; încurajarea independenţei, creşterea autonomiei personale; încurajarea eforturilor; sprijin, încurajare şi apreciere pozitivă în realizarea sarcinilor şcolare, fără a crea dependenţă; folosirea frecventă a sistemului de recompense, laude, încurajări, întărirea pozitivă, astfel încât să fie încurajat şi evidenţiat cel mai mic progres.

*Adaptarea metodelor şi mijloacelor de învăţare, evaluare; sprijinirea elevului să devină membru al unui grup, folosirea unui limbaj simplu, accesibil elevului şi nivelului lui de înţelegere;

*Aşezarea copiilor cu hiperactivitate şi deficit de atenţie în primele banci, astfel încât să nu le distragă atenţia restul colectivului şi să fie aşezat în apropierea elevilor care sunt acceptaţi de colectiv ca modele pozitive;

*Încurajarea oricărei tentative de comunicare, indiferent de natura ei;

*Orice activitate să fie bine planificată, organizată şi structurată;

*Profesorul să dea dovadă de consecvenţă şi corectitudine în evaluare.

Abordarea incluzivă susţine că scolile au responsabilitatea de a-i ajuta peelevi să depaşească barierele din calea învaţării şi că cei mai buni profesori suntaceia care au abilităţile necesare pentru a-i ajuta pe elevi să reuşeasca acest lucru. Toţi elevii trebuie consideraţi la fel de importanţi,fiecăruia să îi fie valorificate calităţile, pornind de la premisa că fiecare elev este capabil să realizeze ceva bun.

Bibliografie:

1. Weihs T J “Copilul cu nevoi speciale”, Ed Triade, Cluj Napoca, 1986.
2. Arcan P, Ciumageanu D “Copilul deficient mintal”, Ed Facla7.
3. Verza F “Introducerea în psihopedagogia specială şi asistenţa socială”, Ed Fundatiei Humanitas, 2008.
4. Pavelcu V “Psihiatrie”, Ed Medicala, 1989.

EDUCAȚIA DESCHISĂ- INOVAȚII ÎN ABORDAREA ȘI INTEGRAREA COPIILOR CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE

BALAN ALINA

INSTITUȚIA PUBLICĂ LICEUL TEORETIC „ION CREANGĂ ” , CIMIȘLIA, REPUBLICA MOLDOVA

„Există numai un singur fel de a înțelege oamenii , anume de a nu ne grăbi să-i judecăm ,ci de a trăi în preajma lor ,a-i lăsa să se explice ,să se dezvăluie zi de zi ,să se zugrăvească ei înșiși în ei...”
Charles A.Sainte –Beuve.

O școală incluzivă este o școală prietenoasă copilului ,deschisă pentru toți ,o școală în care procesul de predare –învățare-evaluare se axează pe individualizare într-un mod interactiv și centrat pe elev și necesitățile sale educaționale . O școală individualizată care să stimuleze și să valorifice la maximum resursele și potențialul individual al elevului. Anume individualizarea stă la baza noilor tendințe ale educației orientate spre formarea /dezvoltarea personalității fiecărui elev.Pentru a asigura accesul la educație pentru toți elevii ,sunt importante recomandările și principiile cuprinse în Declarația de la Salamanca(1994):

- Fiecare copil are dreptul fundamental la educație și fiecărui copil trebuie să i se asigure șansa de a atinge și de a menține un nivel acceptabil al învățării;
- Fiecare elev are particularități ,interese ,abilități și necesități de învățare unice;
- Sistemele educaționale și programele de învățare trebuie proiectate și aplicate în așa fel încât să se țină cont de marea diversitate a acestor particularități și cerințe;
- Elevii cu cerințe educaționale speciale trebuie să aibă acces în școlile generale, care trebuie să-i accepte, organizând o educație centrată pe copil , promovând o pedagogie care poate satisface necesitățe specife .

Fiecare elev este o personalitate ,având individualitatea și valoarea sa , indiferent de mediul din care vine sau problemele pe care le prezintă în procesul de învățare. Consider că profesorii sunt cei care trebuie să observe acești elevi cu cerințe educaționale speciale ,să încerce să-i cunoască și să descopere necesitățile particulare și individualizate. Pentru integrarea copiilor este foarte important ca să le creem un mediu intelectual favorabil și protectiv , să le sporim încrederea în sine și nu în ultimul rând este nevoie de o abordare individualizată ce vizează orientarea activității didactice spre asigurarea și susținerea proceselor de autocunoaștere ,autoedificare și autorealizare a personalității elevului, dezvoltând individualitatea acestuia. Individualizarea procesului educațional presupune adaptările curiculare și anume strategiile de predare-învățare-evaluare.Selectarea /combinarea armonioasă a strategiilor didactice pentru elevul cu CES se face în baza principiilor curriculare și a finalităților stabilite și modificările curriculare anume modificarea finalităților , conținuturilor și /strategiilor.

O abordare de succes pentru integrarea tuturor copiilor, inclusiv a celor cu cerințe educaționale speciale ,este abordarea din perspectiva inteligențelor multiple și a stilurilor de învățare , dezvoltată de Gardner,care susține că un individ reprezintă o „colecție" de inteligențe exprimate prin moduri variate de învățare și modalități particulare de exprimare a aptitudinilor dobândite . Din aceste considerente la organizarea demersului didactic interactiv ,aplic diverse strategii de predare – învățare-evaluare centrate pe stimularea acelor tipuri de inteligență care sunt dominate de elevi. Nu fac diferențe între elevi ,deoarece odată ce am descoperit potențialul elevului cu CES , nemijlocit organizez orele , utilizând metode activ-participative care stimulează interesul pentru cunoaștere , îi ofer posibilitatea să colaboreze ,coopereze , să se manifeste din punctul de vedere al inteligenței sale, astfel elevul se simte important, acceptat și nu marginalizat.

O altă metodă de a integra copiii cu cerințe educaționale speciale în demersul didactic este jocul – care reprezintă un ansamblu de acțiuni ce are drept scop dezvoltarea intelectuală ,morală ,socială , fizică a elevului. Elementul de joc creează o stare de bine în colectivul de elevi ,reduce monotonia și plictiseala. Prin utilizarea jocului ,copiii colaborează ,cooperează ,descoperă lumea înconjurătoare învață să se orienteze în timp și spațiu ,îți dezvoltă creativitatea și atenția. Utilizez jocul fie la reactualizarea cunoștințelor predate / lecție de dobândire a noilor cunoștințe /fixarea și consolidare/verificarea și aprecierea rezultatelor , astfel elevii simțindu-se egali , liberi în exprimare, mai siguri în gândire ,mai curajoși și este evident spiritul de echipă.

Desigur că în planificarea ,organizarea și desfășurarea activităților ludice se va ține cont de particularitățile de dezvoltare și necesitățile elevilor cu cerințe educaționale speciale: ritmul și stilul de învățare al elevilor; abilitățile și abtitudinile sale , dificultatea de învățare ș.a Profesorul este cel care va identifica cea mai eficientă metodă , care se va potrivi elevului cel mai bine și-l va ajuta să progreseze . Procesul instructiv –educativ va fi calitativ și eficient dacă toți partenerii educaționali (părinți-copii-profesori și alte structuri competente) vor colabora și coopera. Fiecare copil e unic în felul său și fiecare are dreptul la o educație de calitate .

Bibliografie:

1.Mara D.*,,Strategii didactice în educația incluzivă* , " Editura Didactica și Pedagogică ,București, 2004

2.A.Eftodi, A.Cazacu*,, Individualizarea procesului educațional prin adaptări curriculare"* , Chișinău 2017

INOVAȚII ÎN SPRIJINIREA COPIILOR CU CES ÎN SISTEMUL EDUCAȚIONAL

SÎRBU RALUCA-NICOLETA

GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 24, IAȘI

Educația integrată reprezintă procesul de includere a elevilor cu Cesiuni Educaționale Speciale (CES) în învățământul de masă, cu scopul de a crea un mediu propice dezvoltării armonioase și echilibrate a acestora. un climat afectiv propice pentru a stimula motivația generală și învățarea în mod particular. Fiecare copil cu CES trebuie să beneficieze de un program educațional adaptat nevoilor sale specifice, iar integrarea acestora ar trebui să se concentreze pe valorificarea potențialului fiecărui individ și crearea de oportunități pentru dobândirea de abilități favorabile integrării în comunitatea normală.

În situația elevilor cu Cesiuni Educaționale Speciale (CES), problema centrală constă în faptul că conținutul de învățare propus nu ia în considerare diversitatea semnificativă a copiilor, precum și potențialul și necesitățile individuale ale acestora. De obicei, adaptările par a fi rationale și judicioase. Soluția acestei probleme constă în flexibilizarea procesului educațional și a tuturor componentelor acestuia, inclusiv a materialelor de predare-învățare. Procesul de adaptare a metodelor, tehnicilor, mijloacelor de predare, și adaptarea materialelor de învățare presupun, în mod concret, identificarea de către profesori a mijloacelor specifice prin care actul educațional să satisfacă cerințele tuturor elevilor, indiferent de nivelul lor de participare. În acest sens, materialele didactice joacă un rol esențial ca instrument indispensabil în activitatea desfășurată în clasă.

Pentru a asigura eficiența tehnologiilor și materialelor utilizate în activitățile individuale sau de grup, este crucial să se țină cont de anumite principii de bază, aplicabile în mod general, dar și de principii specifice, recomandabile în lucrul cu copiii cu CES, și să fie aplicate în mod creativ în lumina cunoștințelor și abilităților profesorului.

Într-o societate în continuă evoluție, se pune tot mai mult accent pe asigurarea unei educații echitabile și incluzive pentru toți copiii, inclusiv cei cu Cesiuni Educaționale Speciale (CES).

Una dintre cele mai semnificative inovații în sprijinirea copiilor cu CES este individualizarea procesului de învățare. Platforme educaționale digitale și strategii personalizate permit adaptarea curriculumului și a metodologiilor de predare în funcție de nevoile specifice ale fiecărui copil. Astfel, se descoperă și se valorifică potențialul unic al fiecărui elev.

Noile abordări în incluziune încurajează participarea activă a copiilor cu CES în mediul școlar. Programul educațional este conceput astfel încât să ofere suport individualizat, să

promoveze colaborarea între elevi și să creeze un mediu prielnic pentru dezvoltarea abilităților sociale și academice.

Tehnologia asistivă joacă un rol esențial în sprijinirea copiilor cu CES. De la dispozitivele de comunicare la aplicații specializate, aceste instrumente oferă suport în dezvoltarea abilităților de comunicare, în accesarea informației și în îndeplinirea sarcinilor academice. Prin integrarea acestor tehnologii, se deschid noi posibilități pentru copiii cu CES să-și exploreze și să-și dezvolte potențialul.

În era inovației continue, sistemul educațional se confruntă cu provocarea de a răspunde nevoilor diverse ale elevilor, inclusiv celor cu Cesiuni Educaționale Speciale (CES). Acest referat explorează provocările și inovațiile în educația copiilor cu CES, concentrându-se pe modul în care noile tehnologii și abordări pedagogice contribuie la creșterea șanselor acestora în cadrul sistemului educațional.

Noile tehnologii au deschis uși spre o educație mai adaptată nevoilor individuale ale copiilor cu CES. De exemplu, aplicații și platforme digitale specializate pot personaliza procesul de învățare, oferind resurse și activități adaptate la nivelul de înțelegere și ritmul fiecărui elev. Aceste tehnologii nu numai că facilitează accesul la informație, ci și promovează autonomia și încrederea în propriile capacități ale copiilor cu CES.

În loc să se concentreze pe deficiențe, abordările pedagogice centrate pe elev pun accentul pe potențialul și abilitățile individuale ale copiilor cu CES. Învățământul diferențiat și adaptarea curriculumului sunt esențiale pentru a asigura că fiecare copil beneficiază de o educație personalizată, care îi permite să-și dezvolte abilitățile într-un mod adaptat nevoilor sale unice.

Colaborarea între profesori, părinți și specialiști în domeniul educației speciale este esențială pentru succesul copiilor cu CES. Noile modele de colaborare extinsă facilitează schimbul rapid de informații și strategii între aceste părți implicate în educația copiilor, contribuind la o abordare integrată și coerentă a nevoilor acestora.

IMPLEMENTAREA TIC ÎN PROCESUL DE INSTRUIRE A ELEVILOR CU CES

BALAN DIANA
LICEUL TEORETIC MĂGDĂCEȘTI

În ultimele decenii, tehnologia a devenit un element esențial al vieții cotidiene și, în același timp, a adus schimbări semnificative în domeniul educației. Unul dintre aspectele semnificative ale integrării tehnologiei în sistemul de învățământ este sprijinul adus elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES). Elevii cu CES se confruntă cu provocări specifice în procesul de învățare, iar utilizarea tehnologiei poate oferi soluții inovatoare pentru a le facilita accesul la educație. Tehnologia poate fi adaptată pentru a răspunde nevoilor individuale ale acestor elevi și pentru a-i ajuta să-și dezvolte potențialul maxim.

În învăţământul cu cerinţe educative speciale, utilizarea calculatorului şi a softului educaţional se face în funcţie de posibilităţile de învăţare a fiecărui copil, de interesul pe care acesta îl are pentru munca la calculator şi nu în ultimul rând, se ţine cont de vârsta pe care o are elevul. Întregul material format din imaginile unor obiecte reale, prezentate în soft-urile educaţionale, ajută la dezvoltarea imaginaţiei elevului, a gândirii, stimulează memoria, ajută la dezvoltarea spiritului de observaţie cu condiţia ca acesta să ştie să le descrie şi mai apoi să interpreteze ce a văzut. La crearea programelor educaţionale orientate spre educaţia incluzivă e necesar de a se ţine cont de particularităţile de dezvoltare a elevilor şi de necesităţier educaţionale ale acestora, la fel de a utiliza (în funcţie de aceste particularităţi) metode adecvate de învăţare bazate pe utilizarea TIC.

Implementarea şi aplicarea TIC în procesul de predare / învăţare permite optimizarea mediului de învăţare şi asigură, ceea ce e foarte important, pentru toţi elevii un format accesibil al resurselor şi mijloacelor educaţionale. Conţinutul lecției poate fi prezentat în diverse forme: text pe un site Internet, obiect multimedia, cum ar fi audio digitale, video digitale, imagini animate etc. Acest conţinut poate fi creat într-o multitudine de moduri, folosind o varietate de instrumente ale TIC.

Integrarea resurselor digitale și a aplicațiilor speciale în procesul de instruire a elevilor cu CES permite diminuarea defectelor de auz, de vedere, motrice și a celor ale activității verbale. Programele adaptate specificului fiecărei deficiențe sunt ușor de utilizat și vor permite elevilor să studieze cu plăcere. Astfel, utilizarea tehnologiei în procesul de predare – învățare le permite elevilor cu dizabilități să se simtă încrezători, ajutându-i să se adapteze la cerințele școlii, contribuie la socializarea lor, permite învățarea competențelor de bază pentru o viitoare profesie.

Analizând particularităţile specifice procesului de învăţare a copiilor cu diferite tipuri de deficienţă, am fost interesată de formarea abilităţilor de comunicare şi de socializare a acestora în grupul de elevi, în colectivului de clasă. Scopul constă în formarea şi dezvoltarea la elevi a

competenţelor şi abilităţilor de comunicare verbală aferente socializării lor eficiente. Integraţi în școală, elevii studiază în baza curriculumului modificat\adaptat beneficiază de programe specifice de predare-învăţare şi evaluare specializate, adaptate abilităţilor lor de citire, scriere, calcul.

În ceea ce priveşte activităţile didactice destinate formării abilităţilor de comunicare, folosesc materiale intuitive deoarece semnificaţia noţiunilor la copii cu CES este strâns legată de concret, de corespondenţă cu lumea obiectelor, datorită specificului gândirii sale. În acest scop solicit elevilor să îndeplinească: exerciţii de asociere a cuvintelor cu imagini; exerciţii de pronunţare clară şi corectă a sunetelor, cuvintelor şi propoziţiilor; exerciţii de formulare a răspunsurilor la întrebări; exerciţii de folosire a formulelor de salut, de prezentare, de adresare; alcătuirea unor povestioare în baza unui şir de imagini; alcătuirea cuvintelor cu ajutorul prefixelor și sufixelor; exerciţii de receptare a mesajului oral; formarea cuvintelor noi prin înlocuirea unei litere dintr-un cuvânt.

Unul din softurile educaționale utilizat frecvent în activitatea cu elevii cu CES, pentru a realiza obiectivele planului educațional individualizat este: www.wordwall.net. Wordwall este ușor de utilizat pentru profesori și elevi. Pentru a adăuga un nou instrument digital la demersul dudactic, acest soft vine ca o completare intermediară în realizarea procesului educativ-instructiv, conținând jocuri de cuvinte, vocabular, Quiz-uri, adevărat sau fals, careuri, cuvinte lipsă, etc. . Elevii adoră natura tactilă a acestor activităților dezvoltând abilităţi de lucru cu calculatorul. Aceast soft este utilizat ca o asistenţă tehnică care permite elevilor cu nevoi speciale să participe activ în procesul de interacţiune şi comunicare. Spre exemplu, în cazul elevilor cu motricitatea fină slab dezvoltată, aceste mijloacele TIC îl pot ajutata să scrie, iar în cazul unei deficienţe vizuale TIC îl poate ajuta să citească. Din acest punct de vedere, TIC dezvoltă la elevi capacitatea de a interacţiona cu mediul încunjurător accesibil, de a face alegerile reieşind din experienţele proprii, de a sprijin şi a rezolva problemele sociale şi de învăţare, de a avea acces la informaţii.

Din experienţa didactică, am observat că, utilizând soft-urile educaţionale ca măsură de recompensă a implicării active a elevilor în sarcina dată pe parcursul unui interval de timp, aceştia pot fi mai uşor dirijaţi spre comportamente dezirabile, decât dacă aş fi cerut acelaşi lucru prin metode tradiţionale. Bineînţeles că am ţinut cont şi de faptul că utilizarea excesivă a calculatorului poate creea o oarecare dependenţă, motiv pentru care folosirea softului educaţional s-a făcut sub supravegherea adultului şi doar pe anumite segmente ale activităţilor desfăşurate cu elevii.

Utilizarea TIC permite reducerea la minimum a diferenţelor dintre elevi şi face posibilă aplicarea metodelor pedagogice contemporane, destinate interacţiunii elevilor între ei şi cu profesorii. Cu toate acestea, este esențial ca implementarea tehnologiei să fie însoțită de formare adecvată pentru cadrele didactice și de o abordare centrată pe elev, pentru a asigura o integrare eficientă și sustenabilă în sistemul de învățământ.

SUPORTUL COPIILOR CU DIZABILITĂŢI

ELENA SALATER

LICEUL TEORETIC "ION BARBU"

Numărul copiilor identificaţi cu dizabilităţi de Autoritatea Naţională pentru Protecţia Copilului şi Adopţie pe 30 iunie 2023 în România este de 81.328 de copii cu dizabilităţi, cu 6.000 de copii (7,9%) mai mulţi, comparativ cu perioada similară din 2020.

La nivelul instituţiilor şcolare elevii cu dizabilităţi au nişte drepturi educaţionale: pot beneficia de serviciile profesorului itinerant şi de sprijin din instituţia de învăţământ de masă (conf. Art.58, alin.1 din Ordinul nr.1985/1305/5905 din 23.11.2016), copilul cu CES are dreptul legal de a fi însoţit la cursurile din învăţământul de masă (persoana care însoţeşte copilul se numeşte "facilitator" care poate fi "unul dintre ţcare copilul dezvoltă o relaţie de ataşament sau un specialist recomandat de părinţi/reprezentantul legal" (conf. Art. 64, alin.1 din Ordinul nr.1985/1305/5905 din 23.11.2016)), condiţiilor egale pentru elevii cu CES care susţin examenele naţionale, printr-o procedură adoptată la finalul lunii mai 2018 de către Ministerul Educaţiei Naţionale.

Cu toate că elevii cu dizabilităţi au dobândit nişte facilităţi pentru a uşura adaptarea la cerinţele şcolare, există dificultăţi de integrare a acestor elevi în cadrul claselor de elevi din care fac parte. Se poate stimula integrarea prin organizarea de activităţi extraşcolare, prin implicarea elevilor în proiecte educaţionale, dar şi prin organizarea de activităţi în cadrul unor grupuri de suport. Mulţi elevi cu dizabiliăţi prezintă anxietate sau nu au abilităţi care să îi ajute să stabilească relaţii cu alţi elevi sau prezintătemeri legate de felul în care sunt percepuţi de colegi din cauza dificultăţilor lor educaţionale, ceea ce ar putea fi un obstacol în calea integrării lor.

O cale ce poate ajuta integrarea elevilor ar putea fi organizarea unor grupuri de suport, crearea unui cadru de siguranţă în interiorul acestor grupuri pentru a stimula formarea unor abilităţi de relaţionare, de creştere a capacităţii de autocunoaştere, a creşterii încrederii în sine, a capacităţii de a înţelege cu suportul celorlalţi a dificultăţilor prin care trece, apelând la alte moduri de a percepe dificultăţile, din alte puncte ţefacilita capacitatea de integrare a copiilor în cadrul acestor grupuri de sport şi a nu crea temeri sau a nu obosi, pentru a se putea avea timp de a ţine cont de

nevoile fiecărui membru al grupului, acestea ar putea avea, măcar iniţial un număr mai mic de elevi, cel de cinci elevi, număr minim de elevi necesar pentru organizarea unui astfel de grup. Grupul va implica atât elevi cu dizabilităţi, dar şi elevi fără dizabilităţi; pentru a asigura modul de desfăşurare adecvată, vor fi implicaţi în activitatea grupului de suport profesorul consilier, pot fi implicaţi diriginţii, profesori ai clasei. Fiecare membru al grupului ar putea să îşi stabilească un rol în raport cu elevii din cadrul grupului, un mod de sprijini colegii şi pe elevii cu dizabilităţi în cadrul grupului prin oferirea unui mod de a percepe situaţia cu care se confruntă aceştia, dar şi prin sprijin oferit în afara grupului, în cadrul clasei din care fac parte. Pentru a favoriza stimularea adaptării unor elevi în cadrul clasei din care fac parte, grupul ar putea fi construit, în primă fază, din elevi care aparţin doar clasei respective, ulterior, se pot aduce în cadrul grupului şi elevi care fac parte din cadrul altor clase pentru a putea identifica şi alte moduri de percepere a situaţiilor dificile, a obstacolelor cu care care se confruntă elevii, experienţe diferite, noi.

Pentru a desfăşura aceste activităţi în mod sistematic este nevoie să se stabilească la început nişte reguli de respectat: nu trebuie acceptată jignirea, ironia la adresa unor dificultăţi ale persoanelor cu dizabilităţi, să se insiste asupra respectării confidenţialităţii informaţiilor aflate în interiorul grupurilor, stabilirea unui spaţiu de lucru, stabilirea unei durate de timp pentru fiecare întâlnire, dar şi a duratei de existenţă a grupului. Elevii vor fi încurajaţi să formuleze întrebări pentru o bună înţelegere a situaţiilor, dar şi când să le adreseze, să ofere reciproc feedback.

COPIII CU CERINȚE EDUCATIVE SPECIALE - STRATEGII DE INCLUZIUNE

BUZĂIANU MIHAELA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ GREBANU

Conceptul de incluziune școlară se poate defini prin acceptarea de către instituțiile de învățământ a tuturor copiilor,indiferent de sex, apartenență etnică și socială, religie, naționalitate,rasă,limbă,integritate fizică, capacități intelectuale, situația socioeconomică a părinților sau tutorilor lor.

Diferenţierea şcolară pe baza apartenenţei la o anumita categorie socială sau a nivelului de dezvoltare individuală este nedreaptă şi nu justifică excluderea din şcoala de masă. Un alt argument care susţine necesitatea mişcării integraţioniste este acela că şcoala de masă este cea care asigură mediul, precum şi nivelul de calitate cel mai propice învăţământului şi însuşirii aptitudinilor sociale şi cognitive. Pentru a uşura copiilor cu dificultăţi de asimilare integrarea în şcolile de masă, este necesar ca în aceste şcoli să se asigure o atmosferă mai primitoare şi de acceptare.

În acest sens, conștiința copiilor,de la cea mai frageda vârstă trebuie formată și dezvoltată, învățându-i că primirea celor diferiți alături de ei înșiși trebuie făcută nu doar din obligație sau din milă, ci pentru că fiecare individ are dreptul de a participa la acțiuni comune care să conducă la dezvoltarea lui interioară și la dezvoltarea comunității în care trăiește. Toți copiii trebuie să înțeleagă că o persoană instruită are o șansă în plus pentru o viață mai bună, mai sănătoasă, când se va afla în situația de a lua propriile decizii și a-și decide singură drumul în viață.

O întrebare justificativă de multe situații concrete ar fi :prejudecățile influențează educația incluzivă? Iar răspunsul este afirmativ și naște noi întrebări: copilul se naște cu predispoziția de a fi revendicativ și a-i detesta pe cei care sunt diferiți ? ori : copilul a preluat din familie prejudecățile față de anumite grupuri?

Prejudecata reprezintă o componentă afectivă a relațiilor intergrupale bazate pe discriminare și se exprimă prin atitudini care pot fi învățate, de obicei, de la părinți.

Copilul cu deficienţe se adaptează greu la relaţiile interpersonale, de aceea părinţii trebuie să joace rolul de mediator între copil şi persoanele străine. Uneori părinţii pot dramatiza excesiv reacţiile inadecvate venite din partea unei persoane străine, identificând o falsă rea intenţie într-un gest oricât de neutru. Pe de altă parte, unii părinţi refuză să ţină cont de dificultăţile sociale determinate de deficienţă. În acest fel, ei îi împiedică pe copii să înţeleagă şi să accepte toate aspectele legate de propria deficienţă. Datorită acestui rol suplimentar de mediator, reacţiile părinţilor în faţa unui copil cu deficienţă capătă o importanţă majoră. Părinţii reacţionează prin supraprotecţie, acceptare, negare sau respingere.

Pentru a avea cu adevărat o școală incluzivă care să funcționeze, este necesară pregătirea acesteia, sunt necesare condiții materiale care sa permită un învățământ cât mai diversificat și adaptat diferitelor cerințe speciale: profesori itineranți, mobilier, posibilități de modulare a programului zilnic, tehnici speciale de predare, adaptare curriculară individualizată.

Pentru educatori este o adevărată provocare stimularea toleranței copiilor și acceptarea necondiționată a diversității într-un grup. Ei trebuie să încurajeze cooperarea, lucrul în perechi sau formarea de grupuri eterogene, cunoașterea și discutarea diverselor obiceiuri, tradiții, valori.

Rezultatele apar după intervale de timp mari, sunt efectul unui exercițiu asiduu, susținut și au ca puncte tari automatisme întreținute de activități educative cu teme bine conturate, având ca bază obiective precizate clar și accesibile copiilor școlari și preșcolar.

Copiii, majoritatea timpului lor liber şi nu numai, si-l petrec jucându-se. Jocul reprezintă

pentru copii o modalitate de a-şi exprima propriile capacităţi. Prin joc, copilul capătă informaţii despre lumea în care trăieşte, intră în contact cu oamenii şi cu obiectele din mediul înconjurător şi învaţă să se orienteze în spaţiu şi timp.

Jocurile sociale sunt esenţiale pentru copiii cu deficienţe, întrucât le oferă şansa de a se juca cu alţi copii. În aceste jocuri sunt necesare minim două persoane care se joacă şi comentează situaţiile de joc (loto, domino, table, cuburi, cărţi de joc etc.). În perioada de preşcolar se desfăşoară mai ales în grup, asigurându-se astfel socializarea. Din acest motiv, copiii cu deficienţe trebuie să fie înscrişi la grădiniţă, alături de copiii sănătoşi. Copiii sunt curioşi, dar practici, astfel că ei vor accepta uşor un copil cu deficienţă fizică, care se deplasează în scaun cu rotile sau în cârje. Ei sunt suficient de simpli şi deschişi pentru a accepta uşor un coleg cu probleme de sănătate.

Abordarea incluzivă susţine că şcolile au responsabilitatea de a-i ajuta pe elevi să depăşească barierele din calea învăţării şi că cei mai buni profesori sunt aceia care au abilităţile necesare pentru a-i ajuta pe elevi să reuşească acest lucru. Pentru aceasta şcoala trebuie să dispună de strategii funcţionale pentru a aborda măsuri practice care să faciliteze îndepărtarea barierelor cu care se confruntă elevii în calea participării lor la educaţie. Putem stabili de asemenea relaţii de colaborare cu autorităţile locale, părinţii şi reprezentanţii comunităţii.

Adesea, când explorăm universul fiinţei umane, ne confruntăm cu o mare diversitate. Copiii care ne trec pragul claselor ne pun în situaţia de a căuta mereu noi soluţii la problemele ridicate. De cele mai multe ori găsim soluţiile cele mai bune pentru copii. Însă, uneori suntem puşi în dificultate de complexitatea problemelor. Una dintre aceste probleme o reprezintă copiii cu cerinţe educative speciale.

Aceşti copii nu sunt speciali în sine. Ei au nevoie doar de o abordare personalizată în ceea ce priveşte demersurile pe care le întreprindem în educaţia lor.

Pornind de aici, trebuie să înţelegem faptul că trăim într-o lume a diversităţii umane, că şcoala nu se poate eschiva de la rolul de promotor al progresului uman şi că doar ea poate facilita schimbarea, întrevăzută ca posibilă, a mentalităţii şi atitudinii faţă de cerinţele educative ale tuturor copiilor.

Şcoala va reuşi să răspundă cerinţelor speciale de educaţie ale copiilor aflaţi în dificultate şi nevoilor de educaţie ale familiilor acestora doar prin eforturile ei interne şi cu sprijinul tuturor.

În acest sens, munca cu copiii trebuie să continue până când nu se vor mai face diferențieri și segregări în cadrul grupului, iar părinții îi vor accepta pe toți colegii copilului lor.

Bibliografie:

- Weihs T J “Copilul cu nevoi speciale”, Ed Triade, Cluj Napoca, 1998
- Verza F “Introducerea în psihopedagogia specială şi asistenţa socială”, Ed Fundatiei Humanitas, 2002

Fluieraș Vasile “Teoria și practica învățării prin cooperare”,Ed Casa Cărții de Știință,Cluj-Napoca,2005

Vrasmas Traian”Școala și educația pentru toți”,Ed Miniped, Bucuresti, 2004

COPILUL CU CES ÎN GRĂDINIȚĂ

CHIRIAC MIHAELA
GRĂDINIȚA NR.3 VASLUI

Educaţia incluzivă:
- se referă la ridicarea tuturor barierelor în învăţare şi la asigurarea participării tuturor celor vulnerabili la excludere şi marginalizare;
- este o abordare strategică desemnată pentru a facilita succesul învăţării pentru toţi copiii;
- este o adevărată provocare pentru şcoală, dar şi pentru educaţie în general;
- este un drept uman;
- este o educaţie bună, de calitate, care dă o orientare pozitivă, democratică tendinţelor dezvoltării practicilor educative.

Incluziunea se referă la integrarea copilului cu cerinţe educaţionale speciale însemnând a personaliza activităţile în funcţie de nevoile fiecărui individ în parte, astfel încât oricine indiferent de deficienţa sau dificultăţile pe care le întâmpină în învăţare, să poată fi tratat ca un membru al comunităţii din care face parte , iar diversele forme de sprijin de care are nevoie să fie furnizate în cadrul serviciilor sociale, educaţionale sau al altor servicii puse la dispoziţie.

Educaţia integrată:
- se referă la faptul că fiecare copil trebuie integrat într-un program adecvat de educaţie şi că fiecare copil are dreptul să meargă la şcoala unde merg toţi copiii din vecinătatea sa şi care răspunde nevoilor sale educative;
- iniţiativele în plan internaţional luate de Naţiunile Unite, UNICEF, UNESCO, Banca Mondială şi organizaţiile neguvernamentale au dus la următoarea concluzie/ opinie:

„Toţi copiii au dreptul de a fi educaţi împreună, oricare ar fi dizabilitatea/ handicapul sau dificultăţile de învăţare."

Integrarea:
- presupune trecerea, transferul unei persoane dintr-un mediu mai mult sau mai puţin separat, într-un mediu obişnuit sau cât mai apropiat de acesta,
- legat de problematica unor copii cu cerinţe educative speciale – presupune cuprinderea lor în instituţii şcolare obişnuite sau în moduri de organizare cât mai apropiate de acestea,
- integrarea educativă vizează reabilitarea, transferul şi formarea persoanelor cu nevoi speciale, aflate în dificultate psihomotorie, de limbaj, psihocomportamentală, senzorială, printr-o serie de măsuri de natură juridică, politică, socială, pedagogică.

Este foarte important ca un cadru didactic să cunoască care sunt problemele fiecărui copil cu care lucrează, unde întâmpină greutăţi, dar şi în ce direcţii are aptitudini mai dezvoltate, care îi sunt problemele, ce îl bucură, ce îl sperie etc. Copilul trebuie să primească sprijin şi asistenţă psihopedagogică, pentru ca acesta să se poată dezvolta după posibilităţile lui.

Metode activ-participative ce pot fi utilizate în munca cu copiii cu CES

- Permite copiilor satisfacerea cerinţelor educaţionale prin efort personal sau în colaborare cu alţi colegi;
- Stimulează interesul pentru cunoaştere;
- Stimulează şi dezvoltă învăţarea prin cooperarea facilitând comunicarea, socializarea, relaţionarea, colaborarea şi sprijinul reciproc;
- Dezvoltă o serie de aptitudini şi capacităţi referitoare la spiritul de toleranţă, ascultarea activă, autonomia personală, formarea opiniilor, înţelegerea corectă a realităţii etc.

Metode activ-participative ce pot fi utilizate în munca cu copiii cu CES

- Permite copiilor satisfacerea cerinţelor educaţionale prin efort personal sau în colaborare cu alţi colegi;
- Stimulează interesul pentru cunoaştere;
- Stimulează şi dezvoltă învăţarea prin cooperarea facilitând comunicarea, socializarea, relaţionarea, colaborarea şi sprijinul reciproc;
- Dezvoltă o serie de aptitudini şi capacităţi referitoare la spiritul de toleranţă, ascultarea activă, autonomia personală, formarea opiniilor, înţelegerea corectă a realităţii etc.

Fiecare copil, in functie de particularitatile sale si de nevoile sale prezinta pentru educatoare anumite cerinte educative. Acest lucru este valabil pentru toti copiii, fie ca sunt considerati obisnuiti, adica medii in dezvoltare, fie de exceptie, aflati la extremele superiorului si ale problemelor serioase ale dezvoltarii (deficiente, incapacitati, tulburari). Fiecare copil este unic, este valoros şi se dezvoltă în fucnţie de lumea care îl înconjoară. La naştere există posibilităţi de dezovltare pentru orice copil, idiferent de particularităţile lui fizice.

La varstele mici, ca de altfel la orice varsta, exista o serie de cerinte educative valabile pentru toti copiii, Este vorba de acele cerinte legate de crestere, dezvoltare si educatie, ca procese vitale in devenirea individualitatii. Sunt cerintele de baza, esentiale, care trebuie sa satisfaca esenta umana, ritmurile relative ale dezvoltarii, sensurile acesteia, curiozitatea epistemica, nevoia de actiune si de constructie a personalitatii.

In functie de ecuatia deja personala a copiilor, fiecare are si cerinte particulare determinate de propria ereditate biologica si socio-culturala si de modul in care se construieste personalitatea.

Cand copilul vine in gradinita, zestrea ereditara, mediul initial de viata si stimularea elementelor primare ale personalitatii constituie parametrii care determina cerintele educative. In procesul complex al dezvoltarii, capacitatile generale si particulare pe care copilul le formeaza sunt determinate in special de experientele lui din copilaria mica. In functie de stimularile mediului, instrumentele si capacitatile instrumentale se realizeaza intr-o constructie personala. Rolul important in formarea capacitatilor, competentelor si comportamentelor la varstele mici, revine substratului ereditar, dar in aceeasi masura si influentelor mediului primar de viata

Cu alte cuvinte, daca copilul are o deficienta organica innascuta, mediul initial poate sa-i ofere conditiile sa o compenseze in mare parte, prin organizarea influentelor la varstele mici. Sau, daca copilul se naste fara nici o problema organica, prin functionarea deficitara a capacitatilor lui de instrumentare a experientei de viata primara, el poate sa prezinte deja, dupa primii ani, deficiente functionale (incapacitati, tulburari, etc.).

De aici apare acea categorie de copii pe care o numim, **copii cu cerinte educative speciale**. Aceste cerinte educative speciale se refera atat la probleme care tin de **deficiente senzoriale, mentale cat si de deficientele si tulburarile determinate de sfera functionala dar si de mediul social, cultural si care limiteaza, marginealizeaza sau vulnerabilizeaza copiii (deprivari).**

Pentru educatoare se pune problema cum sa identifice problemele acestor copii si mai important, cum sa le trateze de pe o pozitie care sa nu franeze dezvoltarea, ci sa o faciliteze.

Problema de elucidat aici este: ce ne propunem sa urmarim in gradinita in mod tintit pentru abordarea copiilor cu Ces. Este vorba de a trece de la politicile largi, la masura pedagogica directa, de la concepte la actiune. Se evidentiaza in acest sens nevoia unei constientizari a rolului pe care poate sa-l joace o **strategie didactica adecvata in rezolvarea multor probleme de dezvoltare**. Propunerea unui spatiu educativ organizat si amenajat in sensul urmaririi dezvoltarii si stimularii este cea mai eficienta. Este eficient parteneriatul educational si este necesara cunoasterea initiala a individualitatiii copiilor. Problema cea mai dificila este legata de inregistrarea progreselor copiilor si de evaluarea nevoilor si evolutiei lor.

Identificarea initiala a copiilor care prezinta riscuri in dezvoltare este
delicata, dar nu de netrecut. Ea se realizeaza prin evaluarea initiala cu atentie a copiilor si a naturii dificultatilor pe care ei le pot avea. Cunoasterea copilului mic, a prescolarului, a evidentiat o serie de posibilitati de evaluare cu instrumente diferite, care sunt la indemana educatoarei si a parintilor.

Daca problema este mai delicata si mai subtila, ea este mai greu de detectat. De aceea evidentierea prin **comportamente observabile este dificila in primii doi ani de viata**. Probele si testele dedicate acestei prime perioade sunt mai costisitoare si de obicei nu pot fi aplicate de educatori. Personalul medical este cel mai in masura sa ne dea relatii pentru primele varste ale copiilor. In acelasi timp suntem tot mai mult interesati sa oferim parintilor instrumente simple care sa-i ajute sa-si cunoasca copilul mic si sa poata eventual sa-l stimuleze pentru depasirea unor probleme speciale semnalate. Este evident ca la varstele foarte mici, evaluarea problemelor pe care le are copilul trebuie facuta de profesionisti -cu precadere medici si psihologi- dar si de parinti. De aceea se pune problema de a folosi astfel de instrumente care sa fie usor de aplicat, usor de interpretat, necostisitor, posibil de folosit de catre persoanele care ingrijesc, cresc copilul.

Cand este vorba de copii cu CES sau cu semne de risc crescut, **educatoarea are nevoie de un sprijin profesional de la un psiholog sau un consilier educational, psiho-pedagog.** Acest sprijin este necesar si in sensul pateneriatului cu familia, pentru ca actiunile educationale merg impreuna : educatoare-parinti-sprijin psiho-pedagogic si uneori sprijin medical. O evaluare complexa permite educatoarei masuri pedagogice cat mai adecvate, iar parintilor continuarea acasa a programului de sprijinire a copilului.

Accentuam inca odata nevoia de identificare si de cunoastere initiala a tuturor copiilor, si deci a nivelului lor de dezvoltare, ca o sarcina a educatoarei, pentru a li se determina cerintele educative. Pentru sprijinul adecvat acordat copiilor aflati in situatii de risc, trebuie implicati si parintii si alti profesionisti.

Dezvoltarea unor practici educationale de participare si activizare a copiilor, de valorizare a diferentelor si de motivare continua spre perfectionare, ajuta educatoarea sa ia decizii bune si sa organizeze un program educativ cat mai incluziv.

Pe de alta parte, este firesc ca gradinita sa ofere un model de parteneriat educational,sa sprijine familia si sa se poata sprijini de profesionisti diferiti in tratarea adecvata a copiilor cu CES.

Refuzul de a primi in gradinita un copil cu CES este de cele mai mult ori egal cu pierderea unei sanse mari pentru acesta. Participarea lui in activitati alaturi de alti copii de varsta sa, chiar daca nu este intotdeauna sprijinita de alte servicii, constituie deja un pas inainte pentru integrare si adaptare. Copiii se sprijina reciproc, invata unii de la altii si aceasta e un alt avantaj al grupelor deschise. O educatoare de vocatie, nu va pune niciodata problema gradului sau tipului de probleme educative pe care le are un copil.Ea va incerca, inainte de toate sa-l sprijine.

Secretul integrarii si chiar incluziunii copiilor cu CES in gradinita consta in a nu le refuza sansa la educatie si de a cauta impreuna cu familia sprijinul necesar invatarii lor adecvate.

Bibliografie:

Vrasmas, E., Herman, P., Paraschiv, I., Anghelescu C., Costea, M., Pietraru, L. *Educatia timpurie a copiilor in varsta de 0-7 ani*, UNICEF, MI, MS, Editura Alternative, Bucuresti, 1995

Vrasmaş Ecaterina, *Educaţia copilului preşcolar*, Editura Prohumanitas, Bucureşti, 1999

MODALITĂŢI DE INOVAȚIE ȘI CREATIVITATE ÎN ABORDAREA PROCESULUI INSTRUCTIV–EDUCATIV A COPIILOR CU CERINŢE EDUCATIVE SPECIALE-METODE DE PREDARE- ÎNVĂŢARE

DRĂGAN MARIA LIANA
ŞCOALA GIMNAZIALĂ „TEODOR MURĂȘANU”, TURDA

Motto: „Cea mai mare victorie este victoria asupra noastră înşine fără de care cu greu putem păşi înainte”. (Reninco)

Problematica educaţiei copiilor cu cerinţe speciale a devenit în ultimii ani o preocupare aparte în rândul specialiştilor. Apariţia conceptelor de educaţie integrată şi şcoală incluzivă a determinat modificări fundamentale în percepţia actului educativ şi a necesitat identificarea unor răspunsuri la câteva întrebări fundamentale:

Cum putem ajuta elevul cu dificultăţi de învăţare?

Profesorul trebuie să posede cunoştinţe care să-i permită să recunoască tulburările de învăţare a copilului. Simptomele şi modelele de comportament care sugerează prezenţa tulburării de învăţare sunt:

- în fazele ameliorate şi acute ale tulburărilor de învăţare apare o divergenţă între performanţele şcolare şi nivelul intelectual al copilului;
- performanţa scăzută, care apare în clasele primare, iar în cazul afecţiunilor mai puţin grave, apare mai târziu. Astfel de disfuncţii sunt: dislexia, disgrafia, discalculia;
- un model comportamental tipic îl reprezintă tulburările de atenţie, hiperactivitatea şi neurotizarea secundară (ADHD). În contextul colectivului, copilul nu acordă atenţie nici învăţătorului, nici colegilor. El dispune de o necesitate motrică crescută, nu poate sta locului. Eşecul sistematic datorat deficienţei intelectuale, respectiv faptului că elevul nu este capabil de performanţele colectivului, implică dezvoltarea unor sisteme comportamentale neurotice secundare: ticuri, comportament inhibat sau chiar opusul acestuia, comportament extravagant, menit să compenseze deficienţele intelectuale.

În scopul eficientizării procesului de învăţare pentru elevii cu cerinţe speciale sunt invocate, mai ales în ultimul timp, câteva repere fundamentale:

- învăţarea interactivă: presupune folosirea unor strategii de învăţare focalizate pe cooperarea, colaborarea şi comunicarea între elevi la activităţile didactice, precum şi pe comunicarea între elevi la activităţile didactice, precum şi pe interacţiunea dintre cadre didactice (ca o modalitate de lucru) cadre didactice şi elevi;
- elaborarea în comun a obiectivelor învăţării: (profesor-elev) deoarece fiecare participant la actul învăţării are ideile, experienţele şi interesele personale de care trebuie să se ţină seama în proiectarea activităţilor didactice;
- demonstraţia, aplicaţia şi feedbeckul: orice produs de învăţare (mai ales în cazul elevilor cu cerinţe speciale) este mai eficient şi mai uşor de înţeles dacă informaţiile prezentate sunt demonstrate şi aplicate în situaţii reale de viaţă, existând şi un feedbeck continuu de-a lungul întregului proces;
- modalităţile de sprijin în actul învăţării: elevii cu cerinţe educative speciale au nevoie în anumite momente de un sprijin activ de învăţare atât în timpul activităţilor desfăşurate în clasă, cât şi la

activităţile din afara clasei, prin dezvoltarea unui parteneriat educaţional cu anumite categorii de specialişti, cu familiile elevilor.

Cele mai utile metode şi tehnici de sprijinire a învăţării elevilor cu cerinţe speciale sunt:

- asigurarea unui confort socioafectiv favorabil învăţării;
- învăţarea de la copil la copil;
- colaborarea între elevi la activităţile de predare- învăţare;
- parteneriatul cu părinţii în învăţare;
- comunicarea cu alţi specialişti din afara şcolii;
- perfecţionarea formelor de învăţare;
- cunoaşterea şi analiza conduitei de învăţare specifice fiecărui elev;
- evaluarea continuă a învăţării: fiecare dascăl să demonstreze o atitudine şi o codită flexibilă în timpul activităţilor de predare-învăţare favorabile unei evaluări permanente, concretizate în disponibilitatea de a asculta toate răspunsurile şi a aprecia fiecare intervenţie a elevilor.

Metodele şi procedee de predare- învăţare trebuie să fie în raport cu scopul şi competenţele activităţii didactice, conţinutul lecţiei şi particularităţile elevilor (vârsta, nivelul dezvoltării psihice, tipul şi gradul deficienţelor/ tulburărilor, tipul de percepţie al elevilor- analitic sau sintetic), stilul de lucru al învăţătorului. În activtităţile didactice destinate elevilor cu cerinţe speciale se pot folosi metode expozitive, (povestirea, expunerea, explicaţia, descrierea) dar trebuie respectate anumite cerinţe:

- să se folosească un limbaj adecvat, corespunzător nivelului comunicării verbale;
- prezentarea să fie clară, precisă, concisă;
- ideile să fie sistematizate;
- să se recurgă la procedee şi materiale intuitive;
- să se antreneze elevii prin întrebări de control pentru a verifica nivelul înţelegerii conţinuturilor de către aceştia şi pentru a interveni cu noi explicaţii atunci când se impune acest lucru.

Pentru elevii cu deficienţe mintale utilizarea povestirii ca metodă didactică trebuie să fie însoţită de suporturi ilustrativ- sugestive sau imagini filmate, deoarece se captează mai uşor atenţia şi este facilitată implicarea afectiv- motivaţională a elevilor în secvenţele lecţiei.

Experienţa practică a demonstrat necesitatea îmbinării metodelor interogative cu celelalte metode expozitive, demonstrative, activ-participative, înlăturându-se monotonia şi stimulându-se gândirea şi concentrarea atenţiei, condiţii necesare în obţinerea succesului la elevii cu cerinţe speciale.

Metode experimentate:

a) Metode multisenzoriale pentru învăţarea citit-scris:

Elevul lucrează cu două cuvinte sau cu două litere. Urmăresc-observ dacă poate citi şi scrie aceste litere şi cuvinte din memorie, adaug încă două, până când elevul va putea scrie într-o secvenţă trei, patru sau mai multe litere sau cuvinte.

1.Elevul scrie un cuvânt sau o literă, apoi foloseşte o bucată de plastilină pentru a o modela; la final va indica cu degetul arătător de la mâna cu care scrie, denumind litera cu voce tare;

2.scriu o literă sau un cuvânt pe tablă, pe reţea liniară. Elevul va indică fiecare literă şi apoi întregul cuvânt, citindu-le cu voce tare;

3. trasez cu degetul, conturul literelor sau cuvintelor pe spatele copilului, între omoplaţi; repet fiecare literă de 5-6 ori, iar elevul încearcă să le recunoască. Le scrie imediat pe foaie, pronunţându-le cu voce tare. Dacă întâmpină dificultăţi, îl ajut, amintindu-i din nou cum au fost trasate liniile pe spatele său.
În general, am în vedere următoarele elemente:

- înţelegerea de către elev a codului de simbolizare a unui sunet printr-un semn grafic;
- corectarea de percepţie auditivă;
- corectarea problemelor de organizare spaţio-temporală;
- formarea deprinderii de a citi.

Analiza cuvântului presupune două nivele:

a) analiza morfologică (corespondenţa dintre foneme şi grafeme);

b) analiza morfologică (părţile cuvântului: silabe, sufixe, prefixe, terminaţii verbale).

4.formez prima silabă; o prelungesc în timp, recomandând elevului să vizualizeze următoarea silabă; repetăm: prima+ a doua şi ce a mai rămas din cuvânt. Pronunţăm apoi cuvântul în întregime.
5. formez silabele şi cuvintele prin ,,adunare" (interdisciplinaritate)- pentru elevii care au înţeles semnificaţia semnului ,,+"
6. Metoda simbolurilor: fiecare deget reprezintă o literă, unirea (apropierea) degetelor înseamnă adunarea lor în bucheţel, ceea ce înseamnă că se citesc împreună.
7.Metoda intuitivă sau ,, urmărirea cu degetul arătător"- pentru obţinerea unui ritm, pentru evitarea uitării, pentru o mai bună vizualizare-fixare a cuvintelor; pentru dinamizare; pentru o bună coordonare oculo-motorie.

b)Metode pentru îmbunătăţirea-dezvoltarea vocabularului receptiv şi expresiv:

1.Elevul ascultă şi face o asociaţie de idei(acru-oţet, lămâie, borş etc.)
2.Ascultă un cuvânt şi caută un sinonim(bun=blând).
3.Elevul ascultă o propoziţie. Îi cer să înlocuiască cu un sinonim cu cuvânt principal pe care îl alege din 2-3 cuvinte (bun- blând, puternic-curajos).
4.Elevul ascultă 2 propoziţii ce conţin un cuvânt cu dublă semnificaţie(În port sunt multe vapoare./ Eu port o rochie nouă.)

c*) Metode pentru dezvoltarea limbajului şi a gândirii;*

1. Metoda Stauffer-pe care o aplic după principii ca: lectură realizată în raport cu nivelul gândirii elevilor, lectură axată în toate etapele pe stabilirea semnificaţiilor, alegerea de texte necunoscute elevilor, asigurarea unei atmosfere deschise, favorabilă
discuţiilor libere. Etapele pe care le parcurg în această metodă sunt: previziunea, lectura şi confirmarea.
2. Metoda colectivă Hammond-o folosesc pentru că elevii să înţeleagă mai bine ceea ce lecturează. În timp ce citesc, ei fac apel la cunoştinţele achiziţionate şi la noi cunoştinţe aflate în text.
3.Metoda întrebărilor- prin care elevii învaţă să-şi pună întrebări; o folosesc individual sau în grup.

Toate metodele prezentate pot fi aplicate în funcţie de dificultăţile de învăţare ale fiecărui elev. De fapt, ele sunt tehnici şi procedee derivate din metodele tradiţionale şi ne sprijină pe noi, dascălii în procesul continuu de arăta-a explica-a repeta elevilor până înţeleg. Este un proces lung, deseori anevoios dar dătător de mari satisfacţii atunci când finalităţile pe care ni le-am propus sunt atinse. De asemenea, este foarte important să existe relaţii bune de colaborare între toate persoanele implicate în activitatea educativă-recuperativă-terapeutică a copilului cu dizabilităţi. Numai în cadrul echipei pluridisciplinare se poate obţine un real progres.

Bibliografie:

Gherguţ A - ,,Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale", Editura Polirom, Iaşi, 2001;

DISLEXIA SAU CEA MAI FRECVENTĂ TULBURARE DE ÎNVĂȚARE LA COPII

CALOIAN FLORENTINA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „LIVIU REBREANU” BUCUREȘTI

Dislexia o deficienta de invatare frecventa care impiedica dezvoltarea capacitatii de a citi. Copiii cu dislexie nu au un nivel mai scazut de inteligenta si nu invata mai greu alte lucruri in afara de citit. De fapt, majoritatea dislexicilor au o inteligenta peste medie. Totusi, incapacitatea de a citi repede sau fluent poate face multe arii de studiu greu de urmat. Alte sinonime pentru dislexie sunt: deficienta de citire, incapacitate de citire. Cititul este un proces cognitiv complex. Copiii invata sa citeasca prin "traducerea" sau decodificarea sunetelor ce formeaza un cuvant (foneme). De exemplu, cuvantul pat are trei foneme, sunetele p, a si t. Combinatia intre aceste sunete formeaza cuvantul pat. Pe masura ce copilul incepe sa recunoasca cuvintele, citirea devine un proces automat. Pentru copiii cu dislexie, citirea se face altfel; acestia au probleme in a decoda fonemele si au deci probleme in invatarea cititului si a scrisului ortografic. Pot avea probleme in retinerea fonemelor si a cuvintelor, cititul devenind incetinit si inexact. Copiii cu dislexie mai au probleme cu pronuntarea corecta a cuvintelor, scrierea de mana, planificarea si organizarea, operatiile matematice.

Semnele dislexiei variaza in functie de varsta. Daca copilul are 1 sau 2 semne, nu inseamna ca are dislexie. Totusi, daca copilul are mai multe semne din cele listate mai jos, acesta poate insemna ca copilul ar trebui testat.

Un copil de la gradinita pana in clasa a patra poate sa:
- aiba dificultati la citirea cuvintelor singulare, care nu sunt inconjurate de alte cuvinte.
-sa invete greu legatura dintre litere si sunete

-sa confunde cuvinte mici cum ar fi "in" si "nu" sau "mere" si "tare"

-sa faca greseli constante de citire si ortografie, cum ar fi: inversarea literelor "d" si "b", sa faca inversiuni ale cuvintelor, cum ar fi "cap" si "pac", sa faca inversiuni cum ar fi "u" in loc de "n", sa faca transpozitii cum ar fi "stop" cu "post", sa faca substitutii cum ar fi "casa" cu "acasa".

Un copil din clasa a cincea pana in clasa a opta poate sa:
-citeasca la un nivel mai scazut decat cel asteptat
-sa inverseze secventialitatea literelor cum ar fi "murg" cu "mugur" sau "stop" cu "post"
-sa discearna si sa invete greu prefixele, sufixele, radacina cuvantului si alte strategii de citire si sciere ortografica

-sa aiba dificultati la scrierea ortografica, putand scrie acelasi cuvant diferit pe aceeasi pagina
-sa evite citirea cu glas tare
-sa aiba dificultati cu problemele de matematica scrise in cuvinte
-sa scrie cu dificultate sau sa aiba un scris ilizibil. De obicei, apuca pixul sau creionul intr-un mod ciudat, cu tot pumnul sau tinndu-l foarte strans
-sa evite sa scrie
-sa aiba o memorie proasta sau incetinita a faptelor.

Fiecare copil care sufera de dislexie are o suma de abilitati si disabilitati, care pot varia de la usoare la severe. Viitorul academic al unui copil depinde de severitatea dislexiei, inteligenta sa, suportului familiei si al profesionistilor de la scoala, resursele familiei, motivatia de a invata si de orice disabilitate asociata, precum deficitul de atentie si hiperactivitate (ADHD).
Se estimeaza ca aproximativ o jumatate dintre copiii cu disabilitati de limbaj si invatare sufera si de alte deficite care le afecteaza scolarizarea. Disabilitatile adesea asociate cu dislexia includ ADHD afectiuni ale comportamentului si ale memoriei sau dificultatea in folosirea aptitudinilor de rezolvare a problemelor pentru atingerea unui scop.

Copiii care beneficiaza de tratament timpuriu au sanse mai mari de reusita. In cazul acelor copii cu simptome usoare pana la moderate, una dintre cele mai mari provocari poate fi diagnosticarea copilului cu dislexie. In aceste cazuri, mai ales cand este vorba despre copii care sunt foarte inteligenti, dislexia uneori nu este depistata pana cand copilul ajunge in clasa a treia sau a patra, atunci cand sunt solicitate aptitudini de citire mai ridicate. Studiile care au vizat copiii cu dislexie de la varsta de gradinita si pana la liceu arata ca majoritatea invata sa citeasca corect, cu toate ca citesc incet si nu sunt complet fluenti cand citesc.

Cu toate acestea, multi adolescenti dislexici pot necesita asistenta speciala in clasa. Adesea, copiii dislexici au nevoie de mai mult timp pentru a duce la sfarsit testele sau temele primite in timpul orelor de curs.

Alte acomodari pot fi inregistrarea lecturilor din clasa, utilizarea cartilor inregistrate pentru a oferi acces la texte si la alte lecturi cerute si permiterea elevilor sa dea testele sub alta forma, cum ar fi eseuri scurte sau chiar teste orale. Copiii dislexici pot de asemenea sa necesite asistenta in privinta managerierii orarelor, organizarea activitatilor si indeplinirea atributiilor multiple si a proiectelor pe termen lung, in special atunci cand sunt la gimnaziu.

Majoritatea copiilor dislexici sunt extrem de inteligenti, desi este foarte probabil ca cititul sa ramana o provocare. Cu cat este dislexia depistata si tratata mai devreme cu atat sansele de succes ale copilului cresc. Alti factori cheie sunt incurajarea si sustinerea copilului de catre parinti, impreuna cu implicarea acestora in educatia copilului. De asemenea, ajutarea copilului sa faca fata strategiilor pe masura ce avanseaza la scoala vor fi de folos. In conditiile acoperirii nevoilor de extra efort si dedicatie, adesea copii dislexici sunt capabili de a depasi disabilitatea aceasta si sa reuseasca la scoala si in alte domenii.

EDUCAȚIA COPIILOR CU CES

FILIP CECILIA

GRĂDINIȚA NR. 3 BRAGADIRU

Numit știință a lumii moderne, managementul este foarte sensibil la schimbările care au loc în societăți și sisteme și cunoaște o evoluție fulminantă sub presiunea diferitor factori: creșterea ritmului de inovare și nevoia de reacție rapidă la schimbare, complexitatea proceselor, relațiilor, avansarea tehnologiilor etc.

Privit din perspectivă generală, managementul este parte integrantă și poate fi asociat cu orice domeniu, presupunând organizarea și mobilizarea tuturor resurselor într-un sistem care să asigure realizarea obiectivelor domeniului și calitatea proceselor.

Managementul influențează, astfel, direcțiile de activitate, prioritățile recunoscute și obiectivele de atins.

Fiind considerat un aspect implicit al organizării unui domeniu, managementul:

• se desfășoară într-un cadru organizațional structurat și cu roluri precise;

• este axat pe atingerea scopurilor și obiectivelor;

• se realizează prin efortul resurselor umane;

• utilizează/valorifică sisteme și proceduri pre-stabilite.

Implicând analiză, planificare, implementare şi control, managementul se manifestă, cu diferită intensitate, pe multiple planuri: al procesului decizional, al structurilor organizaționale, al comunicării interne și externe etc.

Cultura şi calitatea managementului influențează eficienţa proceselor, progresul și performanța domeniului. Ca și alte domenii de activitate, învățământul tinde să devină un sistem deschis, receptiv la schimbare, capabil să corespundă standardelor de calitate impuse de cerințele timpului. Acest deziderat poate fi realizat prin promovarea și asigurarea unui management calitativ la toate nivelurile: la nivel de sistem, de unitate educațională și de individ (furnizor și receptor/beneficiar al educației).

În calitate de doctrină, managementul educațional se constituie dintr-o serie de principii și precepte legate, în primul rând, de actul educațional propriu-zis, desfășurat la clasă, principii și precepte rezultate din idei și ideologii fundamentale ale psihologiei sociologiei și eticii.

Termenul ”management educațional” este cunoscut ca având diverse semnificații:

• Direcționarea sistemului și instituțiilor spre atingerea obiectivelor stabilite, prin realizarea unor procese determinate;

• Grupul de oameni/specialiști care administrează domeniul învățământului ca sistem și ca unități educaționale, care au autoritatea pentru a lua deciziile adecvate privind programele aplicate, resursele umane, finanțele, echipamentele etc., care asigură funcționarea domeniului.

Managementul educațional se bazează pe trei caracteristici:

• abordarea globală a tuturor elementelor educaţiei şi a aplicaţiilor specifice funcţiei conducerii, la diverse niveluri;

• valorificarea optimă a resurselor pedagogice ale sistemului educaţiei, prin funcţiile manageriale: planificare – organizare, orientare metodologică, reglare – autoreglare;

• asigurarea evoluţiei inovatoare de perspectivă a sistemului la diferite niveluri de organizare.

Managementul educațional este important și necesar, pentru că:

• asigură funcționarea efectivă și eficientă a domeniului;

• imprimă calitate proceselor din sector;

• contribuie la realizarea obiectivelor și atingerea finalităților educației;

• optimizează utilizarea resurselor;

• contribuie la instaurarea unor relații interpersonale pozitive și la motivarea personalului

Numeroasele studii și cercetări la nivel mondial dovedesc că, prin finalitățile și procesele promovate, managementul constituie un element fundamental și indispensabil organizării și funcționării sistemelor, organizațiilor și chiar indivizilor.

Rolul managementului este de a genera sistemul de organizare a unor procese în scopul ridicării/asigurării eficienței acestora. Dezvoltarea educației incluzive nu face excepție de la această constatare: managementul vizează sistemul, instituțiile și indivizii, precum și toate resursele implicate: umane, informaționale, materiale, financiare, de timp.

Fiind un proces complex care se derulează pe toată verticala sistemului educațional,el necesită mecanisme clare de planificare, organizare, coordonare, orientare, îndrumare metodologică, reglare/autoreglare și colaborare, care țin de domeniul managementului. Managementul presupune adaptarea principiilor și metodologiilor proprii managementului general și subordonarea acestora principiilor și obiectivelor , realizate la diferite niveluri.

Trecerea în revistă a diferitor teorii și concepte privind educația incluzivă și a conceptelor conexe denotă complexitatea fenomenului și procesului incluziunii, abordarea sistemică și trans-sistemică a cărora este impusă de însăși esența acestora.

Designul managementului se prezintă ca un construct plurivalent, constituit din diferite elemente inter-relaționate. La baza constructului stau principiile educației incluzive, deduse din politicile naționale și internaționale în domeniu:

• principiul drepturilor egale în domeniul educaţiei;

• principiul egalizării şanselor;

• principiul interesului superior al copilului;

• principiul nondiscriminării, toleranţei şi valorificării tuturor diferenţelor;

• principiul intervenţiei timpurii;

• principiul individualizării procesului de educaţie şi dezvoltării la maximum a potenţialului fiecărui copil;

• principiul asigurării serviciilor de sprijin

; • principiul flexibilităţii în activitatea didactică;

• principiul designului universal care permite crearea unui mediu accesibil tuturor;

• principiul managementului educaţional participativ;

• principiul cooperării şi parteneriatului social.

Fiecare din principiile menționate fundamentează liniile directorii de acțiune și obiectivele stabilite în funcție de nivelul de management la care sunt abordate procesele educației incluzive (strategic, operațional/tactic) și de orizontul de timp alocat realizării lor (pe termen scurt, mediu și lung).

Stabilirea celor mai potrivite obiective drept ținte dezirabile se face după studii și analize care furnizează informația necesară pentru proiectarea acestora

La nivel strategic, obiectivele se vor referi la crearea, dezvoltarea, asigurarea sustenabilității sistemelor/instituțiilor/proceselor..

Exemple de obiective strategice:

• Asigurarea dreptului la educație pentru toți copiii.

• Asigurarea educației de calitate pentru copiii cu CES.

• Crearea sistemului de structuri și servicii de educație incluzivă.

• Dezvoltarea parteneriatelor socio-educaționale în procesul incluziunii copiilor cu CES.

• Sensibilizarea și mobilizarea comunitară în promovarea educației incluzive.

Obiectivele operaționale, cunoscute și ca obiective tactice, sunt sarcini pe termen scurt, care asigură realizarea obiectivelor strategice. Spre deosebire de țintele strategice, obiectivele operaționale trebuie să indice direcțiile concrete de acțiune și să reflecte rezultatele așteptate.

În plus, obiectivele operaționale trebuie să fie bine definite, concentrate pe obiect, clar formulate astfel încât toți cei implicați să înțeleagă ce sarcini le revin pentru realizarea obiectivelor.

Exemple de obiective operaționale/tactice:

• Evaluarea și identificarea, referirea copiilor cu CES.

• Asigurarea relevanței planificărilor instituționale, ale structurilor, specialiștilor (semestriale, trimestriale, săptămânale, zilnice, per copil etc.).

• Consolidarea capacităților specialiștilor în abordarea CES ale copiilor (posibil cu concretizare: dezadaptare, dificultăți de învățare tulburări de comunicare etc.).

• Implicarea părinților în elaborarea și realizarea PEI.

• Organizarea Săptămânii/Zilei educației inclusive, etc. Obiectivele tactice se transpun în activități concrete, realizarea cărora contribuie la atingerea obiectivelor. Este vorba despre procesele EI, care asigură operaționalizarea filozofiei incluziunii în practică educațională curentă. Procesele pot fi grupate, convențional, în două mari categorii:

1. cele care țin de resetarea sistemului prin prisma noilor abordări educaționale: reconsiderarea rolului și atribuțiilor instituțiilor/structurilor și specialiștilor, crearea

structurilor/serviciilor și funcțiilor noi, promovarea drepturilor, sensibilizare, formarea atitudinilor, cooperare etc.;

2. cele care se referă la organizarea efectivă a incluziunii: școlarizare, adaptare, organizarea asistenței și suportului, formare competențe, evaluare, certificare etc.

Un element important al managementului educației incluzive sunt resursele, având, în acest context, semnificația totalității surselor și mijloacelor antrenate în dezvoltarea educației.

Esența designului managementului educației incluzive o constituie interconexiunea între principii, obiective, procese, și resurse astfel încât acestea să aibă impact asupra beneficiarilor .

În acest context, se vor lua în considerare beneficiarii direcți și cei indirecți. În mod firesc și evident, beneficiarii direcți ai educației incluzive sunt copiii.

, Programul de dezvoltare a educației incluzive expune o listă concretă a beneficiarilor direcți:

• copiii orfani, abandonaţi, lipsiţi de îngrijire părintească;

• copiii din familiile defavorizate;

• copiii instituţionalizaţi;

• copiii cu dizabilităţi;cu dificultăţi de învăţare şi comunicare;

• copiii cu tulburări psihice, devieri de comportament sau emoţionale, alte stări patologice;
• copiii minorităţilor naţionale, grupurilor religioase sau lingvistice;

• copiii refugiaţilor sau copiii persoanelor intern deplasate;

• alte categorii de copii, tineri şi adulţi care, din diferite motive, sunt marginalizaţi sau excluşi în procesul accederii şi realizării unui program de educaţie.

Bibliografie

1. Birch A, Psihologia dezvoltării. Bucureşti: Editura Tehnică, 2000.

2. Bulat G., Gînu D., Rusu N. ,Evaluarea dezvoltării copilului. Ghid metodologic. Chişinău: Bons Offices, 2015.

3. Bochner S., Jones J. Child Language Development: Learning to Talk. Whurr Publishers, London. 2003.

4. Codul Educației nr.152 din 17.07.2014. Monitorul Oficial nr.319-324 din 24.10.2014, art. nr.634.

5. Collin C., Benson N., et. Psihologie. Idei fundamentale. București: Litera, 2015

6. Enăchescu E. Repere psihologice în cunoașterea și descoperirea elevului. București: Aramis, 2009.

7. Gardner H. Assessment in context. In: P. Murphy (Ed.). Learners, learning and assessment. London: Open University/Paul Chapman Publishing, 1999.

8. Gînu D., Copilul cu cerințe educative speciale. ,Chișinău: Pontos, 2002.

INTEGRAREA COPIILOR CU CES IN GRADINITA

FILIP AURELIA MIHAELA
GRĂDINIȚA NR.3 BRAGADIRU

Integrarea este procesul complex și de durată ce presupune asigurarea participării copiilor cu CES la viața profesională și socială, împreuna cu ceilalți copii, favorizându-se autocunoașterea, intercunoașterea și familiarizarea reciprocă.

Din categoria copiilor cu C.E.S (cerinţe educative speciale) fac parte atât copiii cu deficienţe propriu zise, cât şi copiii fără deficienţe, dar care prezintă manifestări stabile de inadaptare la exigenţele şcolii.

Din această categorie fac parte:- copiii cu deficient deficienţe senzoriale şi fizice (tulburări vizuale, tulburări de auz, dizabilităţimintale, paralizia cerebrală);- copiii cu deficienţe mintale, comportamentale (tulburări de conduită, hiperactivitate cudeficit de atenţie-ADHD, tulburări de opoziţie şi rezistenţă);- copiii cu tulburări afective, emoţionale (anxietatea, depresia, mutism selectiv, atacul de panică, tulburări de stres posttraumatic, tulburări de alimentaţie: anorexia nervoasă, bulimia nervoasă, supra-alimentarea);- copiii cu handicap asociat;- copiii cu dificultăţi de cunoaştere şi învăţare (dificultăţi de învăţare, sindromul Down,dislexia, discalculia, dispraxia);- copiii cu deficienţe de comunicare şi interacţiune (tulburări din spectrul autistic,sindromul Asperger, întârzieri în dezvoltarea limbajului).

Există cinci niveluri de integrare care sunt interdependente între ele, asigurând reușita procesului de integrare a copiilor cu CES: integrarea fizică ce se referă la posibilitatea copiilor cu CES de a avea acces la mijloacele fizice necesare satisfacerii propriilor nevoi fundamentale, integrarea funcțională ce constă în asigurarea accesului la servicii publice ale societății și stăpânirea cunoștințelor și deprinderilor necesare pentru a putea beneficia de aceste servicii, integrarea personală este legată de dezvoltarea relațiilor interumane cât mai apropiate cu persoanele semnificative, în diferite perioade ale vieții, integrarea socială se realizează dacă copiii cu CES au posibilitatea inițierii și menținerii unor contacte sociale, dacă se poate integra, pe această bază, în diverse grupuri și integrarea societală ce se referă la participarea copiilor, adolescenților, adulților cu CES la procesul productiv al comunității de care aparține, asumându-și responsabilități precise și bucurându-se de încrederea oamenilor.

La copiii cu CES se întâlnesc frecvent următoarele caracteristici: evaluări negative a schemei corporale și a imaginii de sine, sentimente de inferioritate, neîncredere în forțele proprii, atitudini pasive, de evitare și izolare, interiorizarea emoțiilor, nervozitate exagerată, impulsivitate și agresivitate, anxietate și depresie, sentimente negative. Toate acestea afectează procesul de adaptare și integrare în mediul educațional și în comunitate. Încurajarea autocunoașterii și dezvoltării personale duce la modificarea modului de structurare a atitudinii copilului cu CES față de sine și la stimularea dreptului lui de a se afirma și a lucra pentru ameliorarea imaginii sale.

Consider că o bună cunoaștere a propriilor forțe de către copiii cu CES determină formarea unei imagini de sine obiective și clare, oferă posibilitatea realizării unui echilibru emoțional, facilitează dezvoltarea unor atitudini favorabile despre sine, favorizează exersarea unor abilități de autoprezentare și înlesnește reușita adaptării la mediu. După cunoașterea propriilor calități, defecte, următorul pas îl văd ca fiind acela în care copiii cu CES își acceptă aceste trăsături, dar nu printr-o acceptare prin indulgență, ci prin integrare. Integrarea constă în considerarea defectelor ca făcând parte din identitatea proprie la fel de mult ca și calitățile, întrucât aceste deficiențe intră în componența emoțiilor, deciziilor, acțiunilor și relațiilor interumane a copilului cu CES. De aceea, părerea mea, ca și cadru didactic, este că anturajul apropiat și cadrele didactice să ajute copilul cu CES să învețe că a se accepta și a se iubi înseamnă a se considera o ființă independentă, egală cu ceilalți, demnă de dragoste, înzestrată cu un anumit număr de calități care îi sunt proprii și dintre care unele constituie un adevărat talent și liberă să-și dezvolte capacitățile și să-și realizeze țelul în viață. De cele mai multe ori, modul în care ceilalți tratează copilul cu CES și imaginea formată despre acesta, îl determină, în timp, pe cel din urmă să se comporte în conformitate cu acea imagine, fie că este reală sau nu.

Pentru ca un copil cu CES să-și modifice imaginea de sine defavorabilă are nevoie de oportunități pentru a-și cunoaște potențialul său real și ocazii prin care să încerce să realizeze diferite lucruri. Membrii familiei în care există un copil cu cerințe educative speciale se pot afla într-un mare impas, iar modul în care reacționează este foarte diferit de la o persoană la alta. Aceștia pot trece prin stări precum șocul, neîncrederea în diagnostic, negarea, frica, autoînvinuirea, învinuirea destinului și a celorlalți, depresia, ca într-un final să ajungă la stări precum acceptarea, resemnarea și lupta. Familia care se află în această situație – de a avea un copil cu CES – are nevoie de informare și consiliere pentru a putea depăși aceste momente și pentru a fi de un real suport în procesul de integrare socială și profesională a copilului cu deficiențe. Optimizarea comunicării prin realizarea acesteia într-un mod asertiv prezintă, pe termen lung, următoarele consecințe: dezvoltarea încrederii în sine, îmbunătățirea abilităților de luare a deciziilor personale, îmbunătățirea relațiilor sociale, ce duce la o bună integrare socială.

Ca și concluzie, pentru a putea crea o lume mai bună, în care toți oamenii să fie și să se simtă egali, este necesar ca fiecare să fie dornic de a primi cu brațele deschise orice persoană, indiferent de cât de diferită este, iar pentru ca acest lucru să fie posibil este necesar să existe comunicare și o dorință de a acumula cât mai multe metode pentru a integra persoanele cu CES.

Bibliografie:

Cocorada E., Năstasă L., "Fundamentele psihopedagogiei speciale. Introducere în logopedie", Editura Psihomedia, Sibiu, 2007

Purcia S., "Ocrotirea și integrarea copiilor handicapați", Editura Psihomedia, Sibiu, 2003

INTEGRARE ȘI INCLUZIUNE

PETRE IOANA

GRADINITA NR.3 BRAGADIRU

Învățământ incluziv nu înseamnă doar să plasez un copil cu CES într-un colectiv de copii tipici, așteptând să se producă, de la sine, integrarea. Rezultatul va fi tocmai stigmatizarea și excluderea celui diferit. Este nevoie de legislație care să se aplice ferm, de sprijin de specialitate, de echipă interdisciplinară, de mijloacele materiale și umane. Este nevoie de timp în care lucrurile se fac bine, profesionist și este nevoie de constanță.

Deși, în România integrarea copiilor cu CES în învăţământul de masă este reglementată printr-o serie de acte normative, iar problematicile integrării şi incluziunii au fost abordate încă de la începutul anilor '90, rolul de profesor itinerant și de sprijin (rol ce apare încă din Legea privind Statutul Cadrului Didactic din 1997), a fost pus în aplicare concret, abia după anul 2000. În anul 2001 se aprobă metodologia de organizare şi funcţionare a serviciilor educaţionale pentru copiii/ elevii cu deficienţe integraţi în şcoala publică, prin cadre didactice de sprijin/ itinerante: „În România copiii cu dizabilităţi au acces la diferite forme de educaţie şi pot fi înscrişi, în funcţie de gradul de dizabilitate, în sistemul de învăţământ special sau în învăţământul de masă. Copiii cu deficienţe medii, cu dificultăţi de învăţare şi tulburări de limbaj, cu tulburări socio-afective sau comportament sunt integraţi în şcolile de masă unde pot beneficia de servicii educaţionale de sprijin.” (OMEC nr. 4653/ 2001). Profesorul itinerant și de sprijin este persoana specializată în activităţile educative şi recuperatorii adresate copiilor integraţi în învăţământul de masă. El poate fi angajatul unei şcoli speciale, al unui centru şcolar sau chiar angajatul unei şcoli de masă.

Atribuţiile cadrului didactic de sprijin sunt multiple și adesea covârșitoare: colaborează cu comisia internă de evaluare continuă din şcoală/ centrul de resurse; colaborează cu întregul corp profesoral al unităţii de învăţământ în care este înscris copilul/ elevul; elaborează şi realizează planul de intervenţie personalizat şi adaptarea curriculară în parteneriat cu cadrele didactice de la grupă/ clasă; colaborează cu cadrele didactice de la grupa/ clasa în care sunt elevi cu cerinţe educative speciale; realizează evaluarea periodică a elevilor cu CES; consiliază familiile copiilor/ elevilor care beneficiază de serviciile de sprijin si colaborează cu acestea – lucruri enorme ca solicitare fizică și psihică a unui singur om!

Din punct de vedere legal normarea şi încadrarea cadrelor didactice de sprijin și itinerante se realizează în funcţie de numărul de copii cu CES şi de gravitatea afecţiunilor acestora: o normă de 16 ore pentru 8-12 copii/ elevi cu cerinţe educative speciale în grupe de grădiniţe/ clase din unităţi de învăţământ obişnuit o normă de 16 ore pentru 4-6 copii/ elevi cu deficienţe severe/ asociate, integraţi în grupe/ clase din şcoala obişnuită.

În realitate, în norma de 16 ore, profesorul itinerant ar trebui să lucreze cu un număr mult mai mare de copii, adesea dublu! mai mult decât atât,vorbim despre categorii diferite de CES, fiecare cu particularitățile sale,copiii nefiind repartizați unui cadru didactic pe criteriul aceluiași diagnostic. Continuitatea pe post reprezintă o altă problemă. Este foarte important ca profesorii de

sprijin să aibă continuitate pe post după ce copiii cu CES s-au ataşat de ei și după ce s-au pus bazele unei relații de colaborare cu eficiență pentru ambele părți. Astfel, din cauza multiplelor atribuţii care revin profesorilor de sprijin, aceştia - din lipsa timpului fizic necesar - nu pot realiza cu succes toate aceste activităţi.

De aceea, credem că principala problemă este insuficienţa numărului de profesori de sprijin în raport cu numărul de copii cu CES din cadrul şcolilor unde îşi desfăşoară activitatea, sau chiar lipsa totală a profesorilor de sprijin din anumite unităţi de învăţământ. În anii 2004-2005 s-au stabilit măsuri de ameliorare a metodologiei de organizare şi funcţionare a Serviciilor educaţionale de sprijin pentru copiii cu CES: OMEC nr. 5379/ 2004, HG nr. 1251/ 2005. Aceste reglementări abordează diferite aspecte specifice integrării copiilor cu CES în învăţământul de masă: resurse umane, curriculum şi resurse educaţionale, resurse materiale şi financiare.

Pe lângă activităţile de intervenţie recuperatorie realizate de profesorii de sprijin, copiii cu CES ar trebui să beneficieze teoretic, și de alte servicii speciale: activităţi de recuperare fizică, consiliere şcolară, terapia tulburărilor de limbaj organizate de alţi specialişti: kinetoterapeuţi, medici, consilieri şcolari, psihologi, logopezi etc. Aceşti specialişti ar trebui să lucreze în echipă cu profesorul de sprijin, și să își acorde suport reciproc profesional şi uman, consultare, luare împreună a deciziilor în abordarea fiecărui caz. Primul pas pentru integrare este realizarea compensării. Procesul compensării poate contribui la medierea, la suplinirea unor funcţii psihice dereglate sau absente şi astfel la o dezvoltare aproximativ normală şi corespunzătoare vârstei.

A doua formă de intervenţie este recuperarea: folosirea sistematică şi eficientă a restanţelor funcţionale ale copilului. Integrarea este optimizată ,în cele mai fericite cazuri şi prin recuperarea prin psihoterapie: diminuarea trăirilor afective negative, a frustraţiei,a complexelor, a sentimentului de inferioritate şi inutilitate; prin stimularea încrederii în sine, prin conştientizarea cauzelor ce conduc sub o formă sau alta spre eşec, dar şi prin asumarea deficienţei.

Optimizarea integrării în grupul de covârstnici se face prin terapie educaţională – integrată; se face o corelare a formelor de terapie prin joc, terapie prin învăţare, terapie cognitivă, art-terapie, meloterapie, terapie ocupaţională. Așadar, în vederea realizării incluziunii, ar trebui să existe pe lângă profesorul de sprijin şi alte resurse umane alocate serviciilor educative specializate: consilier şcolar, logoped care colaborează cu profesorul de sprijin, contribuind la recuperarea diferitelor tipuri de deficienţe, psihologul, kinetoterapeutul, psihoterapeutul etc.

Bibliografie

Ion Radu -„Psihologia educației și dezvoltării’’, Editura Academiei, București, 1983
Ghid de predare-învățare pentru copiii cu cerințe educative speciale, Ionel Mușu, Unicef, 2000
Alois Gherguț Psihopedagogia persoanelor cu cerințe special. Strategii diferențiate ți inclusive în educație, Editura Polirom, Iași, 2005

INTEGRAREA COPIILOR CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE ÎN ACTIVITĂȚILE ȘCOLARE

IRIMIE NICOLETA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „AXENTE SEVER" AIUD

Conceptul de „copil cu cerințe educaționale speciale" este conceptul ce include toate categoriile de persoane care, într-o anumită perioadă a vieții, mai mult sau mai puțin tranzitorie, se află într-o stare de dezechilibru în raport cu mediul. Cerințele educaționale speciale sunt suplimentare dar și complementare obiectivelor generale ale educației pentru un copil aflat în dificultate. Fără abordarea adecvată a acestor cerințe speciale nu se poate vorbi în mod real de egalizarea șanselor/premiselor de acces, participare și integrare socială. Abordarea procesului susține că copiii cu nevoi speciale trebuie educați împreună cu cei de vârsta lor în instituțiile de învățământ. În realizarea procesului de integrare sunt implicați mai mulți factori, fiecare dintre ei având un rol definitoriu în realizarea unei integrări totale sau nu. Integrarea este și în favoarea comunității, ajută la dezvoltarea solidarității și toleranței, dând posibilitate familiilor să-și asume un rol mai important în comunitate. Educarea copiilor cu nevoi speciale trebuie să se facă într-un mediu cât mai apropiat de al celorlalți copii și pe lângă aceasta să beneficieze și de sprijinul necesar nevoilor sale. Un rol decisiv în educarea copiilor cu CES îl dețin activitățile practice în dezvoltarea sensibilității sufletești, precum și particularitățile lor specifice. În procesul activității practice există mari posibilități de cultivare a sensibilității sufletești a copilului chiar și la nivelul acțiunilor obiectuale. Orice acțiune practică îl obligă pe copil să se orienteze în prealabil în ce privește conținutul ei obiectual. Și această etapă orientativă este în mod firesc urmată de etapa executivă în procesul înfăptuirii unei acțiuni. Activitatea practică cuprinde diverse feluri de muncă manuală: modelarea, aplicația, pictura, munca artistică etc. Jocul, inclusiv jocul cu subiect pe roluri, prezintă un mijloc de integrare a copiilor cu CES în viața socială, de formare la ei a reprezentărilor morale în general și a sentimentelor umane în special, fiindcă copiii reproduc în joc relațiile dintre oameni. O trăsătură specifică a jocurilor constă în faptul că, în procesul desfășurării lor, copiii intră în relații social-morale care reflectă de fapt normele și cerințele morale. Jocul constituie și un mijloc important de manifestare și dezvoltare a emoțiilor, sentimentelor umane ca: prietenia, tovărășia, spiritul colectivist etc. În același timp jocul contribuie la dezvoltarea conduitei voluntare, la educarea trăsăturilor de caracter. În timpul jocului copilul își însușește normele morale, criteriile de apreciere a conduitei morale. Devenind membru al colectivului de joc, copilul trăiește sentimente de simpatie și prietenie pentru tovarășii de joc. Copilul învață să se stăpânească, să se autocontroleze, să se supună de bună voie regulilor jocului. Abilitățile de joc se numără printre cele mai importante achiziții pe care le dobândește un copil, calitatea vieții lui îmbunătățindu-se semnificativ prin intermediul acestora. În mod deosebit, un copil cu CES are nevoie de ajutor pentru a învăța aceste abilități. Procesul de dobândire în mod natural a abilităților sociale și de joc la copiii cu nevoi speciale este unul anevoios, acestea necesitând frecvent sesiuni izolate de învățare și antrenare. Este necesară antrenarea în rol pentru a dezvolta abilitățile cognitive, sociale, emoționale și de limbaj; un alt

scop îl reprezintă evitarea frustrării și a izolării sociale. Abilitățile de joc stau la baza piramidei sociale, fiind esențiale pentru dobândirea și dezvoltarea abilităților sociale, acestea la rândul lor ducând la stabilirea relațiilor interpersonale și a prieteniilor. Jocul și interacțiunea socială reprezintă unul dintre cele mai semnificative deficite ale copiilor cu CES. Când un copil cu nevoi speciale învață abilitățile de joc, acestuia i se dezvoltă „darul copilăriei", dobândind abilități fundamentale generalizării procesului de învățare. Este esențial ca abilitățile de joc care se dezvoltă la copii să fie adecvate vârstei și să fie adaptate în funcție de nivelul acestora. De asemenea, este important de știut că doar printr-un singur joc se pot urmări mai multe obiective. Un copil tipic se joacă corespunzător, are o imaginație bogată, înțelege limbajul și regulile jocului. Marea majoritate a copiilor cu nevoi speciale prezintă întârzieri în dezvoltarea abilităților sociale și de joc, preferând jocurile solitare, stereotipice și lipsite de imaginație. Sunt repetitive, lipsite de scop și stimulatorii pentru receptarea de stimuli senzoriali. E necesar de subliniat faptul, că îndeplinirea de către copil a anumitor norme morale în legătură cu jocul preferat, este deosebit de important pentru el, deoarece acțiunea conform cerințelor morale asigură satisfacția necesității de bază a copilului, a necesității de a acționa în comun. Jocurile pe care le aplic la clasă, pentru integrarea copiilor cu CES, sunt cele mai cunoscute jocuri de socializare.

„Poștașul"

Un copil ține o scrisoare în mână și poartă un dialog introductiv cu întregul colectiv: - Cine este?

- Poștașul!
- Și ce ne aduce?
- O scrisoare?
- Pentru copiii care…(mănâncă, dansează, cântă la pian, se spală pe dinți etc). Copiii încearcă să gesticuleze cât mai bine provocarea lansată de către poștaș, iar acesta îl va alege pe următorul, în funcție de cât de bine au îndeplinit sarcina. Fiind un joc simplu, care implică mimica, mai mult decât comunicarea, elevul cu CES se va simți în largul său, va realiza că poate face aceleași lucruri cu cei din clasa lui. Starea de bine pe care o trăiește la școală un elev este cea mai puternică armă pentru integrare și pentru obținerea succesului școlar.

„Deschide urechea bine!" Un elev stă pe un scaun, în fața clasei și, după ce ascultă cântecelul („Deschide urechea bine să vedem ghicești ori ba, cine te-o striga pe nume, hai ghicește, nu mai sta!") trebuie să spună numele colegului care l-a strigat. Jocul este extrem de util pentru toți copiii care formează un nou colectiv, este o modalitate facilă de a învăța numele colegilor.

Bibliografie:

1. Alois, Gherguț. Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale: strategii de educație integrată. Iași: Polirom, 2001.
2. Verza, Emil, Păun, Emil. Educația integrată a copiilor cu handicap. București: Unicef, 1998.

INTEGRAREA COPIILOR CU CES

NEDELCU MIHAELA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ, NR. 3, MORENI, DÂMBOVIȚA

Integrarea acestor copiilor speciali în învățământul de masă nu este o procedură tocmai ușoară. De multe ori ne lovim de tot felul de bariere sociale cum ar fi neglijența, marginalizarea, etichetarea, sau pur și simplu refuzul de a li se acorda dreptul de a învăța alături de copii tipici.

Chiar daca depășim barierele sociale, integrarea acestor copii se face treptat deoarece, până ajung la nivelul de a putea fi integrați într-o școală de masă, aceștia trec prin ani de terapie și pregătire specifică. Procesul de integrare depinde foarte mult și de diagnostic.

Ideal ar fi ca fiecare gradiniță și școală ce au ca specific integrarea copiilor cu nevoi speciale printre copii tipici, să existe o triadă formată din psihoterapeut, educator/învățător și bineînțeles familie.

Psihoterapeutul este o persoană cu studii de specialitate în domeniu și o vastă experiență în lucrul cu acești copii. Pentru integrarea lor este nevoie de implicarea totală a familiei, dar și a învățătorului/profesorului.

Fiecare copil diagnosticat cu CES are un dosar cu programe specifice, personalizat vârstei și dezvoltării sale mentale de care se ocupa un psiholog coordonator. Acesta ține legătura în permanență cu familia și cu cadrul didactic pentru a ști progresul sau regresul acestuia.

Din categoria copiilor cu C.E.S (cerinţe educative speciale) fac parte atât copiii cu deficienţe propriu zise, cât şi copiii fără deficienţe, dar care prezintă manifestări stabile de inadaptare la exigenţele şcolii. Din această categorie fac parte:

- copiii cu deficienţe senzoriale şi fizice (tulburări vizuale, tulburări de auz, dizabilităţi mintale, paralizia cerebrală);

- copiii cu deficienţe mintale, comportamentale (tulburări de conduită, hiperactivitate cu deficit de atenţie-ADHD, tulburări de opoziţie şi rezistenţă);

- copiii cu tulburări afective, emoţionale (anxietatea, depresia, mutism selectiv, atacul de panică, tulburări de stres posttraumatic, tulburări de alimentaţie: anorexia nervoasă, bulimia nervoasă, supra-alimentarea);

- copiii cu handicap asociat;

- copiii cu dificultăţi de cunoaştere şi învăţare (dificultăţi de învăţare, sindromul Down, dislexia, discalculia, dispraxia);

- copiii cu deficienţe de comunicare şi interacţiune (tulburări din spectrul autistic, sindromul Asperger, întârzieri în dezvoltarea limbajului).

În şcoală, copilul cu tulburări de comportament aparţine de obicei grupului de elevi slabi sau indisciplinaţi, el încălcând deseori regulamentul şcolar. Din asemenea motive, copilul cu tulburări de comportament se simte respins de către mediul şcolar (educatori, colegi). Ca urmare, acest tip de şcolar intră în relaţii cu alte persoane marginalizate, intră în grupuri subculturale şi trăieşte în cadrul acestora tot ceea ce nu-i oferă societatea.

Datorită comportamentului lor discordant în raport cu normele şi valorile comunităţii sociale, persoanele cu tulburări de comportament sunt, de regulă, respinse de către societate. Aceste persoane sunt puse în situaţia de a renunţa la ajutorul societăţii cu instituţiile sale, trăind în familii problemă, care nu se preocupă de bunăstarea copilului.

Copiii cu C.E.S. au nevoie de un curriculum planificat diferenţiat, de programe de terapie lingvistică, de tratament logopedic specializat, de programe specifice de predare-învăţare şi evaluare specializate, adaptate abilităţilor lor de citire, scriere, calcul, de programe terapeutice pentru tulburări motorii. De asemenea vor beneficia de consiliere şcolară şi vocaţională personală şi a familiei.

Stilul de predare trebuie să fie cât mai apropiat de stilul de învăţare pentru ca un volum mai mare de informaţii să fie acumulat în aceeaşi perioadă de timp. Acest lucru este posibil dacă este cunoscut stilul de învăţare al copilului, dacă este făcută o evaluare eficientă care ne permite să ştim cum învaţă copilul, dar şi ce și cum este necesar să fie învăţat.

Unii elevi au nevoie de o terapie a tulburărilor de vorbire şi de limbaj şi de psihoterapie individuală şi de grup pentru sprijinirea integrării pe plan social.

De asemenea, copiii au nevoie de ajutor suplimentar din partea profesorilor şi colegilor, fiind nevoie să primească în activitatea şcolară conţinuturi şi sarcini simplificate.

Copiii cu tulburări vizuale, tulburări de auz, cu dizabilităţi fizice, necesită programe şi modalităţi de predare adaptate cerinţelor lor educative, programe de terapie, rampe de acces pentru deplasare, asistenţă medicală specializată, asistenţă psihoterapeutică.

Copiii ce prezintă tulburări emoţionale trebuie să fie din timp identificaţi astfel încât consultarea psihologului, a medicului neuropsihiatru şi terapia să fie făcute cât mai precoce, cu implicarea tuturor factorilor educaţionali (familie, cadre didactice). Consilierul şcolar este şi el de un real ajutor, el oferind consilierea elevului şi a familiei.

Strategii şi intervenţii utile din partea cadrului didactic:

-Crearea unui climat afectiv-pozitiv;

-Stimularea încrederii în sine şi a motivaţiei pentru învăţare;

-Încurajarea sprijinului şi cooperării din partea colegilor, formarea unei atitudini pozitive a colegilor;

-Încurajarea independenţei, creşterea autonomiei personale;

-Încurajarea eforturilor;

-Sprijin, încurajare şi apreciere pozitivă în realizarea sarcinilor şcolare, fără a crea dependenţă;

-Folosirea frecventă a sistemului de recompense, laude, încurajări, întărirea pozitivă, astfel încât să fie încurajat şi evidenţiat cel mai mic progres;

-Crearea unui climat afectiv, confortabil;

-Centrarea învăţării pe activitatea practică;

-Sarcini împărţite în etape mai mici, realizabile;

-Folosirea învăţării afective;

-Adaptarea metodelor şi mijloacelor de învăţare, evaluare,etc.

Abordarea incluzivă susţine că şcolile au responsabilitatea de a-i ajuta pe elevi să depăşească barierele din calea învăţării şi că cei mai buni profesori sunt aceia care au abilităţile necesare pentru a-i ajuta pe elevi să reuşească acest lucru. Pentru aceasta şcoala trebuie să dispună de strategii funcţionale pentru a aborda măsuri practice care să faciliteze îndepărtarea barierelor cu care se confruntă elevii în calea participării lor la educaţie. Putem stabili de asemenea relaţii de colaborare cu autorităţile locale, părinţii şi reprezentanţii comunităţii.

Poate fi dezvoltat un mediu afectiv pozitiv în care copiii să poată discuta cu lejeritate despre dificultăţile pe care le pot întâlni şi să aibă curaj să ceară ajutor.

Într-o abordare incluzivă toţi copiii trebuie consideraţi la fel de importanţi, fiecăruia să îi fie valorificate calităţile, pornind de la premisa că fiecare elev este capabil să realizeze ceva bun. Copiii cu cerinţe educative speciale pot fi integraţi în mediul şcolar/preşcolar în mai multe feluri: prin integrarea individuală a acestora în clasele obişnuite, grupuri de doi-trei copii cu deficienţe incluşi în clasele obişnuite, clase diferenţiate, incluse în structura şcolii/grădiniţei obişnuite. Integrarea acestor copii în colectivul unei clase obişnuite exprimă atitudinea favorabilă a acestora faţă de unitatea de învăţământ şi faţă de cadrul didactic, ajută la consolidarea unei motivaţii puternice, care susţine efortul copilului în activitatea de învăţare, duce la realizarea unor progrese la învăţătură şi în plan comportamental.

Surse bibliografice

1. Weihs T.J., *Copilul cu nevoi speciale*, Ed Triade, Cluj Napoca, 1998
2. Verza F., *Introducere în psihopedagogia specială şi asistenţa socială*, Ed Fundatiei Humanitas, 2002
3. Vornicescu T., *Situaţia copiilor cu CES incluşi în învăţământul de masă*, 2018, disponibil la https://issuu.com/pedag/docs/strategii_de_integrare_a_copiilor_c

INTEGRAREA ȘI INCLUZIUNEA COPIILOR CU CES

SINESCU RAMONA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „GHEORGHE ȚIȚEICA”, CRAIOVA

Omul este o fiinţă dependentă în activitatea pe care o desfăşoară de ceilalţi. Are nevoia permanentă de a comunica şi cooperare.

Cerinţele educative speciale desemnează acele cerinţe ori nevoi speciale faţă de educaţie care sunt suplimentare dar şi complementare obiectivelor generale ale educaţiei pentru copil. Fiecare copil prezintă particularităţi individuale şi de relaţie cu mediul, trăsături care necesită o evaluare şi o abordare personalizată.

Întâlnim peste tot în jurul nostru oameni cu deficienţe. Ei sunt percepuţi diferit, perceperea lor socială nefiind întotdeauna constantă, ea variază de la societate la societate, furnizând semnificaţii diferite, în funcţie de cultura şi de valorile promovate. Mulţi oameni au reticenţe faţă de persoanele cu deficienţe, deoarece au o concepţie greşită despre ele. Trebuie însă să înţelegem că sunt nişte oameni la la fel ca ceilalţi, fiind produsul unic al eredităţii lor şi al mediului.

Din categoria copiilor cu C.E.S (cerinţe educative speciale) fac parte atât copiii cu deficienţe propriu zise, cât şi copiii fără deficienţe, dar care prezintă manifestări stabile de inadaptare la exigenţele şcolii.

Copiii cu C.E.S. au nevoie de un curriculum planificat diferenţiat, de programe de terapie lingvistică, de tratament logopedic specializat, de programe specifice de predare-învăţare şi evaluare specializate, adaptate abilităţilor lor de citire, scriere, calcul, de programe terapeutice pentru tulburări motorii. De asemenea vor beneficia de consiliere şcolară şi vocaţională personală şi a familiei.

Stilul de predare trebuie să fie cât mai apropiat de stilul de învăţare pentru ca un volum mai mare de informaţii să fie acumulat în aceeaşi perioadă de timp. Acest lucru este posibil dacă este cunoscut stilul de învăţare al copilului, dacă este făcută o evaluare eficientă care ne permite să ştim cum învaţă copilul.

Şcoala este un mediu important de socializare. Formele de integrare a copiilor cu C.E.S. pot fi următoarele: clase diferenţiate, integrate în structurile şcolii obişnuite, grupuri de câte doi-trei copii deficienţi incluşi în clasele obişnuite, integrarea individuală a acestor copii în aceleaşi clase obişnuite. Pornind de la principiul dreptului egal la educație pentru toți copiii, metodele activ-participative

permit elevului satisfacerea interesului pentru cunoaștere, facilitează contactul cu realitatea înconjurătoare, sporind gradul de socializare a elevilor ,stimulează si dezvolta învățarea prin cooperare. Metodele care favorizează înțelegerea conceptelor si ideilor, valorifica experiența proprie a elevilor sunt: discuția, dezbaterea, jocul de rol. Metodele care stimulează gândirea si creativitatea îi determină pe elevi să caute și să dezvolte soluții pentru diferite probleme, sa compare si sa analizeze situații date sunt: studiul de caz, rezolvarea de probleme, exercițiul. Metodele prin care elevii sunt învățați sa lucreze productiv unii cu alții si sa-si dezvolte abilități de colaborare sunt: mozaicul, proiectul in grupuri mici. În condițiile unei educații incluzive, metodele active de învățare prin cooperare au o mare eficienta si de aceea sugeram recurgerea la câteva posibile strategii de învățare care pot fi aplicate cu succes.

1. Predicțiile în perechi. Elevii vor fi grupați în perechi, având fiecare o foaie de hârtie și un creion. Profesorul le oferă o listă cu câteva cuvinte dintr-o povestire. În urma discuțiilor elevii vor trebui să alcătuiască o compunere sau un scenariu pe baza unor predicții în jurul unei liste oferite.

   2. Știu/ vreau să știu/ am învățat. Elevii scriu pe o coloana ceea ce știu despre o temă, pe altă coloană ceea ce vor să știe și pe alta ce au învățat. La sfârșitul lecției se verifică ce cunoștințe noi au dobândit elevii.

   3. Brainstormingul. Individual sau in perechi, elevii prezintă sau scriu pe hârtie toate lucrurile pe care le știu despre un anumit subiect.

   4. Interviul în etape. Profesorul adresează o întrebare elevilor grupați câte trei-patru. Fiecare elev găsește o soluție și o formulează în scris. Apoi elevii se confruntă reciproc în legătură cu răspunsul, după care perechile se alătură altor perechi formând grupuri în care fiecare elev prezintă soluția partenerului.

   5. Turul galeriei. Grupuri de 3-4 elevi lucrează la o problema care are drept rezultat un produs (schema,desen,compunere). După expunerea produselor, fiecare grup examinează produsele celorlalte grupe, discută, apoi fac recomandări.

COPILUL MEU MERGE LA GRĂDINIȚĂ!

ANESCU IOANA

SCOALA GIMNAZIALA SPECIALA NR 9, BUCUREȘTI

CE INTREBARI SA IMI PUN INAINTE DE A LUA ACEASTA DECIZIE?

-de ce vreau sa mearga la gradinita?

-are varsta cronologica adecvata?

-care sunt abilitatile (preachizitiile) necesare pentru a face acest pas?

-ne-am asigurat, in echipa, ca el are si demonstreaza aceste abilitati, in camera de terapie si, mai ales, in afara ei?

-ce ma astept ca el sa invete de la gradinita?

-suntem pregatiti pentru scenariul in care va avea nevoie de facilitator?

-suntem pregatiti pentru provocarile care este posibil sa apara?

CE COMPORTAMENTE II VOR FACILITA INTEGRAREA IN MEDIUL SCOLAR?

- -contactul vizual
- -interesul social
- -raspunsul la nume (se intoarce/se intoarce si spune”Da”)
- - abilitatea de a astepta
- - cererile : nu este obligatoriu sa aiba manduri complexe, pentru inceput este suficient sa stie sa emita verbal cereri ce tin de nevoile primare- apa, pipi- sau de indepartarea unui stimul aversiv de orice natura – nu, pleaca, lasa-ma, da-te, stop
- - sa urmareasca cu privirea
- -sa arate
- -sa imite
- -sa reziste intr-o activitate (indiferent ca e joc structurat, nestructurat sau activitate de tip academic) cel putin 10 minute
- - sa aiba interese : interesele sunt sinonime cu recompensele, astfel ca daca vom cultiva interese functionale, adecvate varstei si contextului socio-scolar, vom avea sanse mult mai mari ca acestea sa devina recompense naturale

- -sa tolereze refuzul

CE COMPORTAMENTE II VOR INGREUNA INTEGRAREA IN MEDIUL SCOLAR?

- - comportamentele agresive sau autoagresive
- -lipsa de interes social
- -lipsa de interes in joc
- -stereotipiile senzoriale, caci, desi nu imposibil, vor fi sensibil de gestionat

CE L-AR AJUTA PE COPIL SA FACA FATA MAI USOR CONTEXTULUI CARUIA II ESTE EXPUS?

- suporturi vizuale

-orar fix, prestabilit, cunoscut lui

-token boards

-carduri de raspuns/carduri de fluenta

-intelegerea, recunoasterea si validarea emotiilor/trairilor legate de procesul educational (dificultati academice, dificultati sociale, dificultati senzoriale)

-oferirea de "ajutoare" pe care le poate lua cu el la scoala, in functie de nevoile pe care le are (jucarii fidget, casti, anumit tip de imbracaminte pe sub hainele de scoala)

-crearea unui mediu relaxant si securizanta atunci cand se intoarce acasa dupa ore : o perioada de timp nu il voi mai solicita in vederea task-urilor academice, nu il voi bombarda cu intrebari

-crearea constanta si active unui paring pozitiv copil-scoala

-urmarirea dificultatilor aparute si adresarea lor imediata catre echipa terapeutica

-validarea continua si imediata a fiecarei reusite (indiferent ca este sociala, academica sau de autocontrol)

CARE SUNT PERSOANELE "DE BAZA" IN PROCESUL DE INCLUZIUNE SCOLARA A COPILULUI?

- -ceilalti copii ☺ (colegii lui)
- -cadrul didactic
- -eu, parinte
- -echipa terapeutica

CAND DECID CA E NEVOIE DE FACILITATOR? CARE E ROLUL LUI?

Facilitatorul, insotitorul sau shadow-ul este persoana care va insoti copilul la gradinita/scoala pentru a ii oferi sprijin in toate situatiile de care depinde integrarea in mediul scolar: academic, social, autocontrol.

Prezenta lui este necesara atunci cand copilul nu are abilitatile necesare pentru a gestiona, independent, toate situatiile ce tin de mediul scolar.

Facilitatorul este acea persoana care aplica principiile ABA in sala de clasa, pentru a usura procesul instructiv-educativ pentru copilul pe care il insoteste.

Astfel, acesta - *va urmari **ABC**-ul comportamentelor aparute in timpul orelor sau al pauzelor*

*-va urmari **MOTIVATIA** copilului (si o va transmite cadrului didactic)*

*- va ajuta la livrarea **RECOMPENSEI** atunci cand este cazul (in cooperare cu cadrul didactic)*

CE ESTE CERTIFICATUL DE ORIENTARE SCOLARA SI PROFESIONALA? CUM SE OBTINE?

*Certificatul de orientare scolara si profesionala este acel document eliberat de catre o institutie autorizata (CJRAE/CMBRAE), care atesta statutul si nevoile copilului cu cerinte educationale speciale, care are sau nu are incadrare in grad de handicap si care ii poate sustine “cauza” pe tot parcursul ciclului scolar (de la gradinita si pana la liceu inclusiv).

*Pe baza acestui certificat, copilul beneficiaza, pe langa un mic ajutor banesc, de suportul unui profesor de sprijin, de constientizarea cadrelor didactice referitor la situatia speciala in care se afla si de adaptarea curriculei scolare, acolo unde nevoia o impune.

Mai multe informatii, precum si continutul dosarului ce trebuie depus in vederea obtinerii certificatului se pot gasi pe: www.cmbrae.ro

Practica incluzivă poate fi definită drept atitudinile și metodele care asigură accesul tuturor elevilor la învățământul general. Toată lumea se străduiește să se asigure că toți elevii se simt bineveniți și apreciați și că primesc sprijinul potrivit pentru a-și dezvolta competențele și a-și atinge obiectivele. Atunci când educația este cu adevărat incluzivă, aceasta poate fi benefică pentru toți elevii, nu doar pentru elevii cu dizabilități.

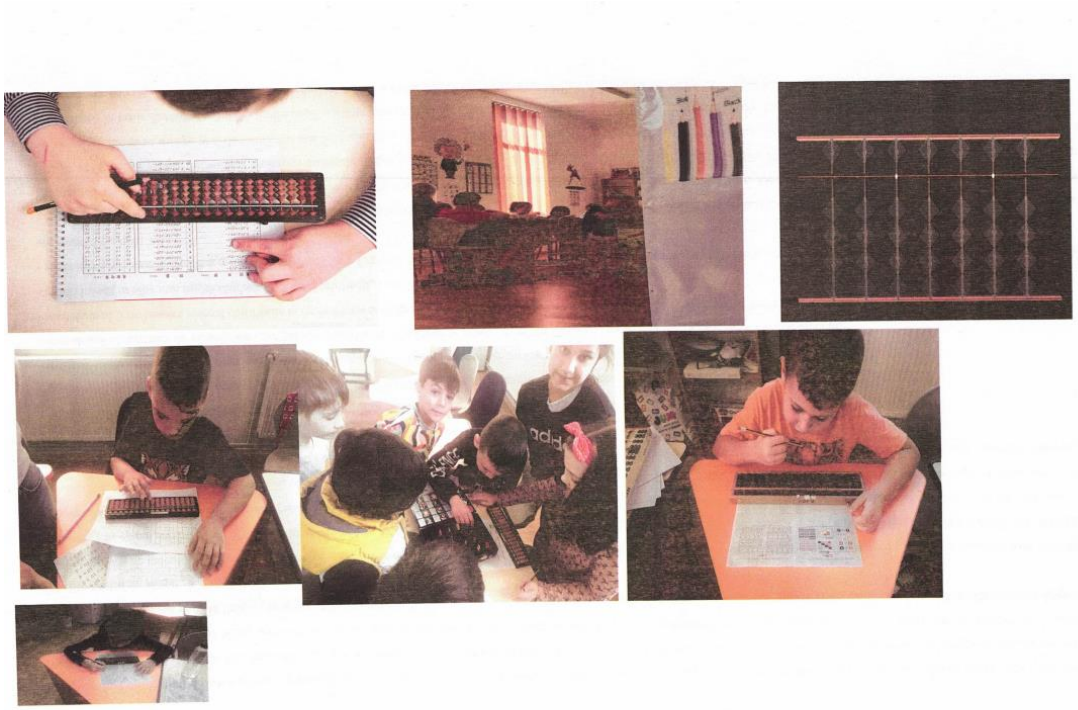
Ne vom da seama cu usurinta daca suntem pe drumul cel bun. Cum?

- Copilul merge cu placere la gradinita
- Copilul se simte bine alaturi de colegii lui
- Copilul si cadrul didactic au o comunicare naturala, lina, calda
- Abilitatile copilului sunt cu usurinta transferate in mediul scolar
- Abilitatile copilului sunt imbunatatite in mediul scolar

ASOCIATIA EDUCATIE DUPA SCOALA

PROFESOR PSIHOLOG & LOGOPED –UNGURU FLORINA-CORINA

De fiecare dată când învăţăm ceva nou, **creierul nostru formează noi conexiuni şi neuroni şi face căile neuronale existente mai puternice sau mai slabe.** Aceste modificări reprezintă procese care poartă denumirea de neurogeneză şi neuroplasticitate.
Dendritele din neuronii tăi primesc semnale de la alte dendrite, iar semnalele călătoresc de-a lungul axonului, care le conectează la alţi neuroni şi dendrite. Aceste semnale călătoresc în fracţiuni de secundă, iar multe dintre ele sunt trimise fără ca măcar creierul să fie conştient de această acţiune. Copiii au un creier uimitor. Spre exemplu, ei pot învăţa două limbi străine în copilărie cu uşurinţă în timp ce îşi dezvoltă şi alte abilităţi diferite. Copiii învaţă mai repede decât adulţii, deoarece cortexul prefrontal al creierului răspunzător de nivelul de atenţie, memoria de lucru, precum şi alte resurse cognitive, este în proces de dezvoltare şi le oferă capacitatea de a fi flexibili şi inventivi. Copiii au minţi concepute pentru a învăţa, iar adulţii au minţi concepute pentru a performa.
Aritmetica Mentală este abilitatea matematică de a face calcule în minte, fără a utiliza instrumente precum calculatorul, pixul şi hârtia sau degetele mâinii. În acelaşi timp, este o activitate benefică pentru dezvoltarea cognitivă a copiilor şi un prilej de a dobândi noi abilităţi. Această metodă îi învaţă să efectueze în mod activ adunarea, scăderea, înmulţirea şi împărţirea folosind acest instrument practic şi uşor de înţeles. În timpul cursurilor de Aritmetică Mentală, activitatea creierului se intensifică datorită lucrului simultan al celor două emisfere cerebrale atunci când se calculează, proces extrem de important pentru dezvoltarea copilului. Aritmetica mentală maximizează potenţialul fiecărui copil.
În afara faptului că cei mici reuşesc să socotească rapid în minte, îşi îmbunătăţesc: memoria, atenţia, concentrarea, imaginaţia, creativitatea, gândirea logică, viteza de gândire, capacitatea de adaptare, încrederea în sine. Poţi folosi o varietate de metode pentru aţi dezvolta abilităţile matematice mentale. Metoda care se bucură de cel mai mult succes este imaginaţia. Vizualizarea înseamnă să-ţi imaginezi numerele şi să realizezi operaţii matematice în minte. Memorizarea este o altă strategie ce include învăţarea tabelelor aritmetice, formule matematice obişnuite şi multe alte principii matematice. **Ce este abacul şi sorobanul?**
Un abac, cunoscut şi sub numele de soroban, este un instrument antic de calcul utilizat în Japonia ce permite efectuarea de operaţii matematice. Datorită stăpâni elementele de bază ale aritmetică vechi:
•Dezvoltă gândirea creativă, copilul învaţă să găsească singura decizie corectă în orice situaţii non-standard.
•Procesele de gândire sunt conştienţi, bazate pe memorie dezvoltate.
•gândire logică, ingeniozitatea şi abilitatea de a vorbi in afara cutiei, devin importante.
•La prima linie înclinaţiile creative ale copiilor (acest lucru se aplică nu numai date matematice).
•Copilul, care studiază în şcoală, se simte mai pregătit pentru a studia o varietate de discipline.
•Oral calcularea orice numere multivaloare date cu uşurinţă.

Fiecare biluță din lemn din partea de sus a abacului este echivalentul a 5 unități, în timp ce o bilă din partea de jos are valoarea de 1 unitate. Atunci când nicio bilă nu atinge linia separatoare dintre ele, valoarea indicată de Soroban este 0. Pentru adunare, există mai multe metode care pot fi folosite. Spre exemplu, dacă ridicăm la linia separatoare o mărgică de jos, atunci avem rezultatul 1, dacă ridicăm două biluțe vom obține 2 și așa mai departe. Putem realiza, însă operații de adunare și scădere folosind și mărgelele din partea de sus, care au valoarea de 5 unități. Dacă vom cobori biluța până la linia separatoare, avem rezultatul 5. Apoi o putem uni cu una sau mai multe bile din partea de jos, obținând astfel 6, 7, 8 sau 9. Acestea sunt exemple de calcul folosite pentru un singur șir de mărgele.

Inedita metodă de calcul îi ajută pe copii să învețe mai repede cum să descompună numerele în părțile lor componente și cum să le compună. De exemplu: 6 = 5 + 1. Dacă trebuie să adauge valoarea 7 în calcul, elevul se va gândi mai întâi din ce este format 7: dintr-o bilă cu valoarea 5 și două cu valoarea 1. Prin urmare: 7 = 5 + 1 + 1 ca reprezentare vizuală pe Soroban. În acest fel, copiii nu pun accent pe memorarea unor rezultate, ci înțeleg pas cu pas de ce s-a ajuns la acel rezultat, având o imagine clară în minte a calculului făcut pe abac. Metoda japoneză de calcul Soroban are numeroase beneficii, observabile pe termen scurt, dar și pe termen lung. În primul rând, copiii care învață aritmetică după acest sistem vor deprinde mai ușor și mai repede operațiile de calcul și vor fi mai relaxați. Pentru că nu li se va cere să memoreze rezultate matematice, ei vor învăța prin joacă. Aritmetica japoneză oferă și alte beneficii, dincolo de abilitățile de calcul rapid pe care le va dezvolta micuțul. Iată care sunt acestea:

- dezvoltă gândirea logică, analitică și capacitatea de calcul mental, care este importantă la orice vârstă;
- transformă matematica într-o materie atractivă, care poate fi învățată logic, fără memorare și fără stres;
- îmbunătățește capacitatea de concentrare, extrem de importantă pentru procesul de învățare și pentru autodisciplină;
- stimulează capacitatea de vizualizare care permite copiilor să proiecteze în minte imaginea abacului japonez, pentru a face rapid calcule mentale;
- vizualizarea Sorobanului mental contribuie la dezvoltarea emisferei drepte a creierului care este responsabilă cu creativitatea și intuiția, abilități care sunt apreciate în orice meserie;
- copiii învață să aibă mai multă răbdare și să fie disciplinați, exersând constant cu Sorobanul;
- stimulează procesarea rapidă a informațiilor: copiii care folosesc Soroban vor putea să citească și calculeze mult mai rapid ca alții, iar rezultatele vor fi evidente la școală, dar și ulterior, când vor avea o meserie;
- dezvoltă capacitatea de luare a deciziilor și de rezolvare a problemelor repede și eficient, cu un efort minim. Copiii proiectează mental Sorobanul și "mută" biluțele Sorobanului folosind imaginația. Ajung astfel sa efectueze calcule sofisticate, cu numere mari, cu o viteza mai mare decat a unui calculator. De aceea, aceasta tehnica este recunoscuta ca avand un impact extraordinar asupra dezvoltării emisferei cerebrale drepte a creierului (cea responsabilă cu imaginația, creativitatea, intuiția etc). Tehnica ANZAN poate fi invatata doar pana la varsta de 14 ani si cu cat se incepe mai devreme, cu atat este mai bine.. Tulburarea de deficit de atentie si hiperactivitate (ADHD) este cea mai frecventa tulburare de neurodezvoltare la copii si adolescenti. In tarile dezvoltate, 5-12% dintre copii si adolescenti sufera de ADHD. Tulburarea ticurilor (TT) este o comorbiditate frecventa la copiii cu ADHD, indiferent daca sunt tratati cu medicamente sau nu..Avem la centrul nostrum copii cu ADHD si discalculie iat in decurs de 4 luni si jumatate am reusit sa –I ajutam pe acesti copii cu ajutorul metodei de aritmetica mentala

EDUCAȚIA SPECIALĂ ÎNTR-UN LICEU TEHNOLOGIC: INOVAȚIE, PROVOCĂRI ȘI RESPONSABILITĂȚI

STRÎMBEANU MARGARETA
COLEGIUL TEHNIC ”IULIU MANIU”, BUCUREȘTI

Liceele tehnologice reprezintă mediul în care elevii sunt pregătiți pentru o carieră în domeniul tehnic, concentrându-se pe dezvoltarea abilităților practice și tehnice. Pentru elevii cu cerințe educaționale speciale (CES), acest context adaugă o dimensiune suplimentară de complexitate. Abordarea inovativă în educația specială într-un liceu tehnologic nu doar că vizează transmiterea de cunoștințe academice, ci se concentrează și pe dezvoltarea abilităților necesare în mediul profesional. Câteva abordări inovative pentru a sprijini învățarea și succesul elevilor cu CES în acest mediu specific.

În liceele tehnologice, unde elevii învață despre tehnologie, se fac și activități practice. Aceste școli se concentrează pe dezvoltarea abilităților practice și tehnice, pregătind elevii pentru cariere în domeniul tehnic. Totuși, pentru elevii cu nevoi speciale de învățare (CES), această lume a tehnologiei adaugă o provocare suplimentară, necesitând abordări educaționale inovatoare pentru a le asigura o experiență de învățare echitabilă și eficientă.

În esență, școlile tehnologice sunt locuri unde elevii învață să navigheze într-un mediu tehnologic în continuă schimbare. Aici, în ateliere, fiecare instrument și fiecare experiment contribuie la construirea viitorului profesional. Cu toate acestea, pentru elevii cu CES, această experiență poate fi mai dificilă, necesitând abordări inovatoare pentru a transforma provocările în oportunități.

În primul rând, este crucial să înțelegem că abordarea inovatoare în educația specială nu începe odată cu intrarea elevilor în sala de clasă, ci cu o prefigurare a mediului educațional. Profesorii, administratorii și părinții trebuie să colaboreze strâns pentru a crea un cadru care să permită accesul echitabil la o educație de calitate. Identificarea și înțelegerea nevoilor specifice ale elevilor cu CES devin baza pe care se clădește întregul proces educațional.

În acest sens, pregătirea și formarea cadrelor didactice devin componente esențiale ale abordării inovatoare. Profesorii trebuie să fie echipați nu numai cu cunoștințe solide în domeniul lor de predare, ci și cu strategii adaptative și tehnici specializate pentru a răspunde diversității elevilor cu CES. Un cadru didactic pregătit este cheia pentru a crea un mediu incluziv și stimulativ.

Pe măsură ce ne îndreptăm spre sala de clasă, primul pas al inovației constă în adaptarea metodelor de predare. Elevii cu CES pot avea stiluri de învățare diferite și necesită abordări personalizate. Utilizarea tehnologiilor asistive, precum tablete sau software specializat, poate deschide noi căi de înțelegere și asimilare a informației. Aceste tehnologii nu sunt doar unelte, ci chei care deblochează potențialul elevilor cu CES.

O altă componentă vitală a abordării inovatoare este crearea unui mediu care să stimuleze comunicarea și colaborarea. Elevii cu CES pot beneficia enorm de la proiecte de grup și activități interactive care să le dezvolte abilitățile sociale și să îi integreze în comunitatea școlară. Aici, în sala de clasă, conceptul de incluziune nu este doar un cuvânt, ci o realitate vie, susținută de eforturi constante de a transforma diversitatea într-un avantaj educațional.

Pe măsură ce ne apropie de nucleul abordării inovatoare, proiectele de învățare personalizate devin pivotul care susține succesul elevilor cu CES în liceele tehnologice. Aceste proiecte trebuie să fie concepute cu atenție pentru a ține cont de nevoile și interesele individuale ale fiecărui elev.

1. Proiecte de învățare practice și personalizate

Abordarea inovatoare în liceele tehnologice se bazează pe dezvoltarea proiectelor de învățare practice și personalizate, ajustate la nevoile și interesele individuale ale elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES). În acest context, se începe prin analizarea atentă a profilului și preferințelor fiecărui elev cu CES pentru a crea proiecte care să le ofere oportunități de aplicare concretă a cunoștințelor.

Această metodă nu doar consolidează înțelegerea teoretică, ci și încurajează participarea activă a elevilor. Prin intermediul proiectelor personalizate, elevii devin actori implicați în propria lor învățare, având ocazia să exploreze domeniile care îi pasionează și să-și dezvolte abilitățile practice relevante pentru mediul tehnic.

Aceste proiecte servesc ca modalități eficiente de stimulare a interesului și angajamentului elevilor cu CES în procesul de învățare. Prin adaptarea la specificul fiecărui elev, abordarea inovatoare asigură că niciun elev nu este lăsat în urmă și că toți beneficiază de experiențe educaționale relevante și motivate.

2. Integrarea tehnologiilor asistive

Utilizarea tehnologiilor asistive personalizate reprezintă o altă componentă cheie a abordării inovatoare în liceele tehnologice. Această metodă implică implementarea software-ului specializat, a dispozitivelor interactive și a tehnologiilor adaptate pentru a sprijini accesul și înțelegerea elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES).

De exemplu, aplicațiile mobile și tehnologia de realitate augmentată pot fi integrate în cadrul procesului educațional pentru a oferi modalități interactive de învățare. Aceste resurse digitale sunt adaptate la stilurile individuale de învățare ale elevilor cu CES, oferindu-le oportunități de explorare și asimilare a conținutului într-un mod personalizat.

Software-ul specializat, care poate include funcționalități de recunoaștere vocală sau alte instrumente adaptate, devine o unealtă esențială pentru elevii cu dificultăți de învățare. Aceste tehnologii asistive nu doar facilitează accesul la informații, ci și susțin dezvoltarea abilităților necesare pentru a face față cerințelor academice.

Prin integrarea acestor tehnologii în cadrul procesului educațional, abordarea inovatoare asigură că elevii cu CES au resursele necesare pentru a-și atinge potențialul maxim. Personalizarea acestor tehnologii în funcție de nevoile individuale ale fiecărui elev devine astfel un element cheie al creării unui mediu educațional echitabil și adaptat diversității elevilor.

3. Colaborare cu industria locală

Colaborarea strânsă cu industria locală reprezintă un pilon esențial al abordării inovatoare în liceele tehnologice. Această practică aduce beneficii semnificative elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES), oferindu-le oportunități valoroase pentru dezvoltarea lor atât personală, cât și profesională.

Prin participarea la programe de stagii și vizite la locurile de muncă, elevii cu CES intră în contact direct cu profesioniști din domeniul tehnic. Această interacțiune directă nu doar le oferă o perspectivă reală asupra carierei lor viitoare, ci și le permite să își dezvolte abilitățile într-un context relevant.

Aceste experiențe practice sunt esențiale pentru formarea elevilor cu CES într-un mediu de muncă real. Prin colaborarea strânsă cu industria, acești elevi nu doar învață teoria în clasă, ci și aplică acele cunoștințe în situații reale. Astfel, ei dobândesc nu doar competențe tehnice, ci și abilități practice și cunoștințe relevante pentru a intra cu încredere în lumea profesională.

Un alt aspect important este faptul că această colaborare consolidează legătura dintre educație și cerințele pieței de muncă. Prin înțelegerea directă a nevoilor și așteptărilor industriei, liceele tehnologice pot adapta mai bine programele lor de învățare, pregătind elevii cu CES pentru cerințele reale ale mediului profesional.

Astfel, colaborarea strânsă cu industria locală în cadrul abordării inovatoare nu numai că deschide noi oportunități pentru elevii cu CES, dar și contribuie la formarea unei forțe de muncă mai pregătite și mai adaptate la cerințele dinamice ale domeniului tehnic.

4. Dezvoltarea abilităților sociale și profesionale

Abordarea inovatoare în liceele tehnologice nu se limitează doar la cultivarea abilităților tehnice; acordă o importanță deosebită și dezvoltării abilităților sociale și profesionale ale elevilor. Pentru a asigura o pregătire largă, se implementează programe variate care vizează îmbunătățirea competențelor sociale și profesionale ale elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES).

Un aspect cheie în această direcție este implementarea programelor de mentorat. Prin aceste programe, elevii cu CES beneficiază de ghidare și sfaturi din partea unor mentori experimentați din

industrie. Acest proces nu doar îi sprijină în dezvoltarea abilităților tehnice, ci și le oferă modele de rol pozitive și inspirație pentru a-și atinge potențialul maxim.

De asemenea, atelierele de comunicare devin un instrument esențial în dezvoltarea abilităților sociale. Aceste ateliere se concentrează pe îmbunătățirea abilităților de comunicare verbală și non-verbală, oferind elevilor cu CES instrumentele necesare pentru a interacționa eficient cu colegii, profesorii și profesioniștii din industrie.

Sesiunile de formare, axate pe colaborare și rezolvare a problemelor, completează această abordare. Elevii cu CES participă la activități care îi provoacă să lucreze în echipă, să identifice și să rezolve probleme complexe, pregătindu-i astfel pentru provocările viitoare din mediul profesional.

Prin integrarea acestor programe variate, abordarea inovatoare nu doar își propune să dezvolte competențele tehnice, ci și să construiască un cadru solid pentru dezvoltarea abilităților sociale și profesionale. Astfel, elevii cu CES sunt pregătiți nu doar să fie profesioniști tehnici competenți, ci și să se integreze cu succes într-un mediu de lucru divers și dinamic.

5. Flexibilitate în evaluare și sustenabilitatea incluziunii

Sistemul de evaluare în liceele tehnologice, în cadrul abordării inovatoare, este conceput să fie flexibil și adaptabil la nevoile individuale ale elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES). Această adaptabilitate este esențială pentru a asigura o evaluare corectă și relevantă a progresului fiecărui elev, luând în considerare diversitatea abilităților și stilurilor de învățare.

Evaluările personalizate reprezintă un element cheie al acestei abordări. În locul unui sistem standardizat, se implementează strategii de evaluare adaptate la abilitățile și necesitățile specifice ale fiecărui elev cu CES. Acest lucru poate implica utilizarea diverselor metode de evaluare, precum proiecte practice, portofolii digitale sau prezentări orale, în funcție de ceea ce se potrivește cel mai bine contextului învățării individuale.

Un alt aspect crucial în asigurarea unei evaluări echitabile este crearea unui mediu deschis și suportiv. Elevii cu CES trebuie să se simtă incluși și acceptați, iar acest climat pozitiv contribuie la dezvoltarea încrederii și motivației lor. Profesorii și colegii sunt parte integrantă în susținerea acestui mediu incluziv, prin promovarea diversității și respectului reciproc.

Sustenabilitatea incluziunii nu se limitează doar la momentul evaluărilor, ci este un aspect continuu al mediului școlar. Prin oferirea unor suporturi adecvate, cum ar fi asistența specializată, tehnologii asistive și ajustările necesare în procesul de evaluare, se creează un cadru în care fiecare elev, indiferent de abilitățile sale, are șansa să-și demonstreze competențele și să atingă obiectivele de învățare.

Abordarea inovatoare în educația specială într-un liceu tehnologic reprezintă nu doar o adaptare necesară la nevoile elevilor cu CES, ci și o investiție într-un viitor în care aceștia să-și atingă potențialul maxim și să devină membri activi și valoroși ai societății. Este un demers care îmbină cunoștințele tehnice cu dezvoltarea personală și care susține ideea că fiecare elev merită șansa de a-și construi propriul drum spre succes.

Bibliografie

1. Cucoș, C. (2008). Educație și formare. Editura Didactică și Pedagogică.
2. Dumulescu, D. N. (2015),Inovații în învățarea elevilor cu cerințe educaționale speciale. În Revista Educațională.
3. Teodorescu, M.(2013). Strategii de intervenție în educația special, Editura Universității din București.

ATITUDINEA FAȚĂ DE INCLUZIUNEA ȘCOLARĂ O ȘANSĂ ACORDATĂ FIECĂRUI COPIL

GHIDARCEA DANIELA
LICEUL TEHNOLOGIC "GRIGORE MOISIL" DEVA

Copiii care manifestă anumite particularități specifice de învățare au aceleaşi necesităţi fundamentale de a participa la activităţi de grup şi de a fi confortabili în mediul școlar și social. Pentru fiecare copil, nevoia de comunicare este esențială atât cu persoanele adulte, cât şi cu cei de aceeași vârstă. Deseori însă, copiii care au CES, nu reușesc singuri satisfacerea acestor necesităţi, având nevoie de implicarea specialiştilor, grupului de apartenență sau chiar a comunităţii.

În ultimii ani, sistemul educativ a beneficiat de modificări fundamentale de paradigmă, apărând conceptele de educație integrată și școală incluzivă. Elevii cu dificultăți de învățare trebuie să gestioneze o multitudine de probleme printre care: dificultăți în comunicare, exprimare defectuoasă, percepția cu dificultate a spațiului.

Modelul incluziv presupune integrarea elevului într-o clasă obișnuită, fiind instruit de către același profesor la nivel de clasă, beneficiind însă, de suport, sprijin, ghidare suplimentare.

Modalitățile de cunoaștere sunt particulare pentru fiecare elev, de aceea cadrul didactic, găsește de fiecare dată noi metode, pentru ca elevul să-și organizeze un traseu propriu în procesul învățării.

Atunci când vorbim despre educaţia incluzivă este evident faptul că elevul cu CES, necesită să fie susţinut şi încurajat, în contextual școlar, să-şi dezvolte personalitatea, să-şi valorifice potenţialul individual. Este necesară, cu certitudine, o schimbare a atitudinii tuturor actorilor implicați în procesul instructiv-educativ, dar și a întregii comunităţi faţă de actul educaţional, determinat de procesul incluziv al elevilor cu cerinţe educaţionale speciale.

Conceptul de educație incluzivă și nevoi educaționale speciale este controversat și variază de la țară la țară într-un sens mai restrâns (dizabilitate) și în sens larg (ca o serie de nevoi cognitive, fizice, mentale, comportamentale ale elevilor).

Este nevoie de a conştientiza fenomenul diversităţii umane și a veni în sprijinul elevilor cu CES, nu doar prin integrarea acestora în învățământul de masă, ci îndeosebi prin a organiza procesul instructiv-educativ în şcoală, pornind de la această concepţie. Fiecare elev are un ritm şi un stil de învăţare care îl caracterizează. Acestor individualităţi ale copiilor, ritmurilor şi

tipologiilor diferite, școala trebuie să se adapteze. Posibil ca acceptarea și integrarea copiilor cu cerințe educative speciale să fie un câștig în predare și învățare pentru toți.

Programele de educaţionale cât mai adecvate şi adaptate, capabile să asigure accesul şi participarea tuturor, care să valorizeze diversitatea, nu pot fi decât benefice fiecărui copil în parte.

În acest context, incluziunea se constituie ca cea mai potrivită abordare pentru înţelegerea şi satisfacerea nevoilor de învăţare ale tuturor copiilor școlarizați în învățământul de masă.

Educația incluzivă este un proces de asigurare cuprinzătoare a accesului egal la o educație de înaltă calitate a copiilor cu nevoi educaționale speciale prin organizarea învățământului în instituții de învățământ general, folosind metode de predare individualizate și ținând cont de activitățile educaționale și cognitive ale copiilor.

Procesul de individualizare în cadrul educației incluzive implică respectarea diferențelor umane și valorificarea lor, adaptarea sau chiar modificarea activităților de învățare, a formelor și metodelor de organizare, dar și a strategiilor didactice la toate disciplinele școlare.

Pentru a asigura o educație de calitate este necesară crearea unor condiții de învățare sigure, prietenoase, sănătoase și favorabile pentru elevi. Principalele principii de implementare a inovațiilor incluzive ar trebui să includă: parteneriatul școlii și comunității, integrarea tehnologiilor informației și comunicațiilor, metode universale de predare. Precondiții importante pentru eficacitatea educației incluzive sunt productivitatea și autoeficacitatea profesorilor, competența de comunicare a educatorilor, o abordare de parteneriat pentru rezolvarea problemelor care apar în procesul de învățare (Lancaster, 2014).

Activitatea didactică este construită și inovată în fiecare zi, profesorul desfășoară diferite activități în cadrul rolului său profesional, își asumă angajamente și oferă soluții deschise diversității educaționale. Aplicarea metodologiilor active și instrumentelor pedagogice în învățare susține practica educațională a profesorului în construirea de noi modalități de predare, întărirea învățării autentice și semnificative a elevilor.

În actualitatea școlară, este necesar să se abordeze dificultățile care încă există în inovarea metodologiilor și strategiilor de învățare, care susțin practica educațională a profesorului, în care intervin mai multe aspecte care ar trebui luate în considerare ca fiind relațiile, procesele, scenariile și subiectele, necesită cadre didactice pregătite, deschise schimbării, sprijinul autorităților și conștientizarea societății.

Deși mișcarea pentru „educația incluzivă” face parte dintr-o amplă agenda care vizează respectarea drepturilor omului, mulți educatori au serioase rezerve cu privire la sprijinirea includerii elevilor cu CES în școlile de masă (Florian, 1998).

Cercetările au sugerat că, deși atitudinile profesorilor pot fi afectate de interacțiunea mai mulțor factori, unul dintre cei mai importanți este nivelul și natura suportului care ei înșiși îl primesc asupra acceptării profesorilor a principiului incluziunii. Analizele au arătat dovezi ale atitudinilor pozitive, dar nicio dovadă a acceptării unei incluziuni totale sau „respingerea absolută” a abordării educaționale speciale. S-a constatat, de asemenea, că atitudinile profesorilor pot să fie puternic influențate de natura și severitatea stării invalidante prezentate (variabile legate de copil) și mai puțin de variabilele legate de profesor.

Apoi,variabilele legate de mediul educațional, cum ar fi disponibilitatea materialelor fizice și sprijinul uman pe care se pot baza, s-au constatat în mod constant a fi asociate cu atitudinile față de incluziune. Profesorii sunt mai dispuși să includă elevi cu dizabilități ușoare sau deficiențe fizice/senzoriale decât elevii cu nevoi mai complexe. Dată fiind coerența acestei tendințe atât între țări, cât și de-a lungul timpului, guvernele care doresc să promoveze educația incluzivă au o sarcină dificilă de a-și convinge educatorii cu privire la fezabilitatea politicii. În consecință, pare imperativ ca procesul să fie atent planificat și bine susținut.

Bibliografie

Druguș, O. (2022). Rolul individualizării procesului educațional prin adaptări curriculare pentru dezvoltarea comunicării la copiii cu dificultăți de învățare. In *Inovaţii în sistemul naţional de evaluare a rezultatelor învăţării* (pp. 72-78).

Kozibroda, L. V., Kruhlyk, O. P., Zhuravlova, L. S., & Chupakhina, S. V. (2020). Practice and Innovations of Inclusive Education at School. International Journal of Higher Education, 9(7), 176-186.

CombozaAlcívar, Y. R., Montes, L. C. Z., & Gámez, M. R. (2021). LEARNING IN STUDENTS WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS FROM AN INNOVATIVE PERSPECTIVE. PalArch's Journal of Archaeology of Egypt/Egyptology, 18(10), 648-662.

Avramidis, E., Bayliss, P., & Burden, R. (2000). A survey into mainstream teachers' attitudes towards the inclusion of children with special educational needs in the ordinary school in one local education authority. Educational psychology, 20(2), 191-211.

INOVAȚII ÎN ABORDAREA ȘI INTEGRAREA COPIILOR CU CES

Prof. înv. preșc: OMEAG CORNELIA
LICEUL TEHNOLOGIC CISNĂDIE
STRUCTURĂ GRĂD. CU P.P. NR. 6

Integrarea copiilor cu cerințe educative speciale a devenit o preocupare permanentă pentru specialiștii din întreaga lume. Lucrul acesta a determinat schimbări în educația incluzivă și a necesitat identificarea unor răspunsuri la întrebarea cum abordăm copiii cu cerințe educative speciale. Profesorul sau terapeutul trebuie să cunoască foarte bine copilul și să identifice tulburările de ce natură sunt: intelectuale, motrice, sau dacă are o dizabilitate sau o deficiență cu scopul găsirii celor mai potrivite metode care îl pot ajuta pe copil.

Pentru a asigura accesul la educație de calitate și pentru a favoriza dezvoltarea optimă a domeniilor de dezvoltare al fiecărui copil, trebuie individualizat tot procesul educațional. Acest lucru se realizează prin individualizarea întregii activități din ziua respectivă începând cu individualizarea sarcinilor didactice, individualizarea strategiilor didactice și a formelor de organizare, individualizarea gradului de dificultate, individualizarea timpului de lucru cu preșcolarul și a resurselor necesare potrivit particularităților individuale de dezvoltare.

Elevii cu CES vor parcurge materia conform curriculumului general benficiază de strategii individualizate adaptate conform potențialului individual al elevului, astfel acest lucru va fi consemnat în PEI.

În PEI se vor face adaptări psihopedagogice, adaptări de evaluare și ambientale.

Ca și exemple de adaptări psihopedagogice pot fi următoarele: conținutul de învățare să fie mai scurt, activități în perechi, activități individuale, instrucțiuni pe etape, repetate sau reformulate, folosirea de imagini, expunerea materialelor mari la panou, sarcini de lucru mai puține, pauze de relaxare etc.

Pentru adaptarea în materie de evaluare pot fi aplicate: teste individuale, reducerea numărului de sarcini, timp suplimentar pentru realizarea sarcinilor, explicații suplimentare oferite de un asistent individual/ părinte, sprijin individual oferit de diferiți specialiști etc.

În cadrul activităților realizate, trebuie folosite cuvinte simple atunci când le arătăm copiilor diferite obiecte.

Este bine să repetăm cântecele sau poezii pentru a se obișnui cu rutina de zi cu zi. În comunicarea cu copiii cu CES trebuie utilizate des expresiile faciale potrivite fiecărui context, zâmbet sau dezaprobare.

Atunci când vorbim cu copilul care are o dizabilitate intelectuală, trebuie să ne asigurăm că el înțelege mesajul, apoi să îi acordăm timpul necesar ca să poată răspunde. Trebuie solicitat mai mult să răspundă copilul chiar dacă nu ridică mâna.

Atunci când comunicăm cu copiii cu CES în mod individual, trebuie să utilizăm cuvinte cât mai simple și cât mai puține, în așa fel încât aceștia să înțeleagă ceea ce vrem să le spunem.

Programa și planificarea trebuie adaptate curricular, iar la fiecare activitate zilnică desfășurată cu preșcolarii cu CES trebuie stabilite sarcini de lucru și teme diferențiate conform nivelului de dezvoltare și înțelegere al acestuia.

Utilizarea TIC oferă oportunități pentru specialiști din domeniul educației pentru aplicarea softurilor educaționale și pentru realizarea diferitelor terapii specifice în lucru cu copiii cu CES.

Mediul educațional trebuie adaptat conform cerințelor preșcolarilor cu CES. Creearea unui mediu educațional sigur și sănătos reprezintă o condiție esențială pentru asigurarea succesului incluziunii educaționale a copiilor cu cerințe educative speciale. Pentru adaptarea mediului educațional este nevoie de un mediu care să ofere siguranță prin instalarea barelor de sprijin, mobilierul trebuie să fie confortabil, iar spațiul de joacă sau de activitate trebuie să fie atractiv și să aibă suficientă luminozitate.

Unii copii cu Cerințe educative speciale vor avea nevoie de programe educaționale diferențiate și vor avea nevoie de ajutor din partea unor persoane specializate. Unii copii vor avea nevoie de ședințe de kinetoterapie pentru mișcări, iar alții vor beneficia de programe de terapie pentru deficiențe de vorbire și tulburări de limbaj, în timp ce alții vor avea nevoie de modalități de comunicare alternative: comunicarea cu ajutorul semnelor și simbolurilor din imagini.

Incluziunea copiilor cu CES în programul grădiniţei este facilitată de realizarea parteneriatului între părinţi şi grădiniţă. Părinţii sunt parteneri în educaţie pentru că deţin cele mai multe informaţii despre copilul lor, ei furnizînd informaţii despre specificul dizabilităţii preşcolarului, precum şi date despre contextul de dezvoltare a acestuia.

Educaţia părinţilor şi consilierea au un rol important în incluziunea copiilor cu afecţiuni de natură psihică, emoţională, ori de altă natură în grădiniţă. Comunicarea părinte – educatoare, asigură un anumit echilibru.

Este foarte important să existe relații bune de colaborare între toate persoanele implicate în activitatea educativă –recuperativă – terapeutică a copilului cu dizabilități. Numai atunci când părinții și toată echipa care îl ajută pe copil colaborează, atunci vor avea loc progrese pentru copil.

IMPORTANȚA MEDIULUI AFECTOGEN PENTRU COPILUL CU DEFICIENȚE MINTALE

TEODOROVICI CRISTINA

CSEI SUCEAVA

Trăirile afective exprimă raporturile de satisfacție ori de insatisfacție ale persoanei față de stimulările și situațiile date, atitudinile sale de aprobare ori respingere, de căutare sau evitare a stimulilor afectogeni. Procesele afective angrenează în desfășurarea lor o seamă de subsisteme neurofuncționale nespecifice, cu ecou în cele mai profunde mecaisme vegetative, în formațiunile reticulate, ca și în structurile complexe ale emisferelor cerebrale.

La fel ca și în celelalte fenomene psihice, procesele afective nu pot fi înțelese decăt din relațiile reciproce dintre organism și mediu, din atitudinile omului față de muncă, societate și față de sine însuși. Teoriile care consideră procesele afective ca manifestări ale unor forțe interioare sau ca reacțiimecanice la stimulenți ai lumii obiective, sunt deopotrivă neștiințifice și sterile.

Fenomenele afective, ca și fenomenele psihice, sunt condiționate de influențele externe, numai că aceste influențe se exercită nemijlocit, reflectându-se prin întreaga structură psihică a personalității.

Copilul, vine pe lume ca orice pui de animal firav, neajutorat, inconștient și nu caută decât să-și asigure cerințele instinctuale care îi asigură viața. Legea lui este satisfacerea foamei, culcuș comod, liniște și senzație de bine pe care i le asigură îngrijirile și afecțiunea celor din jur.

În timp ce copilul crește, învață și își dezvoltă, pe rând, capacitatea intelectuală, afectivitatea și particularitățile viitoarei sale personalități – care se formează datorită interacțiunii continue între factorii interni și cei externi.

Privită în perspectivă și retrospectivă, câteva din etapele vieții, joacă un rol hotărâtor în formarea unui om:

- copilăria, în care educației i se cere să pună baza viitorului echilibru psihic al adultului, evitând greșelile educative care pot fi cauza unor iremediabile deviații mintale și sufletești;

- pubertatea și adolescența, care prin dezechilibrul organic și neurohormonal menit să transforme copilul în adult, produc o schimbare profundă în sfera afectivă.

Copilăria este într-adevăr ,,vârsta de aur'', vârsta când acea comoară vie pe care o reprezintă copăilul se poate transforma într-o cunună prețioasă sau se poate risipi ,, în cele șapte

vânturi''. Meșterii făurari vor fi în prima etapă părinții, ajutați ulterior de dascăli, sprijiniți de marea comunitate a oamenilor, a societății și a colectivului.

Cea mai bună educație este cea pe care o aplică părinții uniți într-o căsnicie fericită, echilibrată din punct de vedere psihico-fizic. Familia, privită ca nucleu social, influențează întreaga evoluție de viață a omului și își pune amprenta cu evidență pe întreaga personalitate.

Un cuvânt potrivit spus la timpul său, o măsură educativă dreaptă, un remediu medical dacă este cazul, evitarea stărilor prelungite de anxietate îl pot face pe copil să se dezvolte bine și armonios.

Familia se impune ca un factor cu cea mai puternică influență asupra copilului prin continuitate, afectivitate și autoritate. Nimic nu poate înlocui căldura sufletească ce se răsfrânge în sufletul copilului mic, ființă neajutorată.

Căldura afectivă, pe care copilul o găsește în familie este condiția fundamentală a plămădirii unui fond sănătos al sufletului uman, iar autoritatea, pe care în mod normal părinții și-o capătă prin demnitate și exigență, este condiția cultivării respectului față de om și societate, sentiment pe care îl găsim la temelia celui mai autentic umanism.

Copiii au nevoie de dragoste, de dragoste deschisă manifestată, dar și de severitate. Unele trebuințe bio-psihice ale copilului se înscriu în domeniul afectiv. Satisfacerea sau nesatisfacerea nevoii afective lasă urme adânci în cursul vieții omului. Afectivitatea este un stimulent constant și necesar al oricărei dezvoltări psihice, dezvoltare care este un proces cu rădăcini adânci în mediul social, familial și cultural.

Mulți psihologi consideră afectivitatea drept starea psihică cea mai profundă, cristalizată în jurul Eului, ca un răspuns dominator și unificator al întregului psihism la modificările unei tendințe psihice. Ea avertizează conștiința de starea bună sau rea a organismului biopsihic, ne indică utilitatea obiectelor și situațiilor pentru noi și în ce măsură ele convin sau nu trebuințelor noastre. Relația organism – mediu, ca și orice modificare a metabolismului și echilibrului endocrin, este înregistrat afectiv.

Deficiența mintală nu este ca fenomen reversibilă, dar are totuși, în planul personalității o evoluție pozitivă, dacă mediul cultural, educativ și sistemul de relații afective interindividuale și de grup se constituie ca factori și mijloace compensatorii. Recuperarea, în special în direcția principală a structurării personalității, asigură și mijlocește deficientului mintal posibilitatea integrării sociale.

Stă în puterea educației, mai ales în primii ani ai copilăriei, de a contribui la dezvoltarea ulterioară a personalității, dependența în mare măsură de regimul de viață din familie, unitatea de ocrotire, școala, mediul social, cultural în care elevul își desfășoară activitatea. Copilul nu trebuie

să simtă lipsa afecțiunii materno-paterne care-i oferă posibilitatea de dezvoltare ca personalitate și îi va permite integrarea într-un sistem de relații sociale.

Din varietatea extremă a formelor de tulburare a comportamentului afectiv evidențiez pe cele mai des întâlnite în practica educațională:

-Crizele de afect sunt descărcări puternice ale afectelor primare care se manifestă prin agitație motorie, țipete, răgete, tendința de violență, automutilare;

-Mânie, furie, pe fondul unei afectivități crescute, crize de râs, de plâns fără motivare;

-Teamă, frică, comportament de apărare;

-Inhibiție afectivă, defensivitate, retragere, izolare, negativism;

-Somnolență, dezinteres, apatie, trecerea rapidă de la apatie la explozii afective: râs-plâns, respingere-adeziune, tristețe-bucurie etc;

-Enurezis nocturn, onicofagie, anorexie, vise terifiante, agitație motorie;

-Instabilitate psihoafectivă relațională, hipermotivitate, impulsivitate;

-Tulburări ale ritmului vorbirii, ale fonației și articulației.

În urmaaplicării la clasă a unui grupaj de teste, am observat trei tipuri de relații afective care pot apărea între membrii grupului: atracție, repulsie, indiferență.

Testul familiei, al lui Louis Corman, oferă posibilitatea de a surprinde și releva aspecte ale afectivității, inteligenței, simbolismului, nivelului grafic și al structurilor formale – elemente structurale ale personalității. Testul oferă atât posibilitatea relevării relațiilor afective ale grupului familial, cât și explorarea conflictului sufletului copilului. Elementul esențial pe care acest test caută să-l scoată în evidență este relația interpersonală în cadrul familiei. Instrucțiunea prevede ca fiecare copil să deseneze familia sa.

Testul mesei festive, al lui C. Păunescu, relevă relațiile afective valorizate ale subiectului cu sine și cu societatea. Instrucțiunea prevede: sărbătorești ziua ta de naștere. Cu ocazia acestui eveniment important și plăcut din viața ta se organizează o masă festivă. Trebuie să inviți la această masă 13 persoane pe care tu le vrei. Persoanele se vor așeza la masă pe locul indicat de tine, după voia ta. Tu fixezi locul fiecărei persoane, prin scrierea numelui pe scaun.

Testul de aspirație, tip compunere ,,Ce-mi doresc plăcut ăn viață'', urmărește a releva trebuințe ce corespund motivației superioare, bazându-se pe ipoteza că mecanismul, pentru care sistemul afectiv este un amplificator, depinde atât de fondul genetic cât și de rolul factorului social.

Modul de prelucrare a testelor ne oferă o serie de date care duc la concluzia că familia rămâne mediul natural al copilului și de la care acesta așteaptă înțelegere, îngrijire și îndrumare, dar mai ales afecțiune – hrana sufletească; factorul afectiv fiind adevăratul *drive* care se impune în dezvoltarea personalității copilului.

Activitatea de instruire și educare a deficientului mintal trebuie desfășurată într-un climat generator de stări afectiv-emoționale(plăcere, bucurie, succes) care duc la acțiunea înțeleasă ca trebuință, necesitate, utilitate. Starea afectivă generalizată pe care și-o elaborează individul și care definește gradul lui de îndepărtare sau de apropiere și coeziunea psihologică în sistemul relațional dat, are o mare importanță pentru comportamentul afectogen.

Educația, în cadrul normal al vieții sociale școlare, dezvoltă cunoștințe, dar acționează și asupra formării trăsăturilor de caracter a intereselor, a laturii morale și proiective ale personalității. Procesul educației deficientului mintal trebuie să fie bazat pe relația afectivă cadru didactic-elev, elev-elev, elev-familie. În cadrul acestui sistem de relații, copilul nu trebuie privit ca un simplu obiect al educației, ci un om în formare și dezvoltare, cu nevoile și interesele lui personale. O relație apropiată între educator și elev impune cunoașterea și înțelegerea copilului, atitudine caldă și plină de solicitudine față de copil.

Afectivitatea este un stimulent constant ;i necesarv oricărei dezvoltări psihice, dezvoltare care este un proces cu rădăcini adânci în mediul social, familial și cultural.

Bibliografie:

1. Păunescu, Constantin, *Deficiența mintală și organizarea personalității,* Editura Didactică și Pedagogică, București,1977;
2. https://ro.m.wikipedia.org>wiki>*Afectivitatea.*

COPILUL CU CES ÎN GRĂDINIȚĂ

CHIRIAC MIHAELA, GRĂDINIȚA NR.3 VASLUI

Educaţia incluzivă:
- se referă la ridicarea tuturor barierelor în învăţare şi la asigurarea participării tuturor celor vulnerabili la excludere şi marginalizare;
- este o abordare strategică desemnată pentru a facilita succesul învăţării pentru toţi copiii;
- este o adevărată provocare pentru şcoală, dar şi pentru educaţie în general;
- este un drept uman;
- este o educaţie bună, de calitate, care dă o orientare pozitivă, democratică tendinţelor dezvoltării practicilor educative.

Incluziunea se referă la integrarea copilului cu cerinţe educaţionale speciale însemnând a personaliza activităţile în funcţie de nevoile fiecărui individ în parte, astfel încât oricine indiferent de deficienţa sau dificultăţile pe care le întâmpină în învăţare, să poată fi tratat ca un membru al comunităţii din care face parte , iar diversele forme de sprijin de care are nevoie să fie furnizate în cadrul serviciilor sociale, educaţionale sau al altor servicii puse la dispoziţie.

Educaţia integrată:
- se referă la faptul că fiecare copil trebuie integrat într-un program adecvat de educaţie şi că fiecare copil are dreptul să meargă la şcoala unde merg toţi copiii din vecinătatea sa şi care răspunde nevoilor sale educative;
- iniţiativele în plan internaţional luate de Naţiunile Unite, UNICEF, UNESCO, Banca Mondială şi organizaţiile neguvernamentale au dus la următoarea concluzie/ opinie:

„Toţi copiii au dreptul de a fi educaţi împreună, oricare ar fi dizabilitatea/ handicapul sau dificultăţile de învăţare.”

Integrarea:
- presupune trecerea, transferul unei persoane dintr-un mediu mai mult sau mai puţin separat, într-un mediu obişnuit sau cât mai apropiat de acesta,
- legat de problematica unor copii cu cerinţe educative speciale – presupune cuprinderea lor în instituţii şcolare obişnuite sau în moduri de organizare cât mai apropiate de acestea,
- integrarea educativă vizează reabilitarea, transferul şi formarea persoanelor cu nevoi speciale, aflate în dificultate psihomotorie, de limbaj, psihocomportamentală, senzorială, printr-o serie de măsuri de natură juridică, politică, socială, pedagogică.

Este foarte important ca un cadru didactic să cunoască care sunt problemele fiecărui copil cu care lucrează, unde întâmpină greutăţi, dar şi în ce direcţii are aptitudini mai dezvoltate, care îi sunt problemele, ce îl bucură, ce îl sperie etc. Copilul trebuie să primească sprijin şi asistenţă psihopedagogică, pentru ca acesta să se poată dezvolta după posibilităţile lui.

Metode activ-participative ce pot fi utilizate în munca cu copiii cu CES

- Permite copiilor satisfacerea cerinţelor educaţionale prin efort personal sau în colaborare cu alţi colegi;
- Stimulează interesul pentru cunoaştere;
- Stimulează şi dezvoltă învăţarea prin cooperarea facilitând comunicarea, socializarea, relaţionarea, colaborarea şi sprijinul reciproc;
- Dezvoltă o serie de aptitudini şi capacităţi referitoare la spiritul de toleranţă, ascultarea activă, autonomia personală, formarea opiniilor, înţelegerea corectă a realităţii etc.

Metode activ-participative ce pot fi utilizate în munca cu copiii cu CES

- Permite copiilor satisfacerea cerinţelor educaţionale prin efort personal sau în colaborare cu alţi colegi;

- Stimulează interesul pentru cunoaştere;
- Stimulează şi dezvoltă învăţarea prin cooperarea facilitând comunicarea, socializarea, relaţionarea, colaborarea şi sprijinul reciproc;
- Dezvoltă o serie de aptitudini şi capacităţi referitoare la spiritul de toleranţă, ascultarea activă, autonomia personală, formarea opiniilor, înţelegerea corectă a realităţii etc.

Fiecare copil, in functie de particularitatile sale si de nevoile sale prezinta pentru educatoare anumite cerinte educative. Acest lucru este valabil pentru toti copiii, fie ca sunt considerati obisnuiti, adica medii in dezvoltare, fie de exceptie, aflati la extremele superiorului si ale problemelor serioase ale dezvoltarii (deficiente, incapacitati, tulburari). Fiecare copil este unic, este valoros şi se dezvoltă în fucnţie de lumea care îl înconjoară. La naştere există posibilităţi de dezovltare pentru orice copil, idiferent de particularităţile lui fizice.

La varstele mici, ca de altfel la orice varsta, exista o serie de cerinte educative valabile pentru toti copiii, Este vorba de acele cerinte legate de crestere, dezvoltare si educatie, ca procese vitale in devenirea individualitatii. Sunt cerintele de baza, esentiale, care trebuie sa satisfaca esenta umana, ritmurile relative ale dezvoltarii, sensurile acesteia, curiozitatea epistemica, nevoia de actiune si de constructie a personalitatii.

In functie de ecuatia deja personala a copiilor, fiecare are si cerinte particulare determinate de propria ereditate biologica si socio-culturala si de modul in care se construieste personalitatea.

Cand copilul vine in gradinita, zestrea ereditara, mediul initial de viata si stimularea elementelor primare ale personalitatii constituie parametrii care determina cerintele educative. In procesul complex al dezvoltarii, capacitatile generale si particulare pe care copilul le formeaza sunt determinate in special de experientele lui din copilaria mica. In functie de stimularile mediului, instrumentele si capacitatile instrumentale se realizeaza intr-o constructie personala. Rolul important in formarea capacitatilor, competentelor si comportamentelor la varstele mici, revine substratului ereditar, dar in aceeasi masura si influentelor mediului primar de viata

Cu alte cuvinte, daca copilul are o deficienta organica innascuta, mediul initial poate sa-i ofere conditiile sa o compenseze in mare parte, prin organizarea influentelor la varstele mici. Sau, daca copilul se naste fara nici o problema organica, prin functionarea deficitara a capacitatilor lui de instrumentare a experientei de viata primara, el poate sa prezinte deja, dupa primii ani, deficiente functionale (incapacitati, tulburari, etc.).

De aici apare acea categorie de copii pe care o numim, **copii cu cerinte educative speciale**. Aceste cerinte educative speciale se refera atat la probleme care tin de **deficiente senzoriale, mentale cat si de deficientele si tulburarile determinate de sfera functionala dar si de mediul social, cultural si care limiteaza, marginealizeaza sau vulnerabilizeaza copiii (deprivari).**

Pentru educatoare se pune problema cum sa identifice problemele acestor copii si mai important, cum sa le trateze de pe o pozitie care sa nu franeze dezvoltarea, ci sa o faciliteze.

Problema de elucidat aici este: ce ne propunem sa urmarim in gradinita in mod tintit pentru abordarea copiilor cu Ces.

Este vorba de a trece de la politicile largi, la masura pedagogica directa, de la concepte la actiune.

Se evidentiaza in acest sens nevoia unei constientizari a rolului pe care poate sa-l joace o **strategie didactica adecvata in rezolvarea multor probleme de dezvoltare**. Propunerea unui spatiu educativ organizat si amenajat in sensul urmaririi dezvoltarii si stimularii este cea mai eficienta. Este eficient parteneriatul educational si este necesara cunoasterea initiala a individualitatiii copiilor. Problema cea mai dificila este legata de inregistrarea progreselor copiilor si de evaluarea nevoilor si evolutiei lor.

Identificarea initiala a copiilor care prezinta riscuri in dezvoltare este
delicata, dar nu de netrecut. Ea se realizeaza prin evaluarea initiala cu atentie a copiilor si a naturii dificultatilor pe care ei le pot avea. Cunoasterea copilului mic, a prescolarului, a evidentiat o serie de posibilitati de evaluare cu instrumente diferite, care sunt la indemana educatoarei si a parintilor.

Daca problema este mai delicata si mai subtila, ea este mai greu de detectat. De aceea evidentierea prin **comportamente observabile este dificila in primii doi ani de viata**. Probele si testele dedicate acestei prime perioade sunt mai costisitoare si de obicei nu pot fi aplicate de educatori. Personalul medical este cel mai in masura sa ne dea relatii pentru primele varste ale copiilor. In acelasi timp suntem tot mai mult interesati sa oferim parintilor instrumente simple care sa-i ajute sa-si cunoasca copilul mic si sa poata eventual sa-l stimuleze pentru depasirea unor probleme speciale semnalate. Este evident ca la varstele foarte mici, evaluarea problemelor pe care le are copilul trebuie facuta de profesionisti -cu precadere medici si psihologi- dar si de parinti. De aceea se pune problema de a folosi astfel de instrumente care sa fie usor de aplicat, usor de interpretat, necostisitor, posibil de folosit de catre persoanele care ingrijesc, cresc copilul.

Cand este vorba de copii cu CES sau cu semne de risc crescut, **educatoarea are nevoie de un sprijin profesional de la un psiholog sau un consilier educational, psiho-pedagog.** Acest sprijin este necesar si in sensul pateneriatului cu familia, pentru ca actiunile educationale merg impreuna : educatoare-parinti-sprijin psiho-pedagogic si uneori sprijin medical. O evaluare complexa permite educatoarei masuri pedagogice cat mai adecvate, iar parintilor continuarea acasa a programului de sprijinire a copilului.

Accentuam inca odata nevoia de identificare si de cunoastere initiala a tuturor copiilor, si deci a nivelului lor de dezvoltare, ca o sarcina a educatoarei, pentru a li se determina cerintele educative.

Pentru sprijinul adecvat acordat copiilor aflati in situatii de risc, trebuie implicati si parintii si alti profesionisti.

Dezvoltarea unor practici educationale de participare si activizare a copiilor, de valorizare a diferentelor si de motivare continua spre perfectionare, ajuta educatoarea sa ia decizii bune si sa organizeze un program educativ cat mai incluziv.

Pe de alta parte, este firesc ca gradinita sa ofere un model de parteneriat educational,sa sprijine familia si sa se poata sprijini de profesionisti diferiti in tratarea adecvata a copiilor cu CES.

Refuzul de a primi in gradinita un copil cu CES este de cele mai mult ori egal cu pierderea unei sanse mari pentru acesta. Participarea lui in activitati alaturi de alti copii de varsta sa, chiar daca nu este intotdeauna sprijinita de alte servicii, constituie deja un pas inainte pentru integrare si adaptare. Copiii se sprijina reciproc, invata unii de la altii si aceasta e un alt avantaj al grupelor deschise. O educatoare de vocatie, nu va pune niciodata problema gradului sau tipului de probleme educative pe care le are un copil.Ea va incerca, inainte de toate sa-l sprijine.

Secretul integrarii si chiar incluziunii copiilor cu CES in gradinita consta in a nu le refuza sansa la educatie si de a cauta impreuna cu familia sprijinul necesar invatarii lor adecvate.

Bibliografie:

Vrasmas, E., Herman, P., Paraschiv, I., Anghelescu C., Costea, M., Pietraru, L. *Educatia timpurie a copiilor in varsta de 0-7 ani*, UNICEF, MI, MS, Editura Alternative, Bucuresti, 1995

Vrasmaş Ecaterina, *Educaţia copilului preşcolar*, Editura Prohumanitas, Bucureşti, 1999

MINISTERUL EDUCAȚIEI
Focşani, Aleea 1 Iunie, nr. 6, tel/fax: 0237/615901
email: sc.al_vlahuta@yahoo.com
ŞCOALA GIMNAZIALĂ „ALEXANDRU VLAHUŢĂ”

Nr. Înreg. 2476 Data 27.10.2023

Vizat ,
Director, prof. **Ilea Oana-Mădălina**

PLAN DE INTERVENȚIE PERSONALIZAT

Numele si prenumele elevului :
Data nasterii:
Clasa: a VIII-a B
Programe terapeutice urmate: program de sprijin pe parcusul şcolarizării
Persoane de referinta pentru elev: Mama, dirigintele
Tipul si gradul de deficienta (din certificatul OSP si de incadrare in grad de handicap) :
Cert. Hand. nr. 386/ 25.04.2017 – HANDICAP GRAV – cu asistent personal (cod handicap 2); deficiență a structurii şi funcțiilor sisteme; COŞP nr. 0850/23.12.2020 - Deficiențe: cod tip 2; cod grad 11; tulburări de limbaj şi dificultăți de învățare.

Instrumente utilizate în evaluare:

- chestionare orale;
- observaţii sistematice;
- aplicaţii practice;
- fişe de lucru;
- probe de evaluare iniţială;
- convorbire individuală şi în grup;
- observaţia spontană.

S-a adaptat bine in clasele anterioare, are tendinta de a intra in conflict cu colegii, pe unii ii elimina pentru ca si ei la randul lor o elimina. Nu are repere clar stabilite in ceea ce priveste scoala, nu are capacitate de a se transpune in locul celuilat. Este respectuoasa cu personalul scolii, incearca sa evite ore si profesori. Asculta de cadrele didactice, daca este monitorizata permanent, coopereaza la indeplinirea sarcinilor incredintate.

Nu prezinta deficiente locomotorii.

Are vocabular sărac, posibilităţi de exprimare reduse, vorbire plina de cuvinte straine, de multe ori nu face acorduri gramaticale.

Memoria este fluctuanta si selectiva. Atentia este voluntara insa i se poate distrage foarte usor. Susține că nu îi place școala. Deşi mama încearcă să îi impună anumite reguli, ea găseşte căi de a se sustrage de la ele.

Obiective pe termen lung (achiziții minime ale elevului la sfârțitul anului școlar):

- participarea la interacțiuni verbale în diverse situații de comunicare prin receptarea şi producerea textului oral;
- prezentarea documentată a unei teme, citând surse de informare, într-un text de tip argumentativ;
- realizarea unei prezentări orale multimodale în fața unui public, corelând elementele verbale, paraverbale şi nonverbale în cadrul unor strategii de argumentare;
- participarea active la dezbateri simple, formulând puncte de vedere şi continuând ideile celorlalți;

MINISTERUL EDUCAȚIEI
Focşani, Aleea 1 Iunie, nr. 6, tel/fax: 0237/615901
email: sc.al_vlahuta@yahoo.com
ŞCOALA GIMNAZIALĂ „ALEXANDRU VLAHUȚĂ"

- evaluarea informațiilor și a intențiilor de comunicare din texte literare, nonliterare, continue, discontinue și multimodale;
- compararea a cel puțin două texte sub aspectul temei, ideilor și structurii;
- argumentarea punctelor de vedere pe marginea a două sau mai multe texte de diverse tipuri;
- aplicarea constantă a unor strategii de corectare a comportamentelor și a atitudinilor de lectură;
- redactarea unui text complex, în care să își exprime puncte de vedere argumentate, pe diverse teme;
- redactarea, individual sau în echipă, a unor texte pentru a fi prezentate în fața unui public;
- aplicarea constantă a normelor privind etica redactării pentru crearea unor texte originale;
- exersarea constantă în activitățile de redactare a strategiilor de corectare a comportamentelor și a atitudinilor ineficiente sau inadecvate;
- folosirea achizițiilor privind structure morfosintactice ale limbii române;
- aplicarea achizițiilor lingvistice pentru înțelegerea și producerea unor texte diverse;
- utilizarea achizițiilor de sintaxă, morfologie, fonetică, lexic și semantică;
- dezvoltarea gândirii logice și analogice prin utilizarea deprinderilor de comunicare corectă;
- exprimarea unui punct de vedere față de valori găsite într-o carte;
- argumentarea unui punct de vedere față de valori ale culturii naționale;
- recunoașterea apartenenței unui număr real la o mulțime;
- identificarea componentelor unei expresii algebrice;
- identificarea unor figure plane sau a unor elemente caracteristice acestora;
- identificarea corpurilor geometrice și a elementelor metrice necesare pentru calcularea ariei sau a volumului;
- efectuarea unor operații cu intervale numerice reprezentate pe axa numerelor;
- aplicarea unor reguli de calcul cu numere reale;
- reprezentarea prin desen a unor configurații spațiale;
- prelucrarea unor date caracteristice ale corpurilor geometrice;
- utilizarea unor procedee matematice pentru operații cu intervale și rezolvarea inecuațiilor;
- utilizarea formelor de calcul rescurtat și a unor algoritmi;
- folosirea unor proprietăți de parallelism sau perpendicularitate pentru analiza pozițiilor relative a dreptelor și planelor;
- folosirea terminologiei matematice;
- utilizarea unui limbaj specific matematic;
- interpretarea unei situații utilizând calcul algebraic și inecuații;
- rezolvarea de situații matematice.

Obiective pentru perioada 2 octombrie-15 iunie/an școlar 2023/2024:

- exprimarea unor puncte de vedere proprii privind reprezentarea aceleiași teme în texte diferite;
- prezentarea documentată a unei teme/ punct de vedere cu surse;
- realizarea de prezentări orale;
- participarea la dezbateri simple;
- evaluarea informațiilor și intențiilor de comunicare din texte literare;
- compararea a două texte;
- argumentarea punctelor de vedere pe marginea a două texte;
- redactarea unui text cu exprimări argumentative;
- redactarea unor texte pentru a fi prezentate în public;
- aplicarea normelor de redactare;

MINISTERUL EDUCAȚIEI
Focșani, Aleea 1 Iunie, nr. 6, tel/fax: 0237/615901
email: sc.al_vlahuta@yahoo.com
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ALEXANDRU VLAHUȚĂ"

- exersare în activități de redactare a strategiilor de corectare;
- folosirea de achiziții morfosintactice;
- analizarea elementelor morfosintactice a limbii române;
- dezvoltarea gândirii logice şi analogice prin deprinderi de comunicare;
- exprimarea punctului de vedere față de valorile naționale;
- argumentarea punctului de vedere;
- recunoaşterea apartenenței unui număr real la o mulțime;
- identificarea componentelor unei expresii algebrice;
- identificarea unor figuri plane;
- identificarea corpurilor geometrice;
- efectuarea de operații matematice cu mulțimi;
- aplicarea de reguli de calcul matematic;
- reprezentarea prin desen a unor configurații spațiale date;
- utilizarea unor procedee matematice;
- utilizarea formulelor de calcul prescurtat şi a unor ecuații şi inecuații;
- folosirea unor proprietăți de paralelism;
- folosirea terminologiei matematice;
- descrierea în limbaj matematic;
- utilizarea unor termeni şi expresii matematice;
- interpretarea unor situații matematice.

Modalitati de realizare (categorii/ tipuri de activitati sau terapii recuperatorii)

- activități specifice pe arii de stimulare sau recuperatorii şi recreative, cu respectarea particularităților de vârstă şi individuale;
- se lucrează diferențiat, cu respectarea planificării materiei (cu revizuiri şi adaptări);
- Se vor utiliza: probe de evaluare, fişe de lucru, planşe, jocuri didactice, rechizitele şi manualele şcolare, obiecte de uz general;

Domeniul de intervenție: *LIMBA ROMÂNĂ*

Citeste sacadat, scrie dupa dictare cu multe greşeli, uneori omite litere. Nu cunoaste partile de vorbire, nu,poate da exemple, nu le identifica pe text in mod corespunzator, este necesara consolidarea acestora. Nu cunoaşte părțile de propoziție. Identifica personajele, titlul , autorul, nu poate sa dea detalii, sa le caracterizeze. . Transforma o secvența monologata într-o secvență dialogată şi invers, cu ajutor. Identifica sensul global al unui text audiat. Elaborareaza un text oral pornind de la un enunț dat/de la o imagine data, cu intrebari ajutatoare. Extrage cu greu informațiile dintr-un dialog.Nu povesteste subiectul unei opere epice ținând seama de momentele subiectului/etapele acțiunii, ci cum le-a retinut, uneori fara a respecta ordinea de desfasurare a evenimentelor.Nu realizeaza planul sinoptic (harta textului) al unui text literar prin identificarea elementelor de bază din cadrul textului. Nu identifica corect sensul cuvintelor în funcție de context.

Tipuri de abilități	**Obiective de referință**	**Activități**	**Metode si mijoace didactice**	**Criterii minimale de evaluarea progresului**	**Metode și instrumente de evaluare**

MINISTERUL EDUCAȚIEI
Focșani, Aleea 1 Iunie, nr. 6, tel/fax: 0237/615901
email: sc.al_vlahuta@yahoo.com
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ALEXANDRU VLAHUȚĂ"

Participarea la interactiuni verbale in diverse situatii de comunicare prin receptarea si producerea textului oral Receptarea textului scris de diverse tipuri Redactarea textului scris de diverse tipuri	- Identificarea temei, a unor informatii esentiale si de detaliu, a intentiilor de comunicare explicite si/sau a comportamentelor care exprima emotii din texte narative, monologate sau dialogate -Prezentarea orala, pe baza unor repere date de profesor, a unor informatii si a unor idei, exprimand opinii, emotii si sentimente prin participarea la discutii pe teme familiare, de interes sau pornind de la textele ascultate/citite - Identificarea temei si a ideilor principale si secundare din texte diverse Formularea unui raspuns personal si/sau a unui raspuns	- extragerea informatiilor esentiale si de detaliu din diferite texte; – identificarea starilor/ emotiilor/ sentimentelor emitatorului din diferite texte; – recunoasterea vorbitorului din diferite inregistrari audio, facute de elevi, avand drept criteriu o idee enuntata anterior de acesta; – identificarea elementelor nonverbale/ paraverbale care faciliteaza comunicarea, transferandu-le in alte situatii de comunicare; – formularea ideilor principale si secundare dintr-un text oral apartinand unui prieten/coleg; – exercitii de ordonare cronologica a unor informatii si idei dintr-un set de texte cu aceeasi tema; – reformularea unei idei/informatii audiate; – completarea, in dialog cu un partener, a unor enunturi, pornind de la ideile principale identificate intr-un text studiat. – identificarea cuvintelor-cheie din diferite texte; – recunoasterea reperelor spatiale si temporale din texte diverse; – transcrierea unor cuvinte/grupuri de cuvinte ilustrative pentru tema textului dat; – alcatuirea planului simplu si dezvoltat de idei in functie de tematica textului si de tipul acestuia;	Explicatia; Conversatia; Munca independenta Exercitiul; Planse; Jetoane; Planse; Tridimensio-nale; Manual; Ziare	Identificarea personajelor si a trasaturilor morale cat si fizice Povestirea unui text audiat cu cuvinte proprii Identificarea ideilor principale dintr-un text Asezarea in pagina a textului scris Sa dea exemple de partile de vorbire predate	Evaluarea orală şi scrisă, Aprecieri Stimulative, Evaluare cu mai multe reveniri Evaluări curente formative Probe scrise, fişe de lucru Valorificarea pozitivă permanenta observatia si indrumarea

MINISTERUL EDUCAȚIEI
Focșani, Aleea 1 Iunie, nr. 6, tel/fax: 0237/615901
email: sc.al_vlahuta@yahoo.com
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ALEXANDRU VLAHUȚĂ"

	creativ pe marginea unor texte de diferite tipuri, pe teme familiare Analizarea constanta a propriului scris/a unor texte diverse din punctul de vedere al corectitudinii, al lizibilitatii, al coerentei si al claritatii Elemente de constructie a comunicarii	– exercitii de ordonare cronologica a unor idei dintr-un text dat; – exercitii de lectura selectiva pentru desprinderea informatiilor esentiale si de detaliu dintr-un text citit, pe baza unui organizator grafic – reformularea unui mesaj din perspectiva emitator-receptor; – completarea spatiilor libere dintr-un dialog pe teme familiare. – exercitii de transcriere a unor scurte texte/fragmente; – exercitii de dictare de scurte texte/de fragmente/autodictare -identificarea si analiza partilor principale de vorbire: substantiv, adjectiv, pronume, numeral, verb			

DOMENIUL: *MATEMATICĂ*

Cunoaste cifrele 0- 10000. Realizeaza cu mare dificultate calcule de adunare si scadere cu si fara trecere peste ordin, nu rezolva probleme decat daca este ajutat sa identifice expresia care arata operatia ce trebuie folosita. Nu cunoaste terminologia matematicii. Cunoaste partial tabla inmultirii, nu stie sa realizeze impartiri decat prin scadere repatata, nu si-a insusit algoritmul de calcul. Cunoaste partial notiuni despre puteri cat si despre fractii. Cunoaste unele forme geometrice, se descurca greu la probleme. Nu cunoaşte ordinea efectuarii operatiilor.

Obiective	Activitate	Metode şi mijloace didactice	Criterii minimale de evaluare a progresului	Metode şi instrumente de evaluare
-Identificarea unor date, mărimi şi relaţii matematice, în contextul în care acestea apar	- exerciţii de calcul cu numere naturale, urmărind respectarea ordinii efectuării operaţiilor şi folosirea corectă a parantezelor; - exerciţii de calcul folosind proprietăţile operaţiilor; - explorarea sistematică a posibilităţilor de descompunere a numerelor naturale pe baza operaţiilor de adunare, scădere, înmulţire, împărţire -Recunoaşterea unor numere prime	Conversaţia, Explicaţia, Demonstraţia, Exerciţiul,	Sa efectueze inmultiri si impartiri in concentrul 0 -100000 Sa identifice nr. Prime Sa scoata factorii primi	- Valorificarea pozitivă permanentă; - observaţia şi

MINISTERUL EDUCAȚIEI
Focșani, Aleea 1 Iunie, nr. 6, tel/fax: 0237/615901
email: sc.al_vlahuta@yahoo.com
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ALEXANDRU VLAHUȚĂ"

-Identificarea caracteristicilor numerelor reale în contexte variate - Recunoaşterea unor figuri geometrice plane - Aplicarea regulilor de calcul cu numere raționale pentru rezolvarea ecuațiilor și inecuațiilor -Utilizarea unor modalităţi adecvate de reprezentare a mulţimilor şi de determinare a c.m.m.d.c. şi a c.m.m.m.c.	- Identificarea, dintr-o mulțime de numere, a unui număr compus - Identificarea unui divizor al unui număr dat - Scrierea unui număr natural de două cifre ca produs de puteri de numere prime, prin observare directă - Scrierea mulțimii divizorilor unui număr natural folosind descompunerea în produs de numere prime -Reprezentarea pe axa numerelor a opusului unui număr întreg; modulul ca distanță pe axa numerelor de - la origine la reprezentarea numărului Identificarea unor drepte sau unghiuri într-o configurație geometrică dată, din realitatea înconjurătoare - Identificarea unor cercuri și arce de cerc într-o configurație geometrică dată, din realitatea - înconjurătoare Utilizarea regulilor specifice pentru efectuarea operațiilor cu numere raționale: adunare, scădere, - înmulțire, împărțire (calcule ce implică maximum două operații) -Determinarea c.m.m.d.c./c.m.m.m.c. prin descompunerea numerelor naturale în produs de puteri de numere prime	Jocuri aritme-tice, Fișe de lucru, Activi-tatea directă; material intuitiv,	Sa recunoasca formele geometrice plane Sa identifice divizorii comuni a doua numere	îndrumar ea; -evaluare orală -fișe de lucru; – îndrumar e; - jocuri, rebusuri

Sarcini ale membrilor echipei de caz:
a) profesor itinerant .....
b) profesor diriginte .....

Data urmatoarei evaluari:

Membrii echipei de caz:
Prof. itinerant TRIF DOINA

Prof. STAN LILIANA

PROGRAM DE INTERVENŢIE PERSONALIZAT

PROF. PUȘCAȘ OANA CEZARA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „GRIGORE SILAȘI”, BECLEAN

1. INFORMAŢII GENERALE:

Numele: P.D.S.

Data naşterii: 29.02.2015

Domiciliul:

Unitatea de învățământ: Școala Gimnazială „Grigore Silași”, Beclean

Clasa: Pregătitoare

Echipa de lucru: profesor pentru învățământul primar: Pușcaș Oana Cezara
consilier școlar : O. I.
mama: P. L.

Data de elaborare a programului: septembrie 2022

Durata de desfăşurarea a programului: septembrie 2022 – iulie 2023

Domeniul de intervenție: cognitiv

Disciplinele: Comunicare în limba română și Matematică și explorarea mediului

2. EVALUARE INIŢIALĂ

Instrumente folosite în evaluare: fişa psihopedagogică, observaţia spontană şi dirijată, convorbirea individuală şi de grup, sarcini de lucru.

Diagnostic:

- *Medical:* clinic sănătos;
- *psihologic*: tulburare hiperkinetică cu deficit atențional, percepţie slabă, dificultăți emoționale;
- *psihopedagogic*: dificultăți de vorbire, dislalie, retard de limbaj expresiv ;
- *pedagogic*: deficit curricular; adaptare inferioară la cerinţele programei şcolare pentru clasa pregătitoare, absenteism crescut, carențe instructiv - educative.

3.OBIECTIVELE PROGRAMULUI:

Pe termen lung:

- Descoperirea şi folosirea potenţialului psihic de învăţare ale subiectului, a ritmului propriu
  de achiziţie, prin observarea zilnică şi prin concentrarea tuturor informaţiilor din cadrul familiei;
- Dezvoltarea exprimării orale, înţelegerea şi utilizarea corectă a semnificaţiilor structurilor
  gramaticale;
- Dezvoltarea expresivităţii şi creativităţii;
- Dezvoltarea motricităţii mâinilor, dar şi a altor părţi ale corpului;
- Dezvoltarea capacităţilor de calcul matematic;

Pe termen scurt:

- Formarea abilităţilor de comunicare;
- Formarea abilităţilor de participare la lecţii;
- Dezvoltarea capacităţilor de scriere a literelor mari de tipar;
- Participarea la activităţi de grup;
- Participarea la activităţi specifice matematicii;
- Dezvoltarea capacităţilor de numărare şi efectuare a calculului matematic 0-10, oral şi în
  scris;

2. SCOPURILE PROGRAMULUI:

- Reducerea şi eliminarea lacunelor din cunoştinţele elevului;
- Educarea exprimării verbale corecte din punct de vedere fonetic, lexical şi sintactic;
- Formarea capacităţilor de cunoaştere a literelor şi citire a silabelor / cuvintelor;
- Formarea deprinderilor de scriere corectă a elementelor grafice şi a literelor, precum şi
  transcrierea lizibilă a cuvintelor;
- Cunoaşterea şi utilizarea conceptelor specifice matematicii;
- Dezvoltarea capacităţilor de explorare/investigare şi rezolvare de probleme;
- Formarea şi dezvoltarea capacităţii de a comunica utilizând limbajul matematic;

3. DERULAREA PROGRAMULUI DE INTERVENŢIE:
ÎNVĂŢĂTOR:

- Antrenează elevul în activităţile specifice pe arii de stimulare sau recuperatorii şi recreative, cu respectarea particularităţilor de vârstă şi individuale;
- În cadrul lecţiilor se lucrează diferenţiat, cu respectarea planificării materiei (cu revizuiri şi adaptări);

MIJLOACE: probe de evaluare, fişe de lucru, planşe, jetoane, jocuri didactice, rechizitele şi auxiliarele școlare, obiecte de uz general;

Domeniul de intervenţie: cognitiv

Disciplina: *Comunicare în limba română*

Elevul are dificultăți de vorbire, un vocabular sărac, dislalie. Are probleme de atenție, zile în care este total absent, iar în altele se implică în activități, însă nu mai mult de 15 minute. Îi place să scrie semne grafice respectiv literele mari de tipar. Scrie semnele grafice corect, cu grijă respectâd spațiul de scris. Capacitate scăzută de organizare şi coordonare a acţiunilor în conformitate cu comanda verbală.

Obiective pe termen scurt	**Obiective operaţionale**	**Activităţi de învăţare**	**Criterii minimale pentru evaluarea progresului**	**Metode şi instrumente de evaluare**
1. Dezvoltarea capacităţii de receptare a mesajului oral **2.** Dezvoltarea capacităţii de exprimare orală **3.**	- să înţeleagă semnificaţia globală a mesajului oral - să sesizeze intuitiv corectitudinea unei propoziţii ascultate - să distingă cuvintele dintr-o propoziţie dată, silabele dintr-un cuvânt şi sunetele dintr-o silabă - să sesizeze sensul cuvintelor într-un enunţ dat - să formuleze clar şi corect enunţuri verbale	-exercitii de delimitare a cuvintelor in enunturi; -exercitii de stabilire a pozitiei unui cuvant intr-o propozitie; -jocuri de identificare a pozitiei silabelor in cuvant; -exercitii de distingere a sunetului initial, final sau din interiorul unei silabe sau al unui cuvant; -identificarea cuvintelor ce contin sunetul învăţat si despartirea lor in silabe; -jocuri de punere in corespondenta a unui cuvant auzit cu imaginea corespunzatoare; -exerciţii de	- înţelege semnificaţia globală a unui text scurt, după ascultarea repetată a acestuia, sau după lămuriri suplimentare; - formulează răspunsuri la întrebările puse, uneori cu imprecizii, corectate la solicitarea învăţătorului; - distinge şi delimitează cuvintele în propoziţii de două cuvinte, rostite clar de învăţător; - distinge, după auz, silabele şi sunetele, dintr-un cuvânt dat, de 1-2 silabe; -pronunţă corect, cuvântul integral şi pe silabe, cu imprecizii corectate cu sprijinul învăţătorului; - asociază sunetul cu litera de tipar,	Evaluarea orală şi scrisă Aprecieri stimulative Evaluare cu mai multe reveniri Evaluări curente formative Probe scrise, fişe de lucru

Dezvoltarea capacităţii de receptare a mesajului scris (citirea / lectura) **4.** Să identifice literele alfabetului (a, m, n, i, o, l, b, p, d, t, ş, ţ, z, v, h, j, x, y, g, f, ă, â, î,) **5.** Să citească cuvinte din 2-3 silabe **6.** Dezvoltarea capacităţii de exprimare scrisă **7.** Să formuleze propoziţii simple	potrivite unor situaţii date - să integreze cuvintele noi în enunţuri - să identifice litere, grupuri de litere, silabe, cuvinte şi enunţuri în textul tipărit şi în textul de mână - să sesizeze legătura dintre enunţuri şi imaginile care le însoţesc - să desprindă semnificaţia globală a unui text citit - să citească în ritm propriu, corect un text cunoscut - să scrie corect litere, silabe, cuvinte - să scrie corect, lizibil şi îngrijit propoziţii scurte	despartire a cuvintelor in silabe; - exerciţii de trasare a elementelor grafice; - exerciţii de adoptare a poziţiei corecte si comode pentru scris; - exerciţii de scriere a unor elemente grafice pregătitoare, care sa faciliteze scrierea literelor si scriere în duct continuu; - exerciţii de scriere a literelor, silabelor, cuvintelor si propoziţiilor; - exerciţii de scriere a literelor si a cuvintelor, respectând forma, mărimea lor; - exerciţii de încadrare corecta în pagina a textului (data, alineat); - exerciţii de apreciere corecta a spaţiului dintre cuvinte; - dictări de cuvinte si propoziţii;	sau de mână; citeşte în ritm propriu silabe, cuvinte şi propoziţii alcătuite diin 2-3 cuvinte, uneori cu inversiuni sau repetări, corectate la intervenţia învăţătorului; - citeşte cuvinte scrise, formate din silabe cunoscute; - citeşte fluent şi corect enunţuri cunoscute, cu ezitări sau pauze mai lungi, atunci când întâlneşte cuvinte care conţin aglomerări de consoane, grupuri de litere etc.; - copiază, transcrie şi scrie după dictare litere, silabe şi cuvinte cu abateri de la regulile grafice; - construieşte în scris propoziţii formate din 2-3 cuvinte, cu mici abateri de la regulile grafice, ortografice şi de punctuaţie, corectate la intervenţia învăţătorului; -copiază/ transcrie/ scrie după dictare, cu unele omosiuni, inversiuni de litere, uneori cu abateri de la normele de aşezare în pagină, sau de la folosirea corectă a semnelor de punctuaţie;	

Domeniul de intervenţie: cognitiv

Disciplina: *Matematică şi explorarea mediului*

Elevul formează mulţimi, recunoaşte culorile, numără crescător până la 5, dar are probleme în ceea ce priveşte număratul până la 10 sau număratul descrescător, chiar şi cu ajutorul obiectelor. Capacitate scăzută de organizare şi coordonare a acţiunilor în conformitate cu comanda verbală. Scrie semne grafice respectând spațiul de scris.

Obiective pe termen lung	**Obiective de referinţă**	**Activităţi de învăţare**	**Criterii minimale pentru evaluarea progresului**	**Metode şi instrumente de evaluare**
1. Cunoaşterea şi utilizarea conceptelor specifice matematicii 2. Dezvoltarea capacităţilor de explorare/investigare şi rezolvare de probleme 3. Formarea şi dezvoltarea capacităţii de a comunica utilizând limbajul matematic 4. Dezvoltarea interesului şi a motivaţiei pentru studiul	- să scrie, să citească numerele naturale de la 0 la 10; - să compare două numere cu diferenţă de o unitate; - să completeze un şir de numere; - să scrie vecinii numerelor; - să exploreze modalităţi variate de compunere şi descompunere a numerelor, în concentrul 0 – 10 cu obiecte de sprijin; - să efectueze operaţii de adunare şi de scădere cu numere	- exerciţii de numărare cu obiecte de la 0 la 10; - exerciţii de citire şi de scriere a numerelor naturale de la 0 la 10; - compararea şi ordonarea numerelor de la 0 la 10; - exerciţii compunere şi descompunere cu numere naturale de la 0 la 10; - exerciţii de alegere a unei descompuneri potrivite pentru efectuarea unui calcul; - rezolvarea de probleme cu obiecte sau cu desene simple: puncte, cerculeţe, linii etc.; - rezolvarea de probleme cu obiecte sau cu desene simple: puncte, cerculeţe, linii etc.. -ex. de descompunere a numerelor în sume şi diferenţe ; -ex. de adunare şi scădere cu numere de la 0 la 20 ; -ex. de aflare a numărului necunoscut	- asociază mulţimi (alcătuite din obiecte identice, uşor de numărat), cu numărul lor (cardinalul mulţimii); - identifică cifra zecilor şi cifra unităţilor în scrierea unui număr de două cifre; -numără corect, crescător din 1 în 1, în concentrul 0-30; - copiază, transcrie şi scrie după dictare cifrele, cu greşeli privind corectitudinea elementelor grafice, încadrarea în spaţiul de scriere, înclinarea; -efectuează adunări şi scăderi în concentrul 0-30, fără trecere peste ordin, utilizănd simbolurile +, -, = în scrierea unui exerciţiu; - efectuează corect 50-60% din exerciţiile cu o singură operaţie cuprinsă într-o listă dată; - descompune numere naturale mai mici decât 10 în sume sau diferenţe, utilizând obiecte;	Evaluare a orală şi scrisă Aprecieri stimulative Evaluare cu mai multe reveniri Evaluări curente formative Probe scrise, fişe de lucru

şi aplicarea matematicii în contexte variate	naturale de la 0 la 10 fără trecere peste ordin cu obiecte de sprijin; - să rezolve probleme care presupun o singură operaţie dintre cele învăţate.	; -ex. de verificare a rezultatului prin probă ; -ex. – joc pentru verbalizarea etapelor de calcul -ex. de analiză a părţilor componente ale unei probleme ; -ex de transformare a unei probleme păstrând numerele date -ex. de numărare cu pas dat „înainte” şi „înapoi” cu şi fără sprijin de obiecte sau desene ; -ex. de comparare a numerelor folosind diferite reprezentări ale acestora ; -compunerea şi descompunerea numerelor în z şi u .	-rezolvă probleme cu date numerice şi enunţ sintetic, care presupun o singură operaţie, cu numere mai mici decât 10, recurgând la modelarea figurală a datelor problemei; - execută, parţial corect, în ritm propriu, comanda dată, după lămuriri suplimentare;	

Prin acest program s-a urmărit:

- recuperarea laturilor disfuncţionale;
- consilierea comportamentală;
- antrenarea elevului în activităţi plăcute pentru a-l stimula;
- antrenarea elevului în activităţi extracurriculare;
- dezvoltarea motricităţii generale şi a finei motricităţi;
- dezvoltarea abilităţilor de numeraţie şi calcul matematic;
- dezvoltarea abilităţilor de cunoaştere a literelor şi citire a cuvintelor;
- formarea deprinderilor de scriere corectă şi respectare a spaţiului de scris;
- îmbogăţirea, precizarea şi activizarea vocabularului;
- dezvoltarea autonomiei personale şi sociale;
- dezvoltarea capacităţii de orientare şi adaptare la mediu;
- dezvoltarea atitudinilor pozitive de relaţionare în grup;

Rolul și modul de implicare al părinţilor în program:

- Țin legătura cu cadrele didactice;
- Comunică periodic cu cadrul didactic de sprijin, d-na învățătoare;
- Ajută copilul în realizarea sarcinilor, atât cât pot;

PROGRAM DE INTERVENŢIE PERSONALIZAT

Prof. VULPE MARIANA DANIELA
ȘCOALA GIMNAZILĂ NR.1, MATCA-GALAȚI

NUMELE ȘI PRENUMELE ELEVULUI (EI): C.A.B.
DATA ȘI LOCUL NAȘTERII:
DOMICILIUL:
ȘCOALA/ INSTITUȚIA:
ECHIPA DE LUCRU:

Director : prof. …….. –asigura adaptarea mediului educational la nevoile reale ale elevei;

Invatatoarea :- stimularea intensiva prin activitatea de consiliere la domiciliu, sprijinirea elevei in parcurgerea materiei in ritm propriu, lucrul diferentiat adaptat nevoilor educationale ale elevei;

Psiholog scolar: ……..- consilierea familiei , supravegherea elevei, colaborarea cu factorii implicati , sprijinirea elevei in parcurgerea materiei in ritm propriu;

Bunicii elevei: supraveghere permanenta, stimulare psihica permanenta, colaborarea cu ceilalti factori implicati; Tratament de specialitate în clinici de profil, spitale.

PROBLEMELE CU CARE SE CONFRUNTĂ ELEVA

Parapareza fascospastica; intelect normal nivel inferior; dificultati de exprimare in scris; dificultati de relationare sociala; Conform certificatului de orientare scolara si profesionala …….., elevei i-a fost recomandata scolarizare la domiciliu pentru anul scolar ……..

Din punct de vedere socio-familial: Eleva este bine îngrijită, este supravegheată în respesctarea medicației și a exercițiilor de recuperare

Evaluare pedagogica:

-cooperanta, motivată, dornică și conștiincioasă

- Motivatia pentru invatare: eleva are dorinta de a realiza sarcinile trasate de activitatile scolare la domiciliu, insa din cauza problemelor pe care le are și a stimei de sine scăzută prezintă unele dificultăți în realizarea sarcinilor.
- Receptivitate-participare-implicare- Participa și se implică la activitatile instructiv-educative la domiciliu.

-Intelegerea si invatarea cognitiva: Înțelege cu ușurința noțiuni noi,realizează temele si sarcinile independent, în însusirea cunostintelor.

Evaluare psihologica:

-Capacitate slaba de efort, concentrarea si stabilitatea atentiei sunt mediu dezvoltate;
- Vocabularul activ este limitat, limbajul expresiv este afectat, se exprima greoi;
- Gandirea este mediu dezvoltata;
-Memoria este mediu dezvoltata;
- Cunoaste relatia cauza-efect;
-Neincredere in propria persoana, stima de sine scazuta;
- Maturitate afectiva neconcordanta cu varsta biologica;
- Din cauza problemelor pe care le are nu are prieteni, nu socializeaza cu copii de varsta ei;
-Motricitatea este grav afectata.

PRIORITĂȚI PENTRU PERIOADA : An scolar ……

Scop: Insusirea competentelor specifice clasei a II-a prin activitati instructiv-educativ la domiciliul elevei

OBIECTIVE CADRU:

- Dezvoltarea abilitatilor cognitive specifice varstei scolare;
- Insusirea competentelor specific e clasei a II-a;
- Dezvoltarea abilitatilor de comunicare cu cei din jur;

STRUCTURA PROGRAMULUI DE INTERVENȚIE PERSONALIZAT

Obiective	**Conținuturi**	**Metode și mijloace de realizare**	**Criterii minimale de apreciere a progreselor**	**Metode și instrumente de evaluare**
Domeniul cognitiv-Comunicare in limba romana -Identificarea semnificatiei unui mesaj oral Identificarea unor informatii dintru-un mesaj; -Identificare sunet, silaba, cuvant, propozitie; Exprimare de mesaje orale; Participa la dialoguri simple; Trasarea elementelor comunicarii dialogate Receptarea unor mesaje scrise; Redactarea de mesaje si situatii de comunicare;	-Realizarea unui desen ; -Oferirea de raspunsuri; -Recunoasterea personajului; -Oferirea de raspunsuri; -Stabilirea de asemanari si deosebiri ; -Jocuri de pronuntie; -analiza si sinteza; -despartiri in silabe; -pozitionarea unui sunet; -numarare silabe, cuvinte; -numararea enunturilor intr-un text -Informatii despre sine, familie; -Formule de adresare; Formulari de enunturi; -Repovestirea unui text; -dialog despre familie; - opinii despre un personaj; - Formulari de intrebari; -exersarea liniei de dialog; -personajele actiunii; -descrierea elementelor (emitator-mesaj-receptor) -citirea unor silabe, cuvinte, enunturi; - recunoasterea autorului, titlului, personajelor; Completarea unei silabe pentru completarea cuvantului, a cuvintelor pentru completarea enunturilor. -scrierea dupa dictare ; - transcrierea; -redactarea unui mic text de (4-5 enunturi); -redactarea biletului, scrisoarea, afisul etc.	Joc: Despre ce e vorba? Cine?, Ce?, Cand?, Unde? Dialogul; Exercitiul; analiza Convorbirea Exercitiul; Audierea unei povesti; Analiza fonetico-sintactica; Exercitiul; Convorbirea Exercitiul; Convorbirea Munca individuala; Exercitiul; Convorbirea Discutia; Exercitiul;	Realizarea corecta a desenului Recunoaste corect personajele din povestea citita ; Identifica sunete, silabe, cuvinte, propozitiilor Formuleaza corect enunturi, reda continutul; Discutii concrete; Raspunsuri clare; Scrierea corecta a elementelor, ce contin dialogul; Realizarea decorarii; Recunoaste silabe intr-un cuvant; Completeaza corect silaba, cuvintele lipsa lipsa; Scrierea corecta Analiza caietului; Se orienteaza in spatiu; Construieste diverse obiecte din figuri geometrice; Recunoaste figuri geometrice; Le foloseste corect ; Completeaza corect sirul dupa anumite criterii; Reproduce corect sunetele; Cunoaste rolul acestor unelte si materiale refolosibile; Executa corect scrierea semnelor grafice;	-aprecieri verbale ; - analiza desenului; -incurajarea; -Stimularea; -Observarea comportamentului; -Aprecieri verbale; Incurajarea; -aprecieri orale; -Fise de lucru; -Incurajare; -Stimulente ; -aprecieri verbale; - stimulente; -Evaluare orala; -Observatia; -Aprecierea verbala; -Evaluare orala; -fisa de lucru;

Domeniul cognitiv-Matematica si explorarea mediului Orientarea si miscarea in spatiu fata de repere; Identifica figurilor si corpurilor geometrice din mediul apropiat; Aflarea termenului necunoscut; Rezolva probleme prin observarea unor regularitati; Manifestare grijulie fata de mediul inconjurator; Scrierea elementelor grafice, a cifrelor, recunoasterea lor, rezolvarea de problem prin semen grafice; Citirea, scrierea, formarea numerelor naturale 0-1000; Compararea numerelor naturale 0-1000; Ordonarea numerelor naturale 0-1000; Efectuarea operatiilor de adunare si scadere 0-1000;	-identificarea pozitiei unui corp; -jocuri de pozitionare; -identificarea pozitiei unei linii; -obiecte construite din corpuri geometrice; -identificarea, numirea formelor geometrice plane; -afla termenul necunoscut ; -completare de siruri de numere; -completarea datelor in tabele realizate prin omisiuni; -producere de sunete din natura; -intretinere spatiul verde; -utilizeaza unelte, materiale; -scrierea elementelor grafice; -Reprezentarea prin desene; -gruparea materialelor dupa un criteriu; -completarea unei multimi; -citirea numerelor naturale; -scrierea lor; -evidentierea cifrei S,Z si U; -Compara grupuri de obiecte; -scrie rezultatul, vecinii numerelor; -identifica numar mare, mic; -numere pare,impare; -Ordonarea crescatoare, descrescatoare; -Exercitii de adunare si scadere; -compunere si descompunere a unor numere;	Exercitiul; Discutia; Exercitii de descoperire; Observatia; Exercitiul; Demonstrati a; Execitiul; Demonstrati a	Recunoaste cifrele; Completeaza multimile; Citeste corect numerele, le scrie, le recunoaste; Recunoaste ordinul cifrei; Compara corect numerele; Recunoaste semnele de comparatie; Ordoneaza corect numerele dupa un anumit criteriu; Efectueaza operatii simple de adunare si scadere cu sprijin material; Folosirea terminologiei specifice.	-incurajarea; -stimulente -aprecieri verbale; -fise de lucru; -stimulente; -observatia; -Fise de lucru; -observatia; -analiza rezultatelor;
Domeniul Psihomotor -Sa-si dezvolte conduite de structura spatio-temporala (sa numeasca ziua care a trecut, ziua care va veni, zilele	-Exercitii de denumire a zilei care a trecut, a zilei care va veni; -Exercitii de denumire a zilelor saptamanii, anotimpurilor , lunilor anului; - Jocuri cu anotimpurile anului, zilele saptamanii, etc	Conversatia ; Explicatia; Fise de lucru cu tematica; Ghicitori;	Cunoaste zilele saptamanii, anotimpurile anului; Cunoaste ceasul, momentele zilei;	Valorificarea permanenta; Evaluarea orala; Aprecieri stimulative;

saptamanii, anotimpurile anului , sa denumeasca si sa aprecieze timpul dupa ceas); Sa-si dezvolte motricitatea generala si motricitatea fina;	- Audierea de cantece despre zilele saptamanii, lunile anului, anotimpuri; -Realizarea de desene, colaje cu aceasta tema; -Exercitii de denumire a orei dupa ceas; -Exercitii de pictat cu palma sau cu dosul palmei ; -Exercitii de modelare a plastilinei pentru a lua forme diferite; -Exercitii de decupare a unor forme respectand conturul imaginii; -Umplerea si golirea unor sticle cu apa; - Exercitii de mobiliatate a tuturor partilor corpului; - Exercitii de mers cu sprijin;	Exercitiul; Explicatia; Lucrul dupa model;	Se instaleaza o finete mai mare in toate gesturile elevei;	Apreciere stimulativa;
Social-afectiv Formarea şi dezvoltarea unor comportamente adaptative în relaţia cu mediul înconjurător (natural şi social); Exersarea conduitei independente pentru integrarea sociala; Stapanirea si motivarea personala prin gestionarea adecvata a trairilor negative; Cresterea increderii in propria persoana;	-Exercitii de recunoastere a propriei identitati prin raportare la mediul in care traieste; -Cunoasterea si identificarea colegilor, a spatiului public familiar; -Exercitii- joc de descriere a propriei persoane sub aspect fizic; Exercitii-joc de numire a lucrurilor care ne reprezinta (jucarii, colectii, camera mea, rechizite, vestimentatie, etc); -Exercitiu- joc de identificare si/ sau descriere a membrilor familiei sub aspect; -Exercitiu- joc de identificare a membrilor familiei, dupa gradul de rudenie(bunica, frate, var, matusa, etc); -Exercitii de autocunoastere; -Exercitii pentru cresterea stimei de sine; -Exercitii pentru gestionarea emotiilor negative -Valorizarea potentialului personal; -Evidentierea si exploatarea punctelor tari, a calitatilor	Exercitiul Conversatia ; Exercitii – joc individualizate; Conversatia ; Incurajarea; Lauda; Problematizarea; Exercitiul; Oferirea de feed-back pozitiv, atunci cand a realizat ceva	Cunoaste datele personale de identitate; Cunoaste datele personale ale rudelor, ale colegilor; Identifica caracteristicile personale ale sale ai ale celorlalti; Reuseste sa-si stapaneasca emotiile negative; Isi recunoaste punctele tari, calitatile; -Cresterea increderii in sine care se poate observa prin schimbarea atitudinii si a comportamentului elevei;	Apreciere stimulativa; Evaluarea orala; Observatia; Evaluarea orala; Observatia comportamentului; Aprecierea stimulativa. Observatia comportamentului;

	elevei, precum si mnimizarea puncetelor slabe, a defectelor acesteia			
Comunicare şi limbaj Exersarea abilităţii de receptare a mesajului verbal şi nonverbal ; - Activarea si dezvoltarea limbajului, utilizarea lui adecvata in situatii concrete; -Dezvoltarea capacitatii de comunicare si a gradului de sociabilitate; - Diminuarea\eliminare a dificultatilor de relationare sociala	-Exercitii de ascultare si intelegere a unor mesaje accesibile, insotite de suport concret-intuitiv (obiectual/ imagistic); -Exercitii de formare a comportamentului de ascultator (exercitii de tip post-auditie privind punerea in corespondenta cuvant-obiect/imagine si enunt scurt-imagine actiune); -Exercitii de verbalizare dupa model; -Discutii pe baza unor texte, a unor povestiri; - Jocuri de punere a unui cuvant auzit cu imaginea corespunzatoare; -Crearea de oportunitati de a lucra in echipa cu invatatoarea ; Crearea de oportunitati de catre familie pentru ca eleva sa petreaca timp impreuna cu copii de varta ei (vizite prin vecini , iesire in aer liber, invitati alti copii la ea acasa, etc	Exercitiul; Conversatia Exercitii de ascultare activa; Explicatia; Conversatia ; Jocul de rol; Joc; Sarcini de lucru in echipa; - vizite - jocul impreuna cu alti copii Excursii, plimbari	Recepteaza si intelege mesajele verbale; Asculta activ interlocutorul; Verbalizeaza dupa model; Poarta discutii pe baza unor texte; Realizeaza corespondenta dintre cuvant si imaginea acestuia; Comunica in echipa, cere ajutor atunci cand are nevoie; -Comunica mai usor si cu persoana straine, etc. Socializeaza Se joaca ; Isi face prieteni	Observatia comportamentului; Aprecierea stimulativa; Aprecieri stimulative; Participarea elevei cu interes la toate activitatile ce i se propun; Aprecieri verbale pozitive; Observatia; Aprecierea stimulativa;
Autonomie personală - Formarea şi educarea unor abilităţi de întreţinere şi igienă personală şi a spaţiului de locuit ; Cunoasterea si recunoasterea unor reguli simple de comportare civilizata; Concentrarea atentiei si dezvoltarea memoriei	-Exercitii de cunoastere a operatiilor de asigurare a igienei personale; -Exercitii de fixare a momentelor din zi cand se impune realizarea igienei personale; Prezentarea de filmulete, prezentari power-point despre bunele maniere, comportare civilizata; Efectuarea unor exercitii de relaxare pentru concentrarea atentiei si dezvoltarea memoriei;	Exercitiul; Explicatia; Conversatia ; Exemplificarea; Vizionarea de filmulete; Povestirea; Problematizarea ;	Isi realizeaza igiena personala corespunzator Se comporta civilizat; -Se imbunatatesc parametrii psihici mentionati; Isi realizeaza un program de studiu pe care il respecta;	Aprecieri verbale pozitive; Observatia; Aprecieri stimulative;

-Organizarea locului de invatare, stabilirea unui orar de studiu	Inlaturarea factorilor distractori Amenajarea cat mai ergonomica a spatiului de studiu	Exercitiul de relaxare; Convorbirea Explicatia		

EVALUAREA PERIODICĂ

- ***Obiective realizate***: Pregatirea instructiv-educativa a copilului de a raspunde pozitiv la activitatile la domiciliu, promovarea unei atitudini deschise, de comunicare deschisa cu cei din jur.

- ***Dificultăți întâmpinate***: Eleva comunica greu deoarece mediul de comunicare este restrans si la un nivel scazut de educatie. Oboseste foarte repede si are nevoie de pauze lungi intre obiectele de studiu.

- ***Metode cu impact ridicat:***
  - → Pozitiv- lauda, incurajarea, folosirea stimulentelor, produsele de lucru(caietul de teme,fisele de evaluare, creatiile.

  - → Negativ- blamarea, fixarea unor obiective nerealiste,

Revizuirea programului de intervenție educațional – terapeutică (în funcție de rezultatele evaluărilor periodice)

- Dupa realizarea evaluarilor periodice (care a constat intr-o analiza detaliata a obiectivelor), planul de interventie personalizat nu a suportat modificari .

Recomandări particulare:

Continuarea lucrului diferentiat, terapie de specialitate din clinici, profesor de sprijin.

Rolul și modul de implicare a părinților în program:

Bunicii au fost incurajati sa fie alaturi de copil, constienti de cerintele speciale ale copilului, sa aiba multa rabdare, incredere, sa acorde atentie pozitiva la eforturile copilului, sa constientizeze ca este nevoie de timp si efort din partea lor, de a sesiza, anticipa si a repeta situatii educative pentru intelegerea manifestarilor copilului.

Întocmit, Psiholog școlar,

Învățător

Semnătură: Directorul unității școlare,

PLAN DE INTERVENȚIE PERSONALIZAT

Profesor psihopedagogie specială Nacev Liliana
Liceul Teoretic Special "Iris" Timișoara

I. Date personale:

Numele şi prenumele elevului : **S. R.**

Data naşterii: 9.03.2008

Clasa: a IX-a B

II. Concluziile evaluării complexe :

-din punct de vedere medical*:*

Sindrom Down; Retard psihomotor; Retard mintal sever; dislalie polimorfă.

Diagnostic oftalmologic: STRABISM CONVERGENT, HIPERMETROPIE MEDIE

-din punct de vedere psihopedagogic: Nivelul achiziţiilor şcolare este redus datorită retardului mintal; Foloseşte holofraze în exprimare; Are însuşit conceptul de culoare şi ştie toate literele însă prezintă tulburări de limbaj (dislalie); Psihomotricitate fină afectată – nu reuşeşte să scrie literele decât dacă urmează linia punctată şi este sprijinit în acest sens. Necesită sprijin şi stimulare permanentă.

- ***Evaluare iniţială (8-12 septembrie 2023)***

Instrumente utilizate în evaluare: Au fost aplicate „*Grila educativă de evaluare globală"* şi „*Probe de evaluare a nivelului de dezvoltare neuropsihomotorie a copiilor"*

- ***Concluziile evaluării iniţiale*:**

Autonomia funcţiilor fundamentale	Este parţial autonom în ceea ce priveşte funcţiile fundamentale: mănâncă singur însă nu are capacitatea de a se îmbrăca singur, de a se orienta singur în spaţiu sau de a-şi realiza singur igiena corporală.
Comportament relaţional şi emotiv	Este liniştit, calm, prietenos însă nu stabileşte relaţii cu ceilalţi conform vârstei (Sindrom Down, retard mintal). Totuşi, la nivelul clasei este foarte bine integrat.
Psihomotricitatea	Motricitate grosieră şi fină deficitare; nu-şi cunoaşte schema corporală proprie şi pe cea a partenerului.
Competenţe logico-matematice şi funcţia simbolurilor	Nivel de dezvoltare intelectuală este redus, competenţe logico-matematice extrem de scăzute.
Educaţia lingvistică;	Limbaj foarte slab dezvoltat şi neinteligibil; foloseşte preponderent gesturi şi mimică în comunicare.

Data de elaborare a programului: 25 Septembrie 2023

Perioada de aplicare a programului de intervenţie: Semestrul I al anului şcolar 2023-2024

SCOP:

- **Formarea unei conduite independente pentru integrarea în plan social.**

OBIECTIVE DE REFERINŢĂ:

- **Stimularea şi dezvoltarea limbajului expresiv (oral);**
- **Stimularea capacităţii de orientare spaţială şi temporală;**
- **Dezvoltarea motricităţii fine.**

Observaţie: Activităţile se fac în paralel: Stimularea limbajului; Orientare spaţio-temporală; Dezvoltarea motricităţii fine.

EVALUAREA:

CRITERII DE PERFORMANŢĂ:

- Rezolvă sarcina în cel putin 8 din zece incercări, la două şedinţe consecutive;
- Pentru limbajul verbal -rosteşte cuvântul (inițial, în primele etape ale intervenției);
  - face propoziţii scurte (cu subiect şi predicat – Ex: „Eu mănânc.")

Program de intervenţie personalizată

An şcolar 2023-2024

Semestrul I

OBIECTIV DE REFERINŢĂ	OBIECTIVE OPERAŢIONALE	ACTIVITĂŢI	MATERIALE
I.Stimularea şi dezvoltarea limbajului expresiv	**I.1.¤ Să potrivească obiectele/pictogramele, în funcţie de categoria cărora le corespund.** **I.2.¤ Să numească (oral) obiectul (concret sau reprezentat in pictogramă).** **I.3.¤ Să numească funcţiile lucrurilor din mediul său de viaţă.** **I.4.¤ Să numească funcţiile spaţiilor/locaţiilor** **I.5.¤ Să numească acţiunea reprezentată in imagini.**	- **Potriviriobiecte** (pictograme/obiecte concrete pe categorii şi denumirea acestora (Ex. dormitor, baie, etc) **Categorii** vizate: -Alimente de bază; -Fructe şi legume; -Animale şi păsări domestice/sălbatice. **- Funcţiile obiectelor şi locaţiilor** din mediul ambiant: „Ce faci cu creionul? – Scriu!"; „Ce faci în dormitor – Dorm!" **- Expresiv-acţiuni**: elevului i se arată câte o pictogramă în	Obiecte concrete/ pictograme cu obiecte familiare, din locuinţă, pe categorii: dormitor, baie, bucătărie; Pictograme Imagini Obiecte/locaţii concrete Imagini reprezentând

	I.6 .¤ Să formuleze propoziţii scurte, după imagini, cu subiect si predicat.	care este prezentată o acţiune, copilul fiind obişnuit prin exerciţiu, să spună ce face persoana din imagine. (ex. „ce face fata?" – „face curat"/ „ se joacă" - în funcţie de imaginea prezentată).	acţiuni familiare; Imagini-Secvenţe din poveşti.
	I.7. ¤ Să-şi spună numele; **I.8. ¤ Să spună adresa unde locuieşte;**	**Exerciţii de memorare a datelor personale** elementare; Jocuri de rol pentru a învăţa răspunsuri-tip în situaţii specifice (de exemplu – dacă se rătăceşte să ştie cum să răspundă la întrebări precum: „Cum te numeşti?"; „Unde locuieşti ?", etc.	
II. Stimularea capacităţii deorientare spaţială şi temporală;	**Aranjează secvenţele**	¤ **Imagini puzzle** simple, din 2, 3 şi 4 piese; ¤ Aranjarea **secvenţelor logice** ale imaginii pentru a construi o poveste care să se refere la momentele zilei. (initial două secvenţe, de ex. copilul se trezeste şi copilul se spală pe dinţi), apoi, în funcţie de evolutia copilului, se trece la un grad de dificultate mai mare (mai multe secvenţe De ex.: Copilul se trezeşte, copilul se spală pe dinţi, copilul se	Puzzle 2, 3, 4 piese; Imagini (secvenţe decupate) Imagini Fotografii Pictograme

		joacă apoi ia masa de prânz); ¤ **Exerciţii de ordonare** a pictogramelor după momentele zilei (dimineaţa, prânz, seara); ¤ **Alcătuirea orarului şcolar** din pictograme şi orientarea în funcţie de acesta.	
		¤ Fişe, Jocuri şi activităţi prin care sunt însuşite **conceptele** *mare-mic; sus-jos; deasupra-dedesubt; lung-scurt; curat-murdar*	Foi,fişe de lucru; jocuri, obiecte diverse.
		-Jocuri/exerciţii de învăţare a conceptelor spaţiale -Jocuri de orientare în spaţiu: „Du-te şi adu obiectul!” – „unde era obiectul?”	Obiecte diverse
III. Dezvoltarea motricităţii fine.	**Scrie literele mari de tiparA, B, D P, R, independent.**	¤ Imitaţie motrică grosieră („Fă aşa!”); ¤ Ploaie cu degetele; ¤ Exerciţii/jocuri cu degetele şi cu mâinile: - caută bilele în făină; - prinde clamele de rufe pe carton; - exerciţii de înşiretare; - toarnă orezul dintr-un recipient în altul; - Desenează în făină/griş	Făină de porumb Griş colorat cu colorant alimentar Orez Boabe de fasole Mărgele mari/bile Clame de rufe Jocuri de lego; Joc „Micul meşter” (ciocan din plastic, şuruburi din plastic)

		colorat; -Exerciţii de punctare cu vârful creionului pe linia punctată.	Foi de hârtie, creion
		¤ Elemente grafice – desenează elementele grafice urmând linia punctată; ¤ Colorare în contur;	Fişe de lucru Desene punctate Fişe de colorat
		¤ Exerciţii de scriere a literelor mari de tipar, urmând linia punctată; ¤ Exerciţii de scriere aliterelor mari, independent, fără linii punctate.	Fişe de lucru Fişe de colorat

Prin acest program s-au rmărit:

- recuperarea laturilor disfuncţionale;
- antrenarea elevului în activităţi plăcute pentru a-l stimula;
- antrenarea elevului în activităţi extracurriculare;
- dezvoltarea motricităţii generale şi a finei motricităţi;
- dezvoltarea autonomiei personale şi sociale;
- dezvoltarea capacităţii de orientare şi adaptare la mediu;
- dezvoltarea atitudinilor pozitive de relaţionare în grup;

Rolul și modul de implicare a părinţilor în program:

- Țin legătura cu cadrele didactice;
- Participă la ședințe de consiliere;
- Comunică periodic cu cadrul didactic de sprijin;
- Ajută copilul în realizarea sarcinilor;

Concluzii, observaţii, recomandări

.....
.....

Școala Gimnazială Miron Costin Suceava
nr. din

Avizat,

CURRICULUM ADAPTAT
DISCIPLINA: MATEMATICĂ
CLASA A VIII-A

Numele și prenumele elevului:
Certificat de orientare școlară și profesională:
Diagnostic (cf. certificatului):
Întocmit: prof. Boiciuc Zanfirica
nr. de ore pe săptămână: 4 din care 2 ore algebră, 2 ore geometrie
nr. de săptămâni: 35 - 2 = 33
Modulul I, S7, Programul Național Școala Verde
Modulul II, S7, Programul Național Școala Altfel

Competențe generale:
1. Identificarea unor date, mărimi și relații matematice în contextul în care acestea apar
2. Prelucrarea unor date matematice de tip cantitativ, calitativ, structural cuprinse în diverse surse informaționale
3. Utilizarea conceptelor și a algoritmilor specifici în diverse contexte matematice
4. Exprimarea în limbajul specific matematicii a informațiilor, concluziilor și demersurilor de rezolvare pentru o situaţie dată
5. Analizarea caracteristicilor matematice ale unei situaţii date 6. Modelarea matematică a unei situaţii date, prin integrarea achizițiilor din diferite domenii

ALGEBRĂ

Modulul I

Unitatea de învățare	Competențe	Activități de învățare	Conținuturi	Strategii didactice/de evaluare
INTERVALE DE NUMERE REALE. INECUAȚII ÎN $\mathbb{R}$	1.1. Recunoașterea apartenenţei unui număr real la o mulțime	Citirea nulțimilor Scrierea unei mulțimi Precizarea apartenenței	• Mulțimi definite printr-o proprietate comună a elementelor lor	- explicația -exercițiul

	2.1. Efectuarea unor operații cu intervale numerice reprezentate pe axa numerelor sau cu mulțimi definite printr-o proprietate a elementelor ei 4.1. Folosirea terminologiei aferente noțiunilor de mulțime, de interval numeric și de inecuații	unui element la o mulțime Citirea de intervale Scrierea unui interval după dictare Reprezentarea unui interval pe axa nr reale Efectuarea de operații cu intervale Identificarea de inecuații Citirea unei inecuații Recunoașterea tipurilor de termeni dintr-o inecuație Determinarea mulțimii soluției unei inecuații	• Intervale numerice şi reprezentarea lor pe axa numerelor; intersecţia şi reuniunea intervalelor • Inecuaţii de forma ax b + ≥ 0 , (≤ < > , ,) , unde a b, ∈ℝ • Evaluare	-fișa de lucru -observarea sistematică a elevului -aprecierea verbală - încurajarea

Modulul II

Unitatea de învățare	Competențe	Activități de învățare	Conținuturi	Strategii didactice/de evaluare
CALCUL ALGEBRIC ÎN ℝ	1.2. Identificarea componentelor unei expresii algebrice 2.2. Aplicarea unor reguli de calcul cu numere reale exprimate prin litere	Scrierea, citirea de nr reale reprezentate prin litere Identificarea termenilor/termenilor asemenea dintr-o expresie dată Efectuarea de calcule de bază cu nr reale reprezentate prin litere Cunoașterea formulelor de calcul prescurtat	• Operații cu numere reale reprezentate prin litere (adunare, scădere, înmulţire, împărţire, ridicare la putere); reducerea termenilor asemenea • Formule de calcul prescurtat $(a \pm b)^2 = a^2 \pm 2ab + b^2$, unde $a, b \in \mathbb{R}$ $(a-b)(a+b) = a^2 - b^2$, unde $a, b \in \mathbb{R}$ • Evaluare	explicația -exercițiul -fișa de lucru -observarea sistematică a elevului -aprecierea verbală - încurajarea

Modulul III

Unitatea de învățare	Competențe	Activități de învățare	Conținuturi	Strategii didactice/de evaluare
CALCUL ALGEBRIC ÎN $\mathbb{R}$	1.2. Identificarea componentelor unei expresii algebrice 2.2. Aplicarea unor reguli de calcul cu numere reale exprimate prin litere	Descompunerea unor expresii simple aplicând metodele de descompunere Recunoașterea/citirea de fracții algebrice Efectuarea de operații de bază cu fracții algebrice Rezolvări de ecuații de forma $ax^2 + bx + c = 0$ - identificarea coeficienților - calcularea discriminantului ecuației - calcularea soluțiilor confor formulei	• Descompuneri în factori utilizând reguli de calcul în $\mathbb{R}$ (factor comun, grupare de termeni, formule de calcul prescurtat) • Fracţii algebrice; operații cu acestea (adunare, scădere, înmulțire, împărțire, ridicare la putere) • Ecuaţii de forma 2 ax bx c + + = 0 , unde a b c , , $\in\mathbb{R}$ • Evaluare	explicația -exercițiul -fișa de lucru -observarea sistematică a elevului -aprecierea verbală - încurajarea

Modulul IV

Unitatea de învățare	Competențe	Activități de învățare	Conținuturi	Strategii didactice/de evaluare
CALCUL ALGEBRIC ÎN $\mathbb{R}$	1.3. Identificarea unor dependenţe funcţionale în diferite situaţii date 2.3. Descrierea unei dependenţe funcţionale într-o situaţie dată, folosind diagrame, tabele sau formule	Identificarea, citirea, scrierea unei funcții Precizarea domeniului, codomeniului și a legii de corespondență Exprimarea unei funcții cu ajutorul diagramei, tabelului Reprezentarea de puncte în sistemul de coordonate XOY	•Funcții definite pe mulțimi finite, exprimate cu ajutorul unor diagrame, tabele, formule; graficul unei funcții, reprezentarea geometrică a graficului unor funcții numerice • Funcţii de forma f D: → $\mathbb{R}$, f x ax b ( ) = + , unde a şi b sunt numere reale şi D este o mulţime finită de numere reale sau un interval nedegenerat; interpretare geometrică; lecturi grafice • Elemente de statistică: indicatorii tendinţei centrale (frecvenţă, medie, mediană, mod şi amplitudine a unui set de date) •Evaluare •Rezolvări de teste tip evaluare națională	explicația -exercițiul -fișa de lucru -observarea sistematică a elevului -aprecierea verbală - încurajarea

Modulul V

Unitatea de învățare	Competențe	Activități de învățare	Conținuturi	Strategii didactice/de evaluare
Recapitulare		Rezolvări de exerciții recapitulative de bază pentru fiecare conținut.	Intervale de numere reale. Inecuații în R Calcul algebric în R Funcții Rezolvări de teste tip evaluarea națională Evaluare finală	- explicația -exercițiul -fișa de lucru -observarea sistematică a elevului -aprecierea verbală - încurajarea

GEOMETRIE

Modulul I

Unitatea de învățare	Competențe	Activități de învățare	Conținuturi	Strategii didactice/de evaluare
ELEMENTE ALE GEOMETRIEI ÎN SPAŢIU	1.4. Identificarea unor figuri plane sau a unor elemente caracteristice acestora în configuraţii spaţiale date 2.4. Reprezentarea, prin desen sau prin modele, a unor configuraţii spaţiale date	Identificarea/citirea/scrierea/reprezentarea figurilor plane Recunoașterea/citirea/reprezentarea corpurilor geometrice Identificarea elementelor unui corp geometric	• Puncte, drepte, plane: convenţii de notare, reprezentări, determinarea dreptei, determinarea planului, relaţii între puncte, drepte şi plane • Corpuri geometrice: piramida, piramida regulată, tetraedrul regulat; prismă dreaptă,	- explicația -exercițiul -fișa de lucru -observarea sistematică a elevului -aprecierea verbală - încurajarea

			paralelipiped dreptunghic, cub; cilindru circular drept; con circular drept; reprezentare, elemente caracteristice, desfășurări • Evaluare	

Modulul II

Unitatea de învățare	Competențe	Activități de învățare	Conținuturi	Strategii didactice/de evaluare
ELEMENTE ALE GEOMETRIEI ÎN SPAŢIU	1.4. Identificarea unor figuri plane sau a unor elemente caracteristice acestora în configuraţii spaţiale date 2.4. Reprezentarea, prin desen sau prin modele, a unor configuraţii spaţiale date	Recunoașterea dreptelor paralele în plan și în corpuri date Realizarea de secțiuni în corpuri date Identificarea elementelor în corpurile studiate Recunoașterea dreptelor perpendiculare în plan și în corpuri date Identificarea secțiunilor axiale în corpurile studiate	• Paralelism: drepte paralele, unghiul a două drepte, dreaptă paralelă cu un plan, plane paralele, aplicații: secţiuni paralele cu baza în corpurile geometrice studiate; trunchiul de piramidă şi trunchiul de con circular drept (descriere şi reprezentare) • Evaluare • Perpendicularitate: drepte perpendiculare, dreaptă perpendiculară pe un plan, aplicații: înălţimea unei piramide, înălţimea unui con circular drept, distanţa dintre două plane paralele, înălţimea	- explicația -exercițiul -fișa de lucru -observarea sistematică a elevului -aprecierea verbală - încurajarea

			prismei drepte, a paralelipipedului dreptunghic, a cilindrului circular drept, a trunchiului de piramidă/con circular drept; plane perpendiculare, aplicații: secțiuni diagonale, secțiuni axiale în corpurile studiate • Evaluare	

Modulul III

Unitatea de învățare	Competențe	Activități de învățare	Conținuturi	Strategii didactice/de evaluare
ELEMENTE ALE GEOMETRIEI ÎN SPAŢIU	1.4. Identificarea unor figuri plane sau a unor elemente caracteristice acestora în configuraţii spaţiale date 2.4. Reprezentarea, prin desen sau prin modele, a unor configuraţii spaţiale date	Proiectarea de puncte pe o dreaptă, plan Proiectarea de segmente pe o dreaptă, plan Lecturarea de probleme rezolvate în care apare unghiul diedru, în care se aplică teorema celor trei perpendiculare.	• Proiecţii de puncte, de segmente şi de drepte pe un plan; • Unghiul dintre o dreaptă şi un plan, aplicație: lungimea proiecţiei unui segment; • Unghi diedru, unghi plan corespunzător diedrului; unghiul a două plane; plane perpendiculare • Teorema celor trei perpendiculare; calculul distanţei de la un punct la	- explicația -exercițiul -fișa de lucru -observarea sistematică a elevului -aprecierea verbală - încurajarea

			o dreaptă; • calculul distanţei de la un punct la un plan; • calculul distanţei dintre două plane paralele • Evaluare	

Modulul IV

Unitatea de învățare	Competențe	Activități de învățare	Conținuturi	Strategii didactice/de evaluare
ARII ŞI VOLUME ALE UNOR CORPURI GEOMETRICE	1.4. Identificarea unor figuri plane sau a unor elemente caracteristice acestora în configuraţii spaţiale date 2.4. Reprezentarea, prin desen sau prin modele, a unor configuraţii spaţiale date 1.5. Identificarea corpurilor geometrice şi a elementelor metrice necesare pentru calcularea ariei sau a volumului acestora 2.5. Prelucrarea unor date caracteristice ale corpurilor geometrice studiate în vederea	Proiectarea de puncte pe o dreaptă, plan Proiectarea de segmente pe o dreaptă, plan Lecturarea de probleme rezolvate în care apare unghiul diedru, în care se aplică teorema celor trei perpendiculare.	• Proiecţii de puncte, de segmente şi de drepte pe un plan; • Unghiul dintre o dreaptă şi un plan, aplicație: lungimea proiecţiei unui segment; • Unghi diedru, unghi plan corespunzător diedrului; unghiul a două plane; plane perpendiculare • Teorema celor trei perpendiculare; calculul distanţei de la un punct la o dreaptă; • calculul distanţei de la un punct la un plan; • calculul distanţei dintre două plane paralele	- explicația -exercițiul -fișa de lucru -observarea sistematică a elevului -aprecierea verbală - încurajarea

	calculării unor elemente ale acestora 3.5. Alegerea metodei adecvate pentru calcularea unor caracteristici numerice ale corpurilor geometrice		• Evaluare	

Modulul V

Unitatea de învățare	Competențe	Activități de învățare	Conținuturi	Strategii didactice/de evaluare
RECAPITULARE FINALĂ		Rezolvări de exerciții recapitulative de bază pentru fiecare conținut.	Elemente ale geometriei în spațiu Arii și volume ale unor corpuri geometrice Rezolvări de teste tip evaluare națională Evaluare finală	- explicația -exercițiul -fișa de lucru -observarea sistematică a elevului -aprecierea verbală - încurajarea

PLAN DE INCLUDERE ȘI MENȚINERE – FAMILIE MONOPARENTALĂ

PROFESOR PREȘCOLAR CHIȘ MARIANA,
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT VOINICELUL

An școlar - 2023-2024
Numele şi prenumele preşcolarului: T. D., Grupa : Mijlocie,
Data nașterii: 18.09.2019
Domiciliul: Satu Mare, Județul Satu Mare
Unitatea şcolară: GRĂDINIŢA CU PROGRAM PRELUNGIT VOINICELUL

Date personale:

Se referă la un caz monoparental, copilul are 4 ani 2 luni, Este în grija mamei: tatăl l-a părăsit înainte să se nască copilul.
Simțind din plin lipsa paternă, ceea ce a dus la in timp la labilitate emoțională, lipsă de concentrare a atenției, dezinteres față de activitățile grăiniței, lipsă de receptivitate la observații, deranjează permanent în timpul activității, nu respectă regulile grupului, nu manifestă răbdare și face alte activități decât ceea ce i se cere...;
Afectivitate: emotivitate, imatur emoţional, dependenţa de adult.
Psihomotricitate: coordonarea motrică generala relativ bună.
Trasături cu caracter în devenire: neîncrederea în sine, timiditate, nehotarâre, nesiguranţa.
Stare de sănătate: relativ bună, îmbolnavirea frecventă a căilor respiratorii.

OBIECTIVELE PROGRAMULUI:

Pe termen lung:

• Descoperirea şi folosirea potenţialului psihic de învăţare ale preşcolarului, a ritmului propriu de achiziţie, prin observarea zilnică şi prin concentrarea tuturor informaţiilor din cadrul familiei;
• Dezvoltarea exprimării orale, înţelegerea şi utilizarea corectă a semnificaţiilor structurilor gramaticale;
• Dezvoltarea expresivităţii şi creativităţii;
• Dezvoltarea motricităţii mâinilor, dar şi a altor părţi ale corpului;
• Dezvoltarea capacităţilor de calcul matematic;

Pe termen scurt:

• Formarea abilităţilor de comunicare;
• Formarea abilităţilor de participare la activități;
• Dezvoltarea capacităţilor de scriere a elementelor grafice;
• Partciparea la activităţi de grup;
• Dezvoltarea capacităţilor de numărare şi efectuare a calculului matematic, oral şi în scris;

SCOPURILE PROGRAMULUI:

• Reducerea şi eliminarea lacunelor din cunoştinţele preşcolarului;
• Educarea exprimării verbale corecte din punct de vedere fonetic, lexical şi sintactic;
• Formarea deprinderilor de scriere corectă a elementelor grafice şi a literelor mari de tipar;
• Cunoaşterea şi utilizarea conceptelor specifice matematicii;
• Dezvoltarea capacităţilor de explorare/investigare şi rezolvare de probleme;
• Formarea şi dezvoltarea capacităţii de a comunica utilizând limbajul matematic;

OBIECTIVELE PROPUSE:

- Să integreze copilul în colectivul grupei;
- Să diminueze deficienţele comportamentale, de comunicare și socializare;

- Să creeze un cadru pedagogic şi afectiv optim pentru preșcolar;

OBIECTIVE PENTRU PREȘCOLAR:

- Să interacţioneze cu adulţii şi cu colegii;
- Să minimalizeze impactul tulburărilor de comportament;
- Să comunice oral cu cei din jur, în ritmul propriu;
- Să participe la activitățile scolare si extraşcolare;
- Să contribuie la realizarea portofoliului personal;
- Să realizeze comunicarea prin jocuri de rol, inclusiv prin nonverbal; să raspundă sarcinilor și regulilor de grup fără agresivitate și atitudini refractare.

ACTIVITĂŢILE PROPUSE:

1. ***Includerea preșcolarului în colectiv***
   - Încurajarea colegilor în manifestarea unei atitudini pozitive, prietenoase şi de întrajutorare faţă de T. D.

***2. Comunicarea*:**

- educatoare-copil - prin activitatea de predare-învăţare-evaluare-ameliorare;
- copil-copil: prin jocuri de rol, ajutor şi sprijin în echipă, discuţii în timpul liber, jocuri; întalniri la spatii de joacă,
- copil-familie: prin informarea familiei de către copil referitor la activităţile educative desfăşurate, prin discuţii libere despre comportamentul la grădiniță;
- educatoare-familie: prin şedinţe cu părinţii, ore de consiliere parentală, informare asupra dificultăţilor întâmpinate de copil la grădiniță;

***3. Organizarea clasei*:**

- Aşezarea preșcolarului cât mai aproape de educatoare,
- Amplasarea lângă un copil cu comportament normal, liniștit si conștiincios;
- Organizarea activităţilor pe echipe;

***4. Activități educative*:**

- Activizarea participării la activități a copilului; Aplicarea unor teste mai simple, cu o durată de rezolvare mai mare;
- Fişe de lucru diferenţiate;
- Activităţi de recuperare şi dezvoltare a cunoştinţelor după program:
- Activităţi extracurriculare, implicarea în serbări, concursuri și activități preferate;

***5. Competențe individuale*:**

- Abilităţi în aria curriculară Arte prin încurajarea exprimării cu ajutorul activităţilor de educaţie plastică;
- Realizarea unor lucrări practice în care să dovedească pricepere şi îndemânare;
- Dezvoltarea capacităţilor motrice;

6. Sprijin individual:

- Învăţarea copil-copil stimulează preșcolarul cu tulburări de atenție și concentrare prin ajutorul acordat de colegi în rezolvarea unor sarcini de lucru;
- Organizarea muncii printr-un program atractiv, pentru acasă;
- Activitate individuală de lucru și jocuri diverse, acasă şi la grădiniță,
- Activități sportive organizate, ștafete, concursuri individuale și pe echipe;

***7. Mijloace de sprijin*:**

- Material didactic adecvat (jucării din grupă, jetoane, imagini, jaloane , obstacole, tunel, spalier, podețe pentru parcurs aplicativ, material intuitiv);
- Fişe de lucru diferenţiate;

***8. Managementul comportamentului*:**

- Recompensarea comportamentului pozitiv;
- Lauda, evidenţierea, premierea;

9. Munca în echipă:

- Parteneriat şi consultanţă cu persoanele implicate (*familie, consilier)*

10.Prin acest program am urmărit:

- recuperarea laturilor disfuncţionale;
- structurarea unor comportamente dezirabile (elaborarea unor modele de comportament cu un grad mare de adaptare şcolară şi socială);
- antrenarea copilului în activităţi plăcute pentru a-l stimula;
- antrenarea prescolarului în activităţi extracurriculare;
- dezvoltarea motricităţii generale şi a finei motricităţi;
- îmbogăţirea, precizarea şi activizarea vocabularului;
- dezvoltarea autonomiei personale şi sociale;
- dezvoltarea capacităţii de orientare şi adaptare la mediu;
- dezvoltarea atitudinilor pozitive de relaţionare în grup.

***11. Evaluare*:**

- Fişe de lucru, evaluare curentă;
- Implicarea în activităţile grupei şi activități extraşcolare;
- Promovarea rezultatelor pozitive prin popularizarea în colectivul clasei;
- Monitorizarea progresului preșcolarului.

RECOMANDARI

- Reluarea unor secvenţe din planul propus anterior;
- Stimulare permanentă, activităţi complementare;
- Implicarea familiei în planurile elaborate ulterior.

Bibliografie:

1.* * * Curriculum pentru educație timpurie, (2019), M.E.N.

2. Repere fundamentale în învăţarea şi dezvoltarea timpurie a copilului de la naştere la 7 ani (OMECTS nr. 3851 din 17 mai 2010.)

3. Drugaș, I., Bîrlea, D., Bonchiș, E., (2008), Educăm și vindecăm prin…povești, Oradea: Editura Universității din Oradea,

4.Potrovai, D., (2011) Dezvoltarea abilităților socio-emoționale ale copiilor în vârstă de 3-10 ani, Bucureşti: Editorul materialului: Fundaţia COPIII NOŞTRI;

5.Rocco.M.,(2004) Creativitatea şi inteligenta emoţională. Iaşi: Editura Polirom;

PROGRAM DE INTERVENŢIE PERSONALIZAT (PIP)

PROF. CENUȘĂ ELENA-IONELA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ MITROPOLIT IACOB PUTNEANUL, PUTNA

Nr: 106/9.10.2023

Limba și literatura română

Numele şi prenumele beneficiarului:T.A.GHE.

Data şi locul naşterii: 19.04.2013, Radauti

Domiciliul: Gura-Putnei

Şcoala / instituţia Şcoala Gimnazială „Mitropolit Iacob Putneanul”, Putna (Gura-Putnei)

Clasa a IV- a

Echipa de lucru (se vor preciza cadrele didactice implicate, alți specialiști)

- prof.înv. primar: Cenusa Elena-Ionela
- sprijin din familie : T.D (mama)

Nr. de înregistrare în unitatea școlară a planului de servicii individualizat 106/9.10.2023

Problemele cu care se confruntă copilul(rezultatele evaluării complexe)- tulburare de limbaj, sindrom hyperkinetic cu deficit de atenție

Priorităţi pentru perioada: 11 septembrie - 20 decembrie 2023

Extragerea unor informații esențiale dintr-un text audiat;

Formulare de opinii în legatură cu personajele ce apar într-un text/ în legatură cu faptele acestora;

Aplicarea unor reguli privind scrierea unor ortograme;

Descrierea unui personaj cu sprijin / cu întrebări ajutătoare;

Să identifice înțelesul unor cuvinte noi;

Structura programului de intervenţie personalizat :

1.Obiectiv: 1.1 Identificarea unor informaţii variate dintr-un text audiat

2.Conținuturi: Textul literar. Textul narativ- titlul, autorul, personajele

Activități de învățare:

Identificarea unor pesonaje din textele audiate;

Stabilește valoarea de adevăr a unor propoziții, referitoare la conținutul textului;

Ordonarea cronologică a imaginilor, care vizează conținutul textului;

Asocierea personajelor cu faptele acestora;

Identificarea înțelesului unor cuvinte prin raportare la conținutul textului;

Completarea unor enunțuri lacunare cu informații din textul audiat.

3. Metode şi mijloace de realizare: exerciţiul, exerciţiul lingvistic, explicația, problematizarea

4. Perioada de intervenţie: 11 sept. – 1 oct. 2023

5. Criterii minimale de apreciere a progreselor :

Completează trei din cinci enunțuri lacunare cu informații din text.

Identifică titlul și autorul textului.

Completează spațiile lacunare cu o parte din cuvintele noi.

Formulează răspunsuri simple, fără a fi integrate corect în propoziții.

Stabilește valoarea de adevăr pentru trei propoziții din cinci.

6. Metode şi instrumente de evaluare: observare sistematică, proba scrisă.

1.Obiectiv: 2.1 formularea unor enunțuri proprii în situații concrete de comunicare

2. Conţinuturi : Propoziția/ enunțul- Integrarea cuvintelor noi în enunțuri

Activități de învățare:

Alcătuirea unor propoziții care vizează formularea unor solicitări, permisiuni, rugăminți etc.

Transformarea și completarea unor enunțuri după modele date;

Formularea unor enunțuri după ilustrații sau folosirea unor cuvinte noi;

Participarea la jocuri de rol care vizează implicarea personajelor descoperite în textele oferite;

3. Metode şi mijloace de realizare: conversația, explicația, jocul didactic, observația, conversația euristica.

4. Perioada de intervenţie: 1 oct.- 11. nov. 2023

5. Criterii minimale de apreciere a progreselor:

Formulează propoziții simple/ propoziții destul de minimal formulate.

Formulează propoziții simple după trei ilustrații din cinci, fără a utiliza cuvintele noi întâlnite în text.

Enumeră trăsăturile fizice ale unui personaj.

Formulează date referitoare la familie.

6. Metode şi instrumente de evaluare: observarea sistematică, proba orala ,autoevaluare.

1.Obiectiv: 3.1 Citirea unor mesaje scrise, întâlnite în mediul cunoscut, cu sprijin.

2. Conţinuturi: Alfabetul limbii române

Activități de învățare:

Citirea cuvintelor, enunţurilor, textelor scurte

Citirea în forme variate a textelor oferite;

Citirea selectivă a textelor;

Citirea în ritm propriu a unor texte cunoscute;

Citirea unor propoziții utilizând intonația potrivită;

Identificarea alineatelor, paragrafelor, a titlului și autorului.

3. Metode şi mijloace de realizare: conversația, explicația, jocul didactic, exercițiul, demonstrația, observația.

4. Perioada de intervenţie: 11. nov- 29 nov. 2023.

5. Criterii minimale de apreciere a progreselor:

Citește în ritm propriu , dar nu respectă intonația corespunzătoare.

Identifică alineatele.

Identifică titlul și autorul.

6. Metode şi instrumente de evaluare: Observarea sistematică

1. Obiectiv: 4.1 Scrierea unor mesaje, în diverse contexte de comunicare

2. Conţinuturi: Scrierea funcţională

Copieri (texte de maxim 50 de cuvinte)

Transcrieri (texte de maxim 50 de cuvinte)

Dictări (texte de maxim 40 de cuvinte)

Activități de învățare:

-copieri şi transcrieri de litere, silabe, cuvinte, propoziţii

-copierea unor texte scurte, exersând încadrarea în spaţiul paginii, respectarea proporţiei între litere şi a

spaţiului între cuvinte

-transcrieri selective de cuvinte şi fraze dintr-un scurt text pe teme cunoscute;

-identificarea unor ortograme;

-scrierea corectă a unor propoziţii pe caiet dictando, caiet cu foaie velină.

3. Metode şi mijloace de realizare: Explicația, conversația, exercitiul, jocuri didactice, observația, demonstrația.

4. Perioada de intervenţie: 2 dec- 20 dec. 2023

5. Criterii minimale de apreciere a progreselor:

-copiază un fragment de 20 de cuvinte,

-respectă așezarea titlului,

-respectă parțial proporția literelor,

-transcrie corect propoziții simple, uzuale.

6. Metode şi instrumente de evaluare : proba scrisa, proba orala.

Evaluarea periodică:

Obiective realizate:

-oferă informații despre familie ,

-identifică informațiile esențiale din textul audiat,

-alcatuiește propoziții utilizând punctul, semnul întrebării și semnul exclamării,

-citește texte scurte în ritm propriu,

-identifică trăsăturile fizice ale unui personaj,

Dificultăţi întâmpinate:

-corectarea greșelilor de scriere în cadrul unor texte ,

-identificarea unor elemente de detaliu dintr-un text audiat/citit,

-respectarea spațiului de scriere,

-oferirea unor informații despre mediul înconjurător,

-realizarea portretului detaliat al unui personaj,

-scrierea corectă a unor ortograme.

Metode cu impact ridicat :

- pozitiv:

- lauda/dezaprobarea;

- acordarea de ajutor/ îndrumare diferenţiată;

- încurajarea autoaprecierii şi aprecierii reciproce;

- negativ:

-evaluarea scrisă;

Revizuirea programului de intervenţie educaţional-terapeutică(în funcţie de rezultatele evaluărilor periodice):

Obiectivele nerealizate vor fi reluate în P.I.P –ul următor.

Recomandări particulare*:* - stimularea pozitivă pentru captarea atenţiei;

-valorizarea elevului prin scoaterea în evidenţă a punctelor lui tari;

Prof. înv. primar CENUȘĂ ELENA-IONELA

Nr. ..... / .....

Aprobat în Comisia de curriculum din data de .....

VIZAT
DIRECTOR C.J.R.A.E. Argeș,

PROGRAM DE INTERVENTIE PERSONALIZAT (PIP)

Numele și prenumele beneficiarului: S. G. V.

Școala/Instituția:Sc. Gimn. Galesu, clasa a II-a

Prof. Înv. primar Cîrstea Mirabela
Date generale

Aspecte educaționale Elevul S. G. V. este inscris in anul scolar 2023-2024 la unitatea noastra scolara, beneficiază de certificat de orientare școlară cu curriculum adaptat, cu profesor itinerant si de sprijin

Perioada de implementare: noiembrie 2023- iunie 2024

Domeniile /ariile principale de intervenție

1. **Consiliere psihopedagogică**
2. **Discipline studiate**
   a) Limba si comunicare
   b) Matematica și Științe
   c) Limba engleza
   d) Ed. Muzicala
   e) Religie
   f) Ed. Plastica

g) Ed.fizică

Obiective generale ale intervenţiei

- integrarea scolara si sociala
- stimulare cognitiva
- consiliere psihologică a copilului și familiei

Obiective specifice ale intervenţiei (fiecare membru al echipei de lucru stabilește obiectivele specifice conform anexelor planului)

Clasa a doua
Disciplina : Comunicare în limba romana
Obiective specifice:
O1:sa recunoasca obiectele din jur;
O2. să alcătuiscă propoziții oral după imagini;

O3: să scrie semne grafice;

O4:sa identifice și să scrie literele de mână ale alfabetului;

O5:sa citească cuvinte din 2-3 silabe ;

O6: să scrie cuvinte din 2-3 silabe ;

O7: să alcătuiască propoziții din 2-3 cuvinte.

Obiective	**Continuturi**	**Metode și mijloace de reali zare**	**Perioada de interventie**	**Criterii minimale de apreciere a progreselor**	**Metode si instrumente de evaluare**
O1	Recunosc obiectul	Fise de lucru Exercitii de pronuntie si dezvoltare a auzului fonematic	septembrie	Identifica si numeste obicte diin imagini	Orale Incrajarea si stimularea
O1	Știu ce este!	Fise de lucru	septembrie	Identifica si numeste imaginile cerute	Test scris adaptat

Obiective	Continuturi	Metode și mijloace de reali zare	Perioada de interventie	Criterii minimale de apreciere a progreselor	Metode si instrumente de evaluare
O2	Informații despre forme și utilizarea obiectelor	Exercitii de exprimare corecta a obiectelor si lucrurilor din imaginea data si identificare a culorilor si obiectelor	octombrie	Exprima corect denumirea obiectelor si lucrurilor cerute, singur sau cu ajutor	Test scris adaptat Aprecieri verbale
O3	Semne grafice	Fise de lucru	noiembrie	Exprima singur sau cu ajutor Arata singur sau cu ajutor.	Aprecieri stimulatoare.
O4	Litere mici și mari de mână Anotimpul iarna	Fise de lucru Exerciții de copiere a literelor si cuvintelor cu ajutorul alfabetarului -Exerciţii de scriere a cuvintelor pe silabe	decembrie ianuarie	Identifica literele și caracteristicele anotimpuui iarna	Aprecieri verbale, acordarea de stimulente
O5	Citirea literelor și cuvintelor din 2-3 silabe	Fise de lucru Exercitii de exprimare corecta	februarie martie	Numeste si imita singur sau cu ajutor	Aprecieri verbale si stimulente
O6	Scrierea literelor și cuvintelor din 2-3 silabe	Silabele după o analiză fonematică a acestora – realizarea sensului Fise de lucru Exercitii de exprimare corecta.	aprilie mai	Stabileşte numărul de silabe Identifică literele/ sunetele dintr-un cuvânt	Incurajari, stimulente; Primeste siluieta unui animal la locul potrivit
O7	Propozilii din 2/3 cuvinte Anotimpul vara	Exercitii de dezvotare a vocabularului	iunie	Copiere litere şi cuvinte	Test scris adaptat

Obiective	Continuturi	Metode și mijloace de reali zare	Perioada de interventie	Criterii minimale de apreciere a progreselor	Metode si instrumente de evaluare
				Scrie nume de persoane si propriul nume(nume de familie, prenume, clasa)Recunoaste si denumeste singur sau cu ajutor	

Clasa a doua

Disciplina : Matematica și explorarea mediului

Obiective specifice:

O1:sa se orienteze spatial ;

O2. să sa sorte și sa clasifice obiecte după criterii simple date;

O3: să denumească părţile componente ale corpului omenesc, al unui animal, ale unei plante ;

O4: sa recunoască și sa compare numerele naturale de la 0 la 100;

O5:sa -si insusească reguli de igiena personala ;

O6: sa efectueze operatii de adunare și scădere fără trecere peste ordin;

O7: să enunţe zilele săptămânii, lunile anului,

O8 : sa recunoască și sa enumere caracteristicile anotimpulor.

O9: să recunoscă figurile geometrice

Obiective	Continuturi	Metode și mijloace de reali zare	Perioada de interventie	Criterii minimale de apreciere a progreselor	Metode si instrumente de evaluare
O1	Orientare spatiala	Fise de lucru Exercitii de pronuntie	septembrie	Identifica si numeste obicte din imagini Foloseşte noţiuni spaţio-temporale(stânga, dreapta, faţă,)	Orale Incrajarea si stimularea
O1	Clasificare obiectelor după critrii date	Fise de lucru	septembrie	Mulţimi (alcătuite din obiecte identice, uşor de numărat), cu numărul lor (cardinalul mulţimii);	Test scris adaptat
O2	Corpul meu Plante Animale	Exerciţii de denumire a părţilor propriului corp, pe mulaje, ale unei plante sau animal Exerciţii de recunoaştere a acestora în desene sau imagini	octombrie	Exprima corect denumirea obiectelor si lucrurilor cerute, singur sau cu ajutor	Test scris adaptat Aprecieri verbale
O3	Cifrele de la 0 la 100	Fise de lucru Operaţii de adunare şi de scădere cu numere naturale de la 0 la 100 fără trecere peste ordin cu obiecte de sprijin;	noiembrie decembrie	Numără corect, crescător şi descrescător, din 1 în 1, în concentrul 0-10; Descompune numere naturale mai mici decât 10 în sume sau diferenţe, utilizând obiecte;	Aprecieri stimulatoare.
O4	Comparare, ordonare	Modalităţi variate de compunere şi descompunere a numerelor, în concentrul 0 – 100 cu obiecte de sprijin;	ianuarie	Descompune numere naturale mai mici decât 10 în sume sau diferenţe, utilizând obiecte;	Test scris adaptat

Obiective	Continuturi	Metode și mijloace de reali zare	Perioada de interventie	Criterii minimale de apreciere a progreselor	Metode si instrumente de evaluare
O5	Reguli de igiena	Fise de lucru Exercitii de exprimare corecta	februarie martie	Numeste si imita singur sau cu ajutor	Aprecieri verbale si stimulente
O6 O7 O8	Operatii de adunare și scădere Zilele săptămânii, lunile anului	Fise de lucru Operaţii de adunare şi de scădere cu numere naturale de la 0 la 100 fără trecere peste ordin cu obiecte de sprijin; Exercitii de exprimare corecta	aprilie mai iunie	Adunări şi scăderi în concentrul 0-10, fără trecere peste ordin, utilizând simbolurile +, -, = , Recunoaste si denumeste singur	Incurajari, stimulente; Primeste siluieta unui animal la locul potrivit
O9	Anotimpurile Figurile geometrice	Exerciţii de recunoaştere a pătratului, dreptunghiului, cercului , triunghiului , a elementelor spaţio-temporale		sau cu ajutor Denumeşte, recunoaste figurile geometrice	Test scris adaptat

Disciplina : Dezvoltare pesonala

Obiective specifice:

O1:sa recunoasca toti copii din clasa și numele doamnei învăţătoare, sa recunoasca vecinatatile salii de clasa;

O2:sa prezinte anotimpul,caracteristicile specifice și sa denumeasca culorile caracteristice;

O3:sa recunoasca parti componente ale corpului omenesc; sa denumeasca simturile;

O4: sa numeasca membrii familiei sale și cunoasca putine informatii despre fiecare membru;

O5: sa recunoasca ocupatiile oamenilor și să denumeasca meseriile;

O6:sa recunoasca animale pasari, sa le denumeasc;

O7: sa enumere culorile.

Obiective	**Continuturi**	**Metode și mijloace de reali zare**	**Perioada de interventie**	**Criterii minimale de apreciere a progreselor**	**Metode si instrumente de evaluare**
O1	Am prieteni noi	Jocul “Deschide urechea bine”; Exercitii de pronuntie si dezvoltare a auzului fonematic	septembrie	Identifica si numeste toti copiii	Orale Incrajarea si stimularea
O1	Îmi cunosc vecinii	Vizita in şcoală	septembrie	Identifica si numeste locurile cerute	Deplasare prin şcoală
O2	Anotimpurile	Exercitii de exprimare corecta a obiectelor si lucrurilor din imaginea data si identificare a culorilor si obiectelor	octombrie	Exprima correct denumirea obiectelor si lucrurilor cerute, singur sau cu ajutor	Test scris adaptat Aprecieri verbale
O3	Corpul meu	Exercitiile de identificare a partilor corpului omenesc si de exprimare corecta.	noiembrie	Exprima singur sau cu ajutor Arata singur sau cu ajutor.	Aprecieri stimulatoare.
O4	Familia mea	Joc de rol “De-a mama si de-a tata”, “De-a fratii”, “De-a bunicii” etc Exercitii de dezvotare a vocabularului	decembrie ianuarie	Identifica membrii familiei, ii numeste singur din fotografii	Aprecieri verbale, acordarea de stimulente
O5	Meseriile	Jocul “Sa-mi povestesti despre meserii”, “Sa faci si tu ca el”. Exercitii de exprimare corecta	februarie martie	Numeste si imita singur sau cu ajutor meseriile	Aprecieri verbale si stimulente

Obiective	**Continuturi**	**Metode și mijloace de reali zare**	**Perioada de interventie**	**Criterii minimale de apreciere a progreselor**	**Metode si instrumente de evaluare**
O6	Animalele domestice și sălbatice	Jocul “ Ograda cu pasari”, “Ferma de animale”, “Animalele padurii”. Exercitii de exprimare corecta.	aprilie mai	Recunoaste si denumeste singur sau cu ajutor	Incurajari, stimulente; Primeste siluieta unui animal la locul potrivit
O7	Culorile	Exercitii de dezvotare a vocabularului	iunie	Recunoaste si denumeste singur sau cu ajutor	Test scris adaptat

PLANIFICARE ADAPTATĂ COPIILOR CU CES LA LIMBA ENGLEZĂ

PROF. SCUTARU GABRIELA
PROF. RĂILEANU MARGA DIANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ MĂICĂNEȘTI

ADAPTARE CURRICULARĂ

Numele şi prenumele profesorului itinerant și de sprijin: I.A.
Numele şi prenumele cadrului didactic de la clasă: Scutaru Gabriela
Şcoală Gimnazială Măicănești
Numele şi prenumele elevului: A.C.
Clasa: a V a

DISCIPLINA: Lb Engleza

PERIOADA DE IMPLEMENTARE: 2023-2024

COMPETENȚE GENERALE:

1. Receptarea mesajelor orale
2. Producerea mesajelor orale
3. Receptarea mesajelor scrise
4. Producerea mesajelor scrise

Competențe specifice	Activităţi de învăţare	Metode şi mijloace de realizare	Metode şi instrumente de evaluare	Observaţii
1.1 sa desprinda sensul global al unui mesaj 1.2 sa desprinda informatii dintr-un scurt mesaj audiat	- exerciţii de răspuns la întrebări simple; - activităţi de confirmare a răspunsului corect (bifare);	Conversatia explicatia	Aprecierea Evaluarea orala	.
2.1 sa articuleze corect in cuvinte 2.2 sa citeasca cu glas tare enunturi simple 2.4 sa reproduca mesaje scurte 3	- exerciţii de repetare după model; - - descrieri simple cu model vizual - -repetare dupa model	Conversatia demonstratia	Jocuri de rol	

3.1 să recunoască mesajul unui enunţ 3.2 să recunoască informaţiile esenţiale dintr-un text citit	- exerciţii de tipul “adevărat"/ "fals”; răspunsuri la întrebări de tipul "adevărat"/ "fals"; - activităţi de combinare a textului cu imaginea, punerea de etichete imaginilor.	Conversatia Lucrul cu dictionarul	Observatia sistematica Fise de lucru adaptate	
4.1 să scrie despre persoane din mediul familiar 4.2 să reproducă propoziţii scurte pe teme familiar	- activităţi de completare a unor propoziţii simple lacunare; - redactări cu structură simplă.	Conversatia exercitiul	Observatia sistematica portofoliul	

CONŢINUTURI

ORGANIZARE TEMATICĂ

- **Copilul despre sine**: însuşiri fizice, părţile corpului şi îmbrăcămintea, activităţi sportive
- **Familia**: membrii familiei, ocupaţii, hrana
- **Şcoala**: activităţi şcolare
- **Copilul şi lumea înconjurătoare**: mijloace de transport, cumpărături
- **Animale**: denumire (reluare, îmbogăţire)
- **Lumea fantastică**: personaje de desen animat
- **Cultură şi civilizaţie**: nume şi prenume tipice, nume de oraşe, cântece şi poezii

FUNCŢII COMUNICATIVE

1. a localiza obiecte în spaţiu
2. a descrie un loc, obiecte, o persoană, un animal
3. a răspunde la o întrebare simplă
4. a exprima ceea ce îţi place şi ceea ce nu îţi place

ELEMENTE DE CONSTRUCŢIE A COMUNICĂRII

I. **Gramatica**

- **Adjectivul**
  Calificativ
  Posesiv: my, her, his
- **Articolul** a, an, the
- **Substantivul** (singular)
- **Numeralul**
  cardinal: 10 – 20
- **Verbul**
  Prezentul simplu al verbelor: be, have, can (afirmativ)
- **Prepoziția**: in, on, near, under

Intocmit,

Profesor itinerant si de sprijin I.A.
Profesor Lb. Engleza, Scutaru Gabriela

PLAN DE INTERVENȚIE PERSONALIZAT LA DISCIPLINA EDUCAȚIE MUZICALĂ

Perniu Elena

1. A. D.

2. S.F. CLASA a VI-a (2023-2024)

OBIECTIVE	CONȚINUTURI	METODE ȘI MIJLOACE DE REALIZARE	PERIOADA DE INTERVENȚIE	CRITERII MINIMALE DE APRECIERE A PROGRESELOR	METODE ȘI INSTRUMENTE DE EVALUARE
O 1-să cânte vocal un cântec care aparține unui gen muzical preferat de elev	Cântece din diferite genuri muzicale	Interpretarea model a profesorului sau audierea piesei muzicale Exerciții de redare pe părți a cântecului Dialogul Demonstrația	2023-2024	-fredonează un fragment din cântec pe silaba la -folosește ca acompaniament ritmic bătăile din palme	Activitate orală
O 2- să-și exprime preferințele muzicale cu argumente	Audiții muzicale	Comentarea lucrărilor audiate	2023-2024	Să redea prin mișcare sau printr-un desen conținutul cântecului	Activitate orală sau scrisă

Prof. Perniu Elena

1. C. L.

2. A. A.

CLASA a-VII-a (2023-2024)

O1 –să cânte un cântec și să povestească conținutul	Tonalitatea unui cântec	Interpretarea model a profesorului sau vocea profesorului sprijină glasul copilului Exemple de cântece care au mesaje diferite	2023-2024	Să cânte fragmente de cântece cu participare afectivă	Activitate orală
O2- să sesiseze specificul diferitelor tipuri de muzică(populară, ușoară, clasică	Audiții din diferite genuri muzicale	Exemple de cântece din tipurile de muzică Vizionare de interpreți cântând genuri muzicale diferite	2023-2024	Să recunoască tipul de muzică audiat	Activitate orală

Prof. Perniu Elena

1. C.I.

2.C. M. CLASA a-VIII-a(2023- 2024)

O1- să recunoască lucrări muzicale în care să specifice tipul de muzică și să redea pe silaba la un fragment din linia melodică	Muzica clasică	Audiții muzicale cu genuri de muzica clasică	2023-2024	Să recunoască dacă piesa muzicală este interpretată de voce sau instrumente	Activitate orală
O2- să asocieze mesajul muzical receptat unei imagini vizuale	Audiții din muzica clasică	Se aleg piese cu caracter diferit și se redă starea emanată de cântec sau titlul piesei muzicale, printr-un desen	2023-2024	Să redea printr-o culoare starea pe care melodia i-a declanșat-o; verde (bucuria) și albastru (tristețea)	Activitate scrisă

PROGRAM DE INTERVENTIE PERSONALIZAT

BĂLĂBĂNEANU ALINA / TUDOR RAMONA
GRĂDINIȚA NR. 283 BUCURESTI

I.Informatii de baza-confidenţiale

Numele şi prenumele copilului: I. R. S.
Data naşterii : 19 aprilie 2012
Unitatea: Grădiniţa Nr. 283, Bucuresti .
Domiciliu: Str. Cireşului, Nr. 8 ,
Tata : I. S. - varsta 32 ani – liber profesionist
Mama : P.L. I - varsta : 25 ani - casnică
Echipa de interventie : Educator
Logoped
Psiholog
Medic
Alte persoane implicate in program: familia
Data de elaborare a programului:
Data de desfasurare a programului: 9 luni

II.Starea actuala a preşcolarului

Sector de referinta : **Deficienţă mintală uşoară** .

***Comportament cognitiv*:**

-limbaj si comunicare: vocabular sărac, posibilităţi de exprimare reduse, tulburari semantice reduse, accentuate dificultăţi de analiză şi sinteza fonematică.
-matematică : dificultăţi de insuşire a conceptului de număr
Autonomie personală şi socială :
-aria de autoservire : schema corporală este realizată relativ slab, deprinderi de igiena personală şi de păstrare a sănătăţii sunt partial dezvoltate
-aria de socializare : conduite şi atitudini dominate de infantilism afectiv şi stări de afectivitate contradictorii, posibilităţi bune pentru dezvoltarea atitudinilor de relationare
Psihomotricitatea *:* dificultăţi de orientare, organizare şi structurare spaţială si temporală.

III. Evaluare iniţială

Instrumente folosite in evaluare : testul de motricitate generala Ozeretski, Testul Binet-Simon probe pentru cunoaşterea vârstei psihologice a limbajului, probe curriculare, chestionare pentru familie, convorbire individuală şi în grup, observaţia spontană şi dirijată.
Diagnostic :
-medical : - Deficienţă mintală uşoară
-psihologic: intârziere în apariţia şi dezvoltarea limbajului, stări de discordanţă afectiv- relatională
-psihopedagogic: prezinta nevoia de afecţiune, de intregrare, de modele socio-umane şi de sprijin permanent din partea celorlalti.
-pedagogic: adaptare inferioară la cerinţele programelor pentru preşcolari
Capacitati-competente-abilitati-lacune-nevoi: capacităţi relativ bune de învatare comportamentală prin imitaţie, posibilităţi relativ bune de comunicare orală, gestuală, expresivă; identifică cu uşurinţă situaţiile sociale care pot să-i aducă beneficii; toleranţă scazută la frustrare, nevoie de identificare, nonconformizm, relationare încordată, carenţe afective şi lipsa unor repere morale,nevoie de valorizare şi recunoastere socială, slabă coordonare psihomotrica.
Intervenţii antecedente : nu a beneficiat.

IV. Delurarea programului de interventie

Domeniul de interventie: Deficienţă mintală uşoară

Motiv de referinta: diminuarea dizabilităţilor printr-un antrenament continuu şi gradat pentru aducerea subiectului la un nivel mai bun de funcţionalitate psihică generală,pentru a putea dobândi o experienţă cognitivă superioară ce dobândise spontan.

Scopul programului de intervenţie: efectuarea unei game variate de exerciţii prin intermediul unor acţiuni simple, accesibile şi în ritm propriu atât la grupă cât şi individual în cadrul orelor de terapie pentru îmbogăţirea limbajului, dezvoltarea inţelegeri şi atitudinilor pozitive de relaţionare în grup.

Obiective pe termen scurt

1.Formarea abilităţilor de înţelegere
2.Dezvoltarea auzului fonematic
3.Dezvoltarea capacităţii de a verbaliza intâmplările trăite şi cunoştiinţele însuşite
4.Dezvoltarea capacităţii de a transforma cuvinte prin inlocuiri de sunete sau silabe
5.Activizare vocabularului pasiv
6.Formarea capacităţii de a formula propoziţii simple şi dezvoltate.

Nivelul de plecare: nediferenţierea sunetelor în cadrul cuvintelor, insuficienţa dezvoltare a receptării sunetelor transmise din limbajul interior si cel exterior, necunoaştera semnificaţiei multiple pe care o au cuvintele, neintrebarea cuvintelor cu un grad mai mare de abstractizare, capacitate redusă de formulare a propoziţiilor.

V. Evaluare finală

Criterii de evaluare :

Minimale: imbogăţirea şi activizarea vocabularului, stabilirea locului sunetului in cuvânt şi a cuvântului în propoziţie, folosirea cuvintelor care exprimă insuşirile sau raporturile dintre obiecte si fenomene.

Maximale: dezvoltarea capacităţii de a povesti în succesiune logică ceea ce a auzit şi a văzut,folosirea corectă a cuvintelor cu caracter abstract sau generalizator.

Instrumente de evaluare: teste standard, teste criteriale, convorbirea individuală şi de grup, observaţia spontană şi dirijată, testul Zazzo.

VI.Concluzii: evaluarea rezultatelor obţinute după aplicarea acestui program au evidenţiat o reducere parţială a disonanţei afectiv relaţionară, atingerea unor obiective şi o relativă dezvoltare a limbajului

VII.Recomandări: folosirea testului situaţional, subiectul să fie pus in situaţii din viaţa cotidiană reale, in cadrul tuturor activităţilor subiectul să fie stimulat pozitiv pentru dezvoltarea motivaţiei intriseci privind activitatea de invăţare-terapie, să i se dea subiectului sarcini gospodăreşti în grupă şi familie, continuarea programului de terapie.

Obiecte pe termen scurt	Obiecte operaţionale	Sarcina de invatare	Metode	Mijloace	Evaluare	Termeni de realizare	Obiective
Formarea abilităţii de inţelegere	-să repete sunetele auzite -să imite suntele din natura ; -să execute comsioane simple	Imitarea sunetelor din natura in soapta,in ritm prelungit,solicitarea copilului de a executa diferite comsioane simple si verbalizarea actiunilor	Demonstratia explicatia Exercitiul Jocuri Anomato peice	Imagini Obiecte	Evaluare continua		O1

	-să execute comenzi simple						
Dezvoltarea auzului fonematic	Să pronunţe silabe opuse,sa identifice sunetele dintr-o silaba/cuvant,sa desparta in silabe cuvinte.	Pronuntarea unor seri de silabe opuse luate din cuvinte paronime:pa-pe-pi-po-pu-pa;ba-be-bi-bo-bu-ba.Identificarea pozitiei sunetelor intr-o silaba sau cuvant.Introducerea sunetelor in silabe/cuvinte,exercitii de despartire in silabe a unor cuvinte.	Jocul silabelor Exercitiul Explicatia	Imagini colorate Obiecte Alfabetar	Evaluare continua		
Dezvoltarea capacitatii de verbaliza intamplarile traite si cunostintele insusite	Sa povesteasca cu ajutorul imaginilor,sa relateze o intamplare traita.	Relatarea unor povesti cunoscute cu si fara ajutorul imaginilor,ordonarea imaginilor dintr-o povestire ascultata.Povestirea unor intamplari sau activitati desfasurate	Explicatia Demonstratia Exercitiul	Imagini din povesti,ima gini cu momentele zilei.	Evaluare Intermediara		
	Sa formuleze cuvinte dupa silaba de reper	Exercitii de transformare a unor cuvinte prin inlocuiri de sunete sau silabe.					
Dezvoltarea capacitatii de a transforma cuvinte			Explicatia Demonstratia Exercitiul	Alfabetar si imagini	Evlauare finala		

PLAN DE INTERVENȚIE PERSONALIZAT

OROS RALUCA-EMILIA
LICEUL TEHNILOGIC „IOACHIM POP" ILEANDA

Numele şi prenumele elevului: O.V
Locul şi data naşterii: Zalău, 2014
Vârsta: 9 ani
Şcoala integratoare: Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă „Speranța"
Informaţii despre starea de sănătate a elevului: sănătate precară
Diagnostic: DIZABILITATE INTELECTUALĂ
Informaţii despre mediul social:

1. Numele si prenumele părinților:
   tata: O.T.
   mama: O.C.
2. Structura şi componenţa familiei: copii: 3

DOMENII DE DEZVOLTARE A ELEVULUI

Dezvoltare psihomotorie

- Denumește părțile din schema corporală proprie.
- Se orientează cu ușurință după indiciile jos-sus, în față-în spate.
- Nu se orientează stânga-dreapta și confundă cele 2 concepte în raport cu propriul corp.
- Se orientează cu dificultate în timp (ieri-azi-mâine, zilele săptămânii, lunile anului, anotimpuri).
- Dificultăți de orientare în spațiul grafic.

Dezvoltarea limbajului și comunicării

- Urmărește și înțelege instrucțiuni și sarcini oferite într-un limbaj simplu și clar, dar are dificultăți în momentul urmăririi mai multor sarcini sau atunci când se oferă instrucțiuni/explicații într-un limbaj mai bogat/variat (de ex. Înțelege- Scrie/ Fă o Propoziție, dar are dificultăți la instrucțiuni –Alcătuiește/Compune un enunț).
- Povestește imaginile printr-o enumerare de cuvinte a ceea ce vede - nu formulează propoziții înlănțuite.
- Utilizează propoziții simple de 2-3 cuvinte, are dificultăți la utilizarea adjectivelor, adverbelor, propozițiilor.
- Face dezacorduri gramaticale.

Dezvoltarea cognitivă

- Integrează corect sunetele în silabe și unele silabe în cuvinte, însă prezintă dificultăți la pronunția cuvintelor cu mai mult de 3 silabe.
- Indentifică sunetul inițial al cuvintelor date și uneori pe cel final.
- Nu reține mai mult de 3 cuvinte la sarcinile de vorbire reflectată.
- Memoria de lucru este deficitară, uită frecvent ce are de rezolvat.
- Numără corect până la 20 în ordine crescătoare.
- Rezolvă operații simple de adunare (0-20) fară trecere peste ordin, însă are dificultăți la operațiile de scădere.

Dezvoltare socio-emoțională

- Răspunde cu solicitudine la activitățile propuse de profesori și /sau colegi.
- Are nevoie în permanență de aprobare din partea adultului.
- Este foasrte atașat de mamă și-o menționează pe parcursul orelor de școală, uneori plânge de dorul ei.
- Prezintă uneori blocaje în rezolvarea/înțelegerea sarcinilor și ulterior refuză să mai lucreze.

Derularea programului de intervenţie

Scopul:

- Înlăturarea şi diminuarea dificultăţilor determinate de deficienţele pe care le are elevul, urmărind realizarea unei pregătiri şcolare şi unei socializări la nivelul maxim al potenţialului său.
- Asigurarea unei baze instrumentale (citi-scris, socotit) care influenţează fundamental evoluţia ulterioară a elevului.

Planificarea intervenţiei:

a) La nivelului elevului

b) La nivelul cadrelor didactice: curs organizat de CCD PH – "Adaptarea curricumului şi a evaluării, condiţie a succesului şcolar la elevii cu cerinţe educative speciale"

c) La nivelul clasei: acordare de sprijin de către colegul de bancă

d) La nivelul familiei: recomandări pentru supravegherea pregătirii lecţiilor, relaţionarea cu şcoala prin participare la consultaţii cu părinţii, şedinţe şi efectuarea de vizite la domiciliul elevului.

Instrumente de evaluare:

a) Probe şi teste psihologice: Raven, Omuleţul, Desenul familiei, Completarea lacunelor, Repetarea de numere, Contrarii fără obiecte şi imagini, Denumire de culori, Cunoaşterea sensului verbelor, Proba de orientare în spaţiu Piaget-Head, Aprecieri directe: citirea unui text cunoscut şi al unuia nou, dictări de litere, silabe, cuvinte, propoziţii, formare de propoziţii, povestire a unor întâmplări de viaţă sau a unor povestiri scurte.

b) Analiza produselor activităţii: caiete de clasă, de teme, desene, fise de lucru

c) Analiza documentelor şcolare

d) Discuţie cu profesorul de sprijin şi părinţii.

Metode şi instrumente de aplicare: conversaţia, explicaţia, demonstraţia, metodele gândirii critice, aplicaţiile practice, exerciţiile, fişele de lucru adaptate, activităţile individualizate, beţisoarele, creioanele, nucile, ghindele, bilele, jocul de rol, figurinele ca și premii.

Strategia de interventie : stabilirea unui plan de intervenție personalizat sub îndrumarea profesorului itinerant și în colaborare cu învățătorul clasei, logopedul si familiei.

Tehnici de interventie

- Crearea unui ambient plăcut în vederea eliminării dificultăților de comunicare
- Aplicarea unor tehnici proiective pentru a facilita comunicarea și exprimarea propriilor percepții și emoții
- Stabilirea unui program zilnic al școlarului care să asigure un echilibru sănătos între programul de școală, efectuarea temelor, timpul de joacă, odihnă, ședințe la logoped, pregătire suplimentară cu profesorul itinerant.
- Utilizarea unei game largi de întăriri positive (simbolice, verbale, nonverbale) pentru a recompense reușitele la scris-citit-calcul matematic.
- Completarea de fișe de lucru și sarcini de evaluare, completarea unor teste și imagini a unor texte lacunare, benzi desenate, jocuri experimentale pentru a-i menține interesul și atenția asupra sarcinii.
- Terapia prin joc pentru dezvoltarea limbajului, învățarea scris-cititului (trenul silabelor, jocul silabelor duble, traista fermecată utilizând alfabetul.

DERULAREA PROGRAMULUI DE INTERVENȚIE

PERIOADA	OBIECTIVE OPERAȚIONALE	ACTIVITĂȚI/ACȚIUNI CORECTIV-INTEGRATIVE	EVALUARE		OBSERVA-ȚII
			NIVEL DE REALIZARE	STRATEGII/CRITERII DE EVALUARE	
Septembrie-Octombrie	**DOMENIUL LIMBAJ ŞI COMUNICARE**				
	- să semnaleze prin replici adecvate înțelegerea instrucțiunilor elaborate;	- dialoguri: profesor-elev; elev-elev; pe teme familiare copilului, dar nunumai - ex. de înțelegere și ascultare a instrucțiunilor mai complexe, date de către cadrul didactic și executarea acestora într-un mod cât mai corect - ex. de completare a unor mesaje orale, pentru obţinerea mai multor informaţii în cadrul grupurilor; - ex. de percepție fonică a intonaţiei propoziţiei; - ex. de rostire fluentă şi corectă a unor mesaje individuale; - ex. de familiarizare cu cuvintele ,,alcătuiește/compune”	• **Realizat /** • **În curs de realizare/** • **Nereazilat**	*Executarea independent a unor indicații/sarcini mai elaborate * Redarea verbală a informațiilor prezentate * Folosirea cuvintelor ,,alcătuiește/compune”	
	- să alcătuiască propoziții logice simple, înlănțuite, în diferite circumstanțe	- ex. de alcătuire a propoziţiilor simple pe bază de imagini sau cu cuvinte date - ex. de formulare a unor răspunsuri la întrebări referitoare la aspect esențiale din textul cunoscut audiat - ex. joc de tipul: „La ce foloseşte”, „Ce poţi face cu ...?” - ex. de asociere a textului cu imaginea corespunzătoare - ex. de ordonare a unor imagini în concordanță cu succesiunea cronologică a desfășurării acestora	• **Realizat /** • **În curs de realizare/** • **Nereazilat**	* Înlănțuiește cel puțin 2 propoziții logice simple cu cuvinte date * Asociază textul cu imaginea şi forma grafică a cuvântului cu sensul acestuia * Ordonează cronologic imaginilele dintr-un text cunoscut	
	- să indentifice formele corecte de plural ale unor	- ex. de înlănțuire și rostire a unor propoziții simple date - ex. joc ,, Eu spun una, tu spui multe” - ex. de asociere a imaginii cu cuvântul aflat la	• **Realizat /** • **În curs de realizare/** • **Nereazilat**	* Să indentifice în cel puțin trei cazuri formele	

	substantive date	forma de plurat - ex. de rostire a sarcinii de lucru, pentru reactualizarea sarcinii pe care o are de îndeplinit - ex. de încercuire a formei corecte a unui cuvânt din cadrul uni propoziții		corecte de plural ale substantivelor	
Septembrie-Octombrie	**DOMENIUL COGNITIVE**				
- să indentifice corect în propozițiile date, cuvintele, silabele și sunetele corespunzătoare		- ex. de delimitare a cuvintelor într-o propoziţie dată și marcarea lor prin obiecte specifice - ex. de identificare a sunetelor din structura silabei - ex. de despărțire a cuvintelor în silabe și stabilirea numărului acestora -ex. de ordonare a cuvintelor pentru a obține propoziții noi - ex. de localizare a fonemelor în cuvânt - inițial, median, final - ex. de reprezentare grafică a propoziției, cuvântelor, silabelor și sunetelor. *Rebeca este sora mea.* _____ . _____ _____ _____ _____ . _ _ _ __ __ __ __ ___ . ** ** ** ** ** ** ** ***	• **Realizat /** • **În curs de realizare/** • **Nereazilat**	* Desparte în silabe cel puțin 3 cuvinte *Ordonează cuvintele corect pentru cel pițin o propoziție * Reprezintă grafic cel puțin o propoziție ***** Fișe de lucru	
- Să compare, şi să ordoneze numerele naturale de la 0 la 20; - Să efectueze operații de adunare și scădere in concentrul 0 – 20 fără trecere peste ordin;		- ex. de raportare a numărului la cantitate şi invers; - ex. de comparare, ordonare (crescător şi descrescător) a numerelor; - ex. de stabilire a vecinilor numerelor. - ex. de calcul cu operații de adunare și scădere în concentrul 0 -20, fără trecere peste ordin, cu suport concret; - ex. de citire și scriere a numerelor naturale în concentrul 0 – 20 - ex. de descompunere a unui număr format din două cifre	• **Realizat /** • **În curs de realizare/** • **Nereazilat** • **Realizat /** • **În curs de realizare/** • **Nereazilat**	* Să compare două numere apoi să scrie semnele <, >, = * Să stabilească vecinii numerelor în concentrul 0-20 * Să efectueze operații de adunare și scădere în concentrul 0-20, fără trecere peste ordin, cu suport concret.	

Septembrie Octombrie	**DOMENIUL SOCIO-EMOȚIONAL**				
	- Să participle la dialoguri simple în diferite context de comunicare - Să se detașeze de nevoia permanentă a persoanelor din cdrul familiei	- jocuri didactice ce au la bază inițierea și menținerea unor dialoguri - ,,La cumpărături”, ,,La piață” ,,La bunici” - ex. de consolidare a saluturilor, formulelor de adresare, solicitare sau a principalelor reguli de comportament în spațiul public - ex. de responsabilizare a elevului prin stabilirea unei sarcini pe care o are de îndeplinit în clasă - ștergerea tablei, stinge lumina la sfârșitul orelor, etc	• **Realizat /** • **În curs de realizare/** • **Nereazilat**	* Observarea sistematică a comportamentului elevului în timpul rezolvării sarcinilor	Grilă de observație
Septembrie Octombrie	**DOMENIUL PSIHOMOTORIC**				
	- Să stabilească poziţii relative ale obiectelor în spaţiu - Să indice formele plane şi spaţiale; - Să utilizeze unităţi de măsură pentru timp în diferite situații date	- ex. de poziționare de obiecte în sânga-dreapta, jos-sus, în funcție de un reper dat și de propriul corp - ex. de colorare a obiectelor conform unor inidicații date - ex. de antrenare-stimulare a musculaturii fine a mâinilor și a degetelor - ex. de recunoaştere şi descriere verbală a formei obiectelor din mediul înconjurător; - ex. de identificare şi discriminare a formelor geometrice plane şi spaţiale utilizând obiecte, modele şi desene; - ex. de consolidare a structurilor perceptive - ex. de ordonare cronologică a unor imagini; - ex. de comparare a duratelor unor activităţi ; - ex. de precizare a momentelor temporale în funcție de activități (întâi mănânc, apoi mă joc, dimineața mă trezesc…seara mă culc etc.). - ex. de ordonare a celor patru anotimpuri și asocierea acestora cu un simbol potrivit - ex. de indentificare, ordonarea zilelor săptămânii și precizarea numărului lor.	• **Realizat /** • **În curs de realizare/** • **Nereazilat**	*Fișe de lucru * Să poziționeze corect obiectele conform indicațiilor ,,sânga-dreapta, jos-sus” * Să recunoască şi să descriere verbal forma obiectelor din mediul înconjurător *Să utilizeze unități de măsură pentru timp – zi, săptămână, lună, an, anotimp	

PLAN DE INTERVENTIE PERSONALIZAT

PROF.ÎNV.PREȘC. TRAȘCĂ DANIELA NICOLETA
ȘC. GIM. „PETRE ȚUȚEA”, ARGEȘ

NUME SI PRENUME: P. A.
GRUPA MICĂ
PERIOADA EVALUARII SI A CONCEPERII PLANULUI: SEPTEMBRIE 2023
PERIOADA REEVALUARII: IUNIE 2024
SECTOR DE REFERINȚĂ:

- AUTONOMIE PERSONALĂ
- COMPORTAMENT COGNITIV
- COMPORTAMENT SOCIAL

EVALUAREA: se realizează prin observatii directe, sistematice ale copilului singur sau în interacțiune cu alte persoane.

OBSERVAȚII :

Prezintă autostimulări(cu dinții și cu ochii). Recunoaște câteva acțiuni. Imită silabe și sunete. Reușește cu o latență în răspuns să imite unele onomatopee, la cerere.

EVALUARE

COMPORTAMENT RELATIONAL SI AFECTIV	-prezintă reactii de nervozitate, de impulsivitate fată de ceilalti; -uneori, prezintă labilitate afectivă manifestată prin crize nemotivate, violentă, negativism, reactii ostile, tipete, plâns.
COMPORTAMENT MOTOR SI PSIHOMOTOR	-merge singură; poate urca și coborî treptele cu ajutor; apucă obiectele, le poate manipula, dar în scopuri stabilite de ea, nu de cadrul didactic; -refuză sau aruncă obiectul care nu-i place; -coordonare relativ bună a mișcărilor mari; -mișcările fine sunt rigide.
AUTONOMIE PERSONALA	-a căpătat deprinderi de autoservire alimentară, dar încă nu are control sfincterian.
COMPORTAMENT VERBAL	-întelege sensul cuvintelor simple ale adultului; -se straăuiește să arate ceea ce doreste.
NIVELUL DEZVOLTARII PSIHICE	A. **CARACTERISTICILE PROCESELOR INTELECTUALE**: -nu operează conștient cu entități logico-matematice; -absenta activitătii imaginative (manifestată prin lipsa interesului pentru povestirile cu evenimente imaginare, interpretarea de roluri ale adultilor, personaje sau animale imaginare). **B. ATITUDINEA FATA DE ACTIVITATE:** -prezintă o sferă foarte restrânsă de activitate.

OBIECTIVE:
1. Formarea şi dezvoltarea capacităţii de comunicare ca mijloc de relaţionare;
2. Formarea şi dezvoltarea capacităţii de receptare şi exprimare a limbajului oral;
3. Dezvoltarea abilităţii de a comunica utilizând limbajul specific;
4. Formarea şi dezvoltarea motricităţii generale, a coordonării mişcărilor;
5. Utilizarea materialelor şi elementelor de tehnică plastică în diferite contexte;
6. Formarea unei imagini realiste cu privire la propria persoană;
7. Manipularea diverselor instrumente şi materiale de lucru în vederea confecţionării unor produse simple şi utile;
8. Formarea şi dezvoltarea în context ludic a unor conduite motrice generale şi manuale;
9. Formarea şi dezvoltarea abilităţilor de comunicare verbală şi nonverbal;
10. Dezvoltarea capacităţilor de relaţionare şi socializare în diferite contexte şi situaţii sociale.

Obiective specifice	Exemple de activitati terapeutice	Perioada de timp	Observatii/ evaluare
Să denumească acțiunile în cuvinte mono/bi silabice.	,, Ce este? Ce face? Ce se întâmplă?”(carduri, jocuri simbolice)	Săptămânile 3 -10 (consolidare permanentă)	
Să recunoască și să denumească persoanele familiar în imagini.	,, Cine este? ”	Săptămânile 2-8 (consolidare permanentă)	
Abilități pre-limbaj	Suflare cu un instrument; Suflare fără un instrument; Deschiderea largă a gurii; Închiderea buzelor; Împingerea limbii în afară; Zâmbetul; Mișcări cu limba.	Până reușește.	
Să manipuleze obiectele și să le ordoneze după anumite criterii.	Exercitii joc de aliniere a obiectelor într-o succesiune. Sortează piese după anumite criterii: mărime,	Săptămânile 3, 5, 6, 7, 8 (consolidare	

	formă, culoare.	permanentă)	
Să identifice componentele schemei corporale pe propriul corp/ alte persoane.	Exercitii de identificare a elementelor proprii ale schemei corporale. Exercitii de localizare a elementelor schemei corporale. Exercitii de reconstituire a obiectului din părti (Păpușa demontată).	Săptămânile 5 - 15 (consolidare permanentă).	
Se va dezbrăca singur. Se va îmbrăca singur punându-și corect bluza, pantalonii. Va mânca singur folosind lingura. Se va spăla pe mâini înainte și după fiecare masă.	Jocuri de rol („Îmbrăcăm / dezbrăcăm păpușa” ; „Luăm masa în familie” etc.). Ajutorul oferit de către un coleg. Activități de grup sau individuale de activitate practică din cadrul domeniului om și societate.	Săptămânile 8 -30	

În urma concluziilor obtinute prin observări și evaluări permanente, se decide dacă se continuă interventia conform obiectivelor stabilite sau dacă se aleg alte obiective, în functie de progresul,/stagnarea/ regresul subiectului.

PROGRAM DE INTERVENŢIE PERSONALIZAT

PROFESOR ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR CORODESCU AURA MIRELA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 LIMANU, JUD. CONSTANȚA

1.INFORMAŢII DE BAZĂ:

Numele elevului: G. D. A.
Data naşterii: 6. 01. 2013
Clasa: Pregătitoare
Domiciliul: com. Limanu, jud. Constanţa
Psihodiagnostic: ***Deficienţă de limbaj şi comportament***.
Informaţii despre starea de sănătate a elevului: Stare bună de sănătate.
Informaţii despre mediul social: Locuieşte împreună cu familia lui. Familia prezintă condiţii bune de locuit. Mama se implică în activitatea copilului atât acasă cât şi la şcoală, dar nu are pregătirea necesară pentru a-şi educa copilul, cât să nu fie nevoie de intervenţia specialiştilor.

1. ECHIPA DE INTERVENŢIE:

Psiholog şcolar: .....
Prof. pt înv. primar: Corodescu Aura Mirela
Data elaborării P.I.P.:.....
Durata de desfăşurarea a programului:.....

2. INSTRUMENTE UTILIZATE ÎN EVALUARE:

- chestionare orale;
- observaţii curente;
- aplicaţii practice;
- fişe de lucru utilizate la diferite activităţi;
- proba de evaluare;
- convorbire individuală şi în grup;
- observaţia spontană şi dirijată.

3. OBIECTIVELE PROGRAMULUI:

Pe termen lung:

- Descoperirea şi folosirea potenţialului psihic de învăţare ale subiectului, a ritmului propriu de achiziţie, prin observarea zilnică şi prin concentrarea tuturor informaţiilor din cadrul familiei;
- Dezvoltarea exprimării orale, înţelegerea şi utilizarea corectă a semnificaţiilor structurilor gramaticale;
- Dezvoltarea expresivităţii şi creativităţii;
- Dezvoltarea motricităţii mâinilor, dar şi a altor părţi ale corpului;

Pe termen scurt:

- Formarea abilităţilor de comunicare;
- Formarea abilităţilor de participare la actvităţi;
- Dezvoltarea capacităţii de scriere;
- Partciparea la activităţi de grup;
- Participarea la activităţi specifice matematicii;

4. SCOPURILE PROGRAMULUI:

- Reducerea şi eliminarea lacunelor din cunoştinţele elevului;

- Educarea exprimării verbale corecte din punct de vedere fonetic, lexical şi sintactic;
- Formarea capacităţii de a comunica folosind propoziţiile;
- Formarea deprinderilor de scriere corectă a elementelor grafice;
- Cunoaşterea şi utilizarea conceptelor specifice matematicii;
- Dezvoltarea capacităţilor de explorare/investigare şi rezolvare de probleme;
- Formarea şi dezvoltarea capacităţii de a comunica utilizând limbajul matematic;

5. DERULAREA PROGRAMULUI DE INTERVENŢIE:

- Stimularea elevului în vederea reducerii dificultăţilor de învăţare prin exersarea şi dezvotarea proceselor psihice (memorie, atenţie, motivaţie), a unor trăsături pozitive de personalitate din domeniul afectiv şi motivaţional, a deprinderilor de muncă individuală;
- Implicarea mamei pentru a o ajuta să lucreze cu copilul în asimilarea unor cunoştinţe esenţiale: cunoaşterea mediului, coordonare spaţio-temporală, dezvoltarea limbajului şi a vocabularului, abilităţi de relaţionare socială;

OBIECTIVE	METODE ŞI TEHNICI	MATERIALE UTILIZATE
- efectuarea unor exerciţii de relaxare, pentru concentrarea atenţiei şi dezvoltarea memoriei;	- convorbirea - povestirea - problematizarea - exerciţiul de relaxare	- planşe - fişe de lucru - jocuri de construcţie - plastilină - cărti - puzzle
- educarea auzului fonematic, a atentiei vizuale, a analizei auditive şi îmbogaţirea vocabularului;	- exerciţii de gimnastică respiratorie, linguală; - exerciţii pentru formarea priceperilor şi deprinderilor de pronunţie corectă a silabelor şi cuvintelor; - exerciţii de formulare a unor propoziţii simple cu sunetul corectat în diferite poziţii; - povestiri după imagini, planşe; - demonstraţia;	- planşe - fişe de lucru - jocuri - cărţi
- stăpânirea şi motivarea personală prin gestionarea adecvată a trăirilor afective negative;	- exerciţii de autocunoaştere; - exerciţii pentru creşterea stimei de sine şi a încrederii în forţele proprii; - exerciţii pentru managementul emoţiilor negative; - convorbirea; - problematizarea; - lauda, încurajerea;	-fişe de lucru -desene -minge antistres -joc de rol
- explicarea şi formarea unor deprinderi eficiente de lucru;	- explicaţia; - exerciţiul	-cărţi, caiete; -fişe de lucru şi cartonase
- organizarea locului de învăţare prin eliminarea elementelor distractoare;	- convorbirea; - exerciţiul; - încurajarea	
- sprijinirea elevului în parcurgerea materiei în ritm propriu;	- tratarea diferenţiată; - relaţie empatica învăţătoare - elev, psiholog - elev; - activităţi complementare;	-planşe -jocuri -casete -cărţi
- construirea unui orar şi respecterea	- convorbirea;	-cartonaşe cu sarcini

lui, oferirea de recompense de către familie;	- exerciţiul	expuse în cameră
- măsuri unitare de susţinere a elevului de către familie; - motivarea familiei în continuarea tratamentului medicamentos;	- consultarea; - informarea - empatia	-monitorizarea succesului prin acordarea de feţe vesele

Exemple de activităţi:

1. *Realizarea unor exerciţii de gimnastică articulatorie:*
   - *Exerciţii de mobilitate pentru maxilar şi mandibulă: jocul "Mic-mare": copilul se ghemuieşte, apoi, la ridicare, inspiră pe gură şi cu voce puternică şi gura larg deschisă strigă "Uraa!";*
   - *execută mişcări laterale de mandibulă stânga-dreapta;*
   - *exerciţii de aşezare a dinţilor de sus pe buza de jos şi a dinţilor de jos pe buza de sus.*
   - *Exerciţii pentru mobilitatea buzelor: sugerea buzelor pe rând, apoi una sub alta; se fac buzele trompă, se mişcă la stânga, la dreapta, se rotesc etc.*
   - *Exerciţii pentru gimnastica limbii: lipirea limbii de cerul gurii şi desprinderea ei cu zgomot; gura uşor deschisă şi mişcări laterale ale vârfului limbii, care va atinge alternativ colţurile buzelor;*
   - *exerciţii ritmice însoţite de silaba la, de exemplu lo-la, la-la.*
2. *În scopul dezvoltării unei bune motricităţi a aparatului fono-articulator, care să permită articularea corectă a sunetelor limbii, am exersat, sub formă de joc, următoarele exerciţii:*
   - *vibrarea surdă a buzelor: Sforăitul calului;*
   - *vibrarea sonoră a buzelor: Cum porneşte maşina;*
   - *umflarea şi baterea obrajilor cu pumnii: Broscuţa;*
   - *sugerea obrajilor: Iepuraşul;*
   - *limba iese afară: Lopata;*
   - *limba în formă de cupă, lată şi îngustă.*
3. *Exerciţii pentru corectarea auzului fonematic:*
   - *Chemăm pisica;*
   - *Să nu speriem păsările;*
   - *Spune ca mine;*
   - *Ce ai auzit?;*
   - *imitarea onomatopeelor.*
4. *Jocuri-exerciţii de emitere de sunete: Şuieră ca mine, Trenul, Cine şuieră mai tare? .*
5. *Exerciţii de pronunţare a sunetelor r, l, s, z, c, b, m.*
6. *Exerciţii-frământări de limbă: Rică nu ştia să zică…;Un pitic aşa de mic…;Uite-un moş cu un cocoloş într-un coş…etc.*
7. *Jocuri didactice pentru pronunţarea corectă a cuvintelor, denumirea obiectelor: Ce este aceasta?; Cine trimite cadouri?; Cine a venit?; Cine face aşa?.*
8. *Jocuri didactice ce vizează formularea de propoziţii: Spune ce face?; Completează ce lipseşte!; Ce lucrează mama?;*
9. *Activităţi de lectură după imagini: Familia mea; La magazine; O plimbare cu trenul etc.*

- Frecvenţa activităţilor programului terapeutic este de o şedinţă pe săptămână (45-50 de minute)

ÎNVĂŢĂTOAREA:

- Antrenează elevul în activităţile specifice pe arii de stimulare sau recuperatorii şi recreative, cu respectarea particularităţilor de vârstă şi individuale;
- În cadrul lecţiilor se lucrează diferenţiat, cu respectarea planificării materiei (cu revizuiri şi adaptări);

MIJLOACE: probe de evaluare, fişe de lucru, planşe, jetoane, jocuri didactice, rechizitele şi auxiliare şcolare, obiecte de uz general;

Domeniul de intervenţie: *Comunicare în limba română*

Elevul nu pronunţă corect cuvintele, are tendinţa de a le lungi, cu grimase ale feţei datorită efortului de exprimare şi are un vocabular foarte sărac. Răspunsurile sale sunt greoaie, monosilabice sau în propoziţii incomplete, depunând un efort maxim pentru exprimare. Nu reuşeşte să povestească textele auzite în cadrul activităţilor ori întâmplări din viaţa personală, pierde firul logic al acestora. Capacitate scăzută de organizare şi coordonare a acţiunilor în conformitate cu comanda verbală. Scrie semne grafice cu trăsături tremurate, fără a respecta spaţiul de scris.

Obiective pe termen scurt	**Obiective operaţionale**	**Activităţi de învăţare**	**Criterii minimale pentru evaluarea progresului**	**Metode şi instrumente de evaluare**
1. Dezvoltarea capacităţii de receptare a mesajului oral **2.** Dezvoltarea capacităţii de exprimare orală **3.** Dezvoltarea capacităţii de receptare a mesajului scris (citirea / lectura)	- să înţeleagă semnificaţia globală a mesajului oral; - să sesizeze intuitiv corectitudinea unei propoziţii ascultate; - să distingă cuvintele dintr-o propoziţie dată, silabele dintr-un cuvânt ; - să formuleze clar şi corect enunţuri verbale potrivite unor situaţii date; - să integreze cuvintele noi în enunţuri; - să identifice semne grafice şi desene care transmit mesaje; - să sesizeze legătura dintre enunţuri şi imaginile care le însoţesc;	-exercitii de delimitare a cuvintelor in enunturi; -exercitii de stabilire a pozitiei unui cuvant intr-o propozitie; -jocuri de identificare a pozitiei silabelor in cuvant; -exercitii de distingere a sunetului initial, final sau din interiorul unei silabe sau al unui cuvant; -identificarea cuvintelor ce contin sunetul învăţat si despartirea lor in silabe; -jocuri de punere in corespondenta a unui cuvant auzit cu imaginea corespunzatoare; -exercitii de despartire a cuvintelor in silabe; - exerciţii de trasare a elementelor grafice; - exerciţii de adoptare a poziţiei corecte si comode pentru scris; - exerciţii de scriere a unor elemente grafice	- înţelege semnificaţia globală a unui text scurt, după ascultarea repetată a acestuia, sau după lămuriri suplimentare; - formulează răspunsuri la întrebările puse, uneori cu imprecizii, corectate la solicitarea învăţătoarei; - distinge şi delimitează cuvintele în propoziţii de două cuvinte, rostite clar de învăţătoare; - distinge, după auz, silabele şi sunetele, dintr-un cuvânt dat, de 1-2 silabe; - pronunţă corect, cuvântul integral şi pe silabe, cu imprecizii corectate cu sprijinul învăţătoarei; - citeşte imagini fluent şi corect, folosind enunţuri clare;	Evaluarea orală şi scrisă Aprecieri stimulative Evaluare cu mai multe reveniri Evaluări curente formative Probe scrise, fişe de lucru

	- să desprindă semnificaţia globală a unui text ; - să citească după imagini	pregătitoare, care sa faciliteze scrierea literelor si scriere în duct continuu;	- construieşte propoziţii formate din 2-3 cuvinte, cu mici abateri corectate la intervenţia învățătoarei ;	

Domeniul de intervenţie: *Matematică şi explorarea mediului*

Elevul formează mulţimi, recunoaşte culorile, numără crescător până la 10, dar are probleme în ceea ce priveşte număratul până la 31 sau număratul descrescător, chiar şi cu ajutorul obiectelor. Capacitate scăzută de organizare şi coordonare a acţiunilor în conformitate cu comanda verbală. Scrie semne grafice cu trăsături tremurate, fără a respecta spaţiul de scris, pierde rândul, mâzgăleşte foaia.

Obiective pe termen lung	**Obiective de referinţă**	**Activităţi de învăţare**	**Criterii minimale pentru evaluarea progresului**	**Metode şi instrumente de evaluare**
1. Cunoaşterea şi utilizarea conceptelor specifice matematicii 2. Dezvoltarea capacităţilor de explorare/investigare şi rezolvare de probleme 3. Formarea şi dezvoltarea capacităţii de a comunica utilizând limbajul matematic	- să recunoască numerele naturale de la 0 la 31; - să compare două mulţimi de elemente; - să completeze un şir de numere crescator; - să scrie vecinii numerelor; - să exploreze modalităţi variate de compunere şi descompunere a numerelor, în concentrul 0 – 31 cu suport intuitiv; - să efectueze operaţii de adunare şi de scădere cu numere naturale	- exerciţii de numărare cu obiecte de la 0 la 31; - exerciţii de citire şi de recunoaştere a numerelor naturale de la 0 la 31; - compararea mulţimilor; - exerciţii compunere şi descompunere cu numere naturale de la 0 la 31; - rezolvarea de probleme cu obiecte sau cu desene simple: puncte, cerculeţe, linii etc.. -ex. de descompunere a numerelor naturale; -ex. de adunare şi scădere cu 1-2 elemente ; -ex. – joc pentru verbalizarea etapelor de calcul -ex. de comparare a numerelor folosind diferite reprezentări ale acestora	- asociază mulţimi (alcătuite din obiecte identice, uşor de numărat), cu numărul lor (cardinalul mulţimii); -numără corect, crescător şi descrescător, din 1 în 1, în concentrul 0-31; - copiază, transcrie şi scrie după dictare cifrele; -efectuează adunări şi scăderi în concentrul 0-31, utilizând simbolurile +, -, = ; - descompune numerele naturale (1-31) utilizând obiecte; -rezolvă probleme cu date numerice şi enunţ sintetic, care presupun o singură operaţie, cu numere mai mici decât 31;	Evaluarea orală şi scrisă Aprecieri verbale Evaluări curente Probe scrise, fişe de lucru

CURRICULUM ADAPTAT

pentru copil cu Cerințe Educaționale Speciale

PROF. ÎNV. PREȘCOLAR: STROE MONICA

GPN „CĂSUȚA POVEȘTILOR”- ȘCOALA NR. 6, CONSTANȚA

I. Date personale:

Numele şi prenumele copilului: ***D. A.-A.***

Copilul este născut la data 13.10.2017, în loc. Constanța, jud. Constanța. Prezintă întârziere în dezvoltarea limbajului, tulburări de învățare, deficiență mintală uşoară/asociată.

II. Anamneza:

Antecedente patologice: Singurul copil al familiei.

Istoricul dezvoltării: Prezintă întârziere în dezvoltarea limbajului, în socializare, primul cuvânt este rostit în jurul vârstei de 3 ani.

Istoricul adaptării pedagogice: S-a adaptat greu la activitatea şi disciplina din grădiniță din cauza tulburărilor de limbaj şi a complexelor de inferioritate provocate de deficiențele de vorbire. La acestea se adaugă tendința de izolare, frica de a vorbi în public şi puseuri de violență fizică asupra persoanelor din jurul său.

III. Diagnosticare:

Gradul de handicap: Grav cu asistent personal.

Examen somatic: Prezintă o dezvoltare staturală, ponderală şi toracică normală.

Examen psihopedagogic: Bine dezvoltat fizic, ordonat în ținuta vestimentară. Are capacitate de concentrare şi de efort foarte slabă. Oboseşte repede şi nu mai participă la activități. Trece foarte usor de la activitate la joc şi foarte greu invers. Prezintă dislalie observată prin cuvinte pronunțate greşit, întârziere în apariția şi dezvoltarea limbajului.

IV. Recomandări:

- Terapie logopedică;

- Ludoterapie;
- Terapie cognitivă;
- Consilierea părinților.

V. Intervenție în cadrul grădiniței:

Domenii: Domeniul Limbă şi Comunicare, Domeniul Ştiințe, Domeniul Om şi Societate, Domeniul Estetic şi Creativ, Domeniul Psiho-Motric.

Tipul de intervenție:

- dezvotarea abilităților cognitive specifice vârstei copilului;
- dezvoltare abilităților de comunicare;
- însuşirea unor deprinderi elementare.

Cine intrevine în aplicarea programului:

- educatoarele,
- consilierul şcolar,
- profesorul de sprijin,
- părinții.

Scopul intevenției:

Dezvoltarea potențialului cognitiv al copilului, în vederea integrării lui în activitățile de tip şcolar, cât şi în grupul de copii.

Obiective:

- pe termen lung:

- creşterea nivelului de dezvoltare cognitive, prin stimularea corespunzătoare a senzațiilor şi percepțiilor;
- dezvoltarea exprimării orale, înțelegerea şi utilizarea corectă a structurilor verbale;
- creşterea nivelului de dezvoltare motrică.

- pe termen scurt:

- să întrebe şi să raspundă la întrebări;
- să ia parte la discuții în grupuri mici;
- să ia parte la activitățile de învățare în grup.

Structura programului de intervenție personalizată

1. DOMENIUL LIMBĂ ŞI COMUNICARE

Obiective	Metode și mijloace de realizare	Perioada de timp	Criterii de evaluare	Metode și instrumente de evaluare
-Să exerseze abilitatea de receptare a mesajului verbal şi nonverbal; -Să pronunțe corect sunetele limbii romane (vocale și consoane); -Să pronunțe numele și prenumele său. -Să formeze propoziții simple. -Să cunoască numele tuturor copiilor, al doamnei educatoare, grupa din care face parte.	Joc-exercitiu: ***„Mă numesc… .”*** Joc didactic: ***„Să vorbim corect!”*** Convorbire: ***„Cum ne jucăm la grădiniță?”***	septembrie noiembrie periodic	Identifică și numește copiii. Pronunță numele și prenumele cu ajutorul educatoarei. Denumește obiecte cu ajutorul educatoarei.	Orale Încurajarea și stimularea Întărire pozitivă
-Să recunoască vecinătățile sălii de clasă; -Să numească grupele vecine. (mică, mare, pregătitoare).	Vizită în grădiniță și la celelalte grupe vecine. Dialogul	2-3 zile septembrie	Identifică și numește locurile cerute.	Deplasare prin grădiniță
- Să pronunţe corect şi clar sunete, cuvinte şi enunţuri simple. - Să asocieze cuvântul potrivit imaginii date.	Exerciții de exprimare corectă a obiectelor și lucrurilor din imaginea dată, identificarea culorilor și a obiectelor. Formulare de enunțuri simple. Joc didactic: ***„Ce ştii despre mine?”*** ***„Sacul cu surprize al Moșului”***	noiembrie decembrie	Exprimă corect denumirea obiectelor și lucrurilor cerute, singur sau cu ajutor.	Aprecieri verbale

-Să recunoască părți componente ale corpului omenesc; -Să denumească părțile componente ale corpului omenesc, simțurile.	Exerciții de identificare a părților corpului omenesc și de exprimare corectă. Memorizare: ***„Familia mea”***	octombrie	Se exprimă singur sau cu ajutor; Arată singur sau cu ajutor.	Aprecieri stimulatoare.
-Să numeasca membrii familiei sale. -Să cunoască puține informații despre fiecare membru.	ALA: ***Joc de rol „De-a mama și de-a tata”, „De-a frații”, „De-a bunicii”*** etc. Memorizare: ***“Mama”*** Exercitii de dezvotare a vocabularului.	octombrie periodic martie	Identifică membrii familiei, îi numește singur din fotografii.	Aprecieri verbale, acordarea de stimulente
-Să denumească anotimpul, să numească cel puţin două caracteristici. -Să denumeasca culorile caracteristice.	Exerciții de exprimare corectă a denumirii plantelor din imaginea dată şi de identificare a culorilor regăsite la plantele prezentate; Jocuri senzoriale: ***„Ce culoare are floarea?”, „Arată culoarea…”*** Joc didactic: ***“Cine este în cuibar?”***	mai aprilie	Exprimă corect denumirea anotimpului şi caracteristicile cu ajutor sau singur. Denumeşte culorile galben,verde.	Aprecieri verbale și stimulente
-Să asculte cu atenție un text literar și să rețină câteva idei principale în succesiunea lor logică. -Să știe care sunt personaje pozitive și care sunt personaje negative.	Lectura educatoarei: ***„Capra cu trei iezi”, „Povestea celor doi arici: Ghimpici și Ghimpișor”*** ***“Soarele şi omuleţii de zăpadă”***	ianuarie, februarie martie periodic	Numește personajele din poveste, povestește cu ajutorul educatoarei un fragment preferat.	Încurajări, stimulente; Încurajari verbale, primește stimulente, reprezentând personajul preferat din poveste.

-Să învețe o poezie despre Moș Crăciun.	Memorizare: „Uite, vine Moș Crăciun!”	1-15 decembrie	Repetă după educatoare, după bunică, spune singur sau cu ajutor	Participarea activă la serbare

2. DOMENIUL ȘTIINȚE

-Să numere corect, crescător, ordinal și cardinal, în limitele 1-5. -Să clasifice obiecte după criteriul culorii. -Să sorteze obiecte după criteriul mărime. -Să identifice cifrele 1, 2, 3.	Jocul didactic: ***„Câte jucării ai găsit?”*** Exerciții de numărare. Joc-exercițiu: ***„Formează mulțimi după...”*** ***„Separă cercurile roșii de cele galbene!”*** ***„Colorează ciuperca mică și morcovul mare!”*** Joc didactic: ***„Grupează după mărime!”*** Jocuri muzicale: ***„Numărătoarea”, Unu-i soarele pe cer!”*** Fișe de lucru	septembrie, octombrie, noiembrie	Numără, cu ajutor, jucăriile din coș. Separă cu dificultate cercurile roșii de celelalte cercuri. Colorează ori obiectele mici ori obiectele mari. Colorează parțial grupa cu trei și nu încercuiește cifra corespunzătoare.	Aprecieri verbale, acordarea de stimulente
-Să denumească anotimpul, să numească cel puţin două caracteristici. -Să enumere părțile componente ale propriului corp. -Să identifice fructe și legume.	Joc didactic: ***“Trenuleţul anotimpurilor”*** Observare: ***„A sosit toamna bogată”*** Observare: ***„Să ne cunoaştem corpul!”*** Lectură după imagini ***„Vitamine, de la cine?”***	septembrie, octombrie, noiembrie februarie	Exprimă corect denumirea anotimpului şi caracteristicile cu ajutor sau singur. Identifică ori unele, ori altele. Recunoaște legume și fructe.	Aprecieri verbale

-Să identifice animalele domestice și sălbatice.	Cântec: ***„Graiul animalelor”*** Joc de masă: ***„Alege animale sălbatice”***		Identifică animalele domestice, dar nu pe cele sălbatice sau invers.	
-Să observe plantele din imagini; -Să recunoască plantele cerute. -Să formuleze enunţuri simple pe baza unor imagini sau situaţii expuse. -Să recunoască culorile regăsite la plantele propuse. -Să cunoască părţile componente ale unei plante. -Să recunoască culorile regăsite la plantele propuse	Observare: ***„Grădina cu zarzavaturi”*** Exercitii de identificare și recunoaștere . Exerciţii şi jocuri senzoriale: ***„Ce culoare are?”, „Arată culoarea..”, Ce culoare se potriveşte?”*** Observare directă, exerciţii de analiză, exerciţii de completare, jocuri: ***„Cine sunt eu?”, „Cum mă cheamă?”, „Unde se potriveşte?”***	octombrie aprilie mai	Observă, recunoaște și numește, cu ajutor, câteva dintre plante. Găseşte și numeşte culoarea cerută, singur sau cu ajutor. Repetă după educatoare, potriveşte, denumeşte singur sau cu ajutor	Încurajari verbale, primește stimulente în piept, reprezentând florile observate. Apreciere pozitivă; fişă individuală de lucru
-Să aranjeze figurile geometrice. -Să recunoască forma geometrică cerută sau culoarea acestora.	Joc didactic: ***“Omul de zăpadă”*** ***„Găsește triunghiul colorat!”*** Exerciții de corecție a pronunției.	decembrie martie periodic	Găsește și numește figura cerută, singur sau cu ajutor.	Aprecieri verbale
- Să se orienteze corect în spaţiul de colorare. - Să denumească şi să folosească corect instrumentele de lucru.	ALA: ***„Cadouri de la Moș Nicolae”*** ***„Felicitare pentru mama”***	periodic decembrie martie	Scrie pe spațiile date, semnele grafice, cu ajutorul punctelor de sprijin.	Aprecieri verbale; Încurajări; Stimulente.
-Să participe la o activitate în clasă, în mod direct.	ALA: ***„Și eu vreau să fiu lăudat !”***	iunie		Aprecieri verbale

3. DOMENIUL OM ȘI SOCIETATE

Educație pentru societate/Activitate practică

- Să utilizeze formule de salut. - Salută frumos la sosire ,,Bună dimineața!", salută frumos la plecare ,,Bună ziua!". -Să aplice norme de conviețuire în grup. - Să redea numele părinților. - Să utilizeze formule de politețe ,,te rog!", ,,mulțumesc", iartă-mă!".	Rutine: ***„Bună dimineaţa!", "Bună ziua!"*** Convorbire: ***„Cuvinte magice"*** Joc-exercitiu ***„Mama mea și tatăl meu"*** ***„Roagă păpușa să-ți dea o jucărie!"*** ***„Spune cum o/îl cheamă pe mama/tata!"*** ***"Aşa da! Aşa nu!"***	periodic septembrie octombrie februarie	Utilizează formule de salut, la venire și la plecarea din gradiniță, cu ajutorul părintelui sau a educatoarei. Acceptă, dar nu respectă regulile de conviețuire în grup. Redă parțial numele părinților.	Încurajări verbale Aprecieri verbale Aprecieri verbale
-Să rupă hârtia în bucăți. -Să mototolească hârtia. -Să redea o temă, prin lipire, utilizând corespunzator instrumentele de lucru.	Artă*:* ***„Părul meu"*** ***"Mărul verde"*** ***„Bulgărași din hârtie"*** ***"Zambile parfumate""*** Activitate practică ***„Mărgele pentru mama"*** ***"Copacul cu frunze ruginii"*** ***"Ariciul"***	septembrie octombrie mai noiembrie februarie	Rupe hârtia în bucăți, cu ajutorul educatoarei. Mototolește hârtia dată, cu ajutorul educatoarei. Completează spațiul din interiorul mărului.	Aprecieri verbale

4. DOMENIUL ESTETIC ŞI CREATIV

Activitate artistico-plastică/Educaţie muzicală

- Să reproducă din imaginație o temă la alegere. -Să redea, cu ajutorul plastilinei, diferite forme/elemente. -Să reproducă individual un cântecel sau un fragment dintr-un cântecel la alegere. -Să execute mișcări asociindu-le după melodia și ritmul unui cântec. -Să asculte, să cânte colinde românești tradiționale. Să participe la serbarea de Crăciun.	Desen cu temă la alegerea copiilor ***„Desenează tot ce dorești tu!”*** Modelaj: ***“Legume şi fructe”*** ***“Gărgăriţa”*** Dactilopictură: ***“Şorţul bucătăresei”*** ***“Ouă de Paşte”*** Artă: ***„Pictează ce doreşti!”*** ***„Modelează ce îți place ție!”*** ***„Să cântăm un cântecel!”*** Cântec: ***“Eu am zece degeţele”*** ***“A venit o vulpe”*** Joc muzical: ***„Cântă ca mine!”*** ***„Ascultăm și cântăm colinde!”***	tot anul școlar octombrie mai aprilie octombrie februarie ianuarie decembrie	Mâzgălește foaia cu o culoare sau mai multe culori. Pictează foia cu o culoare sau mai multe culori, fără elemente. Modelează doar cu ajutorul educatoarei. Execută mișcări la întâmplare. Execută parțial mișcări după melodia și ritmul cântecului. Învață să cânte împreună cu ceilalți copii din grupă.	Încurajări verbale Încurajarea și stimularea; Întărire pozitivă Aprecieri verbale, acordarea de stimulente

5. DOMENIUL PSIHOMOTRIC

-Să recunoască componentele spațiale și să se orienteze adecvat.	Exerciții și locuri de mișcare ce vizează: ***a)direcția:*** înainte/înapoi sus/jos; stânga/dreapta ***b) distanța:*** aproape/departe ***c) pozițiile față de obiecte:*** lângă, pe, sub. Exerciții de mișcare: sus-jos, pe, sub, lângă, pe etc. Jocuri: ***„Unde sunt?”, Arată sus-jos...”, „Luați seama bine!”*** Jocuri de căutare a unor obiecte așezate în diferite poziții spațiale; Rezolvarea unor fișe cu sarcini de orientare spațială**.** ***ALA - „Unde s-a ascuns iepurașul?”***	tot anul școlar	Corectitudinea și rapiditatea reacțiilor la comenzi; - Identificarea și precizarea corectă a pozițiilor spațiale ale obiectelor folosite în joc; - Recunoașterea și denumirea unor poziții spațiale ale obiectelor din imagini.	Observarea comportamentului; Chestionarea orală pentru conștientizare a pozițiilor spațiale; Aprecieri stimulative; Întreceri Analiza produselor activității (modul de rezolvare a fișelor)
Mers și alergări	- să se ridice în poziție șezândă din culcat; - să-și mențină poziția șezândă 5-10 min.	septembrie - noiembrie	- să se aplece cu flexia genunchilor dupa un obiect și să se ridice.	
Sărituri	-să sară pe loc pe ambele picioare;	noiembrie – ianuarie	- să sară pe loc într-un picior.	
Apucare, aruncare, prindere	-să prindă cu ambele mâini un obiect (minge); - să apuce un obiect cu două degete;	Februarie - aprilie	-să arunce obiecte de anumite mărimi cu o mână (stanga/dreapta); - să prindă cu ambele mâini un obiect.	

Echilibru	-să lovească cu piciorul o minge mare, mică, grea; să stea într-un picior(3-5 sec).	aprilie - mai	- să coboare scările, ținându-se de balustradă;	
-Să perceapă componentele temporale care vizează ritmul mișcărilor. -Să execute diferite deprinderi motrice însușite la grupa mică. -Să execute la comandă mișcări ale diferitelor segmente ale corpului. - Să-şi coordoneze gesturile şi mişcările, pentru a reda grafic sarcina cerută. - să pună și să scoată obiecte mici în/din cutii; - să bată din palme; - să construiască un turn din mai multe cuburi; - să imite anumite acțiuni simple (deschide/închide ușa, învârte cheia etc); - să realizeze după model, mișcari repetitive; - să bobineze un fir gros pe o bobină mare; - să mototolească hârtia; - să deșurubeze jucării;	- Exerciții efectuate pe loc și în deplasare, cu respectarea duratei, tempoului, intensității. - Exerciții și jocuri de mișcare cu utilizarea onomatopeelor și a versurilor ritmate**: *„Cioc-boc, treci la loc!”, „Unu-doi, unu-doi/Faceți toți la fel ca noi!”*** Joc motric ***„ Fă ca mine!”*** ***„Copii, copii veniti la jucarii!”*** ***„Alergă la ursuleț!”*** ***ALA-DPM „Mergi cât durează melodia!”, „Aleargă mai repede!”, „Pășește mai rar!”, „Mergi ușor pe vârfuri!”, „Bate pasul!”*** ***ALA – liniuțe oblice spre stânga/dreapta, orizontale, verticale etc.*** ***„Încercuieşte floarea de sus!”,*** ***„Subliniază rădăcina!”*** etc. - să realizeze în maniera proprie, dactilopicturi; - să atingă degetul mare de fiecare deget; - să apuce creionul între degetul mare și arătător;	tot anul școlar	Răspunde corect motric la comenzile educatoarei. -Execută mișcări la ritmul indicat. Execută deprinderea motrică de a alerga, doar cu ajutorul educatoarei. Execută la întâmplare mișcări ale diferitelor segmente ale corpului. Nu execută corect semnele grafice. ***„Încercuieşte floarea de sus!”,*** ***„Subliniază rădăcina!”*** etc . - să realizeze diverse imagini prin lipirea părților componente (casă, brăduț, omul) de dimensiuni mari;	Analiza modului cum respectă durata, tempoul, intensitatea în timpul executării mișcărilor; -Aprecieri verbale; -Încurajări; -Stimulente. Aprecieri stimulative; Aprecieri verbale, acordarea de stimulente Aprecieri verbale,

	- să înșire pe sfoară mărgele mari;		- să rostogolească forme din plastilină; - să coloreze respectând conturul; -să asambleze un puzzle din mai multe piese mari; - să despacheteze diverse obiecte, prin ruperea hârtiei;	acordarea de stimulente

PROIECT DIDACTIC

ACIUBOTĂRIȚEI DANIELA
LICEUL TEORETIC „DR. MIHAI CIUCĂ” SĂVENI

Titlu: Dispozitive periferice de intrare
Timpul alocat:50 de minute
Competențe specifice vizate:
- Identificarea dispozitivelor periferice de intrare ale unui calculator personal

Forme de organizare a clasei:
Activitatea se va desfășura în laboratorul de informatică cu întreaga clasă de elevi.
Metode didactice utilizate:
- expunerea didactică
- învățarea prin descoperire
- conversaţia didactică
- demonstraţia
- exerciţiul

Materiale didactice utilizate:
- Prezentare PowerPoint
- Exemple de dispozitive periferice de intrare (tastatură, mouse, imprimantă, scanner etc.)
- Computere sau laptopuri pentru demonstrații practice

Scenariul activității de învățare

Activitatea profesorului	Activitatea elevului
Discută cu elevii despre importanța dispozitivelor periferice în cadrul sistemelor informatice. Trimite elevilor un link către o prezentare care conține diferite dispozitive periferice și explică funcțiile lor. Discută despre importanța fiecărui dispozitiv și modul în care acestea se integrează într-un sistem informatic.	Este atent la expunerea profesorului, accesează link https://app.bookcreator.com/library/-NiehvBt6eLeFHhj0DLZ/XLylXSDf2yfYKyxVOhvzsxt0TZs1/xyX6Cg6FR-uScdXqjrYeww/aKeh9aRJRP2s4fxnrYwJzg și notează în caiet noțiunile prezentate.
Permite elevilor să interacționeze cu diverse dispozitive periferice conectate la computer.	Interacționează cu : - tastatura prin accesarea link-ului https://agilefingers.com/ro/texte/text-mostra - microfonul pentru a face o cerere de căutare pe Google - scannerul din laborator pentru a digitaliza o imagine sau un text
Stimulează o discuție deschisă despre experiența elevilor cu dispozitivele periferice.	Participă la discuție
Cere elevilor, pentru a evalua cunoștințele privind dispozitivele periferice de intrare, să acceseze link-ul de la sfârșitul prezentării. Recapitulează informațiile esențiale și relevanța dispozitivelor periferice în cadrul sistemelor informatice.	Accesează link https://learningapps.org/display?v=pyfqmpg3t23

ÎN SPRIJINUL COPIILOR CU CES

ANANIE MIRELA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ VADU IZEI

Elevul pe care l-am încadrat în colectivul meu de elevi prezintă tulburări de vorbire însoțite de grad de handicap mediu (psihic). Este un copil care s-a adaptat greu în colectivul de elevi,despărțirea de mama lui fiind greu de acceptat.Datorită tulburării de vorbire nu comunică cu colegii lui, fiind un copil retras, timid.Nu dorește să răspundă la întrebări, nu are inițiativă, dar repetă cuvinte simple după ce le aude. Are nevoie de sprijin, de explicații suplimentare.Prezintă ticuri, clipește din ochi.

Temperament –lent,obosește repede,timid/ Atitudini față de ceilalți-prietenie/ Atitudini față de muncă- neimplicare/Atitudini față de sine- nepăsare

Atenția – dispersată/Memoria – de scurtă durată/Imaginiția – slabă/ Limbajul – tulburări de limbaj/ Creativitatea – nesigur,dependent, fără inițiativă

Metodele și procedeele utilizate în activitatea terapeutică logopedică sunt specifice fiecarei categorii de tulburări, iar alegerea lor este în funcție de fiecare subiect în parte, de tipul deficienței și gravitatea acesteia, de vârstă și nivelul de dezvoltare psihică.

DISLALIA - este tulburarea întâlnită la elevul meu, provocată de afecțiuni organice sau funcționale ale elementelor periferice ale vorbirii; constă în imposibilitatea emisiei corecte a unui sunet sau a unui grup de sunete. Ea cuprinde deformarea sunetelor, substituirea, omiterea, inversarea lor spontană sau reprodusă, ceea ce schimbă structura cuvântului și aspectul semantic.

De aceea am cerut profesor de sprijin și ore alocate de consilierul școlar.

Am realizat un plan de servicii psihoeducaționale pentru copilul cu CES:

Tipul de serviciu/ intervenție	Instituția responsabilă	Obiective	Data	Peri-oada	Persoana responsabilă
Servicii educaționale: *Plan de învățământ*	ȘCOALA GIMNAZIALĂ VADU IZEI	Atingerea nivelului minim al programelor școlare adaptate; Dobândirea competențelor specifice prevăzute în curriculum adaptat; Stabilirea și parcurgerea planurilor de	11 SEP	1 an școlar	Prof. Ananie Mirela

pentru înv. primar și curriculum adaptat		remediere pe perioade scurte; Formarea capacităților de cunoaștere a literelor și citire a cuvintelor și propozițiilor(în ritm propriu) Formarea deprinderilor de scriere corectă a elementelor grafice și a literelor; Cunoașterea și utilizarea conceptelor specific matematicii; Descoperirea și folosirea potențialului psihic de învățare, a ritmului propriu de achiziție, prin observarea zilnică și prin concentrarea tuturor informațiilor din cadrul familiei; Dezvoltarea motricității mâinilor,dar și a altor părți ale corpului; Educarea exprimării verbale corecte din punct de vedere fonetic,lexical și sintactic (exerciții care au la bază terapia tulburărilor de limbaj) Formarea abilităților de participare la lecții;			
Servicii de asistență psihopedagogică prin cadrul didactic itinerant și de sprijin: *Plan de învățământ pentru înv. special*	CENTRUL ȘCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ SIGHETU M	Recuperarea laturilor disfuncționale; Structurarea unor comportamente dezirabile (elaborarea unor modele de comportament cu un grad mare de adaptare școlară și socială); Consiliere comportamentală Antrenarea elevului în activități extracurriculare,activități plăcute pentru a-l stimula; Dezvoltarea motricității generale și a finei motricități; Dezvoltarea abilităților de cunoaștere a literelor și citire a cuvintelor,a propozițiilor; Formarea deprinderilor de scriere corectă și respectare a spațiului de scris; Dezvoltarea autonomiei personale și sociale; Dezvoltarea capacității de orientare și	11 SEP	1 an școlar	Prof. de sprijin

		adaptare la mediu; Dezvoltarea atitudinilor pozitive de relaționare în grup;			
Servicii de consiliere și orientare școlară: *Consiliere psihopedagogică* *Consiliere părinți* *Consiliere individual/ de grup*	CJRAE MARAMUREȘ	Antrenarea elevului în activități plăcute pentru a-l stimula; Structurarea unei imagini de sine pozitive; Educarea capacității de autocunoaștere și autocaracterizare; Dezvoltarea abilităților de comunicare; Dezvoltarea autonomiei personale și sociale; Dezvoltarea capacității de orientare și adaptare la mediu; Dezvoltarea capacității de luare a deciziilor (independența alegerilor personale)	11 SEP	1 an școlar	Consilier școlar
Servicii de terapie - *exerciții care au la bază terapia tulburărilor de limbaj*	CENTRUL ȘCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ SIGHETU M	Dezvoltarea capacității de exprimare corectă prin: -Exerciții de respirație corectă -Exercții de gimnastică facială -Exerciții de dezvoltare a auzului fonematic	11 SEP	1 an școlar	Prof. de sprijin
Asigurare transport la școală		Elevul vine însoțit de părinți(distanța până la școală fiind de 300m)	-	-	-
Măsuri de sprijin pentru educația incluzivă-	CENTRUL ȘCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ SIGHETU M	-Dezvoltarea relațiilor de prietenie -Dezvoltarea abilitatilor de comunicare și interrelaționare *Participarea la activități extrașcolare*	11 SEP	1 an școlar	Prof. de sprijin

PROGRAM DE INTERVENŢIE PERSONALIZAT

PRECUP ROXANA ANDREEA
GRĂDINIȚA CU PP. DEGEȚICA CLUJ-NAPOCA

Numele şi prenumele: M.R.T.
Data naşterii: 22.10.20xx
Psihodiagnostic/listă de probleme:

- hipotrofie ponderală;
- deficit de atenție;
- socializare deficitară.

Echipa de intervenţie: Educatoare: Precup Roxana
Consilier şcolar: Koksis Aniko

Alte persoane implicate în program: părinţii, bunica

Informaţii despre mediul social:
- M.R.T. provine dintr-o familie organizată, cu o situaţie materială medie;
- Mama şi bunica se implică activ în educarea băiatului;
- Colaborarea părinţilor cu cadrele didactice din grădiniţă este una bună;
- Părinții nu acceptă diagnosticul copilului și îl tratează ca pe un copil fără probleme, nerespectându-i individualitatea.

Informaţii educaţionale:
- Frecventează grădiniţa de la vârsta de 3 ani;
- Prezintă dificultăți în relaționarea cu ceilalți copii;
- Abilitățile de motricitate fină și grosieră sunt mai slab dezvoltate;
- Are foarte puțini prieteni la grădiniță;
- Atenția nu este focusată pe o perioadă mai lungă de timp, fiind nevoie de asistență, ocazional.

Domenii de intervenţie:
- Psihomotric
- Cognitiv
- Socio-afectiv

Obiective:
- Îmbunătăţirea motricității ;
- Dezvoltarea abilităţilor sociale;
- Dezvoltarea abilităţilor emoţionale;
- Dezvoltarea atenției
-

Obiective	**Metode şi mijloace didactice**	**Perioada de timp**	**Metode şi instrumente de evaluare**
Dezvoltarea motricității generale Dezvoltarea motricității fine	-Exercitii: imitarea mersului, mersul ritmat, să sară coarda, să alerge, să sară într-un picior, să sară în două picioare. -realizarea gimnasticii de înviorare; -realizarea unor exerciții de limbaj scris sub supravegherea atentă a cadrului didactic;	Octombrie 2022	Încurajări Stimulente
Concentrarea atenției Implicare în sarcini ce necesită efort mintal susţinut	- împărțirea sarcinilor în sarcini mai mici; - dozarea timpului și a modului în care se succed activitățile (o sarcină ușoară după una mai dificilă) respectând curba de efort; - acordarea suportului când este necesar; - propunerea unor jocuri de atenție: „Detectivul”, „Ce iau cu mine în vacanță?”;	Noiembrie 2022	Observarea comportamentului Stimulente
Ducerea la bun sfârşit a unei sarcini începute	-asigurarea unui mediu educațional care să conțină cât mai puțini factori distractori; - Sarcinile să fie scurte, cu pauze, clar, explicite, cu recompensare imediată; -oferirea unui feedback pozitiv și acordarea încrederii în reușita copilului; - Jocuri de rol care să stimuleze realizarea cu succes a unor sarcini;	Decembrie/Ianuarie 2022-2023	Încurajări Stimulente
Rezolvarea de probleme/conflicte Identificarea şi conştientizarea emoţiilor trăite	-Audiţii muzicale cu scopul de a trezi anumite emoții - Exerciţii de exprimare a emoţiilor prin mimă: Oglinda fermecată; Povești terapeutice – Lumea lui SELF Povestea „Prințesa fluturilor” axată pe anxietatea de performanță Jocuri de creaţie, de construcţii, de competiţie: Desenul mișcător; Construieşte ca în imagine; Turnul	Februarie 2023	Observarea capacităţii de atenţie şi concentrare Aprecieri verbale

	prieteniei;		
Dezvoltarea socio-emoțională Înţelegerea şi utilizarea corectă a structurilor verbale orale	- Lumea lui SELF – povești Audio; - descrierea emoției-operaționalizarea emoțiilor principale cu scurte descrieri ale manifestării acestora la nivel emoțional, fiziologic și comportamental; - Joc de rol: Cum sunt cand devin furios... - Poveste: Povestea Broscuţei Ţestoase; - discuții educatoare-copil pentru a observa dacă copilul reușește să transpună în mediul real ceea ce a învățat prin intermediul povestirii;	Aprilie 2023	Aprecieri stimulative Observarea comportamentului nonverbal
Dezvoltarea coordonării oculo-motorie Reglarea emoţională	- Fişe individuale de lucru din cadrul unor povești terapeutice; - pe spatele fiecărei fișe este un mesaj formulat rațional pe baza căruia se poartă o dezbatere. - Puzzle; Domino; - generarea unor sfaturi pentru diferite situații limită; - Oferirea unui model de atitudine calmă şi răbdătoare în faţa dificultăţilor;	Mai 2023	Analiza lucrărilor Stimulente Aprecieri verbale

Rezultate atinse la sfârşitul anului şcolar:

- Coordonarea psihomotrică mai bună;
- Copilul a început practicarea unui sport;
- Diminuarea problemelor de atenţie;
- Dezvoltarea unor competențe socio-emoționale în conformitate cu vârsta;
- Implicarea activă în activităţi;
- Recunoașterea emoțiilor principale și a componentelor acestora (nivel emoțional, fiziologic și comportamental).

PROGRAM DE INTERVENŢIE PERSONALIZAT

PROF. DR. POPA EDVICA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „GALA GALACTION" MANGALIA

NUMELE ȘI PRENUMELE ELEVULUI (EI): M.F.C.

DATA NAȘTERII: 20 ianuarie 20xx
CLASA: a VII – a
ANUL ȘCOLAR: 2023-2024
DIAGNOSTICUL: Retard psihic sever, tulburare din spectrul autist
ECHIPA DE INTERVENŢIE: Prof. - diriginte
Prof. - prof. educator,
Prof. - logoped

- SCOPUL (COMPORTAMENTUL ȚINTĂ/REZULTATUL AȘTEPTAT)
  Dezvoltarea capacității de asimilare a cunoștințelor minime de comunicare orală și scrisă
  Formarea capacității de integrare în spațiul restrans al clasei
  Însușirea capacității de a avea autonomie personală
- OBIECTIVE:
  - PE TERMEN SCURT: participarea la activitate fără suport permanent și eliminarea promptului
  - PE TERMEN MEDIU: Realizarea de sarcini medii, pe fiecare disciplină în parte,
- DURATA PROGRAMULUI: anul școlar 2023-2024
- DOMENIUL / DOMENII DE INTERVENŢIE: Disciplinele din programa prevăzută pentru clasa a VII- a A
- DATA ELABORARII PIP Septembrie 2023-2024
- DATA REVIZUIRII PIP: la fiecare sfârșit de semestru
- CONȚINUTUL ACTIVITĂȚILOR:
  La fiecare discipină se va urmări atingera a cel puțin 2 obiective

Nr. crt.	**Obiectiv operaţional**	**Strategii de terapie şi recuperare**	**Intervalul de timp**	**Evaluare şi aprecierea evoluţiei**	
				Indicatori	Instrumente
1	Să observe diferențe Să potrivească jetoane să rezolve puzzle tematic	Exerciții observare, potrivire, verbalizare a unor obiecte din imagini	Anul școlar 2023-2024	Poate verbaliza	Fișe de lucru jetoane
2	Să construiască după model Să potrivească cifra la mulțime Să adauge sau să elimine obiecte după cerință	Activități de sortate, măsurare, construire, potrivire și scriere pe contur	Anul școlar 2023-2024	Construiește după cerință	Material obiectual diferit

	Să scrie semne ale cifrelor				
3.	Să potrivească imagini cu acțiuni simple Să solicite ajutor unui coleg	Jocuri de rol în echipe de câte 2 elevi	Anul școlar 2023-2024	Se joacă cu alt coleg	Joc didactic
4	imagini eliptice cu schema corporală Să realizeze un desen cu un copil, copac sau casă	Executarea de acțiuni care să ducă la cunoașterea propriului corp	Anul școlar 2023-2024	Cunoaște schema corporală	Fișe de lucru

Întocmit,
Profesor , (Numele și prenumele)
Semnătură: .....

PLAN DE INTERVENŢIE PERSONALIZAT- ELEVI CU CES

PROF. MĂNTĂLUȚĂ ALINA- CRISTINA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 DÂNGENI

NUMELE ELEVULUI: M.R.

DATA NASTERII: **.....**

Domiciliul: sat Dângeni, com. Dângeni

PSIHODIAGNOSTIC: deficienţă mentală ușoară

STAREA DE SĂNĂTATE: bună

RECOMANDAREA COMISIEI PENTRU PROTECŢIA COPILULUI: curriculum pentru învăţământ public adaptat

ŞCOALA: GIMNAZIALĂ NR.1 DÂNGENI

DOMENIUL DE INTERVENŢIE: Limbă şi LITERATURA ROMÂNĂ

SPECIALIŞTI CARE INTERVIN ÎN APLICAREA PLANULUI:

- prof. itinerant .....
- prof.limba română –MĂNTĂLUȚĂ ALINA-CRISTINA

Informaţii generale

Elevul urmează în prezent cursurile şcolii obişnuite, la clasa a ..... a. Provine dintr-un mediu familial cu potenţial intelectual foarte scăzut. În colectivul clasei s-a integrat destul de greu, fiind o fire conflictuală, puţin comunicativă. Nu lucrează întotdeauna ceea ce i se cere, dar acceptă sprijin. Colegii doresc să îi sară în ajutor, dar el nu acceptă și nu apelează la aceştia.

Informaţii educaţionale

a).Comportament cognitiv:

-Abilităţi reduse de scris-citit; citeşte în ritm lent, propriu, texte de mică întindere; omite frecvent litere în scrierea cuvintelor; nu respectă regulile ortografice şi de punctuaţie; desparte corect, cu sprijin, cuvinte în silabe; exprimarea este nesigură, ca şi cum s-ar teme de propriile-i cuvinte; nu povesteşte, comunică rar sentimente, dar are păreri, iar capacitatea de reproducere a mesajelor orale nu este redusă;

-Vocabular sărac, posibilităţi de exprimare reduse, tulburări semantice;

-Capacitatea de concentrare este scăzută şi rezistenţa la efort, minimă;

-Este ancorat în prezent. Nu stabileşte relaţii temporale, nu plasează evenimente în timp, sau derularea pe o perioadă de 2-3 zile. Pentru o zi, cunoaşte perioada de dimineaţă, după-amiază, dar nu şi orele;

-Încurcă ordinea cronologică în menţionarea zilelor săptămânii; nu cunoaşte numele tuturor lunilor anului;si nu își scrie corect data nașterii.

-Nu cunoaşte toate monedele şi bancnotele;

-Nu este interesat de schimbările din jurul lui şi nu reţine informaţii de natură ştiinţifică, ci doar ceea ce se bazează pe propria-i experienţă, şi atunci cu întrebări de orientare;

-Comportament psihomotric şi autonomie personală: schema corporală este realizată, deprinderile de igienă personală fiind parţial dezvoltate;

b). Relaţii sociale:

-Posibilităţi slabe pentru dezvoltarea atitudinilor de relaţionare pozitivă în grup, datorită tendinţei de a se marginaliza, datorită conflictelor în care intră. Manifestă dorinţa de a se integra în grup, dar aceasta este blocată de atitudini de inacceptare a colectivului.

-În general vine la şcoală. Bunicii la care se află în plasament colaborează cu şcoala și se interesează de situaţia copilului, dar nu-i pot acorda sprijin, deoarece sunt bolnavi, aproape în imposibilitate de deplasare. Au grijă ca el să vină la şcoală zilnic, verifică uneori dacă acesta o face, îi asigură hrana, îmbrăcăminte şi rechizite.

c).Capacităţi, competenţe, abilităţi, puncte slabe, nevoi:

- Dezvoltare fizică bună, coordonare a mişcărilor mai ample;
- Nu are abilităţi de natură tehnologică;
- Nu reţine decât cu material concret, prin reluări permanente;
- Nu comunică cu uşurinţă în propoziţii;
- Memoria şi atenţia sunt scăzute;
- Imaginaţia lipseşte, fiind ancorat în prezent;
- Nu face corelaţii, dovedind lipsă de gândire logică;
- Scrie după dictare, omiţând frecvent litere, fără a respecta însă regulile ortografice sau de punctuaţie;
- Are nevoie de atenţie din partea bunicilor-tutori, colegilor, cadrelor didactice;
- Permanent are nevoie de sprijin pentru a duce la îndeplinire o sarcină.

d).Domeniul cognitiv - Limba română:

Obiective	***Metode şi mijloace didactice***	***Perioada de timp***	***Criterii de evaluare***	***Metode şi instrumente de evaluare***
· Obiective pe termen lung: - dezvoltarea abilităţilor de scris –citit, prin ulilizarea unor texte scurte. · Obiective pe termen scurt: -să citească corect texte scurte -să stabilească numărul de silabe dintr-un cuvânt -să dea exemple de cuvinte care încep cu anumite litere date; -să identifice litera/silaba care lipseşte dintr-un cuvânt -să identifice şi să completeze cuvinte care conţin grupurile „ce’’, „ci’’, „ge’’, „gi’’, „che’’, „chi’’ -să exemplifice şi să identifice cuvinte care conţin litera „x’’ -să precizeze sinonimele şi antonimele unor cuvinte uzuale -să alcătuiască propoziţii corecte	-exerciţii şi jocuri de dezvoltare a auzului fonematic, de conştientizare a legăturii dintre fonem şi grafemul corespunzător -exerciţii de asociere a sunetului cu litera; exerciţii de formare, citire şi pronunţare corectă a cuvintelor; -exerciţii –joc de rostire a cuvintelor pe silabe -exerciţii de identificare a literei/silabei care lipseşte din poziţia iniţială sau finală - în scris -exerciţii de exprimare corectă, orală şi scrisă, cu utilizarea unor materiale didactice de suport (planşe, litere, obiecte concrete, ilustraţii) -exerciţii de subliniere şi completare a grupurilor de litere -exerciţii de recunoaştere şi diferenţiere (a cuvintelor ce conţin litera „x’’ de cuvinte scrise cu „cs’’) -exerciţii de precizare prin corespondenţă a sinonimelor şi antonimelor date -exerciţii de formulare de propoziţii, pornind de la cuvinte date - exerciţii de completare a unor silabe cu litere; - exerciţii de scriere a unor cuvinte din 2-3-4 silabe, utilizând în mod preponderent metoda	martie - iunie	Identifică toate literele alfabetului. Se exprimă greoi, folosind un limbaj preponderent popular. Citeşte în ritm propriu, fără a respecta regulile impuse. Distinge silabele atunci când desparte cuvintele. Are dificultăţi în pronunţarea unor cuvinte. Confundă în scris grupurile de litere. Nu respectă regulile ortografice şi de punctuaţie- scrierea cu majuscule, semnele de punctuaţie. Alcătuieşte propoziţii, pornind de la cuvinte date sau pe bază de imagini. Greşeşte la transcrierea cuvintelor şi propoziţiilor. Scrie cu greu după dictare, şi nu respectă despărţirea în silabe la capăt de rând. Omite frecvent litere în scrierea	-metoda fonetică, analitico-sintetică - observarea sistematică şi aprecierea verbală stimulatoare -fişa de lucru -proba orală -proba scrisă

-să scrie corect cuvinte - să scrie corect propoziţii dictate	analitico-fonetică; exerciţii de scriere a denumirii unor obiecte familiare; exerciţii de scriere a cuvintelor pe silabe -exerciţii de scriere a propoziţiilor enunţiative, respectând scrierea cu majuscule la început şi folosirea acestora pentru substantivele proprii -exerciţii de scriere a unor propoziţii, respectând alineatul, liniatura caietului şi păstrarea distanţei adecvate dintre cuvinte -exercitii de copiere -exerciţii de dictare		cuvintelor. Nu respectă liniatura caietului, iar ritmul de scriere este lent.	-fişa de evaluare -evaluări orale, alternate cu cele scrise

PROF. ITINERANT -……..
PROF. LB. ROMÂNĂ – MĂNTĂLUȚĂ ALINA-CRISTINA

PROGRAM TERAPEUTIC INDIVIDUALIZAT

PROFESOR LOGOPED PALAGHIA CĂTĂLINA - CJRAE IAȘI

Beneficiar: **A. D.**

Vârsta: 10 ani
Şcoala: M., comuna P.
Clasa a I-a *(Certificat de orientare școlară și profesională nr.590/23.10.2020)*
Data reînscrierii în terapie logopedică: 11 octombrie 2023

Rezultate ale evaluării iniţiale:

a) Evaluare psihopedagogică: *capacitate de orientare insuficient dezvoltată, alterarea structurii perceptiv-motrice a spaţiului, deficit de atenţie, incapacitate de analiză şi sinteză, capacitate redusă de concentrare, imaturitate afectiv-emoţională, deficienţă mintală moderată, întârziere în dezvoltarea limbajului expresiv*

b) Diagnostic logopedic: ***ÎNTÂRZIERE ÎN DEZVOLTAREA LIMBAJULUI***

Priorităţi ale intervenţiei terapeutice pentru perioada :

- Dezvoltarea abilităţilor de ascultare, respectiv a atenţiei auditive şi vizuale;
- Dezvoltarea capacităţii de imitare motorie;
- Impostarea, consolidarea pronunţiei vocalelor şi consoanelor;
- Formarea abilităţilor psihomotrice şi dezvoltarea lor;
- Formarea capacităţii de a opera cu elemente ale unor categorii uzuale;

Obiective specifice	*Exemple de activităţi de învăţare*	*Strategii didactice*	*Perioada*
	EVALUARE INIŢIALĂ	conversaţia, jocul didactic, explicaţia, imitaţia	09.10-20.10
1. să execute o serie de sarcini simple	☙ Exerciții pentru dezvoltare atenției vizuale și auditive care solicită copilul să execute o serie de sarcini simple: ”stai jos!”, ”ridică mâna”, ”arată nasul”, ”bate din palme”, ”pune cana pe masă”, ”toarnă apă în pahar”, ”închide uşa”, etc. ☙ Exerciţii pentru realizarea cooperării între logoped şi copil: puzzle, înşirat mărgele, bile, încastrare, colorat, desene, imagini. ☙ Exerciţii de manipulare a obiectelor, jucăriilor; Sarcinile simple vor fi explicate și execute de către logoped precum și de persoana care însoţeşte copilul la terapie.	conversaţia, exerciţiul oral, explicaţia, imitaţia jocul didactic,	23.10-15.06 În fiecare ședință de terapie logopedică În funcţie de posibilităţile copilului

2. să execute corect exerciţiile de ascultare și identificare a semnalelor sonore (zgomote, sunete, onomatopee)	☙ Exerciţii de imitare de onomatopee: ”Cum face …” vaca (muuuu), oaia (beeeee), şarpele (sss), telefonul (ţârr), pisica, oaia, câinele, porcul, ploaia, etc. ☙ Exerciţii de identificare a sunetelor sonore după sunetul emis; ☙ Exerciţii de recunoaştere a persoanelor din jur după voci; ☙ Exerciţii de repetarea ritmurilor (bătăi ritmice în masă, în tobă, bătăi din palme picioare etc.); ☙ Exerciţii de localizare şi de denumire a zgomotelor specifice mediului ambiant sau provocate; ☙ Exerciţii de diferenţiere a sunetelor emise de diverse instrumente muzicale;	conversaţia, exerciţiul oral, explicaţia, imitaţia jocul didactic, metoda fonetică analitică sintetică	06.11-15.06 În fiecare ședință de terapie logopedică În funcţie de posibilităţile copilului
3. să pronunţe corect vocalele şi consoanele (A, P, U, T, O, M, C, F, S, I, V, D, B, E, N, L, R, S, G)	☙ Exerciţii de gimnastică fonoarticulatorie; ☙ Exerciţii pentru emiterea vocii; ☙ Exerciţii pentru impostarea vocalelor; ☙ Exerciţii de impostare a consoanelor; ☙ Exerciţii de pronunţare a unor silabe, cuvinte monosilabice, bisilabice. Exerciţiile vor fi însoţite de: - perceperea vibrotactilă la nivelul gâtului, obrajilor, buzelor, bărbiei, nărilor; - exerciţii de sincronizare a mişcărilor de articulaţie şi de vibraţie a coardelor vocale pe bază de model; - prezentarea simbolului grafic (literei mari de tipar corespunzătoare) pe tabliţa magnetică, tablă, caiet;	conversaţia, exerciţiul oral, explicaţia, imitaţia jocul didactic, metoda fonetică analitică sintetică exerciţiul grafic	06.11-15.06 În funcţie de posibilităţile copilului
	EVALUARE ETAPIALĂ	conversaţia, explicaţia, exerciţiul oral, jocul didactic	08.01-12.01
4. Să opereze cu elementele de schemă corporală	☙ Exerciţii-joc de recunoaştere şi denumire a diferitelor părţi ale corpului propriu; ☙ Exerciţii de recunoaşterea şi denumirea diferitelor părţi ale corpului altei persoane; ☙ Exerciţii de recunoaşterea şi denumirea diferitelor poziţii ale obiectelor în raport cu propriul corp sau cu alte obiecte; ☙ Exerciţii de desenare schematică, cu sau fără model, a corpului uman;	conversaţia, explicaţia, exerciţiul oral,	08.01-16.02

	☙ Exerciţii joc de identificare a elementelor lipsă (jucării dezmembrate, puzzle corp uman băiat/fetiţă), identificarea sexuală;	jocul didactic,	În funcţie de posibilităţile copilului
5. Să opereze cu structura perceptiv-motrică de culoare	☙ Exerciții de asociere adecvată a cuvântului care denumește culoarea cu percepția colorată; ☙ Exerciții-joc de asociere a culorii cu obiectul căreia îi aparține; ☙ Exerciții-joc de alegere a obiectelor după criteriul culoare;	explicaţia conversaţia, exerciţiul oral jocul didactic	06.11-15.06 În funcţie de posibilităţile copilului
6. Să asocieze cuvinte la elementele unor categorii uzuale	☙ Exerciții joc de identificare şi denumire a elementelor unor categorii uzuale: o Membrii familiei o Animale domestice o Animale sălbatice o Familie o Legume o Fructe o Alimente o Obiecte din casă	conversaţia, explicaţia, imitația, exerciţiul oral, jocul didactic,	06.11-15.06 În funcţie de posibilităţile copilului
	☙ EVALUARE FINALĂ	conversaţia, explicaţia, exerciţiul oral, jocul didactic	17.06-22.06 În funcţie de posibilităţile copilului

BIBLIOGRAFIE:

Gherguț A., Frumos L., Raus G., Educația specială, Ghid metodologic, Ed. Polirom, 2018;

Hațegan Bodea Carolina Terapia tulburărilor de limbaj, Structuri deschise, Ed. Trei, București, 2016;

Vrăjmaș Ecaterina Terapia tulburărilor de limbaj, E.D.P., 1997.

PROGRAM DE REMEDIERE – MATEMATICĂ
An şcolar: 2022- 2023/ SEMESTRUL al II- lea

PROF. ÎNV.PRIMAR ALBU MONA-LISA

Şcoala Gimnazială Nr. 1, Rm. Sărat, jud. Buzău

ARGUMENT: Educația remedială este parte a educației copilului care are ca obiectiv stimularea finalizarii învățământului obligatoriu şi îmbunătățirea ratei succesului școlar pentru copiii din grupurile dezavantajate.

Organizarea unui program de remediere are un impact semnificativ în viaţa şcolii, având ca obiectiv schimbarea atitudinii faţă de fiecare elev care poate avea la un moment dat dificultăţi de învăţare.

În orele de educație remedială, copiii sunt sprijiniți în efectuarea asistată a temelor, în activităţi de recuperare şcolară şi ameliorare a dificultăţilor în învăţare.

MOTIVUL ORGANIZĂRII PROGRAMULUI REMEDIAL:

Inițierea organizării unor activități remediale la clasa a II-a C este necesară, din mai multe motive:

- Părinţii nu acordă o importanţă sporită educaţiei;
- Copiii nu sunt stimulaţi şi încurajaţi de familie;
- Copiii nu exersează suficient acasă;
- Rezultatele obţinute la Evaluarea Naţională nu sunt satisfăcătoare.

Nr. crt.	Clasa a II-a C - Numele şi prenumele elevului
1.	VM
2.	VG
3.	BK T
4.	I RS

PLAN DE REMEDIERE A DIFICULTĂȚILOR DE CALCUL MATEMATIC

CALENDARUL PROGRAMULUI : 1. LANSAREA PROGRAMULUI: 22 mai 2023

2. ACTIVITĂȚI ÎN PROGRAM/ EVALUARE: 22 mai 2023 –iunie 2023

OBIECTIVE:

1. Cunoașterea și utilizarea conceptelor specifice activităților matematice;
2. Dezvoltarea capacităților de explorare, investigare și rezolvare de probleme;
3. Formarea și dezvoltarea capacității de a comunica utilizând limbajul matematic.

REZULTATE AŞTEPTATE:

La sfârșitul programului de remediere, elevii trebuie să știe:

- să scrie, să citească, să compare numerele naturale 0-1000;
- să efectueze operații de adunare și scădere cu aceste numere, utilizând noțiunile adecvate (termeni, sumă, diferență,produs,factori, deîmpărţit, împărţitor, cât);
- să aplice calculul oral și în scris pentru efectuarea operațiilor de adunare și scădere (fără și cu trecere peste ordin),de înmulţire şi împărţire;
- să recunoască forme plane și forme spațiale în mediul înconjurător;
- să rezolve probleme care presupun operațiile învățate;
- să exprime oral sau în scris în cuvinte proprii etapele rezolvării unor probleme;

RESURSE MATERIALE: manual, planșe, fișe individuale, scheme, unități de masură (standard și nestandard), rigle, tablă, cretă colorată, aplicații online.

PERIOADA:pe parcursul semestrului II al anului școlar 2022-2023/ Săptămânal- luni de la 12,00-12,50 şi miercuri de la 12,00-12,50

INDICATORI DE PERFORMANȚĂ:

La sfârșitul programului de remediere a dificultăților de calcul matematic elevii trebuie:

- să scrie și să citească, să compare și să ordoneze numere naturale de la 0 la 1000;
- să efectueze operații de adunare și scădere cu și fără trecere peste ordin;
- să efectueze operații de înmulţire şi împărţire;
- să folosească terminologia adecvată operațiilor de adunare, scădere , înmulţire şi împărţire;
- să identifice triunghiul, patratul, dreptunghiul, cercul dintr-o listă de figuri geometrice;
- să compare prin suprapunere sau alăturare dimensiunile a două obiecte;
- să recunoască orele fixe pe ceas, săptămânile, lunile, valoarea monedelor și a bancnotelor;
- să rezolve probleme care presupun operaţiile învăţate;

INSTRUMENTE DE EVALUARE

1.EVALUAREA ORALĂ

- exerciții orale de numerație (crescător, descrescător);
- exerciții de calcul mintal;
- exerciții de recunoaștere a unor termeni ;
- expunerea orală a etapelor de rezolvare a unei probleme;
- recunoasterea unor forme plane si spatiale din mediul inconjurator.

2.EVALUAREA SCRISĂ

- exerciții de scriere, comparare, ordonare a unor numere date;
- exerciții de aflare a unui număr necunoscut ;
- rezolvarea individuală a unor exerciții date (adunări, scăderi, înmulţiri, împărţiri);
- rezolvarea în scris a unor probleme;
- alcătuirea de probleme cu ajutorul unor scheme date.

3.ACTIVITĂȚI PRACTICE

- desene folosind noțiunile de geometrice însușite;
- expoziții cu lucrările realizate;

GRAFIC DE PREGĂTIRE SUPLIMENTARĂ CU ELEVII CUPRINȘI ÎN ACTIVITĂȚILE DE REMEDIERE A DIFICULTĂȚILOR DE CALCUL MATEMATIC

CALENDARUL PROGRAMULUI : 1. LANSAREA PROGRAMULUI: 22 mai 2023

2. ACTIVITĂȚI ÎN PROGRAM/ EVALUARE: 22 mai 2023 –iunie 2023

PERIOADA: Săptămânal- luni de la 12,00-12,50 şi miercuri de la 12,00-12,50

Nr. crt.	Data	Tema
1.	22.05.	Adunarea şi scăderea numerelor naturale în concentrul 0 – 1000, cu şi fără trecere peste ordin
2.	24.05.	Operaţii de înmulţire şi împărţire
3.	29,31.05.	• Exerciţii cu opEraţiile învăţate
4.	5.06.	Ordinea efectuării operaţiilor
5.	7.06.	• Figuri geometrice plane • Corpuri geometrice
6.	12.05.	Exerciţii şi probleme diverse
7.	14.06.	• **Unităţi de măsură pentru timp** - unităţi de măsură: ziua, săptămâna,luna, anul; - instrument de măsură: ceasul. • Unităţi de măsură monetare
8.	14.06.	• **Probleme** care se rezolvă prin operaţiile aritmetice cunoscute.

Prof. înv. primar ALBU MONA-LISA

PLAN DE INTERVENŢIE PERSONALIZAT

PROFESOR ITINERANT GUGU ILEANA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ SPECIALĂ TÂRGOVIȘTE

- NUMELE ŞI PRENUMELE ELEVULUI (EI): **P. D. A.**
- DATA NAȘTERII: 25.08.2012
- DOMICILIUL: CÎNDEȘTI – VALE, Comuna CÎNDEȘTI, Nr. 111, Jud. DÂMBOVIȚA
- CLASA: IV A
- ANUL ȘCOLAR 2023 – 2024
- Nr. de înregistrare în unitatea școlară a planului de servicii individualizat :
- DIAGNOSTICUL/ PROBLEMELE cu care se confruntă copilul (rezultatele evaluării complexe - *deficiențele / afectările din certificatul de orientare școlară și profesională eliberat de CJRAE/CMBRAE, numărul și data eliberării acestui document):*
  - deficiență mentală ,
  - ADHD,
  - deficiență senzorială auditivă
  - tulburare de limbaj

  Documentul care atestă diagnosticul: - C.O.S.P. Nr. 449/11.10.2019 dată de CJRAE – Dâmbovița
- ECHIPA DE INTERVENȚIE (se vor preciza cadrele didactice implicate, alți specialiști, membrii familiei):
  Prof. de sprijin GUGU ILEANA
  Prof. înv. primar NEAGU GEORGETA
  Prof. înv. primar NICULAIE VALERIA PETRUȚA
- DISCIPLINA/DOMENIUL /DOMENIILE DE INTERVENŢIE: **COMUNICARE ÎN LIMBA ROMÂNĂ**
- SCOPUL (comportamentul țintă/rezultatul așteptat)
  - dezvoltarea abilităţilor de citire;
  - îmbogăţirea, precizarea şi activizarea vocabularului;
- OBIECTIVE/ COMPETENȚE SPECIFICE DIN ADAPTAREA CURRICULARĂ
  - diminuarea dificultăţilor de învăţare la limba română;
  - corectarea tulburărilor instrumentale: dislexo - disgrafia ;
  - pronunţarea corectă şi clară a unui mesaj;
  - citirea corectă a literelor , silabelor și cuvintelor;
  - citirea în ritm propriu a unui text scurt;
  - extragerea unor informaţii de detaliu dintr-un text informativ sau literar accesibil
  - formularea unui răspuns emoţional faţă de textul literar citit
  - diminuarea tulburărilor de atenţie ;

- dezvoltarea competenţelor de psihomotricitate.

- ❖ DURATA programului de intervenţie personalizat: 06.11.2023 – 22.12. 2023
- ❖ Data elaborării PIP: 06.11.2023
- ❖ Data revizuirii PIP: 22.12.2023

STRUCTURA PROGRAMULUI DE INTERVENŢIE PERSONALIZAT:
MODUL 2

Nr. crt.	OBIECTIVE OPERAŢIONALE	CONŢINUTUL ACTIVITĂŢILOR	STRATEGII DE TERAPIE ŞI RECUPERARE	PERIOADA DE INTERVENŢIE	EVALUARE ŞI APRECIEREA EVOLUŢIEI	
					INDICATORI	METODE ŞI INSTRUMENTE DE EVALUARE
1	1.4. Manifestarea atenţiei faţă de diverse tipuri de mesaje în contexte previzibile 3.3. Extragerea dintr-un text a unor elemente semnificative pentru a susţine o opinie referitoare la mesajul citit	• **Textul literar, narativ:** - personajele textului; - timpul, locul, ordinea desfășurării întâmplărilor; - delimitarea unui text în fragmente logice; - cuvinte care au aceeași formă, dar înțeles diferit; - substantivul (genul, numărul); - felul substantivelor; - scrierea corectă a unor cuvinte.	**Resurse materiale:** texte suport, fișe de lucru **Resurse procedurale**: conversaţia, explicaţia, observarea dirijată, exercițiul	6 – 16 noi	- citește în ritm propriu un text - identifică personajele - delimitează, cu sprijin, textul în fragmente logice - identifică substantivele dintr-un text - recunoaște felul substantivelor - scrie cu literă inițială mare substantivele proprii	evaluare orală, evaluarea scrisă, autoevaluarea, observația sistematică

2	1.4. Manifestarea atenţiei faţă de diverse tipuri de mesaje în contexte previzibile 3.1. Formularea de concluzii simple pe baza lecturii textelor informative sau literare	• **Textul literar (textul narativ și textul descriptiv de tip portret):** - formularea de întrebări şi răspunsuri prin diferite procedee; - delimitarea unui text în fragmente logice; - extragerea ideilor principale - povestirea unui fragment; - personajele - însușiri fizice, însușiri morale și sufletești; - exerciții de scriere - adjectivul (numărul, genul); - scrierea corectă a unor cuvinte - identificarea în textul citit a unor cuvinte care se referă la însușiri (3.1.); - observarea rolului adjectivelor în transmiterea mesajului textului (3.1.);	**Resurse materiale:** fișe de lucru imagini **Resurse procedurale:** exercițiul, conversaţia, explicaţia, jocul didactic, ciorchinele	20 noi – 7 dec	- citește în ritm propriu un text - formulează întrebări, cu sprijin - formulează ideile principale, cu sprijin - numește, cu sprijin, însușiri fizice și morale - identifică adjectivele, pe baza definiției	- evaluare orală şi de expresie evaluare orală, evaluarea scrisă, autoevaluarea, observația sistematică
3	2.1. Descrierea unui personaj dintr-o carte, dintr-un film, a unui personaj imaginar urmărind un set de repere 3.1. Formularea de concluzii simple pe baza lecturii textelor informative sau literare 3.3. Extragerea dintr-un text a unor elemente	•**Textul literar, narativ:** - delimitarea unui text în fragmente logice; - extragerea ideilor principale - povestirea unui fragment; - exprimarea unor opinii personale referitoare la personaje; •**Textul nonliterar funcţional:** - invitaţia. - exerciții de scriere - pronumele personal (numărul, persoana); - scrierea corectă a unor cuvinte.	**Resurse materiale:** texte suport, fișe de lucru **Resurse procedurale**: conversaţia, explicaţia, observarea dirijată, exercițiul	11 – 22 dec	- citește în ritm propriu un text - delimitează, cu sprijin, textul în fragmente logice - formulează, cu sprijin, ideile principale - formulează o invitație - scrie o invitație - identifică pronumele personale într-un text	- evaluare orală şi de expresie evaluare orală, evaluarea scrisă, autoevaluarea,

	semnificative pentru a susţine o opinie referitoare la mesajul citit					observația sistematică

❖ **CONCLUZII PRIVIND PLANUL DE INTERVENȚIE PERSONALIZAT (se completează la sfârșitul perioadei de implementare)**

a) Obiectivele planului au fost atinse ☐ **în totalitate/** ☐ **parțial/** ☐ **nu au fost atinse** în termenul propus.

b) Obiectivele planului au fost atinse ☐ **în termenul propus/** ☐ **înainte de termenul propus**.

COMPETENȚE DE CITIRE/ LECTURĂ										
	Nu identifică toate literele	Literizează în timpul citirii	Citire deosebit de lentă, pe silabe	Dificultăţi în citirea cuvintelor cu mai mult de două silabe	Dificultăţi în conştientizarea celor citite	**Citeşte**				
						clar	corect	fluent	conştient	expresiv
Un text scurt, la prima vedere										

Volumul vocabularului □ adecvat vârstei □ sărac

Exprimare orală □ corectă □ fluentă □ greoaie □ incorectă □dificultăţi în exprimarea clară, corectă a ideilor □ blocaj în exprimare

Deficienţe de limbaj □ oral □ citit □ scris □ nu e cazul

Conduita de ascultare □ foarte bună □ bună □ acceptabilă □ nesatisfăcătoare

Competențe specifice vizate	**Deseori**	**Uneori**	**Niciodată**	**Puncte forte**
Atitudine pozitivă față de sine				
Atitudine pozitivă față de ceilalți				
Capacitate de recunoaștere/ înțelegere/reglare a emoțiilor				
Abilități de comunicare orală				
Capacitate de lucru în echipă				
Deprinderi de relaționare interpersonală				
Valorizarea educației/a dezvoltării personale				

c) **RECOMANDĂRI PRIVIND PLANUL DE INTERVENȚIE PERSONALIZAT (PIP)**

a) Menţinerea planului şi reevaluare pentru perioada următorului modul din planul de învăţământ ☐**DA** ☐**NU**

b) Propunere/Decizie de revizuire a planului ☐ **DA**☐ **NU**

c)Alte recomandări.....

……

……

Director, Prof. Semnătură: _____ Data:_____	Întocmit, Numele și prenumele înv./ prof. Gugu Ileana Specialitatea: Prof.itinerant/de sprijin Semnătură: _____

PROIECT DE ACTIVITATE : IDENTITATEA

FLORESCU RAMONA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ ”DIMITRIE A. STURDZA” IAȘI

Clasa: a VI-a C , 2 elevi cu CES integrați în învățământul de masă
Arie curriculară: Om şi societate
Disciplina: Educaţie socială (interculturală)
Subiectul activității: *Identitatea*
Scopul activității: formarea de atitudini pozitive faţă de sine şi faţă de ceilalţi
Obiective:
O1: să definească identitatea în funcţie de factorii ei;
O2: să exploreze elemente ale propriei identităţi;
O3: să identifice cele mai relevante aspecte ale identităţii;
O4: să identifice conexiunea dintre identitate şi acceptarea diversităţii;
O5: să explice structura identităţii folosind ca suport metafora cepei.
Strategii didactice: exerciţiu ice-breaker, conversaţia euristică, brainstorming, problematizarea, explicaţia, exerciţiul, filmul.
Materiale didactice: videoproiector, secvenţă din filmul *Shrek*, fişe de lucru, markere, coli de flip-chart, post-ituri.
Bibliografie:

- **Burns, Malin,** 2007, *A toolkit on diversity in Scouting*, Svenska Scoutradet
- **Gaidoş Anca & Neagu, Maria,** 2011, *Cetăţenie activă. Curriculum IMPACT*, Fundaţia ”Noi-Orizonturi”, Bucureşti
- **Martinelli, Silvio,** 2000, *Intercultural Learning*, Council of Europe & European Comission
- **Neagu, Maria & Dowden, Gerald**, 2010, *Respect pentru diversitate*, British Council
- http://www.equalityhumanrights.com/advice-and-guidance/equal-rights-equal-respect/
- http://activecitizens.britishcouncil.org/sites/activecitizens.britishcouncil.org/files/userfiles/Trust_The_Difference_Programme_Facilitators_Manual1.pdf

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

I. Moment organizatoric

Pregătirea elevilor pentru lecţie; asigurarea unui climat favorabil desfăşurării lecţiei

I. Ice- breaking

Profesorul solicită elevilor să se prezinte: fiecare elev spune prenumele şi o caracteristică personală care începe cu prima literă a prenumelui.

III. Comunicarea subiectului şi a obiectivelor lecţiei

Profesorul solicită elevilor să argumenteze cum au ales caracteristica personală care începe cu prima literă a prenumelui. Se concluzionează că respectiva caracteristică face parte din identitatea lor. Se comunică elevilor subiectul activităţii: identitatea, componentele identităţii şi importanţa ei.

IV. Dirijarea învățării

Folosind brainstormingul, profesorul solicită elevilor să spună ce înţeleg prin *identitate,* făcând apel la cunoştinţele dobândite la opţional în urma activităţilor anterioare. Se notează răspunsurile copiilor pe fişa de flip-chart şi se fac conexiuni între concepte.
Profesorul împarte elevilor fişe de lucru cu următoarea sarcină: timp de 5 minute, fiecare elev se va desena schematic, evidenţiind pe desen inima. În jurul inimii copiii vor scrie, sau vor

desena, lucruri / valori / persoane importante pentru ei (pozitive sau negative). Cu cât acel lucru / valoare / persoană e mai importantă, cu atât va fi aşezat mai aproape de inimă.
După finalizarea fişei, elevii vor fi încurajaţi să prezinte desenele, scoţând în evidenţă aspectele menţionate. Întrebări de reflecție: *Cum te-ai simţit pe parcursul exerciţiului? Care a fost primul lucru la care te-ai gândit? Dar cel mai dificil? Ai aflat ceva nou despre tine? Dar despre ceilalţi? Ceea ce aţi scris aproape de inimă face parte din identitatea voastră? De ce este identitatea importantă? De ce este necesar să ne înţelegem mai întîi pe noi ca să-i putem înţelege şi pe ceilalţi?*

Faţete ale identităţii. Shrek, căpcăunul.

Elevii primesc aprecieri asupra exerciţiului, profesorul menţionând că dezbaterea asupra identităţii va continua cu sprijinul unui invitat surpriză: Shrek, căpcăunul.
Profesorul prezintă o planşă care reprezintă personajul; se reamintesc câteva lucruri despre el – cine era, cine erau prietenii lui etc.
- elevii vizionează un mic fragment din filmul Shrek, fragment în care căpcăunul se compară cu o ceapă, asemănarea fiind că ambii au straturi.
Întrebări de reflecție: *Cum vi s-a părut fragmentul? Oare ce a vrut Shrek să spună când s-a asemănat cu o ceapă cu straturi? Ce semnifică straturile în identitatea lui Shrek? Vi s-a întâmplat să fiţi limitaţi doar la una dintre caracteristicile voastre? Cum aţi reacţionat?*
Pentru a înţelege mai bine, profesorul taie o ceapă roşie şi una galbenă... deşi sunt diferite în straturile exterioare, în interior ambele au straturi asemănătoare. Se explorează metafora cepei, menţionându-se că:
- straturile mai sensibile şi gustoase sunt în interior, puţin vizibile (ca şi structura noastră identitară intimă);
- tot din interior ceapa înverzeşte (ca şi faptele noastre bune care provin din esenţa identităţii noastre);
- şi invers, ceapa din interior se strică (ca şi faptele noastre mai puţin bune – care provin din interiorul nostru);

Pe un desen grafic reprezentând o ceapă tăiată transversal, profesorul identifică cu elevii ce ar putea semnifica fiecare strat dacă ceapa ar fi identitatea unei persoane:

- la exterior, aspecte vizibile: înfăţişare, îmbrăcăminte
- limbajul verbal, nonverbal, paraverbal.
- Ritualuri, acţiuni repetitive;
- Eroi, modele, persoane importante;
- Interese, hobby-uri etc.
- Valori, norme morale etc.

Se concluzionează că identitatea noastră este alcătuită din mai multe straturi şi că uneori oamenii se concentrează asupra unui singur aspect al persoanei şi caracterizează persoana doar prin prisma acelei caracteristici (de cele mai multe ori e vorba de caracteristici superficiale, de la exterior). Este nedrept să judecăm oamenii după un singur „strat” şi e recomandabil să încercăm să descoperim şi alte straturi ale identităţii .

V. Fixarea cunoştinţelor

Profesorul propune elevilor o poveste – *Inimă de ceapă*, care reprezintă o sinteză a cunoştinţelor despre identitate discutate la activitate

VI. Evaluare

Elevilor li se solicită să deseneze pe fişa de lucru o diagramă a cepei, pe care să-şi reprezinte caracteristicile mai importante către interior şi cele mai puţin importante spre exterior (se pot folosi caracteristicile menţionate în exerciţiul *Eu şi inima mea*).

PLAN DE INTERVENȚIE PERSONALIZAT – FORMAREA ABILITĂȚILOR DE COMUNICARE

SEREDIUC PARASCHIVA

CENTRUL ȘCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ SUCEAVA

Prezentare generală:

Copilul în vârstă de 16 ani, a fost diagnosticat cu autism infantil cu afectarea severă a interacțiunii sociale, DM III, Qi < 35. Prezintă stereotipii motorii și comportamentale, facies imobil, râs necontrolat, solilocvie, pusee de agitație psihomotorie, cu dezvoltare parțială a limbajului, cu deprinderi de lucru cognitiv slab dezvoltate. Prezintă dificultăți de adaptare și relaționare, nu interacționează cu cei de vârsta lui. La vârsta de 9 ani a suferit și o intervenție chirurgicală la inimă pentru MCC(Malformație congenitală cardiacă).

Situația familială este destul de dificilă. Părinții sunt divorțați. Are 3 frați (2 frați drepți și unul provenit dintr-o altă relație a mamei). Locuiesc la țară, într-o casă cu două camere, mai mult cu bunica, deoarece mama pleacă periodic la muncă in străinătate. Condițiile de trai sunt mediocre, dar în afara lipsei lucrurilor materiale, și lui Laurențiu, dar și fraților lui le lipsește afecțiunea.

L. este un copil în general cuminte, nu este foarte sociabil, nu relaționează deloc cu persoanele pe care nu le cunoaște și își pierde ușor concentrarea. Deseori are crize nervoase, reacții agresive față de fratele mai mare, care în permanență îl necăjește. O relație mai bună are cu sora sa, care este mai mica decât el cu doi ani. Trebuie supravegheat în permanență, deoarece fuge de acasă.

Îi plac mult lucrurile foarte mici, bucățele de hârtie, baterii de ceas, etc și îi place să butoneze telecomanda și telefonul. Colorează frumos, culoarea lui preferată fiind albastru. Construiește puzzle-uri care nu depășesc 10-15 piese. Știe să numere până la 10, scrie numerele de la 0 la 5 și să-și scrie numele cu litere de tipar. În afară de învățământul la domiciliu, nu mai beneficiază de alte programe, situația financiară a familiei fiind precară.

Laurențiu trebuie susținut din toate punctele de vedere și ajutat în permanență.

Planul de acțiune:

- Are nevoie de un curriculum planificat diferențiat, de tratament logopedic specializat, kinetoterapie, de programe specifice de predare-învățare;
- Este necesară o bună colaborare cu familia, sprijin emoțional, consiliere;

- Crearea unui climat afectiv-pozitiv, confortabil;
- Folosirea frecventă a sistemului de recompense, laude, încurajări, astfel încât să fie încurajat și evidențiat și cel mai mic progres.

Numele şi prenumele elevului: C. L.
Şcoala/ Instituţia: C.S.E.I.-Suceava
Clasa: a VIII-a
Echipa de lucru: profesor itinerant, părinți.
Profesor itinerant: SEREDIUC PARASCHIVA
Probleme cu care se confruntă copilul, diagnosticat cu autism infantil cu dezvoltare parțială a limbajului:

- volumul vocabularului mediu, cu tulburări de pronunție;
- inadaptabilitate completă în comunicare sau la interacțiunea cu alte persoane;
- deficit în menținerea atenției;
- capacitate de concentrare redusă;
- motricitate precara ;

Priorități pentru perioada de timp: un an școlar.
Obiective pe termen lung:

- Formarea și exersarea abilității de receptare a mesajului oral ;
- Formarea și exersarea abilității de comunicare orală și comunicare interdependentă;
- Formarea și exersării abilității de exprimare scrisă (abilitatea de scriere corectă și lizibilă de litere, silabe, cuvinte, propoziții scurte.

Obiective realizate: cunoaște parțial culorile, știe să-și scrie numele mic cu litere de tipar ;
Metode cu impact pozitiv: activitatea unu la unu, demonstrația, jocul didactic, conversația.
Metode cu impact negativ: socializarea, activitatea de grup .
Revizuirea programului: o dată la trei luni.
Recomandări particulare: ședințe de logopedie, exerciții de captare și menținere a atenției.
Rolul și modul de implicare al părinților în program: colaborează cu profesorul itinerant.

Structura PIP-ului

Obiective pe termen scurt	**Conținuturi Exemple de activități de învățare**	**Metode si mijloace de realizare**	**Perioada de intervenție**	**Criterii minimale de apreciere a progreselor**	**Metode și instrumente de evaluare**
1. Să sesizeze semnale din mediul apropiat și să localizeze sursele sonore.	Evaluare inițială Exerciții de preluare și de reproducere fidelă a modelului mimico-gestual al profesorului; Exerciții și jocuri de recunoaștere a onomatopeelor.	Conversația Exercițiul; Jocul de identificare;	S1 S2 S3 S4	Sesizează sunete din mediul apropiat și localizează sursele sonore	Evaluare orală Observația directă Aprecieri verbale.

2. Să-și dezvolte abilitățile de a comunica adecvat în diverse contexte situaționale	Verbalizarea permanentă a activităților realizate în timpul programului de către profesor, împreună cu copilul (îmbrăcare/dezbrăcare, spălare, culcare, masă, etc.) Exerciții aplicative de executare de comenzi verbale simple: „Ridică mâna!”, „Așază păpușa pe scaun!” Exerciții aplicative de executare a unor sarcini simple: „Du-te la masă!” , ”Du-te și adu-mi jucăria!” , Ia/aruncă mingea!”	Utilizarea limbajului corporal și a expresiei faciale; Exercițiul; Jocul de identificare;	S5 S6 S7 S8 S9 S10	Ascultă, percepe și înțelege mesajele orale scurte exprimate de profesor; Dezvoltă abilități de aruncare și de prindere a mingii;	Observația directă; Aprecieri verbale.
3. Să-și exerseze capacitățile fono-articulatori	Întărirea sunetelor existente deja în repertoriu; Exerciții de receptare și reproducere de sunete onomatopeice produse de diferite obiecte și animale (copilul va imita cum face câinele, pisica, telefonul, ploaia, albina)	Conversația Utilizarea expresiei faciale Exercițiul	S11 S12 S13 S14	Să pronunțe corect cuvinte formate din două silabe: „mama, tata, bubu, bica, etc”	Observația Evaluarea continuă prin observarea comportamentului de ascultător, privitor,, prin utilizarea aprecierilor verbale
4. Programul Național „Școala altfel”			S14		
5. Să identifice și să spună denumirea unor obiecte, ființe, lucruri familiare.	Exerciții-joc de identificare obiectuală/imagistică (a unor ființe, locuri, obiecte, animale) și de denumire corespunzătoare; Exerciții-joc de îmbogățire a vocabularului prin: - introducerea de noțiuni integratoare/ a vocabularului tematic (fructe, legume, animale, culori, forme geometrice, articole de îmbrăcăminte, mijloace de transport, etc)	Exercițiul; Jocul de identificare; Imitația; Muncă independentă	S16 S17 S18 S19 S20	Să știe să facă diferență între fructe și legume, să știe culorile principale.	Observația Evaluarea continuă; Utilizarea aprecierilor verbale.

6. Programul Național „ Săptămâna verde”			S21		
7. Să utilizeze corect anumite formule de exprimare orală și de transmitere a unui mesaj simplu.	Exerciții-joc pentru declinarea identității proprii (numele elevului) Exerciții-joc de utilizare a unor formule de adresare , de menținere și de încheiere a unei conversații; „Cuvintele magice: Bună ziua!, Te rog! , Mulțumesc!, La revedere!”		S22 S23 S24 S25 S26	Să știe să se prezinte (să-și știe numele); Să știe să spună „Bună ziua, la revedere, te rog, mulțumesc!”	Observația Evaluarea continuă; Utilizarea aprecierilor verbale.
8. Să manipuleze obiecte și să le ordoneze după anumite criterii.	Exerciții de sortare a pieselor după anumite criterii: mărime, formă culoare; Exerciții joc de aliniere a obiectelor într-o succesiune; Exerciții joc de completare a șirului; Exerciții de mutare a obiectelor de la stânga la dreapta; Jocuri cu puzzle-uri, incastre.	Exercițiul; Jocul de identificare; Imitația; Muncă independentă	S27 S28 S29 S30	Să știe culorile principale. Să știe să sorteze obiecte după cel puțin două criterii.	Observația Evaluarea continuă prin observarea comportamentului de ascultător/ privitor, prin utilizarea aprecierilor verbale
9. Să-și formeze abilități prelexice și pregrafice: abilități de observare, discriminare, identificare, operare, percepere a relațiilor spațiale.	Exerciții de identificare și denumire a obiectelor din mediul ambiant; Exerciții joc de denumire a principalelor componente ale schemei corporale; Exerciții de localizare a poziției unor obiecte, în raport cu diferite repere (pe-sub, sus-jos, în față-în spate, înainte-înapoi, deasupra-dedesubt).	Exercițiul; Jocul de identificare; Imitația; Muncă independentă	S31 S32 S33 S34	Să știe principalele componente ale corpului uman. Să facă diferența dintre „sus-jos, în față-în spate, deasupra-dedesubt”.	Fișe cu schema corporală Observația ; Evaluarea continuă prin utilizarea aprecierilor verbale .
10. Recapitulare			S35 S36		

PLAN DE INTERVENŢIE PERSONALIZAT

PROF. POROJAN NICOLETA LOREDANA
ŞCOALA GIMNAZIALĂ "BUICĂ IONESCU"-GLODENI

- NUMELE ŞI PRENUMELE ELEVULUI (EI): A.C.F.
- CLASA: Clasa a VII-a
- ANUL ȘCOLAR: 2023/2024
- DIAGNOSTICUL/ PROBLEMELE cu care se confruntă copilul:
  - Deficienţe/afectări: **deficienţă mentală, TSA, ADHD, tulburare de conduit**
  - Gradul de handicap: **grav**

Certificat de orientare școlară și profesională emis de CJRAE Dâmbovița, valabil până la finalizarea nivelului de învățământ gimnazial. Este orientat pentru învățământ de masă, individual, cu adaptare curriculară.

- ECHIPA DE INTERVENŢIE Prof. Porojan Nicoleta (prof limba franceză), prof. diriginte, mama
- DISCIPLINA/DOMENIUL /DOMENIILE DE INTERVENŢIE: Limba franceză
- SCOPUL (comportamentul țintă/rezultatul așteptat): Îmbunătăţirea rezultatelor şcolare ale elevului
- OBIECTIVE/ COMPETENȚE SPECIFICE DIN ADAPTAREA CURRICULARĂ
  1. Să identifice detalii din mesaje simple, articulate clar şi rar în contexte cunoscute/previzibile
  2. Să formuleze mesaje simple în situaţii uzuale, cu sprijin din partea interlocutorului
  3. Să identifice date cuprinse într-un formular/text simplu
  4. Să completeze date personale într-un text/tabel
- DURATA planului de intervenţie personalizat (un modul din structura anului școlar):

  06.11.2023-15.12.2023
- Data elaborării PIP: 06.11.2023

STRUCTURA PLANULUI DE INTERVENŢIE PERSONALIZAT

Nr. crt.	OBIECTIVE OPERAȚIONALE	CONȚINUTUL ACTIVITĂȚILOR	STRATEGII DE TERAPIE ŞI RECUPERARE	PERIOADA DE INTERVENȚIE	EVALUARE ŞI APRECIEREA EVOLUȚIEI	
					INDICATORI	METODE ŞI INSTRUMENTE DE EVALUARE
1	Să identifice detalii din mesaje simple, articulate clar şi rar în contexte cunoscute/previzibile	-momentele zilei -programul zilei -alimente - prezentarea unor activităţi generale/obişnuite	**Conversația, exercițiul, explicația, jocul didactic** -exercitiu de tip adevărat/fals -exerciţii de asociere imagine-mesaj audiat -exerciţiu cu alegere dual㠝 -joc *Bingo muzical**	06.11.2023-15.12.2023	-identifică cel puţin patru elemente de detaliu din mesajul audiat	Fişă de lucru individuală
2	Să formuleze mesaje simple în situaţii uzuale, cu sprijin din partea interlocutorului	-programul zilei - prezentarea unor activităţi generale/obişnuite	**Conversația, explicația, exerciţiul, jocul didactic** -formularea de mesaje scurte pe baza unei imagini -răspuns la întrebări -joc *Cartonaşe vorbitoare*	06.11.2023-15.12.2023	-formulează cel puţin 1 propoziţie pentru a descrie o imagine	Evaluare orală
3	Să identifice date cuprinse într-un formular/text simplu	-momentele zilei -programul zilei -alimente - prezentarea unor activităţi generale/obişnuite	**Conversația, exercițiul, explicația,lectura, jocul** -lectura unui text simplu -exerciţiu de ordonare -joc: *Staţiile**	06.11.2023-15.12.2023	-identifică cel puţin 5 detalii dintr-un formular/text simplu	Exerciţiu de asociere
4	Să completeze date personale într-un text/tabel	-momentele zilei -programul zilei -alimente - prezentarea unor activităţi generale/obişnuite	**Conversația, lucrul în grup, explicația, exerciţiul** -exerciţii de completare a unui tabel -exerciţii de completare a unui text lacunar -exerciţiul *4 colţuri***	06.11.2023-15.12.2023	-completează date, obiceiuri zilnice într-un text/tablel; -scrie cel puţin câte un cuvânt în fiecare dintre cele 4 colţuri ale activităţii.	Feedback

Bingo muzical

Se realizează o fişă de bingo cu 6 sau 9 cuvinte care se regăsesc în versurile unui cântec. Cuvintele pot fi însoţite de imagini, în funcţie de nivelul elevilor. Elevii ascultă cântecul care a stat la baza realizării fişei de bingo şi bifează cuvintele pe care le aude. Elevul/Elevii care bifează 3 cuvinte/căsuţe adiacente pe orizontală, verticală sau diagonală strigă BINGO.

Cartonaşe vorbitoare

Acest joc presupune realizarea unui desen specific temei discutate şi verbalizarea mesajului. Desenul poate fi însoţit de cuvinte cheie. După realizarea mesajului, elevii sunt grupaţi în perechi şi încearcă să formuleze propoziţii pentru a descrie desenele.

Stațiile

Jocul combină în mod armonios activitatea fizică cu cea academică. Elevii vor lucra în grup şi se vor deplasa de la o staţie de lucru la alta. Se vor stabili atâtea grupuri de elevi câte staţii de lucru există. La fiecare staţie se află câte o sarcină de lucru diferită. Grupurile de elevi vor rezolva sarcina de lucru de la staţia la care se afla şi se vor deplasa la o nouă staţie, în sensul acelor de ceasornic, la semnalul profesorului (profesorul poate bate din palme sau suna dintr-un clopoţel). Acţiunea se repetă până ce fiecare grup trece pe la fiecare staţie şi rezolvă toate sarcinile de lucru.

4 colţuri

Activitatea aceasta presupune propunerea unei teme generale cu 4 subteme. Teamă aleasă poate fi de cultură generală sau poate cere elevilor să facă predicţii legate de o imagine. Cele 4 subteme sunt scrise pe 4 coli de hârtie care sunt lipite în cele patru colţuri ale clasei. Elevii trebuie să meargă în fiecare colţ al clasei şi să scrie câte o idee pentru fiecare subtemă a temei globale. Activitatea se poate încheia prin lectura sau audierea unui text pentru a verifica răspunsurile elevilor.

❖ **Bibliografie:**

Programa şcolară pentru Limba modernă 2, clasele a V-a - a VIII-a, aprobată prin OMEN nr. 3393/28.02.2017

* Suport de curs “Smart Teachers Play More-combine academic subjects and language learning with play and movement games to optimise learning”, furnizor de curs: Smart Teachers Play More ehf, 09-15.10.2022, Islanda.

** Suport de curs „Inclusive education”, furnizor de curs: ITC International Training Center s.r.o., 11-15.11.2019, Republica Cehă.

PLAN DE INTERVENȚIE PERSONALIZAT

FLOREA CRISTIANA

CIOBOTARU ELENA LUANA

GRĂDINIȚA NUMĂRUL 1 BRAGADIRU

EVALUARE PEDAGOGICĂ

- Exprimare greoaie în limbaj, nu are formate deprinderi specifice vârstei, abilități slabe de comunicare cu cei din jur, socializare, relaționare deficitară cu copiii și personalul grădiniței

SCOPUL

- ✓ Dezvoltarea potențialului cognitiv al copilului în vederea integrării lui în grupul de copii și în activitățile zilnice specifice vârstei.

OBIECTIVE CADRU

- Dezvoltarea abilităților cognitive specifice vârstei preșcolare, dezvoltarea abilităților de comunicare cu cei din jur, socializare și relaționare cu copiii și personalul grădiniței.

INTERVENȚIA EDUCATOAREI ÎN CADRUL GRĂDINIȚEI - TIPURI DE ACTIVITATE

- Dezvoltarea abilității de comunicare, activități pe centre de interes; activități practice, educație pentru societate; activități artistico-plastice, educatie muzicală; activități de educație fizică și sport.

STRATEGII CENTRATE PE COPIL

- Procedee de lucru simple, cu grad mediu de dificultate; valorificarea maximă a jocurilor; stimularea corespunzătoare a senzațiilor și percepțiilor; valorificarea ariilor de stimulare și a tuturor spațiilor din grădiniță cu care copilul vine în contact (care influențează în mod pozitiv dezvoltarea fizică, intelectuală, afectivă, senzorială și socială a copilului)

RESURSE, MIJLOACE

- Material didactic adecvat fiecărei activități, jucării, truse de joc, materiale pentru jocurile sportive, laptop, planșe, jetoane, cărți cu imagini, cărți de colorant.

METODE ȘI INSTRUMENTE DE APLICARE

- Jocul didactic, jocul cu mișcare, jocul de rol, percepția și manipularea de obiecte, conversația, explicația, exercițiul.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE: *Dezvoltarea abilităţilor de comunicare*

-să perceapă și să rostească cuvinte în propoziții simple; să răspundă adecvat (verbal sau comportamental) la ceea ce i se spune, la ce i se cere, să participe în mod constant și activ la activități.

Terapia cognitivă

-să cunoască și să recunoască obiectele, jucariile, lucrurile din jurul sau și să povestească despre importanța sau folosirea lor; să cunoască și să recunoască unele reguli simple de comportare civilizată; să cunoasca bine spațiul gradiniței, personalul grădiniței, cu care vine în contact zilnic; să recunoască momentele zilei (dimineață, prânz, seară).

Dezvoltarea motricității

-să utilizeze obiecte, jucării ușor de manevrat, să le așeze la locul lor imediat ce s-a terminat ora de joacă; să recunoască și să folosească în activitățile zilnice anumite obiecte și jucării; să știe să se autoservească și să așeze la locul potrivit jucăriile, materialele și ustensilele folosite; să ofere și altor copii jucăriile pe care le folosește, să se joace cu ceilalți copii, să nu arunce cu jucării prin sala de grupă sau în spațiul de joacă de afară din curtea grădiniței.

Consilierea familiei

-discuții despre comportamentul copilului; exemplificări despre activitatea desfășurată și despre progresele obținut pas cu pas; explicații despre metodele aplicate, de răbdarea de care este nevoie, de încurajarea permanentă la adresa copilului, de laude și mângâieri și multă atenție din partea familiei.

Acest ,,Plan de intervenție personalizat'' va fi revizuit periodic, în funcție de progresele obținute în dezvoltarea copilului, în funcție de comportamentele atinse, a integrării în colectivul de copii.

Metode și instrumente de evaluare

- evaluare orală, observație directă, evaluarea rezultatelor concrete: desene, lucrări practice, portofoliul copilului, exercitii susținute, jocuri educative având ca puncte tari automatismele întreținute, convorbiri cu copiii, povestiri, convorbiri cu părinții, convorbiri cu logopedul și consilierul școlar la nevoie.

Metode cu impact ridicat

- ✓ Pozitiv-învingerea timidității, de a nu se izola de grup, încredere în sine, acceptarea celorlalți copii.
- ✓ Negativ-necesită timp și implicare uneori în defavoarea celolalti, tehnici speciale de predare, de lucru prin schimbarea regulilor.

Recomandări particulare: mai mult timp alocat comunicării și cooperării cu părinții printr-un program susținut pentru ameliorare și progres.

Rolul și modul de implicare al părinților in program: stimularea dezvoltării atitudinilor pozitive ale părinților de a fi alături de copil, de cerințele speciale ale copilului, să aibă multă rabdare, încredere, să acorde atenție pozitivă la eforturile copilului, să conștientizeze că este nevoie de timp și efort din partea lor, de a sesiza, anticipa și a repeta situații educative pentru înțelegerea manifestărilor copilului.

An şcolar: 2023/ 2024
Unitatea de învăţământ: Liceul cu Program Sportiv ,Bacău
Disciplina: Matematică-Algebră
Clasa: a VII -a
Nr. săptămâni: 36
Total ore: 144 (4 ore / săptămână)
Profesor : Teleagă Loredana
Nr. din

Aviz şef catedră,
prof. Loredana Teleagă

Director,
prof. Ioan Gorun

Conform cu programa școlară aprobată prin Ordinul Ministrului Educației Naționale nr. 3393/**28.02.2017**

Săptămâna verde : 23 octombrie-27 octombrie 2023

Școala altfel : 22 aprilie-26 aprilie 2024

Aviz Inspector școlar de specialitate,
prof. dr. Oana Maria Droiman

PROGRAMĂ ȘCOLARĂ ADAPTATĂ

Anul şcolar: 2023/2024

Aria curriculară: MATEMATICĂ ȘI ȘTIINȚE
Disciplina: MATEMATICĂ
CLASA a VII-a

CURRICULUM ADAPTAT
MATEMATICA
CLASA A VII-A

COMPETENȚE GENERALE

1. Identificarea unor date si relatii matematice si corelarea lor in functie de contextual in care au fost definite
2. Prelucrarea datelor de tip cantitativ, calitativ, structural, contextual cuprinse in enunturi matematice
3.Utilizarea algoritmilor si a conceptelor matematice pentru caracterizarea locala sau globala a unei situatii concrete
4. Exprimarea caracteristicilor matematice cantitative sau calitative ale unei situatii concrete si a algoritmilor de prelucrare a acestora
5. Analiza si interpretarea caracteristicilor matematice ale unei situatii-problema
6. Modelarea matematica a unor contexte problematice variate, prin integrarea cunostintelor din diferite domenii

COMPETENȚE SPECIFICE

1. Identificarea unor date, mărimi și relații matematice, în contextul în care acestea apar

1.1.Identificarea numerelor aparținând diferitelor submulțimi ale lui $\mathbb{R}$
1.2. Identificarea unei situații date rezolvabile prin ecuaţii sau sisteme de ecuaţii liniare
1.3. Identificareaunor informații din tabele, grafice și diagrame

1.4. Identificareapatrulaterelor particulare în configurații geometrice date
1.5. Identificarea elementelor cercului şi/sau poligoanelor regulateîn configurații geometrice date
1.6. Identificareatriunghiurilor asemenea în configurații geometrice date
1.7. Recunoașterea elementelor unui triunghi dreptunghic într-o configuraţie geometrică data

2.Prelucrarea unor date matematice de tip cantitativ, calitativ, structural, cuprinse în diverse surse informaționale

2.1 Aplicarea regulilor de calcul pentru estimarea şi aproximarea numerelor reale
2.2 Utilizarea regulilor de calcul cu numere reale pentru verificarea soluţiilor unor ecuaţii sau sisteme de ecuaţii liniare
2.3 Prelucrareaunor date sub formă de tabele, grafice sau diagrame în vederea înregistrării, reprezentării și prezentării acestora
2.4 Descriereapatrulaterelor utilizând definiții și proprietăți ale acestora, în configuraţii geometrice date
2.5 Descriereaproprietăților cercului şi ale poligoanelor regulate înscrise într-un cerc
2.6 Stabilirea relaţiei de asemănare între triunghiuri
2.7 Aplicarea relaţiilor metrice într-un triunghi dreptunghic pentru determinarea unor elemente ale acestuia

3.Utilizarea conceptelor și a algoritmilor specifici în diverse contexte matematice

3.1 Utilizarea unor algoritmi şi a proprietăţilor operaţiilor în efectuarea unor calcule cu numere reale
3.2 Utilizarea transformărilor echivalente în rezolvarea unor ecuaţii şi sisteme de ecuaţii liniare
3.3 Alegerea metodei adecvate de reprezentare a problemelor în care intervin dependenţe funcţionale și reprezentări ale acestora
3.4 Utilizarea proprietăţilor patrulaterelor în rezolvarea unor probleme
3.5 Utilizareaproprietăților cercului în rezolvarea de probleme
3.6 Utilizarea asemănării triunghiurilor în configurații geometrice date pentru determinarea de lungimi,măsuri și arii
3.7.Deducerea relaţiilor metrice într-un triunghi dreptunghic

4. Exprimarea în limbajul specific matematicii a informațiilor, concluziilor și demersurilor de rezolvare pentru o situaţie data

4.1 Folosirea terminologiei aferente noţiunii de număr real (semn, modul, opus, invers)
4.2 Redactarea rezolvării ecuaţiilor şi sistemelor de ecuaţii liniare
4.3 Descrierea în limbajul specific matematicii a unor elemente de organizare a datelor
4.4 Exprimarea în limbaj geometric a noţiunilor legate de patrulatere

4.5 Exprimarea proprietăţilor cercului şi ale poligoanelor în limbaj mathematic
4.6 Exprimarea în limbaj matematic a proprietăţilor unor figuri geometrice folosind asemănarea
4.7 Exprimarea în limbaj matematic a relaţiilor dintre elementele unui triunghi dreptunghic

5. Analizarea caracteristicilor matematice ale unei situaţii date

5.1 Elaborarea de strategii pentru rezolvarea unor probleme cu numere reale
5.2.Stabilirea unor metode de rezolvare a ecuațiilor sau a sistemelor de ecuații liniare
5.3. Analizareaunor situaţii practice prin elemente de organizare a datelor
5.4. Alegerea reprezentărilor geometrice adecvate în vederea optimizării calculării unor lungimi de segmente, a unor măsuri de unghiuri şi a unor arii
5.5. Interpretareaunor proprietăți ale cercului și ale poligoanelor regulate folosind reprezentări geometrice
5.6. Interpretarea asemănării triunghiurilor în configurații geometrice
5.7. Interpretarea unor relaţii metrice între elementele unui triunghi dreptunghic

6. Modelarea matematică a unei situaţii date, prin integrarea achizițiilor din diferite domenii

6.1. Modelareamatematică a unor situații practice care implică operații cu numere reale
6.2. Transpunerea matematică a unor situații date, utilizând ecuații și/sau sisteme de ecuații liniare
6.3. Transpunereaunei situații date într-o reprezentare adecvată (text, formulă, diagramă, grafic)
6.4. Modelarea unor situații date prin reprezentări geometrice cu patrulatere
6.5. Modelareamatematică a unor situații practice în care intervin poligoaneregulate sau cercuri
6.6. Implementarea unei strategii pentru rezolvarea unor situaţii date, utilizând asemănarea triunghiurilor

ALGEBRĂ

Unitatea de învăţare	Competenţe specifice	Conţinuturi	Activitati de învățare adaptate
MULŢIMEA NUMERELOR RAŢIONALE (20 ore)	CG1-1. Identificarea caracteristicilor numerelor raţionale şi a formelor de scriere a acestora în contexte variate CG2-1. Aplicarea regulilor de calcul cu numere raţionale, a estimărilor şi a aproximărilor pentru rezolvarea unor ecuaţii CG3-1. Utilizarea proprietăţilor operaţiilor în efectuarea calculelor cu numere raţionale CG5-1. Determinarea regulilor eficiente de calcul în efectuarea operaţiilor cu numere raţionale CG6-1. Interpretarea matematică a unor probleme practice prin utilizarea operaţiilor cu numere raţionale şi a ordinii efectuării operaţiilor	▪ Mulţimea numerelor raţionale Q; (2 ore) ▪ Opusul unui număr raţional; Modulul unui număr raţional; (2 ore) ▪ Adunarea numerelor raţionale; scăderea numerelor raţionale (4 ore) ▪ Înmulţirea numerelor raţionale; (2 ore) ▪ Împărţirea numerelor raţionale (2 ore) ▪ Puterea unui număr raţional (1 ora) ▪ Ordinea efectuării operaţiilor.(2 ore) ▪ Ecuaţii de forma ax + b = 0, cu a $\in Q^*$, b $\in Q$ (2 ore) ▪ Probleme care se rezolvă cu ajutorul ecuaţiilor (2 ore)	-exercitii de identificare a unui numar rational -exercitii de calcul cu numere rationale si respectare a ordinii efectuării operaţiilor --numarul si gradul de exercitii va fi diminuat; - se va respecta ritmul propriu de lucru

MULŢIMEA NUMERELOR REALE (16 ore)	CG1-2. Identificarea caracteristicilor numerelor reale şi a formelor de scriere a acestora în contexte variate CG4-2. Caracterizarea mulţimilor de numere şi a relaţiilor dintre acestea utilizând limbajul logicii matematice şi teoria mulţimilor CG5-1. Determinarea regulilor de calcul eficiente în efectuarea operaţiilor cu numere reale	▪ Rădăcina pătrată a unui număr natural pătrat perfect ▪ Exemple de numere iraţionale; mulţimea numerelor reale; ▪ Opusul şi modulul unui număr real; Compararea şi ordonarea numerelor reale ▪ Scoaterea factorilor de sub radical; introducerea factorilor sub radical; ▪ Operaţii cu numere reale; raţionalizarea numitorului de forma a $\sqrt{b}$ ▪ Media geometrică a două numere reale pozitive	-exercitii de calcul al patratelor perfecte - exercitii de impartire a nr pt a le descompune -exercitii de calcul al mediei geometrice - se va respecta ritmul propriu de lucru - se vor încerca exerciţii simple
CALCUL ALGEBRIC (15 ore)	CG1-3. Identificarea unor reguli de calcul numeric sau algebric pentru simplificarea unor calcule CG2-3. Utilizarea operaţiilor cu numere reale şi a proprietăţilor acestora CG3-3. Aplicarea regulilor de calcul şi folosirea parantezelor în efectuarea operaţiilor cu numere reale	▪ Calcule cu numere reale reprezentate prin litere: adunare/scădere ; reducerea termenilor asemenea ▪ Calcule cu numere reale reprezentate prin litere: înmulţire/ împărţire ▪ Formule de calcul prescurtat $(a \pm b)^2 = a^2 \pm 2ab + b^2,\ a,b \in R$ ▪ Formule de calcul prescurtat $(a-b)(a+b) = a^2 - b^2,\ a,b \in R$ ▪ Descompuneri în factori utilizând reguli de calcul în R ▪ Ecuaţii de forma $x^2 = a$, unde $a \in Q_+$	-exercitii de calcul cu termeni asemenea -recunoasterea formulelor de calcul prescurtat -rezolvarea unor ecuatii simple -exercitii simple, adaptate nivelului de competente al elevilor integrati

ECUAŢII ŞI INECUAŢII (10 ore)	CG4-3. Redactarea rezolvării ecuaţiilor şi a inecuaţiilor studiate în mulţimea numerelor reale CG5-3. Obţinerea unor inegalităţi echivalente prin operare în ambii membri CG6-3. Transpunerea unei situaţii–problemă în limbajul ecuaţiilor şi/sau al inecuaţiilor, rezolvarea problemei obţinute şi interpretarea rezultatului	▪ Proprietăţi ale relaţiei de egalitate în mulţimea numerelor reale ▪ Ecuaţii de forma $ax + b = 0,\ a,b \in R$; mulţimea soluţiilor unei ecuaţii; ecuaţii echivalente ▪ Probleme care se rezolvă cu ajutorul ecuaţiilor şi inecuaţiilor	-rezolvarea unor ecuatii simple - verificarea corectitudinii rezolvării unei ecuaţii prin înlocuirea soluţiei în ecuaţie - se va respecta ritmul propriu de lucru - se vor utiliza exerciţii şi probleme care să implice cel mult doi paşi
ELEMENTE DE ORGANIZARE A DATELOR (7 ore)	CG1-4. Identificarea unor corespondenţe între diferite reprezentări ale aceloraşi date CG2-4. Reprezentarea unor date sub formă de grafice, tabele sau diagrame statistice în vederea înregistrării, prelucrării şi prezentării acestora	. ▪ Reprezentarea punctelor în plan cu ajutorul sistemului de axe ortogonale; distanţa dintre 2 puncte ▪ Reprezentarea şi interpretarea unor dependenţe funcţionale prin tabele, diagrame şi grafice	-exercitii de citire a coordonatelor unui punct -reprezentarea datelor prin tabele - se pot realiza activităţile de învăţare dar cu respectarea ritmului propriu de lucru

GEOMETRIE

Unitatea de învăţare	Compentenţe specifice	Conţinuturi	Activitati de invatare adaptate
PATRULATERE (15 ore)	CG1-5. Recunoaşterea şi descrierea patrulaterelor în configuraţii geometrice date CG2-5. Identificarea patrulaterelor particulare utilizând proprietăţi precizate CG3-5. Utilizarea proprietăţilor calitative şi metrice ale patrulaterelor în rezolvarea unor probleme CG6-5. Interpretarea informaţiilor deduse din reprezentări geometrice în corelaţie cu anumite situaţii practice	▪ Patrulaterul convex ▪ Suma măsurilor unghiurilor unui patrulater convex ▪ Paralelogramul; proprietăţi ▪ Dreptunghiul; proprietăţi ▪ Rombul; proprietăţi ▪ Pătratul; proprietăţi ▪ Trapezul, clasificare; trapezul isoscel; proprietăţi	-exercitii de recunostere a figurilor geometrice -exercitii de calculare a unor distante si lungimi de segmente si masurarea lor -exercitii de reprezentare prin desen - se va încerca prin exerciţii simple şi scurte
ARII (6 ore)	CG3-5. Utilizarea proprietăţilor calitative şi metrice ale patrulaterelor în rezolvarea unor probleme CG5-5. Alegerea reprezentărilor geometrice adecvate în vederea optimizării calculelor de lungimi de segmente , de măsuri de unghiuri şi arii	▪ Aria unui triunghi ▪ Ariile patrulaterelor	-exercitii de calcul al ariilor unor patrulatere - se va respecta ritmul propriu de lucru
TEOREMA LUI THALES	CG4-6. Exprimarea proprietăţilor figurilor geometrice(segmente, triunghiuri, patrulatere) în limbaj matematic	▪ Segmente proporţionale; ▪ Teorema lui Thales ▪ Teorema reciprocă a teoremei lui Thales ▪ Linia mijlocie în triunghi; ▪ Linia mijlocie în trapez;	-exercitii de identificare a liniei mijlocii -exercitii de calcul prin inlocuire in formula

(10 ore)	CG3-6. Utilizarea noţiunii de paralelism pentru caracterizarea locală a unei configuraţii geometrice date		- se vor lucra exerciţii simple
ASEMĂNAREA TRIUNGHIURILOR (6 ore)	CG1-6. Identificarea perechilor de triunghiuri asemenea în configuraţii geometrice date CG2-6. Stabilirea relaţiei de asemănare între două triunghiuri prin metode diferite CG6-6. Aplicarea asemănării triunghiurilor în rezolvarea unor probleme	▪ Triunghiuri asemenea ▪ Teorema fundamentală a asemănării ▪ Criterii de asemănare a triunghiurilor	-exercitii de identificare a triunghiurilor asemenea -exercitii de calcul -exercitii simple, adaptate nivelului de competente al elevilor integrati

RELAŢII METRICE ÎN TRIUNGHIUL DREPTUNGHIC (12 ore)	CG1-7. Recunoaşterea şi descrierea elementelor unui triunghi dreptunghic într-o configuraţie geometrică dată CG2-7. Aplicarea relaţiilor metrice într-un triunghi dreptunghic pentru determinarea unor elemente ale acestuia CG3-7. Deducerea relaţiilor metrice într-un triunghi dreptunghic	▪ Proiecţii ortogonale pe o dreaptă ▪ Teorema înălţimii ▪ Teorema catetei ▪ Teorema lui Pitagora ▪ Teorema reciprocă a teoremei lui Pitagora	-exercitii de identificare a elementelor unui triunghi dreptunghic -exercitii de calcul utilizand formulele - se va respecta ritmul propriu de lucru
ELEMENTE DE TRIGONOMETRIE (6 ore)	CG5-7. Interpretarea perpendicularităţii în relaţie cu rezolvarea triunghiului dreptunghic CG6-7. Transpunerea rezultatelor obţinute prin rezolvarea unor triunghiuri dreptunghice la situaţii problemă date	▪ Noţiuni de trigonometrie în triunghiul dreptunghic: sinusul, cosinusul, tangenta, cotangenta unui unghi ascuţit ▪ Rezolvarea triunghiului dreptunghic	-se vor rezolva exercitii de inlocuire in formule - exercitii simple, adaptate

CERCUL (6 ore)	CG1-8. Recunoaşterea şi descrierea elementelor unui cerc, într-o configuraţie geometrică dată CG2-8. Calcularea unor lungimi de segmente şi măsuri de unghiuri utilizând metode adecvate în configuraţii geometrice care conţin un cerc	▪ Cercul; definiţie, elemente în cerc; unghi la centru. Măsura arcelor; arce congruente; ▪ Poziţiile relative ale unei drepte faţă de un cerc; tangente dintr-un punct exterior la un cerc ▪ Unghi înscris în cerc ▪ Triunghi înscris în cerc; triunghi circumscris unui cerc	-exercitii de recunostere a figurilor geometrice -exercitii de calculare a unor distante si lungimi de segmente si masurarea lor - se va încerca prin exerciţii simple şi scurte
POLIGOANE REGULATE (7 ore)	CG5-8. Deducerea unor proprietăţi ale cercului şi ale poligoanelor regulate folosind reprezăntări geometrice şi noţiuni studiate CG6-8. Interpretarea informaţiilor conţinute în probleme practice legate de cerc şi de poligoane regulate	▪ Poligoane regulate ▪ Calculul elementelor (latură, apotemă, arie, perimetru) în următoarele poligoane regulate: triunghi echilateral, pătrat, hexagon regulat ▪ Lungimea cercului şi aria discului	-exercitii de reprezentare prin desen a unui triunghi echilateral, patrat -exercitii de calcul a ariei unui triunghi, patrat prin inlocuire in formula

Resurse materiale şi procedurale: Manual, fişe de lucru, activitate independentă
Evaluare: Se evaluează corectitudinea rezolvării/ a aplicării parţiale a unui algoritm de calcul, observarea activităţii pe grupe, evaluarea muncii independente, evaluarea muncii individuale
Observaţie: Se va încerca tipul de activitate, dar cu un grad foarte redus de dificultate.

PLAN DE INTERVENŢIE PERSONALIZAT (PIP)

PROFESOR ITINERANT: ION SIMINA
ŞCOALA GIMNAZIALĂ „PROF. PAUL BĂNICĂ" TÂRGOVIŞTE

NUMELE ŞI PRENUMELE ELEVULUI (EI): P.V.P
DATA NAŞTERII:03.08.2012
DOMICILIUL: Targoviste
CLASA / GRUPA: clasa aIVa B
ANUL ȘCOLAR:2023-2024
Nr. de înregistrare în unitatea școlară a planului de servicii individualizat:
DIAGNOSTICUL/ PROBLEMELE cu care se confruntă copilul (rezultatele evaluării complexe - deficiențele / afectările din certificatul de orientare școlară și profesională eliberat de CJRAE/CMBRAE, numărul și data eliberării acestui document: NR. XXXX-finalizare ciclu
Documente ce atesta diagnosticul
TSA
Deficienta mentala
ECHIPA DE INTERVENȚIE (se vor preciza cadrele didactice implicate, alți specialiști, membrii familiei):
Profesor itinerant: ION SIMINA
Prof INV: B.A.

- ✓ **DISCIPLINA/DOMENIUL /DOMENIILE DE INTERVENŢIE:limba si literature romana**

SCOPUL (comportamentul țintă/rezultatul așteptat) -
dezvoltarea abilităţilor de citire a propoziţiilor;
îmbogăţirea, precizarea şi activizarea vocabularului;
COMPETENȚE GENERALE:
1. Receptarea de mesaje orale în diverse contexte de comunicare
2. Exprimarea de mesaje orale în diverse situații de comunicare
3. Receptarea de mesaje scrise în diverse contexte de comunicare
4. Redactarea de mesaje în diverse situații de comunicare

OBIECTIVE/ COMPETENȚE SPECIFICE DIN ADAPTAREA CURRICULARĂ - formarea deprinderilor de a se exprima corect din punct de vedere gramatical, îmbogăţirea vocabularului;

- ✓ dezvoltarea abilităţilor de scris-citit;
- ✓ dezvoltarea abilităţilor psihomotrice;
- ✓ stimularea încrederii în sine.
- ✓ DURATA programului de intervenţie personalizat: 11.09.2023- 23 -.10.2023

✓ Data elaborarii PIP: 11.09.2023
✓ Data revizuirii PIP:23 .10.2023

STRUCTURA PLANULUI DE INTERVENŢIE PERSONALIZAT:Modulul I (11.09.2023-23.09.2023)

Nr. crt.	OBIECTIVE OPERAŢIONALE	CONȚINUTUL ACTIVITĂȚILOR	STRATEGII DE TERAPIE ŞI RECUPERARE	PERIOADA DE INTERVENŢIE	EVALUARE ŞI APRECIEREA EVOLUŢIEI	
					INDICATORI	METODE ŞI INSTRUMENTE DE EVALUARE
1	**Recapitularea noţiunilor din clasa a III-a**	❖ **Evaluare initiala●** Cuvântul. Despărțirea în silabe ❖ ● Sensul cuvintelor ❖ ● Ortografia și punctuația ❖ ● Comunicarea orală. Solicitarea și oferirea de informații ❖ ● Prezentarea unei persoane/ a unei cărți ❖ ● Substantivul ❖ ● Adjectivul	Fisa individuala	**11-15sept**	-rezova sarcinile date beneficiind de spijin CDS	Evaluare scisa şi orală
2	**-să scrie şi să desparta in silabe cuvintele din textul dat**	❖ **Scrierea corectă a cuvintelor cel/ce-l** ❖ Cuvântul. Despărțirea în silabe	-explicaţia -demonstratia exerciţiul	**18-22sept**	-scrie şi desparta in silabe cuvintele din textul dat	Evaluare scisa şi orală
3	**-să screi cuvinte cu sens**	❖ **Sensul cuvintelor.** ❖ Cuvinte cu sens asemănător	-explicaţia -demonstratia	**25-29 sept**	Scrie cuvinte cu sens	Evaluare scisa şi orală

	asemănător şi cu sens opus **Să citească in ritm propriu un text dat**	❖ Cuvinte cu sens opus ❖ Textul literar narativ	exerciţiul munca independentă		asemănător şi cu sens opus Citeşte in ritm propriu un text dat	
4	**-să citeasca cu intonaţie un fragment dat** **-să folosească corespunzător semnele de punctuţie**	❖ **Delimitarea textului în fragmente** ❖ Momentele textului literar narativ ❖ Intonarea propozițiilor. Semnele de punctuație ❖ Felul propozițiilor după scopul comunicării	explicaţia -demonstratia exerciţiul munca independentă	**2-6 oct**	-citeşte cu intonaţie un fragment dat -foloseşte corespunzător semnele de punctuţie	Evaluare scisa şi orală
5	**-să povestească oral şi in scris un fragment** **-să recunoscă pesonajele** **-Să scre correct cuvintele cea/ce**	❖ **Spațiul, timpul și personajele în textul literar narativ** ❖ **Povestirea orală și scrisă a unui fragment** ❖ **Scrierea corectă a cuvintelor cea/ce**	explicaţia -demonstratia exerciţiul munca independentă	**9-13oct**	povesteste oral şi in scris un fragment -recunoaşte pesonajele - scrie correctcuvintele cea/ce	Evaluare scisa şi orală
6	**-să ştie definitia verbului** **-să recunoscă verbele dintr-un text,persoana şi timpul verbului**	❖ **Verbul . Numărul verbului** ❖ **Persoana verbului** ❖ **Timpul verbului**	explicaţia -demonstratia exerciţiul munca independentă	**16-23oct**	ştie definitia verbului -recunoşte verbele dintr-un text,persoana şi timpul verbului	Evaluare scisa şi orală

Notă:*Precizarea STRATEGIILOR DE TERAPIE ŞI RECUPERARE pentru copiii/ elevii din învățământul de masă presupune enumerarea **metodelor şi mijloacelor utilizate în vederea realizării obiectivelor operaționale**** Precizarea INDICATORILOR presupune identificarea și enumerarea **criteriilor minimale de apreciere a progreselor** copiilor/ ele

CONCLUZII PRIVIND PLANUL DE INTERVENȚIE PERSONALIZAT (se completează la sfârșitul perioadei de implementare)

a) Obiectivele planului au fost atinse ☐ **în totalitate/ parțial/ nu au fost atinse** în termenul propus.

b) Obiectivele planului au fost atinse ☐ **în termenul propus/ înainte de termenul propus**.

Volumul vocabularului □ adecvat vârstei □ sărac

Exprimare orală □ corectă □ fluentă □ greoaie □ incorectă □dificultăţi în exprimarea clară, corectă a ideilor □ blocaj în exprimare

Deficienţe de limbaj □ oral □ citit □ scris □ nu e cazul

Conduita de ascultare □ foarte bună □ bună □ acceptabilă □ nesatisfăcătoare

Elevul dovedește:	**Deseori**	**Uneori**	**Niciodată**	**Nu e cazul**	**Puncte forte**
Atitudine pozitivă față de sine					
Atitudine pozitivă față de ceilalți					
Capacitate de recunoaștere/ înțelegere/reglare a emoțiilor					
Abilități de comunicare orală					
Abilități de comunicare scrisă					
Abilități de calcul matematic					
Capacitate de lucru în echipă					
Deprinderi de relaționare interpersonală					
Valorizarea educației/a dezvoltării personale					

DETALIAȚI ALTE ASPECTE REFERITOARE LA REZULTATELE EVALUĂRII PERIODICE:

_____

c) **RECOMANDĂRI PRIVIND PLANUL DE INTERVENȚIE PERSONALIZAT (PIP)**

a) Menţinerea planului şi reevaluare pentru perioada următorului modul din planul de învăţământ ☐ **DA** **NU**

b) Propunere/Decizie de revizuire a planului ☐ ☐ **DA** **NU**

Director, Prof._____ Semnătură: _____ Data:_____	Întocmit, Numele și prenumele înv./ prof. _____ Specialitatea:_____ Semnătură: _____ _____

PLAN REMEDIAL APLICABIL ÎN URMA CENTRALIZĂRII REZULTATELOR EVALUĂRII INIȚIALE PENTRU GRUPA MARE

FEDMAȘU IONELA

GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.37 BRĂILA

Grădinița cu Program Prelungit nr. 37 Brăila are certificat de Acreditare Erasmus+ încă din toamna anului 2020. Cu ajutorul acestei recunoașteri internaționale privind capacitatea profesorilor de a derula proiecte Erasmus+, instituția preșcolară derulează în perioada 2020-2027 proiectul "Digitalizarea-ultima frontieră" în care se desfășoară activități ca: participarea profesorilor la cursuri de formare, la job shadowing și invitarea unor experți internaționali pentru a susține cursuri la noi în organizație. O astfel de ultimă activitate a avut loc în anul 2 financiar al proiectului, când invitatul expert Giacomo Gerlini de la EuroPro, Italia a susținut cursul „Peace circles in kindergarten: how non-violent comunication and school circles can promote a peaceful and inclusive environment" pentru 30 profesori ai grădiniței. În urma celor învățate și exersate în timpul cursului, profesorii grădiniței au fost capabili să își îmbunătățească atitudinea și relațiile cu părinții copiilor de la grupă, să aplice metode noi de abordare a copiilor aflați în anumite dificultăți emoționale și comportamentale și să desfășoare activități la grupă prin crearea unui mediu incluziv.

Inspirată din informațiile obținute la acest curs am putut crea un plan remedial pentru preșcolarii de grupă mare care întâmpină dificultăți în a manifesta comportamente specifice vârstei lor pentru Domeniile de Dezvoltare, specificate în "Fișa de progres individual înainte de intrarea în învățământul primar".

Domeniul de dezvoltare	Indicatori comportamentali	Activitate	Mijloc de realizare	Evaluare
Dezvoltare socio-emoțională	-Interacționează, din proprie inițiativă, cu copiii apropiați ca vârstă, în diferite contexte .-Împărtășește celorlalți (copii, adulți din anurajul propriu) trăirile/emoțiile sale și reacționează adaptativ la contexte sociale variate.	Întâlnirea de dimineață "Au venit la grădiniță, un băiețel și o fetiță!" Centrul Artă – „Poveste desenată"	-prezentarea proprie, discuții libere despre reguli de grup și modalități de ne juca și învăța împreună. -audierea unei povești urmată de reproducerea unei secvențe din poveste în desen. -formularea de propoziții referitoare la evenimentul desenat, trăirile	Participarea la cel puțin un joc liber alături de alți copii din grupă. Manifestrea implicării în rezolvarea unei sarcini a jocului în grup. "Citește" propriul desen, exprimă cel puțin un sentiment trait de personaj, argumentează

			personajului și cele personale.	alegerea secvenței respective pentru a realiza desenul.
Dezvoltarea limbajului, a comunicării și a premiselor citirii și scrierii	-Utilizează în vorbire propoziții dezvoltate și fraze -Recunoaște litere mari/mici de tipar și le pune în corespondență cu sunetul asociat -Înțelege conceptul de scriere pentru comunicarea unei informații, a unui mesaj (etichetează lucrările, scrie scurte mesaje de felicitare etc.)	DLC- "De la toamnă am aflat …." Centrul Bibliotecă – "Din cutia cu litere am scos….prenumele meu!" Joc de rol- "Etichete pentru gospodine "	Lectură după imagini Joc exercițiu Trasare de semne, litere, cifre pentru a eticheta borcanele cu conserve de toamnă.	Formulează cel puțin o propoziție dezvoltată despre aspectele specific toamnei reflectate în imagini. -Construiește prenumele folosind litere mari de tipar, asociind litera cu sunetul corespunzător. -Dovedește înțelegerea importanței scrisului pentru a transmite o informație prin "scrierea" de etichete cu informații necesare identificării unui produs alimentar.
Dezvoltare cognitivă și cunoașterea lumii	-Lucrează în grup pentru soluționarea unei probleme, utilizând strategiile dezvoltate de grup . -Descrie timpul probabil și ilustrează o anumită stare a vremii (utilizează semne convenționale pentru ape, ploaie,	Centrul Construcții – "În depozitul cu legume " Activitate extracurriculară – „Vizită în grădina cu legume"	Construire depozit cu rafturi cu lăzi pentru legume și fructi Observarea mediul de viață al legumelor și activitatea grădinarului toamna	Ia decizii privind modalitatea de așezare a lăzilor în funcție de mărime sau conținut, numerotarea rafturilor, denumirea depozitului, etc. -Descrie elementele naturale de care are nevoie o planta să

	munți, ninsoare, anotimpuri, zile ale săptămânii etc.).			crească, identifică timpul, anotimpul pentru culegerea legumelor din grădină, asociază informații din mai multe surse.
Capacități și atitudini în învățare	-Găsește forme și mijloace noi de exprimare a gândurilor și emoțiilor (prin muzică, desen, dans, joc simbolic). -Utilizează sau combină materiale și strategii în modalități noi pentru a explora sau rezolva probleme.	Centrul Joc de rol – "De-a familia" Centrul Artă – "Décor pentru Serbarea Toamnei "	Manifestarea comportamentelor specifice unui membru din familie, formularea de dialoguri potrivite rolului ales. Construirea unui decor prin folosirea materialelor din natură și artificiale, prin adăugarea de elemente cu ajutorul picturii, mototolirii, plierii hârtiei și îndoirii sârmei	Formulează propoziții despre rolul pe care îl are un membru al familiei. Exprimă sentimente față de membrii familiei și prieteni. Folosește materiale variate pentru a crea un decor specific temei alese. Argumentează alegerile făcute, explică strategia aleasă pentru a obține un segment de décor.

Proiectul descris în material din activitățile căruia m-am inspirat pentru a crea aceast plan remedial este „finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Naționale pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale (ANPCDEFP). Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFP nu pot fi ținute răspunzătoare pentru acestea."

PLAN DE INTERVENŢIE PERSONALIZAT

PAŞCA FLORICA

ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 RIENI

Numele elevului: D. D.

Data naşterii: 15.03.20xx

Clasa: a II -a

Informații relevante, importante pentru procesul de învățare:

- *Informații socio- familiale*: D. este fiul lui C. D. și C. M.. Familia este de etnie Română, religie Baptistă. Părinții sunt absolvenți de studii superioare, relațiile familiale fiind bazate pe înțelegere, comunicare, suport afectiv, asigurând condiții optime de creștere și educare a copilului. Familia locuiește într-un apartament bine mobilat și utilat, curat întreținut. Familia relaționează bine cu vecinii și în general cu persoanele cu care au stabilit relații interpersonale.
- *Informații pshihologice :* D.M.S.; IQ-33. Grad de handicap GRAV, cu asistent personal,
- *Informații medicale:* Tulburare din spectrul autist. Retard grav predominant în sfera limbajului și a comunicării.

Dificultăţi întâmpinate: relaționare deficitară cu cei din jur, nu interacționează cu copiii în activități iar interacțiunea cu adultul este limitată la satisfacerea nevoilor, fără sprijin permanent nu se implică în activitate, nu execută sarcini simple fără ajutor, necesită îngrijire și supraveghere permanentă.

Metode/mijloace cu impact: - pozitiv: PECS, activități de stimulare senzorială, lauda

- negativ: comunicare și relaționare cu colegii

Echipa de lucru: prof. psihopedagog, **prof.**; prof. educator; psihodiagnostician ; kinetoterapeut.

Priorităţi pentru perioada de implementare a programului de intervenție: an școlar 2019-2020 sem II - 13.01.2020-29.05.2020

Aria curriculară/Disciplina de intervenție	Obiective comune pentru echipa clasei	Evaluarea progresului		
		Da	Parțial	Nu
Limbă și comunicare • *Citire- scriere- comunicare* • *FAC*	-Să realizeze diferite exerciţii pentru dezvoltarea aparatului fono articulator -Să asculte unele zgomote/sunete din mediul ambiant - Să imite unele sunete, gesturi, expresii mimico-faciale, acţiuni, cuvinte din repertoriul profesorului			
Matematică și științe ale naturii • *Elemente de matematică aplicată* • *Educație senzorială motorie și psihomotorie* • *Cunoașterea și igiena corpului uman* • *Cunoștințe despre mediu*	-Să asculte/inteleaga mesajele exprimate de profesor -Să utilizeze in comunicare modele de exprimare verbala și prin intermediul pictogramelor PECS -Să imite unele activitati/modele oferite de către profesor			
Om și societate • *Religie* • *Educație moral civică*	-Să își însușească regulile clasei *pictograme PECS			
Arte • *Educație plastică* • *Educație muzicală*	-Să utilizeze diferite tehnici , materiale pentru dezvoltarea motricității fine -Să își formareze deprinderea de a executa mișcări ritmice pe muzică			
Educație fizică și sport	-Să execute mișcări de gimnastică ușoară			
Tehnologii • *Abilitare manuală* • *Activități de pre-profesionalizare*	-Să își formeze priceperi de a utiliza şi prelucra materiale textile, fire prin tăiere, răsucire, înnodare, împletire, după posibilităţi.			

Formarea autonomiei personale	-Fixarea schemei corporale şi a lateralităţii -Formarea şi dezvoltarea deprinderilor de igienă sanitară			
Terapie ocupațională	-Formarea şi exersarea gesturilor manuale fundamentale şi a coordonării motrice			
Stimulare cognitivă	-Formarea şi dezvoltarea psihomotricităţii: - coordonare oculo-motorie; -conduite perceptiv-motrice de bază (culoare); - orientare, organizare, structurare spaţială.			
Ludoterapie	-Formarea şi dezvoltarea psihomotricităţii: - coordonare oculo-motorie; - schemă corporală şi lateralitate;			
Socializare	-Recunoaşterea propriei identităţi, prin raportare la mediul în care trăieşte: - cunoaşterea și identificarea colegilor, a clasei și a școlii.			
TTL	-Să realizeze interacțiuni verbale folosind limbajul grafico-pictural, cu scopul solicitării/oferirii de informații. -Să realizeze exerciţii după model, pentru dezvoltarea aparatului fonoarticulator. -Să imite unele sunete, gesturi, expresii mimico-faciale, acţiuni, cuvinte după modelul profesorului			
Psihodiagnoză	- Dezvoltare socio-emoţională - Autocunoaştere -Dezvoltarea capacității atenționale - Exerciții de dezvoltare a memoriei -Dezvoltarea capacitătii de autocontrol emoțional și comportamental -Formarea și dezvoltarea unui comportament asertiv			
Kinetoterapie	-Formarea unei atitudini/posturi corecte în bancă			

Observații:

- Pictogramele vor fi utilizate de toţi profesorii de la clasă.
- Exercițiile pentru dezvoltarea și formarea musculaturii aparatului fonoarticulator se vor realiza la începutul fiecarei ore de TTL, FAC, Citire, scriere comunicare
- Exercițiile pentru formarea și dezvoltarea vocabularului activ și pasiv se vor realiza la toate orele de la clasă
- Exercițiile joc pentru încălzirea musculaturii mâinilor, brațelor sau a întregului corp, vor fi realizate la începutul activităților de la clasă

Prof. Psihoped. specială:

Domenii de intervenție	**Obiective**	**Exemple de activităţi de învăţare**	**Metode și mijloace**	**Evaluare**		
				Da	Parțial	Nu
Domeniul psihomotor (motricitatea fină/motrici-tatea grosieră)	-Să-și consolideze schema corporală proprie; -Să indice elemente ale schemei corporale la alte persoane/pe o păpușă; -Să se joace cu mingea (aruncă/prinde, dă cu piciorul în minge); -Să imite acțiuni simple după modelul profesorului; -Să îmbine jocuri de tip lego.	- Exerciţii de identificare a elementelelor schemei corporale propuse la propria persoană, apoi pe alte persoane și o păpușă. -Exerciții de mișcare, folosind mingea; -Exerciții de așezare/ridicare, bătăi din palme, prindere a unor obiecte, stat într-un picior, sărituri pe ambele picioare etc. -Jocuri de îmbinare folosind trusa lego.	-Observația, PECS, imitația, jocul didactic, jocuri de mișcare, stimulare senzorială; -Păpușă, jucării de pluș, plastilină, minge, jocuri tip lego.			
Domeniul structurilor perceptiv motrice	-Să cunoască pozițiile spațiale: pe, sub, lângă, în, sus, jos, prin exerciții de poziționare a diferitelor obiecte; -Să cunoască culorile: roșu, galben, verde, albastru.	-Exerciții de poziționanre a obiectelor în spațiul apropiat, respectând cerința verbală; -Exerciții de sortare; -Exerciții de asociere culoare-pictogramă;	-Observaţia, PECS, imitaţia, jocul didactic, stimulare senzorială. -Obiecte concrete, jucării, creioane colorate, acuarele, cartoane			

			colorate, baloane colorate etc.			
Comunicare şi limbaj	-Să execute comenzi verbale simple; -Să realizeze exerciţii după model, pentru dezvoltarea aparatului fonoarticulator; -Să imite unele sunete, gesturi, expresii mimico-faciale, acţiuni, cuvinte după modelul profesorului; -Să asocieze obiecte cu imagini. -Să-și dezvolte limbajul grafico-pictural prin asocierea cuvintelor cu imagini.	-Exerciţii de executare a unor comenzi verbale simple după/fără model, cu/fără sprijin. Ex.: „Pune hârtia la coş!”, „Aşează jucăriile pe raft!”, „Pune cuburile în cutie!” - Exercitii de menţinere a contactului vizual şi auditiv în timpul comunicării; -Jocuri pentru dezvoltarea atenţiei; -Exerciţii pentru mobilitatea aparatului fonoarticulator; -Redarea unor structuri ritmice simple după model; -Jocuri cu onomatopee; -Exerciţii de recunoaştere a unor obiecte; -Exerciţii de asociere a obiectelor cu imaginile; -Exerciţii de asociere a unui cuvânt cu o imagine.	-PECS, observaţia, imitaţia, jocul didactic, stimulare senzorială. -Obiecte concrete, jocuri, instrumente muzicale, cântecele cu onomatopee, jetoane cu imagini, oglinda logopedică.			
Domeniul cognitiv	-Să realizeze asocieri simple: obiect-imagine, cuvânt-imagine; -Să imite gesturi după modelul profesorului; -Să construiască un turn după model.	-Exerciţii de recunoaştere a unor obiecte concrete; -Exerciţii de asociere a obiectelor cu imagini; - Exerciții de așezare/ridicare, bătăi din palme, prindere a unor obiecte, executare a unor comenzi verbale simple după/fără model, cu/fără sprijin; -Exerciţii de aşezare a 2-3 cuburi după un model dat.	-Observaţia, explicaţia, jocul, imitaţia, PECS, stimulare senzorială. -Obiecte concrete, jetoane cu imagini, joc cu cuburi.	.		

Autonomie personală şi socială	-Să se spele singur pe mâini; -Să se îmbrace/dezbrace singur (geaca și căciula);	-Exerciţii practice de spălat pe mâini cu apă şi săpun; -Exerciţii practice de identificare a gecii pe cuier, dintr-o mulţime de paltoane, geci. -Exerciţii practice de îmbrăcare-dezbrăcare a gecii şi a căciulii, cu sprijin fizic la început, apoi cu reducerea treptată a acestuia; -Exerciţii practice de închis-deschis capse de la geacă, apoi a fermoarului. -Exerciţii practice de aranjare a gecii şi a căciulii, aşezarea acestora pe cuier.	-Observaţia, imitaţia, jocul -Baia şcolii -Obiecte de îmbrăcăminte			

PROGRAM DE INTRVENȚIE PERSONALIZAT

BOITAN RODICA
GRDINIȚA CU PROGRAM NORMAL DULGHERU

INFORMAȚII DE BAZĂ:
I.Date personale:
Numele si prenumele copilului :
Data nașterii :
Domiciliu:
II.Date despre familie:
-provine dintr-o familie omogenă ;
-climat familial bun, fără conflicte ;
- o sora ;
- fără persoane influiențe din afara familiei.
III.Date privind starea de sănătate:
-nu este născut prematur;
-este bine dezvoltat din punct de vedere fizic ;
- intarziere in dezvoltarea limbajului .
Diagnostic psihologic:
- întarziere în apariția și dezvoltarea limbajului, stări de discordanță afectiv- relațională socio- umane.
-capacitate slaba de efort, concentrare redusă.
Evaluare pedagogică:
Nivel de inteligenţă: nivelul mediu;

Dezvoltarea socială şi emoţională: relativ bună; este bine integrat în grupa, are un prieten, se implică putin în activităţile preşcolare.. Nu prezintă probleme emoţionale severe legate de tulburarea sa.

-nivel de inteligență medie.
IV.ALTE DATE GENERALE
-Familia manifestă o atitudine pozitiva față de activitățile din gădiniță, implicându-se activ în programul grădiniței, fiind foarte receptivi la sugestiile date de factorii educativi.
PEROADA DE APLICARE A PROGRAMULUI: **-An scolar 2023/2024**
ECHIPA DE INTERVENȚIE:
Educatoare-
Consilier educativ-prof. .....
-Educatoare-ludoterapie, stimulare creativă intensivă- prin activitățile la grupă
-Prof. Psiholog-terapie cu preșcolarul,
V.**Conduita în timpul activității**
-atenția și interesul inegale, fluctuante,
-așteaptă să fie solicitat,
-Adunarea datelor care conturează profilul personalității sale,
-Antrenarea în diferite activități pentru a-I stimula dezvoltarea personalității,
-Selectarea unor exerciții, jocuri, activități care să-l ajute la corectarea tulburărilor de limbaj;

-Înfrângerea timidității, a rezervelor prin cultivarea încrederii în sine evitând rezervele de care dispune, -Nevoia de socializare, de integrare în grup pentru a stabili relații de prietenie cu mai mulți copii;
-Nevoia de comunicare – sa comunice mai mult pentru a fi înțeleasă mai bine pentru a-si dezvolta și capacitățile intelectuale.

VI.Starea actuala a preşcolarului

Sector de referinta : ***întarziere în dezvoltarea limbajului***

***Comportament cognitiv*:**

-limbaj si comunicare: vocabular sarac, posibilitati de exprimare reduse, tulburari semantice reduse, accentuate dificultati de analiza si sinteza fonematica.
-matematica : dificultati de insusire a operațiilor prematematice

Autonomie personala si sociala :

1.-aria de autoservire : schema corporală -are formată atât schema propriului corp, cât şi a unei alte persoane,

recunoaşte şi poate numi părţile corpului, nu are cunoştinţe despre cele mai importante organe interne.

-aria de socializare : posibilitați bune pentru dezvoltarea atitudinilor de relaționare

Psihomotricitatea

Orientarea spaţio-temporală:

- Poziţiile spaţiale: nu face diferenţele *aproape-departe*;
- Relaţiile spaţiale: nu discriminează *în faţă-în spate, stânga-dreapta;*

Capacitati-competente-abilitati-lacune-nevoi :

-capacitați relativ bune de invațare comportamentala prin imitație,posibilitați relativ bune de comunicare orala,gestuală,expresivă ;
-identifică cu usurintă situațiile sociale care pot sa-i aduca beneficii;
-toleranța scazută la frustrare,nevoie de identificare,
Intervenții antecedente : nu a beneficiat

VI. Delurarea programului de interventie

Domeniul de intervenție :terapia tulburărilor de limbaj

Motiv de referința :diminuarea dizabilitaților printr-un antrenament continuu si gradat pentru aducerea subiectului la un nivel mai bun de functionalitate psihica generală,pentru a putea dobandi o experientă cognitivă superioară ce dobandise spontan.

Scopul programului de intervenție :efectuarea unei game variate de exerciții prin intermediul unor acțiuni simple,accesibile si in ritm propriu atat la grupa cat si individual in cadrul orelor de terapie pentru imbogațirea limbajului,dezvoltarea înțelegeri si atitudinilor pozitive de relaționare in grup.

Obiective pe termen scurt

1.Formarea abilitătilor de înțelegere ,
2.Dezvoltarea auzului fonematic,
3.Dezvoltarea capacitații de a verbaliza intamplările trăite si cunostiințele insușite,
4.Dezvoltarea capacitații de a transforma cuvinte prin înlocuiri de sunete sau silabe,
5.Activizarea vocabularului pasiv
6.Formarea capacitații de a formula propoziții simple si dezvoltate.

Nivelul de plecare :nediferențierea sunetelor in cadrul cuvintelor,insuficienta dezvoltare a receptării sunetelor transmise din limbajul interior si cel exterior,necunoașterea semnificației multiple pe care o au cuvintele,neîntrebarea cuvintelor cu un grad mai mare de abstractizare, capacitate redusa de formulare a propozițiilor.

VII. Evaluare finala

Criterii de evaluare :

Minimale :imbogațirea si activizarea vocabularului,stabilirea locului sunetului în cuvant si a cuvantului în propoziție,folosirea cuvintelor care exprimă insușirile sau raporturile dintre obiecte si fenomene.

Maximale :dezvoltarea capacității de a povesti în succesiune logică ceea ce a auzit și a vazut,folosirea corectă a cuvintelor cu caracter abstract sau generalizator.

Instrumente de evaluare :teste standard,teste criteriale,convorbirea individuala si de grup,observația spontană și dirijată.

VIII.Concluzii : evaluarea rezultatelor obținute dupa aplicarea acestui program au evidențiat o reducerea parțiala a disonantei afectiv relationară,atingerea unor obiective si o relativă dezvoltare a limbajului.

Domeniul de intervenţie: *Educarea limbajului*

Preșcolarul nu pronunţă corect cuvintele și are un vocabular sărac. Răspunsurile sale sunt silabice sau în propoziţii incomplete. Nu reuşeşte să povestească textele auzite în cadrul activităților ori întâmplări din viaţa personală, pierde firul logic al acestora. Capacitate scăzută de organizare şi coordonare a acţiunilor în conformitate cu comanda verbală. Scrie semne grafice cu trăsături tremurate, fără a respecta spaţiul de scris.

Obiective pe termen scurt	**Obiective operaţionale**	**Activităţi de învăţare**	**Criterii minimale pentru evaluarea progresului**	**Metode şi instrumente de evaluare**
1. Dezvoltarea capacităţii de receptare a mesajului oral **2.** Dezvoltarea capacităţii de exprimare orală	- să înţeleagă semnificaţia globală a mesajului oral; - să sesizeze intuitiv corectitudinea unei propoziţii ascultate; - să distingă cuvintele dintr-o propoziţie dată, silabele dintr-un cuvânt ; - să formuleze clar şi corect enunţuri verbale potrivite unor situaţii date; - să integreze cuvintele noi în enunţuri;	-exercitii de delimitare a cuvintelor in enunturi; -exercitii de stabilire a pozitiei unui cuvant intr-o propozitie; -jocuri de identificare a pozitiei silabelor in cuvant; -exercitii de distingere a sunetului initial, final sau din interiorul unei silabe sau al unui cuvant; -identificarea cuvintelor ce contin sunetul învăţat si despartirea lor in silabe; -jocuri de punere in corespondenta a unui cuvant auzit cu imaginea	- înţelege semnificaţia globală a unui text scurt, după ascultarea repetată a acestuia, sau după lămuriri suplimentare; - formulează răspunsuri la întrebările puse, uneori cu imprecizii, corectate la solicitarea educatoarei; - distinge şi delimitează cuvintele în propoziţii de două cuvinte, rostite clar de educatoare; - distinge, după auz, silabele şi sunetele, dintr-un cuvânt dat,	Evaluarea orală şi scrisă Aprecieri stimulative Evaluare cu mai multe reveniri Evaluări curente formative Probe scrise, fişe de lucru

3. Dezvoltarea capacităţii de receptare a mesajului scris (citirea / lectura)	- să identifice semne grafice și desene care transmit mesaje; - să sesizeze legătura dintre enunţuri şi imaginile care le însoţesc; - să desprindă semnificaţia globală a unui text ; - să citească după imagini	corespunzatoare; -exercitii de despartire a cuvintelor in silabe; - exerciţii de trasare a elementelor grafice; - exerciţii de adoptare a poziţiei corecte si comode pentru scris; - exerciţii de scriere a unor elemente grafice pregătitoare, care sa faciliteze scrierea literelor si scriere în duct continuu;	de 1-2 silabe; - pronunţă corect, cuvântul integral şi pe silabe, cu imprecizii corectate cu sprijinul educatoarei; - citește imagini fluent şi corect, folosind enunţuri clare; - construiește propoziţii formate din 2-3 cuvinte, cu mici abateri corectate la intervenţia educatoarei ;	

Domeniul de intervenţie: *Matematică*

Preșcolarul formează mulţimi, recunoaşte culorile, numără crescător până la 5, dar are probleme în ceea ce priveşte număratul până la 10 sau număratul descrescător, chiar şi cu ajutorul obiectelor. Capacitate scăzută de organizare şi coordonare a acţiunilor în conformitate cu comanda verbală. Scrie semne grafice cu trăsături tremurate, fără a respecta spaţiul de scris, pierde rândul, mâzgăleşte foaia.

Obiective pe termen lung	**Obiective de referinţă**	**Activităţi de învăţare**	**Criterii minimale pentru evaluarea progresului**	**Metode şi instrumente de evaluare**
1. Cunoaşterea şi utilizarea conceptelor specifice matematicii	- să recunoască numerele naturale de la 0 la 10; - să compare două mulțimi de elemente; - să completeze un șir de numere crescator; - să scrie vecinii numerelor;	- exerciţii de numărare cu obiecte de la 0 la 10; - exerciţii de citire şi de recunoaștere a numerelor naturale de la 0 la 10; - compararea mulțimilor; - exerciţii compunere şi descompunere cu numere naturale de la 0 la 10; - rezolvarea de probleme cu obiecte sau cu desene simple: puncte, cerculeţe,	- asociază mulţimi (alcătuite din obiecte identice, uşor de numărat), cu numărul lor (cardinalul mulţimii); -numără corect, crescător şi descrescător, din 1 în 1, în concentrul 0-10; - copiază, transcrie şi scrie după dictare cifrele; -efectuează adunări	Evaluarea orală şi scrisă Aprecieri verbale Evaluări

2. Dezvoltarea capacităţilor de explorare/investigare şi rezolvare de probleme 3. Formarea şi dezvoltarea capacităţii de a comunica utilizând limbajul matematic	- să exploreze modalităţi variate de compunere şi descompunere a numerelor, în concentrul 0 – 10 cu suport intuitiv; - să efectueze operaţii de adunare şi de scădere cu numere naturale	linii etc.. -ex. de descompunere a numerelor naturale; -ex. de adunare şi scădere cu 1-2 elemente ; -ex. – joc pentru verbalizarea etapelor de calcul -ex. de comparare a numerelor folosind diferite reprezentări ale acestora	şi scăderi în concentrul 0-10, utilizând simbolurile +, -, = ; - descompune numerele naturale (1-10)utilizând obiecte; -rezolvă probleme cu date numerice şi enunţ sintetic, care presupun o singură operaţie, cu numere mai mici decât 10;	curente Probe scrise, fişe de lucru

Prin acest program am urmărit:

- ✓ recuperarea laturilor disfuncţionale;
- ✓ consilierea comportamentală;
- ✓ antrenarea preșcolarului în activităţi plăcute pentru a-l stimula;
- ✓ antrenarea preșcolarului în activităţi extracurriculare;
- ✓ dezvoltarea motricităţii generale şi a finei motricităţi;
- ✓ dezvoltarea abilităţilor de numeraţie şi calcul matematic;
- ✓ formarea deprinderilor de scriere corectă şi respectare a spaţiului de scris;
- ✓ îmbogăţirea, precizarea şi activizarea vocabularului;
- ✓ dezvoltarea autonomiei personale şi sociale;
- ✓ dezvoltarea capacităţii de orientare şi adaptare la mediu;
- ✓ dezvoltarea atitudinilor pozitive de relaţionare în grup;

CURRICULUM ADAPTAT

Lazarciuc Marta Valeria

Oniga Claudia

Școala Gimnazială „George Coșbuc” Sighetu Marmației

Nume și prenume elev

Clasa a II-a Step by Step

Disciplina: MATEMATICĂ

An școlar: 2023 - 2024

Cadru didactic:

Prof. Lazarciuc Marta - Valeria

Prof. Oniga Claudia

Obiective cadru/ competențe generale:

- Cunoaşterea şi utilizarea conceptelor specifice matematicii
- Dezvoltarea capacităţilor de explorare/investigare şi rezolvare de probleme
- Formarea şi dezvoltarea capacităţii de a comunica utilizând limbajul matematic
- Dezvoltarea interesului şi a motivaţiei pentru studiul şi aplicarea matematicii în contexte variate

Conținuturile învățării:

Numere naturale mai mici sau egale cu 1 000

-Numerele naturale: scriere, citire, formare, comparare, ordonare, rotunjire.

Operaţii cu numere naturale

Adunarea şi scăderea numerelor naturale mai mici sau egale cu 1 000

-Adunarea şi scăderea numerelor naturale fără şi cu trecere peste ordin, cu utilizarea terminologiei specifice;

-Evidenţierea, fără utilizarea terminologiei, unor proprietăţi ale adunării (comutativitate, asociativitate, element neutru);

-Aflarea unui număr necunoscut în cadrul unei relaţii de tipul ?±a=b;?±a

Înmulţirea şi împărţirea numerelor naturale mai mici sau egale cu 100

-Evidenţierea, fără terminologie, a unei proprietăţi a înmulţirii: înmulţirea când unul dintre factori este o sumă (distributivitatea înmulţirii faţă de adunare);

- Înmulţirea unui număr mai mic ca 100 cu un număr de o cifră, cu utilizarea terminologiei specifice;

-Evidenţierea, fără terminologie, a unei proprietăţi a înmulţirii: înmulţirea cu mai mulţi factori (asociativitatea înmulţirii).

-Împărţirea prin cuprindere: relaţia dintre deîmpărţit, împărţitor, cât

- Împărţirea unui număr natural mai mic ca 100 la un număr de o cifră, cu utilizarea terminologiei specifice

Aflarea unui număr necunoscut în cadrul unei relaţii de tipul: x.a=b, x:a=b, ?

Probleme care se rezolvă prin două sau mai multe operații

Probleme de organizare a datelor în tabele.

Fracţii

Noţiunea de fracţie, fracţii egale, reprezentări prin desene, doime, sfert, pătrime, echivalent, întreg.

Elemente intuitive de geometrie :

Drepte paralele şi drepte perpendiculare;

Figuri geometrice plane: - Observare şi descrierea unor proprietăţi simple referitoare la laturi şi unghiuri: triunghi, pătrat, dreptunghi;

- Figuri geometrice care admit axe de simetrie: pătrat, dreptunghi,

Forme spaţiale: - Observarea şi descrierea unor proprietăţi simple referitoare la vârfuri, laturi, feţe ale cubului, paralelipipedului dreptunghic (cuboid)

- Desfăşurarea cubului şi a cuboidului şi asamblarea unor desfăşurări date.

Măsurare şi măsura

Măsurări folosind etaloane convenţionale: utilizarea instrumentelor de măsură adecvate: metrul, rigla gradată, cântar, balanţa, ceas.

Unităţi de măsură:

- unităţi de măsurat lungimea: unități standard, instrumente de măsurare;

- unităţi de măsurat capacitatea: unități și instrumente de măsură;

- unităţi de măsurat masa: unități și instrumente de măsură;

- unităţi de măsură pentru timp: ora, minutul, secunda, ziua, săptămâna, luna, anul;

- monede şi bancnote.

Obiective cadru/ competențe generale	Obiective de referință/competențe specifice		Activitatea de învățare pentru elevii cu CES
	Majoritatea elevilor	Elevii cu CES/ curriculum adaptat	

1. Cunoaşterea şi utilizarea conceptelor specifice matematicii	1.1. să înţeleagă şi să utilizeze sistemul poziţional de formare a numerelor naturale	1.1. să înţeleagă şi să utilizeze sistemul poziţional de formare a numerelor naturale	- reprezentarea numerelor punând în evidenţă sistemul poziţional− de scriere a cifrelor. Trecerea de la o formă de reprezentare la alta; numărarea cu start şi pas daţi, crescător şi descrescător, cu şi− fără sprijin în obiecte sau desene. Gruparea şi regruparea obiectelor sau desenelor în funcţie de pasul numărării; scrierea unui număr ca o sumă de produse ş.a.m.d.; jocuri de numărare cu obiecte în care grupurile de câte 10, 100, se înlocuiesc cu un alt obiect;
	1.2. să scrie, să citească, să compare, să estimeze şi să ordoneze numere naturale	1.2. să scrie, să citească, să compare, să estimeze şi să ordoneze numere naturale	reprezentarea prin obiecte sau desene adecvate a numerelor studiate;− ordonarea numerelor utilizând modele semnificative (axa numerelor,− figuri geometrice de poziţionare, numărătoare poziţională, etc.); estimarea numerelor prin rotunjire la ordinul miilor, sutelor, zecilor;− compararea numerelor prin rotunjire;− scrierea numerelor utilizând scrierea cu cifre romane;− scrierea în forme echivalente a numerelor naturale;
	1.3. să utilizeze numere fracţionare pentru a exprima subdiviziuni ale întregulu	1.3. să utilizeze numere fracţionare pentru a exprima subdiviziuni ale întregulu	introducerea intuitivă (prin desene: decupare, haşurare, colorare)− a noţiunii de fracţie; scrierea şi citirea unei fracţii;− compararea şi ordonarea fracţiilor, utilizând cât mai multe metode;− exerciţii practice de obţinere a unor fracţii echivalente (“egale”)− cu fracţii date şi scrierea şirului de egalităţi; se va realiza corelarea cu activităţile de la educaţie tehnologică;

	1.5. să efectueze operaţii de adunare, şi scădere a numerelor naturale cu utilizarea algoritmilor de calcul şi a proprietăţilor operaţiilor	1.5. să efectueze operaţii de adunare, şi scădere a numerelor naturale cu utilizarea algoritmilor de calcul şi a proprietăţilor operaţiilor	exerciţii de calcul cu numere naturale, urmărind respectarea ordinii efectuării operaţiilor şi folosirea corectă a parantezelor; exerciţii de calcul folosind proprietăţile operaţiilor;− exerciţii semnificative, care să scoată în evidenţă avantajele− folosirii proprietăţilor operaţiilor cu numere; exerciţii care să evidenţieze faptul că scăderea şi împărţirea nu sunt comutative şi nici asociative; folosirea proprietăţilor operaţiilor pentru efectuarea unor calcule rapide;− observarea legăturilor între operaţiile cu numere naturale;− efectuarea probei; efectuarea de succesiuni de calcule mentale cu numere de cel− mult două cifre pe principiul “preluării ştafetei”, implicând majoritatea elevilor clasei;
	1.6 să efectueze operaţii de înmulţire şi împărţire cu rest 0 numerelor naturale, utilizând proprietăţile operaţiilor şi algoritmii de calcul	1.6 să efectueze operaţii de înmulţire şi împărţire cu rest a numerelor naturale, utilizând proprietăţile operaţiilor şi algoritmii de calcul	efectuarea de înmulţiri şi împărţirii în contexte numerice variate; utilizarea proprietăţilor şi a împărţirii prin cuprindere în− efectuarea operaţiilor de înmulţire şi împărţire; verificarea corectitudinii calculelor efectuate utilizând proprietăţi ale− operaţiilor, împărţirea prin cuprindere, scăderea repetată.
2. Dezvoltarea capacităţilor de explorare/investigare şi rezolvare de probleme	2.1. să observe şi să descrie proprietăţi simple ale formelor plane şi spaţiale şi să recunoască proprietăţi simple de simetrie ale unor desene	2.1. să observe şi să descrie proprietăţi simple ale formelor plane şi spaţiale şi să recunoască proprietăţi simple de simetrie ale unor desene	decuparea unor figuri desenate;− identificarea formelor plane şi a formelor spaţiale pe modele− fizice, desene sugestive şi în mediul înconjurător; recunoaşterea formelor învăţate la obiectele din mediul apropiat;− desenarea formelor plane cu

			şablon, instrumente sau/şi cu mâna− liberă; sortarea obiectelor, figurilor plane şi spaţiale după forma lor şi− după criterii date; identificarea interiorului şi exteriorului unei figuri;− desenarea unor modele geometrice simple utilizând simetria şi− translaţia; identificarea şi numirea elementelor constitutive ale figurilor− geometrice plane; reprezentarea figurilor geometrice plane prin desen şi notarea lor;− determinarea şi reprezentarea prin desen a diferitelor axe de− simetrie ale unei figuri geometric plane; verificarea corectitudinii determinării axelor de simetrie prin− suprapunerea (practică) a celor două părţi simetrice; desfăşurarea paralelipipedului dreptunghic şi a cubului (se va− realiza efectiv pentru corpuri construite din carton); asamblarea cubului şi a paralelipipedului dreptunghic;−
	2.2. să descopere, să recunoască şi să utilizeze în contexte variate corespondenţe simple şi succesiuni de obiecte sau numere asociate după reguli date	2.2. să descopere, să recunoască şi să utilizeze în contexte variate corespondenţe simple şi succesiuni de obiecte sau numere asociate după reguli date	completarea unor şiruri de simboluri, desene sau de numere− ordonate după o anumită regulă; crearea de şiruri pe baza unor reguli date;− exerciţii de adunare şi de înmulţire cu acelaşi număr;− exerciţii de găsire a regulii pentru corespondenţe de tip aditiv şi− multiplicativ; găsirea elementelor celei de a doua mulţimi, fiind date− elementele primei mulţimi şi regula de corespondenţă; găsirea elementelor primei mulţimi fiind date regula de− corespondenţă şi elementele celei de a doua mulţimi;

	2.3 să estimeze ordinul de mărime al rezultatului unui exerciţiu cu cel mult două operaţii prin rotunjirea numerelor pentru a limita erorile de calcul	2.3. să estimeze ordinul de mărime al rezultatului unui exerciţiu cu cel mult două operaţii prin rotunjirea numerelor pentru a limita erorile de calcul	utilizarea axei numerelor pentru a preciza dacă un număr este− "mai îndepărtat" sau "mai apropiat" de un altul; estimarea rezultatului operaţiilor utilizând aproximarea convenabilă− a numerelor cu care se operează şi tehnicile de calcul mintal; conştientizarea erorilor posibile prin propunerea unor exerciţii şi− probleme cu erori tipice, uşor de observat şi cu un anumit grad de relevanţă (de exemplu: produsul a două numere naturale nenule nu poate fi mai mic decât unul dintre numere); aprecierea dimensiunilor, distanţei, capacităţii, masei unor− obiecte şi verificarea estimărilor făcute prin calcule;
	2.4. să exploreze modalităţi variate de a compune şi descompune numere naturale	2.4. să exploreze modalităţi variate de a compune şi descompune numere naturale	explorarea sistematică a posibilităţilor de descompunere a− numerelor naturale pe baza operaţiilor de adunare, scădere, înmulţire, împărţire (cu şi fără sprijin concret); descompuneri echivalente ale aceluiaşi număr;− exerciţii de descompunere utilizând scrierea zecimală a− numerelor naturale; identificarea sau crearea de scheme pentru descompuneri− echivalente ale unui număr. Utilizarea acestor scheme pentru calcule mintale; identificarea şi aplicarea unor reguli şi scheme pentru efectuarea− adunărilor, scăderilor, înmulţirilor şi împărţirilor; utilizarea monedelor şi a bancnotelor pentru a obţine− descompuneri de numere;

	2.5. să exploreze modalităţi de efectuare a înmulţirii şi împărţirii utilizând modalităţi variate de lucru	2.5. să exploreze modalităţi de efectuare a înmulţirii şi împărţirii utilizând modalităţi variate de lucru	exerciţii de descompunere a unui număr în sumă de sute, zeci şi unităţi;− efectuarea unor înmulţiri utilizând distributivitatea înmulţirii faţă de− adunare; recunoaşterea relaţiei între înmulţirea unui număr cu o sumă şi− algoritmul de efectuare a înmulţirii cu un număr de două cifre; identificarea semnificaţiei produselor parţiale în relaţie cu proprietăţi− ale înmulţirii; recunoaşterea unor situaţii practice în care se aplică împărţirea prin− cuprindere;
	2.6 să rezolve, să compună probleme şi să utilizeze semnificaţia operaţiilor aritmetice în rezolvarea unor situaţii problemă	2.6 să rezolve, să compună probleme şi să utilizeze semnificaţia operaţiilor aritmetice în rezolvarea unor situaţii problemă	recunoaşterea situaţiilor concrete sau a expresiilor care− presupun efectuarea unor operaţii de adunare, scădere, înmulţire, împărţire (“cu atât mai mult”, ”cu atât mai puţin”, ”de atâtea ori mai mult”, ”de atâtea ori mai puţin”, “sunt n obiecte, câte p pe fiecare rând”, ”Se distribuie în mod egal n obiecte la p persoane” etc.); transpunerea unei situaţii problemă, în limbaj matematic,− înlocuind numere necunoscute cu simboluri; analiza unor probleme de tipul menţionat: identificarea datelor şi− a necunoscutelor; identificarea operaţiilor prin care se ajunge la rezolvare, identificarea tipului problemei (a formulei); crearea şi alcătuire de probleme cu condiţii date;− formularea de probleme cu text, pe baza unor scheme, modele,− reguli

			date; compunerea de probleme utilizând tehnici variate: cu sprijin− concret în obiecte pornind de la numere date; fără sprijin; compunerea de probleme pornind de la exerciţii şi invers;− transformarea problemelor în exerciţii; compunerea de probleme de către elevi pentru colegii lor;− compunerea de probleme cu text pornind de la expresii− simbolice (a+b=x, a-b=x, etc.); analiza părţilor componente ale unei probleme;− schimbarea componentelor unei probleme fără ca tipul de− problemă să se schimbe; transformarea problemelor de adunare în probleme de scădere− şi invers, a celor de înmulţire în probleme de împărţire şi invers; schimbarea numerelor într-o problemă dată, cu păstrarea tematicii;− transformarea problemelor păstrând numerele neschimbate;− analiza cuvintelor care sugerează operaţii aritmetice, inclusiv a− celor derutante;
	2.7 să folosească simboluri pentru a pune în evidenţă numere necunoscute în rezolvarea de probleme	2.7 să folosească simboluri pentru a pune în evidenţă numere necunoscute în rezolvarea de probleme	reprezentarea datelor cunoscute ale unei probleme utilizând− modalităţi variate de reprezentare; exerciţii de relaţionare a unor modalităţi de reprezentare a− datelor cu forme de reprezentare a acestora, exerciţii variate care solicită aflarea unui număr necunoscut notat− în diverse moduri; rezolvarea unor ecuaţii şi inecuaţii folosind: proba operaţiilor; metoda balanţei;−

	2.8. să utilizeze instrumente şi unităţile de măsură standard şi nonstandard pentru lungime, capacitate, masă, suprafaţă, timp şi unităţile monetare în situaţii variate	2.8. să utilizeze instrumente şi unităţile de măsură standard şi nonstandard pentru lungime, capacitate, masă, suprafaţă, timp şi unităţile monetare în situaţii variate	ordonarea unor obiecte date, în funcţie de lungimea, grosimea,− masa sau volumul lor; efectuarea de măsurători, aproximarea rezultatelor măsurării− consemnarea rezultatelor; utilizarea instrumentelor şi a unităţilor de măsură potrivite− pentru efectuarea unor măsurători; citirea rezultatelor măsurării cu diverse instrumente; asocierea− rezultatului cu mărimea care a fost măsurată, aproximarea prin rotunjire a rezultatelor obţinute prin măsurare; determinarea perimetrelor poligoanelor prin măsurare şi calcul;− plasarea în timp a unor evenimente;− ordonarea unor imagini în funcţie de succesiunea derulării lor în− timp; citirea ceasului; reprezentarea pe un ceas model a diverse ore;− înregistrarea activităţilor desfăşurate într-un interval de timp;− recunoaşterea valorii monedelor şi a bancnotelor;− schimburi echivalente cu sume de bani; compararea sumelor de bani;− compuneri şi rezolvări de probleme pe baza datelor colectate în− urma măsurărilor;
	2.9 să colecteze date, să le organizeze în tabele, să le sorteze şi clasifice pe baza unor criterii date şi să ofere interpretări elementare ale lo	2.9 să colecteze date, să le organizeze în tabele, să le sorteze şi clasifice pe baza unor criterii date şi să ofere interpretări elementare ale lo	colectarea şi prelucrarea datelor culese;− reprezentarea datelor prin tabele şi diagrame simple;− prelucrarea datelor prin sortare după criterii date, prin numărare− sau utilizând informaţiile din tabele; interpretarea datelor prin

			compararea numerelor implicate,− găsirea de asemănări şi deosebiri, extragerea unor informaţii particulare semnificative; generarea de exemple care să ilustreze evenimente sigure,− posibile sau imposibile; ordonarea evenimentelor din cotidian pe o scală a preferinţelor− formulări şi rezolvări de probleme pe baza datelor colectate în− urma măsurătorilor; rezolvări şi compuneri de probleme care implică utilizarea− măsurilor unor mărimi;
	2.10 să aprecieze valoarea de adevăr a unei afirmaţii şi să cunoască sensul implicaţiei “dacă-atunci” pentru exemple simple, eventual din cotidian	2.10 să aprecieze valoarea de adevăr a unei afirmaţii şi să cunoască sensul implicaţiei “dacă-atunci” pentru exemple simple, eventual din cotidian	verificarea validităţii unor afirmaţii generale in cazuri particulare;− exemplificarea şi exprimarea relaţiilor cauzale;− recunoaşterea şi utilizarea operatorilor logici “şi”, “sau”, “nu”, a− expresiilor “cel mult”, “cel puţin” în cât mai multe situaţii; estimarea şi justificarea probabilităţii producerii unui eveniment;− formularea unor predicţii bazate pe experienţă;− deducerea unor consecinţe posibile (previzibile) ce decurg dintr-un set de ipoteze sau din efectuarea unui experiment (fără a folosi− această terminologie şi utilizând exemple simple);
3. Formarea şi dezvoltarea capacităţii de a comunica utilizând limbajul matematic	3.1. să exprime pe baza unui plan simplu de idei, oral sau în scris, demersul parcurs	3.1. să exprime pe baza unui plan simplu de idei, oral sau în scris, demersul parcurs	-utilizarea metodelor de analiză sintetică şi analitică pentru a− descrie demersul de rezolvare a unei probleme;

	în rezolvarea unei probleme	în rezolvarea unei probleme	utilizarea unor scheme simple pentru a figura pe scurt datele şi− paşii de rezolvare a unei probleme.
4. Dezvoltarea interesului şi a motivaţiei pentru studiul şi aplicarea matematicii în contexte variate	4.1. să manifeste interes pentru analiza şi rezolvarea unor probleme practice prin metode matematice	4.1. să manifeste interes pentru analiza şi rezolvarea unor probleme practice prin metode matematice	transpunerea unui context problematic în problemă sau− exerciţiu; imaginarea unui context problematic pornind de la un exerciţiu− dat;
	4.2. să depăşească blocaje în rezolvarea de probleme, să caute prin încercare-eroare noi căi de rezolvare	4.2. să depăşească blocaje în rezolvarea de probleme, să caute prin încercare-eroare noi căi de rezolvare	compararea modalităţilor diferite pentru rezolvarea unei situaţii− problemă; argumentarea modalităţilor diferite pentru rezolvarea unei− situaţii problemă; stimularea creşterii treptate a vitezei de operare cu numere prin− propunerea de competiţii între elevi şi prin probe date într-un interval de timp precizat iniţial; jocuri cu exerciţii - competiţie în care nivelul de dificultate este− variabil;
	4.3. să manifeste disponibilitate pentru a învăţa de la alţii şi a-i ajuta pe ceilalţi în rezolvarea de probleme	4.3. să manifeste disponibilitate pentru a învăţa de la alţii şi a-i ajuta pe ceilalţi în rezolvarea de probleme	discutarea, în perechi sau în grup, a soluţiilor găsite pentru− rezolvarea unor exerciţii sau probleme, exerciţii - joc în grup;− competiţii de grup−

PLAN DE INTERVENȚIE PERSONALIZAT

MIHAI CORINA FLORENTINA
GRADINITA CU P.P. PRICHINDEII GIURGIU

INFORMAŢII DE BAZĂ:

Numele şi prenumele preşcolarului: G.M.D.

Grupa: mare

Varsta-5 ani

Domiciliu-Giurgiu

Date familiale:

- familie monoparentala ;
- posibilitaţi materiale reduse;

Evaluare pedagogică:

- exprimare greoaie în limbaj, volumul limbajului sărac,
- nu are formate deprinderi practice,
- abiliţăti slabe de comunicare cu cei din jur,
- socializare, relaţionare deficitară cu copiii şi personalul grădiniţei.

Specialişti care intervin în aplicarea programului:

Educatoarea:

- terapie cognitivă, stimulare psihică intensivă prin activitatea la grupă;
- consilierea familiei, supravegherea copilului, colaborare cu factorii implicaţi;

Consilierul școlar – consilierea educatoarei şi a familiei;

Scopul:

- Dezvoltarea potenţialului cognitiv al copilului în vederea integrării lui în grupul de copii şi în activităţile specifice grădiniţei.

Obietive cadru:

- dezvoltarea abilităţilor cognitive specifice vârstei preşcolare;
- dezvoltarea abiliţătilor de comunicare cu cei din jur;
- socializare,relaţionare cu copiii şi personalul grădiniţei

Intervenţia educatoarei în cadrul grădiniţei:

Tipuri de activitate:

- dezvoltarea abilităţilor de comunicare, activităţi pe centre de interes;
- activităţi practice,educaţia pentru societate;
- activităţi artistico-plastice,educaţia muzicală;
- activităţi de educaţie fizică şi sport;

Strategii centrate pe copil:

- procedee de lucru simple, cu grad mic de dificultate;
- valorificarea maximă a jocurilor;
- stimularea corespunzătoare a senzaţiilor şi percepţiilor;
- valorificarea ariilor de stimulare şi a tuturor spaţiilor din grădiniţă cu care copilul vine în contact (care influenţează în mod pozitiv dezvoltarea fizică, intelectuală, afectivă, senzorială şi socială a copilului).

Resurse, mijloace:

- material didactic adecvat fiecărei activităţi;
- jucării, truse de joc, truse de joc sportive;
- laptop;
- cărţi cu imagini, cărţi de colorat;
- planşe, jetoane.

Metode şi instrumente de aplicare:

- jocul didactic, jocul de mişcare, jocul de rol;
- percepţia şi manipularea de obiecte;
- conversaţia, explicaţia, exerciţiul.

Obiective operationale:

Dezvoltarea abilităţilor de comunicare:

-să perceapă şi să rostească cuvinte în propoziţii simple;

-să răspundă adecvat(verbal sau comportamental) la ceea ce i se spune,la ce i se cere, să participle la activităţi;

Terapia cognitivă:

-să cunoască şi să recunoască obiecte, jucăriile, lucrurile din jurul său;

-să cunoască şi să recunoască unele reguli simple de comportare civilizată;

-să cunoască bine spaţiul grădiniţei, personalul grădiniţei,cu care vine în contact zilnic;

Dezvoltarea motricităţii:

-să utilizeze obiecte, jucării uşor de manevrat, să nu le strice, să aibă grijă de ele;

-să recunoască anumite obiecte, jucării;

-să ştie să se autoservească şi să aşeze la locul lor obiectele utilizate;

-să ofere şi altor copii jucăriile pe care le foloseşte,să se joace cu ceilalţi copii, să nu arunce cu jucării;

Consilierea familiei:

-discuţii despre comportamentul copilului;

-exemplificări despre activitatea desfăşurată, despre progresele obţinute pas cu pas;

-explicaţii despre metodele aplicate, de răbdarea de care este nevoie,de încurajarea permanentă la adresa copilului, de laude şi mângâieri şi multă atenţie din partea familiei..

Metode şi instrumente de evaluare:

- evaluare orală;
- observaţie directă;
- evaluarea rezultatelor concrete: desene, lucrări practice,portofoliul copilului, etc
- se face prin exerciţii susţinute, prin jocuri educative având ca puncte tari automatismele întreţinute, convorbiri cu copiii, povestiri, conversaţii,convorbiri cu părinţii, convorbiri cu medicul şi psihologul.

Metode cu impact ridicat:

- ***Pozitiv*** - învingerea timidităţii, de a nu se izola de grup, încredere în sine, acceptarea celorlaţi copii.
- ***Negative*** - necesită timp şi implicare uneori în defavoarea celorlalţi, tehnici speciale de predare, de lucru prin schimbarea regulilor.

Recomandări particulare:

- îmbunătţirea comunicării şi cooperării cu părinţii pentru program susţinut pentru ameliorare şi progres.

Rolul şi modul de implicare a părinţilor în program:

- stimularea dezvoltării atitudinilor pozitive ale părinţilor de a fi alături de copil, de cerinţele speciale ale copilului, să aibă multă răbdare, încredere, să acorde atenţie pozitivă la eforturile copilului, să conştientizeze că este nevoie de timp şi efort din partea lor, de a sesiza, anticipa şi a repeta situaţii educative pentru înţelegerea manifestărilor copilului.

Plan de Intervenţie Personalizat

Prof. Anton Florina
G.P.P. Bobocei din Micro III, Buzău

Numele şi prenumele beneficiarului: Stanciu Sebastian
Data şi locul naşterii: 20.VIII. 2018
Domiciliul: Buzău
Unitatea de învățământ: G.P.P. Bobocei din Micro III, Buzău
Echipa de lucru: prof.Anton Florina, psiholog Stoiovici Mihaela, psihiatru Popescu Ioana, coordonator BCCA Chiş Claudia
Data aplicării: an şcolar 2022-2023
Nivelul de vârstă: II
Problemele cu care se confruntă preșcolarul : Întârziere în dezvoltare, tulburare de spectru autist
Priorităţi pentru perioadă : septembrie 2022- februarie 2023
Structura programului de intervenţie personalizat:

Limbă și comunicare

Obiective	**Metode si mijloace de realizare**	**Perioada de timp**	**Criterii de evaluare**	**Metode si instrumente de evaluare**
-să recunoască numele la toți copiii din grupă și al doamnei educatoare.	-joc „Deschide urechea” -exerciții de pronunție și dezvoltare a auzului fonematic	2 săpt. în oct. Periodic	Identifică și numește toți copiii și pe educatoare	Orale Încurajarea și stimularea
-să recunoască vecinătățile sălii de grupă; -să numească grupele vecine	-vizită în grădiniță și la celelalte grupe vecine -dialogul	2-3 zile în oct.	Identifică și numește cu greu locurile cerute	Deplasare prin grădiniță
-să recunoască anotimpul și câteva caracteristici; -să denumească culorile caracteristice	-exerciții de exprimare corectă a obiectelor și lucrurilor din imaginea dată și identificare a culorilor și obiectelor	4 săpt.	Denumește obiectele și lucrurile cerute, singur sau cu ajutor	Aprecieri verbale
-să recunoască și să denumească părțile componente ale corpului omenesc.	-exerciții de identificare a părților corpului omenesc și de exprimare corectă.	4 săpt.	Exprimă și arată singur sau cu ajutor	Aprecieri stimulatoare.
-să recunoască și să denumească animale și păsări.	-jocurile „Ograda cu păsări”, „Ferma de animale”, „Animalele pădurii”.	Ian. Febr. Periodic	Recunoaște și denumește singur sau cu ajutor	Încurajări, stimulente;

Domeniul cognitiv

-să numere corect în ordine crescătoare în limitele 1-5.	-jocul „Coșul cu jucării”. -exerciții de numărare	Nov. Dec.	Numără cu ajutor jucăriile din coș	Aprecieri verbale, stimulente
-să observe și să recunoască plantele din imagini .	-jocurile „Grădina cu flori”, „Grădina cu zarzavaturi”. -exerciții de identificare și recunoaștere	Oct. Nov.	Observă, recunoaște și numește cu ajutor câteva plante	Încurajări verbale, primește bulină în piept
-să aranjeze figurile geometrice; -să recunoască forma geometrică cerută	-jocul „Foc și apă”. -exerciții de corecție a pronunției.	Dec. Ian. Periodic	Găsește și numește figura cerută singur sau cu ajutor	Aprecieri verbale
-să învețe o poezie de Moș Crăciun.	-poezia „Moș Crăciun”. -exerciții de memorare.	2 săpt. în dec.	Repetă dupa educatoare	Participarea la serbare
-să cânte colinde.	-audiție de colinde de Crăciun	Dec.	Cântă cu ceilalți copii	Încurajări verbale
-să observe și să cunoască unele mijl. de transport.	-jocul „Cu ce călătorim?” -explicația	Febr.	Observă și denumește jucăriile singur	Încurajări verbale
-să participe la o activitate în clasă, în mod direct	-jocul „Și eu vreau să fiu lăudat”	Periodic		Aprecieri verbale

Domeniul psihomotric

-să recunoască componentele spațiale și să se orienteze adecvat.	-exerciții și locuri de mișcare ce vizează: a) direcția: înainte / înapoi, sus /j os, stânga / dreapta; b) distanța: aproape / departe; c) pozițiile față de obiecte	4 săpt.	Corectitudinea reacțiilor la comenzi Recunoașterea și denumirea unor poziții spațiale ale obiectelor	Observarea comporta-mentului Aprecieri stimulative Întreceri
-să perceapă componentele temporale care vizează ritmul mișcărilor	-exerciții efectuate pe loc și în deplasare cu respectarea duratei, tempoului, intensității. -exerciții și jocuri de mișcare cu utilizarea onomatopeelor și a versurilor ritmate	4 săpt.	Răspunde corect motric la următoarele comenzi: „Aleargă mai repede!”, „Mergi ușor pe vârfuri”.	

- *Obiective:* - dezvoltarea abilităţilor cognitive specifice vârstei preşcolare;

- dezvoltarea abilităților de comunicare-socializare, relaționare;
- însușirea unor deprinderi elementare;
- creșterea nivelului de dezvoltare şi coordonare motrică.

- *Conţinuturi (pe domenii):*
  - cognitiv: recunoașterea și denumirea de obiecte (cu ajutorul CD-urilor), persoane, cunoașterea bine a spațiului grădiniței / grupe vecine;
  - comportamental: manifestarea interesului de participare la activităţi, contribuirea în mod spontan la realizarea sarcinilor activităţii;
  - socio-emoțional: CD-uri cu povești terapeutice.
  - psiho-motor: utilizarea și recunoașterea anumitor obiecte, jucării – ușor de manevrat, autoservirea, aşezarea la locul lor a unor obiecte utilizate, oferirea altor copii de jucării pe care le foloseşte, exerciții fizice, de relaxare și de respirație.
- *Metode şi mijloace de realizare:* observația, conversația, explicația, jocul, percepția și manipularea de obiecte, problematizarea, povestea terapeutică, CD-ul educațional, exerciții fizice, de relaxare și de respirație, muzico-terapia
- *Perioada de intervenţie:* 1 an școlar
- *Criterii minimale de apreciere a progreselor:* capacitate slabă de efort, concentrare redusă, atenţie puțin mai greu de captat, stare ușoară de agitaţie psihomotori, negativist, capricios, labilitate emoţională.
- *Metode şi instrumente de evaluare:* observații directe, evaluare orală, discuții libere, produse ale activității
- *Evaluarea periodică:* Întrucât capacitatea de concentrare a atenției preșcolarului este ușor scazută, a fost necesară folosirea unui număr mare de exerciții-joc diverse, precum și sporirea motivației prin aprecieri verbale.
- *Obiective realizate:* se poate exprima prin vorbire singur sau cu ajutor, are un nivel de inteligenţă mediu, are formate unele deprinderi practice, este atras de obiecte și situații diverse
- *Dificultăţi întâmpinate:* În urma evaluării rezultatelor obținute după derularea programului de intervenție, s-a constatat că preșcolarul reacționează pozitiv la activitățile desfășurate oral și la probele practice, însă are ușoare deficiențe de concentrare în a urmări explicațiile.
- *Metode cu impact ridicat:* pozitive: activități practice, autoevaluare, CD-uri educaționale, negative: fișe
- *Revizuirea programului de intervenţie educaţional-terapeutică :* folosirea mai mulor materiale didactice și fișe de lucru mai atractive; identificarea formelor geometrice și a obiectelor din sala de grupă
- *Recomandări particulare:* Este necesară derularea unui Plan de Intervenție Personalizat (P.I.P.) care va avea ca scop formarea capacității de rezolvare a problemelor, utilizând povești terapeutice și softuri educaționale.

RAPORT DE EVALUARE PSIHOPEDAGOGICĂ

ILIESI JULIETA
GPN „DUMBRAVA MINUNATĂ" DUMBRĂVENI - SUCEAVA

1. ***Date biografice şi de indentificare a cazului:***

a. **Nume şi prenume**: B.C.C.
b. **Data şi locul naşterii:** 28.09.2015, localitatea Dumbrăveni, județul Suceava
c. **Vârsta**: 5 ani și 6 luni
d. **Domiciliul**: strada Toloacă, nr 32, localitatea Dumbrăveni, judeţul Suceava
e. **Situaţia şcolară**: preșcolar al G.P.N. „Dumbrava minunată" Dumbrăveni, Suceava, grupa mare
f. **Structura şi componenţa familiei**:
Tipul familiei: legal constituită
Fraţi/surori (număr fraţi/ surori, vârstă, statut/ ocupație): 1 soră , 17 ani, elevă
MAMA- B.F., născută la data de 17.07.1979, locuiește în Dumbrăveni
- este casnică de când s-a născut B.C.C. pentru a-l putea îngriji și sprijini

TATA- B.C.D., născut la data de 01.06.1977, locuiește în Dumbrăveni
- este șofer tir, locul de muncă: EuroLuc Trans

SORĂ- B.C., născută la date de 02.05.2003, locuiește în Dumbrăveni
- este elevă în clasa a XII-a la liceul „Petru Rareș", Suceava

g. **Date semnificative privind situaţia socială a familiei:**

Copilul B.C.C. provine dintr-o familie biparentală și are o soră ce este elevă la liceul din Dumbrăveni. Situația socio-economică este una bună, tatăl fiind plecat pentru perioade scurte în curse prin Europa pentru a asigura venitul necesar familiei. Mama este casnică, nu lucrează pentru a avea grijă de fiul său. Aceasta este principalul membru al familiei care se ocupă de educația preșcolarului. Atmosfera și climatul familial este unul armonios, de înţelegere între părinţi/ între părinţi şi copii. Părinții își susțin copilul și îi oferă tot spijinul de care acesta are nevoie, se preocupă de dezvoltarea sa prin asigurarea frecventării grădiniței și a specialistului logoped cât și a medicului psihiatru.

2. Anamneza

a. Date medicale semnificative:

a1. *Evoluţia în timpul sarcinii:* mama a avut o sarcină normală, nu au fost complicaţii, boli sau alte aspecte deosebite.
a2. *Naşterea*: copilul s-a născut la termen, cu o greutate normală. Nu a prezentat semne de boli şi nici nu au fost necesare intervenţii speciale postnatale.
a3. *Evoluţia şi dezvoltarea în primul an de viaţă:* în primul an de viaţă a avut o dezvoltare normală. Nu au fost necesare intervenţii specializate şi nici spitalizări.
a4. *Bolile din timpul copilăriei*: B.C.C. a facut rujeolã care a fost tratat la domiciuliu de către mamă. Această boală nu a afectat evoluţia şi dezvoltarea ulterioară a copilului.
a5. *În primii 3 ani* limbajul copilului s-a dezvoltat cu dificultate, vocabularul fiind mediu dezvoltat. Nu dorea să interacționeze cu alte persoane din afara grupului familiei restrânse (părinți și soră). Devenea agitat, manifestând violență atunci când nu i se permitea să meargă unde vrea sau să se cațere pe diferite obiecte, chiar dacă putea fi periculos pentru el. Părea să nu poată să-și mențină atenția asupra persoanelor care i se adresau și nici asupra sunetelor ce se produceau în apropierea lui. Medicul de familie a îndrumat familia spre medicul logoped. Acesta din urmă a considerat că B.C.C. ar avea nevoie și de examinarea unui medic psiholog. Nu se cunosc antecedente patologice în familie.
a6. *Starea de sănătate în prezent* este stabilă. În urma unor investigații și analize, prognosticul pentru preșcolarul B.C.C. dat de către medicul specialist a fost***: deficienţe uşoare din spectrul autist, de atenţie şi hiperactiv***. Acesta este sub tratament mecamentos (ulei de pește, alte uleiuri

pentru calmare, liniștire). În planul de recuperare sunt incluse: terapie, ședințe logopedice, exerciții de stimulare a atenției și memoriei.Nu prezintă alte boli.

b. Date psihologice semnificative:

b1. *Dezvoltare intelectuală (QI)*

În urma exeminării psihologice s-a constatat că B.C.C. are un QI direct proporțional cu a unui copil de 2 ani (el având 3 ani la momentul examinării) , ceea ce înseamnă că are o inteligenţă la nivel mediu (bună), dar cu un deficit de un an. Prezintă dificultăţi de atenţie şi concentrare. Memoria este de scurtă durată și vizuală.

b2. *Comportament verbal*

Utilizează în vorbire cuvinte usuale, însă nu face acordul dintre substantiv-verb și vorbește despre propria persoană la persoana a III-a. În cadrul ședințelor de logopedie exersează formarea de propoziții simple. Vorbește clar, deși propozițiile nu au mereu logică; citește singur etichete, cuvinte din cărți, numele colegilor; comunică foarte puțin cu copiii din grupă; mânuiește obiectul de scris cu dificultate.

b3. *Comportament afectiv-emoţional*

Este atașat de un băiat din grupă, preferă să se joace și să se uite singur în cărți; plânge când vrea să meargă la mama sa. Față de aceasta manifestă deseori atașament, însă devine și agitat odată ce vine să-l ia de la grădiniță la sfârșitul cursurilor.

b4. Temperament

Temperamentul predominant sangvinic este evident de la primele activități în care este implicat. Este insensibil la nevoile și simţămintele celorlalţi partenerii de joacă, devenind agresiv când nu i se dă jucăria pe care o dorește. Preșcolarul B.C.C. este foarte energic, hiperactiv chiar.

b5. *Voinţa*

Motivația este intrisecă, desfășoară doar activitățile care îl preocupă (pictură, construcții, citire).

b6. *Dezvoltare senzorial perceptivă*

Preșcolarul prezintă un interes inegal, fluctuant în ceea ce privește receptivitatea, participarea şi implicarea. Participă doar la activitățile care îi fac plăcere într-o anumită măsură.

b7. *Motricitate*

Mânuiește cu ușurință diferite obiecte, minge, mașini, cuburi, însă întâmpină dificultăți în ceea ce privește instrumentele de scris.

b8. *Imagine de sine şi schema corporală*

Schema corporală este dezvoltată adecvat şi prezintă o stimă de sine normată, însă nu este conștient de calităţile și aptitudinile pe care le are.

b9. *Înclinaţii şi aptitudini*

Preșcolarul citește fluent singur cuvinte de pe orice planșă, loc din grupă. Cunoaște forme geometrice, animale sălbatice și domestic, literele mari și mici de tipar.

b10. *Atitudinea faţă de activitate*

Participă pasiv, mai mult ca observator în jocul altor copii, iar la activități doar atunci când este solicitat.

b11. *Relaţionare cu cei din jur*

Nu comunică cu ceilalți copii, răspunde educatoarei doar când i se spune în mod repetitiv o anumită sarcină. La serbări și activitățile extrașcolare când sunt părinții celorlalți copii devine agitat, se pune pe jos și cu greu este liniștit chiar și de către mama sa.

b12. *Diagnostic psihologic*

În urma unor investigații și analize, prognosticul pentru preșcolarul B.C.C. dat de către medical specialist a fost: deficiențe ușoare din spectrul autist, de atenție și hiperactiv. Acesta este sub tratament medicamentos (ulei de pește, alte uleiuri pentru calmare, liniștire)

b13. *Diagnostic logopedic*

A fost diagnosticat cu tulburare de limbaj. În planul de recuperare sunt incluse: ședințe logopedice, exerciții de stimulare a atenției și memoriei.

c. Date pedagogice semnificative:

c1. *Ruta şcolară*

Mama preșcolarului a decis să-l înscrie la o grădiniță de masă în urma sfaturilor medicului psihiatru. La începutul anului școlar copilul stătea la grădiniță doar jumătate de oră, după care devenea agitat și ieșea pe hol unde aștepta mama sa. Refuza să intre înapoi în grupă și țipa. Prefera să meargă la centrul Bibliotecă de unde își lua diferite cărți. Se așeza la masa și începea să citească numele animalelor, după care trecea la o altă carte, fără să fie preocupat de imagini. Citește fără ajutor, clar, pronunțând clar fiecare sunet. Citește pe silabe cuvintele mai lungi și apoi leagă silabele formând cuvântul. Reușește să citească cu ușurință pe orizontală sau verticală. Datorită frecventării constante a grădiniței, fără absențe aproape deloc, timpul petrecut în cadrul activităților s-a dublat, devenind o oră, uneori o oră și un sfert.

Preșcolarul are momente în care țipă fără un motiv anume și nu spune ce anume îl deranjează. Verbalizează doar cuvântul „mama", atunci când ceva îl nemulțumește sau îi creează discomfort. Există zile în care este mai agitat și iese în nenumărate ori pentru a se asigura că mama îl așteaptă pe hol. La serbări și activitățile extrașcolare când sunt părinții celorlalți copii devine agitat, se pune pe jos și cu greu este liniștit chiar și de către mama sa.

În timpul activităților de la grădiniță copilul poate prezenta o stare de neliniște, stare cauzată de faptul că este hiperactiv și cu deficiențe din spectrul autist. Are nevoie să se simtă în siguranță, iar pe durata orei în care participă la activitățile de la grădiniță mama rămâne pe hol.

d. Date sociale semnificative

Situația socio-economică este una bună, tatăl fiind plecat pentru perioade scurte în curse prin Europa pentru a asigura venitul necesar familiei. Mama este casnică, nu lucrează pentru a avea grijă de fiul său. Aceasta este principalul membru al familiei care se ocupă de educația preșcolarului.

3. Rezultate ale evaluării psihopedagogice

a. Procese psihice

Prezintă dificultăţi de atenţie şi concentrare. Memoria este de scurtă durată și vizuală.

b. Coeficient de inteligenţă

În urma examinării psihologice s-a constatat că B.C.C. are un QI direct proporțional cu a unui copil de 2 ani (el având 3 ani la momentul examinării) , ceea ce înseamnă că are o inteligenţă la nivel mediu (bună), dar cu un deficit de un an.

c. Structura şi dinamica personalităţii

Prezintă un temperament sangvinic, evident de la primele activități în care este implicat. Este introvertiti, preferă să desfășoare jocuri solitare.

d. Limbajul şi comunicarea

Preșcolarul vorbește clar, deș i propozițiile nu au mereu logică; citește singur etichete, cuvinte din cărți, numele colegilor; comunică foarte puțin cu copiii din grupă; mânuiește obiectul de scris cu dificultate.

e. Comportament

Este atașat de un băiat din grupă, preferă să se joace și să se uite singur în cărți; plânge când vrea să meargă la mama sa. Față de aceasta manifestă deseori atașament, însă devine și agitat odată ce vine să-l ia de la grădiniță la sfârșitul cursurilor.

f. Aptitudini

Preșcolarul citește fluent singur cuvinte de pe orice planșă, loc din grupă. Cunoaște forme geometrice, animale sălbatice și domestic, literele mari și mici de tipar.

g. Interese şi aspiraţii

Este interesat de cărți, enciclopedii. Se așeza la masa și începe să citească numele animalelor, după care trecea la o altă carte, fără să fie preocupat de imagini.

h. Achiziţii de tip şcolar/intrumental

Datorită frecventării constante a grădiniței, fără absențe aproape deloc, timpul petrecut în cadrul activităților s-a dublat, devenind o oră, uneori o oră și un sfert. În timpul activităților de la grădiniță copilul poate prezenta o stare de neliniște, stare cauzată de faptul că este hiperactiv și cu

deficiențe din spectrul autist. Are nevoie să se simtă în siguranță, iar pe durata orei în care participă la activitățile de la grădiniță mama rămâne pe hol.

A început să relaționeze cu doi copii din grupă și le simte lipsa atunci când sunt absenți. Salută când intră în grupă și mulțumește când un alt copil împarte jucăria cu el. Se concentrează la o activitate aproape 15 minute cu ajutorul intervențiilor educatoarei.

4. Particularităţi de vârstă şi individuale ale subiectului

Merge cu ușurință, însă nu ține cont de obiectele din jur, uneori rănindu-se; prinde cu dificultate o minge; se spală singur pe mâini, dar are nevoie de ajutor pentru a-și șterge nasul. Citește fără ajutor, clar, pronunțând clar fiecare sunet. Citește pe silabe cuvintele mai lungi și apoi leagă silabele formând cuvântul. Reușește să citească cu ușurință pe orizontală sau verticală. Verbalizează doar cuvântul „mama”, atunci când ceva îl nemulțumește sau îi creează discomfort.

Se uită în găletușe, cutii, boluri să vadă ce este în ele; citește din proprie inițiativă din cărți illustrate; cântă din senin cântecele pe care le știe; se plictisește repede să coloreze; la activitățile ce presupun construcții, modelaj, pictură are multă răbdare.

5. Modul de manifestare al subiectului în viaţa cotidiană

Comunică foarte puțin cu copiii din grupă, răspunde educatoarei doar când i se spune în mod repetitiv o anumită sarcină. La serbări și activitățile extrașcolare când sunt părinții celorlalți copii devine agitat, se pune pe jos și cu greu este liniștit chiar și de către mama sa. Preșcolarul are momente în care țipă fără un motiv anume și nu spune ce anume îl deranjează.

6. Rezumarea diagnosticului cazului

În urma unor investigații și analize, prognosticul pentru preșcolarul B.C.C. dat de către medical specialist a fost: deficiențe ușoare din spectrul autist, de atenție și hiperactiv. Acesta este sub tratament medicamentos (ulei de pește, alte uleiuri pentru calmare, liniștire). A fost diagnosticat cu tulburare de limbaj. În planul de recuperare sunt incluse: ședințe logopedice, exerciții de stimulare a atenției și memoriei.

7.Identificarea problemelor, nevoilor şi dificultăţilor cu care se confruntă subiectul

a. *Nevoi în plan psihologic:*

-depășirea sentimentului de nesiguranță resimțit în lipsa mamei;
- gestionarea adecvată a trăirilor afective negative;
- modelarea caracterului în sensul evitării manifestării agresivităţii în situaţii conflictuale.

b. Nevoi în plan fizic:

-necesită ajutor în manevrarea instrumentului de scris

c. Nevoi în plan pedagogic şi cognitiv:

- dezvoltarea abilităţilor de comunicare în plan verbal;
- dezvoltarea unor abilităţi cognitive specifice vârstei şi întărirea celor deja achiziţionate;

d. Nevoi financiare şi materiale (părinții îi asigură toate condițiile pentru o dezvoltare optimă)

8. Cauzele care generează setul de probleme

a) *fiziologice* – dezvoltarea este normală (nu există probleme)
b) psihologice –comportament exploziv în situaţii conflictuale; deficiențele din spectrul autist
-deficiențe de limbaj
c) sociale - dezvoltă un atașament mare față de mama sa
d) financiare – nu există

9. Modalităţi de a răspunde nevoilor specifice / Direcţii principale de intervenţie

a) *Nevoi în plan psihologic:*

-ședințe de logopedie pentru formarea abilităților de comunicare
-terapie psihologică prin activități în clinică pentru dezvoltarea atenției, a concentrării pe perioadă mai mare;
-instruirea/consilierea mamei în privinţa nevoilor psiho-afective ale preșcolarului B.C.C.

b) *Nevoi în plan fizic:*

- dezvoltarea motricităţii mâinilor, dar şi a altor părţi ale corpului;
- exerciții de dezvoltare a capacităţii de scriere

c) *Nevoi în plan pedagogic şi cognitiv:*
- descoperirea şi folosirea potenţialului psihic de învăţare ale subiectului, a ritmului propriu de achiziţie, prin observarea zilnică şi prin concentrarea tuturor informaţiilor din cadrul familiei;
- dezvoltarea exprimării orale, înţelegerea şi utilizarea corectă a semnificaţiilor structurilor gramaticale;
- partciparea la activităţi de grup;
- dezvoltarea expresivităţii şi creativităţii.

d) *Nevoi financiare:*
-nu necesită sprijin financiar

10. Prognostic

Recuperarea este în decurs de dezvoltare mai ales în plan psihologic, însă intervenția pe toate planurile va da rezultate într-o perioadă lungă de timp, pentru a se putea realiza o dezvoltare globală a preșcolarului B.C.C. Educatoarea a antrenat preșcolarul în activităţile specifice pe centre de interes sau recuperatorii şi recreative, cu respectarea particularităţilor de vârstă şi individuale. Datorită frecventării constante a grădiniței, fără absențe aproape deloc, timpul petrecut în cadrul activităților a crescut exponențial, devde la o oră la aprohimativ 3 ore. În cadrul recuperării preșcolarului B.C.C. este nevoie de o colaborare eficientă și permanentă între familie, logoped, psiholog și cadrul didactic (educatoare).

11. Protocol de investigare şi documentare (metodele si instrumentele de evaluare folosite)

a) Studiul documentelor
- dosar psihologic (rapoarte psihologice, rezultate la teste psihologice);
-fișa de progres individual:
-observatorul;
-programul de intervenție personalizat;
- dosar logopedic (pip-uri anterioare, fişe logopedice etc).

b) *Observația*
-în mediul familial
-în cadrul activităților desfășurate de către preșcolarul B.C.C. în grupul copiilor de la grădiniță

c) *Metoda testelor*
- Test de evaluare IQ- Coloured Progressive Matrices Raven (3 ani 9 luni – 11 ani)
-Test de evaluare a sanatatii psihologice si emotionale a copiilor – Testul Desenul Persoanei (peste 3 ani)
- Test pentru identificarea modului in care copilul isi reprezinta relatiile dintre membrii familiei si a tipului de legaturi emotionale dintre acestia- Testul Desenul Familiei (peste 3 ani)
- DDST II – Denver Developmental Screening Test – Instrument consacrat în detectarea potenialelor probleme de dezvoltare ale copiilor (0-6 ani)
- Teste de completare de povesti in vederea identificarii nevoilor psihologice ale copilului, a principalelor conflicte interioare manifeste sau latente, a modului de relationare si raportare la mediul inconjurator- Testul Fabulelor Duss, Testul de Aperceptie Tematica pentru Copii (C.A.T.) – (3-10 ani)

Plan de intervenție personalizat

Novacovici Snejana

Liceul Tehnologic „Clisura Dunării” Caraș-Severin

Elev: V. A.

Clasa: a VII-a

Disciplina:Chimie

Observații asupra elevului la clasă

-memoria de scurtă durată e bună, dar cea de lungă durată slabă.
- uneori are deficit de atenție
-înțelege noțiunile de bază, și le știe aplica, la nivel mediu se descurcă cu calculele dacă se exersează mai mult cu el sau dacă i se dau explicații suplimentare (pe care de obicei le și cere)
-are un scris ordonat

Aspecte psihopedagogice observate:
- este sociabil;
- e adaptabil, s-a integrat în grupul clasei;
- în activitățile de învățare în grup nu-și asumă nicio sarcină, nu participă la activități;
- execută sarcinile individuale, pune întrebări și este preocupat de situația lui școlară;
- nu este refractar când este solicitat să răspundă;
- prezintă dorință de informare și afirmare;
- nu are capacitate de analiză și sinteză;
- nu este capabil să elaboreze un demers de investigare științifică.

Scopul programului de interventie: dezvoltarea potențialului cognitiv; recuperarea rămânerii în urma la chimie

Competențe vizate spre a fi dezvoltate:

1.Utilizarea terminologiei și a convențiilor științifice în scopul aplicării legii conservării masei substanțelor:
2.Participarea la realizarea unor experimente de laborator efectuate pe grupe de elevi, fără formulare de concluzii și generalizări;
3.Utilizarea surselor de informare , în special a manualului , referitoare la istoricul decoperirii unor elemente chimice;
4.Folosirea terminologiei specifice chimiei;
5.Rezolvarea de probleme cantitative; stabilirea etapelor de rezolvare ale unor probleme diferite față de modelele rezolvate frontal în clasă.

Metode folosite pentru dezvoltarea competențelor vizate:

Competențe	Activități de învățare	Metode de lucru	Mijloace	Indicatori de evaluare	Evaluare
C1	Rezolvare de probleme cu grad mic de dificultate.	Exercițiul Munca indepen-denta	Manual Sistem periodic	Să știe să rezolve probleme simple, pe baza unui algoritm însușit	Test Observația
C2	Efectuarea unor experimente simple de laborator	Experimentul de laborator	Fișă de lucru Internet pentru modele virtuale	Să efectueze experimente simple pe baza indicațiilor date de profesor	Observația asupra modului de lucru Completarea fișei de lucru
C3,4	Comunicarea scrisă sau verbală a informațiilor primite pe parcursul lecțiilor; Interpretarea fenomenelor prin intermediul computerului	Explicația Conversația	Manual Modele virtuale sau materiale	Să folosească cât mai corect terminologia specifică în contexte diferite, fără a analiza și explica fenomenele;	Evaluare frontală Autoevaluare
C5	Rezolvarea problemelor de dificultate mică și medie	Explicația, algoritmizarea	Fișă de lucru	Să calculeze mase moleculare Să aplice regula de trei simplă în contexte variate	Test Observația individuală

PLAN REMEDIAL PENTRU ELEVII CU DIFICULTĂȚI ÎN ÎNVĂȚARE

BELDIMAN CRISTINA
LICEUL „ANDREI MURESANU" BRASOV

Nume și prenume: C.E.
Clasa a II-a A
Perioada: 2022-2023
Date familiale:

- Are un comportament prietenos cu cei din jur;
- Din punct de vedere relațional, se poate integra ușor într-un colectiv;
- A absolvit clasa pregătitoare, însă nu are cunoștințele necesare pentru un elev de clasa I;
- Manifestă interes pentru matematică și domeniul artistic;
- Mama își dorește ca băiatul să progreseze și să facă față la cerințele școlii, lucrând suplimentar acasă cu el pentru a acoperi lacunele existente;

Evaluare psihologică:
- nivel suficient al achizițiilor cognitive;
- capacitate de concentrare relativ bună;
- dorință de a munci;
- nu are rezistență la efort intelectual;
- ritm de lucru relativ lent.

Scopul programului de intervenție:

- Remedierea lacunelor acumulate la limba română și matematică;
- Dezvoltarea abilităților de comunicare, socializare, relaționare;
- Îmbunătățirea ritmului de lucru.

Obiectivele programului :

- Înlăturarea și diminuarea dificultăților determinate de deficiențele pe care le are elevul;
- Asigurarea unei baze instrumentale – socotit, citit-scris, care influențează fundamental evoluția ulterioară a elevului;
- Managementul emoțiilor;
- Dezvoltarea abilităților de comunicare, socializare, relaționare

Intervenția membrilor echipei de lucru:

- Consilierul școlar- asigură consiliere individuală o dată pe săptămnă;
  - asigură consiliere la clasă o dată pe lună
- Învățătorul – intervine pe domeniul matematică și comunicare în limba română astfel:

<u>Comunicare în limba română</u>

Obiective operaționale	**Deficiențe semnalate**	**Activități remediale propuse**	**Perioada intervenției**	**Resurse**
-Să înțeleagă mesajul oral sau scris; -să identifice enunțurile interogative/ exclamative; -să alcătuiască propoziții în care să folosească anumite cuvinte;	-pronunță greu cuvintele; -capacitate scăzută de organizare și coordonare a acțiunilor în conformitate cu comanda verbală; -nu identifică începutul unei noi propoziții; -întâmpină dificultăți în recunoașterea sunetelor;	-exerciții de copiere, transcriere a unor propoziții și texte scurte; -exerciții de încadrare corect în pagină; -exerciții de despărțire a	2022-2023, cu prelungire dacă la sfârșitul anului școlar nu se observă remedierea deficiențelor semnalate	Fișe de lucru Culegeri PPT Filme Jocuri Wardwall, rebusuri

-să despartă cuvintele în silabe, să identifice sunetele; -să citească cuvinte și propoziții; -să ordoneze cuvinte în propoziție și propoziții în text; -să copieze, să transcrie; -să formuleze răspunsuri în scris la întrebări date; -să alcătuiască texte de trei-patru propoziții după imagini sau după întrebări	-nu respectă alineatele unui text în transcrierea acestuia; -are un ritm de lucru foarte lent	cuvintelor în silabe la marginea rândului; -exerciții de citire; -formulare de întrebări și răspunsuri după imagini date		

Matematică

Obiective operaționale	**Deficiențe semnalate**	**Activități remediale propuse**	**Perioada intervenției**	**Resurse**
-să recunoască și să denumească obiectele; -să aprecieze cantitatea lor; -să clasifice obiectele pentru a forma mulțimi pe baza unor însușiiri comune, după anumite criterii;	-recunoaște obiectele, dar întâmpină dificultăți în denumirea acestora; -formează mulțimi, dar nu poate verbaliza criteriul;	-imitare de acțiuni, pri jocuri de tipul: „Ghici, ce fac?”, „Cine face ca mine?”… -exerciții de grupare, clasificare, sortare, ordonare, numărare;	2022-2023, cu prelungire dacă la sfârșitul anului școlar nu se observă remedierea deficiențelor semnalate	Fișe de lucru Culegeri PPT Filme Jocuri Wardwall, rebusuri
-să efectueze operații de adunare și scădere; -să efectueze adunări și scăderi repetate; -să rezolve probleme cu una, două operații; -să formuleze întrebări pentru a rezolva probleme; -să recunoască figurile și corpurile geometrice; -să aplice cunoștințe despre elementele componente ale lumii înconjurătoare(corpul uman, animale, aer, apă, sol, vegetație și faună, fenomene ale naturii); -să comunice impresii și idei personale	-greșește la calcule; -nu deosebește pătratul de dreptunghi; -enumeră cu greșeli părțile componente ale corpului uman, ale unei plante, ale unui animal; -numără cu greșeli din 2 în 2, din 3 în 3…; -nu rezolvă problemele cu două operații; -află greșit descăzutul sau scăzătorul;	-exerciții de calcul oral, mintal, în scris; -exerciții de aflarea nunărului necunoscut; -rezolvări de probleme cu două operații	2022-2023, cu prelungire dacă la sfârșitul anului școlar nu se observă remedierea deficiențelor semnalate	Fișe de lucru Culegeri PPT Filme Jocuri Wardwall, rebusuri

PLAN DE ACȚIUNE PENTRU INTEGRAREA UNUI COPIL CU CES

PROF. DRD. DORINA PAICU
ȘCOALA GIMNAZIALĂ POIANA STAMPEI, JUD. SUCEAVA

Educaţia incluzivă, pornind de la intervenţia timpurie, urmăreşte să ajute familia şi copilul cu nevoi speciale în vederea valorizării tuturor poteințalităților latente şi manifeste, pentru a trăi din plin cu posibilităţile pe care le are şi le dezvoltă, într-o ambianţă constructivă, echilibrată. Educaţia incluzivă îi va permite copilului cu CES să trăiască alături de ceilalţi copii valizi, să desfăşoare activităţi comune, dobândind abilităţi indispensabile pentru o viaţă cât mai apropiată de cea a valizilor, pentru o inserţie socială adecvată.

V. N, elev în clasa a V-a, a fost diagnosticat cu ADHD, iar semnele bolii au apărut din perioada preșcolarității și școlarității mici. El nu se poate concentra, este agitat şi nu poate sta aşezat pe scaun, se foiește tot timpul şi-i deranjează pe ceilalţi copii. Se plictisește repede, trece adesea cu repeziciune de la o activitate la alta fără a le finaliza, se află într-o permanentă mişcare, vorbește întruna şi nu ascultă ce spun ceilalţi. De cele mai multe ori are dificultăţi în temporizarea răspunsului. Răspunde înaintea şi în locul altor copii şi adesea dă un răspuns înainte de finalizarea întrebării. Este în permanenţă atras de stimuli nerelevanţi pentru activitatea pe care o desfăşoară.

Este cunoscut că astfel de copii hiperactivi şi cu dificultăţi de concentrare a atenţiei pot simţi că sarcinile şcolare sunt fie prea uşoare, monotone şi plictisitoare şi nu au răbdare să le finalizeze, fie prea dificile, ceea ce îi conduce la abandon. Din acest motiv performanţele lor sunt adesea mult mai scăzute în raport cu capacităţile intelectuale de care dispun. Lipsa recompenselor şi a sentimentului de satisfacţie conduce la experimentarea unor situaţii de eşec şcolar, care le afectează încrederea în forţele proprii şi stima de sine.

Deprinderile lor de muncă intelectuală nu sunt sistematizate. Ei nu respectă nici o regulă. Impulsivitatea lor poate conduce la accidente, deoarece se angajează adesea în activităţi periculoase, fără a evalua posibilele consecinţe.

Ca și în cazul altor copii cu această tulburare, elevul V.N. are, de asemenea, relaţii slabe sau inexistente cu ceilalţi copii. El este adesea respins de ceilalţi pentru că este dominant şi vrea să acţioneze sau să se joace după propriile reguli, iar în momentul în care este contrazis, devine agresiv. Astfel, reacţia celor din jur - prieteni de joacă, vecini, părinţi, profesori - este adesea negativă şi afectează stima de sine a copilului cu ADHD. Nu este uşor pentru un copil să audă mereu „nu eşti bun de nimic" sau „nu eşti în stare să faci nimic aşa cum trebuie".

ADHD are efecte negative asupra performanţelor, dar şi asupra vieţii de familie şi a vieţii sociale. Copilul hiperactiv şi cu deficit de atenţie este un „copil problemă" pentru toată familia: pentru părinţi care, pe lângă frustraţia şi descurajarea provocate de neputinţa de a gestiona situaţia, mai trebuie să înfrunte şi animozitatea celor din jur, dar şi pentru fraţii care sunt cele mai

la îndemână victime. Pe de altă parte, dacă copilul are fraţi performanţi, acesta va trebui să suporte în permanenţă comparaţii devalorizante care vor deteriora şi mai mult relaţiile de familie.

I. Idei de activități:

- pentru a reduce efectul de dezordine, este de preferat ca acesta să fie mutat alături de profesor şi departe de zgomotul de pe hol şi de fereastră, care ar putea să-l distragă;
- regulile şi cerinţele trebuie reamintite, ori de câte ori este nevoie, într-o manieră prietenoasă şi neamenințătoare, dar exigentă;
- este bine chiar ca orarul şi regulile să fie scrise clar şi distinct, utilizând culori, pe un afiş aflat în permanenţă la îndemâna copilului;
- pentru a evita eşecul şcolar, sarcinile mai complexe trebuie divizate în sarcini mai simplificate în ceea ce priveşte datele şi detaliile, dar nu prea facile, şi să fie prevăzut timpul în care acestea trebuie rezolvate;
- instrucţiunile pentru rezolvarea sarcinilor trebuie date într-un limbaj accesibil, cerându-i-se copilului să repete cele cerute;
- divizarea sarcinilor dificile în sarcini mai mici şi mai simple asigură rezolvarea lor, ceea ce creşte simţul productivităţii şi eficienţei şi stima de sine;
- materialele didactice care îl ajută la învăţare să fie la îndemână;
- jocuri de integrare în colectiv și de cunoaștere mai bine a acestuia *(Pânza încrederii, Schimbă locul! Ghici cine e?, Cartea mea de vizită);*
- tehnici dramatice pentru dezvoltarea abilităților sociale și de comunicare (*Tot ca tine sunt și eu, Bingo, Statuile*);
- ascultarea unei melodii/povești în clasă;
- dreptul de a face prezența/ coordona unele activități;
- permisiunea de a aduce ceva în clasă (prezintă și povestește);
- ocazia de a prezenta/citi colegilor o poezie, o poveste, compunere, la alegerea copilului;
- conținuturile activităților adaptate prin introducerea unor imagini și simboluri cu scopul de a facilita învățarea (alcătuirea unui *PIP* sau *Plan de remediere*, după caz);
- activități pe baza soft-urilor destinate elevilor cu dizabilități;
- activități sub formă de concurs cu tematică diferită (sport, abilități artistice, pe discipline de studiu) ce dezvoltă la elevii cu CES, spiritul de competiţie, de echipă, încrederea în forţele proprii.;
- activităţile să fie scurte și formularea instrucţiunilor într-un mod accesibil;
- alocarea de timp suficient pentru sarcinile de învățare sau acordarea de timp suplimentar;
- organizarea unor momente frecvente de consolidare și exersare;
- coordonarea în parteneriat cu cadrul didactic a unei activități.

Strategii de învățare:

- învățarea individualizată sau individualizarea unor secvențe de învățare;
- tratarea diferențiată;
- metode activ-participative şi practice (jocul didactic adaptat: *Explozia stelară, Ciorchinele, Turul galeriei*);

- este importantă implicarea copilului în jocuri şi activităţi comune cu ceilalţi colegi, dar profesorul trebuie să vegheze la evitarea ridiculizării copilului de către ceilalţi;
- învățarea prin cooperare: în perechi, în echipă;
- adaptarea activităților în funcție de interesele copilului, hobbyurile lui, pentru motivare.

Resurse:

- folosirea de material didactic adecvat și ușor de manipulat (litere magnetice, cuburi, planșe tematice, etichete, rebusuri simple cu imagini ajutătoare);
- mijloace IT (calculator, videoproiector, tabletă, CD-uri);

Evaluare:

- este recomandabil ca elevul să primească un *feed-back* clar, direct şi imediat pentru comportamentul său. Profesorul trebuie să încurajeze în permanenţă eforturile şi reuşitele copilului, oricât de neînsemnate ar părea acestea, pentru a dezvolta stima de sine şi o imagine de sine pozitivă;
- creativitatea este deseori o trăsătură care poate fi intens exploatată pentru obținerea unor progrese remarcabile;
- lista manifestărilor comportamentale;
- observarea sistematică a comportamentului și progresului;
- evaluări orale și scrise diferențiate și cu sprijin (indicații);
- autoevaluarea, dacă e cazul;
- aprecieri verbale.

II. Părinți - Idei de activități

- pentru părinţi, regula de aur este consecvenţa în cerinţe. Ei trebuie să-i explice copilului ce se întâmplă cu el şi ce se aşteaptă de la el;
- părinţii trebuie să stabilească obiective realiste, cu termene şi cerinţe ferme, pe care copilul trebuie să le cunoască şi să le accepte. Este ceea ce am putea numi un „contract psihologic" cu copilul, în care fiecare dintre părţi are responsabilităţi, dar şi drepturi;
- este necesară alocarea unui timp destul de îndelungat pentru formarea unor deprinderi de lucru, dar este posibil, cu răbdare, înţelegere şi constanţă în cerinţe, în acelaşi timp este foarte important ca şi părinţii să încurajeze eforturile copilului, să evite pedepsele neraţionale şi mai ales să evite comparaţiile devalorizante cu fraţii sau cu ceilalţi copii din jur;
- informări asupra naturii activităților care pot fi realizate cu copiii acasă, în afara programului școlar;
- mentinerea unei strânse și constante legături cu părinții elevului în vederea stabilirii unui plan comun de acțiune și a cunoașterii mai bine a elevului (*Părinți la școală-părinți acasă)*);
- activități comune cu invitați de specialitate - psihologi, profesori de sprijin, consilieri școlari (*Împreună suntem mai buni!*);
- activități comune părinți-elevi-diriginte /profesori (ateliere de lucru- excursii, vizite, serbări);
- lectorate despre integrarea copiilor cu CES, toleranță, tipuri de temperament;
- implicarea în proiecte care să elimine/diminueze acțiunile de bullying (*Stop bullying*);

Strategii de învățare:
- dezbateri- lectorate- workshop-uri pe diverse teme, expoziții;

Resurse:
- materiale: prezentări Power-Point, pliante, articole de specialitate, afișe informative,
- umane**:** psihologi, consilieri școlari, profesori de sprijin;

Evaluare:
- observarea sistematică, chestionare, portofolii cu produsele activităților;

III. Cadre didactice - Idei de activități

- informarea acestora cu privire la particularitățile de învățare ale anumitor elevi;
- stabilirea unor ținte realiste în ceea ce privește realizările și progresul elevilor cu ADHD;
- antrenarea copilului în strategii care să ofere succesul unor activităţi la care acesta are probleme;
- să aibă o abordare individualizată (în predare, sarcini de lucru, metode de evaluare) în urmărirea competențelor/ obiectivelor educaționale;
- să amintească permanent copilului că este inteligent, dar este diferit de ceilalţi, prin felul în care învaţă;
- să identifice punctele forte şi talentele copilului, să îl încurajeze în dezvoltarea lor;
- colaborarea cu profesorul de sprijin/consilierul școlar (*PIP* sau *Plan de remediere*, după caz); participarea la simpozioane/conferințe/cursuri de formare vizând integrarea copiilor cu CES (*Integrarea copiilor cu CES*);
- activități extracurriculare și extrașcolare; proiecte educaționale specifice integrării și socializării; - ateliere de lucru în cadrul Comisiei metodice;
- activități comune părinți-profesori-elevi;
- predarea în echipă cu profesorul de sprijin/consilierul școlar;
- analiza constantă a progresului elevului.

Strategii de învățare:
- dezbateri, mese rotunde, lucrul în echipă, fișe de observații;

Resurse:
- curriculum adaptat, plan de intervenție personalizat, lucrări de specialitate; cadrul normativ; materiale didactice adecvate ; evaluările elevului cu CES

Evaluare:
- asigurarea unei evaluări continue/ informarea cu ajutorul familiei cu privire la activitățile extra-școlare care pot influența performanța acestor elevi;
- abordarea pozitivă a comportamentului elevului, ameliorarea practicilor educaţionale, cum ar fi: evitarea discriminărilor, a favorizării sau etichetării copiilor, evitarea reacţiilor impulsive neadecvate, a ameninţării şi intimidării copiilor;
- exprimarea încrederii în posibilităţile fiecărui copil de a reuşi;
- chestionare;
- portofolii cu produsele activităților.

PLAN DE INTERVENȚIE PERSONALIZAT B.A.

BUCURI DORINA,
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NUMĂRUL 9 BRAȘOV

Alegerea cazului

B. I. – sex feminin, 4 ani, în grupa mijlocie.

Am ales acest subiect pentru studiul de caz deoarece în urma analizei evaluării inițiale, fișei de evaluare pe nivel de vârstă, a fișelor de observare și a observației, s-au evidențiat prezența unor dificultăți în ceea ce privește relaționarea și comunicarea verbală cu cei din jur, împreună cu absența a mai multor manifestări comportamentale din itemii conținuți de fișele analizate.

Documentarea obiectivă privind cazul

B. A. este născută în data de 22.07.2017, în Municipiul Brașov, având o familie normală de tip nuclear. Atât tatăl, cât și mama, lucrează într-o fabrică, în trei schimburi.

În luna septembrie 2021, la începutul grupei mijlocii, când am intrat în contact după o vară de vacanță cu A., era un copil extrem de retras și căreia îi era pur și simplu frică de orice persoană se apropia de ea. La un moment dat a ajuns să nu mai reacționeze când era apelată, fiind concentrată pe a sta retrasă într-un colț și de a-i privi pe cei din jurul său. De asemenea nu era deloc sociabilă, din contră, fugea pur și simplu atunci când vreun copil se apropia de ea. Denota o sociabilitate inexistentă, extrem de retrasă și speriată de ce și cine se regăsea în imediata ei apropiere, plus comunicarea verbală absentă.

Pentru documentarea obiectivă privind acest caz, am apelat la următoarele metode: observația, discuții cu membrii familiei, analiza portofoliului copilului și zece fișe de observare construite pentru această cercetare.

Fișa Psihopedagogică

Date personale

Numele și prenumele elevului B.A.
Născut în localitatea Brașov, la 22.07.2017
Domiciliul: Brașov
Este înscrisă la Grădinița cu program prelungit nr. 9 Brașov, în grupa mijlocie.
Date despre situaţia familială
Părinţii: Tatăl – B.A., 37 ani;
Mama – F.M., 35 ani;
Tipul de familie: Normală, nucleară
Situația fraților: Doi frați mai mari
Alți membri ai familiei care locuiesc cu copilul: În prezent B.A. locuiește cu părinții și cu cei doi frați mai mari ca vârstă decât ea. Dat fiind faptul că părinții au un program extrem de încărcat, preșcolarul petrece foarte mult timp cu cei doi frați, mai mult decât cu cei doi părinți.
Influențe extrafamiliale: În timpul programului de la grădiniță, A. nu socializează cu niciun alt copil apropiat ca vârstă, iar după terminarea programului din cadrul grădiniței este luată de către unul dintre frați și este dusă direct la domiciliul acesteia, ori însoțește fratele pe unde are el treabă.

Rezultatele activității preșcolarului

Situaţia școlară/grădiniță: la evaluarea inițială prezintă foarte multe comportamente absente; în cadrul evaluării continue se observă o îmbunătățire, iar la evaluarea finală au apărut câteva comportamente în dezvoltare.

Factorii explicativi ai nereușitei școlar/grădiniței

Preșcolarul B.A., a fost crescută la domiciliul acesteia de către frații mai mari, care nu au scos-o la plimbare, nu au dus-o să se obișnuiască cu alți copii de aceeași vârstă, o țin foarte mult timp la domiciliu și mai ales, în fața televizorului, sau a telefonului inteligent. Părinții preșcolarului consideră că nivelul ei de dezvoltare este conform vârstei și nu consideră că ar trebui lucrat cu acesta pe vreo latură.

Caracterizarea preșcolarului :

Nivel de inteligență

Foarte slab	Slab	Mediu	Bun	Foarte bun
	X			

B.A. este un copil cu un nivel de inteligență slab și care nu a fost pusă în situația de a acumula mai multe cunoștințe sau de a progresa.

Spirit de observație

Foarte slab	Slab	Mediu	Bun	Foarte bun
	X			

Este atât de angrenată în comportamentul de a nu se apropia alți copii de ea, încât pierde contactul cu ce este în jurul ei și prezintă o lipsă totală de interes de ceea ce este împrejurul ei.

Nivelul de atenție

Foarte slab	Slab	Mediu	Bun	Foarte bun
	X			

Consider că preșcolarul nu își concentrează atenția asupra activităților deoarece nu are nicio motivație și mereu este distrasă, sau începe să plângă pur și simplu.

Ritmul activității

Foarte slab	Slab	Mediu	Bun	Foarte bun
	X			

Nu are nicio problemă cu ritmul propriu, fiindcă nu conștientizează că acest element este unul important și de interes.

Încredere în forțele proprii

Foarte slab	Slab	Mediu	Bun	Foarte bun
	X			

Faptul că sunt foarte multe comportamente la care este deficitară, o determină să își dezvolte gândul nereușitei mereu în prim plan.

Echilibrul emoțional

Foarte emotivă	Agitată	Mediu	Controlată	Foarte calmă
	X			

Este extrem de agitată în momentul în care se apropie vreo persoană de ea, sau când trebuie să realizeze o sarcină, indiferent de nivelul de greutate al acesteia.

Fire comunicativă/sociabilă

Deloc sociabilă	Puțin sociabilă	Mediu	Sociabilă	Foarte sociabilă
	X			

Subiectul nu vorbește mai deloc, fiind tot timpul agitată sau se ascunde după alți preșcolari ca să nu răspundă.

Limbaj

Vocabular redus	Puține cuvinte	Mediu	Destule cuvinte	Vocabular bogat
	X			

Are o mare lipsă în exprimare, fiind nevoie de exercițiu intens pentru a reuși să comunice verbal.

Alte trăsături negative: Fiind lăsată ca să nu deranjeze frații, la televizor și pe telefonul inteligent, preșcolarul se exprimă în alte limbi, dar nu fluent ci câteva cuvinte pe care le-a auzit frecvent în ceea ce ascultă și privește pe dispozitivele la care este atentă foarte mult timp.

Identificarea şi valorificarea modalităților de analiză şi interpretare a cazului.

În urma în urma analizei evaluării inițiale, fișei de evaluare pe nivel de vârstă, a interviurilor spontane cu aceasta și a observației, am constatat că elevului B.A. îi lipsesc cu desăvârșire motivațiile, ambiția, învățarea cum să învețe, limbajul și și-a dezvoltat o frică pe care o manifestă prin retragerea într-un colț sau ascunzându-se după alți preșcolari, cât mai departe de ceilalți și mai ales de adult.

În urma analizării și interpretării datelor am identificat următoarele nevoi pe care subiectul ales le are, pentru un progres pe planurile necesare (performanță școlară și partea de socio-emoțional):

- nevoia de afecțiune mai ridicată din partea adulților din familie;
- nevoia de a petrece mai mult timp calitativ cu familia;
- nevoia de a eliminarea barierele de comunicare pe care aceasta le-a dezvoltat odată cu timpul, față de orice persoană din jurul ei;
- nevoia de a fi în permanență stimulată;
- nevoia de o mai bună integrare în colectivul grupei.

Pentru ameliorarea problemei preșcolarului B.A. am stabilit o întâlnire cu părinții acesteia, însă a onorat cu prezența numai unul dintre frați, părinții argumentând că ei nu pot să absenteze de la serviciu. Am purtat o discuție despre rezultatele din fișele de evaluare și grilele de observație, precum și despre comportamentul preșcolarului, discuție în care fratele a conștientizat că timpul petrecut cu sora trebuie să fie mai stimulativă și a recunoscut că părinții preșcolarului au pierdut din vedere partea emoțională de care are nevoie fata și de alte elemente esențiale pentru o dezvoltare armonioasă.

Eu, în calitate de cadru didactic am sfătuit fratele să o ducă la câteva ședințe la un psiholog specializat și un logoped, însă aceasta a spus că părinții trebuie să ia astfel de decizii și el doar o să le comunice. Recunoaște că este nevoie de ajutor specializat, dar în același timp a fost sincer spunând că până la urmă părinții sunt cei care ar trebui să se ocupe îndeaproape.

Măsuri luate de cadrul didactic în cadrul programului de grădiniță

- am comunicat cât mai mult cu subiectul, să o integrez mai mult în colectivul grupei și să o fac să își vadă anumite aptitudini pozitive pe care le are;
- diferite jocuri individuale prin care să conștientizeze comportamentele de izolare pe care le manifestă;
- în limita timpului avut la dispoziție, am pus accent pe latura emoțională în micile jocuri făcute împreună;
- am apelat la colegi care nu sunt extroverți și care pot fi pe aceeași lungime de undă cu ea;
- consilierea aparținătorilor pentru o colaborare eficientă;

PROGRAM DE INTERVENŢIE PERSONALIZAT

PURCĂREAȚĂ ADRIANA
CȘEI MARIA MONTESSORI CONSTANȚA

NUMELE ȘI PRENUMELE ELEVULUI (EI): ***R. I.***
DATA NAȘTERII: ---------
CLASA: CP
ANUL ȘCOLAR:---------
DIAGNOSTIC: ***1. Sindrom Down***
2. Întârziere în formarea abilităților lexico-grafice
3. Întârziere în dezvoltarea limbajului receptiv și expresiv

ECHIPA DE INTERVENŢIE: **1. Logoped –** ***Purcăreață Adriana Paula***
2. Prof. Psihopedagogie Specială – ------
3. Prof. Educator – -------

❖ SCOPUL/ COMPETENȚA GERERALĂ (COMPORTAMENTUL ȚINTĂ/REZULTATUL AȘTEPTAT)

- I.1.Receptarea și transmiterea de mesaje simple orale în contexte familiare
- II.2.Receptarea și formularea de cuvinte și mesaje simple scrise în contexte familiare
- III.3.Explorarea proprietăților obiectelor și fenomenelor din mediul familiar prin intermediul experiențelor senzoriale

❖ OBIECTIVE/ COMPETENȚE SPECIFICE:

→ PE TERMEN SCURT

I .1.Identificarea și discriminarea sunetelor dintr-un cuvânt și recunoașterea poziției acestora
2.Formularea de mesaje simple orale
II.1.Identificarea semnificației unor imagini care reprezintă întâmplări, fenomene, evenimente familiare
2.Trasarea elementelor grafice și a contururilor literelor, folosind resurse variate
III.1.Identificarea proprietăților obiectelor din mediul familiar, prin antrenarea tuturor analizatorilor
2.Exersarea structurilor perceptiv-motrice de bază
3.Identificarea elementelor schemei corporale
4.Exersarea lateralității și coordonării senzorio-motorii

→ PE TERMEN MEDIU: (AN ŞCOLAR----------)

I. Exersarea abilității de receptare a mesajului expresiv și receptiv
II. Formarea și exersarea abilităţilor în plan lexico-grafic

❖ DURATA PROGRAMULUI: ***36 săptămâni*** *(noiembrie EVALUARE INIȚIALĂ/ iunie EVALARE FINALĂ)*
❖ DOMENIUL / DOMENII DE INTERVENŢIE: ***Structurarea și dezvoltarea limbajului; Stimulare cognitivă; Psihomotricitate***
❖ DATA ELABORĂRII PIP: Septembrie-------
❖ DATA REVIZUIRII PIP: Iunie --------
❖ CONȚINUTUL ACTIVITĂȚILOR:
►Comunicare orală
►Comunicarea scrisă
►Obiecte și fenomene din mediul familiar

Nr. crt.	Obiectiv operaţional	Strategii de terapie şi recuperare	Interval de timp	Evaluare şi aprecierea evoluţiei	
				Indicatori	Instrumente
DOMENIUL Structurarea și dezvoltarea limbajului					
1.	Să realizeze mişcări diverse cu fiecare dintre componentele aparatului fonoarticulator	-antrenamente ludice de exersare a aparatului fono-articulator (gimnastică maxilară, lingual㠄, buze, obraji, văl palatin etc)	**Modulul II-V**	Realizează cu uşurinţă sarcinile solicitate / *observaţia directă / fişele de lucru*	
		<u>Abilități de receptare a mesajului oral</u>			
	Să asculte și să înțeleagă mesajele orale scurte exprimate de terapeut	• *Exerciții de ascultare și reacție / înțelegere a mesajelor orale exprimate de terapeut:*		Realizează/ execută corect sarcinile solicitate *observaţia directă*	
		-ex. de ascultare și înțelegere a unor mesaje accesibile, însoțite de suport concret			
	Să indice verbal / nonverbal înțelegerea unui mesaj simplu	-ex. aplicative de executare de comenzi verbale simple: *<u>Pune mâinile pe masă!</u>/ <u>Treci la loc</u>/<u>Stai jos</u>!*			
	Să-și dezvolte abilitatea de imitare a unor modele acționale oferite de terapeut	-exersarea unor comenzi verbale potrivite la mediul ambiant		Emite corect onomatopeele și alte sunete solicitate de terapeut / *observaţia directă a vorbirii*	
		- să semnalizeze înțelegerea unui mesaj simplu, prin răspunsuri adecvate (verbale și non-verbale)			
		<u>Abilități de exprimare orală</u>			
	Să împartă în silabe cuvinte identificând numărul acestora, sunetele care o compun	• *Exerciții de recunoaștere și imitare a sunetelor din natură / onomatopee:* ex.-joc * <u>Fă ca mine</u>!/ <u>Cum face .....?</u>*)	**Modulul II-V**	Realizează cu uşurinţă sarcinile solicitate / *observaţia directă / fişele de lucru*	
		-exerciții de verbalizare, după model			
		• *imitarea emisiei de sunete, cuvinte:* *<u>Spune .....</u>!*			
2.	Să emită corect, izolat sunete, silabe dar și cuvinte simple	-emiterea de sunete, cuvinte noi prin imitație		Împarte în silabe cuvinte și identifică numărul acestora/ *fișe de lucru*	
		I.1.Identificarea și discriminarea sunetelor dintr-un			

		cuvânt și recunoașterea poziției acestora		
	Să execute, în manieră personală, sarcini simple	-exerciții de educare/ dezvoltare a auzului fonematic		
3.	Să cunoască ordinea firească a evenimentelor/ succesiunea activităților	-denumirea de imagini și despărțirea cuvântului în silabe, descoperirea sunetelor ce compun fiecare silabă- ***primul sunet***		Emite corect sunete, silabe, cuvinte şi propoziţii / *observaţia directă a vorbirii*
		-exerciţii de ilustrare vizuală a numărului de silabe		
4.	Să-și dezvolte percepția vizuală	*I.2.Formularea de mesaje simple orale*		
		-exercitii de formulări de propoziții simple cu/ fără suport imagistic		
		II.1.Identificarea semnificației unor imagini care reprezintă întâmplări, fenomene, evenimente familiare		Realizează cu uşurinţă sarcinile solicitate / *observaţia directă / fişele de lucru*
		-exercitii-joc de aranjare cronologică a unor imagini		
		-exerciții de sinteză peceptuală/ puzzle, completare de imagini lacunare		
DOMENIUL Stimulare cognitivă				
1.	Să realizeze diverse semne pre/grafice pe diferite tipuri de liniatură după model şi după indicaţii	*II.2.Trasarea elementelor grafice și a contururilor literelor, folosind resuse variate*	**Modulul II-V**	Realizează semne pregrafice în spații de diferite dimensiuni / *fişele, caietele de lucru*
		-exerciții de orientare corespunzătoare în spațiul grafic		
	Să identifice, diferențieze grafemele în diferite contexte	-realizarea elementelor pregrafice ce diferă ca formă, mărime, structură, orientare		Identifică, diferenţiază, fonemele-grafemele învăţate / *caietele de lucru, fişe*
2.		-exerciții de asociere literă-imaginea unui cuvânt care începe cu sunetul corespunzător literei		
	Să citească/ să scrie	-exerciții de identificare a literei		Realizează cu uşurinţă

	corect litere cu grafemele învățate Să-și dezvolte și consolideze comporta-mentul lexico-grafic corect Să discrimineze auditiv, vizual şi kinestezic-motric litere, precum şi realizarea grafică corectă a acestora	dintr-un grup dat -exerciții de asociere fonem-literă-grafem -exerciții de redare a grafemului cu sprijin de puncte/ cu ajutorul săgeților -exerciții de conturare a literelor, utilizând diferite tehnici/ modelare, decupare, colorare -exerciții de citire a literelor redate vizual sau pe diferite suporturi -ex. de identificare, numire şi colorare a sunetelor/literelor -exerciții de transpunere a sunetelor în literele corespunzătoare		sarcinile solicitate / *observaţia directă / fișele de lucru* Citește/ identifică literele învățate / *fișe de lucru* Identifică, diferenţiază, realizează grafic fonemele-grafemele învăţate / *caietele de lucru, fişe*
	DOMENIUL Psihomotricitate			
1. **2.** **3.**	Să execute, în manieră personală, sarcini simple Să-și formeze / consolideze structurile perceptiv- motrice de culoare, formă, mărime Să-și însușească / consolideze schema corporală și să-și fixeze lateralitatea Să execute, în manieră personală, sarcini simple	*III.1.Identificarea proprietăților obiectelor din mediul familiar, prin antrenarea tuturor analizatorilor* -exerciții de identificare obiectuală și imagistică-asociere de imagini *III.2.Exersarea structurilor perceptiv-motrice de bază* -ex. pentru formarea noţiunilor de culoare, formă, mărime *III.3.Identificarea elementelor schemei corporale* -exercitii-joc de identificare, reconstituire a elementelor principale ale schemei corporale -exercitiu ludic de asociere imagine-parte corporală corespunzătoare -ex. - joc de reconstituire a	**Modulul II-V**	Realizează cu uşurinţă sarcinile solicitate / *observaţia directă / fișele de lucru* Asociază imagini la imagini și imagini- obiecte/ *observaţia directă / fișele de lucru* Grupează imagini după diferite criterii/ *observaţia directă a activităţii* Identifică, grupează, clasifică

		obiectelor din părți componente -ex.-joc de asociere a diverselor obiecte cu părți corespunzătoare ale corpului		obiectele după diferite criterii / *fişele de lucru*
4.	Să-și dezvolte musculatura fină a mâinilor și a degetelor, de coordonare oculo-motorie	*III.4.Exersarea lateralității și coordonării senzorio-motorii* ***<u>dezvoltarea musculaturii fine a mâinilor şi a degetelor:</u>** -ex.-joc de flexie-extensie a degetelor: ploaia, batem toba, cântăm la pian -ex.-joc în plan acțional: așezarea pionilor pe tabla cu găurele, incastre, etc. -să pună / să scoată obiecte de diferite mărimi în / din cutii -să construiască un turn din mai multe cuburi ***<u>dezvoltarea coordonării oculo-motorii:</u>** -ex. de apucare, frământare, modelare a plastilinei -ex. de prehensiune: prinderea corectă a instrumentelor de scris, efectuarea de diferite măzgălituri -să asambleze un puzzle din mai multe piese mari ***<u>formarea abilităţilor de urmărire cu privirea în sensul logic al actului de citit/scris:</u>** -realizarea de desen pe contur, după șablon, redare de figuri geometrice -ex.-joc de mutare / translatare a obiectelor de la stânga la dreapta fără mișcarea capului		Asociază părți ale corpului cu obiecte, stări/ situații corespunzătoare/ *fişe de lucru* Realizează cu uşurinţă sarcinile solicitate / *observaţia directă / fisele de lucru*

PROGRAM DE INTERVENŢIE PERSONALIZAT

MOROȘANU FLORINA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 24 „ION JALEA” CONSTANȚA

Nume şi prenume elev:	***N.D.B.***
Data naşterii/Vârsta:	*8 ani și 10 luni*
Unitatea şcolară:	
Clasa:	*I*
Diagnostic:	*F 70, F 81, F 90*

1. *Dificultăţi individuale*

➢ **Domeniul cognitiv:**	➢ **Domeniul psihomotor:**	➢ **Domeniul socio- afectiv**
Comunicare în limba română *dificultăți în scrierea semnelor grafice după model, respectând anumite reguli (înclinare, distanță, mărime);* *dificultăți în scrierea, transcrierea, copierea literelor după model;* *dificultăți în respectarea liniaturii tip I;* *dificultăţi în citirea silabelor, cuvintelor, enunţurilor.*	*dificultăți în reproducerea și coordonarea mișcărilor;* *poate executa mișcări ce se realizează într-o durată scurtă de timp, dar eșuează îndeosebi în realizarea mișcărilor care cer coordonare, precizie, rapiditate (în special actul grafic).*	*dificultăți în stabilirea echilibrului și a gradului de maturitate care să-i permită adaptări interpersonale și intrapersonale.*

2. *Obiective*

2.1 Obiective generale ale programului

➢ **Domeniul cognitiv:**	➢ **Domeniul psihomotor:**	➢ **Domeniul socio- afectiv**
Comunicare în limba română *Dezvoltarea abilităților implicate în actul lexico-grafic:* *Dezvoltarea capacității de receptare a mesajelor;* *Formarea și dezvoltarea abilităților de comunicare verbală;* *Formarea capacității de exprimare scrisă.*	*Dezvoltarea abilităților implicate în actul lexico-grafic:* *Dezvoltarea capacității de receptare a mesajelor;* *Formarea și dezvoltarea abilităților de comunicare verbală;* *Formarea capacității de exprimare scrisă.*	*Formarea și dezvoltarea abilităților sociale care să conducă la maturitatea psihosocială:* *Relații de adaptare-integrare în micro și macrogrupurile sociale.*

2.2 Obiective specifice pe termen scurt

- **Domeniul cognitiv – Comunicare în limba română**

Obiective	Activităţi de învăţare	Perioada de timp	Rezultate obţinute
-să-și dezvolte capacitatea de receptare a mesajelor;	*Exerciții de concentrare a atenției pentru a asculta mesaje:* -exerciții de dezvoltare a auzului; -exerciții de ascultare a mesajelor transmise de diferite persoane; -ascultarea unor povestiri scurte; -exerciții de înțelegere a mesajului și a comenzii verbale.	S1-S7	Se consideră reușită dacă execută corect fiecare exercițiu prin imitare și independent.
-să-și dezvolte abilitățile de comunicare verbală;	*Exerciții pentru pronunțarea clară și corectă a sunetelor, silabelor și a cuvintelor:* -exerciții de gimnastică facială, linguală; -exerciții pentru dezvoltarea auzului fonematic; -exerciții de respirație; -exerciții de formare și educare a ritmului vorbirii; -exerciții de pronunțare corectă a sunetelor.		Se consideră reușită dacă execută corect fiecare exercițiu prin imitare și independent.
-să despartă corect în silabe;	*Exerciții pentru despărțirea corectă a cuvintelor:* -exerciții de despărțire a cuvintelor în silabe; -exerciții de compunere a cuvintelor din silabe date.		Se consideră reușită dacă execută corect fiecare exercițiu prin imitare și independent.
-să comunice prin enunțuri scurte, cu sens;	*Exerciții de formulare de propoziții:* -exerciții de formulare de propoziții prin imitație; -exerciții de formulare de răspunsuri la întrebări.		Se consideră reușită dacă execută corect fiecare exercițiu prin imitare și independent.
-să traseze linii prin mișcare continuă; -să urmărească cu degetul un traseu grafic; -să traseze linii în diferite direcții după comandă verbală;	*Exerciții pentru pregătirea generală grafo-motrică:* -exerciții de trasare de linii prin mișcarea continuă pe tablă, masa, caiet; -exerciții de urmărire cu degetul a traseului grafic executat anterior pe ritmuri melodice diferite(lent, rapid); -exerciții de mișcare continuă pe verticală, orizontală, oblică, cu opriri la comandă, apoi continuă în aceeași direcție; -exerciții de desenare de linii verticale de sus în jos, pe toată lungimea tablei, mesei, caietului; -exerciții de zig-zag-uri(linii drepte, frânte, curbe) după comandă verbală; -exerciții de trasare după șablon a formelor geometrice;		Se consideră reușită dacă trasează corect patru linii din cinci. Se consideră reușită dacă respectă traseul în patru încercări din cinci. Se consideră reușită dacă trasează corect patru linii din cinci, cu respectarea comenzilor verbale. Se consideră reușită dacă trasează corect două linii din trei. Se consideră reușită dacă execută corect exercițiul. Se consideră reușită dacă respectă

-să deseneze linii verticale; -să deseneze forme geometrice după șablon; -să traseze cercuri în sensuri diferite; -să traseze corect semicercuri; -să deseneze linii paralele; -să deseneze cercuri pe aceeași linie;	-exerciții de trasare a cercurilor cu mâna dominantă, apoi cu cealaltă, în sensul acelor de ceasornic și invers; -exerciții de trasare a unui semicerc cu mâna dreaptă; -exerciții de desenare a două linii paralele, pentru dezvoltarea capacității de percepție a egalizării mărimilor și a spațiului dintre ele; -exerciții de scriere de cercuri mari pe aceeași linie.	S1-S6	conturul în trei încercări din cinci. Se consideră reușită dacă trasează corect cercurile în trei încercări din cinci. Se consideră reușită dacă trasează corect semicercurile în trei încercări din cinci. Se consideră reușită dacă desenează corect linii paralele. Se consideră reușită dacă scrie cercuri
-să-și formeze deprinderea de scriere corectă a semnelor grafice: Litera „a” „A” Litera „m” „M” Litera „u” „U” Litera „n” „N” Litera”i” „I” Litera „e” „E” Litera „r” „R” Litera „c” „C”	*Exerciții pentru reproducerea și însușirea literelor („scrierea motorie a literelor”):* -exerciții de conturare a literei cu degetul înmuiat în apă pe o suprafață pe care s-a presărat praf de cretă; -exerciții de conturare a literei cu degetul în aer; -exerciții de conturare cu degetul a literei decupate; -exerciții de decupare a literei de dimensiuni din ce în ce mai mici și lipirea ei; -exerciții de colorare a literei respectând direcția și primordialitatea în execuția elementelor grafice componente; -exerciții de executare a literei din plastilină sau sârmă maleabilă și pipăirea ei; -exerciții de executare a literei cu pensula, creta, creion colorat gros, creion, cu analiza grafică verbalizată a elementelor componente; -exerciții de reproducere a literei cu ochii închiși și deschiși, pentru a-și reprezenta mental forma literei; -exerciții de citire a literei și găsire a ei printre altele, în silabe și cuvinte decupate, sublinierea ei cu o culoare; -exerciții de recunoaștere a literei în cuvinte prin indicarea poziției pe care o ocupă(inițială, mediană, finală); -exerciții de scriere a literei după model și fără; -exerciții de copiere a literei; -exerciții de dictare a literei.	S7-S15	Se consideră reușită dacă execută corect fiecare exeecițiu de conturare a literei. Se consideră reușită dacă reproduce corect modelul în trei încercări din cinci. Se consideră reușită decuparea corectă a literei. Se consideră reușită colorarea corectă a literei. Se consideră reușită corectitudinea execuției modelului. Se consideră reușită dacă execută corect exercițiul. Se consideră reușită dacă recunoaște toate literele din silabe și cuvinte. Se consideră reușită dacă indică corect poziția literei în toate cuvintele date.

➢ **Domeniul psihomotor**

Obiective	Activităţi de învăţare	Perioada de timp	Rezultate obţinute
-să execute corect exerciții ce vizează coordonarea;	*Exerciții de coordonare:* -exerciții de mers asociat cu număratul; -exerciții de mers în direcții diferite (stânga, dreapta , înainte, înapoi); -exerciții cu ambele brațe duse simultan spre stânga, dreapta, sus, jos, însoțite de numărare.	S1-S15	Se consideră reușită dacă execută corect fiecare exercițiu prin imitare și independent.
-să execute corect exerciții pentru independența mâinii și a degetelor;	*Exerciții pentru independența mâinii și a degetelor:* -exerciții de apropiere și depărtare a degetelor; -exerciții de opunere a degetului mare cu celelalte prin imitare sau la comandă verbală; -exerciții de închidere și deschidere a pumnului; -exerciții de prehensiune cu și fără suport material; -exerciții de apăsare a fiecărui deget.		Se consideră reușită dacă execută corect fiecare exercițiu prin imitare și independent.
-să execute corect exerciții pentru gimnastică mâinii;	*Exerciții de gimnastică a mâinii:* -palma închisă-deschisă; -palma întinsă, apropierea și depărtarea simultană sau câte unul a degetelor; -cântatul la pian; -întoarcerea mâinii spre dreapta, spre stânga; -flexie și extensie, pe rând, a fiecărui deget.		Se consideră reușită dacă execută corect fiecare exercițiu prin imitare și independent.
-să-și dezvolte mișcările fundamentale;	*Exerciții pentru dezvoltarea mișcărilor fundamentale:* - mișcări de translație de tip orizontal (stânga-dreapta, înainte-înapoi), de tip vertical (sus-jos), în ambele sensuri, cu menținerea direcției și a vitezei; - mișcări de rotație de la stânga spre dreapta sau invers, din interior spre exterior sau invers.	S1-S2	-să traseze linii orizontale și verticale; -să înșurubeze sau deșurubeze; -să închidă sau deschidă capacul la borcan, la sticlă; -să coloreze un desen simplu, încadrându-se în spațiu.
-să-și dezvolte gesturile manuale de bază;	*Exerciții pentru dezvoltarea gesturilor manuale de bază:* -exerciții de prehensiune (pensa digitală); -exerciții de manipulare a obiectelor(mutare, apucare, alăturare sau suprapunere).	S3	Se consideră reușită dacă execută corect fiecare sarcină prin imitare și independent.

-să-și dezvolte coordonarea ochi-mână;	*Exerciții pentru dezvoltarea coordonării ochi-mână:* -jocuri de construcție prin alăturare, suprapunere,îmbinare; -jocuri de aruncare/ prindere a unor obiecte de diferite dimensiuni.	S4	Se consideră reușită dacă execută corect fiecare sarcină prin imitare și independent.
-să-și dezvolte coordonarea bi-manuală;	*Exerciții pentru dezvoltarea coordonării bi-manuale:* -exerciții de înșirare de mărgele; -exerciții de închidere/ deschidere; -exerciții de înșiretare/ deșiretare; -exerciții de înșurubare/ desșurubare; -exerciții de înnodare/ deznodare.	S5-S9	Se consideră reușită dacă execută corect fiecare sarcină prin imitare și independent.
-să-și dezvolte abilitățile manuale de bază.	*Exerciții pentru dezvoltarea abilităților manuale de bază:* -exerciții de rupere, mototolire, stoarcere, presare, apăsare, turtire, îndoire, modelare, bobinare, tăiere cu foarfeca.	S10-S15	Se consideră reușită dacă execută corect fiecare sarcină prin imitare și independent.

- **Domeniul socio-afectiv**

Obiective	Activităţi de învăţare	Perioada de timp	Rezultate obţinute
-să-și formeze deprinderi de relaționare socială.	-activități ce vizează stabilirea unor relații interpersonale corecte, diferențiate în funcție de vârstă, statut, situații concrete; -activități ce vizează respectarea normelor de bună conviețuire; -activități ce vizează exersarea unor comportamente adecvate și civilizate.	Tot anul școlar	

2.3Obiective specifice pe termen lung (an şcolar)

➢ **Domeniul cognitiv:**	➢ **Domeniul psihomotor:**	➢ **Domeniul socio- afectiv**
Comunicare în limba română *Formarea şi dezvoltarea deprinderilor de citit- scris;* *Formarea capacităţii de receptare a mesajului;* *Formarea capacităţii de comunicare.*	*Formarea și dezvoltarea abilităților manuale;*	*Formarea și dezvoltarea abilităților sociale care să conducă la maturitatea psihosocială;*

3. ***Concluzii***

În urma observaţiilor zilnice şi a analizei rezultatelor evaluărilor sumative şi formative se poate evidenţia o uşoară remediere a rămânerilor în urmă, însă dificultăţile de învăţare ale elevului persistă, iar combaterea fenomenului se dovedeşte a fi un proces greoi şi de durata. Am constatat că recuperarea elevului pe palierul motric poate conduce la diminuarea dificultăţilor de învăţare, iar reluarea unor sarcini de învăţare şi a unor comportamente – țintă sunt de un real folos în dezvoltarea deprinderilor de muncă independentă.

PLAN DE INTERVENŢIE PERSONALIZAT

TIRON ELENA LOREDANA

LICEUL ȘTEFAN PROCOPIU VASLUI

Disciplina: Educatie antreprenoriala
Clasa: a X-a, Filiera teoretica, profilul Filologie
Numele şi prenumele elevului: B.G.
Perioada de aplicare: An scolar .....
Profesor : .....

Problemele cu care se confruntă copilul:

- *Nu reuşeşte să scrie după dictare;*
- *Are un scris ilizibil, încât nu şi-l descifrează nici ea însăşi;*
- *Citeşte foarte greu, iar termenii mai dificili abia îi silabiseşte, neînţelegându-le valoarea în frază;*
- *Nu înţelege suficient noţiunile simple astfel că nu poate să opereze cu ele;*
- *Recunoaşte fenomenele şi procesele simple din natura şi le poate explica individual, dar nu şi relaţiile de cauzalitate şi nici interdependenţa acestora, având probleme de transfer intra şi transdisciplinar;*
- *Copiază corect după manual, dar extrem de încet, fiind mereu în urma colegilor săi;*
- *Are deprinderi practice corespunzătoare, abilităţile practice fiind mult superioare capacităţilor intelectuale şi cunoştinţelor teoretice.*
- Capacitate redusă de identificare a elementelor de identificare spaţială legate de folosirea hărţilor

Diagnostic: Elev cu dificultăţi de învăţare

Loc de desfăşurare: sala de clasă;

COMPETENŢE GENERALE

1. Utilizarea conceptelor specifice educaţiei antreprenoriale pentru organizarea demersurilorde cunoaştere şi de explicare a unor fapte, evenimente, procese din viaţa reală

Competenţe specifice	Activităţi de învăţare	Metode şi mijloace de realizare	Metode şi instrumente de evaluare	Observaţii
1.1 Extragerea ideilor esențiale dintr-un text economic, pe baza unor întrebări de sprijin 1.2 Deducerea din context a înțelesului unor termeni/elemente necunoscute dintr-un text citit	Joc de rol pentru **i**dentificarea rolurilor posibile pe care le poate îndeplini individul în domeniul economic Lectură, vocabular specific *temelor propuse:*	Explicația, lectura dirijată, conversația Fișe de lucru: -exerciții de vocabular: -exerciții de identificare, de discriminare, de înțelegere a înțelesului global dintr-un text scris (de tipul *adevărat/fals, Da/Nu*), de desprindere a ideilor dintr-un text	-Testul de evaluare ce conține: -itemi de asociere, cu alegere multiplă, de completare a unui text lacunar -Portofoliul	

	-activități de timp liber, *-membrii familiei,* *-locuri și servicii publice,* *-meserii,* *-obiceiuri și tradiții*; *-Texte/fragmente scurte de informare generală;* *-Dialoguri, conversații* *-Filme*	oral sau scris Exerciții de identificare, completare Exerciții de identificare și formulare de întrebări. Exerciții de identificare, completare, asociere	Fișe de evaluare, portofoliu Fișe de evaluare cu itemi obiectivi: cu alegere dual㠠, alegere multiplă,text lacunar	

2. Aplicarea cunoştinţelor specifice educaţiei antreprenoriale în situaţii caracteristice economieide piaţă, precum şi în analizarea posibilităţilor de dezvoltare personală

Competenţe specifice	Activităţi de învăţare	Metode şi mijloace de realizare	Metode și instrumente de evaluare	Observaţii
2.2 Elaborarea – oral sau în scris – a unor descrieri simple, cu referire la evenimente sau experienţe personale,pe baza unui plan de idei	- Exemplificarea unor calităţi ale întreprinzătorului de succes -Utilizarea termenilor economici pentru a scrie propoziții simple și scurte în elaborarea descrierilor sau a relatării experiențelor de învățare.	Explicația, conversația, Dramatizarea - Fișe de lucru ce conțin: - *imagini*, instrucțiuni, - exerciții de formulare de întrebări și răspunsuri, -Texte lacunare, formulare tip, descrieri	Fișe de evaluare cu itemi obiectivi: alegere multiplă sau dual㠠, asociere, completarea unor formulare tip: felicitare -Portofoliul (desen, colaj)	
	Participarea la un joc pe echipe de comunicare pe bază de instrucțiuni consecutive legate de termeni economici	Explicația, exerciții de identificare, discriminare, completare, a unor propoziții simple Exerciții de asociere, completare,	Portofoliul Fișe de evaluare Fișe de evaluare	

3.Cooperarea în cadrul diferitelor grupuri pentru rezolvarea unor probleme teoretice şi practice specifice mediului de afaceri

Competenţe specifice	Activităţi de învăţare	Metode şi mijloace de realizare	Metode şi instrumente de evaluare	Observaţii
3.1 Stabilirea, în cooperare cu ceilalţi, a rolurilor proprii, actuale şi de perspectivă, într-un mediu deafaceri	-Formularea unor întrebări și răspunsuri simple și scurte în cadrul unui dialog sau a unei conversații telefonice. • Dialoguri scurte pe teme economice: • La cumpărături -utilizarea vocabularului specific pentru a formula întrebări și răspunsuri simple: *alimente, vestimentație*	Fișe de lucru: - exerciții pe perechi și în grup: dialog, conversație telefonică, joc de rol -exerciții de completare a unui dialog, de rescriere a unor replici scurte, dramatizare. -alcătuirea unui dialog scurt după imagini simple.	Proiecte de grup Fișe de evaluare	
	• petrecere a timpului liber -însușirea unui vocabular specific: denumirea activităților de timp liber: *dans, pictură, teatru, sport, înot, lectură, camping, muzică, plimbare.*	Exerciții pe perechi: Completare a unor replici de dialog, recunoașterea imaginilor și denumirea imaginilor cu vocabularul specific.	Fișe de evaluare Proiecte de grup	
	• la restaurant -să vizioneze un film scurt și să înțeleagă replicile de dialog. Să utilizeze câteva întrebări simple pentru a cere ceva din meniul restaurantului.	Exerciții de vizionare a unor desene animate cu dialoguri scurte. Jocul de rol: client-chelner.		

4.Evaluarea comportamentului adecvat unui mediu economico-social în schimbare

Competenţe specifice	Activităţi de învăţare	Metode şi mijloace de realizare	Metode şi instrumente de evaluare	Observaţii
4.1Analiza critică a comportamentului în alegerea traseului profesional, precum şi a disponibilităţii de reorientare profesională în raport cu dinamica mediului economico-social 4.2 Utilizarea adecvată şi eficientă a resurselor, în funcţie de caracteristicele mediului economico-social	-Extragerea ideilor esențiale din fragmente de texte de informare generală, dialoguri, conversații scurte. -Înțelegerea mesajului din dialogurile filmelor -Alcătuirea unor dialoguri și conversații simple și scurte pe baza vocabularului însușit sau cu ajutorul dicționarului.	Fișe de lucru: - exerciții de luare de notițe din scheme grafice, imagini. Vizionare si discutii libere pe baza filmelor urmarite	-Test de evaluare cu itemi: de asociere, de completare de propoziții, de construire a paragrafului -Proiecte de grup, portofoliul	

5.Formularea unor opinii referitoare la rezolvarea problemelor comunităţii, privind iniţierea şi derularea afacerilor

Competenţe specifice	Activităţi de învăţare	Metode şi mijloace de realizare	Metode şi instrumente de evaluare	Observaţii
5.1. Evaluarea posibilităţilor de derulare a unei afaceri proprii şi profitabile, luând în considerare interesele comunităţii 5.2. Identificarea unor soluţii alternative la problemele comunităţii, privind iniţierea / derularea unei afaceri	Citirea unor fragmente de texte de informare generală, ▪ - decizii posibile referitoare la afacere: - continuarea afacerii - dezvoltarea şi diversificarea afacerii lichidarea afacerii ▪ Modele de reuşită în afaceri -Alcătuirea unor dialoguri și conversații simple și scurte pe baza vocabularului economic însuşit.	Fișe de lucru: - exerciții de luare de notițe din scheme grafice, imagini. Exemple din piata locala a unor afaceri locale de succes.	-Test de evaluare cu itemi: de asociere, de completare de propoziții, de construire a paragrafului -Proiecte de grup, portofoliul Vizitarea unor agenti economici locali	

Concluzii:

- În urma evaluării rezultatelor obţinute, s-a ajuns la concluzia că datorită exerciţiilor şi activităţilor simple, accesibile, desfăşurate în ritm propriu, elevul a depăşit în mare parte dificultăţile sale, dobândind o experienţă cognitivă superioară celei anterioare, înlăturând anumite bariere din cale dezvoltării sale.

Recomandări:

- se recomandă colaborare cu profesorii clasei, profesorul diriginte, părinţi;
- se constată că reluarea unor sarcini de învăţare sunt de un real folos în dezvoltarea deprinderilor de muncă independente;
- se recomandă stimularea pozitivă, întărirea motivaţiei şi a încrederii în propriile forţe, precum şi reluarea unor anumite activităţi în vederea consolidării achiziţiilor dobândite.

Întocmit,
Profesor: .....
Semnătura…….

PROGRAM DE INTERVENȚIE PERSONALIZAT (PIP)

BĂLAȘA ELENA-FLORENTINA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „NEGRU VODĂ”, PITEȘTI, ARGEȘ

NUMELE ȘI PRENUMELE ELEVULUI: L.G.O
ȘCOALA: GIMNAZIALĂ NEGRU VODĂ, PITEȘTI
CLASA: a II-a B
PERIOADA DE IMPLEMENTARE: 2023-2024
DISCIPLINA:

Discipline studiate:

a) Comunicare în limba română
b) Matematică și explorarea mediului
c) Dezvoltare personală
d) Muzică și mișcare
e) Arte vizuale și abilități practice

1. **Discipline studiate:**

a. Disciplina: Limba și literatura română

Competențe specifice:

O1. Identificarea unor sunete, silabe, cuvinte în enunțuri rostite cu claritate
O2. Scrierea silabelor, cuvintelor și propozițiilor cu litere mici și mari de mână

Competențe	Activități de învățare	Metode și mijloace de realizare	Metode și instrumente de evaluare
O1	-Jocuri de pronunție a cuvintelor care încep/se termină/conțin un anumit sunet -Numărarea silabelor dintr-un cuvânt și reprezentarea lor prin simboluri -Stabilirea poziției și a ordinii cuvintelor din propoziții	- Conversaţia - Explicaţia - Exerciţiul - Demonstrația - Planșe/cartonașe - Caiete de lucru	Evaluare orală Evaluare scrisă

O2	-Exerciții de dezvoltare a musculaturii fine a mâinii și a coordonării mișcărilor prin colorare; -Exersarea poziției corecte la scris -Scrierea elementelor grafice și a literelor pe diferite suporturi și cu diferite instrumente -Copierea, transcrierea literelor mici și mari de mână -Scrierea silabelor, cuvintelor și propozițiilor cu litere mici și mari de mână	- Conversaţia - Explicaţia - Exerciţiul - Demonstrația - Planșe/cartonașe - Caiete de lucru - Fișe de lucru - Jetoane - Videoproiector - Calculator	Evaluare scrisă Portofoliul

b. Disciplia: Matematică și explorarea mediului

Competențe specifice:

O1. Scrierea, citirea și formarea numerelor până la 100;

O2. Efectuarea de adunări și scăderi, mental și în scris, în concentrul 0-100;

Competențe	Activități de învățare	Metode și mijloace de realizare	Metode și instrumente de evaluare
O1	-Recunoașterea, formarea, citirea și scrierea numerelor naturale de la 0 la 100. -Compunerea și descompunerea numerelor naturale -Ordonarea crescător și descrescător.	- Conversaţia - Explicaţia - Exerciţiul - Demonstrația - Planșe/cartonașe - Caiete de lucru - Fișe de lucru - Jetoane - Videoproiector - Calculator	Evaluare orală Evaluare scrisă Portofoliul

O2	-Adunarea și scăderea numerelor naturale de la 0 la 100 -Rezolvarea de exerciţii de adunare şi scădere în concentrul 0-100 -Rezolvarea de probleme cu o singură operație	- Conversaţia - Explicaţia - Exerciţiul - Demonstrația - Planșe/cartonașe - Caiete de lucru - Fișe de lucru - Jetoane - Videoproiector - Calculator	Evaluare orală Evaluare scrisă Portofoliul

c. Dezvoltare personală

Competențe specifice:

O1. Să manifeste interes pentru autocunoaștere şi atitudine pozitivă faţă de sine şi faţă de ceilalţi

O2. Să exploreze caracteristicile fiinţelor şi obiectelor preferate şi să interacţioneze simplu cu acestea

Competențe	Activități de învățare	Metode și mijloace de realizare	Metode și instrumente de evaluare
O1	-Autocunoaştere şi atitudine pozitivă faţă de sine şi faţă de ceilalţi -Igiena personală -Trăire şi manifestare emoţională, starea de bine -Comunicare şcolară eficientă	- Conversaţia - Explicaţia - Exerciţiul - Demonstrația - Planșe/cartonașe	Evaluare orală Evaluare scrisă Portofoliul
O2	-Interacţiuni simple cu fiinţe şi obiecte, familiar -Rutine şi sarcini de lucru -Abilităţi şi atitudini de învăţare -Explorarea meseriilor	- Conversaţia - Explicaţia - Exerciţiul - Demonstrația - Planșe/cartonașe	Evaluare orală Evaluare scrisă Portofoliul

d. Disciplina Muzică și mișcare

Competențe specifice:

O1. Receptarea unor sunete din mediul înconjurător și din natură, cu durate, intensități și viteză de succesiune contrastante

O2. Executarea unui dans cu mișcare repetată, pe un cântec simplu sau pe audiție

Competențe	Activități de învățare	Metode și mijloace de realizare	Metode și instrumente de evaluare
O1	- Cântece cunoscute din clasa I - Cântarea vocală în grup și individual - Jocuri de recunoaștere a sunetelor străzii, ale clasei și a sunetelor din natură	- Conversaţia - Explicaţia - Exerciţiul - Planșe/cartonașe - Videoproiector - Calculator - Jucării muzicale	Evaluare orală Evaluare scrisă
O2	- Cântarea vocală în grup și individual - Mișcare pe muzică - Mișcări libere sugerate de ritm - Poziția corectă, emisia naturală, tonul și sincronizarea	- Conversaţia - Explicaţia - Exerciţiul - Planșe/cartonașe - Videoproiector - Calculator - Jucării muzicale	Evaluare orală Evaluare scrisă

e. Disciplia: Arte vizuale și abilități practice

Competențe specifice:

O1. Identificarea liniei, a punctului, a culorii și a formei în contexte cunoscute.

O2. Realizarea de obiecte/construcții/folosind materiale ușor de prelucrat și tehnici accesibile.

Competențe	Activități de învățare	Metode și mijloace de realizare	Metode și instrumente de evaluare
O1	- Materiale, instrumente și tehnici de lucru. -Toamna (pensulație, ștampilare) - Coșul cu fructe și legume (decupare, lipire, modelare). - Mărul hazliu (rupere, lipire, pensulație).	- Conversaţia - Explicaţia - Exerciţiul - Demonstrația - Planșe/cartonașe - Fișe de lucru - Jetoane - Materiale din natură și sintetice	Evaluare orală Evaluarea practică Expoziție de lucrări
O2	- Realizarea de colaje din hârtie de diferite tipuri - Utilizarea unor tehnici accesibile de decupare după contur, rularea hârtiei, modelaj - Brăduțul, mărțișorul, păpușa.	- Conversaţia - Explicaţia - Exerciţiul - Demonstrația - Planșe/cartonașe - Fișe de lucru - Jetoane - Materiale din natură și sintetice	Evaluare orală Evaluarea practică Expoziție de lucrări

CURRICULUM ADAPTAT PENTRU ELEV CU C.E.S.
CLASA a VI-a, BIOLOGIE

FLORIAN MIHAELA VALERIA
ŞCOALA GIMNAZIALĂ RACŞA
JUD. SATU MARE

Tipul de deficienţa/handicap: INTELECT LIMITAT
Tulburări/dificultăţi de învăţare: tulburare mixtă de dezvoltare a abilităţilor şcolare

I. Argument

Acest curriculum este realizat plecând de la scopurile şi obiectivele generale ale predării şi învăţării biologiei:

- trezirea interesului şi a curiozităţii ştiinţifice a elevilor,
- înţelegerea unor fapte şi fenomene din universul apropiat,
- aplicarea cunoştinţelor învăţate în viaţa cotidiană.

Realizarea acestui curriculum are în vedere flexibilitatea instrucției și educației pentru a asigura dezvoltarea capacităților și aptitudinilor fiecărui elev în raport cu propriile posibilități și interese.

Conţinuturile învăţării trebuie să ofere copiilor o informare corectă din punct de vedere ştiinţific despre mediul înconjurător, pornind de la explorarea și investigarea lumii înconjurătoare, a mediului de viață apropiat, a relațiilor observabile dintre viețuitoare și mediul lor de viață către înțelegerea propriului loc în natură și a consecințelor propriului comportament asupra sănătății sale, cât și a calității mediului.

De asemenea, se are în vedere dobândirea de către elevi a unor priceperi și deprinderi practice de activitate în mediul natural: îngrijirea plantelor și animalelor, ocrotirea și conservarea mediului înconjurător și întreținerea igienei personale și colective.

Pentru a înlătura diferite bariere de învățare ale copiilor cu CES, curriculum îşi propune să aducă în atenţia lor metode tradiţionale dar şi moderne, activ-participative de predare-învăţare-evaluare, de obţinere a informaţiilor necesare parcurgerii materiei folosind metode, mijloace şi instrumente de lucru cât mai adecvate acestor cazuri.

II. Competențe generale, competențe specifice și activități de învățare

1. Explorarea sistemelor biologice, a proceselor și a fenomenelor cu instrumente și metode științifice.

COMPETENȚE SPECIFICE	*ACTIVITĂŢI DE ÎNVĂŢARE*
1.1. *Extragerea informațiilor din texte, filme , tabele, desene, scheme, ca surse pentru identificarea caracteristicilor unor sisteme biologice, a unor procese și fenomene.*	⇦ exerciți de utilizare a imaginilor din manual pentru extragerea unor informații; ⇦ vizionarea unor filme cu scopul observării structurii unor organe.
1.2. *Realizarea dirijată a unor activități simple de investigare pe baza unor fișe de lucru date.*	⇦ realizarea de observații macroscopice asupra celulelor (de exemplu: celule macroscopice la citrice) și a țesuturilor în scopul evidențierii caracteristicilor lor, a asemănărilor și a deosebirilor; ⇦ realizarea unor experimente simple (ex. evidențierea circulației la plante)

1.3. *Colaborarea în echipă pentru îndeplinirea sarcinilor de explorare a sistemelor vii.*	⇦ îndeplinirea sarcinii de lucru repartizate în cadrul unor vizite de documentare ⇦ îndeplinirea sarcinii de lucru repartizate în cadrul echipei;

2. Comunicarea adecvată în diferite contexte științifice și sociale

COMPETENȚE SPECIFICE	ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE
2.1. Organizarea informațiilor științifice după un plan dat.	⇦ completarea legendei unui desen realizat pe baza informațiilor din diverse surse (texte, imagini) - de exemplu: alcătuirea generală a unei plante cu flori sau a unui mamifer, etc.
2.2. Realizarea de produse de prezentare a informațiilor sub formă de modele, forme grafice, texte, produse artistice, cu mijloace TIC, utilizând adecvat terminologia specifică biologiei.	⇦ realizarea de desene, în cadrul unor expoziții cu diverse teme (de exemplu: „Cum trăiesc animalele în mediul acvatic/ aerian/ terestru”).

3. Rezolvarea unor situații problemă din lumea vie pe baza gândirii logice și a creativității.

COMPETENȚE SPECIFICE	*ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE*
3.1.*Identificarea caracteristicilor sistemelor biologice pe baza modelelor*	⇦ observarea unor planșe, mulaje, preparate microscopice, material biologic proaspăt sau conservat, pentru identificarea caracteristicilor unor organe, țesuturi, celule.
3.2.*Utilizarea unor algoritmi cunoscuți în investigarea lumii vii*	⇦ realizarea unor studii de caz privind adaptările organismelor vegetale și animale la condițiile de mediu.

4. Manifestarea unui stil de viață sănătos într-un mediu natural propice vieții.

COMPETENTE SPECIFICE	*ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE*
4.1 *Utilizarea achizițiilor din domeniul biologiei în viața cotidiană*	⇦ exerciții de identificare a cauzelor unor îmbolnăviri și de conștientizare a necesității respectării unor reguli de igienă personală în vederea prevenirii îmbolnăvirilor cu paraziți de la animalele domestice și de companie; ⇦ participarea la efectuarea de lucrări de îngrijire a unor plante, animale domestice și/sau de companie; ⇦ exersarea unor comportamente responsabile în cazul situațiilor de urgență (de exemplu: cutremure, incendii, accidente etc.)
4.2.*Recunoașterea consecințelor activităților umane și ale propriului comportament asupra mediului înconjurător*	⇦ vizionarea unor filme în vederea stabilirii consecințelor pe termen scurt si lung a acțiunii unor agenți patogeni/ factori poluanți asupra stării de sănătate a viețuitoarelor, inclusiv a omului ⇦ recunoașterea consecințelor unor comportamente cu risc asupra stării de sănătate (de exemplu: consumul de tutun, alcool, droguri, alimentația nesănătoasă);

III. Strategii didactice

METODELE pedagogice utilizate în educația integrată sunt metode care promovează un învățământ personalizat cu ajutorul mijloacelor de învățământ pentru îndeplinirea sarcinilor de lucru.

- metode clasice: conversația, dialogul, expunerea orală, explicația;
- metode de învățare: studiul cu manualul, studiul individual, exercițiul, dezbateri;
- metode de predare-învățare: experimentul, lucrarea de laborator, activități practice, interviu, simulări, învățământul diferențiat;
- metode active: jocul didactic, rebusul, instruirea programată (lecții în programul Power Point), metoda Sinelg, diagrama Venn, etc
- metode multisenzoriale: metoda aprecierii pozitive.

MIJLOACELE de învățare constituie o componentă principală a procesului de învățământ pentru elevii cu CES, sunt considerate auxiliare pedagogice și se împart în materiale didactice și mijloace tehnice (calculatorul).

Materialele didactice folosite în predarea-învățarea-evaluarea elevilor cu cerințe educaționale speciale sunt:

- materiale informativ–demonstrative: insectare, atlase zoologice, planșe, filmulețe etc;
- materiale pentru formarea și exersarea deprinderilor: microscop, lamele, preparate fixe și proaspete, etc.;
- materiale de evaluare a rezultatelor învățării: tipuri de teste, portofoliul, etc.

IV. Competenţe de învăţare

La sfârşitul studierii disciplinei, elevii vor dovedi următoarele achiziţii şi deprinderi:

COMPETENȚE GENERALE	COMPETENȚE DE ÎNVĂȚARE
1. Explorarea sistemelor biologice, a proceselor și a fenomenelor cu instrumente și metode științifice	C1. Utilizează diverse surse de informare (albume, atlas, planșe, reviste, filme documentare etc.). C2. Realizează observați/experiențe simple, respectând pași unui algoritm de lucru (fișe date).
2. Comunicarea adecvată în diferite contexte științifice și sociale	C1. Recunoaște organele și sistemele de organe din corpul uman și cunoaște funcțiile acestora C2. Folosește instrumentele, substanțele și aparatura de laborator.
3. Rezolvarea unor situații problemă din lumea vie pe baza gândirii logice și a creativității.	C1.Realizează ,pe baza unor imagini/materiale biologice proaspete sau naturalizate, desene, machete ale unor organe .
4. Manifestarea unui stil de viață sănătos într-un mediu natural propice vieții	C1. Enumeră boli ale unor sisteme din corp. C2. Realizează predicții despre starea de sănătate a organismului uman în condiții de suprasolicitare fizică, consum de alcool, țigări.

V. Evaluarea se va face prin :

- chestionare orală
- itemi de evaluare diferiți, concentrați pe desene și imagini;
- fișe de lucru adaptate;
- tema pentru acasă;
- portofoliul elevului

PROGRAM DE INTERVENȚIE PERSONALIZAT

CAZAN ELENA-LELIANA
CENTRUL ȘCOLAR PENTRU EDUCAȚIE INCLUZIVĂ TG-JIU

Numele şi prenumele beneficiarului: N.G.

Data şi locul naşterii: 24.06.2006 Tg-Jiu, Gorj.

Şcoala / instituţia: CSEI Tg-Jiu

Echipa de lucru: profesor psihopedagogie specială Cazan Elena-Leliana, profesor logoped C.D., profesor psihodiagnoză P.A..

Problemele cu care se confruntă copilul:

- Tulburare din spectru autist, tulburare a achiziției limbajului expresiv, tulburare a achiziției limbajului receptiv, dislalie polimorfă, tulburare hiperkinetică, .Întârziere severă în dezvoltarea mintală (QI=24) cu tulburări de comportament,

Profilul:

- Stare generală bună, răspunde la comenzi simple;
- Plâns exagerat încă din perioada de sugar;

Locuieşte într-o casă proprietate personală împreună cu bunica paternă în satul Urechești . Locuința este alcătuită din două camere, o bucătărie și o baie unde locuiesc cei patru membrii ai familiei. Familia are condiții materiale și economice satisfăcătoare.

Evaluare inițială-Portage

Vc-7,25 ani

V.M. = 1,1 ani

Evaluare CARS : Autism sever

Socializare

- Realizează contact vizual sporadic cu adulţii din jur;
- Nu răspunde la nume realizând contact vizual;
- Acceptă absenţa părinţilor;
- Îmbrăţişează persoane familiare uneori;
- Nu respectă reguli minime (imitaţie) în jocuri conduse de adult;
- Este atras de muzică şi lumini;
- Manifestă aderenţă slabă în cooperarea prin joc;

- Persistență în jocurile de lumini și scuturat obiecte;
Joc: - este atras spontan de jucării sonore şi luminoase;
- interacționează în jocuri inițiate de adult;
Limbaj
- vocalizează spontan în timp ce se joacă; ;
- vocabularul este sărac;
-prezintă stereotipii verbale (silabe înșirate fără o logică sau sens);
-repetă sunete și cuvinte la cerere.
Autoservire
- manifestă autonomie în comunicarea majorităţii dorinţelor;
La masa:
- poate mânca independent cu lingura /furculița la masă;
- semnalizează spontan adultului în nici un fel faptul că îi este foame;
La baie: - are nevoie de ajutor , nu se spală pe dinți;
Îmbrăcat/dezbrăcat: - nu are nevoie de ajutor pentru a se îmbrăca /dezbrăca, însă nu se încalță și nici nu se descalță singur;
Pericole: - nu se poate feri de pericole ;
- are nevoie să fie însoţit de fiecare dată când iese din casă;
Cogniţie stadiul senzorio-motor
- uneori reușește să asocieze obiecte unu-la-unu;
- duce la bun sfârșit activitățile școlare , doar dacă este recompensat cu dulciuri;
- poate recunoaşte culorile de bază;
Motricitate
Grosieră: - merge şi aleargă independent;
- nu poate sări peste obstacole;
- aleargă cu coordonarea mişcărilor braţelor;
- nu poate pedala pe tricicletă;
Fină:
- poate apuca creionul corect;
- nu poate executa mişcări de înşurubare/desşurubare;
- nu poate tăia cu foarfeca;
- nu poate modela plastilină independent;
Comportamente autostimulative şi stereotipe:
- se uită la lumini, răs/plâns necontrolat.

Obiective pe termen mediu

***Socializare* :**
-să interacționeze cu cei din jur;
Limbaj receptiv: să înţeleagă instrucţiuni simple;
Limbaj expresiv: să semnalizeze nevoile pe care le are;

La baie: să-și facă baie singur, să facă singur igiena orală;

Cogniţie:

-Obiecte de toaletă, obiecte din mediul ambiant, desen simplu, percepţia sinelui, sunete.

Socializare

- Stabilizarea contactului vizual și creșterea duratei acestuia;
- Programe ce vizează dobândirea unor comportamente elementare pentru: cooperarea cu adultul la unele activităţi, dezvoltarea abilităţilor de participare la lecţii prin realizarea unor comenzi simple de tipul “Stai jos“ , “Ridică-te“ , “Vino aici” ,”Uita-te la mine”:
- Dezvoltarea abilităţilor de joc independent cu jucării şi diversificarea jocurilor;
- Încurajarea jocului cu alţi copii în medii cât mai diferite;

Cogniţie :

Potrivirea

Să înveţe să potrivească, să asocieze obiecte asemănătoare, forme geometrice, culori; imagini;

Imitaţie

Imitaţie corporală - imitaţie de gesturi şi mişcări simple, în acţiuni de unu-la-unu, faţă în faţă;

- imitaţie: mişcări şi acţiuni cu obiecte;

Imitaţie de construcţie - să poată imita construcţii din ce în ce mai complexe din cuburi sau Lego;

Denumiri receptiv/expresiv.

Categorii de denumiri:

Receptiv: “Arată... roşu”, ,,Arată mărul roșu”, ,,Arată cubul roșu”

Expresiv: “Ce este?”, *obiecte noi, culori, forme*;

- *persoane*
- imagini ale persoanelor cunoscute, la început se pot folosi poze individuale şi apoi de grup (dacă este cazul);
- *acţiuni*

-imagini cu persoane care îndeplinesc diferite acţiuni,

Colorat/desen

- Să înveţe să coloreze, să umple interiorul unei imagini simple;
- Să înveţe să puncteze cu degetul, cu pensula, cu creionul;

Alte exerciţii

-Să înveţe să discrimineze sunetele produse de o gamă cât mai largă de obiecte şi să localizeze sunetele prin căutarea obiectului-sursă şi aducerea acestuia la adult;

-Să răspundă la o arie largă de solicitări verbale simple;

Obiective	Conţinuturi	Metode şi mijloace de realizare	Perioada de intervenţie	Criterii minimale de apreciere a progreselor	Metode şi instrumente de evaluare
Stimularea limbajului expresiv şi a capacităţii de a se exprima prin intermediul semnalelor sonore. Reducerea reacţiilor de hiperactivitate, impulsivitate şi a comportamen telor stereotipe. Îmbunătăţirea deficitului senzorial. Creştrea gradului de adaptabilitate social.	Exerciţii de executare a comenzilor simple; Exerciţii de sortare; Exerciţii de semnalizare a nevoilor personale; Exerciţii de stimulare multisenzorială. Joc cu cremă sau spumă de ras pe masă. Dans. Jocul sunetelor . Sărituri peste diverse obiecte . Diversificarea activităţilor sociale în care este implicat.	Imitaţia Observaţia Modelarea Jocuri Incastre CD educaţional Jetoane Jucării Creme Spume Baticuri de mătase Participare la activităţi de grup, la jocuri în parc.	6luni 6 luni 6 luni	Nivel minimal: -să manifeste interes pentru a-şi exprima nevoile . Nivel superior: - să exprime -nevoile pe care le are. Nivel minimal: -reducerea reactivităţii la 2-3 manifestări zilnic. Nivel superior: -reducerea activităţii la 2-3 manifestări pe săptămână. Nivel minimal: -participarea la cel puţin o activitate socială. Nivel superior: -participarea la 4-5 activităţi de grup.	Obsevarea sistematică a activităţii şi comportamen tului elevilor Aprecirea verbală Feedback constructiv Portage Scala REEL

Recomandări:

- colaborarea cu profesorii clasei, profesorul diriginte, părinţi;
- stimularea pozitivă, întărirea motivaţiei şi a încrederii în propriile forţe, precum şi reluarea unor anumite activităţi în vederea consolidării achiziţiilor dobândite;
- exersarea limbajului receptiv și expresiv.

PLAN DE ACȚIUNE PENTRU INTEGRAREA COPIILOR CU DIZABILITĂȚI

STAN DANIELA

ANGHEL FLORINA-NICOLETA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „EROILOR" LIPĂNEȘTI

Școala pentru diversitate pune în centrul atenției sale persoana umană ca ființă originală, unică și irepetabilă, accentuând ideea că în fiecare societate există persoane diferite, grupuri diferite, motivații, rațiuni și puncte de vedere diferite.

Conform principiilor drepturilor omului, fiecare copil, indiferent de apartenenţa sa sau de nivelul de dezvoltare a capacităţilor sale, are dreptul la o educaţie de bună calitate, care să conducă în cea mai mare măsură la dezvoltarea capacităţilor sale cognitive şi de integrare socială.

Şcoala incluzivă ridică învăţarea la rang de principiu general şi presupune înainte de orice acceptarea faptului ca orice copil poate învața. Fiecare participant învaţă şi se dezvoltă prin faptul că interacţionează cu ceilalţi.

În perspectiva şcolii incluzive înţeleasă ca şcoală care se deschide flexibil tuturor copiilor, dificultăţiile de învăţare sunt considerate probleme normale în activitatea didactică. Rezolvarea lor este un prilej şi o provocare pentru profesori, elevi. Având în vedere că existența copiilor cu CES este o realitate permanentă, școala trebuie să se adapteze și să ofere un mediu de învățare incluziv în care toți copiii să aibă posibilitatea să se dezvolte.

IDEI DE ACTIVITĂȚI <u>PENTRU ELEVII</u> CU DIZABILITĂȚI:

- Asigurarea unui mediu favorabil învățării;
- Folosirea unor jocuri didactice pentru socializare și integrare în colectiv;
- Vizionarea unor filmulețe educative, povești terapeutice potrivite vârstei și dizabilității elevilor;
- Alocarea de timp suficient pentru rezolvarea sarcinilor de învățare;
- Implicarea colegilor de clasă în acordarea ajutorului de care are nevoie colegul cu dizabilități;
- Poziția în bancă să fie cât mai aproape de tablă, alături de un coleg binevoitor și empatic;

STRATEGIILE DE ÎNVĂȚARE diferentiate:

- Întrebări de control, pentru a verifica nivelul înţelegerii conţinuturilor şi pentru a interveni cu noi explicaţii atunci când se impune acest lucru;
- Jocul didactic- implică participarea activă a elevilor, constituind şi un mijloc de socializare şi interrelaţionare cu colegii din jur;

- Alte metode active participative: exerciţiul, cubul, ciorchinele, turul galeriei etc. adaptate nevoilor acestor elevi cu dizabilități;
- Învăţarea prin cooperare - elevii se ajută unii pe alţii, în perechi sau echipă pentru a duce la bun sfârşit o sarcină a grupului.

RESURSE:

• planșe tematice cu desene, scheme;
• material didactic specific și ușor de manipulat de către copii- alfabetar magnetic, bile, creioane, cretă colorată;
• mijloacele audio-vizuale (în cazul elevilor cu ADHD si autism, au o influență pozitivă- calculator, videoproiector, tabletă, CD-uri etc.);
• fișe de recapitulare simplificate;

EVALUARE:

• observarea sistematică a comportamentului;
• aprecieri verbale;
• grile de observare a comportamentului, a progresului;
• fișe de constatare a activităților desfășurate;
• fișele de evaluare cu indicații;
• evaluarea prin metoda proiectului;

IDEI DE ACTIVITĂȚI <u>PENTRU PĂRINȚII ELEVILOR</u> CU DIZABILITĂȚI:

- Consultări permanente cu părinții elevului în vederea stabilirii unui plan comun de acțiune și a cunoașterii mai bune a elevului (protocolul de colaborare Școală- Familie);
- Activități comune cu invitați de specialitate - psihologi, profesori de sprijin, consilieri școlari;
- Activități comune părinți - elevi- cadre didactice: „*Două mâîni dibace", excursii, vizite, serbări, jocuri sportive, expoziții, șezători, activități ecologice.*
- Lectorate despre integrarea copiilor cu CES, toleranță, tipuri de temperament.
- Implicarea în proiecte care să elimine/diminueze acțiunile de bullying.

STRATEGII DE ÎNVĂȚARE:

- Ședințe inviduale, la nivelul clasei sau al școlii.
- Dezbateri, lectorate, mese rotunde, expoziții.

RESURSE:

- Filmulețe/ ppt-uri tematice
- Umane: medici de specialitate, psihologi, logopezi, consilieri școlari, profesori de sprijin
- Pliante/reviste/documente informative
- Manuale digitale și alte resurse informatizate

EVALUARE:

• Observarea sistematică
• Chestionare
• Fișă de urmărire a dezvoltării relaționale în familie, care va fi confruntată cu fișa de la școală

- Portofolii cu produsele activităților

IDEI DE ACTIVITĂȚI <u>PENTRU CADRELE DIDACTICE</u> CARE LUCREAZĂ CU ELEVI CU DIZABILITĂȚI:

- Abordarea pozitivă a comportamentului copiilor;
- Legătura permanentă cu profesorul diriginte, care trebuie să prezinte cazul în consiliul clasei, al părinților și să propună strategiile de predare, evaluare, de dezvoltare ale copilului, să arate colegilor rezultatele diagnosticului de specialitate și recomandările acestuia, să propună realizarea de programe adaptate, pentru ca elevul să aibă acces la un program didactic diferit, necesar posibilităților lui.
- Colaborarea cu profesorul de sprijin/consilierul școlar (pentru realizarea PIP sau PSI);
- Observarea directă a copilului și discuții cu părinții, pentru cunoașterea competențelor reale ale elevului, pentru a depista tipul de inteligență care primează, modul de învățare, aspecte care îl motivează în viața de zi cu zi.
- Plan de intervenție personalizat comun cu profesorii care predau la clasă în funcție de curriculum adaptat realizat de cadrul didactic pentru predarea, învăţarea, evaluarea diferenţiată , prin: conținuturi adaptate, atât calitativ cât și cantitativ; selectarea obiectivelor şi derularea unor programe de recuperare şi remediere şcolară; adaptarea activităților didactice având în vederea mărimea și gradul de dificultate al sarcinii; metodele de predare învăţare prin cooperare, metode activ-participative, jocul didactic; materialul didactic adaptat, de nivel ușor; timpul de lucru alocat; nivelul de sprijin (sprijin suplimentar prin cadre didactice de sprijin); adaptarea procesului de evaluare, având ca finalitate dezvoltarea unor capacitaţi individuale ce se pot exprima prin diverse proiecte şi produse (scrise, orale, vizuale, kinestezice).
- Participarea la simpozioane/conferințe/cursuri de formare vizând integrarea copiilor cu CES;
- Ateliere de lucru/mese rotunde în cadrul comisiei metodice, cercurilor pedagogice;
- Activităţi frontale, sau individuale, cu sarcini de lucru care să ţină seama de dificultăţile lor.
- Sarcinile de lucru trebuie să fie în concordanţă cu însuşirile de personalitate, implicând efort fizic și psihic diferențiat, prin activități comune părinți- profesori-elevi: jocuri sportive, expoziții, șezători, activități ecologice, serbări școlare)
- Mese rotunde, work-shop-uri
- Interasistențe.

STRATEGIILE DE ÎNVĂȚARE:

- Metodele expozitive (povestirea, expunerea, explicaţia, descrierea);
- Metoda demonstraţiei ajută elevii cu dizabilităţi să înţeleagă elementele de bază ale unui fenomen sau proces;
- Învăţarea prin cooperare - permite evaluarea frecventă a performanţei fiecărui elev care trebuie să ofere un răspuns în nume personal sau în numele grupului;

- Jocul - jocuri didactice;
- Activităţi extracurriculare– excursii, vizite, drumeții etc.
- Concursurile cu tematică diferită (sportive, artistice, pe discipline de studiu etc.) dezvoltă la elevii cu CES, spiritul de competiţie, de echipă, încrederea în forţele proprii, îi mobilizează la cooperare.

RESURSE:

- Pliante/reviste/afișe informative
- Tehnologii informatizate
- Fișe de lucru adaptate
- Jocuri (alfabetar magnet), software educativ (manuale digitale)

EVALUARE :

- Proiecte, portofolii
- jurnal reflexiv
- albume
- fișe/grile de constatare a activităților desfășurate cu elevii
- fișele de evaluare a rolurilor și responsabilităților asumate.

Bibliografie

1. Alois, Gherguț, 2016, Educția incluzivă și pedagogia diversității, Editura Polirom.
2. Alios, Gherguț, 2001, Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale, Editura Polirom.
3. Oprea Crenguta, 2006, Strategii didactice interactive – repere teoretice și practice, Editura Didactică și Pedagogică.

PROIECT DE ACTIVITATE

TUFENESCU ANDREEA MARIA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT COZIA

Grupa: Mare
Tema anual: „Când,cum și de ce se întâmplă?”
Proiect tematic: „Frunze colorate de vânt purtate”
Tema săptămânii: „Fructe parfumate”
Domeniul experențial: Limbă și comunicare
Tema activității: „Povestea unui măr roșu”
Formă de realizare: Lectură după imagini
Tipul lecției: predare

DOMENII DE DEZVOLTARE:
D. DEZVOLTAREA LIMBAJULUI, A COMUNICARII SI A PREMISELOR CITIRII SI SCRIERII

DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRII:
1. *Mesaje orale în contexte de comunicare cunoscute*
2. *Mesaje orale în diverse situaţii de comunicare*
3. *Ascultarea activă a mesajului pentru înțelegerea și receptarea lui (comunicare receptivă)*

EXEMPLE DE COMPORTAMENTE:
1.1. Exersează, cu sprijin, ascultarea activă a unui mesaj, în vederea înțelegerii și receptării lui (comunicare receptivă)
1.2. Demonstrează înțelegerea unui mesaj oral, ca urmare a valorificării ideilor, emoțiilor, semnificațiilor etc. (comunicare expresivă)
2.1. Demonstrează capacitate de comunicare clară a unor idei, nevoi, curiozități, acțiuni, emoții proprii (comunicare expresivă)
2.2. Respectă regulile de exprimare corectă, în diferite contexte de comunicare
2.3. Demonstrează extinderea progresivă a vocabularului
1.2. Înțeleg mesaje simple
1.3. Participă la activitățile de grup și la activitățile de joc în calitate de auditor

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:
- ❑ Să numească aspecte ale anotimpului toamna
- ❑ Să numească fructele de toamnă prezentate
- ❑ Să audieze cu atenție povestea relatată
- ❑ Să verbalizeze posibile situații/întâmplări din poveste
- ❑ Să redea întâmplările în ordinea desfășurării lor
- ❑ Să lipească pe foaie imaginile cu acțiunile din poveste în ordinea derulării lor
- ❑ Să colaboreze cu coechipierii pentru rezolvarea corectă a sarcinilor

STRATEGII DIDACTICE:

-METODE ȘI PROCEDEE: șorțul povestitor, lectura după imagini, conversația, explicația, problematizarea, joc online, competiția

-MIJLOACE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: șorț fermecat, ecusoane, imagini decupate din poveste, planșă și jetoane cu imagini din poveste (cum se transformă o sămânță în fruct), lipici, mere decupate din carton

FORMA DE ORGANIZARE: frontal, pe grupe, individual.

DURATA: 30-35 minute

BIBLIOGRAFIE:

1. Curriculum pentru educatie timpurie, 2019;
2. Suport didactic pentru aplicarea curriculumului pentru educaţia timpurie, *Nivel II*.
3. L. Ezechil, M.P. Lăzărescu- „Laborator preșcolar”, editura V&I Integral, București, 2002;
4. Ileana Hanganu, Cireșica Raclaru – „Jocuri pentru preșcolari- culegere”, Editura Aramis, 2005;
5. M. Taiban, M. Petre, V. Nistor, A. Berescu – „Jocuri didactice pentru grădinițele de copii”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1976.

Componența grupei: 20 copii cu dezvoltare tipică, 1 copil integrat

Descrierea copilului cu CES: S.A: tulburare cu elemente din spectrul autist;

Obiectiv specific deficiență mintală:

-Ascultarea şi înţelegerea mesajelor orale scurte exprimate de cadrul didactic;

-Utilizarea în comunicare a modelelor de exprimare nonverbală (mimică, gesturi);

Cantitate Identificarea fructului din poveste Să verbalizeze o singură întâmplare din poveste	**Timp** Timpul de implicare a copilului în activitate va fi mai scurt, în limita capacității de concentrare;	**Nivel de suport** Colorarea imaginii din poveste împreună cu educatoarea;
Input Imaginile din poveste vor fi așezate de restul echipei din care face parte și copilul cu CES, pe coală în ordine cronologică;	**Dificultate** După aranjarea în ordine cronologică a imaginilor poveștii, copilul va alege imaginea de ansamblu a poveștii;	**Output** Copilul va trebui să arate colegilor imaginea de ansamblu a poveștii;
Participare	**Obiective alternative** Copilul va colora în timp ce ceilalți copii modifică finalul poveștilor;	**Curriculum substitut (functional)** Programa adaptată pentru *Limbă și comunicare*

MOMENTELE LECȚIEI	CONȚINUT ȘTIINȚIFIC	RESURSE MATERIALE	METODE ȘI PROCEDEE	STRATEGII DE EVALUARE
1.MOMENT ORGANIZATORIC	Copiii își aleg un ecuson de pus în piept (struguri, pere, nuci), apoi se așază pe podea, în semicerc, pregătiți pentru activitate. În centrul lor se află educatoarea.	ecusoane	conversația	Observarea comportamen-tului copiilor
2.CAPTAREA ATENȚIEI	Zâna Toamna le-a trimis copiilor un șorț fermecat, cu ajutorul căruia educatoarea le va spune o poveste.	Șorț fermecat	conversația	Observarea comportamen-tului copiilor
3.ANUNȚAREA TEMEI ȘI A OBIECTIVELOR	Educatoarea îi anunță pe copii că astăzi vor afla ”Povestea unui măr roșu”, cum dintr-o sămânță mica se naște un măr gustos.		conversația	Observarea comportamen-tului copiilor
4.REACTUALIZA-REA CUNOȘTINȚELOR	Pentru reactualizarea cunoștințelor se folosește un joc online https://educatieinteractiva.md/cursa-cai/10184	calculator	Jocul online	Observarea capacității de înțelegere
5.DIRIJAREA ÎNVĂȚĂRII	Și... începe povestea... A fost odată ca niciodată o prințesă care trăia fericită în căsuța ei cu grădină. Zilele erau frumoase și călduroase, cu soare strălucitor pe cer și adesea câte un nor. Grădina era plină de iarbă verde și crudă. Într-o zi, după o lungă perioadă de timp în care fusese frig și prințesa nu mai ieșise afară, observă că în grădină crescuse un pom, care mai era și plin de flori și frunze. Prințesa începu să cânte cântecelul ”Copăcelul din grădină”. Timpul trecea și pomul era din ce în ce mai frumos. Vremea se încălzi mai tare și în pom apărură fructe, mere. Când vântul începu să bată și vremea se răci puțin, frunzele pomului începură să se coloreze și să cadă, iar merele deveniră mai roșii, mai colorate și numai bune de mâncat. Rămasă doar cu un măr și cu amintirea pomului încărcat, prințesa rupse fructul și în interiorul acestuia descoperi o sămânță. Se miră o clipă, apoi, punându-și capul în palme, se gândi ce să facă mai departe. Deodată, îi veni o idee. Luă sămânța, săpă o groapă în pământ, o așeză acolo, o acoperi cu pământ și turnă puțină apă peste ea. Soarele tocmai își făcuse apariția pe cer și trimise o rază caldă	Imagini din poveste șorț fermecat	Lectură după imagini Șorțul povestitor	Observarea comportamen-tului copiilor

	către sămânța proaspăt plantată. Veni și zăpada într-un final, iar pomul rămase aproape gol, și de frunze, și de mere. Doar câteva rătăcite mai aninau de crengile sale sărace, ca o amintire a bogăției trecute. Din sămânța plantată răsări negreșit un firișor de pomișor firav, cu două frunzulițe, care apoi crescu și, încet-încet, cu soare, apă și multă iubire, ajunse pomul de altădată din grădina prințesei.			
6.Fixarea cunoștințelor	Se adresează copiilor întrebări referitoare la poveste, apoi li se cere să schimbe ei cursul poveștii. Copilul cu CES va răspunde la o singură întrebare, și anume despre ce fruct este vorba în poveste. Apoi va povesti o singură întâmplare din poveste.		conversația	Observarea comportamen-tului copiilor
6. EVALUAREA	Copiii se împart în trei echipe, după ecusoanele din piept-(echipa strugurilor, a perelor și a nucilor)- și se așază la măsuțe. Fiecare echipă va primi o planșă cu 7 pătrățele numerotate de la 1 la 7 și 7 jetoane cu etapele transformării unei semințe de măr în pom, cu fructe gata de cules. Sarcina lor este aceea de a așeza jetoanele în ordinea desfășurării evenimentelor, în colaborare, în așa fel încât să respecte etapele prezentate în poveste. Echipa câștigătoare va fi declarată în urma verificării corectitudinii sarcinii. Copilul cu CES rezolvă sarcina împreună cu colegii din echipă.	Planșă Imagini din poveste lipici	competiția	Observarea comportamen-tului copiilor
7.ÎNCHEIEREA ACTIVITĂȚII	Copiii vor fi apreciați pentru munca depusă și recompensați prin mere din carton pe care își vor desena starea de spirit pe care le-a declanșat-o această activitate.	mere decupate din carton		Observarea comportamen-tului copiilor

PLAN DE INTERVENȚIE PERSONALIZATĂ
pentru elev cu tulburări de învățare certificat de directorul unității de învățământ

TRĂNECI DANIELA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ UDREȘTI, DĂNICEI, VÂLCEA

NUMELE ȘI PRENUMELE COPILULUI:
DATA NAȘTERII:
DOMICILIUL:
INSTITUȚIA DE ÎNVĂȚĂMÂNT:
CLASA:
PERIOADA DE INTERVENȚIE:
INIȚIATORUL PROGRAMULUI:

Elevul a beneficiat de plan de intervenție și în anii precedenți. Din cauza problemelor cu care se confruntă, acesta a mers la școală mai tîrziu. Elevul este orfan, este în grija bunicii și încă de la început i-am recomandat să îi facă certicicat de orientare școlară.

PROBLEME CU CARE SE CONFRUNTĂ COPILUL:

Din punct de vedere psihopedagogic : întârziere în apariția și dezvoltarea limbajului și a comunicării orale, stări de discordanță afectiv relațională, neadaptabilitate la cerințele programei pentru învățământul primar.

Sursa-evaluarea inițială: probele curriculare aplicate, convorbiri individuale și în grup, observația spontană și dirijată.

REZULTATELE EVALUĂRII INIȚIALE:

Instrumente folosite în evaluare : probe curriculare, convorbiri individuale și în grup, observația spontană și dirijată, conversații cu copilul în diferite situații.

- limbaj și comunicare: posibilități de exprimare reduse, tulburări de pronunție-dislalie (sigmatism, rotacism), funcțională periferică-dificultăți de analiză și sinteză fonematică, vocabular sărac.
- matematic: nu cunoaște culorile și de aici rezultă și imposibilitatea de a forma grupe după criteriul culorii, nu înțelege noțiunea de număr, nu are formată deprinderea de a număra în concentrul 0-10.
- Deprinderile de igienă personală și de păstrare a sănătății sunt parțial dezvoltate: nu știe să folosească corect apa, săpunul, nu știe să mănânce ordonat, nu știe să se îmbrace singur, are mereu nevoie de ajutor.
- Conduite și atitudini sociale dominate de imaturitate afectivă și stări contradictorii (stări de veselie sau de tristețe fără motiv). Nu relaționează cu colegii, iar problemele de limbă și comunicare contribuie mult la starea sa de izolare.
- Prezintă posibilități reduse pentru dezvoltarea atitudinilor de relaționare pozitivă în grup, uneori dorește să se joace cu ceilalți copii, să li se alăture la joacă, dar nu știe cum să procedeze.

TIPUL DE PROGRAM PROPUS: Plan de intervenție personalizată

PRIORITĂŢI

Domeniul de interventie:

- limbaj și comunicare,
- autonomie socială

Comportamente vizate:

I.Domeniul limbă şi comunicare:

- Formarea abilităților de întelegere a limbajului
- Dezvoltarea auzului fonematic;
- Dezvoltarea capacității de a verbaliza întâmplările trăite și cunoștințele însușite,
- Activizarea și îmbogățirea vocabularului ;
- Formarea capacității de a formula propoziții simple.

II . Domeniul autonomie socială:

Formarea deprinderilor de autonomie socială prin :

- Participarea activă la jocurile și activitățile clasei;
- Respectarea regulilor și normelor de comportare corectă în grup, în situații diferite (sala de grupă,curte,parc,excursii,evenimente)

EVALUAREA PERIODICĂ:

Obiective realizate:

- să recunoască obiecte care nu sunt prezente când este descrisă funcţia lor;
- să identifice obiectul diferit dintr-o grupă de mai multe obiecte identice;
- să imite sunete din mediu, onomatopee;
- să imite prin propria voce intonaţia vocii altora;
- să numească obiecte, acţiuni sau locuri.

Dificultăţi întâmpinate:

- prezenţa unor tulburări de pronunţie**;** decalaj între limbajul expresiv şi cel receptiv;
- slabă percepţie a obiectelor din mediul înconjurător; slabă coordonare oculo-motorie;
- dificultăţi în organizarea conduitelor, comportamentelor şi a relaţionării în cadrul colectivului de copii.

Metode cu impact ridicat:

- Pozitiv: jocul
- Negativ: munca independentă

Revizuirea programului de intervenţie: Se vor alege din comportamentele propuse, cele care au fost atinse şi se vor elimina, iar cele care au fost realizate parţial se vor relua, folosind şi alte mijloace de realizare.

Recomandări particulare: Se recomandă exerciţii compensatorii în afara programului şi în familie.

Întocmit,

Prof. înv. Primar.Trăneci Daniela

RAPORT DE PROGRES ȘCOLAR AL ELEVULUI CU CES
(anexă la Planul de Intervenție Personalizat)

PRICOPI LILIANA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „IOAN CERNAT" HAVÂRNA

Numele și prenumele preșcolarului; **G.M.I.**

DATA NASTERII:17.11.20xx

Certificat de orientare școlară nr

Priorități pentru anul școlar 2020-2021

- Formarea abilităților de comunicare și socializare,
- Dezvoltarea exprimării orale, înțelegerea și utilizarea corectă a mesajelor;
- Dezvoltarea capacităților de joc;
- Dezvoltarea capacităților interacționare;
- Participarea la activități de grup

Evaluare finală (în funcție de obiectivele stabilite în PIP și criteriile minimale de apreciere a progreselor)

Domenii	*Criterii minimale de apreciere a progreselor(din PIP)*	*Obiectiv atins la nivel maxim/ competență dezvoltată*	*Obiectiv atins la nivel mediu/ Competență în dezvoltare*	*Obiectiv atins la nivel minim /necesită sprijin în continuare /revizuirea PIP*	*Obiectiv neatins/ necesită sprijin în continuare/ revizuirea PIP/recomandări*
Domeniul cognitive DLC	1. Formarea abilităților de înțelegere; 2. Dezvoltarea capacității de a identifica sunetele,cuvinte; 3. Formarea capacității de a alcătui texte scurte pe baza unor imagini sau teme date, 4. Activizarea vocabularului pasiv, 5. Recunoașterea unor povești după imagini;, 6. Dezvoltarea capacității de a citi imagini;		Obiectiv 1 Obiectiv 4 Obiectiv 5	 Obiectiv 2 Obiectiv 3 Obiectiv 6	
DȘ-AM	1. Recunoașterea numerelor naturale1-3 2. Formarea grupelor de obiecte; 3. Recunoașterea formelor geometrice; 4. Folosirea formelor geometrice în jocuri; 5,participă la jocuri matematice		Obiective: 2,,4,5,	Obiectiv 1 Obiectiv 3	
DȘ-CM	1. Dezvoltarea capacității de a citi imagini despre flori, animale, grădiniță; 2. Formarea capacității de a clasifica anumite obiecte după criterii date; 3,Exemplificarea de legume, fructe; 4.Să descrie un animal cunoscut; 5.Să dea exemple de fenomene naturale după imagini date;		Obiective: 1,5	Obiective: 2, 3,,4	
DEC-Ed.Muz	1. Să interpreteze în grup cântecele invățate 2-să folosească gestica în timpul interpretării;		Obiective:,2,	Obiectiv 1	

Ed.plast	1. Dezvoltarea capacității de a folosi instrumentele de lucru; 2. Dezvoltarea capacității de a picta cu degețelul.		Obiective: 1,2,		
DOS	1. Dezvoltarea exprimării ideilor personale vis a vis de anumite comportamente;, 2. Formarea capacității de a formula răspunsuri clare la întrebările adresate,		Obiective: 1,	Obiectiv 2	
DOS	1.Formarea și dezvoltarea abilitătilor de lucru cu materiale diverse: să mototolească, să răsucească, să lipească; 2. Formarea abilităților de înțelegere a pașilor de urmat, 3. Dezvoltarea abilităților socio-afective în cadrul grupului de elevi,		Obiective:1 3,	Obiectiv 2,	
Domeniul psihomotor	• antrenarea copilului în activități extrașcolare, • antrenarea copilului în activități plăcute pentru a-l stimula • dezvoltarea motricității generale		Obiective 1,2, 3		
Social-afectiv	• dezvoltarea atitudinilor pozitive, a relațiilor interumane, • dezvoltarea trăsăturilor pozitive de personalitate din domeniul afectiv • formarea deprinderilor de muncă individuală, • formarea deprinderilor de muncă în colectiv, • dezvoltarea capacității de exprimare a trăirilor		Obiective 1,2,3,4	Obiectiv 5	
Comunicare şi limbaj	• îmbogățirea, precizarea și activizarea vocabularului, • dezvoltarea limbajului sub aspectele vocabularului, • dezvoltarea comunicării (cuprinzând abilități de ascultare, comunicare orală , verbală si nonverbală, activă şi pasivă)		Obiective, 2	Obiectiv 1, 3	
Autonomie personală	• dezvoltarea autonomiei personale și sociale, • dezvoltarea capacității de orientare și adaptare la mediu, • dezvoltarea atitudinilor pozitive de relaționare în grup.		Obiective: 2,3	Obiectiv 1	

Concluzii

a) Procesul de abilitare şi reabilitare a copilului decurge conform planului, cu/fără soluţii de remediere.

Procesul de abilitare și reabilitare a decurs conform PIP –urilor, realizate de profesorii care predau la clasă.

b) Procesul de abilitare şi reabilitare a copilului întâmpină dificultăţi care necesită revizuirea planului motivat de

.....

c) Este necesară o nouă orientare şcolară şi profesională înainte de expirarea termenului legal, motivată de ……

d) Obiectivele planului au fost atinse în:

- totalitate ☐
- parțial [x]
- -nu au fost atinse în termenul propus ☐

e)Obiectivele planului au fost atinse

- în termenul propus [x]
- înainte de termenul propus. ☐

f) Progresul realizat (comparativ cu obiectivele PIP si criteriile minime de progres).este de nivel minim ☐

mediu [x]

maxim ☐

Nu se înregistrează progres, copilul stagnează la nivelul evaluării inițiale; ☐

Se înregistrează progres [x]

Recomandări

a) Menţinerea planului de intervenție personalizat

- Cu certitudine are nevoie de PIP la toate obiectele și anii viitori

b) Reluarea demersurilor de reevaluare complexă, conform termenului legal .....

Alte recomandări:

1.Menținere în școala de masă cu/fără curriculum adaptată

- Să urmeze alături de colegii săi, față de care e atașat cursurile de învățământ de masă

2.Acordare profesor de sprijin…**nu**……..

3.Orientarea în învățământ special…**nu**……

Întocmit de :

Profesor,

LILIANA PRICOPI

STRATEGII DE SPRIJIN PENTRU ÎNVĂȚARE ÎN CAZUL COPIILOR CU CES

SEUTE MARIA-ADRIANA

SZABÓ EMŐKE

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1-BOGHIȘ, SĂLAJ - ROMÂNIA

În grădiniță, copilul cu tulburări de comportament aparține de obicei grupului de copii slabi sau indisciplinați, el încălcând deseori regulamentul.Din asemenea motive, copilul cu tulburări de comportament se simte respins de către mediul școlar(educatori, colegi). Ca urmare, acest tip de copil intră în relații cu alte persoane marginalizate, intră în grupuri subculturale și trăiește în cadrul acestora tot ceea ce nu-i oferă societatea.

Copiii cu C.E.S. au nevoie de un curriculum planificat diferențiat, de programe de terapie lingvistică, de tratament logopedic specializat, de programe specifice de predare-învățare și evaluare specializate, adaptate abilităților lor de citire, scriere, calcul, de programe terapeutice pentru tulburări motorii. De asemenea vor beneficia de consiliere școlară și vocațională personală și a familiei.

Din punctul de vedere al lui T.Vrășmaș, cerințele speciale ,,desemnează necesitățile educaționale complementare obiectivelor generale ale educației școlare, necesități care solicită o școlarizare adaptată particularităților individuale și/sau caracteristice unei deficiențe(ori tulburări de învățare), precum și o intervenție, prin reabilitare/recuperare corespunzătoare,,.Această sintagmă sugerează renunțarea la împărțirea pe categorii de dizabilități desemnând persoanele, copiii care au anumite probleme speciale în educație.

Persoana cu nevoi speciale poate să fie o persoană cu anumite dizabilități, mai mult sau mai puțin grave. Întâlnim peste tot în jurul nostru oameni cu deficiențe. Ei sunt percepuți diferit, perceperea lor socială nefiind întotdeauna constantă, ea variază de la societate la societate, furnizând semnificații diferite, în funcție de cultura și de valorile promovate.

Din experiențele pe care le-am avut la grupă, cu copiii cu C.E.S. am constatat că stilul de predare trebuie să fie cât mai apropiat de stilul de învățare pentru ca un volum mai mare de informații să fie acumulat în aceeași perioadă de timp. Acest lucru este posibil dacă este cunoscut stilul de învățare al copilului, dacă este făcută o evaluare eficientă care ne permite să știm cum învață copilul, dar și ce și cum este necesar să fie învățat.

La unii copii am observat nevoia de terapie pentru tulburările de limbaj și psihoterapie individuală și de grup pentru sprijinirea integrării pe plan social. De asemenea copiii au nevoie de ajutor suplimentar din partea noastră și a colegilor lor, fiind nevoie să primească sarnici simplificate.

Ca puncte cheie în desfășurarea unei cât mai bune activități, profesorul de sprijin si educatoarea trebuie sa țină cont de urmatoarele:

- diferențierea ar trebui să fie o practică incluzivă obișnuită în activitatea la grupă;
- copiii învață în ritmuri diferite, nu toți copiii învață la fel;
- se așteaptă din partea cadrelor didactice să-i dea fiecărui elev șansa de a-și atinge potențialul maxim;
-diferențierea înseamnă să organizezi învațarea în pași și nivele diferite de realizare la nivelul grupei;
-curriculum-ul permite aplicarea diferitelor metode de predare si instruirea la diferite niveluri;
-diferentierea presupune activități de un nivel elementar si mai simple;

Sunt multe modalități prin care un cadru didactic poate fi de ajutor. Iată câteva sugestii:
-ajutați copilul să se integreze în grup, încercati să-l includeți în toate activitățile de la grupă.
-verificați constant dacă copilul ascultă sau înțelege și nu vă fie teamă să repetați ce ați spus, dacă aveți impresia că nu s-a inteles din prima.

-când vă adresați unui grup, asigurati-vă că vă bucurați de atenția copilului, mai ales copiii de vârstă mică pot să nu-și dea seama că sunt subiectul mesajului, așa că va fi poate nevoie să îi strigați pe nume sau să vă adresați prima oară lor și apoi întregii grupe.
-nu admonestați un copil nervos sau supărat contrazicându-l sau ridicând vocea. Folosiți un ton al vocii calm, neutru.

-prioritatea numărul unu este să aveți RĂBDARE.

Exemple de activități desfășurate cu copiii cu C.E.S.

-joc de dezvoltare cognitivă: ,,Jack și vrejul de fasole,,

-copiii vor avea ca sarcină de lucru să pună din săculeț, pe frunze, atâtea boabe cât indică cifra.

-joc de dezvoltare cognitivă și a motricității fine: ,,Pădurea cu surprize,,

-copiii vor avea ca sarcină de joc, să desfacă cutiile de cadouri, găsite în pădurea de brazi

și să denumească jucăriile de pe jetoane.

UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Școala Gimnazială Nr.1 Boghiș

CABINET DE ASISTENȚĂ PSIHOPEDAGOGICĂ

PROFESOR CONSILIER ȘCOLAR: Szabo Beata

PROFESORI ÎNV.PREȘC.SEUTE MARIA-ADRIANA/SZABO EMOKE

PLAN DE INTERVENȚIE PERSONALIZAT

Nume/prenume: B.E.

Diagnostic:tulburare de spectru autist,agitație psihomotorie

Sector de referință:

Autonomie personală/comportament cognitiv/comportament social

Evaluarea:se realizează prin observații directe, sistematice ale copilului singur sau în interacțiune cu alți copii.

Concluzii/Observații:

B.E.prezintă o capacitate redusă de a utilize procesele de mijlocire ale atenției, memoriei, din cauza nefundamentării acesteia pe gândire; rigiditatea cauzată de inerția patologică a proceselor nervoase superioare este extinsă, în cazul ei la toate celelalte procese psihice, limbaj și comportament; nu poate achiziționa noțiuni, nu reușește să înțeleagă relațiile dintre ele.

De asemenea, deficitul la nivel de socializare reprezintă o parte importantă a dificultăților copilului.
Este afectată comunicarea; comunică folosind câteva cuvinte si limbajul non-verbal. Comportamentele autostimulative diminuează abilitatea copilului de a răspunde la mediul său de învățare, de aceea ele trebuie folosite doar ca întărire pozitivă. Mâncarea și jocul în aer liber reprezintă pentru ea stimulentele ideale. Gravele probleme de învățare prin observare și imitare duc la dificultăți în relaționare.

Acceptă să colaboreze, astfel se pot realiza activități de învățare sub formă de exerciții- joc, exerciții de manipulare (de jetoane, jucării), de colorare, de rupere și mototolire, de lipire, de indicare de imagini, de organizare a unor jocuri simple de autoservire, de asamblare a jocurilor de construcții, exerciții de mers și alergare, de apucare și prindere, mers în echilibru, orientare în spații familiare. Se vor detalia conținuturile de învățare care se parcurg cu întregul colectiv al clasei, individualizând activitățile de învățare, cu specificația că în momentele în care eleva refuză să execute activitățile propuse, va fi orientată spre activitățile preferate: colorare, îmbinarea jocurilor de construcții.

EVALUARE
COMPORTAMENT RELAȚIONAL ȘI AFECTIV

-pare detașată emoțional, se autoizolează;

-arată puțin sau deloc reacții emoționale diferențiate în funcție de situații variate;

-control limitat al stărilor afective; are o gama redusă de sentimente;

-afectivitatea rămâne elementară;

COMPORTAMENT MOTOR ȘI PSIHOMOTOR

-merge singură; poate urca și coborâ treptele; apucă obiectele, le poate manipula, dar în scopuri stabilite de ea, nu de cadrul didactic;

-dintre alte obiecte, apucă obiectul preferat;

-refuză sau aruncă obiectul care nu-i place;

- coordonare relativ bună a mișcărilor mari;

-lateralitate nestructurată;

-stereotipii

AUTONOMIE PERSONALĂ

-autonomia personală s-a îmbunătățit

-lipsa controlului sfincterian, poartă scutec

COPORTAMENT VERBAL

-înțelege sensul cuvintelor simple ale adultului;

-se străduiește să arate ceea ce dorește

-comunicare non-verbală predominantă

-emite sunete, silabe, cuvinte simple

-înțelege și execută sarcini simple, formulate verbal;

-lipsa intenției de comunicare;

-nu realizează semne pregrafice simple;

NIVELUL DEZVOLTĂRII PSIHICE

CARACTERISTICILE PROCESELOR INTELECTUALE:

-dificultăți majore în orientarea atenției;

-absența activității imaginative (manifestată prin lipsa interesului pentru povestirile cu evenimente imaginare, interpretarea de roluri ale adulților, personaje sau animale imaginare).

COMPORTAMENTE AUTOSTIMULATIVE: COMPORTAMENTE SPECIFICE

AUTISMULUI- TULBURĂRI ACȚIONALE ȘI COMPORTAMENTALE

-studierea excesiv de atentă, introducerea în gura și sugerea obiectelor mici pentru a-și produce o stimulare senzorială; alinierea obiectelor în șiruri, după aceleași criterii;

COMPORTAMENT SOCIAL:

-sensibilă la atenția și afecțiunea persoanelor apropiate;

-acceptă pasiv îmbrățișările;

-nu plânge după atenție;

-nu imită și nu manifestă reciprocitate în activitățile sociale;

-dificultăți în interpretarea gesturilor și expresiilor faciale ale acțiunilor altor persoane.

NEVOIA DE IMUABILITATE ȘI STEREOTIPIILE

-cere constantă în mediu (același loc la masă, același loc la joacă, aceleași activități, același program);
-prezintă modele de joc limitate și rigide, fără varietate și imaginație;

-stereotipii, activități repetitive.

SCOPUL activității complexe desfășurate constă în înlăturarea/ diminuarea dificultăților determinate de dizabilitățile subiectului, în vederea realizării unei pregătiri școlare și socializării la nivelul maxim al posibilităților sale.

Obiective pe termen lung:

- formarea unor abilități de comunicare nonverbală;
- formarea și dezvoltarea interesului de relaționare;
- formarea unor abilități manuale de bază;
- respectarea interdicției și a regulilor impuse în timpul activităților.

Obiective specifice:

-să asculte, să identifice semnale sonore (onomatopee)

-să asculte, să identifice semnale sonore (onomatopee)

Exemple de activități terapeutice:

Exerciții de localizare a zgomotelor – „Unde se aude?”

Exerciții de identificare a zgomotelor- „Cine face așa?”, „Glasul animalelor”

Exerciții de recunoaștere a vocii unor persoane/ personaje din poveste prin indicare; “Cine vorbește acum?” etc

Sitografie: http://www.rasfoiesc.com/educatie/didactica/

Bibliografie:

1. Cozma Adrian – Psihopedagogia comunicării la copii cu dizabilităţi mintale, Editura RAR, Bucureşti, 2008
2. Gherguţ Alois – Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale. Strategii diferenţiate şi incluzive în educaţie, Editura Polorom, Iaşi, 2006

PROGRAM DE INTERVENŢIE PERSONALIZAT

ISAC ANCA IOANA
GPP ”POIENIȚA”, CLUJ-NAPOCA

Perioada: an şcolar 2023-2024
Numele şi prenumele: G-C A.
Data naşterii: 13.05.20xx
Diagnostic: Tulburare hiperkinetică cu deficit de atenție
Întârziere în achiziția limbajului expresiv
Întârziere în achiziția limbajului receptiv
Echipa de intervenţie: Consilier şcolar: Apetrei Ioana Geanina
Educatoare: Isac Anca
Alte persoane implicate în program: părinţii, facilitator

Informaţii despre starea de sănătate: stare de sănătate foarte bună.

Informaţii despre mediul social:
✓ G-C A. (5 ani si 4 luni) provine dintr-o familie organizată cu o situaţie materială bună;
✓ Mediul familial pare unul normal, fără conflicte majore;
✓ Mama se implică activ în instruirea şi educarea copilului: îl duce săptămânal la logoped pentru terapie (G-C A. este diagnosticat cu întârziere în achiziția limbajului expresiv și receptiv), zilnic se interesează de comportamentul şi rezultatele obţinute de G-C A. la grădiniţă
✓ Preșcolarul urmeza si terapie la centrul EIBI și este însoțit la gradiniță zilnic de un facilitator

Informaţii educaţionale:
✓ G-C A. frecventează grădiniţa de la vârsta de 3,8 ani; s-a acomodat relativ uşor la mediul grădiniţei;
✓ În cadrul activităţilor structurate este mai agitat, dar nu pune mari probleme în desfășurarea activităților;
✓ Este uşor de distras de stimuli irelevanţi şi nu reuşeşte să-şi finalizeze sarcinile fără ajutorul d-nelor educatoare, respectiv persoanei de sprijin care îl însoţeşte zilnic;
✓ Relaţia cu colegii de grupă este uneori tensionată datorită impulsivităţii sale şi a abilităţilor sociale şi emoţionale scăzute.

Domenii de intervenţie:
- Relaţional şi comportamental
- Cognitiv
- Socio-afectiv
- Psihomotric

Obiective pe termen lung :
- Diminuarea comportamentului hiperactiv;
- Îmbunătăţirea relaţiilor sociale cu colegii, părinţii, cadrele didactice;
- Îmbunătăţirea capacităţii de concentrare a atenţiei;
- Dezvoltarea abilităţilor cognitive;
- Dezvoltarea abilităţilor emoţionale;
- Dezvoltarea coordonării oculo-motorii;

1. Domeniul de intervenţie: Relaţional şi comportamental

Obiective	**Metode şi mijloace didactice**	**Perioada de timp**	**Metode şi instrumente de evaluare**
Să respecte regulile grupei	- Poveste: „Ami ne învaţă despre reguli” - Discuţii referitoare la regulile grupei, precum şi referitoare la consecinţele respectării sau nerespectării acestora; - Repetarea regulilor pentru însuşirea lor; - Afişarea posterului cu regulile grupei;	Noiembrie 2023	Încurajări Stimulente
Să respecte regulile jocurilor	- Jocuri cu reguli - Jocuri de mişcare -Jocuri de masă: „Cuibar plin”, „Comoara lui Piticot!”, ”Corabia piraților”	Noiembrie 2023	Observarea comportamentului Stimulente
Să conştientizeze consecinţele regulilor	- Discuţii referitoare la regulile grupei, precum şi referitoare la consecinţele respectării sau nerespectării acestora; - Jocuri de rol; - Povestiri; - Lectură după imagini;	Decembrie 2023	Observarea comportamentului Încurajări Acordarea de stimulente
Să respecte / accepte dorinţele celorlalţi membri din grup	- Jocuri de construcţii; - Jocuri de masă: puzzle, loto, domino;	Ianuarie - aprilie 2024	Observarea comportamentului Aprecieri verbale
Să înveţe să rezolve problemele care pot să apară într-o relaţie de prietenie;	- Jocuri de creaţie, de construcţii, de competiţie: ex. „Turnul prieteniei”, „Desenul mişcător”, etc. - Jocuri de rol; - Completarea fişei de lucru: „Aşa da, aşa nu!”	Ianuarie - aprilie 2024	Fişe de evaluare Aprecieri verbale Stimulente

2. Domeniul de intervenţie: Cognitiv

Obiective	**Metode şi mijloace didactice**	**Perioada de timp**	**Metode şi instrumente de evaluare**
Să-şi concentreze atenţia timp îndelungat	- **Controlul comportamentului** prin intermediul regulilor şi consecinţelor imediate; - **Oferirea de sprijin** în reamintirea regulilor; - **Ignorarea răspunsurilor** de încălcare a regulilor; - **Recompensarea** imediată a comportamentului de aşteptare; - **Jocuri de memorie** – vizualizarea a trei jetoane timp de 1 min si aşezarea lor în ordinea în care au fost prezentate - **Jocuri de atenţie** - (să găsească elementele lipsa dintr-un tablou; sa observe diferențele dintre două imagini; să găsească elemente identice) - Metoda verbalizării fiecărui demers (**repetarea sarcinii** în scopul înţelegerii acesteia): "*Să reţinem comenzile!*" - ex. „Prima dată te rog să îmi aduci un pahar cu apă, apoi pune farfuria de pe masă în chiuvetă; apoi, pune revista în raftul cu reviste şi stinge becul";	Noiembrie-decembrie 2023 Ianuarie-mai 2024	Observarea comportamentului Încurajări Stimulente
Să se implice în sarcini ce necesită efort mintal susţinut	- **Fragmentarea sarcinilor complexe** în sarcini mai mici şi uşor de realizat; - Folosirea unei grile de monitorizare şi a unui sistem de recompense; - **Alegerea unei sarcini plăcute** şi realizarea ei imediat după ce realizează o sarcină mai puțin plăcută;	Noiembrie 2023-mai 2024	Observarea comportamentului Analiza lucrărilor efectuate la grupă Aprecieri verbale
Să ducă la bun sfârşit o sarcină începută	- **Controlul mediului de învăţare** cu cât mai puțini distractori; - Sarcinile să fie scurte cu pauze şi activităţi alternative; recompensarea imediată la finalizarea sarcinii;	Noiembrie 2023-mai 2024	Analiza lucrărilor efectuate la grupă Acordarea de stimulente

Să-şi dezvolte atenţia auditivă Să-şi dezvolte auzul fonematic Să înţeleagă şi să utilizeze corect semnificaţiile structurilor verbale orale	- Exerciţii de percepere a sunetelor atât în mediul artificial cât şi în natură; - Exerciţii de imitare a sunetului produs de diferite obiecte; - Jocuri de educare a auzului: ex. *Capcana* - identificarea sursei sonore *Ce auzi ?* –asocierea sunetelor cu imagini *Zgomote* - trântitul uşii, spargerea balonului, etc. *De câte ori auzi ?* –corelarea sunetului cu numărul - Exerciţii-joc: **„**Găsește cuvântul potrivit” „Spune ce face/Cum face?	Noiembrie 2023-mai 2024	Încurajări Aprecieri verbale Acordarea de stimulente

3. Domeniul de intervenţie: Psihomotric

Obiective	**Metode şi mijloace didactice**	**Perioada de timp**	**Metode şi instrumente de evaluare**
Să-şi formeze deprinderi de a folosi corect ustensilele de lucru: creion, pensulă,mărgele, plastilina, etc.	- Exerciţii de mânuire a creionului într-un spaţiu dat; - Exerciţii de înşirare de mărgele, macaroane, etc.; - Exerciţii de modelare; - Exerciţii de apucare şi prindere;	Noiembrie - Decembrie 2023	Observarea comportamentului Analiza lucrărilor efectuate la grupă ale
Dezvoltarea coordonării oculo-motorii	- Jocul umbrelor - Puzzle - Labirinturi - Completarea unor fişe de lucru (copierea unor desene, etc.);	Ianuarie - Mai 2024	Observarea comportamentului Analiza lucrărilor efectuate la grupă

4. Domeniul de intervenţie : *Socio-afectiv*

Obiective	**Metode şi mijloace didactice**	**Perioada de timp**	**Metode şi instrumente de evaluare**
Să identifice şi să conştientizeze emoţiile trăite;	- Exerciţii şi jocuri de identificare a diferitelor stări emoţionale – ex.*„Detectivul de emoţii”, „Joc de cărţi cu emoţii”, „Cum mă simt azi...”,* etc.; - Exerciţii de exprimare a emoţiilor prin mimă: ex. *„Oglinda fermecată„*, etc.; - Jocuri de rol*: ”Cum te-ai simţi dacă...”, “Cine sunt eu“, „La grădiniţă”;*	Noiembrie 2023	Observarea comportamentului nonverbal Aprecieri verbale Acordarea de stimulente

Să exerseze manifestarea empatiei	- Exerciţii de identificare a trăirilor emoţionale ale celorlalţi: *„Să ne gândim la emoţiile celorlalţi!”;* - Joc de rol: *„Ce faci când...?”;*	Decembrie 2023	Aprecieri verbale Observarea comportamentului
Să diferenţieze între reacţiile emoţionale adecvate şi cele inadecvate	- Joc: *„Bruno şi Bruni ne învaţă cum să ne exprimăm emoţiile”* - Poveste: *„Povestea Broscuţei Ţestoase”*	Ianuarie 2024	Aprecieri stimulative Încurajări
Să-şi diversifice repertoriul de strategii de reglare emoţională	- ***Oferirea unui model*** de atitudine calmă în faţa dificultăţilor; - ***Oferirea unui climat cald*** în care să îşi poată exprima sentimentele; să dea un nume pentru ceea ce simt; - ***Stabilirea unor reguli simple şi clare*** legate de felul în care are sau nu are voie să se comporte atunci când se simte furioasă: - Joc: „Broscuţa ţestoasă ne învaţă cum să fim super-broscuţe” - Joc de rol: „Vulpoiul ne învaţă monologul pozitiv”	Februarie 2024	Observarea comportamentului nonverbal Aprecieri verbale Acordarea de stimulente

Rezultate atinse la sfârşitul anului şcolar:

- Diminuarea comportamentului hiperactiv;
- Diminuarea problemelor de atenţie;
- Îmbunătăţirea relaţiilor cu d-na educatoare şi colegii;
- Se implică activ la unele activităţi desfăşurate la grădiniţă;
- Dezvoltarea abilităţilor sociale;
- Dezvoltarea abilităţilor emoţionale;
- Dezvoltarea coordonării oculo-motorii.

PLAN DE REMEDIERE ŞCOLARĂ
LA DISCIPLINA INFORMATICĂ PENTRU CLASA A X-A

MATARA MARIA

COLEGIUL NAȚIONAL „MIHAI EMINESCU”, BUZĂU

I. Obiective

- Însuşirea cunoştinţelor elementare de informatică de către toţi elevii, la nivelul clasei respective, pentru a putea parcurge la nivel minimal programa şcolară a acestui an şcolar;
- Implicarea mai amplă a elevilor în activitatea la clasă;
- Optimizarea relaţiei familie - şcoală;

II. Grup ţintă:

- Elevii din clasa a - X a care au obţinut note sub 5 la testele iniţiale;

III. Modalităţi de realizare:

- monitorizarea prezenţei elevilor la ore (se vor nota permanent absenţele elevilor la orele de informatică în catalogul clasei);
- consilierea părinţilor de către diriginţi şi profesorul de informatică, intervenţia profesorului de informatică în vederea gestionării situaţiei şcolare a elevilor-problemă împreună cu dirigintele clasei şi părinţii elevilor respectivi;
- stabilirea unui program de recuperare a noţiunilor de bază cerute de programa şcolară;
- monitorizarea prezenţei elevilor la pregătirea suplimentară;
- încurajarea participării active a elevilor la ore;
- atribuirea de sarcini suplimentare pentru acasă, progresive, de tipul fişelor de lucru, proiecte, teme care să permită ajungerea acestor elevi la standardele minime de performanţă.

IV. Proiectare/ organizare/ implementare

Activităţi	Responsabili	Colaboratori	Termen
▪ Repartizarea elevilor în grupe de lucru	Profesorul de informatică		
▪ Elaborarea programului activităţilor de recuperare	Profesorul de informatică		
▪ Stabilirea temelor care se vor aprofunda/ recupera la orele de pregătire suplimentară	Profesorul de informatică		
▪ Elaborarea fişelor de lucru şi a altor materiale didactice necesare recuperării	Profesorul de informatică		permanent
▪ Monitorizarea prezenţei elevilor la	Profesorul de	Diriginţii	permanent

cursuri şi la pregătirea suplimentară;	informatică Diriginţii		
▪ Informarea regulată (telefonică) a părinţilor elevilor asupra frecvenţei acestora;	Profesorul de informatică Diriginţii	Diriginţii Părinţii	periodic
▪ Dezbaterea unor teme la orele de dirigenţie legate de necesitatea învăţării la şcoală şi pe tot parcursul vieţii.	Profesorul de informatică Diriginţii	Diriginții	periodic

V. Evaluare:

Activităţi	Responsabili	Colaboratori	Termen
▪ Realizarea graficului de pregătire suplimentară pe clasă	Profesorul de informatică		
▪ Întocmirea programei de recuperare şi a planificării temelor	Profesorul de informatică		
▪ Respectarea programului de pregătire suplimentară la fiecare clasă	Profesorul de informatică	Resp. Comisiei metodice	permanent
▪ Întocmirea fişei de progres pentru fiecare elev participant la remedierea şcolară	Profesorul de informatică		decembrie
▪ Analiza rezultatelor finale ale pregătirii suplimentare şi proiectarea următoarei etape remediale dacă e cazul	Profesorul de informatică	Resp. Comisiei metodice	decembrie

VI. Plan remedial pentru ridicarea nivelului de pregătire al elevilor, în urma aplicării testelor inițiale

Nr. crt.	ACȚIUNE	Clasa	TERMEN	RESPONSABIL	INDICATOR MĂSURABIL
1.	-operații asupra datelor(aritmetice,logice,relaționale), prelucrarea cifrelor unui număr -descrierea unei succesiuni de operații prin care se obțin, din datele de intrare,datele de iesire		22 dec.2022	Profesorul de informatica	Fișe individuale de lucru pentru reactualizarea noțiunilor pe care elevii nu și le-au însușit Caietele elevilor pentru verificarea temelor de lucru la orele de pregătire suplimentară Teme de lucru diferențiate
2.	-exersare conceptelor operaționale: program,algoritm,structura programelor,tipuri de date,elementele limbajului de programare,comenzi de citire/scriere, de decizie,repetitive,în context diferite, în scopul rezolvării la calculator a problemelor de matematică		22 dec.2022	Profesorul de informatica	Fișe individuale de lucru pentru reactualizarea noțiunilor pe care elevii nu și le-au insușit Caietele elevilor pentru verificarea temelor de lucru la orele de pregătire suplimentară Teme de lucru diferențiate

CURRICULUM ADAPTAT LA MATEMATICĂ ȘI EXPLORAREA MEDIULUI

DIMOFTE GHERGHINA-GINA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „SFÂNTUL NICOLAE”, VÂNĂTORI, GALAȚI

DIAGNOSTIC: **Tulburare din spectrul autist. Întârziere mintală moderată Iq= 41 (nonverbal)**
CLASA**: I**
DISCIPLINA: **Matematică și explorarea mediului**
PERIOADA DE IMPLEMENTARE: **pe parcursul anului școlar**

1. **COMPETENȚE GENERALE:**
   1. Utilizarea numerelor în calcule elementare
   2. Evidenţierea caracteristicilor geometrice ale unor obiecte localizate în spaţiul înconjurător
   3. Identificarea unor fenomene/relaţii/ regularităţi/structuri din mediul apropiat
   4. Generarea unor explicaţii simple prin folosirea unor elemente de logică
   5. Rezolvarea de probleme pornind de la sortarea şi reprezentarea unor date
   6. Utilizarea unor etaloane convenţionale pentru măsurări şi estimări

Competențe specifice	Conţinuturi/Activități de învățare	Metode și mijloace de realizare	Metode și instrumente de evaluare	Obser-vații
1.1. Scrierea, citi-rea şi formarea numerelor până la 100	- reprezentarea numerelor de două cifre cu ajutorul numărătorii de poziţionare; - scrierea numerelor de la 0 la 100, pe rețeaua caietului de matematică;	**materiale**:caiet de-lucru, CD, material distributiv, videopro-iector, calculator, creioane colorate, be-țișoare, numărătoare **procedurale**: expli-cația, demonstrația, exercițiul, jocul di-dactic, problematiza-rea **forme de organiza-re**: individual	- observare sistematică	
1.2. Compararea numerelor în concentrul 0-100	- colorarea elementelor unei mulţimi după criterii date (ex.: „Colorează mulţimea care are cele mai multe/cele mai puţine ...”); - compararea unor grupuri de obiecte prin punerea elementelor unele sub altele, încercuirea părţilor comune, punerea în corespondenţă; - identificarea „vecinilor” unui număr de la 0 la 10;	**materiale**: fișe de-lucru, material dis-tributiv, CD, video-proiector , calculator **procedurale**: con-versația, exercițiul, jocul didactic **forme de organiza-re**: individual	- evaluare orală - observare sistematică	
1.3. Ordonarea numerelor în con-centrul 0 -100, folosind poziţio-narea pe axa	-ordonarea crescătoare/ descrescă-toare a unor numere naturale prin compararea acestora două câte două; - identificarea numerelor lipsă de	**materiale**: fișe de lucru, material dis-tributiv, CD, video-proiector, calculator, jetoane, magneți cu	- evaluare formativă - observare	

numerelor estimări, aproximări	pe axa numerelor, în situaţia în care se dau două numere;	cifre **procedurale**:explicația, demonstrația, exercițiul, jocul didactic **forme de organizare**: individual	sistematică	
1.4. Efectuarea de adunări şi scăderi, mental şi în scris, în concentrul 0-100, recurgând frecvent la numărat	- numărare cu pas dat (ex. din 2 în 2, din 10 în 10), folosind ca suport intuitiv obiecte sau desene; - efectuarea de adunări şi scăderi şi verificarea cu obiecte sau prin operaţia inversă;	**materiale**: fișe de lucru, material distributiv, CD, videoproiector, calculator, jetoane **procedurale**: explicația, demonstrația, exercițiul, jocul didactic, problematizarea **forme de organizare**: individual	-evaluare orală - observare sistematică	
1.5. Efectuarea de adunări repetate/ scăderi repetate prin numărare şi reprezentări obiectuale în concentrul 0-100	- numărare cu pas indicat prin desen sau obiecte, crescător şi descrescător; - rezolvarea de exerciţii de adunare şi scădere cu 1-2 unităţi în concentrul 0-31 şi verificarea operaţiilor efectuate prin numărare de obiecte/prin desene;	**materiale**: caiet de lucru, videoproiector, calculator, fișe de lucru, material distributiv **procedurale**: explicația, demonstrația, exercițiul, jocul didactic **forme de organizare**: individual	- observare sistematică	
2.1. Orientarea şi mişcarea în spaţiu în raport cu repere/ direcţii date folosind sintagme de tipul: în, pe, deasupra, dedesubt, lângă, în faţă, în spate, stânga, dreapta, orizontal, vertical, oblic, interior, exterior	- identificarea poziţiei pe care o ocupă diverse obiecte în desene/ realitatea imediată, în raport cu alte obiecte precizate; - jocuri de poziţionare a obiectelor în spaţiu, în raport cu alte obiecte precizate (ex.: aşază creionul galben în stânga creionului roşu); - realizarea unor desene simple, pe baza unor condiţii date (ex.: desenaţi un triunghi; la stânga acestuia desenaţi o steluţă; sub el desenaţi o linie orizontală); - identificarea poziţiei verticală, orizontală sau oblică a unor obiecte din realitatea imediată sau în cadrul unor desene (ex.: încercuieşte obiectele desenate în poziţie orizontală; colorează obiectele desenate în poziţie oblică;) - scrierea pe reţeaua de pătrăţele a	**materiale**: fișe de lucru, obiecte diverse, material intuitiv, CD, videoproiector, calculator **procedurale**: conversația, exercițiul, jocul didactic, **forme de organizare**: individual	- evaluare orală - observare sistematică	

	caietului de matematică a liniuţelor orizontale, verticale, oblice;			
2.2. Recunoaşterea unor figuri şi corpuri geometrice în mediul apropiat şi în reprezentări plane accesibile (incluzând desene, reproduceri de artă, reprezentări schematice)	- conturarea pe foaie velină a unor forme geometrice plane (pătrat, triunghi, dreptunghi, cerc), cu ajutorul unor şabloanelor; - desenarea formelor geometrice (pătrat, triunghi, dreptunghi, cerc), pe reţeaua de pătrate din caietul de matematică; - decorarea unor obiecte cu motive geometrice prin desen sau colaj; - realizarea unor colaje cu ajutorul formelor geometrice învăţate (case, castele, pomi, gărduleţe, roboţi etc.); - compunerea unui spaţiu plastic folosind ca forme doar pătrate sau doar cercuri etc. (ex.: un copac stilizat, doar din cercuri – mari, mici, medii); - decuparea pe contur a formelor geometrice plane de diferite dimensiuni, realizate pe diverse suporturi (hârtie glasată, carton);	**materiale**: fișe de lucru, CD, videoproiector , calculator, figuri geometrice din plastic/carton, piese de puzzle, jocuri de construcții **procedurale**: explicația, observația, conversația, problematizarea, exercițiul, jocul didactic, **forme de organizare**: individual	- observare sistematică	
3.1. Rezolvarea de probleme prin observarea unor regularităţi din mediul apropiat	- completarea de şiruri de numere/obiecte ordonate mai mici decât 100, respectând reguli precizate; - realizarea/transcrierea unor modele repetitive - înşirarea mărgelelor, jucăriilor etc. respectând o anumită regulă; - realizarea unor colaje/desene care reprezintă corpul omenesc cu principalele organe; - reprezentarea în desen a componentelor principale ale plantei; - producerea de sunete specifice ploii – picături de apă care cad, tunetul, mersul prin apă etc.;	**materiale**: fișe de lucru, videoproiector , calculator, figuri geometrice din plastic /carton, piese de puzzle, plante, jetoane, planșe, softuri educaționale **procedurale**: explicația, observația, conversația, exercițiul, jocul didactic, **forme de organizare**: individual	- observare sistematică -evaluare orală	
3.2.Manifestarea grijii pentru comportarea corectă în relaţie cu mediul natural	- activităţi practice de întreţinere a spaţiului verde din curtea şcolii sau a colţului verde din clasă; - utilizarea unor unelte şi materiale de curăţare a mediului (greblă, mănuşi de protecţie etc.); - refolosirea unor materiale în cadrul unor activităţi (ex.: paharul de la iaurt pentru decorare şi utilizarea	**materiale**: fișe de lucru, postere, creioane colorate, CD, videoproiector, calculator, **procedurale**: explicația, observația, conversația, problematizarea, exercițiul,	- observarea sistematică	

	ca ghiveci pentru plante, folo-sirea unor imagini din pliantele pu-blicitare pentru crearea unor şiruri, pentru ilustrarea anotimpurilor etc.)	jocul didactic **forme de organiza-re**: individual		
5.1. Sortarea şi clasificarea unor date din mediul apropiat pe baza a două criterii	- identificarea dintr-un şir de imagini a celor care întrunesc simultan două condiţii (ex.: animale cu schelet intern şi cu două picioare; cu patru picioare şi se hrănesc doar cu iarbă etc.); - gruparea fotografiilor elevilor clasei după luna în care s-au născut şi zodie, gen etc. şi realizarea unui grafic cu bare pe baza datelor colectate; - ordonarea anotimpurilor pe o scală a preferinţelor (îmi place cel mai mult, îmi place mult, îmi place, îmi place puţin);	**materiale**: fișe de lucru, obiecte diver-se, material intuitiv, CD, videoproiector , calculator, jetoane, **procedurale**: con-versația, exercițiul, jocul didactic, **forme de organiza-re**: individual	-evaluare practică - observare sistematică	

CONŢINUTURILE ÎNVĂŢĂRII

Numere naturale 0 -100: recunoaştere, formare, citire, scriere (cu cifre), comparare, ordonare, numere
pare/impare:
- de la 0 la 31
- de la 31 la 100

Adunarea şi scăderea în concentrul 0 – 10
Evidenţierea proprietăţilor adunării (comutativitate, asociativitate, element neutru - fără precizarea terminologiei)
Adunarea şi scăderea în concentrul 0 – 100, fără trecere peste ordin
Orientare spaţială şi localizări în spaţiu
Poziţii ale unui obiect: verticală, orizontală, oblică; interior, exterior
Figuri plane / 2D
Pătrat, dreptunghi, triunghi, cerc: reprezentare grafică
Corpul omenesc
Scheletul şi organe majore ale corpului (creier, inimă, plămâni, stomac, rinichi); localizare şi roluri
Plante şi animale
Rolul structurilor de bază la plante
Scheletul şi organele majore la animale (creier, inimă, plămâni, stomac, rinichi); localizare şi roluri
Forţe şi mişcare
Căderea liberă a corpurilor
Forme şi transfer de energie
Forme de energie (lumina, căldura electricitatea), surse de energie (soarele, apa, vântul, cărbunii, petrolul) şi utilizări în practică
Unde şi vibraţii: producerea şi propagarea sunetelor

Bibliografie

- Programa şcolară pentru disciplina MATEMATICĂ ŞI EXPLORAREA MEDIULUI Clasa pregătitoare, clasa I şi clasa a II-a Aprobată prin ordin al ministrului Nr. 3418/19.03.2013

PLAN DE SERVICII INDIVIDUALIZAT PENTRU COPIII CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE

MORARU MIHAELA – ANIȘOARA
ȘCOALA GIMNAZIALA „ȘTEFAN CEL MARE" VASLUI

Numele și prenumele copilului/elevului :

Mama: Tata :
Reprezentantul legal al copilului:
Data nașterii:
Domiciliul:
Unitatea de înv. la care este înscris:

Certificat de orientare școlară și profesională nr. din emis de CJRAE

Data realizării/revizuirii planului de servicii individualizat

Responsabilul de caz servicii educaționale Prof. Invățământ primar…

Drepturi/Beneficii de asistență socială pentru copiii cu CES (prevăzute de Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare)

(prevăzute de Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare):

- hrană,
- rechizite școlare,
- echipament (îmbrăcăminte, încălţăminte),
- decontarea navetei,

.....

- **Obiectivul *planului de servicii individualizat* este de a facilita integrarea şcolară şi profesională şi de a valorifica potenţialul intelectual, emoţional şi aptitudinal al copilului, contribuind astfel la incluziunea socială**

PLAN DE SERVICII INDIVIDUALIZAT PENTRU COPIII CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE
Servicii psihoeducaționale pentru copilul cu CES

Tipul de serviciu/intervenție	Instituția responsabilă	Obiective	Data începerii	Perioada de acordare a serviciului	Persoana responsabilă de acordare a serviciului (date de contact)
Servicii educaționale	**Școala Gimnazială …**	• Să descrie un personaj dintr-o carte urmărind un set de repere; • Să relateze întâmplări pe baza unor întrebări de sprijin; • Să formuleze concluzii simple pe baza lecturii textelor informative sau literare; • Să recunoască şi remedieze greşeli de ortografie şi de punctuaţie în redactarea de texte; • Să redacteze texte funcţionale scurte; • Să recunoască, compare, ordoneze numerele naturale în concentrul 0 – 1 000 000 şi respectiv a fracţiilor care au acelaşi numărător sau acelaşi numitor, mai mic sau egal cu 10 sau numitor egal cu 100 ; • Să efectueze adunări şi scăderi de numere naturale în concentrul 0 - 1 000 000 sau cu numere fracţionare; • Să efectueze înmulţiri de numere în concentrul 0 - 1 000 000 când factorii au cel mult două cifre şi de împărţiri la numere de o cifră sau două cifre ;	11.11.2023	An școlar : 2023 – 2024	Prof.învățământ primar, …. (Tel.)

		• Să utilizeze terminologia specifică şi în rezolvarea şi/sau compunerea de probleme cu raţionamente diverse; • Să clasifice corpuri, fenomene şi procese; • Să localizeze în spațiu evenimente istorice; • Să identifice surse istorice utilizând diferite instrumente, inclusiv tehnologiile de informare și comunicare; • Să identifice, pe baza surselor, cauzele, consecințele și elementele care s-au schimbat sau nu într-o anumită perioadă de timp ; • Să identifice fenomene și procese cu caracter geografic din mediul înconjurător al orizontului local, al regiunii, țării și continentului ; • Să identifice poziția elementelor reprezentate pe hartă; • Să utilizeze semne și reprezentări convenționale ;			
Servicii de asistență psihopedagogică prin cadrul didactic itinerant și de sprijin		- Nu beneficiază de asistență psihopedagogică prin cadrul didactic itinerant și de sprijin			
Servicii de consiliere și orientare școlară	**Școala Gimnazială ……**	Dezvoltarea abilităţilor de comunicare interpersonală şi abilitaţilor sociale Dezvoltarea capacităţilor de autocontrol personal emoţional şi comportamental	11.11.2023	An școlar : 2023 - 2024	Consilier școlar : … (tel.)

		✚ Înlocuirea treptată a unor comportamente indezirabile cu comportamente acceptate din punct de vedere social ✚ Dezvoltarea abilităţilor de rezolvare a problemelor			
Măsuri de **sprijin** pentru educația incluzivă**	**Școala Gimnazială ……**	❖ Informarea părinților ai căror copii frecventează unitatea de învățământ cu privire la educația incluzivă și incluziunea socială a copiilor cu dizabilități și/sau CES; ❖ Informarea elevilor din unitatea de învățământ cu privire la educația incluzivă și incluziunea socială a copiilor cu dizabilități și/sau CES, într-un limbaj adaptat vârstei și, de preferință, utilizând educația de la egal la egal; ❖ Informarea conducerii unității de învățământ și a cadrelor didactice cu privire la educația incluzivă și incluziunea socială a copiilor cu dizabilități și/sau CES	11.11.2023	An școlar : 2023 - 2024	Prof.învățământ primar, (Tel.)
Servicii de terapie logopedică/terapia tulburărilor de limbaj		- Beneficiază de terapie logopedică pentru dislexo-disgrafiei - Despărţirea corectă în silabe şi scrierea corectă a cuvintelor - Scrierea şi citirea cuvintelor: • monosilabice, bisilabice şi polisilabice • cuvinte care conţin diftongi şi			Prof. logoped, … (tel….)

		triftongi vocalici şi consonantici • cuvinte care conţin grupuri de litere specifice limbii române - Lexia şi grafia expresivă, ritmică şi receptivă a propoziţiilor - Scrierea unor texte scurte (transcriere și dictare) - Citirea unor texte scurte - Învățarea utilizării cratimei			
Asigurare transport la unitatea de învățământ					

* *Doar în cazul elevilor înscrişi în unități de învățământ special.* **Doar în cazul elevilor înscriși în unități de învățământ de masă.

Director,
Prof.

Responsabil de caz servicii psihoeducaționale,
Prof.înv. primar (conform raportului sintetic de evaluare Nr./)

(Acest Plan de servicii psihoeducaționale pentru copiii cu CES trebuie înregistrat la unitatea școlară la care învață elevul dar și la Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională).

PLAN DE INTERVENȚIE PERSONALIZAT

COZMA LORENA

G.P.P. NR. 13, SATU MARE

Program de intervenție pentru un copil cu tulburări de învăţare

Informații de bază

Numele preșcolarului: V.D.

Data nașterii:09.08.2019

Grupa: mijlocie

Domiciliul:Strada Macului Nr.10 Satu Mare

Psihodiagnostic: tulburări de învăţare

Informații despre starea de sănătate a preșcolarului: stare bună de sănătate

Informații despre mediul social: V.D.este un copil luat de familia V.R.în asistență maternală. V.D.a crescut într-un mediu neadecvat,cu părinți agresivi,desinteresați de ai oferi acestuia o educație bună,un mediu plăcut în care să crească și să se dezvolte frumos și armonios.A primit foarte multă bătaie mai ales din partea mamei,copilul necesitând intervenție chirurgicală în urma bătăilor primite.Acum în această familie are condiții bune de locuit..În familie atmosfera este calmă și multă înțelegere, Toate acestea au generat probleme comportamentale precum agresivitatea față de colegi, lipsa cooperării, refuză să vină la grădiniță, are dificultate în a se concentra la activități.Părinții naturali nu au reușit să-i asigure o stabilitate emoțională de care el are cea mai mare nevoie. La grădiniță nu pare să înțeleagă cum și de ce acțiunile sale îi afecteaza pe ceilalți,devine agitat,agresiv, lovește și distruge lucruri,țipă ,,Lasă-mă!”, ,, Taci din gură!”.

1.Instrumente utilizate în evaluare:

- Observații curente

- Chestionare orale

- Aplicații practice

- Fișe de lucru utilizate la diferite activități

- Proba de evaluare

- Convorbire individuală și în grup

- Observația spontană și dirijată

2.Obiectivele programului

Obiective pe termen scurt:

- Analiza situațiilor care au influențat comportamentul copilului;

- Analiza relațiilor copilului cu persoanele adulte din familie;

- Observarea copilului în scopul identificării punctelor forte și a celor slabe a personalității sale;

- Implicarea părinților în programul de intervenție personalizat

- Determinarea părinților să încurajeze și să stimuleze copilul, să utilizeze eficient lauda și aprecierea pentru performanțele școlare și socio- comportamentale.

Obiective pe termen lung:

- Descoperirea intereselor și aptitudinilor copilului în scopul atragerii acestuia în activități menite săsprijine formarea unei personalități armonioase;

- Sprijinirea copilului în sensul autocontrolului, a stăpânirii de sine și a renunțării la anumite manifestări nedorite;

- Încurajarea copilului pentru a se comporta coret în cadrul grupului și pentru formarea unei imagini de sine corecte;

- În cadrul grupului, crearea mai multor situații de muncă în grup, responsabilizarea copilului în cadrul tuturor activităților și mai ales a celor de grup.

- Creșterea nivelului de socializare și dezvoltarea capacității de relaționare.

3. Scopul:

- Sprijinirea preșcolarului în achiziționarea de cunoștințe, capacități, deprinderi și atitudini specifice vârstei, în vederea integrării în grupul de copii și în activitățile de tip preșcolar;

- Înlăturarea/ diminuarea dificultăților emoționale în vederea realizării unei pregătiri școlare și

socializării la nivel maxim al posibilităților sale.

4. Derularea programului de intervenție

Durata intervenţiei: 8 luni (noiembrie- iunie)

În această etapă, metoda preponderent utilizată în această evaluare a fost observația sistemică,utilizînd ca instrument de cercetare grila de observație. Acest instrument a fost folosit pe tot parcursul programului. Grila de observație a fost completată în fiecare săptămână la intervale aproximativ egale detimp. Cuprinde 22 de indicatori observabili, clasați pe o scală LIKERT în 5 puncte: niciodată, rareori,uneori, deseori, întotdeauna, având scorul de la 1 la 5 care au ca scop identificarea modalității de implicarea copilului în activitățile educative, dar și cele de relaționare cu ceilalți copii din grupă.

Activități desfășurate:

- Activități recuperatorii: "Astăzi ai făcut mai bine ca ieri!";

- Antrenarea în jocurile și activitățile alese, alături de ceilalți copii: „De-a constructorii", „De-a

șoferii", „De-a familia".

Jocuri cu mingea: Aruncăm mingea de la unul la altul, ii explicam copilului ca în momentul în care spunem „Roșu!" va trebui sa ridice mingea deasupra capului. Jocul solicită concentrarea și viteza de reacție a copilului.Pamant, apă, cer: Stabilim cu copilul locațiile: la dreapta este apa, la stânga cerul, iar în mijlocpământul. Educatoarea va indica o direcție cu mâna, iar copilul va trebui să se așeze în locul potrivit. Uneori educatoarea va indica eronat: le va arăta alt loc decât a strigat. Jocul il va ajuta pe copil în operarea cu informații de mai multe tipuri, la dezvoltarea memoriei de lucru și concentrarea atenției.

Statuile muzicale: Dezvoltă atenția, răbdarea, capacitatea de concentrare.Participă toți copiii din grupă. În timp ce se aude muzica, toți dansează (mișcările sunt la alegerea fiecăruia), iar în momentul încare muzica este oprită, toţi dansatorii rămân statui în poziţia în care se aflau exact atunci când se opreştemuzica. Când melodia se aude din nou, încep şi dansatorii să se mişte pe ritmul ei. Se repetă ori de câte oridoresc copiii.. Ceea ce este important, pentru copilul hiperactiv se crește gradat timpul cât stă nemișcat.

Să memorăm: Dezvoltă memoria vizuală, capacitatea de concentrare și limbajul.Se folosesc jetoane cu diferite imagini (toate imaginile să fie în dublu exemplar, un rând pentru educatoare și unul identic pentru copil), o planșetă, un cronometru sau un ceas cu secundar.

Așezi pe masă 5 jetoane, îi arăt un model, îi spui copilului să memoreze (Privește și ține minte desenele!), le acoperi cu planșeta și îi spun să aleagă din jetoanele sale și să le pună pe masă pe cele memorate. Cronometrez și notez cât timp i-a luat pentru a așeza. Dacă a greșit, repetă până rezolvă coret.

De fiecare dată se cronometrează. Pentru reușită îl stimulez . Repetând jocul de mai multe ori, în timp,puterea de concentrare și capacitatea de a memora se vor îmbunătăți.

- Fișe de lucru individualizate:” Rezolv corect!”, „Desenez bine!”, „Citesc imagini!”;

- Atribuirea de roluri în jocurile de creație:” Astăzi A. va fi bucătar șef!”;

- Jocuri în parcul grădiniței cu colegii de grupă:” Mingea prin tunel”; „Țară, țară vrem ostași”, „Păsărelele își mută cuibul”;

- Sărbătorirea zilei de naștere împreună cu colegii de grupă.

Povești terapeutice: Exemplificare:” Un dromader îngâmfat” -

După expunerea povestirii voi trece la întrebări.

Identificarea problemei

- Despre cine este vorba în povestea noastră?

- Ce le deosebea pe cele două cămile?

- Cum se comporta cămila cu două cocoașe, față de noile ei prietene?

- Ce poți să spui despre tine și colegii tăi de clasă? Dar despre tine și prietenii tăi?

Identificarea soluțiilor

- Cum crezi că a reacționat cămila cu două cocoașe, în momentul în care prietenele nu mai erau deacord cu ea?

- La ce crezi că s-a gândit în acel moment?

- Tu ce ar trebui să schimbi în comportamentul tău, pentru a fi prieten cu colegii de grupă?

- Cine te-ar putea ajuta să-ți îndeplinești această dorință?

Identificarea obstacolelor

- Ce ai face dacă: colegii tăi nu ar răspunde prietenos, imediat după ce tu ți-ai schimbat

comportamentul? nu ar crede că tu te-ai schimbat? ar începe să se comporte ca și tine (înainte de

a-ți schimba comportamentul)?

Evaluare

- Cum crezi că vor reacționa colegii tăi, când vor vedea că într-adevăr ți-ai schimbat comportamentul?

- Cum crezi că te vei simți după ce îți vei schimba comportamentul?

Toate aceste jocuri le-am organizat zilnic după activitățile pe domenii experiențiale, în lunile februarie -martie. Și pentru A. am aplicat tehnica "Șiragului de mărgele" care constă în oferirea uneimodalități de monitorizare a propriului comportament prin asocierea cu un produs al activității.Astfel căpentru fiecare comportament dezirabil a primit o mărgea. Mărgelele obținute au fost înșirate pe o ață. De 8martie A. i-a făcut mamei cadou un șirag mare de mărgele. Repetarea a ceea ce este pozitiv va conduce la automatizare.

5**. Consiliere părinte.**

- Activitate cu părinții: realizarea unei relații de colaborare cu familia care va stabili copilului o alimentație corespunzătoare mai puțină ciocolată, fără cola, cacao, stabilirea unor reguli, stabilireaunui program de activități statice combinate cu exerciții, poate chiar îndrumarea copilului către un sport.

Criterii minimale de apreciere a progresului:

- Îmbunătățirea comunicării cu familia;

- Interrelaționare pozitivă cu cel puțin patru colegi;

- Identificarea modalităților de dezvoltare a imaginii de sine;

- Participarea la toate activitățile ce i-au fost recomandate.

Metode și instrumente de evaluare:

- Observația directă și indirectă;

- Rezultatele activității- fișe, desene,lucrări colective

PROGRAM DE INTERVENȚIE PERSONALIZAT

SEMENIUC MARIA-CRISTINA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ RACOVIȚA, SIBIU

Numele și prenumele beneficiarului: S.N.

Data și locul nașterii: Sibiu

Domiciliul: comuna Racovița, județul Sibiu

Școala / Instituția: Școala Gimnazială Racovița

Echipa de lucru: profesor de sprijin T. R.

Profesor Diriginte: SEMENIUC MARIA-CRISTINA

Probleme cu care se confruntă elevul (rezultatele evaluării complexe):

Dificultăți de învățare. Intelect de limită QI = 75.

din punct de vedere medical: eleva nu este în evidență cu boli cronice. Dezvoltarea fizică este corespunzătoare vârstei, iar starea sănătății este bună.

din punct de vedere psihopedagogic: dificultăți de învățare , intelect de limită QI = 75, percepție difuză, superficială a materialului. Memorie de scurtă durată, recunoaște materialul inițial, dar reproducerea se realizează cu dificultate. Capacitate scăzută de concentrare a atenției. Temperament introvert, activă, în anumite situații, atunci când persoana cu care interacționează îi câștigă încrederea și știe că va fi susținută.

PROBLEMELE IDENTIFICATE:

Limba română-engleza:dificultăți de receptare a mesajului oral și de exprimare orală, dificultăți de receptare a mesajului scris și de exprimare scrisă.

Integrarea în grupul școlar:în general ,eleva manifestă un comportament adecvat la școală ; este acceptată de colectivul de elevi din care face parte ; relațiile cu colegii de clasă sunt bune.

PRIORITĂȚI PENTRU PERIOADA (se specifică intervalul de timp): **anul școlar 2022–2023**

Limbă și comunicare:

Obiective pe termen lung:

- Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului oral;
- Dezvoltarea capacității de exprimare orală;
- Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului scris;
- Dezvoltarea capacității de exprimare scrisă.

REZULTATELE EVALUĂRII PERIODICE/ SEMESTRIALE

Limbă şi comunicare

Obiective realizate:

- citește corect, expresiv un text scurt la prima vedere,
- înțelege semnificația globală a mesajului ascultat, stabilind legături între informațiile receptate și cele cunoscute anterior,
-formulează răspunsuri și/sau întrebări pe baza conținutului din textele propuse, (cu sprijin)
-identifică secvențele dialogate dintr-un text narativ,
-scrie corect, lizibil și îngrijit propoziții și texte mici cu respectarea punctuației la nivel de propoziție
-sesizează sensul cuvintelor dintr-un enunț dat
-desparte corect în silabe cuvinte (1-5 silabe)
-găsește sinonime/antonime pentru cuvântul dat
- identifică substantivul si verbul

Dificultăţi întâmpinate:

independentă a sarcinilor de lucru, are nevoie explicații suplimentare pentru a înțelege cerința și totodată să i se confirme că tipul exercițiilor îi sunt familiare și se poate descurca.
-capacitatea de exprimare scrisă rămâne deficitară(exprimarea ideilor în scris, scrierea incorectă a unor ortograme, omiterea semnelor de punctuație) .

REVIZUIREA PROGRAMULUI DE INTERVENŢIE EDUCAŢIONAL-TERAPEUTICĂ(în funcţie de rezultatele evaluării periodice):

Data revizuirii: ianuarie 2023

STRATEGIA DE INTERVENŢIE (perioada februarie 2023-iunie 2023)

Limbă şi comunicare

Obiective revizuite:

-să identifice secvențele descriptive dintr-un text narativ
-să identifice corect personajele, spaţiul şi timpul, răspunzând corect întrebărilor pe baza textului studiat
-să-și organizeze ideile într-un plan simplu și să construiască pe baza acestuia un text oral
-să exprime, în scris, o opinie proprie despre mesajul desprins dintr-un text , (2-3 propoziții)
-să scrie lizibil, îngrijit, fără omisiuni sau inversiuni de litere, fără contopiri de cuvinte;
-să scrie corect cuvintele ce conţin grupuri de litere, aglomerări de consoane etc.
-să sesizeze structurile gramaticale(morfologice și sintactice) corecte sau incorecte dintr-un mesaj ascultat
-să alcătuiască un mic rezumat pe baza unui text literar (oral și scris)

-să alcătuiască familia lexicală pentru diferite cuvânte date

-să respecte ortografia și punctuația într-un text propriu

-să identifice părțile de vorbire dintr-un text(adjectiv, pronume personal, numeral)

-să identifice subiectul și predicatul, punând corect intrebările

ROLUL ȘI MODUL DE IMPLICARE A PĂRINȚILOR ÎN PROGRAM

Familia trebuie să:

- asigure elevei participarea la toate activitățile școlare și extrașcolare,
- ofere acesteia un climat favorabil dezvoltării sale fizice, psihice și intelectuale,
- acorde copilului sprijin necondiționat în situațiile dificile care o depășesc,
- o ajute la efectuarea temelor,
- colaboreze cu școala participând la toate întâlnirile periodice anunțate sau, din proprie inițiativă.

Familia se interesează de rezultatele obținute la învățătură, răspunde solicitărilor venite din partea școlii, însă nu are cine să o ajute la teme sau alte sarcini școlare pe care le are de realizat.

RECOMANDĂRI PARTICULARE : Recomand menținerea adaptării curriculare și abordarea diferențiată și pentru anul școlar următor,o mai bună colaborare a familiei cu școala și implicarea elevei în diverse activități menite să-i crească stima de sine.

Evaluare periodică (metode și instrumente de evaluare):

Data evaluării: ¬¬decembrie 2022

Instrumente utilizate în evaluare:

probe scrise □

probe orale □

probe practice □

REZULTATELE EVALUĂRII PERIODICE/ SEMESTRIALE

Limbă şi comunicare

Obiective realizate:

- citește corect, expresiv un text scurt la prima vedere,

- înțelege semnificația globală a mesajului ascultat, stabilind legături între informațiile receptate și cele cunoscute anterior,

-formulează răspunsuri și/sau întrebări pe baza conținutului din textele propuse, (cu sprijin)

- identifică secvențele dialogate dintr-un text narativ,

-scrie corect, lizibil și îngrijit propoziții și texte mici cu respectarea punctuației la nivel de propoziție

-sesizează sensul cuvintelor dintr-un enunț dat

-desparte corect în silabe cuvinte (1-5 silabe)

-găsește sinonime/antonime pentru cuvântul dat

- identifică substantivul si verbul

Dificultăți întâmpinate:

-independentă a sarcinilor de lucru, are nevoie explicații suplimentare pentru a înțelege cerința și totodată să i se confirme că tipul exercițiilor îi sunt familiare și se poate descurca.

-capacitatea de exprimare scrisă rămâne deficitară(exprimarea ideilor în scris, scrierea incorectă a unor ortograme, omiterea semnelor de punctuație) .

nduc la stabilirea unor relații mai bune, mai tolerante cu colegii.

-negativ: -

REVIZUIREA PROGRAMULUI DE INTERVENȚIE EDUCAȚIONAL-TERAPEUTICĂ (în funcție de rezultatele evaluării periodice):

Data revizuirii: ianuarie 2023

STRATEGIA DE INTERVENŢIE (perioada februarie 2023-iunie 2023)

Limbă şi comunicare

Obiective revizuite:

-să identifice secvențele descriptive dintr-un text narativ

-să identifice corect personajele, spaţiul şi timpul, răspunzând corect întrebărilor pe baza textului studiat

-să-și organizeze ideile într-un plan simplu și să construiască pe baza acestuia un text oral

-să exprime, în scris, o opinie proprie despre mesajul desprins dintr-un text , (2-3 propoziții)

-să scrie lizibil, îngrijit, fără omisiuni sau inversiuni de litere, fără contopiri de cuvinte;

-să scrie corect cuvintele ce conţin grupuri de litere, aglomerări de consoane etc.

-să sesizeze structurile gramaticale(morfologice și sintactice) corecte sau incorecte dintr-un mesaj ascultat

-să alcătuiască un mic rezumat pe baza unui text literar (oral și scris)

-să alcătuiască familia lexicală pentru diferite cuvânte date

-să respecte ortografia și punctuația într-un text propriu

-să identifice părțile de vorbire dintr-un text(adjectiv, pronume personal, numeral)

-să identifice subiectul și predicatul, punând corect intrebările

-să depășească blocaje în rezolvarea de probleme, să caute prin încercare/eroare noi căi de rezolvare

-să rezolve probleme ce presupun regula de trei simplă

Integrarea în grupul şcolar

Obiective revizuite:

-să menţină crescut interesul pentru participarea activă la rezolvarea sarcinilor de lucru, individuale sau în grup;

-să conștientizeze importanța achiziționării cunoșințelor pentru dezvoltarea ulterioară ca adult.

ROLUL ȘI MODUL DE IMPLICARE A PĂRINȚILOR ÎN PROGRAM

Familia trebuie să:

-asigure elevei participarea la toate activitățile școlare și extrașcolare,

-ofere acesteia un climat favorabil dezvoltării sale fizice, psihice și intelectuale,

-acorde copilului sprijin necondiționat în situațiile dificile care o depășesc,

-o ajute la efectuarea temelor,

-colaboreze cu școala participând la toate întâlnirile periodice anunțate sau, din proprie inițiativă.

Familia se interesează de rezultatele obținute la învățătură, răspunde solicitărilor venite din partea școlii, însă nu are cine să o ajute la teme sau alte sarcini școlare pe care le are de realizat.

RECOMANDĂRI PARTICULARE: Recomand menținerea adaptării curriculare și abordarea diferențiată și pentru anul școlar următor,o mai bună colaborare a familiei cu școala și implicarea elevei în diverse activități menite să-i crească stima de sine.

Evaluare periodică (metode și instrumente de evaluare):

Data evaluării: ¬¬decembrie 2022

Instrumente utilizate în evaluare:

probe scrise □

probe orale □

probe practice □

REZULTATELE EVALUĂRII PERIODICE/ SEMESTRIALE

Limbă şi comunicare

Obiective realizate:

-citește corect, expresiv un text scurt la prima vedere,

-înțelege semnificația globală a mesajului ascultat, stabilind legături între informațiile receptate și cele cunoscute anterior,

-formulează răspunsuri și/sau întrebări pe baza conținutului din textele propuse, (cu sprijin)

-identifică secvențele dialogate dintr-un text narativ,

-scrie corect, lizibil și îngrijit propoziții și texte mici cu respectarea punctuației la nivel de propoziție

-sesizează sensul cuvintelor dintr-un enunț dat

-desparte corect în silabe cuvinte (1-5 silabe)

-găsește sinonime/antonime pentru cuvântul dat

-identifică substantivul si verbul

Dificultăți întâmpinate:

-independentă a sarcinilor de lucru, are nevoie explicații suplimentare pentru a înțelege cerința și totodată să i se confirme că tipul exercițiilor îi sunt familiare și se poate descurca.

-capacitatea de exprimare scrisă rămâne deficitară(exprimarea ideilor în scris, scrierea incorectă a unor ortograme, omiterea semnelor de punctuație) .

REVIZUIREA PROGRAMULUI DE INTERVENȚIE EDUCAȚIONAL-TERAPEUTICĂ (în funcție de rezultatele evaluării periodice):

Data revizuirii: ianuarie 2023

STRATEGIA DE INTERVENŢIE (perioada februarie 2023-iunie 2023)

Limbă şi comunicare

Obiective revizuite:

-să identifice secvențele descriptive dintr-un text narativ

-să identifice corect personajele, spaţiul şi timpul, răspunzând corect întrebărilor pe baza textului studiat

-să-și organizeze ideile într-un plan simplu și să construiască pe baza acestuia un text oral

-să exprime, în scris, o opinie proprie despre mesajul desprins dintr-un text , (2-3 propoziții)

-să scrie lizibil, îngrijit, fără omisiuni sau inversiuni de litere, fără contopiri de cuvinte;

-să scrie corect cuvintele ce conţin grupuri de litere, aglomerări de consoane etc.

-să sesizeze structurile gramaticale(morfologice și sintactice) corecte sau incorecte dintr-un mesaj ascultat

-să alcătuiască un mic rezumat pe baza unui text literar (oral și scris)

-să alcătuiască familia lexicală pentru diferite cuvânte date

-să respecte ortografia și punctuația într-un text propriu

-să identifice părțile de vorbire dintr-un text(adjectiv, pronume personal, numeral)

-să identifice subiectul și predicatul, punând corect intrebările

-să menţină crescut interesul pentru participarea activă la rezolvarea sarcinilor de lucru, individuale sau în grup;

-să conștientizeze importanța achiziționării cunoșințelor pentru dezvoltarea ulterioară ca adult.

ROLUL ŞI MODUL DE IMPLICARE A PĂRINȚILOR ÎN PROGRAM

Familia trebuie să:

- asigure elevei participarea la toate activitățile școlare și extrașcolare,
- ofere acesteia un climat favorabil dezvoltării sale fizice, psihice și intelectuale,
- acorde copilului sprijin necondiționat în situațiile dificile care o depășesc,
- o ajute la efectuarea temelor,

 colaboreze cu școala participând la toate întâlnirile periodice anunțate sau, din proprie inițiativă.

Familia se interesează de rezultatele obținute la învățătură, răspunde solicitărilor venite din partea școlii, însă nu are cine să o ajute la teme sau alte sarcini școlare pe care le are de realizat.

RECOMANDĂRI PARTICULARE : Recomand menținerea adaptării curriculare și abordarea diferențiată și pentru anul școlar următor,o mai bună colaborare a familiei cu școala și implicarea elevei în diverse activități menite să-i crească stima de sine.

ÎNTOCMIT DE CĂTRE,

Prof. Diriginte, SEMENIUC MARIA-CRISTINA

CURRICULUM ADAPTAT - COMUNICARE ÎN LIMBA ROMÂNĂ
CLASA a IV-a

HOLICI ANGELICA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ VADU IZEI, MARAMUREȘ

COMPETENȚE GENERALE:

1. Receptarea de mesaje orale în contexte de comunicare cunoscute.

2. Exprimarea de mesaje orale în diverse situaţii de comunicare.

3. Receptarea unei varietăţi de mesaje scrise, în contexte de comunicare cunoscute.

4. Redactarea de mesaje în diverse situaţii de comunicare.

Unitatea de învațare	Obiective de referință	Activități de învățare	Perioada
1. Receptarea de mesaje orale în contexte de comunicare cunoscute	-să înţeleagă semnificaţia globală a mesajului oral -să sesizeze intuitiv corectitudinea unei propoziţii ascultate; -să distingă cuvintele şi sensul lor într-o propoziţie dată; -să distingă sunetele şi silabele dintr-un cuvânt dat;	-exerciţii de de ascultare şi confirmare a înţelegerii mesajului ascultat; - formulări de raspunsuri şi/la întrebările adresate - jocuri de executare a unor comenzi orale formulate de învăţător sau elevi; -exerciţii de corectare a greşelilor de exprimare; - jocuri de identificare a poziţiei silabelor în cuvânt; -exerciţii de delimitare a cuvintelor într-o propoziţie dată; -exerciţii de despărţire a cuvintelor în silabe ; -exerciţii de identificare a sunetelor în structura	Pe tot parcursul anului şcolar

		silabei ;	
2. Exprimarea de mesaje orale în diverse situaţii de comunicare	-să formuleze enunţuri verbale potrivite unor situaţii date; -să integreze cuvinte noi în enunţuri; -să manifeste iniţiativă în comunicarea orală ;	-exerciţii de alcătuire a unor enunţuri cu accent pe pronunţie corectă şi clară; -povestirea unor fapte, întâmplări personale -formulări de întrebări şi răspunsuri; -recitări, dramatizări, povestiri; -exerciţii de construire corectă a propoziţiilor; -exerciţii-joc de stabilire a acordurilor gramaticale; -exerciţii de despărţire în silabe ; -exerciţii de compunere a cuvintelor pornind de la o silabă; -exerciţii de recitare a unor poezii; -dialoguri pe teme cunoscute; -simularea unor situaţii de comunicare – jocuri de rol;	Pe tot parcursul anului şcolar
3. Receptarea unei varietăţi de mesaje scrise, în contexte de comunicare cunoscute	- să identifice litere, grupuri de litere, silabe, cuvinte şi enunţuri în text tipărit sau scris de mână; -să sesizeze legătura dintre enunţuri şi imaginile care le însoţesc -să citească în ritm propriu	-exerciţii de corespondenţă sunet -literă; -exerciţii de trasare peste model a literelor şi cifrelor ; -exerciţii de copiere a literelor şi cifrelor după model pe un alt suport ; -exerciţii de utilizare corectă a caietului de scriere; -exerciţii de punere în corespondenţă a cuvântului scris de mână sau de tipar - ex. de copiere a unor cuvinte simple -exerciţii de formularei de întrebări şi răspunsuri pe marginea textului şi a imaginilor care-l însoţesc -exerciţii de asociere a semnificaţiei textului cu ajutorul imaginilor; -exerciţii de citire a cuvintelor pe silabe;	Pe tot parcursul anului şcolar

	-să manifeste interes şi curiozitate pentru lectură	-exerciţii de citire integrală a cuvintelor; -exerciţii de citire în ritm propriu ; -exerciţii de citire şi de memorare a unor texte în versuri;	
4. Redactarea de mesaje în diverse situaţii de comunicare .	-să scrie corect litere, silabe, cuvinte -să scrie corect, lizibil şi îngrijit propoziţii scurte -să manifeste interes pentru exprimarea scrisă	-exerciţii de scriere corectă a literelor, silabelor, cuvintelor scurte; -exerciţii de scriere corectă, de apreciere corectă a spaţiului dintre litere, cuvinte; -exerciţii de încadrare în pagină; -copiere	Pe tot parcursul anului şcolar

CURRICULUM ADAPTAT PENTRU ELEVI CU CES.

STOICOVICI ADINA-ELENA
LICEUL TEORETIC RECAȘ

1. Argument

Acest curriculum este realizat plecând de la scopurile şi obiectivele generale ale predării şi învăţării biologiei: trezirea interesului şi a curiozităţii ştiinţifice a elevilor, înţelegerea unor fapte şi fenomene din universul apropiat, aplicarea cunoştinţelor învăţate în viaţa cotidiană.

În realizarea acestui curriculum se are în vedere necesitatea adaptării la posibilităţile elevilor – de înţelegere, conştientizare şi asimilare a cunoştinţelor referitoare la mediul înconjurător, la organizarea generală a animalelor/omului, cu accent pe aspectele anatomo-fiziologice, în vederea formării unui comportament adecvat.

Curriculum îşi propune să aducă în atenţia elevilor cu CES metode tradiţionale, dar şi moderne, activ-participative de predare-învăţare-evaluare, de obţinere a informaţiilor necesare parcurgerii materiei, folosind metode, mijloace şi instrumente de lucru cât mai adecvate acestor cazuri.

Prin strategiile abordate, se are în vedere şi o bună colaborare cu profesorul psiholog al şcolii, cu profesorul de sprijin şi integrarea cât mai bună a elevilor în colectivul clasei.

2. Beneficiari

Nume si prenume elev: G.D- clasa a VII-a A

3. Competențe generale. Competențe specifice și activități de învățare pentru elevii cu CES

1. Explorarea sistemelor biologice, a proceselor și a fenomenelor, cu instrumente și metode științifice

COMPETENȚE SPECIFICE	*ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE pentru elevii cu CES*
1.1 Sistematizarea informațiilor din texte, filme, tabele, desene, scheme, utilizate ca surse pentru explorarea unor sisteme biologice, a unor procese și fenomene.	exerciţii de utilizare a textului din manual pentru extragerea unor informații; vizionarea unor filme cu scopul observării viețuitoarelor.
1.2 Realizarea independentă a unor activități de investigare pe baza unor fișe de lucru elaborate de elev.	realizarea de observații microscopice; exerciţii de recunoaştere a unor structuri; completarea unor fișe de lucru.
1.3 Asumarea de roluri în cadrul echipei pentru rezolvarea sarcinilor de lucru.	inițierea elevilor în tehnicile cooperării în grup (a citi, a investiga, a discuta împreună, a se corecta); exersări colective de introducere a cuvintelor noi în diferite contexte (de exemplu: conceperea unui text folosind cuvintele noi); îndeplinirea sarcinii de lucru repartizate în cadrul echipei.

2. Comunicarea adecvată în diferite contexte științifice și sociale

COMPETENȚE SPECIFICE	*ACTIVITĂŢI DE ÎNVĂŢARE pentru elevii cu CES*
2.1 Interpretarea contextualizată a informațiilor științifice.	completarea legendei unui desen realizat pe baza informațiilor din diverse surse (texte, imagini) - de exemplu: alcătuirea globului ocular; redactarea unui text pe baza unor desene/scheme (de exemplu: descrierea unei structuri).
2.2 Expunerea, în cadrul unui grup, a informațiilor prezentate sub formă de modele, grafice, texte, produse artistice, cu mijloace TIC, utilizând adecvat terminologia specifică biologiei.	realizarea de postere, pliante, desene, afișe în cadrul unor expoziții cu diverse teme; prezentare de portofolii tematice.

3. Rezolvarea unor situații problemă din lumea vie, pe baza gândirii logice și a creativității

COMPETENȚE SPECIFICE	*ACTIVITĂŢI DE ÎNVĂŢARE pentru elevii cu CES*
3.1 Realizarea unor modele ale sistemelor biologice.	observarea unor planșe, mulaje, preparate microscopice, material biologic proaspăt sau conservat, radiografii pentru identificarea caracteristicilor unor organe, țesuturi, celule; realizarea unor desene, referitoare la funcțiile de relație, reproducere; exerciţii de identificare a rolului părţilor componente ale organelor şi sistemelor de organe; exerciţii de recunoaştere a principalelor funcţii ale organelor şi sistemelor de organe; exerciţii joc de conştientizare a utilităţii unor segmente / organe (encefal, ochi, piele, urechi).
3.2 Elaborarea unor algoritmi pentru realizarea unei investigații.	exerciţii – joc de recunoaştere /stabilire a etapelor unor procese fiziologie, ale unor investigații; realizarea sarcinilor în cadrul unei investigații urmând etapele indicate în fișele de lucru și regulile de utilizare corectă a instrumentarului de laborator.

4. Manifestarea unui stil de viață sănătos într-un mediu natural propice vieții

COMPETENȚE SPECIFICE	*ACTIVITĂŢI DE ÎNVĂŢARE pentru elevii cu CES*
4.1 Conceperea unor măsuri de menținere și promovare a unui stil de viață sănătos.	exerciţii de identificare a cauzelor unor îmbolnăviri și de conştientizare a necesităţii respectării unor reguli de igienă personală în vederea prevenirii îmbolnăvirilor; dezbateri, jocuri de rol şi simulări, analiza unor cazuri reale din care să reiasă reguli de igienă pentru prevenirea îmbolnăvirilor; realizarea unui program personal de activitate zilnică; exersarea unor comportamente responsabile în cazul situațiilor de urgență (de exemplu: cutremure, incendii, accidente etc.).
4.2 Interpretarea relațiilor dintre propriul comportament și starea de sănătate.	vizionarea unor filme în vederea stabilirii consecințelor pe termen scurt si lung; exerciţii de comparare a stării de sănătate şi a stării de boală; recunoașterea consecințelor unor comportamente cu risc asupra stării de sănătate (de exemplu: consumul de tutun, alcool, droguri); realizarea unor proiecte de grup, portofolii, referate, pe diverse teme.

4. Conținuturile învățării

I. FUNCŢIILE DE RELAȚIE

1. Sensibilitatea . Sistemul nervos

- Sensibilitatea și mișcarea la plante
- Organizarea sistemului nervos la om
- Neuronul. Sinapsa
- Alcătuirea sistemul nervos central. Encefalul
- Măduva spinării
- Sistemul nervos periferic: nervii și ganglionii nervoși
- Funcțiile sistemului nervos -reflexul şi baza lui anatomică- reflexe condiţionate/necondiţionate

2. Organele de simț

- Ochiul și simțul vederii
- Urechea, simțul auzului și echilibrului
- Nasul și simțul mirosului. Igiena nasului
- Limba și simțul gustului. Igiena limbii
- Pielea și sensibilitatea cutanată
- Particularități ale sensibilității la vertebrate

3. SISTEMUL ENDOCRIN-Glandele endocrine umane
4. SISTEMUL LOCOMOTOR- OSOS ȘI MUSCULAR
II. FUNCȚIA DE REPRODUCERE
1. Reproducerea la plantele cu flori

- Structura florii la angiosperme
- Funcțiile florii
- Fructul și sămânța
- Germinația semințelor
- Creșterea și dezvoltarea plantelor
- Alte tipuri de înmulțire:
- Înmulțirea vegetativă la plante

2. Reproducerea la om

- Dezvoltarea corpului uman și pubertatea
- Sistemul reproducător feminin
- Sistemul reproducător masculin
- Fecundația, nidația, dezvoltarea embrionului și nașterea. Autocunoaștere și responsabilitate în concepție și contracepție
- Elemente de igienă a sistemului reproducător la om
- Particularități ale reproducerii sexuate la vertebrate

III. Mecanisme de autoreglare

- Feedback. Termoreglare
- Ritmuri biologice ale viețuitoarelor

5. Strategii didactice

METODELE pedagogice utilizate în educaţia integrată sunt metode care promovează un învăţământ personalizat cu ajutorul mijloacelor de învăţământ pentru îndeplinirea sarcinilor de lucru.

- metode clasice: conversaţia, dialogul, expunerea orală, explicaţia.
- metode de învăţare: studiul cu manualul, studiul individual, exerciţiul, dezbateri.
- metode de predare-învăţare: experimentul, lucrarea de laborator, activităţi practice; interviu, simulări, învăţământul diferenţiat.
- metode active: jocul didactic, rebusul, lecţii în Power Point, metoda Sinelg, diagrama Venn, etc.

MIJLOACELE de învăţare constituie o componentă principală a procesului de învăţământ pentru elevii cu CES, sunt considerate auxiliare pedagogice şi se împart în materiale didactice şi mijloace tehnice (laptopul).

Materialele didactice folosite în predarea-învăţarea-evaluarea elevilor cu cerinţe educaţionale speciale sunt:

- materiale informativ–demonstrative: insectare, atlase zoologice/botanice, planşe, etc;
- materiale pentru formarea şi exersarea deprinderilor: microscop, lamele, preparate fixe şi proaspete, terariul, acvariul din laborator, etc.; materiale de evaluare a rezultatelor învăţării: tipuri de teste, lecţii în diverse platforme/aplicații, portofoliul, etc.

6. Modalităţi de evaluare:

- evaluare orală (chestionarea orală, observarea şi aprecierea verbală)
- evaluarea scrisă (teste cu itemi de diferite categorii: alegere simplă, pereche)
- portofoliul.

NOTĂ: Modalităţile de evaluare se realizează în funcţie de tipul de CES al elevului!

PLANIFICARE ANUALĂ

MODUL	COMPETENȚE	CONȚINUTURI	Nr. ORE			SĂPTĂMÂNA	OBSERVAȚII
			Total	Predare-învățare	Evaluare		
M1	1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 3.1, 3.2	Protecția muncii în laborator	2	1	1	S_1	
		I. FUNCȚIILE DE RELAȚIE 1. Sensibilitatea. SISTEMUL NERVOS	12	11	1	S_2-S_7	
M2	1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2	2. Organele de simț	12	11	1	S_8-S_{13}	
	ȘCOALA ALTFEL: S_{14} : 18.12(luni)-22.12.2023(vineri)						
M3	1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 3.1, 3.2, 4.1	3. SISTEMUL ENDOCRIN	6	5	1	S_{15}-S_{17}	
		4. SISTEMUL LOCOMOTOR	8	8	0	S_{18}-S_{21}	
M4	1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 3.1, 3.2, 4.1	II. FUNCȚIA DE REPRODUCERE 1. Reproducerea la plantele cu flori	14	12	2	S_{22}-S_{28}	
	SĂPTĂMÂNA VERDE: S_{29}: 22.04(luni)-26.04.2024(vineri)						
M5	1.1, 1.3, 2.2, 4.1, 4.2	2. Reproducerea la om	8	8	0	S_{30}-S_{33}	
	1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2	III. Mecanisme de autoreglare	3	3	0	S_{34}-S_{35}	
		RECAPITULARE FINALĂ	3	2	1	S_{35}-S_{36}	
	TOTAL ORE		72	65	7		

PLAN DE INTERVENTIE PERSONALIZAT

REGEP NIDA NERMIN

CENTRUL ȘCOLAR PENTRU EDUCAȚIE INCLUZIVĂ ”MARIA MONTESSORI”, CONSTANȚA

NUME SI PRENUME: **S. A.**

DIAGNOSTIC MEDICAL: Tulburari de conduita / F70 – Deficiență moderată ușoară

Elevul în cauza prezintă comportamente agresive cu consecințe grave la nivelul grupului școlar. Va fi introdus într-un program de intervenție terapeutică, care presupune activități de consiliere individuală și de grup. Prezintă toleranță scăzută la frustrare, este ușor influențabil. Are un vocabular vulgar la adresa elevilor din centru de plasament și uneori la adresa cadrelor didactice. Este irascibil, impulsiv, nu conștientizează consecințele actelor sale.

OBIECTIVE PE TERMEN LUNG:

- Diminuarea comportamentelor agresive verbale si fizice
- Cresterea tolerantei la frustrare
- Cresterea stimei de sine
- Cresterea gradului de interactiune sociala

OBIECTIVE PE TERMEN SCURT:

- Constientizarea consecintelor comportamentelor violente asupra propriei persoane si la nivel de grup
- Identificarea cauzelor emotiilor negative
- Dezvoltarea unor abilitati de gestionare a emotiilor negative
- Exersarea comunicării emotionale și a celei empatice
- Dezvoltarea încrederii in sine si în ceilalți
- Dezvoltarea abilitatilor de lucru in echipa
- Dezvoltarea autocontrolului
- Cresterea tolerantei la frustrare in cazul criticilor negative
- Stabilizarea comportamentelor dezirabile social

METODE UTILIZATE PE PARCURSUL ACTIVITATILOR:

- Conversatia
- Explicatia
- Observatia
- Problematizarea
- Studiul de caz
- Jocul de rol
- Dezbaterea

Nr. crt.	OBIECTIV	ACTIUNE	RESPONSABIL	TERMEN
1	Noțiuni introductive despre emotii	Emotii	Consilier școlar R.N.N.	Noiembrie 2015
2	Identificarea emotiilor negative si constientizarea consecintelor emotiilor negative asupra propriei persoane si asupra celorlalti	„Emotii negative vs emotii pozitive” „Simt si actionez!” Consiliere individuala	Echipa interdisciplinara	Permanent
3	Obținerea unui feedback din partea grupului cu privire la comporamentul violent	„Spunem NU violentei!” Consiliere la nivelul grupului	Consilier școlar R.N.N.	Februarie
4	Identificarea acțiunilor negative întreprinse de către subiect și a consecințelor acțiunilor sale	„Violenta – in viziune mea” Consiliere individuala	Consilier scolar R.N.N.	Permanent
5	Identificarea atitudinii față de fenomenul violenței și Identificare de dea urmărilor manifestării unui comportament violent	„Violenta in imagini” Vizionarea unor filme pe tema violenței Dezbatere pe baza temei date	Consilier școlar R.N.N.	Martie
6	Recompensarea comportamentelor dezirabile si diminuarea comportamentelor agresive	Activitatiextrascolare (sportive, artistico-plastice, sociale)	Echipa interdisciplinara	Permanent
7	Identificarea emotiilor și dezvoltarea comunicării emotionale și a celei empatice	„ Ne jucam cu emotiile” Joc de rol	Consilier școlar R.N.N.	Aprilie
8	Conștientizarea riscurilor asociate comportamentelor agresive	Consecintele comportamentelor violente	Consilier școlar Responsabil Comisia de combatere a violentei in mediul scolar	Mai
9	Identificarea aptitudinilor personale Creșterea stimei de sine	„Ce vreau – ce pot!”	Echipa interdisciplinara	Mai
10	Cresterea tolerantei la frustrare in cazul criticilor negative	„EU puternic”	Consilier școlar	Iunie

CURRICULUM ADAPTAT

COTUȚIU MARIANA TEODORA

COLEGIUL TEHNIC „TRAIAN VUIA” ORADEA

Instituția de învățământ: **Colegiul Tehnic „TRAIAN VUIA” Oradea**

Nume și prenume elev: **Demian Luca**

Clasa**: a XI-a A**

Disciplina: **Limba germană**

Cadru didactic**: Cotuțiu Mariana Teodora**

Obiective cadru/ competențe generale:

- Receptarea mesajelor transmise oral sau în scris în diferite situaţii de comunicare
- Producerea de mesaje orale sau scrise adecvate unor anumite contexte de comunicare
- Realizarea de interacţiuni în comunicarea orală sau scrisă
- Transferul şi medierea mesajelor orale sau scrise în situaţii variate de comunicare

Conținuturile învățării:

- DOMENIUL PERSONAL
  - ✓ Relaţii interumane / interpersonale
  - ✓ Viaţa personala (alimentaţie, sănătate, educaţie, activităţi de timp liber)
  - ✓ Universul adolescenţei (hobiuri,cultura, sport)
- DOMENIUL OCUPAŢIONAL
  - ✓ Aspecte legate de profesiuni şi de viitorul profesional
  - ✓ Activităţi din viaţa cotidiană
- DOMENIUL PUBLIC
  - ✓ Ţări şi oraşe – Călătorii
  - ✓ Aspecte din viaţa contemporană (sociale, tehnice, ecologice)
- DOMENIUL EDUCAŢIONAL
  - ✓ Viaţa culturală şi lumea artelor (film, muzică, expoziţii)
  - ✓ Repere de cultură şi civilizaţie ale spaţiului cultural de limbă franceză şi ale culturii universale

Obiective cadru/ competențe generale	**Obiective de referință/ competențe specifice**		**Activitatea de învățare pentru elevii cu CES**
	Majoritatea elevilor	Elevii cu CES/ curriculum adaptat	
1. Receptarea mesajelor transmise oral sau in scris in diferite situaţii de comunicare	1.1 Identificarea sensului global al unui mesaj 1.2 Anticiparea elementelor de conţinut ale unui text pe baza titlului / unui stimul vizual 1.3 Identificarea de detalii din mesaje orale / scrise (autentice) 1.4 Selectarea de informaţii din mai multe texte în scopul îndeplinirii unei sarcini structurate de lucru	1.1Identificarea sensului global al unui mesaj 1.2Anticiparea elementelor de conţinut ale unui text pe baza titlului / unui stimul vizual 1.4Selectarea de informaţii din mai multe texte în scopul îndeplinirii unei sarcini structurate de lucru	• Prezentări orale (de dificultate şi lungime medie) pe teme de interes • Conversaţii / auditii de înregistrări audio / video sau citite cu glas tare de către profesor • Interviuri / rapoarte orale Paragrafe / texte descriptive şi narative -exerciţii de identificare -exerciţii de verificare a înţelegerii sensului global dintr-un text oral sau scris -exerciţii de selectare a ideilor principale dintr-un text (oral sau scris) -exerciţii de desprindere / înţelegere a ideilor dintr-un text (dialog structurat, conversaţie, descriere, discuţie, grafic, prezentare, povestire) -exerciţii de completare de tabele / diagrame, ordonare în ordinea logică a desfăşurării unor evenimente, -proiecte
2. Producerea de mesaje orale sau scrise adecvate unor anumite contexte de comunicare	2.1 Descrierea (oral / în scris) a unor activităţi cotidiene, obiceiuri; 2.2 Relatarea conţinutului unui film / al unei povestiri,	2.1Descrierea (oral) a unor activităţi cotidiene, obiceiuri; 2.2 Relatarea conţinutului unui film / al unei povestiri, pe baza unui plan de idei dat	• Descrieri de obiecte, persoane • Povestire orală / scrisă(de dificultate şi lungime medie) pe teme de interes • Completare de formulare

	pe baza unui plan de idei dat 2.3 Redactarea de paragrafe / texte pe o temă de interes 2.4 Completarea de formulare 2.5 Redactarea de texte funcţionale simple	2.4 Completarea de formulare	-exerciţii de formulare de întrebări şi răspunsuri -exerciţii de completare de formulare, -exerciţii de redactare simplă cu întrebări de sprijin şi plan -exerciţii de prezentare, relatare / repovestire, rezumare -dialog, conversaţie dirijată sau liberă, simulare, interviu, joc de rol, dezbatere -discuţii, descrieri, asocieri, comparaţii, povestire, comentariu, brainstorming -expunere / prezentare sub formă de monolog -exerciţii de formulare de corespondenţă personală / oficială (mesaje, scrisori, e-mail, felicitare) -exerciţii de redactare: paragraf, rezumat
3. Realizarea de interacţiuni în comunicarea orală sau scrisă	3.1 Formularea de idei / păreri pe teme de interes în cadrul unei discuţii / în mesaje de răspuns 3.2 Adaptarea formei mesajului la situaţia de comunicare în funcţie de stilul formal / informal folosit de interlocutor	3.1 Formularea de idei / păreri pe teme de interes în cadrul unei discuţii / în mesaje de răspuns	• Dialogul • Conversaţia cotidiană • Mesaje personale • Scrisori personale -exerciţii pe perechi şi în grup; dialog, conversaţie (faţă în faţă sau telefonică), interviu, mesaj, scrisoare de răspuns, -joc de rol, discuţie, dezbatere -prezentare -exerciţii de grup: formulare / ordonare / esenţializare a unor idei / enunţuri -exerciţii de formulare / construire a unei argumentări

			-exerciţii de redactare a unor texte / scrisori ghidate -exerciţii de luare de notiţe
4. Transferul şi medierea mesajelor orale sau scrise în situaţii variate de comunicare	4. 1Transformarea unor mesaje din vorbire directă în vorbire indirectă 4. 2Traducerea unor texte funcţionale scurte din limba engleză în limba română cu ajutorul dicţionarului 4.3 Sintetizarea sub formă de schemă / notiţe a conţinutului unui text scris / mesaj oral	4.2 Traducerea unor texte funcţionale scurte din limba engleză în limba română cu ajutorul dicţionarului 4.3 Sintetizarea sub formă de schemă / notiţe a conţinutului unui text scris / mesaj oral	• (Audierea/Producerea de) mesaje orale (înregistrate sau emise de profesor sau elevi) • Citirea de prospecte, instrucţiuni, • Parcurgerea de texte de informare generală • Notiţe -exerciţii de traducere şi retroversiune -exerciţii de reformulare şi transpunere în alt registru funcţional, luare de notiţe -exerciţii de transformare a unui text narativ în dialog şi invers -proiect in echipa/individual

Modalităţi de evaluare:

- Observarea sistematică (pe baza unei fişe de observare)
- Tema de lucru (în clasă, acasă) concepută în vederea evaluării
- Proiectul
- Portofoliul
- Autoevaluarea

STANDARDE CURRICULARE DE PERFORMANȚĂ

Obiectivele cadru/ competențe generale	Standardele de performanță
Receptarea mesajelor transmise oral sau în scris în diferite situaţii de comunicare	- Desprinderea sensului global al unui scurt mesaj scris/audiat -Identificarea, în mesaje scurte audiate, a semnificaţiei unor cuvinte şi propoziţii simple referitoare la universul imediat -Traducerea unor texte informative/ funcţionale (prospecte, instrucţiuni) aferente ariei tematice studiate, cu ajutorul dicţionarului Identificarea semnificaţiei unor cuvinte şi propoziţii simple, în texte autentice comune (etichete, anunţuri, afişe)
Producerea de mesaje orale sau scrise adecvate unor anumite contexte de comunicare	Redactarea unui enunţ scurt / mesaj, pe baza unui suport verbal / a unei imagini Realizarea unui interviu structurat pe baza unui chestionar adăugând câteva întrebări spontane Răspuns (amplu) la o corespondenţă ocazională (felicitare, carte poştală) Cererea şi transmiterea în scris de informaţii personale
Realizarea de interacţiuni în comunicarea orală sau scrisă	Participarea la o conversaţie pe teme familiare exprimând opinii personale Participarea la o conversaţie scurtă în contexte obişnuite pe subiecte generale Participarea cu întrebări simple şi răspunsuri scurte la interacţiuni verbale simple (dialoguri), în contexte familiare sau de necesitate imediată
Transferul şi medierea mesajelor orale sau scrise în situaţii variate de comunicare	Explicarea unei scheme, a unui desen folosind un limbaj comun Reducerea unui paragraf la o idee esenţială

PLAN DE INTERVENŢIE PERSONALIZAT

DANA-MARIA SONKODI-COZMA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN PASCU" APAHIDA

Numele şi prenumele elevului: T. D.
Clasa: a V-a
Durata de desfășurare: an şcolar:
Aria curriculară: Om şi Societate
Disciplina: Istorie
Echipa de lucru: Prof. de istorie; Prof. cons. șc.,
Data elaborării planului:
Data revizuirii:
Problemele cu care se confruntă copilul:

- Nu reuşeşte să scrie după dictare;
- Are un scris ilizibil, încât nu şi-l descifrează nici ea însăşi;
- Citeşte foarte greu, iar termenii mai dificili abia îi silabiseşte, neînţelegându-le valoarea în frază;
- Nu înţelege suficient noţiunile simple astfel că nu poate să opereze cu ele;
- Recunoaşte fenomenele şi procesele simple din natura şi le poate explica individual, dar nu şi relaţiile de cauzalitate şi nici interdependenţa acestora, având probleme de transfer intra şi transdisciplinar;
- Copiază corect după manual, dar extrem de încet, fiind mereu în urma colegilor săi;
- Are deprinderi practice corespunzătoare, abilităţile practice fiind mult superioare capacităţilor intelectuale şi cunoştinţelor teoretice.
- Capacitate redusă de identificare a elementelor de identificare spaţială legate de folosirea hărţilor

Diagnostic: Eleva cu dificultăţi de învăţare
Loc de desfăşurare: sala de clasă;

Obiective operaţionale	**Metode şi procedee didactice**	**Perioada de timp**	**Mijloace didactice**	**Evaluare (progresul înregistrat)**
- Să citească corect și în ritm propriu un text la prima vedere - Să descrie viața unor personalităţi folosind o imagini cartografice - Să desprindă informațiile esențiale din textul citit; - Să utilizezea, în context nou, a informaţiilor primite din diferite surse (text din manual, imagini cartografice sau alte surse)	Exerciții variate de citire sub îndrumarea și sprijinul profesorului Exerciții variate de interpretare a planşelor şi a altor materiale suport sub îndrumarea și sprijinul profesorului Exerciţii de citire şi rezumare a unui text sub îndrumarea profesorului. Descrierea cu cuvinte proprii a elementelor înţelese dintr-un text la prima vedere; conversaţie euristică; explicaţia.		Planşe, manual. Atlase, imagini , reviste de istorie Texte, manual.	Evaluare orală(eleva şi-a îmbunătăţit capacitatea de citire a unui text) Observare sistematică. - evaluarea orală va fi preponderentă, dar va alterna cu evaluarea scrisă (eleva se poate exprima mai bine oral decât scris) - probe orale; - probe scrise; Observare sistematică. Probe scrise. (Eleva poate transcrie corect un text, chiar şi după dictare, dar într-un ritm mai lent.)

- Sa transcrie corect, lizibil si îngrijit - Să învețe sa scrie corect un text coerent utilizând noţiuni si denumiri noi. -Să identifice numele proprii predate din imagini şi în texte diferite -Să identifice şi să explice termeni religiosi simpli identificaţi în textul dat.	Exerciții de transcriere a unor texte cunoscute. Compunere / eseu Lucrul cu manualul Asocierea imaginilor cu exemplul unor personalităţi Explicaţia. Explicaţia. Exerciţii de identificare a termenilor de specialitate într-un text la prima vedere.		Manual. Texte din sinaxar. Imagini din atlase Texte . Reviste , atlase, planşe.	Fişe de evaluare. Observarea sistematică(capacitatea de orientare şi identificare a elementelor de ordin cartografic a ajuns aproape la nivelul colegilor săi) Fişe de evaluare. Evaluare orală. Se va realiza **evaluarea continuă** prin: -utilizarea aprecierilor verbale şi sublinierea progresului realizat în rezolvarea fiecărei sarcini; -Aprecierea şi încurajarea colaborării cu membrii grupului; **-Evaluarea finală** va viza atingerea criteriilor minime de progres.

Instrumente de evaluare:

- fişe de lucru individuale;
- teste criteriale pentru fiecare obiectiv;

Concluzii:

- În urma evaluării rezultatelor obţinute, s-a ajuns la concluzia că datorită exerciţiilor şi activităţilor simple, accesibile, desfăşurate în ritm propriu, eleva a depăşit în mare parte dificultăţile sale, dobândind o experienţă cognitivă superioară celei anterioare, înlăturând anumite bariere din cale dezvoltării sale.

Recomandări:

- se recomandă colaborare cu profesorii clasei, profesorul diriginte, părinţi;
- se constată că reluarea unor sarcini de învăţare sunt de un real folos în dezvoltarea deprinderilor de muncă independente;
- se recomandă stimularea pozitivă, întărirea motivaţiei şi a încrederii în propriile forţe, precum şi reluarea unor anumite activităţi în vederea consolidării achiziţiilor dobândite.

Prof,
S.-C. D.

Prof. cons. șc.,
M. C.

Rezumat

Împreună cu doamna consilier şcolar am decis să realizăm un plan de intervenţie personalizat pentru eleva T.D. deoarece nu reuşeşte să scrie după dictare, are un scris ilizibil, încât nu şi-l descifrează nici ea însăşi, citeşte foarte greu, iar termenii mai dificili abia îi silabiseşte, neînţelegându-le valoarea în frază, capacitate redusă de identificare a elementelor de identificare spaţială legate de folosirea hărţilor etc... În urma evaluării rezultatelor obţinute, s-a ajuns la concluzia că datorită exerciţiilor şi activităţilor simple, accesibile, desfăşurate în ritm propriu, eleva a depăşit în mare parte dificultăţile sale, dobândind o experienţă cognitivă superioară celei anterioare, înlăturând anumite bariere din cale dezvoltării sale. Pentru viitor, se recomandă colaborare cu profesorii clasei, profesorul diriginte, părinţi.

PLAN DE INTERVENȚIE PERSONALIZAT

FILIP DENISA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „POROLISSUM" ZALĂU

Clasa: a III -a
Anul școlar: 2023-2024
Diagnosticul: retard psihic ușor IQ-68, tulburări mixte ale abilităților școlare, tulburări emoționale, deficit atențional.

- Scopul (comportamentul țintă/rezultatul așteptat)

Formarea deprinderilor de pronunție în ritm propriu a sunetelor, silabelor, cuvintelor, propozițiilor; formularea întrebărilor și răspunsurilor corecte atât în scris cât și oral; deprinderi minimale de numărat și socotit(adunare și scădere, înmulțire și împărțire – cu material ajutător)

- Obiective:

Pe termen scurt:

- Participarea la activități de grup;
- Formarea și dezvoltarea abilităților de comunicare orală;

Pe termen mediu:

- Dezvoltarea exprimării orale și scrise, înțelegerea și utilizarea corectă a semnificațiilor structurilor gramaticale;
- Dezvoltarea expresivității și creativității;
- Cunoașterea numerelor de la 1 la 100;
- Efectuarea operațiilor de adunare și de scădere de la 0 la 100 (cu material intuitiv);

- Durata programului: septembrie 2023 - iunie 2024
- Disciplinele de intervenție: Limba și literatura română, Matematică
- Data elaborării PIP: septembrie 2023

- Conținutul activităților:

Obiective operationale	**Strategii de terapie şi recuperare** **Metode si mijoace didactice**	**Intervalul de timp**	**Criterii de evaluare**	**Metode şi instrumente de evaluare**
Să identifice literele alfabetului	• Exerciţii şi jocuri de dezvoltare a auzului fonematic, de conştientizare a legăturii între fonem şi semnul grafic corespunzător • Să „ citească" imagini şi să depisteze sunetele iniţiale • Să identifice litere într-o ordine aleatorie • Să citească silabele după o	Anul scolar 2023-2024	Identifică şi recunoaşte literele Depistează sunetele iniţiale Diferenţiază literele mari de cele mici	Evaluarea orală va alterna cu cea scrisă, eleva transcrie şi copiază destul de corect. Pentru fixare se vor relua de mai multe ori anumite litere. Se vor folosi

Să citească cuvinte din 2-3 silabe Să formuleze propoziţii simple Să identifice grupuri de litere (ce, ci, ge, gi, che, chi, ghe, ghi)	analiză fonematică a acestora – realizarea sensului • Să stabilească numarul de silabe dintr-un cuvânt • Să citească silabe din 3 litere • Să citească un cuvânt din 2 silabe • Să recunoască sunetele (literele) dintr-un cuvânt şi să-l citească • Să denumească obiectele din imagini (eleva nu cunoaşte foarte multe obiecte ce apar în imagini • Să formuleze propoziţii folosind cuvintele găsite, urmărind imaginea în care a depistat cuvântul • Să citească propoziţii simple • Să recunoască o propoziţie într-un text dat • Exerciţii de înţelegere a sensului propoziţiei (prin întrebări ajutătoare) • Să răspundă corect în propoziţii • Să exprime în cuvinte proprii păreri despre lucruri, fapte cunoscute • Exerciţii de depistare a grupurilor în cuvinte scrise • Exerciţii orale de dezvoltare a auzului fonematic şi de recunoaştere a legăturii între grupul scris şi sunetul respectiv • Exerciţii de citire a		Recunoaşte sunetele într-o silabă Citeşte silabe din 2-3 litere Identifică literele/ sunetele dintr-un cuvânt Formulează propoziţii din 2-3 cuvinte observând imaginile Citeşte propoziţii din 2-3 cuvinte Recunoaşte în text propoziţiile (nr lor) Formulează, oral, propoziţii cu sens Răspunde în propoziţii Exprimă corect o părere Identifică în cuvinte date grupurile Face legătura	texte din abecedar, texte cunoscute deja, cu care eleva operează cu siguranţă. Aprecieri stimulative Evaluare cu mai multe reveniri şi cu reactualizarea legăturii între grup şi sunet

Să scrie corect după dictare literele alfabetului şi grupurile de litere	grupurilor • Exerciţii de citire a silabelor ce conţin grupuri • Exerciţii de citire a cuvintelor ce conţin aceste grupuri • Formulare de propoziţii ce conţin grupuri • Exerciţii de scriere (transcriere, copiere) a literelor şi grupurilor • Exerciţii de scriere a acestora după dictare • Exerciţii de scriere a unor silabe cu literele amintite şi a grupurilor de litere • Exerciţii de completare a unor silabe cu litere, grupuri • Exerciţii de scriere a unor cuvinte din 2-3 silabe, utilizând în mod preponderent metoda analitico-fonetică • Exerciţii de transcriere a cuvintelor • Exerciţii de scriere a denumirii unor obiecte familiare • Exerciţii de scriere a cuvintelor pe silabe • Formularea unor propoziţii cu cuvinte date şi scrierea acestora cu sprijin • Exerciţii de scriere a propoziţiilor respectând majuscula şi punctul • Exerciţii de scriere a propoziţiilor formulate oral • Exerciţii de citire a		între sunet şi grup Citeşte grupurile Citeşte silabe în care apar grupuri Citeşte cuvinte în care apar grupuri Transcrie grupuri şi litere Scrie după dictare Completează cuvinte cu litere, silabe şi propoziţia cu un cuvânt Transcrie selectiv după indicii date Scrie propoziţii simple cu spijin Cunoaşte şi aplică regulile de scriere a propoziţiei Scrie nume de persoane Scrie propriul nume (nume de familie,	Evaluări scrise cu spijin, individuale Exerciţii de scriere după dictare, copieri şi transcrieri Probe scrise Aprecieri stimulative

	cuvintelor/ propoziţiilor scrise de elev pentru formarea deprinderilor de autocorectare • Să scrie corect numele de persoane şi propriul nume • Să scrie corect, ordonat şi cât mai îngrijit • Să aşeze corect în pagina caietului. • Să recunoască sistemul poziţional de scriere a numerelor formate din ZU • Să numere în ordine crescătoare • Să recunoască locul unui număr într-un şir(vecinii) • Să compare numere vecine • Să scrie numere dictate • Să descompună numere în zeci şi unităţi • Exerciţii de recunoaştere a semnelor +şi- • Să efectueze calcule orale • Să efectueze calcule în scris • Exerciţii de citire a operaţiilor cu numere • Să verbalizeze calculele • Să utilizeze corect materialul didactic (concret şi intuitiv) • Exerciţii de învăţare a tehnicii de calcul, folosind materialul didactic concret • Exerciţii de calcul în scris, scrierea rezultatelor		prenume, clasa) Citeşte numerele Numără crescător Compară şi numeşte vecinii Scrie numerele dictate	Evaluări orale,alternate cu cele scrise Evaluări curente formative Probe scrise, fişe de lucru
Să scrie numere în concentrul 0-100 Să efectueze operaţii 0-100 fără trecere peste ordin şi cu trecere peste ordin				

	parţiale • Rezolvare de probleme cu desen şi cu expunerea datelor de către învăţător • Recunoaşterea expresiilor ce induc operaţia • Rezolvare individuală a unor probleme desenate • Exerciţii de analiză a datelor problemei • Exerciţii de verbalizare a enunţiului unei probleme • Exerciţii de citire a enunţiului unei probleme • Exerciţii de scriere a unei probleme, a unui plan de rezolvare • Enumeră unităţile şi le recunoaşte utilitatea • Scrie unităţile • Exerciţii de învăţare a zilelor săptămânii • Exerciţii de învăţare a denumirii lunilor anului, anotimpurilor, a datei			Evaluări curente formative Probe scrise, fişe de lucru Aprecieri stimulative
Să rezolve probleme cu o singură operaţie			Citeşte corect exerciţiile, fără a confunda + cu – Rezolvă operaţii cu sprijin	Probleme desenate Probe orale şi scrise , alternativ
Să recunoască unităţi de măsură			Rezolvă cu sprijin o problemă practică Recunoaşte operaţia	Evaluări orale Probe scrise formative
Să recunoască figurile geometrice Să denumească părţile componente ale corpului omenesc, al unui animal, ale unei plante	• Exerciţii de recunoaştere a pătratului, dreptunghiului, cercului , triunghiului , a elementelor spaţio-temporale • Exerciţii de denumire a părţilor propriului corp, pe mulaje, ale unei plante sau animal • Exerciţii de rec a acestora în desene sau imagini • Exerciţii de desenare a		Rezolvă individual probleme desenate Exprimă enunţul şi exerciţiul prin care se rezolvă problema Scrie rezolvarea Denumeşte unităţile Scrie	Evaluări orale şi practice Evaluări orale şi fişe de evaluare formativă Evaluări orale

Să enunţe zilele săptămânii, lunile anului şi anotimpurile	acestora • Exerciţii de exprimare a rolului fiecărei părţi componente • Să stabilească relaţii între plante şi animale • Exerciţii de observare a corpurilor • Exerciţii de recunoaştere a corpurilor solide, lichide şi gazoase • Exerciţii de enumerare a anotimpurilor • Exerciţii de identificare a anotimpurilor după caracteristici • Exerciţii de enumerare a zilelor săptămânii, a lunilor anului • Să observe transformarile din mediu • Să măsoare creşterea unei plante, să estimeze creşterea unui animal • Să stabilească îmbrăcămintea adecvată unui anotimp • Stabilirea unor reguli de conduită corectă asupra mediului		simbolurile Enumeră zilele săptămânii, lunile anului (nu în ordine), anotimpuri, date Denumeşte şi desenează figuri geometrice Foloseşte noţiuni spaţio-temporale (stânga, dreapta, faţă, etc) Denumeşte şi recunoaşte. Le desenează după model şi din imaginaţie Enumeră anotimpurile, zilele săptămânii, cu sprijin din partea învăţătorului	Evaluări orale

PLAN DE INTERVENȚIE PERSONALIZAT

MARINESCU GABRIELA MARIANA
ŞCOALA GIMNAZIALĂ SÂNPETRU

JUSTIFICAREA ALEGERII CAZULUI

Am ales acest caz fiind convinsă că pot ameliora situaţia creată, pot preveni abandonul şcolar al copilului si pot ameliorara comportamentul deviant pe care acesta il manifesta in timpul orelor de curs,dar si in pauze, ştiind că printr-o implicare mai intensă şi cu un efort suplimentar se pot realiza ameliorări şi se pot recupera unele întârzieri înregistrate în dezvoltare, cauzate în mare parte de condiţiile de mediu familial şi lipsa totală de interes a familiei faţă de şcoală.

De asemenea am avut ca scop sprijinirea şi conştientizarea familiei în ceea ce priveşte rolul ei activ în creşterea şi educarea propriului copil, precum şi cu referire la relaţiile familie – copil-şcoală, relaţii ce trebuie bazate pe încredere şi respect reciproc.

SITUAŢIE: Comportament inadecvat în grup, comportament agresiv faţa de colegi, opoziţie faţă de sarcinile primite, rămânere în urmă la învăţătură.

OBIECTIVE

- ✓ determinarea cauzelor acestei situaţii
- ✓ eliminarea acestor cauze
- ✓ elaborarea unui proiect educaţional de intervenţie care să remedieze prin acţiune de consolidare situaţia, să ridice gradul de pregătire a copilului şi să se prevină abandonul şcolar, să-i redea încrederea în sine, să-l conducă spre o atitudine pozitivă.

DESCRIEREA CAZULUI

Caracterizarea generală a subiectului:

Vârsta la intrarea în şcoală este de 6 ani și 8 luni. Este un copil inadaptat, excesiv de impulsiv, autoritar în relaţie cu colegii, incapabil de a finaliza o acţiune intelectuală, refuzul de aceptare a sarcinilor strict şcolare.

Din cauza condiţiilor precare de mediu precum şi a lipsei de atenţie şi comunicare, a faptului că nu a frecventat cursurile învăţământului preşcolar, iar invatamantul primar l-a frecventat in salturi, acumuland un numar mare de absente, motiv pentru care elevul repetă cl a IV-a pentru a patra oară. Prezintă o întârziere de aproximativ 2 ani faţă de normalitate, necesitând un program educativ special, intens pentru a recupera (pe cât este posibil) cunoştinţele, priceperile şi deprinderile pierdute şi a se putea integra în programul şi cerinţele şcolii .

La nivelul organelor de simț : deficienta vizuala. Motricitatea fină, este slab dezvoltată, dar are aptitudini sportive. Are un intelect liminar. Limbajul era situat la nivel limitat, având un vocabular sărac. Reprezentările sunt sărace. În gândire prezintă dificultăţi de analiză şi sinteză. Memoria – memorează cu mare greutate doar poezii scurte .Atenţia era instabilă. Are formate deprinderile elementare de muncă şi autoservire, dar prezintă dexteritate manuală scăzută în realizarea unor lucrări la abilităţi practice

STRATEGII DE INTERVENŢIE A CADRULUI DIDACTIC

I. IDENTIFICAREA SUBIECTULUI ŞI A SITUAŢIEI: Am observat impulsivitatea și tendința de a se impune faţă de colegi; nerezolvarea sarcinilor şcolare; incapacitate de a finaliza acţiunile intelectuale; rămânere în urmă la învăţătură: citește cu dificultate, sacadat, deformează cuvintele, nu înțelege mesajul textului citit,scrie cu marea dificultate, cu omisiuni, nu respectă regulile de scriere corectă și de așezare în pagina caietul, incorect gramatical, face calcule de adunere și scădere cu sprijin, operează cu noțiuni simple, fără a realiza conexiuni logice.

II. DIAGNOZĂ ŞI PROGNOZĂ

A) COLECTAREA INFORMAŢIILOR s-a realizat prin: şedinţe individuale la care a participat mama copilului; întrevederi cu părinții**,** discuţii cu alte rude ale copilului; discuţii cu învățătoarele anterioare, profesorul de sprijin, profesorul – psiholog al școlii; analiza documentelor

şcolare : catalog, fişa psiho-pedagogică; analiza produselor activităţii : caiete, desene, fişe de evaluare, lucrări practice; observarea comportamentului şcolar.

B) CUNOAŞTEREA VARIABILELOR SOCIO-FAMILIALE:

Stare civilă-părinţi: -Căsătoriţi

Relaţii: Relaţii uneori violente, tatăl mai mult plecat;iar mama neglijează educația copiilor, implicându-i în activități gospodărești; Indiferenţa părinţilor faţă de şcoală;

Istoria cuplului parental: Mamă se implică sporadic, mai ales la insistențele școlii; Tatăl nu se implică, ziua este mai mult plecat după un loc de muncă;

Situaţia familiei: Condiţii de trai modeste,dar si multă mizerie.Elevul este cel de-al treilea fiu al familiei, din 4 frați. Are un frate mai mare (18 ani), a terminat 8 clase, lucrează ocazional pentru ajutorarea familiei, un frate de 15 ani, înscris la liceu, un frate de 8 ani, elev. Cu toţii locuiesc într-o casă cu patru camere.

Atmosfera familială: - Uneori tensionată, cauzată de consumul de alcool, țigări şi a gradului de incultură a membrilor familiei.

Relaţia părinţi-copil: - Ameninţări verbale, injurii, pedepse.

Cultura familială: - nivel scăzut

C) FIŞĂ INDIVIDUALĂ DE EXAMINARE PSIHO-PEDAGOGICĂ

Antecedente fiziologice: Am luat legătura cu familia şi cu medicul pediatru pentru a afla istoricul dezvoltării fizice şi starea de sănătate a copilului.De la mamă am aflat că în urma unui accident casnic produs la vârsta de 5 ani copilul are cristalin artificial fiind operat de 5 ori.

Achiziţii şcolare minime: Nu a frecventat grădiniţa; reţine cu foarte mari eforturi cunoștințe; memorie foarte slabă; limbaj inadecvat; imposibilitatea concentrării atenţiei; motivaţie slabă;voinţă slabă.

Petrecerea timpului liber: Participă la activităţile gospodărești ale familiei; se joacă cu cei apropiaţi.

D) OBSERVAREA COMPORTAMENTULUI ŞCOLAR

Conduită: Comportament inadecvat în cadrul colectivului, atitudine ofensivă față de colegi și profesori, nu se supune regulilor colectivului / școlii.

Motivare comportamant: Lipsă de interes faţă de disciplinele școlare / față de sarcininile școlare.

Din cauza problemelor comportamentale si a atitudinii ofensive este respins de către colegi și, în consecință nici el nu știe să relaționeze cu aceștia. Repetând de mai multe ori clasa a IV-a este reticent la apropierea față de cei din jur.

Nonrăspuns la cerinţele programei şcolare: refuză să îndeplinească cerinţele şcolare în afara prezenţei învăţătoarei –din incapacitatea de a finaliza o activitate intelectuală singur; nu-și face tema niciodată; lipseşte frecvent sau întârzie dimineaţa**;** nu vine îmbrăcat adecvat (nu are uniformă) şi nu respectă normele de igienă.

Reacţii verbale inadecvate: injurii şi alte expresii de acest gen-dar nu în faţa învăţătoarei.

III.PROGRAMUL DE INTERVENŢIE AL CADRULUI DIDACTIC :

Parametrii după care este analizată situaţia:

-Elemente ale unui comportament delincvent (atitudine opozantă faţă de colegi, expresii verbale neadecvate , înşelătorie).

-Inadaptarea la norme şcolare, refuz de integrare în grup, randament şcolar minim, absenteism.

Strategii de intervenţie: Pentru a rezolva situaţia existentă şi pentru a putea acţiona strategia pe care am aplicat-o a fost ca mai întâi să realizez o cunoaştere deplină a elevului ştiind foarte bine că numai aşa îl voi putea înţelege şi ajuta. Pentru a putea să îl sprijin să dobândească aptitudini minimale în vederea integrării şcolare şi pentru a consilia părinţii am realizat metode de cunoaştere (individuale şi de grup) a personalităţii. Am observat copilul în anumite situaţii, am studiat fişa medicală. La activităţi manifestă interes de scurtă durată.

Am intervenit prin:dezvoltarea relaţiilor de colegialitate-colegii încep să-l încurajeze şi să-l ajute la efectuarea unor sarcini, prin sprijin susţinut din partea învăţătoarei, acordarea unei ateţii deosebite :îi evidenţiez în public doar calităţile, îl laud în zilele când s-a comportat frumos şi a fost mai activ; prin antrenarea în activităţi ca: împărţitul mâncării, ştersul tablei şi orice altă activitate gospodărească –(primeşte cu plăcere sarcinile, a devenit dornic să mă ajute, săritor), astfel a devenit membru activ al

grupului.În jocurile didactice desfăşurate în clasă i se dau rolurile care-i plac.Este ţinut numai în prima bancă, datorită deficienței de vedere..Este încurajat chiar şi pentru performanţe minime. Este recompensat prin laude, diplome de bună purtare, mici premii.

Implementarea programului: La nivelul unității s-a realizat **Program de intervenție personalizat** care cuprinde domeniul cognitiv și domeniul afectiv-comportamental.

Implementarea strategiilor: În activitatea şcolară zilnică și în activităţile extraşcolare.

PROGRAM DE INTERVENŢIE PERSONALIZAT

NUMELE ŞI PRENUMELE ELEVULUI: I. A.

DATA NAȘTERII: 13.12. 2004

CLASA: a IV-a

ANUL ŞCOLAR: 2017-2018

DIAGNOSTICUL: ***medical****:* deficienţă vizuală; ***psihologic***: intelect liminar, deficit de atenţie, percepţie slabă, labilitate emoţională; ***psihopedagogic***: dificultăţi de învăţare; ***pedagogic***: nu face faţă cerinţelor educaţionale, necesită adaptarea curriculară .

ECHIPA DE INTERVENŢIE:

Prof. itinerant și de sprijin, prof. înv. primar, consilier scolar

Informaţii generale: Elevul urmează în prezent, anul şcolar 2017-2018, cursurile şcolii obişnuite, la clasa a IV - a. Provine dintr-un mediu familial cu potenţial intelectual foarte scăzut. În colectivul clasei s-a integrat destul de bine, fiind o fire sociabila, comunicativă.

Evaluare pedagogică: Este necooperant, are un nivel de inteligenţă mediu, capacitate slabă de efort, concentrare redusă, atenţie destul de greu de captat, stare de agitaţie psihomotorie, este negativist, capricios și este labil emoţional.

Informaţii educaţionale

*a).Comportament cognitiv:*Cunoaste partial literele, nu are auz fonematic şi deprinderi de natură analitico-fonetică-sintetică în scrierea independentă; Abilităţi reduse de citit; nu respectă regulile ortografice şi de punctuaţie; desparte corect, cu sprijin, cuvinte în silabe; Vocabular sărac;Capacitatea de concentrare este scăzută şi rezistenţa la efort, minimă; Este ancorat în prezent, nu cunoaşte orele; Încurcă ordinea cronologică în menţionarea lunilor anului; Memoria este deficitara; Nu este interesat de schimbările din jurul lui şi nu reţine informaţii de natură ştiinţifică, ci doar ceea ce se bazează pe propria-i experienţă, şi atunci cu întrebări de orientare; Comportament psihomotric şi autonomie personală: schema corporală este realizată, deprinderile de igienă personală fiind dezvoltate;

b). Relaţii sociale: Posibilităţi bune pentru dezvoltatea atitudinilor de relaţionare pozitivă în grup, manifestă dorinţa de a se integra în grup.

c).Capacităţi, competenţe, abilităţi, puncte slabe, nevoi:

- ✓ Dezvoltare fizică bună, coordonare a mişcărilor mai ample;
- ✓ Are abilităţi de natură tehnologică;
- ✓ Nu reţine decât cu material concret, prin reluări permanente;
- ✓ Nu comunică cu uşurinţă în scris;
- ✓ Memoria şi atenţia sunt scăzute;
- ✓ Imaginaţia lipseşte, fiind ancorat în prezent;
- ✓ Nu face corelaţii, dovedind lipsă de gândire logică;
- ✓ Scrie după dictare, omiţând frecvent litere, fără a respecta însă regulile ortografice;
- ✓ Are nevoie de atenţie din partea părinţilor, colegilor, cadrului didactic;
- ✓ Permanent are nevoie de sprijin pentru a duce la îndeplinire o sarcină.

SCOPUL (COMPORTAMENTUL ȚINTĂ/REZULTATUL AȘTEPTAT)

-înlăturarea şi diminuarea dificultăţilor determinate de deficienţele pe care le are elevul, urmărind realizarea unei socializări la nivelul maxim al potenţialului său.

-asigurarea unei baze instrumentale (citi-scris, socotit) care influenţează fundamental evoluţia ulterioară a elevului.

Dezvoltarea potenţialului cognitiv al elevului.

- ❖ **OBIECTIVE:**

PE TERMEN SCURT:

- ✓ dezvoltarea abilităţilor de scris-citit;
- ✓ dezvoltarea capacităţilor de numărare şi efectuare a calculului matematic, oral şi în scris;
- ✓ dezvoltarea abilităţilor de relaţionare şi a comportamentelor emotionale.

PE TERMEN MEDIU:

- ✓ dezvoltarea abilităţilor de comunicare;
- ✓ dezvoltarea abilităţilor de calcul matematic ;
- ✓ dezvoltarea abilităţilor de relaţionare şi a comportamentelor emoţionale ;
- ✓ dezvoltarea unor competenţe ale intelectului(memorare, gândire logică, stabilirea de relaţii cauză-efect).

❖ **DURATA PROGRAMULUI: 10.10.2017-22.12.2017**

❖ **DOMENII DE INTERVENŢIE:**

- ➢ **COMUNICARE ÎN LIMBA ROMÂNĂ**
- ➢ **MATEMATICĂ ŞI EXPLORAREA MEDIULUI**

❖ **DATA ELABORARII PIP: 10.10.2017**

b) Stimularea preceselor gândirii, memoriei, imaginaţiei, atenţiei, limbajului, voinţei

 Tipuri de comunicare (non-verbal şi verbal)

Procese de inhibiţie voluntară şi autocontrol

Obiectiv operaţional	**Strategii de terapie şi recuperare**	**Evaluare şi aprecierea evoluţiei**	
		Indicatori	Instrumente
- efectuarea unor exercitii de relaxare, pentru concentrarea atentiei si dezvoltarea memoriei;	- convorbirea - povestirea - problematizarea - exercitiul de relaxare	-sa se implice cu interes in activitatile scolare	- pictură, desen, plastilina , carti - puzzle
- stapanirea si motivarea personala prin gestionarea adecvata a trairilor afective negative; -să respecte regulile de lucru în grup	- strategii activ participative, de grup/ individuale, jocuri de autocunoastere jocuri pentru managementul emotiilor negative; - convorbirea; - problematizarea; - lauda, incurajerea, valorizarea,stimularea afectivă; - dezaprobarea, mustrarea jocuri cu reguli fixe –respectarea regulilor este obligatorie; activităţi de distribuire de sarcini -stabilirea regulilor în clasă.	sa respecte regulile de comportament -familia sa se implice in educarea copilului -sa dezvolte relatii de prietenie cu colegii	-fise de lucru -desene -joc de rol joc de rol

Comportamente ale copilului

- ✓ nu observă detaliile;
- ✓ întâmpină greutăţi când trebuie să-şi menţină atenţia concentrată mai mult timp;
- ✓ trece cu uşurinţă de la o acţiune la alta, nu finalizează ce a început;
- ✓ când i se vorbește, dă impresia că nu există;
- ✓ nu urmează cerinţele celorlalţi;
- ✓ refuză activităţi care cer efort intelectual;
- ✓ se lasă distras de stimuli externi;
- ✓ răspunde fără să aştepte ca întrebarea să fie complet formulată;
- ✓ nu poate să-şi aştepte rândul în jocuri şi activităţi de grup;

- ✓ îi întrerupe şi deranjează pe ceilalţi;
- ✓ vorbeşte mult, fără să-i pese de constrângerile sociale;
- ✓ acţionează fără să gândească (din impuls), se expune unor situaţii periculoase, fără să conştientizeze riscul şi consecinţele;

Masuri, sugestii pentru îmbunătăţirea comportamentului

- ✓ Dezvoltaţi reguli şi o rutină pe care s-o aplicaţi consecvent.
- ✓ Faceţi-i să-şi accepte răspunderea faţă de propriul comportament.
- ✓ Alcătuiţi un plan de disciplină deja stabilit.
- ✓ Utilizaţi recompensele sau pedepsele imediate.
- ✓ Echilibraţi aspectele pozitive cu cele negative.
- ✓ Folosiţi o abordare cu perspective multiple.
- ✓ Munciţi încet şi constant.
- ✓ Ajutaţi-i să-şi dezvolte punctele tari, creativitatea şi abilităţile.
- ✓ Evitaţi întotdeauna confruntările faţă în faţă.
- ✓ Faceţi un pas înapoi în cazul izbucnirilor de furie.
- ✓ Evitaţi certurile.
- ✓ Evitaţi situaţiile limită.
- ✓ Folosiţi capacitatea de a se lăsa distraşi în avantajul dvs.
- ✓ Fiţi în aceeaşi echipă.
- ✓ Amintiţi-vă că le pasă.
- ✓ Ajutaţi-i să aibă încredere în lume.

Modalităţi concrete de acţiune: Disciplinarea**,** să-i explicăm ce probleme are; critica pozitivă**; s**usţinere şi sprijin**; s**tabilirea de obiective reale; program comun; lăudaţi orice încercare a sa; mediu propice pentru a se concentra.

Cum se poate lucra cu copilul

- ✓ Necesită formarea unei echipe: **cadru didactic ↔ copil ↔ părinţi!**
- ✓ Îndeplinirea unor **condiţii** în familie şi în şcoală.
- ✓ Implementarea, urmărirea şi respectarea unor modalităţi concrete de acţiune.

CONCLUZIILE INTERVENŢIEI

Familia copilului a devenit mai cooperantă şi interesată să cunoască posibilităţile de a progresa ale copilului.

S-au înregistrat progrese în activitatea didactică. În prezent elevul citeşte destul de bine,în ritm propriu, face copieri relativ corect, scrie după dictare cu mici erori. Face calcule de adunare şi scădere cu trecere peste ordin (cu ajutor din partea învăţătoarei), a memorat înmulţirea cu 2, 3, 4, 5. Incurajator este că şi-a schimbat comportamentul şi faţa de colegi şi faţa de învăţătoare. Am reuşit să-i câştig încrederea şi să-l fac să colaboreze cu mine pentru ca să poată recupera întârzierile.

În felul acesta am ajutat copilul să vină la şcoală cu optimism, chiar dacă nu are rezultate foarte bune, faptul că s-a adaptat la programul şcolar (nu mai lipseşte, nu mai întârzie –vine printre primii, nu mai deranjează ora –chiar dacă a terminat de făcut exerciţiul dat, îsi găseşte singur ceva de lucru.

S-au realizat progrese la nivel comportamental, devenind sociabil cu colegii, implicându-se în activitățile școlare și extrașcolare, integrându-se astfel în colectivul clasei.

SCENARIU DIDACTIC SPECIFIC ELEVILOR CU DIZABILITĂȚI UȘOARE ȘI MODERATE. CICLUL GIMNAZIAL

PROFESOR EDUCATOR MUREȘAN CHIRA- GABRIEL
CENTRUL ȘCOLAR PENTRU EDUCAȚIE INCLUZIVĂ „MIRON IONESCU" CLUJ-NAPOCA

Unitatea de învățământ:
Profesor educator:
Data:
Clasa:
Aria curriculară: Terapie Educaţională Complexă şi Integrată
Modul: Formarea autonomiei personale
Unitatea de învățare: Igiena
Subiectul/ Tema activităţii: ***Programul de dimineață al elevului. Igiena***
Tipul lecţiei: Dezvoltarea de priceperi şi deprinderi practice

Competențe generale:

C.1. Dezvoltarea și stimularea atitudinilor și comportamentelor privind promovarea sănătății fizice și mentale
C. 2. Formarea și dezvoltarea deprinderilor de întreținere și igienizare a spațiului de locuit
C. 3. Inițierea comportamentelor care mențin și promovează starea de sănătate

Competențe specifice:

C.1. Formarea şi dezvoltarea deprinderilor de igienă sanitară
C.2. Achiziționarea, formarea şi dezvoltarea deprinderilor de igienă personală/colectivă și fixarea acestora
C.3. Includerea deprinderilor/abilităților de igienă personală în programul zilnic al elevilor
C.4. Identificarea tipurilor de igienă personală, a obiectelor/ accesoriilor de igienă personală specifice
C.5. Menținerea unui tonus optim prin senzația de curățenie și îngrijire corporală
C.6. Promovarea unui stil de viață sănătos

Obiective:

O.1. Să identifice produse, articole și accesorii utilizate în igiena personală.
O.2. Să enumere principalele activități specifice programului de dimineață
O.3.Să desfășoare exerciții în vederea menținerii igienei personale în cadrul programului de dimineată.

Resurse educaționale:

a) Procedurale: explicaţia,conversaţia,demonstraţia, activitatea practică
b) Materiale: laptop**,** planșe color, fișă de lucru (text), săpun, prosop, periuță de dinți, pastă de dinți, ață dentară, pieptene, deodorant, șervețele umede/dezinfectante, șervețele de unică folosință.

c) Organizatorice:frontal, pe echipe, individual

d) Resurse de timp: 45 minute

SCENARIU DIDACTIC

Secvenţele lecţiei	Conţinuturi/Activitate didactică	Competențe	Proceduri/Resurse materiale		Evaluare
Momentul organizatoric	•Amenajarea clasei și organizarea elevilor • Pregătirea materialelor necesare •Asigurarea condiţiilor optime pentru desfășurarea eficientă a lecției	C1		Identificarea produselor de igienă personală expuse	Se consideră obiectivul îndeplinit dacă sala de clasă şi materialele sunt pregătite pentru desfăşurarea activităţii.
Stimularea interesului pentru activitate	•Se prezintă obiecte, materiale/ accesorii utilizate pentru igiena personală dar și planșe/ imagini sugestive, se adresează întrebări privind materialul prezentat. Elevii răspund la întrebări	C1	Conversația	Prezentare fișe/ planșe Obiecte și articole de igienă personală	Se consideră obiectivîndeplinit dacă 90% dintre elevi reuşesc să răspundă la întrebări
Anunțarea subiectului și a obiectivelor	•Se anunță subiectul și obiectivele lecției: Tema şi obiectivele lecției: „Programul de dimineață al elevului. Igiena”- Importanța igienei personale și ordonarea activității de dimineață/ scopul acesteia ca activitate zilnică, vom avea în atenție dezvoltarea unor abilități practice privind igiena, citirea unui text, extragerea cuvintelor/ expresiilor care desemnează obiecte/ articole de igienă/ activitate igienă personală	C1	Conversație Expunere	Prezentare fișe/ planșe Obiecte și articole de igienă personală	Se consideră obiectivul îndeplinit dacă elevii au reținut tema lecției.

Desfășurarea activității pe secvențe **<u>Secvența I</u>** **a. prezentarea materialelor de lucru** **b.1. Desfășurarea activității** **b.2.Dezvoltarea și integrarea abilităților conversaționale și practic-expozitive** **<u>Secvența II</u>** **c. Desfășurarea activității**	- Elevii își reamintesc părțile corpului uman, regulile de igienă personală și importanţa pentru sănătate a respectării lor. Cu ajutorul metodei ciorchinelui se identifică tipurile de igienă personală: IGIENA CAPULUI: - igiena feţei, - igiena părului, - igiena dinţilor IGIENA CORPORALĂ: -igiena mâinilor, -igiena picioarelor, -igiena pielii. Se va explica modul şi necesitatea efectuării igienei personale. Se va indica riscul persoanei care nu se supune celor mai elementare reguli de igienă personală. •Elevii observă obiecte concrete utilizate pentru efectuarea igienizării corpului. •Se solicită elevilor să enumere produsele de igienă pe care le observă pe masă și în clasă. •Se prezintă materialele de lucru: **a)**pentru igiena urechilor, cavității bucale, părului **b)**pentru igiena membrelor superioare și inferioare **c)** igiena trunchiului și a părților intime •Se explică şi se demonstrează de ce insistăm frecvent pe regulile de igienă care trebuie respectate; ➢ Pentru creșterea nivelului de înțelegere și aprofundare a tematicii abordate, profesorul propune citirea unui text special conceput în vederea consolidării informațiilor prezentate anterior, cât și de a include activitățile zilnice într- un context practic. Astfel	C2 C6 C4 C4 C4 C4 C2 C5 C6	Observația Observația Demonstrația Explicaţia Demonstrația Explicația Demonstrație Explicație Exercițiul Munca în echipă	Prezentare fișe Reprezentare grafică pe tablă Planșe Săpun, prosop, periuță de dinți, pastă de dinți, ață dentară, pieptene, deodorant, șervețele umede/dezinfectante, șervețele de unică folosință, alte articole	Se consideră obiectiv îndeplinit dacă 90% dintre eleviidentifică părţile corpului uman. Se consideră obiectiv atins dacă 90% dintre elevi recunosc obiectul de igienă şi întrebuinţarea lui Se consideră obiectiv atins dacă 80% dintre elevi recunosc din textul oferit, obiectele de igienă şi modul lor de întrebuinţare **Notă:** *Sarcină de lucru extinsă după caz la unii elevi care dețin un ritm de lucru mai rapid și încurajarea elevilor care nu au reușit efectuarea integrală a

	„Igiena„ este parte integrantă a programul zilnic al elevului și a oricărei persoane. Elevii vor citi pe rând câte o propoziție din text după care, vor identifica articolele de igienă și părțile corpului uman, realizând corespondența obiect de igienă - partea corporala corespunzătoare(*).			Fișa de lucru (fragmentul de text)	sarcinii.
Evaluarea Activității	•Elevii prezintă (în special) practic-expozitiv abilitățile/deprinderile achiziționate. Elevii realizează corespondența articol de igienă- parte corporală	C4 C5 C6	Exercițiul Munca în echipă		Se consideră obiectivul îndeplinit dacă 80% dintre elevi au reușit să- și însușească corect modul de utilizare a obiectelor/produselor de igienă personal /realizează corespondențe articol de igienă- parte corporală
Încheierea activităţii	Se apreciază global şi individual aportul elevilor asupra modului de lucru, comportamentul/ atitudinea acestora pe parcursul activităţii. Se recomandă fixarea deprinderilor/abilităților de igienă personală și importanța desfășurării programului zilnic al elevilor sub supraveghere. Creăarea unor conduite rutiniere, deprinderi obligatorii privind desfășurarea întregului program zilnic al elevului.	C3 C5 C6	Explicația Conversația	Fișe de lucru, planșe, recomandări privind conținutul unui program zilnic pentru elev	Apreciere verbal imediată individual și de grup Apreciere verbală imediată.

Câteva clarificări în abordarea didactică integrată la copiii cu cerințe educative speciale în spectrul cognitive

Având în vedere profilul școlii, al clasei, specificul ambianței mediului intern și extern, a specificității dizabilității și a gradelor de manifestare a acestora, de specializarea cadrului didactic, vârsta și preocupările clasei la care se aplică, un astfel de propunere- proiect didactic, deține un grad extrem de ridicat de adaptabilitate, nu numai în ceea ce privește o terapie sau grup de terapii cât mai ales posibilitatea aplicării-adaptării unui astfel de proiect la nivel al educației speciale și la discipline țintă (exemplu: asocierea unor elemente de geografie cu matematica și limba și literature română, sport și sănătate, secțiuni de abilități manuale, etc.). Credem că cel mai mare beneficiu este pentru elev, deoarece este implicat la modul cel mai complet în toate dimensiunile procesului didactic, antrenându-l într-o activitate atipică dar deosebit de incitantă intelectual, de învățare prin descoperire, imitare, exersare, printr-o coerență a unei învățări complete, ușoare și plăcute.

Din practica psihopedagogică și nu numai, se poate observa că elevul cu cât este mai ancorat în concret, în diversitatea învățării practice asociate cu o puternică exemplificare, cu atât nivelul de implicare și învățare crește. Astfel gradual, alternând aspectele teoretice cu cele practive, prin utilizarea materialelor cât mai concret, se are ca scop stimularea memoriei, a capacitatii de concentrare asupra unei activitati, a gândirii, rezolvării de probleme, dezvoltarii senzoriale, a capacitatii de exprimare, a capacitatii de orientare spatio-temporala, dezvoltare psiho-motrică fine si grosieră. Totodată are ca scop îmbunătățirea abilitatilor cognitive și a creșterea calității vieții pentru copii cu cerințe educative special în domeniul cognitive, menținerea și creșterea nivelului lor de funcționare fizică, mentală, socio- emoțională. Deoarece, dizabilitatea intelectuală reprezintă un complex de factori multiplii care afectează dezvoltarea capacității intelectuale și adaptive a unei persoane, prin aceste activități complexe dar adaptate și integrate, se urmărește intervenția asupra acestor deficiențe (gândire abstractă, rezolvarea de problem, adaptarea la cerințele vieții de zi cu zi, autonomie, comunicare, responsabilizare, igienă, socializare).

În concluzie, știind că elevii cu dizabilități intelectuale dețin dificultăți în comunicare pe anumite paliere, dar și faptul că acesta devine opozant și provocator, maleabilitatea cadrului didactic trebuie să fie una sporită, pe de o parte disciplinară de management al clasei, pe de altă parte conformă procesului didactic. Specificul învățării la elevii cu cerințe educative special în spectrul cogniților, îmbină elegant multe direcții de intervenție de obicei integrate în scenariul didactic orientativ, în Terapia Educaționacă Complexă și Integrată, și specific la latitudinea fiecărui cadru didactic raportat la Terapie dar adaptată funcție de necesitățile grupei, clasei de elevi cu CES.

Bibliografie:

Dorel Ungureanu (2020). *Educația integrată și școala inclusivă*, Editura de Vest, Timișoara

Maria Condor, Nicolina Găman (2020). *Fundamentele psihopedagogiei special. Integrare și incluziune în sistemul de învățământ*, Editura Pro Universitaria, București.

Vasile, Radu Preda (2021). *Repere teoretico- metodologice ale educației copiilor cu dizabilități intelectuale*, Editura Argonaut, Cluj-Napoca.

STUDIU DE CAZ

BOGATU IULIANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ SÂNPETRU, BRAȘOV

Prezentarea cazului: Elevul G.M.A. provine dintr-o familie săracă, mai are doi frați, are părinți alcoolici, fără loc de muncă. Locul unde locuiesc este fără curent electric și fără încălzire. Elevul are dosar CES, având intelect de limită, neputând să asimileze conținuturile și competențele necesare nivelului său de dezvoltare. Având în vedere aceste condiții, elevul înregistrează un număr mare de absențe, deseori având grijă de frații mai mici sau mergând la muncă cu mama, astfel el se află în risc de abandon școlar.

Familia elevului G.M. A. este un copil dintr-o familie cu tată vitreg, mamă și doi frați mai mici, o soră cu vârsta de 6 ani și un frate cu vârsta de 1 an. Părinții acestuia sunt alcoolici, fără loc de muncă, neinteresați de progresul elevului sau de îngrijirea acestuia. Elevul vine la școală murdar, cu haine rupte și murdare. Elevul ajută pe oricine în activități fizice, arătând compasiune față de persoanele cunoscute din cadrul școlii și din mediul familial.

Traseul educațional: Copilul este înscris la o Șc. Gimn. din județul Brașov în clasa a III-a (an școlar 2022-2024). Elevul este neîngrijit, nu are rechizitele necesare desfășurării activităților, deoarece dacă le duce acasă a doua zi nu le mai aduce înapoi. Materialele (caiete, penar etc.) le ține de obicei în clasă. Elevul nu a frecventat grădiniță. Este un copil cu cerințe educative speciale, necesitând o programă adaptată pentru a putea realiza la nivel minim competențele prevăzute de programa școlară.

Dezvoltarea fizică: Din punct de vedere fizic prezinta o dezvoltare aproximativ normală, este destul de slăbuț din cauza faptului că uneori nu are ce mânca. Participă cu plăcere la orele de educație fizică si sport. Copilul ajută la treburile gospodărești cu plăcere, dar și obligat uneori

Planul de intervenție:

Obiectiv de lungă durată: dezvoltarea competențelor de literație, matematice și sociale, integrarea în colectivul clasei, creșterea stimei de sine,

Obiective specifice

O1: dezvoltarea abilităților de comunicare

O2: dezvoltarea abilităților de a citi corect și conștient un text

O3: dezvoltarea competenței de calcul matematic;

O4: dezvoltarea stimei de sine

O5. Dezvoltarea competențelor sociale

O6: reducerea numărului de absențe nemotivate dintr-un an școlar

Descrierea strategiei vizate:

Încercăm să ducem la bun sfârșit demersul nostru de intervenție prin întâlniri cu părinții, consilierea acestora, vizite la domiciliu, oferirea de sprijin financiar, jocuri de rol, ore remediale, utilizând instrumente ca fișe de observație, fișe de progres și resurse auxiliare, rechizite, fișe de lucru, recompense, haine, o masă caldă, pe perioada de un an școlar. În implementare acestei strategi se implică pe lângă învățătoarea de la casă, psihologul școlar și profesorul itinerant.

Puncte tari:

Colaborarea cu echipa școlii

Fonduri pentru procurarea materialelor necesare intervenției

Puncte slabe:

Lipsa unei mese calde

Lipsa de educație a părinților

Oportunități

Atragerea elevului către școală

Dezvoltarea competențelor esențiale necesare elevului

Implicarea elevului în viața școlară

Amenințări:

Refuzul părinților de a-l lăsa la școală pe elev

Refuzul părinților de a participa la activitățile propuse

Impactul pe care îl are intervenția propusă se poate vedea prin fișele de lucru, numărul de absențe nemotivate de la sfârșitul anului școlar, prin observarea sistematică a comportamentului său, calificative, rapoarte ale psihologului și ale profesorului itinerant.

Echipa de intervenție:
Director Sc. Gimnaziala
Prof. consilier școlar
Diriginte

PLAN DE INTERVENȚIE PERSONALIZAT

PERDUTU VIOLETA

CENTRUL ȘCOLAR PENTRU INCLUZIUNE ȘCOLARĂ

„ELENA DOAMNA" FOCȘANI, VRANCEA

NUMELE ȘI PRENUMELE ELEVULUI: **B. S.**

DATA NAȘTERII: 11 august 2013

CLASA: Pregătitoare D / profesor învățământ primar **A. Ș. R.**

ANUL ȘCOLAR: 2023-2024

DIAGNOSTICUL: dificultăți de învățare, Certificat de Orientare Școlară și Profesională nr.COSP/1556/19.10.2022

ECHIPA DE INTERVENȚIE: profesor itinerant și de sprijin P.V.

profesor învățământ primar A. Ș. R.

profesor logoped C. G.

profesor consilier școlar V.G.

• SCOPUL (COMPORTAMENTUL ȚINTĂ/REZULTATUL AȘTEPTAT) Exprimarea și receptarea de mesaje orale și scrise în contexte de comunicare familiare

• OBIECTIVE:

► PE TERMEN SCURT: -identificarea semnificației unui mesaj scurt, pe teme familiare, rostitit clar și rar;

-trasarea elementelor grafice și contururilor literelor, folosid resurse variate;

-exprimarea în cuvinte proprii a mesajelor redate pe suport vizual sau auditiv, manifestând interes pentru lucrul cu cartea.

► PE TERMEN MEDIU: -receptarea de mesaje orale în contexte de comunicare cunoscute;

-exprimarea de mesaje orale în diverse situații de comunicare;

-pronunțarea clară a sunetelor și a cuvintelor în enunțuri simple.

• DURATA PROGRAMULUI: Modulul I și Modulul II 11.09.- 22.12.2023

• DOMENIUL DE INTERVENȚIE: **Comunicare în Limba Română**

• DATA ELABORARII PIP: 03.10.2023

• CONȚINUTUL ACTIVITĂȚILOR:

-selectarea unei imagini dintr-un set, pentru a indica despre ce este vorba în mesaj;

- oferirea de răspunsuri la întrebarea: „Despre ce este vorba (în acest fragment de poveste)?”;

- aprecierea ca adevărate sau false a unor enunţuri scurte care testează înţelegerea textului audiat;

- formularea unor răspunsuri la întrebări despre conţinutul unui mesaj/ text scurt audiat;

- jocuri de mişcare pentru exersarea corectă a actului respirator, cu accent pe pronunţia corectă;

- exerciţii–joc de dicţie, cântece, numărători ritmat;

- asocierea unor imagini sau obiecte, cu onomatopeele corespunzătoare;

- jocuri de pronunţare a onomatopeelor, însoţite de mişcare;

- observarea (intuitivă) a cărţilor de diverse forme, dimensiuni, grosimi, cu sau fără imagini etc.;

- răsfoirea unor cărţi în colţul amenajat cu o minibibliotecă, în biblioteca şcolii etc.;

- observarea şi stabilirea unor asemănări şi diferenţe între suporturi de lectură variate, Exemplu: carte de colorat, carte de poveşti cu ilustraţii, carte ce conţine doar text etc.;

- observarea amplasării imaginilor în raport cu textul;

- audierea unei poveşti, însoţită/ urmată de răsfoirea cărţii ce conţine textul şi observarea imaginilor;

- jocuri de rol: „La librărie”; „Toneta cu reviste” etc.;

- exersarea musculaturii fine a mâinii şi a coordonării mişcărilor prin colorare, haşurare în interiorul unui contur, înşirare de mărgele;

- modelarea plastilinei, ruperea hârtiei după un contur etc.

Tabelul de mai jos are titlu de exemplificare a operaționalizării conținuturilor activităților și conține 10-12 obiective operaționale.

Nr. Crt.	Obiectiv operațional	Strategii de terapie și recuperare	Intervalul de timp	Evaluarea și aprecierea evoluției
1.	Să indice despre ce este vorba într-o imagine sau pe un suport audio	Conversația Jocul de rol	Modulul I și Modulul II	Observarea sistemică a comportamentului elevului, centrarea pe progresul școlar, portofoliul elevului /caietele speciale de lucru

- DOMENIUL / DOMENII DE INTERVENȚIE: **Matematică și explorarea mediului**
- DURATA PROGRAMULUI: Modulu I și Modulul II 11.09.- 22.12.2023
- DATA ELABORARII PIP: 03.10.2023
- CONȚINUTUL ACTIVITĂȚILOR:

- numărarea elementelor unei mulţimi, pentru evidenţierea faptului că numărul de elemente ale acesteia este dat de ultimul număr din succesiunea 1, 2,…x, unde x 5;

- recunoaşterea cifrelor de la 0 la 5 ca simboluri convenţionale ale numerelor mai mici decât 6;

- recunoaşterea cifrelor pe tastele unui calculator sau ale altor resurse digitale;

-reprezentarea numerelor de la 1 la 5 cu ajutorul unor obiecte (jetoane, creioane, mărgele etc.) sau semne (cerculeţe, linii etc.);

- citirea numerelor de la 0 la 5;

- scrierea numerelor de la 0 la 5;

- numărarea înainte şi înapoi, în variante complete sau de la un punct al seriei, din 1 în 1, cu/fără manipularea obiectelor;

- compararea grupurilor de obiecte (bile, beţişoare, puncte etc.) prin figurarea lor unele sub altele, încercuirea părţilor comune ale grupurilor, punerea în corespondenţă 1 la 1 a elementelor grupurilor;

- colorarea elementelor unei mulţimi după criterii date (ex.: „Colorează mulţimea care are cele mai multe/cele mai puţine ...”; „Construieşte/ desenează o mulţime cu tot atâtea/ cu mai multe/ cu mai puţine ...” etc.);

- identificarea „vecinilor” unui număr;

- ordonarea unor numere date, crescător sau descrescător;

- completarea unor serii numerice;

- identificarea numerelor lipsă de pe axa numerelor, în situaţia în care se dau două numere;

- jocuri de poziţionare a obiectelor în spaţiu, în raport cu alte obiecte precizate;

- identificarea poziţiei pe care o ocupă diverse obiecte în spaţiu în raport cu alte obiecte precizate;

- jocuri de identificare a obiectelor din realitatea imediată sau din imagini, în funcţie de poziţia pe care o au faţă de un reper;

-prezentarea propriei poziții în funcţie de poziţia din clasă şi prin raportarea la ceilalţi colegi;

- scrierea de elemente grafice: liniuţe drepte, orizontale, oblice şi în combinaţii;

- continuarea unor modele repetitive reprezentate prin obiecte, desene sau numere;

- descoperirea „intrusului” în cadrul unui model;

- găsirea elementelor unei mulţimi, fiind date elementele celeilalte mulţimi şi regula de corespondenţă dintre acestea;

- exerciţii variate de asocieri şi corespondenţe (ex.: păpuşă-rochie, pantof-picior, maşină-şofer, ploaie-umbrelă, pătrat-linie etc.);

- jocuri de tipul: „Ce anotimp este?” pentru recunoaşterea fenomenelor naturii în situaţii reale sau în imagini (ploaie, ninsoare, vânt etc.);

- diferenţierea anotimpurilor, două câte două, în funcţie de caracteristicile observate;

- completarea unui calendar pe o săptămână/ lună cu starea vremii, prin lipirea/desenarea unor simboluri – nori, soare, vânt etc.

Tabelul de mai jos are titlu de exemplificare a operaționalizării conținuturilor activităților și conține 10-12 obiective operaționale.

Nr. Crt.	Obiectiv operațional	Strategii de terapie și recuperare	Intervalul de timp	Evaluarea și aprecierea evoluției
1.	Să numere elementele unei mulţimi, pentru evidenţierea faptului că numărul de elemente ale acesteia este dat de ultimul număr	Demonstrația Conversația Jocul de rol Stimularea cognitivă	Modulul I și Modulul II	Observarea sistemică a comportamentului elevului, centrarea pe progresul școlar, portofoliul elevului /caietele speciale de lucru

Întocmit,

Prof. itinerant și de sprijin P. V.

Prof. învățământ primar A. Ș. R.

Bibliografie:

1. Programa şcolară pentru Comunicare în Limba Română, clasa Pregătitoare, aprobată prin ordin al ministrului Nr. 3418/19.03.2013 Bucureşti, 2013.

2. Programele pentru dizabilități ușoare și moderate la disciplinele Abilități de comunicare și Scriere-Citire-Comunicare pentru clasa Pregătitoare, Ordinul 3702/21.04.2021 cu privire la programele școlare pentru învățământ special.

PLAN DE ACȚIUNE PENTRU INTEGRAREA COPIILOR CU DIZABILITĂȚI

NIȚĂ STELUȚA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ PUIEȘTI, BUZĂU

Școala are obligația de a se asigura că toți elevii sunt egali. Asigurarea șanselor egale pentru elevi înseamnă asigurarea că toți cei instruiți beneficiază de cele mai bune oportunități posibile de dezvoltare, în funcție de abilitățile și interesele lor. Fiecare copil este unic și are nevoi diferite. Adulții, părinții și profesorii lucrează împreună pentru a-i educa astfel încât să devină adulți fericiți, grijulii și eficienți. Cu toate acestea, există și copii care sunt excluși social, dezavantajați sau excluși din educație. Educația incluzivă a acestor oameni a devenit o oportunitate de dezvoltare armonioasă. Pentru ca activitățile instructiv –educative să fie benefice pentru toți elevii, trebuie adoptată o abordare diferită. Învățământul diferențiat își propune să adapteze activitățile didactice la diferitele posibilități ale elevilor, la înțelegerea și ritmul de lucru al unui grup de elevi și al fiecărui elev.

ELEVI

Idei de activități:

- Structurare riguroasă a spațiului școlar și așezarea elevului lângă copii liniștiți, cooperanți (care sar în ajutor la nevoie);
- Audierea unor povești terapeutice, filme educative;
- Implicarea, responsabilizarea elevilor în cadrul jocurilor (de autocunoaștere/ intercunoaștere, jocuri de relaționare, jocuri de rol/dramatizări, de stimulare a atenției și concentrării) sau în cadrul activităților extracurriculare/ extrașcolare (vizite, excursii, drumeții, vizionarea unor spectacole, serbări tematice).

Strategii de învățare:

- Învățarea prin cooperare;
- Crearea unui climat afectiv – pozitiv, încurajator, motivant (bazat pe un sistem de recompense imediate);
- Adaptarea curriculară, plan de intervenție personalizată, tratarea diferențiată;
- Metode și mijloace de predare-învățare-evaluare participativ-active, interactive;
- Sarcini de lucru formulate clar, pe etape mici, care să fie realizabile și măsurabile.

Resurse:

- Fișe de lucru adaptate nevoilor elevului;
- Utilizarea tehnologiei pentru elaborarea și rezolvarea sarcinilor.

Evaluare:

- Observarea sistematică a progresului elevului;
- Portofoliul elevului (fișe, colaje, desene, proiecte individuale /de grup, etc.);
- Observarea comportamentului în diferite situații de lucru, individual și în grup.

PĂRINȚI

(Exemplu: *Am în clasă un copil cu CES. Cum îi voi vorbi părintelui despre problemele/ așteptările mele? Provocarea: Care sunt modalitățile prin care pot colabora eficient cu părintele unui copil cu CES?*)

Idei de activități:

- Lectorate cu părinții pe teme stabilite de comun acord;
- Consiliere individuală în care se prezintă produsele învățării și observațiile învățătorului referitoare la nivelul dezvoltării competențelor elevului (comportamente, interese, abilități, cunoștințe), astfel încât părinții să aibă o imagine cât mai clară asupra nivelului ajuns.

Strategii de învățare:

- Activități de autocunoaștere, de intercunoaștere, de comunicare;
- Întâlniri cu consilierul școlar, cu psihologul școlar/psihiatri, logopezi, pediatri;
- Implicarea și participarea la diferite activități extrașcolare alături de copii.

Resurse:

- Chestionare aplicate părinților (de cunoaștere a mediului familial, de cunoaștere/recunoaștere a copilului);
- Afișe/postere realizate de către părinți și copii, împreună;
- Portofoliul elevului;
- Linkuri pe care părinții le pot accesa în vederea obținerii unor informații, soluții posibile la diferite probleme cu care se confruntă.

Evaluare:

- Observarea comportamentului, a atitudinii față de nevoile educației, a școlii;
- Chestionare tematice;
- Portofoliul elevului.

CADRE DIDACTICE

(Exemplu de punct de plecare: *Am în clasă un copil cu CES. Cum voi vorbi colegilor despre acesta? Provocarea: Care sunt modalitățile prin care îmi pot ajuta colegii să îl cunoască și putem colabora pentru a-l sprijini să-și atingă potențialul?*)

Idei de activități:

- Participarea la programe de formare pe problematica lucrului cu elevii aflați în zona de risc (cu CES);
- Elaborarea unui plan de intervenție personalizat corelat cu nevoile elevului;

- Mese rotunde pe teme de interes comun – cadre didactice-specialiști-părinți;
- Participarea la schimburi de experiență/ simpozioane/ conferințe;
- Inițierea și/sau participarea la proiecte incluzive în parteneriat cu alte instituții specializate.

Strategii de învățare (comune cu alți colegi):

- Consultarea profesorului de sprijin, a psihologului școlar în vederea adaptării programei pentru elevul cu CES;
- Stimularea elevului să participe la propria lui formare.

Resurse:

- Programe adaptate, ghiduri metodologice, documente, publicații de specialitate;
- Materiale didactice adaptate;
- Chestionare aplicate părinților și elevilor;
- Portofoliile elevilor.

Evaluare:

- Fișa de observare psihopedagogică a elevului;
- Portofoliul elevului;
- Fișa de progres școlar.

COMUNITATEA

- Participarea și/sau inițierea de proiecte de parteneriat cu instituții precum: CJRAE, cabinete medicale, poliția locală, ISU, Biblioteca , centre culturale.

PLAN DE INTERVENŢIE PERSONALIZAT

INFORMAŢII GENERALE

NUME SI PRENUME: M.A.M.

ŞCOALA GIMNAZIALĂ PUIEȘTI, COMUNA PUIEȘTI

CLASA a II-a

VÂRSTA: 9 ani

DATA ÎNTOCMIRII: octombrie 2021

DIAGNOSTIC PSIHOLOGIC: Tulburare ASPERGER – diagnostic preventiv

Stare de sănătate: bună

Recomandarea Spitalul Clinic "Prof. Dr. Alexandru Obreja", Bucureşti. Psihiatria Copilului şi Adolescentului: ***Terapie comportamentală individualizată***

Recomandarea Dr. Ş. C. : ***Monitorizare***

ECHIPA DE INTERVENŢIE: prof.înv.primar NIȚĂ STELUȚA, profesor psihopedagog S.C.

DOMENII DE INTERVENŢIE:

-Comportament -Cognitiv/intelectual
-Emoţional - Limbaj şi comunicare

INFORMAŢII EDUCAŢIONALE:

- **Competenţe**:
- cunoaşte culorile şi formele geometrice (pătrat, dreptunghi, cerc, triunghi);
- recunoaşte, denumeşte parţial poziţiile spaţiale:sub,pe,deasupra, lângă, în spate,în faţă, etc.;
- citeşte pe silabe;
- citeşte şi scrie numerele naturale în concentrul 0-100;
- realizează calcule mintale, fără trecere şi cu trecere peste ordinul unităţilor, cu numere de la 0 la 100;
- numără crescător, din 1 în 1 şi din 2 în 2, din 10 în 10;
- colorează, dar şi în afara conturului, ca o haşurare;
- poate să îşi strângă singur rechizitele şi să le bage în ghiozdan, dar acasă nu este lăsat;
- are formate câteva abilităţi de autoservire: să mănânce (dar fără furculiţă), să meargă la toaletă(dar,fără să-şi facă igiena personală),iar posibilităţile pentru dezvoltarea deprinderilor de autoservire şi a capacităţii de autonomie socială şi personală sunt relativ bune;
- răspunde la întrebări prin cuvinte specifice (rar formulează propoziţii scurte şi simple în conţinut);
- dacă este ajutat, participă alături de colegi la jocuri de grup, însă fără a înţelege reguli; îi place să ajungă primul în clasă din pauză, autolăudându-se;
- cunoaşte şi arată schema corporală, confundând stânga cu dreapta;
- familia manifestă o atitudine de supraprotecţie faţă de copil (mai ales mama), dar se ocupă de el (asigurând transportul zilnic la/de la şcoală, solicitând informaţii despre evoluţia copilului); însă este receptivă parţial la sugestiile date de către echipa de intervenţie; acceptă faptul că propriul copil se confruntă cu probleme, dar nu conştientizează în totalitate dificultăţile reale, în plan social realizează faptul că nu se va descurca singur, însă are aşteptări peste posibilitățile reale ale acestuia în plan şcolar;
- are posibilităţi bune pentru dezvoltarea deprinderilor de autoservire şi a capacităţii de autonomie personală;
- colectivul clasei are o atitudine de acceptare, câţiva colegi îl resping verbal; nu se implică în oferirea ajutorului decât dacă sunt solicitaţi;
- poate învăţa comportamente prin imitaţie doar dacă este motivat;
- **Dificultăţi**: (ce nu poate face?)
- nu copiază singur o propoziţie sau un text;
- nu înţelege şi nu conştientizează ceea ce citeşte;
- nu poate verbaliza pe baza unei imagini, în propoziţii scurte;
- are un vocabular sărac cu posibilităţi de exprimare reduse, tulburări semantice accentuate;
- are nevoie de îndrumare continuă pentru a rezolva orice sarcină; refuză să lucreze singur, solicită mereu ajutor, fiind insistent (se uită des la ceea ce lucrează colegul din dreptul său, fără acordul acestuia);
- are dificultăţi de a scrie după dictare, întâmpinând greutăţi la delimitarea propoziţiilor, la scrierea cuvintelor mai mari de patru litere;
- prezintă tulburări de comportament: nu suportă să i se atingă banca de către colegi, îndepărtându-i cu ţipete, este posesiv cu persoanele pe care le aderă în grupul de socializare,

nepermiţând altora să intre în contact cu aceştia, mai ales acelora pe care nu îi agrează (cei care nu-l lasă în pace,îl jignesc); nu permite colegilor să fie alintat, devenind agresiv verbal;
- prezintă tulburări psihomotrice atunci când vorbeşte în faţa altora, devenind agitat, balansându-se de pe un picior pe altul, lovindu-şi palmele ritmic, uneori cu pumnul, vorbind incoerent, având privirea "goală";
- are dificultăţi de exprimare orală şi scrisă, realizând dezacorduri de sens/conţinut;
- nu este motivat de activitatea şcolară, de a lucra individual;
- prezintă dificultăţi în a-şi ordona rechizitele pe bancă, în ghiozdan;
- are o lipsă de încredere în sine;
- prezintă posibilităţi reduse de comunicare gestuală şi expresivă;

➢ **Priorităţi:** (ce ar trebui să achiziţioneze?)
- Comportamente de autoservire;
- Comportamente de relaţionare adecvată în cadrul grupului;
- Copierea unui text scurt, integrându-se în pagina caietului;
- Scrierea după dictare a cuvintelor întregi/a propoziţiilor;
- Construirea unor cuvinte proprii cu litere date;
- Construirea unor enunţuri proprii cu cuvinte date/după imagini;
- Capacitatea de a descrie în câteva cuvinte o imagine, cu ajutor;
- Învăţarea unor enunţuri privind: cererea de ajutor, mulţumire, salut;
- Să facă dovada înţelegerii unui enunţ, răspunzând la întrebări de control;
- Să citească corect, în ritmul propriu, un text cunoscut de foarte mică întindere;
- Să recunoască personaje din anumite texte narative;
- Recunoaştere de poziţii spaţiale: stânga-dreapta;
- Dezvoltarea motricităţii fine a mâinii;
- Terminologia specifică adunării, scăderii;
- Rezolvare de probleme simple;
- **Terapie psihomotrică**;
- **Educaţie remedială;**
- **Ludoterapie – educaţie comportamentală, exprimarea emoţiilor.**

OBIECTIVE PE TERMEN LUNG:

1. Dezvoltarea abilităţilor de scris – citit şi a semanticii prin utilizarea unor cuvinte şi propoziţii simple, a unor texte scurte şi a suportului vizual;

2. Dezvoltarea abilităţilor de relaţionare cu colegii şi a comportamentelor emoţionale;

3. Dezvoltarea gândirii şi a cogniţiei prin utilizarea unor jocuri specifice.

DATA REVIZUIRII: de 2 ori pe an;

RECOMANDĂRI:

- ✓ CONSILIEREA FAMILIEI (din punct de vedere emoţional, pentru dezvoltarea unor comportamente ale copilului în cadrul familiei, stilul de viaţă al copilului, educaţie remedială, terapii specifice – cabinetul şcolar de psihopedagogie) ;
- ✓ EDUCAŢIE REMEDIALĂ;
- ✓ EDUCAŢIE PSIHOMOTRICĂ.

Obiectiv pe termen scurt	Metode şi mijloace didactice	Perioada de	Criterii de evaluare	Metode şi instrumente de	Obs.

		intervenţie		evaluare	Rezultate obţinute
DOMENIUL COMPORTAMENTAL 1. Să respecte regulile de joc în cadrul grupului de joc; 2. să adopte comportamente constructive când este frustrat; 3. să reacţioneze constructiv la diferite stări sufleteşti; 4. să participe la jocuri de rol, exteriorizându-şi emoţiile; 5. să picteze liber sau în contur, alegându-şi singur culorile 6.săîşi adecveze comportamentul în funcţie de activitatea realizată: consiliere, în clasă la ore, în clasă în pauze, etc. 7. să îşi strângă singur rechizitele sau lucrurile proprii în ghiozdan; 8. să se îmbrace singur; 9. să mănânce singur; 10. să-şi realizeze singur toaleta.	Joc de grup: încadrarea într-un grup la nivelul clasei cu sarcini specifice verbalizarea stării emoţionale; colorarea unor fişe imitaţia comportamentală şi verbală a profesorului; exerciţii şi jocuri de identificare a diferitelor stări sufleteşti – feţe, jetoane; joc de rol – păpuşi, imagini pictura – acuarele, pensule imitaţia comportamentală verbalizarea imitaţia conversaţia/repetiţia	Sem. I	Rezolvarea sarcinilor, participare, colaborare Reacţie emoţională adecvată situaţiei; folosirea verbalizării şi a gesticulaţiei potrivite lipsa comportamentelor de respingere şi autoviolente; recunoaşterea şi numirea emoţiilor culoarea în funcţie de starea emoţională comportamentul Grija pe care o are pentru propriile lucruri Se îmbracă	Observare sistematică Evaluare continuă, evaluare orală prin apreciere şi lauda comportamentelor pozitive; recompense jetoane recompense recompense evaluare continuă observaţie recompense observaţie fişe, foi, etc. Observaţia Recompensa Verbalizarea acţiunii, comportamentul adecvat	Realizează sarcinile numai cu ajutor şi cu prezenţa profesorului lângă dânsul Preferă culoarea albastră, verde şi neagră, nu respectă conturul desenelor; imaginile pictate sunt abstracte, nedefinite Familia să se implice mai mult în acest proces şi să-i ofere ocazii pentru dezvoltarea autoservirii; să-i respecte ritmul şi să aibă răbdare.
DOMENIUL COGNITIV 1. Să efectueze operaţii de adunare şi de scădere, operând cu terminologia specifică	exerciţii/conversaţia	Sem. I	Efectuarea sarcinilor didactice	Evaluare orală/Aprecieri pozitive/Recompense	Dificultăţi de identificare a terminologiei în cadrul cerinţei. Dificultăţi de operare cu mulţi termeni specifici matematicii**.**
2. Să rezolve probleme cu o singură operaţie, având suport intuitiv (0-100)	exerciţii şi probleme, imagini din cărţi (auxiliar), fişe de lucru specifice	Sem. I	Efectuarea sarcinilor didactice	Evaluare orală/Aprecieri pozitive/Recompense	Dificultăţi de atenţie. Refuză să citească singur cerinţa problemei.
3. Să construiască obiecte folosind figuri geometrice de mărimi şi culori diferite, poziţionate după repere date	construcţii pe tabla magnetică	Sem.I	poziţionarea construcţiilor după reperele date (stânga-dreapta altui obiect/ desen	Recompense pozitive	Are nevoie de ajutor pentru identificarea poziţiilor stânga-dreapta.
4. Să folosească formule de salut, de mulţumire în comunicarea orală	exerciţii/joc de rol	Sem.	folosirea formulelor respective în dialog	Observaţie/Aprecieri pozitive	Are nevoie de ajutor.
5. Să construiască şi să scrie cuvinte care să înceapă cu diferite litere din alfabet	litere/ scriere/citire	Sem.I	Cuvintele realizate pronunţate şi scrise	Recompense pozitive	Are nevoie de indicaţii/ imagini.
6. Să copieze un text scris din manual;	text/copiere	Sem.I	Textele copiate	Recompense/Aprecieri pozitive	Nu reuşeşte să aşeze singur un text în pagina caietului (alineat, spaţiu liber de la titlu la text, despărţire în silabe a cuvintelor care nu încap la margine de rând).
7. Să scrie după dictare cuvinte, propoziţii	exerciţii de scriere după dictare	Sem.I	Cuvintele, propoziţiile scrise	Aprecieri pozitive/Recompense	Nu conştientizează cuvintele care au în conţinut structurile altor cuvinte. Întreabă dacă urmează un alt cuvânt sau e legat grupul de sunete de cel anterior.
8. Să răspundă în scris şi oral la întrebări de genul “Ce face.....?” (acţiuni)	scriere/conversaţie imagini	Sem.I	Propoziţii orale şi scrise	Întrebări de control pentru a verifica înţelegerea sensului cuvintelor şi propozţtiilor/mesajul unui text scurt	Copilul nu a beneficiat de terapie logopedică complexă

9. Să afle termenul necunoscut din cadrul unei egalități, cu suport intuitiv	exerciții	Sem. II	Efectuarea sarcinii didactice	Aprecieri pozitive/Recompense	Are nevoie de model. Lucrează stereotipic.
10. Să completeze tabele cu valori de forma dată	tabele de aflare a sumei/diferenței	Sem. II	Efectuarea sarcinii didactice	Aprecieri pozitive/Recompense	Reușește să lucreze singur. Întreabă dacă este corect.
11. Să rezolve probleme cu o singură operație dintre cele învățate	exerciții și probleme, fișe de lucru specifice	Sem. II	Recunoașterea unor expresii care cer efectuarea unor adunări/scăderi Efectuarea sarcinilor didactice	Evaluare orală Aprecieri pozitive Recompense	Dificultăți de atenție. Citește singur cerința problemei, recunoaște expresiile care apar la începutul textului problemei, dar nu urmărește întrebarea problemei.
11. Să recunoască personajele dintr-un text cunoscut	text/conversație/fișe	Sem. II	Denumirea personajelor	Aprecieri pozitive/Recompense	
12. Să construiască enunțuri proprii cu ajutorul imaginilor/cuvintelor date	exerciții/conversație/imagini, fișe specifice	Sem. II	Enunțuri scrise	Aprecieri pozitive/Recompense	Vocabular sărac/Dezacorduri gramaticale/topice
13. Să completeze enunțuri în legătură cu un text citit	exerciții/fișe de lucru	Sem. II	Enunțuri completate	Aprecieri pozitive/Recompense	Cu ajutor parțial
DOMENIUL PSIHOMOTRIC 1Să-și îndrepte corpul sau mâna spre poziția spațială indicată	exercițiul	Sem.I	Poziția corpului față de criteriul dat	Recompense	Cu ajutor
2. Să mânuiască corect creionul, pensula, cu ajutor	exercițiul	Sem.I	imagini colorate, imagini pictate	Recompense/Evaluare orală	Ajutor permanent
3. Să realizeze tăieturi după contur, lipire de imagini pe o foaie liberă	exerciții de abilități practice	Sem.I	Tăieturi, lipiri	Recompense	Ajutor permanent

Prof. înv. primar, Prof. Psihopedagog, Părinte:

PROGRAMĂ ŞCOLARĂ ADAPTATĂ LA DISCIPLINA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ PENTRU INTEGRAREA ELEVILOR CU DIFICULTĂŢI DE ÎNVĂŢARE LA CLASA a IV-a

GEANGU-RONCEA ELENA-LAVINIA
ȘCOALA PRIMARĂ NR. 4 - STRUCTURĂ A LICEULUI TEHNOLOGIC AGROMONTAN „ROMEO CONSTANTINESCU” , VĂLENII DE MUNTE

Elev: C.G.M.

Diagnostic: Sindromul Down
Întârziere psihică ușoară 342
Deficit atențional 350

COMPETENŢE GENERALE

1. Receptarea de mesaje orale în diverse contexte de comunicare
2. Exprimarea de mesaje orale în diverse situaţii de comunicare
3. Receptarea de mesaje scrise în diverse contexte de comunicare
4. Redactarea de mesaje în diverse situaţii de comunicare

1. Receptarea de mesaje orale în diverse contexte de comunicare

Competenţe specifice	Exemple de activităţi de învăţare
Realizarea de deducţii simple pe baza audierii unui text literar sau informativ accesibil	- formularea unor predicţii, pe baza unor fragmente de text audiate - oferirea de concluzii simple pornind de la scurtmetraje animate / fragmente de desene animate - audierea unor dialoguri amuzante/ interesante şi identificarea persoanelor care comunică (numărul şi statutul lor, vârsta, preocupările
Deducerea sensului unui cuvânt prin raportare la mesajul audiat în contexte de comunicare previzibile	- explicarea sensului cuvântului pornind de la context

1.3. Sesizarea abaterilor din mesajele audiate în vederea corectării acestora	- observarea dezacordului sau a altor abateri
1.4. Manifestarea atenţiei faţă de diverse tipuri de mesaje în contexte previzibile	- vizionarea de scurtmetraje animate sau filme scurte pentru copii -notarea unor elemente considerate importante dintr-un scurt text de informare audiat ,cu ajutorul unor întrebări

2.Exprimarea de mesaje orale în diverse situaţii de comunicare

Competenţe specifice	Exemple de activităţi de învăţare
2.1. Descrierea unui personaj dintr-o carte/ dintr-un film /a unui personaj imaginar urmărind un set de repere	- discutarea aspectelor relevante descoperite în text/ carte referitoare la personaj (de exemplu, „Ce îi place personajului? Cum se mişcă/se deplasează? Ce jucării are şi cum se joacă? Cum îşi petrece timpul liber?” etc.) - realizarea unui portret al personajului folosind diferite modalităţi de exprimare: desen/colaj,
Relatarea unei întâmplări imaginate pe baza unor întrebări de sprijin	- jocuri de imaginaţie (de exemplu, „Închide ochii – eşti pe plajă şi joci volei cu prietenii, s-a stârnit furtuna, ce faceţi?”) - relatarea unor întâmplări având ca suport banda desenată
2.3. Prezentarea ordonată logic şi cronologic a unui proiect/ a unei activităţi derulate în şcoală sau extraşcolar	- prezentarea în ordine logică, cronologică a unor imagini care corespund momentelor unei întâmplări
2.5. Manifestarea interesului pentru participarea la interacţiuni orale	- exprimarea propriilor opinii în legătură cu un fapt cunoscut, o întâmplare trăită, un eveniment public

3.Receptarea de mesaje scrise în diverse contexte de comunicare

Competenţe specifice	Exemple de activităţi de învăţare
Formularea de concluzii simple pe baza lecturii textelor informative sau literare	- realizarea, în perechi sau în grup, a unei diagrame Venn pornind de la aspectele comune şi de la diferenţele referitoare la anumite elemente din text
3.3. Extragerea dintr-un text a unor elemente semnificative pentru a susţine o opinie referitoare la mesajul citit	- realizarea de liste cu aspecte semnificative descoperite în texte şi clasificarea acestora în funcţie de diverse criterii

3.5. Sesizarea abaterilor din textele citite în vederea corectării acestora	- observarea dezacordului şi a altor abateri (alegerea formei corecte din două forme date)

4.Redactarea de mesaje în diverse situaţii de comunicare

Competenţe specifice	Exemple de activităţi de învăţare
Recunoaşterea şi remedierea greşelilor de ortografie şi de punctuaţie în redactarea de text	- discutarea greşelilor de ortografie
4.2. Redactarea unor texte funcţionale scurte pe suport de hârtie sau digital	- scrierea unei invitaţii la o zi de naştere, la un film, la un picnic etc. - completarea corectă a datelor destinatarului pe un plic/ pe o carte poştală, precum şi în format digital
4.3. Redactarea unei descrieri tip portret pe baza unui plan simplu	- expoziţie de portrete (colaj/ foto/desen şi descriere verbală) - prezentarea unui personaj de poveste/ film/ serial pentru copii
4.4. Povestirea pe scurt a unei secvenţe dintr-o poveste/ dintr-un film/ desen animat / a unei activităţi/ a unei întâmplări imaginate	- relatări în scris pe baza întrebărilor: cine, ce, cum, unde, de ce a făcut...?

PROGRAM DE INTERVENŢIE PERSONALIZAT

MIHĂIȚĂ CORINA

LICEUL TEHNOLOGIC TIU DUMITRESCU MIHĂILEȘTI,GIURGIU

Numele şi prenumele beneficiarului: M.A.L.

Clasa: a XI- a A

Echipa de sprijin în caz: - diriginte: prof. D. G.

- Mama elevei: MM

Data elaborării planului: 2023-2024

Data următoarei revizuiri a planului educaţional: semestrul al II-lea

Modulul 2: ECONOMIA ÎNTREPRINDERII

Problemele cu care se confruntă copilul (principalele categorii de cerinte):

a. din punct de vedere medical – deficienţă fizică locomotorie

b. din punct de vedere psihopedagogic

- Creşterea motivaţiei de învăţare.
- Dezvoltarea competenţelor de autocunoştere.
- Creşterea încrederii în sine.
- Încurajarea exprimării emoţiilor.
- Îmbunătaţirea abilităţilor de cooperare şi lucru în echipă.
- Dezvoltarea abilităţilor de comunicare asertivă.
- Oferirea feed-back-ului în timp util şi eficient.

c. din punct de vedere al competenţelor şcolare:

- Cunoaşterea unor noţiuni de bază din disciplinele de cultură generală (discipline de specialitate).
- Structurarea unor conţinuturi referitoare la noţiunile tehnice.
- Utilizarea unor abilităţi pe care trebuia să le stăpânească (a defini întreprinderea, a clasifica S.C., a înființa o socoetate comercială).
- Înţelegerea corectă a sarcinii de lucru din fişa de lucru sau fişa de laborator tehnologic şi a algoritmului de rezolvare.
- Dezvoltarea creativităţii.

Structura programului de intervenţie personalizat:

A. Obiective:

- cultivarea încrederii în sine prin autocunoaştere, cooperare în activităţi de echipă, comunicare şi exprimarea propriilor emoţii, creativitate;
- îmbunătăţirea achiziţiilor profesionale de bază şi abilităţilor practice (a defini întreprinderea, a clasifica S.C., a înființa o socoetate comercială);
- îmbunătăţirea gradului de înţelegere şi interpretare a *sarcinilor din fișele de lucru*

B. Conţinuturi:

- consiliere psihopedagogică;
- consiliere profesională la modului *Economia întrepriderii*- 2 ore pe săptămână
- participarea la activităţile din cadrul Proiectelor „Săptămâna educaţiei globale”

C. Strategii de lucru:

- Stabilirea programului de lucru şi respectarea acestui program.

- Includerea elevului în activităţi de laborator tehnologic cu lucru în echipă cu sarcini precise.
- Antrenarea elevului în activităţi din cadrul Proiectelor „Săptămâna educaţiei globale”
- recompensarea activităţilor elevului cu diplome.
- Întâlnirea cu mama elevului la o perioadă de două săptămâni.

D. Criterii minimale de apreciere a progreselor:

- îmbunătăţirea încrederii în sine;
- interrelaţionare pozitivă cu cel puţin patru colegi de clasă;
- identificarea modalităţilor de dezvoltare a imaginii de sine;
- participarea la toate activităţile ce i-au fost recomandate.

E. Metode şi instrumente de evaluare:

- observaţia directă şi indirectă;
- grila de evaluare a conduitei sociale;
- rezultatele şcolare la *Modulul Administrarea Firmei*.

Revizuirea programului de intervenţie personalizat:

La sfârşitul semestrului I, după evaluarea intermediară, vor fi redefinite obiectivele şi proiectate noi conţinuturi.

DERULAREA PROGRAMULUI DE INTERVENȚIE

Obiective pe termen lung	Obiective pe termen scurt	Activități de învățare	Criteriii minimale pentru evaluarea progresului	Metode și instrumente de evaluare
O1- Descrierea fenomenelor, proceselor și operațiilor economice prin raportare la diferite evenimente contemporane din istoria națională, europeană și internațională.	-să aplice unele comportamente civice în situațiile date privind fenomenele, procesele și operațiile economice.	ex. de fenomene și procese economice	Identificarea fenomenelor, proceselor și operațiilor economice	Evaluarea orală și scrisă
O2- Prezentarea organizării procesuale a întreprinderii.	-să identifice efectele organizarii procesuale în cadrul intreprinderii.	ex. de organizații procesuale	Identificarea și prezentarea organizării procesuale a întreprinderii	Aprecieri stimulative
O3- Descrierea	-să identifice tipurile de	ex. de resurse la nivelul		

resurselor la nivelul unei unitati economice **O4- Prezentarea notiunilor legate de: productivitatea muncii,motivația muncii, managementul timpului, managementul proiectului.**	resurse la nivelul unitatii economice. -să calculeze productivitatea muncii la nivelul unității economice. -să utilizeze managementul timpului în aplicarea procedurilor operaționale la nivelul unui loc de muncă.	unității economice ex. de productivitatea muncii, motivația muncii	Identificarea resurselor la nivelul unei unitati economice Identificarea și prezentarea notiunilor legate de: productivitatea muncii	Evaluari curente formative Probe scrise, fișe de lucru

PROGRAM DE RECUPERARE ,PE MODULE, LA DISCIPLINELE MATEMATICĂ ȘI EXPLORAREA MEDIULUI ȘI COMUNICARE ÎN LIMBA ROMÂNĂ,CLASA A II-A

POP LĂCRĂMIOARA-BIANCA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ„TEODOR MURĂȘANU''TURDA

Școala: **Nr...../.....**
Profesor:
Disciplina: **Matematică și explorarea mediului**
An școlar: 2023-2024

PLANIFICAREAORELOR DE RECUPERARE
CLASA a II-a

Nr. Crt.	Tema	Nr. ore	Săptămâna	Observații
1.	**UNITATEA TEMATICĂ I:** **Amintiri din vacanța de vară** • Actualizarea cunoștințelor din clasa I	2	I – II	**Modulul I**
2.	**UNITATEA TEMATICĂ II:** **Sunete și numere din jurul nostru** • Numere naturale de la 0 la 1000(recunoaștere formare,citire,scriere,comparare,ordonare,numere pare și numere impare);	3	III-V	**Modulul I**
3.	**UNITATEA TEMATICĂ III:** **Despre Pământ** • Adunarea și scăderea în concentrul 0-1000 fără trecere peste ordin; • Probleme care se rezolvă prin două sau mai multe operații de adunare și scădere;	4	VI-VII VIII-IX	**Modulul I** **Modulul II**
4.	**UNITATEA TEMATICĂ IV:** **Descoperim natura** • Adunarea și scăderea în concentrul 0-1000 cu trecere peste ordin; • Probleme care se rezolvă prin două sau mai multe operații de adunare și scădere;	5	X-XIV	**Modulul II**
5	**UNITATEA TEMATICĂ V:** **Avem nevoie de plante** • Înmulțirea în concentrul 0-100; • Probleme care se rezolvă prin una,două, sau mai multe operații de adunare,scădere, înmulțire;	3	XV-XVII	**Modulul III**
6.	**UNITATEA TEMATICĂ VI:**	4	XVIII -IX	**Modulul III**

	Iubim animalele • Împărțirea cu rest 0 în concentrul 0-100.Proba înmulțirii și a împărțirii; • Probleme care se rezolvă prin una,două, sau mai multe operații de adunare,scădere, înmulțire,împărțire;		**XX-XXI**	**Modulul IV**
7.	**UNITATEA TEMATICĂ VII:** **Corpurile din jurul nostru** • **Figuri plane**(pătrat,dreptunghi,triunghi,cerc, semicerc,axă de simetrie); • **Corpuri geometrice**(cub,cuboid,cilindru, con,sferă);	**3**	**XXII -** **XXIV**	**Modulul IV**
8.	**UNITATEA TEMATICĂ VIII:** **Sănătatea noastră** • **Lungime**(unitați standard,instrumente de măsură); • **Capacitate**(unitați standard,instrumente de măsură); • **Masă**(unitați standard,instrumente de măsură);	**3**	**XXV-XXVII**	**Modulul IV**
9.	**UNITATEA TEMATICĂ IX:** **Universul** • **Timp**:ora,ziua,săptămana,luna,anotimpurile, instrumente de măsură; • **Bani**:leul,euro,schimburi echivalente valoric,în concentrul 0-100;	**3**	**XXVIII-XXIX** **XXX**	**Modulul IV** **Modulul V**
9.	**UNITATEA TEMATICĂ X:** **Matematica în viața noastră** • **Recapitulare finală**	**4**	**XXXI-XXXIV**	**Modulul V**

ORARUL PREGĂTIRILOR SUPLIMENTARE
CLASA a II-a

Ziua	Ora	Observații
		MEM **EDITURA INTUITEXT**

ELEVII PENTRU CARE S-A ÎNTOCMIT ACEST PROGRAM DE RECUPERARE:

GRUPA 1

1.....
2.....

GRUPA 2

1.....
2.....

Prof.pt.înv.primar,

Şcoala: **Nr...../.....**
Profesor:
Disciplina: **Comunicare în limba română**
An școlar: 2023-2024

PLANIFICAREA ORELOR DE RECUPERARE
CLASA a II-a

Nr. Crt.	Tema	Nr. ore	Săptămâna	Observații
1.	**UNITATEA TEMATICĂ I:** **Amintiri din vacanța de vară** Actualizarea cunoștințelor din clasa I	2	I – II	**Modulul I**
2.	**UNITATEA TEMATICĂ II:** **Cartea** • Alfabetul limbii romane • Cartea:coperte,file,pagini,cuprins... • Descrierea unui obiect • Textul:titlu ,autor,alineate,așezarea textului în pagina caietului; • Scrierea corectă a cuvintelor care conțin â,î,x;	3	III-V	**Modulul I**
3.	**UNITATEA TEMATICĂ III:** **Prietenie** • Textul(literar,narativ,personaje); • Vocabular:cuvinte cu sens asemănător ,opus; • Ortografia:într-un,într-o,dintr-un,dintr-o; • Scrierea funcțională:transcrieri(texte maxim 50 de cuvinte);	4	VI-VII VIII-IX	**Modulul I** **Modulul II**
4.	**UNITATEA TEMATICĂ IV:** **Natura** • Propoziția • Punctuația:semnul exclamării,virgula,două puncte; • Scrierea funcțională:dictări; • Dialogul(reguli de vorbire eficientă, exprima-rea opiniei personale); • Forme și reguli ale discursului oral:acord de număr și gen,fără terminologie;	5	X-XIV	**Modulul II**
5	**UNITATEA TEMATICĂ V:** **Iarna** • Textul liric:poezii din universul copilăriei; • Forme ale discursului oral:descrierea unui fenomen; • Fonetică:sunetele limbii române,vocale și consoane);	4	XV-XVIII	**Modulul III**

	• Ortografie:scrierea corectă a cuvintelor care conțin m,înainte de b și p;			
6.	**UNITATEA TEMATICĂ VI:** **Familia** • Dialogul:inițierea ,menținerea și încheierea unui dialog; • Scrierea imaginativă pe baza unui suport vizual,banda desenată; • Vocabular:cuvinte cu aceeași formă și înțeles diferit; • Ortografia:scrierea cuvintelor care conțin diftongii oa,ea,ia,ie,ua,uă • Scrierea funcțională:felicitarea;	**3**	**IX** **XX-XXI**	**Modulul III** **Modulul IV**
7.	**UNITATEA TEMATICĂ VII:** **Cine sunt?Cine ești?** • Forme ale discursului oral:povestirea orală după ilustrații și întrebări de sprijin; • Grupuri de litere:ce,ci,ge,gi,che,chi,ghe,ghi; • Fonetica:despărțire cuvintelor în silabe la capăt de rând; • Forme ale discursului oral:descrierea unei persoane;	**3**	**XXII -** **XXIV**	**Modulul IV**
8.	**UNITATEA TEMATICĂ VIII:** **Universul** • Scrierea imaginativă(3-7 enunțuri)pe baza unui suport vizual,sau a unui șir de întrebări; • Textul:povestire orală; • Ortografie:scrierea corectă a cuvintelor sau/ s-au,sa/s-a; • Acte de vorbire:exprimare corectă a unei păreri/opinii personale; • Reguli de vorbire eficientă:ascultarea și respectarea opiniei celuilalt;	**3**	**XXV-XXVII**	**Modulul IV**
9.	**UNITATEA TEMATICĂ IX:** **Ne informăm** • Textul nonliterar/informativ; • Scrierea funcțională:biletul,afișul,ziarul;	**3**	**XXVIII-XXIX** **XXX**	**Modulul IV** **Modulul V**
9.	**UNITATEA TEMATICĂ X:** **Recapitulare finală** • Repetarea cunoștințelor din clasa a II-a	**4**	**XXXI-XXXIV**	**Modulul V**

ORARUL PREGĂTIRILOR SUPLIMENTARE

CLASA a II-a

Ziua	Ora	Observații
		CLR **EDITURA INTUITEXT**

ELEVII PENTRU CARE S-A ÎNTOCMIT ACEST PROGRAM DE RECUPERARE:

GRUPA 1

1.....
2.....
3.....
4.....

GRUPA 2

1.....
2.....
3.....
4.....

Profesor pt.înv.primar,

.....

PROGRAM DE INTERVENŢIE PERSONALIZAT

ION VERGINIA EMILIA
CENTRUL JUDEȚEAN DE RESURSE ȘI ASISTENȚĂ EDUCAȚIONALĂ MEHEDINȚI

NUMELE ȘI PRENUMELE ELEVULUI (EI): **B. R.S.**
DATA NAȘTERII: 16.09.2008
CLASA: a IVa
ANUL ȘCOLAR:
DIAGNOSTICUL: agnezie degete mâna dreapă, agnezie degete picior bilateral
ECHIPA DE INTERVENŢIE: -profesor consilier școlar
-învățător

- SCOPUL (COMPORTAMENTUL ȚINTĂ/REZULTATUL AȘTEPTAT)
  Dezvoltarea emoțională, socială pentru integrarea în mediul școlar și în societate.
- OBIECTIVE:
  - PE TERMEN SCURT:
    - identifică plusurile și minusurile din dezvoltarea fizică, intelectuală și socială;
    - identifică modalități specifice de a face față emoțiilor neplăcute;
    - identifică abilități de adaptare eficiente pentru a face față comportamentului urât pe care alții îl au față de ea;

  → PE TERMEN MEDIU:
    - recunoașterea relatiei dintre propriile sentimente și actionarea în propriul interes;
    - identifică factorii care influenţează o relaţie interpersonală;

- DURATA PROGRAMULUI: 8 luni
- DOMENIUL / DOMENII DE INTERVENŢIE: Socio-emoțional
- DATA ELABORARII PIP:
- DATA REVIZUIRII PIP:
- CONȚINUTUL ACTIVITĂȚILOR:
  -nevoia de apreciere și întărire pozitivă; de încredere în sine; de responsabilitate;
  -nevoia de interacțiune și acțiune în relații;

Nr. crt.	Obiectiv operaţional	Strategii de terapie şi recuperare	Intervalul de timp	Evaluare şi aprecierea evoluţiei	
				Indicatori	Instrumente
1	**Să descopere plusurile și minusurile din dezvoltarea fizică, intelectuală și socială**	Completarea unor fișe de lucru, exerciţii de autocunoaștere, cărți de joc, poster;	**Octombrie Decembrie**	*Enumeră minusuri și plusuri din domeniile:fizic, intelectual și social* Fișa ”Totul despre mine” Observarea comportamentului Fișa de consiliere individuală	
2	**Recunoașterea modalităților specifice de a face față emoțiilor neplăcute**	Completarea unor fișe de lucru, exerciţii de exprimare emoţională, cărți de joc, poster;	**Ianuarie Februarie**	*Găsirea soluțiilor pentru sentimente neplăcute* Fișa cu situații Observarea comportamentului Fișa de consiliere individuală	
3	**Să descopere strategii eficiente de a reduce gândurile și emoțiile negative legate de rezultatele școlare**	Completarea unor fișe de lucru, exerciţii de ascultare activă; postere, cartonașe de joc, filme;	**Martie Aprilie**	*Identificarea și schimbarea atitudinilor negative* Cartonașe de joc ”Nu pot să fac” Observarea comportamentului Fișa de consiliere individuală	
4	**Exersarea unor abilități de adaptare eficiente pentru a face față comportamentului urât pe care alții îl au față de ea**	Completarea unor fișe de lucru, comentarea şi evaluarea unor situaţii problematice; exerciții de luare de decizii; comentarea unor texte, filme;	**Aprilie Mai**	*Alegerea unor soluții sănătoase de a face față în situații de tachinare, respingere, bulliyng* Fișa ”Reguli pentru relații” Observarea comportamentului Fișa de consiliere individuală	

Întocmit,
Profesor consilier școlar,
(Numele și prenumele)
Semnătură: .....

PLAN DE INTERVENȚIE PERSONALIZAT

CHIHAIA IOANA
LICEUL „ANDREI MUREȘANU”, BRAȘOV

Numele și prenumele beneficiarului: R.O.

Data și locul nașterii: 28.03.2013, Brașov

Domiciliul: Brașov

Școala /Instituția: Liceul „Andrei Mureșanu” Brașov

Clasa: I

Echipa de lucru: Prof. înv. primar, prof, itinerant, consilier școlar

Probleme cu care se confruntă elevul: (rezultatele evaluării complexe): Dificultăți de învățare – nu face față cerințelor educaționale; adaptare inferioară la cerințele programei școlare pentru clasa I, retard în dezvoltarea limbajului, tulburare de anxietate

Priorități pentru perioada (se specifica intervalul de timp): An școlar 2023-2024

Obiective pe termen lung:

1. Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului oral
2. Dezvoltarea capacități de receptare a mesajului scris (citire/lectură)
3. Dezvoltarea capacității de exprimare scrisă
4. Dezvoltarea unor competențe ale intelectului (memorare, gândire logică, stabilirea de relații cauză-efect)
5. Dezvoltarea abilităților de calcul matematic cu și fără suport concret.

Structura programului de intervenție personalizat R. O.

Obiective	Conținuturi	Metode și mijloace de realizare	Perioada de intervenție	Criterii minimale de apreciere a progreselor	Metode Instrumente de evaluare
Să manifeste independenţă în comunicarea orală	**Evaluare inițială** - Întrebări şi răspunsuri; - Recunoașterea literelor, silabelor și cuvintelor scrise cu litere de tipar	Observația Exercițiul Munca independentă	**An școlar 2023-2024**	Rezolvarea testului inițial	Probe orale și scrise
	- Jocuri de rol pe teme cunoscute din viaţa reală: şcoală, familie, ziua de naştere, vacanţă şi petrecerea ei, sărbători religioase, meserii etc; - Exerciţii de redare a experienţei personale; - Discuţii libere despre jocuri şi jucării, filme de desene animate.	Conversația		Memorări de poezii; Jocuri cunoscute din viața reală; Discuții libere despre filme și desene animate adecvate vârstei;	Evaluare orală Desene Fișe de lucru
Să se familiarizeze cu unităţile lingvistice (sunet, silabă, cuvânt, propoziţie) în vederea însuşirii actului lexical:	- Realizarea corespondenţei fonem – grafem; - Exerciţii pentru identificarea şi localizarea poziţiei acestora în silabe şi cuvinte; - Exerciţii de diferenţiere a sunetelor. - Exerciţii de formare a cuvintelor din silabe (cuvinte lacunare);	Jocul de rol Memorarea Conversația Demonstrația		Realizarea corespondenţei fonem – grafem; Identifică și localizează poziția literei sau silabei	Evaluari curente formative
	- Despărţirea orală a cuvintelor în silabe (numai intuitiv, fără cunoaşterea regulilor) şi recompunerea lor; - Exerciţii de alcătuire a propoziţiei folosind cuvintele identificate anterior (reconstituirea propoziţiei); - Exerciţii de separare a cuvintelor din propoziţii; - Exerciţii–joc.			Diferențiază sunetele, formează silabe din litere, formează cuvinte din silabe Desparte oral cuvintele în silabe, recompune cuvintele din silabe Alcătuiește propoziții folosind cuvintele anterioare	Evaluarea orală şi scrisă Aprecieri stimulative

Să citească corect şi în ritm propriu - litere, - silabe, - cuvinte, - propoziţii, - text scurt.	- Realizarea corespondenţei fonem – grafem; - Exerciţii de citire corectă a literelor mici şi mari, de tipar şi de mână; - Exerciţii de citire pe silabe a cuvintelor, în vederea formării câmpului vizual de 1/2 silabe; - Exerciţii de compunere/ descompunere şi citire a cuvintelor mono/bisilabice cu ajutorul alfabetului decupat sau a altor materiale confecţionate de profesor; - Exerciţii de completare a cuvintelor lacunare de sub ilustraţii cu litera, silaba sau grupul de litere învăţate în vederea citirii lor; - Realizarea unor exerciţii variate de citire: a) citire cu şi fără model; b) citirea coloanelor/ şirurilor de cuvinte din abecedar: despărţite în silabe sau integral; c) citirea în lanţ a cuvintelor; e) citirea selectivă (primul / ultimul cuvânt, cuvântul care începe cu un anumit sunet etc;)	Metoda fonetico-analitico-sintetică Exercițiul Metoda fonetico-analitico-sintetică		Realizează corespondența fonem - grafem; Exerciții de compunere și descompunere a cuvintelor mono și bisilabice; Exerciții de completare a cuvintelor lacunare de sub ilustrații, a grupurilor de litere învățate Citirea selectivă Citirea șirurilor de cuvinte Citirea în lanț	Evaluări curente, formative Fișe de lucru Aprecieri stimulative Probe orale şi scrise alternativ Fișe de lucru
Să-şi însuşească scrierea literelor mari şi mici ale alfabetului, scrierea silabelor şi a cuvintelor	- Exerciţii de scriere corectă a literelor de mână, mari şi mici, învăţate în ora de citire; - Exerciţii de scriere a silabelor şi cuvintelor cu literele învăţate; - Exerciţii – joc / jocuri didactice pentru: a) identificarea literelor; b) alcătuirea de silabe; c) completarea unor cuvinte lacunare; d) despărţirea cuvintelor în silabe; - Exerciţii de copiere şi transcriere (litere, silabe, cuvinte); - Exerciţii de dictare de cuvinte foarte	Metoda fonetico-analitico-sintetică Exercițiul Conversația		Exerciții de scriere corectă a literelor de mână, mari și mici, învațate Exerciții de scriere a silabelor și cuvintelor Exerciții de copiere și transcriere Exerciții de dictare A unor silabe și a unor cuvinte.	Evaluări curente formative, Fişe de lucru

	cunoscute.				
Să scrie corect silabe şi grupuri de litere	- Exerciţii de scriere corectă a grupurilor de litere, mici şi mari, de mână; - Exerciţii de scriere a silabelor / cuvintelor care conţin grupurile de litere învăţate, în poziţie iniţială, mediană şi finală; - Despărţirea cuvintelor în silabe, oral şi scris, (după posibilităţile elevului); - Exerciţii/ jocuri de identificare , completare şi scriere a cuvintelor care conţin grupurile de litere.	Metoda fonetico-analitico-sintetică Exercițiul		Exerciții de scriere corectă a grupurilor de litere, mici și mari de mână. Exerciții de scriere a silabelor, cuvintelor care conțin grupurile de litere învățate, în diferite poziții Despărțirea cuvintelor în silabe, oral și scris.	Probe orale și scrise
Să exerseze scrierea corectă, lizibilă şi îngrijită a unor propoziţii şi texte mici, cu respectarea ortografiei şi punctuaţiei la nivel de propoziţie	- Exerciţii de copiere/ transcriere a unor propoziţii; - Exerciţii de copiere/ transcriere a unor texte scurte, cu încadrarea corectă pe spaţiu şi în pagină; - Respectarea şi exersarea punctuaţiei învăţate (punctul, virgula, semnul întrebării, semnul exclamării), cât şi a ortografiei (scrierea cu majusculă)	Exercițiul Explicația Demonstrația Comunicarea orala Exercițiul		Copiază și transcrie propoziții, texte scurte, cu încadrare corectă a unor texte scurte, cu încadrarea corectă, pe spațiu, în pagină. Respectă punctuația învățată (punctul, virgula, semnul exclamării, semnul întrebării, cât și a ortografiei (scrierea cu majusculă)	Evaluări curente, formative Fișe de lucru Aprecieri stimulative
Dezvoltarea abilităților de	- Mulțimi de obiecte cu cel mult 10 elemente; - Realizarea corespondenței între numărul de	Exercițiul Explicația	**Modulele I, II, III**	- Să constituie mulțimi de elemente după 1-4 criterii;	Evaluări curente, formative

calcul matematic cu și fără suport concret.	elemente și cifra corespunzătoare; - Descompunerea numerelor de la 0 la 10 cu material concret; - Jocuri de rol care necesită gruparea/regruparea de obiecte şi relaţia întreg-parte. - Numărare în ordine descrescătoare, în concentrul 0 – 10; - Adăugarea şi extragerea de elemente dintr-o mulţime de obiecte, fiecare operaţie fiind însoţită de numărarea obiectelor; - Adăugarea/extragerea de elemente dintr-o mulţime dată, pentru a obţine mulţimi „cu tot atâtea elemente”; - Rezolvarea de exerciţii de adunare şi scădere cu 1-5 unităţi în concentrul 0-10 şi verificarea operaţiilor efectuate prin numărare de obiecte/prin desene;	Demonstrația Conversația Material intuitiv Fișe, jetoane CD-uri educative		- Să compare mulțimile prin formare de perechi și sesizarea diferenței cantitative; - Să descompună numerele de la 0 la 10, cu material concret; - Să numere descrescător, în concentrul 0-10 și să scrie numerele în ordine descrescatoare; - Să adauge și să extragă elemente dintr-o mulțime de obiecte; - Să numere obiectele cu pas indicat prin desen sau obiecte, crescător şi descrescător;	Fișe de lucru Aprecieri stimulative Probe orale si scrise Observaţia spontană şi dirijată

ADAPTARE CURRICULARĂ - *LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ*

CROITORU NATALIA-EVA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 LETCA, JUD. SĂLAJ

Clasa a V-a
AN ȘCOLAR 2023-2024

COMPETENȚE GENERALE

1. **Participarea la interacţiuni verbale în diverse situaţii de comunicare, prin receptarea şi producerea textului oral**
2. **Receptarea textului scris de diverse tipuri**
3. **Redactarea textului scris de diverse tipuri**
4. **Utilizarea corectă, adecvată şi eficientă a limbii în procesul comunicării orale și scrise**
5. **Exprimarea identității lingvistice și culturale proprii în context național și international**

1. Participarea la interacţiuni verbale în diverse situaţii de comunicare prin receptarea şi producerea textului oral

COMPETENȚE SPECIFICE CURRICULUM NAȚIONAL	CRITERII DE PERFORMANȚĂ PENTRU ELEVII CU CES
1.1.Identificarea temei, a unor informaţii esenţiale şi de detaliu, a intenţiilor de comunicare explicite şi/sau a comportamentelor care exprimă emoţii din texte narative, monologate sau dialogite *scrierea unor cuvinte/grupuri de cuvinte ilustrative pentru tema textului oral;* *extragerea informațiilor esențiale și de detaliu din diferite texte;* *identificarea stărilor/emoțiilor/sentimentelor emițătorului din diferite texte;* *recunoaşterea vorbitorului din diferite înregistrări audio, făcute de elevi, având drept criteriu o idee enunțată anterior de acesta;* *identificarea elementelor nonverbale/paraverbale care facilitează comunicarea, transferându-le în alte situaţii de comunicare;* *formularea ideilor principale și secundare dintr-un text oral aparținând unui prieten/coleg;* *descoperirea ideilor care pot structura un plan simplu/dezvoltat, prin dialog cu un partener.*	- precizarea/scrierea unor cuvinte/ expresii cheie legate de conţinutul mesajului audiat; - stabilirea semnificaţiei globale a mesajului, prin răspunsuri la o serie de întrebări; -identificarea cu sprijin a unor elemente esențiale dintr-un mesaj oral/text audiat (*cuvinte care desemnează emiţătorul, destinatarul, persoana/ obiectul la care se face referire sau alte elemente ale situaţiei de comunicare: cod, canal, context; elemente ale contextului spaţio-temporal, cadrul şi scopul comunicării, ideea esenţială transmisă*); - identificarea/ selectarea parţială cu suport din partea cadrului didactic a informaţiilor de detaliu dintr-un text ascultat (*însuşiri ale unor persoane sau obiecte: identitatea, starea, ocupaţia, calitatea socială a unei persoane, forma, calitatea, utilitatea unor obiecte; mediul familial, mediul social al unei persoane; un itinerar, desfăşurarea unei acţiuni; precizarea locului sau a timpului; localizarea unei regiuni sau zone geografice);* - identificarea elementelor nonverbale/paraverbale care facilitează comunicarea, și utilizarea adecvată a acestora în situaţii concrete de comunicare;
1.2. Prezentarea orală, pe baza unor repere date de profesor, a unor informaţii şi a unor idei, exprimând opinii, emoţii şi sentimente prin participarea la discuţii pe teme familiare, de interes sau pornind de la textele ascultate/citite *exerciţii de ordonare cronologică a unor informaţii şi idei dintr-un set de texte cu aceeaşi temă;* *reformularea unei idei/informaţii audiate;* *completarea, în dialog cu un partener, a unor enunțuri, pornind de la ideile principale identificate într-un text studiat.*	- sesizarea succesiunii logice/temporale a secvenţelor unui mesaj audiat; - identificarea secvențelor unui text audiat, respectând cronologia apariției lor; - formularea unei idei (centrale/ principale), într-un limbaj propriu; - completarea, cu sprijin sau în echipă, a unor enunțuri lacunare pornind de la un text studiat;
1.3. Identificarea unor elemente paraverbale şi nonverbale, în funcţie de situaţia de comunicare *mimarea unei situaţii de comunicare;* *completarea unei fişe de evaluare a comportamentului nonverbal pentru participanţii la un dialog pe o temă familiară.*	- participarea la diferite jocuri de rol, dramatizări organizate în cadrul clasei/cabinetului de resurse; - realizarea, cu sprijin, a unei fișe de evaluare a comportamentului nonverbal al unui coleg participant la un dialog pe temă familiar.
1.4. Realizarea unei interacţiuni verbale cu doi interlocutori, folosind strategii simple de ascultare activă și manifestând un comportament comunicativ politicos faţă de interlocutor(i)	- implicarea în desfășurarea unor jocuri de rol pentru exersarea unor acte de vorbire, - identificarea unuia dintre indicii de inițiere de către interlocutor/ partener a unui

construirea unei comunicări dialogate folosind formule specifice date; *exerciții de inițiere, de menținere și de finalizare a unui dialog, cu utilizarea formulelor de prezentare;* *continuarea unui dialog pe o temă dată;* *exerciţii de ascultare activă, selectând un enunț/mai multe enunţuri care exprimă o atitudine a unui interlocutor în comunicare;* *exerciţii de exprimare orală a ideilor, pornind de la texte citite/auzite;* *completarea unor enunţuri cu elemente care să exprime manifestarea atenţiei şi a empatiei faţă de interlocutori (de exemplu: formule de adresare, formule de politeţe);* *exerciţii de construcţie a mesajului unei comunicări în funcţie de comportamentul diferit al interlocutorilor;* *identificarea punctelor tari și a celor care necesită îmbunătățire în conversațiile cu un prieten/coleg*	dialog (semnalele verbale de iniţiere a unui dialog: formule de adresare, salut, de prezentare, de identificare, de permisiune şi de solicitare); - construirea unor dialoguri reale sau imaginare pe teme familiare (la magazin, la bibliotecă, la școală, o discuție telefonică cu un adult, cu un prieten, cu un membru al familiei); - utilizarea adecvată a formulelor de salut, de prezentare, de permisiune, de solicitare in situații concrete de comunicare; - folosirea intonației potrivie în funcție de context și de partenerul de dialog; -aplicarea principiilor ascultării active în manifestarea unui comportament comunicativ adecvat; - exprimarea părerii cu privire la comportamentul și limbajul propriu sau al unui coleg în cadrul unei conversații.

2. Receptarea textului scris de diverse tipuri

COMPETENȚE SPECIFICE CURRICULUM NAȚIONAL	CRITERII DE PERFORMANȚĂ PENTRU ELEVII CU CES
2.1. Identificarea informaţiilor importante din texte literare și nonliterare, continue, discontinue şi multimodale *formularea unor enunțuri în care se solicită scurte informații despre intenţiile şi despre propriile emoții în diverse situații de comunicare;* *exerciții de lectură predictivă;* *extragerea informațiilor esențiale și de detaliu dintr-un text dat;* *imaginarea unei continuări a întâmplărilor narate;* *exerciții ghidate de lectură a imaginii;*	- citirea cât mai corectă, fluentă, conștientă (și pe cât posibil expresivă) a unui text literar; - implicarea activă în activitățile de citire explicativă, selectivă și predictivă pentru desprinderea informaţiilor esenţiale şi de detaliu dintr-un text citit; -implicarea în activități bazate pe metodele gândirii critice pentru explorarea textelor; - formularea de întrebări și răspunsuri de clarificare a unor aspecte desprinse din textul citit sau specifice unei situații de comunicare; -identificarea cu suport din partea cadrului didactic a anumitor informații de detaliu în textul citit; - completarea de enunțuri lacunare cu elemente esențiale și de detaliu din textul citit; -prezentarea dirijată/ cu ajutorul profesorului a unui mesaj oral pe o temă data/ după o imagine.

2.2. Identificarea temei şi a ideilor principale şi secundare din texte diverse *identificarea cuvintelor-cheie din diferite texte;* *recunoaşterea reperelor spaţiale şi temporale din texte diverse;* *transcrierea unor cuvinte/grupuri de cuvinte ilustrative pentru tema textului dat;* *alcătuirea planului simplu și dezvoltat de idei în funcţie de tematica textului şi de tipul acestuia;* *exerciţii de ordonare cronologică a unor idei dintr-un text dat;* *exerciții de lectură selectivă pentru desprinderea informațiilor esențiale și de detaliu dintr-un text citit, pe baza unui organizator grafic*	- stabilirea cu sprijin a unor cuvinte, expresii cheie după parcurgerea integrală a textului ; - completarea cu sprijin a unor enunţuri lacunare cu informaţii esențiale desprinse din textul suport (raportarea la parametrii: „cine”, „când”, „unde”, „cum”); - identificarea cu sprijin a reperelor spaţiale şi temporale din texte diverse; - delimitarea cu sprijin a textului în fragmente logice , povestind pe scurt fiecare fragment; - formularea cu ajutor a ideile principale ale fiecărui fragment analizat; - ordonarea unor enunțuri respectând succesiunea logică/temporală a întâmplărilor din text;
2.3. Formularea unui răspuns personal şi/sau a unui răspuns creativ pe marginea unor texte de diferite tipuri, pe teme familiare *reformularea unui mesaj din perspectiva emiţător-receptor;* *completarea spațiilor libere dintr-un dialog pe teme familiare.*	- exprimarea cu unele ezitări a propriilor opinii, gânduri, sentimente în legătură cu faptele şi acţiunile personajelor prezentate în texte literare; - realizarea cu sprijin a trecerii de la vorbirea directă la vorbirea indirectă, cu sprijinul profesorului.
2.4. Manifestarea interesului și focalizarea atenţiei în timpul lecturii unor texte pe teme familiare *reluarea lecturii după anumite criterii;* *identificarea unei idei în mai multe texte;* *extragerea dintr-un text a elementelor specifice, pentru a susţine o opinie referitoare la informaţia asimilată;* *abordarea unor teme din perspectivă interdisciplinară (literatură – arte plastice – muzică – istorie – geografie – religie – matematică etc.);* *observarea valorii expresive a părţilor de vorbire din textele abordate.*	- activarea proceselor metacognitive pe parcursul cititrii unui text (cu ghidare din partea profesorului) ; - citirea selectivă a unor fragmente cu scopul explorării textului; - identificarea a unei idei în mai multe texte, cu sprijin din partea cadrului didactic; - identificarea cu ajutor a unei categorii gramaticale învăţate dintr-o serie/ dintr-un număr indicat; -identificarea cu sprijin a unei figuri de stil şi/ sau a unui element de versificaţie într-un text dat.
2.5. Observarea comportamentelor şi a atitudinilor de lectură, identificând aspectele care necesită îmbunătățire *exerciţii de citire fluentă şi expresivă a textului scris;* *antrenare în dialoguri simple, pe teme de interes, de tipul „întrebare – răspuns”, pentru a verifica dacă mesajul textului a fost înţeles.*	-citirea cât mai fluentă și expresivă a unui text cunoscut, prin raportare la dificultățile elevului; -formulare unor răspunsuri la întrebări legate de textul citit.

3. Redactarea textului scris de diverse tipuri

COMPETENȚE SPECIFICE CURRICULUM NAȚIONAL	CRITERII DE PERFORMANȚĂ PENTRU ELEVII CU CES
3.1. Redactarea unui text scurt pe teme familiare, având în vedere etapele procesului de scriere și structurile specifice, pentru a comunica idei și informaţii sau pentru a relata experiențe trăite sau imaginate *realizarea planului unei compuneri, urmând un model dat;* *redactarea unor secvențe de compunere, completând paragrafele după un model de tipul: „La început ... Apoi ... În sfârșit ...”;* *exerciții de exprimare în scris a ideilor, pornind de la texte citite/auzite;* *prezentarea unei scene narative dintr-o creație literară;* *descrierea unui personaj/persoană/animal/peisaj, folosind categorii gramaticale și semantice diferite;* *redactarea unei pagini de jurnal în limita a 100 de cuvinte, pornind de la experiențe personale;* *exerciții de redactare a unei compuneri pe o temă dată.*	- îmbunătățirea abilităților grafice elementare- scrierea corectă, cu separarea cuvintelor în propoziție, fără omisiuni de litere sau inversiuni; - *realizarea cu sprijin a planului unei compuneri după un model dat:* - selectarea cu sprijin a unor idei principale ale planului; dispunerea parţial corectă a acestora în raport cu elementele de structură a compunerii: introducere, cuprins, încheiere; - *exprimarea în scris a propriilor idei*, respectând o structură logică și utilizând expresii de tipul: „La început … Apoi … În sfârșit …”; (cu ghidare din partea cadrului didactic) *-rezumarea cu ajutor a unui fragment/ text literar:* - încercarea de respectare a fidelităţii faţă de textul dat/ de succesiunea faptelor/ de succesiunea ideilor; -încercare de stabilire a elementelor esenţiale/ a ideilor principale ale textului/secvenței; - relatarea la persoana a III-a, dar cu prezenţa unor mărci ale subiectivităţii şi/ sau cu tendinţă de povestire; -c*aracterizarea sumară a unui personaj:* -identificarea cu ajutor a rolului personajului în acţiune (principal, secundar); -identificarea unor trăsături fizice și a unei trăsături morale a personajului; -realizarea cu sprijin a unei descrieri succinte a unui animal preferat, membru al familiei, prieten, personaj preferat; - redactarea cu sprijin unei pagini de jurnal în limita a 100 de cuvinte, pornind de la experiențe personale; -redactarea cu sprijin și cu unele erori a unor texte imaginative şi reflexive bazate pe experiențe personale;
3.2. Redactarea, individual şi/sau în echipă, a unui text simplu, pe o temă familiară, cu integrarea unor imagini, desene, scheme *exerciţii de asociere corespunzătoare text-imagine/desen, scheme;* *exerciţii de repartizare a rolurilor în echipă (editor text, editor imagine, coordonator etc.);* *elaborarea, în echipă/individual, a unei prezentări cu ajutorul noilor tehnologii;* *exerciţii de ilustrare a atitudinii/emoţiei prin folosirea de emoticoane.*	- utilizarea desenelor pentru a ilustra textul redactat/ sentimentele care reies din text; - implicarea în realizarea în echipă a unor sarcini de scriere imaginativă/ prezentări; - ilustrarea atitudinii/emoţiei prin folosirea de emoticoane.

3.3. ***Analizarea constantă a propriului scris/a unor texte diverse din punctul de vedere al corectitudinii, al lizibilității, al coerenței și al clarității*** *exerciții de transcriere a unor scurte texte/fragmente;* *exerciții de dictare de scurte texte/de fragmente/autodictare, urmărind utilizarea semnelor de punctuație și de ortografie, în funcție de intenția de comunicare și de mesajul transmis.*	-transcrierea unui fragment dintr-un text, ținând cont de așezarea textului în pagină, de normele ortografice și de punctuație; -exersarea scrierii după dictare, făcând apel la dictarea explicativă și utilizând punctuația și ortografia corectă.
3.4. Observarea atitudinilor manifestate în procesul redactării unui text, identificând aspectele care necesită îmbunătățire *identificarea atitudinii manifestate de un personaj în procesul redactării unui text, urmărind compararea cu propria atitudine;* *rescrierea unei secvențe dintr-o compunere personală, în urma analizei observațiilor primite, în vederea îmbunătățirii activității specifice de redactare.*	-rescrierea compunerii proprii, ținând cont de sfaturile și explicațiile profesorului.

4. Utilizarea corectă, adecvată și eficientă a limbii în procesul comunicării orale și scrise

COMPETENȚE SPECIFICE CURRICULUM NAȚIONAL	CRITERII DE PERFORMANȚĂ PENTRU ELEVII CU CES
4.1. Utilizarea achizițiilor sintactice și morfologice de bază ale limbii române standard pentru înțelegerea și exprimarea corectă a intențiilor comunicative *exerciții ludice, tip „telefonul fără fir", pentru a sesiza distorsiunile care apar în emiterea mesajelor;* *exerciții de completare a cuvintelor într-un text lacunar, pe baza unor criterii date.*	-identificarea factorilor care pot distorsiona un mesaj; -identificarea și utilizarea în scris a formelor corecte ale unor cuvinte (acorduri gramaticale, scrierea corectă a ortogramelor).
4.2. Aplicarea achizițiilor lexicale și semantice de bază, în procesul de înțelegere și de exprimare corectă a intențiilor comunicative *povestirea unei întâmplări reale/imaginare;* *precizarea sinonimelor, antonimelor unor cuvinte date* *identificarea sensurilor cuvintelor în funcție de context;* *exerciții de identificare a cuvintelor dintr-un câmp lexical;* *exerciții de utilizare corectă a normelor gramaticale, fonetice și lexicale în mesaje pe teme de interes, în contexte familiare și nonfamiliare;* *descrierea unui personaj/persoană/animal/peisaj, folosind categorii gramaticale și semantice diferite;* *traduceri literale ale unor unități frazeologice, în scop umoristic.*	-povestirea, cu sprijin, a unei întâmplări reale sau imaginare; -identificarea unui antonim și/sau sinonim pentru un cuvânt uzual; -identificarea sensului unui cuvânt prin raportare la contextul din care face parte; - identificarea cu sprijin a cuvintelor dintr-un anumit câmp lexical dat; -utilizarea, prin exerciții repetate, a formelor corecte ale cuvintelor, ținând cont de normele gramaticale.

4.3. Monitorizarea propriei pronunţii şi scrieri şi a pronunţiei şi scrierii celorlalţi, valorificând achiziţiile fonetice de bază *exerciții de relaționare a sunetului cu litera și de identificare a rolului semnelor diacritice în rostirea sunetelor specifice limbii române;* *exerciţii de scriere, de transcriere şi de rescriere corectă a unor texte;* *recitarea unor poezii cu/fără fundal sonor;* *compararea sistemului vocalic al limbii române cu o limbă modernă studiată de elevi în școală.*	-asocierea corectă dintre fonem-grafem; -scrierea/ rescrierea unor texte ținând cont de diacritice și conștientizând; schimbarea sensului unui cuvânt prin omiterea semnelor specifice limbii române; -recitarea, folosind exemplu audio (internet/modelul profesorului), a unor poezii.
4.4. Respectarea normelor ortografice şi ortoepice în utilizarea structurilor fonetice, lexicale şi sintactico-morfologice în interacţiunea verbală *exerciții de utilizare a semnelor de punctuație și de ortografie, în funcție de intenția de comunicare și de mesajul transmis;* *exerciţii de identificare a formei corecte a unor fapte de limbă;* *jocuri de cuvinte/fraze bazate pe confuzii fonetice/lexicale/sintactico-morfologice*	-sesizarea rolului pe care semnele de punctuație, accentul îl au în comunicare; -intonarea aceluiași mesaj utilizând semne de punctuație diferite; -identificarea unor forme corecte ale unor cuvinte uzuale.
4.5. Utilizarea competenţei lingvistice în corelaţie cu gândirea logică/analogică, în procesul de învăţare pe tot parcursul vieţii *exerciții de modificare/transformare a unor enunțuri în funcție de deprinderile dobândite;* *exerciții de compararea mesajelor postate pe forumuri, cu norma limbii române standard.*	- identificarea erorilor gramaticale și lexicale apărute în mesajele postate pe internet (forumuri, rețele de socializre).

5. Exprimarea identității lingvistice și culturale proprii în context național și international

COMPETENŢE SPECIFICE CURRICULUM NAȚIONAL	CRITERII DE PERFORMANȚĂ PENTRU ELEVII CU CES
5.1. Asocierea unor experiențe proprii de viață și de lectură cu acelea provenind din alte culture *prezentarea unor experiențe similare sau diferite privitoare la viața de familie, la valorile promovate în școală etc., pornind de la tradiții întâlnite în textele orale sau scrise studiate;* *realizarea de proiecte tematice pentru promovarea unor elemente de cultură locală, regională, națională (itinerarii culturale, hărți culturale etc.);* *identificarea în texte studiate a unor similitudini între culturi diferite.*	-identificarea, cu sprijin, a unor elemente asemănătoare și/sau diferite cu/de cele românești (valori de viață, valori promovate în școală, familie), prezentate în diverse texte literare/nonliterare.

5.2. Identificarea unor valori culturale promovate în textele autorilor români din diferite perioade istorice *discutarea unor tipare culturale identificate în texte literare/nonliterare românești și din alte culturi;* *exerciţii de identificare a unui set de convenţii şi valori recunoscute social şi cultural;* *realizarea documentării pe baza unor articole din presă şi a unor articole din cărţi, reviste sau website-uri, privind cartea tipărită, de-a lungul timpului*	-realizarea unor proiecte, după o schemă dată și pe bază de documentare web, privind evoluția cărții.

DOMENII DE CONŢINUT	CONŢINUTURI
COMUNICARE ORALĂ	− Roluri în comunicare: vorbitor, ascultător − Reguli de acces la cuvânt (întreruperi, suprapuneri, luarea/predarea cuvântului, aşteptarea rândului la cuvânt) − Unităţile comunicării: actele de limbaj (a afirma, a întreba, a solicita, a recomanda, a promite, a felicita, a declara etc.); perechile de adiacenţă: întrebare-răspuns, invitație – acceptarea/refuzarea invitației, reproș – acceptarea/refuzul reproșului, a face un compliment – a răspunde la un compliment etc.) − Elemente paraverbale (intensitate vocală, intonaţie, tempoul vorbirii) şi nonverbale (mimică, poziţii corporale, contact vizual). Elementele nonverbale şi paraverbale ca mărci ale personalităţii individului − Strategii de concepere și de comprehensiune a textului oral: cuvinte-cheie, idei principale, temă, informaţii generale şi de detaliu (***cu sprijin și ghidare din partea cadrului didactic***) − Strategii de ascultare activă: ascultarea atentă a interlocutorului fără a-l întrerupe, reţinerea corectă a informaţiilor, întrebări de clarificare, reformularea unui pasaj, confirmarea prin mijloace nonverbale sau paraverbale a atenției acordate interlocutorului − Atitudini comunicative: atenţie, empatie − Exprimarea adecvată a emoțiilor
LECTURĂ	− Tipare textuale de structurare a ideilor: narativ, descriptiv, explicativ (***cu sprijin și ghidare din partea cadrului didactic***) • Cuvinte-cheie, idee principală, idee secundară, temă • Planul simplu de idei. Planul dezvoltat de idei • Textul narativ Narativul literar. Acțiune, personaj, timp, spaţiu Narativul nonliterar. Acțiune, participanți, timp, spațiu Narativul în texte multimodale (text și imagine – banda desenată) • Textul descriptiv (literar/nonliterar) • Textul explicativ (aplicativ) − Strategii de comprehensiune: inferențe simple (relații cauză-efect, problemă-soluţie etc.), predicții, împărtășirea impresiilor de lectură (***cu sprijin și ghidare din partea cadrului didactic***) − Strategii de interpretare: răspuns afectiv, discutarea mesajului/mesajelor textului, interpretarea limbajului figurat (personificarea, comparația)

REDACTARE	− Etapele scrierii: generarea ideilor, planificare, scriere **(*cu sprijin și ghidare din partea cadrului didactic*)** (a) descoperirea unor subiecte din universul familiar (b) restrângerea unor teme la aspecte particulare (c) încadrarea în subiect − Prezentarea textului: scrisul de mână, așezarea în pagină; inserarea unor desene, grafice, fotografii, scheme − Planul simplu de idei. Planul dezvoltat de idei **(*cu sprijin și ghidare din partea cadrului didactic*)** − Părţile textului: introducere, cuprins, încheiere; paragrafe − Stil: corectitudine gramaticală, respectarea normelor ortografice și de punctuație
ELEMENTE DE CONSTRUCȚIE A COMUNICĂRII	CONSTRUCȚIE A COMUNICĂRII **Gramatică** − Enunțul. Punctuația enunțului, Enunțuri asertive, interogative,exclamative, imperative − Propoziția simplă. Propoziția dezvoltată; Propoziția afirmativă. Propoziția negativă − Predicatul verbal − Subiectul exprimat (simplu şi multiplu). Acordul predicatului cu subiectul − Atributul ***(identificare cu ajutor și pe baza întrebărilor)*** − Verbul (flexiunea verbului în raport cu numărul, persoana, modul și timpul). Moduri verbale − Substantivul. Categoria determinării: articolul (hotărât, nehotărât). Posibilități combinatorii ale substantivului (substantiv+ atribut). Prepoziția − Pronumele. Tipuri de pronume: pronumele personal, de politețe (flexiunea pronumelui personal în raport cu persoana, numărul, genul) − Adjectivul. Gradele de comparație. Articolul demonstrativ. Acordul adjectivului cu substantivul − Numeralul. Tipuri de numeral (cardinal, ordinal). Aspecte normative **Ortoepie şi ortografie** − Alfabetul limbii române. Ordonarea cuvintelor după criteriul alfabetic. Dicţionarul. Articolul de dicționar − Tipuri de sunete: Vocală. Consoană. Semivocală − Corespondenţa sunet-literă; Silaba; Accentul (aplicativ) **Vocabular** – Cuvântul, unitate de bază a vocabularului; Cuvântul și contextul; forma şi sensul cuvintelor – Categorii semantice: sinonime, antonime – Câmpul lexical **Variaţie stilistică** – Limba standard. Normă și abatere – Istoria cuvintelor – variații ale formei și ale sensului în timp
ELEMENTE DE INTERCULTURALITATE	**INTERCULTURALITATE** − Identitate personală – identitate națională – diversitate culturală și lingvistică − Carte românească de învățătură: de la prima carte tipărită la cartea digitală − Modele comportamentale în legende greco-romane

PLAN DE ACŢIUNE PENTRU INTEGRAREA COPIILOR CU DIZABILITĂŢI

HUPCEA OANA CLAUDIA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „PROF. PANAITE C. MAZILU "

BROȘTENI/VRANCEA

Educaţia incluzivă se referă la includerea în structurile învăţământului de masă a copiilor cu cerinţe educaţionale speciale, pentru a le oferi un climat favorabil dezvoltării armonioase a personalităţii acestora.

ELEVI:

Elevii cu autism se caracterizează printr-o excesivă închidere în sine, desprinderea de realitate şi intensificarea vieţii imagistice,evita contactul vizual, repetă mecanic vorbirea, lipsa de intenţie /adresare în comunicare, folosirea gesturilor pentru exprimarea dorinţelor.

- ca *strategii didactice* se va merge pe un demers didactic adaptat nevoilor reale ale acestui copil, bazat pe principiul exersării repetate,utilizarea fecventă a numelui, sarcina de lucru se distribuie în mai multe etape scurte.

- *resurse*: cognitivă :cerințe adecvate însoţite de material ilustrativ; fişe de lucru cu cerinţe simple, adaptate ritmului de învăţare al elevului ;afectivă - acordarea de suport motivaţional şi emoţional permanent ;

- *evaluarea*: prin aprecierea verbală constantă

PROFESORI :

Dirigintele este cel care vine în sprijinul unui copil cu CES și trebuie să își informeze colegii în legatură cu elevii din clasă**.** Recomandările dirigintelui sunt esențiale pentru a crea o atmosferă de liniște, de comunicare, de confort între aceste categorii.

- *idei de activităţi*: va propune activităţi scurte, cu momente frecvente de consolidare şi exersare realizate prin diferite modalităţi;

- *strategii de învăţare*: folosirea de metode activ- participative, dar şi practice; utilizarea unor mijloace de predare –învăţare multisenzoriale şi distractive, însoţite de material intuitiv.

resurse:elaboarea unui plan de intervenție personalizat pentru dobândirea minimă a competențelor generale; participarea la cursuri de formare pentru integrarea elevilor cu CES

evaluarea: prin apreciere permanentă, dar ar putea fi realizată și de către părinții elevului prin recunoștință

PĂRINŢI:

Este foarte importantă relația dintre părinți și copilul cu CES. Aceștia trebuie să fie foarte apropiați, să le vorbească calm, să îi încurajeze.

În ceeea ce privește relația cu școala, părinții trebuie să vorbească deschis cu dirigintele clasei, să îl informeze despre problema copilului, să aducă la cunoștintă recomandările psihologului.

- *idei de activităţi*: citirea de către părinţi a problemei; rezumarea în propoziţii scurte a cerinței;, implicarea în activități extrașcolare, participarea la activități de consiliere

Strategii de învățare:fișe de observatie

- *resurse*: afective: comunicarea permanentă cu cadrele didactice; temporale: disponibilitate pentru îndeplinirea nevoilor elevului;

- *evaluare*: aprecierea verbală pozitivă şi motivant, comunicare, implicare

FIŞĂ DE INREGISTRARE A PROGRESULUI ŞCOLAR AL ELEVULUI CU CES

CURELARU MIHAELA
LICEUL TEHNOLOGIC „ PETRU RAREŞ" BÂRLAD

Domeniul: Industrie textilă şi pielărie
Calificarea: Confecţioner produse textile

Numele şi prenumele elevului : XXXXXXX
Şcoala integratoare : Liceul Tehnologic „ Petru Rareş" Barlad
Clasa integratoare : a X -a T1

Priorităţi pentru anul şcolar 2022-2023 :

Modul 1: Operaţii tehnologice din industria textilă şi pielărie

- Primirea şi planificarea sarcinii de lucru: identificarea etapelor de transformare a materiei prime în produse finite în domeniul textile-pielărie, alegerea utilajelor, semifabricatelor, echipamentelor adaptate sarcinilor de lucru
- Realizarea sarcinii de lucru: executarea de operaţii tehnologice simple din cadrul proceselor tehnologice din domeniul textile pielărie, comportament adecvat în cadrul echipei de lucru
- Prezentarea şi promovarea sarcinii realizate: verificarea calităţii operaţiilor executate, folosirea terminologiei de specialitate în scopul raportării realizării sarcinii

Modul 2: Planificarea activităţii proprii

- Primirea şi planificarea sarcinii de lucru: precizarea normelor generale SSM, a echipamentului de protecţie a muncii, identificarea situaţiilor de risc specifice locului de muncă din domeniul textile
- Realizarea sarcinii de lucru: utilizarea echipamentului individual de protecţie, anunţarea situaţiilor de risc la locul de muncă, executarea operaţiilor cu respectarea şi aplicarea NTSM şi PSI la locul de muncă din secţiile de prelucrare a materialelor textile şi pielii
- Prezentarea şi promovarea sarcinii realizate: folosirea terminologiei de specialitate în scopul raportării realizării sarcinii

Modul 3: Elemente de design

- Primirea şi planificarea sarcinii de lucru: selectarea materialelor şi instrumentelor necesare la realizarea desenului, stabilirea procedeelor şi principiilor aplicate pentru realizarea desenului
- Realizarea sarcinii de lucru: executarea de compoziţii decorative conform temei date, aplicarea legilor culorii şi a legilor armoniei, executarea crochiurilor respectand principiile estetice ale studiului obiectelor
- Prezentarea şi promovarea sarcinii realizate: argumentarea soluţiei creative alese pentru realizarea crochiurilor, utilizarea vocabularului de specialitate în scopul raportării realizării sarcinii

Evaluare finală :

Criterii de apreciere a progresului	**minim**	**mediu**	**maxim**	**Obiective neîndeplinite**
MODUL 1: Operaţii tehnologice din industria textilă şi pielărie				
-identificarea etapelor de transformare a materiei prime în produse finite în domeniul textile-pielărie	x			
-recunoaşterea şi alegerea utilajelor, semifabricatelor,		x		

echipamentelor adaptate sarcinilor de lucru				
- enumerarea proceselor tehnologice în ind. textilă - pielărie		x		
- comportament adecvat în cadrul echipei de lucru			x	
- explicarea modului de executare a de operaţii tehnologice simple din cadrul proceselor tehnologice din domeniul textile pielărie,		x		
-verificarea calităţii operaţiilor executate,		x		
- folosirea terminologiei de specialitate în scopul raportării realizării sarcinii	x			
Modul 2: Planificarea activităţii proprii				
-precizarea normelor generale SSM, a echipamentului de protecţie a muncii,			x	
-identificarea şi anunţarea situaţiilor de risc specifice locului de muncă din domeniul textile		x		
-utilizarea echipamentului individual de protecţie,			x	
-executarea operaţiilor cu respectarea şi aplicarea NTSM şi PSI la locul de muncă din secţiile de prelucrare a materialelor textile şi pielii		x		
- folosirea terminologiei de specialitate în scopul raportării realizării sarcinii	x			
Modul 3: Elemente de design				
-selectarea materialelor şi instrumentelor necesare la realizarea desenului,			x	
-stabilirea procedeelor şi principiilor aplicate pentru realizarea desenului	x			
-executarea de compoziţii decorative conform temei date,		x		
- aplicarea legilor culorii şi a legilor armoniei,		x		
-executarea crochiurilor respectand principiile estetice ale studiului obiectelor	x			
- argumentarea soluţiei creative		x		

alese pentru realizarea crochiurilor,				
- utilizarea vocabularului de specialitate pentru design		x		
- evaluarea eficienţei acţiunilor proprii în realizarea rezultatului negativ/pozitiv al grupului			x	

Notă evaluare iniţială	**Notă evaluare finală**	**Progres /regres**
MODUL 1: Operaţii tehnologice din industria textilă şi pielărie		
3,10	5,80	↑
Modul 2: Planificarea activităţii proprii		
3,40	6,10	↑
Modul 3: Elemente de design		
4,00	6,50	↑

Constatări aspecte pozitive :

- are un comportament adecvat în cadrul echipei de lucru
- elevul reuşeşte să identifice parţial materiile prime si să recunoască utilajele din domeniul textile-pielărie
- explică (cu sprijin) modul de executare a operaţiilor tehnologice simple din cadrul proceselor tehnologice din domeniul textile pielărie,
- precizează normelor generale SSM şi recunoaşte echipamentul de protecţie a muncii,
- identifică situaţiile de risc specifice locului de muncă din domeniul textile
- stie să utilizeze echipamentul individual de protecţie,
- execută (cu sprijin) operaţiile cu respectarea şi aplicarea NTSM şi PSI la locul de muncă din secţiile de prelucrare a materialelor textile şi pielii
- selectează materialele şi instrumentele necesare la realizarea desenului
- execută (cu sprijin) compoziţii decorative conform temei date,
- aplică (cu sprijin) legile culorii şi legile armoniei,
- argumentează parţial soluţiile creative alese pentru realizarea crochiurilor,
- are capacitatea de a analiza eficienţa acţiunilor proprii în realizarea rezultatului negativ/pozitiv al grupului

Aspecte negative :

- Întampină dificultăţi în folosirea termenilor de specialitate
- Face confuzii în identificarea etapelor de transformare a materiei prime în produse finite în domeniul textile-pielărie
- face confuzii între procedeelor şi principiilor aplicate pentru realizarea desenului
- Întampină dificultăţi în executarea crochiurilor

Concluzii :

- procesul de abilitare şi reabilitare decurge conform PIP-ului , obiectivele stabilite fiind atinse aproape în totalitate în termenul propus.
- progresul realizat este **de nivel mediu.**

Recomandări :

-reluarea frecventă a unor sarcini adaptate particularităţilor sale individuale,
- menţinerea elevului în şcoala de masă ,
- realizarea unui curriculum adaptat şi în anii şcolari următori.

FIŞĂ DE INREGISTRARE A PROGRESULUI ŞCOLAR AL ELEVULUI CU CES

Furdui Anca Maria
Liceul Tehnologic „ Petru Rareş" Barlad

Domeniul: Alimentație publică
Calificarea: Bucătar
Numele şi prenumele elevului : XXXXXXX
Şcoala integratoare : Liceul Tehnologic „ Petru Rareş**"** Barlad
Clasa integratoare : a X a A 2
Priorităţi pentru anul şcolar 2022-2023 :
Modul 1: **Sortimentul de preparate și băuturi**

- Să dozeze materiile prime
- Să identifice preparate culinare din principalele grupe de preparate
- Să identifice procedeele termice folosite la realizarea preparatelor culinare

Evaluare finală :

Criterii de apreciere a progresului	**minim**	**mediu**	**maxim**	**Obiective neîndeplinite**
MODUL 1: Sortimentul de preparate și băuturi				
- selectarea materialelor şi instrumentelor necesare la realizarea dozajului materiilor prime			x	
- identificarea ustensilele și utilajele din bucătărie		x		
-stabilirea tipului de preparat culinar		x		
-identificarea procedeele termice folosite la obținerea preparatelor culinare	x			
- respectarea regulilor de SSM specifice domeniului		x		
identificarea situaţiilor de risc specifice locului de muncă	x			
- utilizarea echipamentului individual de protecţie la locul de muncă			x	

Notă evaluare iniţială	**Notă evaluare finală**	**Progres /regres**
MODUL 1: Sortimentul de preparate și băuturi		
3,10	6,60	↑

Constatări . Aspecte pozitive :

- selectează materialelor şi instrumentelor necesare la realizarea dozajului materiilor prime
- identifică ustensilele și utilajele din bucătărie stabileşte , sub indrumare
- stabilește tipulde preparat culinar
- identifică (cu sprijin) situaţiile de risc lalocul de muncă şi etapele de selectie a materii prime
- -identificarea procedeele termice folosite la obținerea preparatelor culinare
- verifică selectia materialelor realizate în funcţie de destinaţie, cu sprijin
- enumeră (cu ajutor) normele de protectie si de SSM specifice domeniului textile-pielărie
- comportament adecvat în cadrul echipei de lucru
- stie să utilizeze echipamentul individual de protecţie
- are o capacitatea parţială de a analiza eficienţa acţiunilor proprii în realizarea rezultatului negativ/pozitiv al grupului

Aspecte negative :

- Identifică cu dificultate situaţiile de risc specifice locului de muncă
- Întampină dificultăţi în identificarea procedeele termice folosite la obținerea preparatelor culinare
- Întampină dificultăţi în caracterizarea tipurilor de accidente posibile şi a măsurilor de prim ajutor

CONCLUZII :

Obiectivele propuse la momentul întocmirii PIP **au fost aproape în totalitate atinse** în termenul propus (parcursul întregului an şcolar) , progresul realizat fiind unul de nivel mediu .

Se recomandă menţinerea elevului în şcoala de masă şi realizarea unui curriculum adaptat şi în anii şcolari următori.

Recomandări :

-reluarea frecventă a unor sarcini adaptate particularităţilor sale individuale,

- menţinerea elevului în şcoala de masă ,

- realizarea unui curriculum adaptat şi în anii şcolari următori.

PLAN DE REMEDIERE A DIFICULTĂȚILOR DE CITIT-SCRIS
CLASA a IV-a

MARINESCU EUGENIA
LICEUL TEORETIC "IOAN PETRUȘ", OTOPENI, ILFOV

OBIECTIVE:

1. Formarea deprinderilor de citire corectă, cursivă și conștientă în ritm propriu.
2. Formarea deprinderilor de scriere corectă.
3. Dezvoltarea capacității de exprimare orală și scrisă.
4. Dezvoltarea capacității de înțelegere a mesajului scris sau oral.

REZULTATE AȘTEPTATE:

La sfârsitul programului de remediere, elevii trebuie să știe:

- să citească corect, fluent și expresiv într-un ritm propriu;
- să desprindă informații de detaliu dintr-un mesaj ascultat;
- să sesizeze intuitiv structurile gramaticale incorecte dintr-un enunț oral;
- să îmbine enunțuri proprii în mesaje diferite;
- să sesizeze cuvintele necunoscute dintr-un text dat;
- să pronunțe clar si corect enunțurile;
- să redea prin cuvinte proprii un fragment dintr-un text citit;
- să redacteze texte scurte pe baza unui suport vizual;
- să scrie lizibil și îngrijit adaptându-și progresiv scrisul cerințelor programului;
- să manifeste interes pentru redactarea corectă și îngrijită a temelor.

RESURSE UMANE:

1. Elevul clasei a IV-a conform tabelului alăturat
2. Prof. înv. primar: Marinescu Eugenia

RESURSE MATERIALE:

- manuale, planșe, fișe de lucru, afișe.

TERMEN:

Anul școlar 2018-2019: după finalizarea programului din orar sau în cadrul orelor care presupun indeplinirea acestor obiective.

INDICATORI DE PERFORMANTA:

La sfârsitul programului de remediere a dificultăților de citit-scris, elevul va reuși :

- să înțeleagă semnificația globală a mesajului oral;
- să distingă cuvintele și sensul lor într-o propoziție dată;
- să construiască enunțuri logice;
- să integreze cuvintele noi în enunțuri proprii;

- să despartă corect în silabe cuvinte date;
- să pronunțe clar și corect cuvintele;
- să citească corect și fluent enunțuri cunoscute;
- să construiască în scris scurte propoziții corecte din punct de vedere gramatical;
- să scrie un text corect, lizibil și îngrijit utilizând semnele de punctuație învățate;
- să manifeste interes pentru exprimarea scrisă.

INSTRUMENTE DE EVALUARE

1.COMUNICAREA ORALĂ:

- vorbitor-ascultator (întrebări referitoare la conținutul textelor citite, comentarea imaginilor unui text, povestirea conținutului unui text);
- alcătuirea unor enunțuri cu ajutorul unor cuvinte de sprijin;
- continuarea unei povestiri.

2.COMUNICAREA SCRISĂ

- copierea unui fragment semnificativ;
- completarea unor propoziții cu cuvinte potrivite;
- alcătuirea unor enunțuri scurte;
- scrierea unor mesaje (bilete, felicitări)
- alcătuirea unor fișe, planșe, albume, programe;
- carnete vocabular, creații proprii, texte, grafice cu progresele copiilor.

CALENDARUL PROGRAMULUI

1. LANSAREA PROGRAMULUI: octombrie 2018
2. ACTIVITĂȚI ÎN PROGRAM: octombrie 2018 –iunie 2019
3. TESTE DE EVALUARE: ianuarie 2019 - iunie 2019

TABEL NOMINAL
CU ELEVII CUPRINȘI ÎN ACTIVITĂȚILE DE REMEDIERE CITIT-SCRIS
CLASA a IV-a

Nr. crt.	Numele şi prenumele elevului	Observaţii
1.	**B.D.A.**	Întâmpină dificultăți în: - exprimarea orală și scrisă; - înțelegerea textului citit/ audiat; - formularea de enunțuri; - diferențierea noțiunilor de: literă, silabă, cuvânt, propoziție, text.

ACTIVITĂȚI DE REMEDIERE A DIFICULTĂȚILOR DE SCRIS-CITIT
CLASA a IV-a

- exerciţii de încadrare corectă în pagina a textului (data, alineat);
- exerciţii de identificare a mesajului dintr-un text, dintr-o imagine;
- exerciţii de scriere a literelor, silabelor, cuvintelor și propoziţiilor;
- exerciții de recunoaștere a unor momente dintr-un text audiat anterior pe baza unor imagini prezentate;
- efectuarea unor exerciții de relaxare, pentru concentrarea atenției și dezvoltarea memoriei;
- exerciții de despărțire a cuvintelor în silabe (după auz);
- jocuri de identificare a cuvintelor într-un enunț;
- exerciții de distingere a sunetului inițial, final sau din interiorul unei silabe sau al unui cuvânt;
- exerciții de exprimare orală și scrisă;
- exerciții de identificare a sensului unui cuvânt;
- exerciții de identificare a cuvintelor necunoscute dintr-un text;
- exerciții de identificare a unor litere din cadrul cuvintelor;
- exerciții de memorare a unor texte scurte;
- dictări.

PLAN DE REMEDIERE A DIFICULTĂȚILOR DE CALCUL MATEMATIC
CLASA a IV-a

OBIECTIVE:

1. Cunoașterea și utilizarea conceptelor specifice activităților matematice.
2. Dezvoltarea capacităților de explorare, investigare și rezolvare de probleme.
3. Formarea și dezvoltarea capacității de a comunica utilizând limbajul matematic.

REZULTATE AȘTEPTATE:

La sfârșitul programului de remediere, elevul trebuie să știe:

- să scrie, să citească, să compare numerele naturale 0-1000;
- să efectueze operații de adunare și scădere cu aceste numere, utilizând noțiunile adecvate (termeni, sumă, diferență);
- să aplice calculul oral și în scris pentru efectuarea operațiilor de adunare și scădere (fără și cu trecere peste ordin);
- să efectueze operații de înmulțire până la 100 prin adunare repetată sau utilizând tabla înmulțirii;
- să efectueze operații de împărțire până la 100 prin scădere repetată sau ca probă a înmulțirii;
- să recunoască forme plane și forme spațiale în mediul înconjurător;
- să rezolve probleme care presupun o singură operație din cele învățate;
- să exprime oral sau în scris în cuvinte proprii etapele rezolvării unor probleme;

RESURSE UMANE:

1. Elev cu dificultăți de calcul matematic conform tabelului alăturat.
2. Prof. înv. primar: Peicuți Cristina

RESURSE MATERIALE: manual, planșe, fișe individuale, scheme, unități de masură (standard și nestandard), rigle, tablă, cretă colorată.

TERMEN:

Anul școlar 2018-2019: după finalizarea programului din orar sau în cadrul orelor de matematică.

INDICATORI DE PERFORMANȚĂ:

La sfârșitul programului de remediere a dificultăților de calcul matematic elevul trebuie:

- să scrie și să citească numere naturale de la 0 la 1000;
- să compare și să ordoneze numerele naturale 0-1000;
- să efectueze operații de adunare și scădere cu și fără trecere peste ordin;
- să folosească terminologia adecvată operațiilor de adunare și scădere (termeni, sumă, diferență, cu atât mai mult/mai puțin);
- să efectueze operații de înmulțire până la 50, utilizând tabla înmulțirii sau prin adunare repetată;
- să identifice triunghiul, patratul, dreptunghiul, cercul dintr-o listă de figuri geometrice;
- să compare prin suprapunere sau alăturare dimensiunile a două obiecte;
- să recunoască orele fixe pe ceas, săptămânile, lunile, valoarea monedelor și a bancnotelor;
- să rezolve probleme care presupun 1-2 operații din cele învățate;

INSTRUMENTE DE EVALUARE

1.EVALUAREA ORALĂ

- exerciții orale de numerație (crescător, descrescător);
- exercitți de calcul mintal;
- exerciții de recunoaștere a unor termeni ;
- expunerea orală a etapelor de rezolvare a unei probleme;
- recunoasterea unor forme plane si spatiale din mediul inconjurator.

2.EVALUAREA SCRISĂ

- exerciții de scriere, comparare, ordonare a unor numere date;
- exerciții de aflare a unui număr necunoscut ;
- rezolvarea individuală a unor exerciții date (adunări, scăderi, înmulțiri, împărțiri);
- rezolvarea în scris a unor probleme;
- alcătuirea de probleme cu ajutorul unor scheme date.

3.ACTIVITĂȚI PRACTICE

- desene folosind noțiunile de geometrice însușite;
- lucrări confecționate de elevi (cubul, ceasul);
- expoziții cu lucrările realizate;

CALENDARUL PROGRAMULUI

1.LANSAREA PROGRAMULUI: octombrie 2018
2.ACTIVITĂȚI IN PROGRAM: octombrie 2018 – iunie 2019
3.TESTE DE EVALUARE: ianuarie 2019 - iunie 2019

TABEL NOMINAL
CU ELEVII CUPRINȘI IN ACTIVITĂȚILE DE REMEDIERE
CALCUL MATEMATIC - CLASA a IV-a
An scolar 2018-2019

Nr. crt.	Numele şi prenumele elevului	Observaţii
1.	**B.D.A.**	Întampină dificultăți la: - înmulțire și împărțire; - adunare și scădere cu trecere peste ordin; - rezolvare de probleme cu mai mult de două operații; - aflarea termenului necunoscut; - identificarea formelor și corpurilor geometrice.

ACTIVITĂȚI DE REMEDIERE A DIFICULTĂȚILOR DE CALCUL MATEMATIC
CLASA a IV-a

1. Adunare și scădere cu și fără trecere peste ordin în concentrul 0-100.
2. Numere de la 0 la 10000 - formare, citire, scriere.
3. Numere de la 0 la 10000- comparare, ordonare, compunere, descompunere.
4. Adunarea numerelor în concentrul 0-10000 cu și fără trecere peste ordin.
5. Exercișii de adunare și scădere.
6. Scăderea numerelor în concentrul 0-10000 cu și fără împrumut
7. Exerciții de înmulțire și împărțire.
8. Aflarea unui număr necunoscut
9. Probleme cu o operație în concentrul 0-10000
10. Probleme cu doua operații în concentrul 0-10000

ACTIVITĂȚI EXTRACURRICULARE – ACTIVITĂȚI ȘI PENTRU ELEVII CU CES

Prof. înv. primar JULA MĂDĂLINA-IOANA
COLEGIUL NAȚIONAL „ONISIFOR GHIBU" ORADEA, jud. BIHOR

ACTIVITATEA 1

Domeniul: Educație fizică și sport

Tipul de activitate: „Vântătoare de comori în cetatea Oradea"

Scopul/ obiective: Dezvoltarea deprinderilor de cunoaștere și găsire de soluții în anumite contexte

Modalitățile de integrare a copiilor cu CES: implicarea lor în toate activitățile, adaptând unele sarcini la nivelul copiilor cu ces, alocarea unui timp bonus pentru acei copii, cât și adaptarea procesului de evaluare al copiilor la nivelul lor.

Descrierea activității: În primul rând copii vor fi împărțiti în 3 grupe mari, așadar probabilitatea ca, acel/acei copii cu ces de a fi în echipă cu copii fără cerințe educaționale speciale va fi foarte mare. Copiilor li se pune la îndemână niște eșarfe colorate pentru a le pune la gât/mână pentru a reține mai ușor culoarea echipei cât și membrii acesteia, astfel copii cu ces vor primi un ajutor în plus. Ei vor avea de parcurs un transeu alături de colegi, iar fiecare copil va avea un ajutor „ de acasă" (părinte, frate, soră). Vor avea de trecut o varietate de probe, de exemplu: exerciții de matematică cu un rezultat „ mesaj-ascuns", exerciții fizice, ghicitori, poezii, povești, texte non literare din care copiii vor avea de extras indicii pentru a ajunge de fiecare dată tot mai departe.

Competențe transversale: Competențe de comunicare orală, respectarea regulilor, rezolvare de probleme/diverse situații, cooperare prin joc și mișcare, interacțiunea cu adulții, luare de decizii, introducere de noi cuvinte în vocabular despre cetatea Oradea, etc.

Nevoi interne atinse: Consider că, jocul și competitivitatea vor aduce satisfacție copiilor , mai ales că de fiecare dată când vor ajunge într-un punct, pe lângă sarcina pe care o au de realizat aceștia primesc și o mică recompensă.

Deprinderi sociale integrate: Faptul că aceștia lucrează în echipă cred că îi va ajuta să devină mai uniți, mai înțelegători, mai comunicativi, mai răbdători și mai conștienți de faptul că fiecare din ei are un rol în grupul lor.

Evaluare: În momentul în care toate grupele au ajuns la punctul țintă din cetate, voi ști că toți au fost implicați în activități, altfel nu ar fi ajuns acolo.

ACTIVITATEA 2

Domeniul: Educație pentru sănătate

Tipul de activitate: „Vreau să fiu sănătos!”

Scopul/ obiective: - formarea și cultivarea interesului pentru sănatate;

-cunoașterea organismului uman ;

-cunoasterea notiunilor legate de sănatate și boală;

-formarea deprinderilor unei alimentații corecte și sănatoase.

Modalitățile de integrare a copiilor cu CES: Copilul cu ces va fi rugat să își spună părerea legată de materialul power-point, va fi rugat să dea și el exemple de alimente pe care el le consumă și care el consideră că sunt nesănătoase. Pe baza răspunsului său vom avea o discuție, implicându-l, el va fi mai atent la ceea ce se discută.

Descrierea activității: Copiii vor fi așezați în formă de semicerc, li se va prezenta un material power point în care aceștia vor primi informații esențiale legate de corpul uman, despre sănătate, cât și despre lucruri sau alimente dăunătoare corpului uman. Vor primi întrebări random legate de ceea ce tocmai au ascultat/văzut. După ascultarea părerilor, copiii vor viziona un video pe youtube în care un doctor specialist vine în ajutorul lor pentru a-i face să înțeleagă și mai bine cât de importantă este alimentația și ce înseamnă termenul „boală” și care pot fi cauzele și efectele unei alimentații nepotrivite. La final copiii sunt provocați să realizeze cea mai gustoasă salată de fructe. La finalizarea sarcinii de lucru, copii vor face schimb de salate, astfel fiecare va mânca din ce a gătit colegul.

Competențe transversale: Competențe de comunicare orală, chiar și competențe culinare.

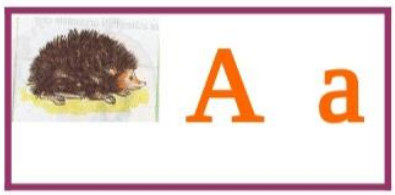
Nevoi interne atinse: Cred că pe lângă partea teoretică, faptul că ei vor vedea că un medic specialist le explică ce efecte poate avea alimentația, se vor simți mai responsabili atunci când vor face o alegere greșită la magazin de exemplu un snacks, iar faptul că la final aceștia vor avea de gătit în urma celor auzite, cred că le va surâde ideea, făcând pe micii bucătari.

Deprinderi sociale integrate: Sunt de părere că atâta timp cât copii vor comunica, își vor cere sfaturi unii altora, se vor ajuta, își vor împrumuta lucruri, înseamnă că au înțeles ideea și se vor accepta unii pe alții încercând să fie tot mai uniți.

Evaluare: Având în vedere că fiecare va crede că va găti doar pentru el cred ca toți vor da tot ce e mai bun din ei, iar în momentul în care vor face schimb de salate, cu siguranță fiecare elev va fi evaluat. Pe lângă asta vor primi cu toții la finalul gustării/desertului o fișă grilă în care aceștia vor dovedi cât de bine stăpânesc informația primită.

Prof. Mândreanu Dana

Școala Gimnazială nr 30, Brașov

FIŞĂ DE LUCRU

Încercuieşte desenele a căror denumire începe cu **a.**

A a

Incercuieşte şi colorează literele „a”, „A”.

a _____ A · a

a · a · a .

FIȘĂ DE LUCRU

SOARE ANGELICA LARISA
LICEUL TEHNOLOGIC DACIA PITEȘTI

Clasa: a VII-a

Elev integrat în comisia CES

Tipul de ascultare vizat: atentă și foarte atentă

!!!! Ascultați relatarea și decideți dacă enunțurile de mai jos sunt adevărate (A) sau false (F):

a. Relatarea s-a auzit la radio. ☐

b. La competiţie participă animalele sălbatice şi un pădurar. ☐

c. La concursul de alergare se înscriu cinci animale domestice. ☐

d. Măgarul este primul înscris la alergare. ☐

e. Porcul şi pisica se opresc să se odihnească. ☐

f. Rex câştigă concursul de alergare. ☐

Este dimineaţă. La radio se aude o voce, care prezintă:

- Bună dimineaţa, fermieri! Astăzi se va desfăşura Competiţia animalelor domestice. La competiţie participă animalele domestice din toate fermele apropiate satului Măgăreşti.Vor fi trei categorii de întreceri: alergare, sărituri şi înot. Începe proba alergării.S-au înscris în competiţie cinci animale, după cum urmează: Mimi, pisica doamnei Ema, Fulga, văcuţa doamnei Geta, câinele Rex, care astăzi a venit cu domnul Ene, porcul familiei Cocoş și Murdărel, măgarul familiei Văcărescu. Se dă startul. Câinele Rex i-a avans, iar vaca Fulga este aproape. Măgarul s-a oprit să mănânce puţină iarbă. Ce păcat! A pierdut cursa. În urmă, aleargă, cu greu, porcul, Murdărel şi pisica Mimi. Mai sunt treizeci şi opt de metri până la linia de sosire. Rex măreşte viteza. La mică distanţă aleargă vaca Fulga. În spatele vacii, la nouă metri, aleargă porcul şi pisica. Toată lumea este în picioare. Strigă numele lui Rex. Câinele mai are trei metri până la sosire. Dar ce întâmplare! Rex cade. Cineva l-a lovit cu o piatră în picior. Ce nenorocire! Toţi sunt speriaţi. Numai cineva se bucură. Este vaca Fulga şi stăpâna ei. A trecut prima linia de sosire.

RESURSĂ RED
INSTRUMENT PENTRU EVALUAREA COMPETENȚELOR

PROF. NICULA AUGUSTINA-MARIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 49, BUCUREȘTI

TEST - CLASA a V- a - NR.1

Oficiu: 10 puncte. Timp de lucru 50 minute.

1. (50p) Calculați:
   a) 175 x 83 =
   b) 16 + 16 x 2 =
   c) 416 : 13 =
   d) 6475 : 37 =
   e) 2019 x 2020 – 2019 x 2018 – 2 x 2015 =

2. a) (5p) Calculați: 1 + 2 + 3 + ... + 30 =
   b) (5p) Aflați termenul necunoscut: 7x + 14x + 21x + ... + 210x = 32550

3. (10p) Aflați numărul care împărțit la 45 dă câtul 29 și restul 14.

4. (10p) Aflați suma numerelor care împărțite la 5 dau câtul 124.

5. (10p) Diferența a două numere este 75. Aflați numerele știind că împărțind numărul mai mare la cel mai mic obținem câtul 6 și restul 5.

TEST - CLASA a V- a - NR.2

Oficiu: 10 puncte. Timp de lucru 50 minute.

1. (50p) Calculați:
   a) 251 x 78 =
   b) 24 + 24 : 2 =
   c) 544 : 17 =
   d) 4876 : 46 =
   e) 2019 x 2019 – 2019 x 2017 – 2 x 2013 =

2. a) (5p) Calculați: 1 + 2 + 3 + ... + 60 =
   b) (5p) Aflați termenul necunoscut: 8x + 16x + 24x + ... +480x = 146400

3. (10p) Aflați numărul care împărțit la 28 dă câtul 53 și restul 22.

4. (10p) Aflați suma numerelor care împărțite la 7 dau câtul 45.

5. (10p) Suma a două numere este 117. Aflați numerele știind că împărțind numărul mai mare la cel mai mic obținem câtul 8 și restul 9.

SUCCES!

PARAGRAF REFLEXIV

Ce am vizat?

Prin aplicarea la clasa a V-a a acestui instrument de evaluare (test) am urmărit evaluarea următoarelor competențe specifice:

- (1.1.) Identificarea numerelor naturale în contexte variate;
- (2.1.) Efectuarea de calcule cu numere naturale, folosind operațiile aritmetice și proprietățile acestora;
- (4.1.) Exprimarea în limbaj matematic a unor proprietăţi referitoare la comparări, aproximări, estimări şi ale operaţiilor cu numere naturale;
- (5.1.) Analizarea unor situaţii date în care intervin numere naturale pentru a estima sau pentru a verifica validitatea unor calcule.

Ce rezultat am obținut?

În urma corectării testelor elevilor am constatat că o mare parte dintre aceștia (80%) și-au format competențele pe care mi le-am propus să le verific. Au existat însă și elevi care nu au reușit să își formeze aceste competențe și care au obținut rezultate destul de slabe la această evaluare.

Ce decid mai departe, pe baza a ceea ce am aflat la evaluare?

Pe baza a ceea ce am aflat la evaluare am decis ca în orele din planificarea școlară care sunt la dispoziția profesorului să reiau acele noțiuni pe care unii dintre elevi nu și le-au însușit. Am convingerea că prin explicații suplimentare și cu efort susținut prin muncă din partea acestor elevi vom reuși să le formăm și lor aceste competențe.

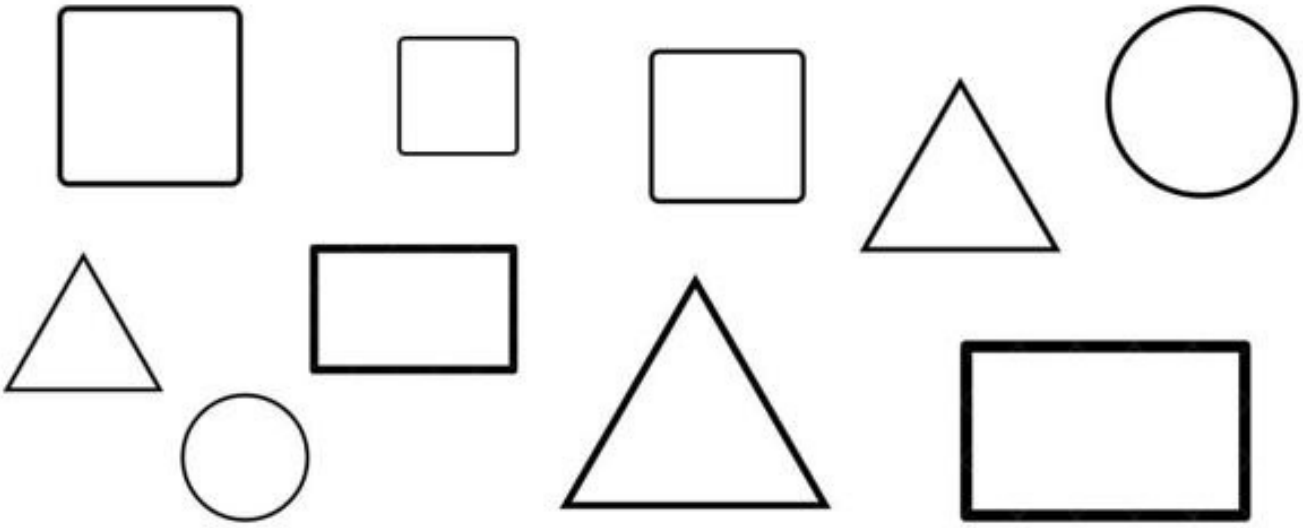
Evaluare sumativă

Matematică și explorarea mediului

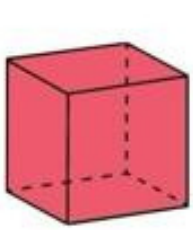
Prof. înv. primar Topor Livia
Școala Gimnazială Liviu Rebreanu, București

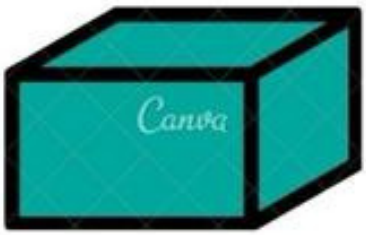
1. Colorează:

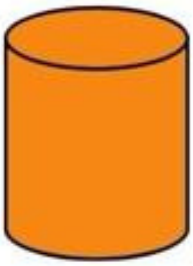
pătratele	cercurile	dreptunghiurile	triunghiurile

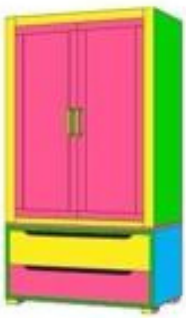

2. Realizează corespondența dintre corpul geometric și obiectul cu care se aseamănă. Scrie denumirea fiecărui corp gemetric.

3. Calculează, apoi completează tabelul cu rezultatele obținute:

				
Erau	**37**	**29**	**55**	**64**
Au venit	**5**	**13**	**27**	**18**
Au plecat	**7**	**10**	**9**	**15**
Au rămas				

4. Bifează imaginile în care vibrațiile ajung pe calea aerului la ureche.

JOC DIDACTIC ADAPTAT SI PENTRU ELEVII CU CES

“PROVOCARI PENTRU DEZVOLTAREA INTELIGENŢELOR MULTIPLE”

PROFESOR LCCR ALINA IOANA TODERICI

SPANIA

JOCUL este metoda cea mai fireasca a copiilor de a invata, cea mai apropiata de natura lor.

Prin joc, acestia se dezvolta fizic, isi descopera abilitatile emotionale si invata cum sa procese lumea din jur. Este ca o portita deschisa pentru creativitate si experimentare, invatandu-i cum sa interactioneze si sa comunice cu ceilalti. Stiind ca jocul este esential in viata si dezvoltarea copilului, ca aduce beneficii: cognitive, fizice, emotionale, sociale etc., am ales sa prezint o acivitate care se poate raliza la clasa si care are la baza jocul.

PROVOCAREA INTELIGENTELOR MULTIPLE

VARSTA RECOMANDATA:

De la 7 la 10 ani.

LOCUL DESFASURARII:

In sala de clasa sau in curtea scolii.

OBSERVATII:
Indicatiile scrise oblic, cu verde inchis se adreseaza *elevilor cu CES.*

1. CONTINUTUL JOCULUI

Jocul se compune din cartonase octagonale (sau de oricare alt tip pe care educatorul/ profesorul le are la indemana sau poate sa si le confectioneze) care contin provocari diferite pentru fiecare din cele 8 inteligente:

- Inteligenta Comunicativa- Lingvistica
- Inteligenta Logica- Matematica
- Inteligenta Vizuala- Spatiala
- Inteligenta Muzicala
- Inteligenta Corporala- Kinestezica
- Inteligenta Intrapersonala
- Inteligenta Interpersonala
- Inteligenta Naturista

3. COMPETENTE DIDACTICE:

- Cunoasterea celor 8 inteligente din Teoria Inteligentelor Multiple (Howard Gardner).
- Trezirea interesului pentru invatarea diferitelor inteligente.
- Identificarea inteligentelor care predomina in fiecare persoana si orientarea spre autocunoastere.
- Incurajarea colaborarii, cooperarii si a muncii in echipa.
- Stimularea creativitatii si a imaginatiei.
- Abordarea educatiei interdisciplinare.

4. DESCRIEREA PROVOCARILOR FIECAREI INTELIGENTE

Inteligenta verbala- lingvistica

Consta in: Elevul sa poata intelege ideile si sa le exprime cu ajutorul limbajului. Sa aiba capacitatea de a folosi cuvintele atat in limbaj oral, cat si scris.

Provocarea de tip 1:

- Priveste imaginile si creeaza o poveste.

- *Alege desenul preferat si motiveaza alegerea.*

Provocarea de tip 2:

- Priveste imaginea si indica ce optiune este diferita de celelalte. (ex: morcovii, pentru ca sunt radacinoase, cresc sub pamant).

- *Priveste imaginile si spune ce fruct sau leguma preferă.*

Inteligenta Logica- Matematica

Consta in: Elevul sa fie capabil sa faca calcule mintale cu rapiditate, sa rezolve probleme de matematica, sa aplice formulele studiate.

Elevul sa fie capabil sa faca calcule simple in minte sau in scris.

Provocarea de tip 1:

- Obtine numarul sau cantitatea care apare la baza fisei, plecand de la cifele sau cntitatile care sunt trecute in partea superioara a cartonasului. Poti folosi ce operatii doresti.

- *Alege doua cifre si fa operatia de adunare. Cauta cifra cea mai mare si realizeaza o scadere, folosindu-te de una din clelalte cifre de pe cartonas.*

Provocarea de tip 2

- Alege o optiune pentru a continua seria si justifica alegerea.

- *Numara cate triunghiuri apar pe fisa; spune ce culoare au cercurile; deseneaza in aer un patrat.*

FISA DE LUCRU

MARFICI ORESIA - AURORA
CENTRUL ȘCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ SIGHETU MARMAȚIEI

Disciplina : MATEMATICA clasa a VI-a- DMM
Tema**:** Inmulțirea numerelor naturale

Să recapitulăm:

- Dublul numărului natural a este a x 2
- Triplul lui a este a x 3
- Înzecitul numărului natural a este a x 10
- Succesorul numărului natural a este a+1

1. Ordonaţi crescător numerele care corespund următoarelor cerinţe:

- Dublul numărului 6.....
- Înzecitul lui 7.....
- Succesorul lui 26.....
- Triplul lui 8.....
- De 6 ori mai mare decât cel mai mare număr par scris cu o cifră.....
- Suma primelor trei numere naturale scrise cu două cifre.....

R: ....

2. **Completează spaţiile punctate cu numere potrivite:**

…x7 =42	6 x…=18	…x 8 =40	49=…x….	21=…x…
9 x…=18	…x 8 =32	4 x…=16	14=…x…	36=…x…
6 x…=54	5 x…=35	…x 9 =72	12=…x…	36=…x…

3. Se dau numerele: 9, 8 ,7.
Află:

numerele cu **7** mai mari:
……
numerele de **7** ori mai mari;
……
numerele cu **7** mai mici.
……

4. Află:

a) dublul numărului **8**……
b) triplul numărului **9**……..
c) diferența dintre produsul numerelor **6** și **9** și suma lor.
……
…….
.....

5. Completați cu cifrele care lipsesc:

6 x …= 42

.. x 3 = 27

4 x ... = 16

... x 5 = 35

8 x … = 48

... x 3 = 24

6 x ... = 54

… x 4 = 20

2 x ... = 14

... x 9 = 72

EVALUARE FORMATIVĂ ADAPTATĂ PENTRU ELEV CU CES

PRO.ÎNV.PRIMAR BOGHIAN ROXANA-MARIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 LIMANU

DISCIPLINA: MATEMATICĂ ȘI EXPLORAREA MEDIULUI

NUMERELE NATURALE 0-10 - COMPARARE ȘI ORDONARE

COMPETENȚELE:
1.2. Compararea numerelor în concentrul 0 - 10
1.3 Ordonarea numerelor în concentrul 0 – 10

OBIECTIVE:
-să compare numerele;
-să scrie vecinii numerelor;
-să ordoneze crescător și descrescător numerele.

METODELE/TEHNICILE/INSTRUMENTELE DE EVALUARE:test scris, explicația, exercițiul/ fișă de înregistrare a rezultatelor, fișa de progres a elevului/ forma de organizare-indvidual

CATEGORIA DE CES- Deficienţe intelectuale

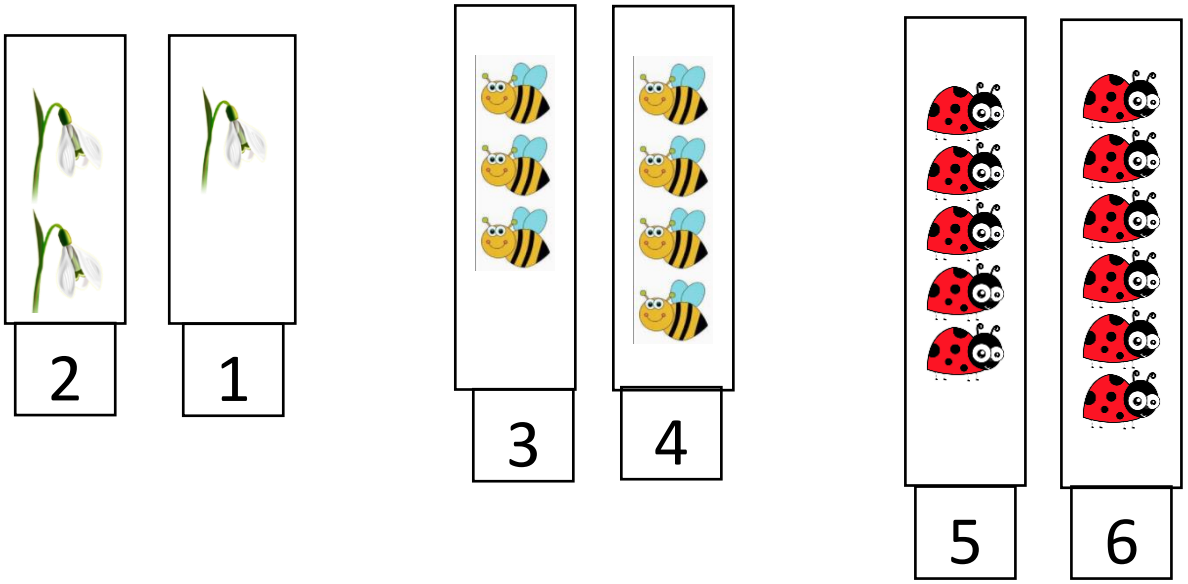
LINK-UL UNDE POATE FI GĂSITĂ RESURSA:
https://www.didactic.ro/materiale-didactice/compararea-si-ordonarea-numerelor-naturale-010-adaptare-pentru-copil-cu-ces

DESCRIPTORI DE PERFORMANȚĂ:

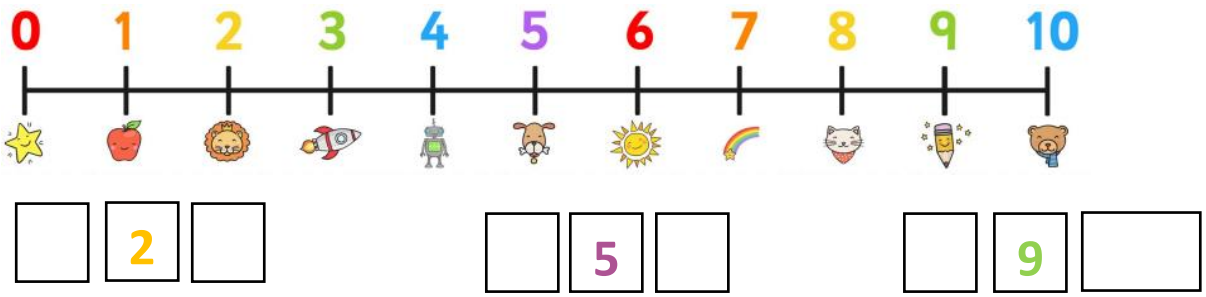
Itemul	Performanța		
	Realizat	În curs de realizare	Nerealizat
1. Încercuiește mulțimea cu mai multe obiecte și colorează căsuța cu numărul mai mare din fiecare pereche.	Încercuiește mulțimea și colorează corect în fiecare din cele 3 situații	Încercuiește mulțimea și colorează corect în 1-2 situații	-
2. Scrie vecinii numerelor.	Scrie corect vecinii celor 3 numere	Scrie corect vecinii pentru 1-2 numere	-
3. Completează omida cu ordinea crescătoare și descrescătoare a numerelor de la 1-10.	Completează corect numerele crescător și descrescător	Completează numerele crescător și descrescător cu 1-2 greșeli/ Completează numerele crescător.	-

EVALUARE FORMATIVĂ
COMPARAREA ȘI ORDONAREA NUMERELOR 0-10

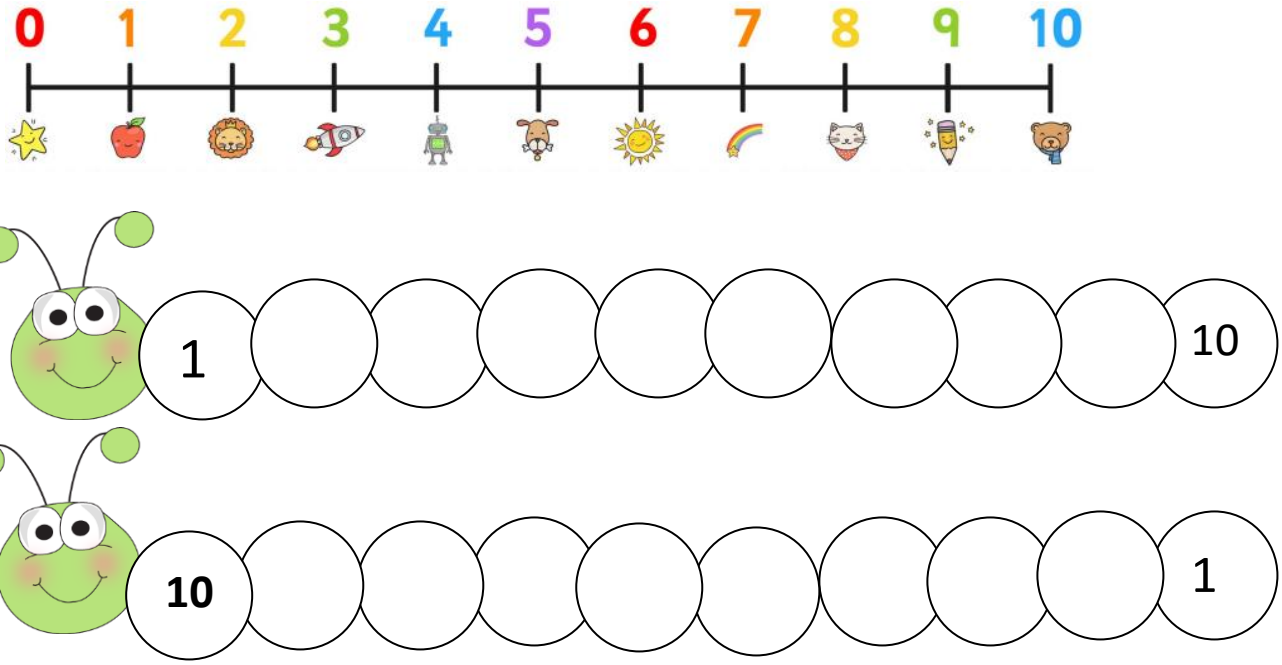
1. Încercuiește mulțimea cu mai multe obiecte și colorează căsuța cu numărul mai mare din fiecare pereche:

2. Scrie vecinii numerelor. Folosește axa numerelor.

3. Completează omida cu ordinea crescătoare și descrescătoare a numerelor de la 1-10. Folosește axa numerelor.

EXERCIȚIU DE CITIRE
ÎNȚELEGEREA MESAJULUI TEXTULUI

PROF. ÎNV. PRIMAR VELIȘCA ILEANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „RAKOCZI FERENC”
SATU MARE

Clasa a III-a

A. Citește textul. Notează semnul X numai în caseta din dreptul enunţului corect şi complet:

Să preţuim sănătatea!

Ninge de dimineaţă cu fulgi mari şi deşi, iar zăpada s-a aşternut peste tot. Paul priveşte bucuros pe fereastră şi se grăbeşte să plece la săniuş.

Mama îl observă şi îi spune:

− Îmbracă-te bine! Afară este rece şi viscolește. O să te îmbolnăvești.

− Da, mamă! răspunde Paul, dar nu o ascultă pe mama. Iese afară repede fără căciulă, fular şi mănuşi. Timpul trece repede. Paul se întoarce târziu acasă cu hainele pline de zăpadă şi cu mâinile îngheţate de frig.

A doua zi Paul nu se simte bine. Îl doare gâtul şi tuşeste. Se apropie de mama şi îi şopteşte:

− Mamă, nu mă simt bine. Cred că am răcit.

− Nu ai ascultat sfatul meu. Ai ieşit afară dezbrăcat şi te-ai îmbolnăvit.Vom merge la medic.

Medicul îl consultă pe Paul. El are gâtul roşu şi face febră.

Acum trebuie să respecte sfatul medicului. Băiatul stă numai în casă.

Bunica îi pune comprese. Mama îi dă medicamentele. Bunicul îi cumpără ceai pentru tuse. Toţi îl îngrijesc cu atenţie.

Acum stă în pat. El citește o carte și uneori desenează . Prietenii îl vizitează în fiecare zi.

După o săptămână este din nou sănătos.

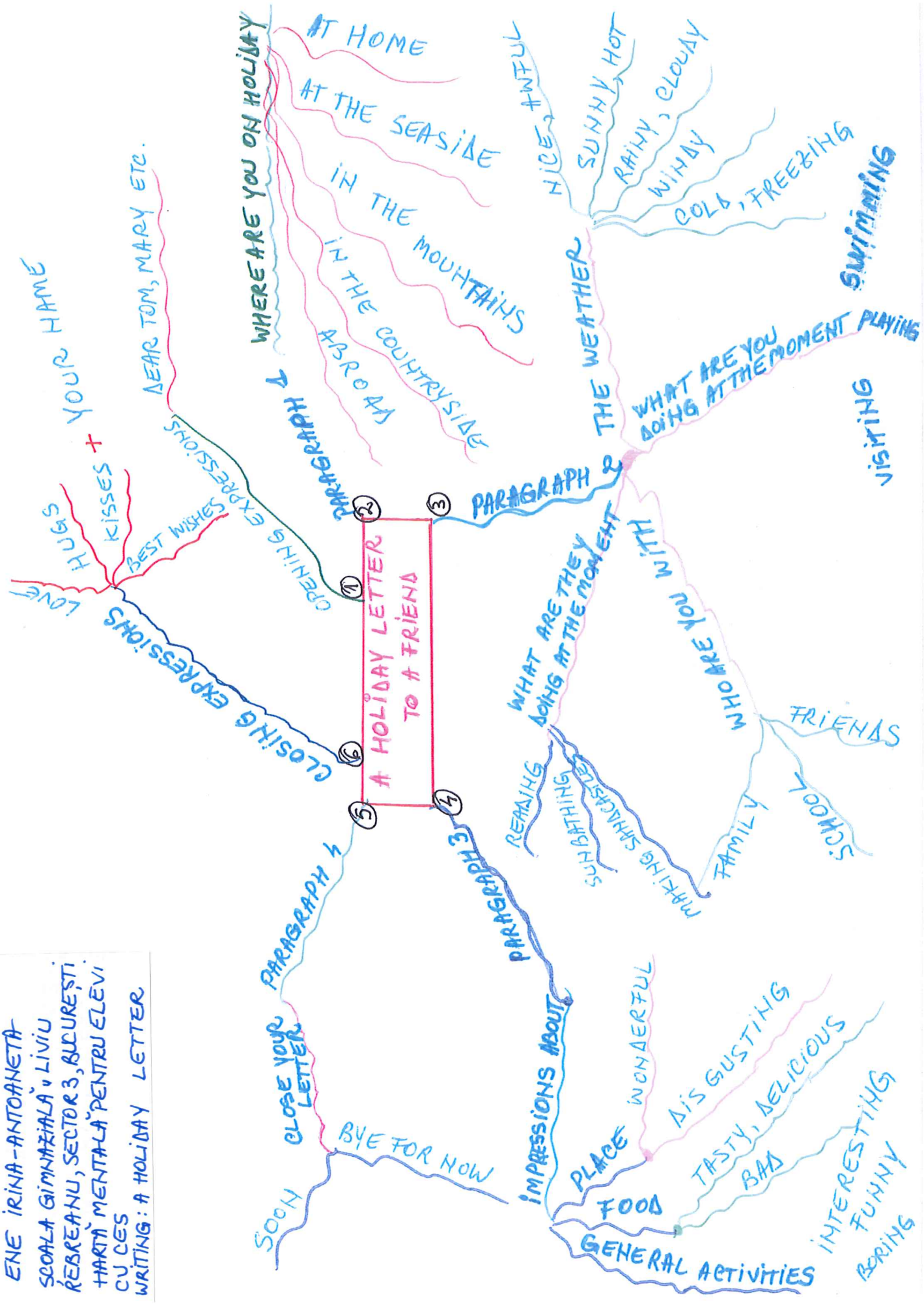
1. ☐ Afară este rece.
   ☐ Afară este rece şi ninge.
   ☐ Afară este rece, ninge şi viscoleşte.

2. ☐ Paul pleacă la săniuş fără căciulă, fular şi mănuşi.
   ☐ Paul pleacă la săniuş fără căciulă şi sanie.
   ☐ Paul pleacă la săniuş fără mănuşi.

3. ☐ A răcit , îl doare gâtul şi tuşeşte.
   ☐ A răcit, îl doare gâtul, tuşeşte şi are febră.
   ☐ A răcit şi îl doare capul.

4. ☐ Se tratează cu ceai şi compot.
   ☐ Se tratează cu ceai şi medicamente.
   ☐ Se tratează cu medicamente, ceai de tuse şi comprese pentru febră.

5. ☐ Băiatul stă în pat, citeşte şi desenează și e vizitat de prieteni.
   ☐ Băiatul stă în pat, citeşte, desenează și se plictisește.
   ☐ Băiatul stă în pat, citeşte, desenează și e trist pentru că e bolnav

ENE IRINA-ANTOANETA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „LIVIU REBREANU”, SECTOR 3, BUCUREȘTI
HARTĂ MENTALĂ PENTRU ELEVI CU CES
WRITING: A HOLIDAY LETTER

TEST DE EVALUARE LA FIZICĂ - CLASA A VI A
UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: INERȚIA CORPURILOR. INTERACȚIUNEA (CES)

VĂDUVA IONELA

ȘCOALA NR 56, BUCUREȘTI

1 . Completați spațiile libere cu următorii termeni: ***kilogram; Newton; dinamometru; cântărire; m_2; cântar.***

Unitatea de măsură în Sistemul Internațional pentru masa unui corp este …….. .

Procesul de determinare a masei unui corp se numește ……..……..……..… și se realizează cu ajutorului unui instrument care se numește ……..……. .

Dintre 2 corpuri cu masele m_1 = 7 kg și m_2 = 8 kg, cântarește mai mult corpul cu masa ……..

Instrumentul folosit pentru determinarea greutății unui corp se numește ……

Unitatea de măsură pentru forță în Sistemul Internațional se numește …… **6 x 5= 30 p**

2.Te afli în picioare într-un autobuz care se află în mișcare. Ce se întâmplă dacă șoferul frânează brusc ?

……
……

Dar dacă pornește brusc ?

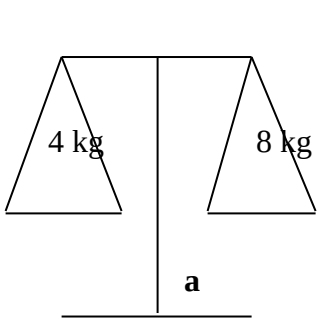
……
…… **20 p**

3 .

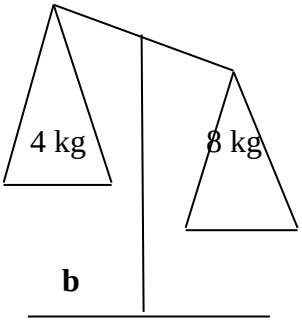
a. Uleiul are densitatea de 800 kg / m^3 , adică 1m^3 de ulei cântărește ……..…… kg **20 p**

b. Naftalina are densitatea de 1 150 kg / m^3 , adica 1 150 kg de naftalina ocupă un volum de ……..m^3

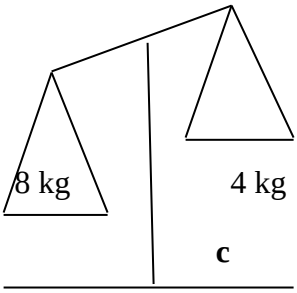
4. Pe talerul stâng al unei balanțe se pune un corp de 4 kg, iar pe talerul drept se pune un corp de 8 kg. Cum se va înclina balanța ? Încercuiți răspunsul corect (a, b sau c).
10 p

a

b

c

Din Oficiu 20 puncte. Total 100 puncte!

Timp de lucru 45 minute!

THE INNER HERO IN AUTISTIC, DISABLED CHIDREN NOVELS

PLEȘA STELA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ RACOVIȚA

A.A. MILNE'S WINNIE THE POOH- THE COGNITIVE APPROACH

This article will demonstrate that it is possible for researchers to consider and apply a dynamic and highly innovative approach to analysing disabled children novels and children with special educational needs. It emerges not from dismissing some of the current ideological and stereotypical assumptions but from investigating disabled children characters' complex states of mind such as emotions, sensations, aspirations, motives for action, as they all form the 'whole mind in action.'Through empathy and 'loving attention,' the disabled children characters are likely to 'awaken the heroes within' and transform the world according to their wishes, leading readers to new insights. In so doing, the present article aims to further the study of this topic by paving the way for the much-needed research in the important and frequently disregarded field of fictional disabled children novels in the body of literature.

A.A. Milne's novel *Winnie the Pooh* is a wonderful book written for both children and adults, through the fact that it covers various stages of the bear-hero's journey that parallel various stages of the human psychological development. Our task has been to find adequate ways of interpreting the genuine relation among the hero's Ego, Soul and Self and, for such an enterprise to be successful, we have first approached it from Palmer's cognitive perspective. The detailed items of information about Winnie are provided by Christopher Robin, who happily recollects the most intimate issues connected with his childhood, and his peculiar relation to his toys. Christopher, the narrator, attributes to Winnie "motives, dispositions, states of mind" (Palmer 2004: 137), facilitating the reader's comprehension of the text. Palmer argues that "empathy" is the key to "entering another personality," and, to "imaginatively experiencing their experiences" (2004: 138).

Some philosophers have commented upon the "role of behaviour" as concerns the formation and the explanation of "the third-person nature of consciousness" (2004: 138). They posit that, to successfully ascribe "states of consciousness" to ourselves, we should first "acquire the ability to

observe other people's behaviour" (138). Philosophers argue that, whenever a narrator, in our case Christopher, describes a character's peculiar disposition, it should be regarded as both "an internal state of mind and external behaviour" (139).

Since Palmer expands on both fictional and social minds, the concept of "dialogic thought" (2004: 152) demands clarification, so I will further employ Palmer's methodological constructs and apply them on Milne's story of Christopher and Winnie the Pooh, his animal toy. We do not expect Christopher, the child narrator, to make logical judgments" about his toy friends and yet, he will be affectively trusted and befriended by us.

Milne's book, cognitively approached by us via Palmer's "paradigm of the mind" (2004: 171), implies the meeting between the mind of the author and of the readers and the setting up of a standard of "judgment" based on regarding thought "as a mode of action," in which "mental language is not privileged" (171).

From the very beginning of the novel, we are introduced to Winnie the Pooh, who used to live "all by himself" (1992: 8), under the name of Sanders, in the forest of the seven acres. The syntagm "all by himself" functions as an "inaccurate indicator of his actual states of mind" (Palmer 2004: 172). He is not anti-social, but lonely, because of his vulnerable nature. Such a creature usually needs affection, support and assistance, and we are told from the very beginning that he is likely to get them all from his beloved friend, Christopher Robin.

Milne presents plenty of instances of Winnie's mental functioning and his disposition to behave in a peculiar way, the latter being always related to his fondness of honey. At first, Winnie contemplates various ways of reaching the forbidden honey, either by climbing a tree or by singing a song, meant to encourage him to reach his target.

Winnie's failure makes him set up a plan that necessarily involves Christopher as an instrument meant to help him accomplish his plans. So, his asking Christopher to help him can be interpreted as "a mode of action," with Christopher providing him with a balloon for reaching the honey from an oak-tree.

To avoid being recognized by the bees, Winnie thinks of looking like a small black cloud, and immediately goes to a muddy place, rolls over until he is black all over. Thinking that the bees might recognize him, Winnie asks Christopher to bring an umbrella, walk up and down with it, and, to keep on uttering "tut-tut, it looks like rain" (Milne 1992: 15). Unable to deceive the bees,

whom he regards as the "wrong sort of bees," he demands that Christopher should shoot the balloon so as he could get back to the ground.

Milne's employment of 'thought report' to render the absurd event in a credible manner suits the specific concerns of cognitive psychology. Winnie's "mental functioning," concerning the planning of his actions, and the involvement of Christopher to help him, can be regarded as an example of "standard thought report of states of mind" (Palmer 2004: 172), associated with his intense need to get by all means to honey. The term "indicative description" (Palmer 2004: 172), which refers to the "descriptions of actions," accompanied by states of mind, seems useful to our cognitive interpretation. The sentence "Christopher laughed to himself" (Milne 1992: 16), when he heard Winnie's suggestion, can be interpreted as 'indicative description,' because it relates to his behaviour and his amused state of mind.

The modernity of Milne's novel arises from the presence of the author throughout the story, either as narrator or producer, concerned with emotionally and affectively charging the story with genuine impressions, or, with postponing the unfurling of another story to create some sort of suspense for Christopher, who is always eager to recall every event regarding his relation to Winnie.

A good example in this respect is the "story" (20) of Pooh, Piglet and Rabbit trying to catch the Heffalump. Asked by the narrator if he does not remember it, Christopher sincerely answers:

> "I do remember, and then when I try to remember, I forget."
> "They didn't catch it, did they?"
> "No."
> "Pooh couldn't, because he hasn't any brains. Did I catch it?"
> "Well, that comes into the story."
> "I do remember," he said, "only Pooh doesn't very well, so that's why he likes having it told to him again. Because then it's a real story and not just a remembering."
> "That's just how I feel," I said (20-21).

The expanded quotation contains expressions of the mental functioning of both the implied author and Christopher. The latter is "exercising" (Palmer 2004: 172) his mind to remember an event, suggesting Milne's interesting strategy of having stories told over and over again, in order to make it appear as a real story and not a "remembering" (172). It appears that the implied author introduces the "reasons and motives for his narrative strategy with skill and sensitivity" (172). The sentence: "Christopher Robin gave a deep sigh, picked his Bear up by the leg, and walked off to the door, trailing Pooh behind him" (Milne 1992: 21) can be interpreted as "indicative description,"

due to the description of the action, associated with a state of mind, that of being profoundly attached to his bear-toy.

Another instance of "indicative description" concerns Winnie's visiting his friend, the Rabbit, associated by him with Company and Food. Invited by the Rabbit to enter his "house" and have a "mouthful of something," which obviously stands for honey, Winnie devours it greedily, acquires a "sticky" (Milne 1992: 28) voice, exceeds his normal size and can no longer get out of the Rabbit's hole. His difficult situation demands that Christopher Robin should be present and solve the case at once. Christopher's suggestion that Winnie should stay in the Rabbit's hole until he gets "thin again," and, his offer to read a Sustaining Book is accompanied twice by his remark "Silly old Bear" (Milne 1992: 29). It is precisely this remark that can be approached as an instance of "indicative description," as it describes the action associated with the state of 'loving attention,' that fills up everybody with hope.

The intentions and plans of Winnie and Piglet, while they are hunting, coupled with their wishes and hopes, are revealed in the story that concerns the tracking of what they consider their common enemy-the Woozle. They have deceived each other because they have followed their own tracks, interpreted as belonging to the Woozle. Christopher's revealing the truth brings about Winnie's sad conclusion that he is a "Bear of No Brains at All" (Milne 1992: 42).

I regard Piglet and Winnie's mistaking their own tracks for those of the Woozle as un "unrealized embedded narrative" (in the words of Ryan, qtd. in Palmer 2004: 183), due to the inaccurate representation in their mind of the respective adventure. Christopher's insistence on introducing it into his recollections proves his twofold intention. On the one hand, he wants to "rescue it from oblivion" (Palmer 2004: 191) and, on the other, to give to the reader access to his strong affection for the bear, whom he calls "the Best Bear in All the World" (Milne 1992: 43).

Winnie's former marching through a rather unfriendly environment, consisting of "corpse and spinney, slopes of gorse and heather and rocky beds of streams," (Milne 1992: 48) can be interpreted following a "scale of the character's consciousness" (Palmer 2004: 193), no matter how ill-suited such a term might appear in relation to the bear-toy. Since Winnie has been interpreted as the embodiment of Christopher's unconscious drives of surfacing his most intimate childish dreams and fantasies, it is Christopher's scale of consciousness that we are concerned with.

Christopher's concern for order and his appetite to endow his toys with human characteristics is meant to enrich his life experience. In the case of Winnie, it happens through his placing 'notices'

underneath the Owl's 'residence.' Such an attempt can be interpreted as a valuable instance of his mental functioning along several emotional and logical parameters. Winnie's concern with those notices, placed by Christopher in the vicinity of the Owl's residence, finally brings him to the bell-rope which is nothing but Eeyore's tail.

The various descriptions of Winnie cannot be regarded as affecting the validity of meaning, because they relate to Christopher's subjective attachment to him. The subjective side of both Christopher and Winnie increases the readers' delight while observing it. As such, the question, placed at the end of Winnie's story, regarding the finding of Eeyore's tail: "Who found the Tail," and, his proud articulation of the answer: "I found the Tail" (Milne 1992: 55), read as states of mind charged with amusement and self-satisfaction. The story that depicts Winnie's involvement with Eeyore's birthday, in the sense of informing his friends about it, and, of bringing a present to him, is equally charged with subjective connotations. Although Winnie intends to offer Eeyore a nice pot with honey, due to his fondness of honey, he cannot restrain from eating it. Determined to find a solution, Winnie asks the Owl to write "a Happy Birthday" (Milne 1992: 80) on the pot so as it might look like a real present. The Owl's refusal makes Winnie beg Christopher to accomplish the inscription, which proves once again the subjective nature of the story-world reality.

The equally subjective and amusing character of Milne's story-world, inhabited by Christopher's most beloved toy-friends, arises from the story related to deceiving Kanga and Baby Roo, recently settled in the forest of the hundred acres, and to making them leave their beloved environment. The capturing of Baby Roo and its replacing by Piglet, related to the assumption that the kangaroo will not notice the difference, gives birth to a series of amusing reactions. On the one hand, Kanga is the winner, through the fact that she pretends not to notice the difference. She starts looking carefully after the little pig to make him grow big and strong so that he might not look like Piglet. On the other, Christopher is asked to save Piglet, and, due to his suggestion, Kanga and her baby are finally allowed to live in the same forest.

The variety of descriptions of the characters' experiences illuminates the fact that their subjective charge would not affect the truth or falsity of such issues because, it is through them, that the readers are invited and encouraged to share their own emotions and subjective past experiences, related to their own childhood.

JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI ÎN ADHD

STOICHIȚĂ OANA

GRĂDINIȚA NR.208, BUCUREȘTI

Jocuri si activități în ADHD care presupun controlul impulsurilor

Activitatea fizică, mișcarea este foarte importantă pentru dezvoltarea unui copil, cu atat mai mult în cazul celor cu tulburare de hiperactivitate cu deficit de atenție. Mișcarea, prin creșterea nivelurilor de dopamină, noepinefrină și serotonină, are ca efect reducerea simptomelor de ADHD, pentru ca acestea îmbunătățesc capacitatea de concentrare a atenției.

Joc: Simon spune!

Un joc de autoreglare este "***Simon spune***". Adultul enumeră mai multe acțiuni pe care să le facă copilul, iar frazele încep sau nu cu "Simon spune". Copiii trebuie să asculte cu atenție și să facă doar acele acțiuni (de exemplu, să stea într-un picior) unde propoziția a început cu "Simon spune". În celelalte cazuri, ei trebuie să-și controleze impulsul de a acționa.

Pentru a fi și mai interactive am transformat jocul Simon spune! într-o resursă educațională deschisă!

Obiective: dezvoltarea spiritul de atenţie, respectarea regulilor, dezvoltarea imaginaţiei, , dezvoltarea capacității de concentrare.

Acțiunile pe care trebuie să le execute copilul sunt cuprinse într-o roată interactive realizată cu ajutorul WORDWALL.

Copilul învârte de roata virtuală, adultul citește acțiunea pe care copilul trebuie să o execute! Simon (adultul) va trebui să îi spună copilului ce să facă. Copilul trebuie să facă ce spune acesta doar dacă acesta spune corect: " Simon spune să săriţi!"; "Simon spune să dansaţi"; "Simon spune să nu vă mişcaţi!", etc. Însă dacă va spune doar: " Săriţi!" ; sau "Dansaţi", fără "Simon spune…" atunci copilu nu trebuie să execute. Are voie să greşească doar de trei ori.

LINK JOC: https://wordwall.net/resource/64265585

RESURSĂ ADAPTATĂ PENTRU UN COPIL CU DEFICIENȚĂ AUDITIVĂ

BOTIȚĂ MIHAELA – EPAMINONDA
LICEUL TEHNOLOGIC SPECIAL PENTRU COPII CU DEFICIENȚE AUDITIVE, BUZĂU

Titlu: Descoperirea lumii prin semne: O călătorie interactivă
Obiectiv: Familiarizarea copilului cu lumea înconjurătoare și dezvoltarea abilităților de comunicare prin limbajului semnelor.

1. **Materiale didactice:**
   - **Cărți cu Imagini și Semne:** Crearea unui set de cărți bogat ilustrate, care includ imagini sugestive și cuvinte asociate semnelor respective. Acestea pot include cuvinte simple, precum animale, culori și obiecte de zi cu zi.
2. **Software educațional interactiv:**
   - **Aplicații cu jocuri educaționale:** Dezvoltarea unor aplicații interactive pe tabletă sau computer, care să ofere exerciții și jocuri pentru învățarea limbajului semnelor. Acestea pot să includă activități precum asocierea imaginilor cu semnele sau jocurile de recunoaștere a cuvintelor semnate.
3. **Videoclipuri de învățare:**
   - **Serii de videoclipuri educaționale:** Crearea unei serii de videoclipuri care prezintă cuvinte și fraze semnate, cu explicații detaliate despre modul în care se face semnele. Aceste videoclipuri pot fi folosite la clasă sau acasă, facilitând înțelegerea și practicarea semnelor.
4. **Jocuri didactice tangibile:**
   - **Puzzle-uri cu semne:** Dezvoltarea de puzzle-uri tactile cu semne și cuvinte asociate, permițând copilului să exploreze și să învețe semnele într-un mod interactiv și distractiv.
5. **Evaluări adaptare:**
   - **Portofoliu interactiv de progrese:** Implementarea unui portofoliu electronic care să evidențieze progresele copilului în învățarea limbajului semnelor. Acest portofoliu poate include înregistrări video, imagini și comentarii ale profesorilor sau părinților privind realizările și abilitățile dobândite.
6. **Sesizarea la alerte sonore:**
   - **Vibratoare sau dispozitive de semnalizare vizuală:** Utilizarea dispozitivelor vibratoare sau a semnalelor vizuale pentru atrage atenția copilului în cazul unor alerte sau schimbări de activitate în mediul școlar.
7. **Colaborare cu asistenți educaționali:**
   - **Sesiuni de lucru individualizate:** Programarea de sesiuni cu asistenți educaționali specializați în limbajul semnelor pentru a oferi sprijin individual copilului în înțelegerea și practica semnelor.

Această resursă adaptată integrează metode tactile, vizuale și interactive pentru a facilita învățarea limbajului semnelor pentru copiii cu deficiență auditivă. Acest model poate fi adaptat și extins în funcție de nevoile specifice ale copilului și resurselor disponibile în mediul educațional.

Titlu: Explorăm Lumea Prin Simțuri

Scopul resursei:

- Facilitarea explorării și înțelegerii lumii înconjurătoare pentru copiii cu deficiențe auditive prin intermediul celorlalte simțuri: vedere, atingere, miros, și gust.

1. Materiale didactice vizuale:

- Imagini și desene colorate pentru a ilustra concepte și informații importante.
- Hărți conceptuale cu imagini și cuvinte cheie.

2. Sesiuni practice de învățare:

- Jocuri și activități practice care să implice folosirea celorlalte simțuri. De exemplu, descoperirea texturilor prin atingere sau identificarea obiectelor prin miros.
- Experimente simple și interactive care să evidențieze legările dintre obiecte și concepte.

3. Utilizarea tehnologiilor asistive:

- Aplicații educaționale interactive cu feedback vizual și tactil.
- Dispozitiv de comunicare augmentativă pentru a facilita comunicarea și interacțiunea cu colegii și cadrele didactice.

4. Adaptări în mediu:

- Scaune reglabile pentru a asigura o poziție confortabilă și vizibilitate optimă.
- Indicatori vizuali pentru a marca anumite zone din clasă sau pentru a semnaliza schimbările de activitate.

5. Limbaj și comunicare:

- Folosirea limbajului semnelor sau a codului Morse vizual pentru a facilita comunicarea.
- Sesizarea și explorarea sunetelor ambientale prin vibrații și a altor stimuli tactile.

6. Proiecte și activități de grup:

- Proiecte care să implice colaborarea și contribuția principală în funcție de abilitățile lor.
- Activități de grup care să încurajeze interacțiunea și socializarea prin mijloace vizuale și tactile.

7. Suport individualizat:

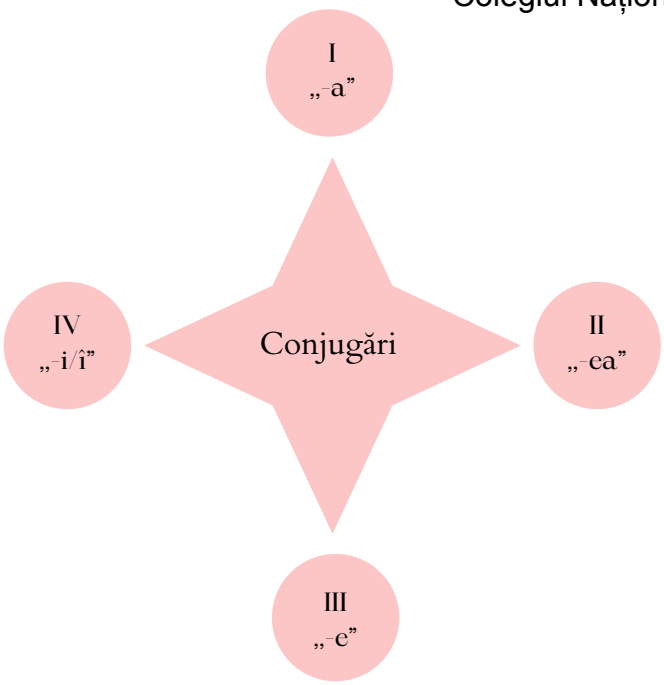
- Sesiuni de tutorat personalizate cu profesori sau asistenți educaționali specializați în lucrul cu copiii cu deficiență auditivă.
- Evaluări adaptate care să măsoare performanța în funcție de potențialul principal al elevului.

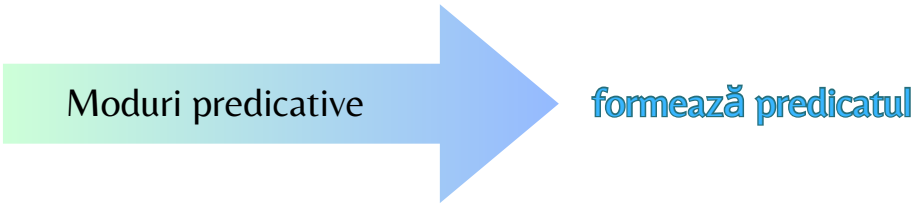
Acestă resursă adaptată oferă un mediu de învățare incluziv și stimulant, respectând nevoile individuale ale copiilor cu deficiență auditivă și facilitând explorarea și înțelegerea lumii din jurul lor. Este esențial ca astfel de resurse să fie integrate în planurile de învățare pentru a asigura o experiență educațională echitabilă și stimulantă pentru toți elevii.

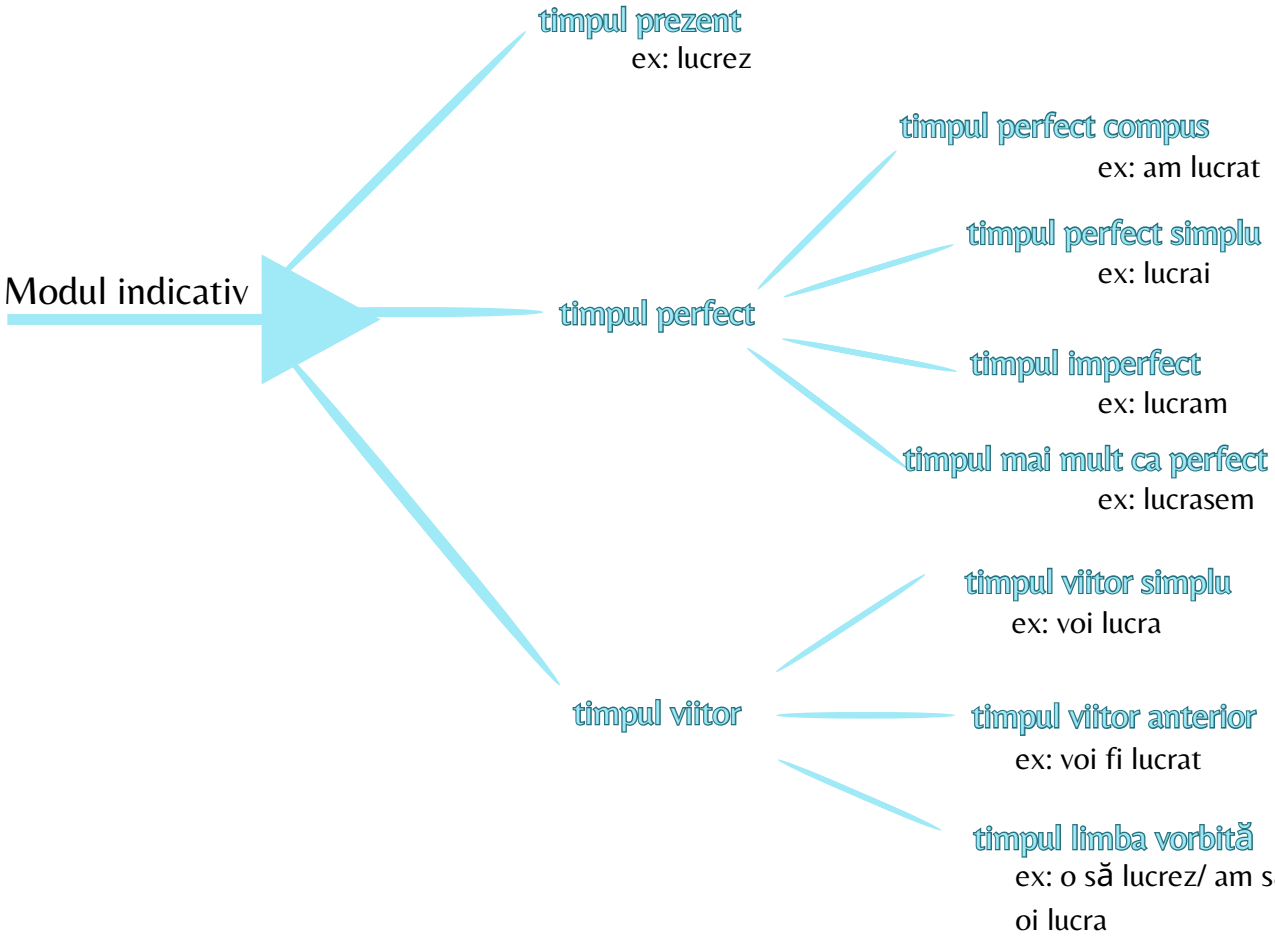
Verbul

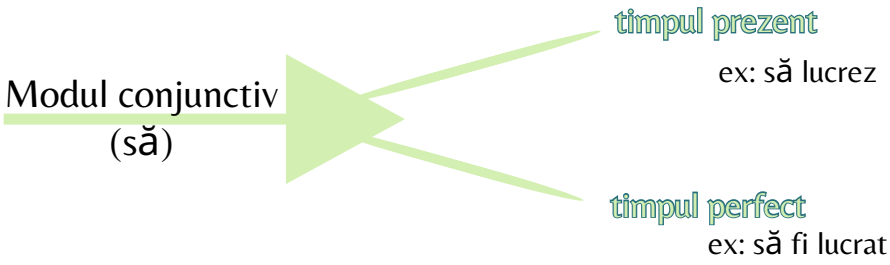
~hărți mentale și vizuale~

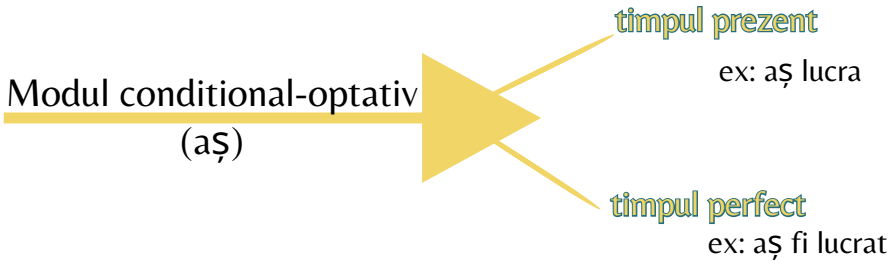
Codreanu Vanda Tereza
Colegiul Național Mihai Eminescu, București

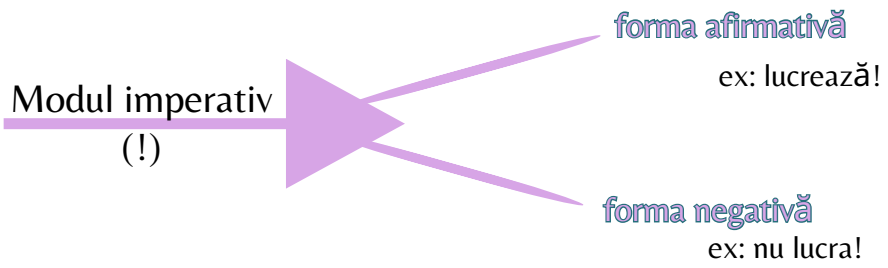

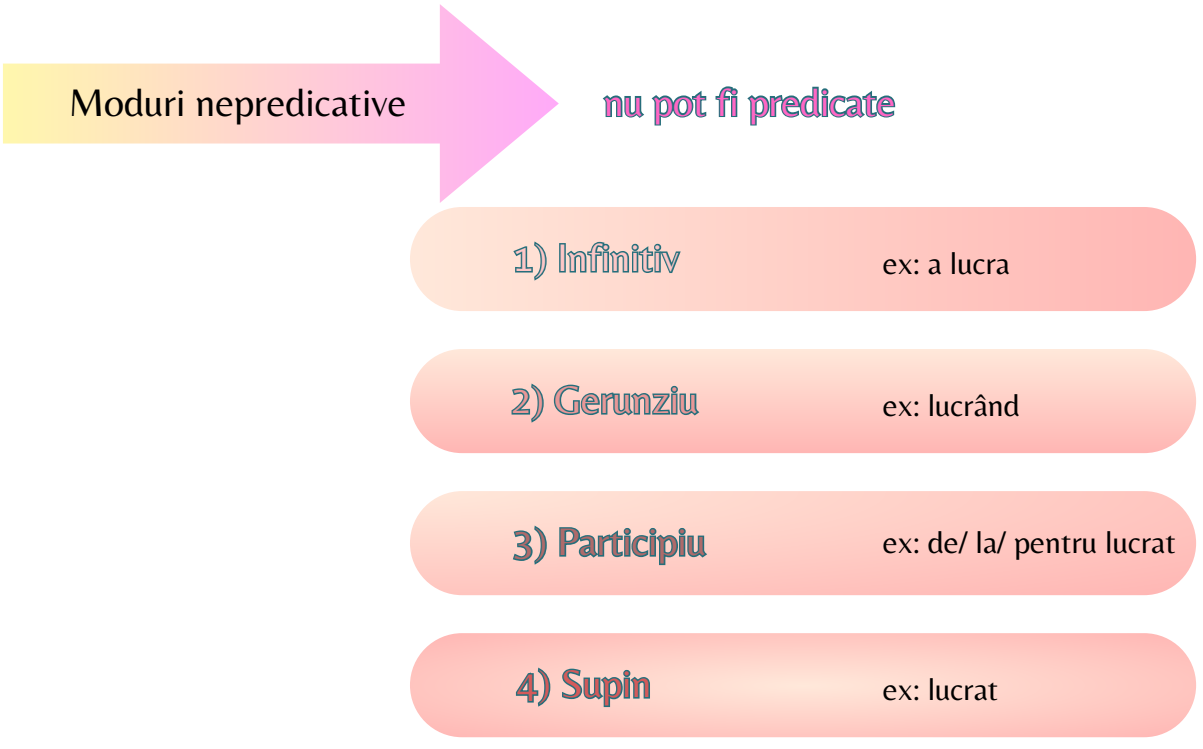

Modul conjunctiv
(să)
timpul prezent
ex: să lucrez
timpul perfect
ex: să fi lucrat

Modul conditional-optativ
(aș)
timpul prezent
ex: aș lucra
timpul perfect
ex: aș fi lucrat

Modul imperativ
(!)
forma afirmativă
ex: lucrează!
forma negativă
ex: nu lucra!

Moduri nepredicative
nu pot fi predicate
1) Infinitiv
ex: a lucra
2) Gerunziu
ex: lucrând
3) Participiu
ex: de/ la/ pentru lucrat
4) Supin
ex: lucrat

Verbe predicative

Pot forma singure predicatul (verbele la moduri nepredicative sunt verbe predicative)

Verbe nepredicative

Verbele auxiliare

Sunt verbele care nu pot forma singure predicatul, dar ajută la formarea unor moduri verbale.

Aceste verbe sunt:
„a avea”, „a vrea” și „a fi”.

ex:
a avea- am mers, ai să mergi, am să merg
a vrea- voi merge, vei merge, va merge
a fi- voi fi mers, să fi mers, aș fi mers

Verbele copulative

Leagă numele predicativ de subiect/ intră în componența PN)

Aceste verbe sunt:
„a deveni”, „a fi” , „a se face”, „a ieși”, „a ajunge”, „a părea”, „a rămâne”, „a însemna”.

„a deveni” este verb copulativ absolut

„DESENEAZĂ! IMITĂ! DESCRIE!” RESURSĂ EDUCAȚIONALĂ DESCHISĂ - WORDWALL ADAPTATĂ COPIILOR CU CES

WEISS PAULA ELENA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT RAZĂ DE SOARE, CLUJ-NAPOCA

Educația incluzivă se referă în sens restrâns la integrarea tuturor copiilor, indiferent de capacităţile şi competenţele de adaptare şi deci de învăţare, într-o formă de învățământ. În sens larg, ea înseamnă preocuparea pentru ca fiecare copil să fie sprijinit şi să se lucreze în beneficiul învăţării tuturor.Fiecare copil este înţeles ca un participant activ la învățare şi predare şi pentru că fiecare aduce cu sine în procesul complex al învăţării şi dezvoltării o experienţă, un stil de învăţare, un model social, o interacţiune specifică, un ritm personal, un mod de abordare, un context cultural căruia îi aparţine.

Educatorii trebuie să pornească în rezolvarea problemelor din grupă de la următoarele acţiuni care determină maniera incluzivă:

- legate de preșcolar: cunoaşterea individualităţii în mod global şi pe anumite componente care dovedesc nevoia de intervenție; detectarea ariilor de dificultate în special când acestea sunt intermitente şi temporale.â- legate de grup: cunoaşterea relaţiilor din grupa sa; folosirea tehnicilor de negociere, cooperare , colaborare, comunicare în activităţile de grup;

- legate de propria sa persoană : să-şi folosească experienţa într-un mod reflexiv si empatic; să folosească colaborarea cu ceilalţi educatori, cu consilierul grădiniței, cu părinții preșcolarilor, cu logopedul etc.

Valoarea educaţiei incluzive, pentru orice copil, constă în faptul că este împreună şi poate să colaboreze cu ceilalţi copii. Copiii cu cerinţe speciale au nevoie de sprijin. De aceea, ei nu vor avea decât de câştigat dacă activitatea de predare, învățare sau evaluare este orientată către nevoile lor speciale.

Având în vedere cele menționate mai sus am gândit o resursă educațională deschisă, creată pe platforma digitală Wordwall, creată cu ajutorul roții aleatorii, cu denumirea *”Desenează! Imită! Descrie!”*. ***https://wordwall.net/ro/resource/64332242***

Acest joc a fost utilizat la grupa mare. Este un joc care are ca scop verificarea cunoștințelor legate de animalele domestice, dar și exersarea și dezvoltarea rezistenței la frustrare.

Copiii au fost organizați pe 5 grupe, în acest fel educatorul putând trece de la un grup la altul, pentru a oferi ajutor adecvat necesităţilor celor din fiecare grup. În fiecare grup a fost inclus câte un copil cu CES. Fiecare copil din grup va avea de îndeplinit câte o sarcină: un prim copil va învârti roata, altul va denumi animalul la care s-a oprit imaginea și va preciza dacă este animal domestic sau nu, copilul cu CES va imita animalul, un alt copil va descrie animalul, iar fiecare din grupă va desena pe o foaie A4 hrana animalului. Dacă copilul care are de îndeplinit o sarcinp se poticnește, acesta va fi ajutat de restul coechipierilor.

Educatorul are sarcina de a stimula și susține copiii, încurajîndu-i în acțiunile făcute. Jucătorii își exersează răbdarea, așteptându-și rândul la joc, rezistența la frustrare în cazul în care nu reușesc să îndeplinească o sarcină, dar și capacitatea de a oferi sprijin și ajutor colegului care are nevoie de acesta.

Este important să învăţăm să lucrăm cu copiii cu CES, deoarece au multe talente ascunse, mult potenţial şi multe de oferit. Procesul de integrare trebuie să fie un proces de normalizare a vieții persoanelor aflate în dificultate. Grădinița ți școala trebuie să ofere o paletă cât mai largă de servicii educaționale care să atragă copii și să le satisfacă cerințele. În această școală trebuie să existe în primul rând comunicare, înțelegere, într-un cuvânt un spațiu dominat de acceptare, toleranță și diversitate

Bibliografie:

Alois, Gherguț, 2016, *Educția incluzivă și pedagogia diversității*, Editura Polirom.
Alios, Gherguț, 2001, *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale*, Editura Polirom.
Oprea Crenguta, 2006, *Strategii didactice interactive – repere teoretice și practice*, Editura Didactică și Pedagogică.

CIMPU MIHAELA
Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Brașov

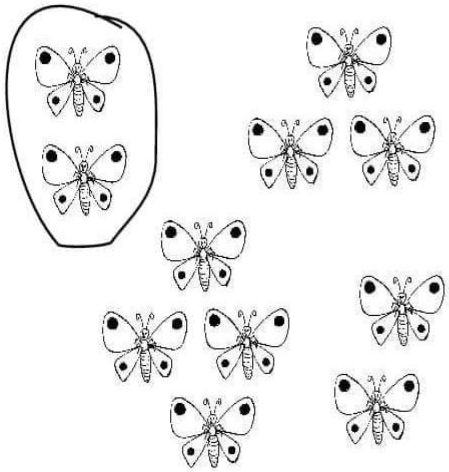
GRUPA: Mare **Data: ……**

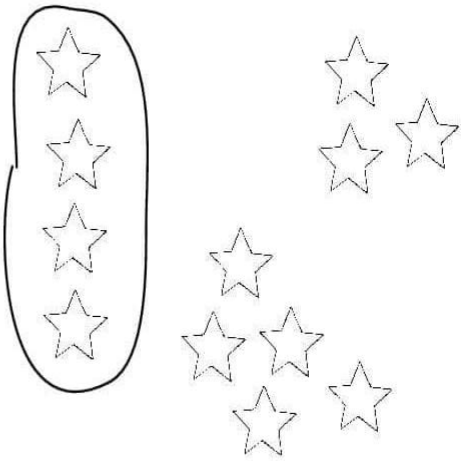
EVALUARE INIŢIALĂ 2023-2024 **Nume: ……**

DOMENII DE ACTIVITATE	CATEGORII DE ACTIVITATE	OBIECTIVE OPERAŢIONALE	MOD DE REALIZARE	ITEMI	PUNCTAJ ACORDAT	COMPORTA-MENT REALIZAT
I. LIMBAJ ŞI COMUNI-CARE	Comunicare şi interacţiune în diferite contexte	-să verbalizeze postaudiţie inventarele de cuvinte	Carte „Anotimpuri”	Numeşte (indică) obiectele, fiinţele, aspectele din imagini	1 p	
	Dezvoltarea limbajului oral	-să utilizeze denumirea verbală a diferitelor obiecte	Carte ”Ce văd ochişorii mei?- Acasă”	Acesta este.....?	1 p	
II. COGNITIV-EXPEREN-ŢIAL	Cunoaştere	-să constituie mulţimile după cerinţă	Fişa nr. 1 a Fişa nr. 1 b	1.Încercuieşte grupa care are un element mai mult. 2.Colorează formele geometrice după cerinţă	0,5 p 0,5 p	**CA 8-10 P** **CPA 5-7 P** **CD 1-4 P**
	Rezolvare de probleme situaţionale	-să identifice cauza şi efectul pruducerii fenomenelor	Fişa nr. 2	1.Cauză şi efect	1 P	
	Explorarea mediului	-să identifice principalele fenomene ale naturii, pe suport dat - să identifice principalele mijloace de transport şi aria lor de circulaţie	Fişa nr. 3 Fişa nr. 4	Aşează imaginea pe anotimpul potrivit Pe unde circulă?	0,5 p 0,5 p	
III. SOCIO-EMOŢIO-NAL	Autonomie personală şi socială	- să identifice părţile corpului proprii şi ale partenerului	Fişa nr. 5	Indică corect părţile corpului propriu	1 p	
	Dezvoltarea comportamentelor adaptative	-să identifice comportamentele corecte	Fişa nr. 6	Aşa DA, aşa NU	1 p	
IV. PSIHOMO-TRIC	Dezvoltarea motricităţii grosiere şi fine	-să-şi dezvolte abilităţile manuale de bază	Fişa nr. 7	Decupează şi lipeşte la locul potrivit!	1 p	
	Dezvoltare senzorio-motorie	-să-şi dezvolte sensibilitatea auditivă	Activitate pe calculator	Ce se aude?- sunete diverse	1 p	
	Expresie grafică şi plastică	-să obţină efecte plastice prin tehnici specifice	Fişa nr. 8	Coşul cu fructe- pictură	1 p	

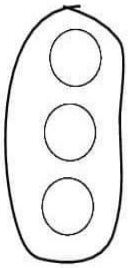
Fişa nr. 1 a

● Încercuiește grupa care are cu un element mai mult:

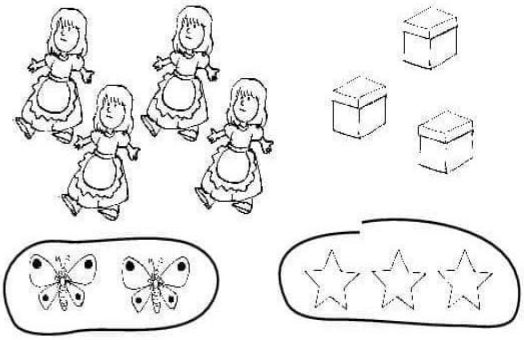

● Desenează o grupă de obiecte cu un element mai mult decât cea dată:

● Colorează grupele care au cu un element mai mult:

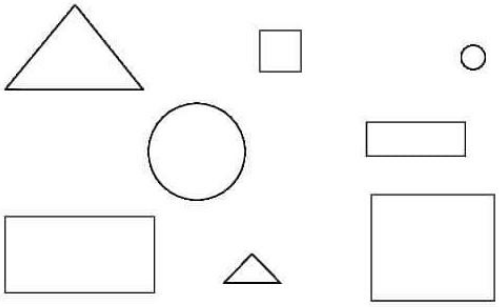
● Continuă:

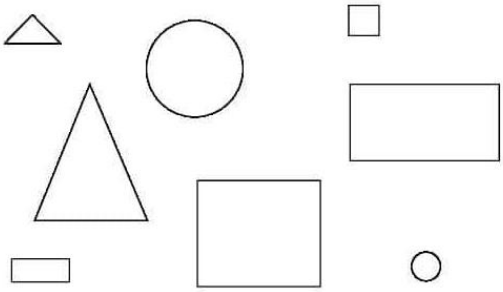
5

Fișa 1 b

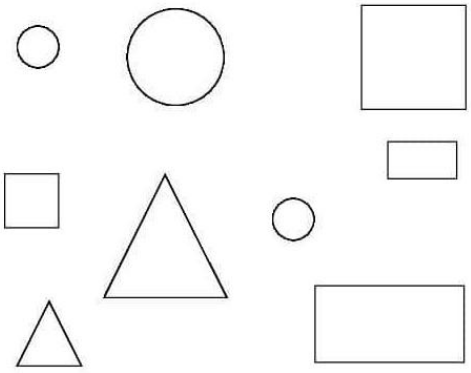
● Colorează cu albastru toate figurile geometrice mari:

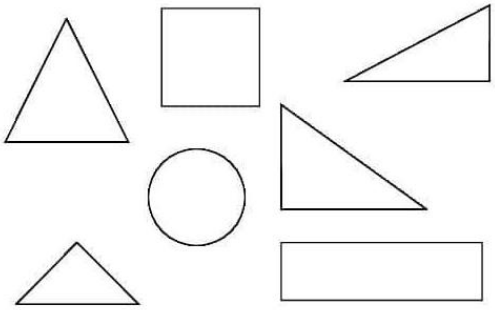
● Colorează cu roșu toate figurile geometrice mici:

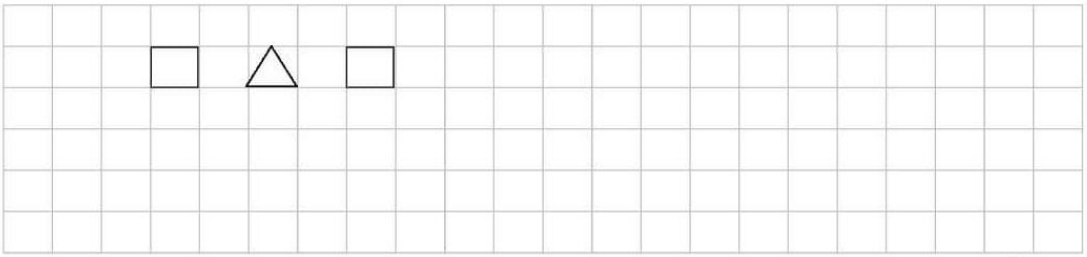
● Colorează cu galben numai cercurile:

● Încercuiește figurile geometrice de același fel:

● Continuă șirul:

Fişa nr. 2
Priveşte imaginile!
Cauză şi efect!

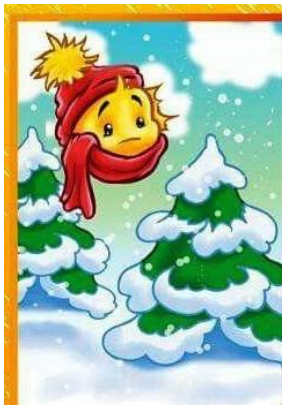
Fișa nr. 3

Pune imaginea pe anotimpul potrivit

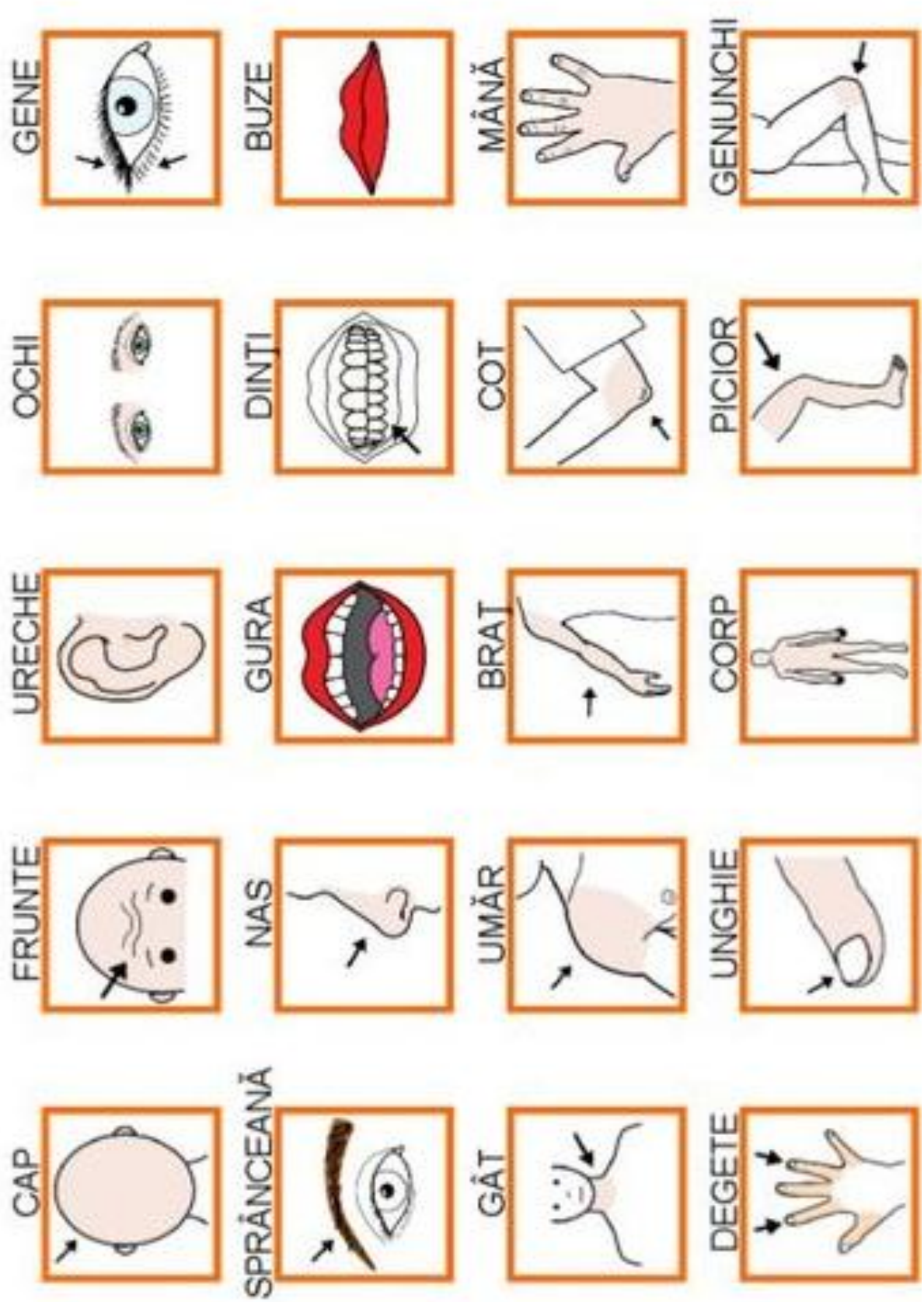

Fișa nr. 4
Pe unde circulă?

APĂ	TERESTRU	AER

Fișa nr. 5

Indică părțile corpului!

Fişa nr. 6

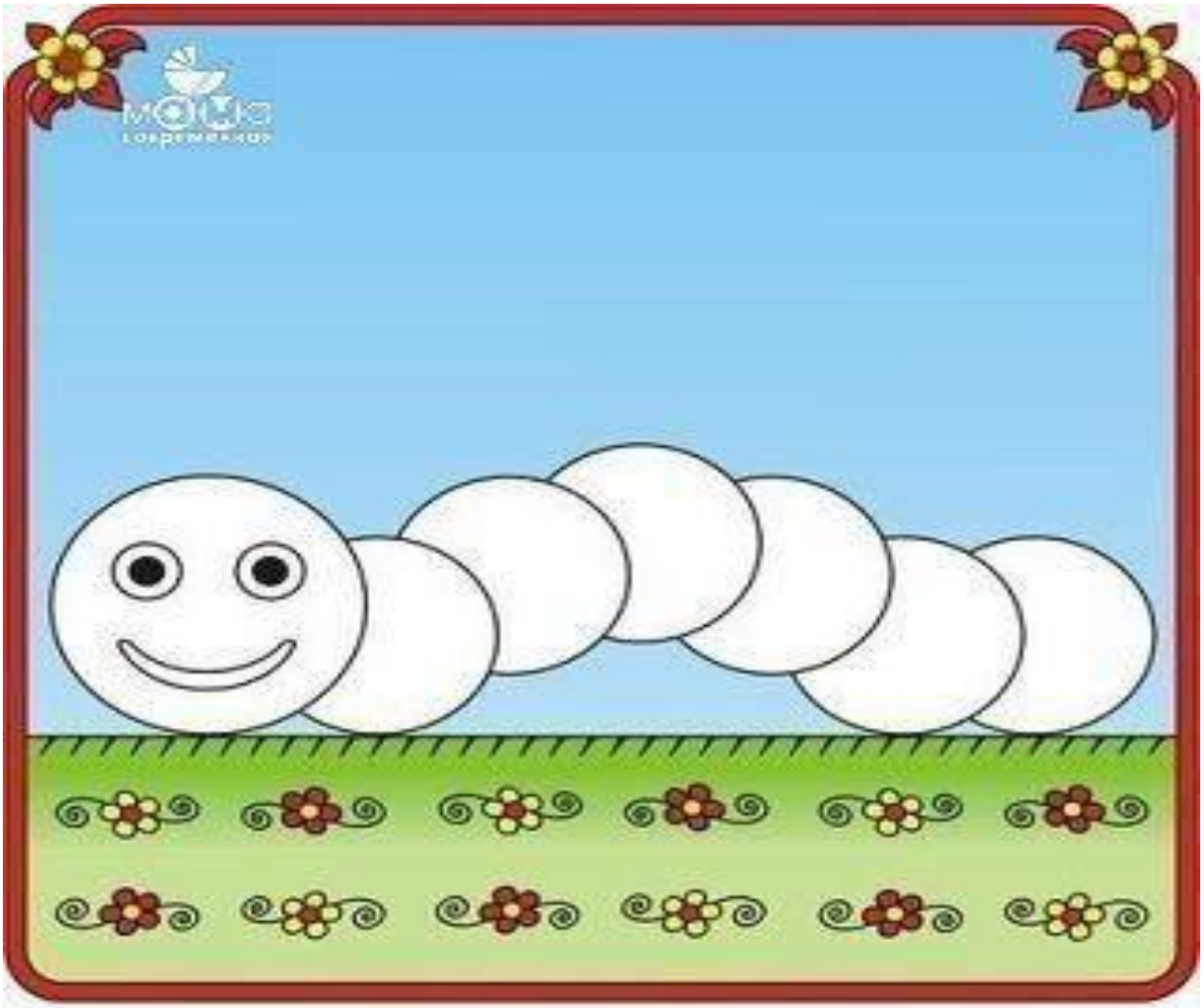
Aşa DA, aşa NU

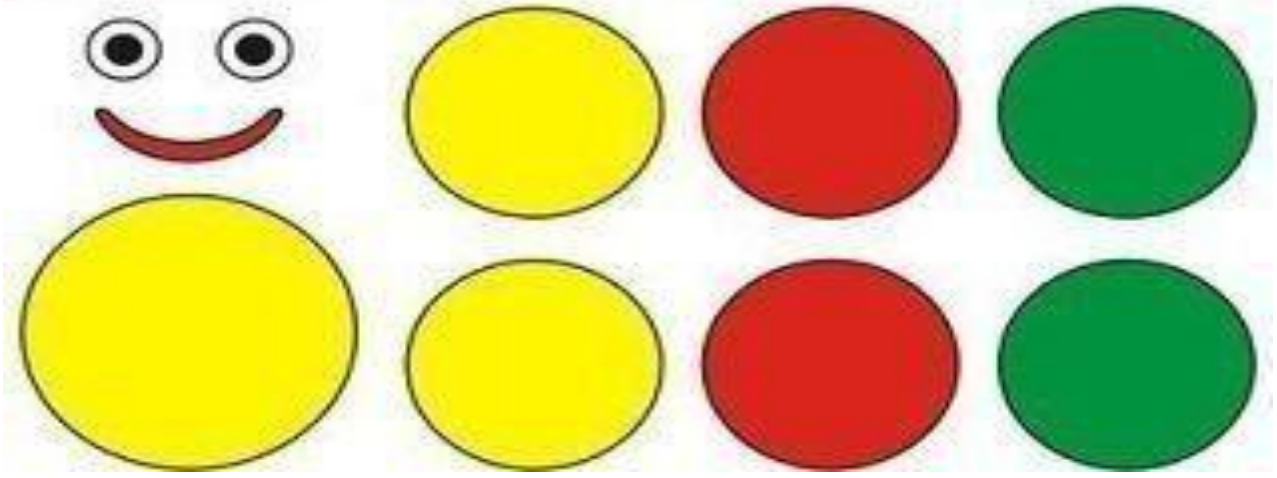
Selectează comportamentele corecte şi desenează o bulină roşie.

Fişa nr. 7

Decupează şi lipeşte la locul potrivit!

Fişa nr. 8
Coşul cu fructe – pictură

VERBUL-SCHEMĂ RECAPITULATIVĂ (CES)

ZAHARIA NICOLETA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ, SAT SLON, CERAȘU

INDICATIV (acțiune certă, sigură, reală)

Prezent					Viitor	
eu	am	a **cânt**/a	**-am**	a lucra-**lucra**/**t** **-i**	Standard	Anterior
tu	ai	a **hotăr**/**î**	**-ai**	a merge-**mers**+**e**-**și**	Eu voi	Eu voi fi
el/ea	a + part	a **ved**/**ea**	**-a**	**-o**	Tu vei	Tu vei fi
noi	am vb	a **zic**/**e** + **e**	**-am**	**-ăm**	El/ea va	El/ea va fi
voi	ați conj,	a **cit**/**i**	**-ați**	**-răți**	Noi vom	Noi vom fi
ei/ele	au		**+au**	**-ră**	Voi veți	Voi veți fi
					Ei/ele vor	Ei/ele vor fi

a lucra-**lucra**/**t** **-sem** / a merge-**mers**+**e** **-seși** / **-se** / **-serăm** / **-serăți** / **-seră**

Perfect compus	Imperfect	Perfect simplu	Mmcp
eu	eu	eu	eu
tu	tu	tu	tu
el/ea	el/ea	el/ea	el/ea
noi	noi	noi	noi
voi	voi	voi	voi
ei/ele	ei/ele	ei/ele	ei/ele

CONDIȚIONAL- OPTATIV (acțiune dorită a cărei realizare depinde de o condiție)		**CONJUNCTIV** (acțiune posibilă,realizabilă)		**IMPERATIV** (ordin poruncă, îndemn, rugăminte))	
				F.afirmativă	F.negativă
eu **aș**	eu **aș fi**	eu **să**	eu **să fi**		
tu **ai**	tu **ai fi**	tu **să**	tu **să fi**	!	!
el/ea **ar**	el/ea **ar fi**	el/ea să	el/ea **să fi**		
noi **am**	noi **am fi**	noi să	noi **să fi**		
voi **ați**	voi **ați fi**	voi să	voi **să fi**	!	!
ei/ele **ar**	ei/ele **ar fi**	ei/ele **să**	ei/ele **să fi**		

FORME VERBALE NEPERSONALE (**nu** PREDICAT VERBAL/PREDICAT NOMINAL!)

Infinitiv: I: -a : a lucra
II-ea : a vedea
III-e: a merge
IV -i: a citi
V-î : a hotărî

Participiu:(-t/-s): a lucra-lucrat, a merge-mers

Gerunziu (-ind/-ând): a lucra-lucrând, a citi-citind

Supin (de,la, după…+ participiu): a lucra: de lucrat

A **fi:** Fii atent! Nu **fi** neatent!
Fiți.....! Nu fiți.!

Indicativ

Timpul imperfect (acțiune plasată în trecut și neterminată în momentul vorbirii).

Fii atent la reguli: I: a alerg/a
a V-a a cobor/î
a II-a: a ved/ea
a III-a: a merg/e + e
a IV-a: a cit/i

+ -am -ai + -a -am -ați -au

Conjugă la indicativ, timpul imperfect, următoarele verbe:

a alerga	a vedea	a merge	a citi	a coborî
eu alergam	eu	eu	eu	eu
tu	tu vedeai	tu	tu	tu
el/ea	el/ea	el/ea	el/ea	el/ea
noi	noi	noi mergeam	noi	noi
voi	voi	voi	voi	voi
ei/ele	ei/ele	ei/ele	ei/ele citeau	ei/ele

Conjugă verbele scrie și a lucra la indicativ, timpurile prezent și imperfect:

a scrie		a lucra	
Prezent	Imperfect	Prezent	Imperfect
eu	eu	eu	eu
tu scrii	tu	tu	tu
el/ea	el/ea	el/ea lucrează	el/ea
noi	noi scriam	noi	noi
voi scrieți	voi	voi	voi
ei/ele	ei/ele	ei/ele	ei/ele lucrau

FIȘĂ DE LUCRU ACTIVITĂȚI REMEDIALE

APARASCHIVEI OVIDIU

LICEUL TEHNOLOGIC SILVIC ”DOCTOR NICOLAE RUCĂREANU”

I: Precizați tipurile de înrădăcinare din tabelul de mai jos:

		
Înrădăcinare.....	Înrădăcinare..... .	Înrădăcinare..... .

II: Rădăcina are rolul principal de a fixa arborele în sol și de a-l aproviziona cu substanțe nutritive.

Prezentați cele trei roluri secundare ale rădăcinii.

III: Stabiliți valoarea de ”Adevărat” sau ”Fals” pentru următoarele afirmații:

1. Trunchiul la rășinoase nu se ramifică, poate fi observat de la bază până la vârf;
2. Trunchiul reprezintă porțiunea cuprinsă între sol și vârful arborelui;
3. Tulpina arborilor prezintă două zone distincte numite trunchi și coroană;
4. Arborii izolați se întâlnesc în pădure;
5. În coroană se găsesc florile și frunzele unui arbore. +

IV: Completați spațiile libere din afirmațiile de mai jos:

1. Lujerii reprezintă ..... tinere ale coroanei.

2. Ritidomul reprezintă ..... exterioare de ..... mortificată.

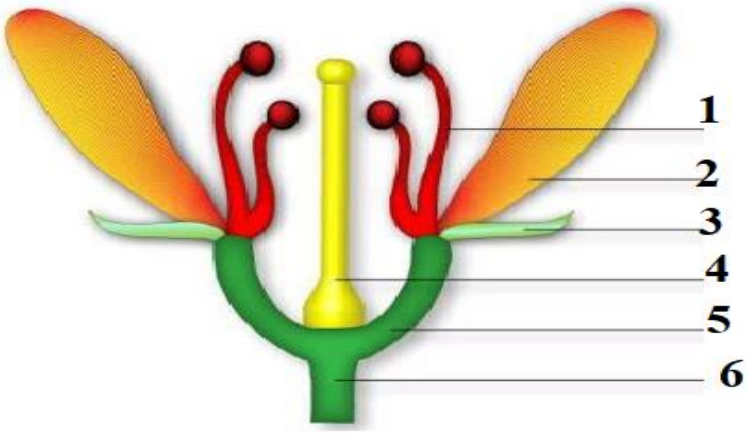
3. Fructul se formează din ..... iar din ..... se formează semințele.

4. Zona despărțitoare dintre ..... și tulpină se numește colet.

5. Arborii cu port ..... cresc în pădure.

V: Floarea reprezintă organul de înmulțire al gimnospermelor și angiospermelor. Funcția biologică a florii este reproducere, de obicei, prin furnizarea unui mecanism pentru fecundare. După fecundare se formează fructele și semințele.

Identificați părțile componente ale unei flori prezentate în imaginea de mai jos:

VI: Identificați speciile de gimnosperme după conuri din tabelul de mai jos:

			
Conuri de	Con de	Conuri de	Con de .....

PRIMĂVARA

PETREAN CAMELIA MARIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „RAKOCZI FERENC” SATU MARE

1. Încercuiește doar florile de primăvară. 	2. Scrie 3 semne ale primăverii. ....
3. Scrie lunile de primăvară:	4. Realizează un desen în care să ilustrezi anotimpul de primăvară

FIȘĂ DE LUCRU
TEMA: PRIETENIA ADEVĂRATĂ

NEAG PATRICIA CORNELIA
LICEUL TEORETIC SPECIAL IRIS- TIMIȘOARA

1. **Citiți cu atenție textul**

Într-o poieniță frumoasă animalele aveau o școală înconjurată de înmiresmate flori. Toți puii de animale mergeau în fiecare dimineață la școală. Înțeleapta bufniță era învățătoarea bună și iubitoare. Toți elevii bufniței se jucau zglobii în fiecare pauză, în timp ce ronțăiau alunele si fructele uscate din cutiutele de lemn. Zi după zi trecea, un singur elev si anume Aricel rămânea în clasă. Un picioruș al lui Aricel era mai scurt, astfel, el nu putea alerga în poieniță, îi era rușine de colegii săi. El, știa că nu este ca ceilalți. La ore și la teme era silitor și harnic însă prieteni nu credea că poate avea. Așa treceau zilele de școală și pauzele pentru Aricel.

Într-o pauză, ursulețul Martinică își uitase borcanul cu miere în banca de lemn. Așa îl observase pe colegul lui Aricel că stă trist în băncuță și își servea prânzul de fructe uscate de la mama lui. Bun la suflet, ursulețului i se făcu milă de el și cu drag a stat de vorbă cu Aricel. Astfel, a aflat Martinică de piciorușul șchiop al lui Aricel.

Martinică i-a spus că el dorește să îi fie prieten pentru totdeauna și ajutor în orice activitate la școala din pădure. Prima dovadă de prietenie a fost să-l salte pe lăbuța lui puternică și să îl ducă în pauză la joacă alături de ceilalți colegi.

Din acea zi, Aricel avea un prieten adevărat, ce se numea Martinel.

2. **Răspundeți oral la întrebări**:
   - Care este titlul textului?
   - Numiți personajele principale!
   - Ce făcea în fiecare pauză Aricel cât timp nu îl avea prieten pe ursuleț?
   - Cine i-a oferit prietenia și ajutorul lui Aricel cu piciorușul șchiop?
3. **Citiți cu atenție cuvintele și încercuiți acelea care definesc un prieten adevărat**!

4. **Gândiți-vă la școala voastră! Cunoașteți un coleg care este ca și Aricel, e diferit de voi și are nevoie de prieteni? În rândurile următoare scrieți ceea ce ați putea face pentru el**.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. **Desenați în chenar cei doi pui de animale, colegi și prieteni adevărați și anume Aricel și Martinică**.

FIȘĂ DE LUCRU

BARTUS ÉVA-TÜNDE,

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 VÂRȘOLȚ

Să ne îngrijim sănătatea!

1. Încercuiește care este bolnav!

2. Spune-i sfaturi cu care poate însănătoși!

3. Ce faci pentru sănătatea ta? Dar dacă te îmbolnăvești? Trage la coloana potrivită!

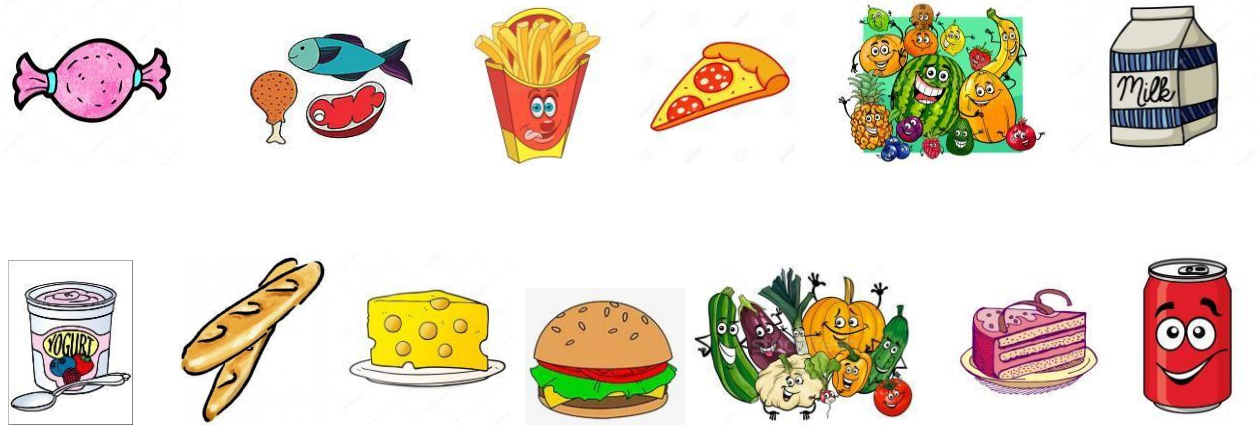
<u>Am grijă de sănătatea mea!</u> **<u>M-am îmbolnăvit!</u>**

4. Decupează și lipește alimentele în chenarul potrivit!

Alimente sănătoase	Alimente mai puțin sănătoase

5. Caută cuvintele date în rebus și colorează cu diferite culori! **Fructe, legume, doctor, medicament, sănătate. apa, mișcare, batistă, vitamine, somn.**

B	L	E	G	U	M	E	I	S	D
A	P	A	N	G	E	A	D	F	R
E	F	V	C	X	D	Z	S	E	A
S	I	B	A	T	I	S	T	Ă	R
P	L	O	D	O	C	T	O	R	M
B	M	I	Ș	C	A	R	E	B	N
M	V	I	T	A	M	I	N	E	L
F	R	U	C	T	E	T	E	L	E
V	E	S	O	M	N	B	L	T	A
A	S	Ă	N	Ă	T	A	T	E	S

TEST DE EVALUARE ADAPTAT PENTRU UN COPIL CU CES

CHIRICA GEANINA FLORENTINA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1, UNȚENI, BOTOȘANI

CLASA A V-A

Se dă textul:

Fabulistul Esop s-a întâlnit odată pe câmp cu un drumeţ care l-a întrebat la ce distanţă se află cel mai apropiat sat.

- *Mergi, i-a răspuns Esop.*
- *Ştiu că eu trebuie să merg, dar spune când am să ajung.*
- *Mergi, i-a repetat Esop.*

„ Omul ăsta e, cu siguranţă, nebun”, s-a gândit drumeţul şi a plecat.

După câteva secunde, Esop i-a strigat:

- ***Vei ajunge în sat peste două ore.***
- ***De ce nu mi-ai răspuns la întrebare de la început?***
- ***Pentru că nu ştiam cât de repede mergi.***

(Esopia – *Răspunsul*)

1. Desparte în silabe cuvintele:fabulistul,întrebare,repetat. **3x5=15p**
2. Formulează prpoziții cu ajutorul cuvintelor următoare: *odată , distanță,mergi;* **3x5=15 p**
3. Precizează genul substantivelor: *drumeţ, distanţă*. **2x4,5=9 p**
4. Subliniază verbele din fragmentul marcat. **5x3=15 p**
5. Rescrie din textul dat: un numeral, un substantiv şi un pronume. **3x2=6 p**
6. Barează forma greşită a următoarelor cuvinte:
   a) Cine sa / s-a gândit la soarta sa / s-a?
   b) Drumeţul la / l-a rugat să-l ducă la / l-a o rudă a sa.
   c) Ia / i-a să vedem ce ia / i-a adus el!
7. Scrie o întâmplare petrecută în vacanță. **30 p**

Notă: Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUNTEM EGALI

PROF. FABIAN AGNES HELGA

GRĂDINIȚA CU P.P „POIENIȚA” CLUJ-NAPOCA

PROGRAM CU RESURSE DESCHISE FOLOSITE ÎN DERULAREA ACTIVITĂȚILOR

Coordonatori de proiect

Grădiniță normală cu Program Prelungit „Poienița” și Școala pentru Deficienți de Auz

Argument

Grădinița acordă, prin metoda proiectelor, un spațiu special și o deosebită importanță cunoașterii mediului înconjurător și activităților extracurriculare, iar copilului oferă posibilitatea să cerceteze, să investigeze și să găsească răspunsuri legate de tema propusă.

În scopul dezvoltării capacității de toleranță, simțul egalității și de cunoaștere, am considerat ca proiectul ” Suntem egali!”, realizat în parteneriat între cele două instituții, va stimula la maxim perspectivele toleranței, va pregăti copiii pentru societate și de a accepta, a ajuta semenii cu nevoi speciale.

Rolul întâlnirilor cu alți factori de influență la această vârstă este esențial în formarea viziunii asupra vieții, iar ieșirea din același mediu le va oferi copiilor experințe noi, în urma cărora vor dobândi cunoștințe reale despre a fi egali, a tolera, a accepta, a ajuta alți copii cu cerințe speciale.

Lucrând mulți ani în ambele instituții, se simte marginalizarea copiilor în societate cu cerințe speciale, care îngreunează stilul de viață al oamenilor din jur, familie. Unii copii provin din familie mixtă, adică unul dintre părinte este de naționalitate maghiară, iar celălalt părinte de naționalitate română, astfel se întâlnesc două culturi diferite. În acest parteneriat se îmbină atât acceptarea, toleranța, diferitatea din punct de vedere fizic al copilului cât și cunoașterea, înțelegera altor culturi, care se va demonstra prin cântece, jocuri populare, tradiții.

Programul între cele două instituții au obiective comune:

- Promovarea reciprocă a toleranței, a simțuluide egalitate unii față de alții
- Comunicarea permanentă în ceea ce privește monittorizarea și evaluarea proiectului
- Atragerea și implicarea copiilor în acțiuni diversificate
- Cunoașterea și respectarea semenilor în societate
- Realizarea unui schimb de experiență benefic atât între copiii cât și între cadrele didactice implicate
- Acceptarea, ajutarea copiilor cu nevoi speciale
- Promovarea reciprocă a toleranței, a simțuluide egalitate unii față de alții
- Comunicarea permanentă în ceea ce privește monittorizarea și evaluarea proiectului

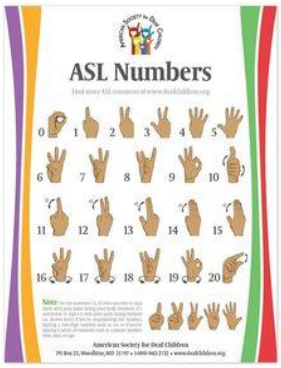
Organizarea unor activități comune cu ocazia diferitelor evenimente, de exemplu:

- ✓ 3 Decembrie-Ziua Internațională a Persoanelor cu Dizabilități

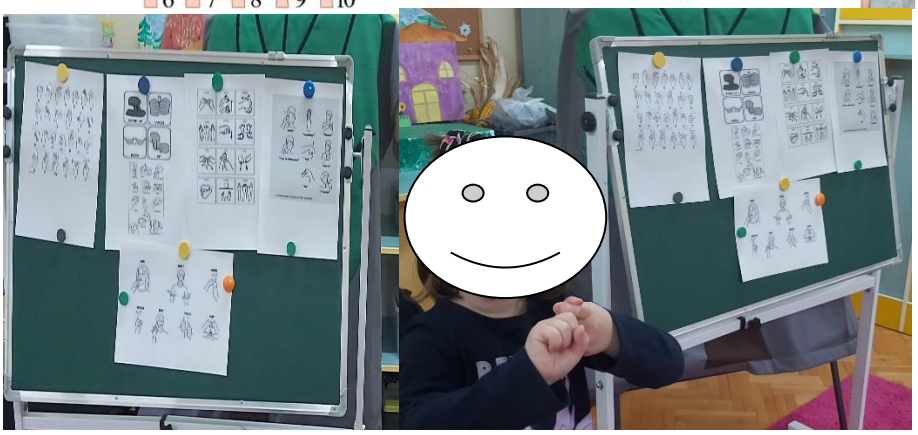
- ✓ 21 Martie - Ziua Mondială a Sindromului Down
- ✓ 2 Aprilie- Ziua Internațională de Conștientizare a Autismului
- ✓ 1 Iulie-Ziua Internațională a Copilului)

Astfel ca și resurse deschise am folosit multe imagini și limbajul semnului copiilor de la grădiniță normală, ca să înțeleagă mai bine lumea copiilor cu ces, care se confruntă cu o mulțime de piedici zi cu zi de a fi înțeleși de mediul lor.

Bibliografie:

1. M.C.T.S. Curriculum pentru învăţământul preşcolar 3-6/7 ani, 2008
2. Vrăjmaş, Traian, Învăţământul integrat şi/sau incluziv pentru copiii cu cerinţe educative speciale – Bucureşti: Aramis, 2001

RESURSE EDUCAȚIONALE DESCHISE

PARASCHIV CAMELIA

LICEUL TEHNOLOGIC „DIMITRIE LEONIDA” PETROȘANI

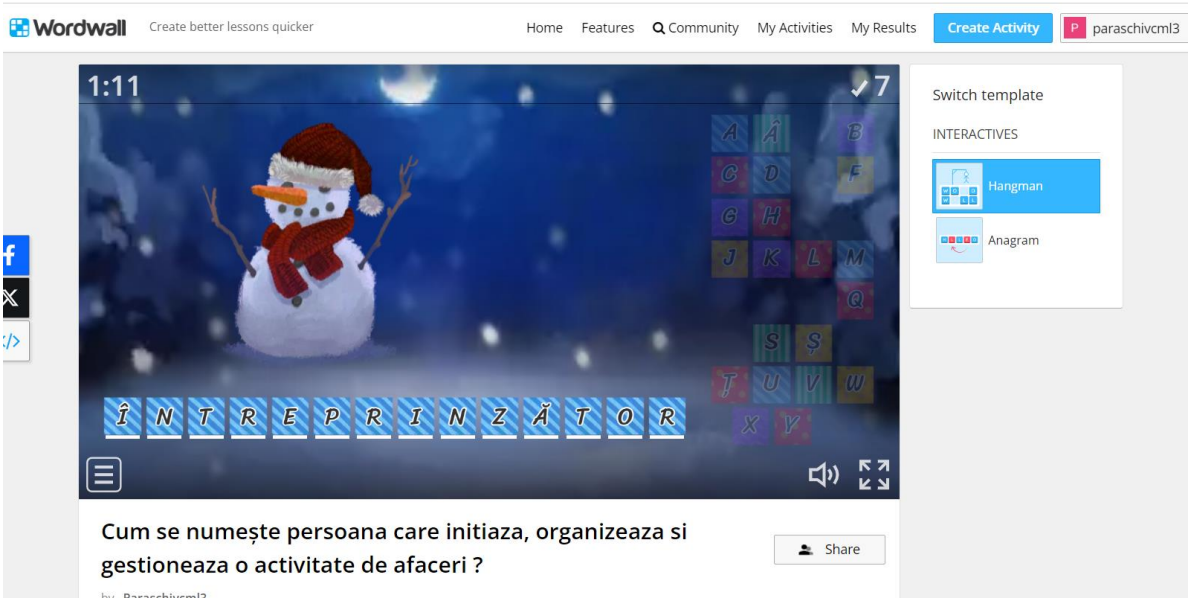
Lecția „Individul ca întreprinzător”

Clasa a XII a învățământ profesional special

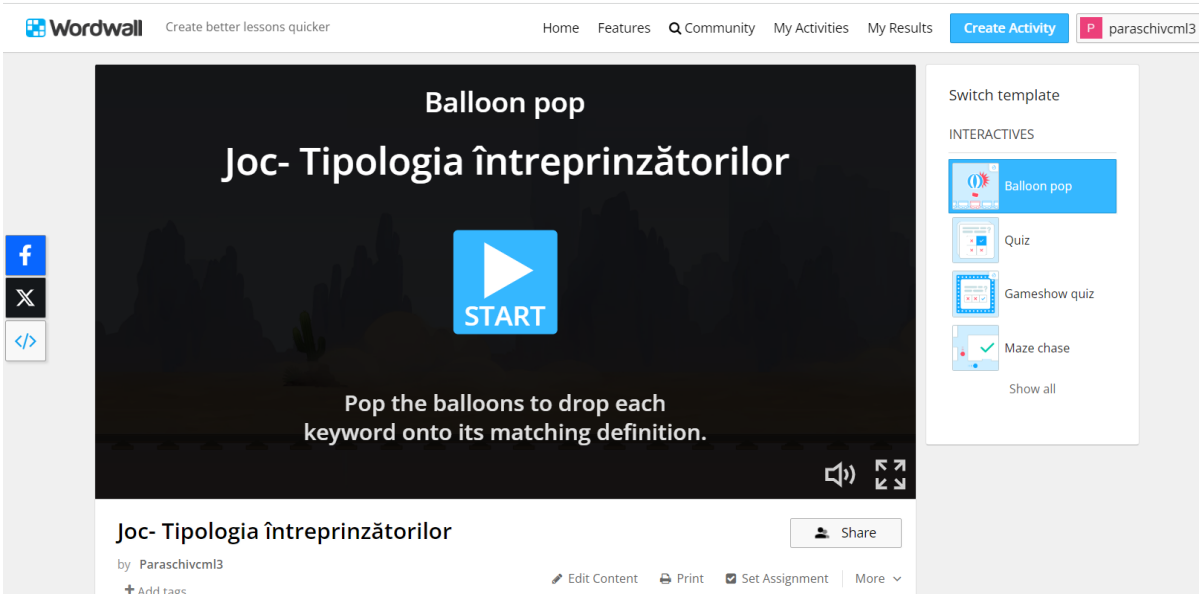
Disciplina Economie și educație antreprenorială

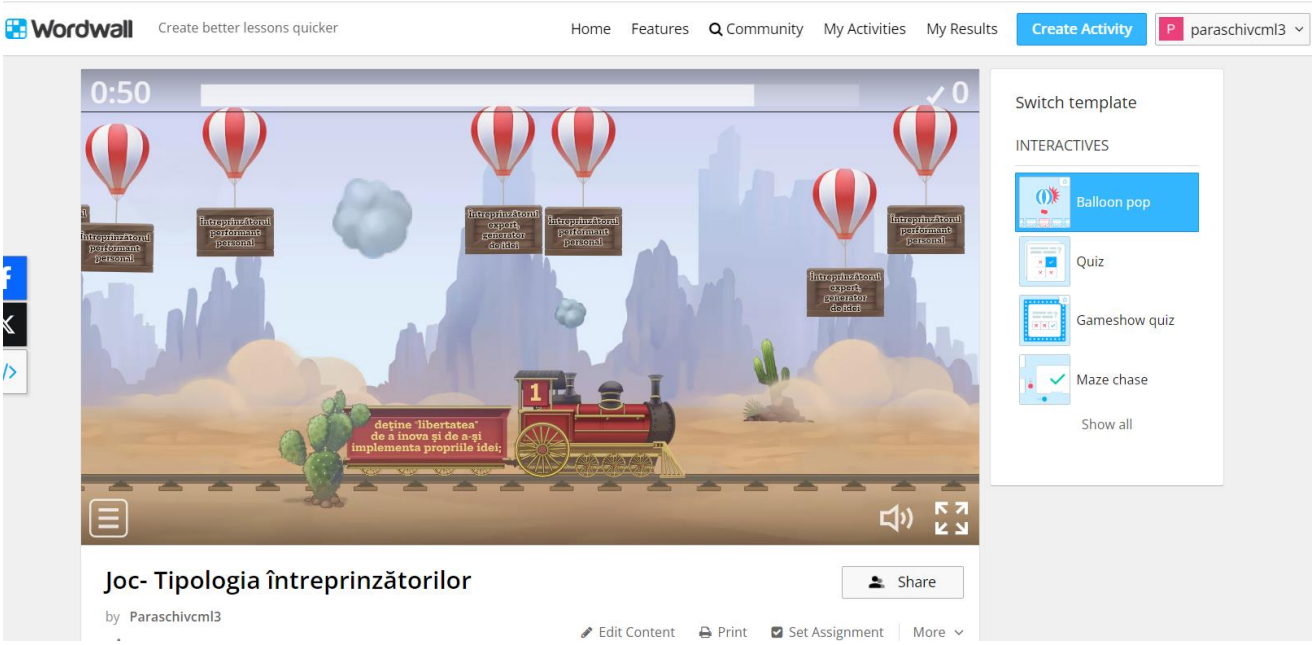
https://wordwall.net/resource/25620077

https://wordwall.net/resource/25621373

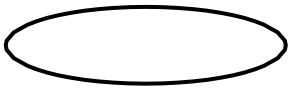
FICHES DE TRAVAIL

MIHAI MONICA-GABRIELA

LICEUL TEHNOLOGIC „TIU DUMITRESCU”

MIHĂILEȘTI, JUD.GIURGIU

- Imagine que tu es un personnage dans le roman. Dis qui tu es, où tu es et à quel moment tu es à cet endroit. Complète le schéma qui décrit ce que tu vois, ce que tu entends et ce que tu ressens.

Personnage :

À quel moment/temps?

_____ _____

Ce que je vois	Ce que j’entends	Ce que je ressens
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

✓ En quoi le milieu de_____(personnage) est-il différent du tien?

_____

_____

- Trouve un indice dans le texte qui montre que le récit ne se déroule pas dans notre pays et sepasse à une époque différente de la nôtre

_____

_____

RESURSE EDUCAȚIONALE DESCHISE FOLOSITE ÎN ACTIVITĂȚILE DE PREDARE SAU EVALUARE LA DISCIPLINA EDUCAȚIE FIZICĂ

MORMAN ANCA-MONICA
LICEUL TEORETIC RECAȘ

Resursele educaționale deschise (Open Educational Resources) se referă la accesul deschis la resurse educaționale, facilitat de tehnologiile informației și comunicațiilor, pentru consultare, utilizare și adaptare de către comunitatea utilizatorilor, în scopuri necomerciale.

Termenul a fost adoptat la Forumul UNESCO din 2002, la care s-a analizat impactul pe care proiectele Open Courseware le au asupra învațământului superior.

Apelativul *deschise* (ori libere, în engleză *open*) reprezintă eliminarea restrângerilor tehnice și legale privind utilizare lor.

Tipuri de Resurse Educaționale Deschise: cursuri; planuri de lecție; prezentări; cărți/ manuale; pachete cu diverse materiale; chestionare; fișe de lucru; activități și jocuri educative; evaluări, simulări și teste; teme pentru acasă; resurse audio și video; alte materiale didactice.

Mediul tehnologic, familiar elevilor, facilitează astăzi includerea de instrumente digitale și resurse multimedia în activitățile de învățare propuse de profesori. Sala de clasă se deschide pentru situații variate, cu parcursuri alternative, bogate în resurse, iar activitățile didactice devin experiențe de învățare construite pentru susține dezvoltarea de competențe pentru viața reală, pentru a atrage și pentru a motiva. Strategiile didactice gândite de cadrul didactic pot fi proiectate combinând, într-o logică unitară și în parcursuri individualizate, activități „convenționale" și situații educative cu suport digital.

În acest context, este necesară încurajarea creării de resurse educaționale deschise de calitate.

Platformele cu resurse educaționale deschise:

- ajung la o masă critică de cadre didactice;
- oferă suporturi de curs cu abordare unitară;
- oferă resurse și idei pentru o apropiere între curriculumul intenționat și curriculumul realizat;
- susțin coagularea de comunități de învățare și de atitudini în jurul unor ideilor pedagogice cu aplicativitate imediată.

Ca urmare a schimbărilor apărute pe plan social și economic, școala românească a fost pusă și ea în situația de a-și schimba multe dintre modalitățile de lucru, de a restructura formele și metodele de predare, a redistribui conținuturile curriculare, astfel încât calitatea învățământului și pregătirea elevilor să nu aibă de suferit. O formă de predare neutilizată și deci neexersată anterior în cadrul învățământului general obligatoriu, aceea de predare online, a trebuit introdusă rapid.

La unele activități didactice cu caracter preponderent teoretic, trecerea de la activitatea directă, față în față, la cea online s-a putut face aparent cu mai multă ușurință, pe când la cele cu conținut practic, sau în cazul profesorilor cu mai puține abilități informatice, de utilizare a instrumentelor TIC și media, acest lucru a fost mai dificil.

La disciplina educație fizică și sport, „activitatea care valorifică sistematic ansamblul formelor de practicare a exercițiilor fizice, în scopul măririi, în principal, a potențialului biomotric al omului în concordanță cu cerințele sociale" (Terminologia educației fizice şi sportului, Editura Stadion, Bucureşti, 1974), au fost întâmpinate mai multe probleme, mai ales în absența unor resurse

materiale și virtuale, care ar fi putut fi un real ajutor pentru profesori. Pentru realizarea unui act educațional de calitate, a fost necesar accesul la resurse materiale eficiente, care de multe ori nu au fost accesibile, o calitate a internetului foarte bună, atât pentru profesor cât și pentru elevi.

În prima perioadă de activitate online, orele de educație fizică au căpătat un caracter preponderent teoretic sau mixt, prin transmiterea de informații și filme cu exerciții practice preluate din mediul virtual, treptat, s-a putut trece la activități directe, cu un timp de desfășurare apropiat de cel de la școală, datorită dotării elevilor cu tablete conectate la internet și realizării unei baze de resurse de specialitate.

În cazul lecțiilor de educație fizică teoretice, predate online, se pot utiliza ca modalități de transmitere platforme Google classroom, Whatsapp, Messenger, iar conținuturile pot fi cele din manualele digitale recomandate de Ministerul Educației, dar și interdisciplinare, cunoștințele din anatomie, fizică, geografie, alte noțiuni necesare în viața reală.

Avantajul acestor lecții este că că elevii pot salva exercițiile și le pot repeta zilnic, le învață și le pot reproduce, ducând la o obișnuință în practicarea mișcării.

Beneficiile aduse de Resursele Educaționale Deschise sunt nelimitate, atât pentru profesori cât și pentru elevi. RED oferă oportunitatea tuturor de a crea și colabora în dorința de a aduce informații prețioase și actualizate, la care oricine, indiferent de locul în care se află, poate avea acces. Sprijinind astfel și condițiile în care profesorii și elevii trebuie să desfășoare orele online.

RED pot fi ajustate în funcție de nivelul de studiu al elevilor, al preferințelor acestora, dar și a altor criterii, care ajută la atingerea obiectivelor și rezultatelor educaționale dorite.

De asemenea, prin accesul lor liber, acestea ajută la stimularea creativității și inovației, contribuind la o educație accesibilă și de calitate.

Bibliografie

1. https://www.twinkl.ro/teaching-wiki/resursele-educationale-deschise
2. https://ro.wikipedia.org/wiki/Resurse_educa%C8%9Bionale_deschise
3. https://revistaprofesorului.ro/resurse-educationale-deschise/
4. https://edict.ro/modalitati-de-desfasurare-a-lectiilor-de-educatie-fizica-si-sport-in-sistem-online/
5. *** Terminologia educației fizice şi sportului, Editura Stadion, Bucureşti, 1974.

PLATFORMELE EDUCAȚIONALE, INSTRUMENTE EFICIENTE DE LUCRU PENTRU ELEVII CU CES ÎN CADRUL DISCIPLINELOR ECONOMICE

CUȚUHAN MIHAELA
COLEGIUL ”ALEXANDRU CEL BUN”,GURA HUMORULUI

Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții (ANDPDCA) a încheiat în 2020 un parteneriat cu Ministerul Educației pentru ca în licee să fie alocate locuri distincte pentru elevii cu CES. În urma acestui parteneriat, ministrul Educației a emis un ordin care reglementează aceste locuri distincte pentru elevii cu CES din școlile speciale și de masă, peste numărul de locuri din unitățile respective de învățământ.

Astfel, și în cadrul Colegiului Alexandru cel Bun, elevii cu CES au acces la educație de calitate, la sprijin, la coordonare și susținere ca pe parcursul anilor de studiu să-și însușească acele abilități, aptitudini și competențe care le vor fi utile sau chiar esențiale pentru a se putea integra mai ușor într-o societate exigentă și pe o piață a muncii aflată în continuă schimbare. La dispoziția acestor elevi sunt calificări diverse: lucrător comercial, lucrător hotelier, tehnician în turism, în administrație publică, mecanic, designer vestimentar etc.

La nivelul Colegiului ”Alexandru cel Bun” se asigură o educație pentru toți copiii si se caută mijlocul cel mai eficient de combatere a atitudinilor de discriminare. Copiii din această unitate de învățământ beneficiază de toate drepturile și serviciile sociale și educaționale conform principiului „resursa urmează copilul”.

Integrarea școlară este un proces de adaptare a copilului la cerințele școlii pe care o urmează, de stabilire a unor raporturi afective pozitive cu membrii grupului școlar, colegi, profesori, de desfășurare cu succes a activităţilor şcolare care să îl stimuleze și să îl pună în valoare.

Conceptul de CES presupune o abordare care consideră că fiecare copil este unic, poate învăţa dacă este identificat tipul de învățare specific particularităţilor individuale ale sale, îi este adaptat conținutul de asimilat astfel încât să dobândească acele cunoștințe, abilități și aptitudini care să îi fie utile în prezent dar și în viitor. Curriculum-ul școlar trebuie considerat un instrument necesar care trebuie să fie flexibil, adaptabil la cerințele elevilor.

Utilizarea platformelor educaționale ca suport în transmiterea conținutului tematic la disciplinele economice: Wordwall, WordArt, quizzis.com, Pixton.com, Canvas atât pentru elevii cu CES cât și pentru ceilalți este extrem de eficientă. Am pus accent pe dezvoltarea gândirii critice, formarea aptitudinilor şi a deprinderilor, am încurajat participarea elevilor, creativitatea, iniţiativele chiar dacă nu toți elevii reușeau să fie prezenți sau să se concentreze din diverse motive. Am adaptat metodele de lucru la nivelul clasei, și am căutat cele mai utile instrumente și metode pentru elevii cu CES.

Existenţa copiilor cu CES a pus în faţa mea ca profesor de discipline economice, probleme dintre cele mai diverse, de la forma de organizare a activităţii, metodologia didactică, strategiile de evaluare, strategiile de predare/învăţare, modalităţi de diferenţiere a activităţii şi/sau a conţinuturilor învăţării, etc. până la complexa problemă a segregării sau/şi integrării acestor copii în învăţământul de masă.

Aplicația Wordwall, spre exemplu, a fost utilă pentru formarea deprinderilor de lucru individual, prin joc, pentru lecțiile de consolidare și evaluare la disciplina Etică și comunicare profesională, clasa a Xa, tema ”Reclamația”. Profesorii pot crea jocuri personalizate în funcție de subiectul discutat. Elevii primeau punctaj în funcție de alegerea răspunsului corect, reprezentat de cârtițele ”lovite”. În același timp aveau acces la clasamentul final.

Aplicația Quizzis.com poate fi utilizată intens pentru lecțiile de consolidare și evaluare. Profesorul poate crea quizz-uri pentru aproape orice materie. Elevii aleg varianta corectă într-un timp dat, având la final punctajul, dar și clasamentul.

Aplicația PIXTON prin care se creează benzi desenate a fost deosebit de antrenantă, mai ales pentru elevii cu CES din clasa a XI a, lucrător hotelier, deoarece au simulat prin benzi desenate diverse activități din cadrul hotelului, de exemplu: activitatea de primire a turiștilor.

Aplicația WordArt.com face apel la simțul estetic al fiecărui elev. Elevii vor crea diverse imagini folosind termenii cheie ai unei lecții, ai unui subiect. Prin artă s-a constatat că unii elevi cu CES se exprimă mai ușor, sunt mai liberi în exprimare.

Consider că nu există ” reţete ” pentru integrarea copiilor cu CES în învăţământul de masă. Cei care manifestă deschidere pentru integrarea acestora vor căuta și vor găsi şi strategiile potrivite. Fiecare copil are dreptul la educaţie de calitate şi merită să i se acorde o şansă. Învăţând împreună, copiii învaţă să trăiască împreună, să se accepte, să se susțină, să aprecieze ceea ce au şi să se ajute la nevoie.

Pornind de aici, trebuie să înţelegem faptul că trăim într-o lume a diversităţii umane, că şcoala nu se poate eschiva de la rolul de promotor al progresului uman şi că doar ea poate facilita schimbarea, întrevăzută ca posibilă, a mentalităţii şi atitudinii faţă de cerinţele educative ale tuturor copiilor.

Şcoala va reuşi să răspundă cerinţelor speciale de educaţie ale copiilor aflaţi în dificultate şi nevoilor de educaţie ale familiilor acestora doar prin eforturile ei interne şi cu sprijinul tuturor.

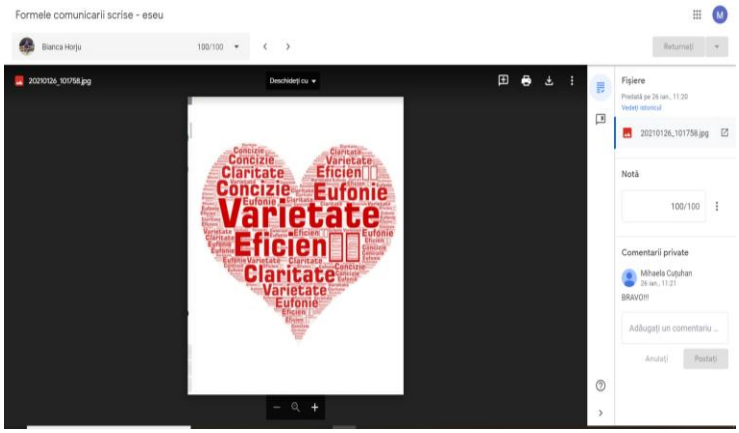

Fig. 1 – Aplicația WordArt.com, trăsăturile unei comunicări eficiente

Fig. 2 Aplicația WordWall – consolidare: Reclamația

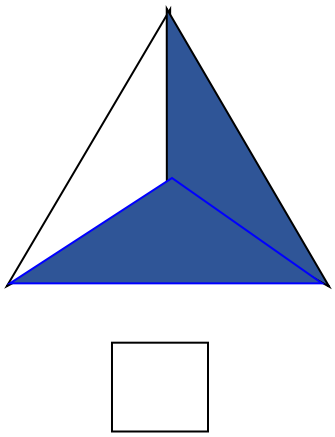
aBIBLIOGRAFIE:

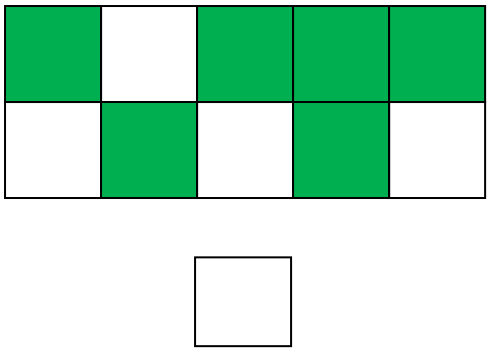
- Badea, E., *Caracterizarea dinamică a copilului și adolescentului de la 3 la 18 ani*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1993
- Blândul, V., *Introducere în problematica psihopedagogiei speciale*, Ed.Univ. din Oradea, 2005;
- Gheruţ,A., *Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale. Strategii de educaţie integrată*, Ed.Polirom, Iaşi, 2001;
- https://edict.ro/integrarea-copiilor-cu-cerinte-educationale-speciale-ces-in-scolile-de-masa/
- WordArt.com, WordWall.com, Pixton.com, quizzis.com

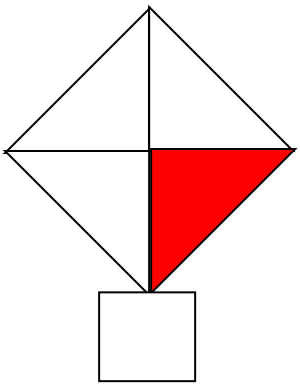
FIȘĂ DE LUCRU ADAPTATĂ PENTRU ELEVII CU CES
FRACȚII ORDINARE - CLASA a V-a

PROFESOR ITINERANT GUJBĂ FELICIA ANCA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ MAȘLOC

1. Scrie ce fracţie reprezintă suprafaţa colorată în fiecare caz:

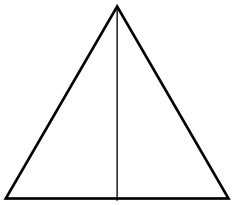

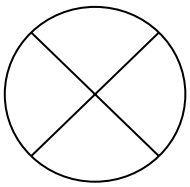

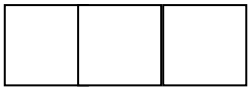

2. Colorează partea corespunzătoare fracţiei:

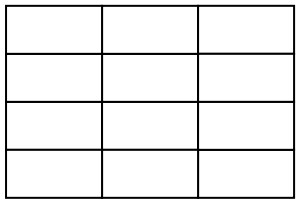
a) $\frac{1}{2}$ b) $\frac{3}{4}$ c) $\frac{2}{3}$

d) $\frac{7}{12}$

Dă exemple de câte două fracții:

a) Subunitare: b) Supraunitare: c) Echiunitare:

3. Completează căsuțele libere astfel încât să formezi fracții echivalente :

a) $\frac{4}{3} = \frac{\square}{6}$ b) $\frac{2}{4} = \frac{3}{\square}$ c) $\frac{\square}{9} = \frac{4}{12}$

FIŞĂ DE LUCRU - MĂRIMI FIZICE SCALARE ŞI VECTORIALE- CES

VĂSII IOANA RUXANDRA

ŞCOALA GIMNAZIALĂ"MIHAI EMINESCU"PLOIEŞTI

1. Asociați:

Temperatura	
Timpul	Mărime fizică scalară
Viteza	
Greutatea	
Accelerația	
Masa	Mărime fizică vectorială
Forța elastică	
Lungimea	
Volumul	

2. Alege răspunsul corect:

   Unitatea de măsură pentru temperatură în Sistemul Internațional este:

   a) K- Kelvin b) °C- gradul Celsius c) °F- grad Fahrenheit

3. Unește mărimea fizică cu instrumentul de măsurare specific:

Masa	Vitezometru
Volumul lichidelor	Dinamometru
Forța	Metrul
Timpul	Ceasornic
Viteza	Cântar
Lungimea	Cilndru gradat

RESURSA *RED* ÎN ACTIVITATEA DE ÎNVĂȚARE

DRĂGUȘ OANA VERONICA
LICEUL DE TURISM ŞI ALIMENTAȚIE „DUMITRU MOȚOC” GALAȚI

Titlul activității de învățare: Recapitulare Patrimoniul turistic natural
Disciplina: Modulul M3- Patrimoniul turistic
Unitatea de învățare: Patrimoniul turistic natural
Clasa: a X-a, liceu zi

I. Prezentarea activității de învățare

Competența specifică vizată: Valorificarea patrimoniului turistic
Condiții necesare desfășurării activității: laptop-uri**,** rețea de internet**,** caiete**,** pixuri
Contextul de învățare: laboratorul de informatică; activitate pe grupe
Timpul alocat: 50 minute
Descrierea specifică a activității de învățare:

Pentru că este o lecție de recapitulare a noțiunilor specifice patrimoniului turistic natural, activitățile se vor realiza în grupe, incluzând toți elevii, grupele fiind echilibrate. Elevii propun soluții și inițiază acțiuni; îi implică pe ceilalți sau îi ajută pe cei din jur; se alătură acțiunilor colegilor înțelegând scopul și modul de desfășurare al activității.

Organizarea clasei: 5 minute

Resursa RED utilizată

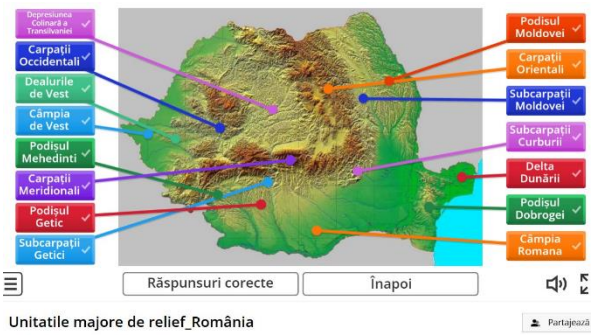
O primă activitate utilizează aplicația Wordwall

II. Prezentarea integrării resursei RED în activitatea de învățare

În ce constă resursa RED:

Aplicația se găsește la adresa https://wordwall.net/ şi permite realizarea de jocuri educaționale interactive în format digital, ce pot fi inserate în alte platforme de învățare sau distribuite prin link şi resurse în format pdf, aferente jocurilor create. Am utilizat această aplicație deoarece are o serie de avantaje: versiune gratuită, generează interacțiune și colaborare, se poate folosi indiferent de vârstă și număr de participanți, poate fi utilizată pentru a crea activități atât interactive, cât și printabile, activitățile create se realizează folosind un sistem de șabloane.

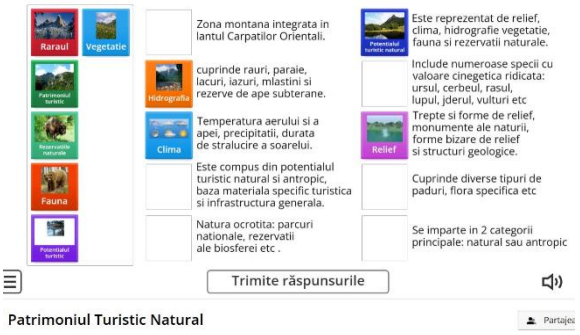

Descrierea modului de utilizare a RED-ului în activitatea de învățare din perspectiva 5R (reutilizare, redistribuire, revizuire, remixare și reținere)

Resursa educațională deschisă utilizată în această activitate poate fi reutilizată la altă clasă sau revizuită, dacă este nevoie.

Elevii împărțiți în 4 grupe, în laboratorul de informatică, accesează aplicația Wordwall și răspund pe rând în cadrul fiecărei echipe astfel încât să termine activitatea înaintea celorlalte echipe. În cadrul echipei, elevul care răspunde parțial corect sau nu știe, este ajutat de membrii echipei. Fiecare echipă are alt tip de exercițiu de realizat dar bazat pe aceleași noțiuni. Se folosește „glisează literele", „găsește cuvintele", „învârte roata", identificarea termenilor definiți. Fiecare elev din grupă răspunde și poate fi ajutat de restul echipei.

III. Descrierea modului în care resursa RED contribuie la formarea competenței specifice vizate

Activitatea desfășurată de echipe pe platforma educațională a avut în vedere aceleași noțiuni doar că au îmbrăcat alte „haine". Scopul activității a fost identificarea și caracterizarea elementelor patrimoniului turistic, implicând elevii în jocuri interactive, mobilizatoare, în echipe.

Profesorul a trecut pe la fiecare grupă, a ascultat comentariile elevilor, a punctat aspectele esențiale și a corectat sau completat informațiile. A încurajat fiecare echipă și a constatat că toate grupele au terminat sarcina de lucru în timpul alocat, fiecare grupă fiind câștigătoare.

Competiția prietenoasă motivează elevii și încurajează munca în echipă.

Procentul de timp al RED-ului folosit raportat la timpul alocat activității de învățare

Activitatea a avut alocat un timp de 20 de minute.

A doua activitate, a constat în completarea unei fișe de evaluare cu itemi cu alegere dual, cu alegere multiplă și de tip pereche. După completarea fișei, se realizează autoevaluarea frontal, se trag concluziile și se notează elevii.

Această activitate a avut alocat un timp de 25 de minute.

Bibliografie

Vișinescu, Sanda – *Patrimoniul turistic,* manual pentru clasa a X –a, filiera Tehnologică, profil Servicii, domeniul de pregătire profesională Turism și alimentație Editura CD Press, București, 2016

https://wordwall.net/

JOCURI PENTRU STIMULAREA COGNITIVĂ ADAPTATE COPIILOR CU CES

Dimitriu Maria Mădălina
Colegiul Național de Artă „George Apostu“ Bacău

1. JOC PENTRU DEZVOLTAREA PSIHOMOTRICITĂȚII

JOCUL „Spune unde este...“

Scopul: localizarea obiectelor cu ajutorul relațiilor spațiale dintre obiecte.

Obiective de referință: să identifice și să denumească pozițiile spațiale simple: pe, sub, jos, sus, dreapta, stânga, în față, în spate, lângă, deasupra, dedesubt.

Resurse didactice: obiecte mici (ex. radieră, cub, mașinuță).

Desfășurarea jocului: Se împarte grupa în două echipe și se prezintă obiectul care va fi ascuns. Copiii stau cu capul aplecat pe masă și cu ochii închiși în timp cadrul didactic ascunde obiectul.

La semnalul conducătorului jocului copiii ridică capul, deschid ochii și precizează poziția obiectului respectiv (pe masă, sub masă, deasupra dulapului etc.).

Evidența răspunsurilor celor două echipe se ține la tablă, iar pentru fiecare răspuns corect se primește un punct.

Câștigă echipa care totalizează mai multe răspunsuri corecte.

2. JOC PENTRU STIMULAREA DEZVOLTĂRII INTELECTUALE

JOCUL „Cum face?“

Scopul: formarea deprinderii de a rosti corect sunetele și de a emite onomatopee.

Obiective operaționale: să recunoască în imagini diferite animale și să știe cum fac.

Resurse didactice: ilustrații cu diferite animale.

Desfășurarea jocului: Se împart copiilor ilustrații cu diferite animale ca: șoarece, pisică, câine (sau ilustrații cu alte animale).

Cadrul didactic numește copiii care să spună ce reprezintă ilustrația primită și cum face animalul respectiv.

Jocul poate continua cu următoarea poezie în care copiii spun onomatopeele:

„Ursul a pornit ușor
Chemând puiii: mor, mor, mor!

Pe crenguță-n fel și chip
Vrăbiile zic: cip-cirip!

Din ogradă și gâsca
Parcă-mi strigă: ga ga ga!

Iar cocoșul lui bunicu'
Îi răspunde cucuriguu!

Capra caută nu știu ce
Și tot strigă: be be be!

Iar bălțata vacă-acu
Strigă pe vițel: mu mu!"

Bibliografie: Bondar, Viorica, *Culegere de jocuri didactice pentru elevii din Învățământul special*, Editura Sfântul Ierarh Nicolae, 2011

SISTEMUL NERVOS CENTRAL
FIȘĂ DE LUCRU ELEVI CU CES CLASA A XI-A

STANCIU IULIANA
LICEUL TEHNOLOGIC IERNUT

Elevii cu CES au nevoie de condiţii de învăţare care să stimuleze şi să sprijine dezvoltarea lor, un curriculum adaptat şi individualizat. Astfel în sprijinul elevilor cu CES se adaptează curriculumul pentru predarea, învăţarea, evaluarea diferenţiată prin:

- adaptarea conţinuturilor cantitativ şi calitativ, la potenţialul de învăţare al elevului;
- adaptarea proceselor didactice prin metode utilizate, material didactic, timp de lucru alocat nivelul de sprijin acordat elevului;
- adaptarea mediului de învăţare fizic, psihologic şi social;
- adaptarea procesului de evaluare folosind diverse proiecte şi produse scrise, orale, vizuale ale muncii elevilor.

Un model de fișă de lucru folosit la clasa a XI-a pentru consolidarea și sistematizarea cunoștințelor la disciplina biologie pentru un elev cu CES, care înțelege cerințele dar are nevoie de mai mult timp pentru realizarea sarcinilor. Am utilizează resurse educative deschise interactive si sub formă de joc în care elevul poate relua exercițiul dacă vrea până când reușește să rezolve corect sarcinile, se poate autoevalua și îi dezvoltă încrederea în sine.

Unitatea de învățare: Funcția de relație

Lecția: Sistemul nervos central

Clasa a XI-a

Scopul lecţiei: consolidarae și sistematizarea cunoștințelor legate de sistemul nervos central

Obiective operaţionale:

O1- Să identifice componentele sistemului nervos

O2- Să stabilească relațiile dintre structurile sitemului norvos

O3- Să descrie funcția reflex și de conducere a măduvei spinării

O4 – Să asocieze faciculele ascendente și descendente enumerate cu sensibilitatea pe care-l conduc

Exercițiul 1. https://learningapps.org/view32648922

Este „Jocul milionarilor” conține itemi cu răspuns multiplu, fiecare răspuns corect valorează un număr de puncte.

Exercițiul 2 https://learningapps.org/view32648001

Este tot un joc în care trebuie să asocieze fibrele ascendente și descendente cu sensibilitatea pe care îl conduc. După fiecare asociere apare răspunsul corect astfel că se realizează și autoevaluarea.

Exercițiul 3 https://wordwall.net/ro/resource/64105333

Este un exercițiu activ prin care elevul trebuie să realizeze asocieri, dintre enunțuri apărute și cele care se găsesc pe cartonașe. Enunțurile conțin informații despre sistemul nervos. Se realizează și autoevaluarea, se pot relua exercitiile de câte ori se dorește.

JOCUL DE ROL. METODĂ EDUCATIVĂ INOVATOARE ÎN EDUCAŢIA COPIILOR CU C.E.S

Avram Anișoara – Loredana

C.Ș.E.I Paul Popescu – Neveanu, Timișoara

Jocul de rol (rol playing) reprezintă forma de aplicare şi utilizare în învăţământ a psihodramei (metodă psihoterapeutică creată de J.H. Moreno în 1921, intrând în circulaţie după anul 1934). Jocul de rol face parte din categoria metodelor active de învăţare şi se bazează pe simularea unor funcţii, relaţii, activităţi, fenomene şi sisteme, urmărind formarea modului de gândire, de simţire şi de acţionare a copilului. Prin aplicarea acestei metode, preşcolarii devin actori ai vieţii, formându-şi anumite competenţe, abilităţi, atitudini, comportamente şi convingeri necesare vieţii de zi cu zi. Pentru a fi valorificată eficient această metodă, cadrul didactic trebuie să stăpânească unele concepte, precum: „rol", „statut", „comportament de rol", „obligaţii de rol".

Jocul de rol dezvoltă limbajul, exersează memoria, încurajând copii să îşi exprime singuri trăirile, ideile, urmărind socializarea, dormarea spiritului de echipă şi empatia.

Jocurile de rol sunt puternic influenţate de mediul de provenienţă, de rutine, obiceiurile tradiţionale precum şi de modalităţile de exprimare a familiei, toate acestea având un impact major asupra dezvoltării copilului. În jocul de rol, preşcolarii trebuie să fie lăsaţi să utilizeze limbajul care le este lor familiar, folosindu-se o serie de situaţii care implică personaje, acţiuni, păpuşi, situaţii din viaţa acestora.

În utilizarea jocului de rol este simulată acţiunea umană, acesta putând fi utilizat pentru atingerea unuia sau a mai multor obiective, dintre care se amintesc următoarele:

- facilitarea inserţiei sociale a elevilor, graţie interpretării şi învăţării rolurilor necesare ocupării ulterioare, a unor noi status-uri;
- formarea şi modelarea comportamentului uman, pe baza simulării, a interacţiunii ce caracterizează o structură.

Jocuri de rol cu caracter general:

- jocuri de reprezentare – a structurilor care ajută copii să înţeleagă modul de funcţionare a a unor structuri organizatorice; se poate utiliza la istorie, la managementul clasei;

- jocuri de decizie – simularea unor contexte situaţionale în care copii trebuie să ia o decizie importantă; se poate folosi la istorie, ştinţele juridice, economie;
- jocul de arbitraj – facilitează dezvoltarea capacităţii de înţelegere, mediere şi soluţionare a unor probleme conflictuale care apar între două perssoane sau două grupuri; este aplicabil la disciplinele juridice, economice şi financial – contabile;
- jocul de competiţie (de obţinere) a unor performaţe – constă în simularea obţinerii unoe performanţe de învingere a unui adevăr real sau imaginar; poate fi utilizat la toate disciplinele de învăţământ în cadrul cărora se pot organiza situaţii competitive.

Jocuri de rol cu caracter specific:

- jocul de-a ghidul şi vizitei;
- jocul de negociere.

Jocul rămâne pentru deficienţii mintal forma permanentă a procesului de recuperare, această modalitate constituind o structură unitară între stimul-întărire-răspuns-modificare. Studierea mecanismelor interioare a jocului, aduce mari servici terapiei recuperatorii pentru preşcolarii cu deficienţă mintală.

Jocul de rol constituie jocul cu cele mai multe valenţe în dezvoltarea generală a preşcolariilor cu deficienţă mintală. Prin jocurile de rol, preşcolarii cu deficienţă mintală, pot reprezenta întâmplările prin care au trecut, ceea ce ştiu şi înţeleg ei despre situaţii şi oameni, utilizând elementele deja cunoscute şi înţelese de ei, ajungând astfel să îşi lărgească aria de înţelegere şi cunoaştere a mediului înconjurător şi nu numai. Această metodă folosită la preşcolarii cu deficienţă mintală nu este doar o activitate distractivă pentru aceştia, ci devine un instrument esenţial în învăţare. Preşcolarul cu deficienţă mintală învaţă astfel prin experienţă, deoarece devine "actor" al vieţii şi are ocazia să înveţe lucruri noi, să îşi formeze convingeri şi să înfrunte situaţii complicate, în care se vede nevoit să găsească soluţii creative pentru a le depăşi.

Totodată, prin jocul de rol preşcolarul cu deficienţă mintală îşi stimulează creativitatea, explorează imaginaţia, dobândind noi elemente de limbaj şi vocabular. Îmbunătăţirea abilităţilor sociale, conştientizarea efectelor sau consecinţele fac parte din beneficiile jocului de rol la preşcolarii cu deficienţă mintală.

Dezvoltarea psiho-fizică a preşcolarilor cu deficienţă mintală se realizează prin interacţiune. Cunoaşterea fiecărui preşcolar cu deficienţă mintală în parte, reprezintă una dintre cele mai importante provocări pentru profesor, pentru a putea trata în mod special şi individual

fiecare preşcolar în parte, în funcţie de tipul şi gradul deficienţei, pentru a şti ce tip de jocuri de rol se potrivesc fiecăruia şi cum să fie aplicate.

În urma folosirii metodei jocului de rol la preşcolarii cu deficienţă mintală, se pot observa îmbunătăţiri ale vieţi sociale, autonomiei personale şi limbajului. Deasemenea, aceste îmbunătăţiri sunt în strânsă legătură cu gradul de deficienţă mintală a preşcolarului, existând diferenţe semnificative între aceştia care se datorează în mare parte coeficientului de inteligenţă a fiecăruia.

Bibliografie:

1. **Gherguţ, A.**, (2006). Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale: strategii diferenţiate şi incluzive în educaţie. Ed. Polirom, Iaşi;
2. **Hereford, N.** J**., Schall. J.,** (1992). Learning through play. Dramatic play. A practical Guide for Teaching Young Children. Ed. Scholasting Teaching Resources, Unites States;
3. **ICF-CY.,** (2007). International classification of functioning, disability and health: children and youth version. Ed. World Health Organization, https://apps.who.int/classifications/icfbrowser/Default.aspx ;

TEST DE EVALUARE ADAPTAT CES
LIMBA FRANCEZĂ, CLASA A 8-A

GHEORGHE ROXANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 308, BUCUREȘTI

Test d'évaluation

1.Lis le texte(citește textul): 2p.

J'ai été malade

Lundi j'ai joué dans le jardin. Aujourd'hui jeudi, je ne vais pas à l'école. Quand je suis rentrée mardi soir, j'avais mal à la tête. Mercredi matin j'avais de la fièvre et vendredi ma mère m'a emmené chez le médecin qui a dit que c'était la grippe.

2. Associe les deux colonnes (asociază cele două coloane): 10p.

1.Lundi
2.Mardi
3.Mercredi
4.Jeudi
5.Vendredi

a)j'avais mal à la tête.
b)ma mère m'a emmené chez le médecin
c)j'ai joué dans le jardin
d)ne vais pas à l'école
e)j'avais de la fièvre

3.Écris le titre du texte(scrie titlul textului): 2p.

.....

4.Continue les phrases(continuă propozițiile): 6p.

Lundi j'ai .....
Quand je suis rentré mardi.....
Ma mère m'a emmené chez.....

Grammaire

Compléte par l'adverbe d'après le modèle(completează cu un adverb după model): 8p.

Modèle : *elle écrit (***lent***).---**lentement***

Il marche(lent).....
Elle me regarde (triste).....
La voiture démarre (brusque).....
Le professeur parle (calme).....

EVALUARE NAȚIONALĂ LA FINALUL CLASEI a VI-a
AN ȘCOLAR 2023-2024

MIHALCA GELA
LICEUL TEORETIC „A. SALIGNY” CERNAVODA

MENAEF-RĂDULESCU ELENA
COLEGIUN NAȚIONAL „MIHAI EMINESCU” CONSTANȚA

TEST ADAPTAT
Limbă și comunicare - Limba engleză

Judeţul/sectorul

.....

Localitatea

.....

Școala

.....

Numele și prenumele elevului/elevei

.....

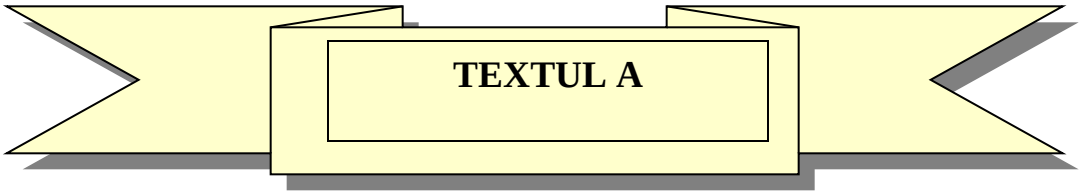
Clasa a VI-a .....

Băiat ☐ **Fată** ☐

Cod școală .....

Fotbalul constituie tema de discuție pentru următoarea activitate. Este o temă care te interesează în mod deosebit si vrei ca intervenția ta să fie una serioasă. Așadar, cauți informații care să te ajute în pregătirea temei.
La final, alegi să folosesti ca sursă de documentare cele două texte de mai jos: TEXTUL **A** si TEXTUL **B**.

Citește textele A si B și apoi răspunde cerințelor propuse.
Cerințele de la I la VI urmăresc ce și cât ai înțeles din textele citite,
iar cele de la VII la X urmăresc felul în care folosești aceeași informație în scop propriu (acela de a realiza o temă).
SUCCES!

Victor Astafei sau Victoraş, cum îl alintă prietenii şi coechipierii, iese din tiparele fotbalistului obişnuit. Modest, atras de filozofie şi atent la tot ce îl înconjoară atacantul Arieşului trece printr-o perioadă fastă a carierei. Dubla din meciul cu FC Bihor a venit să confirme ceea ce apropiaţii săi ştiau deja: că dispune de un talent care dacă e fructificat aşa cum trebuie poate să devină unul din fotbaliştii de viitor ai naţionalei.

Pe locul doi în topul marcatorilor din Seria de Vest cu opt reuşite, Astafei nu se consideră un golgeter şi susţine că meritul e al întregii echipe.

Dar fotbalul nu e singura pasiune a tânărului atacant de 22 ani. De câteva luni Astafei şi-a făcut un blog pe wordpress unde îşi publică cele mai noi idei şi gânduri pe care le are.
(w.w.w. liga2.prosport.ro/special/)

TEXTUL B

Lionel Andre Messi is an Argentinian professional footballer. He was born the 24 June 1984 in Santa Fe and plays as a forward for Spanish Club F.C.Barcelona and the Argentina national team.

He started playing football at the age of 4.

At the age of 13 he was diagnosed with a growth hormone deficiency, but he received a medical treatment.

He has won five Fifa Ballon d'Or awards and three EuropeanGolden Shoes.

Messi is considered the best football player in the world.

Text adaptat *wikipedia*

I. În tabelul de mai jos, bifează căsuța potrivită pentru a arăta cărui text îi corespunde fiecare dintre afirmațiile din stânga.

	A	**B**	**C**	**D**
	TEXT A	**TEXT B**	**AMBELE TEXTE**	**NICIUN TEXT**
1. În text se folosește dialogul.				
2. Textul este o poezie.				
3. Textul este preluat de pe internet.				
4. Textul este despre tenis.				

II. Scrie, în coloana din dreapta, câte un enunț care să conțină informațiile solicitate în coloana din stânga. Răspunde în limba în care este formulată întrebarea.

Întrebări/Questions	Răspunsuri/Answers
1. Care este numele fotbalistului din Textul **A**?	
2. Cum îl alintă prietenii?	
3. What is the name of the football player in Text **B**	
4. When was he born?	

III. Încercuiește varianta corectă de răspuns:

1. Victor este:
   a) elev.
   b) medic.
   c) fotbalist

2. Pe ce loc se află în topul marcatorilor?
   a) pe locul doi.
   b) pe primul loc.
   c) pe al cincilea loc
   d) nu se află în top.

3. Where was he born?
   a) Madrid
   b) Barcelona
   c) Lisabona
   d) Santa Fe.

4. Where does he play?
   a) Barcelona
   b) St.Germain
   c) Germany
   d) Paris

IV. Completează (în limba în care este formulat enunțul) spațiile libere cu informații selectate din textele-suport:

Fotbalul nu e singura pasiune a tânărului atacant de 22 ani pentru că

_____.

De câteva luni, Astafei şi-a făcut un blog pe wordpress unde ....

_____.

He is considered ..... player ..... world

_____.

He plays as a ...

_____

V. Completează tabelul cu sinonime/cuvinte cu sens asemănător din textele date.

A venit	
Iese	
Football player	
A number of people who do something together as a group	

VI. Citește cu atenție fiecare secvență din tabelul de mai jos și scrie, în coloana a doua, cine face acțiunea sau despre ce se vorbește

Iese din tiparele fotbalistului obişnuit…	
Nu e singura pasiune a tânărului atacant de 22 ani...	
He plays for a Spanish Club...	
Messi has won...	

Utilizarea informațiilor din texte în pregătirea temei **„Fotbalul”**

VII. Precizează dacă îți place fotbalistul Victor Astafei. Motivează-ți alegerea.

_____

_____

_____

VIII. Explică într-un enunț de ce ai juca/nu ai juca fotbal. Motivează-ți alegerea.

_____

_____

_____

IX. Vrei să realizezi un chestionar pe care să-l aplici colegilor tăi, în clasă, pentru a afla care sunt preferințele lor în ceea ce priveste fotbalul.
Completează chestionarul de mai jos cu întrebările potrivite, la care colegii tăi trebuie să răspundă.

ÎNTREBARE	DA	NU
1.		
2.		
3.		
4.		

X. Bifează imaginea potrivită pentru sentimentele pe care ți le-au provocat textele citite, motivând alegerea făcută:

	
Motivarea alegerii:	

FELICITĂRI, AI AJUNS LA SFÂRȘITUL TESTULUI!
MULȚUMIM PENTRU PARTICIPARE!

L'IMPARFAIT - FICHE DE TRAVAIL

FLORESCU IRENA MIHAELA
LICEUL TEHNOLOGIC „ANGHEL SALIGNY" BACĂU

1. Classez les verbes suivants en deux colonnes:

Présent / Imparfait

il mangeait, j'entre, nous vivons, tu connais, il fallait, ils promettaient, elle souffrait, vous toussez, il suivait, je pratique

2. Mettez les verbes soulignés à l'imparfait:

Quand il <u>fait</u> chaud, ma soeur m'<u>offre</u> une glace.
Il y <u>a</u> beaucoup de travail.
Elles <u>posent</u> des questions.
Je <u>veux</u> accompagner mes amis.

3. Mettez les verbes entre parenthèses à l'imparfait:

Elle (lire) …..…. à haute voix la poésie.
Mon ami (être) ...……. avec moi.
Marie me (raconter) ……..… de belles histoires.
Nous (aimer) …..….. aider notre copain.

MODEL DE TEST PENTRU EVALUAREA COMPETENŢELOR FUNDAMENTALE LA FINALUL CLASEI a IV-a realizat conform adaptării curriculare la LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ pentru un elev cu CES

CORBEAN ADELA ANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „TOMA COCIȘIU” BLAJ-ALBA

Judeţul / sectorul.....

Localitatea.....

Şcoala.....

Numele şi prenumele elevei / elevului .....

.....

Clasa a IV-a .....

Băiat ☐ **Fată** ☐

Un băiat politicos

„Trenul porni și se îndepărtă încet.

Emil a deschis ușa unui compartiment. Își scoase șapca albastră și zise:

- Bună ziua! Mai este loc și pentru mine?

Era, desigur. În compartiment, în fața lui, se aflau o doamnă voinică și un domn care respira zgomotos. Alături ședea o femeie care tricota un șal. În colț, lângă geam, stătea un domn cu pălărie care citea ziarul.

Deodată, acesta a pus ziarul pe banchetă, a scos din buzunar o tabletă de ciocolată și i-o întinse băiatului, zicându-i:

- Nu ai pofti așa ceva, băiete?

- Vă mulțumesc frumos, răspunse Emil și luă ciocolata.

Apoi și-a scos șapca și s-a prezentat:

- Mă numesc Emil Dancu.

Călătorii zâmbiră, doar doamna voinică vorbi:

- Copiii atât de politicoși ca tine sunt foarte rari astăzi!“

(după Erich Kästner, Emil și detectivii)

1. Încercuieşte litera corespunzătoare răspunsului corect.

Care este titlul textului citit?

a) „Fetița cea politicoasă”;
b) „Un băiat leneș’’;
c) „Un băiat politicos’’;
d) „În tren’’.

Nu se completează de către elev

COD	
1.	

2. Încercuieşte litera corespunzătoare răspunsului corect.

Unde se petrece întâmplarea?

a) pe câmp;
b) la școală;
c) la piață;
d) în tren.

COD	
2.	

Nu se completează de către elev

3. Încercuieşte litera corespunzătoare răspunsului corect.

De ce deschide Emil ușa compartimentului?

a) pentru a primi o ciocolată;
b) pentru a găsi un loc;
c) pentru a citi ziarul;
d) pentru a arunca gunoaie.

COD	
3.	

Nu se completează de către elev

4. Încercuieşte litera corespunzătoare răspunsului corect.

Emil s-a prezentat spunându-și:

a) numele;
b) prenumele;
c) porecla;
d) numele și prenumele.

COD	
4.	

Nu se completează de către elev

5. Încercuieşte litera corespunzătoare răspunsului care indică **ordinea corectă afaptelor**, așa cum s-au petrecut ele.

1.	**Doamna voinică l-a lăudat pe băiat.**
2.	**Emil intră în compartiment și salută.**
3.	**El mulțumește pentru ciocolată și se prezintă.**

a) 1, 2, 3;
b) 2, 3, 1;
c) 2, 1, 3;
d) 3, 1, 2.

COD	
5.	

Nu se completează de către elev

6. Unește cu o linie personajul de mai jos cu enunţul pe care l-a rostit.

PERSONAJUL	ENUNȚUL ROSTIT
Emil Dancu	**— Nu ai pofti așa ceva, băiete?**
domnul cu pălărie	**— Copiii atât de politicoși ca tinesunt foarte rari astăzi!**
doamna voinică	**— Vă mulțumesc frumos!**

Nu se completează de către elev

COD	
6.	

7. Încercuieşte litera corespunzătoare răspunsului corect.

De ce domnul cu pălărie pune ziarul pe banchetă?

a) pentru a oferi o ciocolată băiatului;
b) pentru a merge la toaletă;
c) pentru a privi pe geam;
d) pentru a ieși pe coridor.

Nu se completează de către elev

COD	
7.	

8. Încercuieşte litera corespunzătoare răspunsului corect.

Cine se află în fața băiatului?

a) o femeie care tricota;
b) o domn care citea ziarul;
c) o doamnă voinică și un domn care respira zgomotos;
d) un alt băiat.

Nu se completează de către elev

COD	
8.	

9. Încercuieşte litera corespunzătoare răspunsului corect.

De ce băiatul își scoate șapca?

a) pentru a o pune în ghiozdan;
b) pentru că e udă;
c) pentru că îi e cald;
d) pentru a saluta.

COD	
9.	

Nu se completează de către elev

10. Încercuieşte litera corespunzătoare răspunsului corect.

Cine este mai voinică?

a) femeia care tricota;
b) doamna cu pălărie;
c) doamna din fața lui;
d) fetița care citea.

COD	
10.	

Nu se completează de către elev

11. Scrie enunțurile pe rândurile de mai jos, pe baza textului citit!

Ce știe să facă băiatul politicos?

1. .....
2. .....
3. .....
4. .....

COD	
11.	

Nu se completează de către elev

12. Citeşte cu atenţie enunţurile următoare.

Scrie A în caseta din dreptul enunţului adevărat și F în caseta dindreptul enunţului fals.

• **Alături ședea o femeie care picta.**	
• **Călătorii zâmbiră.**	

COD	
12.	

Nu se completează de către elev

13. Ești de acord sau nu că sunt puțini copii politicoși?

Alege o variantă şi scrie un motiv pentru a-ţi susţine alegerea.

Nu se completează de către elev

COD	
13.	

14. Completează enunțul de mai jos.

Scrie însușiri ale cuvintelor de mai jos, aşa cum apar în text.

1. doamnă .....
2. şapca .....
3. copii atât de .....
4. copii foarte .....

Nu se completează de către elev

COD	
14.	

15. ***Te-ai întors dintr-o călătorie cu trenul.***

Scrie un text format din <u>nouă propoziții</u>, în care să prezinți cum a fostcălătoria, răspunzând la întrebări. Scrie un titlu potrivit.

Introducere:	***Cuprins:***	***Încheiere:***
1. Unde ai plecat cu trenul? 2. La ce oră a plecat trenul și la ce oră a ajuns? 3. Cu cine ai plecat în călătorie?	4. Ce călători se mai aflauîn compartiment? 5. Ce făceau ei în timpul călătoriei? 6. Ce ai făcut tu în timpul călătoriei?	7. Ce ți-a plăcut cel mai mult în timpul călătoriei? 8. Cum te-ai simțit în timpul călătoriei? 9. Unde va fi următoareata călătorie cu trenul?

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_

Nu se completează de către elev

COD
15.

Verifică dacă:

ai formulat propoziții clare și complete;

ai scris corect

ai folosit semnele de punctuație potrivite;

ai ordonat propozițiile într-un text;

ai așezat corect textul în pagină.

FISA DE LUCRU ADAPTATA ELEVI CU C.E.S
GRĂDINA DE LEGUME
Clasa a V-a

PESCARU EMILIA DANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „LIVIU REBTREANU" BUCUREȘTI

1.Completează spațiile libere cu următorii termeni: artificial (1), plante(2), cartof(3),varză(4), morcov(5), castraveți(6), fasole(7), astfel încât enunțurile să fie corecte:

Grădina de legume este un ecosistem 1..... creat de om, unde acesta cultivă 2. ..... folosite în alimentație, cum ar fi: 3 ……, 4 ……,5 ……., 6 …….., 7 …… .

2. JOC DE CUVINTE

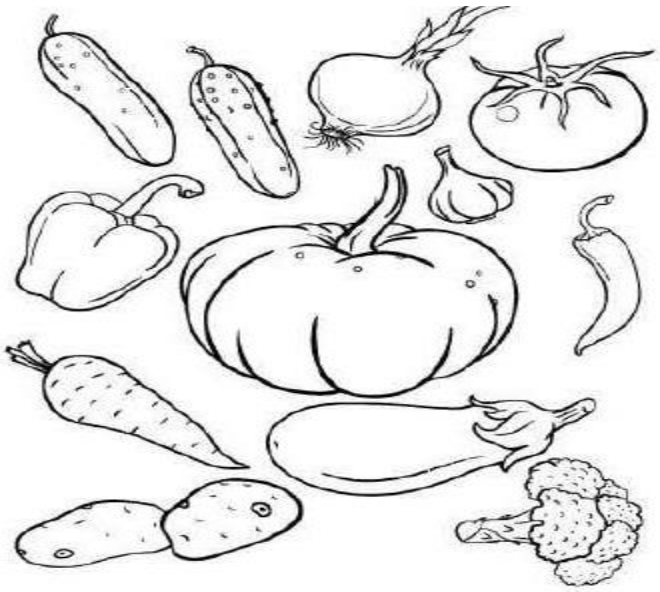
DESCOPERĂ URMĂTOARELE PLANTE DIN GRĂDINA DE LEGUME:

fasole, cartof, morcov, castraveti, mazăre, tomate!

► Colorează plantele găsite.

C	**A**	**R**	**T**	**O**	**F**	**F**	G	H	N
A	L	I	V	G	F	**A**	A	C	F
T	**O**	**M**	**A**	**T**	**E**	**S**	S	Z	S
M	**O**	**R**	**C**	**O**	**V**	**O**	R	W	A
F	D	Z	A	E	Z	**L**	O	X	J
M	**A**	**Z**	**A**	**R**	**E**	**E**	Y	E	N
C	**A**	**S**	**T**	**R**	**A**	**V**	**E**	**Ț**	**I**

Identificați legumele din imaginea alăturată, scrie denumirea acestora și colorează-le corespunzător.

Prof. înv. primar: Manciulea Mihaela Elena
Școala Gimnazială „Liviu Rebreanu" București

Test de evaluare sumativă

1. Scrie virgula unde este necesar.

De la magazin am cumpărat: pâine ulei făină cartofi și sare.

- Diana vino la masă!

-Picteză Ioana peisajul de iarnă!

2. Găsește cuvinte care conțin grupuri de litere pentru a completa enunțurile date.

_____ pregătește bagajul pentru tabără.

Irina _____ o carte interesantă.

Pe _____ se află nori plumburii.

3. Scrie câte două însușiri potrivite.

copil		
fructe		
câine		

4. Taie forma greșită a cuvintelor.

Neghiniță / Neginiță

cenușiu / chenșiu

gheare / geare

vechini / vecini

giveci / ghiveci

chineva / cineva

5. Pune în corespondență.

ungher	defect
inestimabil	valoros
cusur	colț

6. Scrie un bilet de mulțumire adresat mamei tale.

JOCURI INCLUZIVE PENTRU COPIII DE NIVEL PREȘCOLAR ȘI PRIMAR

Prof. Lucica Loliceru

Jocul este un scenariu foarte bun pentru a promova și exersa incluziunea deplină, în care copiii observă, experimentează și participă la propuneri în care fiecare dintre copii se poate simți apreciat și respectat ținând cont de capacităţile sale, abilități, etc.

Credem în importanța incluziunii de la o vârstă fragedă ca o modalitate de a realiza o lume mai respectuoasă și mai bună pentru acei oameni care au un anumit tip de nevoi speciale. De aceea, este necesară integrarea jocurilor incluzive în clasa preșcolară și primară pentru ca toți copiii să învețe să fie toleranți.

În acest scop, consider că este esențial să conștientizăm copiii cei mai mici și să obţinem interacţiunea între copiii care nu au nevoi speciale cu cei care le au (ori de câte ori este posibil) pentru a normaliza situația acestora din urmă și a demonstra că ei sunt ca oricare alt copil și că acele nevoi speciale nu trebuie să fie stigmatizate.

În continuare, vă expun câteva jocuri incluzive care pot fi realizate în sălile de clasă care vor servi la conștientizarea copiilor cu privire la unele nevoi speciale. În plus, copiii care au nevoi speciale se pot juca și ei la aceste jocuri.

Trei jocuri incluzive de nivel preșcolar și nivel primar

1. Ce este în cutie?

Acest joc permite copiilor să-și exploreze și să-și dezvolte simțurile mai profund, încurajându-i să recunoască obiectele fără să le vadă. Prin urmare, nu este incluziv pentru copiii care au orice tip de problemă de vedere și îi va face și pe restul copiilor să se pună în pielea persoanelor care suferă de probleme de vedere.

Pentru a juca veți avea nevoie de:

- O cutie de carton veche sau una pe care o poți recicla. Pentru a pregăti cutia, va trebui să lăsați o latură complet deschisă și să faceți o deschidere pe partea opusă a cutiei, suficient de mare pentru ca fiecare copil să-și bage brațele.
- Atâtea obiecte câți copii sunt în clasă pentru desfăşurarea activitatăţii și pe care vreţi să le recunoască.
- O eșarfă sau o mască pentru a acoperi ochii.

Cel mai bine este să alegeți obiecte care sunt în jurul clasei, neînsuflețite și sigure, pentru a vă asigura că elevii sunt familiarizați cu ele. În acest fel, vor fi mai ușor de identificat și îi veți împiedica pe elevi să se teamă de acest joc.

2. Cursa de ouă

Acest joc tradițional este o opțiune foarte bună pentru a îmbunătăți abilitățile motorii ale copiilor. În plus, neputând să-și folosească mâinile și fiind nevoiți să transporte oul doar cu gura,

copiii se vor pune în pielea copiilor care pot avea probleme motorii, cum ar fi mobilitatea slabă a unuia dintre brațele lor.

Pentru a-i crește dificultatea, puteți lega un șnur în jurul picioarelor copiilor, astfel încât mobilitatea acestora să fie mai redusă. Astfel, dacă în clasa dumneavoastră există copii cu mobilitate redusă sau dificultăți motorii, aceștia vor putea concura cu restul colegilor de clasă fără a avea niciun handicap.

Pentru a juca acest joc incluziv veți avea nevoie de:

- Faceți spațiu în clasă astfel încât copiii să se poată mișca în linie dreaptă pe cel puțin 4 sau 5 metri.
- Pentru a fi cât mai igienic posibil, veți avea nevoie de câte o lingură pentru fiecare copil care va juca jocul.
- Ouă sau bile mici de spumă.
- Dacă doriți să creșteți dificultatea jocului, legături sau corzi.

Pentru a preveni murdărirea clasei și pentru a elimina stresul copiilor care pot fi hipersensibili la sunete, vă recomand să înlocuiți ouăle cu mingi de ping pong sau mingi mici de spumă.

3. Palmele

Jocurile de mână sunt foarte tradiționale, există de mult timp, așa că este un joc fantastic de prezentat elevilor tăi. Acest joc incluziv va ajuta la îmbunătățirea abilităților motorii ale copiilor și, de asemenea, a abilităților lor de comunicare mulţumită rimelor ce vor cânta în timp ce se joacă cu mâinile.

În plus, acest joc încurajează contactul fizic între semeni, ceea ce va fi benefic deoarece va crește interacțiunea dintre copiii cu nevoi speciale și copiii fără ele. Acest lucru îi va ajuta pe copii să realizeze că nu trebuie să le fie frică de diferențe. Prin creșterea interacțiunii cu copiii cu nevoi speciale, generațiile viitoare vor fi mai tolerante.

Pentru copiii cu CES care nu se simt confortabil cu contactul fizic, acest joc poate fi deosebit de benefic, deoarece le permite să stabilească și să se obișnuiască cu contactul fizic cu alți copii, fără ca acest lucru să însemne că acest contact fizic este invaziv.

Încurajăm copiii să experimenteze obstacolele cu care se confruntă unii copii cu nevoi speciale datorită unor jocuri tradiționale incluzive pentru a încuraja apropierea între toate tipurile de copii și pentru a ne asigura că generațiile viitoare cresc fiind mai respectuoase și mai tolerante față de cei care sunt diferiți de ei.

4. Spune-o fără să vorbești

Acest joc ne propune să comunicăm prin semne, prin limbaj non-verbal pentru ca ceilalți să înțeleagă ceea ce vrem să transmitem fără să rostim un cuvânt. Această activitate este ideală pentru simbolizare, exprimare, capacitatea de a imita, râsul de sine, pierderea rușinii etc.

Există carduri care pot fi tipărite direct de pe internet sau pot fi create propriile dumneavoastră (un rocodil cântând în karaoke, fotos de o bufniță cu umbrela). Poți chiar să faci o vorbă cu mimica emoțiilor sau ceva mai nebunesc.

5. Jocuri cu aruncarea obiectelor

Aruncarea și rostogolirea obiectelor, suflarea, sunt o oportunitate foarte bună pentru persoanele cu abilități fizice diferite.

O idee foarte bună este să joci bowling. Veți avea nevoie doar de o minge și de multe obiecte de răsturnat, cum ar fi sticle de plastic, jucării...
Fiecare jucător aruncă pe rând mingea spre țintă și câștigă jucătorul care aterizează cele mai multe obiecte .
O altă opțiune ar putea fi jocurile de aruncare a obiectelor (bile în găuri, inele în sticle, de exemplu)
Faceți o cursă suflând o minge ușoară între pahare.

RESURSE EDUCAȚIONALE DESCHISE

1. **ZĂBRĂUȚANU ALINA**
   ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ALEXANDRU IOAN CUZA”, BACĂU

https://view.genial.ly/655b8ac5ca2ac4001101819b/interactive-content-patrate-perfecte

2. **SANDU ADRIANA MARIANA**

   GROSU GENA

   GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.6, BRĂILA

Povestea „Sfârșit de toamnă”, creată de educatoare, vine înajutorul cadrelor didactice, care lucrează la grupă integrat,cât și cu copii cu CES.

Am ales metoda povestirii în făină/mălai, fiind mai atractivă, captivantă pentru toți preșcolarii și poate fi adaptată, în funcție de anotimp, de fiecare cadru didactic.

Link poveste video:

https://www.youtube.com/watch?v=RX45t1drtOU&feature=shared

3. **NICULAE ALINA FLORINA**
   COLEGIUL NAȚIONAL „AVRAM IANCU”, BIHOR

https://wordwall.net/resource/63123013/identificarea-celor-4-tipuri-de-propozitii-categorice

INDIVIDUALIZAREA ȘI DIFERENȚIEREA ÎN INTEGRAREA ELEVILOR CU PARTICULARITĂȚI DIFERITE DE ÎNVĂȚARE

ANDRAȘCU MARINELA

COLEGIUL NAȚIONAL „MIHAI EMINESCU" SUCEAVA

Școala românească este preocupată să identifice și să aplice metode, conținuturi, structuri și forme care să asigure pentru toți elevii aceleași posibilități de învățare și oportunități de dezvoltare și valorificare a aptitudinilor. Facilitarea procesului de educație are ca obiectiv principal valorificarea potențialului fiecărui elev, atât de necesară pentru reusita școlară, dar mai ales, pentru formarea personalității elevului. Îndeplinirea acestui obiectiv vizează, în primul rând, aplicarea unuia dintre cele mai importante principii ale educației: principiul diferențierii și individualizării.

Potrivit principiului diferențierii și individualizării, procesul de învățământ trebuie să își desfășoare acțiunile în concordanță cu posibilitățile reale pe care le are fiecare elev. Toate strategiile și deciziile luate în plan educațional trebuie să țină cont de particularitățile de dezvoltare ale elevilor, de nivelul pregătirii anterioare, precum și de posibilitățile intelectuale și fizice pe care le are fiecare elev în parte. Conținutul instructiv-educativ (volum și conținut), metodele de predare-învățare, precum și curriculumul folosit trebuie adaptat și transformat astfel încât să asigure o învățare centrată pe elev.

Respectarea acestui principiu didactic presupune o abordare sistemică și o sincronizare între toate elementele procesului de învățământ: context, finalități, conținuturi, metodologie, evaluare.

Procesul de diferențiere din activitatea instructiv-educativă se referă la adaptarea activităților și sarcinilor de învățare din punctul de vedere al strategiilor didactice (forme de organizare, metode și mijloace de învățământ) la individualitățile/particularitățile clasei: capacitate, potențial și motivație de învățare. Procesul de individualizare presupune ca activitatea didactică să fie adaptată la particularitățile pe care le are fiecare copil. Aplicând aceste două norme pedagogice importante, putem spune că transformăm o lecție pentru toți într-o lecție pentru fiecare și asigurăm astfel o educație care să stimuleze individul și care să îi asigure o dezvoltare optimă și individualizată potențialului său biopsihic.

Individualizarea lecțiilor solicită atitudinea flexibilă și inovativă a cadrului didactic. Acesta trebuie să cunoască foarte bine particularitățile individuale ale fiecărui elev și totodată să țină cont și de particularitățile de vârstă ale educatului. Această primă etapă de instruire va conduce spre implementarea optimă a diferențierii conținuturilor și strategiilor: valorificarea posibilităților pe care le are fiecare elev. Profesorul se va raporta așadar la nivelul de pregătire al elevilor, la interesul pe care aceștia îl au față de învățare, dar și la profilul de învățare propriu fiecărui elev.

În clasa de elevi există atât elevi cu un potențial de învățare ridicat, cât și elevi cu deficiențe de învățare. Prin diferențiere, profesorul identifică acești elevi și pune la dispoziția lor o paletă de procedee prin care să le asigure ambelor categorii șanse egale de reușită. Diferențierea învățării constă în crearea și asigurarea unor condiții de instruire în clasă și grupul de elevi în raport cu particularitățile de dezvoltare specifice fiecărui elev.

Asigurarea unui învățământ individualizat și diferențiat presupune stabilirea unor strategii de lucru care să îi permită profesorului să lucreze atât cu grupul întreg de elevi, cât și cu fiecare elev. Abordarea individuală și diferențiată a învățării se va manifesta la nivelul tuturor celor trei

activități specifice școlii: de predare-învățare-evaluare , acestea urmând a fi personalizate în funcție de specificul clasei.

Pentru a spori succesul școlar al tuturor elevilor, pot fi aplicate următoarele procedee care implică personalizarea învățării și asigurarea unui conținut instructiv-educativ diferențiat:

-adaptarea obiectivelor la posibilitățile reale ale elevului (personalizarea obiectivelor urmărite pe parcursul activității instructiv-educative);

-personalizarea activităților de învățare tinând cont de tipul de inteligență dominant (pentru ca elevul să poată alege modul preferat de lucru);

-personalizarea și adaptarea materialelor folosite pentru instruire (fișe de lucru adaptate, auxiliare de lucru, planșe, imagini diferite ca mesaj informațional);

-asigurarea unei învățări asistate de calculator (folosirea materialelor video-audio);

-personalizarea temelor pentru acasă (sarcini de lucru comune și sarcini de lucru diferențiate);

-adaptarea timpului dedicat învățării (se va ține cont de ritmul pe care îl are fiecare elev).

Rolul învățării diferențiate este să ajute elevii să atingă performanțele minime acceptate, să elimine lacunele din cunoștințele lor și să creeze un cadru propice pentru aprofundarea și îmbogățirea cunoștințelor. Aceste aspecte influențează și direcționează randamentul școlar al fiecărui elev și îl conduce pe acesta spre succesul școlar accesibil fiecăruia.

Bibliografie:

1.Crețu T., *Stimularea potențialului intelectual al copiilor, în vederea obținerii succesului școlar*, București, 2003

2.Oprea O.,*Tehnologia instruirii*, București, 1979

PLAN DE INTERVENŢIE PERSONALIZAT MATEMATICĂ

I. DATE PERSONALE:
Numele elevului:B.M.
Clasa: a IV-a
Data naşterii:
Domiciliu:
Familia: tatăl:
mama:
Alte date despre familie:
Dezvoltare fizică: buna
Stare de sănătate: bună
Diagnostic: deficienţă mintală uşoară

II. ECHIPA DE LUCRU: profesor itinerant de sprijin: –
diriginte/învăţător: D. A.
psiholog şcolar:

III. TIPUL DE PROGRAM PROPUS: PIP

IV. PERIOADA DE IMPLEMENTARE A PROGRAMULUI: anul şcolar 2023-2024

V. NIVELUL DE DEBUT CONSTATAT LA EVALUĂRILE INIŢIALE:

- achiziţiile şcolare sunt sub nivelul vârstei;
- efectuează cu foarte mare dificultate operaţiile de calcul în spectrul 0 – 1000;
- nu recunoaşte toate figurile geometrice;
- nivelul de înţelegere a mesajului textului citit este minim;
- lipsă de concentrare;

VI. OBIECTIVE GENERALE

- pe termen lung (an şcolar)
  - O1 – consolidarea structurilor logico-matematice;
  - O2 – identificarea, recunoaşterea şi construirea figurilor geometrice;
  - O3 – operarea cu formule simple din algebră şi geometrie.
- pe termen mediu (semestru)
  - O1 – să efectueze adunări, scăderi, înmulţiri şi împărţiri cu numere naturale cuprinse între 0 şi 1000;
  - O2 – să construiască cu ajutorul instrumentelor, figurile geometrice simple şi să le noteze corespunzător;
  - O3 – să cunoască formule matematice simple şă să le scrie corect;
  - O4 – să rezolve probleme care presupun o singură operaţie dintre cele învăţate;

VII. DOMENII VIZATE DE PROGRAM: Matematică

VIII. TIPUL EVALUĂRII PROPUSE: iniţială, formativă şi finală

IX. CONSTATĂRI ÎN URMA EVALUĂRILOR:

Tipul de evaluare	Perioada	Constatări	Măsuri
Evaluare iniţială	Septembrie 2023	- achiziţiile şcolare sunt sub nivelul vârstei; - are un vocabular extrem de sărac; - efectuează cu foarte mare dificultate operaţiile de calcul în spectrul 0 – 1000; - nu recunoaşte toate figurile geometrice; - citeşte foarte greu, fără să respecte semnele de punctuaţie; - nivelul de înţelegere a mesajului textului citit este minim; - face grave greşeli la scrierea unui text; - lipsă de concentrare; - indiferent la cerinţele programei şcolare.	- rezolvarea variantei de la testare cu elevul în clasă, analiza rezultatelor, analiza greşelilor frecvente pentru corectarea acestora; - informarea părinţilor acestuia; păstrarea unei mai strânse legături între elev - părinţi - şcoală; - consultaţii/ore suplimentare (exerciţii de consolidare a operaţiilor cu numere naturale, probleme cu caracter practic de geometrie); - lucru diferenţiat, aplicarea unor metode interactive centrate pe elev, elaborarea unor fişe de lucru de muncă individuală, verificarea temei de acasă şi observarea sistematică a elevului; - realizarea de referate, fişe de reguli prin care elevul să-şi reamintească noţiunile de matematică din anii anteriori şi din anul şcolar în curs.
Evaluare formativă	Octombrie 2023 Mai 2024		
Evaluare finală	Iunie 2024		

X. PLAN DE INTERVENŢIE PERSONALIZAT

Nr. crt.	Conţinuturi	Obiective operaţionale	Perioada	Criterii minimale de apreciere a progreselor	Progres
1.	Numerele naturale formate din mai multe cifre.	- să scrie corect numerele naturale formate din mai multe cifre; - să numere în ordine crescătoare şi descrescătoare în limitele unui interval; - să compare perechi de numere naturale date; - să scrie numere cu ajutorul cifrelor romane.	Octombrie 2023	- scrie şi citeşte numere naturale în intervalul 0 - 1000 - numără crescător şi descrescător cu paşi daţi, cu suport concret - intuitiv. - formează şirul numerelor naturale 0 - 1000. - compară şi ordonează numerele naturale de la 0 la 1000	
2.	Operaţii cu numere naturale: adunarea numerelor naturale.	- să efectueze adunări fără şi cu trecere peste ordin; - să mărească un număr cu un număr dat; - să calculeze termenii necunoscuţi din exerciţiile date; - să afle suma mai multor numere naturale - să efectueze exerciţii şi probleme cu operaţia de adunare.	Noiembrie 2023 Decembrie 2023	- utilizează în situaţii concrete algoritmii matematici implicaţi în adunarea numerelor naturale cuprinse între 0 şi 1000. - să rezolve probleme simple în care intervin adunări de numere naturale din intervalul 0 - 1000	
3.	Operaţii cu numere naturale: scăderea numerelor naturale.	- să efectueze scăderi fără şi cu trecere peste ordin; - să micşoreze un număr cu un număr dat; - să compare prin diferenţă mărimile, cantităţile, numerele;	Ianuarie 2024 Februarie	- utilizează în situaţii concrete algoritmii matematici implicaţi în scăderea numerelor naturale cuprinse între 0 şi 1000. - să rezolve probleme simple în care intervin	

		- să cunoască terminologia operaţiei de scădere; - să calculeze termenul necunoscut dintr-o egalitate dată;	2024	scăderi de numere naturale din intervalul 0 - 1000	
4.	Operaţii cu numere naturale: înmulţirea numerelor naturale.	- să efectueze înmulţiri cu numere naturale; - să efectueze cazurile de înmulţire învăţate; - să mărească un număr „de atâtea ori” - să respecte ordinea efectuării operaţiilor.	Martie 2024	- utilizează în situaţii concrete algoritmii matematici implicaţi în înmulţirea numerelor naturale cuprinse între 0 şi 1000. - să rezolve probleme simple în care intervin înmulţiri de numere naturale din intervalul 0 - 1000	
5.	Operaţii cu numere naturale: împărţirea numerelor naturale. Ordinea efectuării operaţiilor.	- să efectueze cazurile de împărţire învăţate; - să micşoreze un număr „de atâtea ori” cu un număr dat; - să opereze cu terminologia specifică împărţirii; - să rezolve exerciţii şi probleme cu operaţia de împărţire; - să efectueze sume, diferenţe, produse şi câturi; - să respecte ordinea efectuării operaţiilor;	Aprilie 2024 Mai 2024	- utilizează în situaţii concrete algoritmii matematici implicaţi în împărţirea numerelor naturale cuprinse între 0 şi 1000. - să rezolve probleme simple în care intervin împărţiri de numere naturale din intervalul 0 - 1000	
6.	Dreapta. Semidreapta. Segmentul de dreaptă.	- să construiască segmente de dreaptă de lungimi date; - să opereze cu lungimi de segmente date; - să măsoare cu exactitate lungimile	Septembrie 2023 Octombrie	- să recunoască instrumentele geometrice cu care trebuie să lucreze; - să construiască cu ajutorul instrumentelor, drepte, semidrepte şi	

		segmentelor şi să construiască segmente egale cu acestea; - să deseneze linii frânte închise şi deschise; linii curbe; drepte paralele.	2023 Noiembrie 2023	segmente de dreaptă - să ştie să măsoare cu ajutorul liniarului lungimi de segmente	
7.	Unghiul	- să stabilească felul unghiurilor într-o construcţie geometrică; - să măsoare mărimea unghiurilor. - să construiască unghiuri şi bisectoarea unui unghi; - să opereze cu măsuri de unghiuri.	Decembrie 2023 Ianuarie 2024 Februarie 2024	- să construiască cu ajutorul instrumentelor, unghiuri - să ştie să măsoare cu ajutorul raportorului unghiuri - să efectueze operaţii cu măsuri de unghiuri	
8.	Figuri geometrice simple: dreptunghiul, pătratul, triunghiul, cercul.	- să identifice elementele de bază ale figurii geometrice şi să asigure notaţia corectă; - să cunoască proprietăţile figurilor geometrice; dreptunghi, pătrat, triunghi, cerc; - să construiască şi să calculeze perimetrele figurilor geometrice; - să aplice cunoştinţele despre perimetru în rezolvarea problemelor cu caracter practic.	Martie 2024 Aprilie 2024 Mai 2024	-identifică şi construieşte corect figuri geometrice; - calculează perimetrul unor poligoane şi a pătratului, dreptunghiului	